

# **בטוב ירושלם**

**ליקוטי ביאורים  
על סידור כוונות הרש"ש**

**חלק ב**

**כוונות העמידה מ—באהבה**



ספר  
בטוב ירושלם

ליקוטי ביאורים  
על סידור כוונות הרש"ש

חלק ב

כוונות העמידה

מ—באהבה

פנימיות דפנימיות

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

שנת תשע"ו

ארי' יצחק סאמעט

עיה"ק ירושלים תובב"א

טל' 19 - 90 - 10 - 0527

מחור"ל 19 - 90 - 10 - 527 - 972

[aryeh.samet@gmail.com](mailto:aryeh.samet@gmail.com)



כל הזכויות שמורות למחבר



# לזכרון נצה

לעילוי נשמת  
מורינו ורבינו מרן ראש הישיבה  
מרא דכולא תלמודא  
נהיר ובהיר בכל מכמני התורה  
שר התורה, חכם הרזים

הגאון האדיר

רבינו **דב שוורצמן** זצוקלה"ה

ראש ישיבת בית התלמוד

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

שהרכיץ תורה והעמיד תלמידים לאלפים למעלה מיובל שנים  
היה להם לאב רחום ומסור בכל לבו ונפשו  
ונשאם על לבו כאשר ישא האומן את היונק.

איש ענק,  
עילוי אמיתי וגאון נפלא,  
בעל עין חדה והבנה עמוקה, שקדן שאין כדוגמתו,  
צנוע עד למאד, מידת הענוה היתה נר לרגלו באופן מופלא,  
אדם ישר.

ספר זה  
יוצא לאור לזכות ולעילוי נשמתו,  
ימצא מנוחה נכונה בישיבה של מעלה על כנפי השכינה,  
שם תהא מנת ומחיצת נפשו רוחו ונשמתו  
במעלות הקדושים והטהורים

ת.נ.צ.ב.ה.



# בניהו יששכר שמואלי

ישיבת המקובלים "נהר שלום"

רח' שילה 6

פעיה"ק ירושלים תובב"א

בס"ד

[זך] סיון התשע"ה

## מכתב ברכה

ראיתי גליונות חשובות פירוש הולך וסובב על תפלת שמונה עשרה מהרש"ש זיע"א על כל מילה ומילה ומעוטר בכל המפרשים שיש על זה מכבוד הרב החסיד כה"ר אריה יצחק סאמעט שליט"א אשריו ואשרי חלקו שעושה מזה שנים פירושים ומגדיל את תורת הסוד ועכשיו עשה דבר גדול לקבץ את כל דברי מהרח"ו זיע"א על הסידור במקום אחד ויתר שאר המפרשים שכל הקורא ולומד בסידור זה ובפירוש הזה נהנה ושמח ומבין הדברים אשריו ואשרי חלקו

כל אשר יפנה ישכיל ויצליח ויזכה להוציא הספרים לאור אמן

החותם לכבוד התורה

בניהו יששכר שמואלי

# שמואל אויערבך

ראש ישיבת מעלת התורה

רח' אבן שפרוט 3

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

בס"ד

ירושלים עיה"ק ד' תמוז תשע"ה

## מכתב ברכה

הנני מצטרף לדברי הרבנים הגאונים שמרכיבים בשבח ספריו של הרב הגאון המופלג ר' אריה יצחק סאמעט שליט"א תלמיד הגאון הגדול רבי דב שוורצמן זצ"ל שבשליחותו חיבר חיבור עצום של סדרת ספרים "בטוב ירושלים" שהם ליקוטים נפלאים ביסודות האמונה והעבודה ויש בהם חידושים נפלאים שאסף מכתבי האר"י הקדוש ומתורתם של חכמי הקבלה הגר"א ותלמידיו ושאר סופרים וספרים וכל זה כדי למצאו דרך לעלות בעבודת ה' ובהשגת המידות.

ועתה בא בשנית וליקט את כל דברי מהרח"ו זיע"א והרש"ש ושאר מפרשים על סידור הרש"ש ומתוך דבריהם חיבר ביאור ערוך ומסודר להפליא שיועיל בסיעתא דשמיא לאותם החפצים להיות מעובדי ד' בכוונה.

והנני בברכה אשר יזכה המחבר הנ"ל לעבודת ד' יתברך בשמחה ובטהרה וברוממות מתוך מנוחת הנפש והרחבת הדעת וכן יזכהו להוסיף כהנה וכהנה עוד ספרים ערוכים בחכמה ומלאכת שמים ויזכה להוציאם לאור.

ובאתי בזה לבקש עבור הנ"ל שחי בדוחקות גדולה מאד ואין לו כדי לפרנס בני ביתו בדברים מינימלים לכן כל מי שיתמוך בו בעין יפה וביד רחבה יבורך בכל הברכות.

המבקש והממליץ בכל לב על כל הנ"ל בכל חותמי ברכה ביודה לכל העוזרים הם וכל אשר להם בכל מכל כל בזה ובבא.

שמואל אויערבך

## תוכן עניינים קצר

סידור כוונות הרש"ש – כוונות העמידה עד מ-באהבה

א	באהבה (א)	עמידה (ב)
לה	(ב)	
קא	(ג)	
קמט	מלך	
קעג	עוזר	
קעט	ומושיע	
קפג	ומגן	
רז	ברוך	
רכז	אתה	
רלז	השם	
רנז	מגן אברהם	
ערה	מחיה המתים	
שג	האל הקדוש	
שיז	הקדמה לברכות האמצעיות	
שמט	חונן הדעת	
שסא	הרוצה בתשובה	
שסט	חונן המרבה לסלוח	
שעה	גואל ישראל	
שפא	רופא עמו ישראל	
שפז	מברך השנים	
שצג	מקבץ נדחי עמו ישראל	
תג	מלך אוהב צדקה ומשפט	
תיא	שובר אויבים ומכניע זדים	
תלא	משען ומבטח לצדיקים	
תמה	בונה ירושלים	
תנא	מצמיח קרן ישועה	
תנה	שומע תפלה	
תצא	המחזיר שכינתו לציון	
תקז	הטוב שמך ולך נאה להודות	
תקיט	שים שלום	
תקפז	סיום העמידה	
תרז	רשימת הספרים המוזכרים בספר בסדר א-ב	



## תוכן עניינים מפורט

## כוונות העמידה

(חלק ב)

א	הקדמה	באהבה (א)
א	מקורות שער הכוונות	
ה	פרי עץ חיים	
ה	עץ חיים	
יא	שער ההקדמות	
יח	שער רוח הקודש	
יט	סידורים	
יט	מפרשים סדר הכוונות של תיבת באהבה	
כ	סדר הכוונות של תיבת באהבה – חלק א	
	ביאור סדר הכוונות	
כ	קבלת ד' מיתות בית דין	
כג	בירור ועלית רפ"ח ניצוצין	
	ליקוטי ביאורים	
	בעניין קבלת ד' מיתות בית דין	
כח	מקורות	
כח	שם אהי"ה וד' שמות הוי"ה מלאים דעסמ"ב	
כט	פירוש שמות אהי"ה וד' הוי"ה מלאים דעסמ"ב	
ל	בעניין עלית נשמתנו להיכל ק"ק דבריאה	
	בעניין הניצוצין דרפ"ח	
לא	מקורות	
לא	דרוש הדעת	
לב	בעניין סדר כוונת בירור הניצוצין דרפ"ח – ממטה למעלה	
לג	עוד בעניין הניצוצין דרפ"ח	
לה	הקדמה	באהבה (ב)
לה	מקורות שער הכוונות	
מא	פרי עץ חיים	
מג	עץ חיים	
נח	שער ההקדמות	
סד	שער הפסוקים	

# בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

סידורים ..... סו

מפרשים ..... סו

## ביאור סדר הכוונות

עלית צלמי המוחין דישסו"ת מתוך ז"א על גבי ראשו ..... סז

המשכת נה"י דאימא לנוק' ..... סט

עשית החותם השני שבנוק' ..... עד

נסירה והעברת הנוק' לפני ז"א ..... עו

קבלת ד' מיתות בית דין ..... עו

העלת זו"ן לחיק או"א ויחודם ..... עז

רמזים נוספים ..... פ

## ליקוטי ביאורים

בעניין כניסת נה"י דאימא לנוק' – מוחין חדשים ..... פ

בעניין כניסת נה"י דאימא ואופן עמידת לאה ורחל ..... פ

בעניין השלמת הגב של הנוק' ..... פג

בעניין המשכת ה' ספי' העליונות דז"א לנוק' ..... פז

בעניין עברת הנוק' לפנים ושיעור קומתה ..... פט

בעניין היחוד אח' באח' ..... פט

בעניין היחוד נ"ר ..... צא

בעניין הרוחא דשדי בגווה

מדברי מהרח"ו ..... צג

מדברי המפרשים ..... צח

הקדמה ..... קא

מקורות עץ חיים ..... קג

שער ההקדמות ..... קד

הקדמת רחובות הנהר ..... קה

נהר שלום ..... קח

סידורים ..... קט

מפרשים ..... קט

## ביאור סדר הכוונות

תחילה העלת בחי' רפ"ח וצלמי המוחין לחכמה דישסו"ת. קי

המשך העלת בחי' רפ"ח וצלמי המוחין עד רום המעלות... קיב

יחוד ע"ב וס"ג דא"ק והמשכת מוחין לכל הפרצופים... קיג

הוצאות תשלום שם ב"ן וספי' דשם מ"ה... קטו

המשכה המוחין לזו"ן דא"ק... קטז

המשכה לפר' ע"י והזמנה להמשך סדר הכוונה... קטז

יחודי נה"י [דכתר] דע"י – חזרה לסדר המשכת המוחין... קיז

**באהבה (ג)**



המשכה לפר' א"א ולתרין מזלין ..... קיט  
 יחוד דתרין מזלין ..... קכ  
 המשכה מחכמה דזו"ן דא"ק לאו"א ..... קכ  
 חילוף המוחין דאו"א ..... קכא  
 המשכה מבינה דזו"ן דא"ק לישסו"ת הראשונים ..... קכב  
 המשכת המוחין לישסו"ת השניים ..... קכג  
 הצטננות דירכין דאימא ..... קכד  
 הזמנת המשך סדר הכוונה של התיבות הבאות ..... קכה

**ליקוטי ביאורים**

בעניין הניצוצין דרפ"ח – בירורי ניצוצי פר' העליונים ..... קכו  
 בעניין הבירור הנעשה ע"י ז"א .....  
 – דאו"א וישסו"ת או דישסו"ת בלבד ..... קכז  
 בעניין סדר עלית הבירורים ..... קכח  
 בעניין עלית הניצוצין דרפ"ח .....  
 עד רום המעלות ..... קל  
 עד ע"ב וס"ג דא"ק או רק לזו"ן דא"ק ..... קלא  
 בעניין עלית המוחין דפנים דאח' למ"ן .....  
 – דחכמה בלבד או דחו"ב חו"ג ..... קלג  
 עוד בעניין עלית המוחין ..... קלד  
 בעניין הזווג דע"ב וס"ג דא"ק ..... קלה  
 בעניין ירידת המוחין מא"ק ..... קלה  
 בעניין סדר ירידת המוחין .....  
 דברי בעמ"ס תורת חכם ..... קלו  
 לנה"י דכתר דע"י ..... קלח  
 לחג"ת דכתר דא"א ..... קלח  
 לנה"ה דע"י ולח"ג דא"א ..... קמא  
 עד לדיקנא דא"א ואח"כ מחכמה דזו"ן דא"ק ..... קמא  
 דרך חכמה ובינה דע"י ..... קמב  
 עד לאו"א ואח"כ מבינה דזו"ן דא"ק ..... קמג  
 להשאיר חלקם בע"י וא"א ואו"א ..... קמג  
 בעניין הצטננות נה"י דאימא .....  
 חצי ת"ת התחתון או העליון ..... קמד  
 גם דנה"י דיש"ס ..... קמו  
 בעניין המשכה לצל"ם .....  
 – סדר עמידת המוחין דנה"י דישסו"ת ..... קמז

**בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים**

מלך

קמט	הקדמה
קנ	מקורות שער הכוונות
קנג	פרי עץ חיים
קנה	סידורים
קנה	מפרשים

**ביאור סדר הכוונות**

קנו	המשכת המוחין דמלכות לכתר דנוק'
קנז	מצב גדלת הנוק'
קנז	רמזים נוספים

**ליקוטי ביאורים**

קנה	בעניין מצב הנוק'
קנה	בעניין נקודת הפנים

**בעניין המשכת המוחין**

קנה	מוחין דישסו"ת ודתבונה בלבד
קנט	סדר המשכת המוחין דפנים דאח' ודאו"פ דפנים
קנט	מוחין של שרש חכמה דכתר
קס	בעניין כניסת עטרת יסוד דאימא
	בעניין השם בוכ"ו

קסא	מדברי מהרח"ו
קסה	מדברי המפרשים
קסז	בעניין הכלים דברורים דפנים דנוק'
קסז	בעניין המשכת המוחין דמלכות לנוק' והגדלתה
	בעניין אופן עמידת הנוק' ויעקב בפנים דז"א

קסח	דברי מהרח"ו
קע	מדברי המפרשים

עוזר

קעג	הקדמה
קעג	מקורות
קעג	סידורים
קעג	מפרשים

**ביאור סדר הכוונות**

קעד	המשכת המוחין דנה"י לחב"ד דנוק'
קעה	דחית המוחין דמלכות לת"ת דנוק'
קעה	מצב גדלת הנוק'
קעו	רמזים נוספים

**ליקוטי ביאורים**

קעו	בעניין סדר דחית המוחין דמלכות בנוק'
-----	-------------------------------------

# בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

בעניין שמות המוחין ..... קעו

הקדמה ..... קעט

מקורות ..... קעט

סידורים ..... קעט

מפרשים ..... קעט

ביאור סדר הכוונות

המשכת המוחין דחג"ת לחב"ד דנוק' ..... קפ

דחית המוחין דנה"י לחג"ת דנוק' ..... קפא

דחית המוחין דמלכות ליסוד דנוק' ..... קפב

מצב גדלת הנוק' ..... קפב

רמזים נוספים ..... קפב

ומושיע

הקדמה ..... קפג

מקורות שער הכוונות ..... קפד

פרי עץ חיים ..... קפה

סידורים ..... קפו

מפרשים ..... קפו

ביאור סדר הכוונות

המשכת המוחין דכחב"ד לכחב"ד דנוק' ..... קפו

דחית המוחין דחג"ת למקומם ..... קפח

דחית המוחין דנה"י למקומם ..... קפח

דחית המוחין דמלכות למקומם ..... קפט

מצב גדלת הנוק' ..... קפט

המשכת הארת ש"ע נהורין דא"א לפנים דנוק' ..... קצ

סילוק המוחין מהנוק' ..... קצא

רמזים נוספים ..... קצב

ליקוטי ביאורים

בעניין הכתר דנוק' ..... קצג

בעניין המשכה לכתר דנוק' ..... קצג

בעניין הגדלת הנוק' ככל קומת ז"א ..... קצה

בעניין הארת ש"ע נהורין דא"א

מדברי מהרח"ו ..... קצה

מדברי בעמ"ס עמק המלך ..... קצז

מדברי המפרשים ..... קצט

ג' פעמים א"ל גי' מגן ..... רא

בעניין התמעטות שיעור קומת הנוק' ..... רא

ומגן

**בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים**

**ברוך**

הקדמה	.....	רו
מקורות	שער הכוונות	רח
	פרי עץ חיים	רט
סידורים	.....	רי
מפרשים	.....	רי

**ביאור סדר הכוונות**

המשכת המוחין דו"ק דחכמה דתבונה לז"א	.....	רי
המשכת המוחין דו"ק דבינה דתבונה לז"א	.....	ריב
התפשטות המוחין דנה"י דחכמה דתבונה לחג"ת דז"א	.....	ריב
התמעטות שיעור קומת הנוק'	.....	ריג
התפשטות המוחין דנה"י דחכמה דתבונה לחג"ת דז"א	.....	ריד
המשכת המוחין דו"ק דבינה דתבונה לנוק'	.....	ריד
רמז	.....	ריד
עלית המלכויות דבינה דנוק'	.....	רטו

**ליקוטי ביאורים**

בעניין השינויים עם תחילת העמידה	.....	רטז
בעניין אופן וסדר המשכת המוחין	.....	ריז
בעניין המשכת המוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה	.....	
קו הימין בלבד	.....	ריח
לספי' חכמה בלבד	.....	רכ
בעניין שמות המוחין	.....	רכ
בעניין מיעוט שיעור קומת הנוק' – נוק' של איזו בחי'	.....	רכא
בעניין העלת המלכויות דנוק'	.....	רכד
בעניין מקום עליות הנוק'	.....	רכה

**אתה**

הקדמה	.....	רכז
מקורות	שער הכוונות	רכז
	פרי עץ חיים	רכח
סידורים	.....	רכח
מפרשים	.....	רכט

**ביאור סדר הכוונות**

המשכת המוחין דג"ר דחכמה דתבונה לז"א	.....	רכט
המשכת המוחין דג"ר דבינה דתבונה לז"א	.....	רל
דחית המוחין דחג"ת דחכמה דתבונה בז"א	.....	רל
דחית המוחין דחג"ת דבינה דתבונה בז"א	.....	רלא
דחית המוחין דנה"י דחכמה דתבונה בז"א	.....	רלב
התמעטות שיעור קומת הנוק'	.....	רלב

# בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

דחית המוחין דנה"י דבינה דתבונה בז"א ..... רלג  
 המשכת המוחין דג"ר דבינה לרחל ..... רלג  
 דחית המוחין דו"ק דבינה ברחל ..... רלד  
 רמז ..... רלה  
 עלית המלכויות דנוק' ..... רלה

הקדמה ..... רלז  
 מקורות שער הכוונות ..... רלז  
 פרי עץ חיים ..... רלח  
 סידורים ..... רמ  
 מפרשים ..... רמ  
 ביאור סדר הכוונות

השם

## זקיפה ראשונה

המשכת המוחין דו"ק דחכמה דיש"ס לז"א ..... רמא  
 המשכת המוחין דו"ק דבינה דיש"ס לז"א ..... רמב  
 התפשטות המוחין דנה"י דחכמה דיש"ס לחג"ת דז"א ..... רמב  
 התפשטות המוחין דנה"י דבינה דיש"ס לחג"ת דז"א ..... רמג  
 המשכת המוחין דו"ק דחכמה לנוק' ..... רמג  
 הגדלת שיעור קומת הנוק' ..... רמד  
 המשכת המוחין דו"ק דבינה דיש"ס לנוק' ..... רמד  
 עלית המלכויות דבינה דנוק' ..... רמה  
 רמז ..... רמו

## זקיפה שניה

המשכת המוחין דג"ר דחכמה דיש"ס לז"א ..... רמו  
 המשכת המוחין דג"ר דבינה דיש"ס לז"א ..... רמז  
 דחית המוחין דחג"ת דחכמה דיש"ס בז"א ..... רמח  
 דחית המוחין דחג"ת דבינה דיש"ס בז"א ..... רמח  
 דחית המוחין דנה"י דחכמה דיש"ס בז"א ..... רמט  
 דחית המוחין דנה"י דבינה דיש"ס בז"א ..... רמט  
 המשכת המוחין דג"ר דחכמה לנוק' ..... רנ  
 דחית המוחין דו"ק דחכמה בנוק' ..... רנא  
 הגדלת שיעור קומת הנוק' ..... רנא  
 המשכת המוחין דג"ר דבינה לנוק' ..... רנב  
 דחית המוחין דו"ק דבינה בנוק' ..... רנב  
 רמז ..... רנג  
 עלית המלכויות דנוק' ..... רנד

**בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים**

**מגן אברהם**

הקדמה	רנז
מקורות	רנז
שער הכוונות	רנז
פרי עץ חיים	רנט
שער רוח הקודש	רסא
סידורים	רסד
מפרשים	רסד
<b>ביאור סדר הכוונות</b>	

המשכת ש"ע נהורין דא"א לפנים דנוק'	רסד
חיבור ב' בחי' מגן	רסה
חיבוק הימין	רסו
ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה	רסז
כוונה נוספת	רסז
תיקון לכעס לשחרית	רסח
בין המצרים	רסח
<b>ליקוטי ביאורים</b>	

בעניין המשכת ש"ע נהורין דא"א לפנים דנוק'	רסט
בעניין החיבוקים	רסט
מדברי מהרח"ו בעניין הכעס	רעא
בעניין תיקון הכעס	רעג

**מחיה המתים**

הקדמה	ערה
מקורות	ערה
שער הכוונות	ערה
פרי עץ חיים	רעח
עולת תמיד	רפא
עץ חיים	רפא
שער מאמרי רשב"י	רפב
שער מאמרי רז"ל	רפב
שער רוח הקודש	רפג
נהר שלום	רפג
סידורים	רפג
מפרשים	רפג
<b>ביאור סדר הכוונות</b>	

התפשטות הגבורות בז"א	רפד
שם אגל"א	רפה
מחיה המתים – הזכרה א'	רפו
מוריד הטל	רפח
ד' רמזים	רפט

## בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

רפט	מחיה מתים – הזכרה ב'
רצ	ממית ומחיה – הזכרה ג'
רצא	להחיות מתים – הזכרה ד'
רצב	תיקון לכעס למנחה
רצג	בין המצרים
רצד	חיבוק השמאל
רצה	ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה
רצז	שם אכדט"ם
רצח	המשכת מוחין דאח' ופנים דפנים
רצט	מחיה המתים – הזכרה ה'
רצק	רמזים נוספים

### ליקוטי ביאורים

רצו	בעניין השם כוז"ו
רצז	בעניין השם אכדט"ם
רצח	בעניין ג' בחי' של ה' מיני בירורים
רצט	משיב הרוח ומוריד הגשם

שג	הקדמה	
שג	מקורות	האל הקדוש
שה	שער הכוונות	
שו	פרי עץ חיים	
שו	עולת תמיד	
שו	סידורים	
שו	מפרשים	

### ביאור סדר הכוונות

שו	רמז – בכל
שז	המשכת מוחין דאח' ופנים דפנים
שז	חיבוק הימין בגופו
שח	ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה
שח	תיקון לכעס לערבית
שט	בין המצרים
שי	ירידת המוחין לגרון דז"א
שי	תיקון הדעת דנוק'
שיא	רמזים נוספים

### ליקוטי ביאורים

שיא	בעניין השם מצפ"ץ
שיג	בעניין התפשטות המוחין דגדלות דרך הגרון דז"א
שטו	בעניין העברת ה' גבורות לדעת דנוק'

# בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

## הקדמה לברכות האמצעיות

	עניין הברכות האמצעיות – עפ"י דברי מהר"ח"ן
שיז	.....
שיח	..... סדר הכוונות של הברכות האמצעיות בקצרה
שיט	..... מקורות שער הכוונות
שכג	..... פרי עץ חיים
שכה	..... עץ חיים
שכה	..... שער מאמרי רשב"י
שכז	..... נהר שלום
שכח	..... מפרשי סדר הכוונות של הברכות האמצעיות
	ליקוטי ביאורים
שכט	..... בעניין הברכות האמצעיות בכללות
שכט	..... בעניין מספר הברכות האמצעיות
שכט	..... בעניין בחי' של הברכות האמצעיות – פנימיות דפנימיות
שלא	..... בעניין סדר הברכות האמצעיות
שלא	..... בעניין מספר הנשיקין
שלא	..... בעניין בחי' הנשיקין – שרש חכמה שבכתר
שלב	..... מדברי בעמ"ס תורת חכם בעניין הנשיקין
שלב	..... בעניין הנשיקין ואופן עמידת הנוק'
	בעניין הנשיקין
שלב	..... בחי' נרנח"י פשוט או כפול
שלה	..... מז"ת לז"ת ומג"ר לג"ר
שלה	..... נשיקה ממלכות דז"א למלכות דנוק'
שלת	..... הנשיקין – דוגמת בנין האטב"ח
שלת	..... בעניין בחי' הנוק' המקבלת נשיקין – נוק' דפנים
	בעניין שאלות חכמי מערב
שמ	..... בעניין כוונת הנשיקין
	בעניין סדר ההמשכות בג' ברכות
שמא	..... על הצדיקים תשכון וכו'
שמג	..... בעניין סדר בנין הנוק'
שדמ	..... בעניין עלית עולם האצילות
שמה	..... בעניין נה"י החדשים דז"א
שמט	..... הקדמה
שמט	..... מקורות שער הכוונות
שנ	..... פרי עץ חיים
שנב	..... סידורים
שנב	..... מפרשים

חונן הדעת



# בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

## ביאור סדר הכוונות

- שנב ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה .....  
שנב נשיקה ראשונה – חכמה .....  
שנג המשכת ט"ל העליון .....  
שנד תיקון הדעת דנוק' .....  
שנה בקשת חכמה בינה ודעת .....  
שנה רמזים נוספים .....

## ליקוטי ביאורים

### בעניין הנשיקין

- שנו חכמה או חכמה ודעת .....  
שנו באלכסון .....  
שנו עוד בעניין הנשיקין .....  
שנו בעניין הארת ט"ל החכמה .....  
שנח בעניין תיקון הדעת דנוק' .....

## הרוצה בתשובה

- שסא הקדמה .....  
שסא מקורות שער הכוונות .....  
שסא פרי עץ חיים .....  
שסג שער רוח הקודש .....  
שסג סידורים .....  
שסג מפרשים .....

## ביאור סדר הכוונות

- שסד השיבנו אבינו – רמז .....  
שסד יחוד להחזיר את הרשע בתשובה .....  
שסה ניקוד הוי"ה של חתימת הברכה .....  
שסה נשיקה שניה – בינה .....

## ליקוטי ביאורים

### בעניין היחוד להחזיר את הרשע בתשובה

- שסו – דברי בעמ"ס תורת חכם .....  
שסז עוד בעניין היחוד הנ"ל .....

## חונן המרבה לסלוח

- שסט הקדמה .....  
שסט מקורות שער הכוונות .....  
שסט פרי עץ חיים .....  
שסט סידורים .....

# בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

מפרשים ..... שע

## ביאור סדר הכוונות

ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה ..... שע  
נשיקה ג' – דעת ..... שע  
התפשטות המוחין דחסד ונצח לחסד דז"א ..... שעא  
נשיקה ד' – חסד ..... שעא  
רמזים נוספים ..... שעב

## ליקוטי ביאורים

בעניין סדר הכוונות – התפשטות המוחין ונתינת הנשיקין ..... שעג  
בעניין הנשיקין – בחי' נרנח"י פשוט או כפול ..... שעג  
בעניין הנשיקין דדעת ..... שעג

## גואל ישראל

הקדמה ..... שעה  
מקורות שער הכוונות ..... שעה  
פרי עץ חיים ..... שעה  
שער רוח הקודש ..... שעו  
סידורים ..... שעו  
מפרשים ..... שעו

## ביאור סדר הכוונות

רא נא בענינו – רמז למספר אברי הנוק' ..... שעז  
ומהר לגאלנו גאולה שלמה ..... שעז  
ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה ..... שעז  
התפשטות המוחין דגבורה והורד לגבורה דז"א ..... שעז  
נשיקה ה' – גבורה ..... שעח

## רופא עמו ישראל

הקדמה ..... שפא  
מקורות שער הכוונות ..... שפא  
פרי עץ חיים ..... שפא  
ספר החזיונות ..... שפב  
סידורים ..... שפג  
מפרשים ..... שפג

## ביאור סדר הכוונות

רמז לג' רי"ו ..... שפג  
ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה ..... שפג  
התפשטות המוחין דתפארת ויסוד לתפארת דז"א ..... שפד

# בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

נשיקה ו' – תפארת ..... שפד  
רופא חולי עמו ישראל – רמז לרפ"ח ניצוצות ..... שפה  
מיתוק רפ"ח ניצוצות החולה ..... שפה  
ליקוטי ביאורים

בעניין מיתוק רפ"ח ניצוצות החולה ..... שפו  
בעניין הרפואה בתורת האריז"ל ..... שפו

מברך השנים  
הקדמה ..... שפז  
מקורות שער הכוונות ..... שפז  
פרי עץ חיים ..... שפז  
סידורים ..... שפח  
מפרשים ..... שפח  
ביאור סדר הכוונות

סגולה להוריד טל ומטר ..... שפט  
בקשה לפרנסה ..... שפט  
רמזים נוספים ..... שצ  
ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה ..... שצ  
התפשטות המוחין דנצח לנצח דז"א ..... שצ  
נשיקה ז' – נצח ..... שצא  
ליקוטי ביאורים

בעניין השמות מצפ"ץ כוז"ו ..... שצב

## מקבץ נדחי עמו ישראל

הקדמה ..... שצג  
מקורות שער הכוונות ..... שצג  
פרי עץ חיים ..... שצג  
סידורים ..... שצה  
מפרשים ..... שצה  
ביאור סדר הכוונות

רמזים ..... שצו  
ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה ..... שצח  
התפשטות המוחין דהוד להוד דז"א ..... שצח  
נשיקה ח' – הוד ..... שצח  
מקבץ נדחי עמו ישראל ..... ת  
ליקוטי ביאורים

בעניין יציאת ניצוצות מהקל"י – דברי מהר"י סרוק ..... תא

# בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

## מלך אוהב צדקה ומשפט

תג	הקדמה
תג	מקורות שער הכוונות
תג	פרי עץ חיים
תד	סידורים
תד	מפרשים
	ביאור סדר הכוונות
תה	רמזים
תו	רמזים נוספים
תו	ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה
תז	התפשטות המוחין דיסוד ליסוד דז"א
תז	נשיקה ט' – יסוד
	ליקוטי ביאורים
תח	בעניין הצדקה

## שובר אויבים ומכניע זדים

תיא	הקדמה
תיא	מקורות שער הכוונות
תיד	פרי עץ חיים
תיז	שער מאמרי רשב"י
תיז	סידורים
תיז	מפרשים
	ביאור סדר הכוונות
תיה	רמזים
תיה	ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה
תיה	המשכת הכתר דז"א
תכ	המשכת ב' המקיפים ל"מ דצלם
תכא	המשכת הכתר דנוק'
	ליקוטי ביאורים
	בעניין בחינתם של הכתרים דזו"ן
תכב	– כתרים פרטיים דאח' ופנים דפנים
תכב	בעניין שיעור ת"ת דישטו"ת שממנו נעשה הכתר דז"א
תכג	בעניין השמות שמהם נעשה הכתר דז"א
תכד	בעניין המשכת ב' מקיפי ל"מ ע"ג רישא דז"א
תכה	בעניין נשיקין ממלכות דז"א למלכות דנוק'
תכו	בעניין הנשיקין ובחי' כתר
תכו	בעניין מקום המשכת הכתר דנוק' בסדר הכוונות

# בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

תכח בעניין עשית הכתר דנוק' .....

תכח בעניין תיקון הדעת דנוק' .....

## משען ומבטח לצדיקים

תלא הקדמה .....

תלא מקורות שער הכוונות .....

תלב פרי עץ חיים .....

תלג ספר הליקוטים .....

תלד נהר שלום .....

תלד סידורים .....

תלד מפרשים .....

### ביאור סדר הכוונות

תלה תפלה .....

תלה רמזים נוספים .....

תלו ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה .....

תלו נשיקין מפרקי יסוד דז"א לדת"י דנוק' .....

### ליקוטי ביאורים

בעניין סדר הכוונות של ג' ברכות על הצדיקים תשכון וכו'

תלח – שופר מהופך .....

בעניין הב' שמועות בעניין הנשיקין

תלט – בחי' נרנח"י פשוט או כפול .....

תמא בעניין הג' פרקי ספי' וג' כלי ספי' .....

תמב עוד בעניין פרטי הכוונה של הנשיקין .....

## בונה ירושלים

תמה הקדמה .....

תמה מקורות שער הכוונות .....

תמה פרי עץ חיים .....

תמז סידורים .....

תמז מפרשים .....

### ביאור סדר הכוונות

תמז בקשה .....

תמז ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה .....

תמח נשיקין מפרקי הוד דז"א לבג"ה דנוק' .....

### ליקוטי ביאורים

תמט ירושלים אחידת בשמאלא .....

**בטוב** תוכן עניינים מפורט **ירושלם**

**מצמיח קרן ישועה**

תנא	הקדמה
תנא	מקורות שער הכוונות
תנא	פרי עץ חיים
תנב	סידורים
תנב	מפרשים

**ביאור סדר הכוונות**

תנב	רמזים
תנג	ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה
תנג	נשיקין מפרקי נצח דז"א לחח"ן דנוק'

**שומע תפלה**

תנה	הקדמה
תנה	מקורות שער הכוונות
תנח	פרי עץ חיים
תסא	עץ חיים
תסב	שער רוח הקודש
תסז	סידורים
תסז	מפרשים

**ביאור סדר הכוונות**

תסח	רמז ראשון – שמע קולנו
תסח	שם בן מ"ב – חלק ראשון
תסח	שם ארארית"א
תסט	וידוי ובקשה לפרנסה
תע	פותח את ידך
תעג	תפלה
תעד	רמז נוסף – ומלפניך ריקם אל תשיבנו
תעה	המשך של שם בן מ"ב
תעה	מה רב טובך
תעו	ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה
תעו	תיקון הכתר דנוק'
תעח	חלק אחרון של שם בן מ"ב
תעח	שם אוכ"ץ

**ליקוטי ביאורים**

תעט	שמע קולנו – לעלות האדם במעלה
	שמע קולנו – שתחברני ותקשרני ותיחדני
תעט	– באזור חגורת מתני שכנית עורך

# בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

תעט	בעניין השם בן מ"ב
תפ	בעניין השם ארארית"א
תפב	בעניין הוידוי ובקשת הפרנסה – דברי הבן איש חי
	בעניין הפסוק פותח את ידך – המשכת השפע
תפג	– לחכמה דו"א – מחכמה דו"א
תפד	בעניין הדמעות
תפו	עוד בעניין הפסוק פותח את ידך
תפז	בעניין הפסוק מה רב טובך אשר צפנת ליראיך
תפח	בעניין תיקון הכתר דנוק'
תפח	בעניין תיקון הכתר דנוק' ובחינתו
תפח	בעניין תיקון הכתר דנוק' – נרנח"י פשוט
תפט	בעניין ההארה ממוחין דאימא ותיקון הכתר דנוק'

## המחזיר שכינתו לציון

תצא	הקדמה
תצא	מקורות שער הכוונות
תצג	פרי עץ חיים
תצה	נהר שלום
תצה	סידורים
תצה	מפרשים
	ביאור סדר הכוונות

תצו	רמז לג' ברכות אחרונות
תצו	בין המצרים
תצז	ניקוד שם ההוי"ה של חתימת הברכה ושם ב"ם
תצז	הארה מנצח דאימא לנצח דו"א ומשם לחח"ן דנוק'
תצח	רמזים נוספים

## ליקוטי ביאורים

	בעניין נה"י החדשים דו"א
תצט	– דברי מהרח"ו בעניין השמועה השניה
תקב	בעניין נה"י הראשונים ונה"י האחרונים דו"א
תקב	הערות שוליים מסידור המודפס – בעניין נה"י החדשים
	בעניין סדר המשכת ההארות לנה"י הראשונים
תקג	והחדשים דו"א
	בעניין בחינתם של נה"י החדשים דו"א
תקג	– פנימיות דפנימיות או פנימיות דחיצוניות
	בעניין סדר המשכת הארת נה"י דאימא לנוק'

## בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

- תקד ..... בעניין נוסח כתובת הכוונה
- בעניין הארת נה"י דאימא לנה"י דז"א
- תקד ..... בעניין נוסח כתובת הכוונה
- בעניין הארה מנה"י דאימא לנוק'
- תקה ..... בעניין כפילות הנרנח"י

### הטוב שמך ולך נאה להודות

- תקז ..... הקדמה
  - תקז ..... מקורות שער הכוונות
  - תקט ..... פרי עץ חיים
  - תקיא ..... נהר שלום
  - תקיא ..... סידורים
  - תקיב ..... מפרשים
- ביאור סדר הכוונות

- תקיב ..... כריעות וזקיפות – המשכת המוחין דחסדים וגבורות דדעת
- תקיג ..... הארה מהוד דאימא להוד דז"א ומשם לבג"ה דנוק'
- תקיד ..... רמזים וחתימת הברכה
- תקטו ..... רמזים נוספים

### ליקוטי ביאורים

- תקטז ..... בעניין מספר כריעות וזקיפות
- תקיה ..... בעניין השלמת הכוונות למתפלל יחיד

### שים שלום

- תקיש ..... הקדמה
  - תקכ ..... מקורות שער הכוונות
  - תקכו ..... פרי עץ חיים
  - תקל ..... עץ חיים
  - תקלו ..... שער ההקדמות
  - תקלח ..... שער רוח הקודש
  - תקמ ..... נהר שלום
  - תקמא ..... סידורים
  - תקמא ..... מפרשים
- ביאור סדר הכוונות

- תקמב ..... בין המצרים
- תקמג ..... יחוד היסודות דזו"ן
- תקמג ..... ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה
- תקמד ..... הארה מיסוד דאימא ליסוד דז"א ומשם לדת"י דנוק'
- תקמה ..... יחוד המוחין חו"ב חו"ג דכתר – הזמנת הכוונה



סדר המשכת הטפה מעיטרא דחסדים דדעת דעתיק  
 עד ליסוד דאימא שבדעת דז"א ..... תקמו

סדר המשכת הטפה ממקיף דחכמה דז"א  
 עד ליסוד דאימא שבדעת דז"א ..... תקמח

סדר המשכת הטפה מהיסוד דאימא שבדעת דז"א  
 עד ליסוד דיעקב ..... תקמט

המשכה המוחין לפר' חב"ד וו"ק ..... תקנ

יחוד נ"ר ..... תקנב

יחוד העולמות ..... תקנד

כוונות הרי"ם ..... תקנד

המשכת הטפה ממקיף דחכמה דז"א עד היסוד דיעקב ..... תקנד

מסירת הטפה ליסוד דנוק' ..... תקנה

חיבורי חו"ב חו"ג ..... תקנו

המשכת ד' שמות עסמ"ב לנוק' ..... תקנז

המשכת ודחית המוחין דקטנות ..... תקנז

ג' חיבורי ז"א – עם אימא לאה ורחל ..... תקנט

המברך את עמו ישראל – רמז ..... תקס

בשלום – המשכת חשמ"ל לזו"ן ..... תקס

כוונות נוספות ..... תקסב

ליקוטי ביאורים

בעניין הזווג דשים שלום בכללות ..... תקסב

בעניין אופן הכוונה של הזווג דשים שלום

– לכיין המשכת הטפה פעם א' או ג' פעמים ..... תקסג

בעניין בחי' הנוק' דרשוי בינה וחו"ג דכתר ..... תקסו

בעניין צורך מסירה על קידוש ה' בשים שלום ..... תקסז

בעניין הזווג דשים שלום – ביי"ב פר' הפרטיים דז"א ..... תקסז

בעניין הזווג דשים שלום

וג' בחי' פנימיות דחיצוניות, חיצוניות ופנימיות דפנימיות ..... תקסח

בעניין שילובי השמות של יחוד נ"ר – פנימי או חיצון ..... תקסח

בעניין המשכות המוחין והטפה – זה בעובי וזה באורך ..... תקסט

ב' טפות ולא טפה א' ..... תקעא

בעניין התאחדות הטפות ..... תקעה

בעניין המשכת הטפות – המשכה או התעוררות בלבד ..... תקעז

בעניין מהות הטפה – דברי בעמ"ס תורת חכם ..... תקעז

בעניין ירידת הטפה לדעת דז"א ..... תקעח

בעניין המשכה מיסוד דאבא ליסוד דאימא ..... תקעח

## בטוב תוכן עניינים מפורט ירושלים

בעניין המשכת הה' חסדים מיסוד דדכורא ..... תקעט  
 חיבור חו"ג ביסוד דנוק' – יחוד אצילות ועולמות בי"ע ..... תקעט  
 בעניין הזווג דיעקב עם רחל ..... תקפ  
 בעניין חיבור זו"ן ..... תקפא  
 בעניין חיבור היכלין ..... תקפא  
 בעניין חיבורי חו"ב חו"ג ..... תקפב  
 בעניין המשכת שמות עסמ"ב לחו"ב חו"ג דנוק' ..... תקפב  
 בעניין דחית המוחין דקטנות ..... תקפג  
 בעניין דחית המוחין דקטנות – ה' מיני ברורים ..... תקפג  
 בעניין ג' יחודי ז"א עם אימא לאה ורחל ..... תקפד  
 בעניין הזווג בגופא דזו"ן ..... תקפה  
 שים שלום – נסירה דפנים ..... תקפו

**סיום העמידה** ..... הקדמה ..... תקפז  
**מקורות** ..... שער הכוונות ..... תקפז  
**פרי עץ חיים** ..... תקצא  
**סידורים** ..... תקצח  
**מפרשים** ..... תקצח  
**ביאור סדר הכוונות**  
**כוונת אמן** ..... תקצט  
**כוונת יהיו לרצון אמרי פי** ..... תרא  
**למען יחלצון ידידיך** ..... תרב  
**כוונת הג' פסיעות** ..... תרג  
**ליקוטי ביאורים**  
**בעניין כוונת אמן** ..... תרד  
**רשימת הספרים** ..... המוזכרים בספר בסדר א-ב ..... תרו

# סידור כוונות הרש"ש

כוונות העמידה

מ—באהבה

# סידור תפלה להרש"ש

(א) ולקחת הנוק' כ"ב אחוץ מו"א ובהם נעשין רמ"ח אבריה ומכללותם נעשה כלי יסודה. וג"כ לוקחת ה"ג מללפך והם המוחין שבה. וכללותם שביסוד הם המ"ן שבה ועמה נעשה החותם הא' שבה הנק' ירושליכ.

**א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת**  
**ך** ליר ודלת שביסודה גי' כ"ב **מנצפך** מ"ן שביסודה  
**באהבה**

יכוין למסור עצמו עק"ה ולהעלות נשמתו למ"ן להיכל אהבה דהק"ק (בשמריה דז"א) (ובערבית דנוק') דבריאה ולברר מהק"ק הגז' מאנ"ך דרפ"ח דאו"פ דפנים דפרלוק צינה דזו"ן ולהעלותם עם נשמתו לזו"ן דאלילות

<b>יא</b>	סקילה	<b>יוד</b>	<b>הי</b>	<b>ויו</b>	<b>הי</b>
<b>הדה</b>	שריפה	<b>יוד</b>	<b>הי</b>	<b>ואו</b>	<b>הי</b>
<b>ו ג'</b>	כרג	<b>יוד</b>	<b>הא</b>	<b>ואו</b>	<b>הא</b>
<b>היה</b>	מנק	<b>יוד</b>	<b>הה</b>	<b>וו</b>	<b>הה</b>

**רפ"ח**  
**יוד** **הי** **ויו** **הי**  
**יוד** **הי** **ואו** **הי**  
**יוד** **הי** **ואו** **הי**  
**יהוה**  
**יוד** **הא** **ואו** **הא**  
**ייה** **יהו** **יהוה**

לבעלות ב' נלמי המוחין דאחור ופנים דאחור די"ס דחכמה דכתר דצינה דז"א עם הגז' עם נשמה יסוד דא"א ע"ג רישא דז"א. נלס דיש"ס ע"ג רישא דז"א

## אהיה יהוה

<b>אהיה</b>	<b>אהיה</b> <b>אהיה</b>	<b>אהיה</b>
<b>יהוה</b>	<b>יהוה</b> <b>יהוה</b>	<b>יהוה</b>
<b>יוד</b> <b>הי</b> <b>ויו</b> <b>הי</b>	<b>יוד</b> <b>הי</b> <b>ויו</b> <b>הי</b>	<b>יוד</b> <b>הי</b> <b>ויו</b> <b>הי</b>
<b>אהיה</b>	<b>אהיה</b> <b>אהיה</b>	<b>אהיה</b>
<b>יהוה</b>	<b>יהוה</b> <b>יהוה</b>	<b>יהוה</b>
<b>יהוה</b>	<b>יהוה</b>	<b>יהוה</b>
<b>אהיה</b>	<b>אהיה</b> <b>אהיה</b>	<b>אהיה</b>
<b>יהוה</b>	<b>יהוה</b> <b>יהוה</b>	<b>יהוה</b>
<b>ודי</b> <b>יו</b> <b>י</b>	<b>ודי</b> <b>יו</b> <b>י</b>	<b>ודי</b> <b>יו</b> <b>י</b>

(ה) עיין בש"ל פ"ג ובש"כ"ה דרוש ב' כלל ד' ובש' הקדמות מדף ס"ח ואילך עיש"ב :

# סידור תפלה להרש"ש

לג' כלי בינה	לג' כלי דעת	לג' כלי חכמה
אדף אדף הא אדף הא יוד	הי ויו הי יוד	הא וואו הא יוד
אדף הא יוד הא אדף הא יוד	הי וואו הי יוד	הא וואו הא יוד
ה י ה י ה י	הה וו הה יוד	הא וואו הא יוד

להמשיך הבינות וגבורות דיססות המלוכסים בנה"י דתבו' עם הנרנח"י עם המלכות דכתר ד"ס שהס' י' כיצועים דהויזת פשוטות דחכמה דכתר דבינה דז"א תוך ללא וכחל ויהיו פל' א'.

## אֱהִיָּה יְהוָה

אֱהִיָּה	י יה יהו יהוה	אֱהִיָּה
----------	---------------	----------

יְהוָה		יְהוָה
--------	--	--------

ג' כלי כתר דנוק'

אֱהִיָּה		אֱהִיָּה
----------	--	----------

יְהוָה	יוד הא וואו הה	יְהוָה
--------	----------------	--------

אֱהִיָּה	יוד יוד הא יוד	אֱהִיָּה
----------	----------------	----------

יְהוָה	הא וואו יוד הא	יְהוָה
--------	----------------	--------

י יה יהו יהוה	י יה יהו יהוה	י יה יהו יהוה
---------------	---------------	---------------

מוח בינה		מוח חכמה
----------	--	----------

אדף הי יוד		יוד הי ויו
------------	--	------------

אדף הי יוד		יוד הי וואו
------------	--	-------------

אדף הא יוד		יוד הא וואו
------------	--	-------------

אדף הה יוד		יוד הה וו
------------	--	-----------

ג' כלי חכמה דנוקבא

אדף הה יוד הה	יוד הא וו הה	יוד הא וו הה
---------------	--------------	--------------

א א א	יוד יוד הא וו	יוד יוד הא וו
-------	---------------	---------------

א אה אהי אהיה	יוד הא וו הה	י יה יהו יהוה
---------------	--------------	---------------

# סידור תפלה להרש"ש

אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי  
יְהוָה יְהוָה

אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי

יְהוָה יְהוָה

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ  
יְהוָהנוּ יְהוָהנוּ  
יְיָ יְיָ יְהוָה

גבורות

חסדים

אֶלֶף הִי וְו  
אֶלֶף הֵה וְו  
אֶלֶף הֵא וְו  
אֶלֶף הֵה וְאוּ

אֶלֶף הִי וְו הִי  
אֶלֶף הֵה וְו הֵה  
אֶלֶף הֵא וְו הֵא  
אֶלֶף הֵה וְאוּ הֵה יוֹד

לעת דוקבא

הֵה וְו הֵה יוֹד הֵה וְו הֵה  
יוֹד יוֹד הֵה יוֹד הֵה וְו הֵה וְו הֵה  
יוֹד יוֹד הֵה יוֹד הֵה וְאוּ הֵה וְאוּ הֵה

אֱלֹהֵי  
יְהוָה  
אֱלֹהֵי  
יְהוָה

אֱלֹהֵי  
יְהוָה  
אֱלֹהֵי  
יְהוָה

יְיָ יְיָ יְהוָה

יְיָ יְיָ יְהוָה

מוט בינס

מוט חכמה

אֶלֶף הִי יוֹד  
אֶלֶף הִי יוֹד  
אֶלֶף הֵא יוֹד  
אֶלֶף הֵה יוֹד

יוֹד הִי וְו  
יוֹד הִי וְאוּ  
יוֹד הֵא וְאוּ  
יוֹד הֵה וְו

לגבורה דוקבא

לחסד דוקבא

יְהוָה  
אֱלֹהִים  
אֲנֹכֶם  
חסדים

אֶלֶף לְמֹד  
אֶלֶף אֶלֶף לְמֹד  
אֶלֶף

	<p>אֱלֹהִים אֱלֹהִים יְהוָה יְהוָה</p> <p>אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יְהוָהנוּ יְהוָהנוּ</p> <p>יֵיָהּ יְהוּ יְהוּה</p>	
<p>גבורות</p> <p>אלף ה' וו אלף ה' וו אלף ה' וו אלף ה' וו</p>	<p>הפארת</p> <p>אלף למד ה' יוד מס עבאות השתפא</p>	<p>חסדים</p> <p>אלף ה' וו אלף ה' וו אלף ה' וו אלף ה' וו</p>
<p>אֱלֹהִים יְהוָה</p> <p>יֵיָהּ יְהוּה</p>	<p>אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יְהוָהנוּ יְהוָהנוּ</p> <p>יֵיָהּ יְהוּה יְהוּה</p>	<p>אֱלֹהִים יְהוָה</p> <p>יֵיָהּ יְהוּה יְהוּה</p>

<p>מוח בינה</p> <p>אלף ה' יוד אלף ה' יוד אלף ה' יוד אלף ה' יוד</p>	<p>גבורות</p> <p>אלף ה' וו אלף ה' וו אלף ה' וו אלף ה' וו</p>	<p>חסדים</p> <p>אלף ה' וו אלף ה' וו אלף ה' וו אלף ה' וו</p>	<p>מוח חכמה</p> <p>אלף ה' וו אלף ה' וו אלף ה' וו אלף ה' וו</p>
--	--	---	--

<p>סוד לנוקבא</p> <p>אלהים אל אלהים במוכן</p>	<p>יסוד לנוקבא</p> <p>שין דלת יוד ש שד שדי</p>	<p>נלח לנוקבא</p> <p>אל אל בם</p>
---	--	---

אֱלֹהִים  
יְהוָה  
יֵיָהּ יְהוּה יְהוּה  
מלכות לנוקבא  
אלף דלת גון יוד  
אדני  
א אד אדג אדני

ועתה לוקחת כ"ב אתון אחרים ע"י א"י שהם דלת וציר ב' ועי"ן נעשית. □ וגם לוקחת מ"ן שניים שהם ה"ג מנצפ"ך ונגמר חותם היסוד שבה הנקרא ציון, וחותם הא' שהיה ביסוד מתפשט במלכות, ועתה נקראת בערה כי ה"ג שקבלה ע"י ז"א שהם ה"פ די"ן מתמתקין ע"י ה"ג מנצפ"ך שקבלה ע"י א"י והם ה' אלפ"ין ונעשית ה"פ אדני.

**אבגדהוזחטיכרמנסעפצקרשת**  
**אבגדהוזחטיכרמנסעפצקרשת**

**אדני אדני אדני אדני אדני**

כ"ב אותיות ומנלפך א' שלוקחת מז"א ה"פ דין מאדני, וכ"ב ומנלפך ב' מאימא ה' אלפ"ן דאדני להמשיך לנוק' הארת אחורי ה"ם עליונות חב"ד ח"ג דז"א וזוה הנערה צאה אל פני המלך שנכסרה וצאה לפני ז"א.

יכוון לקבל עליו דמב"ד.

להעלות זו"ן לחיק אר"א ויקחו המ"ד ומ"ן דאר"א ועי"ן יחזרו פכ"פ ולווגם זיווג נ"ר ולהמשיך יא ה' וי' ה' בכתר. מיסוד דו"א ליסוד דנוק' הרי"ו התחתון ע"ב קד"ם. י י' יהו יהוה. יא הל' וה' הים בחב"ד יוד ה' יוד ה' יוד ה' ו' ה', לכונן כלי היסוד שלה שהוא ב' יא הד' ו' ה' בות'. צירים וב' דלתות, ונותן לה מ"ה דב"ן ולהחזיר זו"ן למקומם להעלות את האורות דרפ"ח עם נשמתו עם הללס די"ש"ם העומר ע"ג רישא דז"א למ"ן ומ"ד לחכמה דיססות. וכעד"ז עושים זו"ן ומברכים מזכירי הפנים דיססות ומעלין אותם למ"ן לחכמה דאז"א. וכן מזה לזה עד רוס המעלות. עד שעולים כל הברורים לע"ס דא"ק :

**יוד הי ויו הי**

**יוד הי ואו הי, יוד הי ואו הי**

**יהוה, יוד הא ואו הא**

**י י' יהו יהוה**

**אָהֶיָה**

**יְהוָה**

**אהינה**

**יהנה**

**יוד הי ויו הי**

**אָהֶיָה**

**יְהוָה**

**יהוה**

**אָהֶיָה**

**יְהוָה**

**וד י יו י**

**אהינה אהינה**

**יהנה יהנה**

**יוד הי ויו הי**

**אהיה אהיה**

**יהוה יהוה**

**יהוה**

**אוהויהו אוהויהו**

**ייהויהו ייהויהו**

**וד י יו י**

**אהינה**

**יהנה**

**יוד הי ויו הי**

**אָהֶיָה**

**יְהוָה**

**יהוה**

**אָהֶיָה**

**יְהוָה**

**וד י יו י**



לזווג חו"צ דא"ק

**איהיהוה יוד הי יוד הי וואו הי**

להוציא ט"ס עליונות דבין מעינים דא"ק עם י"ס דמ"ה ממצח דא"ק להמשיכם לנה"י דכתר

דבינה דמ"ה וצ"ן דזו"ן דא"ק ולזווגס (א) ולהמשיכם לפרי"ג נה"י דכתר דבינה דעתיק ואז נבקע היסוד דעתיק ומתגלים כל החו"ג ומתחברים אבא עם יש"ס דכתר לפרטוף א' ואימא והזונה לפרטוף א' :

ולזווג חב"ד דנה"י דבינה דעתיק (ב) ולהמשיך המוחין דחו"צ דחכמה דז"א :

**איהיהוה**

גם לזווג חג"ת דפרטוף הנו"ל ולהמשיך המוחין דחו"צ דבינה דז"א :

**איהיהוה**

גם לזווג נה"י דפרטוף הנו"ל (ג) ולהמשיך המוחין דחו"ג דחסדים וחו"ג דגבורו' ולהמשיך כל המוחין הנו"ל לפרטוף חג"ת דבינה דא"א :

**איהיהוה**

ולזווג

(א) א"ה עיין בס' תו"ח ד"ז ע"ב וז"ל ונמשיכים לנה"י דבינה דעתיק ר"ל לנה"י דכתר דבינה דעתיק ויכוין כי אז נבקע יסוד דעתיק ומתגלים כל החו"ג חוץ חג"ת דא"א ר"ל חוץ חג"ת דכתר דבינה דא"א וכו' והראיה לזה שמחג"ת דא"א נמשך הטיפה לב' מזלין נולד ונקב והדיקנא היא החכמה סתימא שהיא מהנ"ר דא"א אלא שהכוונה היא שמפני"י א"ק ואב"י"ע דכתר דבינה דא"א נמשך הטיפה לדיקנא שהוא חינו' דכתר דבינה דא"א עכ"ל : (ב) ז"ל כי ט"י המוחין דחו"צ דחכמה דז"א שנמשכה מזווג חב"ד דנה"י דעתיק להיכן נמשכה אם נמשכה לחג"ת דנה"י דעתיק וכעד"ז ג"כ ט"י המוחין דחו"צ דבינה דז"א שנמשכה מזווג חג"ת דנה"י דעתיק נמשכה לנה"י דנה"י דעתיק ואח"כ מזווגים הנה"י דנה"י דע"י ונמשיכים כל ט"י המו' הנו"ל לחב"ד דחג"ת דא"א זה לא אפשר דכבר כתב הרב ז"ל בש' מ"ז פ"ג שאין הטי' עולה מלמטה למעלה ואם נאמר לא כי אלא תחילה מזווגים החב"ד דנה"י דעתיק ונשאר שם הטי' ההיא וכעד"ז ג"כ בחג"ת דנה"י דעתיק וכעד"ז בנה"י דנה"י דעתיק ואחר כל הזווגים הנו"ל אז נמשכין כל ט"י המוחין הנו"ל אשר בחב"ד וחג"ת ונה"י דעתיק וממשיכים איהם כולם לא"א גם זה אין מן ההכרח לומר כן שאחר הזווג נשאר שם ט"י המוחין הנו"ל אחר שכבר מלינו בזווגי הק"ש שסדר לנו מו"ר הרש"ש ז"ל שם צפרטות [שמזווגים תחילה החב"ד דנה"י דע"י ונמשכה הטי' ההיא לחב"ד דחג"ת דא"א ומשם לתרין מזלין ואח"כ מזווגים החג"ת דנה"י דעתיק וכו'] א"כ מוכרח הוא שנאמר כי כאן קילר וסמך על המעיין וכמ"ש בש' הנסירה פ"ו ע"ש והנלע"ד דכתתי וא"ש א"ת"מ :

**יא"ה**

(ג) א"ה נלע"ד כי ז"ל להמשיך המוחין דחו"ג דחו"צ וכמבואר בשער הנסירה פ"ו ובנה"ש דל"ג ע"א וע"ב וע"ג. וכן מלאתי בקלח סידורים שהעבירו ע"ז הקולמוס וכתבו כן והמעייין יבחר :

# סידור תפלה להרש"ש

ולזווג פרלוף חג"ת הנו' ולהמשיכס לתרין מזלין :

## איהיהוה

ולזווג התרין מזלין ולהמשיך המוחין לפרלוף חכמה דבינה דזו"ן דא"ק שבתוך חכמה דבינה דא"א שבתוך בינה דאז"א שהוא חב"ד דפרלוף הכולל דבינה דאז"א וישסו"ת :

## אלף יודהי הי יוד הי יו הי הי

ולזווגס ואימא מעלה מ"ן שהם חכמות וחסדים לאבא ואבא ממשיך מ"ד שהם בינות וגבורות לחימ' ולהמשיך המוחין הנו' לבינה דבינה דזו"ן דא"ק שבתוך בינה דבינה דא"א שבתוך בינה דכללות דאז"א וישסו"ת שהוא חג"ת דפרלוף דבינה דא"א וישסו"ת והם ישסו"ת הראשונים :

## איהיהוה

ולזווג כל הפרטופים הנו' ולהמשיך המוחין הנו' לחב"ד דישסו"ת הב' והוא מ דללס ושס נשאר שורשו ושארית המוחין לחג"ת דפרלוף הנו' והוא כ דללס ושס נשאר שורשו ואז מסתלקים חיות ואורות דחלי התחתון דת"ת ונהי"ס ועולים בחלי העליון דת"ת דישסו"ת ושארית המוחין להמשיכס לנה"י דפרלוף הנו' (ה) ועתה יכוין להחזיר המוחין דפנים דאחור למקומו ולהמשיך המוחין דאחור ופנים דפנים מלובשים בשס **בוכו** לאחור ופנים דפנים דנוק' : מלכיות דאחור ופנים דפנים ופנים דאחור לכתר דנוק' דניקוד הנו' :

## מלך

אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה

יְהוָה יְהוָה יְהוָה

ונגדלת הנוק' כשיעור המל' שלה

ב ג' כלי כתר דנוק'  
יוד הא ואו הה

יוד יוד הא יוד הא ואו יוד הא ואו הה  
י יה יהו יהוה

עוזר

(ה) א"ה עיין בס' עלי נהר די"ז ע"א אות נ"ב וז"ל ומ"ש ולהחזיר המו' דפנים דאח' למקומו ר"ל שהללס די"ס ששלה בסוד מ"ן הוא עולה למ"ן מלכד הכלים דנה"י די"ס שששארית עומדים ע"ג רישא דז"א ועתה מחזרים את הללס לכליהם והם הנה"י וזהו למקומם עכ"ל :

# סידור תפלה להרש"ש

להמשיך נה"י דאחור ופנים דפנים ופנים דאחור לחצ"ד דט"ז ולדחות המלכות לתת"י

## עוזר

פנים דאחור	פנים דאחור	פנים דאחור
אהיה	אנהוינהו אנהוינהו	אהיה
יהוה	יהוונהו יהוונהו	יהוה
וד י י י	וד י י י	וד י י י
אחור דפנים	אחור דפנים	אחור דפנים
אהיה	אנהוינהו אנהוינהו	אהיה
יהוה	יהוונהו יהוונהו	יהוה

יהוה	יהוה	יהוה
פנים דפנים	פנים דפנים	פנים דפנים
אהיה	אנהוינהו אנהוינהו	אהיה
יהוה	יהוונהו יהוונהו	יהוה
יהוה	יהוה	יהוה
ג' כלי זיכה דנוקצא		ג' כלי חכמה דנוקצא

אלף הה יוד הה	הה וו הה	יוד הא וו הה
ה	הא	יוד הא וו הה
ה	הא	יוד הא וו הה
א אה אהי אהיה	הה וו הה	יוד הא וו הה
	יהוה	יהוה

### ן דעת דנוקצא

יוד הה וו הה  
 יוד יוד הה יוד הה וו יוד הה וו הה  
 יוד יוד הא יוד הא וואו יוד הא וואו הא

לדחות ס"ג מל' לת"ס דניק'  
 אָהִיָּה אָהִיָּה אָהִיָּה  
 יְהוָה יְהוָה יְהוָה

ונגדלח כשיעור הנה"י שלה  
 ג' כלי ת"ס דנוק'  
 אלף למד הי יוד ממ  
 צבאות  
 השתפא

להמשיך חג"ס דאחור ופנים דפנים ופנים דאחור לחצ"ד דנוק' ולדחות הנה"י לחג"ס והמל' ליסוד :

# סידור תפלה להרש"ש

## ומושיע

פנים דאחור

אֱהִיָּה  
יְהוָה

יהוה

פנים דאחור

אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה

יהוה

פנים דאחור

אֱהִיָּה  
יְהוָה

יהוה

אחור דפנים

אֱהִיָּה  
יְהוָה

יהוה

אחור דפנים

אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה

יהוה

אחור דפנים

אֱהִיָּה  
יְהוָה

יהוה

פנים דפנים

אֱהִיָּה  
יְהוָה

יהוה

פנים דפנים

אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה

יהוה

פנים דפנים

אֱהִיָּה  
יְהוָה

יהוה

ג' כלי חכמה דנוק'

יוד הא וו ה  
יוד הא וו ה  
יוד הא וו ה  
י יה יהו יהוה

ג' כלי בינה דנוק'

אלף הה יוד הה  
ה י ה  
א אה אהי אהיה

כ' כלי דעת דנוקבא

יוד הה וו הה

יוד יוד הה יוד הה וו יוד הה וו הה

יוד יוד הא יוד הא ואו יוד הא ואו הא

# סידור תפלה להרש"ש

עו

פנים דאחור

אֱהִיָּה  
יְהוָה  
וְדִי יוֹי

פנים דאחור

אֱהִיָּהוּ אֱהִיָּהוּ  
יְהוָהוּ יְהוָהוּ  
וְדִי יוֹי

פנים דאחור

אֱהִיָּה  
יְהוָה  
וְדִי יוֹי

אחור דפנים

אֱהִיָּה  
יְהוָה  
יְהוָה

אחור דפנים

אֱהִיָּהוּ אֱהִיָּהוּ  
יְהוָהוּ יְהוָהוּ  
יְהוָה

אחור דפנים

אֱהִיָּה  
יְהוָה  
יְהוָה

פנים דפנים

אֱהִיָּה  
יְהוָה  
יְהוָה

פנים דפנים

אֱהִיָּהוּ אֱהִיָּהוּ  
יְהוָהוּ יְהוָהוּ  
יְהוָה

פנים דפנים

אֱהִיָּה  
יְהוָה  
יְהוָה

נצורה דרחל

יְהוָה  
אֱלֹהִים  
אֲכַדְטֵם

ח"ת דרחל ן  
אלף למד חי יוד טם  
ז ב א ו ת פ א

אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה יְהוָה

חסד דרחל

אלף למד  
אלף למד  
אלף

ונגדלס הנוק' כשיעור  
נה"י וחג"ת שלה.

ב ג' כלי יסוד

שין דלת יוד  
ש ד י  
ש שד שדי

# סידור תפלה להרש"ש

להמשיך חז"ד דאו"פ דפנים ופנים דאחור לחז"ד דנוק' ולרחות החג"ת לחג"ת והגה"י לנה"י והמלכות לנוק'.

ומגן

פנים דפנים

אחור דפנים

פנים דאחור

אֱתֵיָהּ

אֱתֵיָהּ

אֱתֵיָהּ

יְהוָה

יְהוָה

יְהוָה

לג' כלי כתר דנוקבא

יוד הא ואו הא

יוד יוד הא, יוד הא ואו יוד הא ואו הא

יה יהו יהוה

פנים דאחור

פנים דאחור

פנים דאחור

אֱתֵיָהּ

אֱתֵיָהּ אֱתֵיָהּ

אֱתֵיָהּ

יְהוָה

יְהוָה יְהוָה

יְהוָה

יוד הי ויו הי

יוד הי ויו הי

יוד הי ויו הי

אחור דפנים

אחור דפנים

אחור דפנים

אֱתֵיָהּ

אֱתֵיָהּ אֱתֵיָהּ

אֱתֵיָהּ

יְהוָה

יְהוָה יְהוָה

יְהוָה

יְהוָה

יְהוָה

יְהוָה

פנים דפנים

פנים דפנים

פנים דפנים

אֱתֵיָהּ

אֱתֵיָהּ אֱתֵיָהּ

אֱתֵיָהּ

יְהוָה

יְהוָה יְהוָה

יְהוָה

יְהוָה

יְהוָה

יְהוָה

לג' כלי צינה

ג' כלי דעת

ג' כלי חכמה

אלף הה יוד הה

הה

הה וו

הה יוד

הה יוד

הה וו

הה יוד

הה יוד

אחיה

הה

וו יוד

הה

הה

וו יוד

הה

הה

אה אחי אהיה

הה

וו הה

הה

הה

וו הה

הה

הה

הה

וו הה

הה

הה

וו הה

הה

הה

הה

וו הה

הה

הה

וו הה

הה

הה

# סידור תפלה להרש"ש

עז

פנים דאחור

אֱלֹהִים  
יְהוָה

יהוה  
אחור דפנים

אֱלֹהִים  
יְהוָה

יהוה  
פנים דפנים

אֱלֹהִים  
יְהוָה

יהוה  
גבורה דרחל

יְהוָה  
אֱלֹהִים  
אֱלֹהִים

פנים דאחור

אֱלֹהִים  
יְהוָה

וד י י י  
אחור דפנים

אֱלֹהִים  
יְהוָה

יהוה  
פנים דפנים

אֱלֹהִים  
יְהוָה  
יְהוָה

גלגל

פנים דאחור

אֱלֹהִים אֱלֹהִים  
יְהוָה יְהוָה

יהוה

אחור דפנים

אֱלֹהִים אֱלֹהִים  
יְהוָה יְהוָה

יהוה

פנים דפנים

אֱלֹהִים אֱלֹהִים  
יְהוָה יְהוָה

יהוה

ס"ס דרחל ב	אלף דמד חי יוד עם
ה	ש ת פ א

פנים דאחור

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ  
יְהוָה יְהוָה

וד י י י  
אחור דפנים

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ  
יְהוָה יְהוָה

יהוה

פנים דפנים

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ  
יְהוָה יְהוָה  
יְהוָה

יהוה

ו

פנים דאחור

אֱלֹהִים  
יְהוָה

יהוה

אחור דפנים

אֱלֹהִים  
יְהוָה

יהוה

פנים דפנים

אֱלֹהִים  
יְהוָה

יהוה

חסד דרחל

אלף דמד	אלף דמד
ה	ש ת פ א

פנים דאחור

אֱלֹהִים  
יְהוָה

וד י י י  
אחור דפנים

אֱלֹהִים  
יְהוָה

יהוה

פנים דפנים

אֱלֹהִים  
יְהוָה  
יְהוָה

(ב)

# סידור תפלה להרש"ש

<p>סוד דרחל. אלהים אל אלה אלהי אלהים במוכו</p>	<p>יסוד דרחל. שין דלת יוד ש שד שרי</p>	<p>כלת דרחל. אל אל ב</p>
--	--	--------------------------------------

**אָהיה אָהיה אָהיה**  
**יְהוה יְהוה יְהוה**

## ב

<p>ועתה נגדלת כשיעור כה"י וחג"ס וחב"ד דגדלותה שהיא כשיעור כל קומת ז"א.</p>	<p>מלכות דנוקבא אלה דלת גון יוד אדני א אד אדני</p>
--	--

### פנים דחילו'

(א) יכוין להמשיך הארת ע' יודין שבט"ס  
דז"א לט"ס דנוק' שבה ג' אלפין ונעשים  
ג' א"ל ולהעלות ה' אל הנו' לחב"ד  
דנוק' שהם תרין תפוחין וחוטמא דילה  
ולהמשיך הארה מש"ע נהורין דא"א  
בהרין תפוחין דנוק' ויהיו ב' א"ל מלאים  
וגם מאירים בא"ל הג' דחוטס ויהיו ב'  
א"ל מלאים.

### פנים דפנימיות,

אלה רמד אלה רמד  
 אלה רמד אלה רמד

(ב) להמשיך הארה מש"ע נהורין דא"א בב' תפוחין דנוק' ובחוטס ויהיו ד'  
אל מלאים.

אח"כ חוזרים ומסתלקים המוחין הנו' מפרטוף הנוק' ועולים ועומדים ע"ג רישא  
דז"א ואז מחמטת הנוק' ויורדת עד כנגד החזה דז"א.

ברוך

(א) עיין בשער הכוונת דל"ו ע"א : (ב) ש"כ דל"ג ע"א :



# סידור תפלה להרש"ש

עח

ברוך הד

להכיר ה' א' דהויה להעלות ד' דאדני

להמשיך הו"ק דאחור דאחור וח"ן דאחור דפניס דחכמה דכתר דבינה דסבונה.  
 ולהמשיך הו"ק דאחור דאחור דאחור דפניס דבינה דכתר דבינה דסבונה לחצ"ד  
 וחג"ס דז"א דניקוד הנז'.  
 ו"ק דאחור דאחור וח"ן דאחור דפניס  
 דחכמה דכתר.

אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ
יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ
יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה

יוד | דקס"א

ו"ק דאחור דאחור דאחור דפניס  
 דבינה דכתר דבינה דסבונה

אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ
יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ
יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה

יוד | דקס"א

לג' כלי בינה	לג' כלי דעת	לג' כלי חכמה
אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה
אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה

מעש"ה להמשיך לז"ן דבריאה ב' מיני שפע ע"י יוד הי דקס"א כדי להעלות' ולכלול ז"ן דיליה :

# סידור תפלה להרש"ש

נכ"י דאחור דאחור דאחור דאחור

אהיה יהוה אהיה יהוה

יהוה יהוה יהוה יהוה

אהיה

יהוה

אהיה

יהוה

יוד | דקס"א

ועתה נתמעטה וירדה הנוק' עד כנגד היסוד דז"א.

נכ"י דאחור דאחור דאחור דאחור דפניס דבינה

אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

יוד | דקס"א

ג' כלי חסד דז"א | ג' כלי ת"ס דז"א | ג' כלי גבורה דז"א

אלה	אלה	אלה	אלה	אלה	אלה	אלה	אלה	אלה	אלה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

יכוין להמשיך הארס הנז' דז"ק דאחור דאחור דאחור דאחור דפניס דבינה דכסר לחצ"ד חג"ס דבינה דרחל שהיא ה' אחרונה ולהעלותה עד היסוד דפרל"ף הנז' דז"א.

ו"ק דאחור דאחור דאחור דאחור דפניס דבינה

אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה
אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

יוד | דקס"א

לחצר י"ה דמוחין עם ו"ה  
יהוה

# סידור תפלה להרש"ש

עט

אתה הרה להוריד ה' לאשונה דהויה ולהעלות ה' א' דאסיה.

להמשיך חב"ד דאחור דאחור וחכמה דאחור דפנים דחכמה דכתר דבינה דהכונה לחב"ד דניקוד הגז' דז"א.

	חב"ד דאחור דאחור		חכמה דאחור דפנים	
אתיה	אתיה	אתיה	אתיה	אתיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

אלף | דקס"א

להמשיך חב"ד דאחור דאחור דאחור דפנים דבינה דכתר דבינה דחכמה לחב"ד דניקוד הגז' דז"א ולדחות החג"ס לחג"ס והנה"י לנה"י דז"א :

חב"ד דאחור דאחור דאחור דפנים

אתיה	אתיה	אתיה	אתיה	אתיה	אתיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

אלף | דקס"א

ג' כלי בינה	ג' כלי דעת	ג' כלי חכמה
אלף אלף הא	יוד הי ויו הי	יוד הי ואו הא
אלף הא יוד אלף	יוד הי ואו הי	י יה יהו יהוה
הא יוד הא	יוד הה וו הה	יוד הא ואו הא
אלף הא יוד הא		
ה י ה		

# סידור-תפלה להרש"ש

(ה) לדמות הו"ק דאחור דאחור דחכמה ואחור דאחור דאחור דפנים דבינה  
 לחג"ס ונה"י דניקוד הגו' דז"א.  
 חג"ס דאחו' דאחור דחכמה

אֱהִיָּהּ                      אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ                      אֱהִיָּהּ  
 יְהוָה                      יְהוָה יְהוָה                      יְהוָה

יוד | דקס"א

אחור דאחור ואחור דפנים דבינה

אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ | אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ | אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ | אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ  
 יְהוָה יְהוָה | יְהוָה יְהוָה | יְהוָה יְהוָה | יְהוָה יְהוָה | יְהוָה יְהוָה

יוד | דקס"א

ג' כלי גבורה

ג' כלי ס"ס

ג' כלי חסד

י אֵלֶּף אֵלֶּף לִמְדָה אֵלֶּף לִמְדָה הִי אֵלֶּף לִמְדָה הִי יוֹד אֵלֶּף לִמְדָה הִי יוֹד מִם יְהוָה	יוד הא ואו הא י יה יהו יהוה יהוה	א אלו אלוה אלוה אלף למד
--	--	-------------------------------

מעש"ק להמשיך לכחצ"ד דבריאה צ' מיני שפע ע"י אל"ף ה"י דקס"א  
 הגו' כדי להעלות הם ולכלול כחצ"ד דילירה :

אחור

(ה) א"ה בשבת ובר"ח יכוין לדמות גם החסד ונלח דאחור דפנים דחכמה  
 לחג"ן דז"א :

# סידור תפלה להרש"ש

אחור דאחור דחכמה

אנהייהו אנהייהו

יהויהו יהויהו

איהיה

יהיה

איהיה

יהיה

יוד | דקס"א

ונתמעטה הנוק' עד כנגד העטרה

אחור דאחור דאחור דפניס דבינה

אנהייהו אנהייהו אנהייהו אנהייהו | איהיה איהיה

יהויהו יהויהו יהויהו יהויהו | יהויה יהויה

יוד | דקס"א

ג' כלי הוד דז"א

א ד נ י

א צבאו צבאות

א ו ת

ג' כלי יסוד דז"א

א יאהרונהי

א שין שין דלת שין דלת יוד

א שין דלת יוד

ג' כלי נלח דז"א

א ה ו ה

א צב צבא

א ב א

להמשיך הארת המו' דחז"ד דאחור דאחור דאחור דפניס דבינה לחז"ד דניקוד  
הנו' דבינה דבינה דרחל שהיא ה' אחרונה (ה) ולהעלותה עד כנגד נו"ה דפר'  
בינה דבינה דז"א :

אחור דאחור דאחור דפניס

איהיה איהיה | איהיה איהיה איהיה איהיה

יהויה יהויה | יהויה יהויה יהויה יהויה

אלף | דקס"א

לחבר אה דמומין עם ייה חו"ב

''  
(א) א"ה גם יכוין לרחות הארת המו' והכרנת' דחג"ת לחג"ת והנה"י  
לכה"י דנוק' דנקוד הנו' ועיין לעיל דכ"ח ע"א אות א' :

# סידור תפלה להרש"ש

## יהוה יהוה יאהוונהי

זקיפה א' דה להעלות ולחבר ד' דאדני עם ה' ראשונה דהויה.  
 להמשיך הו"ק דפנים דאחור דחכמה וח"ן דפנים דפנים דחכמה דכחך דבינה  
 דיש"ס לחצ"ד חג"ה דניקוד הנו' דז"א. ולהמשיך נה"י וחג"ה דפנים דאחור  
 ודפנים דפנים דבינה דבינה לחצ"ד חג"ה דז"א דניקוד הנו'.

ח"ן פנים דפנים ו"ק פנים דאחור דחכמה

אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה
אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

ויו | דע"ב

פנים דאחור ופנים דפנים דבינה

אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה
אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

ואו | דס"ג

ג' כלי חכמה	ג' כלי דעת	ג' כלי בינה
יוד הי ואו הא	יוד הי ויו הי	אלף הא
י יה יהו יהוה	יוד הי ואו הי	אלף הא יוד הא
יוד הא ואו הא	יוד הה וו הה	אלף הא יוד הא
		אהיה

# סידור תפלה להרש"ש

פא

פנים לאחור דחכמה

אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

ויו | י דע"ב

פנים לאחור ופנים לפני דבינה

אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

ואו | י דס"ג

ג' כלי חסד דז"א | ג' כלי ת"ס דז"א | ג' כלי גבורה דז"א

אלה	אלה	אלה	אלה	אלה	אלה
אלה	אלה	אלה	אלה	אלה	אלה

יכוין להמשיך הארה דו"ק לפני דאח' ואח' דאח' דחכמה לחב"ד חג"ת דחכמה דכתר  
 לפני דאח' ואח' דאח' דרחל דביקוד הנז'.

פנים לאחור ולאחור לאחור דחכמה

אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

ויו | י דע"ב

ולהעלותה עד החזה

# סידור תפלה להרש"ש

יכוין להמשיך הארה דו"ק דפנים דאחור ופנים דפנים דבינה (ה) לחז"ד חג"ת  
 דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה דכתר דחו"ב דרחל הנז' :

פנים דאחור ופנים דפנים דבינה

אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה
יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה	אֱהִיָּה
יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה

ואו | י דס"ג

|

להעלות ולחבר מל' דיעקב ורחל דפנים דאחור ופנים דפנים דבינה דכתר לאל' ולחבר מל' דת"י שבהם דת"י דשורשי פרלו' שהם כנגד יסוד דז"א דניקוד הנז' :

גם יכוין להעלות ולחבר מל' דו"ק דכתר דאחור דפנים דאחור דיעקב ורחל דו"ק דכתר דשורשי פרלו' שהם כנגד ז"ש ת"ת דת"ת דז"א דניקוד הנז' :

מעשיק יכוין לזקוף להעלות זו"ן דכריאה ע"י ואו הי דס"ג הנז' :

יוד הי ואו הי לחבר ו"ה דס"ג דזקיפה זו ע"י דכריעה א' :

זקיפה (ה) א"ה כל"ל חז"ד חג"ת ומ"ש בקל"ט סידורים ו"ק היא ט"ס וא"ש ההי"ב :  
 יא"ה



# סידור תפלה להרש"ש

פב

זקיפה ב' הה להעלות ה' א' דאיה ולחברה עם ה' א' דהויה :

להמשיך חב"ד דפנים דאחור וחכמה דפנים דפנים דחכמה דכחך דבינה די"ס לחב"ד דפנים דאחור דחכמה דכחך דז"א. וגם להמשיך חב"ד דפנים דאחור ופנים דפנים דבינה דכחך דבינה די"ס עם יוד ה"י דס"ג עם הנרנח"י לחב"ד דז"א דניקוד הנז' (ה) ולדחות הסג"ת לחג"ת והנה"י לנה"י :

חכמה דפנים דפנים חב"ד דפנים דאחור

אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

יוד | י דע"ב

חב"ד דפנים דאחור ודפנים דפנים דבינה

אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

יוד | י דס"ג

ג' כלי בינה	ג' כלי דעת	ג' כלי חכמה
אלף אלף הא	יוד הי ויו הי	יוד הי ואו הא
אלף הא יוד אלף	יוד הי ואו הי	י יה יהו יהוה
הא יוד הא	יוד הה וו הה	יוד הא ואו הא
אלף הא יוד הא		
א ה י ה		

פנים דאחור דחכמה

אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה

יוד | י דע"ב

(ה) א"ה בשבת ובר"ח יכוין לרחות גם החסד וגלח דפנים דפנים דחכמה לחז"ן דז"א :

# סידור תפלה להרש"ש

פנים דלחור ופנים דפנים דבינה

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ  
 יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה

ואו | י דס"ג

ג' כלי גבורה

ג' כלי ס"ט

ג' כלי מסד

אֵל אֵל אֵל אֵל	יוד הא ואו הא	אֵל אֵל אֵל אֵל
אֵל אֵל אֵל אֵל	י יה יהו יהוה	אלוה
אֵל אֵל אֵל אֵל	יהוה	אלף למד
אֵל אֵל אֵל אֵל		
יהוה		

פנים דלחור דחכמה

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ  
 יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה

ויי | י דע"ב

פנים דלחור ופנים דפנים דבינה

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ  
 יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה

ואו | י דס"ג

ג' כלי סוד דז"א

ג' כלי יסוד דז"א

ג' כלי נלח דז"א

א א א א	יאהדונהי	א א א א
א א א א	שין שין דלת שין דלת יוד	א א א א
א א א א	שין דלת יוד	א א א א
א א א א		

לחבר יוד הי דזקיפה עם אלף הי דכניעה ב' אלף הי יוד הי.  
 להמשיך

להמשיך הארת החכ"ד דאחור דאחור ופנים דאחור דחכמה דכתר לחכ"ד דאחור"פ  
דאחור דחכמה דרחל (ה) ולהעלותה עד כנגד ראש הת"ת שהוא צ"ש דת"ס דז"א  
דניקוד הנו' :

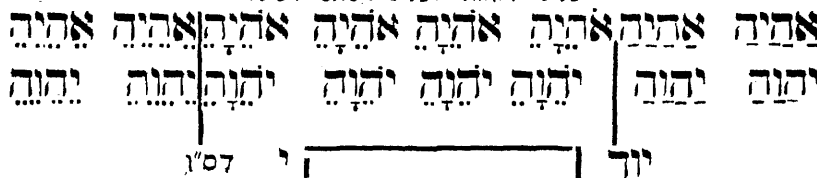
אחור דאחור ופנים דאחור דחכמה



להעלותה כנגד צ"ש ת"ת דז"א דניקוד הנו'

ולהמשיך הארת החכ"ד דפנים דאחור ופנים דפנים דבינה דכתר לחכ"ד דפנים  
דאחור ופנים דפנים דבינה דכתר דרחל. (ב)

פנים דאחור ופנים דפנים דבינה



להעלות ולחבר מל' דחח"ן צנ"ה דרחל דניקוד הנו' בחח"ן צנ"ה דשורשי פרלוף  
שהס כנגד נו"ה דז"א דניקוד הנו'. ולחבר י"ס דכתר דרחל דניקוד הנו' כנגד  
צ"ש ת"ת דז"א דניקוד הנו'.

גם יכוין להעלות ולחבר ג"ר דכתר דאחור דפנים ודאחור דאחור דרחל בחכ"ד  
דכתר דשורשי פרלופה כנגד שליש עליון ת"ת דת"ת דז"א.

מעש"ק יכוין לזקוף ולהעלות כחכ"ד דבריאה עם כל הבריאה לחל"י ע"י  
יוד הי הנו'. גם יכוין להמשיך שפע והארה משם ס"ג יוד הי

ואו הי שהיא אימא דאל"י והיא חיות של הבריאה לעולם הבריאה כדי שיכין  
מקום ליצירה כשעלה לבריאה. גם יכוין להאיר ע"י שם ס"ג מצר"י ליצירה.

בין המצרים יכוין בהויה זו בחילופה בשם זה מדדוד.  
תיקון רכעם יוד אלף הי הוה ויו יוד הי הוה בשמריה.

מגן

(א) א"ה גם יכוין לדחות הארת המו' והנרנח"י דחג"ה לחג"ת והנה"י  
לנה"י דנוק' דניקוד הנו' כמש"ל ד"פ ע"א :  
(ב) א"ה גם יכוין לדחות הארת המו' והנרנח"י דחג"ה לחג"ת והנה"י  
לנה"י דנוק' דניקוד הנו' כמש"ל ד"פ ע"א :

**סידור תפלה להרש"ש**

**מגן** גי' ג' א"ל שבתרין תפוחין דנוק' וא"ל הג' בחוטמה כלול מב' להמשיך ש"ע רבוא נהורין דתרין תפוחין וחוטמא דילה :  
**אל אל אל**

**אלה למד**

**אלה למד**

**אלה למד אלה למד**

לחבר מגן זה עם מגן למך עוזר ושניסס גי' מקום שהוא הויה בהכאה להמשיכו לנוק'. יי יי יי יי יי יי יי ה ה ה ה ה ו ו ו ו ה ה ה ה ה.  
**(ח) אנרהם** ז"א מחצקה צסס ע"צ שנימינו. **יוד הי ויו הי אתה**  
 ה"ג מכלפ"ך אשר בחוטמא דז"א כ"א כלולה מה' והס גי' אס"ה.  
 מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך מנצפך  
 ימחא

**גבור לעולם אדני**

**ר"ת** שס אגל"א המתגלה במל' ע"י שס זוכו" וע"י נגדלת הנוק' בפנים כשיעור קומתה ומתמלא שס אדני

**בוכו**

**אגלא**

**אלה למד פא, דלת למד תיו, נון ואו נון, יוד ואו דלת**

גס ר"ת גי' **יוד הי**.

**מחיה מתים** נילוות שנתכרכו מז"מ דעתיק וא"א. וגס נילוות שנתכרכו מז"מ דז"א ללורך מומין דז"א. גס נילוות שעתידין להתכבד ללורך הנשיקין והזיווג.

**אתה רב להושיע** בקיז' **(ב) 'מוריד 'המלך** ר"ת מ"ה יוד הא ואו הא יה"ו דאלפין שגי' ע"ל להמשיכו **כוזו** גי' ע"ל. ט"ל אותיות דעסמ"ב. לה' אחרונה.

**יוד הי ויו הי יוד הי ואו הי יוד הא ואו הא יוד הה וו הה**

**יוד הא ואו הא**

**(ג) משיב הרוח ומוריד הגשם**

**מכלכל תיים בחסד** גי' **יוד הי ויו הי**

**מחיה** **יוד הי ואו הי מתים** נילוות שנתכרכו מז"מ דאו"א. וגס נילוות שנתכרכו מז"מ דז"א ללורך מומין דאחור דיעקב. וגס נילוות שעתידין להתכבד ללורך הנשיקין והזיווג.

**ברחמים**

**(א) א"ה** בקלת סי' כ"כ, גס אברהם הוא הק"ק אהבה דהק"ק דז"א שעי' המ"ן שהעלינו משם חזרו פכ"פ. וגס הוא חסד שהס החסדים שהס המומין דשס מ"ה הנק' חסדים שעל ידם חזרו זז"ן פכ"פ. וגס הוא סוד פרטוף חכמה שהוא לבדו נתקן צברכה זו וכלי החכמה נעשה מב' פקין עלאין דחסד :

**(ב) (ואס אמר משיב הרוח ולא נזכר עד שאמר צרוך אסה ה' חוזר לראש).**  
**(ג) (ואס אמר מוריד הטל אינו חוזר).**

# סידור תפלה דהרש"ש

פר

ברחמים רבים סומך אכדטם נופלים ז"ן ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה נילולות שנתבררו מז"מ דיססו"ת. וגם נילולות שנתבררו מז"מ דז"ן. ללורך מוחין דאחור דרחל. וגם נילולות שעתידין להסבר ללורך הנשיקין והזיווג. ומצמיח ישועה (צימ"ת אומרים מי כמוך אב הרחמן זוכר יצוריו ברחמים דהיים (3)

ונאמן אתה להחיות מתים נילולות שנתבררו מז"מ דז"א. וגם נילולות שנתבררו מז"מ דז"ן ללורך מוחין דפניס דיעקב וגם הנילולות שעתידין להסבר ללורך הנשיקין והזיווג.

ברוך אתה יהוה יאהדונהי אכדטם

תיקון לכטס למנחה

יוד י ה ו א ו ה ה יהוה כוונ

בשס ע"ב דס"ג דז"א מחצק לנוק' בשמאלו.

יוד הי ואו הי  
יוד הי ואו הי  
מחיה המתים

נילולות שנתבררו מז"מ דנוק'. וגם נילולות שנתבררו מז"מ דז"ן ללורך המוחין דפניס דרחל. וגם נילולות שעתידין להסבר ללורך הנשיקין והזיווג.

להמשיך בג"ה דלו"פ דפני' דחכמה דכתר דיססו"ת.

אהיה	אהיה
יהוה	יהוה
אהיה	אהיה
יהוה	יהוה
אהיה	אהיה
יהוה	יהוה

(ג) לג' כלי בינה דז"א דניקוד הנז'

אלף אלף הא, אלף הא יוד, אלף הא יוד הא.

אלף הא יוד הא

במזכרה

(ה) עיין ט' רוה"ק דז"ן ע"ב ימוד ט"ו : (ב) ואס לא אמרו אינו חוזר : (ג) א"ה בשנת ובר"ח לבג"ה דז"א :

# סידור תפלה להרש"ש

יכוין לקיים מ"ע של "ונקדשתי בתוך בני ישראל" לקדש שמו יתברך.

## בחזרה

להעלות חג"ת דחו"ב דבינה דו"א דלחם וחזרה לחז"ד דכ"א ולקבל שפע וקדוש' מחז"ד שלכם :

ג' כלי חכמה	ג' כלי דעת	לג' כלי בינה
יוד הי ואו הא	יוד הי ויו הי	אלף אלף הא
י יה יהו יהוה	יוד הי ואו הי	אלף הא יוד הא
יוד הא ואו הא	יוד הה וי הה	אלף הא יוד הא
		אחיה

להעלות חסד	להעלות חכמה	להעלות ת"ת	להעלות דרעס	גבורה	לבינה
אל אלו אלו	אלוה יוד הא ואו הא	אלה אלה למד	אלה אלה למד	אלה אלה למד	אלה אלה למד
ל ו	הי יה יהו יהוה	הי אלה למד	הי אלה למד	הי אלה למד	הי אלה למד
ל מ ד	ה ו ה ו	ה אלה למד	ה אלה למד	ה אלה למד	ה אלה למד
		יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

## ונעריצך

## כנועם

## נקדישך

להוריד החסד עם השפע	להוריד חכמה עם השפע	להוריד ת"ת עם השפע	להוריד דרעס עם השפע
למקומו	למקומו	למקומו	למקומו
אל אלו אלו	אלוה יוד הא ואו הא	אלה אלה למד	אלה אלה למד
ל ו	הי יה יהו יהוה	הי אלה למד	הי אלה למד
ל מ ד	ה ו ה ו	ה אלה למד	ה אלה למד
		יהוה	יהוה

## סוד

## שרפי קדש

## שיח

להמשיך שפע מחסד	להמשיך שפע מלח	להמשיך שפע מלח	להמשיך שפע מלח
לחסד	ללח	ללח	ללח
י ה ו ה	י ה ו ה	י ה ו ה	י ה ו ה
צב צבא	צב צבא	צב צבא	צב צבא
י	י	י	י

## המשלשים לך קדושה

וכן כתוב על יד נביאך וקרא

להמשיך שפט מהוד דז"א

לג"ה דנוק'

זה ואמר

מהוד דז"א

י ה ו ה

א עבאו עבאות

א ו ת

לגבורה דנוק'

י ה ו ה

א ר ה י ם

א כ ד ט ם

להוד דנוק'

א ר ה י ם

א א אלה אלהי

אלהים

ב מ ו כ ן

להמשיך שפט מנלח דז"א

לח"ן דנוק'.

זה אל

נלח דז"א

י ה ו ה

א עב עבא

א ב א

חסד דנוק'

א ר ה ל מ ד

א ר ה אלה למד

אל

נלח דנוק'

א ר

א א

ב ם

# סידור תפלה להרש"ש

להמשיך ג' ע"ב מס"י נימין  
ומס"י עלמין ומס"י עיבר  
דחסין דאוריח דא"א לחסין  
דז"א ודיעקב ורחל.

יוד הי וואו הא  
י יה יהו יהוה  
יוד הי וואו הא

חכמה דז"א

יוד הי וואו הא  
י יה יהו יהוה  
יוד הי וואו הא

חסד דז"א

אל אל אלו אלוה  
אל אל אלו אלוה  
אל אל אלו אלוה

נלח דז"א

י צב צב צב  
י צב צב צב  
י צב צב צב

חכמה דיעקב ורחל

יוד הא וו הה  
יוד הא וו הה  
יוד הא וו הה  
י יה יהו יהוה

חסד דיעקב ורחל

אל לף לף לף  
אלף אלף אלף  
אל

נלח דיעקב ורחל

אל אל אל  
אל אל אל  
אל

חכמה דז"א

יוד הי וואו הא  
י יה יהו יהוה  
יוד הא וואו הא  
להעלות חסד לחכמה  
אל אל אלו אלוה  
אל אל אלו אלוה  
אל אל אלו אלוה

ברנח"י דבשמה דבשמה.

להמשיך שפע וקדושה לרישא עילאה.

עתיק ונוק' וא"א ונוק'  
דעי"ו וא"א ונוקביה.

להמשיך חסין דחכמה דחכמה דדעת.

הסתחון הכולל דחו"ב  
דצינה דז"א לחסין דחכמה  
דחכמה דיעקב ורחל דחו"ב

איה איה

יהוה יהוה

איה איה

יהוה יהוה

איה איה

יהוה יהוה

חכמה דיעקב ורחל

יוד הא וו הה  
יוד הא וו הה  
יוד הא וו הה  
י יה יהו יהוה

להעלות ולחבר אום י'  
שהוא הס"ס לחכמה הנק'  
קדש ונעשה קדוש.

קדוש



להמשיך ג' ע"ב מח"י נימין  
 ות"י עלמין ות"י עיבר  
 מצב"ס דלויירא דל"א לבג"ס  
 דז"א ויעקב ורחל.

יוד הי ויו הי  
 יוד הי ויו הי  
 יוד הי ויו הי

לג' כלי צינקה

אלף אלף אלף הא  
 אלף אלף אלף הא  
 אלף אלף אלף הא  
 אלף אלף אלף הא  
 אלהיה

ג' כלי צינקה

אלף אלף אלף למד אלף למד  
 הי אלף למד הי יוד  
 אלף למד הי יוד מס  
 יהוה

ג' כלי סוד דז"א

צבא צבא צבא  
 צבא צבא צבא

צינקה דיעקב ורחל

אלף אלף אלף יהוה  
 אלף אלף אלף יהוה  
 אלף אלף אלף יהוה

גבורה דיעקב ורחל

הוה הוה הוה  
 הוה הוה הוה  
 הוה הוה הוה

סוד דיעקב ורחל

אלף אלף אלף יהוה  
 אלף אלף אלף יהוה  
 אלף אלף אלף יהוה

ג' כלי צינקה

אלף אלף אלף הא  
 אלף אלף אלף הא

הא יוד הא  
 אלף הא יוד הא  
 הא יוד הא

להעלות גבורה לצינקה

אלף אלף אלף למד  
 הי אלף למד הי יוד  
 אלף למד הי יוד מס  
 יהוה

ברנב"ז דנשמה דרות.

שפע וקדושה לרישא תניינא  
 כתר'א עי' והס עי'ז וז"א  
 ונוק' דז"א ויססו"ס.

להמשיך בג"ה דבינה דחכמה דדעת  
 הכולל דמו"ב לבג"ס דצינקה  
 דחכמה דיעקב ורחל דמו"ב

אהיה אהיה

יהוה יהוה

אהיה אהיה

יהוה יהוה

אהיה אהיה

יהוה יהוה

צינקה דיעקב ורחל

אלף אלף אלף יהוה  
 אלף אלף אלף יהוה  
 אלף אלף אלף יהוה

להמשיך שפע מחכמה הנק'  
 קדש לז"ת הנק' ו' והיה קדוש

קדוש

# סידור תפלה להרש"ש

להמשיך ג' ע"ב מת"י נימין  
ומת"י עלמין ומת"י עיבר  
מדת"י דאורייתא דא"א דלת"י  
דז"א ודיעקב ורחל.

יוד הי ויו הי  
יוד הי ויו הי  
יוד הי ויו הי

ג' כלי דעת

יוד הי ויו הי  
יוד הי וואו הי  
יוד הה וו הה

ג' כלי ס"ס דז"א

יוד הא וואו הא  
ייה יהו יהוה  
יהוה

ג' כלי יסוד דז"א

יאהדונהי

שין שין דלת שין דלת יוד

שין דלת יוד

דעת דיעקב ורחל

יוד הה וו הה  
יוד יוד הה יוד הה  
וו יוד הה וו הה

יוד יוד הא יוד הא  
ואו יוד הא וואו הא  
ס"ס דיעקב ורחל

אלף למד הי יוד גם

צבאות

השתפא

יסוד דיעקב ורחל

שין דלת יוד

שדי

ש שד שדי

11

ג' כלי דעת

יוד הי ויו הי

יוד הי וואו הי

יוד הה וו הה

להעלות ס"ס לדעת

יוד הא וואו הא

ייה יהו יהוה

יהוה

נרנח"י דנשמה דנפש

שפע וקדושה לרישא חליתא

מו"ס והס עי"ו וא"א ונוק

דז"ו ויעקב ורחל.

להמשיך דת"י דדעת דחכמה דדעת

הכולל דחו"ב דבינה דז"א דלת"י דדעת

דחכמה דיעקב ורחל דחו"ב.

אתה אתה אתה אתה

יתה יתה יתה יתה

אהיה אהיה אהיה אהיה

יהוה יהוה יהוה יהוה

אהיה יהוה אהיה יהוה אהיה יהוה

יהוה יהוה יהוה יהוה יהוה יהוה

דעת דיעקב ורחל

יוד הה וו הה

יוד יוד הה יוד הה וו

יוד הה וו הה

יוד יוד הא יוד הא וואו

יוד הא וואו הא

להמשיך שפע דחכמה של הצירורים

לחכמה דיעקב ורחל ונק' קדוש. גם

עד היסוד הנק' ו' וסיה קדוש.

קדוש

# סידור תפלה להרש"ש

פז

יהוה יהוה יאהדונהי  
להעלות יסוד דז"א לת"ס

יסוד

יאהדונהי

שין שין דלת שין דלת יוד  
שין דלת יוד

ס"ס

יוד הא ואו הא  
י יה יהו יהוה  
י ה ו ה

## צבאות

להעלות נו"ה דז"א עם יעקב ורחל המלבישים אותם ונפשו כלולה בהם. (בשחרית ע"י ב' אותיות ג"י ראבגית"ן.) (במנחה ע"י ב' אותיות א"ב ראבגית"ן) לחו"ג.  
ג' כלי חסד דז"א      ג' כלי גבירה דז"א

אלף אלף למד  
אלף למד הי  
אלף למד הי יוד  
אלף למד הי יוד מס

אל אל אלו אלוה  
ל ו ה  
אלף למד

יהוה

ג' כלי הוד דז"א

צבאו צבאות  
ו

ג' כלי נלח דז"א  
י ה ו ה  
צב צב  
צב

## מלא כל הארץ כבודו

להמשיך מל' דחס"ן בג"ה דת"י דחכמות דדעת דז"א ודיעקב ורחל לחס"ן בג"ה דת"י דחכמות דמל' דיעקב ורחל ולשורשי כר"ן שלו.

אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה
אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה
אהיה	אהיה	אהיה	אהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה

צדק

לעזמתם משבחים ואומרים

# סידור תפלה להרש"ש

## ברוך

גרנת"י ידרוח דנפש.

שפע וקדושה לאו"א ויססו"ס דזו"ן ודיעקב ורמל.

להמשיך דמ"י דבינות דדעת הכו' דמו"ב דבינה דז"א לרס"י דבינות דיעקב דעת דבינה דדעת. ורמל דמו"ב.

אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה

אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה

אֱהִיָּה יְהוָה אֱהִיָּה יְהוָה אֱהִיָּה יְהוָה  
יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה

דעת דיעקב ורמל

יוד הה וו הה

יוד יוד הה יוד הה וו יוד הה וו הה  
יוד יוד הא יוד הא וואו יוד הא וואו הא

## כבוד

גרנת"י ידרוח דרוח.

שפע וקדושה לאו"א ויססו"ס דאו"א ויססו"ס.

להמשיך בג"ה דבינות דדעת הכו' דמו"ב דבינה דז"א לבג"ה דבינות דיעקו"ב דמו"ב.

אֱהִיָּה אֱהִיָּה בינה דבינה דדעת.

יְהוָה יְהוָה

אֱהִיָּה אֱהִיָּה

יְהוָה יְהוָה

אֱהִיָּה אֱהִיָּה

יְהוָה יְהוָה

בינה דיעקב ורמל

אלה הה יוד הה  
ה ה  
א אה אהי אהיה

# סידור תפלה להרש"ש

## יהוה יהוה יאהוונהי

ברנח"י דרוח דגשמה.

שפע וקדושה לאו"א ויססו"ס דעתיק ונוק' וא"א ונוק'.

להמשיך חס"ן דבינות דדעת סכו' דחו"ב דבינה דז"א לחס"ן דבינות דיעקב ורחל דחו"ב.

חכמה ובינה דדעת.

אהיה אהיה

יהוה יהוה

אהיה אהיה

יהוה יהוה

אהיה אהיה

יהוה יהוה

חכמה דיעקב ורחל

יוד הא וו הה  
יוד יוד הא יוד הא וו יוד הא וו הה  
י יה יהו יהוה

## ממקומו

להמשיך מל' דחס"ן בג"ס דמ"י דבינות דדעת דז"א ודיעקב ורחל לחס"ן בג"ס דמ"י דבינות דמל' דיעקב ורחל ולשורשי נר"ן שלו.

אהיה

אהיה אהיה

אהיה

יהוה

יהוה יהוה

יהוה

אהיה

אהיה אהיה

אהיה

יהוה

יהוה יהוה

יהוה

אהיה

אהויהוה אהויהוה

אהיה

יהוה

יהויהוה יהויהוה

יהוה

ובדברי קדשך כתוב לאמר

# סידור תפלה להרש"ש

## ימרוך

שפע וקדושה ליעקב ורחל דז"ן ויעקב ורחל ודלו"א וייסו"ס ודעי"ו וא"א ונוק'.  
 להמשיך זג"ה ודח"י דגבורות דדעת דדעת הכולל דחו"ב דבינה דז"א לבג"ה ודח"י  
 דגבורות דדעת דיעקב ורחל דחו"ב.

אֱתִיבָה אֱתִיבָה	אֱתִיבָה אֱתִיבָה
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה
אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי	אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ	אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ
יְהוָהנוּ יְהוָהנוּ	יְהוָהנוּ יְהוָהנוּ

זינה דיעקב ורחל

יוד היה וו היה	אלף היה יוד היה
יוד יוד היה יוד היה	
וו יוד היה וו היה	ה י ה י ה
יוד יוד הא יוד הא	
ואו יוד הא ואו הא	א אה אהי אהיה

## יהוואדני יהודינהי

שפע וקדושה לזו"ן דזו"ן ויעקב ורחל ודלו"א וייסו"ס ודעי"ו וא"א ונוק'.  
 להמשיך חח"ן ודח"י דחסדים דדעת דדעת הכולל דחו"ב דבינה דז"א לחח"ן  
 ודח"י דחסדים דדעת דדעת ורחל דחו"ב.

אֱתִיבָה אֱתִיבָה	אֱתִיבָה אֱתִיבָה
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה
אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי	אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ	אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ
יְהוָהנוּ יְהוָהנוּ	יְהוָהנוּ יְהוָהנוּ

דעת דיעו"ר

חכמה דיעו"ר

יוד חה וו חה	יוד הא וו הא	יוד יוד הא וו יוד הא	יוד יוד הא וו יוד הא
יוד חה וו חה	יוד חה וו חה	יוד יוד חה וו יוד חה	יוד יוד חה וו יוד חה
יוד חה וו חה	יוד חה וו חה	יוד יוד חה וו יוד חה	יוד יוד חה וו יוד חה
יוד חה וו חה	יוד חה וו חה	יוד יוד חה וו יוד חה	יוד יוד חה וו יוד חה

לעולם

# סידור תפלה להרש"ש

פט

## לעזרם

להמשיך מל' דחמ"ן בג"ה דח"י דדעו"ט דז"א ודיעקב ורחל לחמ"ן בג"ה דח"י  
דדעו"ט דמל' דיעקב ורחל ולשורשי נר"ן שלו.

אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה
יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה
אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה
יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה
אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה
יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה

## אלהיך ציון

ר"ת אצלו.

לרמוז שעולה השכינה בחג"ת.

## לדור ודור

## הדלויה



אתה קדוש ושמוך קדוש ומדושים בכל גי' יוד ה"ה וו ה"ה  
יום יהללוך סלה

# סידור תפלה להרש"ש

## ברוך אתה יהוה יי אהדונהי

להמשיך דת"י דא"פ דפנים דחכמה דכתר דיסוד"ת לג' כלי דעת דז"א דנ"י הכז'.

אֱתִיבָה אֱתִיבָה אֱתִיבָה אֱתִיבָה  
יְתִיבָה יְתִיבָה יְתִיבָה יְתִיבָה

אֱהִיבָה אֱהִיבָה אֱהִיבָה אֱהִיבָה  
יְהוּבָה יְהוּבָה יְהוּבָה יְהוּבָה  
אֱהִיבִידְהוּ אֱהִיבִידְהוּ אֱהִיבִידְהוּ אֱהִיבִידְהוּ  
יְהִיבִידְהוּ יְהִיבִידְהוּ יְהִיבִידְהוּ יְהִיבִידְהוּ

בין המלרים

ג' כלי דעת

יהוה

יוד הי ויו הי  
יוד הי ואו הי  
יוד הה וו הה

מצפץ

סיקון לכעס דערבית

ז"א מחבק לנוק' עס קו אמלעי דיליה ע"י  
יהוה יוד הא ואו הא

יוד א הא ד  
ואו נ הא י

(ה) להמשיך ה"ג דרך מעבר יצ"ק שבגרון אל דעת הנוק' וק"ל ויב"ק גי' גר"ס.

יְהוּבָה ה"ג יְהוּבָה

יְהוּבָה

יְהוּבָה יְהוּבָה

יְאֱהִיבִידְהוּ

ג' כלי דעת דנוק'

יוד הה וו הה

יוד יוד הה יוד הה וו יוד הה וו הה  
יוד יוד הא יוד הא ואו יוד הא ואו הא

האל הקדוש בעי"ת אומרים (ב) המלך הקדוש

להעלות

(ה) עיין בש' הכונות דכ"א ע"ב : (ב) ואס שכת ולא אמרו או שהוא

מס ופק ולא נזכר סוף כדי דיבור חוזר לראש התפלה :



# סידור תפלה להרש"ש

צ

להטלות פנימיות חח"ן רחב"ד דלג"י שהוא פרלוק עתיק דכורא להלביש פנימיות עלמו שעלה לחילו' חח"ן דנה"י דעקודים.

## אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה

(ה) במולאי שבת ויו"ט אומרים

אתה חוננתנו יהוה אלהינו מדע והשכל אתה אמרת להבדיל בין קדש לחול ובין אור לחושך ובין ישראל לעמים ובין יום השביעי לששת ימי המעשה כשם שהבדלתנו יהוה אלהינו מעמ הארצות וממשפחות האדמה. כך פדנו והצילנו משטן רע ומפגע רע ומכל גזירות קשות ורעות המתרגשות לבא בעולם :

וחננו מאתך חכמה בינה ודעת ברוך אתה

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה

(ב) פנימיות דחילוניות

(ג) להמשי' הארה ממוח חכמה דז"א לכלי חכמה. ומחכמה לפ"א דגלח דלימא ולהמשיך הארה שלשם לחסד דז"א. ומשם למטה להוליא גלח חדש לז"א.

לפ"א דגלח דלימא  
אלה הי יוד הי  
ומשם לחסד

א אל אלו אלוה

א ל ו ה

א ל ה ל מ ד

אֱלֹהֵינוּ

יְהוָה

ומשם לגלח להוליא גלח חדש דז"א.

לג' כלי חכמה

י ה ו ה

צ צב צבא

צ ב א

יוד הי ואו הא

י יה יהו יהוה

יוד הא ואו הא

פנימיות

(ה) ואם שכח ולא אמרו אס נזכר קודם ה' של אתה חונן חוזר ואם אמר ה' אינו חוזר : (ב) א"ה כ"כ בסידור הקלר אבל בסידור הארוך לא כתוב שם שהיא בפני' דחילו' ולא ידעתי מה הוא הטעם ועיין בס' עלי נהר די"ז ע"א אות ג"כ מ"ש ע"ז ע"ש : (ג) עיין ש' כ"ט ש' הנסירה פ"א מ"ק :

# סידור תפלה לדרש"ש

פנימיות דפנימיות

להמשיך הויה דפתח מז"ס וזהויה דפתח מג"ר דחכמה דאו"פ דפניס דחכמה  
דכתר דז"א דרך פיו דז"א וליטנו בנשיקה לפיה דנוק' דניקוד הגז' או"פ  
ואו"מ לי"ס דחכמה שלה.

אֱתִיבָה  
יְהוָה

מי"ס דחכמה דז"א

יוד הי ואו הא  
י ייה יהו יהוה  
יוד הא ואו הא

או"פ ואו"מ לי"ס דחכמה דנוק'

אֱתִיבָה  
יְהוָה

יוד הא וו הה  
יוד יוד הא יוד הא וו יוד הא וו הה  
י ייה יהו יהוה

להמשיך יה"ו דאלפין העולה כו"ז והס חב"ד לה' אמרוגה לסקן ולהאיר  
יוד הא ואו הא. דעת דנוקבא.

כו"ז יוד הה וו הה  
יוד יוד הה יוד הה וו יוד הה וו הה  
יוד יוד הא יוד הא ואו יוד הא ואו הא

חונן הדעת

יר"מ שיושפע לי משס יה"ו דאלפין חב"ד להבין התורה.

# סידור תפלה להרש"ש

צא

להעלות פנימיות בג"ה דחז"ד דא"י והוא נוק' דעתיק להלביש פנימיות עלמו  
שעלה לחילו' בג"ה דנה"י דעקודים.

השיבנו אבינו חסד דבינה לתורתך וקרבנו מלכנו

לעבודתך והחזירנו בתשובה שלימה לפניך

י"מ יהוה א"ל שתחזור חסירה מחמת כסא כבודך ותקבל בתשובה  
את פכ"פ כי ימיך פשוטה לקבל שצ"ם.

לקשר החסד שהוא הויה דסגול הנק' ימין עם הבינה שהיא הויה דלירי הנק'  
ששזבה ותפשוט הבינה את יד ימינה שהוא הויה דסגול לקבלו בתשו' הנק'

פנימיות דפנימיות. בינה שהוא הויה דלירי.

פנימיות דחילונויות

להמשיך הארה ממוח בינה דז"א

לכלי בינה. ומבינה הנז' לפ"א דהוד

דאימא ולהמשיך הארת שלשתם

לגבורה דז"א ומשם למטה להוליא

הוד חדש דז"א.

אהיה

יהוה

ג' כלי בינה דז"א

אלף אלף הא

אלף אלף הא יוד

אלף הא יוד הא

אלף הא יוד הא

אהיה

ומשם לפ"א דהוד דאימא

אלף הא יוד הא

ומשם לגבורה דז"א

י' אלף אלף למד אלף למד

הי' אלף למד הי' יוד

אלף למד הי' יוד מס

יהוה

ומשם להוד דז"א להוליא הוד חדש

י' צבאו צבאות

י' צבאו צבאות

י' צבאו צבאות

י' צבאו צבאות

י' צבאו צבאות

בינה דבינה

יהוה

חיבור חסד עם בינה

יהוה יהוה

תשובה

יהוה

פשיטת יד ימין

יהוה

ברוך אתה יהוה

יהוה יהוה

להמשיך אור עם הויה דלירי מז"ס

ואסיה דלירי מג"ר מבינה דא"פ

דפני' דחכמה דכתר וליטנו בנשיקה

לפיה דנוק' דניקוד הנז'.

א"פ וא"מ דבינה דז"א

אהיה

יהוה

מ"ם דבינה דז"א

אלף אלף הא

אלף הא יוד אלף

הא יוד הא

אלף הא יוד הא

אלף הא יוד הא

אלף הא יוד הא

אלף הא יוד הא

אלף הא יוד הא

אהיה

יהוה

לבינה דנוק'

יהוה

יהוה

הרוצה בתשובה

להעלו'

# סידור תפלה להרשיש

להעלות פנימיות דת"י דחב"ד דאלי' והוא א"א ונוק' להלביש פנימיות עלמס שעלה לחיזויות דת"י דנה"י דעקודיס. גם להעלות פנימיו' חח"ן דחג"ס דאלי' והוא אבא ע"י להלביש פנימיות עלמו שעלה לחילו' חח"ן דחב"ד דאלי'.

סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחול לנו מרכנו כי פשענו. כי אל טוב וסלח אתה. ברוך אתה

## יְהוָה יֵאָהֳדוּנָהּ

פנימיות דפנימיות,

להמשיך אור עס הויה דמולאה ואלהיה דמולאה מז"ס וג"ר דדעת דא"פ דפניס דחכמה דכתר דז"א דרך פיו וליטנו בנשיקה לפיה דנוק' דניקוד הנז'.  
א"פ ואו"מ די"ס דדעת דז"א.

פנימיות דחיזויות

להמשיך הארה ממות הדעת דז"א לכלי הדעת דז"א ומדעת הנז' לפ"א דיסוד דאימא ולהמשיך הארת שלשסס לת"ס ומשס למטה להוליא יסוד חדש דז"א.

אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי  
יְהוָה יְהוָה

אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי  
יְהוָה יְהוָה

לדעת

יוד הי ויו הי  
יוד הי ואו הי  
יוד ההו וו הה

יוד הי ויו הי  
יוד הי ואו הי  
יוד הה וו הה

לפ"א דיסוד דא"י

או"פ ואו"מ לי"ס דדעת דנוק'  
אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי  
יְהוָה יְהוָה

אל"ף הה יוד הה  
ומשס לת"ס

יוד הא ואו הא  
י יה יהו יהוה

יוד הה וו הה

י ה ו ה

ומשס ליסוד

יוד . יוד הה . יוד הה וו  
יוד הה וו הה

יאהדונהי

יוד . יוד הא . יוד הא ואו  
יוד הא ואו הא

שין. שין דלת, שין דלת יוד

שין דלת יוד

להמשיך

# סידור תפלה להרש"ש

צב

להמשיך ח"ן דאו"פ דפניס דחכמה  
לחסד דז"א.

להמשיך אור עם הויה דסגול  
מז"ת וזהיה דסגול מג"ר דחסד  
דז"א דאו"פ דפניס דחכמה וליתנו  
בנשיקה לפיה דנוק' דניקוד הגז'.  
או"פ ואו"מ לחסד דנוקבא.

אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה  
אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה

אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה

ג' כלי חסד דז"א

מי"ס דחסד דז"א  
א א ל א ל א ל א ל  
א א ל א ל א ל א ל  
או"פ ואו"מ ל"ס דחסד דנוק'.

א א ל א ל א ל א ל  
א א ל א ל א ל א ל  
א א ל א ל א ל א ל  
א א ל א ל א ל א ל

אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה  
א א ל א ל א ל א ל  
א א ל א ל א ל א ל  
א א ל א ל א ל א ל

חנן המרבה לסלוח

להעלות פנימיות בג"ה דחג"ת דאלי' והיא אימא עי' להלביש פנימיות עלמס  
שעלה לחיול' בג"ה דחכ"ד דאלילות.

ראה נא בענינו ר"ת רנ"ב כמספר איברי הנוק' וכולם מלד הגבורה.  
וריבה ריבנו ומהר לגאלנו גאולה שלימה  
דמען שמך כי אל גואל חזק אתה ברוך אתה  
יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה

# סידור תפלה להרש"ש

להמשיך ג"ה דלו"פ דפנים דחכמה  
לגבורה דז"א.

להמשיך אור עם הוי"ה ואהיה  
דשבא מז"ת וג"ר דגבורה דלו"פ  
דפנים דחכמה. וליחנו בנשיקה  
לפיה דנוק' דניקוד הכו'.  
או"פ וזו"מ לגבורה דנוק'.

אהיה אהיה  
יהוה יהוה

אהיה אהיה  
יהוה יהוה  
אהיה אהיה  
יהוה יהוה

מגבורה דז"א

ג' כלי גבירה דז"א

י אלה אלה למד אלה למד  
הי אלה למד הי יוד  
אלה למד הי יוד מס.  
יהוה

י אלה אלה למד  
אלה למד הי  
אלה למד הי יוד  
אלה למד הי יוד מס  
יהוה

או"פ וזו"מ ל"ס דגבורה דנוק'.

אהיה אהיה  
יהוה יהוה

גואל ישראל

(ה) להמשיך הארה מפ"ע  
דגלח דפנימיות דחילוקיות  
דז"א לחכמה דנוק'.

י אלה אלה למד  
הי אלה למד הי יוד  
אלה למד הי יוד מס.  
יהוה

(ב) ביום התענית יאמר הש"ך בכאן עננו.

עננו אבינו עננו ביום צום התענית הזה כי בצרה גדולה אנחנו. אל תפן לרשענו.  
ואל תתעלם מלכנו מבקשתינו. היה נא קרוב לשועתינו. טרם נקרא אליך אתה  
הענה. נדבר ואתה תשמע. נדבר שנאמר ויהי טרם יקראו ואני אענה. עוד הם מדברים  
ואני אשמע כי אתה יהוה אלהינו יאהרונתי פודה ומציל ועונה ומרחם בכל עת  
צרה וצוקה.

ברוך אתה יהוה אלהינו יאהרונתי יאהרונתי העונה לעמו

ישראל בעת צרה להעלות

[א] א"ה הכוונה הזאת היא מסידור הקצר אך בסידור הארוך השמיטה ולדעתי ז"ע שהרי הכוונה  
הזאת היא מבוארת בפי' בתחילת דרוש ו' מכוונת העמידה ע"ש ומו"ר הרש"ש ז"ל כתב בס' הקדוש  
נה"ש דכ"ה ע"ב ז"ל הנה תחילת דרוש ו' הוא בפני' דחילו' ושאירית הדרוש הוא בפני' דפנימיות  
ע"ש וכתב ע"ז בס' עלי נהר דיו"ז ע"א ז"ל מ"ש כנה"ש שדרוש ו' דברכת אבות תחילתו הוא בפני'  
דחילו' ולפי' הוא משום שכתוב בס' ז"א כריך להוציא לו נה"י חדשים וגם ט"ס בנוק' שהיא בסוד  
נקודה לצד וזריך לתקן לה ט"ס שלה והנה בפני' דפני' ובחילו' דפני' כבר דברכת אבות נתקנו  
משלם מוכרח לומר שהוא בפני' דחילו' שלא תקנו בנוק' לא בק"ש ולא דברכת אבות ע"ש. יאה  
[ב] ואם לא אמרו וזכר קודם תיבת ה' חזר ואם אמר ה' אומר בשומע תפלה ;

# סידור תפילה להרש"ש

צג

להעלות פנימיות דת"י דחג"ת דכללות האלי' להלביש פנימיות עלמס שעלה כזר  
והלביש לחינוכיות דת"י דחצ"ד דכללות האלי'.

רפאנו יהוה יהוה יאהדונהי ונרפא הושיענו ונושעה

כי 'תהלתנו 'אתה ר"ת גי' ג"פ רי"ו שיש בליור הויס

יה, ה, ו, ור, וזהעלה ארוכה ומרפא לכל תחלואינו

ולכל מכאובינו ולכל מכותינו כי אל' רופא רחמן

ונאמן אתה. ברוך אתה יהוה יאהדונהי

להמשיך ת"ת ויסוד דאחור ופנים דפנים דחכמה דכפר לת"ת דז"א דניקוד הגז'.

אהיה אהיה אהיה אהיה

יהוה יהוה יהוה יהוה

אהיהיהו אהיהיהו אהיהיהו אהיהיהו

יהוהיהו יהוהיהו יהוהיהו יהוהיהו

ג' כלי ת"ת דז"א

יוד הא ואו הא

י יה יהו יהוה

יהוה

להמשיך אור עם הויס דחולס מז"ת וזהיה דחולה מג"ר מט"ת דאור"פ דפנים  
דחכמה וליחנו בגשיקה לפיה דניקוד הגז'.

אהיה אהיה אהיה אהיה

יהוה יהוה יהוה יהוה

מי"ס דת"ת

יוד הא ואו הא

י יה יהו יהוה

י ה ו ה

# סידור תפלה להרש"ש

אר"פ ואר"מ ליום דת"ת דנוק'.

אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה

אדף למד הי יוד ממ

צבאות

השתפא

להמשיך הארה מפ"ע דהוד דפנימיות דחילוניות דז"א לזכיה דנוק'.

רופא חורי עמו ישראל : ע... תנ"ך קל"ט. ז

להעלות פנימיות חח"ן דנה"י דכללות דא"י להלביש פנימיות עלמו שעלה כבר  
והלביש לחילוניות חח"ן דחג"ת דכללות הא"י.

בחין (ה) ברכנו יהוה יאהדונהי אלהינו בכל מעשה  
ידינו וברך שנתינו בטללי רצון ברכה  
ונדבה ותהי אחריתה חיים ושבע ושלום כשנים  
הטובות לברכה יר"מ ה' אר"א שחנן לנו ולכל בני ציטנו ולכל  
הסומכים על שולחנו היום וכל יום ויום מזונותינו בכבוד בזכות שמך הגדול  
דיקְרָנוּסָא הממונה על הפרנסה. כי אר טוב ומטיב אתה  
ומברך השנים.

בחורף (ג) ברך עלינו יהוה יאהדונהי אלהינו את  
השנה הזאת ואת כל מיני תכונותיה  
לטובה ותן טל ומטר לברכה עד כל פני האדמה  
ורוה פני תבל ושבע את העולם כלו משובך ומרא

ידינו

(ה) אם אמר ברך עלינו בימות החמה חוזר בחו"ל אם טעה ואמר ברך  
עלינו אחר ז' חשון חוץ ששים לתקופה אינו חוזר : (ג) אם נזכר שאמר ברכנו  
בימות הגשמים קודם שהתחיל תקע אומר שם וסן על ומטר ואם נזכר אחר  
כך יתפלל כדרכו ושאל בשומע תפלה ואם לא נזכר עד שסיים תפלתו אם  
לא עקר רגליו חוזר לברך עלינו ואם עקר רגליו חוזר לראש :



# סידור תפלה דהרש"ש

צד

ידינו מברכותיך ומעושר מתנות ידיך יהר"מ וכו' כנ"ל.  
 שמרה והצילה שנה זו מכל דבר רע ומכל מיני  
 משחית ומכל מיני פורענות ועשה לה תקוה טובה  
 ואחרית שלום חוס ורחם עליה ועל כל תבואתה  
 ופירותיה וברכה בגשמי רצון ברכה ונדבה ותהי  
 אחריתה חיים ושבע ושלום כשנים הטובות לברכה  
 כי אל טוב ומטיב אתה ומברך השנים ברוך אתה  
 יהוה יהוה יאהרונתי

להמשיך נלח דאחור ופניס דפניס  
 מז"ס וג"ר נלח דאו"פ דפניס  
 דחכמה דכתר וליחנו דכשיקה  
 לפיה דנוק' דניקוד הגו'.  
 או"פ ואו"מ לנלח דנוק'.

אהיה אהיה  
 יהוה יהוה

להמשיך נלח דאחור ופניס דפניס  
 דחכמה לנלח דז"א דניקוד הגו'.

אהיה אהיה  
 יהוה יהוה

ג' כלי נלח דז"א  
 י ה ו ה  
 צ צב צבא  
 צ ב א

נלח דנוק'

אל  
 אל  
 במ

להמשיך הארה מפ"ע דיסוד דז"א דפניס דחילו' דז"א לדעת דנוק'.

## מברך השנים

להעלות פנימיות בג"ה דנה"י דכללות האלי' להלביש פנימיות עלמס שעלה כבר  
 והלביש לחילו' בג"ה דחג"ס דכללות האלי'.

תקע גי' ס"ג מנצפך מנצפך כפולות שהתפשטותם עד הודה. ומסס ליסודה.

בשופר גדול היא אימא שעל ידה נמתקים הס"ג הגז"ל.

להירותנו ושא נם גי' יוד הא ואו הא אדני לקבץ

גלויותינו וכבצנו מהרה יחד מארבע כנפוזת תב"ו. עם

נקודותיו עב יוד הי וין הי וס"ה מצטנו' ורישנו' אלי' וד"ל ולקצץ נילולי קריו'

הארץ לארצנו.

ש' שנות אל

# סידור תפלה להרש"ש

## ברוך אתה יהוה יהוה יאהרונתי יתהבונה

להמשיך הוד דאו"פ דפנים דחכמה

להמשיך אור מהויה דקבוצ מו"ח  
ואהיה דקבוצ מג"ר דהוד דאו"פ  
דפנים דחכמה וליחנו בנשיקה לפיה  
דניקוד סגו'.

אהיה אהיה  
יהוה יהוה

או"פ ואו"מ להוד דנוקבא.

אהיה אהיה  
יהוה יהוה

לג' כלי הוד דז"א

עבא עבא  
עבאות עבאות

הוד דנוק'

אל אלה אלהים  
אל אלה אלהים  
ב מ ו ב ו

מקב"ץ.

גי' עסמ"ב יוד הי ויו הי גי' גדח"י.

יכוין להמשיך הארה מפרק אמלעי דללח ז"א דפני' דחילו' לחסד דנוק'.

## מקבץ נדחי עמו ישראל

להעלות פנימו' דת"י דנה"י דכללות האלי' להלביש פנימיות עלמס שעלה כזר  
והלביש לחילוניות דת"י דחג"ת דכללות האלי'.

'השיבה שופטינו כבראשונה ר"ת שכ"ה יהוה דינים זכרים

שזיסודה וימתיקס זהויה הרמוזה בר"ת ויועצינו כבתחלה

והסר ממנו יגון ואנחה לילית ומלוך עלינו מהרה אתה

יהוה יהוה יאהרונתי לברך בחסד וברחמים הוא הרחמים כדי

להמתיק ברחמים את דיני לך ומשפט. בצדק ובמשפט.

# סידור תפלה להרש"ש

צה

## ברוך אתה יהוה יהוה יאהדונהי

להמשיך יסוד דאו"פ דפנים דחכמה דכתר ליסוד דז"א דניקוד הגז'.

אהההיהה אהההיהה אהההיהה אהההיהה

יההההה יההההה יההההה יההההה

לג' כלי יסוד דז"א

יאהדונהי

שין שין דלת שין דלת יוד

שין דלת יוד

להמשיך אור מהויה ואסיה דשורק מז"ת וג"ר ליסוד דאו"פ דפנים דחכמה

דכתר דז"א וליטנו דנשיקה לפיה דניקוד הגז'.

או"פ ואו"מ ליסוד דנוק'.

אהההיהה אהההיהה אהההיהה אהההיהה

יההההה יההההה יההההה יההההה

לג' כלי יסוד דנוק'

שין דלת יוד

שדי

ש שד שדי

יכוין להמשיך הארה מפרק אמלעי דהוד דז"א דפנימיות דחלוניות דז"א לגבו' דנוק'.

## מלך אהב ממתיק דיני צדקה ומשפט.

בימ"ת אומרים (ה) המלך המשפט;

להעלות פנימיות הכתר עליון דכללות האלי' שהוא השורש ד' מוחין דמב"ד דכללות החכי' להלביש פנימיות עלמו שעלה כבר והלביש לחילו' ת"ת דעקודים.

למינים ולמלשינים אל תהי תקוה שלא תסיה אחיזה לקלי' אפי ביצירה ועסיה שהיא סיק וגרסק לוי"ה וכל הזדים כרגע יאברו וכל אויבך ס"מ וכל שנאיך לילית מהרה יכרתו ומלכות זרון הרשעה מהרה תעקר ותשבר ותכלם ותבניעם

צמורה

(ה) אם טעה ואמר מלך אוהב וכו' וזכר קודם שעקר רגליו חוזר

לזכרת השיבה ואם זכר אחר שעקר רגליו חוזר לראש :

# סידור תפלה להרש"ש

## במהרה בימינו ברוך אתה יהוה יאהדוניהי

להמשיך ב"ש דת"ת דאו"פ דפניס דחכמה  
 דכתר דצינה דיסו"ת שהוא (א) ריבוע  
 אהיה פשוט עם המוחין דכתר המלוכני'  
 בהס ל"ס דכתר דאו"פ דפניס דחכמה  
 דכתר דצינה דז"א שהוא אל"ף דוא"ו

להמשיך ל"מ דיסו"ת  
 מקיפים ע"ג רישא דז"א.

אהיה אהיה  
 יהוה יהוה

דמ"ה.  
 אהיה אהיה  
 יהוה יהוה

ת"ס דז"א

## יוד הא וא אה אהי אהיה והא

שמות המוחין

י יה יהו יהוה  
 יהוה

יוד הי ויו הייוד הי ואו הי  
 אלף הי יוד הי אלף הי יוד הי  
 יוד הא ואו הא יוד הה וו הה  
 אלף הא יוד הא אלף הה יוד הה

כתר דנוק'.

יוד הא ואו הה  
 יוד יוד הא יוד הא  
 ואו יוד הה ואו הה  
 יה יהו יהוה

כתר דז"א

אלף הי יוד הי  
 יוד הי ויו הא

## יוד יוד הי יוד הי ויו הא

יכוין להמשיך הארה מפ"ב דיסוד דז"א דפנימיות דחילוניות לת"ת דנוק'.  
**שובר אויבים ומכניע זדים :**

להעלות פנימיות דת"י דמל' דכללות האלילות להלביש חילוניות דת"י דנה"י  
 דכללות האלי' העומדים במקום חג"ת.

על הצדיקים ועל החסידים ועל שארית עמך בית  
 ישראל ועל פרישת בית סופריהם ועל גרי

הצדק ועלינו יהמו נא רחמיך יהוה יאהדוניהי  
 אלהינו ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמה באמת

וששים חלקנו עמהם יכוין להספיל להשי"ת שאס גרמו עונותיו שינטל  
 חלק עוה"ב שלו ח"ו וינתן ללדיקים שינתן ציד לדיקים שאין חפלים ליהנות משל  
 אחרים

(א) עיין בשי' מאמרי רשבי' דף ל"ה ע"א :

# סידור תפלה להרש"ש

צו

אחרים שיחזירו לו כשישוב בתשובה. ולעולם לא נבוש כי בה  
בטחנו ועל חסדה הגדול באמת נשעננו ברוך אתה

## יְהוָה יְהוָה יְאֵהֲדוּנְהוּ

להמשיך אר"פ מז"ט דפ"ב דיסוד  
דז"א שהוא ט"ס דנה"י ואר"מ מג"ר  
הוי"ט ואה"י בשורק ליי"ס דת"ס דנוק'

(א) להמשיך אר"פ מז"ט דפ"ט  
דיסוד דז"א שהוא דעת דנה"י  
שהוא הוי"ט דשורק. ואר"מ מג"ר  
דפ"ט הכז' שהוא אה"י דשורק.  
אר"פ ואר"מ לדעת דנוקבא.

אֵהְיֶה אֵהְיֶה יְהוָה  
יְהוָה יְהוָה יְהוָה

אֵהְיֶה אֵהְיֶה  
יְהוָה יְהוָה יְהוָה

פ"ב דיסוד דז"א

פ"ט דיסוד דז"א

שין שין דלת שין דלת יוד

## יְאֵהֲדוּנְהוּ

ט"ס דנוק'

דעת דנוק'

אלף למד הי יוד מם

צבאות

השתפא

אר"פ ואר"מ מז"ט ומג"ר דפ"ג  
דיסוד דז"א ליסוד דנוק'.

יוד הה וו הה  
יוד יוד הה. יוד הה וו

אֵהְיֶה אֵהְיֶה  
יְהוָה יְהוָה יְהוָה

יוד הה וו הה  
יוד יוד הא יוד הא  
ואו יוד הא ואו הא

פ"ג דיסוד דז"א

שין דלת יוד

משען ומבטח

יסוד דנוק'

לצדיקים

שין דלת יוד

להמשיך הארה מפ"ט דנלח דז"א  
דפנימיות דחילוגיות לנלח דנוק'.

שין דלת יוד

שין דלת יוד

(א) ועיין צם' גה"ש דכ"ה ע"ב וז"ל ובענין ברכות האמלעיות וכו' והוא כי לריך  
לכוין להמשי' מו' מי"ס דז"א ליי"ס דנוק' וגם להמשי' לה הארה מט"פ הנה"י דז"א  
לט"ס וכו' והוא מזכרת אה"י חונן עד ברכת השיבה הם מס' לס' וברכת על הלדיקים  
ותשכון ואת למח מט"פ וכו' וכולם הם י"ב נשיקין מאה"י חונן עד שמע קולנו וע"ש  
וכן נסדר צסי' הארוך י"ב נשיקין מאה"י חונן עד שמע קולנו א"כ מוכרח לומר כי  
מה שלא נסדר צסי' הקלר צפי' בברכת על הלדיקים ותשכון ואת למח כ"ז הוא  
מאהבת הקילור וכמכו על המעיין ובדרך אגב ז"ל כי למח צסי' הארוך לא נסדר שם  
התחלקות הט"פ דנה"י דז"א בט"ס דנוק' בג' ברכות אלו על הלדיקים ותשכון ואת  
למח וכמ"ש צנה"ש [הובדל] וכן נסדר צסי' הקלר ולא כן צסי' הארוך כתוב שם סתם  
והוא זה כי בברכת על הלדיקים כ"כ יכוין להמשיך אור מג"ר ומז"ט דאר"פ דפניס  
דיסוד דז"א ליי"ס דכל ספירה דת"י דנוק' וכן כתוב בברכת תשכון ואת למח שהם  
צסי' נו"ה דז"א ונלע"ד כי גם זה מהקילור וסמכו על המעיין וא"ש הסי"ב יא"ה

# סידור תפלה להרש"ש

להעלות פנימיות בג"ה דמל' דכללות האל' להלביש חילו' בג"ה דנה"י דכללות  
דאל' העומדים עמה במקום חג"ת דכללות האל' :

**תשכון בתוך ירושלם עירך כאשר דברת וכסא דוד  
עברך מהרה בתוכה תכין יכוין להתפלל על משיח נ' יוסף שלא  
יהרג ע"י ארמילוס הרשע. ובנה אותה בנין עולם במהרה  
בימינו :**

בט"ב יאמר נחם יהוה יהוה יאהרונהי אלהינו את אבילי ציון ואת  
אבילי ירושלם ואת העיר האבילה החריבה והבזויה  
והשוממה מבלי בניה היא יושבת וראשה חפוי כאשה עקרה שלא  
ילדה ויבלעוה לגיונים וירשוה עובדי אלילים ויטילו את עמך  
ישראל לחרב ויהרגו בזדון חסידי עליון. על כן ציון במרר תבכה  
וירושלם תתן קולך לבי לבי על חלליהם. מעי מעי על הרוגיהם.  
כי אתה יהוה יהוה יאהרונהי באש הצתה ובאש אתה עתיד  
לבנותה. ככתוב ואני אהיה לה נאם יהוה יהוה יאהרונהי חומת  
אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה ובנה אותה בנין עולם כ"ב.

## ברוך אתה יהוה יאהרונהי

להמשיך או"פ ואו"מ מז"ת ומג"ר דפ"ע דסוד דז"א לבינה דנוק'.

אהיה  
יהיה

פרק עליון דסוד דז"א

אדני

ג' כלי בינה דנוק'.

אלף הה יוד הה

א ה י ה א

א אה אהי אהיה

# סידור תפלה להרש"ש

צז

להמשיך או"פ ואו"מ מז"ס וג"ר  
דפ"ס דהוד דז"א להוד דנוקבא.

להמשיך או"פ ואו"מ מז"ס וג"ר  
דפ"צ דהוד דז"א לגבורה דנוק'.

אהיה  
יהוה

אהיה  
יהוה

פ"ג דהוד דז"א

פ"צ דהוד דז"א

א ו ת

א צבאו צבאות

הוד דנוקבא

גבורה דנוק'

א ל ה י ם  
א אל אלה אלהי אלהים  
ב מ ו כ ן

יהוה  
א ל ה י ם  
א ל ה י ם

להמשיך הארה מפ"ס דהוד דז"א דפנימיות דחילוניות להוד דנוקבא

בונה ירושלים : מנחם ציון בבנין ירושלים :

להעלות פנימיות חח"ן דמל' דכללות האלי' להלביש חילוניות חח"ן דנה"י דכללות  
האלי' העומדים עתה במקום חג"ס דכללות האלי'.

את צמח גי' יאההויהה יאהדונהי דוד עבדך מהרה  
תצמיח ומרנו תרום בישועתך כי לישועתך  
קוינו כל היום יכוין ללפוט לישועה. ברוך אתה  
יהוה יאהדונהי

להמשיך או"פ ואו"מ מז"ס וג"ר דפ"ע דנלח דז"א לחכמה דנוק'.

אהיה  
יהוה

פ"ע דנלח דז"א

יהוה

חכמה דנוק'

יוד יוד הא וו ה  
יוד הא וו ה  
יוד הא וו ה  
יוד הא וו ה

להמשיך

(כה)

# סידור תפלה להרש"ש

להמשיך או"פ ואו"מ מזו"ת וג"ר  
דפ"ב דגלגל דז"א לחסד דנוק'.

**אהיה**  
**יהוה**

להמשיך או"פ ואו"מ מזו"ת וג"ר  
דפ"ת דגלגל דז"א לגלגל דנוק'.

**אהיה**  
**יהוה**

פ"ע דגלגל דז"א

**צ** **צב** **צבא**  
חסד דנוק'  
**א** **ל** **ר**  
**א** **ל** **ר**  
**א** **ל** **ר**  
**א**

פ"ת דגלגל

**צ** **ב** **א**  
גלגל דנוק'  
**א** **ל**  
**א** **ל**  
**א** **ל**  
**א**

להמשיך הארה מפ"ה דיסוד דז"א דפנימיות דחילוקיות ליסוד דנוק'.  
**מצמיח קרן ישועה :**

להעלות פנימיות חח"ן בג"ה דת"י דחב"ד דכללות הבריאה עי"ו וא"א ונוק' להלביש  
פנימיות עלמס שעלה כצר והלביש לחי"ו חח"ן בג"ה דת"י דמל' דכללות האלילות.  
**שמע קולנו יוד ה' ו' ה' אלהינו אבגיתין אב**

**הרחמן חוס ורחם עלינו קרע שטן וקבל ברחמים**  
**וברצון את תפלתינו נגד יכש כי אל שומע תפלות**  
**ותחנונים אתה בטר צתג אראריחא 'אחד 'ראש 'אחדותו 'ראש**  
**יחוד. 'תמורתו 'אחד :**

**אנא** ה' חטאנו עוינו פשענו לפניך אלה ה' למענך סלח נא מחול נא כפר נא  
לחטאים ולעונות ולפשעים שחטאנו ושעוינו ושפשענו לפניך מנעורינו  
עד היום ותשליך במלולות ים כל חטאינו ותחזירנו בתשובה שלימה לפניך אתה  
לדיק ע"כ הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו :

**יר"מ** ה' או"א שחתן ותשלח לנו היום ובכל יום ויום מזונות ופרנסה טובה  
לחס לאכול ובגד ללבוש בנחת ולא בלער בריוח ולא בלמאוס בכבוד ולא  
בצווי בהיחר ולא באיסור פרנסה שלא יהיה בה שום בושע וכלמה. פרנסה שאוכל  
לעסוק בה בתורתך הקדושה והטהורה והסמימה... פרנסה שלא תלריבני בה לידי  
מתנות צ"ו ולא לידי הלואתם כי בשמך חוניני ומאולר של מ"ח תכלכלני ותשפיעני  
בזכות שמך הגדול **דיק'ר'נוסא** הממונה על הפרנסה. כי אתה נותן לכל איש  
ואיש די מחסורו ולכל גוייה וגוייה די פרנסתה. כדכתיב עיני כל  
אליך ישברו ואתה נותן להם את הכלם צענו ואעפ"י שחטאנו ומנענו מזונותינו  
ממנו בחסדך בטחנו וברלונך הטיבה עלינו כדכתיב רולה **יהוה** את יריאיו  
**את**



# סידור תפלה להרש"ש

צה

את המיחלים לחסדו. וכן מדוסיך להחיות לטובים ולרעים כדכתיב

פתח  
 ח' חיוורתי יוד הי ויו הי יוד הי ויו הי  
 ש"ע אלה למד אלה למד  
 לז"א יוד הלא ואלו הלא  
 ולנוק' א ד נ י

פּוֹתַח אֶת יַדְךָ  
 חכמה ו"ק יסוד לנוק'

פּאִי יֵאֱהַרְוֵנָהּ יו"ן

להמשיך שפע ומזון לחכמה דז"א

יוד הי ויו הי יוד ויו דלת הי יוד ויו יוד ויו הי יוד  
 חתך סאל יאהרונה  
 ומשביע

להמשיך שפע ומזון מחכמה דז"א

יוד הי ויו הי יוד ויו דלת הי יוד ויו יוד ויו הי יוד  
 חתך

לכר חי רצון רחל.

יוד יוד הי יוד הי ויו יוד הי ויו הי

אלה הי יוד הי  
 רחל

דין דין דין דין

שפע ומזון וברכה רבה לכל העולמות.

**אנא** ה' חטאנו ועויתו פשענו ומרדנו אהכנו ואבותינו ואנשי ביתנו על תושב"כ ועל חשב"פ ובטחנו ולא קיימנו רמ"ח מ"ע וענפיהם ומד"ק ומד"ס ועברנו על שם"ה מל"ת וענפיהם ומד"ק ומד"ס וסרנו ממלוסיך וממשפטיך הטובים ולא שזה לנו ואתה לדיק ע"כ הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו. ועתה הננו שבים בתשובה ומתחרטים על כל מה שחטאנו ועויתו ופשענו חרטה גמורה ועוזבים אותם עויצה גמורה. יר"מ האו"א שתמחול לנו על כל חטאיתנו ותכפר לנו על כל עונותינו ותמחול ותסלח לכל פשעינו. ותפחה לנו שערי השו' ותפשוט ימיך לקבלנו בתשובה שלימה לפניך. כי ימיך פשוטה לקבל שבים. ומרפניך מלכנו ריבם יכוין כי תיבת ריקס גי' ש"ן עם ה' אותיות

אלהים דההין וד"א אדני ע"ה עולה מס' רי"ו קד"ס. יסיר רי"ו ישאר קד"ס! ולהמתיקו באל מלא העולה כמספר ריבוע ע"ב ע"ה ובו ימתיק את הקד"ס הגו

שן אלה למד הנה יוד ממ אדני

# סידור תפלה להרש"ש

אז

אלה למד גי' קפ"ה

יוד יוד הי יוד היוו יוד הי ויו הי גי' קפ"ד

יוד יוד הה יוד הה וו יוד הה וו הה גי' קד"ס

**תשיבנו הקב שבע חננו ועננו ושמע תפלתנו**

(ה) עננו אבינו עננו ביום צום התענית הזה כי בצרה גדולה אנחנו אל תפן לרשענו. ואל התעלם מלכנו מבקשתינו. היה נא קרוב לשועתינו. שרם נקרא אליך אתה תענה. נדבר ואתה תשמע. כדבר שנאמר והיה שרם יקרא ואני אענה. עוד הם מדברים ואני אשמע כי אתה יהוה אלהינו יאהרונחי פודה ומציל ועונה ומרחם בכל עת צרה וציקה.

**כי אתה שומע תפלת כל פה. יגל פוק**

(ב) מה יוד הא ואו הא רב יהוה יוד הא ואו הא  
יוד יוד הא הא ואו יוד הא ואו הא

מ"ה ור"ב גי' רמ"ח איברי מלבוש הנשמה ע"ה.

טובך וד י או י גי' הכל להמשיך מן פה דא"ל הכל הגו' להקיף כל כללות ז"א ולרמ"ח איברי הנשמה הכל. כ"ר

מה רב טובך אשר ר"ה גי' כ"ר יאההויהה

צפנת ליראיך ר"ת גי' ק"ך לרופי אלהים יאהלוההים

פעלת לחוסים בך ר"ס גי' יאהלוההים יאהרונחי

נגד בני ר"ת גי' ב"ן יוד הה וו הה  
אדם גי' מ"ה יוד הא ואו הא

להמשיך הארה ממוחין דאימא שבת"ת  
דז"א ליי"ס דכתר דנוק' דאו"פ דפניס.

**אהיה**

**יהוה**

כסר דנוק'

יוד הא ואו הה  
יוד יוד הא יוד הא ואו  
יוד הא ואו הה  
י יהו יהו יהוה

ב"ש ס"ת דז"א  
י יהו יהו יהוה  
יהוה

ברוך

(ה) כהענית יחיד וכן כהענית לצור יאמר וכן הש"ן ששכח לומר עננו  
בין גואל לרופא יאמר כאן כיחיד: (ב) עיין בשער רוה"ק דס"ז ע"ב יחוד ט"ל:

# סידור תפלה להרש"ש

צמ

ברוך אתה יהוה אלהינו יהוה אחד שומע תפלה :  
שקוצית

תפלה בא"ת ב"ש. אֶנְכַּז גי' יוד הוּה הוּה אדני

וכיקודה ע"ה גי' יוד הי וו הוּה

בין המלכים יכוין כי אותיות רלה הם לרה שהוא אלהים דהסין ויסבר עמו אדני יעלו גי' שי"ן ויכוין להמתיקם בג' שמות שכיון בהם בג' ברכות ראשונות שגם הם גי' שי"ן.

מדהד כוּוּ מצפץ אלף למד הוּה יוד מם אדני

ועי"ז יתהפכו אותיות לרה לרחמים והיו לרה.

רצה גי' אלף למד הוּה יוד מם יהוה אלהינו יהוה אחד שומע תפלה :  
בעמך ישראל ולתפלתם שעה והשב העבודה  
לרביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם מהרה באהבה  
תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמה.

(6) ונר"ס יאמר אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויכא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר וזכרוננו וזכרון אבותינו וזכרון ירושלם עירך וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה. לחן להסד ולרחמים לחיים טובים ולשלום

ביום ראש גי' א אל אלהי אלהים אלף למד הי  
יוד מם חדש גי' אלף הי יוד הי אלף הוּה יוד הוּה

שין דלת יוד גי' ראש חדש ע"ה

הזה לרחם בו עלינו ולהושיענו זכרנו ה' אלהינו בו לטובה ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים בדבר ישועה ורחמים חוס וחננו וחמול ורחם עלינו והושיענו כי אליך ענינו כי אל מלך חנון ורחום אתה :

ואתה

(ה) ואם לא אמרו מחזירין אותו חוץ מערבית של לילי ראש חדש :

# סידור תפלה להרש"ש

## ואתה ברחמיך הרבים תחפוץ בנו ותרצנו ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה יהוה יי אלהינו יי אלהינו בם

(א) להמשיך הארה מחח"ן דגלח דאו"פ דפנים דחצונה המלוכש צפ"א דגלח דז"א  
שעלה לחסד דז"א ומהמוחין והכרנח"י שבגלח הגו' להרין פרקין תתאין דגלח דז"א  
ולהמשיך הארה הגו' לחח"ן דאו"פ דפנים דניקוד הגו' דנוק'.

### אהיה

(א) עיין בנה"ש דל"ו ע"ג וז"ל ונלע"ד להבין כמה שנתבאר בש' מיעוט  
הירח כי אחר החרבן ביה ראשון לא נתפשטו נה"י דאי' רק עד הנה"י דז"א  
הראשו' שעלו לחג"ת גמלא שלריך לכיון בשלש ברכות אלו להמשיך הארה מנה"י  
דאימא שבנה"י הראשו' דז"א שעלו לחג"ת להמשיך הארה הגו' לנה"י שלו  
האחרונים ומשם לחב"ד עכ"ל תחילה ז"ל ו"ש כי אחר החרבן בית ראשון וכו'  
אמור מעתה אינו אלא בית שני וא"כ איך כתב מו"ר הרש"ש ז"ל כי אחר החרבן בית  
א' גמלא וכו' אמנם יובן זה ממ"ש הרב ז"ל בש' ל"ו פ"ד וז"ל אמנם הזווג הג' שהוא  
זוג פב"פ מהחזה ולמטה זה לא היה וכו' רק בזמן בית שני והוא אשר אינו  
עושים עתה ע"י תפלהינו בימי החול אחר החרבן עכ"ל א"כ נמלינו למדין כי  
בעת התפלה הוא כומן בנין בית שני אמור מעתה כי מו"ר הרש"ש ז"ל מדבר כאן  
בזמן התפלה שהוא דוגמה בנין בית שני דוקא ולא בית ראשון ולכן מטעם  
האמור נקט בדבריו אחר חרבן בית א' וכו' גמלא וכו' אמנם זה נשאר לנו להבין  
מ"ש כי אחר החרבן לא נתפשטו נה"י דאימא רק עד הנה"י דז"א הראשו' וזה  
אינו מבואר מן הסידור שהרי לעיל בכוננת העמידה במלת הגדול כתוב וז"ל יכוין  
לדמות החסד דמו' דאי' [ר"ל שהוא פ' אמלעי דגלח דאי'] לחסד דז"א ונלח (ר"ל  
שהוא פ"ת דגלח דאימא) לגלח דז"א עכ"ל וכעד"ז במלת הגבור והגורא שהם בס'  
גבו' והוד וה"ת ויסוד דז"א וכג"כ בכריעות שניות וזקיפות שניות של העמידה  
דחו"ב וחו"ג דכתר לא מבואר שם בדחיות ההם של הנה"י דאי' תוך נה"י  
דז"א אם הם בנה"י הראשו' דז"א או ג"כ מתפשטים בנה"י האחרו' אמנם מעתה  
כפי דברי רבינו הרש"ש ז"ל גמלא שלריך לכיון כי הנה"י ההם ר"ל נה"י דז"א  
הראשו' ולא האחרונים אבל ז"ש בקלת סידורים בכוננת הגדול וז"ל יכוין לעלות  
פ"ע דגלח דז"א עם פ"ת דחסד דז"א לחברם עם פ' אמלעי דגלח דאי' ועי"כ  
נעשה ס' החסד דז"א מג"פ וכן יכוין לעלות בפ"ת דגלח דז"א לחברם עם פ"ת  
דגלח דאי' ועי"כ נעשה ס' הנלח דז"א מג"פ עכ"ל וכג"כ כתוב כל החמ' הפרקין  
דכל הי"ם דז"א כ"ז ז"ל כי איך יוכשר בדברי מו"ר הרש"ש ז"ל ואני הצעיר לא  
זכיתי להבין פשר הכוונה הזאת לידע מה יעשה ישראל אם אמור יאמר כי שב

# סידור תפלה להרש"ש

ק

אֱהִיָּה אֱהִיָּה

יְהוָה יְהוָה

ג' כלי נלח דו"א

י ה ו ה

צ צב צבא

צ ב א

אֱהִיָּה אֱהִיָּה

יְהוָה יְהוָה

חכמה דנוק'

ה	ה	ו	ו	ו	ו
ה	ה	ו	ו	ו	ו
ה	ה	ו	ו	ו	ו
ה	ה	ו	ו	ו	ו
ה	ה	ו	ו	ו	ו
ה	ה	ו	ו	ו	ו

חסר דנוק'

א	ל	ל	ל	ל	ל
א	ל	ל	ל	ל	ל
א	ל	ל	ל	ל	ל
א	ל	ל	ל	ל	ל
א	ל	ל	ל	ל	ל
א	ל	ל	ל	ל	ל

שכינתו

המהזיר

נלח דנוק'

א	ל	ל	ל	ל	ל
א	ל	ל	ל	ל	ל
א	ל	ל	ל	ל	ל
א	ל	ל	ל	ל	ל
א	ל	ל	ל	ל	ל
א	ל	ל	ל	ל	ל

לציון

מודים

ואל תעשה עדיף והוא זה שלא לכיין בהתחלקות הפ' הנז' כלל (ולכן סידרתי  
ההתחלקות הפ' ההם דכל הי"ם דז"א למטה מטעם האמור ועוד מכמה טעמים  
וזין כאן מקום ביאורם) או חיובא רמיא וליע. שו"ר מ"ש הרב תו"ח בדמ"א  
ע"א בד"ה ומעשה יעו"ש"ב. ועוד לאלוה מילין אבל אין להאריך במקום  
שאמרו לקלר ולא נלכח רק אלא לעורר את המעיין. וא"ש את"מ.

יאה

# סידור תפלה להרשיש

מודים אנחנו לך ונ' לכויד ו' דסויה ולהעלות נ' דאדני.

להמשיך ו'ק דחסדים דדעת דכמר דלחור דלחור ודלחור דפניס דכזונה עם  
ללמי המומין שחס יוד ה"א דקמ"ג עם הכנגד"י לחב"ד חג"ס דז"א דנוק' הגז'.

לחור דלחור ולחור דפניס.

אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה אהיה	אהיה אהיה
יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה
אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה יהוה אהיה יהוה אהיה יהוה	אהיה אהיה
יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה

יוד | א דקמ"ג

מ"ס דביכה	לדעת	לנ' כלי חכמה
אלף אלף הא	יוד הי ויו הי	יוד הי ואו הא
אלף הא יוד אלף	יוד הי ואו הי	י יה יהו יהוה
הא יוד הא	יוד הה וו הה	יוד הא ואו הא
אלף הא יוד הא		
הא יוד הא		

לחור דלחור ולחור דפניס.

אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה יהוה אהיה יהוה	אהיה יהוה
יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה

יוד | א דקמ"ג

מ"ס	חסד	
אלף אלף אלף למד אלף למד	יוד הא ואו הא	אלו אלו אלוה
הי אלף למד הי יוד	י יה יהו יהוה	ל ו ה
אלף למד הי יוד מס	יהוה	אלף למד
יהוה		

# סידור תפלה להרש"ש

קא

להמשיך הארת המוחין דו"ק הגו' דאחור דאחור דאחור דפנים דחסדים לדעת דכחך לטוב' שהיא ה' אחרונה דהוי"ה דניקוד הגו' ולהעלותה עד כנגד היסוד דז"א דלני' דניקוד הגו'.

אחור דאחור ואחור דפנים.

אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה
אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה

יוד | א דקמ"ג

מעש"ק להמשיך לזו"ן דיצירה ב' מיני שפע ע"י יוד הא דקמ"ג כדי להעלות הס ולכלול זו"ן דעשיה.  
 יתורה י"ה דמוחין עם ו"ה.  
 ו"י להמשיך ו' דהוי"ה ולהעלות י' דאהיה.

שאתה הוא להמשיך ג"ר חב"ד דאחור דאחור דאחור דפנים דחסדים לדעת דכחך דתבונה עם ללמי המוחין אל"ף ה"א דקמ"ג לחב"ד דז"א דניקוד הגו' ולדחות הו"ק לו"ק דז"א.  
 אחור דאחור ואחור דפנים.

אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה

אלף | א דקמ"ג

אלף	אלף	אלף	אלף
הא	הא	הא	הא
יוד	יוד	יוד	יוד
הא	הא	הא	הא
אלף	אלף	אלף	אלף
הא	הא	הא	הא
יוד	יוד	יוד	יוד
הא	הא	הא	הא
אלף	אלף	אלף	אלף
הא	הא	הא	הא
יוד	יוד	יוד	יוד
הא	הא	הא	הא
אלף	אלף	אלף	אלף
הא	הא	הא	הא
יוד	יוד	יוד	יוד
הא	הא	הא	הא

יוד הי ויו הי | יוד הי וואו הי | יוד ההו הה

כמה | דעת | בינה

אחור | (כו)

# סידור תפלה להרש"ש

אחור דאחור ואחור דפנים.

אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה

יוד | ו א דקמ"ג

ג' כלי גבורה	ג' כלי ת"ס	ג' כלי חסד דז"א
אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל
אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל
אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל
אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל

אלף למחוי ה ו ה

אחור דאחור ואחור דפנים.

אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה

יוד | ו א דקמ"ג

ג' כלי הוד	ג' כלי יסוד	ג' כלי נלח
אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל
אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל
אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל
אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל	אֵל אֵל אֵל

צב צב צב

מעש"ק להמשיך לכחצ"ד דלירה ב' מיני שפע ע"י אלף הא כדי להעלות  
הס ולכלול כחצ"ד דעסיה.

נ"י להוכיח ו' דהויה ולהעלות י' דאסיה.  
אֱהִיָּהּ אֵל דמוחין עם י"ה.



# סידור תפלה להרש"ש

קב

להמשיך הארת המוחין דנקוד הגו' לחצ"ד דנקו' (א) ולהעלותה כנגד גו"ה  
 דחסדים דדעת דו"ח דאלי'.  
 אחר דאחור ואחור דפנים.

אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה
				אלה
				וא

זקיפה א'

יהוואדני יאהדונרי נ"ן להעלות נ' דאדני לחצרה עם ק' דהוי"ה.  
 להמשיך ו"ק דפנים דאחור ופנים דפנים דחסדים דדעת דכתר דצינה די"ש"ם  
 עם ללמי המוחין שהם וא"ו כ"ח דמ"ה.  
 פנים דאחור ופנים דפנים.

אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה
אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה
				ואו
				דמ"ה

אלה	אלה	אלה	אלה	אלה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה
אלה	אלה	אלה	אלה	אלה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה
				ואו
				דמ"ה

פנים

(א) א"ה גם יכוין לרחות הארת המו' והנרנח"י דחג"ת לחג"ת והנה"י  
 לנה"י דנקו' דנקוד הגו' כמש"ל דנ"ח ע"א :

# סידור תפלה להרש"ש

פנים דאחור ופנים דפנים.

איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה
ואו					ואו				

גבורה

ס"ח

חסד

אל	אלו	אלוה	יוד	הא	ואו	הא	אלף	אלף	למד
אל	ל	ו	ה	י	יה	יהו	אלף	למד	הי
אל	ל	למד	יהוה			יהוה	אלף	למד	הי
							אלף	למד	הי
							אלף	למד	הי
							אלף	למד	הי
							אלף	למד	הי
							אלף	למד	הי
							אלף	למד	הי
							אלף	למד	הי

להעלות

להמשיך הארת המוחין דו"ק דניקוד הגז' לחצ"ד חג"ת דניק' דניקוד הגז' ולחצ"ד דת"י שבה בדת"י דשורשי פרלופס כנגד יסוד דז"א דפנים דאחור ופנים דפנים דלז"א.

פנים דאחור ופנים דפנים.

איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה
איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה	איהיה
יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה	יהוה
ואו					ואו				

גם יכוין להעלות ו"ק דכתר דיעקב ורחל דאחור דאחור דאחור ודאחור דפנים בז"ק דכתר דשורשי פרלופס העומדים כנגד ז"ש ת"ת דת"ת דז"א דניקוד הגז'.

מעשים לזקוף ולעלות זו"ן דיצירה ע"י וואו הא דמ"ה.  
יוד הא וואו הא לחצר כתיבה א' עם זקיפה א' זו.

זקיפה

# סידור תפלה להרש"ש

כג

זקיפה ב' י"ן להטלות י' דאסיה ולחברה עם נ' דסויה.

להמשיך חב"ד דפנים דאחור ודפנים דפנים דחסדים דרעם דכח דש"ס עם  
ללמי המוחין שהם יו"ד ה"א דמ"ה לחב"ד דז"א דניקוד הגו' ולדחות סו"ק לו"ק  
דז"א דניקוד הגו'.

פנים דאחור ופנים דפנים.

אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה

יוד | א דמ"ה

לג' כלי חכמה	לדעת	לג' כלי בינה
יוד הי ואו הא	יוד הי ויו הי	אקף אקף הא
י יה יהו יהוה	יוד הי ואו הי	אקף הא יוד אקף
יוד הא ואו הא	יוד הה וו הה	הא יוד הא אקף הא יוד הא

פנים דאחור ופנים דפנים.

אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה

ואו | א דמ"ה

חסד ס"ח גבו

א אל אלו אלוה	יוד הא ואו הא	אלה אלה למד אלה למד
ל ו ה י	י יה יהו יהוה	הי אלה למד הי יוד
ל פ ל מד	יהוה	אלה למד הי יוד ממ יהוה

# סידור תפלה להרש"ש

פנים דאחור ופנים דפנים.

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ	אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ	אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה
וְאֵל הַאֲמָר	וְאֵל הַאֲמָר	וְאֵל הַאֲמָר

ג' כלי נלח דז"א	ג' כלי יסוד	ג' כלי הוד דז"א
יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה
שֵׁן שֵׁן דְּלֶת שֵׁן דְּלֶת יוֹד	שֵׁן שֵׁן דְּלֶת שֵׁן דְּלֶת יוֹד	שֵׁן שֵׁן דְּלֶת שֵׁן דְּלֶת יוֹד

להמשיך הארת המוסין דחצ"ד דפנים דאחור ופנים דפנים דחסדים דדעת ליעקב ורחל דניקוד הגז' (ח) ולחבר מל' חמ"ן בג"ה שלה בחמ"ן בג"ה דשורשי פרלופה שהם כנגד נו"ה וגם לחבר מל' דו"ס דכתר שלה דני' הגז' ולהעלותו כנגד שני שלישי ס"ח דז"א דניקוד הגז'.

פנים דאחור ופנים דפנים.

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ	אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ	אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה

יוד | \_\_\_\_\_ | דמ"ה

וגם לחבר ולעלות ג"ר דכתר דאחור דפנים דאחור דאחור דיעקב ורחל. ולחברם בג"ר דכתר דשורשי פרלופה שהם כנגד ש"ח דת"ת דת"ת דז"א דאל"י דני' הגז'.  
**ארף הא יוד הא** לחבר כריעה ב' עם זקיפה ב' זו.

**מעש"ה** להמשיך שפע והארה משם מ"ה יוד הא ואו הא והוא ז"א דאל"י והוא החיות של הילירה. כדי שיכין מקום לעולם העשי' לעלות לילירה. גם להאיר ע"י שם מ"ה מילירה לעשיה.  
 לזקוף ולעלות כחצ"ד דילירה לבריאה ע"י יוד הא.

א"א

(ח) א"ה גם יכוין לדחות הארת המו' והכרעתו דחג"ת לחג"ת והנה"י לנה"י דמוק' דניקוד הגז' כמש"ל דנ"ח ע"א :

# סידור תפלה להרש"ש

קך

ארהינו וארהי אבותינו לעולם ועד צורנו צור חיינו  
 ומגן ישענו אתה הוא לדור ודור נורה לך ונספר  
 תהלתה על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו  
 הפקודות לך ועל נסיד שבכל יום עמנו ועל  
 נפראותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהרים  
 הטוב כי לא כלו רחמיך המרתם כי לא תמו  
 חסדיך ה"ח להתפשט עד הוד אלא עדיין מוזקין להתקבץ ניסוד. כי

## מעולם קוינו לך :

כשהחזן אומר מודים חייבים כל הלבוז לשוח עמו ולחושין ואומרים זה מודים דרבנן.

מודים אנחנו לך שאתה הוא יְהוָה וְאֵלֵינוּ יְהוָה ואלהי אבותינו  
 אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאית לשמך הגדול  
 והקדוש על שהחיייתנו וקימתנו. כן תחינו ותחננו. ותאסיף גלויתנו לחצרות  
 קדשך. לשמור חקיך ולעשות רצונך. ולעבדך בכלבב שלם. על שאנו מודים לך.  
 בדרך אל ההודאות :

בחנוכה וצפורים אומרים כאן על הנסים.

(6) על הנסים. ועל הפרקן. ועל הגבורות. ועל התשועות. ועל הנפלאות. ועל  
 הנחמות. שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה :

לפורים

לחנוכה

בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה.  
 כשעמד עליהם המן הרשע. בקש  
 להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים  
 מנע- ועד זקן טף ונשים ביום אחד  
 בשלשה עשר לחדש שנים עשר הוא  
 חדש אדר ושללם לבו. ואתה ברחמיך  
 הרבים הפדת את עצתי. וקלקלת את  
 מחשבתו. והשבית לו גמולו בראשו.  
 ותלו איתו ואת בניו על העץ. ועשית  
 עמהם נסים ונפלאות ונודה לשמך  
 הגדול סלה :

בימי מתתיה בן יוחנן כהן גדול  
 חשמונאי ובניו. כשעמדה מלכות  
 יון הרשעה על עמך ישראל לשכחם  
 מתורתך ולהעבירם מחקירצונך. ואתה  
 ברחמיך הרבים עמרת להם בעת צרתם.  
 רבת את ריבם. דנת את דינם. נקמת  
 את נקמתם. מסרת גבורים ביד חלשים.  
 ורבים ביד מעטים ורשעים ביד צדיקים.  
 ומטאים ביד טהורים. וזדים ביד עיסקי  
 תורהך. ולך עשית שם גדול וקדוש  
 בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה  
 גדולה ופורקן כהיום הזה. ואחר כך

באו בניך לדביר ביתך ופנו את היכלך. וטהרו את מקדשך. והדליקו נרות בחצרות  
 קדשך. וקבעו שמונת ימי חנכה אלו בהלל ובהודאה. ועשית עמהם נסים ונפלאות  
 ונודה לשמך הגדול סלה :

ועל

(א) ואם לא אמרו וזכר קודם שאמר ה' של חתימת הכרפה חוזר ואם

אמר ה' אינו חוזר :

# סידור תפלה להרש"ש

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא תמיד שמה  
מלכנו לעולם ועד וכל החיים יודוה סלה.

(ה) צימ"ס אומרים וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך :

ויהללו ויברכו את שמה הגדול יוד הי ויו הי באמת  
לעולם כי טוב האל ישועתנו ועזרתנו סלה  
האל הטוב. הי להמשיך ה' דפויה ולהעלות י' דארני.

ברוך להמשיך ו"ק דגבורה דרעת דכתר דצינה דסבונה דאחור דאחור דאחור  
דפניס לחב"ד חג"ס דז"א דניקוד הנו'.  
אחור דאחור ואחור דפניס.

אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים
יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים
יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה

יוד | | דקנ"א

יוד	יוד	יוד	יוד	יוד	יוד	יוד	יוד	יוד	יוד
ואו	ואו	ואו	ואו	ואו	ואו	ואו	ואו	ואו	ואו
הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא
הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא
הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא	הא

אחור

(ה) ואם לא אמרו ונזכר קודם שאמר ה' מצרכת הטוב חוזר ואם  
לא נזכר עד לאחר שאמר ה' אינו חוזר :

# סידור תפלה להרש"ש

קה

אחור דאחור ואחור דפניס.

אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה

יוד | דקנ"א

גכ"ו

ס"ט

חסד

אֱלֹהִים אֱלֹהִים אֱלֹהִים	יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה
אֱלֹהִים אֱלֹהִים אֱלֹהִים	יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה

להמשיך הארת המוחין דו"ק הגז' לנוק' שפיא ה' אחרונה דהויא דניקוד הגז' ולהעלותה עד כנגד היסוד דז"א דלז"י דניקוד הגז'.

אחור דאחור ואחור דפניס.

אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ	אֱהִיָּהּ אֱהִיָּהּ
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה

יוד | דקנ"א

יהוה לחצר י"ה דמוחין עם ו"ה סו"מ.  
מעש"ק להמשיך לזו"ן דעשייה שפע א' ע"י יוד הה הגז' כדי שיוכלו לעלות לז"י.

# סידור תפלה להרש"ש

אתה יהוה להמשיך ה' דהויה ולהעלות ה' דהויה.

להמשיך ג"ר חב"ד דאחור דאחור דאחור דפניס דגבו דרעת דכתר דתצובה  
לחב"ד דז"א דניקוד סגו ולדחוס הו"ק לו"ק דז"א.

אחור דאחור ואחור דפניס.

אֱהִיָּה אֱהִיָּה | אֱהִיָּה אֱהִיָּה | אֱהִיָּה אֱהִיָּה | אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה | יְהוָה יְהוָה | יְהוָה יְהוָה | יְהוָה יְהוָה

אלה | | דקנ"א

צניע	דעת	חכמה
אלף אלף הא	יוד הי ויו הי	יוד הי ואו הא
אלף הא יוד	יוד הי ואו הי	י יה יהו יהוה
אלף הא יוד הא	יוד ההו הה	יוד הא ואו הא
אלף הא יוד הא אֱהִיָּה		

אחור דאחור ואחור דפניס.

אֱהִיָּה אֱהִיָּה | אֱהִיָּה אֱהִיָּה | אֱהִיָּה אֱהִיָּה | אֱהִיָּה אֱהִיָּה  
יְהוָה יְהוָה | יְהוָה יְהוָה | יְהוָה יְהוָה | יְהוָה יְהוָה

יוד | | דקנ"א

גבורה	ס"ס	חסד
אלף אלף למד	יוד הא ואו הא	אלו אלו אלוה
אלף למד הי	י יה יהו יהוה	ל ו ה
אלף למד הי יוד	יהוה	אלה למד
אלף למד הי יוד סס יְהוָה		



# סידור תפלה להרש"ש

קו

אחור דאחור ואחור דפנים.

אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה
יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה

יוד דקנ"א

ג' כלי נלח	ג' כלי יסוד	ג' כלי הוד
י ה ו ה	י אהדונהי	ד נ י
צ צב צבא	שין שין דלת שין דלת יוד	א צבאו צבאות
צ ב א	שין דלת יוד	א ו ת

להמשיך הארת המוחין דחב"ד דניקוד הנו' לחב"ד דנוק' (א) ולהעלותה כנגד נו"ס דז"א דניקוד הנו'

אחור דאחור ואחור דפנים.

אמיה אמיה	אמיה אמיה	אמיה אמיה	אמיה אמיה	אמיה אמיה	אמיה אמיה
יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה	יהוה יהוה

אלה דקנ"א

אהיה לחבר א"ה דמוחין עם י"ה.

מעשי"ק להמשיך לחב"ד דעשייה שפע ע"י אלהייה דקנ"א כדי שיוכלו לעלות ליצירה.

11

(א) א"ה גם יכוין לרחות הארת המו' והנרנח"י דחג"ס לחג"ס והנח"י לכה"י דנוק' דנקוד הנו' כמש"ל דכ"ח ע"א :

# סידור תפלה להרש"ש

יהוה אלהינו יהוה אחד וי"ה להטלות י' דאדני ולמזרה עם ה' דהויה.  
 להמשיך ו"ק דפנים דאחור ודפנים דפנים דגבו' דדעת דכח דכינה דיש"ס  
 לחצ"ד חג"ת דז"א דניקוד הכז'.  
 פנים דאחור ופנים דפנים.

אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי	אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי	אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי	אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי
--	--	--	--

ו | | | 37

זינה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה	דעת יוֹד הִי יוֹד הִי יוֹד הִי יוֹד הִי יוֹד הִי יוֹד הִי יוֹד הִי יוֹד הִי	חכמה יוֹד הִי וְאוֹ הֵא יִהְיֶה יְהוֹה יְהוֹה יוֹד הֵא וְאוֹ הֵא יוֹד הֵא וְאוֹ הֵא	
--	---	---	--

פנים דאחור ופנים דפנים.

אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי	אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי	אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי	אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי
--	--	--	--

ו | | | 37

ג' כלי גבורה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה	ג' כלי ת"ת יוֹד הִי וְאוֹ הֵא יוֹד הִי וְאוֹ הֵא יוֹד הִי וְאוֹ הֵא יוֹד הִי וְאוֹ הֵא	ג' כלי חסד דז"א אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה	
--	--	---	--

# סידור תפלה להרש"ש

קז

להמשיך הארת המוחין דו"ק דפנים דאחור ודפנים דפנים דניקוד הגז' לחצ"ד  
 חג"ס דניק' דני' הגז' ולהפלות ולחבר מל' דת"י שלה דת"י דשורשי פרלו'  
 שהס כנגד יסוד דז"א דל"א דני' הגז'.  
 פנים דאחור ופנים דפנים.

אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה
אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה



וגם לחבר ולעלות ו"ק דכתר דאחור דאחור דאחור דפנים דיעקב ורחל. ולחברם  
 זו"ק דכתר דשורשי פרלופה שהס כנגד ז"ס ת"ת דת"ת דז"א דל"א דני' הגז'.  
 יוד הה וו הה לחבר כריעה א' עם זקיפה א' זו.  
 מעשי"ק לזקוף ולעלות זו"ן דעשייה ע"י וו הה דצ"ן לילירה

זקיפה ב' ה"ה להעלות ה' דאסיה ולחברה עם ה' דהויה.  
 להמשיך חצ"ד דפנים דאחור ודפנים דפנים דגבורה דדעת דכתר דבינה די"ס  
 לחצ"ד דז"א דניקוד הגז' ולדחות סו"ק לו"ק דז"א דניקוד הגז'.  
 פנים דאחור ופנים דפנים.

אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה אֱהִיָּה	אֱהִיָּה אֱהִיָּה
יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה	יְהוָה יְהוָה



לג' כלי חכמה	לדעת	לג' כלי בינה
יוד הי ואו הא	יוד הי ויו הי	אקף אקף הא
י יה יתו יהוה	יוד הי ואו הי	אקף הא יוד אקף
יוד הא ואו הא	יוד הה וו הה	הא יוד הא אקף הא יוד הא

פנים

# סידור תפלה להרש"ש

פנים דאחור ופנים דפנים.

אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה
אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה

ו"ו	ו"ו	דב"ן
ג' כלי מסד	ס"ט	ג' כלי גבורה
א אל אלו אלו	הא ואו הא	אלה אלה אלה
א ל ו ה	יה יהו יהוה	אלה אלה אלה
אלה למד	יהוה	הי יוד מם
אלה למד	יהוה	יהוה

פנים דאחור ופנים דפנים.

אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה
אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה

ו"ו	ו"ו	דב"ן
ג' כלי נח דז"א	ג' כלי יסוד	לג' כלי סוד דז"א
י ה ו ה	אהדונהי	ז ד נ
ע צ ב א	שין דלת שין דלת יוד	ע צ ב א
ע צ ב א	שין דלת יוד	ע צ ב א

להמשיך הארת המוחין דחצ"ד דפנים דאחור ופנים דפנים דגבורה דדעת לחצ"ד דנוק' דניקוד הגו'. (ה)

פנים דאחור ופנים דפנים.

אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה
אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה	אהיה אהיה

ו"ו	ו"ו	דב"ן
יוד		

ולפעלות

(ה) א"ה נס יכוין לדמות הארת המו' והגרנח"י דחג"ת לחג"ת והכס"י לגבי דנוק' דניקוד הגו' כמש"ל דנ"ח ע"א :

# סידור תפילה להרש"ש

קח

ולהעלות מל' דחמ"ן בג"ה וי"ס דכחך שלה כנגד נו"ה וב"ש דת"ת דז"א דפנים  
דאחור ודפנים דפנים.

וגם יכוין להעלות ג"ר דכחך דרחל דאחור דאחור ודאחור דפנים בג"ר דכחך  
דטורטי פרלופה שהם כנגד ש"א דת"ת דת"ת דז"א דאלי' דניקוד הגז'.

**אלה הנה יוד הנה** לחצר כריעה ב' עם זקיפה ב' זו.

**מעשיה** לזקוף ולעלות כחכ"ד דעשייה עם כל העשייה ליזירה ע"י **יוד**  
**הנה דב"ן זו**. גם להמשיך שפע והארה משם ב"ן **יוד הנה וו הנה**.  
שהיא מל' דעשייה והיא החיות של כל העשייה לעולם העשייה.

אהיה  
יהוה

בינה דנוקבא

אלה הנה יוד הנה  
אהיה יהוה  
גבו' דנוק'  
יהוה

אלהים  
אנדטם

הוד דנוק'

אלהים  
א אל אלה אלהי אלהים  
במוכן

להמשיך הארה מבג"ה דהוד דא"פ  
דפנים דתבונה המלוכסים צפ"א  
דהוד דז"א שעלה לגבורה ומהמו'  
והנרנח"י שבהוד הגז' לב"פ תחאין  
דהוד דז"א. ולהמשיך הארות הגז'  
לבג"ה דא"פ דפנים דנוק'  
דניקוד הגז'.

אהיה  
יהוה

הוד דז"א

עבאות  
עבאות  
השוב שמך ולך נאה  
להודות' ס"ס כה"ת

בחזרת הש"ץ אומרים הכהנים ברכת כהנים ואחר כל פסוק יענו הקהל אמן  
ואם לא יש כהנים יתחיל הש"ץ או"א ואחר כל פסוק יענו הקהל כן יהי רצון.

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ידי משה  
עבדך האמורה ספי אהרן ובניו כהנים עם קדושיך כאמור: יברכך

**יהוה אלהינו יהוה אחד** וישמך: יאר **יהוה אחד** **יהוה אחד** פניו אליך  
ויחנך: ישא **יהוה אחד** **יהוה אחד** פניו אליך וישם לך שלום: ושמו את  
שמי על בני ישראל ואני אברכם:

# סידור תפלה להרש"ש

## (בין המצרים)

ב' שינין שבר"ת יכוין לה' שמוס אלו שגו' ב' שינין מדהד כוזו מצפץ  
 גו' שינין. אלף למד הה יוד מס אדני ועוד ב' מיכות סיס שלום  
 גו' ב' שינין ועוד ו' יתרים כנגד הויה וג'. תמורוטיה סג"ל ואלהים דהסיין ודני.)  
 שים שלום להסיס יסוד לדכורא זיסוד דנוקבא. טובה וברכה  
 חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל  
 עמך וברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור  
 פניך נתת לנו יהוה יהוה יאהדונהי אלהינו תורה  
 וחיים אהבה וחסד צדקה ורחמים ברכה ושלום  
 וטוב בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל  
 ברוב עוז ושלום.

\* צימ"ס אומרים ובספר חיים ושלום ופרנסה טובה וישועה  
 ונחמה וגזרות טובות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך  
 בית ישראל לחיים טובים ולשלום.

## ברוך אתה יהוה ויהוה יהוה יאהדונהי

דעס דנוק'

יוד הוה וו הוה  
 יוד יוד הוה יוד הוה וו  
 יוד הוה וו הוה  
 יוד יוד הוה יוד הוה וו  
 יוד הוה וו הוה

ס"ס דנוק'

אלף למד הי יוד מס  
 צבאות  
 השתפא

יסוד דנוק'

שין דלת יוד  
 שדי  
 ש שד שדי

להמשיך הארה מדת"י דיסוד  
 דאו"פ דפניס דצו' המלוכסיס צפ'  
 א' דיסוד דז"א שעלה לת"ס ומסמו'  
 והכרכת"י זיסוד סגו' לצ' פרקין  
 ססאין דיסוד דז"א. ולהמשיך הארה  
 סגו' לדס"י דאו"פ דפניס דניקוד  
 סגו' דנוק'.

אהוינהו אהוינהו  
 יוהווינהו יוהווינהו  
 ליסוד דז"א

יאהדונהי

שין שין דלת שין דלת יוד  
 שין דלת יוד

אהוינהו אהוינהו  
 יוהווינהו יוהווינהו

לזווג חו"ב וח"ג דכתר שנתבררו ונשלם תיקונם בד' כריעות וד' זקיפות. (ה)  
 ולהמשיך טפת ההזרעה שם ע"ב מעיטרא, וחמשה חסדים דדעת  
 דעתיק לחסד דעתיק שבגולגלתא דאריך, ומשם לגוצר ונקה שהם  
 ע"ב קס"א יוד אלק, הי הי, ויו יוד, הי הי, ולזוגם, ולהמשיך הטפה  
 לכחב"ד דאבא, ומשם ליסוד דאבא ומשם ימשיכו עד יסוד דאימא  
 שבדעת דז"א, וגם להמשיך הטפה דכללות ודפרטות משם ע"ב  
 דמקיף (ב) דחכמה דז"א ליסוד דאימא שבדעת דז"א.  
 ולהמשיך משם ה"ח לדעת דז"א ומשם ליסודו ומשם לדעת דיעקב ומשם ליסודו  
 ולהעלות מיסוד דנוק' מ"ן ה"ג ולהמשיך מיסוד דדכורא ה"ח ליסוד דנוק'  
 ולחברם זה"ג שזיסוד דנוק'.

ולהשאיר בעתיק וא"א את המוחין דכתרים ושארית המוחין נמשכים לחב"ד  
 שהם חו"א ויחסות ולזוגם בבחי' הויה אלהים להמשיכם ככל הנז"ל.  
 ולהשאיר בחו"א ויחסות את המוחין דחב"ד ושארית המוחין דויק להמשיכם  
 לחב"ת נה"י ולזוג הו"ק דז"א בבחי' הויה ואדני ולהמשיכם ככל הנז"ל.

ויק

חב"ד

כתר

זיווג זו"ן  
**יאהדונהי**  
 זיווג יעקב ורחל  
**יאהדונהי**

זיווג חו"א ע"י  
**אילההויהם**  
 זיווג ישסו"ת  
**אילההויהם**

זיווג עי"ו  
**איההויה** דח"ר"ב  
 זיווג חו"א ונוק' דכתר  
**יאההויה** דח"ר"ג  
 זיווג

יחוד העולמות וי"ס דדכורא בי"ס דנוק'.

**ייהויהויה**  
 ממקיף חכמה דז"א  
**יוד הי ויו הי**  
 ליסוד דאימא  
**אלף הה יוד הה**

ומשם

(ה) עיין בס' פתח עינים דמ"ו ע"ג וע"ד :  
 (ב) ח"ה בקלמ' סידורים הכוונה הזאת כתובה ג"פ אבל המשכת  
 ע"י שם ע"ב דמחסר דעתיק אינה כתובה רק פ"א ול"ל כי למה חילקו בין  
 המשכת ע"י ההזרעה דמחסר דעתיק לבין מקיף חכמה דז"א ואנכי העיר  
 ראיתי כי מדוקדק מש' הכוונה בדרושי ויעבור ומס' זמרת הארץ (הובד"ל) כי  
 זה תלוי בזה וא"כ כיון שסדרו בסדור המשכת המקיף חכמה דז"א ג"פ, בכתר  
 ובחב"ד ובזו"ת ח"כ מן הראוי להיות שיסדרו גם המשכת טיפת ההזרעה ג"פ  
 כמ"ש אמנס נלע"ד שגם מקיף חכמה דז"א די צפ"א וכמ"ש בהמשכת טיפת  
 ההזרעה וכן ג"כ גסדר בסדורו של שבת כי בין מקיף חכמה דז"א ובין המשכת  
 טיפת ההזרעה פ"א ולא יותר :

# סידור תפלה להרשיש

ומשם לדעת דיעקב

יוד הה וו הה

יוד יוד הה יוד

הה וו יוד הה

וו הה

יוד יוד הא יוד

הא ואו יוד הא

ואו הא

ומשם ליסודו

שין דלת יוד

שדי

ש שד שדי

להמשיך

(ה) ומשם להמשיך ה"ח  
לדעת דז"א.

יהוה יהוה

יהוה

יהוה יהוה

לדעת

יוד הי ויו הי

יוד הי ואו הי

יוד הה וו הה

ומשם ליסוד דז"א

יוד הי ויו הי

יהוה יהוה

יהוה

יהוה יהוה

ג' כלי יסוד

יאהדונהי

שין שין דלת שין דלת יוד

שין דלת יוד

(ה) עיין בס' זמרת הארץ ד"ה ע"א וז"ל באופן שלפע"ד סדר הכונה הוא כך שיכיון בש"ש להמשיך ט"י ה"ח מדעת דז"א הנחון ביסוד דאימא שדעת דז"א ולהורידם עד היסוד שבו ומשם ליסוד דיעקב ולזווגו עם גוק' רחל וכו'. גם יכוין לעורר ט"י ע"ב מחסד דעתיק שבכתר דא"א ועזרת הטי' הזאת עד המקי' דחכמה דז"א ובהגיעה שם תכוין לעורר ט"י החכמה שהיא ג"כ ע"ב ושתיקן כ אחד טובים קורא אני עליהן יעמדו יחדיו במקומם עד כי יבא י"ג מדות וביעבור תכוין להמשיכם למטה ולעכבם בחזה דז"א ולחלקם לג' חלקים ושאר הכונות כדוע וע"ש.

יאה



# סידור תפלה להרש"ש

ק

<sup>א</sup> לעורר ולהעלות מיסוד דנוק'  
מ"ן ה"ג ה' שמות אלהים.

יסוד דרחל

שין דלת יוד

שדי

ש שד שדי

<sup>ב</sup> להמשיך מיסוד דדכורא  
הס"ח ליסוד דנוק' ולחברם  
צב"ג שביסודה.

יסוד דיעקב

שין דלת יוד

שדי

ש שד שדי

חיבור חו"ג ביסודה

יוד הי ויו הי

אילההויהם

אילההויהם

אילההויהם

אילההויהם

אילההויהם

אילההויהם

חיבור חו"ג ביסודה

שין דלת יוד

שדי

ש שד שדי

הס"ח מיסוד דכורא

י יהוה

ה יהוה

ו יהוה

ה יהוה

יסוד יהוה

ה"ג מיסוד נוקבא

א אלהים

ל אלהים

ה אלהים

י אלהים

ם אלהים

חיבור זו"ן וסיכלין

יאהדונהי

אילההויהם

חיבור חו"ג

אילההויהם

יאהדונהי

(3) לחו"ב וחו"ג דנוק'

יוד הי ואו הי

יוד הי ויו הי

יוד הא ואו הא יוד הה וו הה

בשבת יכוין להמשיך מיסוד דז"א ליסוד דנוק' טיפת הס"ח שהס כ"ב אסוון  
זה"ג מנלפך אבגדהוזהשיכלמנסעפצקרשת מנצפך

ובשבעות כ"ב אסוון לצד. בשבת ובשבעות יכוין

להמשיך לפנימיות דעת דנוק' שס ס"ג יוד הי ואו הי

ולברך

(ה) א"ה נלע"ד כי לריך להמשיך גם שס ע"ב מיסוד דדכורא ליסוד דנוק' וכן נראה הוא מן הדף הזה שמלויר כאן ה"ח וה"ג וגם שס ע"ב וא"כ נראה מזה כי נמשך גם שס ע"ב ומה שלא כתוב כאן מלת שס ע"ב מוכרח לומר כי נשמט מיד הסופר ואחר כותבי כל זה מלאחי בסידור הארוך כתוב צפי' וז"ל ויכוין להמשיך מיסוד דיעקב טיפת המ"ד שהס ה"ח ה' היות ושס ע"ב יולאים מיסוד דיעקב וגמשיכים כולם ביסוד דרחל ויכוין לשלש ולחבר ה' אלהים עם ה' היות עכ"ל. (3) עיין צב' חו"ח דכ"ה ע"ב :

המסדר יאה

# סידור תפלה להרש"ש

ולברר מזיכורי הקטנות שביסוד דז"א והס' להשאירם ביסוד ול' הנשארים להמשיכם לרישא דנוק' ולהשאיר שם ע"ו המבחרים וע"ו הנשארים לגרון ומשם לחג"ת ומשם לנה"י לכלול אותם ביסוד ולהשאיר שם עשרה וחמשה לראש הבריאה.

אלף למד הי יוד מם  
 אלף למד הא יוד מם  
 אלף למד הא יוד מם  
 אלהים  
 לראש הבריאה

גם יכוין לחצר ז"א עם אימא ויכוין בשילוב אהיה הויה.  
 איהיהוה  
 גם יכוין לחצר ז"א עם לאה ויכוין בשילוב אלהים והויה.  
 אילהויהם  
 גם יכוין לחצר ז"א עם רחל ויכוין בשילוב אדני והויה.  
 אידהנויה

המברך את עמו ישראל בשלום <sup>ר"ת גי' אלהים.</sup>

יוד הי ויו הי אלף למד  
 יוד הי ויו הי אלף למד  
 ח' חיוורת' ס"ע גי' מלבזש

יאהרונהי <sup>ז"ן</sup> להלביש בהם ז"ן ועולמות בי"ע וקר"ן שלו  
 אל שדי ילכה דבי"ע בריאה דבי"ע  
 אל יהוה אל אדני עשייה דבי"ע

אלף למד אלה למד  
 יוד הי ואו הי יוד הי ואו הי

יאהרונהי <sup>ת"ת דז"א וכתר דנוק'.</sup>

יאהרונהי <sup>יסוד דז"א ודעת דנוק'.</sup>

יאהרונהי <sup>אור שבין נו"ה דז"א וגופא דנוק'.</sup>

יוד הא ואו הא <sup>ז"א</sup>  
 יוד הא ואו הא <sup>נוק'</sup>

# סידור תפלה להרש"ש

קיא

יהיו ג' אל 'רצון' אמרי פי ר"ת אלף ג' ארף למד שין  
דת יוד והגיון לבי לפניך יהוה יאהרונה צורי

וגואלי ויכוין כי בט' תיבות דפ' זה חוץ מתיבת לרזון בכל א' יש יו"ד הרי  
ט' יודין כמספר ט' יודין שבעסמ"ב שכל סוד העמידה תלויה בהם  
יוד הי ויו הי יוד הי ואו הי יוד הא ואו הא יוד הו והה  
מעש"ק בברכת המזרח בד' אותיות הוי"ה הו"ה הו"ה כי הם צמי' אבי"ע  
עס ד' שמות דעסמ"ב ונרנח"י וחלקי האלהות שבהם שעלו קודם  
העמידה עתה יכוין לכלול אותם זה בזה.

ה עש' עם שס ב"ן יוד הה וו הה ונרנח"י שבה ונפשו עם חלקי  
האלהות שבהם בכל חלקי היצירה.

ו וילירה עם שס מ"ה יוד הא ואו הא ונרנח"י שבה ורוחו עם חלקי  
האלהות שבהם בהיותם כלולה מכל חלקי העשייה בכל חלקי הצריחה.

ה ובריחה עם שס ס"ג יוד הי ואו הי ונרנח"י שבה ונשמתו עם חלקי  
האלהות שבהם בהיותם כלולה מכל חלקי עשייה וילירה בכל חלקי עש' דל"ז.

ו א"י ואבי"ע דל"ז עם שס ע"ב יוד הי ויו הי ונרנח"י שבה וחייה שבו  
עם חלקי האלהות שבהם בהיותם כלולים מזבי"ע בכל אבי"ע ונרנח"י דא"ק.  
וע"י העלייה והכללות הנז' יכוין להמשיך תוספת נרנח"י מהמאליל לא"ק ואבי"ע  
דא"ק ודל"ז ודבי"ע.

אח"כ יכוין להוריד עליו כח תוספת נרנח"י הנז' ע"י עסמ"ב יוד הי ויו הי  
אח"כ יכוין להעלות כל הנרנח"י הנז' למ"ן למל' דאבי"ע יוד הי ואו הי

דל"ז ולזקופם ולהעלותם ע"י עסמ"ב.  
יוד הא ואו הא  
יוד הה וו הה

מר בריה דרבינא אמר הכי.  
ארהי נצור רשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ודמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר  
לכר תהיה פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי וחצילני מפגע רע  
ומיצר הרע ומאשה רעה ומכל רעות המתרגשות לבא בעולם. וכל החושבים עלי  
רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מהשבותם עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה  
למען תורהך עשה למען קדושתך למען יחלצון ידידיך ר"ת סס יל"י וכו' יכוין  
לברר ולהעלות הנילוות. הושיעה ימינך וענני. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי  
לפניך יהוה יאהרונה צורי וגואלי :

אח"כ לפי שהי"ס שושבין לזווג יעקב ורחל חתן וכלה ועתה שהוא זמן זיווגם  
ויקידת הטיפה אין דרך ארץ לעמוד שם. לכן יתרחק ויפסע לאחוריו ג' פסיעות.  
כנגד עובי ג' עולמות ביי"ע המלבישים לאל"י והיו פסיעות בינוניות עקב בלד  
גדל ממש ולא יוחר ויעקור רגליו והשמאלית תחילה אחרנית כנגד הבכיחה  
ואח"כ הימנית נגד היצירה ואח"כ השמאלית עד העשייה. אח"כ יפנה לשמאלו  
ויכרע ויאמר עושה שלום (נימ"ת השלום) במרומו ויזקוף ויכרע  
לימינו ויכרע ויאמר הוא ברחמינו יעשה שלום עלינו ויזקוף ויכרע  
לפניו ויאמר ועל כל עמו ישראל ויזקוף ויעמוד במקום שכלו פסיעותיו  
עד כדי הילוך ד' אמות ויאמר ואמרו אמו :

יחזור



ספר

# בטוב ירושלים

ליקוטי ביאורים

על סידור כוונות הרש"ש

חלק ב

כוונות העמידה

מ-באהבה

פנימיות דפנימיות



## באהבה

חלק א

### הקדמה

בסדר הכוונות של תיבת באהבה, לאחר שקיבל פר' ז"א מוחין מאו"א ועוד נבנה פר' נוק' דו"א העומדת באחור ז"א, ובוזה נגמר הגדלתם אחור באחור, באים בתיבת באהבה לכוין ב' עניינים.

הא' הוא להביא את הכלה לפני החתן, זה נעשה ע"י מה שנקרא 'נסירה' – ננסרת הנוק' מאחורי ז"א, ואז יכולים להעביר אותה לפני ז"א, ובהמשך משלימים אותם היותם עומדים פנים בפנים, עד יחודם בברכה אחרונה שים שלום.

העניין הב' הוא בירורי ניצוצין דרפ"ח דפנים, כי עד כאן המשכנו לזו"ן מוחין דאחור בהיותם עומדים אח' באח', ועוד נעלה אותם בירורים דפנים עד רום המעלות כדי להביא משם המוחין דפנים שנמשיך בהמשך העמידה לזו"ן להגדילם לאחר שחזרו לעמוד פנים בפנים.

היות והוא ארוך ומורכב ממהלכים שונים הנ"ל, חלקנו פרק זה על סדר הכוונות של תיבת באהבה לג' חלקים, כשכל חלק יכלול החלקים הפרטים הנוגעים לו – בפרט ביאור סדר הכוונות וליקוטי ביאורים, וזה תוכן החלקים:

- |   |   |
|---|---|
| א | קבלת ד' מיתות בית דין                                 |
|   | בירור ועלית רפ"ח ניצוצין                              |
| ב | נסירת הנוק' מאחורי ז"א, עלית זו"ן לחיק או"א ויחודם    |
| ג | עלית הבירורים וצלמי המוחין, הולדת והורדת המוחין דפנים |

## מקורות

### שער הכוונות

(דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה, דף כא ע"ד)

עתה בק"ש אנו כוללים עצמינו ג"כ בסוד המ"ן דזו"ן, אבל אינו מספיק שנמסור נפשותינו בסוד מיתה, אלא בסוד קידוש ה' שהוא מסירת נפשינו להריגה. ולכן צריך לכוין במלת אחד בשם יאהדונה"י, ויכוין בד' מיתות ב"ד – סקילה שריפה הרג וחנוק, ע"ד שידעת.

(דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ו, תיבת אחד, דף כד ע"ב)

והנה נשמה לנשמה באה מן אבא, ונשמה מן אימא, ורוח מן ז"א, ונפש מן נוק'. ונמצא כי הנשמה לנשמה ונשמה הם בנים לאו"א עצמם, והם אחים גמורים לז"א ונוקבי', וזש"ה למען אחי ורעי (תהלים קכב, ח), וארז"ל (שמות רבה כו, ט; דברים רבה ג, יא; תנחומא, פר' בהר א, ופר' נשא כ; ועוד) קראם הכתוב אחים ורעים, והוא בבחינת נשמה לנשמה ונשמה.

אמנם הרוח והנפש הם בנים גמורים של ת"ת ומלכות, וכנגדם נאמר (דברים יד, א) בנים אתם לה' אלהיכם, שהם בבחי' הרוח והנפש. והנה עתה אנחנו בזווג העליון דאו"א, וכוונתנו עתה להעלות מ"ן אליהם מן בניהם שהם זו"ן, וגם נשמות הצדיקים וכל אלו צריכים להעלות מ"ן לאימא עילאה.

והנה הכתוב אומר (תהלים סח, לה) תנו עוז לאלהים על ישראל גאותו, פי' כביכול השי"ת צריך עזר וסיוע וכח מן מעשה ישראל התחתונים. והנה המלכות נקרא סוכת דוד הנופלת (עמוס ט, יא), כי בעונותינו נפלה ע"י מעשינו הרעים, וכך כאשר רוצה לעלות צריך שיהיה ע"י זכותינו ומעשינו הטובים, כי עונותינו מפילים אותה כביכול וזכותינו מעלים אותה, וא"כ עתה א"א לה לעלות אם לא יהיה בנו צדיקים גמורים, אשר נשמותיהם קדושות וטהורות שיש להם כח לעלות עד מקום אימא, וע"י תעלה המלכות כנז' בתיקונים, כי ישראל נק' גרפין דשכינתא להעלותה למעלה, ולטעם זה הגלות מתעכב ומתארך, כי אין בנו מי שיוכל לעלות במדרגה הזו, כי אם יהיה בינינו מי שיוכל לעלות שם נשמתו היה מעלה גם את המל', והיה הזווג נעשה כתיקונו והיתה מתמחרת קץ הגאולה. אך עתה בזמנינו בעו"ה אין יכולת לעשות זווג כתיקונו למעלה, ולסיבה זו הקץ מתארך וכמעט רוב הרעות והצרות הבאות על האדם באות לסיבה זו.

אמנם עכ"ז יש קצת תיקון במה שנמסור נפשינו על קדוש השם בכל לב, כי ע"י כן אפילו אין בנו שום מע"ט והרשענו עד להפליא, הנה ע"י מסירת נפשינו להריגה מתכפרים עונותינו כולם, ויש בנו יכולת לעלות עד אימא עלאה, כמ"ש חז"ל (יומא, דף פו ע"א) גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד, שנאמר (הושע יד, ב) שובה ישראל עד ה' אלהיך כו', כי ענין התשובה מעלה את האדם ומגיעתו עד כסא הכבוד שהיא אימא עלאה הנקרא' תשובה, ועי"כ תוכל המל' לעלות עמנו כי אנחנו גרפין דשכינתא כנ"ל, ואז יעלו זו"ן ונשמותינו למעלה בסוד מ"ן אל אימא עלא', וז"ס על קדוש השם שהיא אימא אשר למעלה על ז"א הנק' ה'. האמנם בזווג התחתון דזו"ן אין צריך למסירת נפשינו להריגה, רק אל נשיאות נפש בסוד מיתה טבעית בלבד, כמו שית"ל בע"ה בענין נפילת אפים.

(דרושי העמידה, דרוש ב, דף לב ע"ג – ד)

[על כוונות תיבת האהבה, והוא מובא לקמן בחלק ב' של תיבת באהבה]



(דרושי נפילת אפים, ריש דרוש ה, דף מח ע"א-ב)

בענין מסירת האדם נפשו למיתה לפני הקב"ה וז"ל, הנה בתפי' נמצאו ב' מיני מסיר' למיתה, א' בק"ש וא' בנ"א כנודע. והנה הענין הוא, כי יש ב' מיני זווג באצילות, אם זווג חו"ב ואם ת"ת ומלכות, וא"א לשניהם בלי מ"ן לקבל מ"ד. ואמנם מ"ן שבמלכו' הם נשמות הצדיקים, וכאשר ימסור האדם עצמו למיתה, כאלו נפטר מן העולם ותתדבק נשמתו למעלה בסוד באר ותעשה באר מים חיים (בראשית כו, יט), ואז יבואו מים זכרים מת"ת, וזווג הקדוש נעשה כתיקונו. וז"ס אליך ה' נפשי אשא (תהלים כה, א; פו, ד), להעלות נשמתו למעלה ונעשה בירא דמייך נבעיך, נביע מתתא ונביע מעיל', נביע מתתא מנשמתון דצדיקיא ונביע מעילא מדכור', ומ"ן דבינה המשובחים הם הצדיקים המוסרים עצמם למיתה על קדוש השם, שהיא בינה שנקרא שם גדול וקדוש השם, לעלות ממטה למעלה בסוד הקדוש שהיא החכמה, אבל מסירת עצמם למיתה הוא בסוד המלכות שהוא אתר דמותא וקדוש השם למעלה, וזש"ה (תהלים מד, כג) כי עליך הורגנו כל היום, עליך ממש, כי הם למעלה מן המל'. וגבי מוסר עצמו למיתה, כתיב אליך ה' נפשי אשא, ולא כתיב עליך, כי הם למטה במל', וז"ס משרו"ל (ברכות, דף נד ע"א, סא ע"ב) ואפילו הוא נוטל את נפשך, הו"א דייק' כמ"ש (במדבר יח, כג) ועבד הלוי הוא, דהיינו בינה הנוטלת נשמות הצדיקים לעלו' בהם למחשבה העליונה, וז"ס מ"ש למשה רע"ה שתוק כך עלה במחשבה על ר' עקיבא כשנהרג על קידוש השם (מנחות, דף כט ע"ב).

ודע כי זווג העליון השלם שהוא תמידי ה"ס א' – י' למעלה בסוד מ"ד וי' למטה בסוד מ"ן, ו' באמצע בסוד דעת עליון המזווג חו"ב. והזווג תחתון בסוד יאהדונה"י, י' בראש מים זכרים י' בסוף מים נקבות, וששה אותיות באמצע בסוד ת"ת. והנה גם לזווג העליון יש בחי' אחרת ונק' זווג שאינו שלם, אמנם הוא תמידי, והוא בסוד יאההויה"ה, י' בראש ה' בסוף בסוד י"ה, והם י' בראש מ"ד וה' בסוף מ"ן, כי אין להם כח לעלות ממטה למעל' בבינה כי אם הה' עליונות כח"ב ח"ג ובמל' עולים כולם ממטה למעלה בסוד י', ולפיכך בבינה ה' ובמלכות י'.

ועוד כי הבינה היא אם הבנים, והמלכות היא אם הנשמות הצדיקים. ובני הבינה שהם ד"ו בסוד ה' הם מ"ן דילה והם ת"ת ומלכות, ובני המל' שהם נשמות הצדיקים הם מ"ן דילה סוד י' הטיפה הנמשכת מן היסוד שהוא הצדיק. ועוד כי כל נשמה ונשמה כלולה מעשר, לפיכך י' בסוף. והנה מ"ן דבינה לעולם אינם פוסקים, כי בניה אצלה תמיד ת"ת ומלכות, ולפיכך זווג העליון תמידי לא יפסק, אלא שבנשמות הצדיקים המוסרים עצמם על קידוש השם יהיה הזווג העליון שלם ומשובח, כי ע"י הנשמות יאירו ת"ת ומלכות הארה נפלאה, וכפי ערך הארתם יהיה הזווג העליון שלם ומשובח וירשו הבנים הנהו תרין עטרין דגניזין בגווייהו ונהרין אנפי מלכא כנו' באד"ז, ואז ונהר יוצא (בראשית ב, י) דהיינו בינה, מעדן דהיינו חכמה, להשקות את הגן דהיינו ת"ת, ומשם דהיינו בינה, יפרד והיה לארבעה ראשים דאתעבידו לז"א – ד' מוחין, ואינון ד' בתי תפילין דרישא כנזכר באדר"ז, דקאמר יפרד משום דמתפרשן ברחמי בדינא, מה דלאו הכי לעילא דכלהו חד

כנזכר בזוהר חיי שרה. וכאשר אין איש מוסר עצמו עק"ה לא בכח בק"ש ולא בפועל כעשרה הרוגי מלוכה, אז אין הזווג שלם לצורך הבנים ת"ת ומלכות להריק להם ברכה עד בלי די, אלא להחיותם ולהעמידם על עומדם לבד, ואז תקרא אתתרכת מעל בנין כנודע.

ודע שעד זמן הי' הרוגי מלוכה היו מאירים ת"ת ומל', והיה די באורם להעלות מ"ן לבינה ממטה למעלה, עם קצת סיוע מהצדיקים אשר מוסרים עצמם עק"ה בכח בעת ק"ש, אבל בזמן העשרה הרוגי מלוכה שמש וירח קדרו בעון הדור, ולא היה בהם כח להעלות מ"ן לקבל מ"ד מחכמה הנקר' מחשב', עד אשר נהרגו הרוגי מלכות בפועל, ואז האירו בנשמותיהם לת"ת ומל' ועצרו כח להעלות מ"ן לקבל מ"ד הבאים מחכמה הנק' מחשבה, ועז"א (מנחות, דף כט ע"ב) כך עלה במחשב', וזש"ה (תהלים יז, יד) ממתים ירך ה' ממתים מחלד, והזכיר שני מיני מיתות, אם למסור עצמו למיתה וזהו לצורך יד ה' והיא המלכו' הנקר' יד ה', ואם למסור עצמו עק"ה וזהו ממתים מחלד, והחלד היא אימא עלאה שהיא נעלמת ונחלדת, כעין דרסה וחלדה שאינה נגלית חלקם בחיים שהם עולים בחיים העליונים, כי חיי המלך היא בינ' וצפונך (שם) בסוד (איוב כח, ז) נתיב לא ידעו עיט, ההוא שביל דקיק טמיר גניז, ואז ישבעו בנים ת"ת ומלכות והניחו יתרום לעולליהם, נה"י או נשמו' הצדיקים דאתיין מת"ת ומלכות ואינון עוללין דילהון. [ועיין עוד שם באורך].

(דרושי הלילה, דרוש ה, דף נה ע"א)

והנה בהיות החטאים מצויים בנפש הקל' דביקים בה ואינון מניחים אותה לעלות, ולכן באמרך הוידוי בלב שלם מתפרדין הקל' מנפשך אשר בעולם העשיה, ואז עיי"כ תוכל לעלות לעולמות העליונים. ותכוין בלב שלם כאלו אתה עומד לפני ב"ד, ונידון לפנייהם ונתחייב מיתה, ואתה מוסר עצמך לקבל מיתה בסבר פנים יפות ע"י ב"ד לכפר עוונות.

ותכוין כאלו אתה מקבל ד' מיתות ב"ד – סקילה שריפה הרג וחנק, ותשים נגד עיניך שני שמות יהו"ה אדנ"י בחיבור יאהדונה"י, ותאמר בלב שלם ירמ"י או"א שאם חטאתי לפניך באות י' של הוי"ה ובאות א' של אדנ"י, יהיה נחשב לפניך כאלו נסקלתי בב"ד ע"י אות א' של אדנ"י, ויחשוב בעצמו כאלו בעת ההיא מת ונסקל ע"י ב"ד. ואם חטאתי באות ה' ראשונה של הוי"ה ובאות ד' של אדנ"י, יהיה נחשב לפניך כאלו נשרפתי בב"ד ע"י אות ד' של אדנ"י. ואם חטאתי באות ו' של ההוי"ה ובאות נ' של אדנ"י, יהיה נחשב לפניך כאלו נהרגתי בסייף בב"ד ע"י אות נ' של אדנ"י. ואם חטאתי באות ה' אחרונה של הוי"ה ובאות י' של אדנ"י, יהיה נחשב כאלו נחנקתי בב"ד ע"י אות י' של אדנ"י. וכבר ידעת מ"ש בתיקון תי' כ"א דנ"ו ע"ב, כי ד' מיתות ב"ד באות משם הוי"ה בהתלבשו בנרתקו שם אדנ"י.

## פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק טז, דף נו ע"א – ב)

[על כוונות תיבת האהבה, והוא מובא לקמן בחלק ב' של תיבת באהבה]

## עץ חיים

(שער יד, פרק ה, ח"א, דף עב ע"א-ב)

הנה תבין היטב כי אבא הוא כללות או"א, והם הוי"ה ע"ב ואהי"ה דיודין בפנים, וכן באחוריים, ואמא כוללת יש"ס ותבונה, והם הוי"ה דס"ג ואהי"ה דיודין בפנים שלהם, וכן באחוריים. ותראה במ"א שאין כל זה רק בז"ת של כ"א מהן, אך בג"ר של כ"א מהם הוא מ"ב אתון שהם ד' י' כ"ח ומספרם וחשבונם הם מ"ב במלכות של כ"א מהם, וכן במ"ה וכן בב"ן, וכן בזו"ן ד' פרצופים, וענינם (הוא) כך בשם ע"ב וממנו תבין לכל השאר.

כתר דאבא, הפנים שלו הם ד' אותיות הוי"ה פשוטה, בט' ראשונות שלו שהם קוצו של י' בכתר י' בחכמה ה' בבינה ו' ו"ק ה' עטרת יסוד, וכל ט' בחי' אלו הם בחי' הפנים הזכר. ואחוריים שלו הוא י' י"ה יה"ו יהו"ה, שהוא נקרא רבוע פשוט כנודע. ומלכות הכתר דאבא, פניה הם חשבון הפנים הראשונים שהוא הוי"ה שמספרה כ"ו, ואחוריים הוא רבוע הנ"ל בבחי' מספר שהוא ע"ב. הרי ד' מדרגות נזכרים שהם בכתר לבדו דאבא וזהו סדרן. פנים דט' ראשונות בכתר דאבא, ואחריהן אחוריים דט' הנ"ל, ואחריהן פנים דמלכות דכתר אבא, ואחריהן אחוריים דמלכות, הרי ד' מדרגות בכתר הנ"ל דאבא.

ואח"כ חכמה דאבא, פנים דט' ראשונות שבה הוא י' אותיות דמילוי דע"ב דיודין בבחי' אותיות לבד, ואחר כך אחוריים לבד שהוא רבוע שלהן כ"ו אותיות, ואח"כ פנים דמלכות חכמה דאבא שהוא מספר הוי"ה דע"ב דיודין בבחי' מספר דע"ב, ואח"כ אחוריים דמלכות שהוא מספר רבוע דע"ב דיודין שהוא גימטריא קפ"ד.

אח"כ ד' מדרגות אחרות בבינה דאבא, פנים דט' ראשונות שבה והם כ"ח אותיות דמילוי המילוי דהוי"ה דיודין, ואחריהן רבוע דכ"ח אותיות דמילוי המילוי שהם קנ"ו אותיות, ואח"כ פנים דמל' דבינה דאבא שהוא מספר כ"ח אותיות מילוי המילוי שהוא גימטריא תר"י, ואח"כ אחוריים דמלכות הנ"ל שהם מספר אותיות רבוע דאחוריים דמילוי המילוי שהוא גימטריא של (קנ"ו) ע"ד אותיות וחשבונם ב' אלפים קע"ב.

נמצא כי כל מה שהוי"ה הולכת ומתמלאת הוא יותר דין ועצמותם בפשיטותם הוא תכלית הרחמים.

(שער יד, פרק ז, ח"א, דף עג ע"א-ב)

דע כי יש כמה מדרגות פנים ואחור, והם שמות פשוטים ומלואים, לכן נבאר בחי' או"א ומהם תקיש אל השאר.

והנה כתר דאבא הוי"ה פשוט, וכך כתר דאמא אהי"ה פשוט, זו פנים שלהם, ואמנם האחוריים שלהם הם י' אותיות י' י"ה יה"ו יהו"ה אחורי כתר דאבא, א' א"ה אה"י אהי"ה אחורי כתר דאמא, וכל זה בט"ס הכתר דאו"א. ואמנם המלכות של הכתר דאבא הוא בחי' חשבון, ר"ל חשבון ד' אותיות הוי"ה פשוטה שהוא כ"ו, ומלכות דכתר אמא חשבון אהי"ה פשוט שהוא כ"א, ואלו הם הפנים של הב' בחי' מלכות הנ"ל. והאחוריים שלהם הם אלו, אחוריים מלכות כתר דאבא הוא חשבון י' אותיות פשוטים דאחוריים שלו והם ע"ב, ואחורי מלכות דכתר דאמא הם חשבון י' אותיות דאחוריים דאהי"ה שהוא מ"ד.

והנה החכמה דאבא, ט"ס שלו הראשונים, הפנים הם י' אותיות המילוי כזה יו"ד ה"י וי"ו ה"י, וט' ראשונות דחכמה דאמא הפנים שלהם הם י' אותיות מילוי אהי"ה כזה אל"ף ה"י וי"ד ה"י. ואחוריים הם אלו כ"ו אותיות המילוי, והם יו"ד ה"י וי"ד ה"י וי"ו ה"י וי"ו ה"י וי"ו ה"י, הם אחוריים חכמה דאבא, וכ"ו אותיות אל"ף אל"ף ה"י אל"ף ה"י יו"ד אל"ף ה"י וי"ד ה"י, הם אחוריים חכמה דאמא. והפנים דמלכות דחכמה דאבא הם חשבון הפנים שלו שהם ע"ב, ואחוריים דמלכות דחכמה דאבא הם חשבון אחוריים שהם קפ"ד. והפנים דמלכות דחכמה דאמא הם חשבון הפנים שלה שהם קס"א, ואחוריים הם חשבון האחוריים שלה שהם תקמ"ד.

ובינה דאבא, הפנים שלה דט"ס הם כ"ח אותיות דמילוי המילוי, יו"ד וי"ו דל"ת ה"י יו"ד וי"ו וי"ו וי"ו ה"י וי"ד, והאחוריים הם יו"ד וי"ו דל"ת יו"ד וי"ו דל"ת ה"י וי"ד יו"ד וי"ו דל"ת ה"י וי"ד וי"ו וי"ו וי"ו ה"י וי"ד, ע"ד אותיות. ומלכות דבינה דאבא, הפנים הם חשבון כ"ח אותיות של הפנים שלהם הם ית"ר, והאחוריים הם חשבון ע"ד אותיות דאחוריים שלו, שהם ב' אלפים קע"ב. ובינה דאמא, הפנים דט"ס שלה הם כ"ז אותיות מילוי המילוי, אל"ף למ"ד פ"א ה"י וי"ד יו"ד וי"ו דל"ת ה"י וי"ד, ואחוריים שלה אל"ף למ"ד פ"א אל"ף למ"ד פ"א ה"י וי"ד אל"ף למ"ד פ"א ה"י וי"ד וי"ו דל"ת אל"ף למ"ד פ"א ה"י וי"ד וי"ו דל"ת ה"י וי"ד, שהם ע' אותיות. ומלכות דבינה דאמא, הפנים הוא חשבון כ"ז אותיות הפנים שלה שהם תתי"ב, והאחוריים הם חשבון ע' אותיות דאחור שהם ב' אלפים קנ"ו.

(שער יח, פרק א, ה"א, דף פה ע"ג-ד)

ותחילה נבאר ענין הרפ"ח ניצוצין הנ"ל מה ענינם, ואחר כך נחזור אל הדרוש הנ"ל, ובכ"מ שאנו מזכירין בחבורינו זה ענין רפ"ח ניצוצין הם אלו שנבאר עתה בע"ה.

הנה נת' כי ד' נקודות תחתונים הנקראים ז' מלכים, שהם בחי' זו"נ דשם ב"ן הנ"ל שיצאו מנקבי עינים דא"ק, כאשר יצאו בחי' הכלים תחילה וכאשר יצאו אח"ך אורות לכונום בכלים שלהם האלו, לא יכלו הכלים ההם לסבלם ונשברו, וירדו הכלים למטה במקום שהוא עתיד להיות עולם הבריאה, אח"כ והאורות נסתלקו ועמדו למעלה באצילות

כמבואר אצלינו לעיל באורך, וירידה זו נקרא מיתה לפי שכל שיוצא מעולמו ויורד והולך לעולם אחר זולתו נקרא אצלו מיתה.

והנה אלו ז' מלכים הם בחי' ז"ת שהם הנקרא זו"נ של עולם האצילות, וכיון שירדו אל הבריאה נקרא אצלם מיתה, משא"כ באחוריים דאו"א שנפלו ולא מתו כמ"ש, והוא אצלם כדמיון אדם התחתון בעה"ז כשמת, שאז נפרדת נפשו מגופו ונפשו מסתלקת ותשוב למקומה האמיתי אל האלקים אשר נתנה, וגופו שהוא עפר ישוב אל הארץ ויורד ממדרגתו שהוא בחי' אדם, וענין זה נקרא מיתה. וכך אירע אל המלכים האלו, כי נשמתן שהם אורות שלהם עלו אל מקומם הראשון שהוא אצילות, אמנם גופם שהם הכלים שלהם ירדו לעולם הבריאה, ושם היה קבורתם.

והנה כמו שגוף האדם התחתון בעה"ז כשנקבר בקבר, נאמר בו ונפשו עליו תאבל, ונשאר בו אותו הבחי' של הרוחני של עצמותיהן הנקרא בווהר הבל דגרמי כנ"ל, כדי שיהיה לו איזה חיות כדי שיוכל להתקיים עד זמן התחייה, כי אם לא היה נשאר בהם שום לחלוחית לא היו קמים בתח"ה, וזהו ענין שארז"ל (סנהדרין, דף צב ע"ב) יש מי שאינם קמים בתח"ה לסבת עון, כמו עון רבית וכופר בתח"ה וכיוצא בזה, כי אותו העון גורם להסתלק רוחניות המלחלח העצמות ההם בקבר, ונשארים יבישים ושוב אינן יכולין לחיות, וז"ס (ישעי' נח, יא) והשביע בצחצחות נפשך ועצמותיך יחליץ והיית כגן רוח וכמוצא מים אשר לא יזכו מימיו, כי ע"י לחלוחית ממי האורה (ג"א מעט והארה) אשר נכנס בעצמות לא יזכו מימיו ויקום בתח"ה, וזה מ"ש יחזקאל בענין העצמות היבשות ההם שארז"ל (פרקי דרבי אליעזר, סוף פרק לג) שהיה איש א' שבנשך נתן ובתרבית לקח, ועי"כ נתייבשו עצמותיו בלתי שום לחלוחית מצוה ולא קם בתח"ה. והנה עד"ז גם בז' מלכים, נשאר בהם קצת רוחניות כדי להחיות את הכלים ההם בזמן תחייתם שהוא זמן תיקון האצילות.

ודע כלל זה, כי כל מה שיש בעה"ז הכל הוא כדוגמת מה שהיה באלו ז' מלכים ואין כל חדש תחת השמש, ומיתת המלכים ותיקונם הוא ענין תח"ה להם, וכך יהיה לגופים השפלים בעה"ז לע"ל. והנה הרוחניות הנשאר בהם הנקרא הבל דגרמי, הם בחי' ניצוצין של האורות העליונים שנשארו בכלים המתים ההם, ועיקרי האורות נסתלקו למעלה וקצת ניצוצין מהם נשארו בכלים להחיותן בזמן תיקון של אצילות.

והנה מספר הניצוצין ההם היו רפ"ח ניצוצין. וז"ס (בראשית א, ב) והארץ היתה תהו ובהו, שהם בחי' המלכים הנקרא ע"ש המל' דא"ק הנקרא ארץ אדום אשר מתו ונשתברו ונעשו תהו ובהו, ונשאר קצת ניצוצין הנקרא רוח אלקים מרחפת עליהון, ותיבת מרחפת הוא מ"ת רפ"ח, כי הרפ"ח ניצוצין היה תוך המתים הנ"ל. ופשוט הוא שהאור המעולה עלה למעלה, ובחי' הגרועה שבהם הם ניצוצין ההם אשר נשארו בתוך הכלים כנ"ל, שהם בחי' דינין גמורים כמ"ש, לכן נבאר תחילה סדר האורות והמדרגות ומעלתן, זה למעלה מזה.

הנה נודע כי כל האורות של האצילות הם כולם בחינת הויות, ונודע כי ד' בחי' הוי"ה הם, או הוי"ה במילוי יודי"ן שהוא ע"ב כזה – יו"ד ה"י וי"ו ה"י, או הוי"ה דס"ג כזה – יו"ד ה"י וא"ו ה"י, או הוי"ה דמ"ה כזה – יו"ד ה"א וא"ו ה"א, או הוי"ה דב"ן כזה – יו"ד ה"ה וי"ו ה"ה.

ונבאר עתה בחי' הוי"ה דע"ב, וממנו יתבאר שאר הויות. הנה פשוט הוא כי שורש האורות ועיקרן הוא ד' אותיות הוי"ה פשוטים בלתי מלואים, והם בחי' עצמות אור, ואמנם זהו בהיות האותיות ממש בצורתן, אמנם ג"כ יש בחי' אחרת והוא בהיותן בבחי' מספר וחשבון באופן זה, כגון אם נאמר ד' אותיות הוי"ה מספרם כ"ו, ואין ספק כי צורת האותיות עצמן הם יותר שורש ועיקר האור יותר מבחי' מספרם וחשבונם. והנה כל זה בבחי' הפנים, כי גם יש בהם בחי' אחוריים של האורות, וגם בהם יש ב' בחי' הנ"ל שהם צורת האותיות כמו שהם או בחי' מספרם. גם יש בחי' אחרת, והוא ד' אותיות השם בהיותן במילוי, כי אז הם בחי' דינין כי מילוי גי' אלהים, ועוד כי שורש הוי"ה הם ד' אותיות עצמן, אבל מלואם הוא ביאור הוי"ה ויציאת אורותיהן לחוץ, וגם בבחי' המילוי יש בהם בחי' אותיות בעצמן ובחי' מספרם, וכיוצא בזה בחי' רבות לאין קץ במילוי ובמילוי המילוי וכו' עד אין קץ.

(שער יח, פרק ב, ח"א, דף פה ע"ד – פו ע"ד)

[מקבילות: שער ההקדמות, דף כו ע"ב – כח ע"א]

[מבוא שערים, שער ב, ח"ב, פרקים ט – יא, דף י ע"ב – יא ע"ג]

ונבאר סדר מדרגתן בקצרה זה למעלה מזה.

- א. הנה העיקר והשורש לכל, הם אותיות הוי"ה בעצמן ובצורתן.
- ב. מדרגה ב' הוא אחוריים שלהם בחינת עצמותן וצורתן, כזה – י"ה י"ה יה"ו יהו"ה, והם י" אותיות.
- ג. מדרגה ג' חשבון ומספר ד' אותיות הנקרא פנים, שהם בחי' הוי"ה מספרן כ"ו.
- ד. מדרגה ד' הוא חשבון ומספר י' אותיות הנקרא אחוריים, שהוא בחי' היות מספרן ע"ב.
- ה. מדרגה ה' הוא במילוי של השם ונקרא פנים, והם יו"ד אותיות יו"ד ה"י וי"ו ה"י בצורתן עצמן.
- ו. מדרגה ו' אחור של המילוי הנ"ל בבחי' אותיות בצורתן לא בחשבונם, והם כ"ו אותיות יו"ד. יו"ד ה"י. יו"ד ה"י וי"ו. יו"ד ה"י וי"ו ה"י.
- ז. מדרגה ז' חשבון ומספר י' אותיות המילוי, שהוא היות מספרן ע"ב.
- ח. מדרגה ח' מספר וחשבון כ"ו אותיות האחוריים של המילוי, שהוא קפ"ד.
- ט. מדרגה ט' הוא כ"ח אותיות המילוי דמילוי הנקרא פנים, כזה יו"ד וי"ו דל"ת. ה"י יו"ד. וי"ו יו"ד וי"ו. ה"י יו"ד.

י. מדרגה י' הוא אחוריים של המילוי דמילוי, והם קנ"ו אותיות כזה יו"ד. יו"ד וי"ו. יו"ד וי"ו דל"ת. יו"ד וי"ו דל"ת ה"י. יו"ד וי"ו דל"ת ה"י יו"ד. יו"ד וי"ו דל"ת ה"י יו"ד. יו"ד וי"ו דל"ת ה"י יו"ד. יו"ד וי"ו דל"ת ה"י יו"ד. יו"ד וי"ו דל"ת ה"י יו"ד. יו"ד וי"ו דל"ת ה"י יו"ד. יו"ד וי"ו דל"ת ה"י יו"ד.

יא. מדרגה י"א מספר וחשבון כ"ח אותיות מילוי המילוי דפנים.

יב. מדרגה י"ב מספר וחשבון קנ"ו אותיות אחוריים מילוי המילוי,

ועד"ז תלך עד אלף אלפים מדרגות לאין קץ ע"ד הנ"ל וכיוצא.

והנה זהו שבארנו הוא בהויות דע"ב, וכיוצא בזה בהויות דס"ג ובהויות דמ"ה ובהויות דב"ן, וכן בכל השמות וכינוים שבעולם.

והנה כל מדרגה הקודמת לחברתה הוא מעולה ממנה, ואורה גדול מאור המדרגה אשר תחתיה, וא"כ כשירדו הניצוצין בודאי שהיותר תחתון הם נשארו בכלים כנ"ל. ודע כי לא כל הבחי' שוין, כי הנה שם ע"ב גדול במעלה מכולם, ותחתיו במדרגה שם ס"ג, ותחתיו במדרגה שם מ"ה, ותחתיו במדרגה שם ב"ן. ופשוט הוא כי כל הוי"ה מאלו הד' יורדין מהם בחי' נצוצין להחיות הכלים, וניצוצי הויות דע"ב ירדו בכלים דע"ב, וניצוצי דס"ג ירדו בכלים דס"ג כו', והוא כי אין כח בניצוצי דהוי"ה זו להחיות כלים דהוי"ה אחרת, לכן לא ירדו כל הניצוצין משם ב"ן הגרוע מכולם להחיות הכלים, אמנם מכל הוי"ה והוי"ה ירדו ממנו ניצוצין להחיות הכלים שלה, אלא שמה שירד מהוי"ה דע"ב היו הניצוצין הגרועים מכולם אשר בשם ע"ב, וכן הניצוצין שירדו משם ס"ג הם הגרועות מכולם אשר בשם ס"ג להחיות הכלים שלה, וכיוצא בזה בכלים האחרים.

גם צריך שתדע כי מספר ניצוצין שירדו מכל הוי"ה מאלו ד' אינם שוין, לפי ששם ע"ב עליון שבכולם לא היתה בו כ"כ שבירה גדולה כמו בס"ג, וכיוצא בזה בשאר, ובודאי כי משם ב"ן ירדו יותר ניצוצין מכל השאר, וממ"ה פחות מב"ן, ומס"ג פחות ממ"ה, ומע"ב פחות מס"ג, וטרם שנבאר מספר כ"א.

ואחד צריך שנקדים הקדמה א' והוא זה. דע כי כאשר יצאו הי' נקודים מנקבי עינים דא"ק כנודע, הנה בצאתן הניחו רושם שלהם בעולם אצילות, והוא מנקודת הכתר שלהם נעשה ממנה אח"כ כששנתקן עולם האצילות בחי' פרצוף א"א, ומנקודת חו"ב נעשה ב' פרצופים או"א, ומן חסד עד היסוד שבהם הם ו"ס נעשו פרצוף ז"א, ומן י' נעשה פרצוף נוק' דו"א. ואמנם כאשר היה אח"כ זמן התיקון, אשר אז הלבישו זה לזה כנ"ל באורך, ולא הונחו במקומם הראשון ממש, אמנם היה באופן אחר. והוא כי הנה נודע, כי א"א מתפשט עד סיום אצילות ממש, ומהראוי היה שאו"א יהיו למעלה במקום חו"ב דא"א, כי הרי הם חו"ב, אבל לא כך היה אלא שהלבישו את חו"ג דא"א, וכן מהראוי היה שז"א אשר בחינתו ו"ק מחסד עד יסוד, ילביש ו"ק דא"א, ולא כך היה אלא שאינו מלביש רק

מחצי ת"ת דא"א ולמטה כנ"ל, ואמנם נוק' דז"א נשארה במקומה הראשון, והוא שהיא מלבשת את המל' דא"א.

כלל העולה מכל זה, כי שם ע"ב אשר מקומו בחכמה ושם ס"ג אשר מקומו בבינה, ירדו למטה ולא הלבישו אלא את חו"ג דא"א, ונמצא כי שם ע"ב בחסד, ולכן חסד גימ' ע"ב, ושם ס"ג בגבורה, ושם מ"ה בחצי ת"ת ונה"י בלבד, עם היותו כולל ו"ק גמורים, הרי איך הז"א שהוא בחי' ו"ק דאצילות שהם בחי' שם מ"ה, הוא שם בחצי ת"ת דא"א (מ"מ די לו לסבת גודל אצילות שכל בחי' שם מ"ה הושם בחצי ת"ת דא"א ומנה"י בלבד ושם ב"ן הוא במל' לבדה). והנה נתבאר איך כל הד' היות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, כולם הם בז"ת דא"א לבד, והרי נתבאר הקדמה א' הנ"ל.

ועתה נבאר הסדר שלהם.

הנה מהוי"ה דע"ב אשר בחסד, האורות שלו שעלו למעלה באצילות כשנשברו הכלים היו ו' מדרגות הראשונות, ושאר המדרגות מן הז' ואילך והוא בכלל, שהוא חשבון ומספר י' אותיות המילוי שהם גי' ע"ב, ומשם ואילך כולם ירדו בבריאה עם הכלים בסוד הניצוצין. ופשוט הוא שכל המדרגות שלמטה ממנו נכללין בה, ואינם נחשבים בה כדבר בפ"ע, ולכן אינה עולה במספר, ולכן אינו נחשב רק מדרגה זו בחי' מספר י' אותיות המילוי שהוא גי' ע"ב, וכל שאר הניצוצין שלמטה מהם נכללין באלו ע"ב. וכבר נת"ל במקומות רבים, כי מציאת מספר רפ"ח ניצוצין הם ד' בחי' ע"ב שירדו מאלו הד' היות, וכולם יחד הם רפ"ח ניצוצים. והנה נתבאר ע"ב ניצוצין שירדו מכלל הרפ"ח ניצוצים, והם מהוי"ה ראשונה דע"ב.

ומשם ס"ג שהוא יותר תחתון משל ע"ב, לא עלו האורות שלו באצילות רק ד' מדרגות הראשונים בלבד. נמצא כי ירדו בבריאה ב' מדרגות אחרות יותר עליונים, שהם י' אותיות דמילוי הס"ג ובחי' האחור שלהם, שהם מדרגה ה' וז', וכאשר נמנה בחי' המדרגה ה' שהם י' אותיות דמילוי ס"ג בבחי' אותיות עצמן, ונמנה גם מספרם שהוא ס"ג, הרי ע"ג ניצוצין שירדו משם ס"ג.

ומשם מ"ה שהוא הת"ת, ירדו ב' מדרגות עליונים יותר, לפי שהוא גרוע במעלה מן ס"ג, ולא עלו באצילות רק ב' מדרגות ראשונים לבד, וכל השאר ירדו בבריאה. נמצא כי הניצוצין שלהם הם ע"א ניצוצין – כ"ו ומ"ה, ופי' כי מספר ד' אותיות הפשוטים הם מספר כ"ו, ומספר י' אותיות מילוי הם מ"ה, והנה כ"ו ומ"ה הם ע"א ניצוצין, הרי הם ג"פ ע"ב.

ומשם ב"ן ירדו כל המדרגות חוץ מן העליונה והראשונה, לפי שלהיות בחי' ב"ן מל' והיא תחתונה מכולם, היה בה שבירה יותר מכולם שלמעלה ממנה, ולא עלו ממנה רק ד' אותיות פשוטים בבחי' אותיות עצמן, וכל השאר ירדו לבריאה, וז"ס שאנו אומרים בכ"מ כי המלכות נשארה באצילות בבחינת נקודה א' בלבד, וכל השאר נתמעט ממנה וירדו אל הבריאה, והבן זה כי הנה נקודה ההיא היא בחי' מדרגה ראשונה שבכולם בלבד, ואמנם



מספר הע"ב ניצוצין שירדו ממנה הם בחי' המספר והחשבון של י' אותיות דאחור דב"ן, ולא הפנים דשם עצמו שהוא מדרגה א', רק אחוריים שהם גימ' ע"ב.

הרי ד"פ ע"ב שירדו מן ד' הויות, ומספר כולם הם רפ"ח ניצוצין, אלא שיש ביניהן הפרש כי אין בחינתם שוין, לפי שהע"ב ניצוצין שירדו משם ע"ב דיודי"ן הוא הע"ב דחשבון ומספר י' אותיות המילוי הזה, שזו היא מדרגה הז', ומשם ס"ג הע"ב שלו הוא י' אותיות וס"ג שהם ע"ג, והם המדרגה הה' וז', ומשם מ"ה הע"ב שלו הוא מ"ה וכ"ו שהם גי' ע"א, שהם המדרגה ג' וז', ומשם ב"ן עצמו הע"ב שלו הם מדרגה הד'. נועיין עוד שם באורך בפרקים הבאים, ושם מבאר מספר כללים נוספים בעניין חשבון מספר רפ"ח ניצוצות].

(שער טל, פרק יא, כלל טז, ח"ב, דף עו ע"ב)

ע"י התפלות והעבודות שעושין הצדיקים בעוה"ז מוסיפים ומחדשים כח למעלה מידי יום ביומו, ומאירין באצילות אור לאין קץ וערך בכל יום נוסף על חברו.

נשמה לנשמה דבחי' אצילות של הצדיק עולה בחכמה, ועל ידה מתחברים או"א ע"י שם ע"ב דיודי"ן שהוא חסד עלאה המזווג זווג עליון ונקרא מזלא. ונשמה דצדיק הבא מבינה מעלה מ"נ דבינה ע"י שם ס"ג, ורוח דאצילות מזווג לזו"ן ע"י שם מ"ה, ונפש דאצילות מעלה מ"נ של המלכות ע"י שם ב"ן.

באופן שהנשמות של הצדיקים הוא מ"נ דבינה, והנפש הוא מ"נ דמלכות, וכן עד"ז ת"ת ומלכות שהם בני הבינה הם מ"נ דילה, אלא שהת"ת עולה יותר למעלה בסוד הדעת לחבר חו"ב ע"י שם ע"ב דיודי"ן, והמלכות עולה בסוד מ"נ דבינה ע"י שם ס"ג, ונשמות הצדיקים שהם בני המלכות הם מ"נ דמלכות ע"ד הנ"ל.

ודע שאין נשמות הצדיקים עולין בבינה בסוד מ"נ בהיותו בחיים, אלא ע"י מסירת נפשו להריגה על ק"ה. אך הנפש יכולה לעלות בסוד המ"ן של המלכות ע"י מסירת נפשו למיתה על קיום התורה והמצות, וא"צ הריגה.

#### שער ההקדמות

(דף כו ע"ב – כז ע"ג)

דרוש הרפ"ח נצוצין.

והנה צריכים אנו לבאר עתה, כי אלו הז' מלכים שירדו בעולם הבריאה, ירידתם זו היא מיתתם, לפי שכל היוצא מן עולמו והולך ויורד אל עולם זולתו נקרא בחי' מיתה. ואמנם אלו הז' מלכים, כבר נתבאר שהם הז' ספירות אחרונות של עולם האצילות שנשברו ומתו. ואמנם הכלים שלהם בלבד, הם אשר נשברו וירדו למטה בעולם הבריאה, ואירע להם כמאורע האדם התחתון בעוה"ז השפל הזה, כי הנה הוא מורכב מגוף ונפש ובעת מיתתו גופו שב אל העפר אל הארץ כשהיה, ונפשו ורוחו עולים ושבים אל האלהים אשר

נתנם. אמנם מוכרח הוא שנשאר תוך הגוף ההוא הבלא דגרמי השורה על העצמות בקבר, בסוד ועצמותיך יחליץ (ישעי' נח, יא), כנזכר בפרשת שלח לך דף קס"ט עי"ש.

גם נתבאר אצלינו בשער המצות בפרשת פנחס, בדרוש מצות הירושה ועי"ש, איך תועלת זה ההבלא דגרמי הוא לסכת שיהיה קצת חיות קיים בעצמות ההם נמשך בהם עד זמן תחית המתים. וזהו סוד אותם העבירות של האדם שעליהם נענש שלא לקום בזמן התחיה, כמו שאמר הכתוב (עפ"י יחזקאל יח, יג) כספו בנשך נתן חייו לא יחיה. והטעם הוא, כי אותם העבירות גורמות שאותו החיות והרוחניות המועט הנשאר בעצמות כנזכר, שיסתלק משם ויתייבש לחלוחותם, ולא יחיו בתחית המתים. הפך מפסוק ועצמותיך יחליץ והיית כגן רוה, והבן זה.

וזהו סוד פסוק (יחזקאל לו, ד) העצמות היבשות הנז' בנבואת יחזקאל, ואמרו רבותינו ז"ל (פרקי דרבי אליעזר, פרק לג) שהראה לו בהם עצמות איש אחד יבישות בתכלית האחרון, ולא קם בתחיה ההיא, לסכת כי בנשך נתן וכו'. גם בכח אלו הנצוצות של חיות ואור שנשאר תוך העצמות בהם יודעים המתים ומספרים זב"ז כנזכר בדברי רז"ל בגמרא ובספר הזוהר ועל ד"ז אירע בוד' מלכים הנז', כי היו כלולים מאורות וכלים נפש וגוף, ובעת מיתתם ירדו הכלים והגוף שלהם אל העפר שהוא עולם הבריאה כנודע, ואורותיהם שהם נפשותיהם עלו למעלה בעולם האצילות כי שם שרשם, וכמו שנתבאר היטב למעלה.

וכמו כן, נשארו קצת נצוצי אור ורוחניות וחיות מוכרח לקיים ולהעמיד הכלים ההם שבעולם הבריאה, עד זמן התחיה שלהם שהוא כאשר נתקנו ונעשו מהם עולם האצילות, כמו שיתבאר, כי אעפ"י שהאורות נסתלקו, עם כ"ז הניחו שם קצת ניצוצות כדי להעמידם ע"ז תקונם ותחייתם. ובזה יתבאר לך כי מה שהיה הוא שיהיה, ואין כל חדש תחת השמש (קהלת א, ט), וכל מה שאירע למטה בעוה"ז, אירע למעלה בתחלה, וכמו שביארתי ענין מיתת המלכים ותחייתם, ובספר הזוהר העלימו הסוד הזה בפרשת תרומה דף קמ"ה ע"א, ועי"ש באומרו ועם כל דא בכלא מנע נהורא האי חויה תקיפא.

ודע כי מספר נצוצי האור שנשארו למטה תוך הכלים שבעולם הבריאה, הוא רפ"ח נצוצין, וזהו סוד ורוח אלהים מרחפת על פני המים (בראשית א, ב), כי אותיות מרחפת – מ"ת רפ"ח, פירוש כי הרפ"ח נצוצי רוח אלהים הם מרחפים על הכלים המתים. ואמנם בלי ספק כי המעולה שבאורות עלה למעלה באצילות, והנצוצות היותר גרועים הם שירדו עם הכלים. ולכן צריך שנודיע בתחלה סדר מדרגות האורות ומעלתם זה למעלה מזה, ואח"כ יתבאר מה הם בחי' רפ"ח נצוצין שירדו.

הנה נתבאר אצלינו, כי כל אורות עולם האצילות הם בחי' הויו"ת, ונודע כי ד' בחי' יש בהויו"ת, או הוי"ה דע"ב דיודיין, או הוי"ה דס"ג, או הוי"ה דמ"ה דאלפיין, או הוי"ה דב"ן דההיין. ונבאר עתה ענין ההוי"ה דע"ב, וממנה תקיש ותלמוד אל שאר ההויו"ת. ודאי ופשוט הוא כי השרש של האור, וכל העיקר שבו, הם ד' אותיות ההוי"ה בהיותם

פשוטים בלי מלוי, וזה הוא עצמות ועיקריות האור, ואמנם זה הוא בבחי' היותם אותיות ממש בצורתם.

ויש עוד בחי' אחרת, והוא בהיות האותיות בבחי' מספר וחשבון. המשל בזה, אם נאמר כי ד' אותיות ההוי"ה הם בגימטריא כ"ו, ואיך ספק כי צורת האותיות עצמם הוא יותר שרש ועיקריות האור, יותר ממה שהוא בבחי' חשבונם ומספרם. גם דע כי כ"ז הוא בבחי' פנים. וגם יש על ד"ז בבחי' האחור של האורות, שני בחינות הנז' שהם האותיות עצמם וגם בבחי' מספרם. גם יש בחינה אחרת, והיא בהיות ד' אותיות ההוי"ה בסוד מלוי, כי בהיותם במלוי הם יותר דין, כי כן מלוי בגי' עולה ד"ן. וגם כי שורש ההוי"ה הם ד' אותיות עצמם, אבל המלוי הוא פירוש ההוי"ה ויציאת אורותיהם בגלוי לחוץ. והנה גם בזה הבחי' של המלוי, יש בה ב' מדרגות הנזכרים, שהם אותיות בעצמם או במספרם כנז'. וכן על ד"ז במלוי המלוי של ההוי"ה באותיותיהם ובמספרם, וכן כיוצא בזה עד אין קץ.

ונבאר עתה סדר מעלת מדרגותיהם :

הנה השרש והעיקר האורות שהם בחי' ד' אותיות הוי"ה בעצמותם.

ואחריה במדרגה הב', הם האותיות דאחוריים הפשוטים במציאותם, ולא במספרם, והם י' אותיות כזה – י", י"ה, יה"ו, יהו"ה.

אחריה מדרגה ג', הוא מספר וחשבון ד' אותיות ההוי"ה ביושר פשוטים, והוא היות מספרם בגימטריא כ"ו.

ואחריה מדרגה ד', היא מספר י' אותיות של האחוריים פשוטים, שהם בגימטריא ע"ב.

ואחריה מדרגה ה', והוא י' אותיות דמלוי ההוי"ה ביושר, כזה – יו"ד ה"י וי"ו ה"י.

ואחריה מדרגה ו', והיא האחוריים של המלוי, והם כ"ו אותיות כזה – יו"ד, יו"ד ה"י, יו"ד ה"י וי"ו, יו"ד ה"י וי"ו ה"י.

ואחריה מדרגה ז', והיא מספר י' אותיות מלוי דיושר והם בגימטריא ע"ב.

ואחריה מדרגה ח', והיא מספר כ"ו אותיות אחוריים של המלוי, והם בגימטריא קפ"ד.

ואחריה מדרגה ט', והם כ"ח אותיות מלוי המלוי של ההוי"ה ביושר, כזה – יו"ד וי"ו דל"ת, ה"י יו"ד, וי"ו יו"ד וי"ו, ה"י יו"ד.

ואחריה מדרגה י', והיא האחוריים של מלוי המלוי, והב' קנ"ו אותיות. כזה – יו"ד. יו"ד וי"ו. יו"ד וי"ו דל"ת. יו"ד וי"ו דל"ת, ה"י. יו"ד וי"ו דל"ת, ה"י יו"ד.

י"ד וי"ו דל"ת, ה"י יו"ד, וי"ו. יו"ד וי"ו דל"ת, ה"י יו"ד, וי"ו יו"ד. יו"ד וי"ו דל"ת, ה"י יו"ד, וי"ו יו"ד וי"ו. יו"ד וי"ו דל"ת, ה"י יו"ד, וי"ו יו"ד וי"ו. ה"י יו"ד וי"ו דל"ת, ה"י יו"ד, וי"ו יו"ד וי"ו. ה"י יו"ד.

ואחריה מדרגה י"א, והיא מספר כ"ח אותיות מלוי המלוי דיושר, והם בגימטריא תר"ו.

ואחריה מדרגה י"ב, והיא מספר קנ"ו אותיות אחוריים של מלוי המלוי.

ועד"ז תלך עד אין קץ וסוף, מדרגה למטה ממדרגה, והרי נתבאר מדרגות הוי"ה דע"ב דיודין, וממנה תקיש לשאר ההוי"ת, דס"ג מ"ה ב"ן, וכן עד"ז בכל השמות שיש בעולם.

ואחר שביארנו סדר המדרגות, ואמרנו כי כל מדרגה הקודמת לחבירתה היא אור גדול ומעולה על המדרגה התחתונה אליה. ונבאר עתה ענין הרפ"ח נצוצין מה עניינם. וכבר נתבאר למעלה, כי פשוט הוא שהנצוצות היותר חלושים ותחתונים הם אשר נשאר למטה בעולם הבריאה עם הכלים הנשברים להחיותם. ודע כי לא מכל הבחי' ירדו נצוצות במספר שוה לכלם, כי הוי"ה דע"ב גדולה ועליונה מהוי"ה דס"ג, ודס"ג גדולה על מ"ה, ודמ"ה גדולה על ב"ן. ובודאי הוא כי מכל ד' הוי"ת אלו ירדו ניצוצות אל הכלים שלהם להחיותם, כי אין לומר שההוי"ה דב"ן התחתונה שבארבעתם ירדה בכלים ושלשה ההוי"ת הראשונות נשאר למעלה, כי הנה הנצוצות של ס"ג לא יש בהם יכולת להחיות את הכלים דע"ב, גם נצוצות דמ"ה אין בהם כח להחיות את הכלים דס"ג, ולא נצוצות דב"ן לכלים דמ"ה. אמנם נצוצות מן ההוי"ה של ע"ב הוצרכו לירד להחיות את הכלים של ע"ב עצמו, וכן ניצוצות של ס"ג הוצרכו לירד להחיות כלים של ס"ג עצמו, וכן ניצוצות של מ"ה לכלים של מ"ה, וניצוצות של ב"ן לכלים של ב"ן.

אלא הענין הוא, שהניצוצות היותר גרועים שבכל הוי"ה והוי"ה ירדו למטה להחיות הכלים של ההוי"ה ההיא, והחלקים המעולים שבהוי"ה ההיא נשאר למעלה בעולם האצילות. גם דע כי פשוט הוא, שלא ירדו כ"כ ניצוצות מן הוי"ה דע"ב כמו מהוי"ה דס"ג וכיוצא בזה, כי אם שמהוי"ה דע"ב שהיא עליונה מכלם ירדו ניצוצות מועטים מכל השאר, ומהוי"ה דס"ג ירדו ניצוצות יתירות על הוי"ה דע"ב, וכן ניצוצי דמ"ה יתרים על ניצוצין דס"ג, וניצוצי דב"ן יתירים מניצוצי מ"ה, כי כפי גריעות מדרגת ההוי"ה כך ירדו ממנה ניצוצות יתירים על מספר הניצוצות של ההוי"ה שלמעלה ממנה.

וכדי שנבאר עניינם צריך שנקדים לזה הקדמה אחת, והיא זו, דע כי בעת שיצאו י' הנקודים הנקראים עולם הנקודים כמבואר בדרוש שקדם, ואז הניחו שרש ורושם בעולם האצילות, וכאשר אח"כ הגיע זמן תקון הי' נקודות הנזכרים, הנה מנקודת הכתר נעשה אח"כ פרצוף א' נתקן ונקרא א"א, ומשני נקודות חו"ב נתקן ב' פרצופין דאו"א, ושש הנקודות הנקראים חג"ת נה"י נעשו פרצוף אחד לבד הנקרא ז"א, ומן הנקודה העשירית נעשה פרצוף נוקבא דז"א.

וכבר נתבאר אצלינו, כי כל אלו הפרצופין הם מתלבשים זה בזה, כנז"ל בדרושים שקדמו. ואמנם כאשר נתקנו אלו הפרצופין ונתלבשו זה בזה, לא הושמו במקומם הראשון ממש בעת שנאצלו הי' נקודות, אמנם עמדו באופן אחר, והוא כי הנה פרצוף א"א נתפשט ממקום נקודת הכתר עד סיום סוף עולם האצילות כלו, וכ"ז הוא שעור קומתו. והנה או"א היו ראויים להיות במקום הו"ב דא"א, אבל לא כך היה אלא ירדו והלבישו את חו"ג דא"א, כמו שנתבאר בדרוש שקדם. גם ז"א שהיה ראוי להלביש כל ו' קצות דא"א, הנה איננו מלביש רק לג' אחרונות שהם נה"י דא"א. אבל נוקבא דז"א, זו עמדה ממש במקומה והלבישה את מלכות דא"א.

ונחזור לענין ראשון, כי העולה מכל זה הוא כי ההוי"ה דע"ב שהיא בחי' החכמה, והוי"ה דס"ג שהיא בחי' הבינה, הם מלבישים את חו"ג דא"א, עם היותם בחי' חו"ב. ונמצא עתה כי הוי"ה דע"ב היא בחסד, ולכן חסד בגימטריא ע"ב. וההוי"ה דס"ג היא בגבורה. והוי"ה דמ"ה, אעפ"י שכוללת שש קצות כנז", עכ"ז אינה אלא בנה"י לבד. וההוי"ה דב"ן היא במלכות. ונמצא כי כל הד' הוי"ות הנזכרים – ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, נכללים בז' תחתונות בלבד.

ואחר שהצענו הצעות הנזכרים, נבאר עתה מספר הניצוצות שירדו מכל מדרגה ומדרגה. הנה מן הוי"ה דע"ב שהוא בחסד עלו ששה מדרגותיה הראשונות בעולם האצילות, והם בחי' ד' אותיות הפשוטות דפנים, ובחי' י' אותיות פשוטות דאחוריים, ובחי' מספר ד' אותיות דפנים, ובחי' מספר הי' אותיות דאחוריים, ובחי' עשר אותיות המלוי דפנים, ובחי' כ"ו אותיות המלוי דאחור, הרי הם ו' מדרגות הראשונות. ושאר כל המדרגות שלמטה מהששה הנזכרים שהוא מהתחלת מדרגה השביעית, שהיא מספר י' אותיות המלוי דפנים ולמטה, הנה כלם ירדו למטה בעולם הבריאה. ובודאי הוא שכל מה שהוא למטה מאיזו מדרגה, הכל נכלל בה, ואינו נחשב בפ"ע כי טפל הוא אליה, וא"כ כיון שירדו מדרגה הז', מכ"ש שירדו כל המדרגות שלמטה ממנה, עד התחתונה שבכלם. ולכן אין אנו צריכים למנות כמה חשבון כל הניצוצות שבכל המדרגות שנפלו, ואין אנו מכניסים במספר, אלא מספר הניצוצות של המדרגה הז', וכל השאר טפלים ונכללים בהם. והנה מספר הניצוצות דמדרגה הז' אשר נפלה בעולם הבריאה, הוא ע"ב ניצוצין, שהוא מספר י' אותיות המלוי של ההוי"ה דע"ב דיודי"ן.

ומן הוי"ה דס"ג שהיא יותר גרועה מהוי"ה דע"ב, ירדו ממנה שתי מדרגות יותר עליונות ממה שנפלה מהוי"ה דע"ב, והוא כי הד' מדרגות הראשונות לבד שבה הם עלו אל האצילות, ומן המדרגה הה' שבה ואילך, הכל נפל בעולם הבריאה. והנה המדרגה ההמישית דהוי"ה דס"ג היא י' אותיות המלוי דס"ג דפנים בבחי' אותיות עצמם, הם עשר ניצוצין. וכשתחבר עמהם המדרגה הז', שהוא מספר י' אותיות דהוי"ה דס"ג הנזכר, והם ס"ג ניצוצין אחרים, יעלו הכל ע"ג ניצוצין.

ומן התפארת שהוא הוי"ה דמ"ה, שהיא יותר גרועה מהוי"ה דס"ג, ירדו עוד שני מדרגות יותר עליונות, והוא כי שני מדרגות הראשונות שבה לבד הם שעלו לעולם האצילות, ומהתחלת מדרגת ג' שבה עד סוף כל המדרגות, הכל נפל בעולם הבריאה. והנה כשנקה המדרגה השלישית שהיא מספר ד' אותיות הפשוטות שהם כ"ו, וכשנקה המדרגה הז', שהיא מספר עשר אותיות המלוי דפנים שהם מ"ה, נחבר כ"ו עם מ"ה, הרי ע"א ניצוצין.

ומן הוי"ה דב"ן הגרועה מכלם, לא עלתה באצילות רק המדרגה הראשונה שבה בלבד, וכל שאר המדרגות ממדרגה שנית ולמטה, כלם נפלו בעולם הבריאה. והנה כשנקה המדרגה הד' שבה שהיא מספר עשר אותיות דאחורים שבה, הם בגימטריא ע"ב. והרי נתבאר מספר רפ"ח ניצוצין שירדו מן ד' הוי"ות הנז', והם ע"ב ע"ג ע"א ע"ב.

ועתה אנו צריכים לתת טעם אל קצת שינוים שנמצאו במספרים האלו, כי בהוי"ה דע"ב אין אנו לוקחין ממנה רק חשבון א' של המדרגה הז', ובס"ג אנו לוקחין שני מדרגות, והיא הה' והז', ובמ"ה ב' מדרגות, הג' והז', ובב"ן מדרגה א' לבדה, והיא הד'. ועוד כי משלשה מדרגות הראשונות לקחנו בחי' פנים, ומן הוי"ה הרביעית לקחנו בחי' מספר האחורים, וכמה שינוים אחרים שיתבארו בכלל הביאור.

והענין הוא במה שנתבאר, כי הצד השווה שבד' הוי"ות הנז' הוא שמן המדרגה הז' ואילך שבכל הוי"ה מהארבעה, הכל נפל. והנה כל המדרגות שתחת המדרגה הז' הנז' אינם נכנסות כלל במספר הרפ"ח ניצוצין, כי כלם בטילות בה, ולכן אין אנו מזכירים באלו הרפ"ח ניצוצין רק בחי' זו המדרגה הז' שבכל הוי"ה מהד' הוי"ות, שזהו הטעם שנקרא ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שהוא מספר המדרגה השביעית שבכל הוי"ה מהם, כי הם משונים במלואיהם ולכן אין מספרם שוים. וגם לכן אין אנו מזכירים במספר הרפ"ח ניצוצין, אלא אלו הד' מספרים של המלויים שיש באלו ההוי"ות כמו שנתבאר, זולתי בהוי"ה הרביעי דב"ן, שלא הכנסנו במספר הרפ"ח ניצוצין אלא המדרגה הד' שבה הנזכרת, ולמטה יתבאר טעם לזה.

גם צריך שתדע, כי במקום שאנו מונים בחינת הפנים, אין בחינת האחוריים נמנת במספר כלל, לפי שאם הפנים נופלים כ"ש האחוריים הטפלים להם. ולכן בג' ההוי"ות הראשונות שמנינו בחי' הפנים, לא זכרנו בהם האחוריים כלל, זולתי בהוי"ה הד' דב"ן שלא מנינו הפנים אלא האחוריים לבדם, וכמו שגם לזה נבאר טעמו לקמן בע"ה.

גם צריך שתדע, כי כל מקום שיש שני מספרים שוין, אין אנו מונים שניהם. המשל בזה, כי הנה נתבאר כי הי' אותיות דמלוי ס"ג והי' דמ"ה ירדו בבריאה, ולכן כיון שמנינו בחי' העשר דס"ג, אין אנו מונים הי' דמ"ה. וכמו שביארנו, כי גם המדרגה השביעית שהיא מספר י' אותיות המלוי שבכל הוי"ה, לא היינו מונים כלם, אלא לפי שהם חלוקות במלוייהם, זה ע"ב, וזה ס"ג, וזה מ"ה, וזה ב"ן. וטעם לזה הוא מובן, כשנקדים הקדמה אחרת, והיא כי הנה כאשר המדרגות שוות במציאותם, שתיהם נשארות במדרגה העליונה שבהם. פי', כי הנה המדרגה החמישית דס"ג ודמ"ה, שהם בחי' י' אותיות

המלוי שלהם, שתיהם נפלו בבריאה, ואמנם עשר אותיות המלוי דמ"ה לא ירדו בבריאה במקום הראוי להם עם שאר ניצוצי מ"ה, אלא נשארו מחוברים למעלה ב" אותיות מלוי דס"ג, להיות שוים במספרם י' וי'. וזהו הטעם שי' אותיות דמלוי ס"ג הכנסנו במספר הרפ"ח ניצוצין, אבל יו"ד אותיות מילוי דמ"ה לא הכנסנו במספר הרפ"ח ניצוצין, כמו שתראה למעלה.

והענין הוא במה שנודע, כי ההוי"ה דע"ב היא ירדה ונפלה בבריאה טרם שאר ההוי"ת, כי הנאצלת והמולכת בתחלה היא הנשברת והנופלת בתחלה. ונודע כי ע"ב נאצלה תחלה, ולכן נפלה תחלה, וכן עד"ז בס"ג מ"ה ב"ן. ונמצא כי כשירדו הי' אותיות מלוי דמ"ה, כבר מצאו שם בבריאה את הי' אותיות דמלוי ס"ג, ובפגעים בהם נתחברו עמהם ונתעכבו שם, ולא ירדו עוד למטה במקומם להיותם שוים במספרם כנזכר. אבל המדרגה הז' שבהם אשר חלוקים במספרם, כי זה ס"ג וזה מ"ה ואינם שוים, לכן לא נכללו יחד במספר אחד, ולכן כשירד בחי' מספר מ"ה, ירדה עד מקומה עצמה, ולא נתעכבה עם הס"ג העומדת למעלה ממנה בבריאה עצמה, ולכן הס"ג והמ"ה נכנסו בפרטות כל אחד, במספר הרפ"ח ניצוצין. והנה גם מספר מדרגה הג' שבמ"ה שהיא מספר כ"ו, נכנסה במספר הרפ"ח ניצוצין לפי שמן הע"ב והס"ג לא ירדה שום מדרגה ג' כנז'. והרי נתבאר טעם השינוי, שיש בג' הוי"ת ע"ב ס"ג מ"ה.

ועתה צריך לתת טעם אל השינויים שיש בהוי"ה דב"ן. והנה נתבאר כי להיות הוי"ה דב"ן במלכות שהיא תחתונה וגרועה מכלם, שבירתה גדולה מכלם, כי לא עלה ממנה באצילות רק המדרגה הראשונה שבה לבד, וכל שאר מדרגותיה עד א"ס, כלם ירדו בבריאה. ובזה תבין סוד למה המלכות לא נשארה רק בחי' נקודה אחת בלבד, כי הרי לא נשאר ממנה רק מדרגתה הראשונה לבד שהם בחי' ארבע אותיות הפשוטות. וצריך עתה לידע השנוי שיש ממנה אל ג' האחרות, כי הנה נתבאר למעלה, כי כאשר נמנים בחי' הפנים בכלל הרפ"ח ניצוצין, אין בחי' האחוריים נכנסת בחשבון כלל. והנה בהוי"ה זו דב"ן מצאנו ראינו להפך, כי לא די שאנו מונים בחי' האחורים שבה כנז"ל, אלא ששום בחי' פנים שבה לא נחשבו כלל במספר הרפ"ח ניצוצין. והתשובה היא, כי סבת מנין האחורים הוא בשביל שאין אנו מונים הפנים, כי הרי בג' הוי"ת הראשונות שמנינו בהם מנין הפנים, לא זכרנו מנין האחורים כלל, אבל בהוי"ה זו שאין אנו מונים כלל מנין הפנים, אנו מונין האחורים שהוא מספר הי' אותיות פשוטות דאחורים שלה, שהם בגימטריא ע"ב כנזכר. ונשאר לנו עתה לתת סבה למה בהוי"ה זו אין אנו מונים בחי' הפנים, כי הרי כמה מדרגות של פנים נפלו ממנה.

ונתחיל לתת טעם ממדרגה למדרגה, הנה המדרגה הג', שהיא מספר ד' אותיות הפשוטות דפנים שהם בגימטריא כ"ו, לא מנינו אותה לסבה הנז"ל, כי כשיש ב' מספרים שוים, אז מספר התחתון מתחבר עם העליון ונשאר למעלה עמו, וכיון שכבר בהוי"ה דמ"ה נמנית מדרגה ג' הזו במספר רפ"ח ניצוצין, הנה גם מדרגה הג' הזו בהוי"ה הרביעית דב"ן נשאר שם למעלה עמה ולא ירדה במקומה, ולכן אינה נמנת בפני עצמה. גם המדרגה

הז', והיא מספר ט' אותיות המלוי שלה שהם בגימטריא ב"ן, לא מנינו אותם עם שאין שום מדרגה אחרת דומה אליה, אבל הטעם הוא כמה שהודעתך בענין הוי"ה זו של ב"ן אשר במלכות, כי הנה היא בחי' ב' הוי"ו"ת ממש, ונקראת מערת המכפלה כי כל ג' אותיותיה כפולות, ואף גם הראשונה כפולה היא במספרה, כי כך עולים ב' אותיות מלוי אות ראשונה שהם ו"ד, כמו האות עצמה שהיא י'. ואמנם ב' ההוי"ו"ת האלו, האחת היא בחי' ז"א, והב' היא בחי' נוקבא דז"א עצמה. וכאשר תחברם יחד זו"ן, ומאיר בה אז ז"א, נותן הארת ההוי"ה שלו לנוקביה, ואז נמצאים ב' הוי"ו"ת בנוקביה ונעשים בה בסוד חבר הוי"ה אחת מליאה בההי"ן שהיא ב' הוי"ו"ת ג"כ כנז"ל. ולהיות כי אין ענין זה נעשה בה אלא מז"א, אין למנותו בבחי' בפ"ע בנוקביה, ולכן אין אנו מונים מספר ההוי"ה זו שהיא ב"ן כנזכר.

וא"ת, בשלמא הראשונה ניחא, אבל הב' שהיא בחי' נוקביה עצמה, למה אינה נמנית, אבל הענין הוא כי גם הוי"ה זו נשארת דבוקה למעלה עם ההוי"ה הראשונה, ולכן גם היא אינה נמנית. גם המדרגה הה', והיא בחי' ט' אותיות המלוי שבה לא נמנת לטעם הנזכר, כי עיקר אותיות ההוי"ה זו דב"ן במלוי הוא מן ז"א, ולכן אינה נמנית בנוקביה.

והרי נתבאר מספר כל הרפ"ח ניצוצין, איך הם ד' פעמים ע"ב, וג' פעמים ע"ב הראשונים שבג' הוי"ו"ת ע"ב ס"ג מ"ה הם מבחי' פנים, והע"ב הד' שבהוי"ה דב"ן הוא מבחי' אחורים, ואמנם שרש ד' פעמים ע"ב הנזכר, הם בחג"ת ומלכות כנז"ל. [ועיין עוד שם באורך].

### שער רוח הקודש

(תיקון יו, דף יד ע"א)

תקון י"ו, והוא למחויב ד' מיתות ב"ד סקילה שריפה הרג וחנק, יתענה מאתים תעניות ובכל יום מהם יקרא פ' עקידת יצחק בכוונה, ויתפלל לבוראו שבזכות אברהם שנתנסה באש יצילהו משריפה שהיא כנגד אות ה' ראשונה של ההוי"ה, ובזכות יצחק שנעקד יצילהו מהרג שהיא כנגד ו' של הוי"ה, ובזכות יעקב שגלה בגלות יצילהו מחנק שהיא כנגד אות ה' אחרונה של ההוי"ה הנדמה לגלות, ובזכות שלשתם יחד יצילהו מסקילה שהיא כנגד אות י' של ההוי"ה. נלע"ד חיים הכותב, שזה הוא מהר"א הלוי ואינו ממורי ז"ל בלי ספק.

(יחוד יט, דף מט ע"ב-ג)

כי בעת שתכוין להעלות זו"ן בסוד מ"ן ביסוד הבינה, צריך שתכוין למסור עצמך על קדוש השם בכל לבבך, ולקבל עליך ד' מיתות ב"ד – סקילה שריפה הרג וחנק, בד' דאחד ע"י שם יאהדונה"י כמבואר אצלינו בק"ש דיוצר, ותכוין להעלות בחי' נשמתך כלולה בנשמת הצדיק ההוא בכח מסירת נפשך על קדוש ה', כלולים יחד עם זו"ן העולים שם כנז' וכנודע.



**סידורים**

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"  
 חלק ב, דף עא ע"ב.  
 סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"  
 חלק א, עמ' 629.  
 סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"  
 חלק א, עמ' 356.

**מפרשים**

סדר הכוונות של תיבת באהבה – רשימה כללית

ביאור תיבת "באהבה", חלק ג, עמ' קנא – רד.	אילת אהבים
קונטרס שפת אמת, תיקונים, אות יא, דף קכא ע"ג – קכב ע"א [בעניין ד' מיתות ב"ד].	אמת ליעקב
עמ' קב – קג [על סידור הרש"ש].	אמת מאר"ץ
דף כב ע"א, כד ע"א [בסוף ספר תולדות אהרן ומשה].	אפר יצחק
חלק א, עמ' צ – צג.	באתי לגני
חלק ב סימן יג, דף לא ע"א – לב ע"ב,	דע"ה והשכל
חלק ד סימן יא, דף נט ע"ד – ס ע"ג [ניצוצין דרפ"ח],	
סימן יד, דף סא ע"ג – סב ע"ג,	
סימן טז, דף סג ע"ב-ג,	
סימן יז, דף סג ע"ג – סד ע"א,	
חלק ו סימן טז, דף פח ע"א-ד.	
הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".	
מערכת הרי"ש, אותיות ג – י, עמ' עב – עה [רוחא דשדי בגווה],	וערך הכהן
אות כ, עמ' עו [ניצוצין דרפ"ח].	
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לד.	סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לד.
אות נב, עמ' נג – נד.	עלי נהר
חידושים וביאורים על סידור הרש"ש, כר' ב, עמ' שא – שג.	פאת השד"ה
דף טז ע"ג – יז ע"א [ניצוצין דרפ"ח],	פתח עינים
דף לו ט"ד – טל ט"ב.	
חלק א עמ' מב – מג [ניצוצין דרפ"ח],	פתח עינים החדש
חלק ה עמ' קפד [קבלת ד' מיתות ב"ד],	
עמ' רכא – רלג [תיבת באהבה].	
דרושי העמידה, דרוש ב, דף מב ט"ב – מג ט"ב.	שמן ששון
חלק א סימן קי, דף כה ע"א,	שערי רחמים
סימנים קיג – קיד, דף כה ע"ב – כו ע"א,	
חלק ב סימנים קלא – קלג, דף לב ע"א-ב,	

סימן קול, דף לג ע"א-ב,  
סדר קבלת ד' מיתות ב"ד בפועל, דף סז ע"ב.

### מפרשים

#### סדר הכוונות של תיבת באהבה – חלק א

קונטרס שפת אמת, תיקונים, אות יא, דף קכא ע"ג – קכב ע"א [בעניין ד' מיתות ב"ד].	אמת ליעקב
חלק ד, סימן יא, דף נט ע"ד – ס ע"ג [קבלת ד' מיתות ב"ד].	דע"ה והשכל
מערכת הרי"ש, אות כ, עמ' עו [רפ"ח].	וערך הכהן
דף טז ע"ג – יז ע"א [ניצוצין דרפ"ח],	פתח עינים
דף לו ט"ד – לז ט"ב [תיבת באהבה].	
חלק א עמ' מב – מג [ניצוצין דרפ"ח],	פתח עינים החדש
חלק ה עמ' קפד [קבלת ד' מיתות ב"ד],	
עמ' רכא – רכב [תיבת באהבה].	
חלק ב סימן קלא, דף לב ע"א,	שערי רחמים
סדר קבלת ד' מיתות ב"ד בפועל, דף סז ע"ב.	

### ביאור סדר הכוונות

#### קבלת ד' מיתות בית דין

הכוונה הראשונה של סדר כוונות תיבת באהבה – קבלת ד' מיתות בית דין, מוזכרת בכללות בספר שער הכוונות (דרושי כוונות קריאת שמע, דרושים ה-ו; דרושי הלילה, דרוש ה) ובספר שער רוח הקודש (דף יד ע"א; מט ע"ב-ג).

עניינה של כוונה זו הוא שכביכול השי"ת צריך עזר וסיוע וכח ממעשה ישראל התחתונים, בסוד תנו עוז לאלהים על ישראל גאותו (תהלים סח, לה), כי במעשינו הרעים נפלה המלכות, וכאשר רוצה להעלותה צריך שיהיה ע"י זכויותינו ומעשינו הטובים, ואי אפשר לה לעלות אם לא יהיה בנו צדיקים אשר נשמותיהם קדושות וטהורות, שלהם כח לעלות עד מקום אימא ועל ידם תעלה המלכות.

בהיות החטאים מצוים בנפש האדם, הקלי' דביקות בה ואינן מניחות אותה לעלות לעולמות העליונים, ועכ"ז יש קצת תיקון כמה שימסור האדם נפשו על קידוש השם, כי ע"י מסירת נפשו להריגה מתכפרים עונותיו כולן, לכן בהיותו מכוין בלב שלם כאילו הוא עומד לפני בית דין, נידון לפנייהם ונתחייב מיתה, ומוסר עצמו לקבל מיתה בסבר פנים יפות ע"י ב"ד, אז יוכלו זו"ן ונשמתו לעלות בסוד מ"ן עד אימא עילאה, בסוד גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד (יומא, דף פו ע"א).

מדברי מהרח"ו בדרושי ק"ש שבספר שער הכוונות, משמע שצריך לקבל ד' מיתות ב"ד משילוב ב' שמות הוי"ה אדנ"י. שם בדרושי הלילה מפרט מהרח"ו שיכוין אדם שאם הוא חייב ד' מיתות בית דין ע"י שחטא בד' אותיות של שם הוי"ה וד' אותיות של שם אדנ"י, יקבל אותן ד' מיתות מד' אותיות של שם אדנ"י.

נקדים ונציין כי בסידור כוונות הרש"ש כתוב לכוין לקבל ד' מיתות ב"ד מאותיות הוי"ה ואדנ"י, ולייחדם ע"י שם אהי"ה וד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' עסמ"ב, כך שמצוירים בכוונה זו בנוסף לשמות הוי"ה אדנ"י המוזכרים בספר שער הכוונות, עוד שם אהי"ה וד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' עסמ"ב שאינם מוזכרים שם. וב"ה נעבור עתה לביאור הכוונה עצמה כפי שהיא מובאת בסידור הרש"ש זי"ע.

כדי להפריד מנפשו הקלי' הדביקות בה ושאינן מניחות אותה לעלות לעולמות העליונים, יחזור המכוין בתשובה שלימה, ואז יכוין בלב שלם כאילו עומד לפני בית דין ונידון לפנייהם ונתחייב מיתה,

**יכוין למסור עצמו**, להריגה,

**על קידוש השם**, לרגע א', ויכוין כאילו הוא עומד לפני ב"ד כנ"ל,

**ונקבל עליו ארבע מיתות בית דין** (סידור היר"א), מאותו בית דין, להיות ראוי לכוין המשך סדר הכוונה שהוא להעלות נשמתו למ"ן ולברר עתה בחי' רפ"ח ניצוצין, ובהמשך נטפחך שוב לקבל ד' מיתות ב"ד כדי להעלות זו"ן לחיק או"א, ואותן ד' מיתות בית דין הן

[מכאן חסר בסידור המודפס וסידור היר"א, והוא מסידור רחובות הנהר]

**סקילה, שריפה, הרג, וחנק**, שיקבל המכוין

**מארבעה אותיות הוי"ה וארבעה אותיות אדנ"י**, כי ד' מיתות ב"ד באות משם הוי"ה בהתלבשותו בנרתקו שהוא שם אדנ"י, והם כנגד הי"ת ובית דינו, היות ע"י מעשיו הלא טובים הפריד ביניהם, ועתה מבקש לתקן הפגם שגרם ע"י מעשיו

**וליחדם**, חזרה, או אפשר שפירושו לייחד ב' שמות הוי"ה אדנ"י שהם זו"ן (דע"ה והשכל, ח"ד, סימן יא),

**על ידי ארבע אותיות אהי"ה**, פי' ע"י אימא שהיא אהי"ה המלוכשת בתוכם (דע"ה והשכל, שם), כי נה"י דאימא מתלבשים בבחי' מוחין בזו"ן, או אפשר שאותו שם אהי"ה הוא כנגד המוחין דאימא (פתח עינים החדש, ח"ט, עמ' מו, בשם ברכת מאיר, ח"א, עמ' צז, מהדורה שניה עמ' קה),

**ועל ידי עסמ"ב**, ד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, ופי' בחי' מוחין דזו"ן (דע"ה והשכל, שם), או אפשר שהם כנגד המוחין דאבא (פתח עינים החדש, שם), ולפי ב' פירושים בחי' מוחין הרמוזים ע"י ד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, כי ע"י שהפריד בין שם הוי"ה לשם אדנ"י וגרם סילוק המוחין והתחייב ד' מיתות ב"ד, וכעת ע"י מסירות נפשו, שמקבל על עצמו אותן ד' מיתות ב"ד, מתקן הפגם ומייחד מה שהפריד – ב' שמות הוי"ה אדנ"י הנ"ל, ומייחדם ע"י שם אהי"ה שהוא אימא, שבם

מתלבשים נה"י שלה בבחי' מוחין שהם שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' עסמ"ב, וחוזרים המוחין להתפשט בזו"ן, ועי"ז יהיה ראוי להעלות נשמתו בסוד מ"ן להיכל ק"ק דבריאה ולברר משם בחי' רפ"ח ניצוצין, וכנ"ל בהמשך נחזור לכוין לקבל ד' מיתות ב"ד כדי להיות ראויים להעלות נשמתנו בסוד מ"ן יחד עם זו"ן ואותם רפ"ח ניצוצין לחיק או"א.

בסידור כתובים שמות אותן ד' מיתות בית דין – סקילה שריפה הרג וחנק, ולידן מצוירים ב' שמות הוי"ה ואדנ"י, ועוד שם אהי"ה וד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן.

כוונה זו ניתן לכוין בשני אופנים, בפרטות או בקצרה. ולמעשה יכוין בלב שלם כאילו הוא עומד לפני בית דין ונידון לפניהם ונתחייב מיתה, ובפרטות יכוין לייחד האותיות של ב' שמות הוי"ה ואדנ"י הנ"ל, שורה אחר שורה, באופן זה:

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שאם חטאתי לפניך ופגמתי באות י' של שם הוי"ה ובאות א' של שם אדנ"י ונתחייבתי סקילה, הריני מקבל עלי סקילה ויהיה נחשב לפניך כאילו נסקלתי בבית דין ע"י אות א' של שם אדנ"י, ויחשוב כאילו בעת ההיא הוא מת ונסקל ע"י בית דין, ויכוין לייחד ב' אותיות הנ"ל חזרה ע"י אות א' של שם אהי"ה וע"י שם הוי"ה במילוי דיודי"ן העולה בגי' ע"ב,

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שאם חטאתי לפניך ופגמתי באות ה' הראשונה של שם הוי"ה ובאות ד' של שם אדנ"י ונתחייבתי שריפה, הריני מקבל עלי שריפה ויהיה נחשב לפניך כאילו נשרפתי בבית דין ע"י אות ד' של שם אדנ"י, ויחשוב כאילו בעת ההיא הוא מת ונשרף ע"י בית דין, ויכוין לייחד ב' אותיות הנ"ל חזרה ע"י אות ה' הראשונה של שם אהי"ה וע"י שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג,

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שאם חטאתי לפניך ופגמתי באות ו' של שם הוי"ה ובאות נ' של שם אדנ"י ונתחייבתי הרג, הריני מקבל עלי הרג ויהיה נחשב לפניך כאילו נהרגתי בבית דין ע"י אות נ' של שם אדנ"י, ויחשוב כאילו בעת ההיא הוא מת ונהרג ע"י בית דין, ויכוין לייחד ב' אותיות הנ"ל חזרה ע"י אות ו' של שם אהי"ה וע"י שם הוי"ה במילוי דאלפי"ן העולה בגי' מ"ה,

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שאם חטאתי לפניך ופגמתי באות ה' האחרונה של שם הוי"ה ובאות י' של שם אדנ"י ונתחייבתי חנק, הריני מקבל עלי חנק ויהיה נחשב לפניך כאילו נחנקתי בבית דין ע"י אות י' של שם אדנ"י, ויחשוב כאילו בעת ההיא הוא מת ונחנק ע"י בית דין, ויכוין לייחד ב' אותיות

הנ"ל חזרה ע"י אות ה' האחרונה של שם אהי"ה וע"י שם הוי"ה מלא העולה בגי' ב"ן,

ועי"ז יהיה ראוי לכוי'ן המשך סדר הכוונה.

וניתן לכוי'ן אותה כוונה בקצרה, באופן זה: יכוין בלב שלם כאילו הוא עומד לפני בית דין ונידון לפנייהם ונתחייב מיתה, ויכוין לייחד האותיות של ב' שמות הוי"ה ואדנ"י הנ"ל בפעם אחת באופן זה:

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שאם חטאתי לפניך ופגמתי בד' אותיות של שם הוי"ה ובד' אותיות של שם אדנ"י, יהיה נחשב לפניך כאילו נסקלתי נשרפתי נהרגתי ונחנקתי בבית דין ע"י ד' אותיות של שם אדנ"י, ויחשוב כאילו בעת ההיא הוא מת ד' מיתות הנ"ל ע"י בית דין, ויכוין לייחד ד' אותיות של שם הוי"ה עם ד' אותיות של שם אדנ"י הנ"ל חזרה, ע"י ד' אותיות של שם אהי"ה וד' שמות הוי"ה מלאים העולה בגי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, ועי"ז יהיה ראוי לכוי'ן המשך סדר הכוונה.

### בירור ועלית רפ"ח ניצוצין

כידוע כל תפלותינו וכוונותינו הם כדי לברר ולהעלות הניצוצין שנשארו מן ז' המלכים שמתו וירדו למטה עם הכלים לעולמות בי"ע, והם נקראים בכללות רפ"ח ניצוצין, ואנחנו מעלים אותם משם למעלה, קצת ניצוצות מהם בכל תפלה, כפי זכויות הזמן וכפי כוונותינו ומעשינו בעת ההיא כך גודל תיקונ' להעלות ניצוצות רבים דמ"ן, אם בכמות אם באיכות, ובכל יום מעלים ניצוצות חדשות מחדש מה שלא נתבררו עד אז, וזהו גודל מצות התפלות והמצות, ושם למעלה נתקנים וכאשר יושלמו כולם לעלות ולהתקן, אז יבוא המשיח ויתקיים (ישעי' כה, ח) בלע המות לנצח (עץ חיים, שער טל, ריש דרוש ב; שער ההקדמות, דף עט ע"א; מבוא שערים, שער ב, חלק ג, פרק ט, דף יז ע"א; עולת תמיד, שער כללות התפילות, דף ה ע"ב; פרי עץ חיים, שער התפלה, פרק ז, דף ז ע"ג; שער המצות, ריש פר' בהר, דף כה ריש ע"ב; ליקוטי תורה, טעמי המצות, פר' בהר, דף עט ע"ג).

בכוונה הבאה באים להעלות נשמתנו להיכל אהבה דהיכל ק"ק דבריאה, ולברר שם מבירורי כלים ואורות דרפ"ח של בחי' אח' ופנים דפנים, ולהעלותם עם נשמתנו לזו"ן דאצילות.

אותם בירורים דאח' ופנים דפנים שמבקשים לברר עתה, העלינו יחד עם הבירורים דאח' ופנים דאח' ע"י סדר הקרבנות זמירות ויוצר, עד שבעת ק"ש עלו כל הבירורים בהיכל אהבה דבריאה באהבת עולם, ואח"כ בק"ש כתיבת שמע העלינו הבירורים דאח' ופנים דאח' לצורך המוחין דאח' דזו"ן, והתייחדו או"א והמשיכו מוחין דאח' לז"א, ועל ידם נבנו פר' זו"ן אח' באח' עד תיבת באהבה, ובמשך סדר הכוונות של תיבת באהבה נעשית נסירה לזו"ן ועי"ז יחזרו לעמוד פנים בפנים. כך שעד עתה המשכנו לזו"ן העומדים אח'

באח' מוחין דאח' ופנים דאח', בהמשך נמשיך להם מוחין דפנים להיותם עומדים פב"פ ע"י שנעלה מ"ן מחדש, והוא עלית אותם בירורים דרפ"ח דאח' ופנים דפנים שנברר עתה, והם המ"ן ונשארו בעת הק"ש שם בהיכל אהבה דבריאה כנ"ל. ובהמשך נכוין להעלות אותם בירורים דפנים למ"ן לאו"א עם המוחין דז"א דפנים דאח', וכן יעשו עד"ז כל הפר' שמעליו עד ע"ב וס"ג דא"ק, ואז יוולדו המוחין דאח' ופנים דפנים שנמשיך בתיבות הבאות לזו"ן בהיותם עומדים פב"פ, כי כל העלאת מ"ן היא לצורך זוג, הפעם הראשונה בק"ש היתה לצורך זוג או"א לתת מוחין לזו"ן בהיותם עומדים אח' באח', ועתה צריכים להעלות מ"ן אחרים לצורך זוג או"א פעם ב' כדי להחזיר זו"ן פב"פ ולתת להם מוחין אחרים חדשים בהיותם עומדים פנים בפנים (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב; שמן ששון על שער הכוונות, דרושי עמידה, דרוש ב, תיבת באהבה, אות י, דף מג רע"א).

ב"ה נעבור עתה לביאור סדר הכוונה.

**ולהעלות נשמתו למ"ן** [תיבה למ"ן חסרה בסידור היר"א], לאחר שמטר נפשו על קידוש השם מתכפרים עונותיו, ויש למכוין יכולת לעלות לעולמות העליונים, כמ"ש חז"ל (יומא, דף פו ע"א) גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד, **להיכל אהבה דהיכל ק"ק**, ששם נמצאים הבירורים דפנים שמבקשים כעת לברר ולהעלות, ומפרט

**בשחרית וכמנחה: דז"א דבריאה,**

**ובערבית: דנוק' דבריאה,** (עיין: שער הכוונות, ענין תפלת ערבית, דרוש א, דף נב ע"ב; שם, דף עג ע"ב; פתח עינים, כוונות סדר העמידה, תיבת באהבה, אות א, דף לו ע"ד),

**ולברר מהק"ק הנז' מאנ"ך** [סידור היר"א: **בירורי כלים ואורות**; סידור רחובות הנהר: **מכלים ואורות**] דרפ"ח, ניצוצין דרפ"ח חדשים ממש. אותם בירורי אורות וכלים דרפ"ח נמצאים כעת בהיכל ק"ק דבריאה, לשם עלו בתחילת התפלה שבה מכוונים עלייתם מהיכל להיכל, עד עלותם היכל אהבה העליון דק"ק דבריאה,

**דאו"פ דפנים**, בירורים דפנים, כי עד עתה היותם עומדים אב"א המשכנו לזו"ן רק מוחין של ב' בחי' אחר ופנים דאחור השייכים למצבם (אח' ופנים פי' דתבונה ויש"ס, כי תבונה נקראת אח' בערך יש"ס הנקרא פנים, ומ"ש דאח' פי' לזו"ן העומדים אח' באח'), וכעת מבקשים להעלות ניצוצין של תשלום בחי' מוחין – ב' בחי' אחר ופנים דפנים, על מנת להוליד ולהביא בהמשך המוחין של אותן ב' בחי' נוספות שנביא לנקודת הפנים להגדיל זו"ן אחר שיחזרו לעמוד פב"פ,

**[דפנימיות דפנימיות (סידור רחובות הנהר)],** כי כוונה זו שייכת לבחי' פנימיות דפנימיות, לעומת חיצוניות דפנימיות ופנימיות דחיצוניות,

**דפר' דבינה דזו"ן** [סידור רחובות הנהר: **דחכמות דכתרים דבינה** [בחזרה: **דחכמה**] **דנה"י דבינה דזו"ן**], זו הכתובת הכללית כמבואר בהקדמה לכוונות העמידה,

[מכאן חסר בסידור היר"א]

**ולהעלותם**, מאותו היכל קדש הקדשים דבריאה הנ"ל,

**עם נשמתו**, שעל ידה ואתה מעלים ניצוצין דרפ"ח,  
**לזו"ן דאצילות**, ובהמשך נכוין להעלותם עד רום המעלות.

בכל מקום בסידורי כוונות הרש"ש מצוירים אותם ניצוצין דרפ"ח למעשה באותו אופן – ד' בחי' ע"ב דעסמ"ב העולים בגי' ע"ב ע"ג ע"א ע"ב, כמבואר בספר עץ חיים (שער יח, פרק ב).

יש לכוין כוונה זו מלמטה למעלה (תורת חכם, דף נג רע"א; פתח עינים, דף טז ע"ד, ד"ה גם בענין), ונתאר מה שמצויר בסידור רחובות הנהר (שהוסיפו ורשמו מספר פרטים ליד השמות)

באמצע מצוירים אותן ד' בחי' ע"ב דעסמ"ב – ע"ב דע"ב, ע"ב דס"ג, ע"ב דמ"ה וע"ב דב"ן, ומעל אותן ד' הוי"ות רשום מה מדרגתן (כמבואר בספר עץ חיים, שער יח, פרק ב, ועל זה עיין מ"ש בהמשך).

עוד רשום באמצע, כי ג' בחי' ראשונות דרפ"ח – ע"ב דע"ב ע"ב דס"ג וע"ב דמ"ה – הם מ"ד לאבא, ובחי' האחרונה – ע"ב דב"ן – היא מ"ן לאימא (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' מג, עפ"י עץ חיים, שער יט, פרק א).

בצד ימין רשום לאיזה "מלכויות" שייכים אותן ד' ע"ב, שהרפ"ח הם מבירורי ד' מלכים – חסד גבורה תנה"י ומלכות.

בצד שמאל רשום בחינתה של אותם בירורי ב"ן – ע"י אבא וז"א, נוק' דע"י אימא ונוק' דז"א, א"א יש"ס ויעקב, נוק' דא"א תבונה ורחל (ועיין מ"ש בהמשך).

נקדים ונזכיר, כמבואר בדרוש הדעת, כי כל הי"ב פרצופי אצילות מתחלקים לכתר חב"ד וו"ק, שהם כלולים כל א' מהם ד' בחי', ימין שמאל ואמצע, והאמצעי כלול בעצם מב' בחי' ימין ושמאל, כבחי' דעת הכלולה מחו"ג

כתר	ע"י ונוק' דע"י, א"א ונוק' דא"א
חב"ד	או"א, ישסו"ת
ו"ק	זו"ן, יעקב ולאה

ואותה חלוקה של הי"ב פר' הנ"ל כג' בחי' כתר חב"ד ו"ק, רואים עוד בג' יחודים שבסוף ברכת שים שלום.

אותם ניצוצין דרפ"ח שהם ד' פעמים ע"ב, הם עוד כנגד ד' קווים, ב' קווים ימין שמאל דחו"ב ועוד ב' קווים ימין שמאל דחו"ג דדעת, המתחלקים באופן זה

חכמה	בירורי ב"ן דע"י אבא וז"א
בינה	בירורי ב"ן דנוק' דע"י אימא ונוק' דז"א
חסדים דדעת	בירורי ב"ן דא"א יש"ס ויעקב
גבורות דדעת	בירורי ב"ן דנוק' דא"א תבונה ורחל

ומה שכתוב ב"ן, פי' כי אותם ניצוצין דרפ"ח הינם מבירורי שם ב"ן לעומת שם מ"ה החדש כידוע.

להמחיש אותן ב' חלוקות הנ"ל ניתן לסדרן באופן זה

חכמה	חסדים דדעת	גבורות דדעת	בינה
כתר	ע"י	נוק' דע"י	נוק' דע"י
חב"ד	אבא	א"א	אימא
ו"ק	ז"א	יש"ס	אימא
	יעקב	תבונה	נוק' דז"א
		רחל	

ובספר עץ חיים (שער יד, פרקים ה,ז; שער יח, פרקים א-ב) מבאר מהרח"ו, וניקח שם הוי"ה להמחיש את דבריו, ומ"ש כאן מילוי יהיה לפי הבחי' שבה מדובר באותו מקום – ע"ב ס"ג מ"ה או ב"ן

**כתר**      הכוונה הוי"ה פשוטה בפנים, וריבוע שלה באחור

**חכמה**      הכוונה בחי' מילוי בפנים וריבוע דמילוי באח'

**בינה**      הכוונה בחי' מילוי דמילוי בפנים, ובאחור יש ב' אפשרויות שונות: ריבוע דמילוי דמילוי לפי מ"ש בספר עץ חיים (שער יח, פרק ב; וכן מובא בספר שער ההקדמות, דף כו ע"ג), או מילוי דמילוי דריבוע לפי מ"ש שם (שער יד, פרק ז; כך יוצא מציור אותיות המפורט שם, אפילו שכתב שם בפרק ה', מבלי לציינו, שהוא ריבוע דאותיות דמילוי דמילוי), והן רק ב' אפשרויות היות וריבוע דמילוי ומילוי דריבוע נותנים אותו דבר

לכן ישנן ב' בחי' כלליות שהן

**פנים**      פי' שם עצמו בכחי' פשוט או מלא

**אחור**      פי' ריבוע של שם פשוט או מלא



וכל בחי' ובחי' מהבחינות הנזכרות מתחלקת עוד לב' בחי' נוספות בפרטות

ט' ספירות פי' מספר אותיות של השם

מלכות פי' גימטריא או חשבון של השם

ושם (שער יח, פרק ב) מבאר מהרח"ו מה הן הי"ב מדרגות הראשונות לפי הנ"ל

	אחור	פנים	
ט' ספירות מלכות	ב	א	כתר
ט' ספירות מלכות	ד	ג	
ט' ספירות מלכות	ו	ה	חכמה
ט' ספירות מלכות	ח	ז	
ט' ספירות מלכות	י	ט	בינה
ט' ספירות מלכות	יב	יא	
	ריבוע	מלא	

ובפרט מבאר מהרח"ו שם (שם) מה הן המדרגות שנפלו מכל הוי"ה מלאה דעסמ"ב

ע"ב דע"ב	מל' דחסד	מדרגה ז'	גיל המלא דע"ב
ע"ב דס"ג	מל' דגבורה	מדרגות ה' וז'	י' אותיות וגיל המלא דס"ג
ע"ב דמ"ה	מל' דתנה"י	מדרגות ג' ד'	גיל הפשוט והמלא דמ"ה
ע"ב דב"ן	מל' דמלכות	מדרגה ב' שהיא ד'	גיל של ריבוע של הפשוט

וכנ"ל מפורט בסידור רחובות הנהר פרט נוסף, והוא כי ג' בחי' ראשונות דרפ"ח – ע"ב דע"ב דע"ב דס"ג וע"ב דמ"ה – הם מ"ד לאבא, ובחי' האחרונה – ע"ב דב"ן – היא מ"ן לאימא (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' מג, עפ"י עץ חיים, שער יט, פרק א).

לפני פרטות של ניצוצין דרפ"ח צריכים עוד לכוין מה בחינתם הכללית, וזה לפי התפלה שבה מדובר, פי' שהם בירורי כלים ואורות דאחור ופנים דפנים

שחרית	דכלים פנימיים
מנחה	דכלים אמצעים

## דכלים חיצוניים ערבית

ואח"כ יש לכויך מה שמצויר בפרטות ממטה למעלה – פי' בסדר זה: גבורות וחסדים  
דדעת בינה חכמה, והוא באופן זה

מדרגה ד'	גי' של הוי"ה דע"ב	מל' דחסד (ע"ב דע"ב)
	והם בירורי ב"ן דע"י אבא וז"א	
מדרגות ה' וז'	מספר אותיות וגי' של הוי"ה דס"ג	מל' דגבורה (ע"ב דס"ג)
	והם בירורי ב"ן דנוק' דע"י אימא ונוק' דז"א	
מדרגות ג' וז'	גי' של הוי"ה פשוטה ודמילוי אלפין	מל' דתנה"י (ע"ב דמ"ה)
	והם בירורי ב"ן א"א יש"ס ויעקב	
מדרגה ב' שהיא ד'	שהוא אזור של שם הוי"ה	מל' דמלכות (ע"ב דב"ן)
	והם בירורי ב"ן דנוק' דא"א תבונה ורחל	

## ליקוטי ביאורים

## בעניין קבלת ד' מיתות בית דין

מקורות

בחלק מקורות מובאים מדברי מהרח"ו בעניין קבלת ד' מיתות בית דין ומסירה על  
קידוש ה', וב"ה נרשום כאן מקומם:

דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה, דף כא ע"ד	שער הכוונות
דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ו, תיבת אחד, דף כד ע"ב	
דרושי נפילת אפים, ריש דרוש ה, דף מח ע"א-ב	
דרושי הלילה, דרוש ה, דף נה ע"א	
שער טל, פרק יא, כלל טז, ח"ב, דף עו ע"ב	עץ חיים
תיקון יו, דף יד ע"א	שער רוח הקודש
יחוד יט, דף מט ע"ב-ג	

## בעניין קבלת ד' מיתות בית דין

שם אהי"ה וד' שמות הוי"ה מלאים דעסמ"ב

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי קריאת שמע, דרוש ו, אות עה, דף כט ע"ג) מבאר ר'  
ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: שם וצריך לכוין ולקבל עליו ד' מיתות ב"ד מן ד'  
אותיות אדנ"י. כמבואר אצלינו בק"ש שע"ה ע"כ, עי' לעי' דרוש ה' דשם כתב הוי"ה  
ואדנ"י, וכן כתב ג"כ לק' דרושי הלילה דרוש ה' יע"ש, ועי' בש' רוה"ק דף נ"ה עמוד ב'  
יחוד י"ט דשם ג"כ כתב הוי"ה ואדנ"י, וכתב כמבואר אצלינו בק"ש דיוצר יע"ש, ועי'

בסדור להרב ש"ש זלה"ה בק"ש במילת אחד, שכתב לכוין לקבל ד' מיתות בד' מה' אותיות הוי"ה ואדנ"י וליחדם ע"י שם אהי"ה דאי' וד' שמות עסמ"ב דאבא יע"ש, ולא ידעתי איה מקומו בדברי רבינו לכוין כן, ועי' בזהר פ' צו דל"ג, עכ"ל.

ובספר פתח עינים (כוונות ק"ש דיוצר, תיבת אחד, אות ה, דף חי ע"א) כותב הוא ז"ל בעניין מ"ש שם יכוין למסור עצמו עק"ה וכו', וז"ל: אמנם מ"ש ליחדם ע"י ד' אותיות אהי"ה וע"י עסמ"ב, זה לא מצאתי מבוואר כעת, ועיין בזהר פרשת צו דל"ג, עכ"ל.

בספר מעיל אליהו (עמ' צא, בנדר"מ עמ' פח) כותב ר' אליהו סלימאן מאני – "לא זכיתי לראות איה מקום הקדמה זו". ובספר ברכת אליהו (עמ' סח) ובספר מעיל אליהו (בנדר"מ עמ' פח) כותב הוא ז"ל – "כעת לא מצא מקורם".

ובספר פתח עינים החדש (חלק ה, עמ' קפד) מזכיר ר' שריה דבליצקי את דברי מהרח"ו בספר שער הכוונות בעניין דידן, ומוסיף וז"ל: אך שם איתא רק חיבור אדני והויה ולא אהיה, וכמו כן אין שם ד' שמות עסמ"ב, וכתב הפת"ע באות ה' מקרי"ש דלא מצא המקור לזה [א"ה וכי"ב תמה בספרו שמן ששון דרוש ו' דק"ש אות ע"ח]. גם מעיל אליהו עמוד צ"א (לפנינו עמוד פ"ח) כתב, דלא זכה לראות איה הקדמה זו, וכן שם בברכת אליהו ע' ס"ח כתב גם כן דכעת לא מצא מקורם [א"ה וע"ע דעה והשכל ח"ד סימן י"א מש"כ בזה], עכ"ל.

ועיין התשובה הארוכה שכתב ר' עבדי' הדאיה בספר דע"ה והשכל (ח"ד, סימן יא, דף נט ע"ד – ס ע"ג). ועיין עוד מ"ש ר' יעקב שלתיאל ניניו בספר אמת ליעקב (קונטרס שפת אמת, תיקונים, אות יא, דף קכא ע"ג – קכב ע"א), כי שם מביא "תיקון קבלת ד' מיתות ב"ד ותפלה כוללת כל פרטי כוונת ד' יחודי תי' ד' מצות – ק"ש ותפילין וציצית ותפלה".

### בעניין קבלת ד' מיתות בית דין

פירוש שם אהי"ה וד' שמות הוי"ה מלאים דעסמ"ב

בספר דע"ה והשכל (ח"ד, סימן יא, אות ג, דף ס ע"ב) כותב ר' עבדי' הדאיה בדרך אפשר, וז"ל: אמנם נלע"ד ליישב בדרך אפשר אם בעיני ה' יוכשר, דשניהם כא' טובים, שפה א' ודברים אחדים, דמ"ש בק"ש שעל המטה ותייחד ג' אותיות וכו', הכוונה לייחד הב"ש הויה אדנו"ת שהם זו"ן ע"י ה"י דאימא שהיא אהיה המלוכשת בתוכם, דהרי כל עיקר כוונתנו בהעלאת המ"ן ולזווג או"א בק"ש הוא להביא מו' לזו"ן תמיד הוא הויה אדנ"י בשילוב, ומה ענין שם אהיה ביניהם, אלא והשם אהיה רמז לאימא שמתלבשת בנה"י שלה בבחי' מוח בזו"ן, וגם מ"ש ויאיר ע"ב באצ"י וס"ג בבריאה וכו', הכוונה היא כך והיינו דעל המכוין לכוין בזמן היחוד שיאיר השם עסמ"ב בעולמות ההם, ועי"ז יתיחדו ביחוד א' שלי, דהיינו בכל אחת כפי בחינתה במקום שפגם, דאם חטא בסקילה שפגם באות יו"ד שבשם, צריך לכוין להאיר עולם האצ"י ע"י שם ע"ב שהוא באצ"י אות יו"ד דבהתחלק שם הויה לעסמ"ב ולד"ע אבי"ע תהיה אות יו"ד שבשם שם ע"ב ועולם

האצי', וע"כ כשבא לתקן את הפגם ולייחד מה שהפריד, עליו לכוין בזמן היחוד להאיר שם ע"ב באצי' ששניהם נגד אות יו"ד שבשם, ובה מאיר אורים גדולים בזו"ן שהם הויה ואדנ"י, ומתיחדים ביחודא שלים ע"י אהיה שהיא אימא שמתלבשים נה"י שלה בהם בבחי' מוחין כאמור, וכעזה"ד בשאר דמב"ד, כל או"א לפי בחינתו, עכ"ל.

ובספר ברכת מאיר (חלק א, עמ' קה) מפרש ר' חיים מאיר ליכטזון, וז"ל: על ידי ארבע אותיות אהי"ה וע"י עסמ"ב. נלע"ד דרצונו לומר כי אהי"ה והעסמ"ב המייחדים להי"ה ואדנ"י, הם המוחין דאו"א שנחסרו מזו"ן מפאת חטאיו של האדם. ועתה כאשר מכוין לחזור בתשובה, נמשכים אותם המוחין לזו"ן מחדש. ולעת עתה לא ידעתי למה שמות אהי"ה אינם במילוי כמו ההיות, עכ"ל.

ואת דבריו מזכיר ר' שריה דבליצקי בספר פתח עינים החדש (חלק ט, עמ' מו), וז"ל: וע"ע בספר ברכת מאיר (על מטבע הברכה ח"א ע' צ"ז, ובמהדורא שניה עמ' ק"ה) שביאר דאפשר שהאהי"ה שהובא כאן, הם מוחין דאימא, והעסמ"ב הם מוחין דאבא, והם חוזרים לזו"ן ע"י המסירות נפש ומתייחדים, עכ"ל.

### בענין עלית נשמתנו להיכל ק"ק דבריאה

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות א, דף לו ע"א-ב) מקשה ר' ששון בכ"ד משה פרסיאדו, וז"ל: וכאן מקום קושיא מ"ש לעלות נשמתו להק"ק דברי', והלא מתחילת העמידה אנחנו בעולם האצילות, שכל העמידה היא באצילות כנו' בשער הכוונת דרוש ח' דק"ש ככוונת עזרת יע"ש דף מ"א, ושוב לא מצינו שירדנו משם.

ועוד דכאן כתב לעלות נשמתו בדוקא, ובק"ש כתב במלת אחד לעלות נרנח"י שלו למלכות העומדת בבריאה, דמה נשתנה להיות שם נרנח"י, ואפשר שהוא נרנח"י דנשמה.

גם צ"ל שלא כתב שברורים אלו נכללים בנקודת המלכות לעלותם לאצילות, שהרי נקודת דפנים לא ירדה לבריאה, כנו' בע"ח של"ד פ"ב כלל ח'. וא"כ איך הם עולים תכף בז"א דאצי' ובאו"א, עכ"ל.

ובספר שערי רחמים (ח"א, אות קיג, דף כה ע"ב) מבאר ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: שאלה. כתב הרב בסדור דר"ש במילת באהבה, יכוין להעלות נרנח"י שלו למ"ן להיכל אהבה שבהיכל ק"ק דישסו"ת דבריאה, ובסדור דחול כתוב להעלות נשמתו להיכל ק"ק דבריאה, ושאל הרב שמן ששון בספר פתח עינים ד ל"ז ע"א ד"ה וז"ל, וכן מקום קושיא מ"ש להעלות נשמתו להיכל ק"ק דבריאה והלא מתחילת העמידה אנחנו בעולם האצילות שכל העמידה היא באצילות וכו'. ושוב לא מצינו שירדו משם, ועוד בק"ש כתב באחד להעלות נרנח"י שלו, ובאהבה כתוב להעלות נשמתו, למה נשתנה ק"ש מבאהבה, ולמה נשתנה באהבה דחול מבאהבה דר"ש צ"ל ה' יע"א.

תשובה. תירץ הרב שמן ששון אפשר שהוא נרנח"י דנשמה, ור' אברהם סלים תירץ בק"ש העלינו נרנח"י דאח' ופ' דאח', ובאהבה דעמידה לעלות נרנח"י דאו"פ דפנים, יען יש לאדם נרנח"י דאח' ויש נרנח"י דפנים, בק"ש עד באהבה דעמידה שהם מוחין דאח' העלינו נרנח"י דאח', ובאהבה דעמידה שהם מוחין דפנים העלינו נרנח"י שלנו דפנים, כלומר אפילו אנחנו עומדים באצילות נרנח"י שלנו של פנים בהיכל ק"ק דבריאה, עתה באהבה אנחנו מעלים נרנח"י דפנים מהיכל ק"ק ובריאה למו' לאצילות, עכ"ל.

לעומת זה, בספר פתח עינים החדש (חלק ה, עמ' רכב) מזכיר ר' שריה דבליצקי מה שמקשה ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר פתח עינים, ומוסיף, וז"ל: ואיני מביין קושייתו דהלא אנו עכ"פ למטה מעולם הבריאה, ולכן אנו מעלים נשמותינו עד עולם הבריאה כיון שחלקי כלים וכו' עומדים שם כנ"ל, ואח"כ יעלו לאצילות ששם הוא מקום תפלת י"ח, עכ"ל.

### בעניין הניצוצין דרפ"ח

מקורות

בחלק מקורות מובאים מדברי מהרח"ו בעניין ניצוצין דרפ"ח בספר עץ חיים (שער יח, פרקים א-ב), ושם (שער יח, פרק ב) מבאר הוא ז"ל בפרטות מה בחי' האורות שירדו מד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' עסמ"ב, אשר הם כולם בזו"ן דאצילות.

ועניין רפ"ח ניצוצות מבאר מהרח"ו עוד בספר שער ההקדמות (דף כו ע"ב – כח ע"א) ובספר מברא שערים (שער ב, ח"ב, פרקים ט – יא, דף י ע"ב – יא ע"ג).

### בעניין הניצוצין דרפ"ח

ודרוש הדעת

בספר פתח עינים (כוונות ק"ש דיוצר, תיבת שמע, דף טז ע"ד) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: וזאת היא הכוונה דרך פשט בכללות, לכוין לעלות רפ"ח עם כלים דרפ"ח ולכלול אותם בנקודת המלכות העומדת עתה בהיכל אהבת דבריאה.

אמנם בסדור הרב ש"ש זלה"ה כתב ז"ל, בשם ע"ב הוא ברור ב"ן דע"י ואבא ז"א. ובשם ע"ב דס"ג הוא ברור ב"ן דנוקבא דע"י [ואעפ"י דדכורא דע"י הוא מ"ה ולא ב"ן הוא בבחינת מ"ה וב"ן דב"ן דע"י דהכל נק' ב"ן, ועיין מ"ש בקונטרסי ש"ש ח"א בע"ח שייב פ"ב יע"ש] ואימא ונוקבא דז"א. ובשם ע"ב דמ"ה הוא ברור ב"ן דא"א ויש"ס ויעקב. ובשם ע"ב דב"ן שהוא רבוע הפשוט הוא ב"ן דנוקבא דא"א ותבונה ורחל, עכ"ל [הרש"ש].

הנה כל זה נת' בדברי רבינו בשער ההקדמות בדרוש הדעת דף ג"ן, והובא ג"כ בנה"ש דף קט"ו [ג"ל] וז"ל, ונמצא כי העיקר הפרצו' הם ד' או"א וזו"ן, והם ד' אותיות הוי"ה, והם נכללו בגי' סבלבד שהם חב"ד ודעת כלול ב' עטרין, ונמצא כי כל העולמות אינם רק ג' בחינות חב"ד. והסיבה הוא כי שורש הכל הוא החסד והדין והרחמים וכו', והכתר הוא

הקוץ היו"ד וכו' יע"ש. א"כ נמצא כי כל בחי' הם אינם רק ג' בחי' חב"ד, א"כ ע"י ונוק' הם חו"ב, וא"א ונוק' הם חו"ג, והם הם ד' אותיות הוי"ה, והם נחלקים לעסמ"ב, ע"ב בעי', ס"ג בנוקבא דע"י, ומ"ה בא"א, וב"ן בנוקבא דא"א, והם נר"ן שבכתר, והוא נשמה שבאצילות.

ואח"כ רוח דכללות האצילות, והם חב"ד, והם או"א וישסו"ת, והם נחלקים לד' אותיות ע"ד הנז', והם עסמ"ב. אח"כ נפש דכללות האצילות, והם חב"ד, והם זו"ן ויעקב ורחל, והם נחלקים לד' אותיות הוי"ה ע"ד הנז"ל, והם עסמ"ב. ועיין ג"כ בהקדמת רחובות הנהר דף ק"ח ע"א והחדש ד"ה.

נמצא כי כל שם ע"ב הוא בעי' דכורא ואבא וז"א, וכל שם ס"ג הוא בנוקבא דע"י ואימא ונוקבא דז"א, ושם מ"ה שהוא חסדים דדעת דכולם, הוא א"א דכורא וי"ס ויעקב, ושם ב"ן הוא בגבורות דדעת דכולם, והם נוקבא דא"א ותבונה ורחל, ועיין עוד נה"ש ד"ע ע"א אות ט"ו והחדש דל"ו יע"ש, עכ"ל.

### בעניין סדר הכוונה בירור הניצוצין דרפ"ח

ממטה למעלה

ב"ה נרשום כאן מה שכתבו בספה"ק שיש לכוין בירור ניצוצין דרפ"ח ממטה למעלה, דהיינו ע"ב דב"ן ואח"כ ע"ב דמ"ה וכו'.

בספר תורת חכם (דף נג רע"א) כותב ר' חיים דילה רוזה, זו"ל: והנה כפי מש"ל משם הרב ז"ל, נראה שצריך לכוין בשמע הרפ"ח ניצוצין ממטה למעלה, ב"ן ואח"כ מ"ה ואח"כ ס"ג ואח"כ ע"ב, כי הב"ן הוא בחינת עיבור, והמ"ה מוחין דו"ק, והס"ג מוחין דאב"א, והע"ב מוחין דפנים, וכמ"ש מוהרח"ו ז"ל בשער ל"ט שער מ"ן ומ"ד פי"א יע"ש, וכן מוכרח מדברי מהרח"ו ז"ל בספר הכוונות בדרוש ב' מדרושי הי"ג מידות, כי תחילה נבררים ע"י זווג הסמ"ב, ואח"כ נבררים בירורי הע"ב ע"ש, עכ"ל.

בספר פתח עינים (כוונות ק"ש דיוצר, תיבת שמע, דף טז ע"ד) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, זו"ל: גם בענין סדר עליית רפ"ח, נראה דצריך לכוין ממטה למעלה, תחילה ע"ב שהוא רבוע הויה פשוט, ואח"כ ע"ב דמ"ה, ואח"כ ע"ב דס"ג, ואח"כ ע"ב דע"ב, גימ' רפ"ח ונכללים כולם תוך נקודת המלכות [שט"ל פ"ב] שהיא שם ב"ן, עכ"ל לעניינו.

וכן מוזכר בספר אור הלבנה (דף יג ע"א, ד"ה ודע שסדר), ושם מוסיף, זו"ל: ונודע שק"ש ומטבע ברכה שוים בסדר עליית רפ"ח והמשכת המוחין, ודכוותא בעליית רפ"ח דעמידה בתיבת באהבה וירידת המוחין, הכל שוה בזה, וכ"כ בפת"ע ד"ב ע"ג, עכ"ל.

וכן מזכיר ר' שריה דבליצקי בקצרה בספר פתח עינים החדש (חלק א, עמ' מג).

עוד בעניין הניצוצין דרפ"ח

עיינ בהמשך, בחלק ג' על תיבת באהבה, מה שנביא ב"ה בעניין ניצוצי פרצופים העליונים.





## באהבה

### חלק ב

### הקדמה

בחלק הראשון של סדר הכוונות של תיבת באהבה ביררנו ניצוצין דרפ"ח דפנים שנעלה בהמשך (באהבה – חלק ג) עד רום המעלות כדי להביא משם המוחין דפנים שיומשכו לזו"ן לאחר שיחזרו לעמוד פנים בפנים.

אחר שבתיבות הראשונות של העמידה נשלמו פרצופי זו"ן ע"י המשכת מוחין דאו"א, עדיין עומדת הנוק' אחור באחור עם ז"א, וצריך לנסור אותה מאחורי ז"א כדי להחזירם פב"פ. מהלך הנסירה נעשה כעת בחלק שני זה של סדר כוונות תיבת באהבה, ומתחלק למספר כוונות

עלית צלמי המוחין דיסו"ת מתוך ז"א על גבי ראשו  
 המשכת נה"י דאימא עם המוחין דבינות וגבורות לנוק'  
 עשית החותם השני ביסוד דנוק'  
 נסירה והעברת הנוק' לפני ז"א  
 קבלת ד' מיתות בית דין  
 העלת זו"ן לחיק או"א ויחודם

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ב, דף לב ע"ג-ד)

באהבה. הנה עתה כבר נשלם פרצוף ז"א ויעקב ורחל, אמנם עדיין רחל עומדת עתה אחור באחור עם ז"א, וצריך להחזירה פב"פ עם יעקב. והנה הוא צריך אל הנסירה כדי להחזיר פב"פ, ואמנם הנסירה הוא ע"י ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם (בראשית ב, כא) כמשי"ת בברכת המפיל חבלי שינה על עיני, אמנם עתה אף בלא הפלת תרדמה מספיק, לפי שעתה כבר קבל ז"א עד עתה מוחין שלמים מן או"א כנ"ל, ולכן אף אם יסתלקו ממנו כדי לתתם אל רחל, עדיין נשאר בו רשימו יתירה ואינו צריך להפלת התרדמה, אבל בלילה שאפי' בחי' רשימו לא נשאר בו כנודע, שאחר סיום התפילה מסתלקים המוחין מן ז"א ולא נשאר בו רק הרשימו, ואח"כ בלילה מסתלק אף גם הרשימו כמו שנתבאר

אצלינו בדרוש התפילין. ולכן צריך להפיל התרדמה בלילה כדי לנסור אותם, וביום ר"ה שצריך אז שינה והתעוררות בסוד השופר כמו שנתבאר שם.

הנה גם שם יש בחי' הנסירה נזכרה בפירוש בברכת אבות, וה"ס תיקון מה שתיקנו זכרנו לחיים בברכת אבות כמבואר שם. וטעם הדבר הוא לפי שיום ר"ה הוא רמז אל בריאת העולם בתחילת האצילות ובתחיל' ביאת המוחין בז"א, אשר לא היה אז בו עדיין לא מוחין ולא רשימו דילהון כלל. אבל עתה בברכת אבות של כל ימות השנה, אין צורך להזכיר בהם ענין הנסירה כי כיון שננסרו ביום ר"ה, אין צורך להזכיר הפלת תרדמה בשאר ימות השנה מפני הרשימו שנשאר בו כנז', וגם אין צורך להזכיר ענין הנסירה בפירוש, כי כבר היא נעשית מאליה שלא על ידינו, כיון שביום ר"ה ננסרה ע"י תפלותינו באומרנו זכרנו לחיים כנז' וביאור מלת באהבה, ר"ל שני אהבה.

והענין הוא כי הנה ביארנו בענין הק"ש, כי הטעם מה שנתקנ' בברכת אהבת עולם שהוא כנגד היכל אהבה שבבריאה, הטעם הוא לפי שע"י העלאת מ"ן משם עד למעלה באימא אשר באצילות נמשכים אותם המוחין הנז' אל זו"ן. והנה כדי להביאם פב"פ צריך להעלאת מ"ן אחרים. וכבר ידעת כי כל העלאת מ"ן הוא לצורך הזווג, ופעם הראשונה שבק"ש היה לצורך זווג או"א לתת מוחין לזו"ן בהיותם אחור באחור, ועתה צריכין מ"ן אחרי' לצורך זווג או"א פ"ב כדי להחזירם פב"פ, ואל תתמה מן הזווג הנרמז לעיל במלת אלהינו ואלהי אבותינו שלא היו שם מ"ן, שהטעם הוא לפי כי שם לא היה חסר רק בחי' כניסתם בז"א, אבל הם כבר היו קיימים ועומדים, אבל עתה הוא דבר מחודש, כי הוא ענין הנסירה אשר מציאות' הוא כי אימא מסתלקת מתוך ז"א ומזדווגת עם אבא כדי להוליד מוחין אחרים לרחל לבדה זולת המוחין הראשונים שניתנו לז"א, וז"ס ויבן ה' אלהים את הצלע (בראשית ב, כב), כי ה' אלהים הם או"א אשר נזדווגו והולידו אלו המוחין האחרים, ואז נכנסים נה"י דאימא עלא' עם התלבשות אלו המוחין האחרים החדשים בתוכם, והכל יחד מתפשטים תוך רחל לבדה, כדמיון שהיו בתחילה נה"י דאימא עם המוחין שבתוכם מתפשטים תוך ז"א, ועי"כ נגדלת רחל אב"א בכל שיעור קומת ז"א, ממש שוה בשוה עד בחי' הכתר שבו.

וענין הגדלת רחל הנזכר הוא באופן זה, כי להיות ששם באחורי ז"א עומדי' לאה ורחל, זו למעלה מזו, ולכן מתחילין נה"י דאימא לכנס בלאה, ואח"כ מתפשטת גם ברחל, ואז מתחברות לאה ורחל שתיהן, ונעשות פרצוף אחד בלבד, ועי"כ נגדלת ונעשית פרצוף אחד גבוה כשיעור קומת ז"א.

והנה לצורך ענין הנסירה הזו, צריך בהכרח העלאת מ"ן פעם אחרת כנזכר. וכולם יהיו מבחי' היכל אהבה שבבריאה, בסוד והוכן בחסד כסא (ישע"י טז, ה), ע"ד מה שהיה בעת ק"ש, אלא שהיכל אהבה שהיה בק"ש היה היכל אהבה שבבריאה שהוא היכל חמישי מתתא לעילא, אבל היכל אהבה לצורך מ"ן אלו של עתה הוא היכל אהבה של קה"ק דבריאה.

והענין הוא כי הגה היכל קה"ק הם ג' עליונות שבבריאה, אשר שם עומדים א"א ואו"א דבריאה, וכמו שבז"א למטה שבבריאה עצמה יש שית היכלין וחד מינייהו הוא היכל החסד והאהבה, כמו כן למעלה בהיכל ק"ק שלו עצמו יש היכל עליון הנקר' אהבה ג"כ, וכמו שהודעתך כמה פעמים כי ז' היכלין דבריאה דיוצר דשחרית דחול הם ז' היכלין שבז"א הכוללין כל י"ס דז"א כנודע, כי לבנת הספיר הוא ב' היכלות, והיכל קה"ק כלול מג' היכלות, והרי הם עשרה היכלות והם י"ס דז"א, רק שהם נכללין בבחי' ז' היכלין בלבד, ואלו הן ההיכלות דיוצר דשחרית דחול, וכנגדם יש ז' היכלות דנוק' דז"א והם ההיכלות של יוצר דתפלת ערבית דחול, וכנגדם יש ז' היכלות דיוצר דשחרית דשבת והם ז' היכלין עלאין דאבא דבריאה, וכנגדן יש ז' היכלין דאימא דבריאה, וכולם הם בסוד שבעה ושבעה מוצקות כפולות, ואין כאן מקום ביאורם. והנה הז' היכלות דיוצר דשחרית דחול הם בז"א דבריאה, וגם ז' היכלות האלה עצמן הם כפולים ומכופלים, כי כמו שיש ו' היכלין מתתא לעילא עד היכל הרצון, גם בהיכל הרצון עצמו יש בו שית היכלין אחרי' בתוכו, וז"ס ו"ו כפולה. ואח"כ בהיכל קה"ק שהם חו"ב שבז"א, יש שם כללות כל אלו ג"כ, ויש שם היכל אהבה א' יותר עליון, וזה ההיכל הוא המעורר ומעלה עתה המ"ן האלו.

ונמצא כי שני היכלות יש, ושניהם נק' אהבה, וזהו פי' באהבה – ב' אהבה, ופשט הלשון הוא כך, למען שמו באהבה, ר"ל כי כל הנז' עד עתה היה ע"י אהבה, וז"ש באהבה, כי ע"י העלות מ"ן היכל אהבה התחתון בעת ק"ש נעשה כל זה הנז' עד עתה בברכת אבות. ואח"כ תכוין כי באהבה, ר"ל ב' אהבה, והכוונה היא לעורר היכל אהבה העליון שיעורר מ"ן, עד שתגדל רחל נוק' דז"א אב"א, ואז תכוין ג"כ להביאה עי"ז פב"פ עם ז"א, כי אין לה יכולת לחזור פב"פ אלא עד שתהיה היא שוה כמוהו אב"א, דאל"כ אין בה כח כדי לקבל הארתו. ותכוין שע"י הכהן שושבינא דמטרונית' שהוא היכל אהבה, על ידו חוזרת פב"פ, וכל אלו הכוונות תכוין במלת אהבה.

והנה אחר חזרתה פב"פ עמו, מתמעטת ונופלת לרגלי ז"א בסוד נקודה קטנה, כי כל מה שנגדלה אב"א הלואי יספיק לשתוכל לישאר בבחינת נקודה קטנה בהיותה פב"פ. ונמצא שאז היא עומדת למטה בבחינה נקודה קטנה כנגד עטרה של היסוד דז"א, ואז תכוין לחזור ולבנותה ככתחילה בבחי' פב"פ, וזה יהיה במלות מלך עוזר ומושיע ומגן כמו שנבאר.

(דרושי הלילה, דרוש ב, דף נג ע"א)

והואיל ואתא לידן נבאר ענין התרדמה והנסירה של הנקבה, כי הכל ענין א' בנסירת לאה ורחל, כי שתיהם עומדות באחוריו כנודע. הגה הכתוב אומר (בראשית ב, כא) ויפל ה' אלהים תרדמה כו', והענין הוא שאחר שבאו המוחין ונכנסו תוך ז"א בהיותם מלוכשי' תוך נה"י דתבונה, ועי"כ נגדל ז"א הנקרא אדם, וכאשר רצה להגדיל גם את נוקב' שהיתה בסוד נקודה קטנה מאחורי צלעותיו, אז מה עשה הפיל תרדמה על ז"א. וענין התרדמה הוא

שהמוחין שנכנסו בו חזרו להסתלק ממנו כי הם חיותו, ונשאר ישן ונרדם, ואח"ך נכנסו מאחוריו אל תוך הנקבות ובתחילה יורדין תוך לאה ואח"ך מתפשטין עד תוך רחל, וכל זה שלא ע"י ז"א ועי"כ נכללות יחד לאה ורחל ונעשות פרצוף אחד בכל אחורי ז"א וננסרה מאחוריו.

וזה שאמר הכתוב (בראשית ב, כא) ויקח אחת מצלעותיו, פי' שנסרה ואח"ך ויביאה אל האדם, כי בתחילה בהיותה דבוקה באחוריו קודם הנסירה, היה חלק אור המוחין שבתוך ז"א הראוי להגדיל הנקב' נכנס תחילה תוך ז"א, ואח"ך יוצא האור מתוכו דרך נקב אחורי החזה לחוץ ובונה הכלים של הנוק', והיתה היא צריכה לקבל ולינק ממנו, ולכן לא יכלה להגדיל לגמרי, ולכן באה הנסירה והוא שהמוחין ההם נתנם ה' אלהים שהם אור"א אל הנקבה עצמה שלא ע"י ז"א כנז', ועי"כ נגדלו עוד הכלים שלה ונעשית פרצוף שלם שלא ע"י ז"א, ואחר שנגדלה ויביאה אל האדם פב"פ ונזדווגו יחד.

וא"ת והרי כיון שנסתלקו המוחין ממנו ונתנו לנוק', איך מזדווג עמה, אך הענין הוא כי אותם המוחין הראשונים שהיו לו ע"י הנה"י דתבונ', הם הם שנסתלקו ממנו ונתנו לנוק'. ואמנם אז עלה הוא יותר למעלה, ונכנסו בו מוחין אחרים חדשים יותר מעולים, והם מן הנה"י דאור"א עלאין הנקרא חו"ב. ונמצא שע"י הדורמיטא משיג מעלה יתירה, וכאשר מזדווג אח"ך עמה הוא בכח המוחין החדשים היותר מעולים כנזכר, וזכור ואל תשכח זה, ולא תחשוב שבעת הדורמיטא נשאר ז"א בלי מוחין.

ומצאתי בקונטרס אדם א', כי אז בעת הנסירה המשיכה אימא אל הנוק' דז"א עשרה חסדים שהם הויות דע"ב דיודין כי חסד בגי' ע"ב.

(דרושי ראש השנה, דרושים א, ג; שם, דרוש ו, דף צו ע"ג והמשך)

[עניין הנסירה]

(דרושי יום הכיפורים, דרוש ה, דף קב ע"ד – קג ע"ד)

ובנעילת יוה"כ אז אנו מזכירין ענין החתימה, כמ"ש חתמנו לחיים וכיוצא בזה, והוא כי עתה נעשה חותם דרחל אשר עיקר החותם הוא בה כנ"ל. וענין החותם הזה הוא בחי' היסוד שברחל שהוא הכלי של הרחם שבה, העשוי לקבל בתוכו הה"ג הנקר' מ"נ שלה, וגם לקבל בתוכו טיפת מ"ד בעת הזווג. והנה ענין החותם הזה הוא כי נודע כי כל בנין י"ס דרחל הם נעשים ונבנים מן נה"י עצמם דז"א, ומן החסדים אשר בתוכם מן הפנימיות עצמו של ז"א. והנה בנצח והוד דז"א יש בכל א' מהם ג' פרקין, ומהם נעשין ג' ספי' דקו ימין וג' ספי' דקו שמאל של רחל, אבל היסוד דז"א אינו ארוך ומתפשט כשיעור נו"ה. והנה חצי התחתון דת"ת דז"א ממנו נעשה כתר של רחל, ומן היסוד שלו שאין בו אלא ב' פרקין, והם היסוד והעטרה שבו, נעשים הדעת והת"ת של רחל. ונמצא כי יסוד דז"א מסתיים עד סיום הת"ת של רחל.

והנה היסוד והמל' אשר ברחל, אין להם על מה שיסמכו כנגדם בקו האמצעי דז"א, וא"כ מהיכן יעשו בחי' יסוד ומלכות. ואמנם בדרוש אלפא ביתא דאטב"ח כו', ביארנו כי בהיות המל' שהיא רחל בסוד נקודה קטנה כלולה מ', אותה הנקודה מתחלקת לעשר נקודות, ואח"כ מתחברין בה הארות אחרות עד שנשלמה ליי"ס. ונמצא כי כבר יש בה מבחי' עצמה משרשה ב' נקודות, א' לצורך היסוד שבה וא' לצורך המל' שבה. ושם נתבאר כי נקודת הת"ת מתחברת עם נקודת היסוד שבה, וממנו נעשה היסוד שבה.

גם בדרוש קטנה נערה ובוגרת נתבאר ענין היסוד והמל' שבה, מאיזה בחי' נעשו. ונמצא כי החותם הזה הנו' אינו בחי' היסוד שלה ממש, אבל הענין הוא בסוד גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין חתום (שה"ש ד, יב), והענין הוא כי מפחד החיצונים שלא יתאחזו שם לב' טעמים. האחד הוא לפי שהנקבה כולה דינים, אשר החיצו' אין להם אחיזה אלא בדינין. ועוד לפי שרחל היא העשירית התחתונה שבכל עולם האצילות, ולכן היה יכולת אל החיצונים להתאחזו ביסוד שלה שהוא פתחה של רחל, שמשם יוצא כל השפע בסוד לפתח חטאת רובץ, ולכן הוצרך להנתן ביסוד ההוא שבה חותם א' לשמור המקום ההוא מן החיצונים שלא יכנסו שם, כדרך כל האדם השומר איזו דבר ע"י החותם הנחתם בו, וזמ"ש גן נעול אחותי כלה, כי זאת הכלה הנקרא רחל היא נעולה, והמעייין שבה שהוא היסוד הממשיך מ"נ, הוא חתום ע"י חותם, א' כדרך הכלה דאוגרת פתח' לבעלה לבל ישלוט שם זר בה עד שתזדווג בבעלה בעת ליל ח' עצרת כנ"ל.

והנה החותם הזה ניתן ביסוד שבה מן אימא עצמה מנה"י שבה כמו שיתבאר, ולכן נקרא חותם לכמה טעמים. הא' הוא אותיו' תחום, לרמוז כי הוא תחום הקץ וסיום המל', ועד שם יכולים החיצונים להתאחזו, ומן התחום ההוא ולפנים אינם יכולים לכנס. והב' הוא כי הוא אותיות חמו"ת, ר"ל כי אימא עילאה היא אימ' דז"א בעלה של רחל, ונמצא כי היא חמותה, ובא לרמוז כי חותם זה נעשה בה מן נה"י דאימא הנק' חמות שלה. והג' הוא לסיבה הנ"ל, כי זהו כעין החותם הנחתם באיזה מקום לשמרו שלא יגעו בו זרים. והד' הוא כי הוא אותיות חומת, כי הוא כעין חומת העיר העשויה לשמירה כדי שלא יכנסו בתוכו זרים. והה' הוא כי כמו שהחותם אינו העיקר רק הטבעת שבו חותמין על השעוה, אבל החותם הנחתם והנרשם בשעוה אינו דבר ממש רק דמות ותמונת הטבעת, כך היסוד והמלכות של הנקבה אינם כמו שאר הספיר' שבה לטעם הנ"ל, כי הנה שאר ספירותיה יש להם על מה שיסמכו בנה"י דז"א, חוץ מן היסוד והמלכות אשר בה אשר אינם רק הארה בעלמא וחותם הנחתם בהם מן ספי' הא' כנודע, כי היסוד נק' כ"ל לפי שבו מתקבצים כללות כל האורות העליונות ואינם הארות בפני עצמם, כי הנה ה"ג לבדם הם ומתפשטים בחסד עד הוד שבה, וכללות חותם הנחתם מן הארתם הוא הניתן ביסוד, וכעד"ז במל' כי היא מן הארת חותם היסוד נחתם חותם ב' גרוע מן הא' וניתן במלכות שבה, כי לכך נקרא כל"ה – כ"ל ה', כי בה מתקבצי' כללות הארות עליונות שביסוד שבה. והנה בטעם ה' הזו יתבאר משז"ל ד' דברים צריכים חותם בתוך חותם וסימנם חבי"ת, ואין אנו בביאור ארבעתם זולתי ענין אות י' של חביות שהוא יין.

והענין הוא כי ה"ג שביסוד שבה נקרא יין וצריכין חותם ע"ג חותם לשמור מן החיצו', כי אין החיצו' נאחזים אלא בגבו', לפי שהקלי' הם שמרי היין כנודע. והנה ב' החותמות הם אלו, א' ביסוד שלה אשר הוא נעשה מהארת כללות האורות שבה' קצוות הגוף, וזהו חותם הפנימי, ועליו יש חותם יותר חיצוני והו' המלכו' שבה הנעשה מהארת כללות כל האורות שביסוד. ונמצא כי חותם הב' הארתו גרועה מהארת החותם הא', כי ממנו נחתם. ובערך שיש מן האורות שבגוף אל חותם היסוד, כך יש מחותם היסוד אל חותם המלכות שבה, והרי זו כדמיון הטבעת החותם צורתו ע"ג השעוה, וחזרה השעוה להיות כדמיון הטבעת, ובלי ספק כי חותם השעוה הוא תולדות הטבעת, והוא גרוע מאד ממנו. ואח"כ נותנים דיו שחורה על החותם הנחתם בשעוה עצמה, ובה חותמים חותם ב' ע"ג הקלף והנייר, ונמצא כי חותם הנייר היא תולדת חותם השעו', ודבר זה נאמר בהקדמת התיקונים בענין שינוי ד' עולמו' אבי"ע בענין מראות יחזקאל.

ודע כי חותם היסוד נקרא ציון וחותם המל' נק' ירושלם כנודע, כי היסוד נק' נקודת ציון שהוא יותר רחמי' מירושלם שהוא דין כנו' בס"ה, וז"ס חומת בת ציון הורידו כנחל דמעה כו' (איכה ב, יח) ועל חומתיך ירושלם הפקדתי שומרים כו' (ישעי' סב, ו) כנ"ל, כי חותם הם אותיות חומת, ונמצא כי יש חומת ציון וחומת ירושלם, והם סוד חותם בתוך חותם הנז' בדברי רז"ל. והטעם הששי יתבאר לך במה שנבאר לך ענין החותמות האלו, מה ענינם ומהיכן נמשכין.

הנה נודע כי המוחין דז"א הם בחינת אורות בלבד, והם מתלבשין תוך הכלי' של נה"י דאימא, כי האורות של נה"י דאימא עלו למעלה כנו' בסוד פסוק אדם כי ימות באהל (במדבר יט, יד), וארז"ל (ברכות, דף סג ע"ב) אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. ואח"כ נכנסין נה"י דאימא תוך הכלים דחב"ד דז"א הנקרא תלת חללי גולגתא, והנה אימא נק' אהי"ה, וכל ספירה מי' ספירות יש בה שם אהי"ה, וג' אהי"ה אשר בג' ספי' קו ימין שבה שהם חח"ן הם במילוי יודין העול' קס"א, ושל קו שמאל שבה שהם בג"ה הם במילוי אלפין העולה קמ"ג, ושל קו אמצעי שהם דת"י הם בההי"ן העולה קנ"א. ונמצא כי בנה"י שלה יש ג' אהי"ה דיודין ואלפין ודההי"ן, ונמשכ' הארה מן ג' אהי"ה האלו ביסוד רחל ונעשה בה בחי' החותם הנז', כי הנה ג' שמות אהי"ה הנז' במילוי יודין אלפין וההי"ן הם בגי' חותם. והרי נתבאר טעם ו' למה נקרא חותם, והענין הוא כי להיות כי הארה זו היא מנה"י דאימא עילאה, ונודע שאין החיצונים נאחזים בג"ר מבינה ולעילא, ולכן הארה זו הניתנ' ביסוד שבה נעשה חותם (דאימא) השומר את החיצונים מלכנס שם.

אמר הכותב פקח עיניך בענין החותם הזה, והנלע"ד בזה הוא כי כמו שנתבאר שאין ז"א יכול לקבל את הנפש והרוח והנשמה שבו הנק' אורות ועצמות בלא כלים, כי עשר ספירות הם הכלים והגוף, ובתוכם מתפשטים האורות שהם נר"ן, והם נקראים בשם מוחין דעיבור ויניקה וגדלות, כי הנפש נכנסת בזמן העיבור והרוח בזמן היניקה והנשמה אחר היותו גדול ואיש בן י"ג שנה ויום א', וכמו שאיננו יכול לקבל אורותיו הנז' עד

שבתחילה יתלבשו תוך הכלים דנה"י דאימא, ואח"כ נכנסים תוך ג' ספירות ראשו' דז"א שהם חב"ד שלו בבחי' כלים, והם נק' תלת חללי גולגלתא. ונמצא כי המוחין הם אורות ולא כלים, בין בעיבור בין ביניקה בין בגדלות. והנה הכלים של נ"ה דאימא הם ארוכים ומתפשטים בב' הקוים דז"א, אבל כלי היסוד דאימא הוא קצר ואיננו מגיע רק עד החזה דז"א, וכשאח"כ מתגלים אורות החסדים למטה מהחזה, מוכרח הוא שאין נשמה בלא גוף ואין אור בלי כלי, ולכן אעפ"י שהכלי עצמו אינו יורד למטה, עכ"ז נמשכת הארתו למטה להלביש את אורות החסדים. וכן כללות החסדים שביסוד דז"א ושבמל' שבו, אינם בלתי לבוש אלא ע"י הארה הנמשכת מן הכלים של אימא כנו', וכלי ספק כי הארה זו היא איזו בחי' חיצונה שבכלים שלה, והיא היורדת להלביש את אורות היסוד ומלכות דז"א, וחיצוניות הכלי הזה ודאי שהיא גרוע מן הכלים העליונים, ולכן נקרא בחי' חותם בעלמא.

והנה כך בנוק' דז"א, כי האורות שבה הם גבו' והכלים שבה הם י"ס עצמן, ואינה יכולה לקבל אורותיה עד שיתלבשו תחילה בכלים החיצונים הנק' אחוריים דנה"י דז"א, ואח"כ מתלבשי' בכלים שלה, וזהו ענין הנסירה כנ"ל. והנה ביסוד ומלכות שבה לא הגיע המשכת הכלים דנה"י דז"א כנ"ל, ולכן כדי שלא ישלטו בה החיצוני' באורות שבב' ספי' האלו שהם גבו', לכן ירדו בחי' חיצוניות כלים דנה"י דאימא והלבישום, ונכנסו תוך הכלים שלה עצמה, והם נק' חותם. ובוה יובן כי חותם דבר א' והיסוד דבר א' ואין הכל א', ואם נרצה להרחיב הביאור יותר נוכל לומר כי גם הארת הכלים דז"א ירדו ביסוד ומלכות שבה, וגם בתוך הכלי האלו דז"א יש חותם הנז' שהוא כלים דאימא, ואין נקרא חותם רק הכלים דאימא כי הם המונעים את החיצונים לכנס שם כנו'.

### פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק טז, דף נו ע"א-ב)

באהבה. והנה עתה כבר נשלם פרצוף ז"א ויעקב ורחל. אך עדיין עומדת רחל עם ז"א אב"א, וצריך להביאה פנים בפנים עם יעקב. והנה היה צריך לנסרה כדי להביאה פב"פ, והנסירה היא ע"י הפלת דורמיטא על האדם, הנז' בסוד המפיל חבלי שינה על עיני. אך עתה, לפי שכבר קיבל הז"א מוחין שלימים דאו"א כנ"ל, לכן אפילו כשנסתלקו ממנו כדי לתתם לרחל, עדיין נשאר בו רשימה גדולה, ואין צריך לישן. אך בלילה, אפילו רשימה לא יש, כי הלא אחר סיום התפילה חוזרין המוחין להסתלק כנודע ונשאר בו הרשימו, וכשהוא בלילה, אפי' רשימו אינו בו כמ"ש בסוד תפילין, לכן בלילה צריך שינה בסוד הנסירה.

וביום ר"ה שצריך שינה ואתערותא שהוא סוד שופר כנודע, וגם שם יש סוד הנסירה כנו' בפירוש זכרנו לחיים כמבואר שם. והענין כי אז הוא רומז לבריאת העולם, שאז היתה תחלת האצילות וביאת המוחין, ועדיין לא היה רשימו ולא שום דבר כלל, אך עתה א"צ,

כי אחר שכבר ננסרה בר"ה, הנה בשאר הימים אין צריך לשינה מפני רשימו הנשאר, ולא לנסירה כלל כנ"ל בפירוש, כי נעשין מאיליו כיון שננסרה בר"ה ע"י מעשינו.

ונבאר עתה מלת באהבה, שפירש הענין – ב' אהבה, פירוש שני אהבה. והענין כי כבר ביארנו בק"ש כי נתקנו בברכת אהבת עולם שהוא היכל אהבה שבבריאה, שעל ידי העלאה מ"ן משם עד למעלה באמא של אצילות, ומשם המשכנו מוחין הנ"ל אל זו"ן. והנה להביאם פב"פ צריך להעלות מ"ן אחרים, וכבר ידעת כי כל העלאות מ"ן הוא לצורך הזיווג. ופעם א' שבק"ש הוא לעשות זיווג לאו"א, לתת מוחין לזו"ן בהיותן אב"א. ועתה צריך לתת מ"ן אחרים, לצורך זיווג פעם ב' לשיבואו פב"פ. ואל תקשה מזיווג אלהינו וכו' שלא היה שם מ"ן, כי שם לא היה חסר רק הכנסתן לז"א כנ"ל. אך עתה הוא דבר מחודש והוא סוד הנסירה כנודע מציאותה, כי נוטלת בינה הנה"י מזעיר אנפין, ומזדווגת עם אבא להוציא המוחין זולת הראשונים לרחל לבדה, שהוא סוד ויבן ה' אלהים את הצלע (בראשית ב, כב). וה' אלהים הם או"א, ואז נכנסים נה"י דבינה עם אותן מוחין חדשים של רחל ברחל דוגמת שנכנסו בז"א, ואז נגדלת רחל בהיותה אב"א בכל מדת גוף ז"א ממש עד הכתר שבו.

וסוד הדבר, כי להיותם שם רחל ולאה, הנה כשמתחלת הבינה להכנס בלאה, אז לוקחת ללאה ולרחל ומחברת יחד לפרצוף א', ואז היא גדולה כמותו. והנה לצורך זה צריך העלאה מ"ן אחרים, וכולם מצד היכל אהבה שהוא בסוד והוכן בחסד כסאו (ישעי' טז, ה), רק כי היכל אהבה הא' שבק"ש היה תחתון, והוא היכל אהבה שהוא היכל הה' מלמטה למעלה בבריאה, אך למ"ן אלו של עתה הוא מהיכל אהבה שיש בק"ק דבריאה, כי הלא היכל ק"ק דבריאה הוא ג"ר דבריאה ששם א"א ואו"א, וכמו שלמטה בז"א יש שית היכלין, וחד מינייהו היכל חסד ואהבה. גם לעילא בהיכל ק"ק יש היכל אהבה עליון.

וכמו שהודעתך כמה פעמים, כי ז' היכלי דבריאה הנה הם יו"ד היכלין דז"א שהם י"ס כנודע, כי היכל לבנת הספיר הוא ב' היכלין כנודע, והיכל ק"ק כלול מג', הרי י' היכלין. והם י"ס דז"א, רק שהם כלולים מז' היכלין לבד, ואלו הם של יוצר דשחרית. וכנגדם ז' היכלין דנוקבא, והם דערבית. וכנגדם ז' היכלי דיוצר דשחרית שבת, והם ז' היכלין עלאין דאבא. וכנגדם ז' היכלין דערבית דשבת, והם ז' היכלין דאמא. וכולם הם בסוד שבעה ושבעה מוצקות כפולות, ואין להאריך. אמנם ז' היכלין דיוצר דשחרית דחול, הם בז"א דבריאה. וגם בז' היכלין אלו עצמן הם כפולות ומכופלות, כי כמו שיש ו' היכלין עד היכל רצון, גם בהיכל רצון עצמו יש ו' היכלין אחרנין בתוכו, והוא סוד ו"ו כפולה. אח"כ בהיכל ק"ק דבריאה שהם כח"ב, שם יש כללות כל אלו ג"כ, ויש שם ג"כ היכל אהבה א' יותר עליון, וזה מעורר עתה מ"ן אלו.

נמצא שהם ב' היכלי אהבה, וזהו – ב' אהבה. ופשט הלשון הוא כך, למען שמו באהבה, פירוש כי כל הנ"ל עד עתה היה ע"י אהבה, וז"ש באהבה, כי ע"י העלאות מ"ן בהיכל אהבה התחתון בעת ק"ש נעשה כל זה הנ"ל עד עתה בברכת אבות.



ואח"כ תכוין כי באהבה הוא – ב' אהבה, לעורר להיכל האהבה הב' העליון שיעורר מ"ן עד שתתגדל רחל אב"א, ואז תכוין להביאה ג"כ עי"ז פב"פ אל הז"א, כי אין לה יכולת להיות פב"פ רק בהיותה שוה כמוהו באחוריו, כי אם אין בה כך, אין בה כח לקבל אורו. ותכוין כי כהן שושבינא דמטרוניתא, והוא היכל אהבה, וע"י חוזרת פב"פ. הרי כל זה תכוין במלת באהבה.

והנה אחר חזרתה פנים בפנים, מתמעטת ונופלת לרגלי ז"א בסוד נקודה, כי כל גדלותה אב"א הלואי יספיק לשתוכל להשאר בסוד נקודה קטנה בהיותה פב"פ, והיא ממש למטה נקודה קטנה נגד עטרה של יסוד דו"א, ואז תחזור ותכוין לבנותה ככתחלה בסוד פב"פ, וזהו ע"י מלך עוזר ומושיע ומגן.

והנה אני מסופק אם נכנסין נה"י דאמא ברחל בהיותה באחור ג"כ, או שתמתין עד שתחזור פב"פ, ואז נכנסין בה ודאי, שבהיותה פב"פ אז נכנסים בה בלי ספק.

גם אני מסופק ששמעתי טעם אחר ממורי זלה"ה. ונראה בעיני שאמר טעם זה על קושיא א' שהקשתי לעיל, והרי כל הענין הנסירה צריך הפלת דורמיטא, לכן בלילה אנו מברכין המפיל חבלי שינה על עיני וכו' כמבואר, וא"כ איך עתה הפלת דורמיטא בז"א, כי אחרי שניתנין נה"י דאמא להנוקבא בהיותה אב"א, כנלע"ד בלי ספק כנ"ל, וא"כ איך הוא השינה. והטעם הוא בזה, כי הכלל הוא, כי כאשר צריך לתת מוחין לז"א ונוקבא, אז עולין בסוד מ"ן. אך כשהמוחין הם לרחל לכדה, אז הז"א לבדו עולה בסוד מ"ן, וזהו הטעם ששמעתי ממורי ז"ל. ונלע"ד שאמר טעם זה לתשובת שאלה הנ"ל, והוא כי הלא עתה יש כבר מוחין שלימים אל ז"א, וכוונתינו לתת גם אל המלכות, ולכן הוא לבדו עולה בסוד מ"ן, אך בשאר המקומות אפילו המלכות עולה, ואז יש שינה אלינו, כי אנחנו בני המלכות, ואיני זוכר זה היטב.

### עץ חיים

(שער הכללים, פרק יג – סוד הנסירה, ח"א, דף י ע"ב)

ודע כי מ"ש הפסוק ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם ויישן (בראשית ב, כא), הענין כי המוחין הבאים לז"א מסתלקין ממנו ונכנסין בנוקבא שהם נה"י דיש"ס ותבונה עם המוחין שבהם, והם מסתלקין מז"א ונכנסין בה שלא עי"ז ז"א ככתחלה. וז"ס ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם ממש, ואז לאה נכללת ברחל, לפי שלא יצאת אחורי רישא דז"א כנודע, ועתה שהמוחין יוצאין מז"א ונכנסין ברחל העולה עד למעלה ברישא דז"א, ואז נכללת בה לאה.

וא"ת א"כ כיון שהמוחין נסתלקו מז"א וניתנו לנוקבא, א"כ האיך יכול עתה להזדווג עמה. והענין הוא כי עי"י הדורמיטה מקבל ז"א מוחין חדשים יותר מעולים מאו"א, והזווג הוא אז יותר עליון בהיות שיש לו מוחין מלמעלה, וזש"ה (בראשית ב, כא) ויקח אחת

מצלעותיו – פי' שנסרו, ומ"ש ויביאה אל האדם – הוא ז"א, שתחלה בהיותה אחורי ז"א היא יונקת ממנו, ואז נעשין הכלים שלה כולם ע"י האור של ז"א היוצא לאחור, ועתה ה' אלהים – שהוא או"א, לקחו הכלים שלה שהיו מאחור ועשאוהו פרצוף שלם כמו הז"א, ואח"כ ויביאה אל האדם פב"פ.

(שער כ, ריש פרק ט, ח"א, דף ק ע"א-ג)

ועתה נבאר כל זה בעז"ה, הנה תחלה בא לו זה הצלם דגדלות מבינה דיש"ס ותבונה מבחי' חיצוניותם שהוא באחוריים, בין בכלים בין באורות, ונכנסין בז"א ונעשין בו כלי הפנימי מכולם בבחי' האחור לבד שהוא חיצוניותו, ובתוכו המוחין שהיא נשמה לו, וכל זה בבחי' אחור, ואז עומדין אב"א זו"ן, ואז נגדלת הנקבה באחור ז"א. והוא כי הנה הז"א לוקח חלקו וחלק שלה, כי הוא בן בכור וא"כ לקח תחלה כלי שלו ושלה באחור לבד מבחי' מ"ה וב"ן, וכן עד"ז באורות. ונמצא שיש בו עתה מ"ה וב"ן באור נשמה וכלי הפנימי לו, וכן לנוק'.

ואמנם הגבורות דב"ן דמ"ה שבאבא ניתנין בנה"י דאימא, ונעשו חסדים בערך הגבורה דאמא כנודע, שהם ג"כ גבורות דב"ן דב"ן דחלקה, והחסדים דמ"ה דמ"ה דאבא עם החסדים דמ"ה דב"ן דאמא ניתנין בנה"י דאבא, ונעשו חסדים דאמא גבורות בערך חסדים דאבא כנודע. וכל זה נכנס תחלה כולו תוך הז"א, ואח"כ דרך האחור שלו היה מאיר לנוקבא, ונותן לה אז הארה מהמוחין שבנצח הוד יסוד דאימא, אשר כולם הם בחינת ב"ן שלו ושלה, ונותן לה הארה משלה בלבד שהם הגבורות דב"ן דב"ן, וגם נותן לה הארת הגבורות דב"ן דמ"ה.

ואח"כ בעת הנסירה מסתלקין נה"י דאו"א, וב' בחי' חכמה וחסדים בין דאבא בין דאמא נשארין בסוד אור מקיף על ראש ז"א, והשאר שהם הבינות וגבורות נכנסין בנוקבא, ונגדלת בכל האחור שוה אליו, כי אז נוטלת הם עצמן ולא הארתן לבד כבתחלה, ואז נעשה בחי' היסוד שבה, כי מתחלה ע"י הארה לבד הנמשכת לה ע"י ז"א לא נעשה בה רק בחי' המלכות שבה, (ואח"כ) [ועתה] נעשה היסוד שבה, והם ציון וירושלים כנוצר במ"א, ואח"כ מעלים אותן או"א לחופה בהיכל עילאה דילהוץ אחר נסירה, ועדיין אין בהם רק אורות דאב"א ומזדווגים שם פב"פ ונותן בה החסדים דאמא, שגם הם אינן רק ה"ג מ"ה דב"ן מבחי' עצמו, אלא שבערך הגבורות שלה נקרא חסדים, ואז אלו החסדים נקרא רוחא דשדי בגווה, כי אז הוא בסוד זווג ממש, אמנם הכלי שלה הוא היסוד שלה והמ"ן הם ה"ג של חלקה שלוקחת בעת הנסירה כנ"ל. אך אלו ה"ג עצמם שלו נקרא רוחא דיליה דשביק בגווה, כי הנה ז"א סוד רוח, אך בהנתן בה נקרא נפש בצאת נפשה, ולכן נקרא בן ולא בת, ולהיותו בסוד אב"א אינו זווג גמור רק רוחא דשדי בגווה, והוא שורש להעלות כל הברורים עד ימות המשיח, והוא שורש לכולם כי הוא השורש הראשון דב"ן וע"י מתבררין כל בירורי המלכים של זו"ן.

ואמנם אח"כ חוזרים פב"פ, ואז באים בחי' אורות הפנים דבינה שבתבונה ויש"ס מלובשין בפנימיותן ממש, ואז נותן לה בסוד הארה בחי' ה"ג שלה ב"ן דב"ן ובסוד זווג ממש ה"ג שלו הנקרא חסדים דאימא כנ"ל.

(שער כה, פרק ב, כללים של חו"ג, כלל ד, ח"ב, דף ו ע"ב-ד)

דע שיש חילוק בין ר"ה שהוא דוגמת מעת בריאת עולם לשאר ימות החול, והוא שבעת בריאת עולם וכן בר"ה נמשכין בה ה"ג ע"י אמא עצמה בסוד (בראשית ב, כב) ויבן ה' אלקים את הצלע, אך בשאר ימות השנה אינן נמשכין לה הגבורות אלא ע"י זעיר אנפין לבד מאחוריו.

ודע שאלו הב' חותמות הנז' בכוונת נעילת י"כ, אינן נשלמין יחד אלא בהיותן אב"א, אז לוקחת זו החותם הב' הגרוע, שהרי נודע שכשעוברין הארת המוחין דרך האחור הם נכנסין מלמעלה למטה, דוגמא כמו שנכנסו בז"א, וא"כ תחלה נכנסה הארת החותם עם הגבורות דשייכי לחלק המלכות, ואלו ירדו ביסוד שלה. ואח"כ בנסירה לקחה מוחותיה ע"י אמא עצמה שנכנסים בה נה"י עצמן דאמא, לכך ירד החותם ההיא שהיה ביסוד שלה עד המלכות שבה, וירד אח"כ חותם הראשון דאמא העיקרי ביסוד שלה.

והראשון נקרא דל"ת א' מנצפ"ך א' שבמלכות שבה, והב' נקרא דל"ת ב' ומנצפ"ך ב' שביסוד שלה. והראשון הם בחי' גבורות שבגבורות, והב' ביסוד הם חסדים שבגבורות, והם ה' דמים טמאים וה' דמים טהורים, מנצפ"ך כפול, וכולם גבורות כנ"ל.

ואפשר לומר שתחלה נתפשטו (נ"א לא נתפשטו) הגבורות עצמם בגופא באחורי ז"א, יען היותה מהחזה ולמטה ונמצא דעת שלה מכוון נגד היסוד שלו, ולכן לא נכנסו בה אלא בחי' הכללות דחלק היסוד, לפי שהרי כל הגבורות לא קבלתן אלא מיסוד דז"א אל הדעת שלה, אך הגבורות עצמן לא קבלתן, ולכן בחי' היסוד שלו נתפשטו בגופה ובחי' המלכות שלו נתפשט ביסוד שלה. ואחר שננסרה לקחה ה"ג עצמן ונתפשטו בגופא, ואז ירדו כללותיה של חלק היסוד עד היסוד, וכללות המלכות ירדה עד המלכות שבה, והרי נשלם התפשטות הגבורות שלה, וכ"ז היתה מחמת קבלתה ע"י ז"א כנזכר, אך ז"א נתפשטו בו החסדים בפ"א, והנה כ"ז עדיין הוא גבורות ראשונות לצורך עצמותה לגדלה.

ואח"כ בזווג ראשון נותן לה ה"ג עצמן יותר ממותקים ונקרא שם מ"ה דב"ן, והוא רוחא דשדי בגווה תוך זה החותם הראשון, וזה נשאר בה תמיד בסוד נפש פנימית שלה, כי הראשונות היו הארת נפש, וזה נפש עצמה ונשארין בה תמיד לצרכה. ואח"כ כשנזדווג שנית חוזרת לקחת מ"נ ומוחיין החדשים היא והוא, ומזדווגים ע"י ההוא רוחא דעאל בה בקדמיתא, כי הוא המתקנם שם ומעלה אותן, באופן שהחותם הוא הכלי לבושי אמא והמ"ן גבורות ראשונות הוא להגדיל עצמותה, והגבורות שנית דביאה ראשונה הם נפש פנימי גמור, שהיא רוחא דשדי בגווה, להעלות כל מ"ן שהם הגבורות החדשים. נמצא

דרוחא דשדי בגווה והגבורות החדשים, כולם הם מנצפ"ך ממש, והם מ"נ אלא שאלו חדשים ואלו ישנים שרשים אל אלו חדשים, ואמנם החותמים עצמן הם כ"ב אותיות התורה.

(שער כט, פרק א, ח"ב, דף כ ע"ב – כא ע"ב)

דרוש כולל כל בחי' ז"א כסדר וגם ענין נסירה באורך.

ענין הנסירה. הנה תחלה ע"י מוחין דקטנות היו דבוקים [זו"ן] אב"א, לפי שעדיין אחריים שלהם הם דינין של אלקים, ואח"כ הפיל שינה לז"א וחזרין המוחין להסתלק ממנו ונשאר בבחי' יניקה, שזהו השינה והבן זה מאד. ואז חכמה וחסדים הוסרו מתוך הלבושים של נה"י דאמא כנודע, ונשאר עומדין ערומים בסוד או"מ על רישא דז"א, וגם חצי דעת תחתון המחבר את ב' עטרין כנודע, וכן חצי דעת העליון גם הוא נשאר עמהן חציו דמצד החסדים.

ואמנם בינה וגבורות, וחצי דעת תחתון וחצי דעת עליון, אלו נשארים מלובשים תוך נה"י דתבונה (נ"א דאימא), וכן הם נסתלקו מז"א, אמנם לא נשאר בסוד או"מ כמו האחרים כדי להאיר משם מן בחי' הרשימו שעולה ג"כ סוד שינה כנזכר אצלינו בענין תפילין (נ"א התפילות), ואמנם אלו נתלבשו תוך נוקבא וכמ"ש אח"כ.

ואח"כ חזרין להסתלק מן הנוקבא וחזרין תחלה להתחבר עם חכמה וחסדים בסוד או"מ ג"כ עמהם. ולעשות זה צריך זווג אחר באו"א ונמשכין מזווג ההוא (נמשך מן אבא) ב' מנצפ"ך – א' ביסוד אמא וא' בסוד דמלכות, וא' נמשך לחכמה וא' נמשך לעטרא דגבורה, וע"י (אותה העטרא) נמשך אותו המנצפ"ך הב' אל יסוד דמלכות, ואלו המנצפ"ך כפולים הם יותר (המוחין) נמתקים, כי החכמה היא גבורה בשרשה, כי לכן חכמה דא"א נתלבש בה גבורה דעתיק. [...]

אך בר"ה בהיותה באחור עלתה עד הכתר, גם עתה הגדיל פרצופה גם עד הכתר, ועיין במקומו איך היא ברחל ובלאה, אך רחל היא מהחזה ולמטה לבד, וגם כל זה הוא ע"י העלאת המ"ן לזווג או"א וצ"ע מאד במ"א, ואח"כ נעשית הנסירה כנ"ל. והנה אחר שנגלה (נ"א שנתגדלה) אב"א מן החזה שלו ולמטה, והיתה אז מקבלת הארותיה ע"י מחיצותיו וטפילה אליו וגרועה ממנו, וכדי שתתקן יותר לגמרי שלא על ידו צריך שיסתלקו המוחין ממנו, וסילוק זה נקרא שינה, והבן זה כי קודם לכן היו אחריים של שניהן כולם דינים, ולהיותן דינים היו דבוקים יחד כי כולם כותל אחד להם, ולכן הפיל עליו דורמיטא ונסתלקו ממנו המוחין כנ"ל הנקרא שינה, ואז נשמתו שהם המוחין שנסתלקו ממנו היו מושכין לו חסד וחיות אל ההוא קיסטח דחיותא שנשאר בתוכו בגוף בעת השינה מן חסד דבינה והיה מתפשט בו בתוכו, ואז הדינין ואחריים היו מסתלקין ונאחזין באחור דנוקבא ונפרדין זה מזה, וזהו אתי חסד ופריש לון, וז"ס ובאתרה' שקיע

רחמי וחסד, ואז אלו המוחין הנקרא נשמת ז"א היו בבחי' מ"ן אל בינה, ונזדווגו או"א ותיקנו את המלכות שלא ע"י ז"א.

והענין (נ"א והנה הגם) כי כבר נתקנה לאה אב"א טרם רחל, כי תחלה יוצאין הארת לאה ואח"כ הארת רחל, ועדיין (נ"א אך עדיין) שתיהן נפרדות עם שמקבלות שתיהן הארתן ע"י ז"א, ואח"כ בנסירה מתחברות שתיהן יחד פרצוף אחד ע"י שנכנסו נה"י דאמא בתוכם, ונמצאת גם רחל עצמה עולה אב"א עד כתר דז"א ע"י התחברות עם לאה, ואפשר שיתלבש רחל בלאה וצ"ע.

ודע כי אותן הב' מוחין בינה וגבורה דז"א שנסתלקו בנה"י דבינה הם שנכנסו ברישא דנוקבא ממש, כי החכמה והחסדים נשארו בסוד מקיף לז"א, ואלו הם הגבורות אשר לקחה הנוקבא בעת הנסירה ע"י אמא לחודה כנזכר במ"א וע"ש היטב.

(שער לב, ריש פרק א, ח"ב, דף לד ע"ד – לה ע"א)

והנה כבר נתבאר לך ענין ב' מיני מוחין שיש אל ז"א מן אבא ומן אמא, מתלבשין תוך נה"י דאמא ותוך נה"י דאבא, ונה"י דאבא מלובשין תוך נה"י דאמא, ונה"י דאמא תוך ז"א עצמו. גם נתבאר אצלינו כי יסוד דאמא נשלם בחזה דז"א, לכן עד שם היו מוחין דאבא מכוסים תוך הנה"י דאמא, ומשם ולמטה מתגלה יסוד אבא, ולסבה זו יצאו שם חוץ לז"א ב' פרצופים, כי מיסוד אמא, ר"ל מאורותיה המגולין שנתגלו מן החזה ולמטה, יצאה רחל מאחוריו שיעור מקום זה, ומלפניו יצא פרצוף יעקב ג"כ כשיעור מקום זה, אלא שהוא מן היסוד של אבא שנתגלה עתה מן החזה ולמטה, ומסתיים עד שיעור פי יסוד דז"א שוה בשוה. ואמנם יש שינוי א' ביניהם, והוא כי רחל היא דבוקה עם ז"א אב"א ממש בכותל א' בין שניהן, עד שצריך נסירה להפרידן ולהחזירן פב"פ, אבל יעקב אע"פ שעומד בפני ז"א מחציו ולמטה, אינו דבוק עמו ממש ויש אויר פנוי ביניהם כמ"ש לקמן בע"ה.

וטעם הדבר בקיצור, הוא לפי שרחל היא נוקבא עיקרית דז"א, והנה היא אספקלריא דלית בה (נהורא) מגרמה כלום כנודע, ואינה נתקנה אלא ע"י ז"א בעלה, ולולי שתחלה היתה עצם מעצמיו ובשר מבשרו בתכלית הדיבוק וקישור, לא היה חושש אח"כ לתקנה ולהאיר לה כל הצורך, אבל ביעקב לא הוצרך ענין זה דלא שייך ביה האי טעמא. ושורש ביאור ענין זה, כי הנה אבא עיקר הארתו הוא ליעקב, כמ"ש אצלינו על פסוק (תהלים עח, ה) ויקם עדות ביעקב, כי היסוד דאבא אשר בתוכו הדעת של זעיר אנפין הנקרא עדות, הנה הוא ליעקב וע"ש. ואמנם מה שמאיר בז"א הוא דרך העברה בעלמא, ולכן אין יעקב צריך להדבק עם ז"א בכותל ומחיצה אחד בלבד בין שניהם אלא ברחוק, וז"ס (ירמ"י לא, ב) מרחוק ה' נראה לי, וביארו בזוהר בהרבה מקומות, כי מרחוק הוא חכמה, כמ"ש פרשה בהעלתך ובפרשה שמות על פסוק (שמות ב, ד) ותצב אחותו מרחוק, כי כל אורות אבא הם מרחוק ולא מקרוב.

אמנם האורות אמא הם לז"א ורחל ביחד, כי החסדים ניתנין לז"א וגבורות לנוקבא, ושניהם יחד דבוקים ביסוד אמא, לכן גם זו"ן שמקבלין הארתם דבוקים יחד ובפרט על מ"ש במ"א, כי בעת היותם דבוקים אב"א מן הגבורות דאמא לבדם נעשה להם כותל אחד לשניהם, חציו לז"א בעוביו של כותל וחציו עובי הכותל לנוקבא, כי הם כולם בחי' גבורות לבדם, אבל בעת הנסירה להחזירם פב"פ כתיב (בראשית ב, כא) ויסגור בשר תחתונה, וביארו באדרא דקמ"ב, ובאתרהא שקיע רחמי וחסד, פירוש נעשה הכותל שלו מן החסדים כותל שלם לעצמו, וגם לה כותל שלם לעצמה מן הגבורות, שגם חצי הכותל שלו של הגבורות ננסרו ונפלו וניתנו אליה, כנזכר בסוד השופר ובמ"א וביאור ברכת אבות של ר"ה ע"ש.

(שער לד, פרק ב, ח"ב, דף מה ע"ג-ד)

[מקבילה: שער ההקדמות, דף צב ע"א-ג]

כלל ח. מ"ב. ויפל ה' אלהים תרדמה (בראשית ב, כא), גי' תרגום, כי כל האחוריים הם בסוד רבוע כנודע, והנסירה היתה בהיות בו אחוריים אלו הנק' תרדמה כנ"ל, ואח"כ הביאה פב"פ. והענין כי בכ"א מט"ס דז"א יש בה הוי"ה א', ובאחוריים שלה הוא גימטריא ע"ב כנודע, והרי ט"פ ע"ב גי' תרדמ' (והם גי') תרגום. [הגהה. וצריך עיון שהאחוריים אינם אלא אלקים]. וכולם ניתנין אל המל' בעת הנסירה, והבן זה מאד.

[הגהה. ונל"ח כי הרי ט' כחות המלכות הם נאחזות בז"א, ועם ט' כחות אלו שהם כח א' לבד נשלם לי"ס כנזכר שם, ובעת הנסירה נשאר הוא בט' ספירות לבד, ואז ט' כחות אלו מתחברין עם כח נקודה א' לבד דמלכות ונגדלת ונעשית י"ס גמורות, והוא ט' לבד כנודע, כי אותה הנקודה שלה לעולם נפרדת ממנו, והיא בחי' בפ"ע, אך אותן הט' חלקים אחרים הם מתדבקים בו ולפעמים ננסרין, והבן זה מאד].

ואמנם יש בה ב' בחי', והוא פנים ואחור. ובעת האחור כל הט' שלה של אחור הם בו, ובחי' העשירית של אחור היא לבדה בה, ותמיד לעולם עומדת בחוזה שלו באחוריו, ואח"כ בנסירה מתחברין כל הט' (ס"א כל הי') אחוריים בה יחד ונגדלת כמוהו. ואחר כך בפנים יש נקודה אחרת לבד מבחי' פנים, ויושבת בסוד תפילין דיד לעולם עמו, ואינה זזה משם לעולם, ואז כל הט' בחינות דפנים שלה אז ניתנין בה אחת לאחת עד שנתגדלה פב"פ כמוהו. באופן כי כשאנו אומרים שאחר שנגדלת אב"א, אז חוזרת להיות נקודה קטנה בפנים, פירוש הוא על אותה נקודה מבחינת פנים שעדיין בבחי' פנים שלה אין לה רק נקודה אחת, אמנם כל האחוריים הם שלמים לגמרי, והבן זה מאד.

והנה ידעת כי בכל ספירה וספירה יש בה פנים ואחור, בסוד אותיות ולא בסוד מספר, וכנגדה אחור ופנים בבחי' מספר. ונמצא א"כ כי כל בחי' אחוריים של המספר הם של הנקבה הדבוקה בזכר, שהם אחוריים של אותיות, והם אב"א, והפנים של מספר שמצד א' ופנים של אותיות שמצד אחר עדיין אין להם כלל, רק שני האחוריים לבד. ובעת הנסירה ננסרין האחוריים של המספר מהאחוריים של בחי' אותיות (שלו). ואח"כ באים

המוחין דבחי' פנים שלו ושלה, ואז הפנים שלה ניתנין לה ע"י ופנים שלו נשארין בו, וכמו שהאחוריים לוקחת תחלה על ידו ואח"כ ע"י אמא, כן בבחי' הפנים תחלה ע"י ואח"כ ע"י אמא כנודע.

ודע כי כל זה הוא מבחי' שלהם עצמם, אך אפשר שגם האחוריים של מלכות דאו"א בבחי' מספרם יהיו בחי' פנים אל ז"א עצמו, וזה מובן. והמשל לכל זה, הנה המוחין של ז"א דבחינת אחוריים היה בכתר שלו שהם י' י"ה יה"ו יהו"ה, ומחובר עמו מספר האחוריים אלו שהם י' אותיות ממש, כיוצא בהם אלא שהם בבחי' מספר ע"ב. ואח"כ בעת הנסירה נשאר י' י"ה יה"ו יהו"ה בבחי' אותיות לבד אל הכתר דז"א, וי' י"ה יה"ו יהו"ה בבחי' המספר שהם ע"ב בכתר נוקבא. אח"כ באו המוחין דפנים אל זו"ן, ואז באה שם הוי"ה בכתר ז"א דפנים בבחינת ארבע אותיות לבד, ובאה הוי"ה זו עצמה בפנים דכתר נוקבא, אלא שהוא בסוד מספר שהוא גימטריא כ"ו, ועד"ז בכל הט"ס אחרות כפי הנראה ממ"א, כי אחר שהם אב"א ונתן לה בחי' הגבורות, אח"כ נסתלקו ממנו המוחין וניתנו בינה וגבורה לבדם אל הנוקבא ע"י אמא, והם דינין קשין, ואז המוחין שנסתלקו שהם חכמה וחסד שנשארו מקיפים כנודע, נעשו מ"ן ונדווגו או"א והוציאו מנצפ"ך אחרים ונתחדשו ונמתקו עתה הגבורות, כי הרי הם דינין יותר ממותקין וחוזרין לכנס כל המוחין עם המנצפ"ך החדש תוך ז"א, ונמשכין לנוקבא ע"י בכל ט' ימי תשובה.

(שער לה, פרק ג, ח"ב, דף נב ע"ב – נג ע"א)

אמנם ענין נערה מ"כ אצל מורי זה"ה בלשון זה משנסרה, והיא לוקחת המוחין לבדה חוץ מג"ר נתוספה בה ה' דנערה. וביאור אומרו חוץ מג"ר לא יכולתי להבין, אך ביאור של שאר הלשון הוא זה. וצריך אני לבאר עתה ב' הנקודות הנמצאין בנוקבא שהם ציון וירושלם, מה ענינם.

ומצינו שציון הוא ביסוד וירושלים הוא במל', וכן הוא הדבר כי נקודת היסוד בנוקבא הוא נקודה הנקרא ציון, ונקודת ירושלים היא נקודת מל' שבנוקבא. וכן אמרו באדר"ז כי ציון כסותא דנוק' כבית רחם לאתתא, ואמנם במקום ערותה יש בשר תפוח והיא נקראת עטרה, והוא בשר תפוח בולט בין הירכיים, והבשר זה הוא סוד מלכות שבנוקבא, ולפנים מזה הבשר שם סוד בית הרחם שהוא חדר אחד לפנים מזאת המלכות, וזה נקרא יסוד שבנוקבא.

וסוד הענין כמארז"ל כי הנוקבא נקרא מלכות, וא"כ א"צ להיות בה בעצמה בחי' מלכות כי כל עצמה היא מלכות, לכן לא נמצא מהנוקבא רק ט"ס שהם מכתר שלה עד היסוד שבה ממש כדמיון הזכר בחי' גמורות, אך המלכות שבה אינה רק דרך רמז קצת באותו עובי הבולט מן היסוד לחוץ, ואע"פ שלא היה צריך עכ"ז. שז"ס שאמרז"ל (עבודה זרה, דף לא ע"א) כדי לשמור החבית של יין צריך חותם בתוך חותם, וזהו ר"ת חבית"ת שהוא הסימנים שצריכין חב"ח [חותם בתוך חותם], והם חתכת בשר יין תכלת.

והענין כי היסוד חותם א' והמל' חותם ב' כנ"ל. וביאור הדברים כי יין משומר הוא סוד הגבורות הניתנין אל המלכות, וצריך להיותן שמורים מן החצונים שלא יתאחזו בהם כי יניקתן מגבורות, ולכן היין צריך לשומרו שהם הגבורות, לא כן החסדים שהם המים. ואמנם החצונים הם יושבין תחת המלכות, וקרובים אליה בסוד רגליה יורדת מות (משלי ה, ה), ואינן נאחזין בה אלא בסופה בתחתיה כנודע, ובמה שיוצא מן היסוד שלה, משם יונקים. ולפעמים אותן גבורות נעשין דם שהם דינין גמורים, ואז הוא דם נדות שיונקים החצונים, אך בהיותן שמורים הם יין, כי יין מורה על גבורה המתמתקת בסוד ויין ישמח (תהלים קד, טו).

והנה אלו הה"ג הם נשמרות ע"י אלו הב' חותמות, א' הוא היסוד שבו ניתנים הה"ג, והב' הוא המלכות והוא אותו הבשר המקיף מבחוץ. וז"ס מלת חותם, לפי שהיסוד דנוקבא כל עצמו לא נעשה אלא מהארת הגבורות, שנחתם ונגלף בו דרך ירידה והכאה כנ"ל, כי היסוד בעצמו אין לו מקום להסמך בזכר כנ"ל וע"ש, ולכן נקרא חותם. וכן המלכות במכ"ש, שאפי' הארת המלכות אינה אלא מהארת היסוד, הרי כי הוא חותם נמשך מחותם אחר, לכן חותם הוא אותיות חומ"ת, ואלו הם סוד הנזכר בפסוק (איכה ב, ח; ב, יח) חומת בת ציון חומת ירושלים, פי' לציון חומה א' ולירושלים חומה אחרת, שהם סוד החומות השומרות את היין מן החיצונים.

גם אותיות חותם הוא תחום, לומר ע"כ תחום של הקדושה ומשם ולהלאה הקליפות, ולכן אסור לצאת חוץ לתחום בשבת, כי התחום הוא מלכות אחרונה. גם חותם אותיות חמור"ת, ופי' הענין שכל עיקר חותמות אלו נמצאו מן חמות העליונה שהיא בינה (כי מל' היא בת הבינה וז"א חתן בינה ובינה היא חמותו), ואמנם למטה נבאר איך חותם זה נמשך מבינה שנקרא חמות.

מ"ב. חותם הוא בדדים, ואשר הצרופים תחו"ם חומ"ת הוא ביסוד, וחותם הוא בדדים שלו שהוא בת"ת שלו הנקרא אמת, וחותמו של הקב"ה אמת, מפני שהוא מכריע בין ח"ב ובין ח"ג ובין נ"ה, לכן נקרא חותם שבו נחתמין כל שאר מדות. וזהו אמת שמבריח מן הקצה אל הקצה, א' ראשונה לאותיות ת' אחרונה מ' אמצעי, כי הם חותם כולם, הרי חותם בדדים שלו, דהיינו שלישי ת"ת, ואמא נקרא חמות כנזכר בזהר שממנה יוצאים הה"ג שהם מנוקדים פתוחי חותם, ולעולם נקרא חותם (ות"ח העוסקים בתורה הם שומרי העיר בכ"ב אתוון).

ועתה נבאר מציאת אלו החותמות. והענין כי הלא אמרו בגמרא (בכורות, דף מה סע"א; עבודה זרה, דף מז רע"א) שיש דלתות ברחם האשה, כמ"ש (איוב ג, י) כי לא סגר דלתי בטני, ויש צירים לאשה כמ"ש (שמואל א ד, ט) כי נהפכו עליה ציריה. והענין כי כמו שבחומת העיר יש דלתות וצירים, כן בחומת המלכות הנקרא חותם יש שם צירין ודלתות, והענין הוא כמ"ש ביחוד ה' ע"ש. והענין כי האדם מזריע טפת לובן בנוקבא, והנוקבא מקבלת בבית



רחם שלה, ושם נעשית צורת הולד. ואמנם מנין יש כח באשה לקבל אותה טפה ברחם שלה, ושתתעכבת שם ולא תפול ותצא לחוץ, והיאך תוכל לצייר שם הולד.

אך הענין הוא, כי הלא כל האברים כולם השאור שבעיסתן הם כ"ב אתוון, שהם סוד האבנים שמהם נבנית הבית (ספר יצירה, פרק ד), וכבר ידעת שיש בתורה כ"ז אותיות, שהם כ"ב אותיות וחמשה כפולות. ואמנם כשנצטיירה המלכות, ונתן בה הכ"ב אותיות, הנה האירו ונחתמו הכ"ב אותיות ביסוד שלה ושם נשאר רשומן, ועל דרך זה כ"ב אתוון דדכורא נרשמים ביסוד שלו, כמו שכתב (בראשית כח, יא) וישכב במקום ההוא – וי"ש כ"ב אותיות כנזכר בזוהר (תיקוני זוהר, דף לד ע"א, קלב ע"ב), ומשם הטפה יוצאה כלולה מכ"ב אתוון.

גם ביסוד דנוקבא נרשמין כ"ב אתוון דידה, וע"כ יש כח ביסוד שלה לקבל שם הטפה ולציירה שם. ואמנם מן הכ"ב אתוון נעשין דלתות שבאשה של בית הרחם, והוא כי צורת ד' צורתה י' וב' ווי"ן כזה – ד, כי הי' הוא באמצע הב' ווי"ן ומחברם, ואות י' הוא עוקץ שאחורי הד'. ואמנם הדלתות שברחם האשה הוא סוד זאת הדל"ת שבארנו, ואות י' שבין ב' ווי"ן הוא סוד ציר הדל"ת, שכל הדל"ת סובבת עליו, כי אין קיום לב' ווי"ן אלא באות י' שהוא הציר שעליו סובבין ב' ווי"ן. וצי"ר גימטריא ש', שהוא ג' קוין שיש באותו ש', כי ברחם הנוקבא נרשמו כל הג' קוין שהם חג"ת כנודע, וזה נמשך אליה מהאבות עליונים שהם חג"ת, צורת ש'. וז"ס באר חפרוה שרים (במדבר כא, יח) וכמבואר שם, והוא סוד היסוד שבה המעלה מ"נ הנקרא באר ולא בור, והוא עשוי כחפירה ולא בולטת כעין יסוד הזכר, רק כחפירה שקוע כדי שיקבל טפת הזרע בתוכו.

ואמנם המ"ן נעשה ע"י שרים והנדיבים, שהם האבות שחקקו בה חותמם שהוא צורת ש'. וזהו (איוב כב, כה) והיה שדי בצריך, אל תקרא בצריך אלא בצריך, כי היסוד נקרא שדי שהוא שד"י, ונעשה ע"י הצירים שבו, ועל שמו נקרא שד"י, כי ציר נקרא ש' שדי וד"י אותיות י"ד, פי' מן הידים עליונים שהם יד חזקה יד הגדולה יד הרמה שהם חג"ת, מהם נעשה שם שדי שהוא ש' י"ד. וז"ס מקדש אדני כוננו ירך (שמות טו, יז), כי הכוננות של אדני"י שהוא המלכות. הנה בנין יסוד שלה שהוא עיקר כוננותה נעשה ע"י הידים העליונים, והוא סוד יצחק מיעץ באצבע (פרקי דרבי אליעזר, פרק טו), ואין להאריך בזה.

[הגהה. ונלעד"ח שאפשר שזהו כוונת הפסוק (ישעי' מח, יג) אף ידי יסדה ארץ, ר"ל ידי שהם ג' ידים העליונים כנ"ל, והם ג' אבות הם עשו לנוקבא הנקרא ארץ בסוד באר חפרוה שרים (במדבר כא, יח), אינון אבות].

וז"ס שמרני מידי פח יקשו לי (תהלים קמא, ט), שכבר הודעתין שמ"ד הם מ"ב א' דהוי"ה, ומ"ן הם ב' שמות מ"ב, כי אין טפה יורד מלמעלה שאין טפיים עולה כנגדן, וב' טפין הם ב' מ"ב שהם גימטריא פ"ד שהם סוד המ"ן, ועם ד' שברחם הרי פ"ח. וז"ס שמרני מידי"י פ"ח, כי אלו הידים העליונים הם שהמשיכו המ"נ למטה, וכשאוחזין בהם החצונים נקרא יד"י פ"ח.

ונחזור לענין כי ב' ציריין וב' דלתות יש באשה כמ"ש, כי לא סגר דלתי בטני (איוב ג, ט), וכך כי נפהכו עליה ציריה (שמואל א ד, יט), וסוד הענין הוא שאלו כ"ב אתוון הנ"ל הם נעשין דל"ת וציר א'. והנה אלו האתוון הם כפולין כמ"ש בע"ה, ולכן יש ב' ציריים וב' דלתות, וכשתחברם יחד יהיו צורתם מ' סתומה כזה – מ', של לסרבה המשרה (ישעי' ט, ו), ואלו הם סוד מ' יום של יצירת הולד, וכאשר נקודת היסוד שלה היא סתומה והולד הוא בתוכה, אז הוא צורת מ' סתומה, וכשילודדת נפתח רחמה ואותן הב' דלתות שהיו דבוקות זו בזו ונעשו צורת מ' סתומה, נפתחין ואז הולד יוצא משם, ובהיותה מ' סתומה אז נקרא גן נעול מעיין חתום (שה"ש ד, יב), והמ"נ של המעיין חתומים שם וסתומים.

הרי בארנו סוד דלתות שברחם, שהם סוד הכלי המקבל בתוכו אל הולד, ובתוך כלי זה נתונין המ"נ, כי המ"נ אינו הכלי עצמו אבל הם סוד ה' אותיות מנצפ"ך הכפולות. באופן כי הכ"ב אותיות הם דלתות, וה' אותיות מנצפ"ך הם המ"נ, ולכן יש הפרש בין כ"ב אותיות לאלו ה' מנצפ"ך הכפולים, וכאשר מעלה מ"נ הם אלו ה' דמנצפ"ך, ואח"כ בציוור הולד נצטייר ע"י כל הכ"ב אתוון, לכן אין ציוור הולד עד מ' יום כנגד מ' סתומה הנ"ל, ואלו ה' אותיות מנצפ"ך הם סוד ה"ג שבה שיורדין ביסוד שלה ונרשמות שם, וידוע שהגבורות נמשכין לה מבינה הנקרא חמות דז"א, וזהו חותם כנ"ל.

ועתה נבאר איך הם ב' דלתות, והענין כי מתחלה נמשכו המוחין בה ונתנו בה הה"ג, וכז"ז ע"י ז"א, כי היו עוברים מאחורי ז"א ולחוץ אליה, ואז נרשמו ביסוד שלה דל"ת א' וציר א' והמ"נ שהם המנצפ"ך, כי כל אלו הדל"ת והציר והמ"נ הם סוד הכ"ב אתוון וה' של מנצפ"ך שקבלה המלכות ע"י ז"א. עוד יש לה בחי' אחרת, והיא כשנסרה המלכות מאחורי ז"א.

וכבר כתבתי בתפלת ר"ה ענין הנסירה, ושם בארנו שהוא סוד הסתלקות המוחין מז"א ויוצאין לחוץ על ראשו, ונכנסין הנה"י של אמא עם מוחין בראש הנוקבא מאחוריי, ואז ננסרת הנוקבא דז"א מאחוריו, כי מתחלה כשהיתה מקבלת על ידו היתה דבוקה עמו אב"א, אבל עתה כשלוקחת המוחין מאמא עצמה היא ננסרת ונפרדת מן הז"א. ואמנם אז בעת הנסירה לוקחת המוחין פעם ב', בהארה יותר גדולה מבתחלה עד אין קץ, כי מתחלה היה תמצית האור ע"י מחיצות, ועתה לוקחת המוחין עצמן ואז נגמרת לתקן וחוזרת לקחת פ"ב אותן כ"ז אותיות התורה, ואז יש לה ב' דלתות וב' ציריין וב' מנצפ"ך.

וענין ב' ציריין ושתי דלתות, כבר בארנו למעלה שהם צורות מ' סתומה, אבל ענין ב' מנצפ"ך הם סוד י' דמים שבאשה, ה' טמאים וה' טהורים, ואלו המנצפ"ך שלוקחת עתה ע"י אמא הבינה הם ה' טהורים שהם הגבורות ממותקות, אבל אותן שלקחה מתחלה ע"י ז"א הם דינין גמורים. ואלו הב' בחי' הם ציון וירושלים, כי ציון הם השניים שלוקחם ע"י בינה, ולכן ציון הוא רחמים וירושלים הוא דין, והם הראשונים שקבלה ע"י ז"א.

וכבר ידעת כי הבינה, הנה"י שלה שבהם ניתנין המוחין של ז"א, הם ג' אהי"ה – אחר דיודי"ן קס"א והוא בנצח, וא' דאלפי"ן קמ"ג והוא בהוד, וא' דההי"ן קנ"א ביסוד,

ושלשתן הם תנ"ה, והוא גימטריא חותם ע"ה. ולפעמים נעשה נד"ת דותה ואין להאריך. אמנם עתה שקבלה פ"ב המוחין ע"י בינה, אז קבלה הארה ג"כ מן לבושים שלה שהם ג' אהי"ה הנ"ל, שהם גימטריא חותם. וז"ס מלכות שבנוקבא שהוא סוד החותם החיצון, כי כל עיקרה מן הלבושים של נה"י דאמא, וכשאדם מזדווג עם אשתו אז נקרא חתן וכלה, כי ג' אהי"ה במלואן עם ג' שמות עצמן הם גימטריא חת"ן כי עתה נכנס בהם, וכן היא נקרא כלה שהם ה' אותיות מנצפ"ך שהוא אות ה' מכלה, וכל א' כלול מ'י הרי נ', וזהו כ"ל מכלה.

ונחזור לענין, כי כבר בארנו כי תחלה מקבלת מנצפ"ך א' ודל"ת א' ע"י ז"א, ואח"כ כשננסרה לוקחת מנצפ"ך ב' ודל"ת ב', וז"ס האשה בהיותה נערה. אמנם לפעמים נקרא נער חסר ה', והענין כי תחלה כשלוקחת מנצפ"ך א' סוד דינין כנ"ל, אז נקרא נער כמ"ש כי נער שהוא גימטריא ש"ך דינין, וכשלוקחת המנצפ"ך הב', נתוספו בה ה' ונקרא נערה שהם ה' אותיות מנצפ"ך הב', וזהו ההפרש שבין נער לנערה.

וכבר ידעת כי זמן הנערה ו' חדשים שיש בין נערות לבגרות, והם סוד אלו הה' אותיות מנצפ"ך, ועוד הדל"ת שלוקחת עמה מחדש, הרי הם ו' חדשים של זמן הנערות. אמנם מ"ש למעלה שמ"כ אצלי זה הלשון, כשננסרה והיא לוקחת המוחין לבדם חוץ מג"ר נתוסף ה' דנערה, והם ו' חדשים דנערות כו', אפשר לפרש כי הכוונה היא כי המלכות כשננסרת ולוקחת המוחין היא לבדה, אז ודאי כשהיא גדלה באחורי ז"א, דוגמת הז"א כי היא נוגעת בבינה. ואמנם אינה עולה עד ראשה ממש, רק נגד המלכות (נ"א ה"א) דבינה שהוא נגד הדעת דז"א. נמצא כי נגדלת הנוקבא, ויש לה עתה גדלות ו' מידות, כי ז"א ט"ס חוץ מן המלכות שהיא הנוקבא, והיא נגדלת עד ו' ספירות התחתונים חוץ מג"ר, ואלו הם סוד ו' חדשים נערות, כך אפשר לפרש לשון הנ"ל. אמנם כשחוזרת פב"פ נקרא אז בוגרת, והענין כי בוגרת גימטריא תורה, כי אז מלכות פנים בפנים עם זעיר אנפין, ואז נקרא תורה שבעל פה המתחברת עם תורה שבכתב.

(שער טל, פרק א, מ"ק, ח"ב, דף סו ע"א – סו ע"א)

טעם לזה למה שכתבנו שהיתה תחלה אב"א שלא יתאחזו החיצונים, הענין כי האחוריים הם סוד אלהים והם ק"ך צרופי אלהים, והם עד סוף העשייה כמבואר, ושם אחריהן באים הקליפות ונמשכין שם בסוף העשייה, ונק' בסוד אלהים אחרים בערך אלו הק"ך אלהים שהם אלקים חיים דקדושה כמ"ש (יהושע כד, יט) כי אלהים קדושים הוא.

והנה כשיש ח"ו חטאים ועונות, אלו אלהים אחרים נכללין בשרשם בסוד אלהים הקדושים שבאחוריים, וע"י כללותם בשרשן הם יונקין מן השכינה, וז"ס כל אחיזת החיצונים בקדושה, כי אינם אוחזין רק ע"י כללותן בשרשם ולא ח"ו שנכנסין הם עצמן, וז"ס (תהלים קלז, ז) ערו ערו עד היסוד, כי אלו אלהים שרשם הם ממ"נ ביסוד הנוקבא, כי הם ה"ג ה' אותיות אלהים, וכאשר רוצה המלכות להעלות מ"נ נכללין כל אלהים דקדושה שם ביסוד שבה, וכשיש ח"ו פגם אז אוחזין אלהים אחרים בשרשן

ונכללין עמהם, אע"פ שהם אינם נכנסים ח"ו עכ"ז הם יונקים בסוד כללות. וז"ס (משלי ל, כג) ושפחה כי תירש גבירתה, שצדיק עליון מזדווג עם השפחה כביכול ביסוד הנ"ל, וז"ש ערו ערו עד היסוד בה, כי שם מגיע הפגם כ"י. גם ז"ס (תהלים עט, א) אלהים באו גוים בנחלתך, פי' כי החצונים הנק' אלהים אחרים הם נאחזין באלהים דקדושה, ועי"כ באו גוים בנחלתך – נחלת הקדש, ולזה אמר אלהים ולא אמר ה'.

והנה ענין היותן אב"א מפני שהן דינין ויוצאין ממנו אליה, ואז נדבקין כי הענף נשאר דבוק באילן אשר משם יוצאת. והנה בהיותן אח"כ פב"פ, היה ראוי שיחזרו להדבק ג"כ כמו בסוד אחוריים כי ג"כ ניתנין ממנו אליה, אך הטעם הוא כי או"א שקומתן שוה פב"פ, לכן הם מתדבקין כחדא שריין ולא מתפרשין דא מן דא לכן זווגם תדיר, אבל זו"ן שאין קומתן שוה, אינן דבוקים זה בזה בהיותן פב"פ ע"כ. ועתה יש ב' מניעות, כי היה צריך לברא את האדם וחוה כדי שעל ידם יתבררו מ"ן של כל הנשמות כנ"ל, ולזה היה צריך זווג וא"א להם להזדווג אם לא יחזרו פב"פ, ולחזור פב"פ א"א לסבה כנ"ל כדי שלא יתאחזו הקליפות באחוריים דנקבות, ולכן כדי לבטל ב' המניעות האלו, מה עשו או"א נסרו את הנוקבא העומדת אחורי ז"א, ואח"כ העלו זו"ן הנסרים למעלה בהיכל או"א עצמה, ששם אין כח לקליפות להתאחזו באחורי הנקבה, וזה ההיכל דאו"א הוא בחי' החופה של זו"ן חתן וכלה, ושם יוכלו לחזור פב"פ ושם נדווגו זו"ן יחד. וכל ענין זה תבינהו בזוהר פ' בראשית, מ"ש בפ' (בראשית ב, כב) ויבן ה' אלהים את הצלע, שהוא ענין הנסירה, ואח"כ (ס) ויביאה אל האדם, מהכא ילפינן דבעאן או"א לאעלאה לכלה ברשותא דחתן, כד"א (דברים כב, טז) את בתי נתתי לאיש הזה, מכאן ואילך ייתי בעלה לגבה דהא ביתא דילה היא, דכתיב (בראשית כט, כג) ויבא אליה, פי' ענין זווג הראשון דזו"ן בעת אצילותן איננו כשאר זווגים של אח"כ, והוא כי הזווג הזה לא היה למטה רק או"א העלו את ז"א בחיקם, ואח"כ העלו את הנוקבא בסוד ויביאה אל האדם, ושם נדווגו כמ"ש בע"ה. ואמנם כל שאר הזווגים דזו"ן דבחי' פב"פ הוא למטה בביתא דילה של הנוקבא שהוא בהיכל הנוקבא, ושם יורד הז"א להזדווג עמה. והנה אז לא היה עדיין מ"ן של הנוק' מבוררים ומתוקנים כנ"ל, ונמצא כי מ"ן שהעלתה מלכות לגבי ז"א הם המ"ן דבינה אשר הם שמשו אל הנוק', ועי" מ"נ אלו יצאו אדם וחוה כ"כ מעולין ונאחזין עד למעלה כמ"ש בע"ה.

[הגהה. ונל"ח כי הרוחא דבגווה של הבינה אשר עי' עולין מ"ן הוא אשר שימש אל הנוקבא הזאת, כי עי' שהוא מעולה מאד יכול לברר אדם וחוה בבחינת מ"ן שלה עצמו אשר בתוך הקלי', ואין אדם וחוה מ"ן עצמן דבינה, אלא שיצאו ונתבררו עי' רוחא דילה, ונודע שבו מתלבש הנשמ' בבחי' לבוש, וזהו מעלת אדם וחוה בבחי' לבוש, אבל עצמות נשמתם היה מזו"ן, מ"ד ומ"ן דילהון, דאל"כ מה תועלת בעלייתן שם אם אדם וחוה ממ"נ דבינה עצמה והיה יכול לצאת משם, או אפשר להיפך כי הן מ"ן ממש של הבינה, אלא שצריך לחזור ולצאת שנית עי' זווג זו"ן בהיותן למטה פב"פ כנודע, ולכן

עלו ונעשו ב' הבחי' יחד, שנזדווגו או"א בהתלבשות זו"ן בהם ויצאו אדם וחוה כנלע"ד].

ואחר כך ירדו זו"ן במקומם למטה, ושם הוכרחו לחזור אב"א כנ"ל, ולסבה הנ"ל שלא יתאחזו החצונים, ואז בהיותן אב"א הוציאה הנוקבא וילדה לנשמה דאדם וחוה, וזכור כלל זה בכ"מ אשר נאמר, כי אדם וחוה ע"י זווג דאב"א יצאו, אין הכוונה כפשוטו כי א"א לעולם להזדווג כי אם פב"פ, אך הכוונה לומר כי לא יכלו לעמוד זו"ן פב"פ במקומם למטה להזדווג ולהוציא אדם וחוה, והוצרכו לעלות למעלה בחיק או"א כנ"ל ונזדווגו שם פב"פ ע"י מ"ן דבינה שהעלתן המל', וכאשר חזרו במקומן וירדו למטה הוכרחו להיות אב"א, ואז יצאו נשמת אדם וחוה בהיותן זו"ן אב"א.

ועיין בדרושי אבי"ע בענין חטא דאדה"ר, ותבין סדר מעלות מדרגות העולמות איך היו בעת שנברא אדה"ר, ושם תבין איך היו הזו"ן עליונים במקום או"א ושם היו בבחי' אב"א ונזדווגו שם להוציא אדה"ר, וע"ש היטב וזכור כלל זה לכל המקומות שנזכר ענין זווג אב"א, שאין הענין כפשוטו אלא ע"ד הנ"ל, והוא כשיש בישראל מצות ומע"ט שע"י יגרמו שיוכלו להזדווג זו"ן פב"פ, וע"י היא יכולה להעלות מ"ן לגבי מ"ד דדכורא, ואם אין ח"ו בישראל זכות אין כח בנוק' דז"א להעלות מ"ן שלה לגבי בעלה כנודע, כי אין המ"ן עולין אלא ע"י נשמות התחתונים, ולכן כדי לזווגם היא צריכה לעלות עם ז"א למעלה באו"א והיא מעלה מ"ן דאמא ומזדווגים יחד. ונמצא כי כמעט זווג זה אין נקרא על שמם רק ע"ש או"א, כי עד שם עלו ובכחם וע"י מ"ן שלהם הם מזדווגים, ואלו בעת ההיא היו רוצין לירד למטה למקומם לא היה יכולת וכח להם לעמוד פב"פ אלא אב"א. ונמצא ודאי שאין שום זווג אלא בהיותן פב"פ, אבל מה שאנו קורין אותו זווג אב"א, ר"ל שאם היו אז יורדין למקומן למטה לא היו יכולין לעמוד אלא אב"א, כי ע"כ עלו למעלה כדי שיוכלו להיות פב"פ.

(שער טל, ריש דרוש יב, ח"ב, דף עו ע"ד)

דע שתחלה לוקח ז"א מ"ה וב"ן, שהוא כללות רוחא דבגווה דבינה שהם ב' הויות פשוטות גימטריא ב"ן והם חו"ג שבדעת שלו, והחסדים מגדילין גופא דז"א כנודע ואלו הם לצורך עצמו, וה"ג נשארין ביסוד שלו אך הארתן לבד יוצאין דרך אב"א ומגדילין גופא דנוקבא לצורך גופה ועצמותיה, ואח"כ נותן לה בביאה ראשונה הה"ג עצמן, ועכ"ז יש בהם כללות מ"ה וב"ן שהם חו"ג, ואלו אינם לצורך גופא דילה אלא הם חיותה ונפשה והם פנימותה ורוחניותה, ואז נמשך נפש בה ונשארין אלו הה"ג בבחי' רוחא והוא הכלי המעלה מ"ן, ועיין מאד איך המ"נ הנוכר הם מנצפ"ך ה"ג, אך הכ"ב אתוון הם כלי הנ"ל.

גם ע"ש איך שהכ"ב אתוון הם דלת א' וחצי כלי ומנצפ"ך א' חצי מ"ן. ואלו נוטלת אותם בהיותם בסוד אב"א מהארת הגבורות, ואח"כ בעת נסירתן לוקחת המוחין שלא ע"י ז"א, ואז לוקחת כ"ב אתוון אחרות ונשלם הכלי, גם לוקחת מנצפ"ך האחרים

שרשים עצמן ואינם הארות בלבד ונשלם גם מ"ן, והם י' דמים כנזכר בליל פסח והם השני' ה' דמים טהורים – גבורות ממותקות, והראשונים ה' דמים טמאים – גבורות בלי מיתוק.

(שער מ, דרוש ח, ח"ב, דף פב ע"ג, פג ע"א)

גם ענין אב"א הנזכר במ"א, שעולין [זו"ן] למעלה להזדווג מובן, כנזכר במ"א ענין עליית מ"ן, כי הנה למטה הם בזמן היניקה, ואינם ראויין לזווג כי חסר כלי הפנימי שלו ושלה ואז נקרא אב"א, והנה הכלי הפנימי שלהם עדיין הוא לעילא באו"א, וכשנסתלקו המוחין גם עלה הכלי הפנימי, ולכן עולין שם, והנה"י דאמא כלים הפנימים מועילין להם ומזדווגים בסוד אמא אוזיפת מנהא לברתא, ועדיין אינם ראויים שירדו המוחין למטה, ולכן עולין, ונמצא כי בעת עלייתן להזדווג אין להם רק אחוריים לבד והבן זה. וממ"א תראה שאין נקרא אחור רק החיצון מכולן, ולעולם אין בהם רק ב' בחינות לבד או חיצון ואמצעי, או אמצעי ופנימי, ותמצא כי בזה תבין סוד הנסירה שנותן בה הדינין שהם האחוריים. [...]

ונמצא כי בזמן הנסירה היא לוקחת הגבורות מז"א, והוא נשאר רק מהחסדים ולוקח הוא הפנימית. ונראה לי כי נר"ן נקרא פנימית העולמות, וגם במ"א ע"ש כי ציצית קטן קטנות שהוא עשיה שביצירה וציצית גדול גדלות שביצירה, ובמ"א נתבאר כי שניהם נקראו חיצו' שביצירה, ובמ"א ע"ש כי כל מה שנותן הזכר לנוקבא בעת הנסירה, גם מה שניתן לה מאמא, אינם רק הגבורות והם נקראים אחוריים, ויש גבורות באחוריים דזכר ויש גבורות במוחין ג"כ, ושניהם ננסרין וניתנין אליה. נראה מזה כי הפנימית הם המוחין, ובהם ג"כ בחי' גבורות ב"ן הניתנין אליה, וכעד"ז בכלים מבחוץ, והוא נשאר במ"א.

ועיין במ"א היטב ענין הגבורות והחיבוק בימין ובשמאל והזווג, וכמה מיני חסדים וכמה מיני גבורות הם. והענין כי בחינת החצונית והאמצעית שבנ"ה הם תרי פלגי גופא שהם גוף א' לבד, כי שם ראש הנוקבא א' לבד, וזו"ן משתמשין בהם וכותל א' לשניהן, אך בכואם החסדים אז הנ"ה נפרדין זה מזה, כי נעשה בזכר בחי' השלישי הפנימי, כי אז הכותל ההוא לו לבדו מן החסדים, ולכן נחלקים נ"ה, ולה כותל א' לבדו מן הגבורה והם מחוברים נ"ה לבחי' ראשה, והנוקבא לעולם הוא סוד אחוריים של הזכר, והזכר הוא בחינת הפנים אף בהיותם אב"א, והבן זה.

(שער מא, ריש פרק א, ח"ב, דף פו ע"ג-ד)

דע כי בכל פרצוף ופרצוף שבכל עולם יש בו פנימיות, והם ה' חלקי נרנח"י, וחוצה להם יש ג' בחי' כלים, והוא חצונית אשר הפנימיות הנ"ל מתלבש בו, ואמנם אין החצונית רק אל ג' חלקי הפנימיות, והם ג' כלים לנר"ג, כי החיה והיחידה אין כנגדן כלים, ואלו הג' כלים הם בשר גידין ועצמות, ומחיבור שלשתן נקרא גוף א' כנודע, כי אין אבר אלא בסוד בשר גידין ועצמות, ויש ג' כלים יותר פנימיים מאלו, והם שרשי ג' כלים האלו,

והם הכבד שבו שורה הנפש בעצם ומשם מתפשט בבשר, והלב בו שורה הרוח ומשם מתפשט בגידין הדופקין כנודע, והמוח בו שורה הנשמה ומשם מתפשט בעצמות וגידין הלבנים שהם מכלל העצמות, שהם החבלים שבהם נקשרים העצמות כנודע, ולכן כ"ז היא בחי' א', אך הגידין שהם כלי אמצעי הם עורקים שבתוך הבשר הדופקין, וכן העורקין של הדם הם נמשכין מן הכבד אל הבשר, ומהם נעשה הבשר כי משויירי העורקים הנ"ל מתהפכין לבשר כנודע לחכמי הטבע.

באופן כי ג' כלים הם שהם בשר גידין ועצמות, ובתוכם נר"ן, ואלו הם האיברים עצמן, אך יש צינורות ואינם מכלל הכלים, רק צינורות אל הכלים, והם ג' בחי' צינור – א' גידין לבנים של ההרגשה הנמשך מן המוח עצמו, לקשר העצמות זה בזה ולהמשיך המזון מן המוח שבראש אל המוח שבעצמות שבגוף, הב' הגידין, והוא הגידים אשר הם מובלעים ממש בבשר הדופקים, שהם רכים וקרובים אל מזג הבשר והם קטנים מאד, והם כלי אמצעי, אך שאר העורקים גדולים הדופקים הם צינורות להמשיך חיות מן הלב בתוך הגידין הקטנים המובלעים תוך הבשר כנ"ל, שהם הכלי הנקרא אמצעי, הג' הם גידין בלתי דופקים מלאים דם ונמשכים מן הכבד אל הבשר, ושם אותו הדם מתהפך לכבד ממש, אך קודם שיתהפכו לבשר הם צינורות לבשר בלבד, ואינם מכלל הבשר שהוא כלי החצון, והרי נתבאר ג' כלים וג' מיני צינורותיהם, גם אין כלי שאין בו חיצוניות ופנימיות בו עצמו.

והנה על הג' כלים האלו מכסה העור. והנה הנשמות נמשכות מפנימיות הכלים שהם נר"ן, והעולמות נמשכים מג' כלים עצמן, והעור הוא חיצוניות ב' בפ"ע, והוא חיצוניות אל החיצוניות, והם האחורים חיצוניות. וזה העור הוא עצמו עור א' עב, שהם ב' עורות דבוקים נקרא גויל (ודוכסוטוס), והוא הכותל שמפסיק בין ז"א לנוקבא והוא כולו מן שמות אלקים, הנקרא כורסיי דשביבין בפרשה נשא באדרא, ואחר הנסירה נחלק זה העור ונסר לב' כנודע, כי אין חבור בבשר אלא בעור, כי כל א' היה לו גוף בפ"ע ואינם דבוקים אלא בעור, ואז נחלק הגויל ונעשה ב' עורות – קלף ודוכסוטוס, לז"א קלף לתפלין כי הוא בחי' מוחין, ודוכסוטוס למזוזה למל'.

נמצא כי כל מה שהיה בחי' גוף לז"א בבחי' עיבור ויניקה, הוא נעשה עור בבחי' גדלות, וכולם בחי' שמות אלקים, מזה נאחזים כל הקלי' ויונקים, אך הג' כלים כולם מגדלות. והנה האורות של הנשמות יוצאות מבפנים דרך דופני הכלים, ומשם נמשכים בעור בסוד ואחר עורי נקפו זאת (איוב יט, כו), ואז ההיות של הפנים מתלבשין תוך אלקים שבעור כנזכר בענין נסירה כמ"א, שסודו משם מ"ה בהכאה, וז"ש כמ"א כי האורות הם היות בתוך הניצוצין שהם אלקים, והם הקרומות שהם העורות, ולכן הם ניצוצין כי הם יוצאין כעין ניצוצין בין נקבי העור כנודע, ואלו הם האותיות המצטיירות בעור האדם ובמצחו וכיוצא, ושם אחיות החיצונים, ולכן עור אותיות רע"ו, והוא"ו הוא נהירו שבקדושה דבגו ההוא סטרא, אך אינו רע גמור ח"ו, אלא שמשם יונק הרע להיותו אלקים תקיפין. כלל העולה כי הנשמות נקראו פנימיות, והכלים שהוא הגוף נקרא חיצוניות השני, והעור

הוא חיצון השני, וזה העור הוא בחי' המלכים שלא נתבררו ונקרא קליפת נוגה ונקרא חשמ"ל כנזכר במ"א, והוא הערלה המכסה על היסוד, והענין כי חשמ"ל גימטריא מלבוש, וכללות של העור כולו נקרא מלבוש, ועור הפנים יש בו שע"ח נהורין מנין חשמ"ל כנו' במ"א.

### שער ההקדמות

(דף פג ע"ב – פד ע"ב)

זמן הה' של הנקבה היא אות נ' של נקבה, והיא הנקראת נערה. כבר ידעת כי יש בתורה נער חסר ה' ונערה מלא בה' אחרונה, ויש הפרש בין זה לזה כנזכר בספר הזהר בפר' בא דף ל"ח ע"ב. גם נודע כי עד שיהיה אל הבת י"ב שנים ויום אחד נקראת קטנה, ואח"כ נקראת נערה עד שתהיה בת י"ב שנים וששה חדשים ויום א', ואח"כ נקראת בוגרת, כי אין בין נערות לבגרות אלא ו' חדשים בלבד.

ודע כי בהיות הבת קטנה, אלא שכבר המוחין נכנסו בה להגדילה, נקראת קטנה. וכשנעשו בה ונתקנו היסוד והמלכות שבה לגמרי, אז נקראת נער חסר ה', לפי שאינה נקראת נערה בה"א עד תשלום י"ב שנים ויום א', ומשם ואילך נק' נערה, כי אז הוא זמן נסירת הצלע מן האדם העומדים אחר אחר כנודע.

ולכן נבאר בתחלה זמן הד' הנקראת קטנה, כאשר כבר נתקנו בה היסוד ומלכות שבה, כי אז נקראת נער חסר ה' כנזכר. ולכן צריך שנבאר ג"כ ענין ב' בחי' אלו הנק' יסוד ומלכות שבה, מה עניינם. והנה בביאורינו בענין חג הסוכות וליל הוש"ר, הארכנו בענין זה וע"ש, אמנם נבאר עתה קצת מעניינם.

הנה באדרת האזינו מצינו כי ב' דרגין אינון, חד ציון וחד ירושלים. והנה ציון הוא יסוד של הנקבה, וירושלים היא המלכות שבה, וזהו שאמר שם דציון בנוקביה, איהו כבית הרחם לאתתא. ועניינם הוא כי החדר הפנימי שהוא בית הרחם, שבו נכנס טיפת הזרע, זהו היסוד שבה. והנה מחוץ היסוד הזה יש בחי' בשר תפוח בולט לחוץ בין ב' היריכים, והוא עגול מקיף סביב כמין עטרה בפתח בית הרחם, הנק' יסוד הנזכר. וזו העטרה של הבשר היא המלכות שבנקבה. והנה לכאורה לא היתה הנקבה צריכה אל זו העטרה הנק' מלכות שבה, לפי שכל כללות הנקבה נק' מלכות כנודע, כי זהו הטעם שאין בנקבה רק ט' ספירות גמורות בלבד, שהם כח"ב חג"ת נה"י, והם גמורות כדמיון הט' שבז"א, אבל המלכות שבה אינה ספירה ממש רק הארה מועטת, נרמזת באותו הבשר הבולט כנזכר.

ואמנם מה שהוצרכה הנקבה לבחי' המלכות שבה, יובן במה שאמרו רז"ל (עבודה זרה, דף לא ע"א) כי ד' דברים צריכים חותם בתוך חותם, וסימנם חבי"ת, ואות י' הוא יין. וביאור הענין הוא, כי החסדים נק' מים והגבורות יין, ולפי שהם גבורות יש פחד פן יתאחזו בהם הקליפות. ולא עוד אלא שעיקר יניקת הקליפות דאצילות הוא בנוק' דז"א, לפי שמדור שלהם הוא למטה ממנה בסוד רגליה יורדות מות (משלי ה, ה), ואין יניקתם אלא בסופה



שהוא מפתח היסוד שבה, אשר שם נתונים ה"ג הנקבה כנודע. והנה לפעמים אלו הגבורות נעשים דם, שהיא בחי' דינים קשים גמורים, ואז נעשים דם נדה ויונקים מהם הקלי'. אמנם בהיותם נשמרים מן הקלי' נק' יין ולא דם, כי הדם הוא גבורה קשה בלתי מתוק, והיין המשומר הוא בהיותם גבורות נמתקות, כי אז הם בסוד יין המשמח. ונודע כי הה' גבורות הם אורות ואינם כלים, ולכן צריכות אלו האורות של הגבורות, שיונחו תוך ב' הכלים, זה לפניו מזה. ואלו הב' כלים הם הנק' חותם בתוך חותם, והם כלי הנקרא היסוד שבה וכלי הנקרא מלכות שבה, ועי"כ נשמרים מן הקליפות.

ואמנם טעם היות שני הכלים האלו נק' חותם בתוך חותם יוכן עם הנוזל, והוא כי חותם הם אותיות חומת, כי הם כדמות חומות המקיפות את אורות הגבורות שבתוכם לשמרם מן הקליפות. ולכן תמצא כי נזכר בתורה על חומותיך ירושלם וגו' (ישעי' סב, ו), גם נזכר בתורה חומת בת ציון הורדי כנחל דמעה וגו' (איכה ב, יח), לרמוז אל ב' כלים שביסוד ומלכות, הנק' חומת ציון וחומת ירושלם.

גם אותיות חות"ם הם תחו"ם, לרמוז כי עד הכלים ההם הוא תחום הקדושה, ומשם ולחוץ הם מקום הקלי' כנוזל. וזהו סוד מה שאסרו לצאת חוץ לתחום בשבת, כי מלכות שבנקבה היא התחום החצון, ומשם ואילך הוא מדור הקליפות.

גם חותם אותיות חמות, כי הנה כל החותמות האלו נמשכים בה מן אימא שהיא חמות של ז"א, בעל הנקבה בת אימא עילאה, ולהלאה יתבאר איך חותם זה נמשך מן אימא.

גם טעם היותם נק' חותם הוא ממה שנתבאר למעלה, כי היסוד פורח באויר ואין לו מקום ליסמך בז"א כדי להתבונן, וכל בניינו לא נעשה אלא מן הארת האורות של ה"ג שנחתמו ונגלפו בו, ואינם הגבורות עצמם רק חותם הארתם, ועי"כ נגדל כלי היסוד כנוזל בב' אותיות ד"ו שבדעת שבה, ולכן כלי היסוד שבה נקרא חותם. גם כלי המלכות נק' חותם כמו שנבאר, כי מהארת חותם הגבורות אשר ביסוד נמשכה הארה אחרת וניתנה במלכות, ונגדל הכלי שבה, ולכן זה הכלי נק' חותם הנמשך מחותם היסוד, ונק' חותם ע"ג חותם.

ונחזור עתה לבאר ב' החותמות הנוז', שהם כלי היסוד וכלי המלכות אשר בנקבה בדרך פרט, מה ענינם. ונבאר תחלה הכלי של היסוד שבה הנק' חותם הפנימי. הנה נתבאר כי חותם הם אותיות חומת, והנה כמו שבחומת העיר יש דלתות וצירים, כך יש ביסוד הנקבה שהוא חומת העיר שהם ה"ג שבתוכה, יש דלתות וצירים. וכמו שארז"ל בגמרא מסכת תענית (בכורות, דף מה סע"א; עבודה זרה, דף מז רע"א) יש צירים באשה, שנאמר (שמואל א ד, ט) כי נהפכו עליה ציריה, ויש דלתות באשה, שנאמר (איוב ג, י) כי לא סגר דלתי בטני.

וביאור צירים ודלתות אלו נתבאר אצלינו בשער רוח הקודש, ביחוד החמישי של שם שדי דף מ"ט ע"א וע"ש. והענין הוא כי הנה האיש מזריע טיפת לובן תוך רחם הנקבה, ושם מצטייר ציור העובר. וצריך לידע איך מתעכבת שם הטיפה ואינה נופלת דרך פי

הרחם, שהוא בתחתית הרחם, וגם איך יש כח ברחם האשה לצייר מן אותה הטיפה צורת ולד אחד גמור.

אבל הענין הוא במה שנתבאר בספר יצירה (פרק ד) כי הכ"ב אותיות הם האבנים, שמהם נבנה הבית, והם השאור שבעסה. פירוש, כי מן הכ"ב אותיות נעשה ציור כל האיברים שבאדם. והנה כל הכ"ב אותיות שמהם נעשו כל האיברים דז"א, ירדה ההארה הנחתמת מהם ונתנה תוך היסוד שבו, ושם נחתמו ונרשמו ממש. וז"ס מה שאמרו בזוהר בפרשת ויצא (תיקוני זוהר, דף לד ע"א, קלב ע"ב) על פסוק (בראשית כח, יא) וישכב במקום ההוא, ועל פסוק (שם ל, טז) וישכב עמה בלילה הוא, כי וישכב – הם אותיות וי"ש כ"ב.

וכאשר טיפת מ"ד שהם הה' חסדים שביסוד, יוצאת היא כלולה מכל הכ"ב אותיות, הנרשמות שם ביסוד. וכך עד"ז כאשר נצטיירו האיברים של הנקבה ע"י הכ"ב אותיות, האירו אותם הכ"ב אותיות ויצאה כללות הארתם הנק' חותם שלהם, ונחתמו ביסוד שבה ושם נשאר הרושם שלהם קבוע. ועי"כ יש כח ביסוד הנקבה לצייר את הטפה ההיא ברמ"ח איברים בכח כ"ב אותיות אשר שם.

והנה כ"ז אותיות יש בא"ב, ואמנם מן הכ"ב אותיות נעשה בחי' הדלתות והצירים שברחם הנק' יסוד, שהוא הכלי הנק' חותם הפנימי. והה' אותיות מנצפ"ך הם האורות שבתוך הכלי הזה, והם ה' גבורות אשר שם כנודע, והם הנק' מ"ן שביסוד של הנקבה. וזהו החלוק שיש בין ה' אותיות מנצפ"ך לשאר הכ"ב אותיות.

ונבאר עתה איך מן הכ"ב אותיות נעשים דלתות וצירים בכלי היסוד שבה. דע כי מן הכ"ב אותיות אינה נעשית רק דלת אחת וציר א' ביסוד שבה, וזה הוא בזמן היותה נקראת נער חסר ה', שהוא כשבאים לה מוחין דגדלות. ואחר שננסרה שנק' נערה בה"א, נעשת בה הדלת הב' והציר הב'.

ונבאר עתה הדלת והציר הא' שבזמן היותה נער. הנה אות ד' ציורה שני ווי"ן ויו"ד באמצעם כזה – ד, כי היו"ד היא העוקץ שיש באחור הדלת המחבר ב' הווי"ן ביחד. והנה הדלת שברחם הנקבה היא צורת הדלת עצמה, שהיא בחי' ב' הווי"ן כנוכר. וציר שהדלת סוכבת עליו היא היו"ד שבאמצע ב' הווי"ן, וב' הווי"ן שהם הדלת סוכבים סביב היו"ד שבאמצעם שהיא הציר שלהם. והנה הדלת עם הציר שהם הב' ווי"ן ואות י', הם בגימטריא כ"ב. הרי כי מן כ"ב אותיות נעשו הדלת והציר הא'.

ונבאר ענין הציר מה עניינו. הנה ציר בגימטריא ש', והם בחי' ג' קוים שהם ג' ווי"ן שבציור אות ש'. וכבר נתבאר ענינם בפסוק (במדבר כא, יח) באר חפרוה שרי"ם וגו', כי היסוד שבה שמעלה מ"נ לגבי דכורא נק' באר הנובע, ואינו נקרא בור. ולכן היסוד של הנקבה הוא שקוע כעין חפירת הבאר, ואינו בולט כעין היסוד של הזכר, כדי שיקבל בתוכו טפת זרע הזכר. והיסוד הזה נעשה ע"י השרים נדיבי העם דאינון ג' אבהן, שהם ג' קוים חג"ת, וחקקו אותם הארתם ביסוד הזה, שהוא צורת ש' בג' קוים.

וזהו ג"כ סוד פסוק (איוב כב, כה) והיה שדי בצריך, אל תקרי בצריך אלא בציריך. פירוש כי היסוד נקרא שד"י כנודע, ונעשה ע"י הצירים אשר בו, ועל שמם נקרא היסוד שד"י, כי אות ש' שבו הוא בגימטריא צ"ר, וב' אותיות האחרות שהם י"ד מן שד"י, רומז כי מן הידים העליונים שהם חג"ת, הנקראים יד הגדולה יד החזקה יד רמה באמצעיתא, מהם נעשה היסוד הנק' שד"י שהוא אותיות ש' י"ד, ששלשה הידים העליונים החתימו ג' קויהם ביסוד בכחי' ג' הקוים של אות ש.

גם זהו סוד מקדש ה' כוננו ידיך (שמות טו, יז), כי היסוד שבנקבה הנקרא אדנ"י, אשר הוא עיקר תיקון וכונניות הכלה, הנעשה ע"י ידיך שהם חג"ת כנוכר. גם זהו סוד מה שאמרו חז"ל (פרקי דרבי אליעזר, פרק טו) כי יצחק מיעך באצבע את רבקה, והבן זה.

גם זהו סוד שמרני מידי פח יקשו לי (תהלים קמא, ט), במה שהודעתך ריש פרשת בראשית מספר הזוהר, כי טפת מ"ד הוא מ"ב אותיות של ההוי"ה בפשוט ומלוי ומלוי המלוי. וטיפת מ"ן היא כפולה, בסוד אין טפה יורדת מלמעלה שאין טיפיים עולות כנגדה, והיא ב' פעמים מ"ב שהם בגימטריא פ"ד, ואלו הם המ"ן. ואמנם הכלי שלהם היא דלת הנעשה מן הכ"ב אותיות כנז"ל, והנה ד' ופ"ד הם פ"ח, והנה אלו הפ"ח נמשכו שם ע"י הידים העליונים חג"ת שהמשיכו את המ"ן ההם למטה ביסוד כנוכר. והנה כשהקליפות נאחזות בהם נקראים ידי פח, וזהו מה שאמרו שמרני מידי פח. והרי נתבאר ענין דלת אחד, וציר אחד.

ונבאר איך הם ב' דלתות וב' צירים, כי הנה בהכרח הוא שהם כפולים כנוכר כדי שיהיה כלי אחד שלם, לפי שכשתחבר שני הדלתות וציריהם יחד כזה – ם, יהיו צורת ם סתומה, והיא כלי אחד סתום מד' רוחותיו, ובתוכו האורות הנקראים מ"ן שהם מנצפ"ך ה' גבורות, אשר מאלו המ"ן מצטייר העובר שבתוך הכלי. וכל זמן שהעובר בתוכו, אז הכלי סתום בסוד אות מ' סתומה של פסוק לסרבה המשרה (ישעי' ט, ו).

והם סוד מ' יום של יצירת הולד, לפי שהמ"ן הם הה' אותיות מנצפ"ך, וכשמצטייר אח"כ העובר אז מצטייר ע"י כל הכ"ב אתוןן של הכלי שהם הדלתות הנעשים בצורת מ' סתומה, ולכן אין נגמר ציור הולד עד אחר מ' יום, והבן זה. ואז נקראת גן נעול מעין חתום (שה"ש ד, יב), כי מעיין אלו הם המ"ן הם חתומים תוך ם סתומה הנוכר. ואמנם כשמגיע לידת הולד, אז מתפרקת הם' זו לב' דלתות נפרדות ונפתחות, והולד יוצא משם ונולד.

ועתה צריך לבאר אימתי נעשות בה הב' דלתות הנז'. דע כי בזמן שנקראת נער, כי אז היו המוחין נכנסים בה ומגדילים אותה, גם נכנסו בה הה' גבורות. אמנם כל זה היה נמשך לה ע"י ז"א בעלה, כי היא היתה דבוקה אחור באחור, והיו אורות המוחין ההם אשר לה בתוך ז"א, נוקבים דרך אחור ז"א ויוצאים לחוץ וניתנים אליה, ונתפשטו בכולה עד אשר הגיעו ביסוד שלה, ואז נרשמו שם כל הכ"ז אותיות שלה שהיו בתחלה בז"א, ומהם נעשו הדלת והציר הא' מן הכ"ב אותיות, ומן הה' אותיות מנצפ"ך הכפולות נעשו מ"ן,

שהם ה' גבורות אשר ביסוד. והנה אלו הה' גבורות הם דינים גמורים, ולכן ניתנים לה בסוד האחור, ולכן אז היא נקראת נער חסר ה', כי הוא בגימטריא ש"ך ניצוצים הנודעים. ואחר שנשלם כל פרצופה ע"י ז"א כנזכר, אז הגיע זמן הנסירה, להפרידה מאחור ז"א, ולהחזירה אפין באפין.

וכבר נתבאר ענין הנסירה בתפלת ר"ה. והענין בקצור הוא כי בעודה מקבלת האורות שלה ע"י ז"א, כי בו היו כלולים בתחלה כנודע, הנה אז היתה דבוקה עמו אחור באחור, כדי שהאורות יהיו נמשכים ממנו ונכנסים בה. ואח"כ כדי להפרידם הפיל המאציל העליון ית' תרדמה על האדם ז"א, והוא שנסתלקו הנה"י של אימא עם המוחין שבתוכם שהם נשמת חיי ז"א, ויצאו על ראשו לחוץ ונשאר ישן. ועי"כ נפרדו חלקי האחור שלה מאחור שלו וננסרו, ואח"כ נכנסו הנה"י דאימא עם המוחין של הנקבה שבתוכם לתוך הנקבה ע"ד שנכנסו תחלה בז"א, ואז לוקחת המוחין שלה עצמם ע"י אימא, כי תחלה שהיתה מקבלתם ע"י ז"א, היתה לוקחת תמצית האור של המוחין שלה אחר שנתעבו בעברם דרך כמה מחיצות – של אימא ושל ז"א ושלה עצמה. אך עתה שהנה"י דאימא נכנסים בתוכם, היא לוקחת שרש המוחין עצמם ממש, ועתה הם מאירים בה הארה עצומה לאין קץ, ועתה הוא תכלית תיקון גדלותה האמיתית. ואלו המוחין העיקריים חוזרים להתפשט מחדש בכל גופה, זולת הארתם הראשונה שנתפשטה בה ע"י ז"א, והגיע זה ההתפשטות בסיום גופה עד היסוד בה.

וגם שם חזרה לקחת הכ"ז אותיות שלה האמיתיות בשרשם, ונעשת מהם דלת אחרת וציר א' ומנצפ"ך אחרים, ואלו הם העיקריים, ולכן אינם כל כך דינים קשים. ואלו הה' אותיות מנצפ"ך העיקריים השניים הם אות ה' שנתוסף בנער ונעשת נערה.

והנה ה' פעמים די"ן שבאדנ"י בגימטריא ש"ך דינים, שהם מנצפ"ך הראשונים שהיו מתמצית אור המוחין, וכשלקחה הה' מנצפ"ך עצמם, אז נתוספו ה' אלפין בה' פעמים די"ן, ונעשו חמשה שמות אדנ"י, כמבואר אצלינו בפרשת בא אל פרעה וע"ש.

והנה נתבאר כי ב' דלתות האלו, הראשון והב', נעשו צורת ס סתומה, והיא הכלי עצמו של היסוד הנק' רחם שבו מונח הולד. וב' פעמים מנצפ"ך הנז' הם המ"ן, שהם הולד בעצמו בבחי' אור, ומצטיירים רמ"ח איברי גופו מן הכלי שהם הדלתות הנעשות מן שאר כ"ב אותיות כנז"ל.

ונודע כי הולד נעשה מן המ"ן הנק' טפת אודם, והנה הם שם ביסוד שבה בבחי' י' פעמים דם, וזהו סוד מה שאמרו רז"ל י' דמים שיש באשה, ה' טהורים וה' טמאים, כי הה' גבורות השניות העיקרים הם ממותקות ואין הקלי' נאחזות בהם, ולכן הם טהורים. אבל חמשה גבורות הראשונות שהיו דינים גמורים בלי מתוק, נאחזים בהם הקליפות והם ה' דמים טמאים. ודע כי אלו הגבורות שלוקחת בראשונה נק' ירושלם שהם דין, והשנים הם ציון שהיא רחמים כנזכר באדרת האזינו. ולפי שאלו הגבורות כלם הם

נמשכות מן אימא, כנודע כי ממנה עיטרא דגבורה, הנה אימא היא חמות ז"א, בעל בתה שהיא נוק', לכן היסוד נקרא חותם הפנימי שהוא אותיות חמות כנז"ל.

ונבאר עתה החותם החצון שהיא המלכות שבה, כי הנה עתה אחר הנסירה נכנסו בה נה"י דאימא עם המוחין, וכמו שקבלה המוחין והגבורות שהם האורות, כך קבלה הארת הכלים דנה"י דאימא המלבישים המוחין בכל התפשטות גופה, וכאשר הגיע אל המלכות שבה מאותה הארה נעשה מלכות שבה, לפי שהנה"י דאימא הם ג' שמות אה"י – האחד שבנצח הוא ביודי"ן, והשני שבהוד באלפי"ן, והג' שביסוד בההי"ן, ושלתם בגימטריא חותם עם הכללות, ולכן המלכות שבה שכל עיקר בחינתה היא מן הארת הכלים של נה"י דאימא, נקרא חותם החצון.

ובזה תבין ענין חתן וכלה, כי כשז"א מזדווג עם נוק' אז הוא נקרא חתן, שהם ג"פ אה"י בשלשה מלויים הנז' עם כללות ג' שמות עצמם, כי עתה נכנס בהם. ואשתו נק' כלה שהם ה' גבורות מנצפ"ך שבה הרמוזות באות ה' של כלה, ובהיותם כלולים כ"א מחמשים יהיו בגימטריא כ"ל של כל"ה.

הרי נתבאר כי בזמן הנסירה שנעשה בה ביסוד שבה ה' אותיות מנצפ"ך שניות העיקריות, ודלת הא' עם ציר שלה, נקראת נערה מליאה בה', שהם ה' פעמים מנצפ"ך האלו. והנה מן הקטנות הנק' נער עד שתקרא נערה גמורה, יש הפרש ו' חדשים אחרים כנז"ל, והוא שיעור כניסת ה' גבורות ודלת א', הרי ו' חדשים. והנה היא עתה בת י"ב שנים וששה חדשים ויום א' אחר שננסרה.

ואח"כ בא זמן הששי הנק' אז בוגרת, והיא אות ב' של נקבה, והיא כאשר חוזרת עמו פנים בפנים, כי אז כבר יכולה להזדווג עמו זווג גמור של פנים בפנים, והנה אז ז"א נקרא תורה שבכתב ונוק' נקראת תורה שבעל פה, המתחברים יחד ומזדווגים, ולכן בוגרת בגי' תורה. והרי נשלם דרוש זה של ו' זמנים שיש אל הבת נקבה עד שתנשא ותהיה בוגרת.

ודע כי הדרוש הנז' כתבתיו בקצור נמרץ בראשי פרקים בעת ששמעתי ממורי ז"ל, ועתה בכואי להעתיקו ולהרחיבו נעלם ממני הבנת ראשית דבריו בענין זמן הנערה, ולכן רציתי להעתיקו כמו שהוא שם וז"ל, וכאשר ננסרת והוא כשלוקחת המוחין שלה לבדה חוץ מג"ר, נתוסף בה ה' דנערה, ואלו הם זמן ו' חדשי זמן הנערות. והנלע"ד עתה בכיאות לשון זה הוא כי בעת הנסירה יוצאים המוחין שלה עם הנה"י דאימא מחוץ ג"ר של ז"א, ואח"כ נכנסים בתוכה לבדה ומקבלת מוחין שלה שלא ע"י ז"א, אלא היא לבדה ע"י אימא עצמה, וזה נלע"ד יותר פשוט.

או אפשר לפרש, כי נודע שכשננסרת שאז נכנסים בה לבדה המוחין שלה ע"י נה"י דאימא, הנה אז נגדלת יותר, כי תחלה היתה ראשה בחזה דז"א לפי שמשם יציאת האורות שלה כנודע, ועתה נגדלה יותר עד הדעת דז"א ששם מקום התחלת לאה, ונמצא שעור קומתה עתה ו"ק ז"א כלם זולת הג"ר שבו, שלא נגדלה באחור. וזהו שעור זמן ו' חדשי הנערות כנודע, כי ז"א אין בו רק ט' ספירות ונוק' משלימתו לעשר.

## שער הפסוקים

(ספר ישעיה, סימן נד, דף מה ע"ב-ד)

ובזה נבא לביאור הכתוב (ישעי' נד,י) כי ההרים ימושו וכו' נהגבעות תמוטינה וחסדי מאתך לא ימוש וברית שלומי לא תמוט אמר מרחמך ה', כי הוא מדבר בענין הנסירה הצריכה אל ז' צריך בהיותם אב"א, כדי שתוכל להפרד ולחזור פב"פ להזדווג עמו. וביארנו כי צריך בראשונה להפיל תרדמה על ז"א, ואז מסתלקים ונעקרים נה"י דאימא מתוך זעיר ויוצאים ממנו. וכפי שיעור יציאתם ממנו, כך שיעור מיעוטה וירידתה למטה, עד היסוד שבו מאחוריו בסוד נקודה. ואח"כ נה"י דאימא נכנסים בנוקביה, ואז נגדלת בכל קומת זעיר מאחוריו, על ידי הארת נצח הוד יסוד דאימא שבתוכה, ואינה צריכה אז לקבל הארותיה דרך אחורי בעלה זעיר, ועי"כ נפרדת ממנו וזו היא הנסירה.

ואחר שננסרה ונפרדה ממנו, וגדלה בכל קומת זעיר באחוריה ע"י הארת נה"י דאימא שבתוכה, אז חוזרים נה"י דאימא להסתלק מתוכה, והיא מתמעטת שנית ומתמוטטת מעט מעט. וכפי מה שיוצא מתוכה מוחין נה"י דאימא, כך כפי השיעור ההוא היא מתמוטטת, ומתמעטת ויורדת למטה באחוריו, עד שנשארת למטה בבחי' נקודה אחת למטה תחת היסוד דזעיר מאחוריו. ואז כשגמר הסתלקות נה"י דאימא מתוכה, ונגמר ירידתה ומעוטה כנזכר, אז תכף חוזרת להתהפך מצד פנים דזעיר מכח הרושם של האורות שהאירו בה הנה"י דאימא ונשארו עדיין בה בבחי' רשימו, ואח"כ חוזרת ונגדלת מעט מעט, בהיותה פב"פ עם זעיר, כנזכר באורך בביאור ברכת אבות דתפלת שחרית של חול וע"ש.

והנה נה"י דאימא, כשמסתלקים מתוך ז"א, נאמר בהם כי ההרים ימושו, שהם נה"י דאימא הנקראים הרים עילאין כנזכר לעיל, והם ימושו ממש ומסתלקים לגמרי מתוכו דזעיר בעת הפלת תרדמה כנזכר. וכנגד מה שאירע אח"כ, והוא הסתלקות נה"י דאימא מתוך הנקבה, כי אז הגבעות שהם נה"י דז"א מתפרדים מן הנקבה היושבת מאחוריו, ומתמוטטים זה מזה, נאמר בהם (שם) תמוטנה, אבל לא נאמר בהם ימושו, כי במקומם נשארים עומדים, והנקבה מתמוטטת מהם למטה כנזכר, כי אינם ממש בתוך הנקבה. אבל נה"י דאימא שהם ממש בתוך זעיר נאמר בהם ימושו, כי אי אפשר להם להנתן תוך נוקביה עד שיוסרו וימושו לגמרי מתוך זעיר.

גם צריך לתת טעם למה לנה"י דאימא שהיא נקבה קראם הרים זכרים, ולנה"י דזעיר שהוא זכר קראם גבעות נקבות. וזה יובן כמ"ש בזהר פרשת ויחי, כי בינה אתקריאת עלמא דדכורא משום דאסתיימא בדכורא. וביאורו הוא, כי הנה"י דילה שהם סיומא דילה נכנסים תוך זעיר שהוא דכורא, ולכן נקראים הרים זכרים. אבל הנה"י דזעיר, האחוריים שלהם מהם נעשית הנוקבא, ולכן נקראים גבעות נקבות.

גם דע כי ההרי"ם בגימטריא ר"ס, שהוא בגימטריא עשר שמות של ההוי"ה שהם ה"ח וה"ג שבדעת, והם בתוך נה"י דאימא שבתוך זעיר. ובעת הנסירה אלו החסדים וגבורות

הנקראים הרים כנזכר, מסתלקים מתוכו לגמרי, ולכן נאמר בהם ימושו כנזכר, כי עיקר הנסירה נעשית ע"י החו"ג בסוד ויסגור בשר תחתנה (בראשית ב, כב). ומלת והגבעות עם ז' אותיותיו הם בגימטריא צבאו"ת, שהם נו"ה דזעיר כנודע.

או יהיה פי' שני, וזה יותר אמיתי לפי דעתי, שזהו מה ששמעתי ממורי ז"ל, הנה ההרים הם נה"י דזעיר ונקראים הרים אעפ"י שהם נה"י, בערך נה"י דנוקביה הנקרא גבעות. והענין הוא כי הנקבה נעשת מן הגבורות כנודע, ולכן עומדת באחוריו זעיר, לפי שכל האחוריים הם דינים וגבורות, וכל הגבורות שבו הולכות באחוריו כדי שמשם תצא הנקבה. ולכן האחוריים דזעיר כלם בחי' אלהים בבחינת אחוריים, שהם הנקרא ריבוע שלהם כנודע. והנה האחוריים שהוא הריבוע של שם אלהים, כזה – א' אל"ה אל"ה אל"ה אל"ה אל"ה, בגימטריא ר', ועם ה' אותיותיו הרי ה"ר, ולכן האחוריים של זעיר נקראים הרים.

ונודע כי בזמן הנסירה, כל הגבורות שבזעיר יוצאות לצד אחוריו, ונסרים מן הזעיר וניתנים לנוקביה. וז"ש כי ההרים ימושו, פי' האחוריים של זעיר הנקראים הרים כנזכר, ימושו ומסתלקים לגמרי ממקומם מן האחוריים של זעיר וניתנים בנוקביה, ונשארים החסדים במקומם בסוד ויסגור בשר תחתנה (בראשית ב, כא), כמ"ש באדרת נשא, ויהיב באתרהא חסד ורחמי. אבל הגבעות שהם נה"י דנוקבא כנזכר, נשארים עמה ואינם ננסרים ממנה, כי אדרבא היא לוקחת גם הדינים והגבורות של זעיר, ולכך לא כתיב בהם ימושו, אמנם שייך בהם לשון התמוטטות, כי הנה בהיותה ננסרת, היא יורדת מעט מעט מספירה לספירה עד שיורדת תחת אחורי יסוד כנז"ל, וכמבואר אצלינו בתפלה ר"ה ע"ש.

והנה אחר שירדה שם בסוד מעוט נקודה קטנה, צריכה לחזור פב"פ עמו, ומהיכן יש לה הארה לחזור עמו פב"פ, לזה אמר (ישעי' נד, י) וחסדי מאתך לא ימוש. פי' כי בזמן היותה מתמוטטת ויורדת עד היסוד כנזכר לסבת הסתלקות נה"י דאימא מתוכם, עכ"ז אור החסדים המתפשטים בגופא דזעיר בוקעת ויוצאת דרך אחוריו ומאיר בה, ולא ימיש תמיד מלהאיר בה ובכח הארה הזו, היא יכולה לחזור פב"פ, אעפ"י שנסתלק ממנה נה"י דאימא.

עוד יש מציאות אחר, והוא (ישעי' נד, י) וברית שלומי לא תמוט. פי' כי בכל גופא דז"א יש בו בחי' אחור ופנים, חוץ מן היסוד הנקרא ברית שלומי שאין בו בחי' אחור, לפי שהוא יוצא מצד הפנים של האדם כנודע, וכלו בחי' פנים ואין בו אחור. ולכן ברדת הנקבה עד היסוד, אין שם אליה עוד התמוטטות, כמו שיש למעלה שהיתה נעקרת מהם ונפרדת, אבל בהגיעה ביסוד נדבקת בה ואינה נפרדת ונעקרת ממנו כלל. אבל בהיותה נדבקת בו, יורדת מן היסוד עד סוף העטרה, ובהגיעה שם נהפכת דרך פני העטרה ועולה למעלה. באופן כי בהיותה ביסוד, בין באחוריו בין בפניו, אינה נפרדת ממנו כלל, וזהו וברית שלומי לא תמוט.

והנה אחר שחזרה להיות פב"פ בעטרת היסוד, בהיותה שם בסוד נקודה קטנה, אז חוזרים ונכנסים בה הנה"י דאימא, ונגדלת בהיותה פב"פ. וזש"ה 'אמר מרחמך יהוה – ר"ת אמ"י, כי נה"י דאימא מרחמים עליה ומגדילים אותה פב"פ כנזכר.

גם נלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל, כי ההרים הם חג"ת דזעיר, והגבעות הם נה"י דזעיר. ואמר כי ההרים ימושו, פי' כי בהיות הנקבה באחורי זעיר (זעיר) למטה, כנגד נצח הוד יסוד דזעיר כנודע, עכ"ז גם מן ההרים שהם חג"ת דזעיר שלמעלה על ראשה, יש לה הארה מהם ג"כ. ונמצא כי בעת הנסירה מתרחקת מהם, כי היא מתמוטטת ויורדת למטה, ולכן ההרים ההם ימושו מלהאיר בה ומסירים הארתה ממנה, אבל הגבעות שהם נה"י דזעיר אינם מסלקים הארתם ממנה, לפי שאעפ"י שיש לנקבה התמוטטות בהם, עכ"ז אינה מתרחקת מהם, ואינה יורדת למטה מהם, כי תמיד היא באחוריהם. אלא ההפרש הוא שלפעמים מתמוטטת ויורדת בסופם, אבל אינה יורדת עוד למטה במדרגה אחרת. ועוד כי אף אחר שיורדת בסופם, חוזרת לחזור עמהם פב"פ, ולכן לא נזכר בהם כי אם התמוטטות לבד.

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף עא ע"ב – עג ע"ב.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 629 – 631.
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 356 – 358.

### מפרשים

אור זרוע	שער הנסירה, פרק א, עמ' קמ.
אמת מאר"ץ	עמ' יא – יג [על עץ חיים, עניין הנסירה], עמ' קב – קג [על סידור הרש"ש].
באתי לגני	חלק א, עמ' צ – צא.
דברי שלום	שאלה ו, דף א ע"ב-ג.
דע"ה והשכל	חלק ו, סימן טז, דף פח ע"א-ד.
וערך הכהן	מערכת הרי"ש, אותיות ג – י, עמ' עב – עה [רוחא דשדי בגווה].
טוב שם	הלכות תפלה, אות ג [דרוש הנסירה], עמ' ו.
פאת השד"ה	חידושים וביאורים על סידור הרש"ש, כר' ב, עמ' שא.
פתח עינים	דף לז ע"ב – לח ע"ב.
פתח עינים החדש	חלק ה, עמ' רכג – רכו.
קנין פירות	אות יג – כלי ורוחא, עמ' ח – יא.
שמן ששון	דרושי העמידה, דרוש ב, דף מב ט"ב – מג ט"ב.
שערי רחמים	חלק א, סימן קכו, דף כח ע"א.



## ביאור סדר הכוונות

עלית צלמי המוחין די שסו"ת מתוך ז"א על גבי ראשו

אחר שנשלמו בנית והגדלת פרצופי ז"א ורחל ע"י המשכת מוחין דאו"א, עדיין עומדת רחל אחור באחור עם ז"א, וצריך לנסור אותה מאחורי ז"א כדי להחזירם פב"פ. בראש השנה אותה נסירה היא ע"י הפלת דורמיטא בסוד ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם (בראשית ב, כא), שאז צריך שינה והתעוררות בסוד השופר, אמנם עתה אף בלא הפלת תרדמה מספיק, לפי שעתה כבר קיבל ז"א מוחין שלמים מאו"א, ואף אם יסתלקו ממנו כדי לתתם אל רחל, עדיין נשאר בו רשימו יתירה ואינו צריך להפלת תרדמה כמו ביום ר"ה הרומז אל בריאת העולם בתחילת האצילות ובתחילה ביאת המוחין בז"א, אשר לא היה אז בו עדיין לא מוחין ולא רשימו כלל (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

בכדי לנסר הנוק' העומדת עד עתה אחור באחור עם ז"א, ולהחזירם פנים בפנים, צריך מקודם שיסתלקו מז"א נה"י דאימא עם המוחין שבתוכם, אותם מוחין שהמשכנו מק"ש ועד עתה לפר' ז"א, ואחר יציאתם מז"א יעמדו המוחין דחכמה וחסדים דדעת על גבי רישא דז"א בסוד אור מקיף, אמנם בלי הכלים דנה"י דאימא שיכנסו בהמשך עם המוחין דבינה והגבורות דדעת לתוך הנוק' העומדת מאחוריו (עין עץ חיים, שער כ, פרק ט; שם, שער כט, פרק א; הגהות השמש, שער כ, פרק ט, אות ד), וזה מ"ש בכוונה הראשונה של מהלך הנסירה:

יכוין

**להעלות ב' צלמי המוחין**, כדי להמשיך חלק מהם לנוק' לצורך הנסירה, ועוד כדי להעלות חלק נוסף עם בירורי רפ"ח דפנים עד רום המעלות להוליד המוחין דפנים שיומשכו לזו"ן אחר חזרתם פנים בפנים,

**דאחור ופנים דאחור**, אותן ב' בחי' מוחין שעסקנו בהן עד עתה, מוחין דאו"א שנמשכו לזו"ן בהיותם עומדים אח' באח', וזה מ"ש אח' ופנים, כי אבא נקרא פנים בערך אימא, ומ"ש דאחור הוא כי עד עתה היו כל המשכות לזו"ן העומדים אח' באח',

**די"ט דחכמה**, כי עד כאן לא המשכנו כי אם מוחין של שרש חכמה דכתר בלבד, כשהמוחין דבינה ממשיכים בכריעות וזקיפות של מגן אברהם, וב' בחי' מוחין דחו"ג דדעת ממשיכים בכריעות וזקיפות שבסוף העמידה,

**דכתר דבינה [דנה"י דבינה]** (סידור רחובות הנהר) **דז"א**, זו היא הכתובת הכללית,

**[ולהוציאם מתוכו]** (סידור היר"א), מתוך ז"א, שעד עתה קיבל ז"א ב' בחי' הנ"ל – את חלקו וגם את חלקה של הנוק',

**עם הנו'** (סידור היר"א: **ולהעלותם עם הכירורים הנו'**), אותם בירורים דרפ"ח שהעלינו לז"א בכוונה הקודמת, והם עולים עם צלמי המוחין, ולא מצויר כנגד אותם בירורים שום דבר,

**ועם נשמת יסוד דא"א**, כי יסוד דא"א הוא נשמת ז"א (עץ חיים, שער כט, פרק ה), וכשמעלים מ"ן צריכים להעלותן גם הנשמה של יסוד דא"א (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רכג),

**[שכבינה דז"א** (סידור רחובות הנהר)], שם מתלבש אותו יסוד דא"א (עץ חיים, שם), ומעלים אותם ב' צלמי המוחין  
**ע"ג רישא דז"א**, ושם יעמדו בסוד אור מקיף, ולמעשה מעל חב"ד דז"א כפי שיוצא מציור הכוונה, עד שכנ"ל נמשיך חלק מהם לנוק' בכוונה הבאה והשאר נעלה בהמשך עד רום המעלות יחד עם הבירורים הנ"ל.

מצויר כאן רק א' מב' צלמי המוחין הנ"ל שמעלים מתוך ז"א – הצלם דיש"ס, כעומד מעל רישא דז"א כמו שכתוב מעל אותו צלם:

**צלם דיש"ס ע"ג רישא דז"א**, וזה כאן כמין כותרת לפרצוף המוחין,

**[שהם מ"ה דמ"ה מ"ה דב"ן** (סידור רחובות הנהר)], פי' ב' בחי' חכמות וחסדים דדעת (לאחר חילוף המוחין דישסו"ת, כפי שיבואר בהקדמה לכוונה הבאה), כי אם העלינו ב' צלמי המוחין דאז"א מתוך ז"א, מצויר כאן רק צלם אחד בלבד של הבחי' הנז', לעומת ב' בחי' נוספות ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן שהן הבינות וגבורות דדעת שנמשיך בכוונה הבאה לנוק', ולכן לא צוירו כאן.

אותו צלם דיש"ס הנ"ל מצויר כפרצוף שלם של בחי' נרנח"י – זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, עם בחי' מוחין – מלא פשוט ומילוי של שם הוי"ה דיודי"ן העולה בגי' ע"ב שזה צד אבא

שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב תחת ג' בחי' חב"ד

שם הוי"ה פשוט תחת ג' בחי' חג"ת

המילוי בלבד של שם הוי"ה דע"ב העולה בגי' מ"ו תחת ג' בחי' נה"י

והוא כמו שמבאר מהרח"ו בספר שער הכוונות (דף לא סע"ד; ועיין מ"ש בספר פתח עינים, דף לב סע"ג, אות ב, ד"ה היות) ובספר עולת תמיד (ענין התפלה, דף מב ע"א), ומתחתיהם מצוירים הכלים דחב"ד דז"א.

בסידור המודפס מצוירים כאן הכלים דחב"ד דז"א, כשבסידור היר"א (סידור נהר שלום, סידור כוונות הרש"ש) לא מסודרים כאן לא צלם דיש"ס ולא כלים דחב"ד דז"א. ובספר באתי לגני (חלק א, עמ' צ, ד"ה להעלות) כותב ר' ששון מזרחי – "לקיצור דעתי אין טעם ציור הכלים הללו ... ויותר טוב בלי ציור הכלים".

לאחר שעלו ב' צלמי המוחין דישסו"ת מתוך ז"א מעל ראשו, אז הוסרו ב' בחי' חכמה וחסדים מתוך הלבושים של נה"י דאימא, נשארים ועומדים ערומים בסוד או"מ על גבי רישא דז"א להאיר משם בבחי' רשימו, עד שנעלה אותם עם הבירורים עד רום המעלות להביא מוחין דפנים כנ"ל. אמנם ב' בחי' בינה וגבורות שגם הן נסתלקו מז"א, נשארות מלובשות תוך נה"י דאימא, אמנם לא נשארות בסוד או"מ כמו המוחין דחכמה וחסדים דדעת כדי להאיר לז"א משם, אלא מתלבשות תוך נוקבא כפי שנראה בכוונה הבאה (עץ חיים, שער כט, פרק א).

בספר שער הפסוקים (ספר ישעיה, סימן נד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: ואחר שננסרה ונפרדה ממנו, וגדלה בכל קומת זעיר באחוריה ע"י הארת נה"י דאימא שבתוכה, אז חוזרים נה"י דאימא להסתלק מתוכה, והיא מתמעטת שנית ומתמוטטת מעט מעט. וכפי מה שיוצא מתוכה מוחין נה"י דאימא, כך כפי השיעור ההוא היא מתמוטטת, ומתמעטת ויורדת למטה באחוריו, עד שנשארת למטה בבחי' נקודה אחת, למטה תחת היסוד דזעיר מאחוריו. ואז כשגמר הסתלקות נה"י דאימא מתוכה, ונגמר ירידתה ומעוטה כנוכר, אז תכף חוזרת להתהפך מצד פנים דזעיר מכח הרושם של האורות שהאירו בה הנה"י דאימא ונשארו עדיין בה בבחי' רשימו, עכ"ל ועיי"ש באורך, כן מזכיר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי העמידה, תיבות מלל עוזר וכו', אות ט, דף מג סע"ד).

פרטים אלה אינם מוזכרים בסידור הרש"ש, ובספר באתי לגני (חלק א, כמ' ז) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: ונראה פשוט מה שלא זכר זה הרש"ש זיע"א בסי', היות ואין זמן בין ההסתלקות מז"א לכניסתם בה, וכרגע שמסתלקים נכנסים בה, אין צריך לעשות מזה כוונה, עכ"ל. ובספר שלום ירושלים (עמ' קסז) כותב ר' שלום מזרחי עדני כי מ"ש מהרח"ו בספר שער הפסוקים מדובר על מה שיהיה אחר תיבות מלך עוזר וכו'.

### המשכת נה"י דאימא לנוק'

לאחר שהעלינו ב' צלמי המוחין דאח' ופנים דאח' שהיו בתוך ז"א מעל ראשו, מתחילים נה"י דאימא, ובתוכם המוחין דבינה וגבורות, להכנס אל תוך הנקבות – לאה ורחל. תחילה יורדים נה"י דאימא תוך לאה, ואח"כ מתפשטים גם תוך רחל, וכל זה שלא ע"י ז"א, ואז מתחברות לאה ורחל, נכללות שתיהן יחד ונעשות פרצוף אחד בלבד, ועיי"ז נגדלת ונעשית רחל פרצוף גבוה כשיעור קומת ז"א, ואז נוכל לנסור אותה ולהביאה עיי"ז לפני ז"א, לעמוד אתו פנים בפנים, כי אין לה יכולת לחזור פב"פ עם ז"א עד שתהיה שוה כמוהו אב"א (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב; עץ חיים, שער כט, פרק ט).

לפני שמתפשטים נה"י דאימא לנוק' נעשה "חילוף" בין מוחין דיש"ס למוחין דתבונה, כמ"ש מהרח"ו בספר עץ חיים (שער כ, פרק ט), וז"ל: בעת הנסירה מסתלקין נה"י דאו"א, וב' בחי' חכמה וחסדים בין דאבא בין דאמא נשארין בסוד אור מקיף על ראש ז"א, והשאר שהם הבינות וגבורות נכנסין בנוקבא, עכ"ל ולשונו מובא לעיל בחלק מקורות.

ומבאר ר' שריה דבליצקי בקצרה בספר פתח עינים החדש (חלק ה, עמ' רכג) על סמך מ"ש הרש"ש (הגהות השמש, שער כ, פרק ט, אות ד), וז"ל: ומקודם מבואר שם דנעשה חילוף בין מוחין דיש"ס למוחין דתבונה, דחכמות וחסדים דיש"ס נעשים בינות וגבורות בנוק', ובינות וגבורות דנוק' נעשות חכמות וחסדים ביש"ס, ואם כן מ"ש אח"כ שם דב' בחינות חכמות וחסדים נשארים על ראש ז"א בסוד או"מ, הכוונה היא על צלם שלם של יש"ס שיש בו חכמות וחסדים שלו ובינות וגבורות של עכשיו שהיו מקודם חכמות וחסדים של נוק', וכן בצלם הנכנס לנוק' לאידך גיסא. נמצא דמה שסידר הרש"ש בכל אחד צלם

שלם הוא אליבא דע"ח שם רק הע"ח באומרו שתי בחי' של חכמות וחסדים או של בינות וגבורות מדבר קודם החילוף שנעשות לאחר החילוף לחו"ב חו"ג ופשוט, עכ"ל.

ולאחר הקדמה זו נבוא ב"ה לבאר סדר הכוונות עצמו.

יכוין

**להמשיך [המוחין ד- (סידור היר"א)] הבינות והגבורות דישסו"ת**, כשהחכמות וחסדים דדעת נשארים מעל גבי רישא דז"א בסוד אור מקיף כנ"ל בכוונה הקודמת, ומ"ש ישסו"ת הוא כי מדובר על המוחין שלאחר החילוף כנ"ל, כך שמדובר על מוחין דישסו"ת, ומפרט

[סידור היר"א: **שהוא כל הצלם בין דמ"ה ובין דבין דתבונה שבו נתלכשו הבינות והגבורות דישסו"ת בעת הזווג**; סידור רחובות הנהר: **שהם בין דמ"ה ובין דבין**], כמ"ש הרש"ש בהגהות השמ"ש על ספר עץ חיים (שער כ, פרק א, אות ד), לעומת ב' בחי' מ"ה דמ"ה מ"ה דבין הנ"ל בכוונה הקודמת, שהן אותן ב' בחי' חכמות וחסדים דדעת שנשארות מעל גבי רישא דז"א כנ"ל,

**המלוכשים בנה"י דתבונה**, נה"י דצד אימא לבד (הגהות השמ"ש, שם), לאפוקי דאז"א, הנכנסים כעת תוך הנוק' ישירות שלא דרך ז"א,

**עם הנרנח"י**, בחי' נשמת המוח, ועם אור הטעמים ואור א"ס ב"ה המלוכשים בתוכם, **עם המלכויות**, פי' אחד הוא כי מ"ש מלכות הכוונה שיש לכוין מספרם בלבד של השמות המצוירים – ריבועים של שם הוי"ה כפי שיפורט בהמשך, כשבחי' ט"ס העליונות של אותה בחי' הן אותם שמות הוי"ה עצמם (עץ חיים, שער יח, פרק ב; שם, שער יד, פרקים ה, ו, ז).

פי' נוסף, ואינו סותר הפירוש הקודם, הוא כי הן המלכויות דט' ספי' דז"א (אמת מארץ, עמ' קב), וכן משמע ממ"ש בסידור היר"א (סידור נהר שלום, כר' א, עמ' 631; סידור כוונות הרש"ש, כר' א, עמ' 358) – "להמשיך לנוק' פר' דיניקה ... דז"א עם עשר מלכויות ... דז"א".

**דכתור [סידור רחובות הנהר: דכתורים די"ס]**, פי' אחד הוא כי מ"ש כתר פי' שם הוי"ה פשוט, כשחכמה פי' מילוי ובינה פי' מילוי דמילוי, וכל זה בבחי' פנים, ובחי' אחר שלהם היא ריבוע של אותן בחי', כך שמקבלת הנוק' העומדת באחורי ז"א בחי' אח' דמלכות דכתור, פי' בחי' מספר הריבוע של שם הוי"ה פשוט (עץ חיים, שער יח, פרק ב; שם, שער יד, פרקים ה, ז).

פי' נוסף, ואינו סותר הפירוש הקודם, הוא שכל עסקנו עד עתה הוא בשרשי המוחין שבכתור, ולכן שם אנחנו עושים מלאכת הנסירה, וכשנסרת מאחורי ז"א לוקחת הנוק' המספר של ריבוע של שם הוי"ה פשוט, כי בחי' פשוט היא בכתור, בחי' ריבוע באחור ובחי' מספר במלכות (שמן ששון על עץ חיים, שער לד, פרק ב, כלל ח, אות א),

**שהם [מספר (סידור היר"א)] ריבועים דהויות פשוטות**, פי' אחד בעניין מהות אותם ריבועים של שם הוי"ה, הוא שאותם ריבועים ניתנים לנוק' מגופא ז"א, לאפוקי מאימא, כי בכל א' מט' ספי' דז"א ישנה הוי"ה א', ואחוריים שלה הם ריבוע של שם הוי"ה העולה בגי' ע"ב, כי כל בחי' אחוריים הם בסוד ריבוע, ובעת הנסירה מאחורי ז"א ניתנים

לנוק' בחי' מספר של אותם ט' ריבועים של שם הוי"ה (עץ חיים, שער לד, פרק ב, כלל ח; שער ההקדמות, דף צב ע"א-ג), כך שהמספרים של אותם ריבועים אינם נמשכים עם נה"י דאימא אלא ניתנים מז"א לנוק' בעת המשכת הבינות וגבורות שבנה"י דאימא. וכנ"ל בסידור היר"א (סידור נהר שלום, כר' א, עמ' 631; סידור כוונות הרש"ש, כר' א, עמ' 358) כתוב שיש כאן לכוין "להמשיך לנוק' פר' דיניקה ... דז"א עם עשר מלכויות ... דז"א".

פי' אחד בעניין מהות אותם ריבועים של שם הוי"ה, והוא נראה שונה מהפירוש הקודם, והוא שהם הם הגבורות דאימא הניתנים לנוק' בעת הנסירה, כי בהיותם זו"ן דבוקים אב"א, מן הגבורות דאימא לבדם נעשה להם כותל אחד לשניהם, חציו לז"א בעוביו של כותל וחציו עובי הכותל לנוק', כי הם כולם בחי' גבורות לבדם, אבל בעת הנסירה מבקשים להחזירם פב"פ, ואז נעשה הכותל שלו מן החסדים, כותל שלם לעצמו, וגם לה נעשה כותל שלם לעצמה מן הגבורות, שגם חצי הכותל שלו של הגבורות ננסרו וניתנו אליה (עץ חיים, שער ח, פרק ו; שם, שער לב, ריש פרק א; שם, שער מ, דרוש ח). ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רכה) כותב ר' שריה דבליצקי כי אותם ריבועים מלובשים בתוך המוחין הנמשכים מאימא לנוק', ומשמע שהוא שליט"א סובר שהם באים עם נה"י דאימא, לאפוקי מגופא דז"א.

ובספר תורת חכם (דף קמא סע"א) כותב ר' חיים דילה רוזה – "מספר הט' ריבועים פשוטים דהוי"ה, והן הן המלכויות דז"א, והם הן סוד הבינות והגבורות של המוחין דז"א", ומדבריו משמע כי ב' פירושים הנ"ל הינם פירוש א'. ועוד נציין כי בספר פאת השדה (כר' ב, עמ' שא) מובא מסידור הראמ"ע – ר' אליהו מערבי, "ע"י כניסת צלם דתבונה תוך לאה ורחל ננסרים הריבועים שנתלבשו בתוך כלי חיצון דז"א וניתנים אל הנוק' ... וכן מבואר בכוונת זוכרינו דראש השנה", והיע"א.

עוד נציין כי בספר שער הכוונות (דרושי הלילה, דרוש ב) כותב מהרח"ו בשם אדם א' – "כי אז בעת הנסירה המשיכה אימא אל הנוק' דז"א עשרה חסדים שהם הויות דע"ב דיודין כי חסד בגי' ע"ב".

עניין אותה כוונה בכללות הוא שעד עתה עמדה הנוק' אח' באח' עם ז"א, כששניהם דבוקים בכותל אחד, וכעת נפרדת הנוק' מז"א לבוא לפניו, ובאה ההמשכה של אותם ריבועים של שמות הוי"ה להשלים הגב של הנוק'.

ולדעת מספר מפרשים (שמן ששון, שער לד, פרק ב, אותיות א-ב; פתח עינים, כוונת סדר העמידה, חיבת באהבה, אות ד; הגהות וביאורים, שער לד, פרק ב, כלל ח; מעיל קדש ובגדי ישע, דף לב ע"א, ד"ה שם ד' צח; שם, דף פ ע"ג, ד"ה י"ל) עפ"י דברי מהרח"ו בספר עץ חיים (שער לד, פרק ב, כלל ח; שער מא, פרק א) ודברי הרש"ש (נהר שלום, דף יז ע"ד), יש עוד לכוין כי אותם ריבועים של שם הוי"ה מתלבשים בשמות אלהים, כי בעת הנסירה יוצא המספר של הריבועים הנ"ל מפר' הפנימי דז"א שבו שמות הוי"ה, ומתלבשים בפר' החיצון דיניקה שבו שמות אלהים, ושניהם ניתנים לנוק' בעת הנסירה, וכתבו שלא ציין כאן הרש"ש השמות אלקים כי סמך על המעייין (או שזה נעשה ממילא, כמ"ש בספר מעיל קדש ובגדי ישע הנ"ל),

**דחכמה דכתור דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה** (סידור רחובות הנהר) **דז"א**, זו היא הכתובת הכללית,

**תוך לאה ורחל**, פרי' לאה עומד מעל ראשה דרחל, לאה פנים באח' עם ז"א ורחל אח' באח' עם ז"א, וכעת חוזרת לאה לעמוד אח' באח' עם ז"א על דרך רחל (עץ חיים, שער כט, פרק א; אור זרוע, שער הנסירה, פרק א, עמ' קמ; שמן ששון על עץ חיים, שער יט, פרק ז, אות א; שם, שער כט, פרק א, אות כ; שמן ששון על שער הכוונות, דרושי עמידה, דרוש ב, תיבת באהבה, אות ט; טוב שם, עמ' ו; ובאחת משאלותם מזכירים חכמי תונס (נהר שלום, דף ל ע"א, אות כד) "שלא נזכר בדברי הרב ז"ל חזרת לאה עם ז"א אב"א בשעת הנסירה"; ועיין ליקוטי ביאורים), בתחילה יורדים נה"י דאימא תוך לאה, ואח"כ מתפשטים גם תוך רחל,

**ויהיו פרצוף אחד** [סידור היד"א: **וע"י כן מתחברים לאה ורחל ונעשים פרצוף אחד ונגדלים כשיעור כל קומת ז"א**], פי' כי ע"י התפשטות נה"י דאימא לתוך שתיהן, מתחברות לאה ורחל ונעשות שתיהן פרצוף א', ואז נכללת לאה ברחל וגדלת רחל אב"א עד כתר דז"א (עץ חיים, שער הכללים, פרק יג; שם, שער כט, פרק א).

אותם נה"י דאימא עם המוחין המלובשים בתוכם הנכנסים לנוק' מצוירים כפרצוף שלם הנכנס ל'י ספי' של הנוק' מלמעלה, וכל ספי' וספי' של הנוק' מקבלת את חלקה בדרך בסדר זה: כתר, חב"ד, חג"ת, נה"י ומלכות. מצוירת כניסת נה"י דאימא לנוק' באופן מפורט, כשבכל שלב מצוירים (מלמטה למעלה):

כלי ספי' דנוק'

בחי' מוחין (חוץ מבספי' כתר ומלכות) – בקו הימין ד' שמות יה"ו מלאים דעסמ"ב, בקו השמאל ד' שמות אה"י דקס"א קס"א קנ"ה קמ"ג, ובקו האמצעי הכולל חסדים וגבורות – ד' שמות אהי"ה במילוי יה"א"ה בצד ימין וד' שמות אה"י באותו מילוי בצד שמאל, מעל כלי ספי' דנוק'

ריבועים הנ"ל של שם הוי"ה (ויש לכוין מספרם בלבד), מעל שמות המוחין, כי בהם מתלבשים אותם ריבועים (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רכה)

בחי' נרנח"י שהיא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, מעל הריבועים הנ"ל

וכנ"ל סדר כניסתם של נה"י דאימא היא מלמעלה למטה לתוך הנוק', כך שבכל שלב מצויר מה שנכנס לספי' מסוימת, כשמצויר כבחי' נרנח"י חלקה של אותה ספי' וגם החלק שעובר דרכה, כל ספי' לוקחת את חלקה בלבד והשאר ממשיכים להתפשט לספי' העומדות מתחתה

כתר מצוירים רק בחי' נרנח"י והריבוע של שם הוי"ה

חכמה מצוירים נרנח"י של כל הקו ימין – חח"ן

בינה	מצוירים נרנח"י של כל הקו השמאל – בג"ה
דעת	מצוירים נרנח"י של כל הקו האמצעי – דת"י
חסד	מצוירים נרנח"י של ב' בחי' חסד ונצח
גבורה	מצוירים נרנח"י של ב' בחי' גבורה והוד
תפארת	מצוירים נרנח"י של ב' בחי' ת"ת ויסוד
נצח	מצויר נרנח"י שלה
הוד	מצויר נרנח"י שלה
יסוד	מצויר נרנח"י שלה
מלכות	מצויר נרנח"י שלה בניקוד צבאות

אותו נרנח"י של ספי' מלכות אינו מצויר לפני נסירתה, הכוונה שאינו מצויר לפני זה עם שאר נרנח"י שצוירו בקו האמצעי – דת"י, אח"כ ת"י, ואח"כ יסוד, כמו שבשאר הספי' מצויר הנרנח"י של כל הבחי' העוברות דרכה.

ובס"ד כי היא הנותנת, נלע"ד בדרך אפשר כי הסיבה לכך היא שספי' מל' דנוק' היא בחי' עטרת היסוד שבה, והיא נעשית ע"י נתינת החותם השני שמקבלת כעת הנוק' מאימא ביסודה, הדוחה משם החותם הראשון למלכות שבה כפי שנראה בכוונה הבאה, כך שבחי' נרנח"י דמל' אינו מתגלה כי אם אחרי נסירת ספי' יסוד.

בעניין שרואים כאן ג"כ מלכות בנוסף לכתר ודעת, כך שמוזכרות כאן י"א ספי', כותב ר' אליהו דוד סלאטקי בספר יד אליהו (ערך נרנח"י, אות תלט) כי "בזמן הנסירה בתיבת באהבה שממשיכים הבינות והגבורות בנוק' אז חשבינן גם המלכות, היינו כחב"ד חג"ת נהי"ם", וכן מזכירים ר' ששון מזרחי בספר באתי לגני (חלק א, עמ' צא) ור' שריה דבליצקי בספר פתח עינים החדש (חלק ה, עמ' רכה), אמנם הוא שליט"א מוסיף, וז"ל: וצריך עיון דבעץ חיים הנ"ל שהבאנו לעיל בדף ע"ב ע"א ד"ה עם, מבואר שהם ט' הויות בריבוע ובהקדמה בסידור שם כתב שהם י' הויות בריבוע, ולמעשה אנחנו רואים כאן שהם י"א דחשב גם הדעת וגם המלכות, עכ"ל.

ובסידור היר"א מצויר ציור הכוונה זו באופן שונה: מצויר רק בחי' נרנח"י (ר' פעמים כנגד חו"ב חו"ג) השייכת לאותה ספי' מעל כל כלי, לא מצוירים כאן שמות מוחין כלל, ולא מצוירות בחי' כתר ומל' דנוק' כלל (לא נרנח"י ולא כלי), ועוד מצוירים הי' ריבועים של שם הוי"ה אח"כ בנפרד בפני עצמם (כולל ב' בחי' כתר ומל').

עד כאן היו זו"ן עומדים דבוקים אח' באח', ואין ביניהם רק כותל אחת המפסקת בין שניהם והמשמשת לשניהם, וע"י אותם ריבועים של שמות הוי"ה והמוחין שנמשכו אליה, נעשה לנוק' גב משלה ועי"ז נפרדת מז"א (עיין ליקוטי ביאורים).

## עשית החותם השני שבנוק'

הכוונה הבאה היא מין תמונת מצב של הנוק', כמו שבסוף סדר הכוונה של תיבת למען שמו מכוונים שהנוק' לוקחת מז"א כ"ב אתוון וה' גבורות מנצפ"ך, שמהן נעשה כלי יסודה כלול מציר ודלת ראשוניים, כשה' גבורות וכללותן הם בחי' מוחין ומ"ן שביסודה, ועי"ז נעשה ביסודה בחי' חותם הראשון הנקרא ירושלים (עץ חיים, שער כ, פרק ט; שם, שער כה, פרק ב, כללים של חו"ג, כלל ד; שם, שער לד, פרק ב, כלל כ; שם, שער לה, פרק ג; שער ההקדמות, דף פג ע"ד – פד ע"א).

בכוונה זו נשלם היסוד דנוק' ונעשית בחי' מלכות שבה, וכמו בתיבת למען שמו מתחילים עם תיקון כלי היסוד שבנוק' ואח"כ עוברים לבחי' אור שביסודה (פתח עינים, סדר כוונת העמידה, תיבת למען שמו, אות ז). ונציין כי מה שסידרו כוונה זו בסידור כוונות הרש"ש "המודפס" שנדפס מחדש, הוא תוספת מהמדפיסים החדשים שהוסיפו כן עפ"י דעת השד"ה (באתי לגני, ח"ה, עמ' רז, הערה יב), ועוד נציין כי בסידור היר"א לא סידרו כלל כוונת עשית ב' החותמות דנוק', לא כאן ולא לקמן בתיבת למען שמו כנ"ל שם.

**ועתה, לאחר שנכנסו בה מוחין דאימא ישירות אליה שלא דרך ז"א, לוקחת, הנוק',**

**כ"ב אתוון אחרים, בנוסף לכ"ב אתוון שקיבלה מז"א בסוף סדר הכוונות של תיבת למען שמו, ע"י אימא, עצמה ושלא ע"י ז"א,**

**שהם דלת וציר ב',** שביסודה – בחי' כלי, בנוסף לציר ודלת הראשוניים שנעשו ביסודה ע"י כ"ב אתוון שקיבלה הנוק' מז"א בתיבת למען שמו, ואותם ציר ודלת השניים הנעשים עכשיו גם הם כמו הקודמים, מצוירים ביחד כמין צורת אות ד' המצוירת מאותיות יו"ד וב' ווי"ן, שהם ביחד עולים בגי' כ"ב, כנגד הכ"ב אתוון שלוקחת כעת מאימא,

**עי"ז נעשית ס',** פי' כלי יסודה של הנוק', מב' צירים ודלתות הנ"ל שהם ב' דלתי"ן – א' שקיבלה מז"א וא' שקיבלה מאימא, וכך נעשה מאותם ב' דלתי"ן אות ס' סופית שתומה, והוא הכלי עצמו של היסוד דנוק', הרחם שבו מונח הולד.

לאחר שהזכיר עניין תיקון כלי היסוד שבנוק' עובר לבחי' אור שביסודה (פתח עינים, שם), **וגם לוקחת, הנוק',**

**מ"ן שניים, מאימא ישירות ושלא ע"י ז"א, בנוסף למ"ן הראשוניים שקיבלה מז"א בתיבת למען שמו,**

**שהם ה"ג מנצפ"ך, כי ה' גבורות הן ה' אותיות סופיות מנצפ"ך, וזה כאן בחי' מוחין שביסוד הנוק',**

**ונגמר חותם היסוד שבה, זהו כאן החותם השני, בנוסף לחותם הראשון שעשינו בסוף תיבת למען שמו, ואותו חותם השני הנעשה כעת ביסודה הוא**



**הנקרא ציון**, והוא רחמים, כשהחותם הראשון נקרא ירושלים והוא דין (שער ההקדמות, דף פד ע"א; עץ חיים, שער כ, פרק ט; שם, שער לה, פרק ג),

**וחותם הראשון**, שנעשה בתיבת למען שמו,

**שהיה ביסוד מתפשט במלכות**, כי החותם השני שנעשה כעת ביסודה דוחה החוצה את החותם הראשון שעשינו בתיבת למען שמו, שגם הוא נעשה ביסודה, וכעת נדחה למקומו להיות ספי' מלכות שבה – בחי' עטרת היסוד.

והעניין הוא כי להיותה עומדת עם ז"א אב"א, נכנסים המוחין בנוק' מלמעלה למטה, כמו שנכנסים בז"א, ולכן נכנסות תחילה הארת החותם עם הגבורות השייכות לחלק המלכות שבה, ויורדות ליסוד שבה. אח"כ לוקחת הנוק' מוחין ע"י אימא עצמה שלא ע"י ז"א, שאז נכנסים בה נה"י עצמן דאימא, ויורד החותם השני דאימא העיקרי ביסוד שלה, ודוחה החותם הראשון שהיה ביסודה עד המלכות שבה (עץ חיים, שער כה, פרק ב, כללים של חו"ג, כלל ד).

לאחר שנעשו ונתקנו בחי' יסוד ומלכות שבה מגיעה הנוק' לזמן הנערות, שבתחילה היתה נקראת קטנה, ולאחר שקיבלה ציר ודלת הא' מז"א היתה נקראת נער חסר ה', **ועתה**, שקיבלה ציר ודלת הב' מאימא, **נקראת, הנוק'**,

**נערה**, מלא בה' אחרונה ולא רק נער בלא ה', כי יש בתורה נער חסר ה' ונערה מלא בה' אחרונה, והעניין הוא כי תחילה כשלוקחת הנוק' מנצפ"ך הראשונים מז"א סוד דינים, אז נקראת נער חסר ה', כי נער הוא גימטריא ש"ך דינים – ש"ך גי' מנצפ"ך, ועוד גי' ה' פעמים דין, וכשלוקחת הנוק' מנצפ"ך השניים מאימא, נתוסף בה ה' (בפרטות ה' אלפי"ן שבה' שמות אהי"ה דאימא) ונעשית נערה בה' (נערה גי' ה' פעמים אדני) שהיא כנגד ה' אותיות מנצפ"ך השניים מאימא,

**כי ה"ג**, ה' גבורות הראשונות,

**שקבלה ע"י ז"א**, בתיבת למען שמו, הן רק הארה ותמצית,

**שהם ה"פ די"ן**, בחי' ש"ך דינים, שה' פעמים דין עולה גי' ש"ך, כי הן דינים גמורים בלי מתוק, ונאחזות בהם הקלי' (שער ההקדמות, דף פד ע"א), וכעת

**מתמתקין ע"י ה"ג מנצפ"ך**, ה' גבורות השניים,

**שקבלה ע"י אימא**, והן הה' גבורות עצמן, מנצפ"ך ההעיקריים ואינם כל כך דינים קשים אלא הן גבורות ממותקות, ואין הקלי' נאחזות בהם (שער ההקדמות, שם), ואימא היא שם אהי"ה,

**והם ה' אלפי"ן**, של ה' שמות אהי"ה שהם הה' גבורות מנצפ"ך הנ"ל מאימא,

**נעשית**, אותם ש"ך דינים שהם ה' פעמים דין שקיבלה הנוק' מז"א, נעשים ע"י הוספת ה' אלפי"ן שמקבלת מאימא,

**ה"פ אדני**, העולים גי' שכ"ה כמספר נערה, זהו מיתוקם של ש"ך דינים שמקבלת מז"א (וכוונה זו דומה לכוונה שבריש סדר הכוונה של פסוק ה' שפתי תפתח).

לאחר הזמנת הכוונה זו עוברים לכוונה בפועל, לכן חוזר מעל ציור הכוונה לפרט מה מצויר

**כ"ב אותיות ומנצפ"ך א' שלוקחת מז"א, ה"פ די"ן מאדנ"י  
וכ"ב ומנצפ"ך שני מאימא, ה' אלפי"ן דאדנ"י**

ומצוירים ב' פעמים כ"ב אתוון, ב' פעמים אותיות מנצפ"ך בתוך ריבוע המסמן ב' צירים ודלתות שביסוד דנוק' והם ביחד בצורת ס סופית כנ"ל, ועוד מצוירים ה' שמות אדנ"י – כשאות א' היא מאימא ואותיות די"ן מז"א.

נסירה והעברת הנוק' לפני ז"א

לאחר שנשלם בנית פר' רחל, בפרט נשלמה ע"י לקיחת ב' חותמות מז"א ואימא, באים לנסור הנוק' מאחורי ז"א בפועל, בסוד ויבן ה' אלהים את הצלע (בראשית ב, כב), ולהביא אותה לפני ז"א.

בראש השנה ואח"כ במשך י' ימי תשובה, מכוונים אותה נסירה בפרטות, וכאן בברכת אבות של כל ימות השנה אין צורך להזכיר ענין הנסירה בפירוש ובפרטות, כי כיון שננסרו זו"ן ביום ר"ה, אין צורך להזכיר הפלת תרדמה בשאר ימות השנה מפני הרשימו שנשאר בו, והיא נעשית מאליה שלא על ידינו, כיון שביום ר"ה ננסרה ע"י תפלותינו באומרנו אז זכרינו לחיים כנז' (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

כשנכנסו נה"י דאימא תוך ב' פרצופי לאה ורחל יחד, נכנסו למעשה רק הספי' התחתונות דתנה"י דאימא לפר' רחל, וכעת באים  
**להמשיך לנוק', לפר' רחל,**

**הארת אחורי** [תיבה אחרוי חסרה בסידור היר"א] **ה' ספירות עלינונות, ומפרט**

**חב"ד ח"ג** [סידור היר"א: **דחב"ד דחג"ת דז"א**, ואז נגדלת רחל אב"א בכל שיעור קומת ז"א ממש, שוה בשוה עד בחי' הכתר שבו, ועי"ז יכולים להביא אותה לפני דז"א, כי אין לה יכולת לחזור פב"פ עם ז"א אלא עד שתהיה היא שוה כמוהו אב"א (עץ חיים, שער לו, פרק א; שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב), בזה נגמרה הנסירה,  
[מכאן חסר בסידור היר"א] **נבזה הנערה, פר' רחל,**

**כאה על פני המלך, ז"א,**

**שנסרה, פר' רחל,**

**וכאה, מאחוריו,**

**לפני ז"א, לעמוד אתו פנים בפנים, ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו.**

קבלת ד' מיתות בית דין

חוזרים כעת לכוי' לקבל ד' מיתות בית דין כדי להיות ראויים לכוי' המשך סדר הכוונה – העלת ב' פר' זו"ן לחיק או"א, על מנת לייחד אותם שם.

### יכוין לקבל עליו ד' מיתות בית דין.

מסודרים כאן אותם פרטי סדר הכוונה של קבלת ד' מיתות בית דין כמו שהיה לעיל בריש סדר הכוונות של תיבת באהבה – חלק א, עיין שם ביאורם.

#### העלת זו"ן לחיק או"א ויחודם

לאחר שנסרו זו"ן וחזרו פנים בפנים, מעלים אותם או"א בהיכל עילאה דילהון, ששם אין כח לקליפות להתאחז באחורי הנוק', וזה ההיכל דאו"א הוא בחי' חופה לזו"ן – חתן וכלה (עץ חיים, שער כ, ריש פרק ט; שם, שער טל, פרק א), דבעאן או"א לאעלאה לכלה ברשותא דחתן (ספר הזהר, ח"א, דף מט ע"א), ושם יוכלו לעמוד פב"פ, ולמעשה מעלים או"א את ז"א ואח"כ הנוק' (עץ חיים, שער טל, פרק א), וכשעולים זו"ן לאו"א הם מלבישים אותם ונעשים או"א בבחי' פנימיות אליהם ואז חוזרים זו"ן פב"פ (שם, שער מ, סוף דרוש ד). שם בחיק או"א מזדווגים זו"ן זווג ראשון, פי' שעולים זו"ן לרגע א' לחיק או"א להתייחד, ויחוד זה נקרא יחוד אח' באח', לומר כי לא יכלו לעמוד זו"ן פב"פ במקומם למטה להזדווג שם, אלא הוצרכו לעלות למעלה בחיק או"א ומזדווגים שם פב"פ ע"י מ"ן דאימא. ועוד נקרא יחוד זה יחוד אח' באח' בערך מצבם, כי עדיין אין בהם רק אורות דאב"א. כנ"ל מזדווגים זו"ן פב"פ שם בחיק או"א, וז"א נותן בה החסדים דאימא, שגם הם אינם רק ה"ג מ"ה דב"ן מבחי' עצמו, אלא שבערך הגבורות שלה נקראים חסדים, וחסדים אלה נקראים רוחא דשדי בגווה. ולהיותו בסוד יחוד אב"א אינו זווג גמור רק רוחא דשדי בגווה, והוא שרש להעלות הבירורים, והוא שרש לכולם כי הוא השרש הראשון דב"ן וע"י מתבררים כל בירורי המלכים של זו"ן (עץ חיים, שער כ, ריש פרק ט; שם, שער טל, פרק א, מ"ק).

והעניין בפרטות יותר הוא, כי בביאה ראשונה נותן ז"א ביסוד של הנוק' בחי' רוחא דשדי בגווה לעשותה כלי (עץ חיים, שער כט, פרק ו; שם, שער לד, פרק ב; שם, שער לט, דרושים ז, ט, י, יב; שער הכוונות, דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ו; שם, דרושי נפילת אפים, דרוש ד; שם, דרושי הלילה, ריש דרוש ח), ובזה הוא נקרא זווג שאינו גמור כי אינו רק לעשותה כלי הראוי להוליד ואינו זווג להולדה (עץ חיים, שער מ, דרוש ז), ואז נותן בה בחי' רי"ו תחתון (שם, שער כה, דרוש ב, כלל טו; שם, שער לט, דרוש י), הנשאר תמיד ביסודה כי הוא חיותה נפשה פנימיותה ורוחניותה (שם, שער לט, דרוש ז; שם, שער כה, דרוש ב, כללים של חו"ג, כלל ד; שם, שער טל, דרוש יב), ועל ידו נעשית הנוק' כלי המעלה מ"ן, כי בכחו תוכל להעלות מ"ן של שאר הזווגים דמאז ואילך (שם, שער לט, דרוש ז).

נציין כי מה שסידרו כוונה זו של עלית זו"ן לחיק או"א בסידור כוונות הרש"ש "המודפס" שנדפס מחדש, הוא תוספת מהמדפיסים החדשים שהוסיפו כן עפ"י דעת השד"ה (באתי לגני, ח"ה, עמ' רו, הערה יב), ובסידור היר"א לא סידרו כוונה זו.

יכוין

**להעלות זו"ן**, ממקומם,**לחיק או"א**, להיכל עילאה דילהון – בחי' חופה,**ויקחו המ"ד ומ"ן דאו"א**, מ"ד מאבא ומ"ן מאימא,**ועי"ז יחזרו פב"פ**, כי למטה אינם יכולים לעמוד פב"פ שלא יתאחזו בהם הקלי',**ולזווגם**, זה הוא הזווג הראשון דזו"ן שבו עושה ז"א אותה כלי הראוי להוליד, כי צריך

תחלה יחוד א' לעשותה כלי ואח"כ יחוד ב' לזווגם להתעבר ולהוליד (עץ חיים, שער טל,

דרוש י),

**זיווג נ"ר**, אותו יחוד נקרא יחוד נ"ר (עץ חיים, שער טו, פרק א; שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו;

שם, עניין חנוכה, דרוש א; ולשונו מובא בחלק ליקוטי ביאורים) על שם הגי' של כל השמות

המסודרים בו

הוי"ה אהי"ה כתר

הוי"ה אלה"ים חב"ד

הוי"ה אדנ"י ז' תחתונות

**להמשיך מיסוד דז"א**, בזווג ראשון זה,**ליסוד דנוק'**, שגדלה הנוק' כל שיעור קומת ז"א כנ"ל, ולא שיסודו עדיין מכוון נגד

הדעת שבה, כמו שהיה בהיותה עומדת אתו אב"א מהחזה ולמטה, ובהיותה אב"א לא

יכלה הנוק' לקבל כי אם הארת הגבורות דרך מסך אחורי ז"א, אך הגבורות עצמן אינה

נוטלתן רק ע"י זווג (עץ חיים, שער טל, ריש דרוש ז; מבוא שערים, שער ב, ח"ג, פרק ט, דף יז ע"ב),

**הרי"ו התחתון**, לעשות אותה כלי ראוי להעלות מ"ן בזיווגים הבאים. אותו רי"ו שנותן

ז"א לנוק' בביאה הראשונה נקרא רי"ו התחתון לעומת הרי"ו העליון שנותן אבא לאימא

בסוד זווג דביאה ראשונה, ונמשך מהדעת עליון ממזלא קדישא דדיקנא דא"א (עץ חיים,

שער כה, דרוש ב, אות י; שם, שער לד, פרק ב, כלל כב; שם, שער טל, דרוש י; שער ההקדמות, דף נד ע"ב; שער

הכוונות, דרושי הלילה, דרוש ח). ומפרט כי אותו רי"ו תחתון הוא

**ע"ב קד"ם**, כי אותו רי"ו כלול מב' שמות – ריבוע של שם הוי"ה העולה בגי' ע"ב ועוד

ריבוע של שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' קד"ם, ביחד הם עולים גי' רי"ו (עץ חיים,

שער לד, פרק ב, כלל כב; שם, שער טל, דרוש י; מבוא שערים, שער ב, ח"ג, פרק ט), ומצוירים ב' שמות

הנ"ל,

**לכונן כלי היסוד שלה**, ע"י אותו רי"ו התחתון הנ"ל (עץ חיים, שער טל, דרוש י; שער ההקדמות,

דף פג סע"ג),

**שהוא ב' צירים וב' דלתות**, שקיבלה מז"א ואימא כפי שראינו לעיל,**ונותן לה מ"ה דב"ן**, שבאותו זווג ראשון מקבלת הנוק' מז"א בחי' רוחא שדשי בגווה –

עצמות הגבורות, לעומת הה' גבורות של חלקה שלקחה ממנו לפני הנסירה בהיותה

עומדת אב"א עם ז"א מהחזה ולמטה (עץ חיים, שער כ, ריש פרק ט; שם, שער כה, פרק ב, כללים של

חז"ג, כלל ד; שם, שער לד, פרק ב, כלל טו), כי לפני הנסירה נשארו הה"ג ביסוד שלו והארתן

בלבד הנקראת כללותן יצאה לאחור אל הנוק', לדעת שלה המכוון נגד היסוד שלו, לגדל

גופה, וכעת בביאה ראשונה נותן לה ז"א ה' גבורות עצמן, והם חיותה ונפשה והם פנימותה ורוחניותה (שם, שער טל, ריש דרוש יב), ואותן ה' גבורות עצמן יותר ממותקות ונקראות שם מ"ה דב"ן, והוא רוחא דשדי בגווה תוך החותם שביסודה (שם, שער כה, פרק ב, כללים של חו"ג, כלל ד),

**ולהחזיר זו"ן למקומם**, להורידם מחיק או"א חזרה למקומם (עץ חיים, שער טל, דרוש א, מ"ק), ושם ועוד בשער מאמרי רשב"י (פר' פקודי, דף לד רע"א) כותב מהרח"ו שכאשר חזרו וירדו זו"ן למטה למקומם, שם הוכרחו לחזור לעמוד אב"א שלא יתאחזו בהם החיצונים, אמנם בסידור ומפרשיו לא מוזכרת חזרת זו"ן אב"א.

ואחר חזרתה פנים בפנים עם ז"א, מתמעטת ונופלת הנוק' לרגלי ז"א בסוד נקודה קטנה (כנגד עטרת היסוד), כי כל מה שנגדלה אחר באחור הלואי יספיק לשתוכל לישאר בבחי' נקודה קטנה בהיותה פנים בפנים עם ז"א. ונמצא שאז היא עומדת למטה בבחי' נקודה קטנה כנגד עטרה של היסוד דז"א, ובתיבות מלך עוזר ומושיע ומגן נחזור לבנותה כבתחילה בבחי' פב"פ (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב; שער הפסוקים, ספר ישעיה, סימן נד).

כשאומרים שאחר שנגדלה אב"א, אז חוזרת להיות נקודה קטנה בפנים, פירוש הוא על אותה נקודה מבחינת פנים שעדיין בבחי' פנים שלה אין לה רק נקודה אחת, אמנם כל האחוריים הם שלמים לגמרי (עץ חיים, שער לד, פרק ב, כלל ח).

ובהגות השמ"ש (עץ חיים, שער לד, פרק ב, כלל ח, אות א) מאריך הרש"ש לבאר דברי מהרח"ו הנ"ל, ומרוב חשיבות דבריו נעתיק אותם בשלמות, וז"ל: נ"ב נלע"ד שלום שלאו לאפוקי בחינת האחוריים שלה, שאינם נחזרים לכנגד הפנים שלו קאמר, כמו שאמרו קצת מן החכמים שבזמנינו. אלא הכי קאמר, שאחר ונגדלת אחור באחור כנ"ל, אז חוזר פרצופה דאחור לעמוד אחורי נקודתה דפנים, ואז נגדלת אותה הנקודה דפנים, דהיינו שניתנים בה כל הט' ספירות דפנים שלה, אחת לאחת, עד שנגדלת פב"פ כמוהה, ויהיה פרצוף דפנים שלה שוה כקומת פרצוף דאחור שלה העומד באחורי נקודתה דפנים, ואז יהיו שניהם שוים בקומתם. באופן שכל הבנין הנזכר במלך עוזר ומושיע ומגן, הוא לבנות נקודת הפנים שלה בפנימיות נה"י דאמא, עד שישתוה להיות כשיעור קומת הפרצוף דאחור שלה שנבנה מאחורי נה"י דאמא, וכבר הוא שלם לגמרי קודם שחזר לעמוד אחורי הנקודה דפנים שלה נגד פני הז"א, באופן שעתה נמצאת הנוקבא בשתי בחינותיה: אחור ופנים עומדת כנגד פנים דז"א.

ובזה לא יחלוק זה הלשון עם כל ספרי הרב זלה"ה, שבכולם הוא מודה בחזרת פב"פ, כי לא מצינו בזה הלשון שאמר שאינה חוזרת פב"פ, אלא שבא לשלול ממנו הטעות שלא נטעה במה שכתב בספר הכוונות, שקודם שתחזור פב"פ חוזרת להיות נקודה קטנה, שאין כוונתו על פרצוף דאחור שלה אלא על פרצוף דפנים שלה, שעדיין הוא בבחי' נקודה וצריך בנין. אבל פרצוף דאחור כבר הוא שלם לגמרי, וכבר נסר מאחורי הז"א ובא לעמוד אחורי אותה הנקודה דפנים שלה, ואז נבנית אותה הנקודה, והיתה לפרצוף

שלם. ואע"פ שיש בזה פנימיות וסוד ואין הדברים כפשוטן, הכל הולך למקום אחד, כנלע"ד אני שלום, עכ"ל ועיין בליקוטי ביאורים מ"ש ר' שלום מזרחי עדני בספר שלום ירושלים.

### רמזים נוספים

ביאור מלת באהבה, ר"ל שני אהבה (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

תכוין, כי באהבה הוא – ב' אהבה, לעורר להיכל האהבה הב' העליון, שיעורר מ"ן עד שתתגדל רחל אב"א, ואז תכוין להביאה ג"כ עי"ז פב"פ אל הז"א (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק טז).

### ליקוטי ביאורים

#### בעניין כניסת נה"י דאימא לנוק'

מוחין חדשים

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ב) כותב מהרח"ו, וז"ל: ענין הנסירה אשר מציאות' הוא כי אימא מסתלקת מתוך ז"א ומזדווגת עם אבא כדי להוליד מוחין אחרים לרחל לבדה זולת המוחין הראשונים שניתנו לז"א, וז"ס ויבן ה' אלהים את הצלע (בראשית ב, כב), כי ה' אלהים הם או"א אשר נזדווגו והולידו אלו המוחין האחרים, ואז נכנסים נה"י דאימא עלא' עם התלבשות אלו המוחין האחרים החדשים בתוכם, והכל יחד מתפשטים תוך רחל לבדה, כדמיון שהיו בתחילה נה"י דאימא עם המוחין שבתוכם מתפשטים תוך ז"א, ועי"כ נגדלת רחל אב"א בכל שיעור קומת ז"א, ממש שוה בשוה עד בחי' הכתר שבו, עכ"ל.

ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות א, דף לו ע"ב) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: אך צ"ע דבשער הכוונות דרוש ב' דעמידה במלת באהבה שם כתב רבינו, דלצורך הנסירה כשמסתלקין המו' מז"א, אז או"א מזדווגים כדי להוליד מוחין אחרים לרחל לבדה זולת המוחין הראשונים שניתנו לז"א, ואז נכנס נה"י דאימא עם המוחין חדשים, והכל יחד תוך רחל ועי"כ נגדלת רחל אב"א בכל שיעור קומת ז"א יע"ש. ועיין בע"ח שכ"ט פ"א, ובשער הכוונות דרוש א' דר"ה ד"ה ונבאר וכו' דקל"ג סע"א, וזה הדרך לא נזכר בסדור כלל, עכ"ל.

#### בעניין כניסת נה"י דאימא ואופן עמידת לאה ורחל

כידוע, כשעומדות רחל ולאה מאחורי ז"א – לאה מעל רחל, לאה עומדת פנים באח' עם ז"א ורחל עומדת אח' באח' עם ז"א, ובמהלך הנסירה נכנסים נה"י דאימא תוך לאה

ורחל, כמ"ש בסידור שיש לכוי"ן "להמשיך הבינות והגבורות דישסו"ת ... תוך לאה ורחל ויהיו פרצוף אחד", והמפרשים שואלים איך יתכן כשאופן עמידת שתיהן שונה כנ"ל.

בפרט היא אחת השאלות ששאלו חכמי תונס להרש"ש כמ"ש בספר נהר שלום (דף ל ע"א, אות כד), וז"ל: אנו רואים שבעת הנסירה נכללים שתי אחיות לאה ורחל שתיהם גם יחד והיו אז בחי' אחת, או לאה נכללת ברחל או להפך כמבואר בכמה מקומות, ובכלל זה יש לדעת מה שלא נזכר בדברי הרב ז"ל חזרת לאה עם ז"א אב"א בשעת הנסירה, עכ"ל.

לפני שנפנה ב"ה לדברי המפרשים, נזכיר כי בספר עץ חיים (שער כט, פרק א) מבאר מהרח"ו, וז"ל: והענין (נ"א והנה הגם) כי כבר נתקנה לאה אב"א טרם רחל, כי תחלה יוצאין הארת לאה ואח"כ הארת רחל, ועדיין (נ"א אך עדיין) שתיהן נפרדות עם שמקבלות שתיהן הארתן ע"י ז"א, ואח"כ בנסירה מתחברות שתיהן יחד פרצוף אחד ע"י שנכנסו נה"י דאמא בתוכם, ונמצאת גם רחל עצמה עולה אב"א עד כתר דז"א ע"י התחברות עם לאה, ואפשר שיתלבש רחל בלאה וצ"ע, עכ"ל.

בספר אור זרוע על ספר עץ חיים (שער הנסירה, פרק א, עמ' קמ) כותב הגרמ"ף – ר' מאיר הכהן פאפרוש, וז"ל: מ"ש כי כבר נתקנה לאה אחור באחור. קשיא לי טובא שלא עומדת פנים באחור עם זעיר ולעולם לא היתה אחור באחור כנזכר כשער יעקב ולאה, ואולי כשנכללת אחת בחבירתה מוכרח הוא שתזדכך כדי להיות קומה אחת עם רחל, דאל"כ איך תקח כלי רחל להשלים עצמה, והכל נק' ע"ש לאה, ובזה יתיישב גם כן צ"ע הנזכר, עכ"ל.

ובספר שמן ששון על עץ חיים (שער יט, פרק ז, אות א, דף סב ע"ב) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: והנה ראיתי בס' יפה שעה ד' שהקשה ז"ל דמה ענין לאה אצל רחל, אם מדבר בלאה האמורה שהיא נבנית ונתקנת מאחורים דתבו' (עיין ש' ל"ז פ"ב ופ"ד), הלא היא העומד' פניה אחורי ז"א ורחל היא אב"א, ואיך לאה תתלבשת ברחל ופניה אינם לצד א', עכ"ל.

שם בהמשך (שם, דף סב ע"ג) מוסיף הוא ז"ל, וז"ל: והנה עיין בש' הנסירה פ"א שכתב רבינו שלאה ג"כ היא עם ז"א אב"א, ועיין שם בהג"ה השמ"ש ז"ל צ"ל לאה ברחל כנ"ז בש' י"ט ש' אנ"ך פ"ז עכ"ל פ"ב, ועיין שם בס' אור זרוע שהק' ג"כ כי לאה פניה כנגד אחורי ז"א וזה אב"א, ואיך אפשר לו' כך וצ"ע ע"כ, וכן הק' בס' ש"ה. ולע"ד נראה והוא שכתב רבינו בש' הכוונות דרושי הלילה פ"ב, דזה שעומדים לאה ורחל עם ז"א אב"א מיירי בעת התרדמה, שאז מסתלקים המו' מז"א ונכנסים תוך לאה ורחל, אז חוזרת לאה להיות אב"א עם ז"א ונעשי' לאה ורחל פר' א', ואח"ך נכנסים וחוזרים פב"פ עם ז"א, וזה לשון רבינו שם. וענין התרדמה הוא שהמו' שנכנסו בו חזרו להסתלק ממנו כי הם חיותו, ונשאר ישן ונרדם, ואח"כ נכנסו מאחוריו אל תוך הנקבה ובתחילה יורדים תוך לאה ואח"כ מתפשטים עד רחל, וכל זה שלא ע"י ז"א, ועי"כ נכללו יחד לאה ורחל ונעשות פר' א' בכל אחו' ז"א, ונסרה באחוריו יע"ש.

ובדרוש ד' שם כתב וז"ל, ואחר תפי' ערבית חוזרת לאה למקומה אב"א כבתחי' עם ז"א (פי' כמו כשהיו בעמידת ערבית במילת באהבה שנכנסו נה"י דאי' תוך לאה ורחל, דאז נעשו לאה ורחל ב' פרי' אחד אב"א עם ז"א, כנז"ל בק"ש שע"ה), ונמצא אז לאה ורחל שניהם אב"א עם ז"א יע"ש. ועיין בכונ' העמיד' דרוש ב' במילת באהבה ובדרושי ר"ה ועיין ש' ההקדמות ד' ל"ה והוא דרוש סוד שעור קומה רחל יע"ש, ועיין בס' עולת תמיד ד' ז' וש' רוח הקודש יחוד חדשים לבקרים רבה אמונתך יע"ש.

נמצא שבעת הסתלקות המו' מז"א הם אב"א, ובעת כנסת המו' בז"א אז יוצאת לאה מאחוריו פניה אחוריי ז"א, כמ"ש רבינו בש' המו' דצלם שכ"ג פ"ד וש' כ"ה פ"ה יע"ש"ב, ובזה יבא הכל על נכון.

וראיתי להרב דברי שלום ד' ב' שאלה ו' שנכנס ג"כ בשאלה זאת הנז"ל, ורצה לתי' ולחלק דיש חילוק בין ר"ה אשר אז עולה הנוק' עד הכת' דז"א אשר לא כן בחול, שכתב וז"ל בקיצור, עיין בש' הנסירה פ"א מ"ב דיש חילוק בין חול לר"ה, דבר"ה עולה הנוק' עד הכתר דז"א אב"א ושם מתלבשת לאה, אבל בחול רחל אינה עולה כ"א עד החזה דז"א אב"א וכו', וא"כ עתה בר"ה שעלתה הנוק' עד הכתר דז"א צריך שיהיה אב"א, ולאה נבנית בחצי עליון דז"א ששם היא מל' דאימא נתלבשת בחצי עליון, כמ"ש בש' י"ט פ"ז, וכן כלילה שהוא דוגמת בריאת העולם שנתארכה לאה עד רגליו דז"א ולקחה בהשאלה לכלים של רחל, והיא עומדת אב"א, ומה דקימ"ל שלאה עומדת פנים באחו' הוא בחול, שרחל אינה עולה כ"א עד החזה דז"א, וא"כ אין ללאה במה להתלבש, ולכן עומדת פב"פ משום הטעם שכת' יע"ש.

ולע"ד לא ידעתי מאי קאמר, דהלא אין עליה זאת דרחל עד הכתר דז"א בר"ה אלא בתחי' העמידה בכריעות וזקיפות ראשונה, כמ"ש בש' הכו' דרושי ר"ה פ"ו יע"ש"ב, ובזה דוקא יש חילוק בין ר"ה לתפי' החול, דבחול בכריעות וזקיפות ראשונות אינה עולה עד הכת' אלא עד ש"ע דת"ת, כמ"ש בש' הכו' דרושי העמידה דחול פ"ב, ועי' בסדור של חול, אמנם במילת באהבה של העמידה אין שום חילוק, ושם רחל היא אב"א עם ז"א מן הת"ת שבו ולמטה, ועי' כנסת המוחין דנה"י דאי' בתוך לאה ורחל נעשים אז שניהם פרצו' א' כל אורך ז"א, עכ"ל.

ושם (שער כט, פרק א, אות כ) כותב הוא ז"ל, וז"ל: שם ואח"כ בנסירה מתחברות שתיהם יחד עי' שנכנסו נה"י דאי' בתוכם, עיין מה שהארכתי בזה בש' אנ"ך רפ"ז, דאיך יבא נסירה בלאה, הלא לאה היא בז"א פנים באחו' ולא אב"א. ועיין מה שתי' שכשנכנסין נה"י דאי' בתוכם, חוזרת לאה להיות אב"א עם ז"א, יע"ש"ב. עוד אפשר שהיא לאה הנזכרת בשער מאמרשב"י פ' ויחי ושם כתבתי הלשון באורך יע"ש יפה שעה ד', עכ"ל.

ונעתיק את דברי מהרח"ו הנ"ל מספר שער מאמרי רשב"י (פר' ויחי, דף טז ע"ב, ד"ה ואחר שביארנו), וז"ל: שתי בחינות המלכו' הם נקראים לאה ורחל – שתי נשי יעקב שהוא ז"א, לפי שהם בבחינת הפנימיות כי אעפ"י שלפעמים היו אחור באחור עמו כנודע, עכ"ל.



ובספר טוב שם (הלכות תפלה, אות ג, עמ' ו) מבאר ר' שם טוב הכהן-חסיד, וז"ל: כתב הרב דברי שלום ז"ל (בדף א' שאלה ו') וז"ל: כתב הרב בשער הכוונות דרוש ק"ש שעל המטה, ואחר תפילת ערבית חוזרת לאה למקומה אחר באחור וכו', ונמצאת לאה ורחל שתיהם אחר באחור עם ז"א. ובעץ חיים שער ל"ז פרק ב' ובכמה מקומות, כתב הרב ז"ל דלאה עומדת פנים באחור וכו', ואיך נעשים פרצוף אחד מאחר דלאה עומדת פנים באחור ורחל אחר באחור. ותיריך שלאה העומדת אחר באחור עם רחל הוא בראש השנה שעולה רחל בכתר, אבל בחול היא פנים באחור, יעויין שם כי קצרתי לשוננו.

וכבר עמדו ראשונים ואחרונים על מבוכה זו, ראשון שבראשונים הרמ"ף בהגהותיו על שער הכוונות כ"כ, שני בקודש הרב דברי שלום ז"ל הנ"ל, והשלישי לו בא הרב הוראת שעה (דף ל"ב ע"ב, ובפ"ש דף ע' ע"א וב') [בנדפס בע"ח שער אנ"ך פ"ז אות א'], ובדף רי"ו ע"ב [בנדפס בשעה"כ דרושי ר"ה אות י"א], וכל אחד לדרכו פנה יעו"ש כדי ליישבו.

ואני אעבור ברגליהם רגל ישרה כמ"ש הרב ז"ל בעץ חיים (שער ל"ז פרק ב'), שנראה מדבריו שכל הפרצופים קודם התיקון היו נוטים פניהם לאחור הפרצוף שלפניו, ואחר שנתקנו זו"ן ועלו לאצילות החזיר רחל אחר באחור עם ז"א יעו"ש כי קצרתי. ואם כן עכשיו יכון על נכון, דבמקום שכתב הרב ז"ל שלאה עומדת פנים באחור עם ז"א היא קודם התיקון, ובמקומות שכתב שהיא אחר באחור עם רחל היא אחר התיקון, כמו שרחל בעת התיקון חזרה עם ז"א אחר באחור, ולאה גם כן חזרה עם ז"א אחר באחור, ונעשים פרצוף אחד ושניהם אחר באחור, ושכן נראה סברת הרמ"ף הנז"ל שכתב שמפרק א' משער הנסירה נראה שבעת הנסירה חוזרת לאה אחר באחור. אבל החילוק שכתב הרב דברי שלום ז"ל לא יכולתי להסבירו, דגם בחול עומדים לאה ורחל בשעת הנסירה אחר באחור, אף שרחל לא עד הכתר, וצל"ע.

וראיתי לאהובנו הי"ו בנד"מ שמן ששון (שער אנ"ך פרק ז' דף ס"ב ע"ג), שנראה שדרך בה ע"ד הנז"ל למעלה והשיב מה שהשיב עיין עליו. אבל על זאת נרגז בטני, על מה שכתב על דברי שלום ז"ל הנז"ל "לא ידעתי מאי קאמר", כמדבר איש אל רעהו אתמהה, אבל לא מן התימה, שכך הורגל בלשונו אפילו על דברי מהרח"ו ז"ל, ורצה להליץ גם בעד הרב שר שלום ז"ל ולהבינו כפי סברתו, והוא במ"ש בשער השמות (בדף פ"א ע"ג) וז"ל: ולע"ד אין משם ראייה כלל דלא ידעינן אותו הפרק במאי קא מיירי, וגם הרב שר שלום ז"ל לא הסכים כמ"ש באותו הפרק וכו' [עכ"ל], ובודאי הגמור שהרב שר שלום ז"ל נצטער על זה עד מאד ושרי ליה מאריה, וכבר כתבתי במקום אחר שאותו הפרק הוא מכונו ועליו סדר הרב שר שלום ז"ל סדורו יעו"ש, ובכל עת ובכל שעה אנו ליה עינינו וידינו פרושות לשמים להבין דברי אמת ושלום, עכ"ל.

### בעניין השלמת הגב של הנוק'

לפני הנסירה עומדת הנוק' מאחורי ז"א כשהם דבוקים אח' באח' ממש בכותל ומחיצה אחד בלבד א' בין שניהן, וצריך נסירה להפרידם ולהחזירם פב"פ, שאז נפרדים ונשלם

הגב של שניהם. ב"ה נרשום כאן מעט מדברי מהרח"ו בעניין אותו כותל והשלמת הגב ע"י הנסירה, ואח"כ נביא מדברי המפרשים (ולעיל בפירוש סדר הכוונות הזכרנו בקצרה הפירושים היוצאים מדבריהם).

בספר עץ חיים (שער לב, ריש פרק א) מבאר מהרח"ו, וז"ל: כי בעת היותם דבוקים אב"א מן הגבורות דאמא לבדם נעשה להם כותל אחד לשניהם, חציו לז"א בעוביו של כותל וחציו עובי הכותל לנוקבא, כי הם כולם בחי' גבורות לבדם, אבל בעת הנסירה להחזירם פב"פ כתיב (בראשית ב, כא) ויסגור בשר תחתונה, וביארו באדרא דקמ"ב, ובאתרהא שקיע רחמי וחסד, פירוש נעשה הכותל שלו מן החסדים כותל שלם לעצמו, וגם לה כותל שלם לעצמה מן הגבורות, שגם חצי הכותל שלו של הגבורות נסרו ונפלו וניתנו אליה, כנזכר בסוד השופר ובמ"א ובביאור ברכת אבות של ר"ה ע"ש, עכ"ל.

שם (שער לד, פרק ב, כלל ח) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ויפל ה' אלהים תרדמה (בראשית ב, כא), גי' תרגום, כי כל האחוריים הם בסוד רבוע כנודע, והנסירה היתה בהיות בו אחוריים אלו הנק' תרדמה כנ"ל, ואח"כ הביאה פב"פ. והענין כי בכ"א מט"ס דז"א יש בה הוי"ה א', ובאחוריים שלה הוא גימטריא ע"ב כנודע, והרי ט"פ ע"ב גי' תרדמה (והם גי') תרגום. [הגהה. וצריך עיון שהאחוריים אינם אלא אלקים]. וכולם ניתנין אל המל' בעת הנסירה, עכ"ל.

שם (שער מא, פרק א) מבאר מהרח"ו, וז"ל: וזה העור הוא עצמו עור א' עב, שהם ב' עורות דבוקים נקרא גויל (ודוכסוטוס), והוא הכותל שמפסיק בין ז"א לנוקבא והוא כולו מן שמות אלקים, הנקרא כורסיא דשביבין בפרשה נשא באדרא, ואחר הנסירה נחלק זה העור ונסר לב' כנודע, עכ"ל.

מתוך דברי מהרח"ו נמצינו למדים כי הוא ז"ל מזכיר בעניין בחי' הגב של הנוק' מספר בחי' שונות: גבורות, אחוריים, רבוע, שמות אלקים. ובסידור, בעת כניסת הנה"י דאימא תוך הנוק', עם המוחין דבינות וגבורות, גם ממשיכים לנוק' "מלכויות דכתרים די"ס שהם מספר י' ריבועים דהויות פשוטות" – אחוריים של שם הוי"ה, ולא סידר הרש"ש בנסירה שום שמות אלהים. וישנן בכללות ב' דעות שונות בעניין אותם אחוריים דשם הוי"ה: או שהם ניתנים לנוק' מגופא דז"א, או שהם בחי' בינות וגבורות הנמשכות בנה"י דאימא.

בהגהות וביאורים לספר עץ חיים (שער לד, פרק ב, כלל ח) כותב ר' מנחם מענכין היילפרין על מ"ש מהרח"ו "וצריך עיון שהאחוריים אינם אלא אלקים", וז"ל: (י) וכבר תירץ מוהרח"ו עצמו בדרוש ב' דפסח שאלהים בחיצוניות והוי"ה ואהי"ה בפנימיות ופשוט, עכ"ל.

ובספר שמן ששון על עץ חיים (שער לד, פרק ב, אותיות א-ב) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בעניין אותם דברי מהרח"ו הנ"ל, וז"ל: (א) מ"ש וצ"ע שהאחוריים אינם אלא אלקים וכולם ניתנים אל המל' בעת הנסירה והבין ע"כ, כתב רבינו בשער החשמל פ"א

וש' כ"ט ש' הנסירה רפ"א וש' הכוונות דרושי ר"ה ד' קל"ג ע"ב דרוש א' ובכ"מ ועיין ש' פני' וחיצו' פ"ח.

והנה צ"ל דבעת הנסירה היה צריך להמשיך לה כל בחי' הדינים אלו של אלקים אשר באחורי הז"א אל הנוק', וישאר ז"א בבחי' החסד ונוק' בבחי' הדינין, כמ"ש בש' הכוונות ר"ה בענין הנסירה פ"ג יע"ש ובש' טנת"א ספ"ו. ועינינו הרואות שהרב שר שלום ז"ל לא סידר כן בשום מקום, לא בנסירה של העמידה במלת באהבה, ולא בנסירה תפלת ר"ה לא במלת באהבה של העמידה ולא בזכרנו לחיים, וכן בק"ש שע"ה כנודע לעובדי ה' בכוונה, ומה שכתב לכוין הוא זה יכוין לנסור את ב' הפרצו' דאחור ופנים דאחו' דזו"ן ולהביאם פב"פ, ולהמשיך לנוק' פרצו' דיניקה דבינה דבינה דז"א, שהם בחי' מס' עשרה ריבועים דעשר הויות פשוטות יע"ש בסידור.

ולע"ד מתחילה הייתי סבור לומר לתת טעם לדברי הרב שר שלום ז"ל דסידר כן להמשיך הריבוע של הויה ולא אלקים, והוא דהנה נודע דכל כוונת דד' כריעות וד' זקופות דעמידה הם להמשיך המו' לחב"ד שבכתר, ואח"כ בשים שלום נגמר סדר התפשטות המו' שבכתר לגופא דזו"ן כנו' בסדור למעייין היטב שם, ועיין ש' הכוונות דרושי העמיד' פ"ו וש' כ"ג פ"א [עי' שם פ"א אות ח'], ונודע כי פשוט בכתר ומלא בחכמה כנו' בש' או"א, ונודע דבכתר שהוא בחי' א"א בכ"מ, נאמר בו ואין אלהים עמדי, והשתא א"כ כיון שכל עסקנו עתה אינו אלא מכתר דז"א אשר אין בו אלא הויה פשוטה דפשוט בכתר, אז כשנגסרים זו"ן בבחי' הכתר היא לוקחת המס' של ריבוע הפשוט, וזה למדתי ממ"ש הרב ת"ח דקל"ד ע"ב סד"ה ומ"ש מו"ה כו' וז"ל, הצריך לענינו כי אנו עסוקים בפר' הכתר באבות שהוא בחי' הויה פשוטה, כי פשוט בכתר כנודע, וכן במקרא בכוונת התרגום צריך להמשיך למלכות ט' ריבועי הויה פשוט כזה י יהו יהוה מפני שהתורה היא בחי' כתרם דכל הפרצו' כו' יע"ש. ועיין נהר שלום דקי"א ע"ב ד"ה ובהו כו' יע"ש [ועיין פע"ח ק"ש פכ"ג שכתב דמלאכת הנסירה מתחיל מק"ש]. באופן כי עיקר כל עסקינו אינו אלא בחב"ד שבכתר, והם שורשי ד' מו' שבכתר, ושם אנו עושים מלאכת הנסירה, והוא בבחי' ההויה הפשוט' דפשו' בכתר כנו"ל.

אח"כ ראיתי שהאמת הוא דבין בחי' זו של אלקים ובין בחי' זו של הרבוע של הויות ניתנים לנוק' בעת הנסירה בעמידה כנו"ל, והוא דהנה שורש דין זה של נתינת בחי' האלקים ז"א לנוק' בעת הנסירה הוא בש' החשמל פ"א, ופרק זה בעצמו ציין אותו הרב שר שלום שכתב בנהר שלום דנ"ה ע"א סוף ד"ה כו', דמס' ההויות הנו' הנתנים לנוק' בעת הנסירה, הוא כי בעת הנסירה יוצא זה המס' דבחי' הפר' הפנימי שלו ומתלבשים בפרצו' החיצו' דיניקה וניתנים לה, וכמ"ש בש' החשמל פ"א עכ"ל. ועיין ש' י"ט פ"ז וש' כ"ט רפ"א, ומשם תראה דפר' דיניקה דז"א הוא דבחי' אלקים, ועיין בסדור במלת באהבה. נמצינו למדים דבעת הנסירה בעמידה נתן לנוק' פר' דיניקה, והוא בחי' אלקים הנז"ל עם מס' ההויות הנז"ל, והרב שר שלום ז"ל לא ציין השמות של אלקי' בעמיד' וסמך על המעייין, וזה פשוט כמו שיראה למעייין היטב.

וזה דלא כמ"ש א' מן חברייא דהנסירה של בחי' אלקים הנז"ל נעשה בק"ש בשישים תיבות כנודע, וכמ"ש בש' הכונות דליתא ועיין פע"ח דרושי ק"ש פכ"ג וכן עלתה הסכמתינו בביהמ"ד ובנסירה של ק"ש עיין ת"ח דפ"ה ע"ב וד' פ"ז.

(ב) שם וצ"ע שאחוריים אינם אלא אלקים כו'. כאן מצאתי כתוב בגליון ז"ל כמ"ש לעיל פ"א [וכפי מ"ש רבינו ז"ל ש' או"א פ"ו נראה לכאורה שלא יש שום ק', ועיין ש' ט"ו פ"ו ע"כ (פי' דבחי' ההיות הוא בפנימיות ומ"ש כאן שהוא אלקים הוא בחיצו', ונראה דזה מ"ש רבינו והבין זה מאד) (עיין מ"ש שמ"א פ"א באות ב') וע' באות הקודם], עכ"ל.

ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ד, דף לח ע"א) כותב הוא ז"ל, וז"ל: והרש"ש ז"ל לא כתב סדר שמות אלהים הניתן לנוק' עתה בעמידה וסמך על המעיין, ופשוט בכ"מ דמוחין היניקה הם שמות אלהים, ואלו ניתנים לנוקבא עתה בעת הנסירה כנז"ל, עכ"ל.

ושם בהמשך (שם) מוסיף הוא ז"ל, וז"ל: אך צ"ע מהיכן באו אלו הרבועים ופשוטים להיות בז"א, דלא נזכרו ונרמזו בקבלת המוחין דגדלות, אך בע"ח של"ד פ"ב אות ח' וספר עו"ת דע"ד, שם כתב שהוא בעת קבלת המוחין מאימא יע"ש, ועדין צ"ע מה ענין שורש הויות אלו ברבוע בז"א, עכ"ל.

בספר אמת מאר"ן (עמ' קב) מובא, וז"ל: ד"ה יכוין להמשיך הבינות והגבורות וכו' עם המלכיות דכתר דיי"ס וכו'. בסידור במילת באהבה כתב הרש"ש שהעשר פעמים ע"ב הם ממלכיות דכתרים דט"ס, כגון מלכות דכתר דכתר, ומלכות דכתר דחכמה, ומלכות דכתר דבינה. ולא כן משמע משער תיקון הנוק', אלא שהוא מלכות הכללית דט"ס, לא הפרטית דכתרים שלהם. ומוהרש"ש סובר מכיון שהם ריבוע דפשוט, ונודע כי הפשוט בכתר, והריבוע הוא באחוריים דמלכות דכתר ודו"ק, עכ"ל.

שם בהמשך (שם) מובא בעניין הנסירה, וז"ל: הענין כי הנה הנוק' הנו' עדיין היא בבחינת נקודה כשעלתה מהבריאה בעמידה דברכת אבות, ואנו רוצים לבנותה באחור ולנוסרה. והנה כשהיא בסוד נקודה היינו נקורת המלכות שבה, כי הט' ראשונות שבה הם דבוקים בט"ס דז"א והם היו בחינת מלכיות לט' ספירות דז"א, דהיינו כתרה הוא מלכות דכתר דז"א, וחכמה דידה הוא מלכות דחכמה דז"א, ובינה הוא מלכות דבינה דז"א וכו', והם ט' ריבועי ההויות דט' ספירות דז"א, כי הפשוט הוא בט' ספירות עליונות דכל אחת מט' ספירות דז"א, וריבועו הוא מלכות נקורה עשירית דכל אחת מהם. וכל זה מפורש בשער נוק' דז"א, ובתחילת שער מיעוט הירח ודו"ק, עכ"ל.

שוב בספר עץ חיים (שער ח, פרק ו, ח"א, דף טל ע"ב) מבאר מהרח"ו, וז"ל: והנה בבא אלו החו"ג בראש ז"א, כדין איהו נקיט החסדים ומשתלים אחור דידיה, ואיהי נקטא גבורה ומשתלים אחור דידיה, וכדין אתהדרו פב"פ כמ"ש בברכת אבות. והרי בארנו איך החו"ג גורמין הגדלת אחוריים ועי"כ יכולין לחזור פב"פ, עכ"ל.

ובספר שלום ירושלים (עץ חיים, שער ה, פרק ו, ח"א, עמ' מא) מפרש ר' שלום מזרחי עדני, וז"ל: נמצא שבעת הדורמיטא ממש באים לו חו"ג חדשים ממש, שאין לך שום טיפה שאינה כלולה מחו"ג, ועל ידי אלו החו"ג הם גורמים לזו"ן שיחזרו פנים בפנים כנ"ל, ואלו החו"ג הם חוץ מאותם המוחין שפנים וכו', ונראה שאלו החו"ג הנ"ל הם הם אותם מספר הריבועי ההויו"ת שנותן הז"א לנוק' במילת באהבה בעת הנסירה והדורמיטא, האותיות לוקח אותם הז"א לעצמו ומספרם נותנם לנוקבא, ואעידה לי כי מתחילת העמידה עד עתה לא מצינן שנמשכו לז"א ריבועי הויות אלא ודאי שאלו הריבועים הם הם אלו החו"ג שנמשכו לו עתה ממש מחדש בעת הדורמיטא כנ"ל, עכ"ל.

עוד נציין מה שכותב ר' חיים דילה רוזה בספר תורת חכם (דף קמא סע"א), וז"ל: עוד כתב מורי הרב ז"ל שאי אפשר לנסור את רחל לבוא לפנים אם לא תקבל הארת ה' ראשונות דז"א שהוא תשלום הנרנח"י, כי לא היה בה רק הא' שהוא נפש נה"י דצלמי המוחין, וצריך שתקבל כל המוחין דאחור, לכן יכוין להמשיך הבינות והגבורות דכחב"ד חג"ת דצלמי כל המוחין בר"ה לכתר דכתר שלה, ולנסור אותו ולהשאיר שם בחינת יחידה דיחידה, ולהמשיך השאר לחכמה דכתר במלת לחיים עכ"ל, נראה שהוא סובר שהארת הה' ראשונות דז"א הם מספר הט' ריבועים פשוטים דהויו"ה, והן הן המלכויות דז"א, והם הן סוד הבינות והגבורות של המוחין דז"א, עכ"ל, ואת דבריו מזכיר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ד, דף לח ע"א; כוונת קריאת שמע שעל המיטה, תיבת ועד, אות ה, דף נח ע"ב).

למעשה ניתנים לנוק' בחי' בינות וגבורות מלובשות בנה"י שאימא עם המלכויות שהם אחוריים דז"א, ובספר שערי רחמים (ח"א, אות קנו, דף כח ע"א) מזכיר ר' רחמים דוד שרים קיומם של לשונות מהרח"ו והרש"ש בענין הנסירה – נה"י דאימא בינות ומלכויות – "אם כן שלשה לשונות יש' צ"ל איזה מהם עיקר", ושם מביא הוא ז"ל וז"ל: תשובה. שלשה מקומות מה שכתב – כולם אמת וכולם איתנו, והעיקר הוא ש' הכוונות יען שהוא הלכה למעשה, וכלול עמו כל הלשונות. מה שכתב בש' הכוונות ע"י נה"י דאימא הוא עיקר, ע"י נה"י דאימא שמסתלקין מז"א ונכנסין בנוקבה, ונשאר הז"א בסוד דורמיטה, אחוריים דז"א שהם הגבורות נפרדים ממנו ונתנים אל הנוקבה, ונבנית פרצופה ע"י נה"י דאימא וגם אחוריים דז"א, מרא"ע [מר' אברהם עדס] ה' יע"א, עכ"ל.

### בענין המשכת ה' ספי' העליונות דז"א לנוק'

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ב) מבאר מהרח"ו, וז"ל: הוא ענין הנסירה אשר מציאות' הוא כי אימא מסתלקת מתוך ז"א ומזדווגת עם אבא כדי להוליד מוחין אחרים לרחל לבדה וזולת המוחין הראשונים שניתנו לז"א, וז"ס ויבן ה' אלהים את הצלע (בראשית ב, כב), כי ה' אלהים הם או"א אשר נזדווגו והולידו אלו המוחין האחרים, ואז נכנסים נה"י דאימא עלא' עם התלבשות אלו המוחין האחרים בתוכם, והכל יחד מתפשטים תוך רחל לבדה, כדמיון שהיו בתחילה נה"י דאימא עם המוחין שבתוכם

מתפשטים תוך ז"א, ועי"כ נגדלת רחל אב"א בכל שיעור קומת ז"א, ממש שוה בשוה עד בחי' הכתר שבו.

וענין הגדלת רחל הנזכר הוא באופן זה, כי להיות ששם באחורי ז"א עומדי' לאה ורחל, זו למעלה מזו, ולכן מתחילין נה"י דאימא לכנס בלאה, ואח"כ מתפשטת גם ברחל, ואז מתחברות לאה ורחל שתיהן, ונעשות פרצוף אחד בלבד, ועי"כ נגדלת ונעשית פרצוף אחד גבוה כשיעור קומת ז"א, עכ"ל.

ובספר עץ חיים (שער לו, פרק א, ח"ב, דף נה ע"ב) מבאר מהרח"ו בעניין מצבי שיעור קומה של הנוק', וז"ל: ואמנם בין זה לזה [תכלית המיעוט לתכלית הגידול שלה] יש בחי' רבות, ובין כולם הם ד' בחי', וזה סדרן ממטה למעלה. א' תכלית המיעוט הנ"ל שתהיה היא נקודה כלולה מי', והיא בחי' המלכות שבה, ואז אין לה פרצוף ואז היא עומדת למטה מהיסוד שלו. ב' היותה פרצוף גמור בי"ס, אלא ששיעור קומתה הוא באחור ז"א מחזה ולמטה, אבל עדיין האורות שלה שיש בה' ראשונות של ז"א כח"ב ח"ג לא האירו בד"ת שבו, לכן לא נמשכו בה ולא האירו בה והבין זה עם הנ"ל. ג' בהיותה מקבלת אורות שלה מן ה"ר של ז"א ואז נגדלת כמוהו, אלא שעדיין כל זה בחי' אורות אב"א, והרי הם ג' בחי' בבחי' אחר. והטעם שאין ד' בחי' באחור הוא ג"כ מפני שאין הכתר ניכר כ"א בפנים, ולזה ג' בחי' באחור. עוד יש ד' בחינות בבחי' פב"פ, עכ"ל לעניינו.

בסידור מכוונים להמשיך הבינות וגבורות דישו"ת המלוכשות בנה"י דתבונה תוך לאה ורחל ויהיו פר' אחד, כשפר' לאה עומדת מעל פר' רחל העומדת היא מאחורי ז"א עד החזה שלו – מאחורי תנה"י דז"א, בהמשך כתוב לכוין "להמשיך לנוק' הארת אחורי ה' ספירות עליונות – חב"ד ח"ג דז"א, ובזה הנערה באה על פני המלך".

ובספר אמת מאר"ץ (עמ' קג) מבואר, וז"ל: נלע"ד שהכוונה היא לפי מה שכתב בשער מיעוט הירח פרק א', כי הט' ספירות עליונות דנוק' הם נאחזים ונדבקים בט' ספירות דז"א, והם מלכיות דט' ספירות דז"א. וכשנגדלת רחל אז ניתנים אחר כך בה אחת לאחת, כדי שתהיה פרצוף שלם מעשר ספירות. והנה לפי מה שכתב בפרק א' משער הנסירה ובכמה מקומות, כי בכל יום במלת באהבה כשנגדלת רחל בבנין פרצופה באחור דז"א אינו כי אם עד החזה דז"א שהם ב' שלישי ת"ת דז"א, ומה שכתוב במקום אחר שעולה עד ראשו אינו כי אם על ידי התחברותה עם לאה, אבל היא אינה עולה כי אם עד החזה, אם כן עדיין לא ניתנו בה כל הט' ספירות דידה הדבקים בט' ספירות רק מן הב' שלישי הת"ת ולמטה, אך משם ולמעלה שהם חב"ד ח"ג דילה שהם מלכיות דחב"ד ח"ג דיליה עדיין לא ניתנו בה, ואם כן צריך לכוין להמשיכם לה, ודוק שם בשער הנזכר בלשון הרב ותראה שכן הוא. ונמצא לפי זה שהט' כוחות דילה שהם ט' ספירות דילה אינם ניתנים בה רק בעת נסירה של באהבה, ואף שהתחיל בנינה ונגמר מאל עליון ואילך, הנה לא היה רק שהמלכות שלה שהיא נקודה קטנה היא כלולה מעשר נקודות ונחלקת לעשר

חלקים, ואלו העשר חלקים הם שנבנו לה והיו לה לעשר ספירותיה, אך הט' כחות עדין בט' ספירות דז"א, ודוק ותשכח.

אבל מה אעשה שכבר בתחלת שער זה כתב שבהיותה מקבלת מה' ראשונות דז"א שאז היא עולה באחור שוה בשוה אליו, ולא יכולתי להשוות הדברים עם שער הנסירה, וצריך ישוב ודו"ק, עכ"ל.

ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ג, דף לו ע"ג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו על כוונה זו, וז"ל בקצרה: ולע"ד לא מצאתי מבואר כוונה זאת בשום מקום וכו', ואפשר דהרש"ש ז"ל שכתב כוונה זאת לכיון, הוא מטעם שכתב רבינו שם בסוף פ"ג וז"ל, והנה כל זה הוא בימי החול וכו', אמנם ע"י תפלות ישראל מקיימי המצות התפ' יש בו כח להעלותה בסוד פרצוף שלם אב"א מהחזה ולמטה, אח"כ חזרת פב"פ וכו' להזדווג יע"ש, ומכיון שכן שהיא חזרת פב"פ על ידי תפלותינו, בודאי דכבר קנה כל המדריגות החסרים ממנה, שהוא מדריגה הג' שהוא הארת ה' ראשונות, עד שבא למדריגה ד' פב"פ, דאינו עולה למדריגה ד' עד שעולה תחילה למדריגה ג' שהוא הארת ה"ר, עכ"ל.

וכנ"ל בספר תורת חכם (דף קמא סע"א) כותב ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: נראה שהוא [הרש"ש] סובר, שהארת הה' ראשונות דז"א הם מספר הט' ריבועים פשוטים דהוי"ה, והן הן המלכויות דז"א, והם הן סוד הבינות והגבורות של המוחין דז"א, עכ"ל.

### בעניין עברת הנוק' לפניו ושיעור קומתה

בספר שלום ירושלים (עמ' קסז) מבאר ר' שלום מזרחי עדני, וז"ל: תימה דבע"ח של"ד פ"ב כ' ז"ל, באופן כי כשאנו אומרים שאחר שנגדלת אב"א אז חזרת להיות נקודה קטנה בפנים, פי' הוא על אותה נקודה מבחינת פנים, שעדיין בבחי' פנים שלה אין לה רק נקודה אחת, אמנם כל האחוריים הם שלמים לגמרי, והבן זה מאד, ע"כ. וכ"כ אבי התעודה קדוש ה' מכובד שר שלום ז"ל שם, שהפרצוף דאח' בחזרתו פב"פ אינו מתמעט אלא נשאר בצד פנים עומד בשלימותו בצביונו בקומתו, כמו שהיה עומד בהיותו בצד אח', ונר' דלא קשה חדא דבע"ח גילה ופירש על מה שכ' בשה"כ, שלא תחשוב על פרצוף האח' כשחזור לפנים חוזר ומתמעט ונעשה בבחי' נקודה, וכמ"ש שר שלום ז"ל שם בע"ח. ועוד נראה לומר שבשה"כ מיירי באחר מלך עוזר ומושיע וכו', שאז מתמעט הנוק' ועומדת בסוד נקודה נגד היסוד, עכ"ל.

### בעניין היחוד אח' באח'

ב"ה נרשום כאן מדברי מהרח"ו בספר עץ חיים בעניין היחוד אב"א (והוא ז"ל מזכיר ב' יחודים אב"א, יחוד אר"א ויחוד זו"ן).

נקדים ונזכיר בקצרה כי מ"ש זווג אב"א אין העניין כפשוטו, כי א"א להזדווג כי אם פב"פ ואין שום זווג אלא בהיותם פב"פ, אלא פירושו הוא שלא יכלו לעמוד זו"ן פב"פ במקומם למטה ולהזדווג שלא יתאחזו בהם הקלי', ועוד כי עדיין אין בנוק' כח לברר מ"ן, ולכן צריכים זו"ן לעלות למעלה למקום אר"א, ושם בחיק אר"א חוזרים זו"ן פב"פ ומזדווגים ע"י מ"ן דבינה, וזווג זה הוא הביאה הראשונה שבה נותן ז"א בנוק' בחי' רי"ו תחתון הנקרא רוחא דשדי בגווה ועי"ז עושה אותה כלי הראוי להוליד, וזווג זה אינו נקרא על שמם רק ע"ש אר"א כי עד שם עלו ובכחם וע"י מ"ן שלהם מזדווגים זו"ן, ואח"כ חוזרים זו"ן לרדת למקומם ושם יכולים להיות פב"פ ולהזדווג, שכבר יש בנוק' יכולת להעלות מ"ן. ומה שקורים אותו זווג אב"א, ר"ל שאם היו אז יורדים למקומם למטה לא היו יכולים לעמוד אלא אב"א מפחד הקלי'.

בספר עץ חיים (שער ו, פרק ת, ח"א, דף ל רע"א) מבאר מהרח"ו, וז"ל: הגה"ה. וזווג אב"א אינו כפשוטו, רק דע פירושו כי הזווג הוא שהזכר מוליד ומוריד מ"ד והנוק' מעלה מ"ן של הברורין, וכשהם עדיין אב"א אין בה עדיין כח לברר מ"ן ואין ביסוד (נ"א בהיסוד) שלה מ"ן להעלות, וא"כ איך יהיה הזווג ולזה צריך שיהיו שניהן עולין זו"ן למקום אר"א עילאין, ואז היא מעלה מ"ן עצמה (נ"א עצמן) דבינה והוא מוריד מ"ד, ובהיותן שם ודאי שחוזרין שניהם פב"פ (נ"א פניהם) לצורך הזווג שלהם, כי א"א להזדווג אם לא פב"פ ובהיותן למטה עדיין אין להם תיקון גמור להיותן עומדין פב"פ מחמת הקליפות, שלא יתאחזו בהם החיצונים באחוריים כנזכר, לכן עלו למעלה עד אר"א ושם חוזרים פב"פ כי אין שם פחד הקליפות, ואז שם מזדווגים ע"י מ"ן דבינה עצמה שלקחה היא ביסוד שלה ומעלה אותן בסוד מ"ן. נמצא כי כמעט זווג זה הוא עליון, ואינו נקרא על שמם רק ע"ש אר"א, שהרי ע"י כח מ"ן שלהם עצמן הם מזדווגים, ואחר שנגמר תיקונם בבחי' פב"פ יכולין להיות למטה במקומם פב"פ, אז יש בה יכולת להעלות מ"ן וזה נקרא זווג פב"פ, עכ"ל.

שם (שער טל, פרק א, ח"ב, דף טו ע"ג) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: וזכור כלל זה בכ"מ אשר נאמר כי אדם וחוה ע"י זווג דאב"א יצאו, אין הכוונה כפשוטו כי א"א לעולם להזדווג כי אם פב"פ, אך הכוונה לומר כי לא יכלו לעמוד זו"ן פב"פ במקומם למטה להזדווג ולהוציא אדם וחוה, והוצרכו לעלות למעלה בחיק אר"א כנ"ל, ונזדווגו שם פב"פ ע"י מ"ן דבינה שהעלתן המל', וכאשר חזרו במקומן וירדו למטה הוכרחו להיות אב"א, ואז יצאו נשמת אדם וחוה בהיותן זו"ן אב"א.

ועיין בדרושי אבי"ע בענין חטא דאדה"ר, ותבין סדר מעלות מדרגות העולמות איך היו בעת שנברא אדה"ר, ושם תבין איך היו הזו"ן עליונים במקום אר"א, ושם היו בבחי' אב"א ונזדווגו שם להוציא אדה"ר וע"ש היטב. וזכור כלל זה לכל המקומות שנזכר ענין זווג אב"א שאין הענין כפשוטו, אלא ע"ד הנ"ל והוא כשיש בישראל מצות ומע"ט שע"י יגרמו שיוכלו להזדווג זו"ן פב"פ, וע"י היא יכולה להעלות מ"ן לגבי מ"ד דרכורא, ואם אין ח"ו בישראל זכות אין כח בנוק' דז"א להעלות מ"ן שלה לגבי בעלה כנודע, כי אין



המ"ן עולין אלא ע"י נשמות התחתונים, ולכן כדי לזווגם היא צריכה לעלות עם ז"א למעלה באו"א, והיא מעלה מ"ן דאמא ומזדווגים יחד. ונמצא כי כמעט זוג זה אין נקרא על שם רק ע"ש או"א, כי עד שם עלו ובכחם וע"י מ"ן שלהם הם מזדווגים. ואלו בעת ההיא היו רוצין לירד למטה למקומם, לא היה יכולת וכח להם לעמוד פב"פ אלא אב"א, ונמצא ודאי שאין שום זוג אלא בהיותן פב"פ, אבל מה שאנו קורין אותו זוג אב"א, ר"ל שאם היו אז יורדין למקומן למטה לא היו יכולין לעמוד אלא אב"א, כי ע"כ עלו למעלה כדי שיוכלו להיות פב"פ, עכ"ל.

שם (שער טל, פרק י, ח"ב, דף עה ע"ג) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ונחזור לענין, כי הנה ז"א נותן רי"ו זה בסוד זוג אב"א, ר"ל אחר שנסרו ועלו בחיק או"א כנ"ל ע"ש מאד, כי זה עיקר זוג אב"א, ואז נזדווגו ועושה אותה כלי. נמצא כי אז לוקחת מוחין מבחי רי"ו, והם נקראים מוחין דאב"א שהם ס"ג מ"ה ב"ן, עכ"ל.

ועוד שם (שער מ, סוף דרוש ד, ח"ב, דף פא ע"א) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: הב' פרושים הם אמת, כי הם אב"א דבוקים יחד וגם החיצוניות נקרא אב"א, זה גורם לזה שלהיות חיצוניות ודין גורם להיותם אב"א דבוקים שלא יתאחזו בהם הקליפות כנודע, וכשנכנסו בהם כלי פנימיות דמ"ה, אז חוזרים פב"פ. ונמצא שלפעמים בהיות שאין להם רק אחוריים לבד שהוא החיצוניות יש זוג אב"א. וא"ת איך אפשר הלא הם דבוקים אב"א מפחד הקליפות, אך הענין הוא כי אז עולין עד או"א ומלבישין אותן, ונעשים להם או"א בבחי' פנימית שלהם, ואז נשלמים וחוזרים פב"פ ומזדווגים, אך בערך שאין הפנימיות שלהם נקראים זוג אב"א, והבן זה מאד, עכ"ל.

### בענין היחוד נ"ר

נרשום כאן ב"ה מדברי מהרח"ו בענין אותו יחוד נ"ר שמתייחדים זו"ן לאחר עלייתם לחיק או"א.

בספר עץ חיים (שער טו, פרק א, מ"ב, ח"א, דף עה ע"ג) מבאר מהרח"ו, וז"ל: מדרוש שלוח הקן תבין שיש ג' (מיני) יחודים אל זו"ן הנקרא נ"ר, והם הוי"ה אהי"ה, הוי"ה אלהים, הוי"ה אדני, והם נגד ג' פרצופים שיש (בנוקבא דו"א) בזו"ן, א' י"ס דאחוריים שהם עיבור שלה בעמידה דלחש שהיא למטה בנה"י שבו שהוא ג"כ פרצוף שלם דעיבור, ואז חיבורם פב"פ נקרא הוי"ה אדני. וכשהזוג פב"פ בסוד פרצוף שלו דיניקה עם פרצוף שלה דיניקה, דאז הוא נקרא חג"ת דז"א, ואז היא עולה עד שם ג"כ בחזרת עמידה, אז הוא חיבור הוי"ה אלקים. וכשהזוג פב"פ בסוד פרצוף גדלות שבו עם פרצוף גדלות שבה, שאז נקרא חב"ד דזעיר אנפין ועלתה עד שם, אז הוא חיבור הוי"ה אהי"ה, שכבר הוא בחי' בינה הנקרא אהי"ה שלימה ב"ס דגדלות, ואז הוא בעת נפילת אפים שנבקע היסוד (דאמא) בויעבור, עכ"ל.

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ד – לח ע"א) מבאר מהרח"ו, וז"ל: ודע כי יש כאן כוונה אחרת גדולה, והיא זאת כי הנה בארבעה כריעות שבתפלה כמו שנת"ל, הנה בהם נתחברו שמות אהיה בהויה, ועתה אנו רוצים לייחד ולחבר חיבור יהוה באלהים ויהוה באדני. וביאור ענין זה כפי מה שהבנתי מדברי מורי ז"ל הוא זה, כי הנה הודעתין כי שלש יחודים הם, האחד הוא יחוד אהיה ויהוה, הב' הוא יחוד יהוה ואלהים, הג' יחוד הויה ואדני. ולפעמים מתייחדים יחד יחוד הראשון או יחוד השני או השלישי, ולפעמים מתייחדים שלשתם, ואז הוא יחוד גדול שבכולם, ואז הנוק' נקרא נר ה' בסוד שלשה יחודים הללו העולים בגי' נ"ר, ואז הנקבה נקרא נר מצוה ומאירה אור גדול.

והנה ביאור שלשה יחודים אלו הוא בא' משני פנים. האחד הוא כי שם ההויה הוא בז"א אבל, יש לז"א שלשה מיני יחודים, האחד הוא בהתייחדו עם אימא עלאה אשר היא נקראת אהיה כנודע, והוא בעת שהיא נכנסת ומתפשטת בתוכו כנודע, ואז מתחבר ז"א עם אימא, וז"ס יחוד הויה עם אהיה. החיבור הב' בהתחברו והתייחדו עם לאה הנקרא אלהים, להיותה במקום הכסוי והעלם אורות החסדים המכוסים שהוא מן החזה דז"א ולמעלה, אשר לזה הטעם היא כולה דיני' ונקרא אלהים, והחיבור הזה נקרא יהוה ואלהים, שהוא זווג דלאה עם ז"א בויעבור. והחיבור השלישי הוא בהתחברו והתייחדו עם רחל הנקרא אדני, כי שם אדני עיקרו ושרשו הוא ברחל, ולכן החיבור הזה נק' יהוה ואדני. ובהיות כל ג' חיבורים אלו מחוברים יחד, אז הוא היחוד השלם והגמור.

אופן הב' הוא מה שאנו צריכים עתה אילו, הנה הוא זה, דע כי ז"א מתחלק לג' מדרגות מדרגה העליונה הוא כתר שבו, והב' היא בחי' ג' מוחין חב"ד שבו, והג' היא גופא דילה שהם ו"ק, וג' בחי' אלו נעשים בתפלת העמידה כמו שנבאר, עכ"ל לענייננו כאן.

שם (עניין חנוכה, דרוש א, דף קח ע"ג-ד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: ואמנם ענין כוונת ברכות הדלקת הנר הם טובים על יחוד א' עליון ושלם הנקרא נר, כמבואר אצלינו בתפילת שחרית דחול בברכת שים שלום, כי שם נתבאר יחוד זה על מתכונתו ועיין שם. ועניינו בקיצור הוא כי שלשה בחי' של יחוד יש לזו"ן, א' הוא בבחי' יהוה אהיה ומספרו מ"ז, הב' הוא בבחי' יהוה אלהים ומספרו יב"ק, הג' הוא בבחי' יהוה אדני ומספרו צ"א, ולפעמים מתייחדים בבחי' א' ולפעמים בשתיה' ולפעמים בשלשתם, ואז הוא היחוד הגמור ואז הנוק' נקרא נ"ר כמספר ו' שמות הנז', עכ"ל, וכן כתוב בספר פרי עץ חיים (שער חנוכה, פרק ד, דף קט ע"א).

במעיל אליהו (עמ' פה; בנד"מ עמ' עד) כותב ר' אליהו סלימאן מאני על אותו יחוד נ"ר, וז"ל: ועיין תו"ח דף ג"ן עמוד א' שורה כ"ט, ולכן בכל מין פרצוף שנזכר בו זיווג צריך לכוין בו ג' שילובים אלו שזה הוא סוד הזיווג, ועיין בבקשה שסידר רבינו בימי השוכבים הועתקה בשפת אמת דף קי"ו עמוד א', ואם כן מכל שכן באו"א עצמם שנאמר יחוד זה בהם שצריך לכוין בו בכל מקום שאנחנו רומזים זיווגם, ועיין תו"ח דף ע"ב עמוד א' שורה כ"ה. וא"ת א"כ למה בהרבה מקומות בתפילה שנזכר איזה זיווג או או"א או

דפרצופים אחרים לא סידר בכל זיווג ג' שילובים אלו, עיין תו"ח דף פ' עמוד א' שורה י"ב, שהאמת צריך לכוונם, ומה שלא סידר רבינו – סמך על המעיין, עכ"ל.

ובספר פתח עינים (סדר ק"ש שע"ה, סוף אות ח, דף נח ע"ג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו על יחוד נ"ר – "אין יחוד בלי ג' בחינות אלו".

### בעניין הרוחא דשדי בגווה

מדברי מהרח"ו

ב"ה נביא כאן מעט מדברי מהרח"ו המרבה להזכיר ולבאר עניין בחי' רוחא דשדי בגווה שנותן ז"א לנוק' בביאה הראשונה שאינה להולדה אלא לעשותה כלי הראוי להוליד.

נקדים ונזכיר בקצרה כי העניין הוא שבביאה ראשונה נותן ז"א ביסוד של הנוק' בחי' רוחא דשדי בגווה לעשותה כלי (עץ חיים, שער כט, פרק ו; שם, שער לד, פרק ב; שם, שער לט, דרושים ז, ט, י, יב; שער הכוונות, דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ו; שם, דרושי נפילת אפים, דרוש ד; שם, דרושי הלילה, ריש דרוש ח), ובזה נקרא זווג שאינו גמור כי אינו רק לעשותה כלי (עץ חיים, שער מ, דרוש ז), ואז נותן בה בחי' רי"ו תחתון (שם, שער כה, דרוש ב, כלל טו; שם, שער לט, דרוש י), הנשאר תמיד ביסודה כי הוא חיותה נפשה פנימיותה ורוחניותה (שם, שער לט, דרוש ז; שם, שער כה, דרוש ב, כללים של חו"ג, כלל ד; שם, שער טל, דרוש יב), ועל ידו נעשית הנוק' כלי המעלה מ"ן, כי בכחו תוכל להעלות מ"ן של שאר הזווגים דמאז ואילך (שם, שער לט, דרוש ז).

בספר עץ חיים (שער לט, דרוש ז, ח"ב, דף עב ע"ב-ג) מבאר מהרח"ו, וז"ל: והנה נודע כי זו"ן כשמזדווגין יחד, זה ניתן מ"ד והיא נותנת מ"נ, ונודע מ"ש רז"ל אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי. וגם אמרו רז"ל אין האשה מתעברת מביאה ראשונה. גם נודע מ"ש בסבא דמשפטים, שבביאה ראשונה שהאדם בא באשתו, שדי חד רוחא בגווה. ופירוש הדברים הם כך, שכבר נודע שאין הנוקבא לוקחת שום אור אלא ע"י ז"א, ונודע שב' עטרין הם בודעת ונקרא' חו"ג והם שם מ"ה וב"ן, ואע"פ שבהיות הנוקבא אב"א עם ז"א, אינה יכולה להתתקן וליעשות פרצוף אם לא ע"י שנותנין לה עטרא דגבורות שהם הה"ג, עכ"ז אינה לוקחת הה"ג עצמן רק הארתן עוברת דרך האחוריים דז"א, שהרי הה"ג ירדו אחר כלות החסדים ועמדו ביסוד דז"א, ומשם עברה הארתן אל הנוקבא, אך הגבורות עצמן א"א שתקבלם אם לא ע"י זווג ממש בביאה ראשונה דבעל עמה, ואז הם יוצאין לגמרי מן יסוד שלו וניתנין ביסוד שלה, ואלו נשארין בה תמיד שם, והם חיותה והם נקרא נפש המלכות ולפי שעצמותה שלה לא נעשה רק מהארה שלהם בלבד, לכן עדיין לא היתה ראויה לילד, כי אין האשה ראויה לילד אא"כ תהיה שלימה, שאם היא חסרה אינה יולדת.

ואמנם כל השלימות אינו אלא עד שיהיה בה כל הה"ג עם אלו ששהם שם ב"ן הנ"ל, כי זה ממש נפש של הנוקבא כנודע, כי שם ב"ן הוא בנוקבא דאצילות, וכן הוא בעולם עשייה הנקרא נפש של ב"ן, לכן ע"י שם זה נוצר נפש של האדם תחלה, וזהו הבא לאדם

בעת צאתו ממעי אמו, ששם זה הוא פנימית ורוחניות עולם הנוקבא, ואין נפש זה של הנוקבא העליונה נותן בה עד ביאה ראשונה דבעלה עמה, ואז נותן בה הנפש הזו, ועי"כ נשאר נפשה הזאת ביסוד שלה, ושם ב"ן הזה הוא המעלה אח"כ כל המ"ן דשאר הזווגים דמאז ואילך.

וזה הטעם שאין האשה מתעברת מביאה ראשונה, כי ביאה ראשונה עושה אותה כלי לקבל טפת הזרע, ואחר שקבלה הכלי ההוא מביאה ראשונה, אז משם ואילך תתעבר ותקבל טפת הזרע בזווגים אחרים, ושם ב"ן הזה שהוא הנפש שלה שהם הה"ג עצמן כנ"ל הם נשארים תמיד שם ביסוד שלה לשורש, כדמיון השאור אל העיסה, וזהו ענין רוחא דשביק בה בעלה מביאה קדמאה, עכ"ל.

שם (שער כה, דרוש ב, כללים של חו"ג, כלל ד, ח"ב, דף ו ע"ג-ד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: ואפשר לומר שתחלה (נתפשטו) [נ"א לא נתפשטו] הגבורות עצמם בגופא באחורי ז"א, יען היותה מהחזה ולמטה, ונמצא דעת שלה מכוון נגד היסוד שלו, ולכן לא נכנסו בה אלא בחי' הכללות דחלק היסוד, לפי שהרי כל הגבורות לא קבלתן אלא מיסוד דז"א אל הדעת שלה, אך הגבורות עצמן לא קבלתן, ולכן בחי' היסוד שלו נתפשטו בגופה, ובחי' המלכות שלו נתפשטו ביסוד שלה. ואחר שננסרה לקחה הה"ג עצמן ונתפשטו בגופא, ואז ירדו כללותיה של חלק היסוד עד היסוד, וכללות המלכות ירדה עד המלכות שבה, והרי נשלם התפשטות הגבורות שלה, וכ"ז היתה מחמת קבלתה ע"י ז"א כנזכר.

אך ז"א נתפשטו בו החסדים בפ"א, והנה כ"ז עדיין הוא גבורות ראשונות לצורך עצמותה לגדלה, ואח"כ בזווג ראשון נותן לה הה"ג עצמן יותר ממותקים ונקרא שם מ"ה דב"ן, והוא רוחא דשדי בגווה תוך זה החותם הראשון, וזה נשאר בה תמיד בסוד נפש פנימית שלה, כי הראשונות היו הארת נפש וזה נפש עצמה ונשארין בה תמיד לצרכה. ואח"כ כשנזדווג שנית חוזרת לקחת מ"נ ומוחיין החדשים, היא והוא ומזדווגים ע"י ההוא רוחא דעאל בה בקדמיתא, כי הוא המתקנם שם ומעלה אותן, באופן שהחותם הוא הכלי לבושי אמא והמ"ן גבורות ראשונות הוא להגדיל עצמותה, והגבורות שנית דביאה ראשונה הם נפש פנימי גמור שהיא רוחא דשדי בגווה להעלות כל מ"ן שהם הגבורות החדשים. נמצא דרוחא דשדי בגווה והגבורות החדשים כולם הם מנצפ"ך ממש, והם מ"נ אלא שאלו חדשים ואלו ישנים שרשים אל אלו חדשים, ואמנם החותמים עצמן הם כ"ב אותיות התורה, עכ"ל.

שם (שם, כלל טו, ח"ב, דף ז ע"ג) מבאר מהרח"ו, וז"ל: במזל הראשון דעתיקא דעת העליון יש בו ג' היות דיודי"ן גימטריא רי"ו, והם סוד רי"ו אותיות שבשמות ע"ב (דויסע ויבא ויט), ורי"ו זה נותן בה בעלה מביאה ראשונה ונעשה בה בחי' רוחא דיהיב בה בעלה, ואז הוא שם בבחי' מ"ן, ואח"כ מביאה ב' נותן בה שם הוי"ה א' דיודי"ן כמנין ע"ב, והם סוד ע"ב תיבין ששרשם (שבשם) ע"ב, ואז בחי' אלו הם בחי' מ"ד והם להוליד ממש ולא לבחי' רוחא דשביק בה, עכ"ל.

שם (שער טל, דרוש י, ח"ב, דף עד ע"ג) מבאר מהרח"ו על או"א, וז"ל: והנה ההוא רוחא הוא כלול מג' שמות דע"ב דמילוי יודי"ן והם גימטריא רי"ו ואלו הג' שמות שנותן בה בביאה ראשונה שעולין רי"ו הם בחי' הכלי אשר בה, אח"כ בזווג הב' נותן בה שם א' דע"ב שהוא ע"ב תיבות הכוללים רי"ו אותיות כנודע, ואז הוא טפה זרעיית ממש להוליד, וע"כ בחי' רי"ו גימ' גבורה שהיא נקבה, וע"כ הוא גימ' חסד שהוא הזכר כנזכר פ' בשלח ונתבאר בדרוש ה' משער זה ע"ש, עכ"ל.

שם בהמשך (שם, ח"ב, דף עה ע"א) מוסיף הוא ז"ל לבאר, וכאן מפורט כי בחי' רי"ו היא צירוף של ב' שמות בגי' ע"ב קד"ם, וז"ל: ואמנם בכל זווג וזווג דאו"א עולין זו"ן שם בסוד מ"נ, וג"כ אנו מעלין נשמתינו עם זו"נ למעלה, וזה ע"י מסירת עצמינו להריגה על קדושת השם, ואז יורד ונמשך מאבא באמא הכלי הנ"ל שהוא ב' רי"ו, ואז נעשית כלי בחצי הלילה, ואח"כ נמשך זווג התחתון דזו"נ, ואז נמשך סוד רי"ו תחתון אל המלכות, ותחלה ג' מוחין דחב"ד דז"א הם מאירין בגלגלתא דנוקבא, אח"כ אנו מפקידין נשמותינו שם בסוד מ"נ דרך פקדון לבד, כי הוא לילה, ואח"כ נותן הז"א בה סוד רי"ו תחתון, והוא שם ב"ן דההי"ן ברבוע ובמילוי שהוא גימטריא ע"ב קד"ם כנודע, והוא גימטריא רי"ו, וזהו הכלי של הנקבה תתאה, עכ"ל.

שם (שער טל, דרוש יב, ח"ב, דף עו ע"ד – עז ע"א) מבאר מהרח"ו, וז"ל: דע שתחלה לוקח ז"א מ"ה וב"ן שהוא כללות רוחא דבגווה דבינה שהם ב' היות פשוטות גימטריא ב"ן, והם חו"ג שבדעת שלו והחסדים מגדילין גופא דז"א כנודע, ואלו הם לצורך עצמו, וה"ג נשארין ביסוד שלו, אך הארתן לבד יוצאין דרך אב"א ומגדילין גופא דנוקבא לצורך גופה ועצמותיה, ואח"כ נותן לה בביאה ראשונה הה"ג עצמן, ועכ"ז יש בהם כללות מ"ה וב"ן שהם חו"ג ואלו אינם לצורך גופא דילה, אלא הם חיותה ונפשה והם פנימיותה ורוחניותה, ואז נמשך נפש בה ונשארין אלו הה"ג בבחי' רוחא, והוא הכלי המעלה מ"ן. ועיין מאד איך המ"נ הנזכר הם מנצפ"ך ה"ג, אך הכ"ב אתוון הם כלי הנ"ל. גם ע"ש איך שהכ"ב אתוון הם דלת א' וחצי כלי, ומנצפ"ך א' חצי מ"ן. ואלו נוטלת אותם בהיותם בסוד אב"א מהארת הגבורות, ואח"כ בעת נסירתן לוקחת המוחין שלא ע"י ז"א, ואז לוקחת כ"ב אתוון אחרות ונשלם הכלי, גם לוקחת מנצפ"ך האחרים שרשים עצמן, ואינם הארות בלבד, ונשלם גם מ"ן והם י' דמים כנזכר בליל פסח, והם השני' ה' דמים טהורים גבורות ממותקות, והראשונים ה' דמים טמאים גבורות בלי מיתוק.

וצ"ע ששם נתבאר בליל פסח שהם לכושי חו"ג וצ"ע. גם צ"ע מה נתחדש בביאה ראשונה, שהרי כבר נשלם הכלי בעת הנסירה וגם המ"ן.

ונחזור לענין שאלו חו"ג הנ"ל היו בתחילת האצילות, ואלו נשארין תמיד שם החסדים בז"א בסוד כלי מ"ד, וה' גבורות בנוקבא בסוד כלי מ"נ. ונלע"ד שהענין הוא, כי אם הוא בבחינת הזווג החצון (דמנצפ"ך) הם בחי' מ"ן עצמן, כי הכ"ב אתוון הם הכלי כנ"ל. אך לזווג הפנימים נעשית אותן המ"נ שהם ה"ג (מנצפ"ך) נפש שבה בחי' כלי לבד, ומה

שמושך אח"כ יהיו מ"נ חדשים אחרים, ונמצא שאלו הראשונים נעשו להם בחי' כלים להוריד מ"ד לקבל המ"נ, עכ"ל.

ועוד שם (שער מ, דרוש ז, ח"ב, דף פב ע"א) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ודע כי בהיותן אב"א נדווגו ועלו למעלה בחיק או"א וחזרו שם פב"פ, ואז נתן בה רוחא דשביק בה בביאה קדמאה, והוא בחי' טפת זווג גמור בחסדים של נר"ן מב"ן ומ"ה וס"ג – ע"ב ע"ב ע"ב, הרי גימטריא גבורה, כי כל א' מאלו אינם ע"ב ממש כנודע אלא בהתחברם ס"ג עם י' אותיות, ומ"ה וכו', ורבוץ הוי"ה דב"ן שהוא ע"ב דב"ן, וכשנכנסים המוחין דחיה שהוא בינה דאבא שהוא [חכמה], ראויים להוליד, יכולין אפי' בהזדווגם למטה במקומם לחזור פב"פ כנודע, ואז נותן בה בזווג גמור טפת חסדים דע"ב דיודי"ן שהוא ע"ב אמיתי, כי היא לקחה כבר הגבורות דע"ב ע"י ז"א ואמא פב"פ, אך לא בזווג גמור. אך עתה נותן לה בזווג גמור החסדים דע"ב, ואלו הן נשמה אמיתית וזה נקרא זווג גמור. אך רי"ו אב"א נקרא זווג שאינו גמור כי אינה רק לעשותה כלי, ונמצא כי אותו הרי"ו הוא אותו רוחא דשדי בגווה שהם החסדים זכרים מבחי' נר"ן, אך טפת החיה אינה נשאת בה כי הוא כח זכר גמור, לכן הרי"ו הוא בנימין בן ימין כח זכר ונקרא בן אוני כח נוקבא, כי היא מן הנשמה בינה נקבה, אח"כ חוזר לקחת נר"ן וחיה יותר עליונים מאו"א עלאין עצמן, ולא מיש"ס ותבונה, וצריכין לחזור אל קטנות וגדלות ב' יותר עליונים והבן זה, ואחר כך לוקח מאריך עצמו ואז נשלם לו בחינת יחידה, והבן זה מאד, עכ"ל.

ובספר שער הכוונות (דרושי נפילת אפים, ריש דרוש ד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: כבר נתבאר אצלנו שיכוין להפיל עצמו עד עולם העשיה, ומשם יעלה מ"ן ע"י ההויה דב"ן הנרמזת במזמור זה. והענין במה שנודע בכו' בפ' וצדיקים ירשו ארץ, כי ארץ העליונה נוקבא יתבא בין תרין צדיקי', צדיק עליון וצדיק תחתון, והם יוסף ובנימין, וזה יובן במ"ש רז"ל אין האשה מתעברת מביאה ראשונה אלא מביאה שניה כמבואר אצלנו, שהענין הוא כי בביאה ראשונה יהיב בה רוחא דשדי בגווה, וה"ס בנימין שפירושו ב"ן ימין, שה"ס שני הגבו' שלא נתמתקו תוך היסוד דז"א כנודע, והם שני היות שהם בגי' ב"ן, ואלו השנים נותנם ז"א לנוקב' בביאה ראשונה, וזהו ענין ההוא רוחא דשדי בגווה בסוד ויהי בצאת נפשה כי מתה כמבואר אצלנו. ואלו הב' גבו' נעשים כלי לקבל המ"ן ולהעלותם לגבי דכורא לקבל מ"ד דיליה, ואח"כ בביאה ב' נותן לה המ"ן עצמן, שהם ג' גבורו' האחרו' אשר נמתקו ביסוד דז"א ע"י ג' החסדים.

והנה הם ו' היות שהם ג"פ ב"ן בגי' יוסף, ולכן יוסף נקרא דכורא לפי שהוא מן הגבו' שנתמתקו ע"י החסדים, אבל בנימין הוא בעלמא דנוק' כנו' בזוהר ויצא, לפי שהוא מן הגבו' לבדם בלתי מיתוק החסדים זכרים. גם בזה תבין איך יוסף נולד מן רחל והיה תחילה מעלמ' דנוקב' וחזר להיות דכורא ועלה למעלה. ועוד כי הג' גבורות שלו הם העולות בתוך היסוד דז"א ממט' למעלה בסוד אור חוזר, ועי"כ הם מגדילו' את נוק' דז"א כנודע. גם בזה תבין כי אלו הג' גבורו' להיות שנמתקו ע"י החסדים, גם עתה כשנתנים ביסוד דנוקבא הם בחי' מ"ן ממש העולות למעלה לקבל מ"ד. אבל ב' הגבורו'

האחרות שלא נתמתקו ע"י החסדים, גם עתה אינם בסוד מ"ן העולות למעלה, אבל הם בחי' הכלי שבו נתונים המ"ן ואינם מכלל המ"ן עצמן, וזה הכלי הוא הנק' רוחא דשדי בה בעלה בביאה ראשונה והוא הנק' נפשה של רחל, כמש"ה ויהי בצאת נפשה כי מתה, כי הם נעשים נפש וחיות שלה ממש הנק' רוחא דשדי בגווה, ולכן כשיצאתה ממנה מתה, ואז מן ההוא רוחא נעשה בנימין, אבל הג' הגבורו' הם המ"ן שבה לעלות ולקבל מ"ד, ואינם נפשה וחיותה ממש, ולכן כשיצאו ממנה נולד יוסף ולא מתה רחל אמו, וזכור כללים אלו היטב מאד, עכ"ל.

שם (דרושי הלילה, דרוש ג) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: וסוד הכלי הזה, עניינו הוא כי הנה נודע מ"ש רז"ל אין האשה מתעברת מביאה ראשונה. גם ארז"ל אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי. והענין הוא כי בביא' ראשונה נותן הזכר בנקבא ה"ג, ואלו הן נשארות תמיד בה ביסוד שלה בבחינ' שם הויה דההיך הנקרא רוחא דשדי בגווה, ובכחם היא מעלה אח"כ בשאר הביאות את המ"ן תמיד. וגם יש שם הכנה ביסוד ההוא לקבל טיפת מ"ד ולציר' בציו' ולד, ואם לא היה אותו הכלי כל הטיפות של שאר הביאות היו נפסדות ומתבטלות, ולכך אין האשה מתעברת מביאה ראשונה, כי הטפה הראשונה עושה אותה כלי, ואחר היות שם כלי אז שאר הטיפות של אחר כך מצטיירות שם ומתעברות, עכ"ל.

ובספר שער הפסוקים (פר' וירא) מבאר מהרח"ו, וז"ל: והנה אין נפש זו נכנסת בה אלא ע"י בעלה כנודע, כי כל אורות הנקבה אינה ניתנות בה אלא ע"י בעלה. ולכן אינה נכנסת בה עד שיזדווג בה בעלה ביאה ראשונה, ואז נותן בה הנפש ההיא שהיא בחי' אור הנפש של הכלי, ולא בחי' כלי עצמו. ואל הנפש הזו היא שנקרא בסבא דמשפטים רוחא דיהיב בה בעלה, כי להיותה נמשכת מזעיר הנקרא רוח נקרא רוחא, אבל אינו רק בחי' נפש, כי אורות הנקבה אינם נקראים אלא נפש כנודע, ולקמן נרחיב בענין זה ע"ש. ואחרי הנתן בה בביאה א' נפש הזו, אז נשאר בחינתה ביסוד שבה, ועל ידו היא מעלה מאז ואילך מ"ן בשאר הזווגים. באופן כי מ"ן היא בחי' אחת, והאי רוחא היא בחינה אחרת המעלה אותם, וזהו טעם שאין האשה מתעברת מביאה א'.

גם מ"ש חז"ל שבביאה א' עושה אותה כלי, והענין הוא כי בביאה א' נותן בה נפש זו ואז נגמר תקונה, וכבר היא יכולה משם ואילך להעלות מ"ן בשאר הזווגים, להוליד בנים. אבל עתה ניתן בה הנפש הזאת ונעשה ביסוד שלה כלי גמור להיות בה בית קיבול, לקבל טיפת ההזרעה משם ואילך, ולכן אינה מתעברת באותה הביאה הא', כי אז נעשה אור הכלי, ומשם ואילך תעלה מ"ן ותתעבר ותוליד בנים.

ובזה תבין ענין נפש האדם הזכר הבאה לו מן המלכות שהיא נקבה כנודע, כי בהיותו נוצר בתוכה ניתן בו כח הנפש הזאת של אמו, ועל ידה נוצרת נפש הולד בהיותו במעי אמו, וכשנולד נכנסת הנפש הזאת בקרבו תכף ומיד כנודע.

וצריך שנבאר בחי' הנפש הזאת הנקראת רוחא דשבק בה בעלה כנזכר, כי הרי איך אפשר שעתה יכנס הנפש שבה בביאה ראשונה, והרי מעת שנאצלה יש בה נפש. והענין הוא זה, דע כי תרין עיטרין שיש בדעת דז"א שהם חו"ג, והם שתי הויו"ת, הויו"ה דמ"ה דאלפין היא עטרא דחסדים, והויו"ה דב"ן דההי"ן היא עיטרא דגבורות. ונודע כי תרין עיטרין אלו הם, עיטרא דחסדים לצורך הגדלת ז"א עצמו שהוא הויו"ה דמ"ה, ועטרא דגבורות לצורך הגדלת נוקביה שהיא הויו"ה דב"ן, וחלקה נמשכת לה ע"י בעלה כנז"ל, ולכן הה' חסדים מתפשטים בגופא דזעיר. וה' גבורות הם יורדות ביסוד שלו, ואז עדיין נוקביה עומדת עמו אב"א מן החזה ולמטה, והדעת שלה מכוון כנגד היסוד דזעיר כנודע, והארת אותם הגבורות עוברות דרך מחיצת כלי יסוד דזעיר לחוץ, ונכנסת דרך מחיצת כלי הדעת דנוקביה, ועי"כ מתפשטים אותם הארות דגבורות בגופה, ונגדל פרצופה ע"ד הגדלת פרצוף זעיר ע"י החסדים.

ואחר שנבנה פרצופה חוזרת פב"פ, והם מזדווגים יחד, ואז נותן בה ה' הגבורות עצמם שהיו ביסוד שלו, וניתנים ביסוד שלה בביאה ראשונה, ואלו נשארים שם תמיד והם החיות שלה ונפש שלה. אבל מה שנגדל פרצופה בתחלה, לא היה אלא ע"י הארתם בלבד, אבל עתה הם עצמות הגבורות ממש כנזכר, ובחי' זו נקראת רוחא דשבק בה בעלה בביאה א'. והנה אלו הגבורות הראשונות נשארות שם תמיד, כעין שאור המחמץ את העיסה, והוא כי הנה כאשר חוזרים ומזדווגים פעם אחרת, אז האי רוחא מעלה בה את המ"ן לקבל מ"ד, ומשניהם נוצר הולד כמו שנבאר, עכ"ל ועי"ש באורך גדול.

ובספר שער הגלגולים (הקדמה לו) מבאר עוד מהרח"ו, וז"ל: ובאור ענין זה הוא סוד נמרץ נכון להעלימו, דע כי אמרו בס"ה בפרשת משפטים, כי כל אדם מניח חד רוחא באתתא בביאה ראשונה, כשעושה אותה כלי. והנה ההוא רוחא הוא חלק נצוץ מנשמתו. והנה יעקב הניח חד רוחא ברחל, וחד רוחא בלאה. ואמנם רוחא דאנח ברחל נמשך ונכנס בבנימין בנה, וז"ס ויהי בצאת נפשה כי מתה וגו', כי אותו הרוח דיהיב בה נקרא נפש שלה כנודע, ויצא הנפש ההוא ממנה כדי ליכנס בבנימין בנה, ולכן לא נולד בנימין עד צאת נפשה דרחל, עכ"ל.

### בעניין רוחא דשדי בגווה

מדברי המפרשים

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, דף לו ע"ג) שואל ר' ששון בכ"ר פרסיאדו, וז"ל: גם צ"ל דכלי ורוחא הנז"ל אינו אלא לנקודה דאחור, ויש נקודה דפנים כנז' בע"ח שער ל"ד פ"ב כלל ח', ועיין שם בהגה"ה השמ"ש ובספר עו"ת דרושי ר"ה יעי"ש, א"כ צ"ע מתי נעשה הרוחא דנקודה דפנים והיע"א, ועיין בקונטרס ש"ש ח"ג וח"ב דס"ט ע"ד מ"ש, וכבר הקשה זאת הק' הרב תו"ח, עכ"ל.

ובספר שמן ששון על עץ חיים (שער כ, פרק ט, אות ט) שוב כותב, וז"ל: עוד צ"ל דהנה נודע מ"ש רבינו בש' תקיון הנוק' פ"ב כלל ח', ועיין שם הג"ה השמ"ש, דיש נקודה דאחו'



ונקודה דפנים. ועד מילת באהבה הוא תיקון וזווג אב"א לעשותה כלי לנקו' דאחור, אמנם ממילת באהבה ואילך הוא תיקון דנקודת הפנים, צ"ל מתי נעשה הרוחא דבגווה, דלא מצינו זה מבואר, עכ"ל.



## באהבה

חלק ג

### הקדמה

בחלק אחרון זה של סדר הכוונות של תיבת באהבה, לאחר שביררנו ניצוצין דרפ"ח דפנים ונסרנו הנוק' מאחורי ז"א, באים כאן להעלות אותם הבירורים דפנים הנ"ל עד רום המעלות, לגרום זיווג דע"ב וס"ג דא"ק ועי"ז להוליד מוחין דפנים, ואז נשאר להוריד אותם מוחין דפנים מדרגה אחר מדרגה עד פר' זו"ן, והם יומשכו קודם לנוק' בתיבות מלך עוזר וכו', ואח"כ יסתלקו ממנה ויומשכו לזו"ן ע"י כריעות וזקיפות בסוף ברכת מגן אברהם.

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ב, תיבת באהבה, אות י, דף מג רע"א) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו כל מהלך סדר הכוונות של עלית הבירורים וירידת המוחין בקיצור נמרץ, וז"ל: והנה לצורך ענין הנסירה הזו צריך בהכרח העלאת מ"ן פעם אחרת כנז', וכולם יהיו מבחי' היכל אהבה שבבריאה, בסוד והוכן בחסד כסא ע"ד שהיה בעת דק"ש וכו'. צ"ל מה ענין שמיטה אצל הר סיני, כבר אנחנו עומדים עתה בעמידה באצי' כנז' לעי' ריש דרוש זה ובדרוש א' דתפילת השחר, וכבר עלו כל ביי"ע באצי', א"כ מה ענין מ"ן זה מבחי' הברי'.

אך דע דע"י סדר הקרבנות וזמירות ויוצר העלינו כל הברורים מבי"ע, שהם מבחי' אחר ופנים דאחו' ואחו' ופנים דפנים, עד שבעת הק"ש עלו כל הברורים בהיכל אהבה דברי' באהבת עולם, ואח"כ בק"ש במילת שמע העלינו הברורי' דאחו' ופנים דאחו' דוקא לצורך המו' דאחו' דזו"ן, ונזדווגו או"א והמשיכו המו' לז"א ונבנית הנוק' מאחוריו עד מלת באהבה. ובמילת באהבה נעשית מלאכת הנסירה לזו"ן באצי', ועתה צריך עוד להמשיך להם המו' דפב"פ. ולזה צריך להעלות מ"ן אחרים מחדש פעם אחרת, אשר כבר ידעת מ"ש רבינו בש' ההק' דג"ל ע"ג דסוד מ"ן בכ"מ הוא עלית הברורים דרפ"ח שבמלכים שמתו יע"ש. ואלו הברורים שהם המ"ן, הם הברורים אשר נשארו בעת הק"ש שם בהיכל אהבה דברי', והם לצורך מו' דאחו' ופני' דפני', עם ביי"ע דפנים שלא עלו.

ועתה אנו מכוונים להעלות למ"ן על או"א עם המו' דז"א דבחי' אחו' שהוא פנים דאחו' למ"ן, וכן עושים עד"ז כל המדרגות שעליו עד ע"ב וס"ג דא"ק, דכל בחי' נקראים זו"ן בערך הקודם וצריך תיקון, ומזדווגים ע"ב וס"ג דא"ק ומוצאים הי"ס דמ"ה ממצח דא"ק עם תשלום הי"ס דבן, ויורדים בנה"י דע"י ומזדווגים ונתנים לחג"ת דא"א, ומשם לב' מזלין ומשם לאו"א ומשם לישסו"ת, ונתרוקנו הנה"י דישסו"ת בסוד אין התורה

מתקיימת אלא במי שממ' עצמו עליה, ואח"כ נכנסים תחי' בנוק' רחל במלך עוזר ומושיע כנו' לק', ואח"כ בברכת מגן אברהם חוזרים כל ד' בחי' הנז' דאו"ף דאחר' ואו"פ דפנים בז"א ומאיר אליה על ידו.

כל זה כתבתי בקיצור גדול ולמדתי מס' נ"ש בהקדמת הקרבנות בסדר הכוונות ע"ש, ודי בזה שלא נוכל להרחיב הדבור. וכבר כתבתי לך בכ"מ דבלתי ידיעת כל ההקדמות הנז' בס' נהר שלום אין דברי רבינו מתישבים לך, וגם אין לך יכולת להכנס בסדר הכוונות היטב, עכ"ל.

תוכן סדר הכוונות בקצרה – עלית הביירוים והבאת מוחין דפנים, כולל מספר של פרטי כוונות:

תחילת העלת בחי' רפ"ח וצלמי המוחין לחכמה דישסו"ת

המשך העלת בחי' רפ"ח וצלמי המוחין עד רום המעלות

יחוד ע"ב וס"ג דא"ק

הוצאות י' ספי' דשם מ"ה תשלום ספי' דשם ב"ן

המשכת המוחין לזו"ן דא"ק

המשכה לפר' ע"י

יחודי נה"י [דכתר] של פר' ע"י

המשכה לפר' א"א ולתרין מזלין

יחוד דתרין מזלין

המשכה מחכמה דזו"ן דא"ק לאו"א

חילוף המוחין דאו"א

המשכה מבינה דזו"ן דא"ק לישסו"ת הראשוניים

המשכת המוחין לישסו"ת השניים

הצטננות דירכין דאימא

הזמנת המשך סדר הכוונה של התיבות הבאות מלך עוזר וכו'.

חלק מסדר הכוונות של ק"ש דומה לסדר הכוונות של תיבת באהבה, אלא ששם הוא עניין הולדת והורדת מוחין דאח', וכאן הולדת והורדת מוחין דפנים, ולמעשה רואים כי סדר הכוונות של ק"ש הינו יותר מפורט מזה של תיבת באהבה, ובספר שערי רחמים (ח"א, סימן סח, דף יז ע"ב) כותב ר' רחמים דוד שרים בשם ר' אברהם עדס – באהבה, מה שלא כתב ... קיצר וסמך על המעיין, והכל צריך להיות כמו ק"ש".

ובספר דע"ה והשכל (ח"ד, סימן כו, דף סט ע"א) מבאר ר' עבדיה הדאיה, וז"ל: ובעיקרא דמילתא זה כלל ידוע בדברי הרב ז"ל דפעמים בא בארוכה ופעמים בא בקצרה וסומך על הידוע למעיין ובקי בדברי הרב ז"ל בכ"מ, הנה עינינו הרואות בסידור בכו"ף ק"ש בתי' אחד שהאריך הרחיב בכמה פרטים בס' הכוונה, ואילו בתי' באהבה להביא מוחין דפנים קיצר ולא כ' כל הפרטים הנז' בתי' אחד עם דכולם מישך שייכי ביה, דאיזה הבדל בין

הבאת מו' דאח' להבאת מו' דפנים, אלא שקיצר וסמך על המעיין, וכ"ר בס' ישנים בתי' באהבה שכתוב כל הפרטים שבתי' אחד, אין נגרע דבר, ורק בסידורים החדשים השמיטו זה שסמכו על ידיעת המכוין, ומזה תקיש על שאר הדברים ודוק, עכ"ל.

## מקורות

### עץ חיים

(שער יז, סוף פרק ב, ח"א, דף פד ע"ב-ג)

ונחזור לענין, כי הנה מכח עליית כל האורות הנ"ל וכללותן למעלה, וכן מכח עליית ב"פ האמצעיים דנ"ה דעתיק למעלה בב"פ קדמאין, נוסף שם אור גדול ועצום ואין בו כח ביסוד דעתיק לסבלו כי הוא צר מאד, ואז נבקע ונסדק מלמעלה למטה לארכו ויצא האור לחוץ, ואז חכמה ויש"ס העומדין בימין מתחברים ונעשו פרצוף אחד בלבד, וכן אמא ותבונה שבצד שמאל נעשו פרצוף אחד לבד, כי עתה אורות היסוד שוין בענין גילוי בהשוואה א', ואין עתה כסוי וגלוי הגורם חילוק פרצופים, ועתה אין שם רק ב' פרצופים לבד אחד מאבא ואחד מאמא, ושיעורם למעלה מן הגרון עד למטה בטבורא דא"א. וזכור הקדמה זו, כי בכל פעם שרוצין או"א להזדווג לצורך מוחין לז"א, נעשה הכל פרצוף אחד לבד לאבא ויש"ס, ופרצוף אחד לבינה ותבונה, וזכור זה לכל המקומות שתצטרך להקדמה זו.

(שער כ, פרק ג, ח"א, דף צו ע"ג-ד)

והנני מתחיל לבאר בחי' לידת המוחין דגדלות ז"א שהוא בחי' רוחנית ונשמות כנ"ל, וממנו יתבאר לך לידת ז"א עצמו ממש כי הכל א'. דע כי הנה הפסוק אמר (שמות א, טז) בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים, וארז"ל (סוטה, דף יא ע"ב) כי האבנים הם הירכיים של אשה שכאשר יולדת מצטננות ומתקשות כאבנים, ולכן נקרא אבנים.

ולהבין זה נבאר תחלה מה ענין הלידה ומי גרם אותה. והענין הוא כי יש אורות רבות שם בבטן אמא עילאה ע"י העיבור כנ"ל, וזהו גורם שהולד שהוא ז"א רוצה לצאת ולהולד, ולהיות פי רחמה צר וסתום א"א אל הולד לצאת מתוכה, לכן כאשר בא זמן הלידה שנגמר זמן העיבור וכבר נתקן ונצטייר העובר, אז בחי' האורות והרוחניות שיש בנה"י דאמא מסתלקין משם, ועולין למעלה בגוף אמא עצמה במקום שהעובר עומד שם בבחי' עיבור, ואז מתרבים שם האורות, כי הנה יש שם אור של הת"ת עצמו דאמא, והאורות של מחצית גוף התחתון שלה כנ"ל, וכל האורות דזו"נ אשר עומדין שם בסוד העיבור, ואין הבטן שלה יוכל לסבול כל רבוי אורות ההם, ואז האורות של בחי' אמא עצמה שהם בעל הבית, הם דוחקין את האורות של זו"נ שאינם שלה שהוא אורת, ומוציאינן אותם לחוץ דרך פי היסוד שלה, ונבקע ונפתח רחמה ויוצא הולד לחוץ.

ונמצא כי עליות והסתלקות אורות דנה"י דאמא מלמטה למעלה כנ"ל, הוא לב' תועליות א' לצורך הלידה כנ"ל, כי ע"י עלייתן מתרבים שם האורות ודוחקין את העובר ומוציאין אותו לחוץ, והב' הוא לצורך המוחין דז"א כמבואר אצלינו, שאינן נכנסים בז"א אלא אחר היותן מלובשים בנה"י דאמא, ולכן הוצרכו להתרוקן מן האורות שלהם כדי שיתלבשו במקומם אורות המוחין דז"א, כי ב' בחי' האורות שלה ושל ז"א א"א להיות שם ביחד. והנה כאשר עולין ומסתלקין אורות הנה"י דאמא, הם עולין ועומדין בחצי ת"ת התחתון דאמא עצמה, שהרי שם הוא מעמד ז"א בסוד העיבור ודוחקין אותו לחוץ.

### שער ההקדמות

(דף לד ע"א-ב)

ונבאר עתה ענין לידת זו"ן ויציאתם מבטן אימא עילאה. ובזה יתבאר סוד פסוק (שמות א, טז) ויאמר בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים וגו', ואמרו רבותינו ז"ל (סוטה, דף יא ע"ב) כי ירכי האשה מצטננות בעת הלידה ונעשות קשות כאבנים, ולכן נקראים בשם אבנים וכו'.

וסוד הדבר יובן במה שביארנו בשער התפלות בענין קריאת שמע של שחרית, ענין אופן הלידה דז"א איך נעשית, ואיך נרמזת בסוד ו' תיבות שיש בפסוק שמע ישראל וכו', עיין שם. ושם נתבאר בסוד מה שאמרו רבותינו (ברכות, דף סג ע"ב) אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. וסוד הדבר הוא כי הנה ז"א הוא הולד הנתון במעי אימא אותם ט' חדשי העיבור, ואחר הט' חדשים יולדת אימא אותם המוחין דז"א ויוצאים לחוץ ממנה. ולכן כפי מה שנבאר פה בענין העיבור ההוא במוחין דז"א, מזה יתבאר לך ענין עיבור דז"א עצמו, כי הכל הוא בהשוואה ובאופן אחד, כי בכל בחי' מהם הוא שנכנס הנה"י דאימא תוך ז"א, בין בזמן העיבור בין בזמן היניקה בין בזמן הגדלות כמבואר אצלינו במקומות רבים.

ולהבין ענין הלידה הנזכר צריך שנקדים לך מה ענין הלידה בעצמה, ומי הוא הגורם אל מעשה הלידה הזו. והנה עתה בבטן אימא עילאה יש אורות רבים כמו שנבאר, ופי רחמה סתום וצר עד מאד באופן שאין הולד יכול לצאת משם, כי בכא עת הלידה מתעלים כל האורות וכל הרוחניות אשר תוך נה"י דאימא, ועולים למעלה בתוך הת"ת שלה הנקרא גוף, והוא במקום שהז"א נתון שם בסוד העיבור. ואז מתחברים במקום ההוא כמה אורות, והם אור הת"ת דאימא, ואור מחצית תחתון של גופה עצמה כלה, ואורות של ז"א אשר עומד שם, והם אורות רבים מאד ואין כלי הבטן דאימא יכול לסבול כל כך אורות, ולכן להיות כי אורות דאימא הם העיקרים ובעלי המקום ההוא, ולכן הם דוחקים באורות ז"א אשר שם כי הם גרים שם ואינם בעלי המקום ההוא, ודוחים ומוציאים אותם לחוץ דרך פי היסוד שלה, ובוקעים אותו ויוצאים לחוץ בפתיחת רחמה ע"י הבקיעה ההיא.

נמצא כי העלאת האורות הנז"ל למעלה ממקומם הוא לשני סיבות. תועלת הא' לצורך הלידה כדי לדחות את ז"א לחוץ כנזכר, והב' הוא לצורך המוחין דז"א. והוא במה

שנתבאר אצלינו כי טרם שיתלבשו המוחין בז"א הם מתלבשים תחלה תוך הכלים של נה"י דאימא, ואח"כ מתלבשים הנה"י דאימא תוך ז"א עם המוחין אשר בתוכם, ואם היו האורות של נה"י דאימא במקומם לא היה מציאות שיתלבשו המוחין דז"א בתוכם, ולכן עלו אורותיהם תחלה למעלה ונתרוקנו הכלים דנה"י דאימא, ואז כיון שנולדים המוחין ויוצאים לחוץ מפי הרחם דאימא ע"י דחיות האורות דנה"י דאימא אותם כנזכר, אז אח"כ מתלבשים אלו המוחין דז"א תוך הכלים דנה"י דאימא שנתרוקנו כנזכר.

### הקדמת רחובות הנהר

(דף ג ע"א-ב)

והנה אחר שבירת הכלים דמלכים דאצילות שהוא החיה דכל פרט וירידתם לבי"ע שהוא הנר"ן דכל פרט נתגלו ונפרדו מהם הקלי'. וכאשר רצה המאציל העליון להעלות הכלים הנז' עם האורות דרפ"ח שנשארו בהם למ"ן, להשלים בירורם ותיקונם ולהוציא הט"ס העליונות דב"ן החסרים מכל פרט אשר עדיין לא יצאו וי"ס דמ"ה ע"י זווג עליון דע"ב וס"ג דא"ק. ונודע כי אין זווג בעולם זולתי ע"י העלאת מ"ן מן התחתונים, והנה עדיין אדם אין להעלות המ"ן הנז', כי הנה ידוע כי תמיד אי אפשר לבירורים בשום אופן לעלות למ"ן בלי מי שיעלה אותם, והוא ע"י התחתונים, ר"ל ע"י הפרצופים התחתונים שכבר יצאו ונתקנו, והם נק' בנים בערך הפרצופים העליונים שעליהם.

והענין כי כל פרצוף תחתון מחבירו נקרא בן אליו, והוא מברר בירורי פרצוף העליון ההוא שעליו, ומעלה אותם לפרצוף שעל גבי פרצוף שעליו לתקנם, וכמ"ש במ"ש ש"ב ח"ג פ"ט וז"ל, וכל תחתון מחבירו נק' בן אליו והוא המעלה המ"ן שלו, נמצא כי כל הפרצופים דכל העולמות נקרא בנים שהן זו"ן, אלא שכל פרצוף נק' ב"ן שהוא זו"ן בערך הפרצוף שעליו ונק' או"א בערך הפרצוף שתחתיו, ונקרא א"א בערך הפרצוף התחתון השלישי אליו, ונקרא עתיק בערך הפרצוף התחתון הרביעי אליו.

(דף ג ע"ג)

נחזור לענין, כי כל פרצוף תחתון נקרא בן לפרצוף שעליו, והוא מברר בירורי הפרצוף העליון ההוא, ומעלה אותם לפרצוף שעל גבי פרצוף שעליו לתקנם. המשל בזה, הנה ידוע כי ישראל נקראו בנים לזו"ן דאצילות, וע"י התורה והתפלות והמצות שעושים ישראל מתבררים מבחינת בירורי המלכים דזו"ן ומבחי' הנשמות, ומעלים אותם למ"ן לישסו"ת לתקנם, וכפי ריבוי או מיעוט אותם הבירורים שמעלים ישראל מבחי' הזו"ן, כך כפי אותו השיעור ניתן כח בזו"ן ומבררים גם הם מבירורי ישסו"ת ומעלים אותם לאו"א עילאין לתקנם, כי הזו"ן נק' בנים לישסו"ת. וכן ישסו"ת שנק' בנים לאו"א עילאין מבררים גם הם מבירורי או"א עילאין כפי ערך אותו השיעור שנברר מהם, ומעלים אותם הבירורים לא"א לתקנם. וכעד"ז או"א שנק' בנים לא"א מבררים מבירורי א"א, ומעלים אותם לעתיק לתקנם. וכעד"ז א"א שנקרא בן לעתיק גם הוא מברר מבירורי

עתיק, ומעלה אותם לפרצוף הקודם אליו לתקנם, וכל זה הוא בערך מה שנתברר ועלה מן הזו"ן כמבואר בע"ח ובס' מבוש"ש ש"ב ח"ב פ"ו, עם מ"ש בש"ב ח"ג פ"ח ופ"ט ע"ש היטב.

(דף ד ע"א-ב)

גם נתבאר שם כי כשנתקנו כ"ה פרצופי כתר דא"ק, נתקנו כ"ה פרצופי הכתרים דכל פרטי פרצופי כל העולמות עד סוף העשיה, והלבישו זה לזה ע"ד הסדר הנז' שם קודם שיתוקנו כ"ה פרצו' חכמה דא"ק, ואח"כ נתקנו פרצו' החכמות דא"ק ואבי"ע ע"ד הנז', והלבישו לפרצו' הכתרי' הנ"ל שוה בשוה כנז' שם, ואח"כ נתקנו פרצו' הבינות דא"ק ואבי"ע ע"ד הנז' ואח"כ פרצופי זו"ן דא"ק ואבי"ע ע"ד הנז', וזה בכללות, אמנם הענין בפרטי פרטות בפרט האחרון שאפשר לפרט. גם נתבאר שם, כי כל פרצופי' כל עולם נקרא זו"ן לפרצופי העולם שלמעלה מהם ע"ש היטב. ונמצא כי פרצופי האצי' הם כל אחד נק' זו"ן לפרצו' שכנגדו בפרצופי א"ק.

והנה זו"ן דא"ק, שהם מ"ה וב"ן שבו המתגלים מטבורא דיליה ולתתא, הם מלובשים תוך א"א דאצילות המלביש לא"ק מטיבורא דיליה ולתתא, ונתלבושו חמשה פרצופי זו"ן דא"ק תוך ה' פרצו' א"א דאצילות באופן זה.

כי בתחילה כשנתקנו פרצו' הכתרים דפ' א"ק ואבי"ע נתלבושו ה' פרצו' כתר דזו"ן דא"ק תוך ה' פרצופי כתר דא"א דאצילר' המתפשט עד סוף עולם האצילות. והנה פרצוף הכתר דכתר דא"א, ובתוכו פרצוף כתר דכתר דזו"ן דא"ק, הוא מגולה למעלה מלביש מן הטבור דפרצוף הכתר [דכתר] דא"ק עד סוף התפארת ההוא. ופרצוף חכמה דכתר דא"א, ובתוכו פרצוף חכמה דכתר דזו"ן דא"ק, [מלביש מטבור החכמה דכתר דא"ק ולתתא] מתפשט מן הגרון ועד החזה דכתר דא"א תוך פרצוף כתר דא"א עילאין המלביש לא"א מן הגרון ועד החזה. ופרצוף בינה דכתר דא"א, ובתוכו פרצוף בינה דכתר דזו"ן דא"ק, [מלביש מטבור דכתר דבינה דכתר דא"ק ולתתא] מן החזה ועד הטבור תוך כתר דישסו"ת המלביש לא"א מן החזה ועד הטבור. ופרצופי זו"ן דכתר דא"א, ובתוכם פרצופי זו"ן דכתר דזו"ן דא"ק, [מלביש מטבור דזו"ן דכתר דא"ק. ולתתא] מתפשטים מן הטבור עד סוף האצילות מלובשים תוך פרצופי כתרים דזו"ן דאצילות המלבישי' לא"א כשיעור הנזכר.

וכשנתקנו פרצו' החכמות דפרצו' א"ק ואבי"ע, נתלבושו ה' פרצו' חכמה דזו"ן דא"ק תוך ה' פרצו' חכמה דא"א דאצי', המלביש מטיבור דפרצופי דחכמה דא"ק עד סוף האצילות, והוא ע"ד הסדר הנז'ל בפרצו' הכתר. כי פרצוף כתר דחכמה הנז' דא"א, ובתוכו פרצוף כתר דחכמה דזו"ן דא"ק, הוא מגולה למעלה מלביש מן הטבור דפרצוף חכמה דא"ק עד סוף הת"ת ההוא מלביש לפרצוף כתר דכתר דא"א. ופרצוף חכמה דחכמה דא"א, ובתוכו פרצוף חכמה דחכמה דזו"ן דא"ק, מתפשט מן הגרון עד החזה



דא"א תוך פרצוף חכמה דא"א ובינה מהחזה עד הטיבור וזו"ן מהטיבור ועד סוף האצילות, ע"ד הנז"ל בכתר ממש.

וכן כשנתקנו פרצופי הבינות דפרצופי א"ק ואבי"ע, נתלבשו ה' פרצופי בינה דזו"ן דא"ק תוך ה' פרצופי בינה דא"א דאצילות, המלביש מטיבור דפרצופי בינה דא"ק עד סוף האצילות ע"ד הסדר הנז"ל בפרצוף הכתר, כי פרצוף כתר דבינה הנז' דא"א, ובתוכו פרצוף כתר דבינה דזו"ן דא"ק, הוא מגולה למעלה מלביש מהטבור דפרצוף בינה דא"ק עד סוף הת"ת ההוא, מלביש לפרצוף כתר דחכמה דא"א. ופרצוף חכמה דבינה דא"א, ובתוכו פרצוף חכמה דבינה דזו"ן דאדם קדמון, מתפשט מהגרונן עד החזה דא"א תוך פרצוף בינה דא"א ובינה (מהחזה סכ"י) עד הטיבור וזו"ן מהטיבור עד סוף האצ"י ע"ד סדר הנזכר בכתר ממש.

וכן כשנתקנו פרצוף ז"א דפרצופי א"ק ואבי"ע, נתלבשו חמשה פרצופי ז"א דזו"ן דא"ק תוך ה' פרצופי ז"א דא"א דאצילות, והוא מלביש מטבור דפרצופי ז"א דא"ק עד סוף האצילות ע"ד סדר הנז"ל בפרצוף הכתר. כי פרצוף כתר דז"א הנזכר דא"א, ובתוכו פרצוף כתר דז"א דזו"ן דא"ק, הוא מגולה למעלה בראש האצ"י מלביש מהטיבור דפרצוף ז"א דא"ק עד סוף הת"ת ההוא מלביש לפרצוף הכתר דבינה דא"א. ופרצוף חכמה דז"א דא"א ודז"א דזו"ן דא"ק מתפשט מהגרונן ועד החזה תוך פרצוף ז"א דאבא ואמא ובינה עד הטיבור וזו"ן מהטבור עד סוף האצילות ע"ד הנז"ל בכתר ממש.

(דף ה ע"א-ב)

ובמה שכתבנו נתבאר והובנו השני עניינים הנז"ל שכתב הרב ז"ל, הא' מ"ש במ"ש ש"ב ח"ג פ"ח, כי הברורים דכל פרצוף תחתון עולים להתברר ולהתקן ע"י הפרצוף עליון שעל גבי הסמוך לו בלבד, כגון מנפש לרוח או מרוח לנשמה וכיוצא, ואי אפשר לשום בירור לעלות להתקן ע"י פרצוף יותר עליון, כגון מנפש לנשמה או מרוח לחיה וכיוצא, רק ע"י הפרצוף שעליו וכנז"ל. והשני מ"ש בש"ב ח"ג פ"א ובכמה מקומות, כי כל הברורים צריכים לעלות להתברר ולהתקן ע"י שורשם העליון שהם הטעמים העליונים דע"ב וס"ג דפנימיות דא"ק וכנז"ל. ובמ"ש יובנו כי שניהם דברי אלהים חיים אמת ושניהם כאחת טובים, ואי אפשר לזה בלא זה. [...]

ואע"פ שנתבאר לעיל כי הברורים דזו"ן דאצ"י נתקנו ע"י חו"ב דזו"ן דאדם קדמון ולא עלו לע"ב וס"ג דא"ק, הנה כבר נתבאר לעיל בקיצור ולקמן יתבאר באורך, כי החו"ב דזו"ן דאדם קדמון נתקנו ונעשו מזו"ן דחו"ב שהם ע"ב וס"ג דאדם קדמון, וכן החו"ב דבינה דא"ק שע"י נתקנו בירורי ישו"ת נעשו מבינות דע"ב וס"ג דא"ק, וכן חו"ב דחכמה דא"ק שע"י נתקנו בירורי או"א עילאין נעשו מחכמות דע"ב וס"ג דאדם קדמון, וכן חו"ב דכתר דאדם קדמון שע"י נתקנו בירורי א"א נעשו מכתרים דע"ב וס"ג דאדם קדמון, נמצא שכל הברורים דכל פרצופי האצ"י נבררו ונתקנו ע"י ע"ב וס"ג דאדם

קדמון, אלא שביורוי כל פרצוף נבררו ונתקנו ע"י ספירות המתייחסות אליו מע"ב וס"ג דא"ק וד"ל.

### נהר שלום

(דף כ סע"ב)

ידוע הוא כי כל מה שאנו מבררים מחלקי הכלים דמלכים ומאורות דרפ"ח להעלותם לזו"ן ולהעלות, אם הזו"ן למ"ד ומ"ן לאו"א להזדווג הוא זיווג דנשמות דפנימיות העולמות ולא זיווג דחיות העולמות, כי זיווג דחיות נעשה ממילא שלא על ידינו, ואין צורך לנו לקבל ד' מיתות ב"ד ולהעלות עם הזו"ן למ"ד ומ"ן, אלא שההוא רוחא דיהיב אבא לאימא הוא מעלה מ"ד ומ"ן לאותו זיווג, אבל זיווג דנשמות אין או"א מתעוררים להזדווג אלא ע"י מה שאנחנו מבררים מחלקי הכלים דמלכים ומאורות דרפ"ח דזו"ן, ומעלים אותם למ"ן, כן צריך להמשיך לזו"ן מזיווג דחיצוניות דאו"א תשלום מוחין דיניקה כדי שיהיה להם כח להעלות, ואח"כ להעלות הזו"ן למ"ד ומ"ן דזיווג דפנימיות דאו"א.

ועד"ז עושים זו"ן לאו"א לעורר זיווג דפנימיות דא"א, וכן נעשה מפרצו' לפרצוף שעליו עד רום המעלות, וכמבואר אצלינו במ"א סדר עליית התעוררות הזה מפרצוף לפרצוף בפרטות עד רום המעלות ע"ש, ואז יוצא ויורד חלקי י"ס שם מ"ה החדש עם חלקי תשלום אורות דב"ן דאותם הבירורים שעלו המתייחסי' לאותה המצוה, ומתפשטים מפרצוף לפרצוף וניתנים מוחין לאבי"ע דזו"ן.

(דף כג ע"ג-ד)

גם נודע כי הבירורין המתבררים ועולים למ"ן לזו"ן בכל יום ע"י התפילות והמצות שעושים ישראל הנקראים בנים לזו"ן, וכן כל הבירורים המתבררים ע"י הפרצופים העליונים ועולים למ"ן לפרצופים שעליהם, כי כל פרצוף וכל עולם נק' בן לפרצוף שלמעלה ממנו, והוא מברר (מחלקיו ו) מחלקי הפרצוף שעליו, ומעלה אותם למ"ן לפרצוף שעליו להזדווג לתקן אותם הבירורים. [...]

גם נודע כי ישראל נק' בנים דזו"ן, וכל מה שאנו מבררים ע"י התפילות והמצות הוא מבחי' בירור המלכים דזו"ן ומבחי' הנשמות להעלותם לאו"א להתקן, ואז ניתן כח לזו"ן ומבררים גם הם מבחי' האחוריים דאו"א ויש"ס ותבונה ומעלים אותם ועולים עם הבירורים דזו"ן לאו"א, והבירורים דזו"ן נשארים באו"א להתקן ובירורים דאו"א עולים לא"א, וכעד"ז או"א מבררים מחלקים א"א וא"א מעלה אותם לעתיק להתתקן, וכעד"ז מפרצו' לפרצוף, כי כל פרצו' תחתון הוא נק' ז"א שהוא בן בערך הפרצוף שעליו, והוא מברר חלקי בירורי הפרצוף שעליו ומעלה אותם לפרצו' העליון שע"ג פרצוף שעליו להתתקן, כמבואר בע"ח ובס' מ"ש ש"ב ח"ב פ"ו ע"ש, וכן עולים עד רום המעלות ואז מזדווגים ע"ב וס"ג דא"ק, ואז נמשכים ויורדים כלים ואורות די"ס דמ"ה עם ט"ס

תשלום י"ס דב"ן המתייחסים לאותם הבירורים שעלו, ובתוכם הנרנח"י שהם ההויור"ת ואהי"ה המנוקדות הנמשכים מהא"ס הראויים לאותם הבירורים, ומתערכים עם אותם הבירורים דכל פרצוף, ונמשכים מפרצוף לפרצוף בבחינת מוחין ע"י זוג.

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס" חלק ב, דף עג ע"ב – עד ע"ב.  
 סידור היר"א כתב יד "נהר שלום" חלק א, עמ' 631 – 633.  
 סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש" חלק א, עמ' 358 – 361.

### מפרשים

עמ' קג [על סידור הרש"ש].	אמת מאר"ץ
חלק א עמ' נז – נח [סדר עלית הבירורים],	באתי לגני
עמ' צא – צג [באהבה].	
חלק ב סימן יג, דף לא ע"א – לב ע"ב,	דע"ה והשכל
חלק ד סימן יד, דף סא ע"ג – סב ע"ג,	
סימן יז, דף סג ע"ג – סד ע"א.	
הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".	
חידושים מלוקטים על ע"ח, אות א, עמ' צז,	וערך הכהן
מקורות וביאורים לסידור הרש"ש ז"ל, עמ' קטו – קטז.	
עמ' צא – צד [בעניין סדר עלית הבירורים וירידת המוחין].	מעיל אליהו
אות נב, עמ' נג – נד.	עלי נהר
חידושים וביאורים על סידור הרש"ש, כר' ב, עמ' שא – שב.	פאת השד"ה
דף לח ע"ב – טל ע"ב.	פתח עינים
חלק ה, עמ' רכו – רלג.	פתח עינים החדש
חלק א סימן קיד, דף כו ע"א,	שערי רחמים
סימן קיז, דף כו ע"א-ב,	
חלק ב סימן קלא, דף לב ע"א,	
סימן קלג, דף לב ע"ב,	
סימן קול, דף לג ע"א-ב.	

## ביאור סדר הכוונות

תחילה העלת בחי' רפ"ח וצלמי המוחין  
לחכמה דיסור"ת

כעת מבקשים להעלות מוחין דאח' למ"ן מז"א לחכמה דיסור"ת שבו, ומעלים הצלם דיש"ס בלבד שהוא בחי' פנים דאח' – המשובח מב' בחי' מוחין שהמשכנו עד עתה והן ב' בחי' אח' ופנים דאח', ומעלים אותו צלם דמוחין יחד עם בירווי ניצוצין דרפ"ח דאו"פ דפנים ונשמתנו.

יכוין

**להעלות**, ממעל רישא דז"א, שלשם העלינו אותו בתחילת סדר הכוונות של תיבת באהבה, וכפי שיוזכר בהמשך,

**את האורות דרפ"ח**, שביררנו בתחילת סדר הכוונות של תיבת באהבה, **עם נשמתו**, של המכוין שקיבל על עצמן ד' מיתן בית דין ועי"ז נהיה ראוי לכוין סדר כוונתנו,

**[נועם נשמת יסוד דא"א (סידור רחובות הנהר)]**, כי יסוד דא"א הוא נשמת ז"א (עץ חיים, שער כט, פרקים ג, ה), וכשמעלים מ"ן צריכים להעלות גם הנשמה של יסוד דא"א (מעיל אליהו, עמ' צא; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רכג),

**עם [המוחין דחכמות וחסדים דמ"ה דמ"ה דמ"ה דב"ן (סידור היר"א)]**, ששם מ"ה הוא בחי' זכר, ושאר בחי' ב"ן דב"ן ודמ"ה הן הבינות וגבורות שנכנסו לנוק' כנ"ל במהלך הנסירה,

**[סידור היר"א: שהוא כל המוחין ד-] הצלם דיש"ס**, בלבד, לכן רק ב' בחי' – אח' ופנים דאח' דיסור"ת, מתוך הד' בחי' מוחין שהמשכנו עד עתה לזו"ן והם בחי' מ"ה וב"ן דמ"ה וב"ן, כי לעיל הוצאנו ב' צלמי המוחין דיסור"ת מתוך ז"א, ואת חלק המוחין דתבונה המשכנו אז לנוק' בהיותה אח' באח' עם ז"א על מנת לנסור אותה מאחורי ז"א ושם נמצאים עד סוף תיבת ומגן, לכן לא ניתן להעלות בסוד מ"ן רק אותו צלם דיש"ס, ומפרט

**העומד ע"ג רישא דז"א**, שם נמצא אותו צלם דיש"ס מאז שהוצאנו ב' צלמי מוחין דיסור"ת מתוך ז"א כדי להמשיך חלק הבינות והגבורות שגם הם צלם שלם – צלם דתבונה – לנוק' כנ"ל, ומאז נשארו חלק החכמות והחסדים מעל רישא דז"א בסוד אור מקיף (עץ חיים, שער כט, פרק א),

**[סידור היר"א: ולהעלותם] למ"ן ומ"ד**, הגם שכל עליה נקראת רק מ"ן, ופירוש אחד הוא "דאינו אלא למ"ן דווקא ולא למ"ד דכל עלייה הוא מלמטה למעלה נק' מ"ן" (פתח עינים, תיבת באהבה, אות ו, דף לח סע"ב). פירוש אחר הוא להעלות מ"ן לצורך הורדת מ"ד, ולכן נקט לשון מ"ן ומ"ד (שם, דף לח רע"ג). פירוש נוסף הוא מ"ש ר' ששון מזרחי בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צא) כי "הגם שז"א לברו עולה, דהיינו חכמות וחסדים שהוא צלם דיש"ס, אפשר לומר היות והוא מ"ה דמ"ה מצד יש"ס, ומ"ה דב"ן מצד התבונה קודם החילוף, לכן א'

שעולה למ"ד ומ"ן", ובס"ד נראה שר"ל שעולים ב' חלקים שהם כביכול זכר ונקבה בסוד מ"ן, כמו שרגיל מהרח"ו לכתוב שעולים זו"ן למ"ד ומ"ן (עץ חיים, שער ה, פרק ה; שם, שער כט, פרק ג; ועוד הרבה מקומות).

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רכז) מצביע כאן ר' שריה דבליצקי על דברי מהרח"ו (שער הכוונות, דרושי הלילה, דרוש ד, דף נג ע"ד), וז"ל: ואעפ"י שבכל הזווגים דאו"א (שלצורך זה אנו מעלים כעת מ"ן) צריך שיעלו שניהם זו"ן בסוד מ"ן, אין זה אלא כשהזווג הוא לצורך שניהם, אבל הזווג הזה דאו"א איננו אלא לצורך תיקון הנקבה בסוד ויבן ה' אלקים את הצלע, ולכן מספיק שזו"א לבדו יעלה מ"ן לצורך נוק', עכ"ל ומוסיף ר' שריה דבליצקי (שם) "ואף דכאן הזיווג הוא גם לצורך מוחין דפנים דפנים דזו"א ... וא"כ הוא לצורך שניהם, מ"מ י"ל דעיקרו אינו אלא לבנין הנוק' כמ"ש שער הכוונות ל"ב ע"ג כי אימא מסתלקת וכו' [מתוך ז"א ומזדווגת עם אבא] כדי להוליד מוחין אחרים לרחל לבדה", והוא כפי שרואים בהמשך סדר הכוונות, כי המוחין דפנים שנוריד כאן בהמשך נמשכים לפי שעה לנוק' לבדה בתיבות מלך עוזר וכו', כך שנחשבים אותם מוחין דפנים לצורך תיקון הנוק' לבדה, אעפ"י שאח"כ נוציאם ממנה ונמשיך אותם לז"א וממנו ניתנים שוב לנוק' כמו שהיה בכריעות וזקיפות שבריש העמידה,

**לחכמה דישסו"ת**, כמ"ש הרש"ש בהקדמת רחובות הנהר (דף ג ע"ג), בסוד במחשבה אתברירו כלהו (עץ חיים, שער ח, פרק ו; שם, שער חי, פרק ה; ועוד; עפ"י ספר הזהר, ח"ב, דף רנד ע"ב), כי "אין בירור אלא במחשבה... כי המחשבה [דהיינו דכל הפרצופים] בתוכה עולים המלכים וניצוצין ושם מתבררין מגו מחשבה" (מבוא שערים, דף כד ע"ג-ד), וידוע כי מחשבה היא חכמה, ולכן כתב בכל פרצוף [ר"ל כאן וכן בהמשך] בחכמה פרטית שבו (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רכז). ובספר פתח עינים (דף לח ע"ג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו פירוש אחר, "אפשר דכאן להיות דמה שעולים הם בחינת חכמות וחסדים למ"ן שהם בחי' דכורא, לזה כתב לפרצו' חכמות". ובספר באתי לגני (ח"א, עמ' צא) כותב ר' ששון מזרחי "אולי עוד אפשר לומר היות וברכה זו דאבות היא בפר' חכמה דכתר לכן נקט חכמה".

מצוירת שוב בחי' ניצוצות דרפ"ח כפי שהיה מצויר לעיל בריש סדר הכוונות של תיבת באהבה (עיין בחלק א) בעת שביירנו אותם מהיכל אהבה דהיכל ק"ק (ועיין שם ביאור ציורם, ויש לכוונם ממטה למעלה כנזכר שם).

עוד מצויר צלם דיש"ס הכולל בחי' נרנח"י – זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, ובחי' מוחין – מלא פשוט ומילוי של שם הוי"ה דיודיין העולה בגי' ע"ב, כפי שהיה מצויר לעיל אחר יציאת ב' צלמי המוחין דישסו"ת מתוך ז"א והעמידתו מעל ראשו בסוד אור מקיף (ועיין שם ביאור ציורם).

ועליה זו היא על מנת להמשיך להעלות הביירוים עד רום המעלות, לגרום זיווגים עליונים ועי"ז לגרום להוליד ואח"כ להוריד משם מוחין חדשים של נקודת הפנים, שהם ב' בחי' אח' ופנים דפנים, שיומשכו קודם לנוק' בתיבות מלך עוזר וכו', ואח"כ לזו"ן לבנותם פב"פ ע"י הכריעות וזקיפות בסוף ברכת מגן אברהם.

עוד נציין כאן בקצרה מ"ש המפרשים (עלי נהר, אות מח, עמ' מח; שם, הערה פה [דברי השד"ה]; שערי רחמים, ח"א, סימן קיז; שם, ח"ב, סימן קלג; עיין ליקוטי ביאורים), כי המוחין דאח' של שאר השרשים – בינה וחור"ג דכתר – גם עולים כעת בסוד מ"ן להמשיך מוחין דפנים שלהם, אלא כיון שהעיקר הוא שרש חכמה דכתר לא עלו בשם שאר השרשים (ולא מזכירים המפרשים הנ"ל אם גם עולים נצוצי רפ"ח של שאר שרשים, ואולי הוא דבר המובן מאלין).

### המשך העלת בחי' רפ"ח וצלמי המוחין עד רום המעלות

לאחר שהתחלנו להעלות ניצוצין דרפ"ח עד לחכמה די"ש"ס עם המוחין דפנים ונשמתנו, ממשיכים להעלותם מפר' לפר' עד רום המעלות, כשכל א' מקבל מהפר' שתחתיו הבירורים שלו, ומעלה לפר' שמעליו הבירורים השייכים לו.

**וכן עד"ז**, כפי שעשינו אנחנו והעלנו הבירורים עד זו"ן, כך **עושים זו"ן**, לברר בירורים ולהעלותם, ומפרט

**ומבררים מבידורי הפנים די"ש"ס**, בירורי דפנים על מנת להביא מוחין דפנים כנ"ל, **ומעלים אותם למ"ן לחכמה דאו"א**, כמ"ש הרש"ש בהקדמת רחובות הנהר (דף ג ע"ג), וכמו שהעלינו לעיל בירורי זו"ן לחכמה די"ש"ס,

**והבירורים דאו"א לחכמה דא"א** (סידור היר"א), גם בסוד מ"ן,

**והבירורים דא"א לחכמה דתיק** (סידור היר"א), גם בסוד מ"ן,

**והבירורים דתיק לע"ב ס"ג דחו"ב דא"ק** (סידור היר"א), גם בסוד מ"ן, כמו שזו"ן עשו בדרגה שלהם כך עושים ישו"ת לאו"א, או"א לא"א, א"א לע"י, וזה עד א"ק, **וכן מזה לזה עד רום המעלות**, שאי אפשר לגרום זווג בפרצוף עד שמעלים מ"ן עד רום המעלות, ובספר נהר שלום (דף כז ע"ג) מפרט הרש"ש, וז"ל: ואז עולים כל הבירורים עם נשמת עתיק לעשר שרשים שלהם שבמל' דעקודים, ומשם לנה"י דעקודים ומשם לחג"ת ומשם לחב"ד ומשם לשרשי הנקודות שבפנימיות החזה דא"ק שעל גבי הפרסה, עכ"ל והמעלות הנז' שמע"י ומעלה עד ע"ב ס"ג דא"ק נקראות רום המעלות בערך מה שלמטה מהם (מעיל אליהו, עמ' צב),

**עד שעולים כל הבירורים לע"ב ס"ג דא"ק**, וכל זה הוא כמ"ש הרש"ש בספר נהר שלום (דף כג ע"ג-ד), ועי"ז גורמים יחוד והולדת מוחין דפנים המתייחסים לבירורים שהעלינו ושנוריד אח"כ משם בסוד מ"ד בהדרגה.

וכך עולים הבירורים הנ"ל עד א"ק, נכנסים דרך הפה דא"ק, יורדים בפנימיותו עד הפרסה שבו, גורמים יחוד דס"ג וע"ב דס"ג, אז יוצאים אותן בחי' דב"ן שהעלינו ותשלומם דרך העינים דא"ק ושם מ"ה חדש דרך המצח, ואח"כ משתלשלים ויורדים מדרגה אחר מדרגה עד עד י"ש"ס, ואח"כ נמשכים לנוק' בתיבות מלך עוזר וכו', ואח"כ מסתלקים ממנה ונמשכים לזו"ן ע"י כריעות וזקיפות באופן דומה להמשכת המוחין דאח' בכריעות וזקיפות שבריש העמידה.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רכז – רכח) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: וכעד"ז עושים זו"ן. הגם דבע"ח נסירה פ"א ובשעה"כ נ"ג ע"ד ועוד, לא כתב רק שעולין לאו"א וגורמים זיווג ולא כתב שעולים יותר למעלה, מ"מ הדבר ידוע דאי אפשר לגרום זיווג בפרצוף עד שמעלים מ"ן עד רום המעלות ואח"כ מורידים מ"ד משם בהדרגה, מפרצוף לפרצוף. וכמו שכתב להדיא במבוא שערים דף י"ז ע"ג וז"ל, ונמצא כי בהזווג ז"א עם נוק' צריך שיעלו הם בסוד מ"ן תחילה עד או"א, ואז או"א מעלין מ"ן לאריך, וכן עד"ז עד רום המעלות, ואז גורם שישפיעו משם מ"ד שהוא שם מ"ה החדש וכו', ויורדין מזה לזה עד או"א ואז או"א מזדווגים ומקבלים את השפע ונותנים אותו בסוד מוחין חדשים לבניהם זו"ן ע"כ.

ומ"ש וכן עד"ז עושים זו"ן וכו'. ר"ל אנו מבררים בירווי זו"ן ומעלים אותם לזו"ן, ואז זו"ן מברר בירווי ישו"ת ומעלה אותם עם הביוררים שאנחנו בררנו (ועלנו לזו"ן) לישו"ת ומשאיר את בירווי בישו"ת, וישו"ת מעלה הלאה את הביוררים שלו (שזו"ן בירר) ביחד עם בירווי או"א שישו"ת מברר, לאו"א, ובאו"א נשארים בירווי ישו"ת ובירווי או"א עולים ביחד עם בירווי אריך (שאו"א מברר) לאריך, וכן הלאה עד רום המעלות, כמ"ש ברחובות הנהר דף ג' ע"א ושם ע"ג. ונה"ש כ' ע"ב וכ"ג ע"ג. ואודות הנשמע מכאן שהביוררים עולים רק לפרצוף העליון שעליו, ובד"ה הקודם הובא שהם עולים עד א"ק, עיין פת"ע ל"ח ע"ג ד"ה והנה נא"ה ועוד לו שם לעיל מינה דף י"ח ע"ב-ע"ג אות י"א, וברחובות הנהר דיבר הרש"ש מזה בארוכה בהראותו ששניהם אמת ואכמ"ל, עכ"ל.

### יחוד ע"ב וס"ג דא"ק

והמשכת מוחין לכל הפרצופים

אחר שבכוונה הקודמת העלינו כל בחי' הנ"ל – בירווי כלים ואורות דרפ"ח דאח' ופנים דפנים ועוד צלם דיש"ס דפנים דאח', בסוד מ"ן לא"ק, הם גורמים זיווג דחו"ב דא"ק, ועי"ז מוציאים וממשיכים מוחין דפנים לזו"ן.

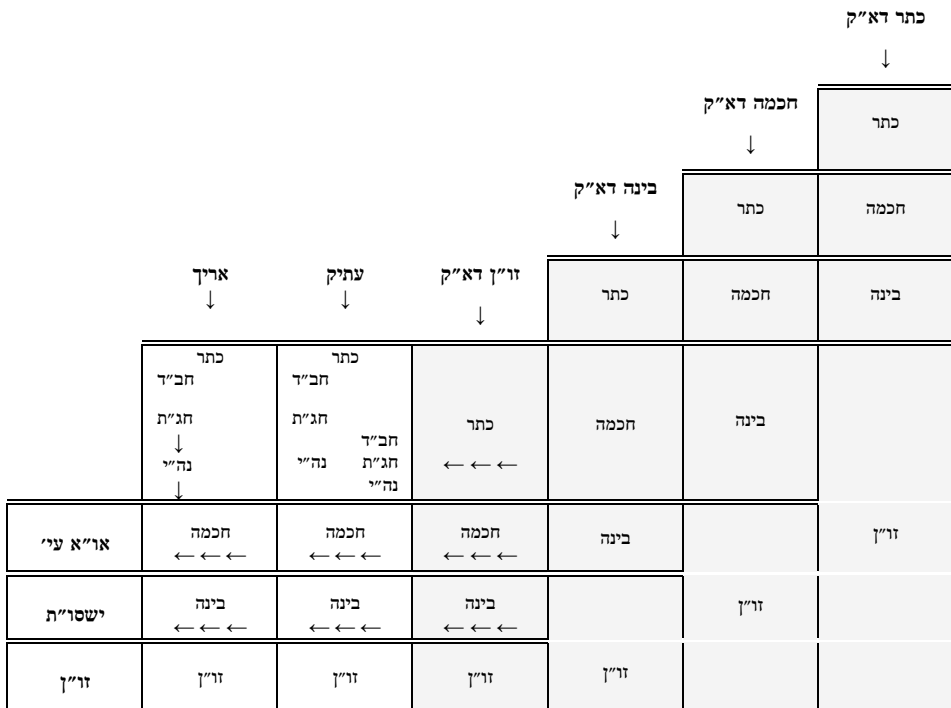
בעניין ירידת המוחין דפנים, יש להקדים (הקדמת רחובות הנהר, דף ד ע"א; מחשבת בצלאל, שם נעמ' כט והמשך; בנד"מ עמ' עו והמשך) כי ישנם בעובי ה' בחי' הנקראות פרצופים דא"ק – פרצופי כח"ב וזו"ן דא"ק, והם עומדים בין א"ק לעולם האצילות, כשפר' זו"ן דא"ק עומדים מטבור עד סוף רגלי א"ק ומתלבשים בפר' ע"י דאצילות, וישנן ב' שיטות בהבנת אופן עמידת אותם פר' א"ק

א כולם מלבישים את הקו בעובי, א' אחרי הב', ה' א"ק עם הלבושים שלהם

ב ה' פרצופי א"ק ג"כ מלבישים הקו, רק שהם עומדים א' על יד השני, והלבושים אינם ביניהם אלא במעמד אחר

ובהמשך נבקש להמשיך ולהוריד מוחין בעובי מא"ק עצמו, דרך אותם פר' א"ק, עד פר' עולם האצילות.

ב"ה נצייר כאן ציור הממחיש סדר עמידת א"ק, פר' כח"ב וזו"ן דא"ק ופר' אצילות, עפ"י מה שצייר ר' שריה דבליצקי בסוף ספר מחשבת בצלצאל (ציורים השייכים לעמ' ל, לג; בנד"מ עמ' עח – פו), שבו הוספנו פר' ע"י דאצילות החסר שם, כמ"ש הוא שליט"א ציין בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רכח).



כעת עוברים לעניין יחוד וסדר יציאת האורות, ואח"כ יפורט סדר הורדת המוחין. בספר נהר שלום (דף כג ע"ג-ד) מבאר הרש"ש כי עולים הביירוים עד רום המעלות כפי שראינו בכוונה הקודמת, מזדווגים ע"ב וס"ג דא"ק ואז נמשכים ויורדים כלים ואורות די"ס דמ"ה עם ט"ס תשלום של י"ס דב"ן המתייחסים לאותם הביירוים שעלו, ובתוכם הנרנח"י שהם שמות הוי"ה ואהי"ה מנוקדים הנמשכים מהא"ס הראויים לאותם הביירוים, ומתערבים עם אותם הביירוים דכל פרצוף, ונמשכים מפרצוף לפרצוף בבחינת מוחין ע"י זווג.

[או יכוין (סידור היר"א) לזווג חו"ב דא"ק, שהם ב' בחי' ע"ב דע"ב וע"ב דס"ג, כי חכמה הוא ע"ב ובינה ס"ג. בסידור המודפס מצויר שילוב ב' שמות אהי"ה הוי"ה – יחוד פנימי



ששם אהי"ה מקדים לשם הוי"ה, ועוד מצוירים לידם ב' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' ע"ב וס"ג כנגד אותן בחי' ע"ב וס"ג דא"ק הנ"ל. בסידור היר"א מצויר רק השילוב של ב' שמות אהי"ה הוי"ה, ללא שמות הוי"ה מלאים דע"ב וס"ג.

בסידור רחובות הנהר סידרו כותרת ראשונה "לזווג חו"ב דא"ק", שהיא כמין כתובת כללית, ומתחתיה ציירו ב' שמות שמות הוי"ה מלאים דע"ב וס"ג עבור ע"ב וס"ג דא"ק, ואח"כ כשעוברים כביכול לעשיה, חוזרים וכותבים "ולזווג ע"ב ס"ג דא"ק", ואז ציירו יחד זה כשילוב ב' שמות אהי"ה הוי"ה פשוטים.

### הוצאות תשלום שם ב"ן וספי' דשם מ"ה

לאחר עלית הבירורים עד א"ק וזווג דחו"ב דא"ק, עוברים להולדת וסדר המשכת והורדת המוחין.

ע"י יחוד הנ"ל דע"ב וס"ג דא"ק, לכוין

**להוציא ט"ס עליונות דב"ן**, תשלום של המלכויות דב"ן שלא יצאו מקודם, ומה שקורא להן ט' ספי' עליונות הוא כי מתחילה לא יצאו כי אם מלכויות (עץ חיים, שער י, פרק ה; נהר שלום, כג טע"ג; פתח עינים, דף לח טע"ג),

**מעינים דא"ק**, כי הספי' של שם ב"ן יוצאות מעיני א"ק, לעומת הספי' של שם מ"ה היוצאות ממצח דא"ק,

[בסידור היר"א מוסיפים: **דכל ספירה מעשר ספירות דאו"פ דפנים**, ב' בחי' דמוחין דפנים שמבקשים להוציא

**דחכמה דכתר דבינה**, זו היא כתובת הכללית,

**דמ"ה וב"ן דב"ן** (עד כאן ההוספה בסידור היר"א)], פ"י תשלום שם ב"ן כנ"ל והוא כולל ב' בחי' פנים ואח',

**עם י"ס דמ"ה**, בנוסף לתשלום ספי' דב"ן, היוצאות

**ממצח דא"ק**, כי בחי' שם ב"ן יוצאת מעיני א"ק ובחי' שם מ"ה יוצאת ממצח דא"ק כנ"ל,

[סידור היר"א מוסיפים: **דאו"פ דפנים**, ב' בחי' דמוחין דפנים שמבקשים להוציא

**דחכמה דכתר דבינה**, זו היא כתובת הכללית,

**דמ"ה וב"ן דמ"ה**, ספי' דשם מ"ה,

**המתייחסים**, ר"ל ספי' של ב' בחי' דב"ן ומ"ה הנ"ל – ט' ספי' שהם תשלום שם ב"ן וי' ספי' דמ"ה,

**לבירורים שעלו**, פ"י אינו יוצא תשלום מוחין אלא לבחי' בירורים שעלתה,

**ולהמשיכם**, מעיני ומצח דא"ק כנ"ל,

**עם הנרנח"י דנשמה המלוכש בהם** (עד כאן ההוספה בסידור היר"א)], פ"י כל הצלמים השלמים, עם נשמת המוחין, אור הטעמים ואור א"ס ב"ה מלוכש בתוכם,

לאחר שפירט איזה בחי' אורות יוצאות ומהיכן יוצאות, יפרט מכאן סדר המשכתם עד זו"ן דרך פר' זו"ן דא"ק, ועוד דרך פר' ע"י א"א או"א וישסו"ת, ובסידורו מוסיף הרס"א – ר' שלמאן אליהו: עם נרנח"י אור הטעמים ואור א"ס המלוכש בתוכם, כי אין לשכוח לכוין כוונה שלימה.

### המשכה המוחין לזו"ן דא"ק

לאחר שיצאו ממצח ועיני דא"ק, עוד לפני שנמשכים לפר' אצילות, משתלשלים המוחין דרך פר' זו"ן דא"ק המלבישים א"ק מטבורו ולמטה, ומתלבישים בפר' ע"י דאצילות. כל סדר המשכת המוחין היא ממעלה למטה, וממשיכים אותם ראשית כל לכתר דזו"ן דא"ק, וזה מ"ש

**להמשיכם**, תשלום ספי' דשם ב"ן עם י"ס דשם מ"ה הנ"ל,

**לנה"י דכתר** [סידור רחובות הנהר: **דחכמות דכתרים**] **דבינה** [בחזרה: **דחכמה**], וזו היא הכתובת הכללית, רק שבפר' זו"ן דא"ק, כי בימי החול כל עסקנו הוא בכללות בא"ק ואבי"ע דבינות (שערי רחמים, ח"ב, סימן פא; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רכח), ומ"ש לנה"י דכתר פי' לנה"י הפרטיים שבכתר (פתח עינים החדש, שם), ובספר פאת השד"ה (ח"ב, עמ' שמה) מובא מסידור הראמ"ע – ר' אליהו מערבי, "נ"ב צ"ל להמשיכם לנה"י דחכמות דכתרים דה' פרצופים דבינה ובחזרה דחכמה דמ"ה וב"ן דזו"ן דא"ק וכו'", וכך תיקנו בסידור רחובות הנהר כמסומן לעיל,

**דמ"ה וב"ן דזו"ן דא"ק**, כי פר' זו"ן דא"ק מלבישים א"ק ומלוכשים בפר' ע"י דאצילות (הקדמת רחובות הנהר, דף ד ע"א-ב), לכן עוברים דרכו, **ולזוגם**, ועי"ז נמשכים המוחין הלאה.

לא מצויר שום דבר עבור כוונה זו, ובספר באתי לגני (ח"א, עמ' צב) כותב ר' ששון מזרחי – "לכאורה יש לכוון כאן בשילוב אהי"ה הוי"ה ע"ד השאר, ולא ידעתי למה לא נזכר".

נזכיר בקצרה שאם כתבו כי הברורים דזו"ן דאצילות נתקנו ע"י חו"ב דזו"ן דא"ק ולא עלו לע"ב ס"ג דא"ק, חו"ב דזו"ן דא"ק עצמם נתקנו ונעשו מזו"ן דחו"ב שהם ע"ב ס"ג דא"ק, כך שכל הברורים דכל פרצופי האצילות נבררו ונתקנו ע"י ע"ב ס"ג דא"ק, אלא שברורי כל פר' נבררו ונתקנו ע"י ספירות המתייחסות אליו מע"ב וס"ג דא"ק (הקדמת רחובות הנהר, דף ה ע"א; פתח עינים, כוונת ק"ש דיוצר, תיבת אחד, אות יא, דף חי ע"ב-ד; ולשונם מובא בליקוטי ביאורים).

### המשכה לפר' ע"י

והזמנה להמשך סדר הכוונה

לאחר שנמשכו מא"ק לפר' זו"ן דא"ק, נמשכים המוחין לפר' אצילות המלבישים אותם,

**ולהמשיכם**, המוחין הנ"ל,

**לפר' נה"י [דכתר] דבינה דעתיק,** מוסיפים הפרט "דכתר" היות ובהמשך מבקשים להוריד המוחין לחג"ת דא"א ואח"כ לתרין מזלין שהם למעלה מחג"ת דא"א, לכן בכותרת הבאה מתקנים ל"כתר" דחג"ת דא"א, ועי"ז תהיה ההמשכה מלמעלה למטה – מחג"ת דכתר דא"א לב' מזלין שהם מתחת הכתר דא"א, ולכן מתקנים גם כאן ל"כתר" דעתיק, ועי"ז תהיה גם המשכה הבאה ג"כ מלמעלה למטה – מכתר דע"י לכתר דא"א שמלביש לכתר דע"י שוה בשוה (עיין הציור לעיל, ועיין ביאורי ליקוטם), כך שהפירוש הוא לפר' ע"י דאצילות המלביש פר' זו"ן דא"ק שוה בשוה, כך שכתר דע"י מלביש לכתר דזו"ן דא"ק (עיין ציור לעיל), ובסידור רחובות הנהר מתקנים שוב – "לפר' נה"י דחכמות דכתרים דבינה דעתיק" כמו בכוונה הקודמת, ויכוין כי

**[סידור היר"א: ויכוין כי] אז נקבע היסוד דעתיק,** ובקיעה זו גורמת שד' פר' או"א וישסו"ת נעשים לפר' אחד (עץ חיים, שער יז, סוף פרק ב). כאן מקדימים את המשך סדר הכוונה, ולמעשה יש לכוין אותה בקיעה של היסוד דעתיק רק לאחר המשכת המוחין לתרין' מזלין דא"א ויחודם שמכוונים בהמשך, כמ"ש ר' רחמים דוד שרים בספר שערי רחמים (ח"א, סימן טז), וז"ל בקצרה: מה שכתב בסדור באהבה דעמידה שנסדק יסוד דעתיק קודם המשכת המוחין מפר' נה"י דע"י וקודם הזווג שני מזלות, כולו טעות וכו', וראיה לזה עיין בק"ש שע"ה במלת ועד מוחין דפנים כמו באהבה, וכתב להמשיך המוחין מנה"י דע"י ולזווג ב' מזלות, ואח"כ נבקע יסוד דע"י, עכ"ל,

**ומתגלים כל החו"ג [נתן חג"ת דא"א (סידור היר"א)],** בחי' מוחין המוזכרים בהמשך, **ומתחברים אבא עם יש"ס לפרצוף אחד, ואימא ותבונה לפרצוף אחד,** ע"י אותה בקיעת יסוד דעתיק (עץ חיים, שער יד, פרקים א-ב, בעניין סיבת התחלקות פר' או"א וישסו"ת; שם, שער יז, סוף פרק ב, בעניין בקיעת היסוד דע"י; ועיין שם הגהות השמ"ש, אות ב), בהמשך מתייחדים או"א, ומהם נמשכים המוחין לישסו"ת הראשוניים ואח"כ לישסו"ת השניים שמהם נעשה צל"ם דמוחין לזו"ן, וכנ"ל מקדימים כאן המשך סדר הכוונה, ולא שכל הנזכר כאן קורא עתה עוד לפני ירידת המוחין לפר' ע"י וא"א.

יחודי נה"י [דכתר] דע"י

חזרה לסדר המשכת המוחין

כעת חוזרים לסדר המשכת המוחין מפר' זו"ן דא"ק לע"י, ובפרטות לנה"י דכתר דע"י, ונייחד ג' יחודים של ג' בחי' פרטיות של אותם נה"י דכתר דע"י – חב"ד חג"ת ונה"י, על מנת למשיך ג' בחי' מוחין – חו"ב וחו"ג – לז"א.

**ונאו יכוין [סידור היר"א] לזווג,** שיציאת אור אינה אלא ע"י יחוד,

**חב"ד [דמ"ה וב"ן (סידור היר"א)] דנה"י,** פי' כי נה"י נעשים פרצוף הכולל חב"ד חג"ת נה"י – פרקין עלאין אמצעים ותתאין, כאן מתייחדים חב"ד שלהם ואח"כ יתייחדו חג"ת ונה"י דנה"י (עץ חיים, שער כט, פרק ו, ח"ב, דף כג ע"ג; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רכט), **[דכתר],** כנ"ל ולעיל רשמנו בקצרה מה הסיבה להוספה זו,

**דבינה**, כי כל סדר הכוונה בימי חול הוא בפר' בינה דא"ק כנ"ל, וכן בהמשך, **דעתיק**, המלביש פר' זון דא"ק שווה בשווה, ר"ל שכתר דע"י מלביש לכתר דזון דא"ק, וע"י זווג זה נמשכים המוחין כמ"ש **ולהמשיך המוחין [דמ"ה וכ"ן] (סידור היר"א) דחור"ב דחכמה דז"א**, פי' מולידים אותם מוחין ע"י יחוד זה, וזה כאן מוחין של ב' בחי' אח' ופנים דפנים שניהם יחד, וכנגד יחוד זה מצויר שילוב של ב' שמות אהי"ה הוי"ה.

**גם לזווג חג"ת [דמ"ה וכ"ן] (סידור היר"א) דפרצוף [נה"י] (סידור היר"א) הנו'**, כמו קודם רק שזה עכשיו חג"ת,

**[דכתר] [דבינה דעתיק] (סידור היר"א)**, כמו קודם, וע"י זווג זה נמשכים המוחין כמ"ש **ולהמשיך המוחין [דמ"ה וכ"ן] (סידור היר"א) דחור"ב דבינה דז"א**, של ב' בחי' אח' ופנים דפנים, וכנגד יחוד זה מצויר שילוב של ב' שמות אהי"ה הוי"ה.

**גם לזווג נה"י [דמ"ה וכ"ן דפר' נה"י] (סידור היר"א)**, כמו קודם רק שזה עכשיו נה"י,

**[דכתר] [דבינה דעתיק] (סידור היר"א) דפרצוף הנו'**, כמו קודם, וע"י זווג זה נמשכים המוחין כמ"ש

**ולהמשיך המוחין [דמ"ה וכ"ן] (סידור היר"א) דחור"ג דחסדים וחור"ג דגבורות [סידור רחובות הנהר: דחור"ג דחכמה וחור"ג דבינה] [דז"א]**, של ב' בחי' אח' ופנים דפנים, וכנגד יחוד זה מצויר שילוב של ב' שמות אהי"ה הוי"ה.

בעניין מ"ש כאן חור"ב וחור"ג דחור"ב מזכיר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ז, דף לח ע"ג) את דברי מהר"ח"ו, וז"ל: למדתי זה מש' הכוונות סוף דרוש ה' דתפילין ד"י סע"ב שכתב וז"ל, ונלע"ד כפי דברי מורי ז"ל שאין צריך לכוין אלא בחור"ב, אבל בחור"ג הם כלולים בהם, ע"ד מ"ש כיוצא בזה בענין הק"ש במלת אחד יע"ש, עכ"ל.

בהמשך מכוונים להמשיך המוחין הנו' כאן לחג"ת דכתר דא"א, אמנם לא פורט כאן סדר המשכתם. ובסידור המודפס (ח"ב דף עד ע"א, הערה ב) שואלים, וז"ל: צ"ל, כי טי' המוחין דחור"ב דחכמה דז"א שנמשכה מזווג חב"ד דנה"י דעתיק להיכן נמשכה, אם נמשכת לחג"ת דנה"י דעתיק, וכן עד"ז ג"כ טי' המוחין דחור"ב דבינה דז"א שנמשכה מזווג חג"ת דנה"י דעתיק נמשכת לנה"י דנה"י דעתיק, ואח"כ מזווגים הנה"י דנה"י דע"י ונמשכים כל טי' המו' הנו' לחב"ד דחג"ת דא"א, זה לא אפשר דכבר כתב הרב ז"ל בש' מ"ז פ"ג, שאין הטי' עולה מלמטה למעלה, ואם נאמר לא כי אלא תחילה מזווגים החב"ד דנה"י דעתיק, ונשאר שם הטי' ההיא, וכן עד"ז ג"כ בחג"ת דנה"י דעתיק, וכן עד"ז בנה"י דנה"י דעתיק, ואח"כ הזווגים הנו', אז נמשכין כל טי' המוחין הנו' אשר בחב"ד וחג"ת ונה"י דעתיק, וממשיכים אותם כולם לא"א, גם זה אין מן ההכרח לומר כן, שאחר הזווג נשארים שם טי' המוחין הנו', אחר שכבר מציינו בזווגי הק"ש שסדר לנו

מו"ר הרש"ש ז"ל שם בפרטות [שמזווגים תחילה החב"ד דנה"י דע"י, ונמשכת הטי' ההיא לחב"ד דחג"ת דא"א, ומשם לתרין מזלין, ואח"כ מזדווגים החג"ת דנה"י דעתיק וכו' ], א"כ מוכרח הוא שנאמר כי כאן קיצר וסמך על המעיין, וכמ"ש בש' הנסירה פ"ו ע"ש, והנלע"ד כתבתי וא"ש את"מ, עכ"ל וה' יע"א.

### המשכה לפר' א"א ולתרין מזלין

אחר שבכוונה הקודמת נולדו המוחין דחוב"ב וחוב"ג דזו"ן ע"י זווג דפר' נה"י דכתר דע"י, נמשיך אותם מדרגה אחר מדרגה עד פר' זו"ן, והמדרגה הבאה היא חג"ת דכתר דא"א (עץ חיים, שער כט, פרק ו).

**להמשיך**, מאותם נה"י דכתר [דבינה] דע"י,

**כל המוחין הנז', המוחין דחוב"ב חוב"ג הנ"ל,**

**[מלובשים בצלם הנמשך מנה"י דכתר דבינה דזו"ן דא"ק ודבינה דע"י (סידור היר"א)]**  
**לפרצוף חג"ת [דמ"ה וכ"ן (סידור היר"א)] [דכתר] דבינה דא"א, חג"ת דא"א כמבואר**  
 בספר עץ חיים (שער כט, פרק ו, ח"ב, דף כג ע"ג), ומ"ש "בינה" הוא כי כל סדר הכוונה הוא בפר' בינה דא"ק כנ"ל, ויש לראות פר' א"א כמלביש פר' ע"י שווה בשווה (עיין הציור לעיל עפ"י מחשבת בצלאל). שוב מוסיפים כאן תיבת "כתר", ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רכט-רל) מסכם ר' שריה דבליצקי סיבת ההוספה, וז"ל: הטיפה עוברת מנה"י דעתיק לחג"ת דאריך, ומשם נמשכת לתרין מזלין דדיקנא, הקשו כל המפרשים, איך נמשכת מלמטה למעלה, והרי התחלת הדיקנא הוא במקום גבוה יותר מחג"ת דאריך, ומשום קושיא זו סידר הרש"ש, דמה שאמרנו נה"י דעתיק, הכוונה היא על נה"י דכתר דעתיק, ומ"ש שזה עובר משם לחג"ת דאריך, הכוונה היא שזה עובר לחג"ת דכתר דאריך, ואם כן אתי שפיק, שזה יכול אח"כ להימשך הלאה לצד מטה לדיקנא דאריך, עכ"ל (ועיין ליקוטי ביאורים),

**ולזווג פרצוף חג"ת [דכתר דבינה דא"א (סידור רחובות הנהר)] הנז' [נוסח סידור היר"א: ויכוין לזווג מ"ה וכ"ן דחב"ד, ומ"ה וכ"ן דחג"ת, ומ"ה וכ"ן דנה"י, דפר' חג"ת הוזה דא"א ע"ד הנז' בעתיק], עיי"ז נמשכים המוחין הלאה.**

כנגד יחוד הנ"ל דחג"ת דכתר דבינה דא"א מצויר בסידור המודפס שילוב של ב' שמות אהי"ה הוי"ה פשוטים.

ובסידור היר"א מצוירים ג' שילובים של ב' שמות אהי"ה הוי"ה פשוטים, על דרך שבסידור המודפס מצוירים לעיל ג' שילובים עבור ג' זווגי דחב"ד חג"ת ונה"י דנה"י דכתר דע"י.

## יחוד דתרין מזלין

לאחר שנולדו המוחין דחו"ב וחו"ג דזו"ן ע"י זווג דפר' נה"י דכתר דע"י, ונמשכו עד לחג"ת דא"א, נמשכים המוחין ע"י זווגם לתרין מזלין דדיקנא קדישא דא"א (עץ חיים, שער כט, פרק ו), וזה מ"ש

**ולהמשיכם [סידור היר"א: ולהמשיך צלם דמו' הנז' מלובשים בצלם הנמשך גם מחג"ת דבינה דא"א], המוחין הנ"ל, ובסידור היר"א כבר הוסיפו לעיל שהמוחין באים מלובשים בצלם הנמשך מנה"י דכתר דבינה דזו"ן דא"ק ודבינה דע"י, לתרין מזלין, מחג"ת דכתר דא"א לנה"י דכתר דא"א, ומשם לתרין מזלין דדיקנא קדישא דא"א, שהם התפשטות המ"ס (עץ חיים, שער יג, פרק ז; שער מאמרי רשב"י, פירוש האדרא זוטא קדישא), והם שרש פנימיות או"א, ומשמע שהמוחין אינם יורדים כעת דרך חכמה דא"א ומשם לתרין מזלין, כמ"ש בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רל, ולשונו מובא בליקוטי ביאורים), ולזווג התרין מזלין [– נוצר ונקה, וזווגם קס"א ע"ב (סידור היר"א)], כי מתרין מזלין אנו ממשיכים המוחין לחכמה דאו"א דאצילות, והכוונה לאו"א עילאין הנקראים חכמה בערך ישו"ת (פתח עינים החדש, שם).**

וכנגד יחוד הנ"ל דתרין מזלין מצויר שילוב של ב' שמות אהי"ה הוי"ה במילוי יודין העולים בגי' קס"א וע"ב.

למעשה בסידור המודפס מצויר אותו שילוב רק לאחר המשך הכותרת הבאה, ובספר באתי לגני (ח"א, עמ' צב) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: (עד, ב) אחר שילוב המזלות, כתב ולזווגם. וגם כאן נר' שצריך להיות כוונת שילוב אהי' הוי'. והסדר הנז' באחד דק"ש נר' יותר מדוקדק. שבכולם כ' לזווג וצייר שילוב השמות, ואח"כ כ' להמשיך. ולא כן כאן שהשמות המשולבים נסדרו אחר שכ' ההמשכה. ובודאי הכוונה צריכה להיות כסדר הק"ש, עכ"ל.

ובסידור רחובות הנהר שיצא לאור ע"י ישיבת נהר שלום סידרו אותו שילוב של ב' שמות אהי"ה הוי"ה מלאים במילוי יודי"ן מיד אחר המילים – "ולזווג התרין מזלין".

## המשכה מחכמה דזו"ן דא"ק

## לאו"א

אותו יחוד דתרין מזלין דא"א גורם להמשיך ב' המשכות בעובי מחכמה ובינה דזו"ן דא"ק המלובשים בחכמה ובינה דע"י, לחכמה ובינה דא"א, ומשם לאו"א וישו"ת המלבישים אותם חו"ב דא"א, אז מתייחד הפר' הכולל או"א וישו"ת המאוחד ע"י בקיעת יסוד דע"י כנ"ל, ועי"ז נמשכים המוחין לישו"ת השניים שממנו נעשה ג' בחי' צל"ם דזו"ן.

**ולהמשיך המוחין** [סידור היר"א: **צלם דמוחין הנו'**] **לפרצוף חכמה דבינה נדמ"ה וב"ן** (סידור היר"א) **דזו"ן דא"ק**, כתבו המפרשים כי קשה להבין איך אחר שכבר נמשכה הטפה מכתר דזו"ן דא"ק לכתרים דע"י וא"א ועד התרין מזלין דדיקנא קדישא דא"א, חוזרת פנימה ונמשכת לחכמה דזו"ן דא"ק ועד או"א, ואח"כ שוב חוזרת פנימה ונמשכת לבינה דזו"ן דא"ק ועד ישו"ת (פתח עינים, דף טל רע"א; עיין ליקוטי ביאורים), וישנם מפרשים המבארים שאחר שנמשכה המשכה מכתר דזו"ן דא"ק עד א"א ותרין מזלין דיליה, נמשכת כעת המשכה נוספת חדשה מחכמה דזו"ן דא"ק, ולא שנמשכים המוחין מתרין מזלין דדיקנא דא"א לחכמה דזו"ן דא"ק (אהבת ה', דף מו ע"א; ולשונו מובא בליקוטי ביאורים),

**שכתוך חכמה דבינה דא"א**, עוברים המוחין קודם דרך חכמה דע"י המלביש חכמה דזו"ן דא"ק ומתלבש תוך חכמה דא"א (עיין הציור לעיל), ומ"ש דבינה כי כל עסקנו בימי חול בפר' בינה דא"ק כנ"ל,

**שכתוך בינה דאו"א**, שם מתלבש חכמה דבינה דא"א (הכוונה שמתלבשת חכמה דא"א באו"א עלאין, ועיין ציור לעיל), ומפרט

**שהוא חב"ד דפרצוף הכולל דבינה דאו"א וישו"ת** [סידור היר"א: **שהוא חב"ד הכולל דבינה דאו"א וישו"ת**], המאוחדים, כי כמבואר בהקדמה לעמידה, או"א נקראים חב"ד של הפר' הכולל ד' הפר' או"א וישו"ת, בערך ישו"ת הראשוניים הנקראים חג"ת שלהם, ובערך ישו"ת השניים הנקראים נה"י שלהם (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלא; אמת מאר"ץ, עמ' קג),

**ולזוגם**, עי"ז נמשכים המוחין הלאה.

וכנגד יחוד זה לא מצויר בסידור המודפס שום דבר, אלא מצויר שילוב של ב' שמות אהי"ה הוי"ה פשוטים בהמשך עבור היחודים המוזכרים עד אז. בסידור היר"א (וכן בסידור החובות הנהר) מצויירים כאן שילוב של ב' שמות אהי"ה הוי"ה פשוטים עבור זוג או"א הנ"ל.

### חילוף המוחין דאו"א

כעת נעשה חילוף המוחין דאו"א, דהיינו חכמה וחסדים דדעת דאימא עוברים לאבא ונעשים בו בינה וגבורות שבדעת, ובינה וגבורות שבדעת שלו עוברים לאימא ונעשים בה חכמה וחסדים שבדעת (שער הכוונות, דרושי ציצית, דרוש ג, דף ה רע"ד; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלא; ועיין כרם שלמה, ח"ו, שער כ, פרק ט, סוף אות א, עמ' רפ, בנד"מ עמ' ב'כח – ב'כט).

**וניווין ש[אימא מעלה מ"ן לאבא]** (סידור היר"א), ומפרש איזה מ"ן,

**שהם חכמות וחסדים [מהמוחין שבה]** (סידור היר"א), ומפרש מה בחינתם,

**[שהם מ"ה דב"ן]** (סידור היר"א), כי חכמות וחסדים הן בחי' מ"ה, ואימא היא בחי' ב"ן,

**לאבא**, והם נעשים אצלו בינות וגבורות דדעת,

**ואבא ממשין [לאימא]** (סידור היר"א) **מ"ד**, ומפרש איזה מ"ד,

**שהם בינות וגבורות מהמוחין [שבו (סידור היר"א)] לאימא**, ונעשים אצלה חכמות וחסדים דדעת, ומפרש מה בחינתם,  
**[נהם ב"ן דמ"ה (סידור היר"א)]**, כי בינות וגבורות הן בחי' ב"ן, ואבא הוא בחי' מ"ה.  
 ולא מצויר שום ציור עבור כוונה זו.

המשכה מבינה דזו"ן דא"ק  
 לישסו"ת הראשונים

לפני שנבוא ב"ה לבאר את המשך סדר הכוונה, נזכיר מה היא חלוקת פר' או"א ולאור"א עלאין וישסו"ת, כשפר' ישסו"ת מתחלקים לישסו"ת הראשונים וישסו"ת השניים, באופן זה:



עוברים כעת להמשכה השניה מב' המשכות מחו"ב דזו"ן דא"ק בעובי עד פר' או"א וישסו"ת.

**וניכוין [להמשיך המוחין הנו' (סידור היר"א: ב' צלמי המוחין הנו') לבינה דבינה דמ"ה דב"ן (סידור היר"א)] דזו"ן דא"ק**, כנ"ל כתבו המפרשים כי קשה להבין, אחר שכבר נמשכה הטפה מחכמה דזו"ן דא"ק דרך חכמה דע"י וחכמה דא"א לאור"א, איך חוזרת פנימה ונמשכת מבינה דזו"ן דא"ק (פתח עינים, דף טל רע"א וע"ב; ועיין ליקוטי ביאורים), וישנם מפרשים המבארים שאחר שנמשכו ב' המשכות נפרדות – הא' מכתר דזו"ן דא"ק דרך כתר דע"י וכתר דא"א עד תרין מזלין דדיקנא קדישא דיליה, והב' מחכמה דזו"ן דא"ק דרך חכמה דע"י וחכמה דא"א עד או"א, נמשכת כעת המשכה נוספת חדשה מבינה דזו"ן דא"ק, ולא שנמשכים המוחין מאו"א חזרה פנימה לבינה דזו"ן דא"ק (אהבת ה', דף מו ע"א; ולשונו מובא בליקוטי ביאורים),



**שכתוך בינה דבינה דא"א**, עוברים המוחין קודם דרך בינה דע"י המלביש לבינה דזו"ן דא"ק ומתלבש תוך בינה דא"א, ומ"ש דבינה כי כל עסקנו בימי חול בפר' בינה דא"ק כנ"ל,

**שכתוך בינה דכללות דא"א וישסו"ת**, כללות דא"א וישסו"ת פי' פר' הכולל ד' פר' או"א וישסו"ת יחד, ופי' ישסו"ת הנקראים בדרך כלל בינה בערך או"א עילאין הנקראים חכמה (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלא),

**שהוא חג"ת דפרצוף דבינה (דא"א) [צ"ל: דא"א] וישסו"ת [סידור היר"א: שהוא חג"ת דפרצוף הכולל דא"א וישסו"ת]**, המאוחדים, כי כנ"ל או"א נקראים חב"ד של פר' הכולל ד' הפר' או"א וישסו"ת, בערך ישסו"ת הראשוניים הנקראים חג"ת שלהם, ובערך ישסו"ת השניים הנקראים נה"י שלהם (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלא; אמת מאר"ן, עמ' קג), ומה שמזכיר "דבינה" פי' שוב שבימי החול כל עסקנו בפר' ג' דא"ק שהוא בינה דא"ק כנ"ל, וחזור וכותב מפורש

**והם ישסו"ת הראשונים**, והם החצי העליון של פר' ישסו"ת, כשבחי' נה"י דא"א וישסו"ת יחד נקראים ישסו"ת השניים, ומהם נעשים צל"ם דמוחין לזו"ן, כי אותם נה"י מתחלקים מלמעלה למטה (מ' ל' צ') לג' בחי' חב"ד חג"ת נה"י דישסו"ת השניים כמבואר בהקדמה לעמידה,

**ונכיחין [לזווג כל הפרצופים הנז']**, בסידור המודפס מצויר רק פעם א' (כאן) שילוב של ב' שמות אה"ה הוי"ה פשוטים עבור יחודם של הפר' המוזכרים בב' המשכות הקודמות – ההמשכה מחכמה דזו"ן דא"ק [דרך חכמה דע"י וחכמה דא"א] ועד או"א, ועוד המשכה מבינה דזו"ן דא"ק [דרך בינה דע"י ובינה דא"א] ועד ישסו"ת, כשמוזכר שם לזווגם ואמנם לא ציירו עד כאן שום ציור, לכן כותב כאן "כל הפרצופים הנז'", ואותם יחודים הם כדי להוליד המוחין דצל"ם דזו"ן כתוצאה.

כנ"ל מצויר כנגד יחוד זה שילוב של ב' שמות אה"ה הוי"ה פשוטים עבור היחודים הנז', ובסידור היר"א מצויר שילוב של ב' שמות אה"ה הוי"ה פשוטים עבור הזווג דישסו"ת בלבד, היות וכבר מצויר ציור דומה עבור זווג דא"א הקודם כנז' שם.

### המשכת המוחין לישסו"ת השניים

לאחר הורדת המוחין עד או"א וישסו"ת ואחר יחודם, נמשכים המוחין מישסו"ת הראשוניים שהם חג"ת דא"א וישסו"ת כנ"ל, לג' בחי' מ' ל' צ' דצל"ם, וזה מ"ש

**ולהמשיך [סידור היר"א: צלמין המוחין הנז']**, מחג"ת דפר' הכולל ד' פר' או"א וישסו"ת, והם ישסו"ת הראשוניים,

**לחב"ד דישסו"ת השניים**, חב"ד דנה"י דפר' הכולל ד' פר' או"א וישסו"ת, כי כנ"ל או"א נקראים חב"ד של פר' הכולל או"א וישסו"ת, בערך ישסו"ת הראשוניים הנקראים חג"ת שלהם, ובערך ישסו"ת השניים הנקראים נה"י שלהם (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלא; אמת מאר"ן, עמ' קג), כי לאחר שנמשכו לעיל המוחין לחב"ד ואח"כ לחג"ת של פר' הכולל

ד' פר' או"א וישסו"ת, הם נמשכים כעת לנה"י שלהם, וכאן מפרטים אותם נה"י לג' בחי' חב"ד חג"ת נה"י שהם כידוע ג' בחי' מ' ל' צ' דצל"ם – כל הצלם דמוחין שמבקשים להמשיך לזו"ן, והוא בישסו"ת השניים,

**והוא מ' דצל"ם**, חב"ד דישסו"ת השניים הם מ' דצל"ם, כשבחי' חג"ת ונה"י הם ב' בחי' ל' וצ' דצל"ם, והיות נמשכים המוחין ממעלה למטה, לכן הם נמשכים קודם למקום מ' דצל"ם, ואח"כ לב' בחי' ל' וצ' דצל"ם,

**ושם נשאר שורשו**, של המוחין דצל"ם כמ"ש בספר עץ חיים (שער כה, דרוש א), **[והם נרנח"י דנח"י (סידור היר"א)]**, לעומת ב' בחי' ל' וצ' דצל"ם שהם רוח ונפש כפי שיפורט בהמשך (ועיין פתח עינים, תיבת באהבה, אות ה, דף טל ע"ב),

**ושארית המוחין [עם נרנח"י דרוח ונפש ימשיכם (סידור היר"א)] לחג"ת דפרצוף הנו'**, חג"ת דישסו"ת השניים, שהם חג"ת דנה"י של פר' הכולל ד' פר' או"א וישסו"ת, ומפרט **והוא ל' דצל"ם**, כנ"ל,

**ושם נשאר שורשו**, של המוחין דל' וצ' (עץ חיים, שם), ונשאר להמשיך המוחין לצ' דצל"ם.

### הצטננות דירכין דאימא

כעת באים לכוין מה שנקרא "צינון" ולמעשה הוא סילוק הארה דנה"י דאימא לצורך לידת המוחין – כאן צ' דצל"ם, ועניינו הוא כי כאשר בא זמן הלידה, אז בחי' האורות והרוחניות שיש בנה"י דאימא מסתלקים משם ועולים למעלה בגופה, במקום שהעובר עומד שם, ואז מתרבים האורות בבטן אימא ואין הבטן שלה יוכל לסבול אותו ריבוי האורות, ואז האורות של אימא דוחקים את האורות של הולד ומוציאים אותו לחוץ, ועוד כך שאותם המוחין הנמשכים לזו"ן באים מלובשים בנה"י דאימא (עץ חיים, שער כ, פרק ג; שער ההקדמות, דף לד ע"א-ב; ועוד כפי שיצוין בליקוטי ביאורים).

**ואז מסתלקים חיות ואורות דחצי התחתון דתפארת ונהי"ם**, דישסו"ת השלישיים, היות ומבקשים להמשיך מוחין דצ' דצל"ם, כמ"ש בספר שמן ששון על עץ חיים (שער כה, פרק ד, אות ד), וז"ל: וגם לפי המקומות הנז"ל ש' או"א פ"ח, משמע שהוא מת"ת דתבו' ג' שבה היתה ההצטננות לצורך הצ' דצל"ם כנז"ל עכ"ל,

**ועולים [ומתלבשים (סידור היר"א)] בחצי העליון דתפארת דישסו"ת**, פי' דישסו"ת השלישיים כנ"ל, ובעניין מ"ש כאן ישסו"ת כשבספר עץ חיים מוזכר צינון דנה"י דאימא, נזכיר מ"ש בספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ה, דף טל ע"ב), וז"ל: עיין ע"ח שכ"ה פ"א, ושם נתבאר שההצטננות הזו היא בתבונה, ושם כתבתי בקונטרסי ש"ש שהוא גם ביש"ס ושניהם נקראים אימא עכ"ל,

**ושארית המוחין**, אותם מוחין דאח' ופנים דפנים שנמשכו עד כאן עד חב"ד ואח"כ עד חג"ת דישסו"ת השניים, וכנ"ל הם חב"ד וחג"ת דנה"י של פר' הכולל ד' פר' או"א וישסו"ת, והם ב' בחי' מ' ול' דצל"ם, ושם נשאר שרשם ומבקשים כעת להמשיך שארית המוחין – צ' דצל"ם, והם המוחין הנמשכים לזו"ן בימי החול,

**להמשיכם [מחג"ת דישסו"ת הנו' עם נרנח"י דנפש (סידור היר"א)] לנה"י [סידור היר"א]:**  
**לכלים הריקנים דחצי התחתון דת"ת ודנהי"ם] דפרצוף הנו' [סידור היר"א]: דאו"פ דבינה**  
**דישסו"ת הנו']**, פי' נה"י דישסו"ת השניים, הנקראים עוד ישסו"ת השלישיים, חוזר ומפרט

**וזהם צ' דצלם (סידור היר"א)]**, ואז נשאר להמשיך אותם מוחין לזו"ן עצמם, ולמעשה יומשכו המוחין תחילה לנוק' בתיבות מלך עוזר וכו', אח"כ יסתלקו ממנה ויומשכו לזו"ן ע"י כריעות וזקיפות באופן דומה למה שהיה בריש העמידה.

### הזמנת המשך סדר הכוונה

של התיבות הבאות

כעת מזמינים המשך סדר הכוונה שיהיה למעשה בתיבות מלך עוזר ומושיע ומגן, ועניינו הוא החזרת המוחין דפנים דאח' והמשכת המוחין החדשים דאח' ופנים דפנים לנוק' שעברה לעמוד פנים בפנים עם ז"א לאחר שננסרה מאחוריו.

**ועתה יכוין להחזיר המוחין [סידור היר"א]: הצלם דמוחין] דפנים דאח' [דיש"ס שעלה**  
**למ"ד ומ"ן [סידור היר"א)] למקומו [סידור היר"א]: להלבישו במקומו – פנים דאח' דבינה**  
**דיש"ס]**, הם אותם מוחין שהעלינו בסוד מ"ן עד רום המעלות לגרום זווג ולהוליד המוחין דפנים, ויורדים אותם מוחין דפנים דאח' אתם חזרה למקומם, ומ"ש למקומו אינו ר"ל לתוך ז"א אלא על גבי רישא דז"א, כי עתה מחזירים הצלם דמוחין לכלים דנה"י דיש"ס שנשארו עומדים ע"ג רישא דז"א מאז הסתלקותם מתוכו (עלי נהר, אות נב, עמ' נד; אמת מאר"ץ, עמ' קג; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלא), ויכנסו מוחין אלה עם המוחין החדשים דפנים לנוק'. והמוחין דאח' דאח' נמשכו לנוק' בעת הנסירה ע"י אימא שלא ע"י ז"א, ומאז לא יצאו ממנה ועדיין נמצאים בה (פתח עינים החדש, שם),

**ולהמשיך [אורו (סידור רחובות הנהר)]**, של המוחין דפנים דאח' הנ"ל יחד עם ב' בחי' מוחין נוספות שהם

**[עם] המוחין דאח' ופנים דפנים**, אותם בחי' מוחין החדשים דפנים שרצינו להוליד ולהוריד כאן בתיבת באהבה, ונולדו מהזווגים הנ"ל עד כאן, ואותם מוחין דפנים נמשיכים לנוק' בתיבות מלך עוזר וכו'

**מלובשים בשם כוכו**, שהוא חילוף של שם אהי"ה כפי שיבואר בתיבות הבאות,

**לאח' ופנים דפנים**, אותה בחי' השייכת למוחין הנ"ל דפנים,

**[דחכמה דכתו דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה (סידור רחובות הנהר)]**, כתובת הכללית של העמידה,

**[סידור היר"א]: דנקודת הפנים] דנוק' [דז"א שעדיין היא עומדת בבחי' נקוד' תחת היסוד**  
**דפר' הפנים דז"א (סידור היר"א)]**, וכנ"ל המשכות אלו מכוונים למעשה בתיבות הבאות מלך עוזר וכו', ואח"כ חוזרים ומסתלקים כל המוחין מפר' נוק', ויכנסו לז"א וממנו לנוק' ע"י כריעות וזקיפות הבאות שבסוף הברכה.

## ליקוטי ביאורים

## בעניין הניצוצין דרפ"ח

בירווי ניצוצי פר' העליונים

בספר עץ חיים (שער יח, פרק ב) מבאר מהרח"ו עניין ניצוצין דרפ"ח, ושם מבאר מקור צורתם כפי מצוירים בסידור כוונות, ושם כותב מהרח"ו במפורש כי מדבר על זו"ן. בעניין מה שמוזכרים בירורים של פרצופים שמעל זו"ן, ואמנם עפ"י פשט הדברים לומדים בעניין מקרה המלכים שחלקי פר' שמעל זו"ן לא ירדו כי אם עד לקרקעית האצילות, יש בזה מספר פירושים, א' מהם שהם חלקי זו"ן שירדו מלובשים בנה"י דאו"א, לכן מוזכרים פה ושם אחורי או"א בבריאה, פירוש אחר שגם חלקי א"א וע"י ירדו כלולים בז"ת (כרם שלמה, חלק ו, עמ' סג), וישנם בזה עוד פירושים.

לעומת זה, ידוע שמוזכרים בדברי מהרח"ו עצמו קיומם של ז' מלכים נוספים של הפר' העליונים – מלכים של או"א א"א (עץ חיים, שער ט, פרק ו, דף מה ע"ד; שם, שער ט, פרק ז, דף מו ע"ד; שם, שער יז, פרק ג, דף פה ע"א; שם, שער טל, פרק א, דף סה ע"ב; שם, שער מה, פרק א, דף קח ע"ד; מכוא שערים, דף ה ע"א, יד ע"ד; ועוד). שוב יש מספר פירושים לעניין זה, אמנם אין כאן המקום להזכירם.

וידועים דברי הרש"ש בהקדמת רחובות הנהר (דף ב ע"ג), וז"ל: גם נודע כי המלכים יצאו בתחילה בבחי' כלים דנפש לבד, שהם המלכות דכל מלך, וכל מלכות כלולה מעשר, וגם הג"ר יצאו בבחי' כלים דנפש, אלא שכל אחת מהג"ר כלולה מעשר מלכיות, וכל מלכות כלולה מעשר. אמנם זה הכללות שהיה בהם עדיין לא היה מבורר ומתוקן כראוי, עד שיצא שם מ"ה החדש ותיקנם בבחי' פרצוף כראוי כמ"ש בע"ה.

והכלים דז"ת דזו"ן דעתיק וא"א ואו"א וזו"ן דכל נקודה נפלו, הפנים שלהם לבריאה והאמצעי ליצירה והחיצון לעשיה, כל פרצוף לפרצוף שכנגדו בבי"ע, כלים דזו"ן דעתיק לעתיק דבי"ע ודא"א לא"א דבי"ע, וכן כולם, וכלים דאחוריים דג"ר שהם א"א ואו"א דעתיק וא"א ואו"א וזו"ן נפלו למקום זו"ן דכל אחד מהם באצ"י עצמו, ולא אתקרי בהו מיתה, וזה בערך זו"ן, אמנם בערך הפרצופים העליונים מהם, גם הם נקראו זו"ן אע"פ שכלולים הם מ"ס בנרנח"י שלמים, אותו הכללות הוא בערך הפרצופים התחתונים מהם, אבל בערך הפרצופים העליונים מהם, כל אותו הכללות אינו כי אם פרטי הו"ק לבד, לכן גם הם נקראו זו"ן, ומקום זו"ן בערכם הוא כמו בי"ע בערך זו"ן, וכן א"א בערך עתיק, ועתיק בערך מה שלמעלה ממנו וד"ל, וכמ"ש בע"ה כי הכל מיוסד על ערכי הכינויים לבד, אבל אין ביניהם שינוי כלל אלא לפי זכות האורות ושינוי עליו המקומות כך הוא שינוי מיעוט הרגשתם בתחתונים וד"ל ראשית דבר מאחריתו, עכ"ל ועיי"ש באורך.

ובספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קלא, דף לא ע"א) מבאר ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: שאלה. מ"ש בסידור בכוונת באהבה וכעד"ז עושין זו"ן ומבררים מבירורי הפנים דיסו"ת ומעלים אותם לזו"ן לחכמה דאו"א, וכן מזה לזה עד רום המעלות ע"כ. צ"ל דבאו"א וישו"ת לא היתה בהם השבירה, ורק באחוריים שלהם היה ביטול שירדו לסוף האצי, א"כ איך כ' מבררים מבירורי הפנים דיסו"ת, שנראה שיש בירורים דפנים דיסו"ת בכריאה היע"א.

תשובה. עיין בהקדמת רח"נ (ד"ה ע"ב) והובא לעיל בשאלה ל"ה, שאפילו שבאו"א וישו"ת לא היה שבירה ולא ירדו מהם לבי"ע, מ"מ יש חלקים מבירורי ז"מ השייכים לאו"א וישו"ת, א"כ החלקים השייכים להם כלולים מאח' ופנים ע"ד בירורי זו"ן, ובק"ש העלינו חלקי בירורים השייכים לאח' דאו"א וישו"ת, ועתה בתיבת באהבה מעלים חלקי בירורים השייכים לפנים דאו"א כדרך זו"ן, ובזה הכל שוין שגם מבררים חלקים השייכים להם והיע"א, מהמגיה נר"ו, עכ"ל.

שם (ח"א, סימן קיד, דף כו ע"א) מוסיף הוא ז"ל בעניין זה, וז"ל: שאלה. כתוב בסדור בכוונת באהבה ועמידה וז"ל, וכעד"ז עושים זו"ן ומבררים מבירורי הפנים דיסו"ת ומעלים אותה למ"ן לחכמה לאו"א, וכן עד רום המעלות. השאלה היא, מה שנפל מאו"א אחורים דאו"א נפלו באצילות, בחינת פנים לאו"א לא נפלו, כיצד זו"ן מבררים בירורי פנים דיסו"ת צ"ל, ה' יע"א.

תשובה. השיב על זה ר' אברהם עדס, מה שמבררים בירורי הפנים, כלומר בשביל הפנים, ובירורי האח' כבר נתבררו בק"ש, ה' יע"א, עכ"ל.

ובספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, תיבת באהבה, דף לח ע"ג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: גם מ"ש והבירורים דאו"א לחכמה דאו"א והבירורים דאו"א לחכמה דע"י והבירורים דע"י לע"ב ס"ג דחו"ב דא"ק, אין להקשות דהלא לא היה באו"א רק בטול ובאו"א פגם, ואיך כתב מלת ברורים בכלם בשוה כמו זו"ן, דמשמע שהיה בהם בחינת ז"מ שנשברו וצריכים תיקון, די"ל דהכל מיוסד בערכי הכנוים וגם או"א וא"א וע"י כ"א נק' זו"ן בערך מה שלמעלה מהם כנז' בשער ההקדמות ובע"ח ש"ג ספ"ג, ועיין בספר נה"ש בהקדמת רחובות הנהר דצ"ו ע"ב [ד"ב] יעש"ב, עכ"ל.

### בעניין הבירור הנעשה ע"י ז"א

דאו"א וישו"ת או דיסו"ת בלבד

בפירוש איפה שלימה לספר אוצרות חיים (שער לידת המוחין, פרק ג, אות ג, דף לד ע"א) מאריך השד"ה – ר' שאול דוויך הכהן, לבאר איזה בירורים מבררים זו"ן – בירורי או"א וישו"ת או בירורי ישו"ת בלבד, וז"ל: והואיל ואתח לידן נבאר דברי הרש"ש מ"ש על תיבת באהבה, וכ"כ בהקדמת רחובות הנהר דף ב' ע"ג, שהזו"ן מבררין בירורי ישו"ת וישו"ת מבררין בירורי או"א וכו' יעו"ש, אבל בסידור בכוונת ק"ש ובנה"ש דף י"א ע"ג

ודף י"ג סע"ד ודף כ"א ע"ג, כתב שהזו"ן מבררין בירורי או"א וישסו"ת וכו' יעו"ש. וכ"כ ג"כ בק"ש שע"ה אחר ברוך שם בענין בירורי הפנים שזו"ן מבררין בירורי ישסו"ת וישסו"ת מבררין בירורי או"א, אבל בתיבת אחד כתב שם שזו"ן מבררין בירורי או"א.

והנלע"ד ליישב ע"פ מ"ש הרש"ש בנה"ש דף ל"ה סע"ג אות מ"ו וז"ל, ענין כללות או"א וישסו"ת להזדווג בבחי' הנשמות להוציא מוחין דגדלות אינו אחר החרבן, ועכשיו אינם יכולין להזדווג רק לבחי' חיות העולמות, וממנו אנו ממשיכין מוחין דגדלות בק"ש ובעמידה לזו"ן דאצי' ולאוי"א דבריא, אבל זווג התחתון דיסו"ת וכו', עכ"ל [הרש"ש]. נמצא שמוחין דאח' נמשכים מחיצוניות או"א וישסו"ת שנכללים יחד ומזדווגים לצורך מוחין דאח', ובזה א"ש מה שסידר לנו הרש"ש התחלפות הנה"י בישסו"ת בתיבת אחד, אבל במוחין דפנים שהוא בתיבת באהבה כתב מזדווגים או"א לברם בלתי התכללותם בישסו"ת, ואימא מעלה מ"ן חכמות וחסדים, ואבא משפיע מ"ד בינות וגבורות, ומתלבשים חכמות וחסדים של שניהם בנה"י דאבא, ובינות וגבורות של שניהם בנה"י דאימא, ואח"כ כתב שמזדווגים ישסו"ת ומורידים מוחין הנז' ומתלבשים בכחב"ד חג"ת נה"י לישסו"ת השניים שהם השלישיים שהם צ' ול"מ דצלם יעו"ש.

יצא לנו מדברי קדשו, שהוא מבין בתיבת באהבה אינם נכללים או"א וישסו"ת לצורך מוחין דפנים, שזה הזווג הוא פנימיות או"א, וא"א להזדווג בבחי' פנימיות בזמן הזה כ"א או"א לברם וישסו"ת לברם, ואמטו להכי כתב שזווג או"א לברם וישסו"ת לברם והתחלפות הוא בנה"י דאוי"א, ובזה יתישבו לנו כל המקומות, שמקום שכתב שזו"ן מבררין בירורי ישסו"ת הוא על בחי' מוחין דאח' שנכללין או"א וישסו"ת בבחי' חיצוניותם ונעשין פרצוף אחד, ואמטו להכי זו"ן מבררין שני בירורין – בירורי או"א וישסו"ת, כיון שנעשין פרצוף אחד, אבל בבחי' מוחין דפנים שא"א שיתחברו או"א וישסו"ת ויזדווגו, אלא או"א לעצמם וישסו"ת לעצמם, משום הכי כתב שזו"ן מבררין בירורי ישסו"ת שהם בנים לישסו"ת, וישסו"ת מבררין בירורי או"א שהם בנים לאוי"א, וכן בהקדמת רחובות הנהר דף ב' ע"ג מדבר על בחי' מוחין דפנים, ובזה יובנו כל דברי הרש"ש על נכון, עכ"ל.

### בענין סדר עלית הבירורים

בענין סדר עלית הבירורים, עיין מ"ש הרש"ש בהקדמת רחובות הנהר ובספר נהר שלום, ולשונו מובא לעיל בחלק המקורות.

ובספר פתח עינים (כוונות ק"ש דיוצר, תיבת אחד, אות יא, דף חי ע"ב-ד) מאריך ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו לבאר עפ"י דברי הרש"ש, וז"ל: שם גם יכוין להעלות לאוי"א למ"ן לא"א ע"י שגם הם יבררו מברורי אחוריים דא"א שנפלו במקומם [שער ההקדמות דל"ג רע"ד, ספר מבוי"ש דף כ"ד ע"א], וכן לעלות א"א למ"ן לעי' שגם הם יבררו מברורי ע"י שנפלו במקומו, ויכוין לזווג ע"ב ס"ג דא"ק וכו'. זה מבואר בשער הכוונות דרוש ו' דק"ש דל"ה ע"א [כ"ד], ועיין בע"ח שכ"ג ספ"ו ושט"ל פ"ב ופ"ז ושכ"ט פ"ג, ספר עו"ת דנ"ג ע"ב, פע"ח.

והנה כאן צריך שתבין סדר המשכת המוחין וסדר הזווג כיצד הוא בסדר המדרגות, וכל זה תבין מהקדמת נהר שלום דף צ"ח רחובות הנהר [ד"ב] והיא רבת התועלת, והוא שכתב שם להבין דבספר מבו"ש ש"ב ח"ג פ"ח, שם כתב [דף ה ע"א, וזה כאן תמצית לשונן] כי הברורים דכל פר' תחתון עולים להתברר ולתקן ע"י הפר' העליון שע"ג הסמוך לו בלבד, כגון מנפש לרוח או מרוח לנשמה וכיוצא, ואי אפשר לשום בירור לעלות ולהתברר ע"י הפרצוף יותר עליון כגון מנפש לנשמה או מרוח לחיה וכיוצא, רק ע"י הפר' שעליו. ובמ"א, במבו"ש ש"ב ח"ג פ"א דל"א ובכ"מ, כתב כי כל הברורים צריכים לעלות ולהתברר ולתקן ע"י שורשם העליון, שהם טעמים העליונים דע"ב וס"ג דא"ק, יעש"ב. ספר תו"ח דף ק"א סע"א באורך, ודקי"ח ע"א בענין סדר הברור של אחוריים דאו"א יע"ש, ודף מ"ט ע"א. אמנם הענין בקיצור הוא, כי בתיקון הברורים צריכים לעלות להתברר ע"י שורשם העליון שהם טעמים העליונים דע"ב וס"ג דא"ק יע"ש.

ואמנם הענין בקצור הוא, כי בתיקון העולמות נתקנו ונכללו ונתקשרו פר' כל העולמות זב"ז, וכל פר' נכלל מכל העולמות כולם, ואין בו מחלקי בחי' עצמותו רק ספירה אחת לבד, ושאר הספירות שבו הם מקובצות מכל העולמות, ואמנם הם מבחינה המתיחסת לאותו פר' בדקדוק.

המשל בזה, כי כל פרצופי אבי"ע דא"א דאצי' נתקנו ונעשו מן הכתרים דכל פרטי פרצופ' אבי"ע דאצי' דכל העולמות, וכל פרטי ספי' שהיו בו מתחילה נתקנו ונעשו פרצופי הכתרים שהם א"א לכל פרטי פרצופי אבי"ע דאצילות. וכן עד"ז פרצופי אבי"ע דאו"א עילאין דאצילות נעשו מחכמות דפרצופי אבי"ע דאצילות, והספירות שהיו להם נעשו חכמות לכל פרצופי אבי"ע דאצילות. וכן פרצופי ישו"ת דאצילות נעשו מבינות דכל פרצופי אבי"ע דאצילות, וספירות שהיו בהם נעשו בינות לכל פר' אבי"ע דאצילות. וכן זו"ן דאצי' נעשו מו"ק דפרצופ' אבי"ע דאצילות, והספירות שהיו להם נעשו ו"ק שהם זו"ן לכל פרטי פרצופי אבי"ע דאצי'. ועד"ז בכ"ה פרצופי א"ק עצמו יעש"ב.

נמצא כי הברורים דזו"ן דאצילות נתקנו ע"י חו"ב דזו"ן דא"ק, ולא עלו לע"ב וס"ג דא"ק, כי חו"ב דזו"ן דא"ק נתקנו ונעשו מזו"ן דחו"ב שהם ע"ב וס"ג דא"ק. וכן חו"ב דבינה דא"ק שעל ידם נתקנו ברורי ישו"ת נעשו מבינות דע"ב וס"ג דא"ק, וכן חו"ב דחכמה שעל ידם נתקנו ברורי או"א עילאין נעשו מחכמות דע"ב וס"ג דא"ק, וכן חו"ב דכתר דא"ק שעל ידם נתקנו ברורי א"א נעשו מכתרים דע"ב וס"ג דא"ק.

נמצא שכל הברורים דכל פרצופי האצילות נבררו ונתקנו ע"י ע"ב וס"ג דא"ק, אלא שברורי כל פר' נבררו ונתקנו ע"י ספירות המתיחסות אליו מע"ב וס"ג דא"ק וד"ל, [עד כאן תמצית דברי הרש"ש בהקדמת רחובות הנהר, דף ה ע"א].

ועיין עוד שם בדף ק"ה והחדש ד"ד, דגם שם האריך ככל הצורך באר היטב וז"ל, הרי נת' סדר תיקון כללות כ"ה פרצופי א"ק ואבי"ע דא"ק, וא"ק ואבי"ע דאבי"ע וכו', וגם נת' וכו' עד והבן זה היטב, כי בו יובנו כמה ענינים ואיך אין הברורים דכל פר' עולים

אלא לפר' שעליו, וגם איך אין תיקון כל הברורים אלא ע"י פרצופי א"ק המלובשים תוך אותו פרצוף העליון שעליו שעלו הברורים אליו, ואז מזדווגים אותם הפרצופים דא"ק המלובשים בו המתחסים לאותם הברורים, ומתקנים אותם וממשכים להם הט"ס העליונות דב"ן וי"ס דמ"ה החדש הראוי להם, וחוזרים וממשכים אותם בבחינת מוחין לפר' התחתון, והבין זה היטב מאד יע"ש.

הרי כתבתי בקצור שורש ומקור סדר הברור והזווג דכל פר' וד"ל, ותן לחכם ויחכם עוד להבין דבר מתוך דבר, כי עוד לאלוה מילין ועיין שם [ס' תר"ח דט"ז ע"א].

מ"ש להעלות א"א למ"ן לע"י, שגם הם יבררו מברורי עתיק שנפלו במקומו, ע"כ אין תימא שלא מצינו ברורים בע"י, שהרי לא היה בו נפילה, דהנה דע דאין כאן ביאורו בסדור. אמנם בהק' רחובות הנהר שם הרחיב הביאור דכל פרצוף תחתון נקרא זו"ן בערך הפר' העליון מהם וכו', וא"א נקרא זו"ן בערך ע"י וע"י בערך מה שלמע' ממנו, כי הכל מיוסד על ערכי הכנויים לכו', אבל אין ביניהם שנוי כלל אלא לפי זכות האורות ושנוי עלוי המקור' וכו' יע"ש, ועיין בע"ח ש"ג ספ"ג.

וא"כ בסדר הברור נראה שהוא באופן זה, בבחינת או"א הוא לברר מברורי או"א הנקראים זו"ן, וגם בחינת אחוריים שלהם שהרי הם נקראים או"א בערך זו"ן, וכן בא"א ברורי רפ"ח דא"א וגם מבחינת אחורי הנה"י שלו שנפלו באחורי או"א, וכן לברר ברורי ע"י שנפלו במקום א"א. ועיין בספר נהר שלום בהקדמת הקרבנות דף כ"א והישן דמ"ג דשם כתב ז"ל, במלת אחד עולים המוחין דשמע ישראל עם נשמת יסוד דא"א, ועם כל ברורי הכלים ואורות והנרנח"י של חלקי ברורי או"א וישסו"ת. וברורי האחורים שלהם, ועולים ומבררים מחלקי ברורי א"א ומאחורי נה"י שלו, ועולים הברורים דאו"א וישסו"ת וברורי אחוריהם ונכללים תוך ברורי א"א ואחורים שלו וכו', יע"ש ועיין בספר אמת ליעקב בקונטרס חסדי דוד אות ק"א, עכ"ל.

ועיין עוד מ"ש ר' שאול דוויך הכהן בפירושו איפה שלימה לספר אוצרות חיים (אות ג, דף לד ע"א), ור' ששון מזרחי בספר באתי לגני (ח"א, עמ' נו – נח; ח"ד, עמ' סג – סד).

בעניין העליה לע"ב ס"ג דא"ק, עיין מ"ש ר' שלמה מלכו בספר שמן זית זך (סימנים ג – ד), ור' שמעון אגסי בספר שם משמעון (שער טל, עמ' קעב – קעג).

### בעניין עלית הניצוצין דרפ"ח

עד רום המעלות

בספר עץ חיים (שער כט, פרק ג) כותב מהרח"ו – "כל עליית מ"ג צריך שתעלה מלמטה למעלה ממדרגה למדרגה, וזה יעורר לזה לזה עד רום המעלות".

בספר שער הפסוקים (פר' וירא) כותב הוא ז"ל בעניין היחודים, וז"ל בקצרה: ודע כי אין זו"ן מזדווגים שום זווג כלל עד שבתחלה יזדווגי או"א, וגם או"א אינם מזדווגים עד



שבתחילה יזדווג א"א מיניה וביה כנודע, וכך עד"ז עד רום המעלות, עד המאציל העליון הנקרא אין סוף וכו', כי הא"ס לבדו יכול לחדש בכל יום תמיד אורות חדשים, עכ"ל.

ובספר שער המצות (פר' בהר) כותב הוא ז"ל בעניין עלית העולמות – "וכן עד"ז עד רום המעלות עד המאציל העליון".

בספר נהר שלום (דף כז ע"ג) מפרט הרש"ש, וז"ל: ואז עולים כל הבירורים עם נשמת עתיק לעשר שרשים שלהם שבמל' דעקודים, ומשם לנה"י דעקודים, ומשם לחג"ת ומשם לחב"ד, ומשם לשרשי הנקודות שבפנימיות החוזה דא"ק שעל גבי הפרסה, עכ"ל, ועל זה עיין מ"ש ר' חיים דילה רוזה בספר תורת חכם (דף טז ע"א-ב).

ובספר מעיל אליהו (עמ' צב) כותב ר' אליהו סלימאן מאני כי המעלות הנו' שמעתיק ומעלה עד ע"ב ס"ג דא"ק נקראים רום המעלות בערך מה שלמטה מהם.

וב"ה נרשום עוד מספר לשונות ר' חיים דילה רוזה מתוך ספר תורת חכם: "עד רום המעלות שהוא כתר דכתר דא"ק" (דף ה ע"א; טז ע"א), "עד רום המעלות שהוא עתיק דא"ק דא"ק" (דף יז ע"ב), "עד רום המעלות, דהיינו המלכות שבאחורי חב"ד דא"ק שצריך לעלותה עד א"ס" (דף כז ע"ב).

### בעניין עלית הניצוצין דרפ"ח

עד ע"ב וס"ג דא"ק או רק לזו"ן דא"ק

השאלה היא עד היכן עולים הבירורי רפ"ח דפנים – עד ע"ב ס"ג דא"ק, או רק עד לזו"ן דא"ק.

בספר נהר שלום (דף כג ע"ג-ד) מבאר הרש"ש, וז"ל: גם נודע כי ישראל נק' בנים דזו"ן, וכל מה שאנו מבררים ע"י התפילות והמצות הוא מבחי' בירור המלכים דזו"ן ומבחי' הנשמות להעלותם לאו"א להתקן, ואז ניתן כח לזו"ן ומבררים גם הם מבחי' האחוריים דאו"א ויש"ס ותבונה ומעלים אותם ועולים עם הבירורים דזו"ן לאו"א, והבירורים דזו"ן נשארים באו"א להתקן ובירורים דאו"א עולים לא"א, וכעד"ז או"א מבררים מחלקים א"א וא"א מעלה אותם לעתיק להתתקן, וכעד"ז מפרצו' לפרצוף, כי כל פרצו' תחתון הוא נק' ז"א שהוא בן בערך הפרצוף שעליו, והוא מברר חלקי בירורי הפרצוף שעליו ומעלה אותם לפרצו' העליון שע"ג פרצוף שעליו להתתקן, כמבואר בע"ח ובס' מ"ש ש"ב ח"ב פ"ו ע"ש, וכן עולים עד רום המעלות ואז מזדווגים ע"ב וס"ג דא"ק, ואז נמשכים ויורדים כלים ואורות דיי"ס דמ"ה עם ט"ס תשלום יי"ס דב"ן המתייחסים לאותם הבירורים שעלו, עכ"ל.

ובהקדמת רחובות הנהר (דף ה ע"א) מבאר הרש"ש, וז"ל בקצרה: וכמה שכתבנו נתבאר והובנו השני עניינים הנו"ל שכתב הרב ז"ל, הא' מ"ש במ"ש ש"ב ח"ג פ"ח, כי הבירורים דכל פרצוף תחתון עולים להתברר ולהתתקן ע"י הפרצוף עליון שעל גבי

הסמוך לו בלבד, כגון מנפש לרוח או מרוח לנשמה וכיוצא, ואי אפשר לשום בירור לעלות להתתקן ע"י פרצוף יותר עליון, כגון מנפש לנשמה או מרוח לחיה וכיוצא, רק ע"י הפרצוף שעליו וכנז"ל. והשני מ"ש בש"ב ח"ג פ"א ובכמה מקומות, כי כל הבירורים צריכים לעלות להתברר ולהתתקן ע"י שורשם העליון שהם הטעמים העליונים דע"ב וס"ג דפנימיות דא"ק וכנז"ל. ובמ"ש יובנו כי שניהם דברי אלהים חיים אמת ושניהם כאחת טובים, ואי אפשר לזה בלא זה וכו'.

ואע"פ שנתבאר לעיל כי הבירורים דזו"ן דאצי' נתקנו ע"י חו"ב דזו"ן דאדם קדמון ולא עלו לע"ב וס"ג דא"ק, הנה כבר נתבאר לעיל בקיצור ולקמן יתבאר באורך, כי החו"ב דזו"ן דאדם קדמון נתקנו ונעשו מזו"ן דחו"ב שהם ע"ב וס"ג דאדם קדמון, וכן החו"ב דבינה דא"ק שע"י נתקנו בירורי ישו"ת נעשו מבינות דע"ב וס"ג דא"ק, וכן חו"ב דחכמה דא"ק שע"י נתקנו בירורי או"א עילאין נעשו מחכמות דע"ב וס"ג דאדם קדמון, וכן חו"ב דכתר דאדם קדמון שע"י נתקנו בירורי א"א נעשו מכתרים דע"ב וס"ג דאדם קדמון, נמצא שכל הבירורים דכל פרצופי האצי' נבררו ונתקנו ע"י ע"ב וס"ג דאדם קדמון, אלא שבירורי כל פרצוף נבררו ונתקנו ע"י ספירות המתייחסות אליו מע"ב וס"ג דא"ק וד"ל, עכ"ל.

בספר עלי נהר (אות נב, עמ' נג) מבאר ר' נסים הררי רפול, וז"ל: מבואר בהקדמה ובפרט בדף ק"א ע"ב [בנר"מ דף ה' ע"א] בד"ה ואעפ"י וכו', שהבירורים אינם עולים לע"ב וס"ג דא"ק רק לזו"ן דא"ק, ומ"ש בדברי הרב שעולים לע"ב וס"ג היינו משום דחו"ב דזו"ן נתקנו מזו"ן דחו"ב ועי"ש.

אבל בסידור מבואר שהבירורים עלו עד למעלה, וחוזרין ומוציאין המ"ה וב"ן מהמצח והעין דא"ק, וחוזרים להמשיכם בתחלה לכח"ב דזו"ן דא"ק כיון דהמוחין הם נמשכין דרך עי"ו וא"א ואו"א וישו"ת דרך בינות שלהם לבינה דבינה דזו"ן ולוקחים הצלמים מפרצופים הנזכרים, א"כ צריך לזווג הזו"ן דא"ק ולהמשיך המוחין הנזכרים מלובשים בצלם כתר דבינה דזו"ן דא"ק, ומשם נמשכים לא"א ומשם חוזרים ונמשכים לחכמה דבינה דזו"ן דא"ק, ואח"כ חוזרים לאו"א עילאין שעומדים מלבישים לחכמה דזו"ן דא"ק הנז' וחוזרים וממשיכים אותם לבינה דבינה דזו"ן דא"ק ואח"כ לישו"ת כנז' שם באורך וברוחב, עכ"ל.

וכנ"ל בספר פתח עינים (כוונות ק"ש דיוצור, תיבת אחד, אות יא, דף חי ע"ב-ד) מסכם ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו את דברי הרש"ש הנ"ל, וז"ל: נמצא כי הברורים דזו"ן דאצילות נתקנו ע"י חו"ב דזו"ן דא"ק, ולא עלו לע"ב וס"ג דא"ק, כי חו"ב דזו"ן דא"ק נתקנו ונעשו מזו"ן דחו"ב שהם ע"ב וס"ג דא"ק. וכן החו"ב דבינה דא"ק שעל ידם נתקנו בירורי ישו"ת נעשו מבינות דע"ב וס"ג דא"ק, וכן חו"ב דחכמה שעל ידם נתקנו בירורי עילאין נעשו מחכמות דע"ב וס"ג דא"ק, וכן חו"ב דכתר דא"ק שעל ידם נתקנו בירורי א"א נעשו מכתרים דע"ב וס"ג דא"ק. נמצא שכל הברורים דכל פרצופי האצילות נבררו

ונתקנו ע"י ע"ב ס"ג דא"ק, אלא שברורי כל פר' נבררו ונתקנו ע"י ספירות המתיחסות אליו מע"ב וס"ג דא"ק וד"ל, עכ"ל.

### בעניין עלית המוחין דפנים דאח' למ"ן

דחכמה בלבד או דח"ב חו"ג

עד תיבת באהבה כל עסקנו בבחי' מוחין של שרש חכמה דכתר, ושאלה היא איך מביאים שאר שרשי המוחין – בינה וחו"ג דכתר – מבלי להעלות בירורי רפ"ח של אותן בחי'.

בספר עלי נהר (אות מח, דף טו ע"ב [בנד"מ עמ' מח]) מבאר ר' נסים ההרי רפול, וז"ל: לפי מ"ש בהקדמת רחובות הנהר שהבאתי לעיל, שכל מוחין דשאר השרשים הם באים משורש החכמה (אף שלא נראה כן מהסידור, אלא שנמשך כל שורש ושורש משורש שכנגדו בישו"ת ולא מהחכמה). ולא עוד אלא יש להכריח שמסתלקים גם הם בסוד מ"ן להמשיך מוחין דפנים שלהם, דאל"כ כיצד נמשכין מוחין דפנים בלי העלאת מ"ן. ואף שבאהבה אין כתוב בסידור רק להעלות מ"ן מהיכל אהבה דהק"ק מרפ"ח דפנים דבינה דזו"ן עד זו"ן, ולהעלותם עם פרצוף האחור דחכמה דכתר דז"א ולהוציאם מתוכו, מ"מ מוכרח הדבר ליאמר ואף שאין אנו מכוונים בו, וי"ל כיון שהעיקר הוא שורש החכמה לא עלו בשם שאר השרשים, עכ"ל.

ושם (שם, הערה פה) מובא מהשד"ה – ר' שאול דוויך הכהן, וז"ל: שד"ה. ונלע"ד לפרש אם אפשר שהשורש של בינה וחו"ג דז"א הם מלבשים מבחוץ על חכמה דכתר דז"א, והם בינה וחו"ג דכתר דנה"י דישו"ת, ועליהם ילבישו בינה וחו"ג דכתר דז"א, כל בחינה לבחינה המתיחסת אליה, וכעין שכתוב בהקדמת באהבה שבינה דזו"ן דא"ק ודעתיק ודא"א מלבושים לחב"ד דאו"א תוך ישו"ת. וא"כ יבוא ההמשכה משורש חכמה דכתר ע"י שרשים שלהם שהם בינה וחו"ג דכתר דנה"י דישו"ת המלבישים אותו לבינה וחו"ג דכתר דז"א, ודו"ק כי קצרתי (מדפו"י), עכ"ל.

בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קיז, דף כו ע"א) מבאר ר' רחמים דוד שרים, וז"ל בקצרה: השאלה היא באהבה דעמידה, בזמן שעלו מוחין פנים דאח' שהיו על רישא דז"א למ"ן לע"ב וס"ג דא"ק, עלו כל מוחין דאח' של חו"ב חו"ג, או עלו דוקא מוחין דפנים דאח' דחכמה לע"ב וס"ג וכו'.

תשובה. כתב הרב עלי נהר ד' ט"ו אות מ"ח בסופו ד"ה והנה וכו', ולעיקר קושיתו עפ"י סדורנו יש לישיבה רויח, והוא כיון שמוחין דאח' דחכמ' דכתר עלו בסוד מ"ן במלת באהבה, ממילא נסתלקו גם ו"ק דאח' דשורש בינה וחו"ג דכתר שהיו בחב"ד חג"ת דז"א, שהעיקר היא שורש החכמה, וכיון שנסתלקה ממילא גם הם נסתלקו וכו', ולא עוד אלא יש להכריח שמסתלקים גם הם בסוד מ"ן להמשיך מוחין דפנים שלהם וכו' [ע"כ דברי עלי נהר].

נמצא אחר שעלו המוחין דפנים דאח' של כולם לע"ב וס"ג ובאים כל המוחין אחו"פ דפנים דחו"ב וחו"ג על רישא דז"א כו', עכ"ל ומעיין זה כותב שוב שם (ח"ב, סימן קלג, דף לב ע"ב).

### עוד בעניין עלית המוחין

בראש השנה מכוונים כי עולות למ"ן ד' בחי' מוחין ממעל רישא דז"א, וכאן בתיבת באהבה של תפלת ימי חול עולות רק ב' בחי' – אח' ופנים דאח'.

בספר תורת חכם (דף קסב ע"ב – קסג ע"א) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: ועם האמור מובנים דברי הרב ז"ל שבדרוש ז' מדרושי ר"ה, כתב שעולים כל הד' מוחין דזו"ן מ"ן בעת תקיפת שופר, וכ"כ בפ"א דשער הנסירה, וכ"כ בדרוש ח' וז"ל, אחר התקיעה העיטרא דחסד ממשיך אליו אותם ב' מוחין שהם בינה ועיטרא דגבורות שנסתלקו ע"י נה"י דאימא למעלה, ומורידין עד מקומו שהוא עומד שם ברישא דז"א בסוד אור מקיף, ואז נמצאו כל ד' מוחין בסוד אור מקיף על גבי רישא דז"א, עכ"ל. זה מדבר אחר שעלו כל הד' מוחין דז"א למ"ן, אז נודווגו או"א וירדו תחילה החכמות והחסדים על גבי רישא דז"א, ואז החכמות והחסדים המשיכו והורידו למטה תרין מוחין דבינות וגבו' על גבי רישא, וכמו שמפרש אח"כ ב"פ וכן בפ"א דשער הנסירה. ואילו בספר עולת תמיד כתב שאינם עולים למ"ן כי אם החכמות והחסדים שכיוון שהזווג הוא לצורך הנוק' די שהז"א לבדו יעלה מ"ן.

ונראה שבספר הכוונות מדבר בזו"ן דמ"ה, שם עולים כל ד' מוחין למ"ן מפני שהם בחינת חסד, וזהו שכתב בספר הכוונות ובפ"א דשער הנסירה שנמשכים שני מנצפ"ך מאבא, ר"ל מאו"א דצד מ"ה הנקראים שניהם בשם אבא כי אבא כלו מ"ה. ובספר עולת תמיד מדבר בזו"ן דב"ן שהם בחינת דין, ואינן יכולין לעלות בסוד מ"ן אלא דוקא החכמות והחסדים שבהם, וזהו שכתב שכיון שהם לצורך הנוק' די שהז"א לבדו יעלה מ"ן, ר"ל שזו"ן דב"ן נקרא בערך הזו"ן דמ"ה בחינת נוק' בערך הכולל, שהרי אנו רואין שנמשכים המוחין בשופר לצורך שניהם, ולכן לא כתב בעולת תמיד שנמשכים השני מנצפ"ך מאבא, עכ"ל.

ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, סוף אות ו, דף לח ע"ג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: ובענין עליית מ"ן בתפלות החול במלת באהבה – חכמות וחסדים לאו"א, אבל בינות וגבורות אינם עולים למ"ן עמהם, רק נכנסים תוך לאה ורחל, ובכוונת ר"ה והיה"כ מציינו שעולים גם הבינות וגבורות למ"ן עם החכמות וחסדים לאו"א. כבר כתבתי בזה באורך בקונט' ש"ש ח"ג בדרוש ח' דר"ה אות ט"ו [דף קכט ע"ג, ד"ה שם ואז] יע"ש. ועיין בספר תו"ח דקס"ב סע"ב, דהקשה כן ותירץ דזה שעולים כל ד' למ"ן הוא דבחינת מ"ה וזה שבחול ב' דוקא הוא בב"ן, ולע"ד צ"ע דבריו.

[עייין שער הכוונות דרוש ב' דעמידה, דשם ביאר דכשהוא לצורך הנוקבא אז ז"א לבד עולה למ"ן [והם חכמות וחסדים] יע"ש ובדרושי הלילה דרוש ג' ודרוש א' דר"ה דקל"ג סע"א [דצ"א]], עכ"ל.

עוד נזכיר בעניין עלית המוחין דפנים דאח', כי עלית בחי' מוחין על מנת להביא מוחין אחרים חדשים היא כמין מיתוק של הבחי' העולה למ"ן ומביאם (עייין הנסירה של ראש השנה).

### בעניין הזווג דע"ב וס"ג דא"ק

בספר מעיל אליהו (עמ' צב, בנד"מ עמ' צג) כותב ר' אליהו סלימאן מאני, וז"ל: ד"ה ויכוין לזווג ע"ב ס"ג דא"ק וכו'. הנה ברוב הסידורים מצויר בכאן ע"ב ס"ג ושילוב אהי"ה הוי"ה, אמנם בסידור ישן מסודר ע"ב ס"ג והוי"ה אהי"ה ואהי"ה הוי"ה, שנראה שפירט זווג זה לב' בחינות – חיצוניות ופנימיות, ועיין תו"ח דף טז ע"ב, וצריך להתישב, וכן מסודר שניים בכוונת באהבה, עכ"ל.

בספר פתח עינים (כוונת ק"ש דיוצר, תיבה אחד, אות יג, דף יט ע"ג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: ועוד למה זה שבק"ש הזווג דע"ב ס"ג דא"ק הוא זווג כפול פנימי וחיצון, ר"ל בתחילה כתב הוי"ה אהי"ה אהי"ה הוי"ה בשילוב, וכן בק"ש שע"ה במלת אחד, ושם ג"כ במלת בשכמל"ו כתב כן, ולא כן בעמידה במלת באהבה שהוא פנימיות, וכתב דוקא איהיה"ה כזה. ועוד שמעתי מקשים למה זה כפול בזווג דא"ק, ולא בנה"י דעתיק וחג"ת דא"א וב' מזלין, עכ"ל.

ואת דבריהם מזכיר ר' ששון מזרחי בקצרה בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צב), וז"ל: (עד, א) זיווג ע"ס דא"ק ומסודר אהי' הוי' בשילוב. ועי' פת"ע דיי"ט ע"ג ד"ה ועוד וכו', דמאי שנא העמידה מכל שאר המקומות שמסודר פני' וחי' – אהי' הוי' והוי' אהי', לא כן בעמידה. וע' מע"א דצ"ב ע"א [בנד"מ עמ' צג] ד"ה ויכוון לזיווג וכו', שכ' וכן מסודר שנים בכוונת באהבה ע"ש, עכ"ל.

### בעניין ירידת המוחין מא"ק

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ז, דף טל ע"א) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: ועיין לעיל בכוונות ק"ש במלת אחד אות כ"ב, ושם כתבתי הפרש המשכת הטיפה לצורך מוחין איך היא בא מע"ב ס"ג דא"ק, אבל טי' הולדה בין דאו"א הנמשך בק"ש ובין דזו"ן הנמשך בברכת שים שלום היא נמשכת מחסדים דדעת דע"י יע"ש, עכ"ל.

ועיין מ"ש ר' ששון מזרחי בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צב – צג), כי שם רושם "קצת שאלות מחוסר ידיעה מספיק אפי' בפשט הדברים", עיי"ש.

## בעניין סדר ירידת המוחין

דברי בעמ"ס תורת חכם

היות ועל סמך מה שהוא ז"ל כותב נעשים מספר תיקונים בסידור בתיבת באהבה בכותרות של סדר ירידת המוחין, לכן לפני שנפנה ב"ה לדברי המפרשים בעניין אותם תיקונים בפסקאות הבאות, נביא כאן את דברי ר' חיים דילה רוזה בספר תורת חכם.

שם (דף יז סע"ב – יח ע"ב) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ובזה נבא להבין דברי מורינו הרב ז"ל שכתב דברים שתומים בעמידה בענין המשכת המוחין, שכתב שמזדווגים נה"י דכתר דבינה דזו"ן דא"ק, ונמשכים לנה"י דבינה דעתיק, ר"ל לנה"י דכתר דבינה דעתיק, ויכוין כי אז נבקע יסוד דע"י ומתגלים כל החורג תוך חג"ת דא"א, ר"ל תוך חג"ת דכתר דבינה דא"א.

וזו הבקיעה, ר"ל שנזדווגו יעקב ורחל דעתיק ונתנו מוחין לחג"ת דכתר דבינה דא"א.

וז"ש הרב ז"ל שנזדווגו הנה"י דזו"ן ודעתיק, לאו דוקא נה"י, אלא ר"ל כל פרצופי דכתר דבינה שלהם והמשיכו המוחין מחיצו' שלהם הנקראים בשם נה"י, וכן החג"ת דא"א ר"ל כתר דבינה דא"א דכללות הפרצופים [דף יח ע"א] אלא מפני שהחג"ת דא"א לפי הפשט של הסוד אף שאינו כן כמ"ש הרב ז"ל במבוא שערים ש"ג ח"ב פ"ב לכך קראם בשם חג"ת, והראיה לזה שמחג"ת דא"א נמשך הטיפה לתרין מזלין נוצר ונקה, והדיקנא היא החכמה סתימאה שהיא מהג"ר דא"א, אלא שהכוונה היא שמפנימיות א"ק ואבי"ע דכתר דבינה דא"א נמשך הטיפה לדיקנא, שהוא חיצו' דכתר דבינה דא"א.

ומ"ש שנעשים אבא ויש"ס פרצוף אחד וכן אימא ותבונה, הסתיר בכאן דבר שמחג"ת דא"א הנז' נמשך לתרין מזלין שהוא חיצו' כתר דבינה דא"א ומשם לאו"א וישסו"ת ונעשים פרצוף אחד, ואלו או"א וישסו"ת הם כתרם דבינות שלהם.

ומ"ש שנעשו פרצוף אחד, ר"ל שקבלו הו"ק דאו"א הנקראים בשם ישסו"ת וקבלו ג"ר מנוצר ונקה, שנקראים ג"ר ואו"א בערכם. וכן או"א ממשיכים מוחין לישסו"ת, ונקרא שנעשים גם או"א וישסו"ת דכללות פרצוף אחד, וכן הוא הענין בלאה ורחל כמ"ש בשער ההקדמות שהכל ענין אחד דומה בדומה יע"ש, כל זה מדבר בכתר דבינה דז"א, הרי נתקנו כתר דא"ק דפרצוף כתר דבינה דז"א, שזה הזו"ן דא"ק נעשו א"ק דז"א ועתיק, דהיינו כתר דבינה דעת"י וכתר דבינה דא"א דז"א וכתר דבינה דאו"א דז"א, ומזדווגים או"א הנז' וממשיכין מוחין לכתר דבינה דזו"ן, כל זה חסר מלשונו כדי להעלים ולהסתיר הענין.

ומ"ש אח"כ ואז יכוין לזווג חב"ד דנה"י דבינה דעתיק, ר"ל חב"ד דנה"י דכתר דבינה דעת"י, וחסר כאן חב"ד דנה"י דבינה, דהיינו דכתר דבינה דזו"ן דא"ק, והכוונה היא שצריך לעשות זווג שני, דהיינו דכתר דבינות דע"ב ס"ג דא"ק ודזו"ן דא"ק ודעת"י ודא"א ודתרין (בב') מזלין ואו"א וישסו"ת וזו"ן, כדי להמשיך מוחין לחכמה דבינה

דז"ן דא"ק, והחכמה דבינה דעת"י ודא"א ודתרין מזלין ודאו"א וישסו"ת ודז"ן. והכוונה שכשקבלו הכתרים דבינות דפרצופים הנז' המוחין הנז' המשיכו ע"י זוג חיצוניותם לפרצופי החכמות דבינות, כי כן הוא הכרח כמ"ש הרב ז"ל בשער י"ט שער אנ"ך פ"ח יע"ש, ואח"כ נזדווגו פרצופי החכמות דבינות והמשיכו המוחין לבינות דבינות של כל הפרצופים הנז' והמשיכו המוחין לפרצופי החו"ג דבינה של כל הפרצופים הנז', שהם נקראים בשם ז"ן של כלם, ובכל המשכה והמשכה של מוחין של כל הבחינות הסדר הוא כן שנמשכים מע"ב ס"ג דא"ק לזו"ן דא"ק ומשם לעת"י ומשם לא"א ומשם לתרין מזלין ומשם לאו"א ומשם לישסו"ת ומשם לזו"ן של אותו הפרט, בין בכתר דבינה בין בחכמה דבינה בין בבינה דבינה בין בחו"ג דבינה שהם הזו"ן, והוא כמ"ש שכתר דבינה דז"ן דא"ק הוא נעשה א"ק לכתר דבינה דז"א, וכתר דבינה דז"א דעת"י הוא נעשה עת"י דכתר דז"א דבינה, וכתר דבינה דז"א דא"א הוא נעשה א"א דכתר דבינה דז"א, וכתר דבינות דז"א דאו"א וישסו"ת הוא נעשה או"א וישסו"ת דכתר דבינה דז"א, וכתר דז"א דבינה דתרין מזלין נעשה תרין מזלין דא"א דבינה דז"א, וזו"ן דכתר דבינה הם משלו והשאר הוא מקובץ משאר הפרצופים, וכן בחכמה דבינה וכן בבינה דבינה וכן בחו"ג דבינה, נמצא שהזו"ן דכתר דבינה מקבלים מוחין מכל הפרצופים העליונים מהם, וכן הזו"ן דחכמה דבינה, וכן הזו"ן דבינה דבינה, וכן הזו"ן דחו"ג דבינה, כמ"ש מורי הרב ז"ל בהקדמה וז"ל, וזה בכללות, אמנם הענין היה בפרטי פרטות שאפשר לפרט, עכ"ל [של הרש"ש].

ומ"ש שהע"ב ס"ג דא"ק נמשכים הנרנח"י לנה"י דבינה דזו"ן דא"ק, הוא על דרך שכתב בשער ל' שער הפרצופים דרוש ה', שהנה"י נשלמים ל"י"ס ע"י סופי החג"ת וסופי סופי החב"ד ע"ש, כך הוא זה הא"ק. ופרצופי האצילות של זה הכתר דבינה הע"ב ס"ג דא"ק שלה יהיה במשל מנה"י דנה"י דע"ב ס"ג, והזו"ן של א"ק שלה יהיה מנה"י דנה"י דזו"ן דא"ק, והעתיק [דף יח ע"ב] שלה יהיה מנה"י דעת"י, והא"א שלה יהיה מנה"י חג"ת דא"א וכו', והצטננות דירכין דאימא יהיה בכל בחינה ובחינה, וזה ההצטננות דירכין הכוונה היא שכבר כתב מורי הרב ז"ל שכל ג"ר דכל פרט נקרא אורות בערך הו"ק של אותו פרט, א"כ הכוונה היא שעלו הג"ר של הנה"י הנקראים אורות בסוד מ"ן, והלבישו לחג"ת דאימא והו"ק נשאר ונעשו פנימיות לפנימיות חב"ד פרצוף התחתון מהם שנעשה להם בחינת פנימיות. והנה"י החדשים פירש הרב ז"ל שער י"ד שער או"א פ"ט שהם לפני מן הנה"י הישנים, ומהם נעשו כתר דז"א, כי הכתר הוא לפני מנה"י, ומן המלכות של הנה"י החדשים נעשה כתר דרחל שזו המלכות של הנה"י החדשים הם בחינת ישסו"ת של הנה"י החדשים ומהם מקבלים מוחין דכתר דיעקב ורחל, עכ"ל.

## בעניין סדר ירידת המוחין

לנה"י דכתר דע"י

בסידור המודפס (ח"ב, דף עד ע"א) כתוב שלאחר יציאת י' ספי' דמ"ה ממצח דא"ק ותשלום ספי' דב"ן מעיני א"ק והמשכתם לנה"י דחכמות דכתרים דבינה דמ"ה וב"ן דזו"ן דא"ק, שיש לכוין – "להמשיכם לפר' נה"י דבינה דעתיק".

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ז, דף טל ע"א) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: אך קשה דמהקדמת הסדור נראה דזו"ן דא"ק אינם שוים בהלבשתם תוך עתיק יומין בשוה, שהרי כתב להמשיך לנה"י דכתר דבינה דזו"ן דא"ק ומשם לנה"י דבינה דע"י, ולא נקט לנה"י דכתר דבינה דע"י יע"ש, משמע מזה דאינם שוים בהלבשתם זת"ז בשוה. ואילו משם בהקדמת רחובות הנהר הנז"ל דצ"ד נראה דאפילו א"א הוא שוה לזו"ן דא"ק בכל בחינותיו כתר עם כתר וכו' ומל' למלכות יע"ש כנו"ל. ואפילו אם נאמר דכאן במלת באהבה ט"ס נפל, וצ"ל ומשם לנה"י דכתר דבינה דע"י, מ"מ קשה דהלא קימ"ל דאין א"א שוה לבחינת עתיק, דאין א"א מלביש לע"י רק מחג"ת שבו ולמטה כנו' בכל מקום בדברי הרב זלה"ה, וא"כ איך כתב שם בהקדמת רחובות הנהר דזו"ן דא"ק תוך ה"פ א"א דאצי' שוה בשוה, הלא אינו שוה אלא ע"י ולא א"א, עכ"ל.

ובהוצאות של סידור המודפס שבהן הכניסו המדפיסים תיקונים בגופן אחר (שם), תיקנו – "להמשיכם לפר' נה"י דכתר דבינה דעתיק", והוא עפ"י מ"ש ר' חיים דילה רוזה בספר תורת חכם (דף יז סע"ב) – "לנה"י דבינה דעתיק, ר"ל לנה"י דכתר דבינה דעתיק", ולשונו מובא שם בהערת שוליים.

## בעניין סדר ירידת המוחין

לחג"ת דכתר דא"א

בסידור המודפס (ח"ב, דף עד ע"א) כתוב שלאחר המשכת המוחין לנה"י [דכתר] דבינה דע"י, יש לכוין – "להמשיכם לפר' חג"ת דבינה דא"א ... ולהמשיכם לתרין מזולין", וכידוע הדיקנא קדישא דא"א היא למעלה מחג"ת שבו.

בסידור רחובות הנהר תיקנו – "להמשיכם לפר' חג"ת דכתר דבינה דעתיק", עפ"י מ"ש ר' חיים דילה רוזה בספר תורת חכם (דף יז ע"ב – יח ע"ב), וז"ל בקצרה: ומתגלים כל החו"ג תוך חג"ת דא"א, ר"ל תוך חג"ת דכתר דבינה דא"א וכו', והראיה לזה שמחג"ת דא"א נמשך הטיפה לתרין מזולין נוצר ונקה, והדיקנא היא החכמה סתימאה שהיא מהג"ר דא"א, אלא שהכונה היא שמפנימיות א"ק ואבי"ע דכתר דבינה דא"א נמשך הטיפה לדיקנא, שהוא חיצו' דכתר דבינה דא"א, עכ"ל, ולשונו מובא בסידור המודפס (שם) בהערת שוליים.



ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ז, דף לח סע"ד) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: אמנם מ"ש "ומשם לחג"ת דא"א", לא זכיתי להבין להלא לפי מ"ש שם בהקדמה היה צריך לומר "ומשם לחג"ת דכתר דבינה דא"א". אח"כ ראיתי להרב תו"ח ד"יז ע"ב שכתב וז"ל, תוך חג"ת דא"א, ר"ל תוך חג"ת דכתר דבינה דא"א וכו' יעש"ב.

עוד מ"ש בהקדמת הסדור ומשם לב' מזלין ומשם לאו"א, איך יתכן דמחג"ת דא"א נמשך לדיקנא, והלא הדיקנא היא למעלה מחג"ת, ואיך עולה הטיפה ממטה למעלה. ועיין בספר אמת ליעקב דס"ד אות ס"ח [אצ"ל עח], ובספר תו"ח דף י"ז סע"ב, דכתב שדיקנא ר"ל מוחא סתימאה שורש הדיקנא יע"ש. יפה שעה דצ"ה סע"ב, ועיין מ"ש בקונטריסי ש"ש ח"ב בשכ"ט פ"ו אות ו', עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רכט-רל) מסכם ר' שריה דבליצקי בעניין סיבת הוספת התיבת כתר, וז"ל: הטיפה עוברת מנה"י דעתיק לחג"ת דאריך, ומשם נמשכת לתרין מזלין דדיקנא, הקשו כל המפרשים, איך נמשכת מלמטה למעלה, והרי התחלת הדיקנא הוא במקום גבוה יותר מחג"ת דאריך, ומשום קושיא זו סידר הרש"ש, דמה שאמרנו נה"י דעתיק, הכוונה היא על נה"י דכתר דעתיק, ומ"ש שזה עובר משם לחג"ת דאריך, הכוונה היא שזה עובר לחג"ת דכתר דאריך, ואם כן אתי שפיק, שזה יכול אח"כ להימשך הלאה לצד מטה לדיקנא דאריך.

ולפי זה מובן למה גם בזו"ן דא"ק הוא סידר בנה"י דכתר שלו, והטעם, דלאחר דהכריח שכן צריך להיות בכתר דעתיק הרי בהכרח צריך להיות כן גם בכתר דזו"ן דא"ק, כי עתיק וזו"ן דא"ק מתלבשים זה בתוך זה שווה בשווה בכל הפרטים, עכ"ל.

וכן מקשה ר' יעקב הכהן החסיד בספר וערך הכהן (מקורות וביאורים לסידור הרש"ש ז"ל, עמ' קטו – קטז), אמנם כותב תירוץ אחר לגמרי והוא שזיווג דחג"ת דא"א גורם זיווג דמו"ס לירד משם מוחין לב' מזלין דדיקנא קדישא דא"א, וז"ל: משי"ל במ"ש בכוונת אחד שאחר שמזדווגים הנה"י דעתיק וחג"ת דא"א יורדים המוחין לב' מזלות ואח"כ לאו"א. קשה דאיך יוצאים מנה"י דעתיק ומחג"ת דא"א לב' מזלות שהם למעלה מחג"ת דא"א, לק"מ שכבר כתב הרב ז"ל בשער מאמרי רשב"י בפ"י אדרא זוטא בדף ס"ב ע"ב וז"ל: והנה גם נה"י דעתיק הגנוזים בתוך חג"ת דא"א גם הם מזדווגים וכו', ואז ירדה הטיפה ההיא הכלולה מנו"ה דעתיק הגנוזים בחו"ג דא"א וגורמים זיווג גם בא"א כנ"ל, ואז נמשך גם מן המו"ס דא"א דרך ב' המזלות אל המוחין דאו"א המלבישים לחו"ג דא"א, עי"ש שהאריך וגם בשער הנסירה פ"ד.

(נמצאו) [נמציון] למדים שהזיווג דחג"ת דא"א גורם זיווג במו"ס לירד משם דרך ב' המזלות לאו"א, והכוונה שכתב הרב שם דכל אלו הזיווגים הוא ע"י יסוד דא"א שהוא נתעורר וגרם זיווג בחג"ת דא"א ובמו"ס, כי מבשרי אחזה אלוה שהתעוררות היסוד

התחתון גורם התעוררות במוח האדם. ובשער הנסירה פ"ד כתב דהטעם לכל זה הוא מפני שאו"א אינם מלבישים למוחין דא"א אלא לחג"ת שבה, עכ"ל.

ושם (חידושים מלוקטים על ע"ח, אות א, עמ' צז) מבאר שוב באופן קצת אחר, וז"ל: כתב הרב ז"ל (בשער הנסירה פ"ו) והנה מזדווגים נ"ה דעתיק וכו' ואח"ך נמשכת טיפה ההיא עד מזלא דדיקנא דא"א מזל הח' ונותנה בזיווג למזל הי"ג ומשם נמשכת למוחין לאו"א וכו' עכ"ל, וקשה דאיך מחג"ת דא"א נמשכת הטיפה לדיקנא והלא הדיקנא היא למעלה מהחג"ת דא"א.

אמנם ראיתי בשער מאמרי רשב"י ז"ל (בפי' אד"ז בדף ס"ב) שכתב הרב ז"ל והנה גם הנה"י דעתיק הגנוזים תוך חג"ת דא"א גם הם מזדווגים, ואז ירדה הטיפה ההיא הכלולה מנ"ה דעתיק הגנוזים בחו"ג דא"א וגורמים זיווג גם בא"א, ואז נמשך גם מן המו"ס דא"א דרך ב' המזלות אל המוחין דאו"א המלבישים לחו"ג דא"א וכו', והענין דכל אלו הזיווגים הוא ע"י יסוד דא"א שהוא מעורר נגדם זיווג בחג"ת דא"א ובמו"ס, כי מבשרי אחזה אלוה שהתעוררות היסוד התחתון גורם התעוררות במוח האדם וכו' עיי"ש שהאריך בזה.

נמצינו למדין דמ"ש בע"ח ואח"כ נמשכת הטיפה ההיא עד הדיקנא, רוצה לומר דאחר שנעשה הזיווג דחג"ת דא"א על ידי היסוד דא"א שנתעורר, גם מעורר למו"ס ויורד הטיפה ממו"ס לב' המזלות, ואחר כך נמשכת מוחין לאו"א.

אח"ז ראיתי בשער הנסירה הנז' שכתב גם כן שהיסוד מעורר למו"ס ונמשכים המוחין לב' המזלות ואח"כ לאו"א. [א"ה עיין מזכיר שלום מערכת נ' אות מ"ג].

ועפ"ז נבין דברי מורינו הרב החסיד שכתב בכוונת באהבה, אחר זיווג ב' המזלות, ועתה יכוין להמשיך פרצוף בינה המלובשת עיין שם.

והוא דיש להבין דלמה אחר זיווג ב' המזלות כתב ועתה וכו'. אמנם עפ"י האמור ניחא. ותחילה נפרש דמ"ש נה"י דעתיק בחג"ת דא"א אינו בעתיק הכולל אלא בעתיק וא"א דפרצוף בינה דכל הפרצופי דעתיק וא"א דאו"א, דפרצוף בינה כולל י"ב פרי' ובי"ב פרצופים שבו נה"י דעתיק בחג"ת דא"א מעורר היסוד למו"ס דפרצוף בינה, ר"ל לפר' בינה דכל הפרצופים, ויוצאים המוחין מבינה דעתיק הכולל ומבינה דא"א הכולל ומבינה דאו"א הכוללים לבינה דזו"ן, עכ"ל.

ולעומת זה, ספר תורת חכם (דף קסט ע"א) כותב עוד ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: מ"ש הרב ז"ל שהטיפה נמשכת לתרין מזלין, נראה שר"ל לתרין מזלין שבי"ג תיקוני דיקנא דיסוד דא"א, כמ"ש באומרינו זכור לנו היום ברית שלש עשרה ע"ב קס"א יחוד הברית, שר"ל יחוד ב' מזלות דיסוד דא"א שהם ע"ב קס"א, וכן יהיה בריתך זכור, זוכר הברית, עכ"ל וה' יע"א.

ועיין מ"ש ר' יעקב שלתיאל ניניו בספר אמת ליעקב (דף סד ע"ג-ד, אות עח), ושם מזכיר את דברי ר' יעקב הכהן החסיד.

## בעניין סדר ירידת המוחין

לנ"ה דע"י ולח"ג דא"א

בספר עץ חיים (שער כט, פרק ו, ח"ב, דף כג ע"ג) כותב מהרח"ו, וז"ל: והנה אז מזדווגים נ"ה דעתיק זה בזה, ונכללין זה בזה נצח בהוד והוד בנצח, ויוצא טפה ההוא בח"ג דא"א, עכ"ל.

ובסידור המודפס (ח"ב, דף עד ע"א) כתוב על המוחין שיש "להמשיכם לפר' נה"י דבינה דעתיק" ואח"כ "להמשיכם לפר' חג"ת דבינה דא"א".

בספר עלי נהר (עמ' טל) מבאר ר' נסים הררי רפול, וז"ל: אך זו היא שקשה מ"ש בסידור במלת אחד לזווג חב"ד דחג"ת דא"א וחב"ד דנה"י דעתיק, שזה הוא ממ"ש בפרק ר' משער הנסירה, ושם כתוב זווג ח"ג דא"א ונ"ה דעתיק לבד, ולא הוזכר ת"ת דא"א ויסוד דעתיק, ועיין מ"ש באמת ושלוש דף ט' [בשמ"ש שער ז"א סוף פ"ב]. ואפשר לומר משום דאין זווג אלא ע"י קו האמצעי המכריע ביניהם וצ"ע. (ועיין בנהר שלום דף ט' ע"א [בשמ"ש שער ז"א סוף פרק ב' אות ב'] שכתב כי אין הטיפה עוברת דרך יסוד דעתיק אלא דרך נו"ה שלו ע"י"ש. שוב ראיתי דבשער או"א פרק ד' מ"ב שכתוב שם שהמוחין דאו"א נעשין ע"י חג"ת דא"א ונה"י דע"י וע"י"ש), עכ"ל.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' ס) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: ובסי' כ"י א' מצאתי הגי' נ"ה דעתיק וח"ג דא"א. נראה לכאורה שהיא הגי' הנכונה, וט"ס נפל בהעתקות הסי', עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רכט) מזכיר ר' שריה דבליצקי את דבריו, ומוסיף – "שזה הגירסא נכונה המתאימה לע"ח הנ"ל".

## בעניין סדר ירידת המוחין

עד לדיקנא דא"א ואח"כ מחכמה דזו"ן דא"ק

בסידור המודפס (ח"ב, דף עד ע"א) כתוב להמשיך המוחין מפר' זו"ן דא"ק לתריין מזלין (דרך נה"י דתת דע"י וחג"ת דתת דא"א כנ"ל) ולזווגם, ואח"כ "להמשיך המוחין לפרצוף חכמה דבינה דזו"ן דא"ק וכו'".

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ז, דף טל ע"א) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: וכמו כן צ"ל מ"ש עוד בסדור "ומשם לב' מזלין ומשם להמשיך צלם המוחין הנז' לפרצוף חכמה דבינה דזו"ן דא"ק שבתוך פר' חכמה דבינה דא"א" ע"כ. אחר שכבר נמשך לחג"ת דתת דבינה דא"א ומשם גם כן לדיקנא, איך יצוייר (להיות), אחר שכבר יצא הטי' מבפנים ולחוץ לדיקנא, להיות חוזר ונמשך הטיפה לחכמה דזו"ן דא"ק וכו', ואח"כ לבינה דזו"ן דא"ק [עיין בס' אהבת השם דמרו], עכ"ל.

ושם (שם, אות ח, דף טל ע"ב) כותב שוב, וז"ל: גם כאן קשה איך יצוייר להיות אחר שכבר יצא הטיפה מבפנים ולחוץ עד או"א וישסו"ת, לחזור ולהמשיך לבינה דבינה דזו"ן דא"ק היותר פנימי, עכ"ל.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רל) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל (ובסוגריו הוספנו מה הן ההפניות לציור שבספר מחשבת צבלאל ע"י מספרים): אך אי אפשר שהמוחין לא יעברו גם בחכמה דאריך. אולם לפי הרש"ש כאן אין המוחין יכולים להכנס לחכמה דאריך 64, לפני שנכנסים מקודם לחכמה דזו"ן דא"ק 60, ואח"כ הם הולכים בעובי ישר מ-60 [חכמה דזו"ן דא"ק] ל-64 [חכמה דע"י ומשם לחכמה דא"א] ומשם ל-67 [או"א עילאין], כמו כן אחר כך כשהמוחין נכנסים לישסו"ת 68 אין הם יורדים ישר מ-67 [או"א עילאין] ל-68 [ישסו"ת], אלא עוברים מ-67 [או"א עילאין] לבינה דזו"ן דא"ק 61, ומשם ל-65 [בינה דע"י ומשם לבינה דא"א] ומשם ל-68 [ישסו"ת]. והקשה הפת"ע בדף ט"ל ע"א בד"ה וכמו ושם בע"ב ד"ה שם ולזווג, איך זה אפשרי שהמוחין יחזרו לפרצופי דזו"ן דא"ק לאחר שכבר יצאו והיו בפרצופי האצילות, ולא תירץ בזה כלום, עכ"ל.

לעומת זה, בספר אהבת ה' (דף מו ע"א) מבאר ר' יוסף סדבון – מחבר פירוש היוס"ד לספר שער רוח הקודש, את סדר המשכת המוחין, ומדבריו משמע כי הם ג' המשכות שונות מג' בחי' כח"ב דזו"ן דא"ק לג' בחי' א"א או"א וישסו"ת, וז"ל בקצרה: והשתא בבוא נרנח"י דיחידה לזו"ן הוא ע"ס הנז' לפרצופי כתר דזו"ן הבא ונתקן מחדש וכו' ר"ל נמשך מכתר דזו"ן דא"ק לכתר דע"י ואח"כ לכתר דא"א, והשתא בבוא נרנח"י דחיה לזו"ן הוא על סדר הנז' לפרצופי חכמה דזו"ן הבא מחדש וכו' ר"ל נמשך מחכמה דזו"ן דא"ק לחכמה דע"י ואח"כ לחכמה דא"א ואח"כ לאו"א, והשתא בבוא נרנח"י דנשמה לזו"ן לפרצוף בינה הבא מחדש הוא עס"ה ר"ל נמשך מבינה דזו"ן דא"ק לבינה דע"י ואח"כ לבינה דא"א ואח"כ לישסו"ת].

ולפי זה אל תתמה בפרט דפרט שזכרנו לעיל, שאחר שהמשכנו המוחין על דרך א"א, איך אחר זה ימשכו על דרך זו"ן דא"ק, ואחר שהמשכנו גם על דרך א"א ואו"א איך אח"ז ימשכו על דרך זו"ן דא"ק, כי בחחלה על דרך כתר ומשם על ע"י וא"א, ואח"כ על דרך חכמת בינתו, כי הוא חוץ מכתר דבינה דא"א ונמשכו לאו"א המכוון כנגדם, ואח"כ על דרך בינת בינתו כי הוא חוץ כדי שיבואו ע"י ישסו"ת, עכ"ל וה' יע"א.

### בעניין סדר ירידת המוחין

דרך חכמה ובינה דע"י

בסידור המודפס (ח"ב, דף עד ע"ב) כתוב "להמשיך המוחין לפרצוף חכמה דבינה דזו"ן דא"ק שבתוך חכמה דבינה דא"א וכו'", ואח"כ בהמשך כתוב "ולהמשיך המוחין הנז' לבינה דבינה דזו"ן דא"ק שבתוך בינה דבינה דא"א וכו'", ולא נזכיר שנמשכים המוחין דרך ע"י.

ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ז, דף טל ע"א) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: ודע דבחי' עי' אעפ"י שלא נזכר כאן חכמה דא"ק בתוך חכמה דע"י, ילמד סתום מן המפורש לעיל מזה, ועיין בספר נהר שלום בהקדמת רחובות הנהר דק"ד [ד"ד], דשם הרחיב הדבור. ועיין בספר תו"ח דח"י סע"ב וז"ל, מ"ש מו"ה כפי' העמידה ויורדים המוחין מן הכתר לפרצוף החכמה דבי' דזו"ן דא"ק, נראה דיש חיסור לשון, וצ"ל ג"כ שבתוך חכמה דבינה דע"י, שבתוך חכמה דבינה דא"א, שבתוך חכמה דבינה דאו"א וישו"ת, שבתוך חכמה דבינה דזו"ן, שהם בחי' או"א עי' של כולם וכו' יע"ש. ועיין עוד תו"ח ד"ל רע"ב ודפ"א ע"ב ד"ה והנה וכו', עכ"ל.

ומדבריו משמע שיש לכיין ג"כ בהמשך כי המשכת המוחין מבינה דזו"ן דא"ק לבינה דא"א עוברת דרך בינה דע"י.

### בעניין סדר ירידת המוחין

עד לאו"א ואח"כ מבינה דזו"ן דא"ק

בסידור המודפס (ח"ב, דף עד ע"ב) כתוב להמשיך המוחין לפרצוף חכמה דבינה דזו"ן דא"ק שבתוך חכמה דבינה דא"א שבתוך בינה דאו"א ולזווגם, ואח"כ כתוב "להמשיך המוחין הנז' לבינה דבינה דזו"ן דא"ק וכו'".

כנ"ל כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ז, דף טל ע"א), וז"ל: אחר שכבר נמשך לחג"ת דכתר דבינה דא"א ומשם גם כן לדיקנא, איך יצויר (להיות), אחר שכבר יצא הטי' מבפנים ולחוץ לדיקנא, להיות חוזר ונמשך הטיפה לחכמה דזו"ן דא"ק וכו', ואח"כ לבינה דזו"ן דא"ק, עכ"ל.

ושם בהמשך (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ח, דף טל ע"ב) חוזר וכותב, וז"ל: גם כאן קשה איך יצויר להיות אחר שכבר יצא הטיפה מבפנים ולחוץ עד או"א וישו"ת לחזור ולהמשיך לבינה דבינה דזו"ן דא"ק היותר פנימי, עכ"ל.

ועיין עוד מה שמבאר ר' יוסף סדבון בספר אהבת ה' (דף מו ע"א), ולשונו מובא לעיל.

### בעניין סדר ירידת המוחין

להשאיר חלקם בע"י וא"א ואו"א

בספר פתח עינים (כוונת ק"ש דיוצר, תיבת אחד, אות יג, דף יט ע"ב) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: ועוד הרואה יראה במלת באהבה דעמידה, איך הטיפה נמשך תחילה לנה"י דכתר דבינה דזו"ן דא"ק, ומשם לנה"י דכתר דבינה דע"י, ומשם לחג"ת דא"א ומשם לב' מזלין, ומשם לחכמה דבינה דזו"ן דא"ק המלוכב תוך חכמה דבי' דא"א תוך או"א, ומשם לבינה דבינה דזו"ן דא"א שבתוך בינה דבינה דא"א תוך בינה דכללות או"א וישו"ת וכו', יע"ש בסדר. ובספר נה"ש ד"ק ע"א בהקדמת רחובות הנהר, יע"ש שהאריך ככל הצורך אשר לא כן כתב עוד בשום מקום בהמשכת המוחין, והאמת הוא

דעניות במ"א ועשירות במ"א וסמך על המעיין, ולהעלים הענין גם לא כתב לכוין להשאיר חלקם בע"י וא"א ואו"א ע"ד כוונת הברכה כנודע, עכ"ל.

### בענין הצטננות נה"י דאימא

חצי ת"ת התחתון או העליון

צינון רגלי אימא הוא בקיצור נמרץ סילוק הארה מנה"י דאימא לצורך הלידה – כאן לידת המוחין, בסוד אדם כי ימות באהל (במדבר יט, יד), וכמ"ש (ברכות, דף סג ע"ב) אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, היינו התבונה הנקראת מי שממיתה עצמה על התורה שהוא ז"א.

ענינו בקצרה של אותו צינון הוא, כי כאשר בא זמן הלידה, אז בחי' האורות והרוחניות שיש בנה"י דאימא מסתלקים משם ועולים למעלה בגופה, במקום שהעובר עומד שם, ואז מתרבים האורות בבטן אימא ואין הבטן שלה יוכל לסבול אותו ריבוי האורות, ואז האורות של אימא דוחקים את האורות של הולד ומוציאים אותו לחוץ, ועוד כך שהמוחין שנמשכים לזו"ן באים מלובשים בנה"י דאימא.

את ענין הצינון מבאר מהרח"ו בספר עץ חיים (שער כ, פרק ג), שער ההקדמות (דף לד ע"א-ב), מברא שערים (שער ה, ח"ב, פרק ב, דף מו ע"א), שער הכוונות (דרושי כוונות קריאת שמע, ריש דרוש ז), והוא מוזכר בעוד מספר מקומות, ומהם: עץ חיים (שער כא, פרק א; שער כג, פרקים א-ב; שער כה, פרק ג), שער ההקדמות (דף מז ע"ג), שער הכוונות (דרושי יוה"כ, דרוש ה, דף קג סע"א), שער מאמרי רז"ל (מסכת שבת, דף א ע"ג) וספר הליקוטים (פר' חוקת, על פ' אדם כי ימות באהל).

כוונת הצינון מובאת פעמים בסידור כוונות, פעם ראשונה בקריאת שמע עבור לידת המוחין דאח', ופעם שניה כאן בתיבת באהבה עבור לידת המוחין דפנים, יש ביניהם מספר הבדלים ואין כאן המקום לעמוד עליהם.

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת באהבה, סוף אות ח) כבר מציין ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: מ"ש ואורות דחצי התחתון דת"ת ונהי"ם עולים בחצי העליון דת"ת, נת' בע"ח שכ"ה פ"ג, ושער ההקד' דס"א ע"ד, ועיין ע"ח ש"ך פ"ג, דשם אמר תחתון, עכ"ל וב"ה נרשום כאן מספר לשונות מהרח"ו בענין זה.

בספר עץ חיים (שער כ, פרק ג) מבאר מהרח"ו, וז"ל: הוצרכו להתרוקן מן האורות שלהם כדי שיתלכשו במקומם אורות המוחין דז"א, כי ב' בחי' האורות שלה ושל ז"א א"א להיות שם ביחד. והנה כאשר עולין ומסתלקין אורות הנה"י דאימא הם עולין ועומדין בחצי ת"ת התחתון דאימא עצמה, עכ"ל.

וכן מזכיר הוא ז"ל שם (שער כא, פרק א), וז"ל: רוחניות ונשמת נה"י דאימא שהם האורות שבתוכם לא נשארו שם אמנם נסתלקו למעלה ועמדו בחצי ת"ת תחתון של אמא, עכ"ל.

ועוד שם (שער כג, פרק א), וז"ל: כי הנה נת"ל כי בעת לידתו עלו אלו האורות של הכלים של נה"י דתבונה למעלה בחצי תחתון של הת"ת שלה, עכ"ל.

ובספר שער ההקדמות (דף לד ע"ב) כותב הוא ז"ל – "כי הנה הם עולים עד חצי העליון דת"ת דאימא תחת החזה, ונמצאו עומדים בחצי התחתון דת"ת דאימא".

אמנם שם (דף מז רע"ג) כותב, וז"ל: וגם זה יובן במה שאמרו רז"ל על פסוק אדם כי ימות באהל, אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. פירוש כי שני שלישים התחתונים של הת"ת, וכן הנה"י של התבונה הנקראים מ"י, נשאר חיותם למעלה, והכלים שלהם נשארים ריקנים בלי אור כמתים בלתי חיות שלהם, ויורדים למטה בתוך ז"א להתלבש בתוכם המוחין של ז"א כנודע, ונמצא כי מ"י ממית את עצמה על התורה שהוא ז"א, עכ"ל.

ובסידור המודפס (ח"ב, דף עד ע"ב) כותב להמשיך המוחין ישו"ת הראשונים ואח"כ לחב"ד חג"ת דישו"ת השניים, ואח"כ "מסתלקים חיות ואורות דחצי התחתון דתפארת ונהי"ם ועולים בחצי העליון דתפארת דישו"ת".

בספר עלי נהר (אות נב, עמ' נג – נד) מבאר ר' נסים ההרי רפול, וז"ל: גם מ"ש שם ואז מסתלקים חיות ואורות דחצי התחתון דת"ת ונהי"ם ועולים בחצי העליון דת"ת דישו"ת וכו'. צ"ע דהרי בשער המוחין פרק ג' ובמבוא שערים שער ה' ח"ב פ"ג כותב בהדיא שהסתלקות אורות דנה"י הם מסתלקים בש"ת דת"ת דתבונה ועי"ש, וכעת דבר זה צ"י, עכ"ל.

ובפירוש איפה שלימה לספר אוצרות חיים (שער לידת המוחין, פרק ג, אות ג, דף לד ע"א) מאריך השד"ה – ר' שאול דווין הכהן, לבאר וז"ל: ועומדים בחצי התחתון של ת"ת וכו'. וכ"כ בפ"א מש' המוחין, אבל בפ"ג מש' כ"ה כתב שעולין בחצי ת"ת העליון, וכן בהקדמת הסידור של תיבת באהבה שהבאתי לשונו לעיל אות ב'. אמנם יובן במ"ש במ"ש הרב בש' כ"ג פ"ח וז"ל, בבחי' החיצוניות נחשב כתר דז"א מאימא ובבחי' הפנימיות נחשב מכלל הז"א עכ"ל. ור"ל בבחי' החיצוניות שהוא בחי' האח' יורד ת"ת דאימא ומכתיר את ז"א, הכלי עם האור שלו כמ"ש הרב בשער כ"ה סוף דרוש ד', אבל בבחי' הפנימיות שהוא בחי' הפנים יש כתר לז"א בבחי' עצמו וכו' מתלבש חצי תחתון דת"ת דאימא, ובזה א"ש דמ"ש בפרקין ובש' המוחין שעולין אורות נה"י דאימא בחצי התחתון דת"ת דאימא, וא"צ חצי ת"ת התחתון דאימא להתרוקן לפי שהוא בעצמו ת"ת דאימא הכלי והאור שבו נעשין כתר דז"א כמ"ש בש' כ"ג פ"ד ובשער כ"ה פ"ד, אבל בפנימיות שיש לז"א כתר מבחי' הז"א בעצמו, לכן צריך גם חצי התחתון דת"ת דאימא להתרוקן ויעלו בחצי ת"ת העליון, לפי שא"א לז"א לקבל אורות שלו ושל אימא כמ"ש בפרקין, א"כ ה"ה והוא הטעם בבחי' הפנימיות עבור כתר דז"א צריך להתרוקן חצי תחתון ת"ת דאימא כדי להכנס תוך דז"א, ואעפ"י שכתב הרב ז"ל שם בש' כ"ג פ"ח שבחי'

הפנימיות הוא שם מ"ה החדש, גם מוחין הפנים יקראו פנימיות ויקראו מ"ה שהוא בחי' חיה.

ולכן בתיבת באהבה כתב הרש"ש שעולין בחצי העליון, אבל בקריאת שמע לא כתב כן, לפי ששם הוא בחי' אח' שהוא בחי' חיצוניות, ואין עולין כ"א בחצי התחתון, עכ"ל לעניינו.

ושם (שער מוחין דצלם, פרק א, אות ד, דף לו ע"ב) חוזר הוא ז"ל ומבאר בקצרה, וז"ל: בחצי תחתון של הת"ת שלה וכו'. ובשער כ"ה פ"ג כתב שעלו האורות בחצי עליון של ת"ת דתבונה, וכ"כ הרש"ש בהקדמת תיבת באהבה בעמידה. ועיין מ"ש באש"ל על שער לידת המוחין פ"ג באורך.

והענין הוא כי בשער כ"ה מדבר בבחינת הפנימיות שיש לז"א כתר מבחי' עצמו, ולכן הוצרך גם חצי התחתון דת"ת להתרוקן ועולין בחצי העליון, לפי שחצי התחתון דת"ת דאימא מתלבש תוך כתר דז"א, וא"א לז"א לקבל אורות דאימא, ולכן צריך להתרוקן מן האור שלו, אבל בפרקין ובכל מקום שכתב הרב שעולין האורות בחצי תחתון דת"ת דאימא, מדבר בבחי' חיצוניות שחצי ת"ת דאימא, הכלי עם האור שלו נעשה כתר לז"א, ואין לז"א כתר מבחי' עצמו כ"א חצי ת"ת דאימא נעשה לו בחי' כתר, ולכן אין צריך להתרוקן חצי תחתון דת"ת דאימא, כי אינו מתלבש בתוכו כ"א חונח על ראשו ונעשה לו בחי' כתר, עכ"ל.

ועוד שם (שער המוחין, פרק א, אות א, דף לד ע"ב) מוסיף הוא ז"ל לבאר, וז"ל: מ"ש הרב דמתרוקנים נה"י דאימא ועולים בחצי הת"ת הוא בת"ת דצלם דאימא שנעשה אח"כ כתר דז"א, וכן מבואר לקמן בש' מוחין דצלם פ"ג וע"ה פ"ד מש' כ"ה, ומ"ש לקמן בש' מוחין דצלם בפ"ב, עי האורות של נה"י דאימא עלו בחצי ת"ת התחתון של תבונה לדחות את הולד שיולד וכו', הולד הנז' הוא בחי' צד"י דצלם כדי שיתלבש בתוך נה"י הא' שנתרוקנו. וכן מבואר בסידור הרש"ש ז"ל בכוונת תיבת באהבה של העמידה וז"ל, ואז נתלבשו המ' בכחב"ד ישסו"ת השניים והל' בחג"ת ואז עולים אורות דנה"י מחצי ת"ת התחתון בחצי ת"ת העליון ויורדין שארית המוחין ומתלבשים בנה"י וחצי ת"ת התחתון שנתרוקנו עכ"ל בקיצור. הרי בהדיא שעליית אורות דנה"י דתבונה לת"ת הוא ת"ת דצלם שהוא למטה מלמ"ד מ"ס, עכ"ל.

### בעניין הצטננות נה"י דאימא

גם דנה"י דישי"ס

בספר שמן ששון על עץ חיים (שער כה, פרק א, אות יג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: ולע"ד כפי' זה צ"ל אם סדר האצטנינות לצורך המו' הנז', אם ישנו גם ביש"ס או לא כנז' בש' כ"א פ"א, עכ"ל.



ושם (שער כא, פרק א, אות ג) כותב הוא ז"ל, וז"ל בקצרה: ועיין בסדור שסידר לן הרב שר שלום זלה"ה בעמידה בכוננות באהבה, שכתב שמיצטנינים חצי תחתון דת"ת ונהי"ס דישסו"ת יע"ש וכו'. ואין להקשות דגם יש"ס הוא עד"ז שמצטננין הנה"י שבו, א"כ הם שוים ואיך כתב רבינו הטעם שלא נכפל כל ספי' בינה דאמא הוא כדי שיהיה לה כח להזדווג עם אבא, ואם גם יש"ס הוא כך א"כ אין שנוי בניהם, וי"ל דישסו"ת שאמרנו שמצטננין הנה"י שלהם הם בבחי' אימא דכללות אשר שניהם נקראים אי' ה"י שבשם המזדווג עם אבא, ואי' עילאין אשר שניהם נקראים אבא יו"ד שבשם עוד י"ל דהצטנינות הנז"ל הוא בבחי' בינות דאו"א צד שמאל שבהם המזדווג עם בחי' חכמות שלהם, עכ"ל.

ובספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, תיבת באהבה, אות ח, דף טל ע"ב) כותב הוא ז"ל, וז"ל: עיין ע"ח שכ"ה פ"א, ושם נתבאר שההצטנינות הזוה היא בתבונה, ושם כתבתי בקונטרסי ש"ש שהוא גם ביש"ס ושניהם נקראים אימא, יע"ש באות ג' שכ"ו פ"ב השמ"ש, עכ"ל.

ובפירוש איפה שלימה לספר אוצרות חיים (שער לידת המוחין, פרק ג, אות ב, דף לד ע"א) מבאר השד"ה – ר' שאול דווין הכהן, וז"ל: כי שני בחינות האורות שלה ושל ז"א א"א להיות שם ביחד. מזה יש ללמוד שגם בנה"י דיש"ס יש הצטננות, שמתרוקנים נה"י שלו ועולים למעלה בת"ת שלו, והגם שלא מצינו שביאר הרב זה בשום מקום, כבר נתן לנו כלל בש' כ"ה פ"א וז"ל, ונבאר אותם של אימא ומשם יתבאר של אבא, עכ"ל. וכן סידר הרש"ש בסידור בסוף הקדמת באהבה של העמידה וז"ל, ואז מסתלקים חיות ואורות דחצי התחתון דת"ת ונהי"ם ועולים בחצי העליון דת"ת דישסו"ת, עכ"ל. גם בענין הנה"י החדשים נעשים גם ליש"ס, כמ"ש הרש"ש בסידור בתיבת למען שמו וז"ל, ולהמשיך סיום הנה"י החדשים דישסו"ת, עכ"ל. נמצא דלא יש חילוק בין התבונה ליש"ס, שבשניהם יש התרוקנות ובשניהם נעשה נה"י חדשים, עכ"ל.

### בענין ההמשכה המוחין דצל"ם

סדר עמידת המוחין דנה"י דישסו"ת

בספר פאת השד"ה (ח"ב, עמ' שא), והוא עפ"י מ"ש בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קלו), מבואר בעניין הצ' דצל"ם וסדר עמידת המוחין דאח' ופנים בהם, וז"ל: [עד"ב ע"ב] ד"ה ושארית המוחין להמשיכם לנה"י דפרצוף הנזכר וכו'. נ"ב, לעולם נה"י דישסו"ת הם בחינה אחת, וכל המוחין דאחור ופנים שמקבלים הזו"ן הוא רק מנה"י דישסו"ת הנזכרים. הא כיצד, בנה"י דישסו"ת כל אחד יש בו ג' פרקין, וכל פרק יש לו ג' כלים חיצון אמצעי ופנימי. וכשבאים ו"ק דגדלות דאימא בק"ש מתלבשים בשני כלים חיצון ואמצעי דשני פרקין התחתון והאמצעי דנה"י דתבונה הנזכרים, ומתלבשים בחב"ד חג"ת דז"א. וכשבאים ג"ר דתבונה בעמידה, מתלבשים בכלי הפנימי דשני פרקין התחתון והאמצעי דנה"י דתבונה. וכשבאים ו"ק וג"ר דיש"ס בעמידה מתלבשים הו"ק

בשני כלים חיצון ואמצעי דשני פרקין התחתון והאמצעי דנה"י דיש"ס, והג"ר מתלבשים בכלי הפנימי דשני פרקין התחתון והאמצעי דנה"י דיש"ס כסדר הנזכר בתבונה.

וכשבאים מוחין דפנים מתלבשים על דרך זה מוחין דאחור דפנים בשלשה כלים דפרק ראשון דנה"י דתבונה, ומוחין דפנים דפנים מתלבשים בג' כלים דפרק ראשון דנה"י דיש"ס. ולעולם נה"י דיש"ס מתלבשים תוך נה"י דתבונה ושניהם תוך הז"א. קיצור הדברים מוחין דאחור ופנים דאחור דיסו"ת מתלבשים בג' כלים דב' פרקין תחתונים דנה"י דיסו"ת ומוחין דאחור ופנים דפנים מתלבשים בג' כלים דפרקין עילאין דנה"י דיסו"ת (עפ"י שערי רחמים, ח"ב, שאלה קל"ו), עכ"ל.

# מלך

## הקדמה

אחר חזרתה פב"פ עם ז"א בתיבת באהבה, מתמעטת ונופלת הנוק' לרגלי ז"א בסוד נקודה קטנה, כי כל מה שנגדלה אב"א הלואי יספיק לשתוכל לישאר בבחינת נקודה קטנה בהיותה פב"פ. ונמצא שכעת עומדת הנוק' [דפנים] למטה בבחינה נקודה קטנה כנגד עטרת היסוד דז"א, ובד' תיבות מלך עוזר ומושיע ומגן נחזור לבנותה כבתחילה בבחי' פב"פ (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

בסדר הכוונות של תיבת באהבה העלינו בירורי ניצוצין דרפ"ח דפנים יחד עם המוחין דפנים דאח' בסוד מ"ן עד רום המעלות, ועי"ז נגרם זוג דע"ב וס"ג דא"ק ויצאו י"ס דשם מ"ה עם ט"ס תשלום י"ס דשם ב"ן המתייחסים לאותם בירורים שעלו. אח"כ הורדנו אותם מדרגה אחר מדרגה דרך זו"ן דא"ק ע"י א"א או"א עד ישסו"ת השניים, ובתיבות הבאות – מלך עוזר ומושיע ומגן, נמשכים לנוק' אותם מוחין חדשים דאח' ופנים דפנים יחד עם המוחין דפנים דאח' שעלו עם הבירורים דפנים בסוד מ"ן, ועי"ז יגדל שיעור קומת הנוק' עד שיהיה כשיעור קומת ז"א.

המוחין הנ"ל באים לנוק' מלובשים באותיות של שם בוכ"ו שהוא חילוף של שם אהי"ה כשעל ידם יגדל שיעור קומתה, וסדר המשכתם הוא מלמעלה למטה בסדר זה:

תיבה	מוחין	בוכ"ו	שיעור קומת הנוק'
מלך	מלכות	ב	מלכות
עוזר	נה"י	ו	נה"י
ומושיע	חג"ת	כ	נה"י וחג"ת
ומגן	כחב"ד	ו	נה"י חג"ת וחב"ד

ואח"כ בסוף תיבת ומגן חוזרים ומסתלקים מהנוק' כל המוחין שבה, והם ד' בחי' – או"פ דאח' ואו"פ דפנים, עולים ועומדים על גבי רישא דז"א, ואז מתמעטת הנוק' חזרה ויורדת כנגד החזה דז"א. כל המוחין הנ"ל נמשכים אח"כ לזו"ן עד בסוף הברכה הראשונה ע"י כריעות וזקיפות באופן דומה למה שהיה בריש העמידה.

## מקורות

## שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ב, דף לב ע"ד – לג ע"ב)

מלך עוזר ומושיע ומגן כמו שנבאר. ודע כי אני מסופק אם שמעתי ממורי ז"ל שהנה"י דאימא נכנסים ברחל גם בהיותה אב"א, או שאינם נכנסים בה אלא אחר שחזרה פב"פ עמו, אמנם בהיותה פב"פ פשיטא לי שנכנסים בה.

גם אני מסתפק בדבר אחר, והוא כי שמעתי ממורי ז"ל טעם א', ונראה בעיני עתה כי הטעם ההוא היה על תירוץ קושיא א' שהקשיתי לעיל, והוא כי הרי לענין הנסירה צריך בהכרח הפלת הדורמיטא, אשר לסיבה זו אנו מברכין בכל לילה המפיל חבלי שינה על עיני כמבואר במקומו. וא"כ עתה אשר נכנסין נה"י דאימא ברחל בהיותה אב"א, כפי הנלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל בלי ספק כנ"ל. א"כ היכן הוא עתה הפלת התרדמה במקום הזה [עייין לקמן דף ג ע"ג, בסוף דרוש ג].

והטעם לתי' קושיא זו יובן עם מה שיש לנו הקדמה, שכאשר צריך לתת מוחין לזו"ן, אז צריכין שניה' לעלות בסוד מ"ן, אבל כשהמוחין ניתנין אל רחל לבדה, אז הז"א לבדו עולה בסוד מ"ן. והנה הטעם הזה שמעתי ממורי ז"ל, ונלע"ד שאמר אותו לתי' קושיא הנז', והוא כי עתה כבר יש לו מוחין שלימים וגמורים אל ז"א, וכוונתינו עתה לתתם גם אל רחל, ולכן ז"א לבדו עולה בסוד מ"ן. אבל בשאר המקומות עולה גם נוק' בסוד מ"ן, ואז צריך הפלת התרדמה אלינו, ואנו ישנים יען כי אנחנו בני השכינה רחל אמנו, ואיני זוכר יותר מזה.

ונחזור אל ביאור המלות מלך עוזר ומושיע.

הנה אחר שכבר חזרה עתה פב"פ עם ז"א, והיא עומדת בבחינת נקודה קטנה למטה בסוף היסוד דז"א כנ"ל, הנה היא צריכה ליגדל בכל קומת ז"א כולו. וטעם הדבר הוא במש"ל, כי בהיותה אחו' באחור צריכה ליגדל בכל שיעור קומת ז"א כולו, כדי שכאשר תחזור עמו פב"פ תספיק כל אותה ההארה שקבלה בהיותה באחור לשתהיה עתה בחי' נקוד' קטנה בלבד בהיות' פב"פ. ג"כ עתה בהיות' פב"פ ונכנסים בה הנה"י דאימא, צריכה ליגדל עד כל קומת ז"א כולו, ותקבל כל אותה ההארה הגדולה, ועי"כ כאשר אח"כ יסתלקו ממנה נה"י דאימא ויכנסו בז"א כמו שנבאר במלת בא"י מגן אברהם, תשאר אח"כ גדולתה מן החזה דז"א ולמטה בלבד כמו שנבאר, ומכח תוקף ההארה הגדולה שקבלה בהיותה גבוהה ככל שיעור קומת ז"א תספיק לה עתה להיות שיעורה מן החזה ולמטה בלבד אחר שיסתלקו ממנה נה"י דאימא, והלואי יספיק לה.

והנה מתחילה מסתלקין המוחין מתוך ז"א, ואח"כ ג' פרקים דנה"י דאימא תתאין עם בחי' המוחין שבתוכם נכנסין תוך רחל העומדת עתה בבחי' נקוד' קטנה כנו', כדי להגדילה ולהיות בה י"ס כמו הז"א. ואמנם תחילה נכנסת עטרת היסוד דאימא תוך

הנקודה הזו, ואז נגדל' הנקו' הזו בבחי' מל' שבה, ואז נק' מלך. ואח"כ נכנסין בה תלת פרקין תתאין דנה"י דאימא, ואז נגדלת כשיעור ג' שהם נה"י שלה, ולזה אנו אומרים עוזר, כי כל העוזר הוא ע"י סמכי קשוט נה"י דילה (תיקוני זהר, דף יב סע"ב, מז ע"א) העוזרים וסומכים אותה להקימה מנפילתה. ואח"כ נכנסין בה ג' פרקין אמצעי' דנה"י דאימא, ואז נגדלים בה שיעור ו"ק שבה, וכנגדו אנו אומרים ומושיע, בסוד כוס ישועות אשא (תהלים קטז, יג), שהם חג"ת – תלתא אבהן שבה הנקרא ישועות, וכמש"ה הושיעה ימינך וענני (שם ס, ז; קח, ז), כי הישוע' בזרועות היא.

אח"כ נכנסים בה ג' פרקים עלאין דנה"י דאימא, ואז נגדלים בה ג"ר שבה, וכנגד זה אומרים ומגן לב' טעמים. הא' הוא כי בג"ר יש הגנה והצלה מן הקלי', שאין להם שום אחיזה בהם. ועוד כי תרגום חנם הוא מגן – ומגנא. והענין הוא כי בג"ר אין אל הקליפי' אחיזה, ובחנם הם נאחזים שם. גם טעם אחר ג' עמוק, והוא במ"ש במ"א כי מגן הוא סוד ג' פעמים א"ל א"ל, וה"ס ב' שמות א"ל שיש בתרין תפוחין קדישין, ושם א"ל ג' בחוטמא באמצעיתא, וזהו נרמז באד"ר בסוד שע"ה נהורין דאית בתרין תפוחין קדישין, והוא סוד שני שמות א"ל במלואם שהם בגימטרי' ש"ע, וע"ש באדרת נשא.

וזהו הסדר ממטה למעלה, כי מתחיל מן העטרה דיסוד דאימא, והולך ומונה עד ג' פרקין עלאין שבנה"י דאימא. אמנם בערך רחל צריך להיות סדרן מלמעלה למטה, והוא כי הנה כאשר מתחילין לכנס שלשה פרקין תתאין דנה"י דאימא, הנה הם מתלבשין תוך ג"ר דרחל. וכשנכנסין גם ג' פרקין אמצעיים, אז נכנסין ג"פ תתאין בג' אמצעיות שבה. וכשנכנסו גם ג' פרקין עלאין, אז נכנסים ג' פרקין תתאין דנה"י דאימא בג"ת דרחל. ונמצא כי בערך נה"י דאימא הסדר הוא מתתא לעילא, ובערך רחל הסדר הוא מעילא לתתא.

וא"כ צריך שנבאר סדר מלות אלו בערך רחל מעילא לתתא באופן זה. מלך הוא הכתר דרחל בסוד כתר מל', כי הכתר שבה נק' מלך לפי שהוא ראש המל', ובחי' זו נתקנת בהכנס עטרה דיסוד דאימא, אשר גם היא נקרא מל' דאימא כנודע. ועוזר הם ג"ר דרחל שנכנסו בהם ג' פרקין תתאין דאימא. ומושיע הם ג' פרקין אמצעיים בתלת אמצעיות שבה. מגן הם פרקין עלאין בג"א שבה.

ודע כי בספר הזוהר פ' פקודי אמרו שצריך לכוין בברכת אבות בשם בוכ"ו. והנה מקום כוונת השם הזה היא בד' תיבות האלו שהם מלך עוזר ומושיע ומגן, וראוי לכוין כי ע"י אות ב' נעשי' מלך, וע"י אות ו' נעשה עוזר, וע"י אות כ' נעשה ומושיע, וע"י אות ו' נעשה מגן. והענין הוא במה שהודעתין, כי אימא נקרא אהיה, ונמצא כי הנה"י דאימא הם שם אהיה, וכמו שביארנו בפסוק (בראשית ט, ו) שופך דם האדם באדם [דמו ישפך] ענין שם אהיה המתלבש תוך ז"א שהוא שם מ"ה דאלפין, וע"ש במקומו.

והנה אעפ"י שהארות אימא אלו הם שמות של אהיה, עם כל זה כשיוצאות אלו ההארות מתוך ז"א דרך החזה שלו מן אחוריו כדי לתקן ולבנות את המל', אינם הם עצמם רק

הארות המתפשטות מהם, ולכן אינם נק' שם אהיה רק תמורתו וחילופו שהוא שם בוכ"ו הנז', אשר הוא תמורת שם אהיה באלפא ביתא דאבג"ד באותיות שלאחריו, כי אות א' נחלפת באות ב', ואות ה' נחלפת באות ו' שלאחריה, ואות י' באות כ', ואות ה' באות ו' שלאחריה. ונמצא כי בנין המלכות אינו אלא בשם בוכ"ו ולא בשם אהיה, וכמו שנתבאר אצלינו בשער השביעי בתיקון העבירות, בענין תיקון עון הנדר והשבועה (שער רוח הקודש, דף יא ע"ג-ד). ושם נתבאר כי קו המדה שבו נעשה ז"א הוא שם אהיה, וקו המדה של נוקבא הוא בשם בוכ"ו, גי' ד"ל בסוד המלכו' הנקרא אורך היריעה האחת שלשים באמה ורוחב ארבע באמה (שמות כו, ה; לו, טו), כי זהו שיעור קו מדתה כנו' שם, ועיין שם היטב ביאור ענין זה.

והנה צריך לבאר עתה ענין חזרת רחל פב"פ עמו, ומה ענינה. דע כי ענין חזרה זו איננה עם ז"א עצמו, אלא עם יעקב. ויובן זה כמה שנת"ל כי ד' זווגים הם, הא' הוא זווג ישראל עם רחל, והוא בשחרית ביום השבת. הב' הוא זווג ישראל עם לאה, והוא במנחה בימי החול, ואז לאה היא מן החזה דז"א ולמעלה בחציו העליון. הג' הוא זווג יעקב עם לאה, בלילה בערבית דחול. הד' הוא זווג יעקב עם רחל, והוא בשחרית דחול, וזווג הד' הזה הוא אשר אנו עסוקים בו עתה.

וביאורו הוא כך, דע כי יעקב הוא נמשך ונאצל ויוצא מן יסוד דאבא המתפשט מן החזה דז"א ולמטה, והארה זו יוצאת לחוץ מן החזה דז"א ונעשה שם בחינת יעקב מצד פנים דז"א, והם פנים (ואחור) [באחור], ר"ל פנים דז"א כנגד אחור יעקב. וכנגד יעקב ממש יוצאת ג"כ רחל מן החזה דז"א, אלא שהיא באחורי הז"א, ועומדים שם אחור באחור רחל עם ז"א. והנה כאשר רחל חוזרת פב"פ עם ז"א אין לה מקום לעמוד שם, כי שם עומד יעקב כנו', והוא עומד פנים באחור רוחבו כנגד רוחב ז"א. ואמנם צריך שיתהפך יעקב ויצדד עצמו כדי לתת מקום אל רחל גם היא, ואז עומדים יעקב עם רחל פב"פ זע"ז, ויעקב מצדד עצמו ועומד בצד ימין דז"א, ורחל מצדדת עצמה בצד שמאל דז"א, ונמצאו צדי יעקב וצדי רחל בצד פנים דז"א, אבל אינם ממש פנים בפנים עמו.

ונודע כי יעקב נמשך מהארת יסוד דאבא המתפשטת מחוץ אל ז"א כנגד החזה, ורחל מהארת יסוד אימא היוצאת גם היא לחוץ. ונמצא כי עתה השני יסודות דאז"א הגנוזים תוך ז"א, הם שניהם מאירים דרך הפנים דז"א, ואז מן היסוד דאימא אשר ממנו יוצאים הגבו' הם בונים ומתקנים את רחל, והיסוד דאבא מאיר ובונה ומתקן את יעקב. ובתפילת (ר"ח) [ר"ה] ית' שם דרוש זה יותר באורך וע"ש. ונמצא כי יעקב ורחל שניהם עומדים זע"ז פב"פ יחד מן החזה דז"א ולמטה, יעקב בצד ימין דז"א ורחל בצד שמאל. וכבר נתבאר כי מן הת"ת דז"א נעשים ב' הכתרים דיעקב ורחל, ומן הנה"י דז"א נעשים כל שארית ב' פרצו' דיעקב ורחל.

והנה עתה אשר נתהפכו יעקב ורחל פב"פ, ונמצא יעקב כנגד קו הנצח דז"א ורחל כנגד קו ההוד דז"א, לפי שהזכר יונק מן הימין לעולם, והנקבה יונקת מן השמאל לעולם, וזה

סוד מ"ש בתיקונים איהו בנצח ואיהי בהוד, ר"ל איהו יעקב עומד בנצח דז"א, ואיהי רחל עומדת בהוד דז"א. ונודע כי כל הנצחים דא"א ואו"א כולם מתלבשי' זב"ז, וכולם בנצח דז"א. נמצא כי בהיו' יעקב בנצח דז"א ג"כ הוא עומד בכל שאר הנצחים, ועד"ז רחל בהיותה בהוד דז"א עומדת ג"כ בכל שאר ההודות. וא"כ מ"ש בתיקונים איהו בנצח ואיהי בהוד, ר"ל כי יעקב עומד בצד ימין, אשר שם כל הנצחים דא"א ודאו"א ודז"א, ורחל עומדת בצד שמאל, אשר שם כל ההודות דא"א ודאו"א ודז"א.

גם זהו מ"ש בתיקוני' (דף לד ע"ב) דנצח אקרי אספקלרייא דנהרא והוד אקרי אספקלרייא דלא נהרא, והכוונה היא על יעקב ורחל, כי יעקב העומד בנצח אקרי אספקלרייא דנהרא, ורחל העומדת בהוד איהי אספקלרייא דלא נהרא.

גם זהו מ"ש בס' התיקונים (שם), כי יהוה אדני אינון פרודות, דא בנצח ודא בהוד, וכד אינון בת"ת אינון כחדא – יאהדונה". והכוונה היא על רחל ויעקב העומדים פרודים, דא בנצח ודא בהוד, וכד יעקב ורחל אינון בת"ת אז שניהם חיבור א', כי אין שם הפרש שתי קוים כמו בהיותם בנצח והוד. וכעד"ז בחזרת העמידה של ש"ץ, אשר אז יעקב ורחל בחו"ג דז"א, אשר אז שניהם פרודות, ובהיותם בדעת הם ביחודא חדא. וכן בעלייתם כנגד חו"ב דז"א שהוא בשחרית דשבת, אז שניהם פרודות יהוה יעקב בחכמה, ואדני רחל בבינה, ובעלותם עד הכתר דז"א קו האמצעי – תרויהו בחיבורא חדא. וכעד"ז בתפי' ערבית, בזווג יעקב עם לאה מן החזה דז"א ולמעלה, הוא ג"כ עד"ז, כי בהיותם בשני הקוים הם פרודות, ובהיותם בקו האמצעי הם מחוברים, ודי להאריך.

ונחזור לענין ראשון כי מ"ש שחוזרים פב"פ בתיכו' מלך עוזר ומושיע ומגן כנ"ל אין זה אלא ביעקב ורחל ששניהם עומדים פב"פ ועיינן בסיום ברכת שים שלום כי שם נתבאר אמיתות ענין זה הדרוש.

### פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק טז, דף נו ע"ב)

והנה אחר חזרתה פנים בפנים, מתמעטת ונופלת לרגלי ז"א בסוד נקודה, כי כל גדלותה אב"א הלואי יספיק לשתוכל להשאר בסוד נקודה קטנה בהיותה פב"פ, והיא ממש למטה נקודה קטנה נגד עטרה של יסוד דז"א, ואז תחזור ותכוין לבנותה ככתחלה בסוד פב"פ, וזהו ע"י מלך עוזר ומושיע ומגן.

(שער העמידה, פרק יז, דף נז ע"ג)

ונחזור לבאר מלך עוזר ומושיע ומגן. כי עתה אחר חזרתה פב"פ והיא נקודה למטה בסוף היסוד, אז צריכה להגדיל בכל שיעור פרצוף ז"א. והטעם כמו שבארנו שבהיותה אב"א היא נגדלת כל שיעור הז"א, וכדי שתחזור פב"פ הלואי שיספיק כל מה שקבלה אז אב"א לשתהיה עתה בסוד נקודה קטנה בפנים. גם עתה צריכה לקבל אותו הארה

שמקבלת בהיותה גדולה עד למעלה כדי שכשנסתלקה ממנה הנה"י דאמא ויכנס בז"א, כמ"ש בע"ה בברוך אתה ה' מגן אברהם, הלואי ישתיר אז נגד החזה ולמטה, ועי"ז שקבלה עתה תעמוד אז קיימת בגדלותה מחזה דז"א עד למטה.

והנה מתחלה מסתלקין המוחין מז"א, ואח"כ נכנסין ג' פרקין דנה"י דאמא באותו נקודה, כי הלא אנו צריכין להגדיל הנקודה ההיא להיותה בת י"ס כמו הז"א. והנה תחלה נכנסת סוד העטרה דיסוד דאמא באותו נקודה, ואז תגדל בבחינת המלכות שבה, ואז תקרא מלך. ואח"כ יכנסו בה ג' פרקין תתאין דנה"י דאמא, ואז תגדיל היא שיעור תלתא, הם נה"י שבה, וזהו עוזר, כי כל העזר הוא ע"י הסומכים השוקיים העוזרים להקים את הנופלים. ואח"כ נכנסין בה הג' פרקין האמצעים ונגדלים בה שיעור ו"ק, וזהו ומושיע, כי מושיע סוד הישועות שהם ג' אבות חג"ת, בסוד כוס ישועות אשא (תהלים קטז, יג). ואח"כ נכנסין ג"פ עלאין והם מגן. פי' כי סוד מגן הוא ג"פ אל כמבואר, כי יש בפנים ג' אל, ב' בתרין תפוחין ואל ג' בחוטמא, וב' אל במלואם גימטריא ש"ע, והם סוד ש"ע נהורין ואין להאריך כאן.

אמנם סדר זה הוא ממטה למעלה, כי מתחיל מן עטרה עד ג"ר והם בסוד נה"י דאימא, אך בערך רחל הוא להיפך מלמעלה למטה, כי הלא כשמתחילין לכנוס ג"פ תתאין דאמא הם נכנסין תחלה בראש המלכות בג"ר שבה, וכשנכנסים ג"פ אמצעים אז נכנסים התחתונים באמצעים, וכשנכנסין ג"פ עלאין אז נכנסים ג"ת בג"ת דרחל. נמצא כי בערך רחל הוא מלמעלה למטה, לכן פירוש אלו תיבות ברחל הוא להיפך, כי מלך הוא כתר דרחל, כי זה נקרא מלך כי הוא ראש המלכות, וזה נתקן כשנכנס בחי' אחרונה של נה"י דאמא שהיא עטרה שלה, ונקרא גם הוא מלכות. עוזר הם הג"ת דאמא, בג"ר דרחל. ומושיע הג' אמצעים דאמא, בג' ראשונות דרחל. ומגן הם ג"ר דאמא, בג"ר רחל.

והנה מצינו בזוהר שיש לכוין בברכת אבות לשם בוכ"ו. והענין הלא כי פה הוא מקומו ד' אותיות של שם בוכ"ו, בד' תיבות מלך עוזר ומושיע ומגן. וראוי לכוין כי ע"י אות ב' נעשה מלך, וע"י אות ו' נעשה עוזר, וע"י כ' נעשה ומושיע, וע"י אות ו' נעשה ומגן.

והענין כי כבר הודעתין איך האמא נקרא אהיה, והנה נה"י דאמא הנכנסים בז"א הוא סוד אהי"ה, כי הוא סוד דם האדם באדם (בראשית ט, ו) כמבואר אצלינו. והנה כאשר יוצאין הארת אמא מתוך הז"א מאחורי הז"א לתקן את המלכות, אינם הם עצמם ודאי רק הארה מהם, והוא החלוף שם אהי"ה שהוא שם בוכ"ו הנ"ל, כי הם אותיות שלאחר השם אהיה, כי א' מתחלף בב' הסמוכה לה לאחריה, וכך בשאר אותיות. נמצא כי עיקר הארת המלכות הוא ע"י שם הנ"ל, החילוף אהיה.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ב)

מלך עוזר ומושיע ומגן. יכוין לשם בוכ"ו, פנים של אהי"ה.



וכך הוא הכוונה, מלך עוזר – רומז לגבורה של רחל שנסרה הקב"ה. עוזר – ר"ל שאחר שנסרה נעשית עוזר ומושיע לו, שעומדת פב"פ. מגן – שאנו מעלין אותה למעלה להיותה מגן עלינו.

### סידורים

חלק ב, דף עד ע"ב.	סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"
חלק א, עמ' 633 – 635 [הקדמה], עמ' 635.	סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"
חלק א, עמ' 361 – 362 [הקדמה], עמ' 363.	סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"

### מפרשים

עמ' יד – טו [על עץ חיים, שער לד, פרק ב, כלל ח], עמ' קג [על סידור הרש"ש].	אמת מאר"ץ
דף כד ע"א [בסוף ספר תולדות אהרן ומשה].	אפר יצחק
חלק א, עמ' צג – צד.	באתי לגני
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לד.	סידור כוונות התפילות
דף טל ע"ב-ג.	פתח עינים
חלק ה, עמ' רלג.	פתח עינים החדש
דרושי העמידה, דרוש ב, דף מב ע"ב והמשך.	שמן ששון
חלק א סימן קט, דף כה ע"א,	שערי רחמים
סימן קיז, דף כו ע"א-ב,	
סימן קלא, דף כט ע"א,	
סימן קלב, דף כט ע"ב,	
חלק ב סימן קלג, דף לב ע"ג-ד,	
סימן קלד, דף לב ע"ד – לג ע"א,	
סימן קלח, דף לג ע"ד,	
סימן לקט, דף לג ע"ד – לד ע"א.	

## ביאור סדר הכוונות

המשכת המוחין דמלכות לכתר דנוק'

כעת באים להתחיל להמשיך מוחין לתוך הנוק' העומדת פנים בפנים עם ז"א. המוחין נכנסים מלמעלה למטה, לכן נכנסת ראשונה הבחי' התחתונה שבהם והיא בחי' מלכות, והם נכנסים לכתר שהיא הספי' העליונה שבנוק'.

**[להמשיך] מלכויות**, בחי' עטרת היסוד דאימא, מקשים ומזכירים המפרשים מ"ש מהרח"ו (עץ חיים, שער כה, פרק ג) כי עטרת היסוד תבונה נמצא למעלה בין ב' פרקין האמצעים דנו"ה ולכן נכנס אחריהן, כי יסוד אימא הוא יסוד נוק' קצר ואינו ארוך כיסוד הזכר (שם, שער הכללים, פרקים ד, ו, י; שער ההקדמות, דף מב ע"א; ועוד), ויש שמפרשים שעתה בתיבת מלך נמשכת רק הארת ההארה של עטרת היסוד דאימא ואח"כ בתיבת עוזר נמשכת הארת העטרה עצמה (יפה שעה על שער הכוונות, דרושי כוונת העמידה, אות יז; שערי רחמים, ח"ב, סימנים קלח-קלט; עיין ליקוטי ביאורים), ומפרט מה היא בחי' אותם מוחין הנמשכים כעת, והם המוחין

**דאח' ופנים דפנים [דישסו"ת (סידור היר"א)]**, אותן ב' בחי' מוחין החדשים דפנים שהורדנו בתיבת באהבה, ועוד

**ופנים דאחור [דיש"ס (סידור היר"א)]**, מוחין שיצאו מתוך ז"א בתיבת באהבה, ואח"כ עלו עד רום המעלות עם הברורים דפנים בסוד מ"ן להביא המוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל, ואח"כ ירדו חזרה אתם ונמשכים גם הם לתוך הנוק', ובה נמצאים המוחין דאח' דאח' מאז הנסירה בתיבת באהבה, ונכנסים כעת כל ג' בחי' מוחין הנ"ל **לכתר**, כי נכנסים המוחין מלמעלה למטה, וחוזר ומפרט לאן מיועדת אותה המשכה, פי' לאיזו בחי' פרטית של אותה ספי' כתר,

**[דאח' ופנים דפנים ופנים דאח' (סידור רחובות הנהר)]**, ולאחר שפירט איזה מוחין לאיזו ספי', מפרט מה היא בחינתה הכללית של אותה ספי' שאליה נמשכים המוחין, **[דחכמה דכתו דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה (סידור רחובות הנהר)]**, זו היא הכתובת הכללית,

**דנוק'**, בלבד, כי נמשכים אותם מוחין תחילה לנוק', ובסוף תיבת ומגן, אחר כניסת כל צלמי המוחין במשך ד' תיבות מלך עוזר וכו', מסתלקים ממנה כל המוחין (דאו"פ דאח' ודאו"פ דפנים), ואח"כ חוזרים להכנס לזו"ן בסוף הברכה הראשונה ע"י כריעות וזקיפות, ואותם מוחין הנמשכים כעת באים

**דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז),

**[מלוכשים כב' דוכו (סידור רחובות הנהר)]**, אות ראשונה של שם בוכ"ו שהוא חילוף של שם אהי"ה באלפא ביתא דאבג"ד באותיות שלאחריו, כי בנין ז"א הוא מהארות אימא והם שמות אהי"ה, ובנין המלכות הוא מהארות המתפשטות מאותם הארות אימא שבתוך ז"א, לכן אינם שמות אהי"ה רק תמורתו וחילופו שהוא שם בוכ"ו הנ"ל (שער

הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב; עיין עץ חיים, שער יד, פרק ו, דף עג ע"א; שער הפסוקים, פר' לך לך, דף ז ע"ד; עיין ליקוטי ביאורים).

מצויר כלי כתר דנוק' הכולל ג' שורות כנגד ג' כלים פנימי אמצעי וחיצון, וצריך לראות אותו כלי כאילו הוא הכלי של ג' בחי' מוחין הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים.

מעל הכלים הנ"ל מצוירים ג' בחי' נרנח"י דמלכות נשמת המוחין, עבור ג' בחי' מוחין הנ"ל, והם ג' זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן בניקוד של ספי' מלכות – ניקוד צבאות, ולא מצוירים שום שמות עבור המוחין עצמם.

ועוד צריכים לכוין כי המוחין, כאן מצוירת רק בחי' נרנח"י כנ"ל, באים מלובשים באות ב' של שם בוכ"ו (ישנן שיטות שונות בזה אם כל ג' בחי' מוחין באות מלובשות בשם בוכ"ו או רק המוחין דפנים, עיין ליקוטי ביאורים). כנ"ל מצויר רק כלי א' דכתר דנוק', הוא משמש לג' המשכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל שיש לכוין.

יש לכוין המשכת המוחין של בחי' פנים דאח' לפני זו של ב' בחי' אח' ופנים דפנים (באתי לגני, ח"א, עמ' צג; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלג; עיין ליקוטי ביאורים).

ממשיכים כאן מוחין דאח' ופנים דפנים ומוחין דפנים דאח', ולא מוזכרת כאן בחי' אח' דאח', והסיבה לכך היא שהם כבר נמשכו לנוק' ועדיין נמצאים בה כמו שראינו בתיבת באהבה, שאז נמשכו אותם מוחין דאח' דאח' לתוך נוק' ע"י אימא שלא ע"י ז"א לאחר שהוצאנו אותם עם המוחין דפנים דאח' מתוך ז"א, לכן אין צריכים להמשיך כאן לנוק' כי אם ג' בחי' מוחין – פנים דאח' ואח' ופנים דפנים.

### מצב גדלת הנוק'

אחר שבתיבת באהבה באה הנוק' לפני ז"א לעמוד אתו פב"פ, חזרה להיות בסוד נקודה קטנה בפנים כנגד עטרת היסוד דז"א, וכעת חוזרים ונכנסים בה נה"י דאימא, ועי"ז נגדלת שוב כפי שיעור כניסתם (עץ חיים, שער לד, פרק ב, כלל ח; שער הפסוקים, ספר ישע"י, סימן נד, דף מה).

כעת נכנסו המוחין דבחי' מלכות לכתר דנוק', ועי"ז

**ונגדלת הנוק'**, משיעור קומת נקודה,

**כשיעור המלכות שלה**, ולא מצויר שום ציור עבור כוונה זו.

### רמזים נוספים

תחילה נכנסת עטרת היסוד דאימא תוך הנקודה הזו [רחל דפנים], ואז נגדל' הנק' הזו בבחי' מל' שבה, ואז נק' מלך (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

מלך הוא הכתר דרחל בסוד כתר מל', כי הכתר שבה נק' מלך לפי שהוא ראש המל', ובחי' זו נתקנת בהכנס עטרה דיסוד דאימא, אשר גם היא נקרא מל' דאימא כנודע (שם).

מלך – היא אימא עלאה, עוזר – עוזרת את ז"א בסוד אעשה לו עזר כנגדו, שתהיה נוקבא עמו פב"פ ואז נקרא עזר כנגדו (שם, דרוש ג).

## ליקוטי ביאורים

### בעניין מצב הנוק'

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צג) מבאר ר' ששון מזרחי, וז"ל: ולקוצר הבנתי י"ל שכאן שעדיין הנקו' דפני' נקו' קטנה כנגד עטרת היסוד דז"א כמ"ש רז"ל בסוף תיבת באהבה, ועכשיו מתחילים לתקנה, אין בה כח לקבל כל המו' ביחד, עכ"ל.

### בעניין נקודת הפנים

בספר עץ חיים (שער יח, פרק ב) מבאר מהרח"ו, וז"ל: ומשם ב"ן ירדו כל המדרגות חוץ מן העליונה והראשונה, לפי שלהיות בחי' ב"ן מל' והיא תחתונה מכולם, היה בה שבירה יותר מכולם שלמעלה ממנה, ולא עלו ממנה רק ד' אותיות פשוטים בבחי' אותיות עצמן, וכל השאר ירדו לבריאה, וז"ס שאנו אומרים בכ"מ כי המלכות נשארה באצילות בבחינת נקודה א' בלבד, וכל השאר נתמעט ממנה וירדו אל הבריאה, והבן זה כי הנה נקודה ההיא היא בחי' מדרגה ראשונה שבכולם בלבד, עכ"ל.

ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת מלך עוזר ומושיע ומגן, אות ב, דף טל ע"ג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: אך צריך להבין מה עניינו ומה שורשו של נקודת הפנים, עיין ע"ח ש"מ פ"ז ופ"ט, עוד עיין בש"ח ספ"ב, והיא מדריגה א' של ב"ן שהיא הויה פשוטה שלא ירדה בעת מיתת המלכים יע"ש, עכ"ל.

### בעניין המשכת המוחין

#### מוחין דיסו"ת ודתבונה בלבד

בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן דק"ל, דף לב ע"ב – לג ע"א) שואל ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: אם הוא כל המוחין דפנים הבאים מאו"א השייכים לז"א ולנוק' כולם נכנסין להגדילה לפי שעה ואח"כ מסתלקין ונכנסין בז"א ע"י הכריעות והזקיפות, או נאמר שאין נכנס לבניין הפנים דנוק' רק מוחין דפנים דנה"י דאימא, אבל מוחין דפנים דאבא נשארו ע"ג רישא דז"א, ואח"כ מסתלקין נה"י דאימא ממנה ונכנס הכל בז"א ע"י סדר הכריעות והזקיפות ומאיר אל הנוק' להגדילה פ"א על החזה, היע"א, עכ"ל ועיי"ש באורך, ושם לומד הוא ז"ל שאין נכנסים כעת לנוק' רק המוחין דפנים דאימא, עיי"ש באורך.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צג) מבאר ר' ששון מזרחי, וז"ל: (עד, ב) מלך עוזר וכו'. עי' ש"ש ז"ל בשו"כ דמ"ד אות יו"ד מה שהק' דמה נשתנה כניסת המו' דאחו' בנוק' מכניסת מו' דפני'. שבאח' נכנסים כולם ביחד ואח"כ נדחים כ"א למקומו, משא"כ בפני' שנכנס

מלמטה למעלה כמ"ש כאן ע"ש. ולקוצר הבנתי י"ל שכאן שעדיין הנקו' דפני' נקו' קטנה כנגד עטרת היסוד דו"א, כמ"ש רז"ל בסוף תיבת באהבה, ועכשיו מתחילים לתקנה, אין בה כח לקבל כל המו' ביחד בחב"ד ולדהות החג"ת וכו', משא"כ בנקו' דאחו' שכבר נתקנה כולה באחו' ביי"ס, ועכשיו מקבלת עצמות המו' בנה"י דאי' לגרום נסירתה, יכולה היא לקבל כל המו' בחב"ד ולדהות החג"ת וכו', כיוון שהיא מתוקנת ועומדת וא"ש אח"ם.

(עד, ב) במלך עוזר נכנסים בה גם מו' דפני' דאח'. אפשר היות ועומדת לקבל מו' דאו"פ דפני', צריכה שתתלם בכל מו' דאחו', הגם שלא נו' כניסת פני' דאחו' דהיינו מו' דישי"ס בנוק' בשה"כ. וא"ש את"ם, עכ"ל.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלג) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: מלכויות דאחור ופנים דפנים ופנים דאחור וכו'. בבאתי לגני דף צ"ג ע"ב ד"ה במלה, כתב דהגם שבשעה"כ לא נזכר כניסת מוחין דפנים דאח', דהיינו מוחין דאח' דישי"ס לתוך הנוק' כעת, מ"מ מכיון שעומדת לקבל מוחין דאו"פ דפנים צריכה מקודם להשתלם בכל המוחין הקודמים דאח', והנה אח' דאח' יש בה מקודם בלאו הכי, וכדלעיל, וע"ע שע"ר שם, עכ"ל.

למעשה בסידורים, סידור המודפס כמו בסידור היר"א, מצוירת כאן ההמשכה לנוק' של ג' בחי' מוחין — פנים דאח' ואח' ופנים דפנים.

### בעניין המשכת המוחין

סדר המשכת המוחין דפנים דאח' ודאו"פ דפנים

כנ"ל בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלג) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: מכיון שעומדת לקבל מוחין דאו"פ דפנים צריכה מקודם להשתלם בכל המוחין הקודמים דאח', עכ"ל.

ושם בהמשך (שם) חוזר וכותב, וז"ל: בכל מלה ממשכים את שלושת סוגי המוחין, וכנ"ל מקודם פנים דאח' ואח"כ אח' ופ' דפנים, עכ"ל.

### בעניין המשכת המוחין

מוחין של שרש חכמה דכתר

בספר פאת השד"ה (כר' ב, עמ' שב) מובאים דברי השד"ה — ר' שאול דוויך הכהן, הכותב כי בתיבות מלך עוזר וכו' מתפשט בנוק' מוח חכמה דכתר.

וכן כותב ר' רחמים דוד שרים בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קלג, דף לב ע"ד) כי בתיבות מלך עוזר וכו' "ודאי נכנס רק חכמה דכתר דאו"פ דפנים ודפנים דאח' [לנוק'] וזה מוכרח מהסידור", וכן כותב הוא ז"ל שוב בשם השד"ה שם (ח"ב, סימן קמב, דף לד ע"ג).

וכן כותב ר' שריה דבליצקי בספר פתח עינים עינים החדש (חלק ה, עמ' קנח) כי "עד מלך עוזר הם הכל במוח חכמה דכתר".

אמנם בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קיז, דף כו ע"א-ב) כותב ר' רחמים דוד שרים כי אחר שבתבת באהבה נמשכו מרום המעלות ועד על גבי רישא דז"א המוחין דפנים דד' שרשי המוחין – חו"ב וחו"ג דכתר, מתפשטים בנוק' המוחין דחו"ב דכתר בתיבות מלך עוזר וכו', ולאור דבריו הברורים בב' מקומות הנ"ל נראה לענ"ד שהוא ט"ס.

### בעניין כניסת עטרת יסוד דאימא

בפירושו יפה שעה על שער הכוונות (דרושי כוונת העמידה, אות יז) מבאר ר' שלמה כהן, וז"ל: ואמנם תחילה נכנסת עטרת היסוד דאימא תוך הנקודה הזאת כו'. לא ידעתי היאך נכנסה העטרה קודם שיכנסו פרקין תתאין (דנה"י) [דנ"ה], והלא עטרת היסוד לכל המרבה תמשך עד פרקין אמצעיים דנה"י. ענין יחזו משרים מ"ש רז"ל לעיל באומרו הגדול הגבור והנורא ז"ל, ותכוין כי עתה אחר שכבר נכנסו ג' תחתונות דאבא, כבר נכנס התחלת קצת התחתון דיסוד יע"ש. ואם כן הוא היסוד דאבא הארוך, כ"ש וק"ו ביסוד דאימא הקצר. וכבר כתב רז"ל בשער דרושי הצלם פ"ג ז"ל, כנודע כי עטרת יסוד הנוקבא הוא למעלה באמצע בן ב"פ אמצעיים דנוקבא דתבונה ויות' עלין מעט.

ונלע"ד כי מוכרח היא שיאיר עטרת היסוד תחי', כיון שהיא הנוק' בסוד נקודה מל' שבכתר שלה, וצריך להמשיך אליה מל' דאימא, כמ"ש רז"ל לקמן, וא"כ קו אמצעי מתפרד ויורד תחילה, כמ"ש רז"ל בכ"מ ומהם שם פ"ה ז"ל, ולזה תבין מה שאנו כותבים במ"א כי קו אמצעי דז"א יורד לפעמים למטה ויורדין כתר ודעת דז"א למטה ונשארים שני הקוין החו"ב שלו במקומם יע"ש, אלמא כי לעת הצורך נפרד קו אמצעי דנה"י דאימא מב' הקוים אחרים, עכ"ל.

את דבריו מביא ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ב, מלך עוזר ומושיע, אות י, דף מד ע"א), ושם אינו מוסיף דבר.

ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת מלך עוזר ומושיע ומגן, סוף אות ב, דף טל ע"ג) כותב הוא ז"ל, וז"ל: גם צ"ל איך במלת מלך נמשך מלכות דאימא בכתר דנוקבא, הלא הנו"ה הם יותר ארוכים והם היו צריכים שיכנסו תחילה כתבתי בזה בח"ג בפ"ב דעמידה במלת מלך וכו', ועיין לקמן במלת ומגן, עכ"ל.

ושם בהמשך (כוונת סדר העמידה, תיבת ומגן, אות א, דף טל סע"ד) נראה הוא ז"ל דוחה תירוץ בעמ"ס יפה שעה, וז"ל: גם בענין סדר כניסת המוחין אלו תוך נקודת הפנים, דתחילה הוא מלת מלך שהוא בחינת עטרת היסוד דאימא בכתר דנוקבא. עיין בספר יפ"ש דקע"ג ע"א דהקשה והלא עטרת היסוד לכל המרבה תמשך עד פרקים אמצעיים דנ"ה, כנז' לעיל במלת הגדול הגבור והנורא בענין יסוד דאבא, וכ"ש וק"ו ביסוד דאימא הקצר ועיין בשכ"ה פ"ג דיסוד דאימא זמן כניסתה בז"א היו בשנת ז' דנו"ה ארוכים נכנסו

תחילה יע"ש. ונלע"ד כי מוכרח שיאיר עטרת היסוד תחילה, כי כיון שהיא נוקבא בסוד נקודת מלכות שבכתר שלה, כי לעת הצורך נפרד קו אמצעי דנה"י דאימא מב' קוים אחרים יע"ש [עיינ בשער הכוונות דרוש ברכת יוצר דח"י ע"ד דמשום יקרא דמלכה הוא תחת רגליו יעו"ש]. ועיינ שער הפסוקים פרשת בראשית ד"ו סע"ג, אך לע"ד נראה דוחק, עכ"ל.

בספר שערי רחמים (ח"ב, אות חקל, דף לג ע"ד) מבאר ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: איך אפשר שתתיר תחילה עטרת היסוד [דאימא] לבדה [תוך הנוק'], הלא עטרה היא בין תריין ירכין והיה ראוי שיכנסו פרקין תחתונים דנה"י דאימא קודם, ואח"כ עטרת היסוד שהיא למעלה מהם.

תשובה. קושיא זו נרגש בה הרב יפה שעה לשער הכוונות שם ותירץ וז"ל, ונלע"ד שמוכרח שתאיר עטרת היסוד תחלה, כיון שהיא הנוק' בסוד נקודה, מלכות שבכתר שלה, וצריך להמשיך אליה מלכות דאימא כמ"ש רז"ל, וא"כ קו אמצעי מתפרד ויורד תחלה וכו' עכ"ל ויע"ש, עכ"ל.

ושם (ח"ב, סימן קלט, דף לג ע"ב – לה ע"א) כותב הוא ז"ל, וז"ל: כשנמשך בתיבת מלך עטרה [של היסוד] דאימא, ר"ל הארת ההארה דעטרה, ועתה בתיבת עוזר נמשך הארת העטרה עצמה, כי לעולם היסוד דאימא אין בו רק ב' פרקין, עכ"ל.

### בעניין השם בוכ"ו

מדברי מהרח"ו

בספר הזוהר הקדוש (ח"ב, דף רס"א ע"א) אמרו, וז"ל: תא חזי, היכלא שביעאה דא, רזא דמלכא עלאה אתעטר ביה, ומתעטרין ביה אבהון כדקאמרן, ואתכלילו ביה. ועד השתא אתכלילו ובעי לאפקא לון איהו היכלא דא, וכד אפיק לון מברכאן (נ"א מתברכאן) בגין האי נערה, כדין איהי אחידת בהו בכל אינון ברכאן. ואף על גב דהא אתכלילו היכלין בהיכלין, השתא אתאחידו באינון ברכאן כחדא, וכד אמר מלך עוזר ומושיע ומגן, כדין אפיק לון מברכאן.

והאי איהו חד היכלא שביעאה ברזא דשמא קדישא עלאה – בוכ"ו, ב'רכה ו'חסד כ"ח ו'משפט, כללא רזא (נ"א רזוא) (דכלא) ורזא דא הוא רזא (ס"א דאיהי) דאהי"ה כללא דכלא, בגין דאלין אתוון כללא דכלא, בגין דאלין אתוון אפיקו אלין (ס"א לין) דנפקו מנייהו כללא דאבהן, ודא איהו דמתחברא בהדייהו דאקרי ברכה, עכ"ל.

ובספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ב), ולשונו מובא לעיל בחלק מקורות, מבאר מהרח"ו כי בספר הזוהר (ח"ב, דף רס"א ע"א) אמרו שבד' תיבות מלך עוזר ומושיע ומגן צריכים לכיון בשם בוכ"ו, כי ע"י אות ב' נעשה מלך, ע"י אות ו' עוזר, ע"י אות כ' ומושיע, וע"י אות ו' מגן. ושם מבאר הוא ז"ל שעניינו של שם בוכ"ו הוא כי בנין הנוק' הוא ע"י הארות נה"י אימא הנקראת אהי"ה, כשיוצאות אלו ההארות מתוך ז"א דרך החזה שלו מן אחוריו כדי לתקן ולבנות את הנוק', אינם הם עצמם רק הארות

המתפשטות מהם, ולכן אינם נק' שם אהי"ה רק תמורתו וחילופו באלפא ביתא דאבג"ד באותיות שלאחריו, והוא שם בוכ"ו הנז'.

ב"ה נביא כאן מדברי מהרח"ו בעניין אותו שם בוכ"ו, ומגלה הוא ז"ל בפרט כי הנוק' נבנית ע"י שם בוכ"ו, שם קדוש שהוא שרש הדינים, והוא קו המדה שלה המכה בה ומגדלת אותה, כי מהארתו נגדל שיעור קומתה. שם בוכ"ו הוא בחי' לבושים דמוחין דנוק' ומוסיף חיות באותם מוחין – כח הנמשך למוחין שלה, וממנו נמשך כח במ"ן שלה לעלות, והוא עוד מורה על הנוק' בהיותה פב"פ עם ז"א.

בספר עץ חיים (שער טו, פרק ו) מבאר מהרח"ו, וז"ל: והנה זה ענין בוכ"ו הנזכר פ' פקודי רס"א שהוא ענין חילוף אהי"ה באבג"ד, כי הנה שם אהי"ה הוא בפנים שלה ושם בוכ"ו הוא באחוריים שלה, עכ"ל, ושם בהמשך מוסיף "שם בוכ"ו שהוא שורש הדינין".

שם (שער יז, סוף פרק ד) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: גם בחי' אחרת שכל קומתה עם המוחין דילה הם כח"ב חג"ת, הרי ו"ס וכ"ח כמנין ד"ל, וכ"ז בבחי' מילוי אדני" כי מילוי המילוי הוא ד"ל אותיות, והוא ג"כ חילוף שם אהי"ה בוכ"ו שבמלכות כנודע ועולה ד"ל, והוא ג"כ שם אגל"א שבמל', כי ג' שמות אלו מורים על המל' בהיותם פב"פ עם ז"א, כמבואר בברכת אבות ובאתה גבור, עכ"ל.

שם (שער לו, פרק ב) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: כי מלכות נבנית ע"י בוכ"ו חילוף אהי"ה שהוא גימטריא ד"ל, ואז שיעור קומת המל' היא אורך היריעה שלשים באמה ורוחב ארבע באמה, כמנין ד"ל, עכ"ל.

שם (שער לט, דרוש יא, כללים ט, טו) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: (ט) יש בבינה שם אהי"ה, והוא מתחלף באבג"ד בשם בוכ"ו, ואלו הב' שמות נכנסים תוך נוקבא דז"א במוחין דילה בתחלה, והם בחי' מ"ן שבה וירדו שם ע"י אצבעות יד בינה שהם מנצפך, ותחלה יורדין בג' מוחין דילה כדי שאח"כ בעת הזווג יהיה כח במ"ן שבה ששביסוד דילה לעלות ע"י הארת ב' שמות הנ"ל שבמוחין שלה הנמשך עד היסוד שבה המ"ן אשר שם, והמ"ן ב"ן דההי"ן. והנה ב' שמות הנ"ל הוא גימטריא נ"ה רומז אל הנ"ל שיש בה, בחי' ג' מוחין ובחי' שם ב"ן שביסוד, הרי נ"ה. וגם שם בוכ"ו גימטריא יד"ך לרמוז ליד בינה הנ"ל שירדה למטה ביסוד נוקבא, וכיד זו ירדו ב' שמות הנ"ל למטה במלכות. וגם שם בוכ"ו מהארתו נעשה ונגדלת קומת הנוקבא, כי שיעור קומתה ד"ל שהוא כמספר הנ"ל, לפי שיש במלכות י"ס וכל ספי' יש לה ג' כלים, הם שלשים באמה ארכו ורחבו ד' באמה של היריעה, כמנין ד"ל אותיות במילוי המילוי דאדני".

(טו) בינה נקרא אהי"ה, וחלופו בוכ"ו כמנין יד"ך שהוא יד דבינה, ובה ה' אצבעות שהם ה' אותיות מנצפך, ומהם נמשכים למ"ן דמלכות, והמ"ן שלה הוא שם ב"ן. ואלו הב' שמות אהי"ה בוכ"ו הם כח הנמשך למוחין שלה, ומשם נמשך כח במ"ן דידה לעלות, עכ"ל.



ובספר שער הכוונות (דרושי הקדיש, דרוש א) מבאר מהרח"ו, וז"ל: הלבושי' דמוחין דנוקבא אינם מילוי אהיה כמו דז"א, אבל יהיו בסוד תמורת וחילוף שם אהיה שהוא שם בוכ"ו, כמבואר אצלינו בברכת אבות בענין מלך עוזר ומושיע ומגן ונודע, כי שם זה הוא בגי' ד"ל לפי שבבחי' זאת נק' המלכות דלה ועניה, לפי שאינה לוקחת אלא תמורת שם אהי"ה ולא עצמותו, וז"ס יתגדל – תג"י ד"ל, תג"י לז"א וד"ל לנוקבא, והנה כיון שאנו רומזים שם בוכ"ו אל הנוקבא באותיות ד"ל, א"כ מוכרח הוא ששם אהיה הוא בדכורא והוא שם אהיה שחברנו עם שצ"ב ויהיה הכל סוד תג"י כנזכר, עכ"ל.

שם (דרושי תפילת השחר, דרוש א) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: והנה הם סוד אהיה שהיא הבינה, והם ג' אהיה – א' דיודים וא' דאלפין ואחד דההין כמבואר אצלינו, שהם בנה"י דבינה הנז'. ואמנם ההארות הנמשכות מן הבינה אל המלכות אינם משם אהיה ממש, אלא מהארתו והוא שם בוכ"ו שהוא יוצא משם אהיה בחילוף אלפא ביתא דאבג"ד כמבו' אצלינו, ולכן נרמז שם זה בר"ת (דה"י א כט, יב) ב'כל ו'בידך כ"ח ו'גבורה, ולכן סמך לו אחריו ובידך לגדל ולחזק לכל בסוד הנז' בזוהר ובמאמר קו המדה דכת"י, כי הנטיעות היה בוצינא דקרדינותא מכה בהם ואומר להם גדל. וכן במלכו' אשר היא נקבה השם המכה בה ומגדל בסוד קו המדה הוא שם בוכ"ו הנז', וזהו (שם) ובידך לגדל ולחזק לכל, כי ע"י שם בוכ"ו קו המדה שלה בידו לגדלה ולחזקה או לפחות ממנה כפי רצונו, וזהו ובידך לגדל ולחזק לכל, פי' אל המלכות הנקרא כל. והנה שם זה של בוכ"ו הוא קו המדה של המלכות, והוא המוסיף חיות במוחין שלה ואז ניתוסף בה כח המשכת חיות אל המ"ן שלה, שהוא ההויה דההין שהוא בגי' בכל, וזהו ואתה מושל בכל, ואמרו ובידך כח וגבורה כו', עכ"ל.

שם (דרושי העמידה, דרוש ה) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: והענין יובן עם מש"ל בענין מלך עוזר ומושיע ומגן, כי האור היוצא מן הנה"י דאימא אשר בתוך ז"א להאיר ולתקן את המל' הוא שם בוכ"ו, חילוף שם אהיה, ושם נת' כי ע"י שם זה שהוא בגי' ד"ל נגדלת המל' שיעור קומתה בסוד אורך היריעה הא', ל' באמה ורוחב ד' באמה, כי שם בוכ"ו הוא ארבע אותיות ורוחב היריעה ובחשבונו הנק' ארכו הוא ד"ל, וזהו אורך ורוחב קומת המל' הנק' יריעה, וע"י הארת שם בוכ"ו הנז' שהוא בגי' ד"ל יש אל המל' [...] ונמצא כי מכח הארת בוכ"ו שהוא בגי' ד"ל נגדלה המלכו' ונעשית שם אדני בד"ל אותיות מילואו, וגם נק' שם אגל"א העולה בגי' ד"ל, עכ"ל.

ובספר שער מאמרי רז"ל (מסכת ברכות) מבאר מהרח"ו, וז"ל: שם פ"א ד"ז ע"א וז"ל, א"ר אליעזר א"ר חנינא, לעולם אל תהי ברכת הדיוט קלה עניך כו'. כבר הודעתוך במאמר ס' הזוהר פ' שלח לך, בענין נשים דעתן קלה, מה עניינו. והנה כאשר נמשך הברכה שהיא סוד אימא עילאה, בסוד ברוך כבוד ה' ממקומו כנודע, והברכה הזאת נמשכת אל נוקבא דז"א דרך ההדיוט שהוא ז"א, ואז אין דעתה קלה כבתחילה לפי שאז יש לה מוחין גמורים. וסוד הענין הוא כמו שהודעתוך בשער רוח הקודש בענין היחודים ענין שם בוכ"ו הנמשך משם אהי"ה שבבינה המתפשטת עד הנוקבא לתת לה מוחין, וסוד בוכ"ו

הוא בגי' ד"ל כשיעור קומת המלכות, אך שלשים באמה ורוחב ד' באמה כנודע, ומכח זה השם נעשה בה מלוי המלוי של אדנ"י שהם ד"ל אותיות, בזה האופן – אל"ף למ"ד פ"א. דל"ת למ"ד תי"ו. נו"ן וא"ו נו"ן. יו"ד וא"ו דל"ת, וז"ס הדיוט שהוא בגי' ד"ל, עכ"ל.

ובספר מבוא שערים (שער ד, ח"ב, פרק ט, דף לב ע"ד) כותב מהרח"ו על שם בוכ"ו שהוא שם קדוש.

ובספר שער רוח הקודש (דף יא ע"ג-ד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: והנה תיקון עון הנדר הוא שיתענה ששה ימים רצופים, והטעם הוא כי הנה בתחילה ע"י שבועת אמת היה שיעור י"ס שלה בנה"י דז"א כנודע, ואח"כ ע"י הנדר של אמת שהוא עלייתה לקבל מוחין, היא מתפשטת ונגדלת ועולה עד מוחין דיליה, ועלייה זו היא שיעור שש ספי' שלו שהם כח"ב חג"ת, וע"י נדר לשוא חסר ממנה עליית ששה ספי' הנז' (דע"ה שה"ס לאה ורחל), ולכן תקונו הוא ששה תעניות. גם טעם אחר יותר עיקרי, כי הנה הנדר הוא סוד רמ"ח איברים שבה, ועוד יש ששה בחי' שהם הארת שלשה מוחין דיליה לשלשה מוחין דילה – הרי נדר, ולפי שהנדר לשוא גרם לבטל ששה מוחין, לכן צריך ששה תעניות. והנה אעפ"י שאין בנוק' רק תרין מוחין כנז' באדרת נשא [קמב ע"א] וכנז' בפ' שלח לך כי דעתה קלה, עכ"ז כבר נתבאר במקום אחר כי בזווג הראשון דזו"ן הנק' ביאה א' שהוא לעשותה כלי, אז יהיב בה ההוא רוחא דשדי בגווה שהם הוי"ה דההי"ן הנקרא ב"ן, והוא בחי' הדעת שלה בימי החול כנז' אצלינו, אשר בכח הזה היא מעלה אח"כ מ"ן כנודע, ואז נשלמים בה שלשה מוחין, וזכור ענין זה.

והנה נלמוד מזה כי שיעור קומת המלכות כאשר היא בשוה עם ז"א פנים בפנים ממש, הוא כ"ח בז' תחתונות, וששה בענין המוחין שלה כנז' (דע"ה. לפ"ז בכ"ח ימים הא' דימי תעניותיו יכוין ב' כוונות לתקן ז' הוי"ות, ונתקן כ"ח חלקים מן מילוי דס"ג, ואחר הכ"ח תעניו' ישלים תשלום לז' ימים, דהיינו ט' ימים שהם ט' חלקים הנשארים, מילוי דמילוי הא' אחרונה דס"ג) והם בגי' ד"ל. וזה סוד פסוק (שמות כו, ח; לו, טו) אורך היריעה האחת שלשים באמה ורוחב ארבע באמה, והבן זה. והוא רומז אל שלשה שמות, שכולם הם מורים ענין בחי' המלכות בהיותה פנים בפנים עם ז"א, וכל אחד מהם הוא בגי' ד"ל, והם שם בוכו ושם אגל"א ושם אדנ"י במלוי המלוי שהם ל"ד אותיות, ושלשה שמות אלו ביארנום במקומם בכרכת אבות במלות מלך עוזר ומושיע ומגן, אשר שם הוא בחי' חזרתה פנים בפנים. ושם נרמז שם בוכ"ו [ע"ה], ובתיבות אתה גבור לעולם אדני נרמז שם אגל"א בר"ת, וגם שם אדנ"י ההוא תמלאהו במלוי (א"ש ע"ה), והרי שלשתם נרמזו שם, עכ"ל.

עיין עוד על שם בוכ"ו מ"ש מהרח"ו בספר עץ חיים (שער יד, סוף פרק ו).

בעניין השם בוכ"ו

מדברי המפרשים

מספר שאלות שואלים המפרשים בעניין שם בוכ"ו, ומהן: האם צריכים לכוין שם בוכ"ו לג' בחי' מוחין הנמשכים כעת לנוק' או רק לב' בחי' אח' ופנים דפנים, ועוד למה לא ראינו שם זה לפני זה בהמשכות מוחין לנוק', בפרט בתיבת באהבה בעת כניסת המוחין לנוק' שלא ע"י ז"א.

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת מלך עוזר ומושיע ומגן, אות א, דף טל סע"ב) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בעניין סדר אותיות של שם בוכ"ו, וז"ל: אך צ"ל דשם בוכ"ו היה צריך להיות בסדר כניסתם של אותיות – ו' תחילה ואח"כ כ' ואח"כ ו"ב, דכן נראה הסדר של הכנסה מלמטה למעלה, עיין שט"ל פי"א כלל ט', ותחילה יורדים בג' מוחין דילה יע"ש, עכ"ל.

שם בהמשך (שם) שואל הוא ז"ל בעניין שלא ראינו שם בוכ"ו בתיבת באהבה בהמשכת המוחין דאח' לנוק', וז"ל: ועוד למה לא נזכר שם זה בכניסת המוחין דבחינת אחר במלת באהבה כשנכנסים הבינות וגבורות תוך רחל, ע"ד שמצינו בסדר כניסתו בג' בחינות אחר ופנים דפנים ופנים דאחור הנמשכי' במלת מלך עוזר וכו' כנז' בסדור. ואם נאמר דשם זה הוא לבוש בבחינת אחר ופנים דפנים דוקא, ולא בבחינת דאחור ופנים דאחור, ולזה אינו נמשך אם הבינות וגבורות שהם אחר דאחור, זה לא ידעתי, עכ"ל.

בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קלא, דף כט ע"א) מבאר ר' רחמים דוד שרים בשם ר' אברהם עדס, וז"ל: לפי שהנוק' אינה נגדלת אלא בשם בוכ"ו והז"א נגדל בשם אהי"ה כמבואר בע"ח, ועתה במלך עוזר ומושיע ומגן, אעפ"י שלוקחת הנוקבה מן אימא שהיא אהי"ה, אינה נותנת לה אלא שם בוכ"ו לפי שעיקר בנין הנוקבה בשם בוכ"ו, עכ"ל.

ושם (ח"ב, סימן דק"ל, דף לב ע"ב – לג ע"א) מבאר עוד ר' רחמים דוד שרים, כי רק המוחין דאח' ופנים דפנים באים מלובשים בשם בוכ"ו שהם לבושים דמצד אימא, משא"כ המוחין דפנים דאח' שאינם מצד אימא אלא מצד אבא, עיי"ש באורך.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צג – צד) מאריך ר' ששון מזרחי בעניין התלבשות המוחין בשם בוכ"ו, וז"ל: (עד, ב) להמשיך המו' דאו"פ דפני' מלובשים בשם בוכ"ו בסי' כ"י גם מוחין דפני' דאחור' מלובשים בשם זה, וכן גידול הנוק' כשיעור המ' ואח"כ נה"י וכו' הוא בג' הבחי' פני' דאחור' ואו"פ דפני'. ק"ק דמה שייכות יש לשם בוכו שהוא חילוף אהי' במו' דאבא שהם פנים דאו"פ. ולעומת זה במו' דתבונה שהם אח' דאח' לא נזכר שם זה (וכן הק' בפת"ע). (ומל' רז"ל בפ"ב דעמי' במלך עוזר וכו' משמע דשייך שם זה במו' דאח', ובע"ח סופ"ד דשי"ז כ' ששם זה מורה ענין היות המ' בהיותה פב"פ. וא"כ משמע שהוא שייך גם באח' וגם בפני').

ועוד למה בכלל מקבלת הנוק' גם מו' דישי"ס דאו"פ. והנודע הוא שהנוק' נתקנת ממו' דאי' ולא דאבא. ואנכי לא ידעתי אם אפ"ל דהנוק' הנז' כאן היא יעקו"ר, ויעקב הוא שמקבל מו' דישי"ס, וצל"ת. ולשאלה הא' אפ"ל, שא"א לנוק' לקבל מו' דאבא בלי הארה מאי', והוא השם הנז', ובו מתלבשים מו' דאבא ומקבלתן וכ"ז דוחק.

ואגב צריך להבין בזמן המוכשר בעה"ו, איך קיבלה הנוק' מו' דאו"פ דפני' טרם שיכנסו תוך ז"א ויקחו להם לבוש מז"א, לפמ"ש רז"ל בשה"כ דרו' ה' דיוה"כ ד"ה גם נוכל לו' וכו' שאורות הנוק' באים מלובשים בכלים דנה"י דאי', ודאי' תוך נה"י דז"א ודז"א תוך כלים שלה, שא"א לשום בחי' לקבל אור עליון אלא ע"י התלבשות כל אשר למעלה ממנו זב"ז, וההכרח לזה יובן מדרו' א' דסוכות וכו' עכ"ל. וצ"ע כעת, ועי' מ"ש בנה"ש דמ"ה ע"ד אות ט' (והובא בפת"ע בסו' אות א') ואולי מתכוון על הנז', עכ"ל.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלב – רלג) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: מלובשים בשם בוכו וכו'. שע"ה"כ ל"ג ע"א ד"ה ודע כי בספר וכו'. אך צ"ע דשם מבואר דשם בוכו הזה שייך דוקא כשאורות הנוק' יוצאים דרך אח' ז"א לתקן את הנוק', ומשמע כשהיא דוקא עדיין אב"א ושם כתב, דאותיות אלו דשם בוכ"ו הם שייכים בד' תיבות של מלך עוזר ומושיע ומגן, וא"כ הרי זה סתירה מיניה וביה, דהרי במלך עוזר ומושיע וכו' הנוק' היא כבר פב"פ, ולכאורה היה צריך לעשות הבוכ"ו לעיל בכוונת האטב"ח. ועיין פת"ע דף ט"ל ע"ב אות א', ובאתי לגני דף צ"ג ע"א ד"ה להמשיך, מה שהקשו בזה. והנה בבאתי לגני שם כתב, דבסוף פ"ד דשער י"ז מבואר דשם זה שייך גם בפב"פ, ע"כ. ואם כן הוא שייך גם באח' וכדמשמע כאן בשעה"כ, וגם בפנים, ולכן שפיר סודר כאן. [א"ה ועיין מעיל אליהו הנמ"ח עמוד רפ"ד, שהביא מע"ח שער או"א פ"ו, דבבחינת החיצוניות בין הפנים ובין האחור הוא בשם בוכ"ו, והכי נמי כיון שבבנין גופא עסקינן חשוב כבחינת חיצוניות, ובין האח' ובין הפנים ע"י שם בוכ"ו. וע"ע שערי רחמים ח"ב סימן קל"א].

אבל נשאר הקושיא למה לא סודר לעיל בכוונת האטב"ח, ולפת"ע (שם) למה לא סודר גם כשאח' דאח' נכנס בנוק' בשעת הנסירה, ומצאתי בסידור של פסח ח"ג דף כ"ב להדיא שסודר שם כן. [א"ה ועיין באתי לגני סוד"ה להמשיך דצ"ל שיש הפרש בין להגדיל או לנסור דדוקא כשמכוונים להגדיל יש לכוין השם בוכ"ו, לא כן כשמכוונים לנסורה]. ודע, דבסידור סודר שם בוכו באופן כזה, ב' במלכות, ו' ביסוד, כ' בת"ת, ו' בדעת, וכולם בקו האמצעי, ולכן לכל מקום שנרחיח ונכנסת שם ספירה אחת מהם, סידר שם את האות המתאימה לספירה ההיא.

מלובשים בשם בוכו וכו'. ומדכתב להמשיך המוחין דאח' ופנים דפנים מלובשים בשם בוכו, משמע דמוחין דפנים דאח' אינם מלובשים בשם זה, ובבאתי לגני שם [עמ' צג] הביא משם ספרים כת"י שבהם כתוב דגם פנים דאח' מלובשים בשם הזה, וכ"ה בסידור היר"א הנדמ"ח דף 634, וע"ע שע"ר ח"ב סי' דקל, עכ"ל.

עיין עוד מ"ש ר' רפאל אברהם שלום מזרחי ידיע שרעבי בספר דברי שלום (שער מאמרי רו"ל, מסכת ברכות, דף נז ע"ג).

למעשה בסידורים, סידור המודפס (בציור הכוונה) וסידור היר"א (בהקדמת הכוונה), מזכרת בתיבת מלך הלבשת המוחין באות ב' של שם בוכ"ו, וזה עבור ג' בחי' מוחין הנמשכים לנוק' – פנים דאח' ואח' ופנים דפנים.

### בעניין הכלים דברורים דפנים דנוק'

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת ומגן, סוף אות א, דף מ ע"א) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: ובענין כלים דברורים החדשים הבאים עם המוחין החדשים דפנים, ראיתי בספר נ"ש דף ס"ט [דל"ח] אות ט' ז"ל, צ"ל כשמתפשטים המוחין דפנים בנוק' במלת מלך עוזר וכו', מתפשטים בה כמתחי' הכלים החדשים דז"א, ואח"כ מתפשטים בתוכה המוחין במלת מלך עוזר וכו', או שאינם מתפשטים אלא בכלים דנוק' ע"כ, עכ"ל.

### בעניין המשכת המוחין דמלכות לנוק' והגדלתה

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ב, מלך עוזר ומושיע, סוף אות י, דף מד ע"א) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: מ"ש ואמנם תחי' נכנסת עטרת היסוד דאימא וכו', ואז נגדלת הנקודה זו בבחי' מל' שבה, ואז נק' מלך ע"כ. דברי רבינו נראין כסותרין, שהרי לקמן בסמוך כתב מלך הוא הכתר דרחל, ובחי' זו נתקן תחי' בהכנס עטרת היסוד דאי' וכו', ואיך כתב כאן דתחי' נגדלת המלכו' שבה, ואח"כ הנה"י וכו', ואפשר לחלק בבחי' הגדלה נגדלת המ"ל שבה תחי' מלמטה למעלה, ובבחי' התיקון נתקן דכתר תחי', עכ"ל.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלג) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: דנוק' דניקוד הנז'. מ"ש דניקוד הנז', כאילו ר"ל נוק' הנ"ל, ומ"ש מלכויות וכו' לכתר וכו'. ולמטה בסידור כתב ונגדלת הנוק' כשיעור המלכות שלה, מבואר בשעה"כ דף ל"ג ע"א כי יש כאן בכניסת מוחין האלה שני מהלכים, כי בערך נה"י דאימא הכניסה היא מלמטה למעלה, שבראשונה נכנס עטרת היסוד שלה, ואח"כ חג"ת דנה"י, ואח"כ הג' אמצעיות, ואח"כ הג' עלינות. אמנם בערך המלכות הוא מלמעלה למטה, כי מקודם נכנס עטרת היסוד בכתר (דהיינו, במקום דעתיד להיות כתר, כי הרי עדיין היא נקודה קטנה, וכן כולם) נגדלת היא כשיעור המלכות, וכן בהיכנס פרקין תתאין לתוך מקום שעתידי להיות החב"ד, נגדלת היא כשיעור הנה"י שלה בגובה, ובשמן ששון דף מ"ד סוף אות י' כתב, דדברי הרב ז"ל נראין כסותרין זה את זה, שבתחילה כתב שבהיכנס עטרת היסוד נגדלת המל' דמל', ואח"כ כתב שניתקן הכתר, ושאפשר שבחי' הגדלה לחוד ובחי' תיקון לחוד, ע"כ.

ולמעשה אי אפשר להבין כל זה בהגיון, איך יתכנן שני דברים סותרים זה את זה, אלא שכבר כתב הרש"ש בהגותו לע"ח שער ל"ז פרק ב', שלא הכל ניתן להבנה בשכלנו. ואפשר להסביר, כי ע"י ההארות הגדולות שהיא מקבלת כשנכנס הנה"י בחלקים העליונים שלה על ידי זה מתגדלים החלקים התחתונים שלה כל אחד באופן יחסי, עכ"ל.

### בעניין אופן עמידת הנוק' ויעקב בפנים דז"א

דברי מהרח"ו

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ב) מבאר מהרח"ו, וז"ל בקצרה: והנה כאשר רחל חוזרת פב"פ עם ז"א אין לה מקום לעמוד שם, כי שם עומד יעקב כנו', והוא עומד פנים באחור ורחוה כנגד רוחב ז"א. ואמנם צריך שיתהפך יעקב ויצדד עצמו כדי לתת מקום אל רחל גם היא, ואז עומדים יעקב עם רחל פב"פ זע"ז, ויעקב מצדד עצמו ועומד בצד ימין דז"א, ורחל מצדדת עצמה בצד שמאל דז"א, ונמצאו צדי יעקב וצדי רחל בצד פנים דז"א, אבל אינם ממש פנים בפנים עמו. [...] ונמצא כי יעקב ורחל שניהם עומדים זע"ז פב"פ יחד מן החזה דז"א ולמטה, יעקב בצד ימין דז"א ורחל בצד שמאל. [...] והנה עתה אשר נתהפכו יעקב ורחל פב"פ, ונמצא יעקב כנגד קו הנצח דז"א ורחל כנגד קו ההוד דז"א, לפי שהזכר יונק מן הימין לעולם, והנקבה יונקת מן השמאל לעולם, וזה סוד מ"ש בתיקונים איהו בנצח ואיהי בהוד, ר"ל איהו יעקב עומד בנצח דז"א, ואיהי רחל עומדת בהוד דז"א. [...] ונחזור לענין ראשון, כי מ"ש שחוזרים פב"פ בתיבו' מלך עוזר ומושיע ומגן כנ"ל, אין זה אלא ביעקב ורחל ששניהם עומדים פב"פ, ועיין בסיום ברכת שים שלום, כי שם נתבאר אמיתות ענין זה הדרוש, עכ"ל.

ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יז, דף נו סע"ד) כתוב, וז"ל: והענין הוא זה, דע כי הלא יעקב יוצא מיסוד אבא מכנגד החזה ולמטה דז"א בחוץ, ואחוריו של יעקב נגד פניו של ישראל, ומכנגדו ממש יוצאת רחל באחורי דזעיר אנפין מהחזה ולמטה, ועומדת אחור באחור עם זעיר אנפין. והנה כשחוזרת פנים בפנים עם זעיר אנפין, הנה אין לה מקום לעמוד שם, כי הלא יעקב עומד שם רחבו לרוחב הז"א, וא"כ נמצא יעקב מבדיל ביניהן. הגהה. נלע"דן כי יש לדקדק, והלא יש לה מקום פנוי במקום דור המדבר, וצ"ע. ועיין בדרוש המטות, עכ"ל.

ובספר עץ חיים (שער לב, סוף פרק ב) מבאר מהרח"ו בפרטות ב' שורות של הארות היוצאות והעומדות לפני ז"א, ונעתיק כאן ב"ה מדבריו הנוגעים למקומות של פר' יעקב ופר' רחל החוזרת עם ז"א פנים בפנים, וז"ל: אמנם ביאור הענין הוא כך, והוא סוד גדול ונעלם בענין זווג זו"ן, כי יש תימה גדולה כפי הנ"ל, כי הרי יעקב עומד בפני ז"א כנ"ל, וא"כ כאשר מזדווגים זו"ן פב"פ, היכן יש מקום לנוקבא דז"א לעמוד שם.

והנה תשובת שאלה זו רמוזה בפסוק (בראשית כז, ל) ועשו אחיו בא מצידו, והענין כי בזוהר שיר השירים בענין אלפ"א ביתא דא"ת ב"ש בארוה שם בענין הזווג של זו"ן ואיך הקליפות מתרחקים משם בעת ההיא. ונמצא כי כאשר רחל נוקבא דז"א באה להזדווג עם

ז"א, אז עשו שהוא בחי' קליפה אע"פ ששורשו הוא בקדושה כנ"ל, הנה יוצא והולך אל השדה ההוא של החיצונים כנודע, בסוד כי בשדה מצאה (דברים כב, כו) שהוא מקום מדור כל הקליפות הנקרא סטרא דחרובא כנזכר בזוהר, ולפי שעשו נוטה אל הקליפה, לכך הולך אל השדה שהוא לצוד ציד, ואז יעקב יורש מקומו ולוקח ברכתו שהיא בחי' אותו הארה שהיתה נמשכת לו מן היסוד דאבא בהיותו עשו בצדו של יעקב, ועתה לוקחם יעקב כל אותן הברכות.

ואמנם לקיחת הברכות במרמה יובן כמ"ש בזוהר שיר השירים, כי אין סט"א הולך משם רק ע"י מרמה ותחבולה שעושיין לו, שמכריזין שיבואו כל פמליא של מעלה לראות בכבוד המלך. והנה הקליפה הנקרא מלך זקן וכסיל (קהלת ד, ג), לא יחפוץ בתבונה לראות בכבודו של מלך, ואדרבא הולך מדעתו ומתרחק משם, ובין כך ובין כך מזדווג המלך במלכה, ויעקב לוקח ברכתיו.

נמצא כי אלמלא ידע שכונתן הוא להזדווג, לא היה הולך משם כדי לקחת חלק מן השפע ההוא הנשפע אז, וזהו המרמה שמרמין אותו, ואז ע"ז לוקח יעקב העליון ברכתיו של עשו, כי הנה אז יעקב הולך במקום עשו, ושם מקבל הארותיו שהוא סוד הברכות, ואז נשאר מקום יעקב פנוי, ושם באה רחל אשר היתה עומדת אב"א, וחוזרת עם ז"א פנים בפנים בהיותה עומדת שם במקום יעקב, ואז מזדווגים יחד, באופן שאין מקום לרחל לעמוד פב"פ עם ז"א להזדווג עמו עד אשר ילך עשו אל השדה של חורבה כנודע, ואז יעקב יורש מקומו וברכותיו והארותיו, ואז רחל עומדת במקום יעקב, והבן הקדמה זאת.

ואמנם אין ענין זה רק אחר שמתו כל דור המדבר, כי אז נתבטל הארת דור המדבר הנקרא ג"כ לאה אשת יעקב כנ"ל. ובזה אין הפסק בין רחל העומדת במקום יעקב אל הז"א כדי להזדווג עמו, שאין שם בחי' דור המדבר כדלקמן בע"ה. אבל כל זמן שהיו דור המדבר קיימים, היה אותו הבחי' של לאה אשת יעקב הנקרא דור המדבר, ששם במקומה, ולא היה זווג לרחל עם ז"א הנקרא ישראל, אבל הזווג היה מן יעקב עם בחי' לאה הזאת הנקרא דור המדבר כנ"ל.

והנה אחר שנזדווגו רחל עם ז"א, אז עשו חוזר ובא מצידו מן השדה ונכנס במקומו, כי לא הלך משם רק ע"י מרמה שרימו אותו כנ"ל, כדי שלא יקבל את הברכות הניתנין בעת הזווג, וכאשר חוזר ורואה ומרגיש בדבר, כי הכל היה במרמה כדי שיקבל יעקב הארותיו וברכותיו, ויהי אך יצא יצא יעקב כו', ועשיו אחיו בא מן השדה וישב בצדו של יעקב כבראשונה, ששם הוא מקומו, ואז מרגיש איך יעקב לקח ברכתיו במרמה, ואז צועק בקול מר על מה שרימוהו, כי הוא לא חשב שיזדווגו אז, שאלולי כך לא היה הולך כנ"ל, עכ"ל.

יוצא מדברי מהרצ"ו בספר עץ חיים (שם), כי אופן סדר עמידת ההארות בפני ז"א הוא כך:

[פנים]

ערב רב

יעקב

עשו

[ימין]

מטה ה'

דור המדבר

מטה האלקים

[שמאל]

ז"א

[אחור]

### בעניין אופן עמידת הנוק' ויעקב בפנים דז"א

מדברי המפרשים

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ב, תיבות מלך עוזר ומושיע, אות יח, דף מד ע"ב) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: מ"ש והנה כאשר חוזרת פב"פ עם ז"א אין לה מקום לעמוד שם וכו', עיין בפע"ח עמידה פי"ז בהג"ה. ויש לדקדק, והלא יש לה מקום פנוי במקום דור המדבר וצ"ע. ע"כ ולע"ד י"ל דאין מקום דור המדבר פנוי, דלא נתבטל דור המדבר אלא לפי שעה, וישנו לבחי' לאה אפי' בזמן הזה, ועיין ש' ההק' דד"ן, תו"ח ד' צ"א סע"א, ובענין דור המדבר עיין ע"ח של"ב פ"ב יעש"ב, עכ"ל.

ובספר שערי רחמים (ח"ב, סימן ככג, דף ל ע"ב-ג) כותב ר' רחמים דוד שרים בשם השד"ה – ר' שאול דוויך הכהן, וז"ל: לעניין צידוד יעקב, הוא אחר שחזרה נקודת האח' לפנים ונבנית גם נקודת הפנים במלך עוזר, וחזרו ונתמעטו ואח"כ חזרו ונבנו ונגדלו שתיהם בפני ז"א, אז צידד עצמו יעקב לימין דז"א והיא עמדה בשמאל, ועמדו יעו"ר פב"פ לצורך הזווג, מהרה"ג שד"ה יצ"ו, עכ"ל ולשונו מובא בספר פאת השד"ה (כר' א, עמ' קנב).

עוד נזכיר את דברי ר' חיים דילה רוזה בספר תורת חכם (דף צא ע"א-ב) המבאר בפרט כי יעקב ודור המדבר נכללים עם ז"א דוגמת ישו"ת שנכללים עם או"א, וז"ל: וכתב מורי הרב ז"ל וצ"ע איך המשיכו נשמת בניהם מבחינת זווג ז"א ורחל, והרי רחל לא היתה יכולה לבא לפנים דז"א כי לא היה לה מקום, ובשל"ו שער מיעוט הירח [פ"ב] כתב מבריאת אדה"ר עד בנין בית ראשון היתה חוזרת רחל עם ז"א פב"פ בשבת ומזדווגים, וצ"ע מה נעשה מפרצוף דור המדבר בשבת ע"כ.

והנה הרי שכתב הרב ז"ל שלא נסתלק פרצוף דור המדבר עד היום, בדרוש הדעת כמש"ל משמו, אלא שרצה להעלים העניינים דלמה לא תוכל רחל להזדווג עם ז"א, והלא הוא דוגמת זווג או"א שנכללים עם ישו"ת, כן יעקב ודור המדבר הם ישו"ת בערך יעקב דגופא דז"א, ונכללים גם הם עם יעקב בשעה שמזדווגים. ומדברי הרב ז"ל בדרוש הדעת נראה שגם מרחל יוצא לאה אחרת מהארתה, והוא מבחינת רחל שהיא ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן.



**בטוב**

מלך

**ירושלם**

קעא

ונלע"ד שמ"ש שיעקב ודור המדבר יוצאים לפני הז"א, ר"ל אחורי בחינת הפנים דז"א, שהרי הם בחינת ו"ק דיעקב דגופא דז"א, וכן מ"ש הרב ז"ל שיעקב מלביש פני הנה"י דז"א ורחל אחורי הנה"י, ר"ל יעקב מלביש אחורי פני הנה"י דז"א, ורחל מלבשת אחורי יעקב, שיעקב נקרא עתה בשם אחורי נה"י דז"א, וזה נקרא שרחל מלבשת אחורי נה"י דז"א שכיון שיעקב הלביש אחורי הפנים דנה"י דז"א, אחורי הנה"י דז"א ניתנים על ידו לרחל, עכ"ל לענייננו וה' יע"א.



## עוזר

### הקדמה

בסדר הכוונות של תיבת מלך התחלנו להמשיך המוחין דפנים דאח' ודאח' ופנים דפנים לנוק' העומדת עם ז"א פנים בפנים. אז נכנסו לכתרה בחי' מלכות דמוחין הנ"ל, ועי"ז גדלה הנוק' משיעור נקודה קטנה לשיעור מלכות שבה.

בסדר הכוונות של תיבת עוזר באים להמשיך בחי' נה"י של ג' בחי' מוחין הנ"ל לנוק'. כניסת אותם מוחין דנה"י גורמת לדחות המוחין דמלכות שנכנסו לכתרה בתיבת מלך לת"ת שבה. עוד גורמת אותה המשכת מוחין להגדיל הנוק' משיעור מלכות שבה לשיעור נה"י.

בתיבת מלך באו המוחין דמלכות מלובשים באות ב' של שם בוכ"ו, וכעת נמשכים לנוק' מוחין דנה"י מלובשים באות ו' הראשונה של שם בוכ"ו.

### מקורות

[עיין חלק על תיבת מלך]

### סידורים

חלק ב, דף עה ע"א.	סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"
חלק א, עמ' 636.	סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"
חלק א, עמ' 363 – 364.	סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"

### מפרשים

חלק א, עמ' צג.	באתי לגני
הגהות על הסידור, אות ה, עמ' מז.	טוב שם
חלק ה, עמ' רלג – רלד.	סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לד.
חלק ב, סימן קדם, דף לה ע"ב.	פתח עינים החדש
	שערי רחמים

## ביאור סדר הכוונות

המשכת המוחין דנה"י לחב"ד דנוק'

אחר שבת יבת מלך המשכנו המוחין דמלכות לנוק', באים בתיבת עוזר

**להמשיך נה"י**, והם ג' פרקין תתאין דנה"י דאימא, ומפרט מה היא בחינתם של אותם מוחין הנמשכים כעת, והם המוחין

**דאח' ופנים דפנים [דישטו"ת (סידור היר"א)]**, ב' בחי' מוחין דפנים החדשים שהורדנו בתיבת באהבה, ועוד

**ופנים דאח' [דיש"ס (סידור היר"א)]**, בחי' מוחין שיצא מתוך ז"א בתיבת באהבה, ועלתה עד רום המעלות עם הבריורים דפנים בסוד מ"ן להביא המוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל, **לחב"ד**, כי נכנסים המוחין מלמעלה למטה, וחוזר ומפרט לאן מיועדת אותה המשכה, פי' בחי' פרטית של אותה ספי' חב"ד,

**[דאח' ופנים דפנים ופנים דאח' (סידור רחובות הנהר)]**, ולאחר שפירט איזה מוחין לאיזו ספי', מפרט מה היא בחינתה הכללית של אותה ספי' שאליה נמשכים המוחין,

**[דחכמה דכתו דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה (סידור רחובות הנהר)]**, זו היא הכתובת הכללית,

**דנוק'**, בלבד, כי נמשכים אותם מוחין תחילה לנוק' כנ"ל בתיבה הקודמת, ובסוף תיבת ומגן, אחר כניסת כל צלמי המוחין במשך ד' תיבות מלך עוזר וכו', מסתלקים ממנה כל המוחין (דאו"פ דאח' ודאו"פ דפנים), ואח"כ חוזרים להכנס לזו"ן בסוף הברכה הראשונה ע"י כריעות וזקיפות, ואותם מוחין הנמשכים כעת באים

**[מלובשים בו' דבוכו (סידור רחובות הנהר)]**, אות ו' הראשונה של שם בוכ"ו, כמו שבת יבת מלך באו המוחין דמלכות באים מלובשים באות ב' של שם בוכ"ו שהוא חילוף של שם אהי"ה כמבואר לעיל בחלק על תיבת מלך (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

מצוירים ג' כלי חב"ד דנוק', וצריך לראות אותם כלים כאילו הם הכלים של ג' בחי' הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים.

מעל הכלים הנ"ל מצוירים שמות המוחין: שם הוי"ה פשוט לבחי' אח' ופנים דפנים, וכן יהיו בהמשך המוחין דאח' ופנים דפנים של כל הספי' – חב"ד חג"ת נה"י (עיי' ליקוטי ביאורים). ולבחי' פנים דאח' מצויר בתוך מוחין המילוי בלבד (ללא שם) של שם הוי"ה מלא במילוי יודי"ן, והוא רומז למוחין דנה"י (שער הכוונות, דף לא סע"ד; עולת תמיד, ענין התפלה, דף מב ע"א; ועיי' מ"ש בספר פתח עינים, תיבת אלהי אברהם, אות ב, ד"ה והיות, דף לב סע"ג).

עוד מצוירים מעל שמות המוחין בחי' נרנח"י נשמת המוחין, והם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד של ספי' נה"י – חיריק קבוץ שורוק.

עוד צריכים לכוין כי המוחין באים מלובשים באות ו' הראשונה של שם בוכ"ו. וכנ"ל מצויר רק פעם א' ג' כלים דחב"ד דנוק', והם משמשים לג' המשכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל שיש לכוין.

יש לכוין המשכת המוחין של בחי' פנים דאח' לפני זו של ב' בחי' אח' ופנים דפנים (באתי לגני, ח"א, עמ' צג; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלג; עיין ליקוטי ביאורים של החלק על תיבת מלך).

### דחית המוחין דמלכות לת"ת דנוק'

בתיבת מלך נמשכו המוחין דמלכות לכתר דנוק', וכעת גורמת כניסת המוחין דנה"י לחב"ד דנוק'

**לדחות**, מספי' כתר דנוק',

**המלכויות נשהיו בכתר** (סידור היר"א), דהיינו הג' מוחין דמלכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל – אח' ופנים דפנים ופנים דאח', שהיו בכתר דנוק',

**לתפארת**, שבה, דרך ספי' דעת שבה (טוב שם, עמ' מז),

**מלובשים כב' דבוכו** (סידור רחובות הנהר), כי המוחין דמלכות באים מלובשים באות ב' של שם בוכ"ו כנ"ל בתיבת מלך.

מצויר כלי ת"ת דנוק', וצריך לראות אותו כלי כאילו הם הכלים של ג' בחי' הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים. מעל הכלים הנ"ל מצוירים ג' בחי' נרנח"י דמלכות נשמת המוחין עבור ג' בחי' מוחין הנ"ל, והם ג' זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן בניקוד של ספי' מלכות – ניקוד צבאות, ולא מצוירים שום שמות עבור המוחין עצמם.

יש לכוין המשכת המוחין של בחי' פנים דאח' לפני זו של ב' בחי' אח' ופנים דפנים (כנ"ל). עוד צריכים לכוין כי המוחין, כאן מצוירת רק בחי' נרנח"י כנ"ל, באים מלובשים באות ב' של שם בוכ"ו. כנ"ל מצויר רק כלי א' דת"ת דנוק', הוא משמש לג' המשכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל שיש לכוין.

### מצב גדלת הנוק'

בתיבת מלך נמשכו המוחין דמלכות לכתר דנוק' ועי"ז גדל שיעור קומתה משיעור נקודה לשיעור מלכות שבה, וכעת נגדלת שוב הנוק' ע"י כניסת מוחין דנה"י לחב"ד שבה

**ונגדלת**, הנוק' משיעור מלכות שבה,

**כשיעור הנה"י שלה**, נ"ל בס"ד כי היא הנותנת, שמ"ש שיעור נה"י ולא שיעור נהי"ם, כוונתנו מה שלא מזכיר כאן מלכות, פי' הוא שבחי' מלכות היא עטרת היסוד שבה, ולכן כלולה ביסוד.

## רמזים נוספים

ואח"כ נכנסין בה תלת פרקין תתאין דנה"י דאימא, ואז נגדלת כשיעור ג' שהם נה"י שלה, ולזה אנו אומרים עוזר, כי כל העוזר הוא ע"י סמכי קשוט נה"י דילה (תיקוני זוהר, דף יב סע"ב, מז ע"א) העוזרים וסומכים אותה להקימה מנפילתה (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

מלך – היא אימא עלאה, עוזר – עוזרת את ז"א בסוד אעשה לו עזר כנגדו, שתהיה נוקבא עמו פב"פ ואז נקרא עזר כנגדו (שם, דרוש ג).

מלך עוזר – רומז לגבורה של רחל שנסרה הקב"ה. עוזר – ר"ל שאחר שנסרה נעשית עוזר ומושיע לו, שעומדת פב"פ (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ, סדר הי"ח ברכות מהחברים, דף ס ע"ב).

## ליקוטי ביאורים

## בעניין סדר דחית המוחין דמלכות בנוק'

בעניין שנדחים המוחין דמלכות מכתר לת"ת דנוק' מבלי שניזכר שעברתם היא דרך ספי' דעת, מבאר ר' שם טוב החסיד-כהן בספר טוב שם (הגהות על הסידור, אות ה, עמ' מז), וז"ל בקצרה: צריך אני להבין בתיבת מלך עוזר וכו', שכתב הרב שר שלום להמשיך אח' ופנים דפנים ופנים דאח' לכתר דנוק' וכו', ולדחות המלכות לת"ת ואח"כ ליסוד ואח"כ למלכות, למה לא סדר לנו גם כן שנדחין מכתר לדעת ותכף תלך לת"ת.

ויש מי שרצה לתרץ כיון שאין בה בחינת דעת, לכן לא כתב הרב שנדחין בדעת, זה אין אנו יכולים לומר, מטעם שכשנמשך הנה"י נמשך כחב"ד, הרי דיש לה דעת, וכעת צריך לי עיון וכו'.

כשנדחה המלכות לת"ת ממילא הוא שיורדת בדעת שלה שהוא שלישי עליון דת"ת שלה, ומה שנמשכים הנה"י בחב"ד הוא בזה האופן, שהנו"ה בחו"ב שלה, והיסוד בדעת שהוא שלישי עליון דת"ת, עכ"ל.

## בעניין שמות המוחין

בעניין שמות המוחין, מבאר מהרח"ו שבחי' מלא הוא בחב"ד, בחי' פשוט בחג"ת ובחי' מילוי בהנ"י (שער הכוונות, דף לא סע"ד; עולת תמיד, ענין התפלה, דף מב ע"א, ולשונם מובא בחלק ליקוטי ביאורים שבחלק על תיבת ברוך דריש העמידה; ועיין מ"ש בספר פתח עינים, תיבת אלהי אברהם, אות ב, ד"ה והיות, דף לב סע"ג).

בסידור רואים כי בג' תיבות עוזר ומושיע ומגן, סידר הרש"ש שמות מוחין של בחי' פנים דאח' כפי הנ"ל. ולעומת זה, לב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים סידר הרש"ש שם הוי"ה פשוט בכל מקום.

בספר עץ חיים (שער לד פרק ב, כלל ח, ח"ב, דף מה ע"ד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: והמשל לכל זה הנה המוחין של ז"א דבחינת אחוריים היה בכתר שלו שהם י' י"ה יה"ו יהו"ה ומחובר עמו מספר האחוריים אלו שהם י' אותיות ממש כיוצא בהם אלא שהם בבחי' מספר ע"ב. ואח"כ בעת הנסירה נשאר י' י"ה יה"ו יהו"ה בבחי' אותיות לבד אל הכתר דז"א וי' י"ה יה"ו יהו"ה בבחי' המספר שהם ע"ב בכתר נוקבא. אח"כ באו המוחין דפנים אל זו"ן, ואז באה שם הוי"ה בכתר ז"א דפנים בבחינת ארבע אותיות לבד, ובאה הוי"ה זו עצמה בפנים דכתר נוקבא, אלא שהוא בסוד מספר שהוא גימטריא כ"ו, ועד"ז בכל הט"ס אחרות כפי הנראה ממ"א, עכ"ל.

בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קדם, דף לה ע"ב) מבאר ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: ולענין מה שכתוב במלך עוזר במוחין דאו"פ דפנים היות פשוטות, אלו אינם שמות המוחין אלא דוגמת עשרה פעמים ע"ב שהם מספר עשרה ריבועים דהויה שנתן הז"א לנוק' בהיותה באח' בעת הנסירה, והם מלכיות דמוחין דאח', עכ"ל.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צג) מבאר ר' ששון מזרחי, וז"ל: ואגב יש להעיר בשמות מו' דאבא לפי מה שמצוייר בסי' שלפנינו, מו' פני' דאחו', ג' ע"ב וא' היות וג' מו'. ואילו במו' דפני' כולם היות. ועי' הגהות השמ"ש בסופו דשכ"ג, עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלג – רלד) מסכם ר' שריה דבליצקי, וז"ל: והנה בפנים דאח' הוא מסודר בנה"י מילוי ע"ב, ובחג"ת היות פשוטות, ובג"ר הויה דע"ב, ובשאר המוחין דאח' ופנים דפנים היות פשוטות, ומה שסידר בפנים דאח' מוחין הנ"ל הוא כפי שכבר כתבנו כמה פעמים דהרב בסוגיין בשעה"כ כתב כן לגבי מוחין דאבא, ומדכתב זה בדרושים לפני תיבת באהבה, הבין הרש"ש דאין בחינת חילוקים אלה אלא במוחין דאח' דאבא, דאין לך בו אלא חידושו, ולכן כיון דמוחין אלו הם הם הפנים דאח' סידר אותם כך.

וע"ע בשער ח"ב סי' קד"ם ביאור אחר מהשד"ה ז"ל, ומה שעשה במוחין דאח' ופנים דפנים היות פשוטות בכל החב"ד חג"ת נה"י הוא בע"ח שער ל"ד פ"ב, ד"ה והמשל [סוף כלל ח, ח"ב, דף מה ע"ד]. ובבאתי לגני דף צ"ג ע"ב רמז להגהות הרש"ש בסוף פ"ו דשער כ"ג ושם באמת כתב, וכל אחד בפני עצמה הויה שלמה כלולה ממוחין דאו"א, ע"כ. וע"ע בפתח עינים דף ט"ל ע"ג שכתב בד"ה אך, שנקודת הפנים היא הויה פשוטה וכו' עיי"ש [נכמ"ש מהרח"ו בספר עץ חיים (שער יח, פרק ב), כי מ"ש שהנוק' נשאת בבחי' נקודה פי' מדרגה ראשונה של שם ב"ן והויה הוי"ה פשוטה, ולשונם מובא בליקוטי ביאורים על תיבת מלך], וא"כ אתי שפיר.

ובשער ח"ב סי' קד"ם כתב וז"ל, היות פשוטות אלו אינם שמות המוחין אלא דוגמת עשרה פעמים ע"ב שהם מספר עשר ריבועים דהויה שנתן ז"א לנוק' בהיותה באח' בעת

הנסירה, והם מלכויות דמוחין דאח', וכעד"ז מקבלת עתה הנוק' מספר עשרה הויות פשוטות שהם המלכויות דמוחין דפנים לבנין נקודת הפנים, שזהו חלק השייך לה, ע"כ. וע"ע לעיל דף ע"ב ע"א ד"ה עם. וצריך להבין, דכאן בחי' אח' דפנים הם מוחין דאימא ופנים דפנים הם מוחין דאבא, והשאר מובן מאליו כפי ההקדמות שכתבנו, עכ"ל.



## ומושיע

### הקדמה

בסדר הכוונות של ב' תיבות מלך עוזר התחלנו להמשיך המוחין דפנים דאח' ודאח' ופנים דפנים לנוק' העומדת עם ז"א פנים בפנים. כבר נכנסו בחי' נהי"ם דמוחין לחב"ד ות"ת שבה, ועי"ז גדלה הנוק' משיעור נקודה קטנה לשיעור נה"י שבה.

בסדר הכוונות של תיבת ומושיע באים להמשיך בחי' חג"ת של ג' בחי' מוחין הנ"ל לנוק'. כניסת אותם מוחין דחג"ת גורמת לדחות המוחין דנהי"ם שנכנסו בתיבות הקודמות לחג"ת ויסוד שבה. עוד גורמת אותה המשכת המוחין להגדיל הנוק' משיעור נה"י לשיעור חג"ת נה"י שבה.

בתיבות מלך עוזר באו המוחין דנהי"ם מלובשים באותיות הראשונות ב"ו של שם בוכ"ו, וכעת נמשכים לנוק' מוחין דחג"ת מלובשים באות כ' של שם בוכ"ו.

### מקורות

[עיין חלק על תיבת מלך]

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס" חלק ב, דף עה ע"ב – עו ע"א.

סידור היר"א כתב יד "נהר שלום" חלק א, עמ' 637 – 638.

סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש" חלק א, עמ' 365 – 366.

### מפרשים

סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לד.

פתח עינים החדש חלק ה, עמ' רלד.

## ביאור סדר הכוונות

### המשכת המוחין דחג"ת

לחב"ד דנוק'

אחר שבתיבות מלך עוזר נמשכו המוחין דמלכות ונה"י לנוק', באים בתיבת ומושיע **להמשיך חג"ת**, שהם ג' פרקין האמצעים דנה"י דאימא, ומפרט מה היא בחינתם של אותם מוחין נמשכים כעת, והם המוחין **דאח' ופנים דפנים דישסו"ת** (סידור היר"א), ב' בחי' מוחין דפנים החדשים שהורדנו בתיבת באהבה, ועוד **ופנים דאח' דיש"ס** (סידור היר"א), בחי' מוחין שיצא מתוך ז"א בתיבת באהבה, ועלתה עד רום המעלות עם הבריורים דפנים בסוד מ"ן להביא המוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל, **לחב"ד**, כי נכנסים המוחין מלמעלה למטה, וחוזר ומפרט לאן מיועדת אותה המשכה, פי' בחי' פרטית של אותה ספי' חב"ד, **דאח' ופנים דפנים דאח'** (סידור היר"א, סידור רחובות הנהר), ולאחר שפירט איזה מוחין לאיזו ספי', מפרט מה היא בחינתה הכללית של אותה ספי' שאליה נמשכים המוחין, **דחכמה דכתו דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה** (סידור רחובות הנהר), זו היא הכתובת הכללית, **דנוק'**, בלבד, כי נמשכים אותם מוחין תחילה לנוק' כנ"ל בתיבות הקודמות, ובסוף תיבת ומגן, אחר כניסת כל צלמי המוחין במשך ד' תיבות מלך עוזר וכו', מסתלקים ממנה כל המוחין (דאו"פ דאח' ודאו"פ דפנים), ואח"כ חוזרים להכנס לזו"ן בסוף הברכה הראשונה ע"י כריעות וזקיפות, ואותם מוחין הנמשכים כעת באים **מלובשים בכ' דבוכו** (סידור רחובות הנהר), אות כ' של שם בוכ"ו, כמו שבתיבת מלך באו המוחין דמלכות מלובשים באות ב', והמוחין דנה"י באים מלובשים באות ו' ראשונה בתיבת עוזר, והוא חילוף של שם אהי"ה כמבואר לעיל בחלק על תיבת מלך (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

מצוירים ג' כלי חב"ד דנוק', וצריך לראות אותם כלים כאילו הם הכלים של ג' בחי' הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים.

מעל הכלים הנ"ל מצוירים שמות המוחין – שם הוי"ה פשוט לכל הבחי', והוא רומז למוחין דחג"ת (שער הכוונות, דף לא סע"ד; עולת תמיד, ענין התפלה, דף מב ע"א, ולשונם מובא בחלק ליקוטי ביאורים שבחלק על תיבת ברוך דריש העמידה; ועיין מ"ש בספר פתח עינים, תיבת אלהי אברהם, אות ב, ד"ה והיות, דף לב סע"ג).

עוד מצוירים מעל שמות המוחין בחי' נרנח"י נשמת המוחין, והם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד של ספי' חג"ת – סגול שבא חולם.

עוד צריכים לכונן כי המוחין באים מלובשים באות כ' שניה של שם בוכ"ו. וכנ"ל מצויר רק פעם א' ג' כלים דחב"ד דנוק', והם משמשים לג' המשכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל שיש לכונן.

יש לכונן המשכת המוחין של בחי' פנים דאח' לפני זו של ב' בחי' אח' ופנים דפנים (באתי לגני, ח"א, עמ' צג; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלג; עיין ליקוטי ביאורים של החלק על תיבת מלך).

### דחית המוחין דנה"י

לחג"ת דנוק'

בתיבת מלך נמשכו המוחין דמלכות לכתר דנוק', אח"כ בתיבת עוזר נמשכו לחב"ד שבה מוחין דנה"י ואז נדחו המוחין דמלכות לת"ת שבה, וכעת ע"י כניסת המוחין דחג"ת לחב"ד דנוק' נדחים שאר המוחין שכבר נכנסו בה בתיבות הקודמות – המוחין דנה"י ומלכות העומדים בחב"ד ות"ת כנ"ל.

יש לכונן כי כניסת המוחין דחג"ת לחב"ד דנוק' גורמת

**לדחות הנה"י**, מוחין דנה"י של ג' בחי' הנ"ל – אח' ופנים דפנים ופנים דאח', שהיו בחב"ד דנוק',

**לחג"ת**, דנוק', בדרך למקומם כפי שנראה בתיבת ומגן,

**[מלובשים בו' דבוכו (סידור רחובות הנה"י)]**, כי המוחין דנה"י באים מלובשים באות ו' הראשונה של שם בוכ"ו, כנ"ל בתיבת עוזר.

מצוירים ג' כלי חג"ת דנוק', וצריך לראות אותם כלים כאילו הם הכלים של ג' בחי' הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים.

מעל הכלים הנ"ל מצוירים שמות המוחין: שם הוי"ה פשוט לבחי' אח' ופנים דפנים, ולבחי' פנים דאח' המילוי בלבד (ללא שם) של שם הוי"ה מלא במילוי יודי"ן, והוא רומז למוחין דנה"י (כנ"ל).

עוד מצוירים מעל שמות המוחין בחי' נרנח"י נשמת המוחין, והם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד של ספי' נה"י – חיריק קובוץ שורוק.

עוד צריכים לכונן כי המוחין באים מלובשים באות ו' הראשונה של שם בוכ"ו. וכנ"ל מצויר רק פעם א' ג' כלים דחג"ת דנוק', והם משמשים לג' המשכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל שיש לכונן.

יש לכונן המשכת המוחין של בחי' פנים דאח' לפני זו של ב' בחי' אח' ופנים דפנים (כנ"ל).

## דחית המוחין דמלכות

ליסוד דנוק'

ע"י כניסת המוחין דחג"ת לחב"ד דנוק' נדחים המוחין דנה"י לחג"ת דנוק' כנ"ל, וכניסתם לחג"ת גורמת עוד לדחות המוחין דמלכותמהת"ת דנוק', וזה מ"ש

**והמלכויות** [סידור רחובות הנהר: **לדחות הג' מלכויות**], דהיינו הג' מוחין דמלכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל – אח' ופנים דפנים ופנים דאח', שבתפארת דנוק', **ליסוד**, דנוק', בדרך למקומם כפי שנראה בתיבת ומגן, **מלובשים כב' דוכו (לכחב"ד דנוק' (כנראה טעות) (סידור רחובות הנהר))**, כי המוחין דמל' באים מלובשים באות ב' של שם בוכ"ו כנ"ל בתיבת מלך.

מצויר כלי יסוד דנוק', וצריך לראות אותו כלי כאילו הם הכלים של ג' בחי' הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים. מעל הכלים הנ"ל מצוירים ג' בחי' נרנח"י דמלכות נשמת המוחין עבור ג' בחי' מוחין הנ"ל, והם ג' זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן בניקוד של ספי' מלכות – ניקוד צבאות, ולא מצוירים שום שמות עבור המוחין עצמם.

עוד צריכים לכוין כי המוחין, כאן מצוירת רק בחי' נרנח"י כנ"ל, באים מלובשים באות ב' של שם בוכ"ו. וכנ"ל מצויר רק כלי א' דיסוד דנוק', הוא משמש לג' המשכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל שיש לכוין.

ויש לכוין המשכת המוחין של בחי' פנים דאח' לפני זו של ב' בחי' אח' ופנים דפנים (כנ"ל).

## מצב גדלת דנוק'

בתיבת מלך נמשכו המוחין דמלכות לכתר דנוק' ועי"ז גדל שיעור קומתה משיעור נקודה לשיעור מלכות שבה, ואח"כ בתיבת עוזר נמשכו לה המוחין דנה"י ועי"ז גדלה כשיעור נה"י שבה, וכעת נגדלת שוב דנוק' ע"י כניסת מוחין דחג"ת,

**ונגדלת דנוק'**, משיעור נה"י שבה,

**כשיעור הנה"י וחג"ת שלה**, כשיעור ו"ק שבה ע"י המשכת מוחין דחג"ת כנ"ל.

## רמזים נוספים

ואח"כ נכנסין בה ג' פרקין אמצעי' דנה"י דאימא, ואז נגדלים בה שיעור ו"ק שבה, וכנגדו אנו אומרים ומושיע, בסוד כוס ישועות אשא (תהלים קטז, יג), שהם חג"ת – תלתא אבהן שבה הנקרא ישועות, וכמש"ה הושיעה ימינך וענני (שם ס, ז; קח, ז), כי הישוע' בזרועות היא (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

עוזר – ר"ל שאחר שנסרה נעשית עוזר ומושיע לו, שעומדת פב"פ (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ, סדר הי"ח ברכות מהחברים, דף ס ע"ב).

## ומגן

### הקדמה

בסדר הכוונות של ג' תיבות מלך עוזר ומושיע המשכנו חלק מהמוחין דפנים דאח' ודאח' ופנים דפנים לנוק' העומדת עם ז"א פנים בפנים. כעת כבר נכנסו לנוק' בחי' חג"ת נהי"ם דמוחין לחב"ד וחג"ת ויסוד שבה, ועי"ז גדלה הנוק' משיעור נקודה קטנה לשיעור חג"ת נה"י שבה.

בסדר הכוונות של תיבת ומגן משלימים המשכת אותם מוחין לנוק' עם המשכת בחי' כחב"ד דמוחין של ג' בחי' הנ"ל. כניסת אותם מוחין דכחב"ד גורמת לדחות המוחין דחג"ת נהי"ם שנכנסו בתיבות הקודמות למקומם. ועוד גורמת המשכת המוחין דכחב"ד להגדיל הנוק' כשיעור חב"ד חג"ת נה"י, שהוא כשיעור כל קומת ז"א, ואז עומדת הנוק' פנים בפנים עם ז"א שווה בשווה.

בתיבות מלך עוזר ומושיע באו המוחין דחג"ת נהי"ם מלובשים באותיות הראשונות בו"כ של שם בוכ"ו, וכעת נמשכים לנוק' מוחין דכחב"ד מלובשים באות ו' השניה של שם בוכ"ו.

עוד נמשכת בתיבת ומגן הארת ש"ע נהורין דא"א לב' תפוחין וחוטם דנוק'.

אח"כ חוזרים ומסתלקים ג' בחי' מוחין הנ"ל שהמשכנו לתוך הנוק' בתיבות מלך עוזר ומושיע ומגן – מוחין דפנים דאח' ודאו"פ דפנים, יחד עם המוחין דאח' דאח' שנכנסו בה בעת הנסירה בתיבת באהבה, כך שעולים כל המוחין שבה על גבי רישא דז"א, ושם עומדים כל אותם המוחין דאו"פ דאו"פ בסוד אור מקיף עד שנמשיך אותם לזו"ן ע"י הכריעות וזקיפת שבסוף הברכה הראשונה.

וע"י הסתלקות כל המוחין שהיו בה, חוזרת הנוק' העומדת בפנים דז"א ומתמעטת ויורדת כנגד החזה שבו, ששם מקום עיקר אצילותה. ובתיבות הבאות כאשר יתחילו נה"י דאימא להכנס לתוך ז"א, תמשיך הנוק' להתמעט כפי שיעור כניסתם תוך ז"א, כי אז בהכרח הוא שתחשך מאור הנוק' כי מתעלמים ממנה המאורות, והיא תמשיך להתמעט כפי שיעור כניסת המוחין תוך ז"א, עד שתחזור שיעור קומתה להיות זה של נקודה כנגד עטרת היסוד דז"א, ואח"כ תחזור להבנות ולגדול בפנים דז"א עד סוף הברכה הראשונה ע"י כריעות וזקיפות באופן דומה לסדר כוונות הכריעות וזקיפות שבריש העמידה.

## מקורות

## שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ב, דף לג ע"ב, ע"ג-ד)

[עיין תשלום לשונו בחלק על תיבת מלך]

אח"כ נכנסים בה ג' פרקים על אינ דנה"י דאימא, ואז נגדלים בה ג"ר שבה, וכנגד זה אומרים ומגן לב' טעמים. הא' הוא כי בג"ר יש הגנה והצלה מן הקלי', שאין להם שום אחיזה בהם. ועוד כי תרגום חנם הוא מגן – ומגנא. והענין הוא כי בג"ר אין אל הקליפ' אחיזה, ובחנם הם נאחזים שם.

גם טעם אחר ג' עמוק, והוא במ"ש במ"א כי מגן הוא סוד ג' פעמים א"ל א"ל א"ל, וה"ס ב' שמות א"ל שיש בתריין תפוחין קדישין, ושם א"ל ג' בחוטמא באמצעיתא, וזהו נרמז באד"ר בסוד שעה נהורין דאית בתריין תפוחין קדישין, והוא סוד שני שמות א"ל במלואם שהם בגימטריי ש"ע, וע"ש באדרת נשא. [...]

והנה נתקנה רחל בכל שיעור קומת ז"א ע"י אלו התיבות, ואח"כ מאליו בלתי כוונתינו בשום תיבה נעשה הדבר הזה, והוא שיוצאין נה"י דאימא מתוך רחל, כי ענין ההכנסה צריכה אל תיבות שנכוין בהם להכניסם, אבל בצאתם יוצאים מאליהם שלא על ידינו. והנה תיכף בצאתם מתוכה היא מתמעטת משיעורה אשר בתחיל', ונשאר גובה קומתה מן החזה דז"א ולמטה בלבד, לא פחות מזה לפי שכבר קבלה הארה גדולה כאשר גדלה פב"פ בכל שיעור קומת ז"א, והספיקה אותה ההארה להשאירה עתה בבחי' זו כנ"ל.

אבל עדיין צריך לתת טעם, למה שיעורה היתה בצמצום עד החזה לא פחות ולא יותר. והענין הוא מפני שמקום אצילותה הוא כנגד החזה כנודע, ושם נת' טעם לזה לפי ששם נשלם יסוד דאימא והאורות מתגלים בגלוי.

(ענין ראש השנה, דרוש ו, דף צו ע"א)

והנה כאשר חוזרת לעמוד עמו פב"פ, אז לוקחת גם היא ג"כ הארת הט' יודין אשר נתפשטו בז"א כנודע, ומאירין בג' האלפין אשר בה באופן זה, כי הנה כל אלף מאלו הג' נתחלקו לג' חלקים כנ"ל שהם ו' וב' יודין – יו"י. נמצא כי גם הג' אלפין שבה הם תשעה אותיות, ומאירים בהם תשעה יודין הנז', ט' בט'. ועי"כ ניתוסף בה הארה יתירה מאד, ואז נעשית היא בבחי' ג"פ א"ל א"ל א"ל, שהם בגימטריא ג' אלפין וט' יודין, וג"פ א"ל א"ל א"ל הם בגי' מג"ן, והוא סוד מ"ש בתפילת שחרית דחול בענין מלך עוזר ומושיע ומגן, אשר הוא בעת חזרתה פב"פ כנזכר שם וע"ש.

ואחר כל זה מתעלים ג' שמות א"ל א"ל א"ל הנז' אשר בה, וכולם מאירים בסוד הפנים שלה, א"ל א' בפן הימני, וא"ל א' בפן השמאלי, וא"ל א' בחוטם שלה. והנה שם א"ל במילוי הוא קפ"ה, ונמצא כי ב"פ אל אשר בב' תפוחין דילה הם בגימ' ש"ע, כי הנה

עתה יש בפניה אור כל הש"ע ריבוא נהורין אשר באנפין דא"א הנד' באדרת נשא, אבל ז"א שאין בו רק הארת הט' יודין בלבד אין לו רק ק"ן ריבוא נהורין באנפוי כנד' באדרת נשא. וז"ס מ"ש רז"ל (ספר הזוהר, ח"ג, דף פג סע"ב) שאדה"ר לא היה יכול להסתכל בפני חוה אשתו, והטעם הוא כי עתה בחזרת פב"פ עמו יש לה ש"ע ריבוא נהורין באנפאה, והז"א אין לו אלא ק"ן ריבוא בלבד, והטעם הוא מפני שהיא לקחה הארת הט' יודין שבו וג' האלפין שבה.

והנה א"ל הג' אשר בחוטם שבה, הנה הוא סוד ב' אותיות א"ל דואלהי יעקב, שהוא בחי' הדעת המכריע בין ב' אנפין, וכיון שמכריע ביניהם לוקח ב' כוחותיהם, והם ב' שמות א"ל שבהם העולים ש"ע, ולכן גם בחוטמא יש בו ש"ע ריבוא ארכא דחוטמא כנד' באדרת נשא.

(ענין ראש השנה, דרוש ו, דף צו ע"ד)

מלך עוזר ומושיע ומגן. עתה הוא בחי' חזרת לאה עם ז"א פב"פ כנודע בתפלת שחרית דחול. ובמלת מגן תכוין אל מש"ל בברכת אבות בענין אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, ואמרנו כי מן ג' פעמים אל אל אל שבג' פעמים אלהי אלהי אלהי נמשכה הארתם לנקבה ונעשית מג"ן. ושם נתבאר כי כל אל מהם נחלק לג' יודין ואלף, ולכן כשנמשכין בנקבה נחלקין ג' יודין בחב"ד שלה, וג' יודין בחג"ת שלה, וג' יודין בנה"י שלה. וכעד"ז ג' האלפין שבהם, כל אלף צורתה יו"י כזה א', ומתחלקים ע"ד ט' יודין הנד' יו"י בחב"ד יו"י בחג"ת יו"י בנה"י שלה, וע"י כל אלו ההארות נעשית מג"ן כנ"ל.

### פרי עין חיים

(שער העמידה, פרק יז, דף נו ע"ג)

[עיין תשלום לשונו בחלק על תיבת מלך]

ואח"כ נכנסין ג"פ עלאין והם מגן. פי' כי סוד מגן הוא ג"פ אל כמבואר, כי יש בפנים ג' אל, ב' בתרין תפוחין ואל ג' בחוטמא, וב' אל במלואם גימטריא ש"ע, והם סוד ש"ע נהורין ואין להאריך כאן. [...]

הרי עתה נתקנה רחל כשיעור הז"א כולו, וממילא בלתי שום דבר יוצאין נה"י מן המלכות וא"צ לתיבת הברכה לרמוז בהם, כי אחר שאינה צריכה להם יוצאין הם ממילא ממנה. והנה ברגע הזאת שיוצאין ממנה, היא מתמעטת עד החזה של ז"א ולא יורדת למטה, כי כבר קבלה אור גדול. אך היותה בצימצום עד החזה, הוא מפני כי שם מקום עיקר של אצילותה כנודע. אמנם, אנו צריכין עתה להכניס נה"י דאמא בז"א במקומן, ולהבאת תועלת צריך ע"י מעשינו, מה שאין כן הסתלקות מן הנוקבא, כי ממילא הסילוק נעשה, לכן אנו כורעין כריעה שנייה, ואומרים בלשון ברכה.

## סידורים

חלק ב, דף עו ע"ב – עז ע"ב.	סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"
חלק א, עמ' 639 – 641.	סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"
חלק א, עמ' 367 – 369.	סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"

## מפרשים

חלק א, עמ' צד – צה.	באתי לגני
הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".	
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לד.	סידור כוונות התפילות
דף טל ט"ג – מ ט"א.	פתח עינים
חלק ה, עמ' רלד – רלח.	פתח עינים החדש
חלק א סימן קט, דף כה ע"א,	שערי רחמים
סימן קיא, דף כה ע"ב,	
סימן קלד, דף כט ע"ב,	
חלק ב סימן קמ, דף לד ע"א-ב,	
סימן קמג, דף לד ע"ד – לה ע"א.	

## ביאור סדר הכוונות

## המשכת המוחין דכחב"ד

לכחב"ד דנוק'

אחר שבתוכות מלך עוזר ומושיע המשכנו המוחין דמלכות נה"י וחג"ת לנוק', באים בתיבת ומגן להשלים סדר המשכת אותם מוחין לנוק', וכעת יש לכוין

**להמשיך חב"ד** [סידור רחובות הנהר: **כחב"ד**], שהם ג' פרקין עילאין דנה"י דאימא (עיין לקמן בעניין מה שהוסיפו כתר בסידור רחובות הנהר), ועם המשכה זו מסתיימת כניסת כל צלמי המוחין דאו"פ (ובפרטות דאו"פ דאו"פ דחכמה דכתר) לתוך הנוק', ומפרט מה היא בחינתם של אותם מוחין הנמשכים כעת, והם המוחין

**דאח' ופנים דפנים** [דישטו"ת (סידור היר"א)], ב' בחי' מוחין דפנים חדשים שהורדנו בתיבת באהבה, ועוד

**ופנים דאח' דישט"ס** (סידור היר"א), בחי' מוחין שיצא מתוך ז"א בתיבת באהבה, ואח"כ עלתה עד רום המעלות עם הביירוים דפנים בסוד מ"ן להביא המוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל,



**לחב"ד** [סידור רחובות הנהר: **לחכב"ד**], כי נכנסים המוחין מלמעלה למטה (עיין לקמן בעניין מה שהוסיפו כתר בסידור רחובות הנהר), וחוזר ומפרט לאן מיועדת אותה המשכה, פי' בחי' פרטית של אותה ספי' חב"ד,

**דאח' ופנים דפנים דאח'** (סידור היר"א, סידור רחובות הנהר), ולאחר שפירט איזה מוחין לאיזו ספי', מפרט מה היא בחינתה הכללית של אותה ספי' שאליה נמשכים המוחין,

**דחכמה דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה** (סידור רחובות הנהר), זו היא הכתובת הכללית,

**דנוק'**, בלבד, כי נמשכים אותם מוחין תחילה לנוק' כנ"ל בתיבות הקודמות, ובסוף תיבת ומגן, אחר כניסת כל צלמי המוחין במשך ד' תיבות מלך עוזר וכו', מסתלקים ממנה כל המוחין (דאו"פ דאח' ודאו"פ דפנים), ואח"כ חוזרים להכנס לזו"ן בסוף הברכה הראשונה ע"י כריעות וזקיפות, ואתם מוחין הנמשכים כעת באים

**מלובשים בו' דנוכו** (סידור רחובות הנהר), אות ו' השניה של שם בוכ"ו, כמו שבתיבת מלך באו המוחין דמלכות מלובשים באות ב', המוחין דנה"י מלובשים באות ו' הראשונה בתיבת עוזר, והמוחין דחג"ת מלובשים באות כ' בתיבת ומושיע, והוא חילוף של שם אהי"ה כמבואר לעיל בחלק על תיבת מלך (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

מצויר כלי כתר דנוק', וצריך לראות אותו כלי כאילו הם הכלים של ג' בחי' הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים. מעל הכלים הנ"ל מצוירים ג' בחי' נרנח"י דכתר נשמת המוחין עבור ג' בחי' מוחין הנ"ל, והם ג' זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד קמץ שהוא כנגד ספי' כתר. עוד צריכים לכוין כי המוחין (ולמעשה מצויר כאן רק בחי' נרנח"י) באים מלובשים באות ו' השניה של שם בוכ"ו.

למעשה בסידור המודפס לא מוזכר בכתובת הכוונה שיש לכוין כעת להמשיך מוחין לכתר דנוק' אלא רק מוזכרים חב"ד שבה בלבד, ובכל זאת מצויר כאן כנ"ל ג' בחי' נרנח"י מעל כלי כתר דנוק', בסידור היר"א לא מוזכרת בחי' כתר בכתובת הכוונה וגם לא מצויר שום צויר עבור הכתר דנוק'. בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת ומגן, אות א, דף טל ע"ג-ד) מבאר שכיון שנכנסו נה"י דתבונה בסוד מוחין שבתוכה, ממילא נשאר עומד הת"ת דאימא ע"ג המוחין בבחינת כתר. בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צד) כותב שהיות כלי הכתר נזכר בתיבת מלך צריך להמשיך בו כאן המוחין שלו, ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלד) כותב בדרך אפשר שאחר שנכנס כל הצלם נכנס גם הכתר (ולשונם מובא בליקוטי ביאורים), ובסידור רחובות הנהר החליטו להוסיף כאן בכתובת כי המשכת המוחין היא לחב"ד ולא לחב"ד בלבד.

עוד מצוירים ג' כלי חב"ד דנוק', ושוב צריך לראות אותם כלים כאילו הם הכלים של ג' בחי' מוחין הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים. מעל הכלים הנ"ל מצוירים שמות המוחין: שם הוי"ה פשוט לבחי' אח' ופנים דפנים, ולבחי' פנים דאח' שם הוי"ה מלא במילוי ויריין העולה בגי' ע"ב, והוא רומז למוחין דחב"ד (שער הכוונות, דף לא סע"ד; עולת תמיד, ענין

התפלה, דף מב ע"א; ועיין מ"ש בספר פתח עינים, תיבת אלהי אברהם, אות ב, ד"ה והיות, דף לב סע"ג). עוד מצוירים מעל שמות המוחין בחי' נרנח"י נשמת המוחין, והם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד של ספי' חב"ד – פתח צירי וניקוד המוצא. עוד צריכים לכוין כי המוחין באים מלובשים באות ו' השניה של שם בוכ"ו.

יש לכוין המשכת המוחין של בחי' פנים דאח' לפני זו של ב' בחי' אח' ופנים דפנים (באתי לגני, ח"א, עמ' צג; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלג; עיין ליקוטי ביאורים של החלק על תיבת מלך).

וכנ"ל מצויר רק פעם א' הכלים דכחב"ד דנוק', והם משמשים לג' המשכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל שיש לכוין.

### דחית המוחין דחג"ת למקומם

ע"י כניסת המוחין דכחב"ד לנוק' נדחים כעת למקומם כל שאר המוחין שנכנסו בתיבות הקודמות – מוחין דחג"ת נה"י ומלכות העומדים בחב"ד חג"ת ויסוד דנוק'. כניסת המוחין דחב"ד למקומם גורמת תחילה

**לדחות החג"ת [דמוחין הנו']** (סידור היר"א), מוחין דחג"ת של ג' בחי' מוחין הנ"ל – אח' ופנים דפנים ופנים דאח', שהיו בחב"ד דנוק',  
**לחג"ת [דנוק']** (סידור היר"א), פי' למקומם,  
**[מלובשים בכ' דבוכו]** (סידור רחובות הנהר), כי המוחין דחג"ת באים מלובשים באות כ' של שם בוכ"ו כנ"ל בתיבת ומושיע.

מצוירים ג' כלי חג"ת דנוק', וצריך לראות אותם כלים כאילו הם הכלים של ג' בחי' הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים. מעל הכלים הנ"ל מצוירים שמות המוחין – שם הוי"ה פשוט לכל הבחי', והוא רומז למוחין דחג"ת (כנ"ל). עוד מצוירים מעל שמות המוחין בחי' נרנח"י נשמת המוחין, והם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד של ספי' חג"ת – סגול שבא חולם. עוד צריכים לכוין כי המוחין באים מלובשים באות כ' של שם בוכ"ו.

יש לכוין המשכת המוחין של בחי' פנים דאח' לפני זו של ב' בחי' אח' ופנים דפנים (כנ"ל). כנ"ל מצויר רק פעם א' ג' כלים דחב"ד דנוק', והם משמשים לג' המשכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל שיש לכוין.

### דחית המוחין דנה"י למקומם

ע"י כניסת המוחין דחב"ד דנוק' למקומם נדחים המוחין דחג"ת שהיו שם כנ"ל, וכניסתם למקומם גורמת

**לדחות הנה"י**, מוחין דנה"י של ג' בחי' מוחין הנ"ל – אח' ופנים דפנים ופנים דאח', שהיו בחג"ת דנוק',

**לנה"י דנוק'** (סידור היר"א), פי' למקומם,

**[מלובשים בו' דוכו** (סידור רחובות הנהר)], כי המוחין דנה"י באים מלובשים באות ו' הראשונה של שם בוכ"ו, כנ"ל בתיבת עוזר.

מצוירים ג' כלי נה"י דנוק', וצריך לראות אותם כלים כאילו הם הכלים של ג' בחי' הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים. מעל הכלים הנ"ל מצוירים שמות המוחין: שם הוי"ה פשוט לבחי' אח' ופנים דפנים, ולבחי' פנים דאח' המילוי בלבד (ללא שם) של שם הוי"ה מלא במילוי יודיין, והוא רומז למוחין דנה"י (כנ"ל). עוד מצוירים מעל שמות המוחין בחי' נרנח"י נשמת המוחין, והם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד של ספי' נה"י – חיריק קובוץ שורוק. עוד צריכים לכוין כי המוחין באים מלובשים באות ו' הראשונה של שם בוכ"ו. יש לכוין המשכת המוחין של בחי' פנים דאח' לפני זו של ב' בחי' אח' ופנים דפנים (כנ"ל). כנ"ל מצויר רק פעם א' ג' כלים דחג"ת דנוק', והם משמשים לג' המשכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל שיש לכוין.

#### דחית המוחין דמלכות למקומם

ע"י כניסת המוחין דחב"ד וחג"ת דנוק' למקומם נדחו המוחין דנה"י שהיו בחג"ת כנ"ל, וכניסתם למקומם גורמת עוד לדחות מוחין דמלכות העומדים ביסודה, וזה מ"ש

**והמלכות [סידור רחובות הנהר: ולדחות הג' מלכויות]**, מוחין דמלכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל – אח' ופנים דפנים ופנים דאח', שהיו ביסוד דנוק',  
**לנוק' [סידור היר"א: למלכות דנוק']**, פי' למקומם,  
**[מלובשים בב' דוכו** (סידור רחובות הנהר)], כי המוחין דמל' באים מלובשים באות ב' של שם בוכ"ו כנ"ל בתיבת מלך.

מצויר כלי מלכות דנוק', וצריך לראות אותו כלי כאילו הם הכלים של ג' בחי' הנ"ל – פנים דאח' ואו"פ דפנים. מעל הכלים הנ"ל מצוירים ג' בחי' נרנח"י נשמת המוחין עבור ג' בחי' מוחין הנ"ל, והם ג' זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן בניקוד של ספי' מלכות – ניקוד צבאות, ולא מצוירים שום שמות עבור המוחין עצמם. עוד צריכים לכוין כי המוחין, כאן מצוירת רק בחי' נרנח"י כנ"ל, באים מלובשים באות ב' של שם בוכ"ו.

יש לכוין המשכת המוחין של בחי' פנים דאח' לפני זו של ב' בחי' אח' ופנים דפנים (כנ"ל). וכנ"ל מצויר רק כלי א' דיסוד דנוק', הוא משמש לג' המשכות של ג' בחי' מוחין הנ"ל שיש לכוין.

#### מצב גדלת הנוק'

בתיבת מלך נמשכו המוחין דמלכות לכתר דנוק' ועי"ז גדל שיעור קומתה משיעור נקודה לשיעור מלכות שבה, אח"כ בתיבת עוזר נמשכו לה המוחין דנה"י ועי"ז גדלה כשיעור

נה"י שבה, אח"כ בתיבת ומושיע נמשכו לה המוחין דחג"ת ועי"ז גדלה כשיעור חג"ת  
נה"י שבה,

**ועתה**, ע"י כניסת המוחין דחב"ד,

**נגדלת**, הנוק' משיעור חג"ת נה"י – ו"ק שבה,

**כשיעור נה"י וחג"ת וחב"ד דגדולתה**, ע"י המשכת מוחין דחב"ד הנ"ל, ומפרט  
**שהיא כשיעור כל קומת ז"א**, ועי"ז עומדים זו"ן פנים בפנים שווה בשווה, וזה לרגע  
אחד, כי בהמשך מסתלקים מהנוק' המוחין שגרמו להגדילה ועי"ז תחזור להתמעט כפי  
שיבואר בהמשך.

המשכת הארת ש"ע נהורין דא"א

לפנים דנוק'

תיבת מגן עולה בגי' ג' פעמים שם א"ל, העניין הוא כי ג' שמות א"ל מאירים בפנים  
דנוק': ב' שמות א"ל אשר בב' תפוחין דילה – שם א"ל אחד בפן הימני ושם א"ל אחד  
בפן השמאלי, והם סוד ב' אותיות א"ל של ב' תיבות אלהי אברהם ואלהי יצחק,  
ובהיותם זו"ן פב"פ מתמלאים אותם ב' שמות א"ל ועולים יחד בגי' ש"ע. ועוד שם א"ל  
שלישי אשר בחוטם שבה, הוא סוד ב' אותיות א"ל של ואלהי יעקב שהוא בחי' הדעת  
המכריע בין ב' אנפין, וכיון שמכריע ביניהם לוקח ב' כוחותיהם, והם ב' שמות א"ל,  
ובהיותם מלאים גם הם עולים בגי' ש"ע.

והעניין הוא כי אחר שחזרה לעמוד עם ז"א פב"פ, מאירים בפנים דנוק' אור כל הש"ע  
ריבוא נהורין אשר באנפין דא"א הנז' באדרת נשא, בסוד ורחל היתה יפת תואר ויפת  
מראה (בראשית כט, יז), ובסוד מ"ש בספר הזוהר (ח"ג, דף פג סע"ב) שפירו דחיה דלא הוו  
יכלין כל בריין לאסתכלא בה, ואפילו אדם לא הוה אסתכל בה (שער הכוונות, ענין ראש השנה,  
דרוש ו), וב"ה עתה נבוא לבאר את סדר הכוונה.

**להמשיך הארה**, כאן כתוב "להמשיך הארה מש"ע [ריבוא] נהורין וכו'" ובסוף ברכת  
מגן אברהם כתוב "להמשיך ש"ע ריבוא נהורין וכו'", כך שמפשט הכתובות שבסידור  
משמע שנמשכת כאן הארתם בלבד ובסוף ברכת מגן אברהם נמשיך עצמותם (אמנם לא  
מצאתי מי שהתייחס לנקודה זו, וה' יע"א),

**מש"ע**, פי' הארת ב' שמות א"ל מלאים שכל אחד עולה קפ"ה, לכן ב' פעמים קפ"ה –  
גי' ש"ע,

**[ריבוא (סידור היר"א)] נהורין דא"א**, המאירים בפנים דנוק', ולא מפורט איך משתלשלת  
אותה הארת ש"ע נהורין דא"א עד הפנים דנוק', ומפרט איפה מאירה אותה הארת ש"ע  
נהורין בפניה,

**בב' תפוחין דנוק'**, ובהם ב' שמות א"ל, שם א"ל א' בפן הימני, ושם א"ל א' בפן  
השמאלי,

**ובחוטם**, ובו שם א"ל ג', כי החוטם שהוא בסוד דעת המכריע בין ב' אנפין לוקח ב' כוחותיהם, ולכן הם ב' שמות א"ל, **ויהיו**, אותם ד' שמות א"ל הנ"ל שבפנים דנוק' ע"י אותה הארה ש"ע נהורין דא"א, **ד' א"ל מלאים**, פי' מתמלאים ד' שמות א"ל הנ"ל שבפנים דנוק' ע"י אותה הארה ש"ע נהורין דא"א (סידור היר"א), כל אחד בגי' קפ"ה וביחד עולים ב' פעמים ש"ע – ש"ע נהורין בב' תפוחין וש"ע נהורין שבחוטמה.

מצוירים ד' שמות א"ל מלאים – אלף למד, ויש לכוין כי ב' שמות העולים בגי' ש"ע הם בב' תפוחין דנוק', ועוד כי ב' שמות שגם הם עולים בגי' ש"ע הם בחוטמה.

ושונה נוסח כתובת הכוונה בסידור היר"א (נהר שלום, ח"א, עמ' 641; סידור כוונות הרש"ש, ח"א, עמ' 369), וכן מזכירים המפרשים (פתח עינים, תיבת ומגן, אות ב, דף מ ע"א; באתי לגני, ח"א, עמ' צד – צה), והוא:

**להמשיך הארת מש"ע רבוא נהורין דא"א לב' א"ל דחוי"ב דתרין תפוחין דנוק', ואז מתמלאים הב' א"ל הנז' ומאירים בש"ע רבוא נהורין וגם בא"ל הג' דדעת דחוטמא הכלול משני א"ל ומאירים בו כל ש"ע רבוא נהורין.**

ובעניין טעם הכוונה כותב ר' ששון מזרחי בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צה), וז"ל: וצ"ל דלאיזה צורך עכשיו צריך להמשיך לה הש"ע, ומה שייכות לסדר הכוונה של התפי'. עי' בשוה"ק די"ד ע"ב שכתב ש"ע נהורין וכו' שיש בא"א וכו' ונמשכים עד המל' כדי להרחיק ממנה את הקלי' הנאחזות בה עכ"ל. ואולי כאן הוא מקור זמן ההמשכה בזמן תיקון פרצופה להיותה ראוי' לזיווג, ואז יש צורך להרחיק הקלי', עכ"ל.

### סילוק המוחין מהנוק'

בתיבת באהבה לאחר שהוצאנו אותם מתוך ז"א, נמשכו לנוק' המוחין דאח' דאח'. אח"כ הורדנו מרום המעלות בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים יחד עם המוחין דפנים דאח' שעלו עם הבירורים דפנים בסוד מ"ן, ובתיבות מלך עוזר ומושיע ומגן, עד עתה, המשכנו אותם מוחין דאח' ופנים דפנים ודפנים דאח' לנוק', כך שכעת נמצאים בה כל המוחין דאח' ופנים דאח' ודאח' ופנים דפנים.

אחר שנתקנה רחל בכל שיעור קומת ז"א ע"י המשכת המוחין הנ"ל בתיבות מלך עוזר וכו', יוצאים כעת נה"י דאימא מתוך הנוק' ואתם כל המוחין (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

**אח"כ [ממילא בלי כוונה (סידור היר"א)] חוזרים ומסתלקים [כל צלמי (סידור היר"א)] המוחין הנז', "מאליו בלתי כוונתנו בשום תיבה נעשה הדבר הזה ... יוצאים מאליהם שלא על ידינו" (שער הכוונות, שם), כי להבאת תועלת (המשכת מוחין) צריך למעשינו (פי' שנכוין בהם להמשיכם) מה שאין כן הסתלקות (שבצאתם יוצאים מאליהם והסילוק ממילא נעשה) (שער הכוונות,**

שם; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יז), ופ' יוצאים נה"י דאימא מתוך הנוק', כי אחר שהנוק' נתקנה כשיעור הז"א כולו אינה צריכה להם ויוצאים הם ממילא ממנה (פרי עץ חיים, שם), ומפרט מה היא בחינתם של המוחין המסתלקים מהנוק',

**דאז"פ דאח' ודאז"פ דפנים** (סידור היר"א, סידור רחובות הנהר), הם כל המוחין שנמשכו עד עתה וכולם בנוק', ולאחר שפירט מה היא בחי' הפרטית של המוחין, מפרט מה היא בחינתם הכללית,

**דחכמה דכתו דבינה** [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה דנוק' (סידור רחובות הנהר), זו היא הכתובת הכללית,

**מפרצוף נוק'**, מתוכה,

**ועולים ועומדים על גבי רישא דז"א**, בסוד אור מקיף, והיותם חופפים על ראשה מלמעלה עדיין מאירים אותם מוחין לנוק' (שער הכוונות, שם), ובהמשך נחזור ונמשיך כל אותם מוחין לז"א וממנו לנוק' ע"י כריעות וזקיפות באופן דומה להמשכת המוחין ע"י הכריעות והזקיפות הראשונות שבריש העמידה,

**ואז מתמעטת הנוק'**, תיכף עם הסתלקות המוחין, אמנם אינה חוזרת להיות שיעורה נקודה קטנה כמו שהיתה כשחזרה לעמוד עם ז"א פנים בפנים עוד לפני כניסת המוחין שנמשכו לה בתיבות מלך עוזר ומושיע ומגן וגרמו הגדלת שיעור קומתה, אלא

**ויורדת עד כנגד החזה דז"א**, פי' נשאר גובה קומתה מן החזה דז"א ולמטה בלבד, לא פחות ולא יותר מזה, מכח תוקף ההארה הגדולה שקבלה בהיותה גבוהה ככל שיעור קומת ז"א, ועוד מפני שיעקר מקום אצילותה הוא כנגד החזה דז"א, אשר שם נשלם יסוד דאימא ושם מתגלים האורות שלו בגלוי (שער הכוונות, שם; פרי עץ חיים, שם).

כנ"ל בהיותם חופפים על ראשה מלמעלה עדיין מאירים נה"י דאימא לנוק', וכאשר יתחילו להכנס לתוך ז"א אז בהכרח הוא שתחשך מאור הנוק' כי מתעלמים ממנה המאורות, והיא תמשיך להתמעט כפי שיעור כניסת המוחין תוך ז"א, ובהכנס כל נה"י דאימא תוך ז"א אז תחשך הנוק' לגמרי ותתמעט שיעור קומתה עד שתחזור לקדמותה להיות בסוד נקודה קטנה כנגד עטרת היסוד דז"א (שער הכוונות, שם), ואח"כ תחזור לגדול כל שיעור קומתה ע"י המשכת המוחין ע"י ז"א.

#### רמזים נוספים

אח"כ נכנסים בה ג' פרקים עלאין דנה"י דאימא, ואז נגדלים בה ג"ר שבה, וכנגד זה אומרים ומגן לב' טעמים. הא' הוא כי בג"ר יש הגנה והצלה מן הקלי', שאין להם שום אחיזה בהם. ועוד כי תרגום חנם הוא מגן – ומגנא. והענין הוא כי בג"ר אין אל הקליפ' אחיזה, ובחנם הם נאחזים שם. גם טעם אחר ג' עמוק, והוא במ"ש במ"א כי מגן הוא סוד ג' פעמים א"ל א"ל א"ל, וה"ס ב' שמות א"ל שיש בתריין תפוחין קדישין, ושם א"ל ג' בחוטמא באמצעיתא, וזהו נרמז באד"ר בסוד שע"ה נהוריין דאית בתריין תפוחין קדישין,

והוא סוד שני שמות א"ל במלואם שהם בגימטרי' ש"ע, וע"ש באדרת נשא (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב).

מלך עוזר ומושיע ומגן. עתה הוא בחי' חזרת לאה עם ז"א פב"פ כנודע בתפלת שחרית דחול. ובמלת מגן תכוין אל מש"ל בברכת אבות בענין אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, ואמרנו כי מן ג' פעמים אל אל אל שבג' פעמים אלהי אלהי אלהי נמשכה הארתם לנקבה ונעשית מג"ן (שם, ענין ראש השנה, דרוש ו, דף צו ע"ד).

מגן – שאנו מעלין אותה למעלה להיותה מגן עלינו (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ, סדר הי"ח ברכות מהחברים, דף ס ע"ב).

## ליקוטי ביאורים

### בעניין הכתר דנוק'

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת ומגן, אות א, דף טל סע"ב) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל בקצרה: שם ומגן להמשיך חב"ד דאחור ופנים דפנים ופנים דאחור לחב"ד דנוק' ולדחות החג"ת לחג"ת והנה"י לנה"י והמלכות למלכות ע"כ. צ"ל בענין הכתר דנוקבא למה לא נזכר רק בתחילה במלת מלך, והיה צריך ג"כ להזכירו במלת עוזר וכו', דדרך הכתר הם עובדים דאיך אפשר שיכנסו מוחין דנה"י בחב"ד ולא יהיה נכנס תחילה בכתר, וכן עד ומגן. ולמה ג"כ במלת ומגן לא נזכר כתר דנוקבא אשר נשאר בה ת"ת דאימא להיות לה בחינת כתר וכו'.

נלמוד שתום מן המפורש, וגם כאן במלת מלך עוזר צריך לכוין בתפארת דאימא בכתר דנוקבא וכו'.

ומצאתי כתוב אצלי טעם אחר, דאין נשאר לנוקבא עתה בחינת כתר, לפי דאין הת"ת דאימא נעשה כתר לנוקבא עד לעת"ל, כנז' בע"ח של"ו פ"א דא"א לב' מלכים שישתמשו בכתר אחד ע"כ, דאין זה עתה במלך עוזר אלא לפי שעה לצורך בנין פרצופה ותכף מסתלקים ממנה ונכנסים כל המוחין בז"א בכריעות וזקיפות דמגן אברהם, עכ"ל.

### בעניין ההמשכה לכתר דנוק'

בסידור המודפס לא מוזכר בכתובת הכוונה שיש לכוין להמשיך כעת מוחין לכתר דנוק' אלא רק מוזכרים חב"ד שבה בלבד, ובכל זאת מצויר כאן כנ"ל ג' בחי' נרנח"י מעל כלי כתר דנוק'. בסידור היר"א לא מוזכר בחי' כתר בכתובת הכוונה וגם לא מצויר שום ציור עבור הכתר דנוק'.

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת ומגן, אות א, דף טל ע"ג-ד) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בעניין ההמשכה לכתר דנוק', וז"ל בקצרה: שם ומגן, להמשיך חב"ד דאחור

ופנים דפנים ופנים דאחור לחב"ד דנוק' ולדחות החג"ת לחג"ת והנה"י לנה"י והמלכות למלכות ע"כ. צ"ל בענין הכתר דנוקבא למה לא נזכר רק בתחילה במלת מלך, והיה צריך ג"כ להזכירו במלת עוזר וכו' דדרך הכתר הם עוברים, דאיך אפשר שיכנסו מוחין דנה"י בחב"ד ולא יהיה נכנס תחילה בכתר, וכן עד ומגן. ולמה ג"כ במלת ומגן לא נזכר כתר דנוקבא אשר נשאר בה ת"ת דאימא להיות לה בחינת כתר וכו'.

ולעד"ן לתת טעם בקצת ספרים שלא נזכרו כתר, והוא בעבור כי כיון שנכנסו נה"י דתבו' בסוד מוחין שבתוכו, מאליו נשאר עומד הת"ת דאימא ע"ג המוחין מבחינת כתר, ועיין בשער כ"ג פ"ג.

ומצאתי כתוב אצלי טעם אחר, דאין נשאר לנוקבא עתה בחינת כתר לפי דאין הת"ת דאימא נעשה כתר לנוקבא עד לעת"ל, כנז' בע"ח של"ו פ"א, דא"א לב' מלכים שישמשו בכתר אחד ע"כ, דאין זה עתה במלך עוזר אלא לפי שעה לצורך בנין פרצופה, ותכף מסתלקים ממנה ונכנסים כל המוחין בז"א בכריעות וזקיפות דמגן אברהם. ועוד דאין חזרת פכ"פ אלו אלא עם יעקב ולא עם ז"א, כנז' בשה"כ דרוש ב' דעמידה במלת מלך עוזר. וענין חזרתם להיות משתמשים בכתר אחד הוא בזו"ן הגדול' כנז' במוסף שבת כתר יתנו לך וכו', דאינו עולה רק במדריגה ששית כנז' בשל"ו פ"א ופ"ב יע"ש. ועיין בסדור בקדושת כתר דמוסף שבת איך עולים יעקו"ר שהם בחינת נוקבא הכוללת דכל השבוע עד בחינת חב"ד דז"א, ועדין כתר גדול מכתרה ואינה עולה עד שם יע"ש, עכ"ל.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צד) מבאר ר' ששון מזרחי, וז"ל: (עו, ב) ומגן. להמשיך חב"ד וכו'. ובסוף העמוד ג' היות ואהי' בקמץ לג' כתר דנוק', מה שלא נז' בהתחלת הכוונה אלא להמשיך חב"ד. ועוד היה צריך לצייר זה בתחי' קודם החב"ד. והיותר נראה שהיא מיותרת, או ט"ס וצריך להיות בתחי' כמ"ש. ובסי' כ"י לא כתוב זה. ואפ' שהכוונה, לפי הסי' שלפנינו, שלאחר שכיון להמשיך החב"ד אז יכוון עוד להמשיך הכתר. וחסר כאן הק' להמשיך וכו' כנז' בשאר. והנר' שסי' כ"י הנז' הוא חסר, וצריך לצייר גם המשכת מו' דכתר, כיון שכלי הכתר נז' בתיבת מלך וצריך להמשיך בו כאן המו' שלו. אלא שק"ק שאם זה המשכה חדשה, היתה צריכה להיות אחר גמר הדחי' ולא באמצע.

ועי' פת"ע דט"ל ע"ד סוף ד"ה ומגן, מה שנתן טעם לספרים שלא נז' בהם כתר. וקצת נראה שלא מספיק. כי הלא כשנז' כלים דכתר במלת מלך צריך לכוון להכניס בו מו', ולא שת"ת דאי' עומד מאליו בבחי' כתר. ולעי' מזה כתב בסי' שנתרוקן גם ת"ת דישסו"ת כמו הנה"י, וזה מורה שהוא נכנס תוך כלים דכתר, כמו הנה"י בתוך שאר הכלים, ופשוט. ונראה שגם הפת"ע ז"ל כוונתו לו' שממילא נכנס תוך כלים דכתר, ונמצא עומד ע"ג המו', ואין צורך לכוון להכניסו. ודוחק. ופשוט שטעם הפת"ע ז"ל הוא גם לגבי ז"א במגן אברהם. ועי' פת"ע דכ"א ע"ב ובלמלשינים אות ג', עכ"ל.



ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלד) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: אהיה וכו'. שלשת האהיה וההויות בניקוד הכתר. בספר באתי לגני דף צ"ד ע"א ד"ה ומגן כתב, שזה מיותר או ט"ס, ע"כ, כי באמת אין לזה שייכות לכאן כעת, וגם בסידור היר"א אין זה, ע"כ. ואפשר ליישב דאחר שנכנס כל הצלם נכנס גם הכתר, וע"כ עשה ג' כתרים.

[וא"ה, לא זכיתי להבין מעיקרא מאי קשיא ליה. הא בסידורים שלפנינו ליתא בדף ע"ז ע"ב אהי"ה והוי"ה בניקוד הכתר כי אם בניקוד המלכות, שהוא ניקוד צבאות, וגם הבאתי לגני הנז' לאו אהכא קאי כי אם אדלזיל דף ע"ו ע"ב, ומדבריו נראה דבסידור שהיה לפניו היה הכתר מסודר שם באחרונה בסוף העמוד ולהכי קשי"ל. לא כן בסידורים שלפנינו סידר הכתר במקומו בראש העמוד ע"ש, וא"ש], עכ"ל.

### בעניין הגדלת הנוק' ככל קומת ז"א

בעניין שהנוק' גדלת כל שיעור קומת ז"א, כותב ר' רחמים דוד שרים בספר שערי רחמים (ח"א, אות קט, דף כה ע"א), וז"ל: בזמן שקבלה מאימא תהיה ככל קומת ז"א, בזמן שתקבל מז"א תהיה מת"ת דז"א ולמטה, עכ"ל.

### בעניין הארת ש"ע נהורין דא"א

מדברי מהרח"ו

ב"ה נביא כאן מעט מדברי מהרח"ו בעניין ש"ע נהורין דא"א.

בספר עץ חיים (שער יג, פרק יג) מבאר מהרח"ו, וז"ל: גי' שע"ו וש"ע, הם ש"ע נהורין של החוורתא הנמשכין אל הפנים, ואות ו' רמז אל הפנים עצמן שהם תיקון ז' מי"ג ת"ד, וזה תיקון ז' כולל כל ו' תיקונים הקודמין אליו שהם ו' של צפ"ר. ודע כי כמו שאותן החוורתא מתפשטות בפנים של עתיקא כן ג"כ מבחי' המצח הרצון של עתיקא נמשך הארה אל הפנים שלו, והענין כמ"ש במ"א כי היסוד דעתיק גנוז תוך מצח דא"א, ולכן נקרא מצח הרצון, והיסוד נקרא שלום כי הוא כולל כל שע"ו נהורין הנ"ל, ואלו מתפשטין במצח ומשם נמשכין עד העינים וג"כ עד הפנים, עכ"ל ועיי"ש באורך.

שם (שער יג, פרק יד) מבאר הוא ז"ל באורך ופרטות את ענין הש"ע נהורין דא"א, ועיי"ש כל הפרק.

שם (שער טו, פרק ב) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: גם נתבאר שם כי במצח דא"א מתלבש הדעת דעתיק (צ"ל דא"א) ובתוכו מתלבש היסוד דעתיקא, וגם מזה המצח יורד הארה עד או"א כדי שיזדווגו, כי הרי הוא נמשך מבחי' יסוד ודעת שהם בחי' זווג, ושם נתבאר איך יורדים אורות אלו עד הגרון דא"א, ושם נעשה הזווג מהחין והגרונ, ונעשה בחינות אחע"ה שבגרונ שהוא בחינת שם ס"ג ואהי"ה שהוא בנימטריא אחע"ה, והם בחי' ב"פ מ"ב אשר בפנים דא"א אשר נעשו ש"ע נהורין כנזכר שם. גם נתבאר שם כמה בחי' יש בענין הסתכלות הנזכר באדר"ז ושם ביארנו ב' בחי' מהם בלבד, א' כאשר או"א הם

מסתכלין למעלה במצחא דא"א, שאז הם בבחי' א"א ויש להם ש"ע נהורין, וגם הזווג שלהם הוא פב"פ שוין בקומתן למעלה בב' זווגים שלים ולא שלים, אבל כאשר אינה מסתכלין אלא בתרין תפוחין שהם הפנים דא"א, אז אין להם רק ק"ן נהורין כדמיון ז"א כנזכר באדרא דקל"ה, ואז הם קצרי הקומה בבחי' הזווג הב' הנקרא רובצת על האפרוחים, ואלו הם הב' זווגים שיש להם כאן למטה שלים ולא שלים, עכ"ל.

שם (שער לד, פרק א) מתחיל הוא ז"ל לבאר, וז"ל: ענין ש"ע נהורין שיש באנפין דנוקבא דז"א. דע שד' בחי' נמשכות אל המלכות, וכן הוא (נ"א האחד הוא ב"ן) שמן הנפש שלה שנתן וכו', עכ"ל, וכמ"ש ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר שמן ששון על עץ חיים (שער יג, פרק יד), וז"ל: מ"ש ענין ש"ע נהורין שיש באנפין דנוק' דז"א, עיין בש' תיקון הנוק' [שער לד] רפ"א דשם התחיל בזה ולא נחית לפרש, אמנם מפורש יוצא הש"ע דנוק' בש' הכוונות דרושי ר"ה פ"ו דקט"ל ע"ב, ועיין פע"ח בתפילת ר"ה יע"ש (ש' הפסוקים, פ' נשא), עכ"ל.

בספר שער הפסוקים (פר' נשא) מאריך מהרח"ו לבאר, וז"ל: ואמרו למשפחותם לבית אבותם הוא, כי הנה ב' נקבות הם שנבנות מה' גבורות, והם לאה ורחל כנודע, כי כל בנין הנקבה נעשה מן הגבורות והתחיל בלאה הנקראת בית אבותם, כי אין בית אלא אשה והיא בית עליונה – לאה שלוקחת ההארות כמנין אבתם חסר ו', והם ענין ד' אלפי"ן של ד' אהי"ה, שהם בגימטריא מד"ת כמנין אבת"ם חסר ו' ע"ה, כמו שהודעתך בפסוק (תהלים טל, ה) הודיעני ה' קצי, שהיא רחל. ומדת ימי מה היא שהיא לאה, וכמו שהודעתך בביאור ק"ש דשחרית דחול וע"ש. וכנגד רחל אמר למשפחותם, והענין הוא כי תחלק שם זה לשנים ויהיה למ"ש פחות"ם, והם בחי' רחל המקבלת אורות עליונים. והענין הוא כי רחל יש בה י"ס, ובכל ספירה שבה יש בה הויה אחת דב"ן דההי"ן בסוד (ש"א א, ח) הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים כנזכר שם. והנה עשרה פעמים ב"ן הם בגימטריא תק"ך, ועם כללות העשרה הויו"ת, הרי תק"ל, ואח"כ תכלול הה' שהם ה' חסדים עם הה' שהם גבורות, הרי תקל"ה. או אם תחבר תק"ל הנזכר עם הנקבה עצמה, הנקרא ה' אחרונה של ההו"ה כנודע, יהיה תקל"ה כמנין פחות"ם ע"ה, והיא בחי' רחל עצמה. אמנם מספר האורות שלוקחת הם ש"ע נהורין כמנין למ"ש, וזהו למ"ש פחות"ם.

וענין ש"ע נהורין אלו הוא, כי נודע שבפנים עליונים דז"א יש בהן ש"ע נהורין, כמבואר בפרשת חיי שרה בפסוק (בראשית כה, ז) ואלה ימי שני חיי אברהם וגו'. ושם נתבאר איך הם נמשכים דרך קו ישר למטה עד היסוד דז"א, ואז נקרא שלום. וסודו כי היסוד הוא ו' זעירא, וכשירדין בו ש"ע נהורין נעשה שע"ו כמנין שלו"ם – שלם ו'. וכבר ידעת שם כי כל בחי' נהורין הם חסדים, ולכן הם יורדים ביסוד, ולכן (בראשית טל, ו) ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה, מהארת ש"ע נהורין אלו.

וז"ס מ"ש חז"ל (יבמות, דף פ ע"ב) הדרת פנים זקן, כי מי שיש לו בחי' יסוד הנקרא יוסף, יש לו זקן ויש לו הדרת פנים כנזכר, שהם ש"ע נהורין. אבל הסריס שחסר ממנו היסוד,

אין לו הדרת פנים ואין לו זקן. ואמנם אחר שנמשכו ביוסף שהוא היסוד, אז עוברים משם דרך אחוריו אל רחל אשר שם, ואז כתיב בה (בראשית כט, יז) ורחל היתה יפת תואר ויפת מראה. משא"כ בלאה העליונה שלא נזכר בה יופי ונקראת לבית אבותם, וזו נקראת למשפחותם, עכ"ל.

ושם (פר' האזינו) עוד מובא, וז"ל: (מזולתו) עוד ירצה, כי נוקבא דזעיר נקראת שם ה'. ואמר כאשר שם ה' שהיא המלכות אקרא, כדי לקבל מן הזעיר, מלשון (ישעי' ו, ג) וקרא זה אל זה, (דברים לב, ג) הבו גודל מצד הגדולה, הנקראת חסד, לאלהינו שהיא המלכות הנזכר. והענין הוא שע"י חסד נגדל פרצופה והנה אלהינו גימטריא ק"ב, שהם הג' המלויים של ג' הוי"ה ע"ב ס"ג מ"ה, שהם מ"ו ל"ז י"ט – גימטריא ק"ב. ואלו הג' הוי"ת הניתנין לה כדי שעל ידם התגדל המלכות שהיא ההוי"ה דההי"ן התחתונה, והנה ג' ההוי"ת הנזכר הם בגימטריא ע"ח, והם עולות כמנין הב"ו שהוא י"ג, וכמנין גד"ל, שהוא ל"ז. ול' של שמוש של מלת לאלהינו הרי פ', תסיר שני הכוללים של שתי תיבות הבו גדל נשאר ע"ח, כמספר השלשה הוי"ת הנזכר שהם ע"ח. גם כ"י ש"ם בגימטריא ש"ע, שהם ש"ע נהורין דא"א, כי בהיות המלכות עם ז"א פנים בפנים, אז יש לה כל אלו הש"ע נהורין. וז"ש הבו גדל, כי עי"כ הבו לה גדלות שתתגדל ויאריכו פניה בש"ע נהורין. גם שם בגימטריא יהחה שד"י, וס"ת הבו גודל לאלהינה הם בגימטריא מ"ב. אמר שמואל, אפשר שרמז בזה כי כל שם מ"ב הוא בגבורה, זהו מ"ש הבו גודל לאלהינו שהוא גבורה (ע"כ מזולתו), עכ"ל.

ועיין מה שכבר הבאנו לעיל בחלק מקורות מספר שער הכוונות (ענין ראש השנה). עוד נמשכת הארת ש"ע נהורין פעמים במשך העמידה: בסוף מגן אברהם לתרין תפוחין דנוק' וחוטמא דילה, ובסוף שים שלום להלביש זו"ן ועולמות ביע"ע כדי למנוע מהם אחיזת החיצונים.

### בענין הארת ש"ע נהורין דא"א

מדברי בעמ"ס עמק המלך

ב"ה נביא כאן מדברי ר' נפתלי הירץ בכרך בספר עמק המלך בענין ש"ע נהורין דא"א – דברים עתיקים.

שם (שער ה, פרק טו) כותב הוא ז"ל, וז"ל: ורזא איהו בין מחצדי חקלא, וכלא ברזא עילאה (ספר הזוהר, ח"ב, רנח ע"א). הם התלמידי חכמים הנקראים 'מחצדי חקלא' לסבת שני טעמים, הטעם האחד בסוד ויאמר לקוצרים – ה' עמכם (רות ב, ד), הם הקוצרים הקמשונים משדה של זרעים, הם הקליפות שנחתכים מחכמה זו, אם עוסק בה כראוי. והטעם האחר, האילה רחמה צר, וכשהגיע זמן לידתה הקב"ה חס עליה, ומזמן לה נחש שמכיש לה ברחמה, ואז מולידה האילה – היא השכינה, והנחש אשר נושך לה – היא הקליפה (ספר הזוהר, ח"ב, ריט ע"ב), כי מלת שטן עולה כמנין נחש עם המלה. ופירוש כי המלכות היא

המעוברת מהאור העליון, ואז הקליפה נושך ומתעברת [ומתערכת] עם האור, ואז צריך ש"ע נהורין מאריך למתק הקליפה, וזהו סוד קר"ע שט"ן כי קרע עולה ש"ע, ממתק השטן הוא הנחש הנזכר, עכ"ל.

שם (שער י, פרק ו) כותב הוא ז"ל, וז"ל: וכבר בארנו כי ב' אל' במילוי הם ש"ע, וזהו שעש"ע, ושמות אלו של אל' הם שרשם משם ס"ג, ושם ס"ג האחוריים שלו קס"ו, בגימטריא יונק, וזהו ושעשע יונק על חור פתן (ישעי' יא, ח) הם הקליפות. כי כאשר יש ש"ע נהורין אז נעשה חשמל שהוא בגימטריא מלבוש, המלביש ומקיף אל הקדושה שלא ישלטו בה החיצונים, וזהו הכיסוי לכל אחד מד' עולמות אבי"ע, עכ"ל.

שם (שער יא, פרק א) כותב הוא ז"ל, וז"ל: ושורש הדברים הם סוד נעלם בפרשת בשלח, שאומר על זה שיש אילה אחת, 'כד היא בעיא לאולדא היא סתימא נשנאמר בעצב תלדי בנים, והקליפה שם] מכל סטרין, כדין אתית ושויאת רישא בין ברכהא ורמת קלין, וקב"ה חייס עליה וזמין לקבלה חד נחש, ונשיך בערייתא' ופותח לה 'וקרע לה ההוא אתר ואולידת מיד' (ספר הזוהר, ח"ב, נב ע"ב). והוא מדרש רז"ל גם כן, שאיילה זו אינה יולדת עד שבא נחש ונשיך לה ברחמה מפני שהיא צר. כך למעלה בעליונים המבדיל כמה הבדלות, האיילה היא מלכות, והנחש אשר נושך לה היא הקליפה, מפני שמלת שטן עולה כמנין נחש עם המלה. ופירושו כי מלכות היא מעוברת מהאור העליון, ואז הקליפה נושך ומתעברת עם האור, ואז צריך ש"ע נהורין היורדים מהזקן העליון למתק הקליפה, וזהו סוד של קרע שט"ן, ופירוש מלת קרע עולה ש"ע נהורין, ומלת שטן עולה נחש עם הכולל. ופירוש עתה, כי בזמן החסידים ואנשי מעשה, במעשיהם הטובים עושים שמלכות לא יהיה צריכה אל נשיכת הנחש, לא [רק כדין] להשפיע, אלא הם עושים שמלכות מאיר הארתה לעולם, והוא ענין תמידי, והם מורידים הש"ע נהורין מדיקנא דיליה. ולכן נקראים החסידים 'מחצדי חקלא' היא שכינה על שם חקל תפוחין, ופירוש מחצדי לשון חתיכה, כי חותכים הם לשכינה שיאיר עליה הארתה ולא תהיה צריכה לנשיכות הנחש, ולעתיד לבוא יהיה לה חבלי יולדה קודם שתלד משיח בן יוסף ובן דוד, ואילין אינון ט' ירחין של חבלי יולדה. ועל זה אמר רשב"י ע"ה בזוהר חדש פרשת חקת בך צ"ב ע"ב 'תא חזי כד קב"ה זמין לארמא ימינה על כולא ביומוי דמשיחא, בהאי משחתא טבא, שנאמר עליו (שה"ש א, ג) שמן תורק שמך. מאי כתיב (עמוס ט, יא) והיה ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת. 'האי יום ההוא לא ידענא מאי איהו, אלא דא יומא קדמאה ימינא דאברהם' שהיא השכינה מלכות בית דוד הנקראת ימינו, שנאמר (נחמיה ב, ו) והשגל יושבת לימינו, וכתיב (איכה ב, ג) 'השיב א'חור ימינו מ'פני א'ויב, ראשי תיבות 'אימא' תתאה דזמין קב"ה לאתערא לאוקמה לה מעפרא, עכ"ל.

שם (שער יג, פרק כה) כותב הוא ז"ל, וז"ל: והאחדות שלהם הוא שלימות בעשר ספירותיהם, שאינם זזים מהם לעולם, כי הזווג אינו זז מהם ואינם כמו זעיר ונוקביה שהאיברים נעלמים למעלה, ואחר הזווג חוזרים לקטנותם, אבל הכא אקרי כלה, דכד אתא דכורא להתחברא עמה היא כלה, דכלה איהי ממש'. ואם יש מעשה הצדיקים

הנקראים מחצדי חקלא, הם כורתים בתוליה, ואם אין צדיקים מצויים הנחש כורת בתוליה דנכיש לה ברחמה, ואז צריך ש"ע נהורין למתק אותו האור, והדברים עתיקין, עכ"ל.

שם (שער יד, פרק קמז) כותב הוא ז"ל, וז"ל: כי כאשר יש ש"ע נהורין, אז נעשה חשמל שהוא בגימטריא מלבוש, המלביש ומקיף אל הקדושה, שלא ישלטו החיצונים. וזה הוא הכיסוי לכל אחד מארבע עולמות אבי"ע, כל אחד כפי מדרגתו, כך הוא יותר עב מחבירו, ועשייה יותר עב מכולם כי שם עיקר אחיזת החיצונים. ולכן אחר תפילת י"ח שהמשכנו הארת הקדושה ואז כדי שלא ישלטו החיצונים באותה ההארה שהמשכנו, אז אנו מסיימין העמידה במלת בשלום, 'המברך את עמו ישראל בשלום', שהוא אותיות מלבוש דהיינו חשמל. והכוונה כי בזמן הארת הקדושה אז הוא נקרא 'מל', שנאמר (יהושע ה, ד) וזה הדבר אשר מל יהושע, וחותרך הערלה מן המילה, כי אז הוא 'פום ממלל רברבן' (אסתר י, ג) ודובר שלום לכל זרעו, ובהדיבור הוא פועל נפלאות שנאמר וברוח שפתיו ימית רשע (ישעי' יא, ד). וכשח"ו יש שליטה לחיצונים, אז הוא נקרא חש ושותק ואינו חותרך הערלה המכסה את ברית קודש, והחשמלים המקבלים אינה ממליצים בעד זרע ישראל, וזהו אומרו במסכת חגיגה (דף יג ע"ב) במתניתא תנא עתים חשות עתים ממללות, והמבין יבין, עכ"ל.

ושם (שער טז, פרק י) כותב הוא ז"ל, וז"ל: אבל אינו משיג כי אם רכ"א נהורין מהש"ע נהורין הנזכרים כמנין ארך אפים, והנשאר מן ש"ע נהורין דהיינו ק"ן נהורין מאירים למלכות ומתקנים פניה. וזהו סוד הפסוק (תהלים פד, ד) גם צפור מצאה בית, רצה לומר צפר עולה ש"ע נהורין, מצאה בית להאיר לזעיר ונוקביה, אבל 'ודרור' שהיא מלכות 'ק"ן לה' בלבד. ומלכות דאצילות נקראת 'צפור דרור' וחירות מן החיצונים שאין שולטים בה חס ושלום, ואינם סביבותיה כמו שהם סביבות מלכות דבריאה, שנאמר (תהלים יב, ט) סביב רשעים יתהלכון, ועל מלכות דאצילות אתמר (ישעי' מב, ח) אני י"י הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהילתי לפסילים. ומלכות נקראת אני, כנודע בסוד 'אני ראשון' שהוא מלכות דאדם קדמאה, שהיא ראש האצילות, 'ואני אחרון' שהיא מלכות דאצילות שהיא סוף האצילות, ומקנן באחרון שבעולמות דהיינו עשייה, והיא עתיק לבריאה, ואלו ג' עולמות ביי"ע הם ג' מחנות שכינה הנבנים על פרקיה, עכ"ל.

### בעניין הארת ש"ע נהורין דא"א

מדברי המפרשים

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צד – צה) מאריך ר' ששון מזרחי לבאר, וז"ל: (עז, ב) פני דפני. להמשיך וכו' ד' אל מלאים ז"ל רז"ל בשה"כ דל"ג רע"א, אח"כ נכנסין בה גפ"ע דנה"י דאי' ונגדלים בה ג"ר שבה, וכנגד זה אומרים ומגן וכו', כי מגן ה"ס ג"פ אל, וה"ס ב' אל שיש בתרין תפוחין קדישין ואל ג' בחוטמא, וזה נרמז באד"ר וכו' וה"ס ב' אל במילואם שהם גי' ש"ע עכ"ל [מהרח"ו].

והגם שפשט דברי הרב הוא, שנרמז כניסת ג"ר בתיבת ומגן מפני שיש בפנים, והוא כנגד הג"ר, ג' אל שג"י מגן, אבל לא כתב להמשיך מה שהוא חוץ מהג"ר. מ"מ היות וסיים וה"ס ב' אל ג"י ש"ע שלכאו' ללא צורך להכוונה של כניסת הג"ר, משמע שענתה נמצא בפני הנוק' ש"ע נהורין. ולכן כתב הרש"ש זיע"א להמשיך. ומ"ש ויהיו ד' אל מלאים, פשוט הוא דאל האמצעי כולל יו"ש [ימין ושמאל]. וכ"כ לק' במגן אברהם מגן ג"י ג' אל שבתרין תפוחין דנוק' ואל הג' בחוטמה כולל מב' (וכ"כ בדרו' ר"ה בפני' דחי'). אבל אין הכוונה שהב' הם מא"א להמשיכם לב' שלה ויהיו ד'. שא"כ יהיו כל הד' בתרין תפוחין, והוא כתב בתרין תפוחין ובחוטם. ועוד נראה לכאו' שמה שיש בפני' דפנ בתרין תפוחין ובחוטמא דנוק' שמות אל הם הם שמקבלת מא"א עתה. ועי' שא"א פי"ג וי"ד, ושה"פ פ' חיי שרה סי' כ"ה.

אח"כ ראיתי בס"כ כ"י (וכן הגי' בפת"ע, אות ב') שכתוב להמשיך הארה מהש"ע דא"א לב' אל דחו"ב דתרין תפוחין דנוק', ואז מתמלאין וכו', וגם באל הג' דדעת דחוטמא הכלול מב' אל מאירין בו כל הש"ע ע"כ. ומשמע שיש ג' אל בחב"ד דנוק' מחמת עצמותם, ובהם מאירים הש"ע דא"א. ולא ידעתי לקוצר השגתי לע"ע מאין באו הג' אל, ולא נד' בכוונת העמידה עד כאן שיש ג' אל בנוק'. ואולי כעין משרז"ל בדרו' ו' דר"ה (דצ"ה ע"ג) שבז"ת דאי' יש ז' היות דס"ג וכו' ונו' מ"ש בפ' פינחס בר"מ כי מהוי' דס"ג יוצא שם אל מג' יודין וא' אשר בה עכ"ל. ולמעלה בכוונת או"א כתב באותיות אל של אלקינו תכוון אל שם ס"ג אשר באי' אשר נרמז בו ייא"י העולה ג אל ע"כ. ובכך אפי' לכנוות מו' דאי' בשם ג' אל. ועכשיו שקיבלה מו' דאי' דאו"פ נמצא שיש בחב"ד שלה ג' אל כ"ז בדרך אפ'.

וצ"ל דלאיזה צורך עכשיו צריך להמשיך לה הש"ע, ומה שייכות לסדר הכוונה של התפי'. עי' בשרוה"ק די"ד ע"ב שכתב ש"ע נהורין וכו' שיש בא"א וכו' ונמשכים עד המל' כדי להרחיק ממנה את הקלי' הנאחזות בה עכ"ל. ואולי כאן מקור וזמן ההמשכה בזמן תיקון פרצופה להיותה ראוי' לזיווג, ואז יש צורך להרחיק הקלי'. וא"ש את"ם, עכ"ל.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלד – רלה) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: להמשיך הארה וכו'. ביאור כוונה זאת הוא דבשעה"כ דף ל"ג ע"א כתב, דכשנכנסים בה הג"ר במילת מגן, הרי זה לב' טעמים. אחד, דבג"ר יש הגנה, ר"ל מגן מן החצוננים, וב' כי תרגום חנם מגנא, ור"ל כי בחינם נאחזים בה הקלי', כי בג"ר אין אל הקלי' אחיזה. ועוד טעם אחר עמוק כי מגן הוא סוד ג' שמות אל (העולים בגימ' כמנין מגן), והם ב' שמות אל שיש בתרין תפוחין קדישין ואחד שיש בחוטמא, והם סוד שני שמות אל במילואם שהם ש"ע, ע"כ.

ומ"ש להמשיך הארה וכו'. זה יובן עם ההקדמה לכוונה זאת כפי שנכתבה בסידור הארוך של היר"א ע' 641, וז"ל, יכוין להמשיך הארה מש"ע רבוא נהורין דא"א לב' אל דחו"ב דתרין תפוחין דנוק', ואז מתמלאים הב' אל הנז' ומאירים בש"ע ריבוא נהורין,

וגם באל הג' דחוטמא דיליה הכולל משני אל מאירים בו כל הש"ע נהורין, ע"כ. ור"ל דיש בנוק' ג' אל במקומות הנ"ל בלתי מלאים, ואנו ממשיכים מב' אל מלאים שהם בגי' ש"ע, דאריך, הארה לב' אל שבתרין תפוחין דנוק', ואז מתמלאים ונעשים קפ"ה קפ"ה בגי' ש"ע, ונמשכת גם הארה לאל דחוטמא הכולל ב' אל וממילא נעשה גם שם הארת ש"ע. (ולא נתבאר אם האל שבחוטמא מקבל ג"כ מאריך, או שהוא מקבל כהארת הב' אל שבתרין תפוחין שקיבלו מא"א) וממילא נעשים ד' אל מלאים, ואלה הם, הר' אלף למד המצויירים כאן בסידור (והט' יודין, וג' אל שמעליהם, זוהי כוונה אחרת השייכת לפנימיות דחיצוניות). וע"ע בבאתי לגני דף צ"ד ע"ב, שביאר כוונה זאת יפה, מאין היו לנוק' הג' אל אלה, והביא משער רה"ק דף י"ד ע"ב, דמטרת המשכת הארה זו מאריך הוא להרחיק הקלי' ממנה, וכתב דאולי כאן הוא מקור וזמן ההמשכה בזמן תיקון פרצופה להיותה ראויה לזיווג, ואז יש צורך להרחיק הקלי' ע"כ, עכ"ל.

ועיין עוד מ"ש בספר אמת מאר"ץ (על עץ חיים, שער יג, פרק יד, עמ' ה), ור' אליהו סלימאן מאני בספר מזכיר שלום (כר' א, מערכת השי"ן, אות ח, עמ' שלב).

### ג' פעמים א"ל גי' מגן

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ב) כתב מהרח"ו שתיבה מגן עולה בגי' שלשה פעמים א"ל, וכן מזכיר הוא ז"ל עוד בהרבה מקומות, ומהם: שער הכוונות (דרושי הלילה, דרוש י, דף נח ע"א; ענין ראש השנה, דרוש ו, דף צו ע"א וע"ד; ענין סוכות, דרוש ח, דף קח ע"א), שער ההקדמות (דף נב ע"ב), שער מאמרי רשב"י (פירושי האדרא רבא קדישא, דף מג ע"ב; מד רע"א), שער המצות (פר' עקב).

### בעניין התמעטות שיעור קומת הנוק'

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ב) מבאר מהרח"ו, וז"ל: והנה אחר חזרתה פב"פ עמו, מתמעטת ונופלת לרגלי ז"א בסוד נקודה קטנה, כי כל מה שנגדלה אב"א הלואי יספיק לשתוכל לישראל בבחינת נקודה קטנה בהיותה פב"פ. ונמצא שאז היא עומדת למטה בבחינה נקודה קטנה כנגד עטרה של היסוד דז"א, ואז תכוין לחזור ולבנותה כבתחילה בבחי' פב"פ, וזה יהיה במלות מלך עוזר ומושיע ומגן כמו שנבאר, עכ"ל.

בספר עץ חיים (שער לד, פרק ב, כלל ח, ח"ב, דף מה ע"ג-ד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: ויפל ה' אלהים תרדמה — גי' תרגום, כי כל האחוריים הם בסוד רבוע כנודע, והנסירה היתה בהיות בו אחוריים אלו הנק' תרדמה כנ"ל, ואח"כ הביאה פב"פ. והענין כי בכ"א מט"ס דז"א יש בה הוי"ה א' ובאחוריים שלה הוא גימטריא ע"ב כנודע, והרי ט"פ ע"ב גי' תרדמ' (והם גי') תרגום [הגהה. וצריך עיון שהאחוריים אינם אלא אלקים]. וכולם ניתנין אל המל' בעת הנסירה והבן זה מאד. ואמנם יש בה ב' בחי' והוא פנים ואחור, ובעת האחור כל הט' שלה של אחור הם בו, ובחי' העשירית של אחור היא לבדה בה, ותמיד לעולם עומדת בחזה שלא באחוריו, ואח"כ בנסירה מתחברין כל הט' (ס"א כל הי') אחוריים בה יחד ונגדלת כמוהו,

ואחר כך בפנים יש נקודה אחרת לבד מבחי' פנים, ויושבת בסוד תפילין דיד לעולם עמו ואינה זוה משם לעולם, ואז כל הט' בחינות דפנים שלה אז ניתנין בה אחת לאחת עד שנתגדלה פב"פ כמוהו. באופן כי כשאנו אומרים שאחר שנגדלת אב"א אז חוזרת להיות נקודה קטנה בפנים, פירוש הוא על אותה נקודה מבחינת פנים שעדיין בבחי' פנים שלה אין לה רק נקודה אחת, אמנם כל האחוריים הם שלמים לגמרי והבן זה מאד, עכ"ל.

ושם בהגהות השמ"ש (שם, אות א) מאריך הרש"ש לבאר דברי מהרח"ו הנ"ל, וז"ל: נ"ב נלע"ד שלום שלאו לאפוקי בחינת האחוריים שלה, שאינם נחזרים לכנגד הפנים שלו קאמר, כמו שאמרו קצת מן החכמים שבזמנינו. אלא הכי קאמר, שאחר ונגדלת אחר באחר כנ"ל, אז חוזר פרצופה דאחר לעמוד אחורי נקודתה דפנים, ואז נגדלת אותה הנקודה דפנים, דהיינו שניתנים בה כל הט' ספירות דפנים שלה, אחת לאחת, עד שנגדלת פב"פ כמוהו, ויהיה פרצוף דפנים שלה שוה כקומת פרצוף דאחר שלה העומד באחורי נקודתה דפנים, ואז יהיו שניהם שוים בקומתם. באופן שכל הבנין הנזכר במלך עוזר ומושיע ומגן, הוא לבנות נקודת הפנים שלה בפנימיות נה"י דאמא, עד שישתוו להיות כשיעור קומת הפרצוף דאחר שלה שנבנה מאחורי נה"י דאמא, וכבר הוא שלם לגמרי קודם שחזר לעמוד אחורי הנקודה דפנים שלה נגד פני הז"א, באופן שעתה נמצאת הנוקבא בשתי בחינותיה: אחר ופנים עומדת כנגד פנים דז"א.

ובזה לא יחלוק זה הלשון עם כל ספרי הרב זלה"ה, שבכולם הוא מודה בחזרת פב"פ, כי לא מצינו בזה הלשון שאמר שאינה חוזרת פב"פ, אלא שבא לשלול ממנו הטעות שלא נטעה במה שכתב בספר הכוונות, שקודם שתחזור פב"פ חוזרת להיות נקודה קטנה, שאין כוונתו על פרצוף דאחר שלה אלא על פרצוף דפנים שלה, שעדיין הוא בבחי' נקודה וצריך בנין. אבל פרצוף דאחר כבר הוא שלם לגמרי, וכבר נסר מאחורי הז"א ובא לעמוד אחורי אותה הנקודה דפנים שלה, ואז נבנית אותה הנקודה, והיתה לפרצוף שלם. ואע"פ שיש בזה פנימיות וסוד ואין הדברים כפשוטן, הכל הולך למקום אחד, כנלע"ד אני שלום, עכ"ל.

ובספר שער הפסוקים (ספר ישע"י, סימן נד) מבאר עוד מהרח"ו, וז"ל: ואחר שננסרה ונפרדה ממנו, וגדלה בכל קומת זעיר באחוריה ע"י הארת נה"י דאימא שבתוכה, אז חוזרים נה"י דאימא להסתלק מתוכה, והיא מתמעטת שנית ומתמוטטת מעט מעט. וכפי מה שיוצא מתוכה מוחין נה"י דאימא, כך כפי השיעור ההוא היא מתמוטטת, ומתמעטת ויורדת למטה באחוריו, עד שנשארת למטה בבחי' נקודה אחת, למטה תחת היסוד דזעיר מאחוריו. ואז כשגמר הסתלקות נה"י דאימא מתוכה, ונגמר ירידתה ומעוטה כנזכר, אז תכף חוזרת להתהפך מצד פנים דזעיר מכח הרושם של האורות שהאירו בה הנ"י דאימא ונשארו עדיין בה בבחי' רשימו, ואח"כ חוזרת ונגדלת מעט מעט, בהיותה פב"פ עם זעיר, כנזכר באורך בביאור ברכת אבות דתפלת שחרית של חול וע"ש, עכ"ל.



ובחלק על סדר הכוונות של תיבת באהבה הערנו כי פרטים אלה אינם מוזכרים בסידור הרש"ש, והבאנו דברי ר' ששון מזרחי בספר באתי לגני (ח"א, עמ"צ) הכותב, וז"ל: ונראה פשוט מה שלא זכר זה הרש"ש זיע"א בסי', היות ואין זמן בין ההסתלקות מז"א לכניסתם בה, וכרגע שמסתלקים נכנסים בה, אין צריך לעשות מזה כוונה, עכ"ל.

בפירושו איפה שלימה על אוצרות חיים (שער הארות זו"ן, פרק ז, אות א, דף נד ע"א) מבאר השד"ה – ר' שאול דווין הכהן, וז"ל: ונודע כי כאשר חוזרת עמו פב"פ מתמעטת בסוד נקודה א' קטנה תחת היסוד דז"א וכו', עיין שער תיקון הנוק' בע"ח שער ל"ד פ"ב או' ח' שכתב וז"ל, כשאנחנו אומרים שאחר שנגדלת אב"א אז חוזרת להיות נקודה קטנה בפנים, פי' הוא על אותה נקודה מבחי' פנים שעדיין בבחי' פנים שלה אין לה רק נקודה אחת, אמנם כל האחוריים הם שלמים לגמרי עכ"ל. ועיין בכוונות הסידור להרש"ש ז"ל שכתב שאחר שננסרה נקודת האח' בתיבת באהבה ועמדה עמו פנים בפנים ונתקנה בתיבות מלך עוזר ומושיע ומגן, היא ונקודת הפנים, ונגדלה בכל שיעור קומת ז"א, אז בכריעה א' בתיבת ברוך נתמעטה וירדה הנוק' עד כנגד היסוד דז"א, ובכריעה ב' בתיבת אתה נתמעטה הנוק' עד כנגד העטרה דז"א, ואח"כ בזקיפה הא' בתיבת ה' להמשיך הארה מו"ק דמוחין דאו"פ דז"א לז"ק דנוק' ולזוקפה עד החזה דז"א, ובזוקפה ב' להמשיך הארה מג"ר דמוחין דאו"פ דאח' דז"א לג"ר דנוק' ולהעלותה עד ראש הת"ת דז"א, יעו"ש. וא"כ מ"ש הרב ז"ל שאינה מתמעטת, היינו בשעת חזרתה פב"פ, אבל אין הכי נמי אח"כ חוזרת מתמעטת בכריעות ונגדלת בזקיפות, וכ"מ בש' הכוונ' דף ע"ג שכתב וז"ל, וכראות את עצמה במיעוט הזה רוצה לחזור לעמוד באח' במקום אצילותה הא' וכו' עכ"ל, משמע שנקודת האח' עצמה מתמעטת, וכיצד אמר בש' ל"ד שאינה מתמעטת, אלא צ"ל כמ"ש, עכ"ל.

ובספר שלום ירושלים (עמ"ק קסז) מבאר ר' שלום מזרחי עדני, וז"ל: תימה דבע"ח של"ד פ"ב כ' ז"ל, באופן כי כשאנו אומרים שאחר שנגדלת אב"א אז חוזרת להיות נקודה קטנה בפנים, פי' הוא על אותה נקודה מבחינת פנים, שעדיין בבחי' פנים שלה אין לה רק נקודה אחת, אמנם כל האחוריים הם שלמים לגמרי, והבין זה מאד, ע"כ. וכ"כ אבי התעודה קדוש ה' מכובד שר שלום ז"ל שם, שהפרצוף דאח' בחזרתו פב"פ אינו מתמעט אלא נשאר בצד פנים עומד בשלימותו בצביונו בקומתו, כמו שהיה עומד בהיותו בצד אח', ונר' דלא קשה חדא דבע"ח גילה ופירש על מה שכ' בשה"כ, שלא תחשוב על פרצוף האח' כשחוזר לפנים חוזר ומתמעט ונעשה בבחי' נקודה, וכמ"ש שר שלום ז"ל שם בע"ח. ועוד נראה לומר שבשה"כ מיירי באחר מלך עוזר ומושיע וכו', שאז מתמעטת הנוק' ועומדת בסוד נקודה נגד היסוד, עכ"ל.

ובספר שערי רחמים (ח"א, אות קלד, דף כט ע"ב – ל ע"א) כותב ר' רחמים דוד שרים בעניין לדעת איזו נקודה מתמעטת כשמתמעטת הנוק', וז"ל: שאלה. כתב הרב, אחר מלך עוזר ומושיע ומגן מסתלקין המוחין מנוקבה דחכמה דכתר, ואז מתמעטת הנוק' ויורדת עד כנגד החזה דז"א, ובכריעות מתמעטת עד עטרת היסוד, ובזקיפות נגדלת עד החזה דז"א

כנזכר בסידור. השאלה היא כשנתמעטה, איזה נקודה נתמעטה – נקודת האח' או הפנים או שתיהן, ואם נאמר שתיהם אח' ופנים נתמעטו, אימתי נתקנו שתיהם, בברכת מגן אברהם המשכנו או"פ דאח' דחכמה ופנים דפנים דבינה דכתר, ואו"פ דפנים דחכמה וכתר אימתי המשכנו לנוק', ועדיין עד ברכת אתה קדוש מביאים חח"ן בג"ה דת"י דפנים דחכמה דכתר לחב"ד דז"א והנוקבה אימתי הביאנו לה פנים דחכמה ונגדלת נקודת הפנים שלה, צ"ל, ה' יע"א.

תשובה. כתב הרב בשה"כ דרוש ב' דעמידה, כשמסתלקין נה"י דאימא מנוק' מתמעטת עד החזה, כלומר על שתיהם אח' ופנים, וכשנכנסין המוחין בכריעות בז"א נתמעטה נקודת האח' ותיכף בהשם קבלה מוחין מז"א ונוקפת, ונקודת הפנים עדיין מוחין דפנים לא נגמר הכנסתם בז"א עד אתה קדוש נכנסין חח"ן בג"ה דת"י דפנים דחכמה כחב"ד דז"א עד אתה קדוש נגמר מיעוטה של הנוק' של נקודת פנים, ובאתה חונן נותן לה מספירה לספירה עם נקודת האח', עיין בשה"כ דרוש ד' דעמידה באתה גבור, ועל זמן שהיו מוחין דפנים על רישא דז"א היו מאירים אליה ולא נתמעטה נקודת הפנים עד אתה קדוש, וא"ש הי"ב.

אבל ר' שאול דוויך הי"ו תירץ – נקודת הפנים לא נתמעטה כלל לא נתמעט אלא נקודת האח' דוקא לפי שנכנסו כולם בז"א נתמעט האח', אבל מוחין דפנים עדיין על רישא דז"א אפילו באתה קדוש נכנסו חח"ן בג"ה דת"י תיכף עשינו קדושה ובאתה חונן המשכנו המוחין, לפיכך לא נתמעט, עכ"ל.

שם (ח"ב, סימן קמג, דף לד ע"ד – לה ע"א) כותב הוא ז"ל, וז"ל: מ"ש בע"ח [של"ד פ"ב, כלל ח] ובהגהת השמ"ש הנז' [שם] שנקודת האח' דנוק' אינה מתמעטת, היינו בעת שחוזרת לפנים ועומדת אחורי נקודת הפנים, אז אין מיעוט בנקודת האח' כיון שצלם דאח' דאימא נשאר בתוכה ולא נסתלק ממנה, ואח"כ נבנית נקודת הפנים במלך עוזר ככל קומת ז"א ע"י נה"י דפנים דאימא, ויהיו שתי הנקודות שוים בקומה אחת, אגל כשמסתלקין המוחין דאח' ופנים מהנוק', אז מתמעטת גם נקודת האח', ואח"כ שנמשך להם הארת המוחין דאו"פ ע"י ז"א בכריעות וזקיפות, אז יהיו שתיהם קומתן שוה מהחזה דז"א ולמטה, וכ"ז בפרצוף חכמה דכתר דנוק', אבל נקודת בינה וחור"ג דכתר דנוק' לא שייך בהם מיעוט כיון שעדיין לא נגדלו, ותיקונם הוא בכריעות וזקיפות דמגן אברהם ודמודים ודהטוב שמך כמ"ש בסידור והיע"א, מהמגיה נר"ו, עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (חלק ה, עמ' רלה – רלז) מאריך ר' שריה דבליצקי לבאר, וז"ל: והדברים צריכים ביאור ולא ראיתי לאחד מן המפרשים שידבר בזה, דאיך כתב שם הרש"ש דנקודת האח' נשאר בקומתה, דנהי שבשעה שבאה לעמוד בפניו היא אמנם נשאר בקומתה, אבל אח"כ קודם ברוך אתה כשיוצאים הד' צלמים מהנוק' (שהם אחו"פ דאח' ואחו"פ דפנים) הרי להדיא שגם נקודת האח' דאח' ונקודת הפנים דאח' מתמעטים, ואדרבה הדיון הוא אם גם נקודות הפנים מתמעטות או לא, וכדיבואר לקמן דאין הכי נמי

שבמלך עוזר וכו' ששם נגדלת הנוק' בהדרגה, שם המדובר הוא רק בג' בחינות דהיינו פנים דאח' ואחו"פ דפנים, דהרי אח' דאח' היא עדיין במלוא קומתה ולא יצאו ממנה המוחין בכלל כשחזרה לפנים בפנים, אבל אח"כ קודם ברוך אתה וכו', הרי יוצאים כל הד' צלמים וא"כ בהכרח שגם האח' דאח' נתמעט, ובסתמא תנן בסוף דף ע"ז ע"ב דאח"כ חוזרים ומסתלקים וכו' ואז מתמעטת הנוק' וכו', דמשמע בכל בחינותיה, והרי בתיבת ה' מגדילים בזקיפות גם ו"ק וג"ר דאח' דאח', ואם לא נתמעטה מה צריך להגדיל אותה ואם כן יקשה טובא על הרש"ש בהגהות עה"ח שם שכתב דנקודת האח' לא נתמעטה. ועוד מה שכתב דכל הבנין הוא שם לנקודת הפנים, גם כן קשה, דנכון שבמלך עוזר נתקנת גם נקודת או"פ דפנים, מ"מ הלזה תיקון יקרא, אין זה אלא כבוונה ע"מ לסתור דהרי המוחין יוצאים מיד ונכנסים בז"א, והרי עיקר התיקון הוא שמקבלת ע"י הז"א, והבחינות שמקבלת כעת באמצעות הז"א הרי הם בעיקר רק אחו"פ דאח' ולא אחו"פ דפנים, וכדלקמן, ואם כן איזה בנין זה, אדרבה כל הבנין בכללותו הוא כעת דוקא לאחו"פ דאח'. מיהו קושיא שניה זאת אפשר לתרץ בהקדם מה שנכתוב לקמן בשם הר"א משען בהגהותיו בס"ס עלי נהר, בד"ה פש, דסבירא ליה דבנקודת הפנים בכלל לא היה מיעוט לאחר שנתגדלה במלך עוזר וכו', (ובסברתו זאת נתרץ שם ג"כ קושיית הפתח עיניים בענין זה), ואם כן עכ"פ הועיל הבנין דמלך עוזר וכו' לנקודת האחו"פ דפנים, מדזה נשאר קיים ולא מתמעט, ואף שהמוחין יצאו ממנה, נשאר חופפים על ראשה והועילו לה שלא תתמעט, אבל לומר על זה שזהו העיקר מכל הבנין, בשעה שהנקודות האו"פ דאח' נתקנים לגמרי אז בזקיפות, זה דבר תימה, עכ"פ, הקושיא הראשונה נשאר קשה דאיך אמר שאין שום מיעוט לנקודת האח' דאח', והרי היא כן מתמעטת בתיבות ברוך אתה. ולחומר הקושיא נצטרך לומר, או שהרש"ש חזר בו ממ"ש בהגהה ההיא ובסידור ס"ל דגם נקודת האח' דאח' יוצאים ממנה המוחין עכ"פ קודם תיבות ברוך אתה והיא מתמעטת, או שנאמר דמה שכתב שם דאינה מתמעטת כוונתו לומר שאינה מתמעטת בשעה שחוזרת לעמוד בפני הז"א, וכ"כ באש"ל הארות זו"ן, פ"ז, ולאפוקי מפשטות הלשונות בדברי הרב שאפשר להבין מהם שהיא מתמעטת מיד בחזרתה ולזה אמר שאינו כן, והבנין במלך עוזר אינו לבחינת אח' דאח' שאז לא היתה במיעוט כלל ואין הבנין אז אלא לפנים דאח', ואח' ופנים דפנים' (ואם אחו"פ דפנים מתמעטים על זה נכתוב לקמן בדיון בדברי הר"א משען והפת"ע) וכמך שכתב וסידר בסידור.

אחרי כתיב זה ראיתי שכן כתב בשע"ר ח"ב סי' קמ"ג, ואם כן, נחזור ונסדר את כל הסדר, שצלם דפנים דאח' (יש"ס) עולה למ"ד ולמ"ן ואז אח' דנוק' באה ונעמדת בפני הז"א ובתוכה צלם אח' דאח' (דחבונה) והיא נשאר גדולה, ואינה מתמעטת כעת, רק עמה עומדים שם עוד ג' נקודות קטנות שהם פנים דאח' ואו"פ דפנים והם מתגדלים בתיבות מלך עוזר וכו', ושוב יוצאים ממנה ד' בחינות צלמים, ואז מתמעטים אח' דאח' ופנים דאח', אמנם האם נתמעטים גם אחו"פ דפנים דבר זה צריך בירור דבסידור כאן סתמא תנן, ומשמע דכל בחינותיה מתמעטים, אמנם הרב משען בסוף העלי נהר שם, ס"ל דאחו"פ דפנים אינם מתמעטים למרות שהמוחין יוצאים מהם ונימוקיו הם שם בד"ה פש

גבן. א, דלשון הרב הוא, ובראותה עצמה במיעוט זה רוצה לחזור אב"א מקום אצילותה הראשון, ונקודת האחו"פ דפנים הרי קי"ל דלא זזה מפנים כלל, ולא שייך לומר מקום אצילותה הראשון, ועוד דהרב כתב בל"ג ע"ג דכל זמן שהאורות והמוחין חופפין על ראשה אינה מתמעטת כלל, ורק כשהאורות רוצים להיכנס בז"א אז מתמעטת, והרי באחו"פ דפנים לא נכנס כעת בז"א רק קו החח"ן אבל הב' קוין בג"ה ודת"י עדיין חופפין על ראשה, ואיך יהיה המיעוט בה, ע"כ.

ומשמע דס"ל להר"א משען דבאחו"פ דפנים בכלל לא היה מיעוט ורק המוחין שיצאו ממנה בברוך וכו' נכנסו בה אח"כ במשך העמידה אמנם ממה שהביא הר"א משען שם שראה בסידור אחד שבתיתת ה' שכתוב שם שהעליה היא לאחו"פ דפנים, משמע שהיה בה ג"כ ירידה. זכינו לדעת אם היה מיעוט באח' ופנים דפנים שלרוב המפרשים לא היה, אח"כ ראיתי בשע"ר ח"א סי' קל"ד דעת השד"ה ג"כ דאחו"פ דפנים בכלל לא נתמעט, וכן ס"ל להכרם שלמה בח"ו כמו להשד"ה. וע"ע בכל זה באתי לגני צ"ה ע"ב. ד"ה בכריעה, עכ"ל.

ואת דברי ר' אליהו משען בסוף ספר עלי נהר (הקדמה להבין ענין הכריעות והזקיפות למוהר"א משען, עמ' צז, בד"ה פש; והם מובאים עוד בספר צדק ושלום, הקדמה להבין ענין הכריעות והזקיפות, אות לב, עמ' קכד – קכה), שמזכיר ר' שריה דבליצקי נביא ב"ה בליקוטי ביאורים על תיבת ברוך הבאה, ועיין שם מה שנביא עוד בעניין התמעטות הנוק'.

## ברוך

### הקדמה

אחר שהסתלקו המוחין מז"א בתיבת באהבה ומהנוק' בתיבת ומגן, חוזרים נה"י דאימא העומדים על גבי ראש ז"א להכנס לתוכו בג' תיבות הבאות – ברוך אתה ה'. בתיבת ברוך נמשכים לז"א המוחין דרו"ק ע"י הכריעה הראשונה, ובתיבת אתה המוחין דג"ר ע"י הכריעה השניה, ושניהם הינם מוחין דתבונה, ואח"כ בתיבת ה' נכנסים ו"ק וג"ר דמוחין דיש"ס ע"י ב' זקיפות, וכל זה בדומה להמשכת המוחין שהמשכנו לז"א ע"י כריעות וזקיפות בריש העמידה.

ע"י שנכנסים ומתעלמים נה"י דאימא תוך ז"א, נחשך מאור הנוק' היורדת ומתמעטת עם הכריעות – בכניסת ו"ק דמוחין (פרקין תתאין ואמצעין דנה"י דאימא) לז"א בתיבת ברוך מתמעטת הנוק' עד היסוד דז"א, ואח"כ בכניסת ג"ר דמוחין (פרקין עלאין דנה"י דאימא) לז"א בתיבת אתה נחשכת הנוק' לגמרי וחוזרת לקדמותה להיותה נקודה קטנה תחת היסוד דז"א בסוד העטרה שבו, ובתיבת ה' נמשיך לה המוחין דרו"ק וג"ר ע"י ב' זקיפות, ועי"ז תגדל הנוק' חזרה.

כמבואר בהקדמה לעמידה מתחלקים בכללות כל מוחין שמבקשים להמשיך לזו"ן לד' שרשי מוחין שבכתר – חו"ב וחו"ג. עד עתה לא היה כל כוונתנו אלא להמשיך לזו"ן מוחין של בחי' שרש חכמה שבכתר, כל סדר המשכת המוחין לזו"ן, סדר בנין הנוק', נסירתה וחזרתה פנים בפנים עם ז"א, וכן סדר הסתלקות המוחין ממנו ואח"כ גם ממנה, הכל היה בבחי' מוח חכמה שבכתר. כעת בכרכת מגן אברהם באים להחזיר לז"א אותם המוחין דחכמה שבכתר ע"י הכריעות והזקיפות הבאות (ובריש העמידה היו רק הארות כמ"ש המפרשים), ועוד באים עתה להמשיך לזו"ן בחי' נוספת משרשי המוחין – מוח בינה שבכתר, ושאר המוחין – מוחין חו"ג שבכתר, נמשיך לז"א וממנו לנוק' ע"י הכריעות והזקיפות שבסוף העמידה.

כנ"ל כל מה שטרחנו ועשינו מהתחלת העמידה עד עתה, הכל היה בבחי' מוחין דחכמה שבכתר, וכעת באים בג' תיבות ברוך אתה ה' להמשיך גם המוחין דבינה שבכתר. הגם ששייך כל הפרטות הנ"ל (נסירה וכו') בשאר בחי' שרשי המוחין שבכתר – בינה וחו"ג, למעשה אין אנחנו מכוונים בהם כלל שום דבר רק עצם המשכת המוחין, והוא כמ"ש הרש"ש בהקדמת רחובות הנהר (דף ט סע"ג) כי "עיקר הטורח הוא לתקן מוח החכמה [שבכתר] לאט לאט בפרטות", ולאחר שנמשכו המוחין דחכמה דכתר נמשכים שאר המוחין באופן קל ומהיר, ומשום זה אין בבחי' המוחין דבינה דכתר וכן דחו"ג רק עצם המשכת המוחין גופא ע"י כריעות וזקיפות (עפ"י פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רמ).

עוד מכוונים בתיבות ברוך אתה ה' להעלות המלכויות דנוק' דבינה מבריאה לשרשי פרצופה מאחורי ז"א, וזה באופן וסדר דומה להעלת המלכויות דנוק' דחכמה שכווינו בריש העמידה.

## מקורות

### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ב, דף לג ע"ג)

ועתה אנו צריכים להחזיר ולהכניס הנה"י דאימא תוך ז"א, וכבר אמרנו שלענין ההכנסת והבאת התועלת צריך שיהיה על ידינו, והנה זה אנו עושים ע"י ברכת בא"י מגן אברהם, אשר אנו חוזרים לכרוע בו עתה כריעה שנית, והוא כדי להכניסן תוך ז"א ע"י כריעה זו, וזה ביאור המלות.

ברוך. פירוש כמו שביארנו בפסוק שמע כו', כי בק"ש נכנסו המוחין דגדלות דו"ק דז"א ברגע א'. גם עתה בתיבת ברוך נכנסין המוחין דו"ק דגדלות בז"א ברגע א', ואח"כ במלת אתה נכנסין ג"ר דמוחין דגדלות, והרי נשלם ז"א כבראשונה. והנה צריך לכוין עתה בכריעה זו ע"ד מ"ש בענין כריעה הראשונה בתחלת הברכה, והוא כמו שנתבאר שם כי אותה הכריעה כלולה בשתי כריעות, אחת במלת ברוך בסוד ו' לגבי ה', והב' במלת אתה בסוד י' לגבי ה', כן ע"ז כל כריעה וכריעה מן הד' כריעות שיש בתפלת י"ח כלולה מן ב' כריעות ע"ד הנז', ונבאר עתה ענין כריעה זו.

הנה כאשר נסתלקו הנה"י דאימא מתוך רחל נוק' דז"א, נתמעטה ועמדה בחזה דז"א משם ולמטה, ואז עדיין היו חופפין הנה"י דאימא על ראשה מלמעלה. ואמנם כשיתחילו לכנס הנה"י דאימא תוך ז"א, מתעלמין המאורות ההם ממנה ונחשכת מאור רחל. ובהכנס המוחין דו"ק תוך ז"א, אז נחשכת רחל יותר ויורדת ומתמעטת עד היסוד דז"א, ויורדת בפעם א' מן החזה שבת"ת דז"א עד היסוד שבו בפעם א', ואח"כ בהכנס ג"ר בז"א אז נחשכה יותר כי כל האורות דאימא החופפת על ראשה נתעלמו תוך ז"א, ונחשכה לגמרי וחוזרת לקדמותה להיותה נקודה קטנה תחת היסוד דז"א בסוד העטרה שבו, וכפי מה שהרויח ז"א כך ערך הפסד רחל.

ושתי מחשכים וגרועים אלו נרמזו בשתי מלות אלו ברוך אתה, כי בכריעה א' שבמלת ברוך תכוין בסוד ו' לגבי ה', פי' כי יורדין ע"י כריעה זו ו"ק המוחין ונכנסים בז"א עד סיום הת"ת שבו. ואמנם מקום אצילות כתר רחל נוקביה הוא בשני שלישי התחתונים דת"ת דז"א, ורחל היא ה' תתאה דשם ההויה, וז"ס ו' לגבי ה', כי אעפ"י שלכאורה דבר זה הוא גרעון והפסד לרחל לפי שעה, אבל התכלית הנה הוא לתועלתה כי אחר כניסתם יאירו בה כמשי"ת. ואח"כ במלת אתה תכרע כריעה ב' בסוד רישא לגבי גופא, והיא י' לגבי ה', כי הי' הם הג' עליונות כמבואר לעיל בתחלת הברכה, כי הז"א בהיותו בסוד ו"ק בלתי ראש נק' ו', ובהכנס בו גם הג"ר נעשית ראש א' אל אות ו' הנז', והיא בציור

אות י' על ו', ואז נשלם הז"א בי"ס, והרי כי עתה ה"ס י' לגבי ה'. גם תכוין כי כמו שבשתי כריעות הראשונות היו שם אהיה בכריעה ושם הויה בזקיפה, גם עתה תכוין בב' כריעות אלו שהם ע"י אהיה במילוי (אלפין) [יודין].

(ענין ראש השנה, דרוש ו, דף צו ט"ד)

ברוך א"י מגן אברהם. כבר נתבאר כי יש כאן ב' כריעות וב' זקיפות. והענין הוא כי ע"י הכריעה של הגוף בסוד ו' לגבי ה' במלח ברוך, יורדת הארת חג"ת דז"א בחג"ת שלה אשר הוא בחי' אות ו'. ואח"כ ע"י כריעת הראש בסוד י' לגבי ה', יורדת ההארה הנז' באור יותר גדול, ונמשך עד נה"י שלה.

### פרי עין חיים

(שער העמידה, פרק יז, דף נו ע"ג-ד)

ברוך. פירוש, כמו שבקריאת שמע נכנסו כל המוחין של ו' קצוות, גם עתה נכנסים ברגע א' במלת ברוך המוחין של ו' קצוות תוך הזעיר אנפין, ואח"כ נכנסים במלת אתה המוחין של ג"ר בז"א, ואז נשלם הז"א כבראשונה. אמנם צריכין לכוין על דרך הכריעה הא', כי כמו שבתחלת ברכת אבות בארנו, כי כל כריעה כלולה מב' כריעות, שהם הראשונה ו' לגבי ה' והשנייה י' לגבי ה', כי כל כריעה מהד' כריעות שבתפלת י"ח הם כלולים כ"א מב' כריעות הנ"ל.

והנה הענין הוא, כי הנה כשנסתלקין נה"י דאמא מן רחל ונתמעטה עד החזה דז"א, ואז עדיין היה נה"י דאמא חופפין על ראשו מלמעלה. אמנם כאשר יתחילו לכנוס בראש ז"א, בהכרח הוא שתחשך מאור רחל, כי מתעלמין ממנה המאורות, לכן כשיכנסו ו"ק המוחין בתוך הז"א, אז תחשך רחל ונתמעט יותר מן החזה, עד שתעמוד כנגד יסוד דז"א. נמצא כי יורדת מת"ת דז"א עד היסוד דז"א. ואח"כ בהכנס ג"ר דז"א, אז תחשיך יותר, כי כל האורות דאמא החופפת על ראשה נתעלמו בתוך הז"א ונחשכו לגמרי, ואז חוזרת לקדמותה להיותה נקודה תחת היסוד בסוד העטרה. נמצא כי כנגד מה שמרויח ז"א מפסדת רחל, וסוד זה רמוז בב' מלות אלו ברוך אתה. והוא כי תחלה תכוין ו' לגבי ה', פירוש כי הו"ק של המוחין הם יורדין בסוד כריעה ראשונה, ונכנסין לתוך ז"א עד סיום הת"ת שלו כנודע. ושם הוא מקום אצילות כתר דרחל בב' שלישי ת"ת דז"א האחרונים, ורחל היא ה' תתאה, ה' אחרונה שבשם, הרי ו' לגבי ה', כי גם כניסת המוחין האלו הם לתועלת רחל אח"כ, אע"פ שלכאורה נראין הפסידו.

## סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף עח ע"א-ב.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 642 [הקדמה], עמ' 643 – 645.
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 369 [הקדמה], עמ' 370 – 372.

## מפרשים

באתי לגני	חלק א, עמ' צה – צו.
הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".	
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לד – לה.	
עלי נהר	כריעות וזקיפות דעמידה מהר"א משען, עמ' צז.
פאת השד"ה	חידושים וביאורים על סידור הרש"ש, כר' ב, עמ' שב.
פתח עינים	דף מ ע"א – מא ע"א.
פתח עינים החדש	חלק ה, עמ' רלה – רמב.
צדק ושלום	עמ' קכד – קכה.
שערי רחמים	חלק א, סימן קיא, דף כה ע"ב, סימן קיב, דף כה ע"ב, סימן קלד, דף כט ע"ב, חלק ב, סימן קמג, דף לד ע"ד, סימן קדם, דף לה ע"א.

## ביאור סדר הכוונות

## המשכת המוחין דו"ק דחכמה דתבונה לז"א

כעת באים להתחיל להמשיך המוחין דחכמה ובינה לזו"ן – ד' בחי אח' ופנים דאח' ופנים דישסו"ת, ומתחילים עם המשכת המוחין דו"ק דאח' דאח' ופנים דחכמה דתבונה.

## להמשיך, המוחין של

הו"ק, פי' חג"ת נה"י, ומפרט בחי' של המוחין,

דאח' דאח', למעשה שמות המוחין המצוירים הם החצי השני, כיון אלה כאן המוחין דו"ק וכשנמשיך המוחין דג"ר יהיה החצי הראשון, של שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א – יו"ד ה"י,



**וח"ן דאח' דפנים**, בבחי' אח' דפנים ממשכים כעת הקו הימין בלבד (עולת תמיד, דף מד ע"ב), כאן חלק ו"ק של הקו הימין – חסד ונצח, ובהמשך בתיבת אתה נמשיך חכמה של אותה בחי', וב' הקוים הנוספים נמשיך אח"כ: הקו השמאל בג"ה נמשיך לספי' בינה בברכה מחיה המתים, והקו האמצעי דת"י נמשיך לספי' דעת בברכה האל הקדוש (עולת תמיד, שם; עיין פתח עינים, תיבת מגן אברהם, אות ב, דף מ ע"ד), ורק אח"כ מתפשטים אותם מוחין לגופו דז"א ונמשכים ממנו ל"י ספי' דנוק' ע"י הנשיקין (שער הכוונות, דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה), ושאר בחי' מוחין – מוחין דפנים דאח' ופנים, נמשיך בתיבת ה',

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, בריש העמידה נמשכו המוחין דחכמה ואח"כ הסתלקו, ומכאן ועד בסוף ברכת מגן אברהם נמשכים לזו"ן המוחין של ב' בחי' שרשי המוחין – בחי' חכמה הנ"ל ועוד בחי' בינה, לכן צריך המכיון לדייק בשעת מעשה מכאן ועד סוף הברכה אם המוחין הנמשכים הם מוחין דחכמה או דבינה, וב' בחי' מוחין נוספות של שרשי חו"ג דכתר נמשכות ע"י כריעות וזקיפות של מודים ולך נאה להודות,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] דנה"י דחבונה, זו הכתובת הכללית, ובתיבת ה' נמשיך המוחין דיש"ס – ב' בחי' פנים דאח' ופנים,

**לחב"ד חג"ת**, כי נמשכים המוחין מלמעלה למטה, וכן הוא בשאר המשכות מוחין דו"ק וג"ר ע"י כריעות וזקיפות של תיבות ברוך אתה ה', ולמעשה מצוירים כאן רק הג' כלים דחב"ד דז"א, ובהמשך מכוונים להמשיך המוחין דנה"י לג' כלים דחג"ת, ושם מצוירים הכלים דחג"ת דז"א, ומכאן בא לפרט בחי' הספי' שאליהם נמשכים המוחין,

**דז"א דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז) – ז"א דאח' דאח' דאח' דפנים דחכמה, כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר: **דאח' דאח'**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

[וח"ן דאח' דפנים לחכמה], ואותם מוחין דאח' דפנים נשארים בספי' חכמה,

עד שכנ"ל נמשיך ב' קווים שמאל ואמצעי לספי' בינה ודעת, ורק אח"כ יתפשטו המוחין דאח' ופנים דפנים לגופא דז"א וממנו לנוק',

**דחכמה דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה, זו הכתובת הכללית,

דז"א.

מצוירים ג' כלים דחב"ד דז"א, מתחת למוחין יו"ד ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של ו"ק – חג"ת נה"י. עוד מצויר בנפרד בחי' נרנח"י דח"ן דאח' דפנים הנכנס לכלי חכמה דז"א בלבד.

יש לכוין להמשיך המוחין עם נשמת המוחין, ועוד אור הטעמים ואור א"ס ב"ה המלובשים בהם, לכלים הנ"ל.

בסידור המודפס מצוירים אותם כלים דחב"ד דז"א רק פעם אחת עבור ב' המשכות מוחין דחג"ת – מוחין דחכמה ומוחין דבינה, ולכן הם מצוירים רק לאחר הזכרת המשכת המוחין דבינה.

בסידור היר"א מצוירים המוחין מעל בחי' נרנח"י, וזה בכל המשכת מוחין עד סוף הברכה.

### המשכת המוחין דו"ק דבינה דתבונה לז"א

אחר שנמשך לז"א ו"ק דמוחין דחכמה לחב"ד חג"ת שבו, באים להמשיך לו בחי' ו"ק דמוחין דבינה.

כעת יש להמשיך המוחין של

**הו"ק**, פי' חג"ת נה"י, ומפרט בחי' של המוחין,

**דאח' דאח' ואח' דפנים**, נמשכות ב' בחי' אלו יחד, לכן מצויר נרנח"י של ו"ק כפול, עם המוחין יו"ד ה"י דקס"א – חצי השני של שם אהי"ה במילוי יודי"ן כנ"ל,

**דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, וזה כאן תחילת המשכת המוחין של בחי' חדשה – מוחין דבינה דכתר, וכנ"ל ב' בחי' מוחין נוספות של חו"ג דכתר נמשיך ע"י הכריעות וזקיפות של מודים ולך נאה להודות,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דתבונה**, זו הכתובת הכללית, ובתיבת ה' נמשיך המוחין דיש"ס – בחי' פנים דאח' ופנים,

**לחב"ד חג"ת**, שוב למעשה רק לכלים דחב"ד, ואח"כ נמשכים בחי' נה"י לכלים דחג"ת, **דז"א דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז)

– ז"א דאח' דאח' ודאח' דפנים דבינה, כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר: **דאח' דאח' ואח' דפנים**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דבינה דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה**, זו הכתובת הכללית, **דז"א**.

מצוירים ג' כלים דחב"ד דז"א, מתחת למוחין יו"ד ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ו"ק – חג"ת נה"י, והכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – אח' דאח' ואח' דפנים.

### התפשטות המוחין דנה"י דחכמה דתבונה

לחג"ת דז"א

אחר שנמשכו ו"ק דמוחין דחכמה ובינה לחב"ד דז"א, מתפשט החלק נה"י שלהם לכלים דחג"ת דז"א.

מתחילים עם המוחין דחכמה, ויש להמשיך המוחין

**נה"י דאח' דאח'**, בלבד, בלי בחי' אח' דפנים שנשארת בספי' חכמה כנ"ל עד שנשלים להמשיך כל הצלם דאח' דפנים לג"ר דז"א שרק אח"כ יתפשטו לגופא דז"א וממנו לנוק',

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, ומצוירים המוחין יו"ד ה"י דקס"א עם נשמת המוחין דנה"י, והבחינה הכללית של המוחין היא **[דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דחבונה (סידור רחובות הנהר)]**, זו הכתובת הכללית, ויש להמשיך המוחין עם נשמת המוחין, ועוד אור הטעמים ואור א"ס ב"ה מלובשים בהם, לתוך ג' כלים דחג"ת דז"א המצוירים מתחת המוחין.

בסידור המודפס מצוירים אותם כלים דחג"ת דז"א רק פעם אחת עבור ב' המשכות מוחין דנה"י – מוחין דחכמה ומוחין דבינה, ולכן הם מצוירים רק לאחר הזכרת המשכת המוחין דבינה.

### התמעטות שיעור קומת הנוק'

בסוף תיבת ומגן, אחר שגדלה הנוק' ככל שיעור קומת ז"א ע"י כניסת נה"י דאימא לתוכה, מסתלקים כל המוחין מתוכה לעמוד על גבי רישא דז"א, ועי"ז מתמעט שיעור קומתה עד החזה דז"א, כשהמוחין דאימא חופפים מעל ראשה ועדיין מאירים לה מרחוק. כעת אחר שהתחילו נה"י דאימא להכנס תוך ז"א, נחשך אורה של הנוק', והיא ממשיכה להתמעט

**ועתה נתמעטה**, מלהיות שיעור קומתה עד החזה דז"א,

**וירדה הנוק' עד כנגד היסוד דז"א.**

נראה כי מתוך סדר הכוונות עצמו ניתן לומר שמדובר כאן על ירידות ועליות הנוק' של בחי' אח' ופנים דאח' דחכמה בלבד, כפי שיוצא מסדר ב' עליותיה במשך תיבת ה' הבאה: הא' היא חזרת שיעור קומת הנוק' עד החזה דז"א אחר שקיבלה מוחין דרו"ק – מוחין דאח' ופנים דאח' דחכמה, ושם בסידור המודפס (ח"ב, דף פא ע"א) כותב שיש לכוין להעלות הנוק' של אותן ב' בחי', הב' בעת עלייתה עד כנגד ב' שלישי תפארת דז"א אחר קבלת מוחין דג"ר – שוב מוחין דאח' ופנים דאח', ושוב מציינים בסידור המודפס (ח"ב, דף פג ע"א) שיש לכוין להעלות הנוק' של אותן ב' בחי' (ועיין מה שנביא ב"ה בליקוטי ביאורים).

עוד סיבה להתמעטות שיעור קומתה של הנוק', היא שטבע האורות דאימא לצאת מתוך ז"א דרך אחוריו אליה, לכן יראתה הנוק' שעתה בהיותה עומדת עם ז"א פב"פ לא תקבל הארות, ולכן היא יורדת מדרגה אחר מדרגה עד שתדך כנגד עטרת היסוד דז"א, שאז בנקל תוכל להתהפך אחרי ז"א היותה כבר עומדת בסוף היסוד ולחזור למקום אצילות הראשון, לעמוד באחורי ז"א ולקבל האורות שהם שם (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יז).

התפשטות המוחין דנה"י דבינה דתבונה  
לחג"ת דז"א

עתה חוזרים לעניין המשכת המוחין לז"א – התפשטות דנה"י לכלים דחג"ת, כאן מוחין דבינה, ויש להמשיך המוחין  
**נה"י דאח' דאח' דאח' דפנים**, ב' בחי' יחד, לכן מצוירים נרנח"י כפולים,  
**דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, ומצוירים המוחין יו"ד ה"י דקס"א עם נשמת המוחין דנה"י, והבחינה הכללית של המוחין היא  
**[דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דתבונה (סידור רחובות הנהר)]**, זו הכתובת הכללית, ויש להמשיך המוחין הנ"ל לג' כלים דחג"ת דז"א המצוירים מתחתיהם, עם אור הטעמים ואור א"ס ב"ה המלוכשים בהם.

המשכת המוחין דו"ק דבינה דתבונה לנוק'

אחר שנמשכו מוחין לז"א, הוא מאיר לנוק' העומדת אתו אחור באחור. ולא נמשך כאן כי אם המוחין דבינה בלבד, כי המוחין דאח' ופנים דאח' דחכמה נמשיך לנוק' בהמשך בתיבת ה', והמוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה נמשיך לנוק' אח"כ בברכות האמצעיות, אחר שתושלם כניסת הצלם דאח' ופנים דפנים דחכמה להכנס תוך רישא ז"א וממנו יתפשטו לגופו ולנוק'.

**כיון להמשיך הארת המוחין**, שמאיר ז"א לנוק',

**דו"ק**, שנמשכו עתה לז"א, והמוחין דג"ר נמשיך לז"א וממנו לנוק' בהמשך בתיבת אתה,

**דאח' דאח' דאח' ודאח' דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות הנ"ל, ומפרט בחינתם הכללית והם מוחין

**דבינה**, בלבד, ופי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, וכנ"ל בהמשך בתיבת ה' נמשכים לנוק' גם בחי' אח' ופנים דאח' דחכמה, ובחי' אח' ופנים דפנים דחכמה נמשיך לנוק' במשך הברכות האמצעיות, ובחי' פנים דאח' ופנים דבינה נמשכות לנוק' בתיבת ה',

**דכתר [דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דתבונה (סידור רחובות הנהר)]**, זו הכתובת הכללית, **לחב"ד חג"ת**, כי לא נמשך כעת רק ו"ק דמוחין, ואח"כ בתיבת אתה ממשיכים ג"ר דמוחין לרישא דנוק' ועי"ז נדחים הו"ק דמוחין למקומם – חג"ת נה"י,

**[דאח' דאח' ודאח' דפנים (סידור רחובות הנהר)] דבינה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י (סידור רחובות הנהר)]**, זו הכתובת הכללית,

**דרחל שהיא ה' אחרונה**, של שם הוי"ה, ומצוירת אות ה'.

רמז

באים כעת לכיין חיבור אותיות שמכוונים בסוף כריעה הראשונה שבתיבת ברוך של ריש העמידה (סידור המודפס, ח"ב, דף נה ע"א), ומקורה מספר שער הכוונות (דרושי העמידה, ריש דרוש

ב, דף כט רע"ג), וז"ל: אמנם צריך לכוין כי ב' אותיות י"ה הנז', הנה הם מלאים ביודין, כזה יוד הי, והסיבה הוא לפי שהם בחי' מוחין וכל מוחין הם מלוי יודין כנודע. אבל אותיות וה יהיו פשוטים לפי שהם בחי' גופא שהוא הת"ת דז"א הנקרא ו', והמלכות נקרא ה', וכיון שאינם בחי' מוחין אינם ממולאים במלוי. גם צריך לכוין כי עתה חיבור אלו הד' אותיות הנז' נעשה מהם שם יהוה, שהם שני אותיות י"ה אחרונות משם אהיה, ושני אותיות ו"ה אחרונות משם הויה. והרי איך בכריעה ראשונה יש בה הויה, עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רמב) כותב ר' שריה דבליצקי על חיבור שמכוונים עתה — "כנראה שלמד [הרש"ש] את זה משם [שער הכוונות הנ"ל]", ושם בהמשך (ח"ה, עמ' רמג) מוסיף — "והרש"ש סידר אותה כאן שנית כי כריעות אלו הם דוגמת הכריעות ההם".

כוונה זו אינה מופיעה בסידור היר"א, ובספר פתח עינים (סדר כוונות העמידה, תיבת הוי"ה, אות ד, דף לא ע"ב) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: ושמעתי מקשים דלמה לא סידר הרב ש"ש זלה"ה עד"ז בשאר כריעות וזקיפות דברכת מגן אברהם ומודים, ובסדורים החדשים של שבת ראיתי שסדרו כן, אמנם כבר כתבתי במ"א דאותם הסדורים נראה שאינו מהרב ש"ש זלה"ה, עכ"ל, וב"ה נבוא עתה לתוכן הכוונה עצמה.

**לחבר י"ה דמוחין**, המוחין דו"ק דאח', והם החצי השני של שם אהי"ה כנ"ל,

**עם ו"ה**, חצי השני של שם הוי"ה הרומז לב' בחי'

[תו"מ (סידור רחובות הנהר)], תפארת ומלכות — כך היה כתוב בריש העמדיה בסידור המודפס (ח"ב, דף נה ע"א), וכתוצאה מחיבורם נעשה שם הוי"ה.

ואחר הכריעה השניה שבסוף תיבת אתה שוב מכוונים החיבור אותיות שמכוונים אחר הכריעה השניה שבתחילת העמידה.

כוונה זו אינה מסודרת בסידור היר"א.

### עלית המלכויות דבינה דנוק'

כמו שבכריעות וזקיפות שבריש העמידה העלינו המלכויות דנוק' מבריאה וחיברנו אותן לשרשי פרצופה מאחורי ז"א, גם כאן מתחילים להעלות מלכויות דנוק', אלא ששם היו מלכויות של בחי' חכמה דנוק' וכאן הן של בחי' בינה דנוק', ועוד היו שם של בחי' מוחין א' וכאן הן של ב' בחי' מוחין יחד — אח' דאח' ואח' דפנים. והמשך עליותן של המלכויות דנוק' בתיבות אתה ה' גם הוא לפי סדר שהיה בתחילת העמידה, וכמ"ש ר' שריה דבליצקי בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רמה, וכן עמ' רמג), וז"ל: העיקר הוא שסדר עליית המלכויות של הבינה כאן הוא בדיוק כמו בתחילת העמידה ... והנה ככל החזיון הזה הנעשה בבחי' של מלכויות של החכמה בתחילת העמידה, נעשה ג"כ במל' של הבינה במג"א כעת, בדיוק באותו סדר, עכ"ל.

אמנם בסידור המודפס ובסידור היר"א לא סידרו בפרטות כוונה זו של העלת מלכויות דבינה דנוק', לא כאן וגם לא בהמשך בב' תיבות הבאות – אתה ה', אלא כתוב כאן בקצרה:

**ולהעלותה עד היסוד דפרצוף הנז' דז"א**

ובסידור רחובות הנהר סידרו כאן בפרטות אותה העלת מלכויות דנוק' כמו בראש העמידה, וזה הנוסח שלהם:

בפשטות אפילו שאינו מוזכר במפורש, יש לכיין להעלות י' מלכויות דרחל מבריאה לקרקעית האצילות (כפי סדר עליית המלכויות בריש העמידה),  
**ולחבר מלכויות דדת"**, כמו בריש העמידה מתחילים עם העלת המלכויות של הקו האמצעי – דת"י, ובתיבת אתה הבאה מעלים ב' קווי ימין ושמאל – חח"ן בג"ה, ואח"כ בתיבת ה' עוד מעלים ו"ק וג"ר דמלכות דכתר,  
**דאח' דאח' ודאח' דפנים**, ב' בחי' מוחין שהמשכנו לעיל לז"א וממנו לנוק',  
**דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, בלבד ולא דחכמה, שהמלכויות דחכמה כבר העלינו בריש העמידה,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י**, זו הכתובת הכללית,

**דדחל**, ומפרט מקום חיבורן

**דדת"י דשרשי פרצופה**, ומפרט מה מקומו בז"א,

**כנגד אחורי יסוד**, שהוא השרש השני של פר' נוק' כמבואר בתחילת העמידה בכריעה הראשונה,

**דאח' דאח' ודאח' דפנים דבינה**, בחי' השייכות לבחי' מוחין הנז"ל,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י**, זו הכתובת הכללית,

**דז"א דאצילות**, ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו.

**ליקוטי ביאורים**

**בעניין השינויים עם תחילת העמידה**

נרשום כאן ב"ה מספר שינויים שיש בין סדר הכוונות של הכריעות וזקיפות הראשונות של תחילת העמידה לכריעות וזקיפות של סוף ברכת מגן אברהם.

על כניסת הו"ק. כאן מכוונים להמשיך ב' בחי' יחד – אח' דאח' ופנים, פנים דאח' ופנים, לעומת בחי' א' בלבד בריש העמידה.

על כניסת הג"ר. כאן מכוונים להמשיך ג"ר דמוחין לחב"ד דז"א, ובתחילת העמידה מכוונים להמשיך ג"ר דמוחין לחכמה אח"כ לבינה ואח"כ לת"ת (ועיין

צדק ושלום, עמ' ככד, ולשונו מובא בס' עלי נהר, הקדמה להבין ענין הכריעות והזקיפות למוהר"א משען, עמ' צז; שערי רחמים, ח"ב, סימן קמא, דף לד ע"ב).

**שמות המוחין בברוך אתה ה'.** שם אהי"ה דקס"א בבחי' אח' דחכמה כמו בתחילת העמידה, וכן בבחי' בינה. ובפנים, שם הוי"ה מלא דיודי"ן העולה בגי' ע"ב לבחי' חכמה כמו בתחילת העמידה, ושם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג בבחי' בינה.

**על המשכת בחי' פנים דחכמה.** כאן לא נמשך כי אם הקו הימין בלבד לספי' חכמה דז"א בלבד, ונשאר שם עד שנמשכים ב' קוי שמאל ואמצע במחיה המתים והאל הקדוש לב' ספי' בינה ודעת שבו, ואח"כ מתפשטים לגופא דז"א.

**מיעוט של איזו נוק'.** כמ"ש המפרשים, נוסח כתובות הכוונות מעורר שאלות: בתיבות ברוך אתה כותב שמתמעטת הנוק' "סתם" ואינו מפרט מה בחינתה, ובתיבת ה' עולה הנוק' דאו"פ דאח' דחכמה. עיין בהמשך מה שנביא ב"ה מדברי המפרשים.

**העלת מלכויות דנוק'.** מעלים כאן את המלכויות דנוק' דבינה כפי סדר העלת המלכויות דנוק' (דחכמה) בתחילת העמידה. לא מעלים מלכויות דנוק' דחכמה שכבר העלינו אותן בתחילת העמידה.

**העלת מלכויות דיעקב מביאה.** בכל מקום כאן כתוב להעלות מלכויות דרחל, חוץ מלפני הזקיפה השינה ששם כתוב לכוין להעלות מלכויות דיעקב ורחל.

**המשכת המוחין דאו"פ דאח' דחכמה לנוק'.** לא נמשכים המוחין דחכמה לנוק' עד שמשלימים המשכת המוחין דאו"פ דאח' דאח' לז"א. לעומת זה נמשכים המוחין לנוק' דבינה כפי שנמשכים בתחילת העמידה.

### בעניין סדר ואופן המשכת המוחין

בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קיב, דף כה ע"ב) מבאר ר' רחמים דוד שרים בעניין סדר המשכת המוחין, וז"ל בקצרה: שאלה. כתב הרב בסוף הקדמת רחובות הנהר וז"ל, באופן כי עיקר כל הטורח הוא לתקן מוח החכמה לאט לאט בפרטות, ואחר שנתקן הדכו"ן בו אז אח"כ ממנו מתפשטים הארת כל המוחין בכללות לדכו"ן ומוח הבינה וחז"ג. אם כן אין הבינה נתקנית עד שתתקן כל החכמה וכו'.

תירץ ר' אברהם סלים, מה שאמרנו אין הבינה נתקנית אלא אחר מוח חכמה, וזה התיקון כבר נעשה בשרשה המוחין, בכתר נתקן מוח חכמה קודם ואח"כ מוח בינה והחז"ג,

ועתה אנו ממשיכים אותם בגופא דז"א אחר שנתקנו בשרשם, אם כן אין דבר אם נתפשט מוח הבינה קודם שיגמר התפשטות מוח החכמה.

ור' אברהם עדס תירץ מוח חכמה כבר נתקן במלך עוזר ומושיע, אפילו נסתלקו ממנה ונכנסו בז"א כבר מתוקנים, ובפרט שהביאנו חז"ן דחכמה קודם ואח"כ מוח בינה כולו, אין דבר, כבר נתקן מוח החכמה, עכ"ל עייין עוד מ"ש שם (ח"ב, סימן קמב, דף לד ע"ג).

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רמ) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: והנה כל מה שטרחנו ועשינו מהתחלת העמידה עד כעת בענין המשכת המוחין שבחכמה דבכתר, וכן בנין הנוק' של הבחי' ההיא והנסירה וכו', הכל יש גם כן בבחינת מוחין דבינה דכתר, (אך לעיל כתבנו בשם השער ח"ב ס"ט קמ"ג דבמלכות דבינה לא היה שום מיעוט, וצ"ע), אך למעשה אין אנחנו מכוונים בהם כלל שום דבר רק עצם ההמשכה ברגע אחד, וכן הוא לקמן ברצה והטוב שמך לגבי מוחין דחו"ג דבכתר, והטעם הסביר כבר הרש"ש בנה"ש דף ט' ע"ג, כי עיקר הטורח הוא במוח החכמה שבכתר, ולאחר שהמשכנו אותו אפשר כבר להמשיך באופן קל ומהיר את שאר המוחין, ומשום זה אין בבחינת המוחין דבינה דכתר, וכן דחו"ג, רק עצם ההמשכה גופא. ואנחנו ממשיכים אותם באופן כזה ובאותו עיקרון של המשכת מוחי החכמה, דהיינו בברוך אתה דמגן אברהם ממשיכים ו"ק וג"ר של אח' דאח' ואח' דפנים, ובתיבת השם הק' פנים דאח' ופנים דפנים, וגם כן ו"ק וג"ר בב' הזקיפות. ובמוחין אלה ממשיכים אותם שלימים לכל הז"א ולא כמו מוחי החכמה דאח' ופנים דפנים דחכמה שמחלקים אותם לג' ברכות, וגם ההמשכה שם מלמעלה למטה היא לאט לאט, עכ"ל.

### בענין המשכת המוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה

קו הימין בלבד

בספר עולת תמיד (עניין התפלה, דף מד ע"ב) מבאר מהרח"ו, וז"ל: בעמידה לא נתפשטו החסדים בגופא דז"א כשחזרו ליכנס בכריעה שנית דמגן אברהם תוך ז"א רק בחסד, ואח"כ באתה גיבור נתפשטו בגבורה, ובאתה קדוש בת"ת המכוסה, והרי זה חיבוק. אח"כ באתה חונן דעת, אז נגלה הדעת בגילוי ואז נתקנה הנקבה כולה עד סוף העמידה, כי בברכת אבות נתפשטו לגמרי, אך במלך עוזר הוסרו וניתנו לנוקבא, ובבא"י מגן אברהם חזרו ליכנס בז"א והתחילו להתפשט בזרוע ימין, ובאתה גבור בזרוע שמאל ע"ד הנזכר. ונלע"ד כי זהו אמיתות הדבר ונתבאר זה במקום אחר, עכ"ל, וכן כתוב בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק ו, דף נב ע"ג).

בסידור רואים שבתכיבות ברוך אתה ה' סידר הרש"ש להמשיך רק הקו הימין בלבד דמוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה, כשב' קווים שמאל ואמצעי של אותן בחי' מוחין נמשכים בהמשך בברכות מחיה המתים והאל הקדוש.



ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, תיבת מגן אברהם, אות ב, דף מ ע"ד) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: שם להמשיך חח"ן בלבד דב' צלמי המו' דאחור ופנים דפנים דחכמה דבינה וכו', ובאתה גבור בג"ה דאו"פ דפנים, ובאתה קדוש דת"י ע"כ. עיי' בש' הכוונות סוף דרוש ב' דעמידה, שלא כמ"ש הרש"ש בסדור. והנה לכאורה נראה דזה יצא לו ממ"ש רבינו זלה"ה בס' פע"ח פ"ו דעמידה ובספר עו"ת דף ז"ן [דף מד ע"ב] וז"ל, בעמידה לא נתפשטו החסדים בגופא דז"א [פירוש המוחין, כמ"ש בענין הגבו' בספר עו"ת דע"ד הנמשכים לנוק' וז"ל, כשאנו אומרי' שניתנין לה ה' גבורות, ר"ל מוחין שלמים שלה, אלא שכיון שכל גדילתה אינה אלא ע"י הגבורות הם לבדם נזכרים, והבן זה מאד ע"כ, ועיי' ג"כ בענין המשכת החסדים ע"י הלולב לזו"ן כנז' בשער הכוונות דרושי סוכות יע"ש] כשחזרו ליכנס בכריעה שניה דמגן אברהם תוך ז"א רק חסד [פי' בב' פ"ע דחסד המשתמשים במקום חכמה, ועיי' ספ"ב דעמי' בשער הכוונות] ואח"כ באתה גבור נתפשטו בגבו', ובאתה קדוש בת"ת המכוסה, והרי זה חיבוק, אח"כ באתה חונן דעת וכו', אך במלך עוזר הוסרו וניתנו לנוק', ובבא"י מגן אברהם חזרו ליכנס בז"א והתחילו להתפשט בזרוע ימין. ובאתה גבור בזרוע שמאל ע"ד הנז', ונלע"ד כי זה הוא אמיתות הדבר ונתבאר זה במ"א עכ"ל [מהרח"ו].

עדין לא זכיתי להבין מנין לו זה להיות דוקא לבחינת או"פ דפנים דמוח החכמה, דלשון רבינו טובל להיות עד"ז ג"כ בבחינת אחור ופנים דאחור דמוח החכמה, שהרי הם ג"כ נכנסו בנוקבא וחזרו ונכנסו תוך ז"א בברכת מגן אברהם כנז' בשער הכוונות. ועיי' שער הפסוקים ישעיה סי' נ"ד, וכעת לע"ד ד"ת והיע"א, עכ"ל.

לעומת זה, בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ב, מלך עוזר ומושיע, אות לא, דף מד ע"ג) מפרש הוא ז"ל את דברי מהרח"ו בספר עולת תמיד הנ"ל על מוחין דפנים, וז"ל: וב"ס עולת תמיד דז"ן כתב עוד רבינו ז"ל, בעמידה לא נתפשטו החסדים (פי' המוחין דפני' הנז"ל שהם שם מ"ה, והם נקראים ג"כ בשם חסדים כנז"ל) בגופא דז"א כשחזרו ליכנס בכריעה שנית דמגן אברהם תוך ז"א רק בחסד, ואח"כ באתה גיבור מתפשטים בגבו', ובאתה קדוש בת"ת וכו', אך במלך עוזר הוסרו וניתנו לנוק', ובבא"י מגן אברהם חזרו ליכנס בז"א, והתחילו להתפשט בזרוע ימין ובאתה גבור בזרוע שמאל (פי' חח"ן בחסד בג"ה בגבו' דת"י בת"ת) ע"ד הנז', ונלע"ד כי זהו אמיתות הדבר ונת' זה במ"א עכ"ל [מהרח"ו].

ופירוש דברי רבינו כאן הוא כך, והוא דהנה כבר כתב רבינו לעיל בדרושי ק"ש דרו' ז' ובעמידה במילת אלהי אברהם, שעולים ב' פרקין עליונים דחג"ת ונעשו חב"ד, ופרקין (אמצעי') [תחתונים] דחג"ת ועליונים דנה"י נעשו חג"ת וכו', עתה כשחזרו המו' אלו דפנים לכנס בז"א נמשכים תחי' בחסד אשר עלה להיות חכמה, וכן בג"ה בגבו' אשר עלתה להיות בינה, ודתי' בת"ת אשר עלה להיות דעת, ואעפ"י דכל זה סדר עלית הפרקין כתב לעיל בבחי' אחו', נראה דכן עד"ז הוא בבחי' קבלת המו' דפני', עכ"ל לענייננו.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלט) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: ואינני מבין תמיהת הפת"ע, דהרי הרב ז"ל סיים בעו"ת והפרע"ח בלשון והרי זה חיבוק, ופשוט דמזה יצא לו להרש"ש דהדברים מדברים במוחין דאח' ופנים דפנים, דהרי כל חיבוק הוא פב"פ דאי אפשר שיהיה חיבוק אח' באח', והש"ש על שעה"כ בדף מ"ד ע"ג אות ל"א פשיטא ליה שם דהמדובר הוא על המוחין דפנים ופירש שם מ"ש בעו"ת ופרע"ח החסדים, דהכוונה היא על מוחין דפנים הנקראים כן, וע"ע באתי לגני דף צ"ה ע"ב ד"ה בכריעה, עכ"ל.

### בעניין המשכת המוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה

לספי' חכמה בלבד

כנ"ל רואים בסידור שבתיבות ברוך אתה ה' סידר הרש"ש להמשיך רק הקו הימין בלבד דמוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה, כשב' קווי שמאל ואמצעי של אותן בחי' מוחין נמשכים בהמשך בברכות מחיה המתים והאל הקדוש, ואותם מוחין דקו הימין דמוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה הנמשכים כעת גם אינו מתפשט עכשיו לחח"ן דז"א אלא נשארים בספ' חכמה שבו, ולא יתפשטו לגופו כי אם בהמשך בברכות האמצעיות.

ועניין זה מבאר מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה, דף כא ע"ב), וז"ל: כבר הודעתך במקום אחר, כי עד עתה היה בחי' החיבוק בימינא ובשמאלא ובאמצעית', וכאשר הגיע החיבוק אל בחינת אמצעיתא אז מתחילין המוחין להתפשט ולצאת מחוץ לגרון למטה אל הגוף, עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלט) מוסיף ר' שריה דבליצקי על דברי מהרח"ו הנ"ל, וז"ל: הרי דמבואר דבג' ברכות ראשונות הם עדיין בג"ר, ורק אח"כ לאחר האל הקדוש שהוא אמצעיתא מתפשטים בחג"ת ונה"י, ומבואר שם דכל זה שהם מקודם בג"ר ורק אח"כ בחג"ת ונה"י ולא בכת אחת, שכל זה מדובר בבחי' אלה שהיה בהם החיבוק, וא"כ לאחר שהחלטנו שהחיבוק היה בפו"א דפנים, גם סדר התפשטות הזה הוא בפו"א דפנים, אבל במוחין דפו"א דאח' היתה ההתפשטות בכת אחת וכדלעיל, עכ"ל.

### בעניין שמות המוחין

כמו בתחילת העמידה, לא מצוירים כאן בכריעות וזקיפות בחי' מוחין שהם שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' עסמ"ב, אלא רואים חלקי שמות אהי"ה במילוי יודיין העולה בגי' קס"א, וחלקי שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' ע"ב ס"ג – החצי הראשון עבור מוחין דג"ר והחצי השני עבור מוחין דו"ק (ובעניין שמות המוחין, עיין מה שהבאנו בליקוטי ביאורים על תיבות ברוך דריש העמידה, תיבת אלהי אברהם, ומה שציינו שם).

ובספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קדם, דף לה ע"א) מבאר ר' רחמים דוד שרים, וז"ל בקצרה: נראה שכוונת הצמ"ח [בס' עולת תמיד דמ"ב ע"א] לומר דמ"ש דמוחין דאבא בחב"ד ע"ב

ובחג"ת הויות ובנה"י מילויים, הוא רק לרמוז תיבת קונה הכל וגומל ואלהי, אבל עיקר המוחין דאבא הוא הויות דע"ב בכל המוחין וכו', נמצא שהוא רק רמז, מהרה"ג שד"ה יצ"ו וכו'. ומה שכתב בכריעות וזקיפות באחו"פ ע"ב וקס"א, אלו ג"כ אינם המוחין עצם אלא שמות צלמי המוחין, עכ"ל לענייננו.

### בעניין מיעוט שיעור קומת הנוק'

נוק' של איזו בחי'

בתיבת ברוך אתה ה' מכוונים כי מתמעט שיעור קומת הנוק' ואח"כ גדל חזרה שוב ע"י כניסת המוחין, ושם מכוונים להמשיך מספר בחי' מוחין: אח' ופנים דאח' ופנים דחכמה ודבינה. השאלה היא איזו בחי' של הנוק' מתמעטת ואח"כ גדלת.

בספר עלי נהר (סימן מח, עמ' מז) מבאר ר' נסים הררי רפול בקצרה כל סדר הכוונות של ברכת מגן אברהם, ושם כותב וז"ל: ובבחינה זו [דאח' דפנים דחכמה] אין מכוונין לנוק' לא מיעוט ולא הארה כיון שלא נתפשטו המוחין עד למטה [אלא רק נמשך הקו ימין בלבד לספי' חכמה בלבד], עכ"ל וטעם זה ניתן לומר גם בבחי' פנים דפנים, ומזה משמע כי הוא ז"ל סובר שגם בבחי' פנים דפנים אין מיעוט לנוק', ובהמשך (שם) כותב מפורש כי הנוק' העולה היא זו של בחי' אח' ופנים דאח'.

לעומת זה, בספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, מגן אברהם, אותיות ד-ה, דף מ ע"ד – מא ע"א) מבקש ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו להביין מתי עולה הנוק' דפנים, וז"ל:

(ד) שם ע"י הכריעות דברוך אתה נתמעטה הנוק' וירדה עד תחת היסוד. נת' בשער הכוונות סוף דרוש ב' דעמידה במלת מגן אברהם, ובפע"ח פ"ז דעמידה, ועיין שם ג"כ בעלייתה ע"י הזקיפות, אלא דקשה שלא מצינו עליה לנוק' דבחינת אחור דפנים ופנים דפנים דמוח החכמה, אשר סדר המשכת המוחין היה ע"י הקוים קוי ימין במגן אברהם וקו שמאל באתה גבור וקו אמצעי באתה קדוש.

וא"ת דעלייתה היא על ידי סדר הקדושה, אין זה מספיק שהרי כל עיקר כוונת הקדושה היא להמשיך לה בחינת הדעת, ואם עדיין לא קבל ז"א עצמו המוחין דבחינת או"פ דפנים דמוח החכמה ומוח הדעת עד ברכת אתה קדוש כנו' בסדור, איך היא עולה, דאין עלייה אלא ע"י קבלת המו', בין בז"א ובין בנוקבא.

והיה אפשר להיות סדר עלייתה על דרך הקוים חח"ן שלה במגן אברהם, ובג"ה באתה גבור ודת"י באתה קדוש, ועד"ז מצינו בכ"מ שעולה הנוקבא כמו בכריעות ראשונות וזקיפות ראשונות דתחילת ברכת אבות, וכן עד"ז בכתר דמוסף יום שבת, ועיין לקמן באות שאחר זה.

(ה) שם במלת הוי"ה דמגן אברהם, להמשיך לנוקבא הארה ממוחין דו"ק דפנים דאחור דאחור וכו' ולעלותה עד החזה וכו'. פירוש דבריו אפילו שהוא פשוט למעיין, והוא דכאן

בזקיפה זאת אנו ממשיכים הארה לנוקבא דבחינת פנים דאחור, וגם לבחינת ו"ק דאחור דאחור דנוקבא שנתמעטה בכריעות דברוך אתה עד עטרת היסוד, ועתה אנחנו ממשיכים לה הארה מהמו' אלו שנמשכו בז"א כדי לתת לה כח לעלותה עד החזה דז"א, זה אומר להמשיך הארה ממוחין דו"ק דפנים ואחו' דאחור, אמנם לבחינת חסד ונצח דפנים דפנים הנמשך עתה בזקיפה ראשונה, וכן לחח"ן דאחור דפנים הנמשך לז"א בב' כריעות, לא מצינו המשכה לנוק' כדי לעלותה ולא זכיתי להבין הטעם.

עוד שם בזקיפה ב', להמשיך הארה ממוחין דחב"ד הנז' לחב"ד דאו"פ דאחור [פירוש לג"ר דפנים דאחור דזקיפה ב', וגם לג"ר דנוקבא דבחינת אחור דאחור אשר נמשכו המוחין לז"א בכריעה ב', ונתמעטה עתה ניתן לה כח לעלות] ולאו"פ דפנים וכו'. לא ידעתי פי' דלבחינה זו דאו"פ דפנים לא נמשכו בז"א עדין רק בחי' חח"ן בלבד, והבג"ה ודתי' עתיד להיות נמשך באתה גבור ואתה קדו'. ועוד איך אנו ממשיכים עתה הארה לנוקבא מג"ר בזקיפה ב' ולא ג"כ בזקיפה א' דו"ק, ע"ד כל שאר הזקיפות דתחי' נמשך הארה ו"ק והדר ג"ר. ועוד איך אנו ממשיכים הארה מבחינת המוחין דאו"פ דפנים אשר עדין לא נמשכו לז"א רק בחב"ד שהם ג' ברכות ראשונות, ואח"כ בברכות אמצעיות נמשך בחג"ת נה"י דז"א, ואז ניתן הארתם לנוק' בנשיקה ונתקנת, וע"כ נלע"ד בדרך אפשר דט"ס נפל וכתוב לאו"פ דפנים, עכ"ל.

בספר צדק ושלום (הקדמה להבין ענין הכריעות והזקיפות, אות לב, עמ' קכד – קכה) מבאר ר' אליהו משען, ולשונו גם מובא בסוף ספר עלי נהר (הקדמה להבין ענין הכריעות והזקיפות למוהר"א משען, עמ' צז) שמיעוט הנוק' הוא לבחי' או"פ דאחור בלבד, וז"ל: פש גבן להבין ענין מיעוט הנוק' דאו"פ דפנים ודאו"פ דאח' דשורש החכמה בברכת מגן אברהם, כי הנראה מפשט שער הכוונות דהמיעוט הוא דווקא לאו"פ דאחור, שכתב וז"ל, ובראותה את עצמה במיעוט הזה רוצה לחזור עמו אב"א במקום אצילותה הראשון מיראתה וכו', ואז בנקל תוכל להתהפך ולחזור דרך אחור וכו' עי"ש. וזה מורה דוקא על הנוק' דאו"פ דאחור, כי (בנוק' או"פ) [בנוק' דאחור] דפנים לא שייך לומר כן, כי קי"ל שנקודת הפנים לא זזה מפנים כלל. ולא עוד אלא שכתב הרב מטעם מיעוטה הוא מפני שכל זמן שאורות המוחין חופפים על ראשה אינה מתמעטת, וכשיתחילו האורות להתעלם ממנה בהיכנסם בז"א אז מתחלת להתמעט, ובאלו המוחין דאו"פ דפנים אינו נכנס מהם בז"א בברכת מגן אברהם כי אם קו ימין לבד דאו"פ דפנים, ולא עוד אלא שאינם מתפשטים עד סופם בקו ההוא, רק הכנסם בחח"ן דחכמה דאו"פ דפנים, אבל הב' קוים עדיין חופפים על ראשה, ואיך יהיה מיעוט.

וכפי זה יצא לנו קושיא אחת על מה שראיתי בסדר אחד שכתב להמשיך הארת החב"ד דאו"פ דאחור ודאו"פ דפנים דחכמה וכו', ולהעלותה עד כנגד ראש הת"ת דפרצוף חכמה עכ"ל, דכפי דברי הרז"ל מעיקרא נקודת האו"פ דפנים אינה מתמעטת וכמו שנתבאר לעיל, עכ"ל.

בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קיא, דף כה ע"ב) מבאר ר' רחמים דוד שרים כי המיעוט שיעור קומת הנוק' הוא לנוק' דשרש חכמה, וז"ל: בשביל כל עסקנו בחכמה דכתר, ומה שתקנו אח' ופ' במלך עוזר כולו לנוק' דחכמה דכתר, אחר שבאו לה כל המוחין ונסתלקו ממנה עבור זה היא לבדה נתמעטה, אך נוקבה דבינה דכתר עדיין לא באו לה מוחין ולא נסתלקו עד שתמעט עתה מחדש אנו מושכים לה, עכ"ל.

וכן כותב הוא ז"ל שם (ח"ב, סימן קמג, דף לד ע"ד), וז"ל: וכ"ז בפרצוף חכמה דכתר דנוק', אבל נקודה בינה וחר"ג דכתר דנוק' לא שייך בהם מיעוט כיון שעדיין לא נגדלו, עכ"ל.

ועוד שם (ח"א, סימן קלד, דף כט ע"ב) מבאר ר' רחמים דוד שרים, וז"ל בקצרה: השאלה היא כשנתמעטה איזה נקודה נתמעטה, נקודת האח' או נקודת הפנים או שתיהן וכו'.

תשובה. כתב הרב בשה"כ דרוש ב' דעמידה, כשמסתלקין נה"י דאימא מנוק' מתמעט עד החזה, כלומר על שתיהן אח' ופנים, וכשנכנסין המוחין בכריעות בז"א נתמעטה נקודת האח', ותיכף בהשם קבלה מוחין מז"א ונוקפת. ונקודת הפנים עדיין מוחין דפנים לא נגמר הכנסתם בז"א עד אתה קדוש נכנסים חח"ן בג"ה דת"י דפנים דחכמה כחב"ד דז"א עד אתה קדוש נגמר מיעוטה של הנוק' של נקודת פנים, ובאתה חונן נותן לה מספירה לספירה עם נקודת האח', עיין בשה"כ דרוש ד' דעמידה באתה גיבור, וכל זמן שהיו מוחין דפנים על רישא דז"א היו מאירים אליה ולא נתמעטה נקודת הפנים עד אתה קדוש, וא"ש הי"ב.

אבל ר' שאול דוויך הי"ו תירץ: נקודת הפנים לא נתמעטה כלל לא נתמעט אלא נקודת האח' דווקא לפי שנכנסו כולם בז"א נתמעט האח', אבל המוחין דפנים עדיין על רישא דז"א אפילו באתה קדוש נכנסו חח"ן בג"ה דת"י תיכף עשינו קדושה ובאתה חונן המשכנו המוחין, לפיכך לא נתמעט, עכ"ל.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צה) מבאר ר' ששון מזרחי, וז"ל: (עח, ב) בכריעה א'. ועתה נתמעטה וכו' כנגד היסוד דז"א, ובאתה נתמעטה עד העטרה. והוא בבחי' אחו' דאחו' דנוק'. ובב' הזקי' נמשך לאחו' דאחו' ולפני' דאחו' דנוק' להעלותה. ומשמע קצת שגם הנוק' דפני' דאחו' נתמעטה, מה שלא נז' בסי', כמו באחו' דאחו'. ואולי קיצר, עכ"ל.

ושם (ח"א, עמ' צו) מסיים הוא ז"ל, וז"ל: אחר כותבי זה ראיתי מ"ש בסוף ההק' מהרא"ם ז"ל בסוף ענ"ה ע"ש, דהמיעוט הוא באו"פ דאחו' ואין מיעוט באו"פ דפני', עכ"ל.

עיין מ"ש הרש"ש בהגהות השמ"ש על ספר עץ חיים (שער לד, פרק ב, כלל ח, חלק ב, דף מה ע"ב, אות א), ולשונו מובא בליקוטי ביאורים על תיבת ומגן.

ועיין עוד מ"ש השד"ה – ר' שאול דוויך הכהן, בפירושו איפה שלימה על אוצרות חיים (שער הארות ז"ן, פרק ז, אות א, דף נד ע"א), שכעת מתמעטת נקודת האח', ומ"ש בספר עץ חיים (שער לד, פרק ב) שנקודת האח' אינה מתמעטת מדבר על עת חזרתה לפנים בלבד, ולא ששוב אינה מתמעטת כלל, ולשונו מובא לעיל בליקוטי ביאורים על תיבת ומגן.

ועיינן עוד מה שהאריך ר' שריה דבליצקי בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלה – רלח), ולעיל הבאנו מדבריו בליקוטי ביאורים על תיבת ומגן, ושם (ח"ה, עמ' רמב) כותב – "והמסכנא היא דכעת נמעטה אח' דאח' ופנים דאח' דמל' דחכמה, אבל או"פ דפנים הדבר שנוי במחלוקת".

וכנ"ל בביאור סדר הכוונות, נראה כי מתוך סדר הכוונות עצמו ניתן לומר שמדובר כאן על ירידות ועליות הנוק' של בחי' אח' ופנים דאח' דחכמה בלבד, כפי שיוצא מסדר ב' עליותיה במשך תיבת ה' הבאה:

הא' היא חזרת שיעור קומת הנוק' עד החזה דז"א אחר שקיבלה המוחין דו"ק – מוחין דאח' ופנים דאח' דחכמה, ושם בסידור המודפס (ח"ב, דף פא ע"א) כותב שיש לכוין להעלות הנוק' של אותן ב' בחי',

הב' בעת עליתה עד כנגד ב' שלישי תפארת דז"א אחר קבלת המוחין דג"ר – שוב מוחין דאח' ופנים דאח', ושוב מציינים בסידור המודפס (ח"ב, דף פג ע"א) שיש לכוין להעלות הנוק' של אותן ב' בחי',

ומזה נלמד, היות והירידות והעליות הן לאותן בחי' נוק', כי גם הירידות הנ"ל אינן שייכות לבחי' אח' ופנים דפנים אלא לבחי' אח' ופנים דאח' דחכמה בלבד, ולמעשה לא מצינו ציון של (ירידות) עליה לנוק' בבחי' אח' ופנים דפנים כמ"ש בספר פתח עינים.

### בענין העלת המלכויות דנוק'

בספר פתח עינים החדש כותב ר' שריה דבליצקי על סדר העלת מלכויות דנוק' – "הכל כמו בהתחלת העמידה" (ח"ה, עמ' רמג), "דמה שנעשה שם במלכות דחכמה נעשה כאן במל' דבינה ... העיקר הוא סדר עליית המלכויות של הבינה כאן הוא בדיוק כמו בהתחלת העמידה לגבי המלכויות של החכמה" (שם, עמ' רמה).

ובספר שערי רחמים (ח"ב, סימן הקם, דף לה ע"ב) מבאר ר' רחמים דוד שרים, וז"ל בקצרה: שאלה. מ"ש בסידור בזקיפה א' דמגן אברהם יכוין להעלות מלכויות דיעו"ר דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה דכתר לאצ"י ולחבר וכו' יעו"ש, וכתוב שם להעלות ולחבר י"ס דכתר דרחל וכו'.

מזה משמע שכתר דאח' ופנים יורדים לבי"ע ועתה מכוונים להעלותם לאצ"י, וזה היפך מ"ש בע"ח שער ל"ד פ"ב כלל ח' ובכ"מ, שנקודת האח' אינה יורדת לעולם הבריאה, ולעולם היא באצ"י.

תשובה. האמת שקושיה זו היא אלימתא ועמדתי בה מקדם בתחילת לימודי, אך עדיין לא מצאתי תירוץ מספיק ע"ז לאומרו, והרב השד"ה יחשל"א ס"ל דאפ"ל דאין כוונת הסידור להעלות נקודת הפנים מהבריאה, שהיא אינה יורדת, אלא הכוונה שהיא היתה

באצי' תחת היסוד, ועתה מעלים אותה מתחת היסוד ומחברים אותה כנגד שורשה בתנה"י דז"א עכתד"ק, עכ"ל ועיין שם (ח"א, סימן קכח, דף כח ע"ב).

### בעניין מקום עליות הנוק'

בסוף תיבת ומגן מתמעט שיעור קומת הנוק' עד החזה דז"א, ואח"כ בתיבות ברוך אתה מתמעט עוד שיעור קומתה עד היסוד דז"א ואח"כ עד עטרת היסוד שבו. בתיבת ה' מכוונים ב' עליות הנוק', הא' אחרי המשכת ו"ק דמוחין אח' ופנים דאח' דחכמה, והב' אחרי המשכת ג"ר דמוחין, ובסידורים מצינו שינויים שנרשום כאן ב"ה.

### שיעור קומתה אחר עליה הראשונה

עד החזה (סידור המודפס; סידור היר"א),

עד החזה דת"ת דת"ת דז"א (סידור רחובות הנהר, מנחה שבת תשס"א, עמ' קכו).

### שיעור קומתה אחר עליה השנייה

עד כנגד ב"ש ת"ת (סידור המודפס, ח"ב, דף פג ע"א; סידור רחובות הנהר, מנחה ערבית חול תשנ"ט, עמ' צד),

עד כנגד ראש הת"ת (סידור היר"א נהר שלום, ח"א, עמ' 655),

עד כנגד ראש הת"ת שהוא ב"ש דת"ת (סידור רחובות הנהר, שחרית חול תשס"ב, עמ' שה).





## אתה

### הקדמה

סדר הכוונות של תיבת אתה הוא המשך של סדר הכוונות של תיבת ברוך הקודמת. אחר שבת יבת ברוך המשכנו לז"א ו"ק דמוחין דאח' דאח' ופנים דחכמה ודבינה לז"א ע"י הכריעה הראשונה (בבחי' אח' דפנים דחכמה הקו הימין בלבד לחכמה דז"א), ממשכים עתה לז"א ג"ר דמוחין של בחי' הנ"ל ע"י הכריעה השניה.

אחר שנכנסים נה"י דאימא לגמרי תוך ז"א, נחשך שוב מאור הנוק' (דאח' ופנים דאח' דחכמה, עיין ליקוטי ביאורים על תיבת ברוך), ועי"ז מתמעט שיעור קומתה מלהיותה עומדת כנגד היסוד עד כנגד עטרת היסוד דז"א, ואח"כ בתיבת ה' תקבל הנוק' מוחין ועי"ז יגדל שיעור קומתה חזרה.

בתיבת אתה עוד מעלים המלכויות דנוק' דאח' דאח' ופנים דבינה של ב' קוי ימין ושמאל – חח"ן ובג"ה, לשרש פר' נוק' מאחורי ז"א.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ב, דף לג ע"ג)

ברוך. פירוש כמו שביארנו בפסוק שמע כו', כי בק"ש נכנסו המוחין דגדלות דו"ק דז"א ברגע א'. גם עתה בתיבת ברוך נכנסין המוחין דו"ק דגדלות בז"א ברגע א' ואח"כ במלת אתה נכנסין ג"ר דמוחין דגדלות והרי נשלם ז"א כבראשונה והנה צריך לכוין עתה בכריעה זו ע"ד מ"ש בענין כריעה הראשונה בתחלת הברכה והוא כמו שנתבאר שם כי אותה הכריעה כלולה בשתי כריעות אחת במלת ברוך בסוד ו' לגבי ה' והב' במלת אתה בסוד י' לגבי ה' כן ע"ז כל כריעה וכריעה מן הד' כריעות שיש בתפלת י"ח כלולה מן ב' כריעות ע"ד הנז' ונבאר עתה ענין כריעה זו.

הנה כאשר נסתלקו הנה"י דאימא מתוך רחל נוק' דז"א נתמעטה ועמדה בחזה דז"א משם ולמטה ואז עדיין היו חופפין הנה"י דאימא על ראשה מלמעלה ואמנם כשיתחילו לכנס הנה"י דאימא תוך ז"א מתעלמין המאורות ההם ממנה ונחשכת מאור רחל ובהכנס המוחין דו"ק תוך ז"א אז נחשכת רחל יותר ויורדת ומתמעטת עד היסוד דז"א ויורדת בפעם א' מן החזה שבת"ת דז"א עד היסוד שבו בפעם א' ואח"כ בהכנס ג"ר בז"א אז נחשכה יותר כי כל האורות דאימא החופפת על ראשה נתעלמו תוך ז"א ונחשכה לגמרי

וחוזרת לקדמותה להיותה נקודה קטנה תחת היסוד דז"א בסוד העטרה שבו וכפי מה שהרויח ז"א כך ערך הפסד רחל.

ושתי מחשכים וגרועים אלו נרמזו בשתי מלות אלו ברוך אתה כי בכריעה א' שבמלת ברוך תכוין בסוד ו' לגבי ה' פי' כי יורדין ע"י כריעה זו ו"ק המוחין ונכנסים בז"א עד סיום הת"ת שבו. ואמנם מקום אצילות כתר רחל נוקביה הוא בשני שלישי התחתונים דת"ת דז"א ורחל היא ה' תתאה דשם ההויה וז"ס ו' לגבי ה' כי אעפ"י שלכאורה דבר זה הוא גרעון והפסד לרחל לפי שעה אבל התכלית הוזה הוא לתועלתה כי אחר כניסתם יאירו בה כמשי"ת ואח"כ במלת אתה תכרע כריעה ב' בסוד רישא לגבי גופא והיא י' לגבי ה' כי ה' הם הג' עליונות כמבואר לעיל בתחלת הברכה כי הז"א בהיותו בסוד ו"ק בלתי ראש נק' ו' ובהכנס בו גם הג"ר נעשית ראש א' אל אות ו' הנז' והיא בציור אות י' על ו' ואז נשלם הז"א ב"י"ס והרי כי עתה ה"ס י' לגבי ה'. גם תכוין כי כמו שבשתי כריעות הראשונות היו שם אהיה בכריעה ושם הויה בזקיפה גם עתה תכוין בב' כריעות אלו שהם ע"י אהיה במילוי (אלפין) [יודין].

(ענין ראש השנה, דרוש ו, דף צו ט"ד)

ברוך א"י מגן אברהם. כבר נתבאר כי יש כאן ב' כריעות וב' זקיפות. והענין הוא כי ע"י הכריעה של הגוף בסוד ו' לגבי ה' במלח ברוך, יורדת הארת חג"ת דז"א בחג"ת שלה אשר הוא בחי' אות ו'. ואח"כ ע"י כריעת הראש בסוד י' לגבי ה', יורדת ההארה הנז' באור יותר גדול, ונמשך עד נה"י שלה.

### פרי עין חיים

(שער העמידה, פרק יז, דף נו ע"ד)

אח"כ במלת אתה, תכרע כריעה ב' שהוא רישא לגבי גופא כנזכר בריש ברכת אבות זו. ואז תכוין י' לגבי ה', כי י' הם הג' ראשונות כמבואר אצלינו בתחלת ברכה זו, כי הז"א בהיותו בכחי' ו' קצוות נקרא ו' בלתי ראש, ואח"כ בהכנס ג"ר נעשה ראש אל הו', והוא צורת י' אחת ע"ג ו', ואז נשלם כל ה"ס, הרי כי עתה הוא י' לגבי ה'. גם תכוין כי כמו בכריעות הראשונים היה שם אהיה בכריעה ושם הו"י"ה בזקיפה, גם עתה תכוין בכריעה שהוא על ידי אהיה במלוי אלפין.

### סידורים

חלק ב, דף עט ע"א – פ ע"א.	סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"
חלק א, עמ' 646 – 648.	סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"
חלק א, עמ' 373 – 376.	סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"

## מפרשים

הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".

סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לה.

פתח עינים דף מ ע"א – מא ע"א.

פתח עינים החדש חלק ה, עמ' רמב – רמג.

## ביאור סדר הכוונות

המשכת המוחין דג"ר דחכמה דתבונה לז"א

אחר שבתיבת ברוך הקודמת נמשכו המוחין דו"ק דחכמה דתבונה לז"א, באים כעת להמשיך בחי' ג"ר דמוחין של אותה בחי'.

**להמשיך**, המוחין של

**חב"ד**, ג"ר דמוחין, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דאח' דאח'**, למעשה שמות המוחין המצוירים הם החצי הראשון, כיון שאלה כאן המוחין דג"ר והמוחין דו"ק היו החצי השני, של שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א – אלף ה"י, ועוד

**וחכמה דאח' דפנים**, קו הימין בלבד כנ"ל בתיבת ברוך (עולת תמיד, דף מד ע"ב),

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י** (סידור רחובות הנהר) **דחכמה**, זו הכתובת הכללית,

**לחב"ד**, למקומם,

**דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז) – דאח' דאח' ודאח'

דפנים דחכמה, כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר:

**דאח' דאח'**, למקומם,

**וחכמה דאח' דפנים לחכמה**, למקומו, והמשכה זו אינה דוחה המוחין דחסד

ונצח דאח' דפנים שהמשכנו לספי' חכמה ע"י הכריעה הראשונה בתיבת ברוך,

אלא אותם מוחין דחח"ן דאח' דפנים נשארים בספי' חכמה (שער הכוונות, דרושי

כוונות קריאת שמע, דרוש ה), עד שכנ"ל בתיבת ברוך נמשיך ב' קווים שמאל ואמצעי

דאח' ופנים דפנים לספי' בינה ודעת בברכות מחיה המתים והאל הקדוש (עולת

תמיד, שם; עיין פתח עינים, תיבת מגן אברהם, אות ב, דף מ ע"ד), ורק אח"כ יתפשטו כל

המוחין דאח' ופנים דפנים לגופא דז"א וממנו לנוק' (שער הכוונות, שם),

**דחכמה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דחכמה**, זו הכתובת הכללית,

מצוירים ג' כלי דחב"ד דז"א, מתחת למוחין אלף ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של ג"ר. עוד מצויר בנפרד בחי' נרנח"י דחכמה דאח' דפנים הנכנס לכלי חכמה בלבד.

ויש להמשיך המוחין הנ"ל עם נשמת המוחין, אור הטעמים ואור א"ס ב"ה המלובשים בהם, לכלים הנ"ל.

בסידור המודפס מצוירים אותם כלים דחב"ד דז"א רק פעם אחת עבור ב' המשכות מוחין – מוחין דחכמה ומוחין דבינה, ולכן הם מצוירים רק לאחר הזכרת המשכת המוחין דבינה.

### המשכת המוחין דג"ר דבינה דתבונה לז"א

אחר שנמשך לז"א ג"ר דמוחין דחכמה לחב"ד שבו, עוברים להמשכת מוחין של שרש בינה ובאים כעת להמשיך לז"א המוחין דג"ר.

**להמשיך חב"ד**, ג"ר דמוחין, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דאח' דאח' ודאח' דפנים**, ושמות המוחין המצוירים הם החצי הראשון של שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א – אלף ה"י, ומפרט בחי' הכללית של המוחין, **דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י** (סידור רחובות הנהר) **דחבונה**, זו הכתובת הכללית, **לחב"ד**, למקומם,

**דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז) – דאח' דאח' ודאח' דפנים דבינה, כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר:

**דאח' דאח' ודאח' דפנים דבינה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דחבונה**, זו הכתובת הכללית,

**דז"א.**

מצוירים ג' כלים דחב"ד דז"א, מתחת למוחין אלף ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של ג"ר, וכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – אח' דאח' ודאח' דפנים.

### דחית המוחין דחג"ת דחכמה דתבונה בז"א

אחר שנמשכו המוחין דג"ר דחכמה ודבינה לרישא דז"א, נדחים המוחין דו"ק לגופא דז"א, ובפרטות נדחים המוחין דחג"ת שהיו ברישא דז"א והמוחין דנה"י שהיו בחג"ת שניהם למקומם – לחג"ת נה"י דז"א.

בסידור רחובות הנהר חילקו לשון הכתובת לב' דחיות – דחית המוחין דחכמה ודחית המוחין דבינה, ואחר ב' דחיות המוחין דחג"ת חזרו לכתוב כתובת עבור הדחיות של המוחין דנה"י למקומם, ולקחנו כאן סדרם.

יכוין לדחות המוחין של

**חג"ת**, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דאח' דאח' דאח'**, ומפרט בחי' הכללית של המוחין, וכנ"ל בתיבת ברוך נשארים המוחין דאח' דפנים דחכמה בספי' חכמה עד הברכות האמצעיות,

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א – יו"ד ה"י כנ"ל בתיבת ברוך,

**[דכתור דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דתבונה (סידור רחובות הנהר)]**, זו הכתובת הכללית,

**לחג"ת**, למקומם,

**דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז) – דאח' דאח' ודאח' דפנים דחכמה, כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר:

**דאח' דאח' דאח' דחכמה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתור דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דתבונה**, זו הכתובת הכללית,

**דז"א**.

מצוירים ג' כלים דחג"ת דז"א, מתחת למוחין יו"ד ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של חג"ת.

בסידור המודפס מצוירים אותם כלים דחג"ת דז"א רק פעם אחת עבור ב' המשכות מוחין – מוחין דחכמה ומוחין דבינה, ולכן הם מצוירים רק לאחר הזכרת המשכת המוחין דבינה.

דחית המוחין דחג"ת דבינה דתבונה בז"א

אחר שנמשכו המוחין דג"ר דבינה לחב"ד דז"א, נדחים משם המוחין של

**חג"ת**, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דאח' דאח' דאח' דאח' דפנים**, ומפרט בחי' הכללית של המוחין,

**דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א – יו"ד ה"י כנ"ל בתיבת ברוך,

**[דכתור דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דתבונה (סידור רחובות הנהר)]**, זו הכתובת הכללית,

**לחג"ת**, למקומם,

**דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז) – דאח' דאח' ודאח' דפנים דבינה, כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר:

**דאח' דאח' דאח' דאח' דפנים דבינה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתור דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דתבונה**, זו הכתובת הכללית,

## דז"א.

מצוירים ג' כלים דחג"ת דז"א, מתחת למוחין יו"ד ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של חג"ת, וכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – אח' דאח' ואח' דפנים.

## דחית המוחין דנה"י דחכמה דתבונה בז"א

אחר שנדחו המוחין דחג"ת דחכמה דז"א למקומם, נדחים משם המוחין של

נה"י, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

דאח' דאח', ומפרט בחי' הכללית של המוחין,

דחכמה, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם

אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א – יו"ד ה"י,

דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דתבונה, זו הכתובת הכללית,

לנה"י, למקומם,

דאח' דאח' דחכמה, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דתבונה, זו הכתובת הכללית,

## דז"א.

מצוירים ג' כלים דנה"י דז"א, מתחת למוחין יו"ד ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של נה"י.

בסידור המודפס מצוירים אותם כלים דנה"י דז"א רק פעם אחת עבור ב' המשכות מוחין – מוחין דחכמה ומוחין דבינה, ולכן הם מצוירים רק לאחר הזכרת המשכת המוחין דבינה.

## התמעטות שיעור קומת הנוק'

בסוף תיבת ומגן מסתלקים כל המוחין מתוך הנוק' לעמוד על גבי רישא דז"א, ועי"ז מתמעט שיעור קומתה עד החזה דז"א, כשהמוחין דאימא חופפים מעל ראשה ועדיין מאירים לה מרחוק. בתיבת ברוך התחילו נה"י דאימא להכנס תוך ז"א, ועי"ז נחשך אורה של הנוק' והתמעט שיעור קומתה עד כנגד היסוד דז"א. כעת המשיכו נה"י דאימא להכנס תוך ז"א, ושוב נחשך אורה של הנוק' שממשיכה להתמעט

ונתמעטה הנוק', מלהיות שיעור קומתה עד כנגד היסוד דז"א,

עד כנגד העטרה, של היסוד דז"א, וחוזר שיעור קומת הנוק' להיות זה של נקודה קטנה, ובתיבת ה' יתחילו המוחין להמשך לנוק' ועי"ז תתחיל לגדול חזרה.

וכנ"ל בפרק על בתיבת ברוך הקודמת, מדובר כאן על הנוק' של ב' בחי' בלבד – אח' ופנים דאח' דחכמה (עיין מה שהבאנו בליקוטי ביאורים על תיבת ברוך הקודמת).

ושם עוד הערנו כי סיבה נוספת להתמעטות שיעור קומתה של הנוק' היא שטבע האורות דאימא לצאת מתוך ז"א דרך אחוריו אליה, לכן יראתה הנוק' שעתה בהיותה עומדת עם ז"א פב"פ לא תקבל הארות, ולכן היא יורדת מדרגה אחר מדרגה עד שתרד כנגד עטרת היסוד דז"א, שאז בנקל תוכל להתהפך אחרי ז"א היותה כבר עומדת בסוף היסוד ולחזור למקום אצילות הראשון, לעמוד באחורי ז"א ולקבל האורות שהם שם (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יז).

**דחית המוחין דנה"י דבינה דתבונה בז"א**

עתה חוזרים לעניין המשכת המוחין תוך ז"א, ואחר שנדחו המוחין דחג"ת דבינה דז"א למקומם, נדחים משם המוחין של

**נה"י**, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דאח' דאח' ודאח' דפנים**, ומפרט בחי' הכללית של המוחין,

**דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א – יו"ד ה"י,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דתבונה**, זו הכתובת הכללית, **לנה"י**, למקומם,

**דאח' דאח' ודאח' דפנים דבינה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דתבונה**, זו הכתובת הכללית, **דז"א**.

מצוירים ג' כלים דנה"י דז"א, מתחת למוחין יו"ד ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של נה"י, וכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – אח' דאח' ואח' דפנים.

**המשכת המוחין דג"ר דבינה לרחל**

אחר נמשכו המוחין דג"ר דבינה לז"א, הוא מאיר אותם לנוק'.

**להמשיך הארת המוחין**, שמאיר ז"א לנוק',

**דחב"ד**, בחי' ג"ר דמוחין,

**דאח' דאח' ודאח' דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות הנ"ל, ומפרט בחינתם הכללית והם מוחין

**דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, בלבד, ובהמשך בתיבת ה' נמשכים לנוק' גם בחי' אח' ופנים דאח' דחכמה, ובחי' אח' ופנים דפנים דחכמה נמשיך לנוק' במשך הברכות האמצעיות, ובחי' פנים דאח' ופנים דבינה נמשכות לנוק' בתיבת ה', והמוחין המצוירים הם החצי הראשון של שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א – אלף ה"י,

**[דכתור דבינה [בחזורה: דחכמה] דנה"י דתבונה (סידור רחובות הנהר)],** זו הכתובת הכללית,  
**לחב"ד,** למקומם,  
**דניקוד הנו,** כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז) – דאח' דאח' ודאח'  
 דפנים דבינה, כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר,  
**[דאח' דאח' ודאח' דפנים (סידור רחובות הנהר)] דבינה,** בחי' השייכת למוחין הנ"ל,  
**[דכתור (סידור רחובות הנהר)] דבינה [בחזורה: דחכמה] דנה"י דבינה (סידור רחובות הנהר)],** זו  
 הכתובת הכללית,  
**דרחל שהיא ה' אחרונה,** של שם הוי"ה, ומצויר אות ה'.

מצוירת אות ה' הרומזת לרחל, מתחת למוחין אלף ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י  
 נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של חב"ד, וכל  
 הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – אח' דאח' ואח' דפנים.

### דחית המוחין דו"ק דבינה ברחל

אחר שנמשכו המוחין דג"ר דבינה לרישא דרחל כוונה הקודמת, נדחים המוחין דו"ק  
 לגופה, ובפרטות נדחים המוחין דחג"ת שהיו בראשה והמוחין דנה"י שהיו בחג"ת  
 שניהם למקומם – לחג"ת נה"י דרחל.

בסידור המודפס (ח"ב, דף פ ע"א, הערה א; ועיין שם, דף נח ע"א, הערה א) מוזכר בהערת שוליים  
 שיש לכוין ב' דחיות אלו.

יכוין

**לדחות,** המוחין

**החג"ת,** דאח' דאח' ודאח' דפנים דבינה, והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם  
 אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א – יו"ד ה"י, מחב"ד  
**לחג"ת,** למקומם,

**דאח' דאח' ודאח' דפנים דבינה,** בחי' השייכת למוחין הנ"ל,  
**דכתור דבינה [בחזורה: דחכמה] דנה"י,** זו הכתובת הכללית,  
**דרחל,** ומצויר אות ה' עבור רחל.

מצוירת אות ה' הרומזת לרחל, מתחת למוחין יו"ד ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י  
 נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של חג"ת, וכל  
 הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – אח' דאח' ואח' דפנים.

אחר שנדחו המוחין דחג"ת דבינה מרישא דרחל למקומם, נדחים משם המוחין דנה"י גם  
 הם למקומם.

יכוין

**לדחות,** המוחין



**הנה"י**, דאח' דאח' דאח' דאח' דפנים דבינה, והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א – יו"ד ה"י, מחג"ת לנה"י, למקומם, דאח' דאח' דאח' דאח' דפנים דבינה, בחי' השייכת למוחין הנ"ל, דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י, זו הכתובת הכללית, דרחל, ומצויר אות ה' עבור רחל.

מצוירת אות ה' הרומזת לרחל, מתחת למוחין יו"ד ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של נה"י, וכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – אח' דאח' ואח' דפנים.

### רמז

בכריעה השניה באים לכוין חיבור אותיות שמכוונים בכריעה השניה שבסוף תיבת אתה של ריש העמידה (סידור המודפס, ח"ב, דף נו ע"א). מקורו של אותו חיבור הוא מספר שער הכוונות (דרושי העמידה, ריש דרוש ב, דף כט רע"ג), וז"ל: ועתה הם שני אותיו ראשו א"ה של אהיה ושני אותיות י"ה של הויה, וארבע אותיות אלו הם שם א' של אהיה, ונמצאים ב' כריעות אלו ע"י הויה ואהיה, עכ"ל. ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רמג) כותב ר' שריה דבליצקי "והרש"ש סידר אותה כאן שנית כי כריעות אלו הם דוגמת הכריעות ההם".

וכנ"ל על החיבור שמכוונים בתיבת ברוך, כוונה זו אינה מופיעה בסידור היר"א, ובספר פתח עינים (סדר כוונות העמידה, תיבת הוי"ה, אות ד, דף לא ע"ב) כותב ר' ששון בכ"ר פרסיאדו שכוונה זו אינה מהרש"ש.

**לחבר א"ה דמוחין**, המוחין דג"ר דאח', והם החצי הראשון של שם אהי"ה, עם י"ה, חצי הראשון של שם הוי"ה הרומז לב' בחי' חו"ב, חכמה ובינה, וכתוצאה מחיבורם מצויר שם אהי"ה.

### עלית המלכויות דנוק'

כנ"ל בתיבת ברוך הקודמת, בסידור המודפס ובסידור היר"א לא סידרו בפרטות כוונה זו של העלת המלכויות דבינה דנוק', אלא כתוב כאן בקצרה:

**ולהעלותה עד כנגד נו"ה דפר' בינה דבינה דז"א**

ואותה העלת מלכויות דנוק' סידרו בפרטות בסידור רחובות הנהר, וזה הנוסח שם: אחר שבתיבת ברוך העלינו המלכויות דדת"י דנוק' וחיברנו אותן לשרש השני של הנוק' מאחורי היסוד דז"א, ממשכים וכעת באים

**להעלות**, מקרקעית האצילות, אחר שבסוף תיבת ברוך הקודמת העלינו אותן מבריאה לקרקעית האצילות (כפי סדר עליית המלכויות בריש העמידה),  
**ולחבר מלכויות דחח"ן בג"ה**, אחר שבתיבת ברוך העלינו מלכויות של הקו האמצעי – דת"י, מעלים כעת המלכויות של ב' קווי ימין ושמאל, ובתיבת ה' נעלה שאר המלכויות – מלכויות דכתר,  
**דאח' דאח' ודאח' דפנים**, ב' בחי' מוחין שהמשכנו לעיל לז"א וממנו לנוק',  
**דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, בלבד ולא דחכמה, שהמלכויות דחכמה כבר העלינו בריש העמידה,  
**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י**, זו הכתובת הכללית,  
**דרחל**, ומפרט מקום חיבורן  
**כחח"ן בג"ה דשרשי פרצופה**, ומפרט מה מקומו בז"א,  
**כנגד אחור נו"ה**, כמבואר בתחילת העמידה בכריעה השניה,  
**דפרצוף דאח' דאח' ודאח' דפנים דבינה**, בחי' השייכות לבחי' מוחין הנ"ל,  
**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י**, זו הכתובת הכללית,  
**דז"א דאצילות**, ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו.

## השם

### הקדמה

סדר הכוונות של תיבת ה' הוא המשך של סדר הכוונות של ב' תיבות ברוך אתה הקודמות. לאחר שבתיבות ברוך אתה המשכנו לז"א ו"ק וג"ר דמוחין דאח' דאח' ופנים דחכמה ודבינה ע"י ב' כריעות (בבחי' אח' דפנים דחכמה הקו הימין בלבד לחכמה דז"א), ממשכים עתה לז"א ו"ק וג"ר דמוחין דפנים דאח' ופנים דחכמה ודבינה ע"י ב' זקיפות (ושוב הקו הימין בלבד בבחי' פנים דפנים דחכמה).

אחר שנמשכו לז"א כל המוחין הנ"ל, מאיר ז"א לנוק' המוחין דו"ק וג"ר דאח' ופנים דאח' דחכמה, ושוב גדל שיעור קומתה ע"י ב' זקיפות, עד החזה ואח"כ עד ב' שלישי ת"ת דז"א.

בתיבת ה' עוד נמשיך לנוק' ו"ק וג"ר דמוחין דפנים דאח' ופנים דבינה, ומעלים שאר מלכויות דנוק' שעדיין לא העלינו בב' תיבות הקודמות – כל המלכויות דפנים דאח' ופנים דבינה, ותשלום של בחי' אח' דאח' ופנים והוא בחי' מלכות דכתר.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ב, דף לג ע"ג – ד)

יהו"ה. עתה תכוין בשתי זקיפות. הראשונה ה' לגבי ו', והב' ה' לגבי י'. והענין הוא להורות כי זקיפת רחל ועלייתה היא ג"כ בשני פעמים, ע"ד מיצוטה שהוא בשתי כריעות. וזה ענין, כי הנה בהיות שרחל נתמעטה עתה בשני כריעות אלו עד שחזרה לשיעור נקודה קטנה, כראות את עצמה במיעוט הזה רוצה לחזור לעמוד באחור במקום אצילותה הא', מיראתה שאין עתה בה כח לקבל הארות האלו, ולכן היא יורדת מדרגה אחר מדרגה עד שירדה כנגד עטרת היסוד דז"א שהוא סיומו, ואז בנקל תוכל לחזור ולהתהפך ולחזור דרך אחור, כמו שנבאר אח"כ טעם הדבר. ולכן תכף אחר הכריעות צריך לזקוף ב' הזקיפות במלת יהוה, כדי לזקפה ולהעמידה פב"פ עמו, וזקיפה זו היא ע"י הויה זו שהיא מילוי ס"ג, וזקיפה זו נעשית בשני הדרגות. הראשונה היא בסוד ה' לגבי ו', פי' כי אחר שנכנסו כל המוחין בתוך ז"א, והיתה נוקבא רוצה להתהפך אל אחור כנ"ל. והטעם היה לפי שטבע האורות דאימא לצאת מתוך ז"א דרך אחוריו מן החזה להאיר אל המלכות, ולכן היתה היא רוצה להתהפך ולחזור לאחור כדי לקבל האורות שהם שם, ולכן אנו זוקפים אותה עתה בהיות פב"פ טרם תחזור אל האחור, ועי"כ גם

האורות דאימא שהיה מטבעם לצאת דרך האחור, יצאו עתה מן החזה דרך פנים להאיר אליה.

והנה כבר נת"ל במלת מלך עוזר ומושיע ומגן, שענין חזרתה עתה פב"פ הוא בחי' יעקב ורחל, אשר שניהם הם החוזרים פב"פ. ונמצא שבזו הזקיפה הראשונה בשם הויה, צריך שתכוין להאיר מן ו' אל ה', ר"ל מן ו"ק דז"א אל המל' הנקרא ה' תתאה, ועי"כ זו הה' עולה עד הו"ק שבת"ת דז"א עצמו כמבואר לעיל, בשם הויה שבתחילת הברכה בזקיפה הראשונה. ואמנם בזקיפה הב' תכוין להעלות ה' לגבי י', שהיא ראש הת"ת דז"א כמבואר לעיל בענין שתי זקיפות הראשונות של ברכה זו וע"ש.

ואמנם דע כי אני מסופק בזה, כי אפשר ששמעתי ממוז"ל באופן אחר, והוא כי ב' זקיפות אלו הם כדמיון ב' כריעות עצמן, והוא כי בזקיפה הראשונה עלתה ה' לגבי ו', שהוא היסוד ו' זעירא, ובזקיפה הב' עלתה עד הת"ת, שהוא י' שע"ג צורת הו' שהוא היסוד וצ"ע. גם תכוין כי כמו שבשתי זקיפות הראשונות שבתחילת ברכת אבות היתה הכוונה להעלותה ע"י שם הויה דע"ב דיודין, הנה עתה תכוין בהויה דשם ס"ג. ונמצא כי הכריעה היתה ע"י שם אהיה דיודין, והזקיפה ע"י שם הויה דס"ג, והרי עתה עומדים יעקב ורחל פב"פ.

### פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק יז, דף נו ע"ד – נו ע"א)

יהוה. עתה אלו הם ב' זקיפות ג"כ, תחלה ה' לגבי הו' ואח"כ ה' לגבי י'. והענין כי אינה עולה בפעם א' רק בב"פ, והוא כי הלא עתה רחל כראות את עצמה נקודה קטנה, היא רוצה לחזור אל האחור למקום אצילות הראשון, כי יראה להיות כאן בראותה שאינה יכולה לקבל אורות שלו, לכן היא יורדת מדרגה אחר מדרגה, עד שירדה נגד עטרה, ואז בנקל תוכל להתהפך אחורי הז"א ולחזור אל האחור אחרי שהיא עומדת בסוף היסוד, ובנקל תתהפך משם אל האחור. ולכן אנו צריכין תיכף לזקוף אותה שתשאר פב"פ. אמנם סוד זקיפה זו הוא ע"י הוי"ה דס"ג.

והנה נעשית זקיפה זו בב' פנים, תחלה תכוין ה' לגבי ו'. פירוש, כי אחר שכבר נכנסו כל המוחין תוך הז"א, והיתה רוצה המלכות לחזור אל האחור כנ"ל, והטעם הוא מפני שהטבע של אורות דאמא לצאת מאחור החזה אל המלכות, לכן היתה חוזרת לקבל אורות ההם באחור, ולכן אנו זוקפים אותה עתה, ואז אותן האורות שהיה דרכן לצאת מן האחור, עתה יחזרו לצאת דרך הפנים. והענין הזה היה ראוי לבארו במלך עוזר ושכחנוהו, לכן נבארהו בכאן. והענין כי ראוי שתכוין כשתחזור פב"פ, אינה עם זעיר אנפין, רק עם יעקב. והענין הוא כמ"ש במ"א כי ד' מיני זיווגים הם – א' הוא ישראל עם רחל והוא ביום השבת דשחרית, הב' זיווג ישראל עם לאה והוא במנחה דחול, רק שלאה עומדת מחזה ישראל ולמעלה, מחציו הראשון, הג' יעקב ולאה בערבית, הד' יעקב ורחל בשחרית דחול, וזהו שאנו עוסקים בה.

והענין הוא זה, דע כי הלא יעקב יוצא מיסוד אבא מכנגד החזה ולמטה דז"א בחוץ, ואחוריו של יעקב נגד פניו של ישראל, ומכנגדו ממש יוצאת רחל באחורי דזעיר אנפין מהחזה ולמטה ועומדת אחור באחור עם זעיר אנפין. והנה כשחוזרת פנים בפנים עם זעיר אנפין, הנה אין לה מקום לעמוד שם, כי הלא יעקב עומד שם רחבו לרוחב הז"א, וא"כ נמצא יעקב מבדיל ביניהן.

הגהה. נלע"ד כי יש לדקדק, והלא יש לה מקום פנוי במקום דור המדבר, וצ"ע. ועיין בדרוש המטות.

אך ענין הדבר הוא זה, כי יעקב נהפך מכמו שהיה בתחלה, ועתה נהפך ועומד מן הצדדים. פירוש שאינו הופך לא לפניו ולא לאחוריו כנגד הז"א, רק צדו א' לבדו עומד בצד ימין של ז"א, וכן רחל צדה הא' לבד עומדת בצד שמאל של הז"א, הרי כי יעקב ורחל הם עומדים פנים בפנים זה עם זה. אך עם הז"א אינם כן, רק צד ימין של רחל בצד שמאל של ז"א, וצד שמאל של יעקב עומד כנגד צד ימין של הזעיר אנפין, דוגמת אדם א' שיש לו שני בנים ומעמידם כנגד פניו, וב' בניו הופכים פניהם זה כנגד זה, ואז אלו הב' יסודות דאז"א הגנוזים תוך זעיר אנפין הם מאירין כולם מצד פנים, כי כבר בארנו לך, כי רחל ניבנית מיסוד אמא שממנה יוצאים הגבורות, והוא עובר דרך אחור דחזה דזעיר אנפין, אל רחל העומדת שם באחור, ויסוד דאבא הוא מאיר דרך הפנים דזעיר אנפין והוא יוצא אל יעקב. אמנם עתה שיעקב ורחל שניהם בפני הזעיר אנפין, וא"כ צריכין הב' יסודות של אבא ואמא ששניהן יאירו כולם בצד אחד שהוא בפני הזעיר אנפין, ומשם יונקים שניהם יעקב ורחל, זה מיסוד דאבא וזה מיסוד דאמא, ועיין בתפלת ר"ה, ושם נתבאר זה יותר היטב וע"ש. נמצא כי יעקב עומד בצד ימין, ורחל בצד שמאל.

והנה, כיון ששניהם יוצאין מהחזה דז"א ולמטה, וכבר ביארנו כי מן התפארת דזעיר אנפין נעשו שני הכתרים שלהם דיעקב ורחל, ומנה"י דז"א נעשו כל הב"פ דיעקב ורחל, א"כ עתה שנתהפכו נמצא שיעקב עומד נגד קו הנצח של ז"א ורחל נגד קו שמאל נגד ההוד דז"א, כי לעולם הזכר יונק מן הימין והנקבה מן השמאל כנודע. וזה סוד שאמרו בזוהר איהו בנצח ואיהי בהוד, פירש כי איהו הוא יעקב עומד בנצח ז"א, ואיהי שהיא רחל עומדת בהוד דז"א. גם ממילא תבין שכמו יעקב עומד בנצח ז"א, כן הוא עומד בנצח דאבא ואמא וא"א כנודע, כי כל הנצחיים הנ"ל הם בנצח ז"א כמבואר בסוד ציור ז"א ויעקב ורחל ולאה ע"ש, כמ"ש בזוהר איהו בנצח, פי' בנצח ז"א או דאמא או דאבא או דא"א.

הגהה צמח. וכפי מ"ש בגלגולים פכ"ב צריך להוסיף או נצח דעתיק.

וכן בהוד, הוא הוד דז"א ודאמא ודאבא ודא"א, וז"ס מ"ש בתיקונים כי נצח הוא באספקלריא המאירה, והוד הוא אספקלריא דלא נהרא, והכוונה הוא על יעקב ורחל העומדים זה בנצח וזה בהוד. גם זה סוד מ"ש בתיקונים כי הוי"ה אדנ"י אינון פרודות,

דא בנצח ודא בהוד, והם יעקב ורחל, וכד אינון בת"ת אינון כחדא יאהדונה"י, כי שם יעקב ורחל הם ביחוד א', כי שם אין ב' קוויין.

וכן כשחזורין העמידה דש"ע, שאז הם זה בחסד וזה בגבורה כמ"ש בעז"ה, שהם הוי"ה בחסד ואדנ"י בגבורה. וכן כל כיוצא בכל קומת ז"א עד הכתר שלו, כי לפעמים עוליין עד כתר שהוא בשחרית שבת, שאז עוליין יעקב ורחל עד הכתר שלו, ואז הם פרודות בחו"ב ומחוברים בכתר. גם יובן זה כשנודווג יעקב עם לאה בערבית, שאז הם מהחזה דז"א ולעילא, וא"צ להאריך בזה. נמצא כי כשאנו אומרים באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן, שאז היא חוזרת פב"פ כנ"ל, תכוין שהם יעקב ורחל שחוזרים זה עם זה פב"פ.

וא"כ תכוין עתה במלת ה', בזקיפה ראשונה תכוין ה' לגבי ו', להעלות להאיר ה' אל ו' קצוות, ושם תעלה המלכות הנקרא ה' תתאה, ועיי"כ היא עולה עד הת"ת דז"א עד הו"ק שבת"ת דז"א עצמו, כנ"ל בשם הוי"ה הראשון של ברכה זו, שהוא סוד הב' זקיפות הראשונים ע"ש.

ובזקיפה הב', תכוין להעלות ה' לגבי י' שהוא ראש הת"ת, כמבואר גבי ב' זקיפות הראשונים של ברכה זו וע"ש. ואני מסופק אם שמעתי בענין אחר, והוא כי ב' זקיפות אלו הם דמיון הב' כריעות אלו השניות גם כן. והוא כי בזקיפה הא' עלתה ה' לגבי ו', שהוא סוד היסוד הנק' ו' זעירא, ובזקיפה ב' עולה עד הת"ת שהוא י' על גבי ו', שהוא צורת ו' דיסוד וצ"ע. גם תכוין כי כמו שב' זקיפות ראשונות כוונתם להעלותה בסוד שם ע"ב, גם עתה תכוין להעלותה ע"י שם ס"ג. נמצא כי הכריעה היתה ע"י אהי"ה דאלפיין והזקיפה בשם ס"ג, והרי עתה עומדים יעקב ורחל פב"פ.

## סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף פ ע"ב – פג ע"א.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 649 – 656.
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 376 – 383.

## מפרשים

הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".

סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לה.

פתח עינים דף מ ע"א – מא ע"א.

פתח עינים החדש חלק ה, עמ' רמג – רמז.

## ביאור סדר הכוונות

## זקיפה א'

המשכת המוחין דו"ק דחכמה דיש"ס לז"א

אחר שבב' תיבות ברוך אתה הקודמות המשכנו לזו"ן מוחין דחכמה ודבינה דתבונה (אח' דאח' ופנים), באים בתיבת ה' להמשיך לזו"ן מוחין דחכמה ובינה דיש"ס, ומתחילים עם המשכת המוחין דו"ק דפנים דאח' ופנים דחכמה דיש"ס לז"א.

**להמשיך הו"ק**, פי' חג"ת נה"י, דמוחין, ומפרט בחי' של המוחין,

**דפנים דאח'**, למעשה המוחין המצוירים הם החצי השני, כיון שאלה כאן המוחין דו"ק והמוחין דג"ר יהיו החצי הראשון, של שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב – וי"ו ה"י,

**וחי' דפנים דפנים**, בבחי' פנים דפנים ממשכים כעת הקו הימין בלבד (עולת תמיד, דף מד ע"ב), כאן של חלק ו"ק, ובהמשך נמשיך ב' הקוים הנוספים: הקו השמאל בגי' נמשיך לספי' בינה בברכה מחיה המתים והקו האמצעי דת"י נמשיך לספי' דעת בברכה האל הקדוש (עולת תמיד, שם; עיין פתח עינים, תיבת מגן אברהם, אות ב, דף מ ע"ד), ורק אח"כ מתפשטים אותם מוחין לגופו דז"א ונמשכים ממנו לי' ספי' דנוק' ע"י הנשיקין (שער הכוונות, דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה),

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, ואחר שפירט בחינתם הפרטית של המוחין מזכיר בחי' הכללית,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] [דנה"י] (סידור רחובות הנהר) **דיש"ס**, זו הכתובת הכללית, והמוחין דתבונה של אותן בחי' כבר המשכנו בתיבות ברוך אתה הקודמות,

**לחב"ד חג"ת**, למעשה מצוירים כאן רק הג' כלים דחב"ד דז"א, ובהמשך מכוונים להמשיך המוחין דנה"י לג' כלים דחג"ת שבו,

**דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז) – דפנים דאח' ודפנים דפנים דחכמה,

**דז"א.**

מצוירים ג' כלים דחב"ד דז"א, מתחת למוחין וי"ו ה"י דע"ב הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של ו"ק – חג"ת נה"י. עוד מצויר בנפרד בחי' נרנח"י דח"ן דפנים דפנים הנכנס לכלי חכמה בלבד.

יש להמשיך המוחין הנ"ל עם נשמת המוחין, אור הטעמים ואור א"ס ב"ה המלובשים בהם, לכלים הנ"ל.

בסידור המודפס מצוירים אותם כלים דחב"ד דז"א רק פעם אחת עבור ב' המשכות מוחין דחג"ת – מוחין דחכמה ומוחין דבינה, ולכן הם מצוירים רק לאחר הזכרת המשכת המוחין דבינה.

### המשכת המוחין דו"ק דבינה דיש"ס לז"א

אחר שנמשך לז"א ו"ק דמוחין דחכמה לחב"ד חג"ת שבו, באים להמשיך לו ו"ק דמוחין דבינה.

**ולהמשיך נה"י וחג"ת**, פי' ו"ק דמוחין, ומפרט בחי' של המוחין, **דפנים דאח' ופנים דפנים**, נמשכים ב' בחי' יחד, לכן מצויר נרנח"י של ו"ק כפול, עם המוחין שהם החצי השני, כיון שזה כאן ו"ק, של שם הוי"ה מלא דס"ג – וא"ו ה"י, **דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, וזה כאן המשך המשכת מוחין של בחי' חדשה שהתחלנו להמשיך בתיבות ברוך אתה – מוחין דבינה, וב' בחי' מוחין נוספות של חו"ג נמשיך ע"י הכריעות וזקיפות של מודים ולך נאה להודות, **[דכתור (סידור רחובות הנהר)] דבינה [בחזרה: דחכמה] [דנה"י דיש"ס (סידור רחובות הנהר)]**, זו הכתובת הכללית, והמוחין דתבונה של אותה בחי' כבר המשכנו בתיבות ברוך אתה, **לחב"ד חג"ת**, למעשה רק לכלים חב"ד כנ"ל בהמשכת מוחין דחכמה, ואח"כ נמשכים בחי' נה"י לכלים דחג"ת, **דז"א דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז) – דפנים דאח' ופנים דבינה.

מצוירים ג' כלים דחב"ד דז"א, מתחת למוחין וא"ו ה"י דס"ג הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ו"ק – חג"ת נה"י, וכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – פנים דאח' ופנים.

### התפשטות המוחין דנה"י דחכמה דיש"ס

#### לחג"ת דז"א

אחר שנמשכו ו"ק דמוחין דחכמה ובינה לחב"ד דז"א, מתפשט חלק נה"י שלהם לכלים דחג"ת, בסידור המודפס לא חזרו לכתוב כתובת מפורשת עבור התפשטות המוחין דנה"י דחכמה ודבינה לחג"ת דז"א, ולקחנו כאן נוסח שהוסיפו בסידור רחובות הנהר.

מתחילים עם המוחין דחכמה, ויש להמשיך המוחין

**נה"י דפנים דאח'**, בלבד, בלי בחי' פנים דפנים הנשארת בג"ר דז"א כנ"ל, **דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, ומצוירים המוחין וי"ו ה"י דע"ב עם נשמת המוחין דחג"ת, והבחינה הכללית של המוחין היא



**דכתור דבינה** [בחזרה: דחכמה] דנה"י דיש"ס, זו הכתובת הכללית, ויש להמשיך המוחין עם נשמת המוחין, ועוד אור הטעמים ואור א"ס ב"ה המלובשים בהם, לתוך ג' כלים דחג"ת דז"א המצוירים מתחת המוחין.

בסידור המודפס מצוירים אותם כלים דחג"ת דז"א רק פעם אחת עבור ב' המשכות מוחין דנה"י – מוחין דחכמה ומוחין דבינה, ולכן הם מצוירים רק לאחר הזכרת המשכת המוחין דבינה.

### התפשטות המוחין דנה"י דבינה דיש"ס לחג"ת דז"א

ממשיכים עם עניין התפשטות בחי' מוחין דנה"י לכלים דחג"ת, כאן מוחין דבינה, ויש להמשיך המוחין  
**נה"י דפנים דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' יחד, לכן מצוירים נרנח"י כפולים,  
**דבינה**, פ"י של מוח בינה שבשרשי הכתר, ומצוירים המוחין וא"ו ה"י דס"ג עם נשמת המוחין דחג"ת, והבחינה הכללית של המוחין היא  
**דכתור דבינה** [בחזרה: דחכמה] דנה"י דיש"ס, זו הכתובת הכללית, ויש להמשיך המוחין הנ"ל לג' כלים דחג"ת דז"א המצוירים מתחתיהם, עם אור הטעמים ואור א"ס ב"ה המלובשים בהם.

### המשכת המוחין דז"ק דחכמה לנוק'

אחר שבתיבות הקודמות נמשכו המוחין דז"ק לז"א – דפנים דאח' כאן בתיבת ה' ודאח' דאח' בתיבות ברוך אתה, הוא מאיר לנוק' העומדת אתו פנים בפנים. ב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים נמשיך לנוק' אחר שתושלם כניסת הצלם של אותן בחי' להכנס לז"א. ובעניין מקום המשכת מוחין לנוק', הכוונה שלא נמשכו מוחין לנוק' עד לתיבת ה' ולא לפני זה בב' תיבות ברוך אתה, מקורו של הרש"ש מספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ב, דף לג ע"ג), ושם מבאר מהרח"ו כי לאחר שנתמעטה בב' כריעות, מתחילה הנוק' לגדול חזרה ע"י המוחין הנמשכים לה בב' זקיפות.

**יכוין להמשיך הארת**, מוחין שמאיר ז"א לנוק',

**דז"ק**, חג"ת נה"י ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דפנים דאח' ואח' דאח'**, ב' בחי' מוחין פרטיות שונות, לכן מצוירים שמות מוחין שונים: יו"ד ה"י דקס"א עבור בחי' אח' דאח', ועוד וי"ו ה"י דע"ב עבור בחי' פנים דאח', עם נשמת המוחין דז"ק כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין, וב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה נמשיך לנוק' בהמשך הברכות האמצעיות, ומפרט בחינתם הכללית והם מוחין

**דחכמה**, פ"י של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**[דכתר דבינה ]בחזרה: דחכמה] דנה"י דישטו"ת (סידור רחובות הנהר)],** זו הכתובת הכללית, בחי' אח' דאח' היא דתבונה ובחי' פנים דאח' דיש"ס, **לחב"ד חג"ת,** ובהמשך עוד ממשיכים לנוק' הג"ר דמוחין ונדחים הו"ק דמוחין לחג"ת נה"י, **דכתר דפנים דאח' ואח' דאח' דחכמה,** בחי' השייכת למוחין הנ"ל, **דרחל,** ומצויר אות ה' עבור רחל, **דניקוד הנו',** כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז) – נוק' דאח' ופנים דאח' דחכמה.

### הגדלת שיעור קומת הנוק'

אחר שבסוף תיבת ומגן הסתלקו כל המוחין מתוך הנוק' לעמוד על גבי רישא דז"א, התמעט שיעור קומתה עד החזה דז"א, ואח"כ כשבתיבת ברוך אתה התחילו נה"י דאימא להכנס תוך ז"א, נחשך אורה של הנוק', והמשיכה להתמעט עד היסוד ואח"כ עד עטרת היסוד דז"א, כעת נמשכו לה המוחין דו"ק ויש לכוין

**להעלותה,** מלהיות שיעור קומתה נקודה קטנה כנגד עטרת היסוד דז"א, **עד החזה,** דז"א, ובהמשך נמשיך לה המוחין דג"ר ואז עוד יגדל שיעור קומתה עד כנגד ב' שלישי תפארת דז"א.

מדובר כאן על הנוק' שקבלה כעת מוחין בכוונה הקודמת – מוחין דו"ק דאח' ופנים דאח' של בחי' חכמה, והיא הנוק' של אותן ב' בחי' בלבד כנ"ל, וכן כותב בהמשך בעת עלייתה עד כנגד ב' שלישי תפארת דז"א (עיי' מה שהבאנו בליקוטי ביאורים על תיבת ברוך הקודמת).

### המשכת המוחין דו"ק דבינה דיש"ס לנוק'

אחר שגם נמשכו המוחין דו"ק דבינה דיש"ס לז"א, הוא מאיר לנוק'.

**יכוין להמשיך הארת,** המוחין שמאיר ז"א לנוק',

**דו"ק,** פי' דחג"ת ונה"י,

**דפנים דאח' ופנים דפנים,** ב' בחי' מוחין פרטיות הנ"ל, ומצוירים המוחין וא"ו ה"י דס"ג עם נשמת המוחין דו"ק, ומפרט בחינתם הכללית והם מוחין **דבינה,** פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר,

**[דכתר דבינה ]בחזרה: דחכמה] דנה"י דיש"ס (סידור רחובות הנהר)],** זו הכתובת הכללית, **לחב"ד חג"ת,** ובהמשך נמשיך לנוק' ג"ר דמוחין ועי"ז נדחים הו"ק דמוחין למקומם – חג"ת נה"י,

**דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה,** בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתר דבינה ]בחזרה: דחכמה] דחו"ב [סידור רחובות הנהר: דנה"י דבינה],** זו הכתובת הכללית (ולא הבנתי למה כתבו כאן דחו"ב בסידור המודפס),

**דרחל הנו'**, ומצויר אות ה' עבור רחל.

### עלית המלכויות דבינה דנוק'

כנ"ל בתיבת ברוך, כל סדר עליות המלכויות דנוק' בתיבות אתה ה' הוא באופן ולפי סדר שהיה בתחילת העמידה (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רמג, רמה).

יש לכויין

**להעלות**, בפשטות – מבריאה לקרקעית האצילות (כפי סדר עליית המלכויות בריש העמידה), אפילו שאינו מוזכר כאן במפורש, **ולחבר**, בהמשך מאחורי ז"א,

**מלכויות דיעקב ורחל**, והן י' מלכויות, ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' קסז) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: דבהעלאת מלכויות אלה כאן, ובשאר כריעות וזקיפות, לפעמים כותב רק רחל ולפעמים כותב יעקב ורחל, ועדיין לא עמדתי על כוונתו אם זה בדווקא או שאינו בדווקא, והיה צריך לכתוב בכולן יעקב ורחל וצ"ע, גם לא התברר לי כל כך איזה יעקב זה. ובסידור היר"א חלק השבת כתב בכולן יעו"ר, עכ"ל, ומפרט בחי' פרטית,

**דפנים דאח' ודפנים דפנים**, ומפרט בחי' הכללית,

**דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר,

**דכתר [דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה דרחל (סידור רחובות הנהר)],** זו הכתובת הכללית, **לאצילות**, לקרקעית האצילות.

**ולחבר מלכויות דדת"י**, כמו שבריש העמידה התחלנו בתיבת ברוך עם העלת המלכויות של הקו האמצעי – דת"י, ובתיבת אתה מעלים ב' קווי ימין ושמאל – חח"ן בג"ה, ובתיבת ה' עוד מעלים ו"ק וג"ר דמלכות דכתר,

**שבהם**, מתוך י' מלכויות הנ"ל,

**בדת"י דשרשי פרצופה**, כאן בשרש השני של פר' נוק', ומפרט מה מקומו בז"א, **שהם כנגד**, אחורי,

**יסוד דז"א**, שהוא השרש השני של פר' נוק' כמבואר בריש העמידה,

**דז"א [דאצילות (סידור רחובות הנהר)] דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר: **דפנים דאח' ודפנים דפנים דבינה**, בחי' השייכות לבחי' מוחין הנ"ל, **דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה**, זו הכתובת הכללית.

ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו.

וחוזרים עוד להעלות המלכויות דבחי' דאח' דאח' דאח' דפנים דבינה שעוד לא העלינו בתיבות ברות אתה הקודמות.

**גם יכוין להעלות**, מקרקעית האצילות,

**ולחבר מלכויות דו"ק דכתר**, ובחי' ג"ר דכתר של אותן בחי' נעלה בסוף תיבת ה',

**דאח' דאח' ואח' דפנים**, בחי' פרטית,  
**[דכינה (סידור רחובות הנהר)]**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר,  
**[דכתר דכינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דכינה (סידור רחובות הנהר)]**, זו הכתובת הכללית,  
**דיעקב ורחל**, עיין לעיל מה שהבאנו מספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' קסז), ומפרט מה  
מקומו בז"א,  
**בו"ק דכתר דשרשי פרצופה**, ומפרט מה מקומו בז"א,  
**שהם כנגד ב' שלישי תפארת דתפארת**, שהוא מקומו של ו"ק דכתר דנוק',  
**דז"א דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנד' כאילור ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז),  
כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר:  
**דאח' דאח' ואח' דפנים דכינה**, אותה בחי' פרטית הנ"ל,  
**דכתר דכינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דכינה**, זו הכתובת הכללית.

רמוז

**לחבר ו"ה דס"ג**, מוחין דו"ק דפנים, והם החצי השני של שם הוי"ה מלא העולה בגי'  
ס"ג כנ"ל,  
**דזקיפה זו**, זקיפה הראשונה,  
**עם י"ה דקס"א**, חצי השני של שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א,  
**דכריעה א'**, כריעה הראשונה של תיבת ברוך, וכתוצאה מחיבורם נעשים יחד שם  
**יוד הי ואו הי**.

בסידור רחובות הנהר סידרו רמוז זה לפני כוונת העלת מלכויות הנ"ל.

### זקיפה ב'

המשכת המוחין דג"ר דחכמה דיש"ס לז"א

אחר שבזקיפה הראשונה נמשכו המוחין דו"ק דחכמה דיש"ס לז"א, באים כעת ע"י  
הזקיפה השניה להמשיך לז"א בחי' ג"ר דמוחין של אותה בחי'.

**להמשיך חב"ד**, ג"ר דמוחין, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,  
**דפנים דאח'**, למעשה המוחין המצוירים הם החצי הראשון, כיון שאלה כאן המוחין  
דג"ר והמוחין דו"ק היו החצי השני, של שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב – יוד  
הי, ועוד

**וחכמה דפנים דפנים**, קו הימין בלבד כנ"ל בתיבת ברוך (עולת תמיד, דף מד ע"ב),

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתר דכינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י (סידור רחובות הנהר)] דיש"ס**, זו הכתובת הכללית,

**לחב"ד**, למקומם,

**דפנים דאח'** [סידור רחובות הנהר: **דפנים דאח' וחכמה דפנים דפנים לחכמה**], למקומו, והמשכה זו אינה דוחה המוחין דחסד ונצח דפנים דפנים שהמשכנו לספי' חכמה ע"י הזקיפה הראשונה, אלא אותם מוחין דחח"ן דפנים דפנים נשארם בספי' חכמה, עד שכנ"ל בתיבת ברוך עוד נמשיך ב' קווים שמאל ואמצעי דאח' ופנים דפנים לספי' בינה ודעת דז"א בברכות מחיה המתים והאל הקדוש (עולת תמיד, שם; עיין פתח עינים, תיבת מגן אברהם, אות ב, דף מ ע"ד), ורק אח"כ יתפשטו כל אותם מוחין דאח' ופנים דפנים לגופא דז"א וממנו לנוק' (שער הכוונות, דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה),

**דחכמה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתור [דבינה (בחזרה: דחכמה) דנה"י דיש"ס** (סידור רחובות הנהר)], זו הכתובת הכללית, **דז"א**.

מצוירים ג' כלי חב"ד דז"א, מתחת למוחין יו"ד ה"י דע"ב הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של ג"ר. עוד מצויר בנפרד בחי' נרנח"י דחכמה דפנים הנכנס לכלי חכמה בלבד.

יש להמשיך המוחין הנ"ל עם נשמת המוחין, אור הטעמים ואור א"ס ב"ה המלוכשים בהם, לכלים הנ"ל.

בסידור המודפס מצוירים אותם כלים דחב"ד דז"א רק פעם אחת עבור ב' המשכות מוחין דג"ר – מוחין דחכמה ומוחין דבינה, ולכן הם מצוירים רק לאחר הזכרת המשכת המוחין דבינה.

### המשכת המוחין דג"ר דבינה דיש"ס לז"א

אחר שנמשך לז"א ג"ר דמוחין דחכמה לחב"ד שבו, עוברים להמשכת מוחין של שרש בינה.

**וגם להמשיך חב"ד**, ג"ר דמוחין, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין, **דפנים דאח' ופנים דפנים**, למעשה המוחין המצוירים הם החצי הראשון, כיון שאלה כאן המוחין דג"ר והמוחין דו"ק היו החצי השני, של שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג – יוד ה"י, ועוד מפרט בחי' הכללית של המוחין, **דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר,

**דכתור דבינה (בחזרה: דחכמה) [דנה"י** (סידור רחובות הנהר)] **דיש"ס**, זו הכתובת הכללית, **עם יו"ד ה"י דס"ג**, בחי' מוחין כנ"ל,

**עם הנרנח"י**, בחי' נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, **לחב"ד**, למקומם,

**דז"א דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנד' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר:

**דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתור דבינה** [בחזרה: דחכמה] דנה"י דיש"ס, זו הכתובת הכללית.

מצורירם ג' כלים דחב"ד דז"א, מתחת למוחין יו"ד ה"י דס"ג הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של ג"ר, וכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – פנים דאח' ופנים.

**דחית המוחין דחג"ת דחכמה דיש"ס בז"א**

אחר שנמשכו המוחין דג"ר דחכמה ודבינה לרישא דז"א, נדחים המוחין דו"ק לגופא דז"א, ובפרטות נדחים המוחין דחג"ת שהיו ברישא דז"א והמוחין דנה"י שהיו בחג"ת שניהם למקומם – לחג"ת נה"י דז"א.

בסידור רחובות הגהר חילקו לשון הכתובת לב' דחיות – דחית המוחין דחכמה ודחית המוחין דבינה, ואחר ב' דחיות המוחין דחג"ת חזרו לכתוב כתובת עבור הדחיות של המוחין דנה"י למקומם, ולקחנו כאן סדרם.

יכוין לדחות המוחין של

**חג"ת**, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דפנים דאח'**, בלבד כי המוחין דפנים נשארים בספי' חכמה דז"א כנ"ל, ומפרט בחי' הכללית של המוחין,

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, והמוחין המצורירים הם החצי השני של שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב – וי"ו ה"י,

**דכתור דבינה** [בחזרה: דחכמה] דנה"י דיש"ס, זו הכתובת הכללית,

**לחג"ת**, למקומם,

**דפנים דאח' דחכמה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתור דבינה** [בחזרה: דחכמה] דנה"י דיש"ס, זו הכתובת הכללית,

**דז"א**.

מצורירם ג' כלים דחג"ת דז"א, מתחת למוחין וי"ו ה"י דע"ב הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של חג"ת.

בסידור המודפס מצורירים אותם כלים דחג"ת דז"א רק פעם אחת עבור ב' המשכות מוחין – מוחין דחכמה ומוחין דבינה, ולכן הם מצורירים רק לאחר הזכרת המשכת המוחין דבינה.

**דחית המוחין דחג"ת דבינה דיש"ס בז"א**

אחר שנמשכו המוחין דג"ר דבינה לרישא דז"א, נדחים משם המוחין של

**חג"ת**, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דפנים דאח' ופנים דפנים**, ומפרט בחי' הכללית של המוחין,

**דכינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג – וא"ו ה"י,  
**דכתור דכינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דיש"ס**, זו הכתובת הכללית,  
 לחג"ת, למקומם,  
**דפנים דאח' ופנים דפנים דכינה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,  
**דכתור דכינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דיש"ס**, זו הכתובת הכללית,  
 דז"א.

מצוירים ג' כלים דחג"ת דז"א, מתחת למוחין וא"ו ה"י דס"ג הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של חג"ת, וכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – פנים דאח' ופנים.

דחית המוחין דנה"י דחכמה דיש"ס בז"א

אחר שנדחו המוחין דחג"ת דחכמה דז"א למקומם, נדחים משם המוחין של

**נה"י**, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,  
**דפנים דאח'**, בלבד כי המוחין דפנים דפנים נשאים בספי' חכמה דז"א כנ"ל, ומפרט בחי' הכללית של המוחין,  
**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב – וי"ו ה"י,  
**דכתור דכינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דיש"ס**, זו הכתובת הכללית,  
 לנה"י, למקומם,  
**דפנים' דאח' דחכמה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,  
**דכתור דכינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דיש"ס**, זו הכתובת הכללית,  
 דז"א.

מצוירים ג' כלים דנה"י דז"א, מתחת למוחין וי"ו ה"י דע"ב הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של נה"י.

בסידור המודפס מצוירים אותם כלים דנה"י דז"א רק פעם אחת עבור ב' המשכות מוחין – מוחין דחכמה ומוחין דכינה, ולכן הם מצוירים רק לאחר הזכרת המשכת המוחין דכינה.

דחית המוחין דנה"י דכינה דיש"ס בז"א

אחר שנדחו המוחין דחג"ת דכינה דז"א למקומם, נדחים משם המוחין של

**נה"י**, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,  
**דפנים דאח' ופנים דפנים**, ומפרט בחי' הכללית של המוחין,

**דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג – וא"ו ה"י,  
**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דיש"ס**, זו הכתובת הכללית,  
**לנה"י**, למקומם,  
**דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,  
**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דיש"ס**, זו הכתובת הכללית,  
**דז"א**.

מצוירים ג' כלים דנה"י דז"א, מתחת למוחין וא"ו ה"י דס"ג הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של נה"י, וכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – פנים דאח' ופנים.

המשכת המוחין דג"ר דחכמה לנוק'

אחר שהמשכנו מוחין לד"א עוברים להמשיך ממנו מוחין לנוק'. לאחר שנמשכו המוחין דג"ר לד"א – מוחין דפנים דאח' כאן בתיבת ה' ומוחין דאח' דאח' בתיבת ברוך, הוא מאיר לנוק' העומדת אתו פנים בפנים.

יכוין

**להמשיך הארת**, המוחין שמאיר ז"א לנוק',

**החב"ד**, מוחין דג"ר, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דאח' דאח' ופנים דאח'**, ב' בחי' מוחין שונות, לכן מצוירים שמות מוחין שונים: אל"ף ה"י דקס"א עבור בחי' אח' דאח', ועוד יו"ד ה"י דע"ב עבור בחי' פנים דאח', עם נשמת המוחין דו"ק כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין, וב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה נמשיך לנוק' בהמשך בברכות האמצעיות, ועוד מפרט מה היא בחינתם הכללית של המוחין הנ"ל, והם מוחין

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, ומפרט בחי' הכללית של המוחין,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דישטו"ת** (סידור רחובות הנהר), זו הכתובת הכללית,

בחי' אח' דאח' היא דתבונה ובחי' פנים דאח' דיש"ס,

**לחב"ד**, ובהמשך ממשיכים עוד לנוק' הג"ר דמוחין ונדחים הו"ק לחג"ת נה"י,

**דאח' ופנים דאח' דחכמה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

[**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה** (סידור רחובות הנהר)], זו הכתובת הכללית,

**דחל**, ומצויר אות ה' עבור הנוק'.

מצוירים ב' מוחין הנ"ל – חצי הראשון של ב' שמות הוי"ה ואהי"ה דיודי"ן, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדות בניקוד חב"ד, נרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – אח' ופנים דאח'.



### דחית המוחין דו"ק דחכמה בנוק'

אחר שנמשכו המוחין דג"ר דחכמה לרישא דרחל בכוונה הקודמת, נדחים המוחין דו"ק לגופה, ובפרטות נדחים המוחין דחג"ת שהיו בראשה והמוחין דנה"י שהיו בחג"ת שניהם למקומם – לחג"ת נה"י.

בסידור המודפס (ח"ב, דף פג ע"א, הערה א; ועיין ההערות שם, דף פ ע"א, נח ע"א) מוזכר בהערת שוליים שיש לכוין ב' דחיות אלו.

יכוין

**לדחות**, המוחין

**החג"ת**, שהיו שחב"ד דנוק',

**לחג"ת**, למקומם.

מצוררים ב' שמות מוחין – יו"ד ה"י דקס"א עבור בחי' אח' דאח', ועוד וי"ו ה"י דע"ב עבור בחי' פנים דאח', מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדות בניקוד חג"ת, נרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – אח' ופנים דאח'.

וע"י דחית המוחין דחג"ת למקומם, גם נדחים המוחין דנה"י שהיו שם.

יכוין

**לדחות**, המוחין

**הנה"י**, שהיו שחג"ת דנוק',

**לנה"י**, למקומם.

מצוררים ב' שמות מוחין – יו"ד ה"י דקס"א עבור בחי' אח' דאח', ועוד וי"ו ה"י דע"ב עבור בחי' פנים דאח', מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדות בניקוד נה"י, נרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – אח' ופנים דאח'.

### הגדלת שיעור קומת הנוק'

לאחר שנמשכו לה המוחין דו"ק גדלה הנוק' מלהיות שיעור קומתה זה של נקודה קטנה כנגד עטרת היסוד דז"א עד החזה שלו, וכעת אחר שנמשכו לה המוחין דג"ר חוזרת לגדול, ויש לכוין

**להעלותה**, מלהיות שיעור קומתה כנגד החזה דז"א,

**עד כנגד ראש הת"ת**, ומפרט מקומו,

**שהוא ב' שלישי תפארת**, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דאח' ופנים דאח'**, בחי' הפרטית של המוחין,

**דחכמה**, פ"י של מוח חכמה שבשרשי הכתר, ומפרט בחי' הכללית של המוחין,  
**דכתו דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה**, זו היא הכותב הכללית,  
**דז"א דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז) – אח' דאח' ופנים דאח'.

מדובר כאן על הנוק' שקבלה כעת מוחין בכוונה הקודמת – מוחין דג"ר דאח' ופנים דאח' של בחי' חכמה, והיא הנוק' של אותן ב' בחי' בלבד כנ"ל (עיין מה שהבאנו בליקוטי ביאורים על תיבת ברוך הקודמת).

### המשכת המוחין דג"ר דבינה לנוק'

לאחר נמשכו המוחין דג"ר דבינה לז"א, הוא מאיר אותם לנוק'.

יכוין

**להמשיך הארת**, המוחין שמאיר ז"א לנוק',

**החב"ד**, מוחין דג"ר, ומפרט בחי' הפרטית של המוחין,

**דפנים דאח' ופנים דפנים**, ומפרט בחינתם הכללית והם מוחין

**דבינה**, פ"י של מוח בינה שבשרשי הכתר, והמוחין המצוירים הם החצי הראשון של שם

הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג – יו"ד ה"י,

**דכתו דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דיש"ס** (סידור רחובות הנהר), זו הכתובת הכללית,

**לחב"ד**, למקומם,

**דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,

**דכתו דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י** (סידור רחובות הנהר), זו הכתובת הכללית,

**דרחל**, ומצויר אות ה' עבור רחל.

מצוירת אות ה' הרומזת על רחל, מתחת למוחין יו"ד ה"י דס"ג הנ"ל, מתחת לנרנח"י

נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של חב"ד, וכל

הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – פנים דאח' ואו"פ דפנים.

### דחית המוחין דו"ק דבינה בנוק'

אחר שנמשכו המוחין דג"ר דבינה לרישא דרחל בכוונה הקודמת, נדחים המוחין דו"ק

לגופה, ובפרטות נדחים המוחין דחג"ת שהיו בראשה והמוחין דנה"י שהיו בחג"ת

שניהם למקומם – לחג"ת נה"י.

בסידור המודפס (ח"ב, דף פג ע"א, הערה ב; ועיין ההערות שם, דף פ ע"א, נח ע"א) מוזכר בהערת

שוליים שיש לכוין ב' דחיות אלו.

יכוין

**לדחות**, המוחין

**חג"ת**, דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה דנוק', והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג – וא"ו ה"י, מחב"ד  
**לחג"ת**, למקומם,

**דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,  
**דכתו דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י**, זו הכתובת הכללית,  
**דרחל**, ומצויר אות ה' עבור רחל.

מצוירת אות ה' הרומזת על רחל, מתחת למוחין וא"ו ה"י דס"ג הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של חג"ת, וכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – דפנים דאח' ופנים דפנים.

אחר שנדחו המוחין דחג"ת דבינה מרישא דנוק' למקומם, נדחים משם המוחין דנה"י גם הם למקומם.

יכוין

**לדחות**, המוחין

**דנה"י**, דפנים דאח' ופנים דבינה דנוק', והמוחין המצוירים הם החצי השני של שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג – וא"ו ה"י, מחג"ת  
**לנה"י**, למקומם,

**דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה**, בחי' השייכת למוחין הנ"ל,  
**דכתו דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י**, זו הכתובת הכללית,  
**דרחל**, ומצויר אות ה' עבור רחל.

מצוירת אות ה' הרומזת על רחל, מתחת למוחין יו"ד ה"י דקס"א הנ"ל, מתחת לנרנח"י נשמת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של נה"י, וכל הנרנח"י כפולים כי נמשכות ב' בחי' מוחין – דפנים דאח' ופנים דפנים.

רמז

בסידור רחובות הנהר הוסיפו כאן הרמז הבא שמכוונים בסוף הזקיפה השניה שבראש העמידה.

**לחבר יוד הי דס"ג**, המוחין דג"ר דפנים והם החצי הראשון של שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג,

**דזקיפה שניה**, יחד

**עם אלף הי**, החצי הראשון של שם אהי"ה דיודי"ן העולה בגי' קס"א  
**דכריעה שניה**, וכתוצאה מחיבורם נהיה שם  
**אלף הי יוד הי**.

## עלית המלכויות דנוק'

אחר שהעלינו לעיל בסוף הזקיפה הראשונה המלכויות דבינה דנוק' מבריאה לקרקעית האצילות, וחיברנו המלכויות דדת"י לשרש השני שלה מאחורי היסוד דז"א, ממשכים ובאים כעת

יכוין

**להעלות**, מקרקעית האצילות,

**ולחבר מלכויות דחת"ן בג"ה**, לאחר שהעלינו המלכויות של קו האמצעי – דת"י, מעלים עתה ב' קווי ימין ושמאל, ומפרט בחי' הפרטית שלהן, **דרחל דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), ובסידור רחובות הנהר מפרטים:

**דפנים דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לעיל לרחל, ומפרט בחינתן הכללית **דבינה**, פ"י של מוח בינה שבשרשי הכתר, והמלכויות דחכמה כבר העלינו בריש העמידה,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה דרחל**, זו הכתובת הכללית,

ומפרט מה מקום חיבורן,

**כחת"ן בג"ה דשרשי פרצופה**, ומפרט מה מקומו בז"א,

**שהם כנגד נו"ה**, פ"י אחורי נו"ה, כמבואר בריש העמידה,

**דז"א דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), ובסידור רחובות הנהר מפרטים:

**דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה**, בחי' השייכות לבחי' מוחין הנ"ל,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה**, זו הכתובת הכללית,

**דז"א דאצילות**, ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו.

ומשלימים העלת המלכויות של ב' בחי' פנים דאח' ופנים דפנים, עם העלת המלכות דכתר.

להעלות מקרקעית האצילות,

**ולחבר י"ס**, דמלכות,

**דכתר**, אחר שהעלינו מלכויות של ג' קוים מעלים בחי' מלכות דכתר בפעם אחת,

**דרחל דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), ובסידור רחובות הנהר מפרטים:

**דפנים דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין שהמשכנו לעיל לרחל,

**דבינה**, פ"י של מוח בינה שבשרשי הכתר, שהמלכויות דחכמה כבר העלינו בריש העמידה,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה דרחל**, זו הכתובת הכללית,

ומפרט מה מקומו בז"א,

**כנגד ב' שלישי תפארת**, כמבואר בריש העמידה,

**דז"א דניקוד הנו'**, כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), ובסידור רחובות הנהר מפרטים:

**דפנים דאח' ופנים דפנים דבינה**, בחי' השייכות לבחי' מוחין הנ"ל,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה**, זו הכתובת הכללית,

**דז"א דאצילות**, ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו.

ועוד באים להשלים העלת המלכויות של ב' בחי' דאח' דאח' דאח' דפנים, אחר שכבר העלינו המלכויות של דת"י חח"ן בג"ה וו"ק דכתר, ומעלים המלכויות דג"ר דכתר.

**גם יכוין להעלות**, מקרקעית האצילות,

**ולחבר ג"ר דכתר**, לאחר שבסוף הזקיפה הראשונה העלינו המלכויות דו"ק דכתר, מעלים כעת ג"ר שלהם,

**דאח' דאח' דאח' דפנים**, ב' בחי' מוחין שהמשכנו בזקיפה הראשונה לרחל,

**דרחל**, ובסידור רחובות הנהר מפרטים:

**דבינה**, פי' של מוח בינה שבשרשי הכתר, שהמלכויות דחכמה כבר העלינו

בריש העמידה,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה דרחל**, זו הכתובת הכללית,

ומפרט מה מקום חיבורן,

**כחב"ד דכתר דשרשי פרצופה**, ועוד מפרט מה מקומו בז"א,

**כנגד שלישי עליון דתפארת דתפארת**, כמבואר בריש העמידה,

**דז"א**, ובסידור רחובות הנהר מפרטים:

**דאח' דאח' דאח' דפנים דבינה**, בחי' השייכות לבחי' מוחין הנ"ל,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה**, זו הכתובת הכללית,

**דז"א דאצילות**, ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו.



## מגן אברהם

### הקדמה

בסדר הכוונות של ב' תיבות מגן אברהם עוד מכוונים ג' כוונות

המשכת ש"ע נהורין דא"א לפני דנוק'

חיבור ב' תיבות מגן – ומגן ו-מגן אברהם

חיבוק דז"א לנוק' בימינו

ובזה מסתיים בס"ד סדר הכוונות של הברכה הראשונה.

בהמשך עוד יחבק ז"א לנוק' ב' חיבוקים נוספים: חיבוק בשמאלו בברכה מחיה המתים, וחיבוק בימינו עם קו האמצעי שלו בברכה האל הקדוש.

אחר שנמשך לחכמה דז"א הקו הימין של מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה, עוד נשאר להמשיך לבינה ודעת דז"א ב' קוי שמאל ואמצע של אותה בחי' מוחין, ואותם מוחין נמשיך לז"א בב' ברכות מחיה המתים והאל הקדוש, ואח"כ מתפשטים כל המוחין של בחי' הנ"ל לגופו, וממנו לי' ספי' דנוק' ע"י הנשיקין בברכות האמצעיות.

אחר שע"י הכריעות והזקיפות של הברכה הראשונה נמשכו לזו"ן המוחין של ב' שרשי המוחין שבכתר – חכמה ובינה, עוד נשאר להמשיך להם המוחין של ב' שרשי המוחין שבכתר הנוספים – חו"ג, ואותם מוחין נמשיך להם ע"י הכריעות והזקיפות שבסוף העמידה.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ב, דף לג ע"ד)

מגן. עתה תכוין כי הנה בבחי' הפנים הנק' תרין תפוחין קדישין יש בהם שני שמות א"ל במלויים שהם בגימ' ש"ע נהורין, וא"ל השלישי באמצעם שהוא מקום החוטם כמש"ל. וג' שמות של א"ל א"ל א"ל הם בגי' מגן, ר"ל כי עתה בהיותה עמו פב"פ עם יעקב בעלה, יש לה ג' שמות א"ל האלו.

גם תכוין לחבר זה המגן עם המגן הראשון של מלך עוזר ומושיע ומגן, והנה ב"פ מגן בגימ' מקו"ם, והוא שם ההויה העולה בגי' מקו"ם באופן זה, יפ"י הפ"ה ופ"ו הפ"ה גי'

מקורם. והענין הוא כי מכח הכאות האלו שמכה יפ"י כו', הוא מאיר אל המל' נוקבי', וזהו סוד כל הקובע מקום לתפלתו כו' (ברכות, דף ו ע"ב, ז ע"ב), והבן זה.

אברהם. עתה תכוין כי כל זו הברכה היתה ע"י אברהם, שהוא החסד הנרמז לעיל במלת באהבה, כי היכל אהבה הוא הגורם שתבנה המל', וגם גורם לה להחזירה פב"פ בסוד והוכן בחסד כסא (ישעי' טז, ה), כי החסדים העליונים דז"א הנק' אברהם איש החסד הם הגורמים תיקונים אלו במל' הנקרא כסא, וז"ס מ"ש בזהר כי בברכת אבות בעלה אוחזה ביד ימינו ומעלה אותה אליו, וזהו מגן אברהם.

ודע כי אעפ"י שאמרנו שע"י החסד שהוא ברכת אבות אנו מעלים אותה, אין הכוונה אלא על התפשטות אותו האור של חסד דז"א, אשר בעת הגדלתו חוזר להיותו בחי' חכמה דז"א כמבואר במקומו, והתפשטות אור החסד הזה הוא הגורם אותה לעלות מדרגה אחר מדרגה, וז"ס והוכן בחסד כסא, כי ע"י החסד הנז' מתקן המלכות הנקרא כסא אשר היא בסוד נקודה קטנה אשר היא נחלקת אל י"ס, ונתמעטה וירדה ונתלבשה בכסא שהוא עולם הבריאה, כמבואר לעיל בתחילת ברכה זו וע"ש.

(דרושי חג השבועות, דרוש א, דף פט ע"ג)

ענין בין המצרים, והם כ"א ימים שבין י"ז לתמוז עד תשעה באב. מנהג טוב וכשר הוא מאד לכל בעל נפש לשבת באבלות אחר חצי היום בכל אלו הימים, ולבכות בכיה ממש על חורבן הבית. וטעם היות זה אחר חצות היום, הוא כי אז הוא התעוררות הדינין בסוד כי ניטו צללי ערב (ירמי' ו, ד), אשר לסבה זו נשרף ההיכל אחר חצי היום, ודבר זה עושה תועלת גדולה בנפש האדם. וענין חצות הלילה אין צורך להזכירו, כי אפי' בכל שאר הלילות צריך להתאבל על החורבן, ומכ"ש בלילות בין המצרים שצריך להוסיף בבכי, ועליו נאמר (ישעי' סו, י) שמחו את ירושלם כו' כל המתאבלים עליה.

גם צריך ליזהר ולהמנע מלאכול בימים ההם שום פרי חדש, ושלא ללבוש שום לבוש חדש, כדי שלא יצטרך לברך עליו ברכת שהחינו, וכמו שנזכר ענין זה בספרי הפוסקים האחרונים, וענין זה נוהג בשבתות ובר"ח אב.

גם צריך לכוין כוונות אלו בעמידה בכל הימים ההם [בין המצרים]. הנה בברכת אבות באותה ההויה הא', תכוין שתאיר זו ההויה אל תמורת' היוצאת בחילוף אותיות שלפניה, והיא טדה"ד. ובהויה של אתה גבור, תכוין שתאיר הויה זו אל תמורת' היוצאת בחילוף אותיות שלאחריו, והיא כוז"ו. ובהויה ג' שבאתה קדוש, תכוין שתאיר זו ההויה אל תמורתה בא"ב דא"ת ב"ש, והיא מצפ"ץ. והנה ג' שמות הנז' טדה"ד וכוז"ו ומצפ"ץ, הם בגי' שיי"ן עם הכולל.

ובברכת רצה תכוין כי מלת רצה היא בגי' אלהים דמילוי ההי"ן, כי רצה הם אותיות צרה, והוא סוד ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע (ירמי' ל, ז), שהוא שם אלהים דההי"ן, וז"ס בין המצרי', כי מן השם הנז' שהוא די"ן יוצאות בימים האלו הצרות. גם תוסיף שם אדני עם



רצה של אלהים הנד', ויהיו בגי' שי"ן, ותכוין כי ב' בתי דינין אלו שהם אלהים ואדני שהם סוד בין המצרים – ב' מצרי', העולים בגי' שי"ן יתמתקו ע"י ג' השמות הראשו' שנתכוונ' בהם בג' ברכות הא', והם טדה"ד כוז"ו מצפ"ן העולים בגי' שי"ן כנד', ועי"כ אותיות צרה יתהפכו לרחמים ויהיו רצה ה' אלהינו.

ובברכת שים שלום, באותם ב' שינין שבר"ת של שים שלום, תכוין אל ב' השינין הנ"ל, גם התיבות עצמם של שים שלום שניהם יחד עולות בגי' שי"ן שי"ן הנד', ועוד יתירם ו' כנגד ו' שמות הנד', והם שם יהו"ה וג' תמורות והם טדה"ד כוז"ו מצפ"ן, ושם אלהים ושם אדני".

(ענין ראש השנה, דרוש ו', דף צו ע"ד)

ובשם ההויה ע"י הזקיפה ההיא אנו ממשיכין הארה בג' מוחין שבה, ואז עוליך ונזקפין ג"פ א"ל שנרמז במלת מג"ן שהם מתחלקים בג' קוים שבה, ומתקבצים ומאירים באנפין שלה בסוד מגן אחר, והוא ע"י החסד הנק' אברהם בסוד והוכן בחסד כסא (ישעי' טז, ה), וזמ"ש מגן אברהם, ועליה זו אל אנפין דילה נתבאר היטב למעלה בביאור ברכת אבות, במלות אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, וע"ש היטב.

### פרי עץ חיים

(שער הברכות, פרק ז', דף יג ע"ד – יד ע"א)

סדר בין המצרים. הנה בין המצרים, להיותה סכנה מאוד שקטב מרירי שולט בהן (דברים לב, כד), לכן צריך לכוין אלו הכוונות כדי להמתיק הדינין ששולטין באלו הימים, ולא יהיה כח בחיצונים לאחוז עוד בדינים האלו.

והנה בחתימת ברכת אבות, כאשר תזכיר הוי"ה, תכוין שיאיר הוי"ה לשם שלפניו שהוא טדה"ד, כל אות לאות שלפניו. דרך משל – הי' מאיר לט', הה' לד', הו' לה', הה' לד'. ובגבורות תכוין שיאיר שם הוי"ה לאותיות שלאחריו שהוא כוז"ו, ג"כ ע"ד הנזכר. ובאתה קדוש תכוין שיאיר שם הוי"ה, לשם הוי"ה בא"ת ב"ש, שהוא מצפ"ן, שעולה ש', ועם ב' שמות טדה"ד כוז"ו גימטריא אות שי"ן במילואה ע"ה.

וברצה תכוין כי רצה בגימטריא אלהים במילוי ההי"ן, ואותיות רצ"ה הוא צרה, וז"ס עת צרה היא ליעקב (ירמי' ל, ז) שהוא שם אלהים הנזכר, וז"ס בין המצרים, כי משם באים הצרות ר"ל, וגם אם תוסיף שם אדני"י שגם הוא דין עם רצה, יהיה ג"כ שי"ן. ותכוין כי הב' שמות אלו שהם דינין בין המצרים, והם צרה והם גימטריא שי"ן, יתמתקו עם ג' שמות שבג' ברכות ראשונות שעוליך ג"כ שי"ן כנ"ל, ואז מן צרה נהפך לרחמים, ונעשה רצה ה' אלהינו בעמך ישראל.

ובשים שלום, כי ר"ת שים שלום הם ב' ש' הנ"ל, וגם שים שלום הם גימטריא ב"פ שי"ן הנ"ל, ועודף ו' כנגד ו' שמות הנזכרים והם: הוי"ה טדה"ד כוז"ו מצפ"ן אלהים אדני".

וז"ס אני ראשון ואני אחרון (ישעי' מח, יב), ר"ל מה שלפני שם הוי"ה שהוא טדה"ד, גימטריא כ"ב, ומה שלאחריו שהוא כוז"ו גימטריא ל"ט, ושניהם יחד גימטריא אדני, וז"ס אנ"י ראשון ואני אחרון.

(שער העמידה, פרק יז, דף נז ע"א-ב)

מגן. יכוין כי הלא סוד הפנים הוא סוד שם א"ל, כי סוד הש"ע נהורין הם ב' שמות אל במילואם, ואל ג' שהוא באמצעי והוא מקום החוטם ואין כאן ביאור ענין זה, והוא בגי' מגן. ואלו הג' א"ל יש לה עתה בהיותה פב"פ עם יעקב בעלה, וז"ס מגן.

וגם תכוין לחבר זה מגן עם המגן עליון הנז' במלך עוזר ומושיע ומגן, הם ב"פ מגן. ותכוין כי הם סוד שם הוי"ה בהכאה שעולה גי' מקום, והוא כשתכה יפ"י הפ"ה ופ"ו הפ"ה, כי מכח הכאה זו מאיר במלכות. וב"פ מגן עולה מקום, וזה שארז"ל (ברכות, דף ו ע"ב, ז ע"ב) כל הקובע מקום לתפלתו וכו'.

אברהם. יכוין כי ברכה זו הוא ע"י אברהם שהוא חסד, והוא סוד מלת אהבה כנ"ל, כי היכל אהבה הוא הגורם שתבנה המלכות, וגם גורם שתחזור פנים בפנים בסוד והוכן בחסד כסאו (ישעי' טז, ה), ואז אברהם הם חסדים עליונים דזעיר אנפין, הם הגורמים כל זה כנ"ל, לכן נמצא כי בעלה הוא אוחזה ביד ימינו להעלותה אליו, וזהו ענין מגן אברהם.

כוונה לבטל הכעס בחתימות ראשונות, עיין מפע"ח ענף הג' בתיקון הכעס, אמנם בקיצור לתקן הכעס הבא לאדם שלא על ידו. הנה הכעס בא משם אלהים שיש בו ק"ך צירופים, וז"ס כעס בחיק כסילים ינוח וכו' (קהלת ז, ח), כי בחיק כמנין ק"ך צירופים. והנה המיתוק של זה אלהים הוא ע"י שם הוי"ה, לכן באותיות בחי"ק יש בו יב"ק שהוא יחוד הוי"ה אלהים. והכועס משים ח' בין ב' יחודים הנ"ל ונעשה בחי"ק וגורם פירוד ביניהן, וזהו ונרגן מפריד אלוף (משלי טז, כח). נ"ל שאלף כתיב חסר ו', הוא גי' עם כולל כמנין יב"ק. וג"כ שמעתי כי ג' יחודים יכוין אותם בג' תפלות היום – שחרית מנחה ערבית. בשחרית – בברכת אבות יכוין הויה דיודין ועמו אהיה דיודין. במנחה – בברכה ב' יכוין שם ס"ג והוי"ה בניקוד אלהים. ובערבית – בברכה ג' יכוין שם מ"ה ושם אדני.

צמח. משם הר"ב ז"ל, בברכה א' יכוין המ"ה דיודי"ן למתק אהיה דההין כמנין כעס [ע"ה]. לכן יכוין בברכה ב' לס"ג למתק אלהים, ובברכה ג' למ"ה למתק אדני. מגן אברהם הוא חסד ע"ב כמנין חסד, וזוכר חסדי אבות, וגם כי הויה שלו בפתח הרומז בחכמה ע"ב דיודי"ן. ובברכה ב' במחיה מתים יכוין ס"ג, והוא ברוך מחיה כמנין ס"ג, וגם הוי"ה זו צירי שהוא בנינה. ובברכה ג' שם מ"ה, לכן אתה חונן לאדם דעת שהוא מ"ה דאלפין, והויה זו חולם שהוא אדם ת"ת, צירי בינה, פתח חכמה, ע"כ.

(שער חג השבועות, פרק א, דף קכו ע"ד – קכח ע"א)

מהחברים. בין המצרים צריך לכוין כוונה זו בכרכת אבות בהויה בחתימה, תכוין שיאיר הויה לשם זה טדה"ד היוצא מאותיות שלפניו. ובאתה גבור, תכוין בהויה בחתימה זו שיאיר לשם כוז"ו היוצא מאותיות של אחריו. ובאתה קדוש, תכוין בחתימה הוי"ה לשם מצפ"ץ היוצא מחלוף אתב"ש, וג' שמות אלו גי' שי"ן עם הכולל.

ובג' ברכות אחרונות, יכוין רצ"ה גימטריא אלהי"ם דההי"ן, אשר אותיות אלו רצ"ה הם צרה, וז"ס עת צרה היא ליעקב (ירמ" ל, ז) שהוא שם אלהים הנ"ל גי' רצה שהוא דין, וז"ס בין המצרים, כי משם באו הצרות. אם תוסיף שם אדנ"י שהוא דין, והוא גי' שי"ן עם רצה הנ"ל, ותכוין כי ג' שמות אלו שהם דינין בין המצרים, והוא צרה והם גי' שי"ן, יתמתקו עם ג' שמות שבג' ברכות הראשונות שעולין ג"כ גי' שי"ן כנ"ל, ואז מצרה נעשת רצה י"י בעמך ישראל.

וכשתאמר שים שלום, תכוין כי הם בר"ת ב' שין שי"ן הנ"ל, וג"כ ב' תיבות שים שלום שעולין בגי' ב"פ שין שין הנ"ל, ויתירים ו' יותר והם נגד ו' שמות הנ"ל שהם הוי"ה וטדה"ד שלפניו, והוי"ה וכוז"ו שלאחריו, והוי"ה ג' ושם מצפ"ץ אלהים, ושם אדנ"י.

#### שער רוח הקודש

(דף יג ע"ג – יד ע"א)

תקון י"ג. והוא תקון אל האדם הכועס, והנה היה רוצה מורי ז"ל, קודם שנפטר לחיי העוה"ב, לתת לכל החברים תקון על הכעס, ולא זכינו לעשותו בעונותינו הרבים ונשכח עניינו ממני. אמנם עיקרו של דבר להתענות קנ"א תעניות כמנין כע"ס (א"ש עם הכולל), ולכוין בשם אהי"ה דההי"ן שהוא בגי' כע"ס.

והנה שלשה קנאות נרמזות בפנחס, ואלו הם (במדבר כה, יא) בקנאו את קנאתי ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי, והם אהי"ה דההי"ן בגי' קנ"א, וזה צריך לכוין בתפלת שחרית. ובמנחה צריך לכוין לשם אהי"ה שעולה קנ"א באופן אחר כזה: א פעמים א', ה פעמים ה', י פעמים י', ה"פ ה'. ובערבית צריך לכוין לקנ"א השלישי, והוא שני שמות אדנ"י אלהי"ם שהם בגי' קנ"א, ואני מסופק אם אמר לנו לכוין להפך שהוא של מנחה בערבית, ושל ערבית במנחה. והנה אופן הכוונה הוא זה, ולכן נבאר קנ"א הא' דשחרית, ומשם תבין האחרים.

הנה תתענה קי"א תעניות, וביום הא' תכוין לא' פשוטה, ובשליש תעניות האחרות תכוין אל אות ל' של מלוי האלף, ובשמונים תעניות האחרים תכוין באות פ' של מלוי האל"ף, וכן עד"ז תכוין שאר ימים של הקנ"א בשם הנז'. ואמנם הנקודות של השמות הנז' אינני זוכר.

[תקון] י"ד. גם אינני זוכר המקום הפרטי שראוי לכוין בו כוונות אלו, אך מה שאני זוכר הוא שצריך לכוין זה בשעת התפלה כנז'. והנה אם ירצה לכוין זה בכל שאר רגעי ושעות היום הוא יותר טוב. וגם להסיר הכעס טוב הוא שבשעת הכעס יכוין בשם אהי"ה דמלוי ההי"ן כנז' שהוא בגימ' כעס [ע"ה].

גם מצאתי ענין אחד לתקון הכעס והוא זה, כל פעם שתקרא ק"ש בשחרית תקבץ בידך ד' כנפות הציצית כנודע ושים אותם על החזה, ותכוין כי כל כנ"ף מארבעתן עולה בגי' כע"ס, והוא ג"כ בגי' אהי"ה דמלוי ההי"ן העולה בגי' קנ"א, והנה ד' כנפות הם בגי' ציצית ותכוין כי אלו ד' פעמים אהי"ה הנז' אשר מהם נמשך הדין והכעס יתמתקו ע"י אורות החסדים המתגלים במקום חזה דו"א כנודע.

[תקון] ט"ו. גם מצאתי תקון אחר להסיר הכעס מן האדם כשמתגבר עליו, זולת מה שכתבנו למעלה שיכוין בשם אהי"ה דמלוי ההי"ן שהוא בגי' כעס [ע"ה], גם יכוין במה שנכתוב ויתבטל ממנו היצה"ר הגורם לו להתכעס ויועיל לו זולתי אם בבחירתו של האדם רוצה להמשיך עליו הכעס, ונבאר תחלה מהו ענין הכעס.

דע כי ג' קנ"א הם כאשר ביארנו למעלה, הא' הוא אהי"ה דההי"ן שהוא בגי' קנ"א כמנין כע"ס [ע"ה], הב' הוא אדנ"י אלהי"ם שהם בגי' קנ"א כמנין כע"ס [ע"ה], הג' הוא א' פעמים א', ה' פעמים ה', י' פעמים י', ה' פעמים ה', והם בגי' קנ"א כמנין כע"ס [ע"ה]. נמצא כי הכעס נמשך מב' שמות אדנ"י אלהי"ם, תרי בתי דינא רפיא וקשיא, וכשמתחברים שניהם יחד אז הכעס נמשך מהם, וז"ש כי [אנכי] ה' אלהיך אל קנא (שמות כ, ה; דברים ה, ט) כי מן אדנ"י ואלהי"ם נמשך הכעס שהוא קנ"א (אמר שמואל. ק"ל מ"ש כי ה' אלהיך באדנות ואינו אלא בשם הוי"ה, ואולי מפני שנקרא בשם אדנ"י אמר כן, או אולי הוא פסוק אחר חוץ מפ' יתרו ופ' ואתחנן).

וז"ס משה (קהלת ז, ח) כי כעס בחיק כסילים ינוח, פי' מלת בחי"ק הם בגי' ק"ך צרופי שם אלהי"ם, ומשם נמשך הכעס. והנה בחיק הם אותיות יב"ק ועוד אות ח' שהושמה באמצעם. והענין הוא כי בהיות הוי"ה ואלהי"ם מחוברים יחד מתמתק הדין של אלהים עם הרחמים שהוא יהו"ה, ואז הם בגי' יב"ק. וע"י הכעס גורם שאות ח' שהם הח' מלכים שמלכו בארץ אדום מתחברים שם, ועי"כ מחזירים העולם לתהו ובהו, וז"ס ונרגן מפריד אלוף (משלי טז, כח). וכשנפרד ההוי"ה מן אלהים נעשה דינא קשיא, ואז נעשה כעס שהוא מן ק"ך צירופי אלהי"ם כמנין בחי"ק כנז'.

גם ז"ס מ"ש (שמות לב, א) לאהרן קום עשה לנו אלהים, ר"ל עשה באופן ששם אלהי"ם אשר בהיותו בסוד הקדושה אינו אלא אלהי"ם אחד עשה שיתפשט על ידך ויהיו אלהי"ם רבים – ק"ך צירופים שלו. וזהו שאמר (שם) אשר ילכו לפנינו, לשון רבים ולא אמרו אשר ילך, גם משמעות ילכו הוא לשון הליכה והתפשטות ממקום למקום, והכוונה הוא שיתפשט וילך עד מספר ק"ך צירופים, וזהו אשר ילכו לשון רבים.

זהו מה שרמז הסבא בזוהר בפ' משפטים (דף צו ע"א) על פ' מלך אלהים על גוים (תהלים מז, ט) דאתפשט האי שמא דאלהי"ם עד דנפיק מיניה אלהים אחרים. והכוונה הוא כי שם זה דאלהים מתפשט לק"ך צרופי אלהי"ם, וכל זה בסטרא דקדושה, ומתמן ואילך הם אלהים אחרים ומתאחזים בק"ך צירופי אלהי"ם הנז', ואל זה רמז מ"ש אח"כ (שמות לב, לא) ויעשו להם אלהי זהב לשון רבים. גם אמר עשו להם עגל מסכה, כי מסכה בגי' קכ"ה שהם ק"ך צרופים המתפשטים מן חמשה אותיות אלהי"ם שהם השרש לכל הק"ך. וזהו מסכה – מס"ך ה', ולכן היו בעגל ק"ך ככרי זהב כנגד ק"ך צירופים הנז' וכמנין מסכה כנז', כמ"ש רז"ל (שמות רבה, מב, ח; תנחומא, כי תשא, כא). גם ז"ס אלהי מסכה לא תעשה לך, פי' אלהי"ם המתפשטים למספר ק"ך כמנין מסכה כדי שיתאחזו בהם החיצונים הנקראים אלהי"ם אחרים.

ואחר שביארנו הפגם נבאר עתה התקון, כי כיון שהפגם היה שע"י הכעס גרם להפריד הוי"ה מן אלהי"ם, תקונו עתה הוא שיחזור לחברם יחד כמו שנבאר, והוא כי בתפלת שחרית מנחה ערבית בג' ברכות ראשונות של העמידה יכוין זה, כי בברכה א' דאבות כשאומר בא"י יכוין בהוי"ה זו אל יהוה דע"ב יודי"ן, ותכוין לחבר ולייחד עמה שם אהי"ה ביודי"ן. ובברכה ב' דגבורות כשאומר בא"י, יכוין בהוי"ה זו אל יהוה דס"ג, ויחבר וייחד עמה שם אלהי"ם באופן זה, והוא שיכוין בהוי"ה בניקוד אלהי"ם כנודע. ובהוי"ה של ברכה ג' דקדושת השם כשאומר בא"י, יכוין ביהוה דמ"ה דאלפי"ן, ויחבר וייחד עמה שם אדנ"י.

ונמצא עתה כי בברכה ב' וג' כבר נתכוון אל חבר יהוה ואלהי"ם ויהוה ודנ"י, שהם ב' כחות הדין אלהי"ם ודנ"י שמשניהם הכעס נמשך בגי' כנז', ונתמתקו ע"י ההוי"ת. ובברכה א' נתכוון גם למתק השרש של שני הדינים הנז' שהוא שם אהי"ה, אשר גם ממנו נמשך הכעס בהיותו מלא בהי"ן כנז', ונמתק ע"י ההוי"ה דע"ב. והרי נמתקו ג' מיני הכעס שהם השרש ושתי ענפין כנז"ל.

גם צריך שיטבול ב' פעמים בכל שבוע, והוא ביום הג' וביום הו'.

עוד מצאתי נוסחא אחרת בכוונה הנז', ושתייהם כאחד טובים וזו היא: יכוין בתפלת שחרית לשם היהוה דע"ב דיודי"ן לחברה עם אהי"ה דההי"ן שהיא בגי' כעס [ע"ה] כדי להמתיקה. ובתפלת מנחה יכוין ביהוה דס"ג לחברה עם שם אלהי"ם שהוא דין למתקו. ובתפלת ערבית יכוין ליהוה דמ"ה דאלפי"ן לחברה עם אדנ"י שהוא דין למתקה. וכבר הודעתך כי אדנ"י ואלהי"ם שניהם בגי' כע"ס ג"כ, והנה שלשה יחודים הנז' שהם ששה שמות כולם עולים בגי' נ"ר (אמר שמואל, החשבון הוא בפשוטים בלבד בלתי מלויים והם הוי"ה אהי"ה הוי"ה אלהי"ם הוי"ה אדנ"י). גם כאשר יטבול יכוין כי מקו"ה הוא בגי' כע"ס [ע"ה] ובגי' אהי"ה דההי"ן, ויכוין כי ע"י טבילות אלו יתבטל הכעס המתגבר עליו לאנסו אם יתמיד בטבילות בכוונה זו.

### סידורים

חלק ב, דף פג ע"ב.	סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"
חלק א, עמ' 657.	סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"
חלק א, עמ' 384.	סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"

### מפרשים

חלק א, עמ' צה – צו.	באתי לגני
	הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".
	סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לה.
דף מא ע"א-ב.	פתח עינים
חלק ה, עמ' רמז – רמח.	פתח עינים החדש
דרושי עמידה, דרוש ב, אותיות כז – לב, דף מד ע"ג-ד.	שמן ששון

### ביאור סדר הכוונות

המשכת ש"ע נהורין דא"א לפנים דנוק'

בתיבת ומגן מכוונים כי בפנים דנוק' נמצאים ג' שמות א"ל: ב' שמות א"ל אשר בב' תפוחין דילה – שם א"ל אחד בפן הימני ושם א"ל אחד בפן השמאלי, והם סוד ב' אותיות א"ל של ב' תיבות אלהי אברהם ואלהי יצחק, ועוד שם א"ל שלישי אשר בחוטם שבה, הוא סוד ב' אותיות א"ל של ואלהי יעקב שהוא בחי' הדעת המכריע בין ב' אנפין, וכיון שמכריע ביניהם לוקח ב' כוחותיהם והם ב' שמות א"ל, וג' פעמים שם א"ל עולים יחד בגי' מגן.

בהיותה הנוק' חוזרת לפנים דז"א ועומדת אתו פב"פ, מתמלאים אותם ב' שמות א"ל הנ"ל ועולים יחד בגי' ש"ע, ואז נמשכה הארת ש"ע נהורין דא"א לפניה, וכעת בתיבת מגן דמגן אברהם שוב מכוונים כי בהיות הנוק' עומדת עם ז"א פב"פ נמצאת בפניה אותה הארת ש"ע נהורין, וב"ה עתה נבוא לבאר את סדר הכוונה.

**מגן, גי' ג' א"ל [פשוט (סידור היר"א)], ומפרט מקומם**

**[שני א"ל (סידור היר"א)] שבתריין תפוחין דנוק', שם א"ל א' בפן הימני, ושם א"ל א' בפן השמאלי,**

**וא"ל השלישי בחוטמה כלול משניהם, כי החוטם שהוא בסוד דעת המכריע בין ב' אנפין לוקח ב' כוחותיהם, ולכן הם ב' שמות א"ל בחוטמה הנכללים בשם א"ל שלישי, ומצוירים ג' שמות א"ל פשוטים.**

**להמשיך, לא מפורט שום סדר השתלשלות,**

**ש"ע ריבוא נהורין**, דא"א. לעיל בתיבת ומגן כתוב לכוי"ן "להמשיך הארה מש"ע [ריבוא] נהורין וכו'" וכאן כתוב "להמשיך ש"ע ריבוא נהורין וכו'", כך שמפשוט הכתובות שבסידור משמע שבתיבת ומגן המשכנו הארתם בלבד וכאן נמשכים עצמותם (וכנ"ל שם לא מצאתי מי שהתייחס לנקודה זו, וה' יע"א),

**נשהם א"ל מלאים** (סידור היר"א), כזה – אלף למד אלף למד,

**לתרין תפוחין דנוק'**, ועי"ז מתמלאים ב' שמות א"ל הנמצאים שם, ומצוירים ב' שמות א"ל מלאים העולים יחד בגי' ש"ע.

**ונש"ע ריבוא נהורין** (סידור היר"א), וכמ"ש בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלה) "ולא נתבאר אם האל שבחוטמא מקבל ג"כ מאריך או שהוא מקבל כהארת הב' אל שבתרין תפוחין שקיבלו מא"א",

**לחוטמה דילה [הכלול מב' א"ל מלאים]** (סידור היר"א), וגם הם מתמלאים ע"י ש"ע נהורין דא"א, ושוב מצוירים ב' שמות א"ל מלאים העולים יחד בגי' ש"ע.

וכנ"ל בתיבת ומגן, העניין הוא כי אחר שחזרה לעמוד עם ז"א פב"פ, מאירים בפנים דנוק' אור כל הש"ע ריבוא נהורין אשר באנפין דא"א הנז' באדרת נשא, בסוד ורחל היתה יפת תואר ויפת מראה (בראשית כט, יז), ובסוד מ"ש בספר הזהר (ח"ג, דף פג סע"ב) שפירו דחיה דלא הוו יכלין כל בריין לאסתכלא בה, ואפילו אדם לא הוה אסתכל בה (שער הכוונות, ענין ראש השנה, דרוש ו).

ובספר באתי לגני (ח"א, עמ' צה) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: וצ"ל דלאיזה צורך עכשיו צריך להמשיך לה הש"ע, ומה שייכות לסדר הכוונה של התפי'. עי' בשרוה"ק די"ד ע"ב שכתב ש"ע נהורין וכו' שיש בא"א וכו' ונמשכים עד המל' כדי להרחיק ממנה את הקלי' הנאחזות בה עכ"ל. ואולי כאן הוא מקור זמן ההמשכה בזמן תיקון פרצופה להיותה ראוי' לזיווג, ואז יש צורך להרחיק הקלי', עכ"ל.

### חיבור ב' בחי' מגן

בתיבת מגן יש עוד לכוי"ן לחבר ב' תיבות מגן שבברכה הראשונה, והם עולים יחד בגי' מקום, סוד שם הוי"ה בהכאה העולה גם הוא בגי' מקום, ומכח הכאות אותיות שם הוי"ה מאיר ז"א לנוק', בסוד כל הקובע מקום לתפלתו כו' (ברכות, דף ו ע"ב, ז ע"ב).

**לחבר מגן זה**, של מגן אברהם,

**עם מגן [הראשון]** (סידור היר"א) **דמלך עוזר [וכו']**, תיבת ומגן, וכל אחד עולה בגי' צ"ג, **ושניהם**, יחד עולים

**גי' מקום**, כי ב' פעמים צ"ג גי' קפ"ו, ותיבת מקום

**שהוא הוי"ה בהכאה**, פי' שכל אות משם הוי"ה נכפלת כפי ערכה, י' פעמים י', ה' פעמים ה', ו' פעמים ו', ה' פעמים ה', העולים ביחד ג"כ בגי' קפ"ו – מקום,

**להמשיכו לנוק'**, מכח הכאות הנ"ל, כי ע"י הכאה זה בזה מתרבים האורות של ז"א הנק' שם הוי"ה, ונגדלים ומתרבים האורות לשיעור מספר מקום (שער הכוונות, דרוש ב, תיבת אתה), ועי"ז מאיר ז"א לנוק'.

ומצויר שם הוי"ה בהכאה, כזה:

י י י י י י י י י י ה ה ה ה ה ו ו ו ו ו ה ה ה ה ה

וצריכים לכוין שהוא עולה בגי' מקום, ב' פעמים מגן כנגד ב' תיבות מגן שבכרכה הראשונה של העמידה כנ"ל.

ובריש העמידה, בסוף תיבת אתה, מכוונים חיבור אותיות ועוד שם הוי"ה בהכאה העולים בגי' מקום, ושם (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב, תיבת אתה) מבאר מהרח"ו כי הוא סוד מ"ש רז"ל (ברכות, דף ו ע"ב, ז ע"ב) כל הקובע מקום לתפלתו, שע"י זה המקום יוכל האדם להעלות את תפלתו עד המקום שירצה למעלה, כי התפלה היא בחי' מל' העולה למעלה עי"ז המקום.

### חיבוק הימין

בג' ברכות מגן אברהם, מחיה המתים והאל הקדוש, מכוונים ג' חיבוקים – ימין שמאל ואמצע – שמחבק ז"א לנוק' בהיותה עומדת אתו פנים בפנים. החיבוק עניינו בחי' אור מקיף, הכנת הנוק' קודם הנשיקין והזווג, ובוה מעורר אותה ז"א לזווג ע"י שהוא מחבק אותה מבחוץ בסוד אר"מ – ע"י אור המקיף שבו, וכשז"א מחבק אותה אז נמצאת הנוק' מוקפת ומסוככת באותו אור המקיף (עץ חיים, שער לט, דרוש ט; שער הכוונות, עניין חג הסוכות, דרושים ג-ד; ועיין תורת חכם, דף קמה ע"א, הכותב כי ע"י החיבוקים נתקנים חב"ד דו"ן וע"י הנשיקין נתקנים הי"ס דו"ק דנוק').

בתיבת אברהם באים לכוין החיבוק הראשון שמחבק ז"א לנוק' – חיבוק הימין, סוד מ"ש בספר הזהר כי בברכת אבות בעלה אוחזה ביד ימינו ומעלה אותה אליו, בסוד וימינו תחבקני (שה"ש ב, ו). והעניין הוא כי החסדים העליונים דז"א הנק' אברהם איש החסד, הם הגורמים לנוק' הנקראת כסא להבנות ולחזור פב"פ, בסוד (ישעי' טז, ה) והוכן בחסד כסא, כי לאחר שהרכיץ ראשו למטה אליה ע"י הכריעה, אוחזה ביד ימינו, זוקף ראשו ומעלה אותה למעלה אליו (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ב; שם, ענין ראש השנה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יז; שער מאמרי רז"ל, מסכת יומא).

ובספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ב, סוף אות לא, דף מד ע"ד) מפרש ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: וזהו בעלה אוחזה ביד ימינו ומעלה אותה אליו, שמגדילה – שהיתה בסוד נקודה ועלתה אליו להיותה שויה מן החזה ולמטה, עכ"ל.

**ז"א מחבקה**, לנוק' להעלותה אליו,



**כשם ע"ב**, פי' ע"י שם ע"ב דע"ב, והוא שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, והוא עוד עולה כמנין חסד, בסוד הטפה הנמשכת ממוח ז"א הנקרא חכמה (שער הכוונות, דרושי ויעבור, דרוש א),

**שבימינו**, פי' ע"י חסד דז"א הנק' אברהם, ומצויר אותו שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, וזה סוד והוכן בחסד כסא (ישעי' טז, ה), כי כל הכנת תיקון המל' הנקראת כסא הוא ע"י החסדים הנקרא חיבוק הימין (שער הכוונות, עניין חג הסוכות, דרוש ג).

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רמח) כותב ר' שריה דבליצקי על כוונה זו, וז"ל: דמוכח דכוונה זו היא סיום של כוונת האח' ופנים דפנים של מוח החכמה שנכנס כעת קו הימין של התח"ן בחכמה וכדלעיל, וזהו החיבוק בימין, עכ"ל.

ובהמשך עוד נכוין ב' חיבוקים נוספים: בתיבת אתה גבור, אחר שנכנס הקו השמאל בגי' דאו"פ דפנים דחכמה לבינה שבו, מחבק ז"א לנוק' בשמאלו – ע"י שם ע"ב דס"ג, ואח"כ בתיבת אתה קדוש, אחר שנכנס הקו האמצעי דת"י דאו"פ דפנים דחכמה לדעת שבו, מחבק הימין דז"א לנוק' עם קו האמצעי דיליה – ע"י שם ע"ב דמ"ה.

### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

חיבוק הימין היינו חכמה, לכן יש לכוין כאן שם הוי"ה של חתימת הברכה בניקוד פתח, והוא נשמט בסידור המודפס (פרי עץ חיים, שער העמידה, סוף פרק ו, מהחברים; שם, סוף פרק יז, הגהת מהר"י צמח; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רמט).

פרט זה אינו מסודר בסידור היר"א, לא כאן ולא בב' ברכות הבאות שבהן מכוונים חיבוק השמאל דהיינו בינה וחיבוק הימין בגופו דז"א דהיינו דעת, ושם יש לכוין שם הוי"ה של חתימת הברכה בניקוד צירי וניקוד המוצא.

### כוונה נוספת

בסידור המודפס (ח"ב, דף פג ע"ב, הערת שוליים א) מובא, וז"ל: א"ה, בקצת סי' כ"כ

גם אברהם הוא היכל ק"ק אהבה דק"ק דז"א [סידור היר"א: היכל אהבה דק"ק דבריאה], שע"י המ"ן שהעלנו משם חזרו פב"פ. וגם הוא חסד שהם החסדים, שהם המוחין דשם מ"ה הנק' חסדים, שעל ידם חזרו זו"ן פב"פ. [בסידור היר"א מסודר כאן כוונות החיבוק: והז"א מחבקה בשם ע"ב שבימינו] וגם הוא סוד פרצוף חכמה, שהוא לבדו נתקן בברכה זו, וכלי החכמה נעשה מב' פרקין עילאין דחסד

וכן מובא בסידור היר"א.

### תיקון לכעס לשחרית

בתפלת שחרית נוהגים לכוין כאן תיקון לכעס המבואר בספר שער רוח הקודש (תיקון טו, דף יג ע"ג – יד ע"א) ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יז).

יכוין

**לחבר**, ולייחד (שער רוח הקודש, שם),

**הוי"ה דע"ב**, שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב,

**עם אהי"ה דקנ"א**, שם אהי"ה במילוי ההי"ן העולה בגי' קנ"א, אשר ממנו נמשך הכעס בהיותו מלא בההי"ן,

**והוא גי' כעס**, עם הכולל, ושם אהי"ה דקנ"א הנ"ל הוא שרשן של ב' כחות הדין אלהיים ואדנ"י שמהם הכעס נמשך,

**ולמתקן**, פי' למתקן שם אהי"ה דקנ"א ע"י חיבורו עם ההוי"ה דע"ב, כי בהיותם השמות הוי"ה דע"ב ואהי"ה דקנ"א מחוברים יחד נמתק הדין עם הרחמים שהוא שם יהו"ה, ויכוין שע"ז יתבטל ממנו היצה"ר הגורם לו להתכעס (שער רוח הקודש, שם).

בסידורים מצויר רק שילוב שם הוי"ה מלא העולה בגי' ע"ב הנ"ל עם שם אהי"ה מלא העולה בגי' קנ"א הנ"ל, ובסידור רחובות הנהר הוסיפו הוראה קצרה צמודה לשמות הכוונה. ועיין לקמן מה שנביא ב"ה בחלק ליקוטי ביאורים בעניין הכעס ותיקונו.

### בין המצרים

בימי בין המצרים, להיותם ימי סכנה שקטב מרירי שולט בהם (דברים לב, כד; פירוש רש"י – כריתות שד ששמו מרירי; ומפרשים עוד: כריתת מרירות האויר), ומכוונים כוונה נוספת בהוי"ה שבחתימת הברכה, כדי למתק הדינים ששולטים באלה הימים, ולא יהיה כח בחיצוניים לאחוז עוד בדינים האלה (שער הכוונות, דרושי חג השבועות, דרוש א, דף פט ע"ג; פרי עץ חיים, שער הברכות, פרק ז; שם, שער חג השבועות, פרק א, ולשונם מובא בחלק מקורות; ועניין בין המצרים מובא עוד: מחברת הקודש, שער חג השבועות, סוד בין המצרים, בנד"מ עמ' רמט – רן; בית מועד, סוד בין המצרים, עמ' קפו), והיא:

**יכוין בהוי"ה זו – יהוה**, שם הוי"ה פשוט של חתימת ברכת מגן אברהם,

**בחילופה בשם זה – טדהד**, שהוא חילוף שם הוי"ה באותיות שלפניו, ויש לכוין בפרטות כי אותו שם הוי"ה פשוט דמגן אברהם מאיר בשם טדהד, ופי' שכל אות משם הוי"ה תאיר לאות שלפניה באופן זה: הי' מאירה לט', הה' לד', הו' לה', הה' לד' (פרי עץ חיים, שער הברכות, פרק ז; מחברת הקודש, שם), ויכוין ע"ז למתק הדינים ששולטים באלו הימים, ולא יהיה כח בחיצוניים לאחוז עוד בדינים האלה.

ובמספר סידורים רק מצייירים שם טדהד בלבד, כשלפניו מציינים בקצרה – בין המצרים, ויש לכוין כוונה זו בסוף סדר הכוונות של תיבת ה', עוד לפני שאומרים התיבות מגן אברהם.

בימי בין המצרים עוד מכוונים כוונות דומות באתה גבור, אתה קדוש, רצה ושים שלום, והן מבוארות בספר שער הכוונות ופרי עץ חיים הנ"ל.

## ליקוטי ביאורים

בעניין המשכת ש"ע נהורין דא"א לפנים דנוק'

עיינן מה שהבאנו בחלק ליקוטי ביאורים על תיבת ומגן בעניין ש"ע נהורין דא"א ובעניין מ"ש כי ג' פעמים א"ל העולה בגי' מג"ן.

### בעניין החיבוקים

ב"ה נביא כאן מדברי מהרח"ו בעניין החיבוקים.

בספר עץ חיים (שער לט, דרוש ט) מבאר מהרח"ו בעניין החיבוק הנישוק והזווג, וז"ל: והנה נתבאר בענין כוונת אמן של הקדיש שיש בו הג' בחי', והם חיבוק ונישוק וזווג, ולעולם הנקבה היא מתעוררת תחלה, והתעוררות הזוהר היא בעת החיבוק שהוא קודם הנישוק והזווג, ועל כן אז בתחלה היא קודמת לחבק את הזכר ואח"כ הזכר מחבק את הנוקבא, ואח"כ באו הנישוקין ואז כיון שכבר היא הקדימה התעוררות בענין החיבוק כנזכר, אז אין הנקבה מעוררת תחלה, אמנם יש ב' בחי' בענין הנישוקין, הא' הוא שכיון שהיא התחילה התעוררות על ידי החיבוק, אם כן עתה הוא יתחיל הנישוקין תחלה ואח"כ תישק היא אותו ויש בחי' נשיקין, ואז הם נשיקין שוין, שכאשר הוא מתעורר לנשק אותה היא ג"כ מתעוררת ביחד לנשק אותו. ונלע"ד עם הנ"ל בדרוש ג' שבארנו שיש נשיקין קדמאין אל הזווג התחתון ויש נשיקין שניים שנעשים בעת הזווג עצמו, וא"כ אלו שהם קודם הזווג צריך שהוא יתעורר תחלה כיון שהיא נתעוררת תחלה בחיבוק, ואחר ששניהם קדמו זו בחיבוק וזה בנישוק, אז שניהם שוין בזווג תחתון ונשיקותיהם הם שוים כנלע"ד, עכ"ל.

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) מבאר הוא ז"ל מתי נעשים החיבוקים בעמידה, וז"ל: דע כי בג"ר נתקנה המלכות פב"פ, בכרכת אבות נעשה חיבוק הימין בשם ע"ב שבימינו, ובכרכת אתה גבור נעשה בחי' שמאלו תחת לראשי, ובכרכת אתה קדוש נעשה החיבוק ע"י ימין המחבק' בגופו שהוא הת"ת שבו, עכ"ל.

שם (דרושי ויעבור, דרוש א) מפרט הוא ז"ל ע"י איזה שמות נעשים החיבוקים שבעמידה, וז"ל: בכרכת אתה גבור נעשה חיבוק השמאלי, ובכרכת אתה קדוש נעשה חיבוק האמצעי. והנה ענין החיבוק הזה הוא בשם הויה דיודין דע"ב בימינא שהוא בחסד דו"א, וע"ב משמאל' בגבור' דילי' שהוא הויה דס"ג עם י' אותיותיו העולים ע"ב, וע"ב באמצעי' שהוא הויה דמ"ה דאלפין עם חשבון ההויה עצמה שהוא כ"ו העולים ע"ב. וע"י אלו הג"פ ע"ב מחבק ז"א לנוק', וג"פ ע"ב אלו הם נמשכין בסוד טפה הנמשכת ממוח הז"א הנק' חכמה, ומתפשט בג' מקומות הנז' ג"פ ע"ב הנז', עכ"ל.

ובספר עולת תמיד (ענין התפילה, דף מד ע"ב) מבאר מהרח"ו, וז"ל: בעמידה לא נתפשטו החסדים בגופא דז"א, כשחזרו ליכנס בכריעה שנית דמגן אברהם תוך ז"א רק בחסד, ואח"כ באתה גבור נתפשטו בגבורה, ובאתה קדוש בת"ת המכוסה, והרי זה חיבוק. אח"כ באתה חונן דעת אז נגלה הדעת בגילוי ואז נתקנה הנקבה כולה עד סוף העמידה, כי בכרכת אבות נתפשטו לגמרי, אך במלך עוזר הוסרו וניתנו לנוקבא, ובכא"י מגן אברהם חזרו ליכנס בז"א והתחילו להתפשט בזרוע ימין, ובאתה גבור בזרוע שמאל ע"ד הנזכר, ונלע"ד כי זהו אמיתות הדבר ונתבאר זה במקום אחר, עכ"ל.

ובספר שער מאמרי רו"ל (מסכת בבא קמא, דף ה ע"ב) מבאר עוד מהרח"ו, וז"ל: שם, והשוכר בית מראובן מעלה שכר לשמעון כו'. והענין הוא כי ראובן הם נשמות הצדיקים שבמלכות שהיא מת"ת, מלשון התפאר עלי גו' (שמות ח, ה) מתפארת בהם למלך העליון ואומרת ראו בנים שגדלתי והחתן השוכר שהוא ת"ת שוכר הבית שהיא מלכות, בסוד בת י' כנו' מצד נשמות הצדיקי' שמתפארת בהם כנו' ואומר ראו בן כו', וזמ"ש בראובן (בראשית ל, טז) כי שכור שכרתיך בדודאי בני בסוד נשמות הצדיקים דיהבי ריחא לעילא, כד"א (שה"ש ז, יד) הדודאים נתנו ריח, דאינון תרין כרובים דתחותא דיהבי ריחא ע"י נשמות הצדיקים, וכאשר יעלו נשמות הצדיקים מן המלכות בסוד מ"ן שלה, מיד מאותו התעוררות ימשך התלהבות ותשוקת לת"ת בסוד זרוע שמאל, בסוד שמאלו תחת לראשי (שה"ש ב, ו), ומקבל הת"ת לכלה בשמאלו שהוא שמעון – שם עון כדאיתא בפ' משפטים.

ואפשר עוד עד"ז כי התעוררות הזווג הוא סוד החבוק, והחבוק מתחיל בימין דאוישט מלכא ימיניה לקבלא למטרוניתא, וא"כ כאשר יהיה התעוררות ת"ת לקבל הכלה, מושיט לה ימינו בסוד מגן אברהם שבתחילת ג' ראשונות, ואח"ך שוי שמאליה תחת רישא בסוד אתה גבור שהיא ברכה שני', וזמ"ש כאן כי הת"ת שהוא השוכר בית שהיא מלכות מחמת ראובן שהוא חס"ד או"ר ב"ן, כאשר יושיט ימינו אליה עיקר הושטת ימין הוא לשמעון שהוא השמאל להשים אותה תחת ראש הכלה, כי לא יוכל השמאל להשים ראשו תחת הכלה כי אם ע"י הושטת הימין תחילה, ונמצאת הושטת הימין שהיא ראובן מעלה שכר ושפע לשמעון שהוא השמאל כדי שיוכל להשים השמאל תחת ראש הכלה, עכ"ל.

בסידור, במשך העמידה, מחבק ז"א לנוק' ג' חיבוקים – ימין אמצע שמאל, שהם למעשה ע"י ג' שמות ע"ב דע"ב ע"ב דס"ג וע"ב דמ"ה, ופי' ג' שמות ע"ב שרואים בבירורי רפ"ח והם

ע"ב דע"ב שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב

ע"ב דס"ג שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג, עם מספר אותיותיו

ע"ב דמ"ה שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה, ושם הוי"ה

פשוט העולה בגי' כ"ו

בספר פאת השד"ה (כר' א, שער הכוונות, דרושי העמידה, עמ' קנד – קנה) מובא מפי ר' שאול דוויך הכהן עפ"י מ"ש ר' רחמים דוד שרים בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קנו, דף לו ע"ד – לח ע"א), וז"ל: (ל"ז ע"ה) ד"ה שים שלום וכו', כי אחר אשר כבר נעשה בחינת החיבוק והנשיקין בברכות שקדמו כנ"ל, אז מתעורר היסוד להתחבר בנקבה וכו'. נ"ב, קשה דבנוק' דבינה וחור"ג דכתר לא מצינו ענין החיבוק והנשיקין אליה, שהחיבוק והנשיקין הנעשה בעמידה הוא רק לחכמה דכתר כנודע. וי"ל הן אמת שהחיבוק והנשיקין שנעשה בעמידה הוא רק לחכמה דכתר, אבל לעולם עיקר הטורח לתקן חכמה דכתר, ואחר שנתקן בחינת חכמה שבכתר היא מחתמת חותמה בבינה ובחור"ג ככל הבחינות שנעשו בה, תיקון אטב"ח, והחיבוק, והנשיקין, ומוחין דאחור ופנים, ונעשה בהם ככל מה שנעשה בחכמה דכתר, עכ"ל לענייננו.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' זה – צו) מבאר ר' ששון מזרחי, וז"ל בקצרה: וצ"ל ענין החיבוק הזה, ובאיזה בחי' נוק' מדבר. כי הרי יש כבר עתה או"פ דאו"פ דחכמה ודבינה וכו'. והנה מה שנתפשט מן המו' דז"א בג' חלקים, דהיינו בג' ברכות הא', הם המו' דאו"פ דפני' דחכמה כנז' בסי', ועליהם או' והוכן בחסד כסא. וזה בעצמו חיבוק הימין והשמאל והאמצע שכולם מבחי' ע"ב שהם חסד, והם המו' דפני' הנק' בשם חסד כנז', ועליהם או' אוחזה ומעלה אותה, עכ"ל.

בעניין החיבוקים, עיין עוד מ"ש מהרח"ו בספר שער הפסוקים (שיר השירים, דף מ ע"ג-ד), ר' רפאל אברהם שלום מזרחי ידיע שרעבי בספר דברי שלום (שער הפסוקים, שיר השירים, דף ס ע"א), ר' יעקב שאלתיאל ניניו בספר אמת ליעקב (קונטרס שפת אמת, אות מח, דף קח ע"ב), ור' ששון בכ"ר פרסיאדו בספר שמן ששון על שער הפסוקים (חלק ה, שיר השירים, דף קמ).

### מדברי מהרח"ו בעניין הכעס

בהקדמה לספר עץ חיים (ד"ה עוד הקדמה למהרח"ו זלה"ה, סור מרע, אות ג) כותב מהרח"ו – "יזהר מהכעס אפי' בשעה שמוכיח את בניו לא יכעוס כלל ועיקר".

ובספר שערי קדושה (חלק ג, שער ד) מזהיר מהרח"ו, וז"ל: וניזהר ממהכעס אפילו שיכוהו על לחייו, כי אין דבר מונע רוח הקודש יותר מהכעס, ומן ההקפדה בתכלית האחרון אפילו עם בני ביתו, עכ"ל.

ובספר שער הגלגולים (הקדמה לח) מעיד הוא ז"ל כי הורה לו רבו האריז"ל, וז"ל: ושאתנהג בכל הזמן הזה בענוה ושפלות גדול עד תכלית האחרון, ושאזהר ג"כ עד תכלית מן הכעס ומן ההקפדות, עכ"ל.

עוד בספר שער הגלגולים (הקדמה ה) מבאר מהרח"ו, וז"ל: הנה לפעמים יארע, כי אע"פ שיהיה באדם נפש אחת טהורה ועליונה, יבוא איזה פעם לידי כעס, ואז תצא ממנו, ותכנס במקומה נפש אחרת גרועה, או ג"כ יחלה האדם איזה חולי גדול, ואז תתחלף

נפשו בנפש אחרת, או יארע לו חולי הנופל והנכפה, ותתחלף נפשו ותלך באיש אחר, ותכנס בו נפש אחרת, עכ"ל, ומעין זה כתוב בספר הגלגולים (סוף פרק יב).

בספר הליקוטים (קהלת, פרק יא, דף עד ע"ג-ד) מפרשים, וז"ל: והסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך וכו' (קהלת יא, א). בענין הכעס היה מקפיד הרב זלה"ה, ואומר שהוא יותר מכל שאר העבירות והיה נותן טעם, כי הלא כל שאר העבירות אינם מחליפים הנשמה אלא הכעס לבד. והענין הוא כי כאשר יכעוס האדם מסתלק ממנו הנשמה הטהורה אשר בו, ותכנס בו נפש מן החיצונים, ולזה כל הכועס חכמתו ונבואתו מסתלקת ממנו, ואף אם יהיה חכם גדול וחסיד, ומי לנו גדול ממשה רע"ה במ"ש ז"ל על ויקצוף משה וכו', ואפי" שנתכעס על דבר מצוה, וז"ס פסוק (איוב יח, ד) טורף נפשו באפו, כי האדם טורף ועושה את נפשו טריפה, וממיתה בעת אפו וכעסו, והוא טורף אותה ומשליך אותה ממנו, ואעפ"י שעושה האדם תיקונין לנפשו ומצות רבות, הכל נאבדים לגמרי כי הולכת אותה הנפש ונכנסת אחרת במקומה, וצריך לחזור ולתקן כמתחילה, וכן בכל פעם ופעם שהוא כועס.

נמצא כי בעל הכעס אין לו תקנה, כי הוא תמיד ככלב שב על קיאו, ואם היתה מתעברת בו איזו נשמה קדושה לסייעו, גם היא מסתלקת. ועל זה נאמר (איוב יח, ד) טורף נפשו באפו, ולא יוכל להשיג שום השגה, כי הוא בונה וסותר כל מה שבונה. אך כל שאר העבירות אינם טורפים ועוקרים את הנפש, רק פוגמים אותה, ונשאר בה הפגימה, אך הכעס צריך תיקונים והכנות רבות, לחזור להביאה אחר שנטרפה. ואולי אין לו תקנה, כפי בחינת מציאות הכעס. לכן צריך להזהר אפילו בשום כעס, מלבד מצות. וכמעט הרב ז"ל היה מוכיח לתלמידיו על שהיה כועס עם אחיו כשהיה קורא עמו, ולא היה לומד כרצונו, והיה כועס עמו, ואפילו בזה היה מוכיחו, עכ"ל.

בספר שער רוח הקודש (דף ט ע"א) מאריך מהרח"ו בענין הכעס, וז"ל: גם מדת הכעס, מלבד מה שמונעת ההשגה לגמרי, וכמו שמצינו על פסוק ויקצף משה על אלעזר ועל איתמר (ויקרא י, טז), וארז"ל (פסחים, דף סו ע"ב) כל (הכועס) [אדם שכועס] אם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו וכו', האמנם יתר רעה יש לו מדבר הנז' כמו שנבאר. והנה מורי ז"ל היה מקפיד בענין הכעס, יותר מכל שאר העבירות, אפי" כשהוא כועס בשביל מצוה, וכענין משה כנו"ל, והיה נותן טעם לזה ואומר, כי הלא כל שאר העבירות אינם פוגמים אלא כל עבירה ועבירה פוגמת אבר אחד, אבל מדת הכעס פוגמת כל הנשמה כולה ומחליף אותה לגמרי. והענין הוא, כי כאשר יתכעס האדם, הנה הנשמה הקדושה מסתלקת ממנו לגמרי, ונכנסת במקומה נפש מצד הקלי', וז"ס מש"ה טורף נפשו באפו וגו' (איוב יח, ד), כי ממש טורף נפשו הקדושה, ועושה אותה טריפה וממיתה אותה בעת אפו וכעסו, וכמבואר בזוהר בפ' תצוה דף קפ"ב ע"ב וע"ש כמה מגזים ענין הכעס עד שאומר, כי מאן דמשתעי עם הכועס כאלו משתעי עם ע"ז עצמה, וע"ש. ואעפ"י שעושה האדם תיקונים לנפשו ותשובה מעולה על כל עונותיו ומצות רבות וגדולות, הכל נאבדים ממנו לגמרי, לפי שהרי אותה הנשמה הקדושה שעשתה כל המעשים הטובים נתחלפה

בטמאה והלכה לה, ונשארה שפחה טמאה במקומה וירשה את גבירתה, וצריך שיחזור פעם אחרת, לחזור ולתקן כל התקונים הראשונים שעשה בתחלה, וכן הוא בכל פעם ופעם שהוא כועס. נמצא כי בעל הכעס אין לו תקנה כלל, כי תמיד הוא ככלב שב על קיאו, וגם גורם היזק גדול אחר לעצמו, והוא כי הנה אם עשה איזו מצוה גדולה אשר בסבתה היתה איזו נשמה קדושה של איזה צדיק ראשון מתעבר בו בסוד העיבור לסייעו כנודע, ועתה ע"י הכעס מסתלקת גם היא, וזהו ג"כ ענין טורף נפשו באפו (איוב יח, ד), באופן כי מי שהוא בעל כעס, אי אפשר לו כל ימי היותו בעל מדה זו להשיג שום השגה, אפילו אם יהיה צדיק בכל שאר דרכיו, לפי שהוא בונה וסותר כל מה שבנה בכל עת שכועס. אמנם שאר העבירות אינם טורפים ועוקרים הנפש ממש, אמנם נשארת דבוקה בו אלא שהיא פגומה בבחי' אותה העבירה שעושה בלבד, וכאשר יתקן הפגם ההוא לבדו יתוקן לגמרי, אבל הכעס צריך תקונים רבים והכנות רבות לחזור להביא את נשמתו הנטרפת ממנו, וכולי האי ואולי כנז' בזוהר בפ' תצוה כנז"ל, כי לפעמים כפי בחי' ומציאות הכעס ההוא אין לו עוד תקנה כלל, ולא די זה אלא אפי' כשהייתי מלמד את אחי יצ"ו ולא היה יודע כפי רצוני, והייתי מתכעס עמו על הדבר הזה, וגם על הדבר הזה הזהירני והוכיחני מורי ז"ל במאד מאד, עכ"ל.

### בעניין תיקון הכעס

את תיקון הכעס מבאר מהרח"ו בספר שער רוח הקודש (תיקונים יג-טו, דף יג ע"ג – יד ע"א), ועיין עוד מ"ש בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יז, תיבת מגן אברהם), ולשון שניהם הבאנו לעיל בחלק מקורות, והוא מסודר בכללותו בסידור היר"א נהר שלום (ח"ד, עמ' 107 – 108) ובספר בניהו בן יהוידע (תיקוני הנפש, דף סג ע"א – סד ע"א).

נוהגים לכיין תיקון הכעס בתפלות שחרית מנחה וערבית. בתפלת שחרית בתיבת אברהם מכוונים תיקון הכעס – שילוב שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב ושם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א (סידור המודפס, ח"ב, דף פג ע"א; סידור היר"א נהר שלום, ח"א, עמ' 657). בתפלת מנחה בתיבות מחיה מתים מכוונים שילוב שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג ושם הוי"ה פשוט בניקוד אלהים (סידור המודפס, ח"ב, דף פד ע"א; סידור היר"א נהר שלום, ח"א, עמ' 660), ובתפלת ערבית בתיבות האל הקדוש מכוונים שילוב שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה ושם אדני (סידור המודפס, ח"ב, דף פט ע"ב; סידור היר"א נהר שלום, ח"א, עמ' 672).

ובספר פתח עינים החדש (חלק ה, עמ' רמז – רמח) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: תקון לכעס. הנה בשער רוה"ק יחוד י"ג וט"ו כתב, תיקון לכעס לכיין בשחרית ומנחה וערבית כל פעם לשם קנ"א בצורה אחרת, אך לא ביאר שם באיזה מקום לכיין אותם, וכוונות אלו לא סודרו בסידור כאן, אלא רק בכוונות פרטיות בניהו בן יהוידע ח"א דף ס"ד ע"א, וגם שם לא כתב איפה לכוונם כ"א בשמו"ע, חוץ מזה הובאו בשער רוה"ק שם עוד שלש כוונות, (א) ע"ב וקנ"א, (ב) ס"ג והוי"ה בניקוד אלקים, (ג) מ"ה ואדנות בשילוב. וכתוב שם, לכיין אחת באבות, אחת במחיה ואחת באתה קדוש, אך לגביהם כתב בסתמא

שחרית מנחה וערבית, ומשמע שצריך לכוין שלשתם בכל התפילות וכן סודר בבניהו הנ"ל, אך בפרע"ח שער העמידה סוף פרק י"ז כתב גם לגבי כוונות אלה, אחת בשחרית באבות, ואחת במנחה במחיה, ואחת בערבית באתה קדוש, וכן כתב שם בהגהת הצמח, ועפ"ז סודר בסידור כאן שחרית, ובמחיה למנחה וכו'. וכתבתי זה באריכות לישב הסתירה ממה ששאלו, מבניהו לסידור, כי בבניהו כתב שלשתם בתפלה אחת. והוא לפשטות שער רוה"ק, ובסידור חילק לשחרית מנחה וערבית והוא עפ"י הפרע"ח. ויש ט"ס בפרע"ח ושער רוה"ק שכתבו באבות הויה דיודין ואהיה דיודין, וצ"ל ואהיה דההין וכמ"ש בהגהת הצמח, וגם בצמה שם יש ט"ס שכתב במחיה ס"ג ואלקים וצ"ל ס"ג והויה בניקוד אלקים, עכ"ל.



## מחיה המתים

### הקדמה

בברכת מחיה המתים מוזכרת ה' פעמים תחית המתים כנגד ה' מיני בירורי ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דב"ן של פר' אצילות – בירורי ע"י וא"א, או"א, ישסו"ת, זו"ן, יעקב ורחל. ה' הזכרות הנ"ל הן עוד כנגד ה' מיני בירורי ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דזו"ן לצורך המוחין דז"א והמוחין דאח' ופנים דיעקב ורחל, ועוד כנגד בירורי ניצוצות שעתידין להתברר לצורך הנשיקין והזווג שלהם.

ועתה חיו כל הניצוצות הנ"ל ע"י ברור, וכנגד ה' בירורים אלה ותחיות אלו, אנו מודים להש"י ומזכירים כחו הגדול ית' שהוא מחיה המתים בה' מיני תחיות, ולכן אומרים לו ה' פעמים מחיה המתים.

גם באים כעת לכוין החיבוק השני שמחבק ז"א לנוק' – חיבוק השמאל, בסוד שמאלו תחת לראשי (שה"ש ב, ו).

עוד מכוונים כאן המשכת הקו השמאל של המוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה לספי' בינה דז"א, לאחר שבברכה מגן אברהם המשכנו הקו הימין של אותה בחי' מוחין לספי' חכמה שבו (והקו האמצעי נמשיך בברכה הבאה – האל הקדוש, ואח"כ יתפשטו אותם מוחין מחב"ד דז"א לגופו וממנו לנוק' ע"י הנשיקין בברכות האמצעיות).

עוד מכוונים בברכת מחיה המתים מספר רמזים כפי שיבואר בהמשך, ומהם כי תיבת את"ה רומזת לה' גבורות אשר בחוטמא דז"א, שם אגל"א שהוא ר"ת של א'תה ג'בור ל'עולם ה', שם כוז"ו שהוא חילוף שם הוי"ה, שם אכדט"ם שהוא חילוף שם אלהים, ועוד.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי תפילין, דרוש ה, דף י ע"ב)

טעם לסדר הנחת תפילין, כבר ידעת שהתפילין ה"ס אור מקיף, והנה צרך לאושט' שמאלא כנוז' בזוהר, והכוונה הוא להורות כי ז"א מניח שמאלו תחת ראשה, וימינו תחבקנה בסוד יד ימין הכורך את הרצועה סביב הזרוע השמאל. וסוד הדבר הוא לפי שהנקב' עדיין היא למטה ואין קומתה כשיעור קומתו עדיין, אבל ראשה הוא במקום החזה דז"א. ונמצא כי ראשה נתון בין זרועותיו, ונמצא שהחיבוק הזה אינו חיבוק גמור

אלא חיבוק בראשה בלבד, וז"ס ב' פסוקים הנז' בשיר השירים, הא' שמאלו תחת ראשי (שה"ש ח, ג) והב' שמאלו תחת לראשי (שם ב, ו), וכנגד החיבוק הנז' שהוא בראשה בלבד אמר שמאלו תחת ראשי, כי ראשה נתון שם בשמאלו, וכנגד חיבוק האמיתי הנעשה בברכת אתה גבור שאז החיבוק הוא בגופא ממש לפי שכבר הגדילה. ונמצא כי שמאלו הוא נתון עתה בגופה שהוא במקום שהיה בתחי' מקום ראשה, ועתה הוא מקום גופה ממש, וזהו תחת לראשי בלמ"ד שהוא מחבקה ונותן זרועו תחת המקום שהיה בתחילה ראשי, אבל עתה הוא גופי משא"כ בתחילה שזרועו היה נתון תחת ראשה ממש, וראש' שוכב על זרועו. אבל עתה גופה שוכב על זרועו, וזרועו נתון למטה ומחבק גופה מלמטה, וימינו למעלה וגופה נתון בין שני הזרועות, זה למעלה וזה למטה. וכבר ביארנו כי בהיותה כן שראשה אצל החזה שלו, נמצא שהד' פ' של תפילין שלה ה"ס תנה"י דז"א, כמבואר אצלינו בתיקונים ד"ל ע"ב בענין קרית ארבע ד' שמהן דיליה וע"ש.

(דרושי העמידה, דרוש ה, דף לה ע"ג – לו ע"א)

כוונת אתה גבור כבר נתבאר, שיכוין לשם אכדט"ם בהויה דברוך אתה יהוה מחיה המתים. והענין הוא כי שם הנז' הוא תמורת אלהים כנודע, והוא בגי' ע"ד – ע' וד' הגדולות דשמע ואחד, ושם הנז' יוצא מפסוק (שה"ש א, ב) כי טובים דודיך מיין, בר"ת וחסר ממנו אות א', וכן שם ס"ג ועשרה אותיותי' בגי' ע"ג, וחסר א' ולקחו משם אהיה ע"כ.

אתה גבור. כבר נת"ל כי בברכת אבות נתקנה המלכות ונבנית ועלתה עד מקומה, וכל זה ע"י החסד המעל' אותה בסוד (ישע"י טז, ה) והוכן בחסד כסא כנ"ל. ועתה הוא בסוד הגבור', בסוד שמאלו תחת לראשי (שה"ש ב, ו). והענין הוא כי הנה רחל עתה היא עומדת בצד שמאלו דז"א, שהוא בהוד שבו, ונמצא כי ראשה הוא כנגד זרוע שמאלי דז"א, והוא נותן יד שמאלו תחת ראשה, ויעקב בצד ימינו כנ"ל.

גם תכוין כי ר"ת אתה גבור לעולם אדני הוא אגל"א, גם הוא בגי' בוכ"ו עם הכולל, והוא חילוף שם אהיה כנ"ל. והענין יובן עם מש"ל בענין מלך עוזר ומושיע ומגן, כי האור היוצא מן הנה"י דאימא אשר בתוך ז"א להאיר ולתקן את המל', הוא שם בוכ"ו חילוף שם אהיה, ושם נתבאר כי ע"י שם זה שהוא בגי' ד"ל נגדלת המל' שיעור קומתה, בסוד (שמות כו, ה) אורך היריעה הא' ל' באמה ורוחב ד' באמה, כי שם בוכ"ו הוא ארבע אותיות רוחב היריעה ובחשבוננו הנק' ארכו הוא ד"ל, וזהו אורך ורוחב קומת המל' הנק' יריעה, וע"י הארת שם בוכ"ו הנז' שהוא בגי' ד"ל, יש אל המל' עתה שם הקדוש הזה הנק' שם הגבו' שהוא אגל"א. וגם הוא בגי' ד"ל, ונרמז בר"ת את"ה גבור"ר לעול"ם אדני, גם נק' עתה שם אדני במילואו, אשר יש בו ד"ל אותיות כזה, אלף למד פה דלת למד תיו נון ואו נון יוד ואו דלת. וז"ש אתה גבור לעולם אדני, כי המלכו' הנק' אדני נגדלת עתה בשיעור קומתה שהם ד"ל אותיות השם הזה במילואו, שה"ס שיעור קומתו של השם הזה. ונמצא

כי מכח הארת בוכ"ו שהוא בגי' ד"ל, נגדלה המלכו' ונעשית שם אדני בד"ל אותיות מילואו, וגם נק' שם אגל"א העולה בגי' ד"ל.

גם תכוין כי ר"ת אתה גבור לעולם אדני, הוא בגי' י"ה במילואו ביודין – יו"ד ה"י.

ותכוין במלת אתה למ"ש באד"ר על פסוק (תהלים קמה, ד) וגבורותיך יגידו, כי אלף וארבע מאות וה' גבוראן מתפשטן בחוטמא דז"א, ושם ביארנו כי הם מתפשטים ונשרשים בה' גבורות הנק' מנצפ"ך, לפי שהנה הם ה' גבורות וכל אחד כלולה מכולם, נמצא שהם ה' פעמים מנצפ"ך אשר עולה בגי' פ"ר, וה"פ פ"ר הם בגי' אלף וד' מאות, ועם ה' גבורות שרשים של כולם הם אלף ות' וה' גבוראן, וז"ס אתה גבור, כי הגבור' מתפשטות למנין אתה שהם אלף ות' וה'. והענין הוא כי הנה כל הגבורות ניתנות אל המל', והנה הם ה' גבורות מנצפ"ך שהם שורש לכל הגבורות שבעולם המתפשטות מהן לאין קץ לאלפים ורבבות, האמנם בכללותם הם אלף ות' וה' לסיבה הנז'.

גם תכוין בברכה זו, כי הנה נז' בברכה זו ענין תחיית המתים ה"פ, והענין הוא בשני בחינות, הא' היא כמ"ש במ"א כי כל העולם הוא מבחי' הבירורין של ז' מלכי אדום שמתו ואח"כ אתבסמו, וכל פרצופי זו"ן נתקנו ועמדו ע"י מה שמתלקטים ומעלים מן בירור אלו השבעה מלכים, ובכל יום ויום ובכל תפלה ותפלה מתבררים ניצוצות חדשים משונות זמ"ז, כמבואר באורך בדרוש התפילין. ונודע כי ה' פרצופין יש בעולם האצילות שהם א"א ואו"א וזו"ן, וכנגדם יש ה' בחי' של אחוריים שנפלו בקליפה, ומהן אנו מבררין כל הבירורין, וכנגדם הוזכרו ה"פ תחיית המתים בברכה הזו, האמנם עיקרם בפ"י אינם אלא ד"פ, והוא כי נודע שאו"א הם תדיר בחיבורא חדא, ונמצאו ד' בחי' לבד א"א א', ואו"א ב', וז"א ג', ונוקבא ד'.

והבחי' הב', היא כי הנה בברכת אבות הוצרכו זו"ן ללקט בירורים ה"פ, ונמצא כי ה' מיני ברורים היו: בירור א' לתת מוחין לז"א; בירור שני ליעקב, והוא כי הנה בעת כניסת נה"י דאימא בז"א יצא יעקב מן היסוד דאבא; בירור ג' ג"כ ליעקב, והוא כי כאשר נסתלקו המוחין מז"א ונכנסו ברחל, נסתלקו בחי' יעקב ונכנסו ברחל, וכשחזרה רחל פב"פ וחזרו נה"י דאימ' ונכנסו בז"א כבראשונה, חזר ויצא יעקב למקומו באורות יותר גדולים מבראשונה לפי שעתה הם מבחי' פב"פ; בירור הד' לרחל, והוא מה שביררה ולקחה כדי להבנות ולהתקן בהיותה אחור באחור; בירור ה' ג"כ לרחל, והוא מה שביררה ולקחה להתקן בבחי' פנים. והרי הם ה' מיני בירורים שנתבררו משבעה מלכים שמתו, ועתה בהתלקטות הניצוצות ההם, חזרו וחיו אלו הניצוצו' שנתלקטו ונתבררו, ולכן אנו מזכירין כחו הגדול ית' שהוא מחיה המתים בה' מיני תחיות אלו.

גם תכוין כי כמו שאלו הה' בירורים נתבררו לשעבר לצורך תיקון ז"א ותיקון יעקב ורחל להביאם פב"פ, הנה ג"כ אנו צריכים לברר עוד מחדש ה' מיני בירורין אחרים לצורך נשיקין ולצורך הזווג שלהם, ונמצא כי ה' מיני בירורים היו בתחילה.

ועוד אנו צריכין אל הה' מיני בירורים אחרים לצורך נשיקין ולצורך זווג, וכנגדם הוזכרו ה"פ תחיית המתים בברכה זו.

ובאומרך מוריד הטל, יכוין אל שם יה"ו במילוי אלפין העולה בגי' ט"ל, ויכוין להוריד ג' אותיות אלו במילויים אל ה' אחרונה, וזהו הט"ל – ה' ט"ל. גם יכוין אל שם כוז"ו תמורת שם ההויה באלפא ביתא, שגם הוא בגי' ט"ל. גם יכוין אל שם ההויה בד' מיני מילוייהם שהם עסמ"ב, ובהם ט"ל אותיות. גם יכוין בד' מילויים אלו באופן אחר, והוא כי ר"ת מוריד הטל מ"ה, והוא הויה דאלפין.

ובמחי' מתים ברחמים רבים, יכוין כי מחיה גי' ס"ג, ובמכלכל חיים בחסד יכוין אל הויה דע"ב שהוא בגי' חסד, ובברכת אתה קדוש יכוין להויה דב"ן כמ"ש במקומו. ובאומרך סומך נופלים, יכוין אל שם אכדט"ם הנז' בזהר פ' פקודי, ושם נאמר שצריך לכוין בברכת אתה גבור אל שם הזה, והנה זה מקומו בסומך נופלים. והענין הוא כי שם אכדט"ם הוא תמורת אלהים באלפא ביתא באותיות שלפניו כנודע בכונת העומר, וכבר ביארנו בענין כוונת ד' כוסות דליל פסח, כי השם הזה דאכדט"ם הוא הקטנות הב' דז"א, והוא בסוד חג"ת דתבו' הנכנסין בסוד מוחין בז"א וע"ש. והנה ע"י שם זה סומכת התבונה את הנופלים, שהם זו"ן שנפלו בתוך הקליפות בעונות ישראל, ונתמעטו שם כנ"ל.

גם תכוין בברכת אתה גבור כוונה א' קטנה, כי כבר ביארנו שיכוין לשם אכדט"ם, ויכוין אותה ג"כ בהויה דבא"י מחיה המתים, והוא בגי' ע"ד, והם ע"ד גדולים מתיבת שמע ומן תיבת ועד, ויוצא מפסוק (שה"ש א, ב) כ"י טוב"ם דודי"ך מיי"ן, בר"ת וחסר ממנו אות א', וכן שם ס"ג ועשר אותיותיו בגי' ע"ג, וגם הוא חסר ממנו אות א' ולוקחו משם אהיה.

(דרושי ויעבור, דרוש ז, דף מו ע"ב-ג)

וזהו מה ששמעתי נוסף, הנה באתה גבור ואתה קדוש נעשה החיבוק בסוד החכמה, כי הגבור' לעולם היא מתלבשת בענין מוחא דא"א כנודע, ובחיבוק הזה היו ג"פ ע"ב שהוא ע"ב דהויה דיודין מן הימין, והויה דס"ג עם עשרה אותיותיו מן השמאל', והויה דמ"ה עם כ"ו שלה באמצע, ואז אפי' הע"ב הימני היה גבור' לפי שג"פ ע"ב הם רי"ו בגי' גבורה.

### פרי עין חיים

(שער העמידה, פרק יח, דף נו ע"ב – ג)

אתה גבור. הנה בברכת אבות נתקן בנין המלכות ועלתה עד מקומה, וכל זה הוא ע"י חסד המעלה אותה, בסוד והוכן בחסד כסאו (ישעי' טז, ה). אמנם עתה היא נתונה בשמאל, בסוד שמאלו תחת לראשי (שה"ש ב, ו; ת, ג), כי הלא המלכות בקו שמאל עומדת, ויעקב בקו ימין כנודע.

והנה כבר הודעתוך במלת מלך עוזר ומושיע ומגן, כי תכוין באותיות בוכ"ו, והוא סוד כניסת נה"י דתבונה תוך ז"א, והבינה נקרא אהיה והאור היוצא ממנה ומתחלף במלכות הוא שם בוכ"ו חילוף שם אהיה. ואמנם ע"י שם זה של בוכ"ו המאיר במלכות, היא מתגדלת כשיעור קומתה, וז"ס (שמות כו, ח) אורך היריעה האחת שלשים באמה ורחבה ארבע באמה, כי שם זה ד' אותיות רחבו, ובחשבונו הנקרא ארכו הוא ל"ד, וזהו אורך היריעה, קומת המלכות הנקרא יריעה, ואז יש לה למלכות שם קדוש א', והוא שם הגבורה והוא שם אגל"א, והוא ר"ת א'תה ג'בור ל'עולם א'דני, והוא גימטריא בוכ"ו עם הכולל. גם תכוין כי שם זה של אדני באל"ף דל"ת, ר"ל לעולם אדני. ותכוין ג"כ כי שם המלכות הנקראת אדני, הוא נגדל שיעור קומתה והוא ד"ל אותיות כמבואר אצלינו בסוד (במדבר יד, יז) ועתה יגדל נא כח אדני, כי המילוי דמילוי הם ד"ל אתוון, מכח הארת שם בוכ"ו שהוא גי' ד"ל.

גם תכוין כי הלא כל הגבורות הם ניתנין במלכות, והם ה"ג מנצפ"ך, והם שורש לכל הגבורות, כי כמה וכמה גבורות לאין קץ מתפשטים מהם. אמנם כללות הגבורות נתבאר באד"ר על פסוק (תהלים קמה, ד) וגבורותיך יגידו, שהם אל"ף וד' מאות וה' גבורות. ושם בארנו כי כולם הם נשרשים במנצפ"ך, כי ה"ג הם וכל אחד מהם כלולים מכל ה'. נמצא כי ה' פעמים מנצפ"ך הם גימטריא אלף ות"ה גבורות, שהם מנין אתה, כי אות א' הוא אלף, ות"ה, הוא אתה. וזה תכוין במלת אתה שהם גבורה כמנין אתה, וזהו אתה גבור.

גם תכוין ענין אחר, והוא כי הלא בארנו כי כל העולם כולו הם סוד הבירורים של הז' מלכים שמתו, וכל פרצוף זו"ן ניתקן ונגמר ע"י מה שמלקטין ומעלין מן בירור אלו ז' מלכים, ובכל יום ויום ובכל תפלה ותפלה הם נלקטין ניצוצין חדשים, ואין להאריך בזה כי הוא סוד עמוק.

והנה בברכת אבות הוצרכו לברר ולתקן זו"ן ה' פעמים, וה' מיני בירורים היו – בירור א' לז"א לתת לו מוחין, וב' בירורים לרחל, וב' בירורים ליעקב. והוא כי רחל יש לה שינוי, כי תחלה היא היתה נקודה באחור, ואז לקחה בירור א' כדי להתתקן בבחי' אב"א, ואח"כ ביררה בירור ב', כדי להתתקן בבחי' פב"פ, הרי ב' מיני בירורים לרחל. ועד"ז ב' מיני בירורים ליעקב, כי תחלה בכניסת נה"י דאמא בזעיר אנפין הוציאה את יעקב, ואחר כך נתנה לרחל במלך עוזר כנ"ל, ואז נסתלקה בחי' יעקב ונכנס ברחל, ואח"כ כשחוזרת רחל פב"פ, וחזרו נה"י דאמא במקומם בזעיר אנפין, אז חוזר יעקב למקומו באורות אחרים גדולים של בחי' פנים. הרי ה' מיני בירורים שנתבררו בברכת אבות, ואז הם כנגד ה"פ שנזכר באתה גבור מחיה מתים, כי הם ניצוצין ז' מלכים שמתו, ועתה חיו על ידי בירור. וכנגד ה' בירורים אלו ותחיית אלו, אנו מודים להש"י ואומרים לו ה"פ מחיה המתים.

גם תכוין כי גם אלו הם להבא, פי' כי כמו שעד עתה נתבררו ה' בירורים אלו לצורך שעבר לתקן זו"ן ויעקב להביאם פב"פ, הנה עדיין הם צריכין בירור מחדש לצורך נשיקין

וזיווג. וכנגדם אנו אומרים ה' פעמים מחיה המתים דרך תפלה, כי גם צריכים להיות ה' מיני בירורים אחרים כמו הראשונים.

ואמנם גם בארנו שורש דרוש הזה במ"א, כי ה' פרצופים באצילות – א"א אבא ואמא זו"ן, וכנגדן יש ה' באחוריים שנפלו בקליפות, ומהם אנו מבררים הכל, וכנגדם אנחנו אומרים ה"פ מחיה מתים.

וגם תכוין ר"ת א'תה ג'בור ל'עולם א'דני, גי' יוד הי'.

מוריד הטל. כשאומר מוריד הטל, תכוין אל שם יו"ד ה"א וא"ו שחשבנו טל שמורידין אל ה' תתאה. גם יכוין אל כוז"ו שעולה טל, שהוא תמורת הוי"ה. גם יכוין אל ד' שמות במילואם, וכולם הם בסוד שם בן ד' בד' מלואים, שהם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. ומלוי ההין דב"ן – יוד הה וו הה, הם ט' אותיות לבד. והנה כל אותיות אלו עולין טל אותיות, וזהו בדרך כלל. עוד יכוין בדרך פרט בר"ת של מוריד הטל, יכוין אל שם מ"ה, ובתיבות מחיה מתים אל שם ס"ג גי' מחיה. ובתיבות מכלכל חיים בחסד, יכוין אל מלוי יודין שהוא עולה ע"ב כמנין חסד. ובמלת אתה קדוש, בתיבות בכל יכוין ג"כ שעולה בן כמנין בכל. הנה הוא לך כל הד' שמות הרמוזים בטל.

והנה כל זה בימות הקיץ שאומרים מוריד הטל, אבל בחורף צריך כוונה אחרת, והוא מוריד הגשם, לקמן כוונתו בברכת ברכנו. סומך נופלים, יכוין למ"ש בזוהר פרשת פקודי, כי צריך לכוין בברכת אתה גבור לשם אכדט"ם, וכבר נתבאר אצלינו שם זה כי הוא חילוף אלהים, והם קטנות שני של חג"ת דתבונה וע"ש. וזה תכוין באמריך סומך נופלים, כי עי"ז סומכת הבינה את הנופלים שהם זו"ן, שנפלו תוך הקליפות בעון ישראל. מי כמוך בעל גבורות, הנה בינה דינין מתעריץ מינה, ובזוהר אמרו שהיא נקראת גבורות שמונים שנה, וזהו מי כמוך בעל גבורות, בינה דמינה מתעריץ.

הגהה. כתב מהו"ר ישראל סרוק, כשאומרים בחסד, יכוין בו גימטריא ע"ב. מחיה, גי' ס"ג. וכשאומרים מחיה המתים, יכוין בר"ת מ"ה, וס"ת מ"ה, הרי ב"פ מ"ה, וז"ס אם יתמהמה חכה לו (חבקוק ב, ג).

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ב)

אתה גבור. יכוין בגבורה, ובברכה זו מ"ה תיבין, נגד שם מ"ה, ובר"ת א'תה ג'בור ל'עולם א'דני, ר"ת שם של אגל"א, והוא שם גדול ואמיץ, ובו היה יהודה מתגבר על אויביו, וכאן הוא היכל זכות שדנין בו לבני אדם לחולי ולרפואה לחיים ולמות, גבורה דאצילות.

עולת תמיד

(ענין התפלה, דף מב ע"ב)

חמשה בירורים הם, הראשון אל הז"א עצמו, וזה בהיותה היא עמו אחור באחור אלא שגם האיר ברחל וביעקב העומדים אחור באחור וישראל ביניהם. ואח"כ היו שני מיני בירורין לרחל, אחד בהיותה באחור ואחד בהיותה בפנים. וכן עד"ז שני בירורין ביעקב, אחד פעם ראשונה בהיותה רחל באחור, ואחד בהיותה בפנים ושניהם ע"י זעיר. אמנם שני בירורי רחל קבלתם ע"י ז"א, וגם על ידה לבדה בין באחור בין בפנים כנז"ל, וכבר ע"י זה נתקנו מוחין של כולם.

ואח"כ צריכים ה' בירורין אחרים לצורך נשיקין ולצורך זווג, והוא לצורך י"ב אמצעיות של העמידה הנקראים נשיקין.

(ענין התפילה, דף מד ע"ב)

בעמידה לא נתפשטו החסדים בגופא דז"א, כשחזרו ליכנס בכריעה שנית דמגן אברהם תוך ז"א רק בחסד, ואח"כ באתה גבור נתפשטו בגבורה, ובאתה קדוש בת"ת המכוסה, והרי זה חיבוך. אח"כ באתה חונן דעת אז נגלה הדעת בגילוי ואז נתקנה הנקבה כולה עד סוף העמידה, כי בברכת אבות נתפשטו לגמרי, אך במלך עוזר הוסרו וניתנו לנוקבא, וכבא"י מגן אברהם חזרו ליכנס בז"א והתחילו להתפשט בזרוע ימין, ובאתה גבור בזרוע שמאל ע"ד הנזכר, ונלע"ד כי זהו אמיתות הדבר ונתבאר זה במקום אחר.

עץ חיים

(שער יז, פרק ד, ח"א, דף פה ע"ב-ג)

והנה הז"ת הם ז' הויות שהם כ"ח אותיות כנ"ל, והמוחין הם ו' אורות שהם ג' מוחין דידה ומקבלין הארה מג' מוחין דיליה דרך המצח כנ"ל, והנה ו' וכ"ח הם ד"ל שהם במל' כנודע. גם בחי' אחרת שכל קומתה עם המוחין דילה, הם כח"ב חג"ת, הרי ו"ס וכ"ח כמנין ד"ל, וכ"ז בחי' מילוי אדנ"י, כי מילוי המילוי הוא ד"ל אותיות, והוא ג"כ חילוף שם אהי"ה בוכ"ו שבמלכות כנודע ועולה ד"ל, והוא ג"כ שם אגל"א שבמל', כי ג' שמות אלו מורים על המל' בהיותם פכ"פ עם ז"א, כמבואר בברכת אבות ובאתה גבור.

(שער לד, פרק ב, כלל י, ח"ב, דף מו ע"ד)

אדנ"י, מילוי המילוי ד"ל אותיות, ואם תמלא התי"ו ביו"ד יהיה ל"ה אותיות, והי' היתירה היא מעולה מאד משאר אותיות, והוא סוד מוחין עילאין שבה בשבתות ויו"ט ור"ח לבד, אך בחול היא חסרת י' שהוא המוחין, לכן הוא גימטריא ד"ל, כי אז היא עניה ודלה, אך ע"י י' היא ל"ה אותיות שהם גימטריא יו"ד ה"י, ב' מוחין דילה כנודע, כי נשים דעתם קלה ואין בה רק ב' מוחין.

## שער מאמרי רשב"י

(פירוש האדרא רבא קדישא, דף מה ע"ג)

שם בדקל"ז ע"ב וז"ל, ותאנא חמש גבוראן אינון בהאי ז"א, ואסתלקו לאלף וארבע מאה גבוראן כו'. כבר הודעתך בכמה מקומות ענין החמשה חסדים והחמש גבורות, מה ענינם ואיך כל הגבורות נכללות באלו החמשה גבורות שהם שרש לכולן, והנה הם סוד חמשה אותיות מנצפ"ך שהם בגמטריא פ"ר. גם כי כל גבורה מהם כוללת כל החמשה, וא"כ בהיות כל גבורה מהם במספר פ"ר יהיו כולן בגמטריא אלף וארבע מאות גבורות, וזמ"ש ותאנא חמש גבור' אינון ואסתלקו לאלף וארבע מאה גבוראן.

ואומר ומתפשטן בחוטמוי בפומא כו', הענין הוא במה שנודע מספר יצירה, כי כל אבר ואבר נוצר על ידי או' א' מאלפא ביתא, ונמצא כי חמשה אותיות מנצפ"ך מתחלקות בה' מקומות האלו. כיצד, מ"ם סתומה דמנצפ"ך היא בחוטם, כי צורת כל נקב משני נקבי החוטם הוא עגול כצורת ס' סתומה. ואות נ' פשוטה בדרועין, כי ציור הזרוע הוא ארוך כדמיון הן' פשוטה. ואות צ' היא באצבעות, ואות פ' בפה, ואות ק' בכפות הידים.

## שער מאמרי רז"ל

(מסכת סנהדרין, דף ה ע"ד)

ועתה צריך אני לבאר ג' פעמים ט"ל שיהיה בזו"ן ואלו הם. הא' הוא שם יה"ו במלוי אלפיי"ן בגי' ט"ל. הב' הוא ט"ל אותיות שיש בד' הוי"ת ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. הג' הוא ט"ל אותיות שיש בשם אהי"ה דהיי"ן בפשוטו ובמלואו ובמלוי מלוי. אבל אני מסופק איך שמעתי מי הם של הזכר ומי הם של הנקבה, ואפשר לומר כי השני הראשונים הם זכרים לפי שהם הוי"ת, והט"ל של אהי"ה הוא של הנקבה, אבל הנלע"ד יותר הוא כי הט"ל של הד' הוי"ת הוא בנקבות, לפי שכלם הם נכללים בהוי"ה אחרונה שהיא ב"ן שהיא בנוקבא כמבר' אצלינו במלת ש"ם של שמ"ע, אבל הב' של יה"ו ושל אהי"ה הם זכרים, כי חשבונם שוה בגי' כ"א כ"א, ועוד כי שניהם באי' והם בחי' המוחין דאי' שנכנס בז"א. וכן נלע"ד ששמעתי סעד לזה בתיבת מטלטלה גבר (עפ"י ישעי' כב, יז: הנה ה' מטלטלך טלטלה גבר וגו'), כי יש בו אותיות ט"ל ט"ל ה', כי ב' טלים הם הא' הוא טל ממש הנודע שהוא של ג' אותיות הראשונות של ההוי"ה שהם יה"ו, והב' הוא ט"ל של ה' האחרונה של ההוי"ה, והוא ט"ל אותיות של אהי"ה דהיי"ן כנודע, כי ד' אותיות של אהי"ה פשוט הוא כולל ד' שמות אהי"ה ממולאים, הב' ביודי"ן וא' באלפיי"ן והא' בהיהי"ן, והנה אותו של ההי"ן היא באות ה' אחרונה של אהי"ה הפשוט כדוגמת הוי"ה דב"ן שהיא בה' אחרונה של הוי"ה, וזו היא הנק' ט"ל ה"א תתאה, גם יהיה פירושו של ט"ל ה', ר"ל ע"ל של מלוי ההי"ן.



שער רוח הקודש

(דף יא ע"ג-ד)

והנה נלמוד מזה כי שיעור קומת המלכות כאשר היא בשוה עם ז"א פנים בפנים ממש, הוא כ"ח בז' תחתונות, וששה בענין המוחין שלה כנו' (דע"ה. לפ"ז בכ"ח ימים הא' דימי תעניותיו יכוין ב' כוונות לתקן ז' הויות, ונתקן כ"ח חלקים מן מילוי דס"ג, ואחר הכ"ח תעניו' ישלים תשלום לז' ימים, והיינו ט' ימים שהם ט' חלקים הנשארים, מילוי דמילוי הא' אחרונה דס"ג) והם בגי' ד"ל. וזה סוד פסוק (שמות כו, ח; לו, טו) אורך היריעה האחת שלשים באמה ורוחב ארבע באמה, והבן זה. והוא רומז אל שלשה שמות, שכולם הם מורים ענין בחי' המלכות בהיותה פנים בפנים עם ז"א, וכל אחד מהם הוא בגי' ד"ל, והם שם בוכו ושם אגל"א ושם אדנ"י במלוי המלוי שהם ל"ד אותיות, ושלשה שמות אלו ביארנום במקומם בברכת אבות במלות מלך עוזר ומושיע ומגן, אשר שם הוא בחי' חזרתה פנים בפנים. ושם נרמז שם בוכ"ו [ע"ה], ובתיבות אתה גבור לעולם אדני נרמז שם אגל"א בר"ת, וגם שם אדנ"י ההוא תמלאהו במלוי (א"ש ע"ה), והרי שלשתם נרמזו שם.

נהר שלום

(דף מו ע"ב, הגהות ספר הכוונות ממהרש"ש ז"ל)

דרוש ה משער העמידה, בברכת אתה גיבור וע"ש. נ"ב ודע כי כשחזרו המוחין להתפשט בז"א במגן אברהם, לא נתפשטו ה"ח החסדים רק בחסד דז"א הראשון שהוא החכמה, ואח"ך מברכת אתה גיבור בגבורה ובאתה קדוש בת"ת, והרי זה חיבוק, ונלע"ד חיים כי זהו אמיתות הדבר ע"ת דרוש ו' משער הנזכר.

סידורים

- סידור תפלה להרש"ש – "המודפס" חלק ב, דף פג ע"ב – פד ע"א.
- סידור היר"א כתב יד "נהר שלום" חלק א, עמ' 658 – 660.
- סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש" חלק א, עמ' 385 – 387.

מפרשים

- באתי לגני באור על הסיפור ושער הכוונות, עמ' קכח – קלא.
- ברכת אליהו הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".
- מעיל אליהו ביאור על שער הכוונות, בנד"מ עמ' שנו – שסב.
- סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לה – לו.
- פתח עינים דף מא ט"ב-ג.
- פתח עינים החדש חלק ה, עמ' רמח – רנ.

הלכות תפלת שמונה עשרה, עמ' ו – ז.	שם טוב
על שער הכוונות, דרושי עמידה, דרוש ה, אותיות חי – לד, דף מו ע"ג-ד.	שמן ששון
חלק א, סימן קמא, דף לא ע"א.	שערי רחמים
חלק ג – שערי דרך חיים, שו"ת מלוקטים על שער הכוונות – עניין העמידה, סימן קלד, דף ס ע"ד – סא ע"א.	

## ביאור סדר הכוונות

### התפשטות הגבורות דז"א

הכוונה הראשונה שמכוונים בתיבת הראשונה אתה של נוסח הברכה היא מ"ש באדרא רבה (דף קלז ע"ב) על פסוק (תהלים קמה, ד) וגבורותיך יגידו (כך כותב מהרצ"ו בשער הכוונות, ובאדרא רבה שאצלנו מוזכר פסוק אחר), כי אלף וארבע מאות וה' גבורות מתפשטות בחוטמא דז"א. העניין הוא שהן ה' גבורות בסוד ה' אותיות מנצפ"ך העולות בגי' פ"ר, והן שרש לכולן כי מהן מתפשטות הגבורות שבעולם לאין קץ לאלפים ורבבות, ובהיות כל גבורה מהן כלולה מכולן, הרי יהיו עולות יחד כמנין את"ה שהוא אלף ות' מאות וה' (ה' פעמים פ"ר יחד עם מספר שרשן), וזה פי' מ"ש באדרא רבה (שם) "ותאנא חמש גבוראן אינון בהאי זעיר אנפין ואסתלקו לאלף וארבע מאה גבוראן ומתפשטן בחוטמוי, בפומא, בדרועוי, בדין, באצבעין, ובגין כך כתיב (תהלים קו, ב) מי ימלל גבורות ה'" (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה; שער מאמרי רשב"י, דף מה ע"ג; ועיין עוד מ"ש שם, דף לה רע"ד; ועל סדר חלוקת ה' אותיות מנצפ"ך באברים, עיין: שער מאמרי רשב"י, שם; שער הפסוקים, פר' בלק).

עתה יש לכוין

**ה"ג**, ה' גבורות שרשיות, שעליהן מרמזות ה' אותיות סופיות

**מנצפ"ך**, שרשן לכל הגבורות כנ"ל, ומספר אותיות מנצפ"ך עולה כמנין פ"ר,

**אשר בחוטמא דז"א** [סידור היר"א: **המתפשטים בחוטמא דז"א**], ומאותן ה' גבורות מנצפ"ך נשרשות ומתפשטות כל הגבורות אשר בז"א, באשר עיקרן ושרשן מהדעת שבמצחא דז"א, ולכן כאשר יורדות הגבורות מהמצח דז"א פוגעות תחילה בחוטמו ואח"כ יורדות אל הפה וכו' כמ"ש באדרא רבה הנ"ל, וא"כ מ"ש כאן בחוטמא דז"א נראה שתפש לשון האדרא רבה ואין זה נוגע לכוונה (באתי לגני, ח"א, עמ' צו, עפ"י פי' יין הרקח, על אדרא רבה דף קלז ע"ב, אות לג, עמ' קנח בנד"מ, בשם פי' יפה שעה על אדרא רבה, שם, עמ' רמב; וכן משמע מדברי מהרצ"ו המובאים בס' תפארת אדם, עמ' קלג), ובא לפרט מספרן של ה' גבורות שבחוטמו דז"א,

[סידור היר"א: **עם שורשי כל הגבורות, ולכן הם כ"א**, כל אחת מה' גבורות הנ"ל,

**כלולה מה'**, כלולה מה' אותיות מנצפ"ך שמספרן פ"ר,

**[והם ה' פעמים מנצפ"ך שהם ה' פעמים פ"ר (סידור היר"א)],** לכן מספר הה' גבורות בכללות הוא ה' פעמים פ"ר עם עוד מספר ה' גבורות שרשיות עצמן, **והם גי את"ה,** ומפרט **שהם אלף וד' מאות וחמישה.**

ומצויר ה' פעמים ה' אותיות מנצפ"ך ליד תיבת אתה.

ועוד נזכיר כאן מה שמבאר מהרח"ו בספר שער הכוונות (ענין השלחן, דף עב רע"ד) בעניין סדר מיתוקן של ה' גבורות ע"י עלייתן דרך החוטם, וז"ל: דע כי ענין הריח הוא בחי' הגבורות המתפשטות למטה שחוזרות להתמתק בשרשם בסוד הריח, כי הנה מקום ה' גבורות הוא בה' מקומות כנו' באדרת נשא, והם חוטמא פומא דרועין ידין אצבען, וחוטמא הוא העליון שבכולם, וכשהגבורות מתקבצות ועולות ונכנסות בסוד הריח דרך נקבי החוטם, הנה הם עולות עד המוח הנקרא דעת אשר שם עטרא דגבו' שהיא שורש כל הה' גבורות כנודע, ואז הם מתמתקים שם כנודע כי אין הדינין מתמתקים אלא בשרשם, עכ"ל ומעין זה כתוב בספר פרי עץ חיים (שער השבת, פרק יז).

### שם אגל"א

בתחילת הברכת השניה עוד מכוונים אל שם אגל"א שהוא ר"ת של תיבות הברכה – א'תה ג'בור ל'עולם א'דני, והוא עולה בגי' בוכ"ו עם הכולל. העניין הוא כי עתה נגדלה המל' הנק' אדני, בסוד ועתה יגדל נא כח אדני (במדבר יד, יז), פ"י נעשה שם אדני מלא בד"ל אותיות מילוי מילואו מכח הארת שם בוכ"ו (כנ"ל בסדר הכוונות של תיבות מלך עוזר וכו') שגם הוא עולה בגי' ד"ל (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יח; ועיין גם שער הפסוקים, פר' שלח, סימן יד, ביאורי פ' יגדל נא כח ה'; ספר הליקוטים, פר' פקודי, ריש סימן לח).

ושם אגל"א הוא שם גדול ואמין, ובו היה יהודה מתגבר על אויביו, וכאן הוא היכל זכות שדנין בו לבני אדם לחולי ולרפואה לחיים ולמות, גבורה דאצילות (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ).

עתה יכוין כי

**ר"ת,** ר"ת של ד' תיבות א'תה ג'בור ל'עולם א'דני, הם

**שם אגל"א [סידור היר"א: שמספרו ל"ה],** שם הגבורות שמספרו ל"ה,

**המתגלה במלכות,** והוא מורה על המל' בהיותם פכ"פ עם ז"א (עץ חיים, שער יז, פרק ד; שער רוח הקודש, דף יא סע"ג),

**ע"י שם בוכ"ו [סידור היר"א: שמספרו ל"ה],** חילוף שם אהי"ה בא"ב דאבג"ד, ושם אגל"א עולה בגי' בוכ"ו עם הכולל, ועתה מפרש מ"ש כאן "על ידי",

**וע"י נגדלת הנוק' בפנים,** דז"א כפי שראינו בתיבות מלך עוזר ומושיע ומגן, כי שם בוכ"ו הוא אור היוצא מנה"י דאימא אשר בתוך ז"א להאיר ולתקן את המל', ועל ידו נגדלת המל'

**כשיעור קומתה**, והוא ד"ל בסוד (שמות כו, ח) אורך היריעה הא' ל' באמה ורוחב ד' באמה, כי שם בוכ"ו הוא ארבע אותיות רוחב היריעה ובחשבונו הנק' ארכו הוא ד"ל, וע"י הארתו יש אל המל' עתה שם אגל"א שהוא בגי' ד"ל ע"ה, ומתמלא שם **אדני** [סידור היר"א: **שהם אותיות דמלא דמלא דאדני**], בבחי' מלא דמלא, ויש בו ל"ד אותיות (או ל"ה עם כותבים תי"ו במקום ת"ו, והוא בשבתות ויו"ט ור"ח כמ"ש בס' עץ חיים, שער לד, פרק ב, כלל י; ועיין שער הפסוקים, פר' שלח; ליקוטי תורה, פר' פקודי), והן שיעור קומת הנוק' כנ"ל, כי המל' הנק' אדני נגדלת עתה בכל שיעור קומתה שהם ד"ל אותיות שם אדני במילואו.

מצוירים ב' שמות אגל"א בוכ"ו, ועוד שם אדני בבחי' מלא דמלא שבו ל"ה אותיות.

בעניין מה שסידר כאן הרש"ש במילוי דמילוי של שם אדני"י ל"ה ולא ל"ד אותיות כמ"ש בספר עץ חיים הנ"ל, כותב ר' אליהו סלימאן מאני בספר מזכיר שלום (מערכת האלף, אות נ, עמ' כז-כח) כי כעת הנוק' עומדת פנים בפנים עם ז"א ויש לה מוחין (כיוצא מהכוונה הבאה, כי אות י' שבמילוי אות ת' מורה על מוחין), ואם כן היא בגדלותה ויש לכוין ל"ה אותיות במילוי דמילוי של שם אדני"י לכלול המוחין שלה.

**גם**, יכוין (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יח) כי

**ר"ת**, של ד' תיבות א'תה ג'בור ל'עולם א'דני – אגל"א, הם

**גי' יוד הי**, כמספר ל"ה, וגם שם אגל"א ושם בוכ"ו הם גי' ל"ה [ע"ה] כנ"ל, והם תריין מוחין שבנוק', כי נשים דעתם קלה ואין בה רק ב' מוחין (עץ חיים, שער לד, פרק ב, כלל י; ועיין באתי לגני, ח"א, עמ' צו).

### מחיה המתים

#### הזכרה א' של תחית המתים

כעת באים לכוין ההזכרה הראשונה מה' הזכרות של תחית המתים שיש בברכה השניה. נקדים ונזכיר מה שמבאר מהרח"ו (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה; עולת תמיד, דף מב ע"ב; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יח), כי בהזכרות אלו מכוונים לבירורי ניצוצות מז' מלכי אדום שמתו ואח"כ אתבסמו. מאותם בירורים נבנה כל העולם, ובכל יום ויום ובכל תפלה ותפלה מתבררים ניצוצות חדשים משונות זה מזה, ולמעשה הינם ה' מיני בירורים, וכנגדם ישנן ה' הזכרות של תחית המתים, ובהם ג' בחינות כלליות של בירורים, והן:

— ה' מיני בירורי ניצוצות שנתבררו מז' מלכים של פרצופי עולם האצילות – ע"י וא"א, או"א, ישסו"ת, ז"א ונוק' (ועיין שמן ששון על שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה, אות כו), ועולים למ"ן ע"י התפלה, וה' יתברך ברחמיו הגדולים מעורר ע"ב וס"ג דא"ק, ומזדווגים ומוציאים שם מ"ה החדש ותשלום שם ב"ן המתחיסים לאותם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים של פר' הנ"ל ומחיה אותם (סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים).

— ה' מיני בירורי ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דזו"ן בתפלה ועלו למ"ן, וה' יתברך ברחמיו החיה אותם ונתקנו ונעשו מוחין (סידור היר"א, שם), לתת מוחין לז"א (בק"ש ועמידה ועד תיבת באהבה) ולאח' ופנים דיעקב ורחל. ובירורי יעקב מתחלקים לב' בחי' — אחר ופנים, כי פר' יעקב יצא מיסוד דאבא בעת כניסת נה"י דאו"א תוך ז"א (בתיבות אל עליון) ואח"כ הסתלקו נה"י דאימא ונכנסו לנוק', ואז גם נסתלקה בחי' יעקב (בתיבת באהבה), ואחר שחזרה הנוק' לעמוד פנים בפנים עם ז"א חזרו נה"י דאימא להתפשט בז"א כבראשונה, ואז חזר ויצא יעקב למקומו באורות של בחי' פנים יותר גדולים מבראשונה (בתיבות מלך עוזר וכו'). וכן מתחלקים בירורים שלוקחת רחל לב' בחי' — אחר ופנים, מה שביררה ולקחה תחלה כשהיא היתה נקודה באחר כדי להבנות ולהתקן בהיותה אחר באחר עם ז"א (בתיבות אל עליון, טובים, זוכר חסדי אבות ומביא גואל, עד למען שמו), ועוד מה שביררה ולקחה אח"כ להתקן בהיותה פנים בפנים עם ז"א (בתיבות מלך עוזר וכו'; שמן ששון על שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה', אות כז; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רמט).

— כמו שעד עתה נתבררו ה' מיני בירורים הנ"ל לצורך שעבר לתקן ז"א ויעקב ורחל להביאם פב"פ, עדיין הם צריכים בירור מחדש לצורך הנשיקין והזווג, והם ה' מיני בירורי ניצוצות אחרים חדשים שעתידיים להתברר עתה בתפלה, ולא פורש סדר אופן בירורים אלה דפנים איך הם ה' (שמן ששון על שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה', אות כח; ובסידור היר"א (הקדמה לברכה מחיה המתים) כותב "ואפשר שהם נשיקין וזווג דהפ' נרנח"י שלהם", ועיין ליקוטי ביאורים). למעשה סידר הרש"ש, אחר כל הזרכה של ה' הזכרות של בירורי ניצוצות של ב' בחי' הנ"ל, לכזין עוד "גם ניצוצות שעתידין להתברר לצורך הנשיקין וזווגים". ובספר שערי רחמים (חלק ג, סימן קלד) כותב ר' רחמים דוד שרים כי בירור זה נעשה מאליו ולא על ידינו, ומפרש כי מ"ש לברר לצורך הנשיקין ולצורך הזווג, ר"ל ע"י הנשיקין וע"י הזווג של זו"ן המבררים ומתקנים הבירורים.

בהתלקטות הניצוצות של ב' בחי' הראשונות הנ"ל, חזרו וחיו אותן הניצוצות שנתלקטו ונתבררו, וכנגד ה' בירורים אלה ותחיות אלו, אנו מודים להש"י ומזכירים כחו הגדול ית' שהוא מחיה המתים בה' מיני תחיות אלו שבברכה מחיה המתים, והם ה' בירורים שנתבררו לשעבר לצורך תיקון ז"א ותיקון יעקב ורחל, שנתקנו מכל אותם בירורים בברכה הראשונה באחר ואח"כ בפנים.

ועניין הבחי' הג' הנ"ל של ה' מיני בירורי ניצוצות לצורך הנשיקין והזווג הוא, שכמו שעד עתה נתבררו ה' מיני בירורים הנ"ל לשעבר לצורך תיקון זו"ן להביאם פב"פ, גם אנו צריכים לברר עוד ה' מיני בירורים אחרים מחדש לצורך י"ב ברכות האמצעיות הנקראות נשיקין (שערי רחמים, ח"א, סימן קמא; טוב שם, עמ' ו-ז), ועוד לצורך הזווג שלהם והוא בברכת שים שלום, וכנגדם אנו אומרים ה' פעמים מחיה המתים דרך תפלה, כי גם צריכים להיות

ה' מיני בירורים אחרים כמו הראשונים (ועיין מ"ש בס' בתי לגני, ח"א, עמ' צח – צט; ועיין פירוש אחר בספר טוב שם, עמ' ו – ז; ולשונם מובא בליקוטי ביאורים).

ועתה בהזכרה הראשונה של תחית המתים, אנו מזכירים ג' בחי' של בירורים **ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דעתיק וא"א**, ועולים למ"ן ע"י התפלה, וה' יתברך ברחמיו הגדולים מעורר ע"ב וס"ג דא"ק, ואח"כ מזדווגים ומוציאים שם מ"ה החדש ותשלום שם ב"ן המתחסיים לאותם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים של פרצופי ע"י וא"א ומחיה אותם (סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים),

**וגם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דזו"ן לצורך [כללות (סידור היר"א)] מוחין דז"א**, בירורים מז' מלכים דזו"ן שנתבררו בתפלה ועלו למ"ן, וה' יתברך ברחמיו החיה אותם ונתקנו ונעשו מוחין לז"א לבנותו (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יח; סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים),

**גם ניצוצות שעתידין להתברר לצורך הנשיקין וזווגים**, כלומר שעתה בברכה מחיה המתים אנו מזכירים ה' מיני בירורי ניצוצות אחרים חדשים שעתידיים להתברר בתפלה לצורך הנשיקין והזווג שיהיו לעתיד בברכות האמצעיות וברכת שים שלום, ולא פורש סדר אופן בירורים אלה דפנים איך הם ה' (שמן ששון על שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה, אות כח). ומ"ש שעתידין להתברר פירוש עתידין – כל הנשיקין והזווג שעתידין להיות (שערי רחמים, ח"א, סימן קמא, בשם ר' אברהם עדס). פירוש אחר, כל המוחין קיבל ז"א, ובברכות האמצעיות כשנותן לנוק' בנשיקין נקראים בירורים מחדש (שם, בשם ר' אברהם סאלם), ועיין מ"ש בליקוטי ביאורים.

ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו.

ובהמשך יהיו עוד ד' הזכרות נוספות ודומות של תחית המתים שבהן יוזכרו בירורים אחרים.

### מוריד הטל

בימי הקיץ אומרים כאן "מוריד הטל", ולאמירה זו מבאר מהרח"ו ג' כוונות מיוחדות (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יח).

יכוין "בדרך פרט" (פרי עץ חיים, שם) כי

**ד"ת**, של ב' תיבות מ'וריד ה'טל, והם

**מ"ה**, הרומזים על שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה, כזה

**יוד הא ואו הא.**

ועוד יכוין "בדרך כלל" (פרי עץ חיים, שם; ועיין גם שער מאמרי רז"ל, מסכת סנהדרין, דף ה ע"ד), **יה"ו דאלפי"ן שגי' ט"ל**, ג' אותיות הראשונות של שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה, כזה – יו"ד ה"א וא"ו, העולות בגי' ט"ל, **להמשיכו**, ולהורידו,

לה' אחרונה, של שם הוי"ה הנ"ל, גם היא מלאה במילוי אלפי"ן – ה"א, וזהו הט"ל – ה' ט"ל.

ומצוירים שם הוי"ה במילוי אלפי"ן, יה"ו במילוי אלפי"ן.

ועוד מכוונים כאן כוונה שלישית, והיא לכוין שם **כוזו גי' ט"ל**, שם כוז"ו הוא חילוף של שם הוי"ה בא"ב דאבג"ד (עיין עוד בברכת חונן הדעת), והוא עולה בגי' ט"ל כנגד **ט"ל אותיות דעסמ"ב**, ד' שמות הוי"ה מלאים הידועים העולים בגי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, ובהם יחד ט"ל אותיות.

ומצוירים שם כוז"ו וד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. ועיין בליקוטי ביאורים מה שנביא ב"ה בעניין התיבות משיב הרוח ומוריד הגשם.

#### ד' רמזים

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ה) ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יח) מבוארים רמזים נוספים לתיבות של ברכה זו.

**ממלכל חיים בחסד** – גי' יוד הי ויו הי, יכוין אל שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, והוא גם בגי' חסד (שער הכוונות, שם).

**מחיה** – יוד הי ואו הי, תיבת מחיה עולה בגי' ס"ג, ויכוין אל שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג (שער הכוונות, שם).

**סומך** – אכדט"ם, יכוין אל שם אכדט"ם שהוא תמורת שם אלהים בשלוש אותיותיו האמצעיות המתחלפות לאותיות הקודמות להן (ועל שם זה עיין עוד בהמשך, ועיין גם ליקוטי ביאורים),

**נופלים** – זו"ן, ע"י שם אכדט"ם סומכת הבינה את הנופלים שהם זו"ן שנפלו בתוך הקליפות בעונות ישראל ונתמעטו שם (שער הכוונות, שם).

#### מחיה מתים

הזכרה ב' של תחית המתים

בהזכרה השניה של תחית המתים, אנו מזכירים ג' בחי' של בירורים

**ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דאו"א**, ועולים למ"ן ע"י התפלה, וה' יתברך ברחמיו הגדולים מעורר ע"ב וס"ג דא"ק, ואח"כ מזדווגים ומוציאים שם מ"ה החדש ותשלום שם ב"ן המתחיסים לאותם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים של פרי' או"א ומחיה אותם (סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים),

**וגם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דזו"ן לצורך מוחין דאחור דיעקב**, בירורים מז' מלכים דזו"ן שנתבררו בתפלה ועלו למ"ן, וה' יתברך ברחמיו החיה אותם ונתקנו ונעשו מוחין דאחור ליעקב לבנותו, ומ"ש דאחור פי' בעת כניסת נה"י דאו"א תוך ז"א העומד עם הנוק' אח' באח' (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה'; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יח; סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים),

**גם ניצוצות שעתידין להתברר לצורך הנשיקין וזווגים**, כלומר שעתה בברכה מחיה המתים אנו מזכירים ה' מיני בירורי ניצוצות אחרים חדשים שעתידים להתברר בתפלה לצורך הנשיקין והזווג שיהיו לעתיד בברכות האמצעיות וברכת שים שלום, ולא פורש סדר אופן בירורים אלה דפנים איך הם ה' (שמן ששון על שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה, אות כח). ומ"ש שעתידין להתברר פירוש עתידין – כל הנשיקין והזווג שעתידין להיות (שערי חמים, ח"א, סימן קמא, בשם ר' אברהם עדס). פירוש אחר, כל המוחין קיבל ז"א, ובברכות האמצעיות כשנותן לנוק' בנשיקין נקראים בירורים מחדש (שם, בשם ר' אברהם סאלס), ועיין מ"ש בליקוטי ביאורים.

ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו. ובהמשך יהיו עוד ג' הזכרות נוספות ודומות של תחית המתים שבהן יוזכרו בירורים אחרים.

### ממית ומחיה

הזכרה ג' של תחית המתים

בהזכרה השלישית של תחית המתים, אנו מזכירים ג' בחי' של בירורים

**ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דישו"ת**, ועולים למ"ן ע"י התפלה, וה' יתברך ברחמיו הגדולים מעורר ע"ב וס"ג דא"ק, ואח"כ מזדווגים ומוציאים שם מ"ה החדש ותשלום שם ב"ן המתיחסים לאותם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים של פרי' דישו"ת ומחיה אותם (סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים),

**וגם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דזו"ן לצורך מוחין דאחור דרחל**, בירורים מז' מלכים דזו"ן שנתבררו בתפלה ועלו למ"ן, וה' יתברך ברחמיו החיה אותם ונתקנו ונעשו מוחין דאחור לרחל, ומ"ש דאחור פי' מה שביררה ולקחה תחלה כשהיא היתה נקודה באחור כדי להבנות ולהתקן בהיותה אחור באחור עם ז"א (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה'; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יח; סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים),

**גם ניצוצות שעתידין להתברר לצורך הנשיקין וזווגים**, כלומר שעתה בברכה מחיה המתים אנו מזכירים ה' מיני בירורי ניצוצות אחרים חדשים שעתידים להתברר בתפלה לצורך הנשיקין והזווג שיהיו לעתיד בברכות האמצעיות וברכת שים שלום, ולא פורש סדר אופן בירורים אלה דפנים איך הם ה' (שמן ששון על שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה, אות כח). ומ"ש שעתידין להתברר פירוש עתידין – כל הנשיקין והזווג שעתידין להיות (שערי חמים, ח"א, סימן קמא, בשם ר' אברהם עדס). פירוש אחר, כל המוחין קיבל ז"א, ובברכות



האמצעות כשנותן לנוק' בנשיקין נקראים בירורים מחדש (שם, בשם ר' אברהם סאלם), ועיין מ"ש בליקוטי ביאורים.

ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו. ובהמשך יהיו עוד ב' הזכרות נוספות ודומות של תחית המתים שבהן יוזכרו בירורים אחרים.

### להחיות מתים

הזכרה ד' של תחית המתים

בהזכרה הרביעית של תחית המתים, אנו מזכירים ג' בחי' של בירורים

**ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דז"א**, ועולים למ"ן ע"י התפלה, וה' יתברך ברחמיו הגדולים מעורר ע"ב וס"ג דא"ק, ואח"כ מזדווגים ומוציאים שם מ"ה החדש ותשלום שם ב"ן המתחסים לאותם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים של פר' ז"א ומחיה אותם (סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים),

**וגם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דזו"ן לצורך מוחין דפנים דיעקב**, בירורים מז' מלכים דזו"ן שנתבררו בתפלה ועלו למ"ן, וה' יתברך ברחמיו החיה אותם ונתקנו ונעשו מוחין דפנים ליעקב, ומ"ש דפנים פי' הוא כי אחר שחזרה הנוק' לעמוד פנים בפנים עם ז"א, אז חזרו נה"י דאימא להתפשט בז"א כבראשונה וחזר ויצא יעקב למקומו באורות של בחי' פנים יותר גדולים מבראשונה (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה'; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יח; סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים),

**גם ניצוצות שעתידין להתברר לצורך הנשיקין וזווגים**, כלומר שעתה בברכה מחיה המתים אנו מזכירים ה' מיני בירורי ניצוצות אחרים חדשים שעתידים להתברר בתפלה לצורך הנשיקין והזווג שיהיו לעתיד בברכות האמצעיות וברכת שים שלום, ולא פורש סדר אופן בירורים אלה דפנים איך הם ה' (שמן ששון על שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה, אות כח). ומ"ש שעתידין להתברר פירוש עתידין – כל הנשיקין והזווג שעתידין להיות (שערי רחמים, ח"א, סימן קמא, בשם ר' אברהם עדס). פירוש אחר, כל המוחין קיבל ז"א, ובברכות האמצעיות כשנותן לנוק' בנשיקין נקראים בירורים מחדש (שם, בשם ר' אברהם סאלם), ועיין מ"ש בליקוטי ביאורים.

ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו. ובהמשך תהיה עוד הזכרה א' נוספת ודומה של תחית המתים שבהן יוזכרו בירורים אחרים.

### תיקון לכעס למנחה

בתפלת מנחה נוהגים לכזיב כאן תיקון לכעס המבואר בספר שער רוח הקודש (תיקון טו, דף יג ע"ג – יד ע"א) ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יז), ועניינו הוא שכיון שהפגם שע"י הכעס גרם להפריד שם הוי"ה משם אלהי"ם, תיקונו עתה הוא שיחזור לחברם יחד, לכן יש לכזיב

**לחבר**, ולייחד (שער רוח הקודש, שם),

**הוי"ה דס"ג**, שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג,

**עם הוי"ה**, שם הוי"ה פשוט, מנוקד

**בניקוד אלהים**, שמשם אלהים בא ונמשך הכעס (שער רוח הקודש, שם; פרי עץ חיים, שם), ושם אלהים הוא דין,

**למתקן**, פי' למתקן שם הוי"ה פשוט בניקוד אלהים הנ"ל ע"י חיבורו עם הוי"ה מלא דס"ג, כי בהיות שם הוי"ה בניקוד אלהים ושם הוי"ה מלא דס"ג מחוברים יחד נמתק שם אלהים שממנו בא הכעס כנ"ל, כי בהיות הוי"ה ואלהים מחוברים יחד נמתק הדין של שם אלהים עם הרחמים שהוא שם יהו"ה, ויכוין שע"ז יתבטל ממנו היצה"ר הגורם לו להתכעס (שער רוח הקודש, שם).

ובסידורים מצויר רק שילוב של ב' שמות הוי"ה הנ"ל בלבד ללא הוראות מפורשות – שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג ושם הוי"ה פשוט בניקוד אלהים, ובסידור רחובות הנהר הוסיפו הוראה קצרה צמודה לשמות הכוונה.

ובעניין הכעס ותיקונו עיין מה שהבאנו לעיל בחלק ליקוטי ביאורים על תיבות מגן אברהם, ושם בחלק מקורות מובא לשון ספר שער רוח הקודש וספר פרי עץ חיים הנ"ל.

### בין המצרים

בימי בין המצרים, להיותם ימי סכנה שקטב מרירי שולט בהם (דברים לב, כד; פירוש רש"י – כריתות שד ששמו מרירי; ומפרשים עוד: כריתת מרירות האויר), ומכוונים כוונה נוספת בשם הוי"ה שבחתימת הברכה, כדי למתק הדינים ששולטים באלה הימים, ולא יהיה כח בחיצונים לאחוז עוד בדינים האלה (שער הכוונות, דרושי חג השבועות, דרוש א, דף פט ע"ג; פרי עץ חיים, שער הברכות, פרק ז; שם, שער חג השבועות, פרק א, ולשונם מובא בחלק על תיבות מגן אברהם; ועניין בין המצרים מבואר עוד בב' ספרים נוספים: מחברת הקודש, שער חג השבועות, סוד בין המצרים, בנד"מ עמ' רמט – הן; בית מועד, סוד בין המצרים, עמ' קפו), והיא:

**יכוין שזאת ההוי"ה – יהוה**, שם הוי"ה פשוט של חתימת ברכת מחיה המתים, **תאיר בחילופה – כוז"ו**, שהוא חילוף שם הוי"ה באותיות שלאחריו, ויש לכוין בפרטות כי אותו שם הוי"ה פשוט דמחיה המתים מאיר בשם כוז"ו, ופי' שכל אות משם הוי"ה תאיר לאות שאחריה באופן זה: ה' מאירה לכ', ה' לר', ה' לז', ה' לו' (פרי עץ חיים, שער הברכות, פרק ז; מחברת הקודש, שם), ויכוין ע"ז למתק הדינים ששולטים בימים אלה, ולא יהיה כח בחיצונים לאחוז עוד בדינים האלה.

ובמספר סידורים רק מצוירים ב' שמות הנ"ל – הוי"ה כוז"ו, כשלפניהם מציינים בקצרה – "בין המצרים".

בימי בין המצרים עוד מכוונים כוונות דומות במגן אברהם, אתה קדוש, רצה ושים שלום, והן מבוארות בספר שער הכוונות ופרי עץ חיים הנ"ל.

## חיבוק השמאל

בסוף ברכת מגן אברהם נעשה החיבוק הראשון – חיבוק הימין שמחבק ז"א לנוק' בימינו, אוחזה ביד ימינו להעלותה אליו, בסוד (שה"ש ב, ו) וימינו תחבקני (עיין מה שהבאנו לעיל בליקוטי ביאורים על תיבת מגן אברהם בעניין החיבוקים).

ועתה בסוף ברכת מחיה המתים, לאחר חזרתה לעמוד בפנים דו"א, עומדת רחל בצד שמאל של ז"א, כנגד זרוע השמאלי שלו, ובאים לכוין החיבוק השני שמחבק ז"א לנוק' – חיבוק השמאל, שבו נותן ז"א יד שמאלו תחת ראשה בסוד שמאלו תחת לראשי (שה"ש ב, ו), והוא חיבוק בגופה ממש לפי שכבר הגדילה הנוק', ונמצא כי שמאלו הוא נתון עתה בגופה כי מקום שהיה בתחילה מקום ראשה הוא עתה מקום גופה, וזהו תחת לראשי בלמ"ד שז"א נותן זרועו תחת המקום שהיה בתחילה ראשה של רחל ומחבקה בגופה, כך שעתה גופה שוכב על זרועו השמאלי הנתון למטה ומחבק גופה מלמטה, וימינו למעלה וגופה נתון בין שני הזרועות, זה למעלה וזה למטה (שער הכוונות, דרושי תפילין, דרוש ה; שם, דרושי העמידה, דרוש ה).

עתה שנתקנה הנוק' בברכת אבות והיא ראויה לזווג, יש לכוין

**כשם ע"ב דס"ג**, שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג יחד עם מספר אותיותיו, ס"ג וט' הרי ע"ב, בסוד טפה הנמשכת ממוח ז"א הנקרא חכמה (שער הכוונות, דרושי ויעבור, דרוש א),

**דז"א [סידור היר"א: הז"א] מחבק לנוק' בשמאלו**, בגבורה שלו והוא שם הוי"ה דס"ג עם י אותיותיו העולים ע"ב הנ"ל (שער הכוונות, דרושי ויעבור, דרוש א), לבסם ולמתק הדינים שבנוק', כי אין הדינים מתבסמים אלא בשרשם, ושרש הדינים שבנוק' הוא שמאלו של ז"א, ולכן מחבק ז"א האחוריים שלה אשר שם ניתנו כל הדינים ע"י הנסירה, ומחבקה בשמאלו, ואז מתבסמים ונכנעים ונמתקים הדינים שבה (שם, ענין חג סוכות, דרוש ג), ומצוירים שמות הנ"ל.

ועיין מ"ש שהבאנו בעניין החיבוקים בליקוטי ביאורים על תיבות מגן אברהם, ומ"ש ר' רפאל אברהם שלום מזרחי ידידיע שרעבי בספר דברי שלום (שיר השירים, סימן ב, דף ס ע"ג).

## ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

חיבוק השמאל היינו בינה, לכן יש לכוין כאן שם הוי"ה של חתימת הברכה בניקוד צירי, ובמגן אברהם מכוונים שם הוי"ה של החתימה בניקוד החכמה שהוא פתח (והוא נשמט בסידור המודפס), ובחתימת הברכה הבאה האל הקדוש נכוין שם הוי"ה של החתימה בניקוד המוצא שהוא ניקוד ספי' הדעת (פרי עץ חיים, שער העמידה, סוף פרק ו, מהחברים; שם, סוף פרק יז, הגהת מהר"י צמח; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רמט). ופרט זה אינו מסודר בסידור היר"א בג' ברכות הנ"ל.

## שם אכדט"ם

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ה) כותב מהרח"ו "יכוין לשם אכדט"ם בהוי"ה דברוך אתה יהו"ה מחיה המתים", והוא תמורת שם אלהים (בשלוש אותיותיו האמצעיות, המתחלפות לאותיות הקודמות להן), הוא עולה בגי' ע"ד – ע' וד' הגדולות דשמע ואחד, והוא יוצא מר"ת פסוק (שה"ש א, ב) כי טובים דודיך מייך, וחסר ממנו אות א' ולוקחו משם אהי"ה (ועיין מה שנביא ב"ה בליקוטי ביאורים על שם אכדט"ם).

## המשכת מוחין דאח' ופנים דפנים

לאחר שבסוף ברכת אברהם המשכנו לחכמה דז"א הקו הימין של המוחין דאו"פ דאח' דחכמה, באים עתה להמשיך הקו השמאל של אותה בחי' מוחין לבינה שבו (עולת תמיד, דף מד ע"ב; עיין פתח עינים, מגן אברהם, אות ב, דף מ ע"ד).

**להמשיך, ממעל רישא דז"א,**

**בג"ה, קו השמאל דמוחין – בינה גבורה הוד,**

**דאח' ופנים דפנים, בחי' פרטית של המוחין, אח' דתבונה ופנים דיש"ס, ושניהן של בחי' פנים – לזו"ן העומדים פנים בפנים,**

**דחכמה, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, ובברכה הראשונה כבר המשכנו שאר בחי' מוחין דחכמה, וכן כל המוחין דבינה, והמוחין דחו"ג דכתר נמשיך ע"י הכריעות והזקיפות שבסוף העמידה,**

**דכתר [דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י (סידור רחובות הנהר)], זו הכתובת הכללית,**

**דישסו"ת, כי ב' בחי' מוחין הנ"ל הינם מוחין דישסו"ת – אח' דתבונה ופנים דיש"ס,**

**לג' כלי בינה, ספי' בינה שהיא ראש הקו השמאל,**

**דז"א דניקוד הנו', מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר:**

**דאח' ופנים דפנים, בחי' פרטית השייכת למוחין הנ"ל,**

**דחכמה, בחי' כללית השייכת לבחי' של שרשי המוחין הנ"ל,**

**דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י, זו הכתובת ההכללית,**

**דז"א.**

ומצויר נרנח"י נמשת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של ג' ספי' בג"ה, והוא כפול עבור ב' בחי' מוחין – אח' ופנים דפנים, מעל כלי בינה דז"א.

ונשאר עוד להמשיך הקו האמצעי של אותם מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה, והם נמשיכים לספי' דעת דז"א בברכה הבאה האל הקדוש, ואח"כ בברכות האמצעיות מתפשטים אותם מוחין דאח' ופנים דפנים מרישא דז"א לגופו, ונתנים ממנו לי' ספי' דנוק' ע"י נשיקין (שער הכוונות, דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה).

## מחיה המתים

הזכרה ה' של תחית המתים

בהזכרה החמישית ואחרונה של תחית המתים, אנו מזכירים ג' בחי' של בירורים

**ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דנוק'**, ועולים למ"ן ע"י התפלה, וה' יתברך ברחמיו הגדולים מעורר ע"ב וס"ג דא"ק, ואח"כ מזדווגים ומוציאים שם מ"ה החדש ותשלום שם ב"ן המתיחסים לאותם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים של פר' דנוק' ומחיה אותם (סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים),

**וגם ניצוצות שנתבררו מז' מלכים דזו"ן לצורך מוחין דפנים דרחל**, בירורים מז' מלכים דזו"ן שנתבררו בתפלה ועלו למ"ן, וה' יתברך ברחמיו החיה אותם ונתקנו ונעשו מוחין דפנים לרחל, ומ"ש דפנים פי' מה שביררה ולקחה להתקן בהיותה פנים בפנים עם ז"א (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה'; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יח; סידור היר"א, הקדמה לברכה מחיה המתים),

**גם ניצוצות שעתידין להתברר לצורך הנשיקין וזווגים**, כלומר שעתה בברכה מחיה המתים אנו מזכירים ה' מיני בירורי ניצוצות אחרים חדשים שעתידים להתברר בתפלה לצורך הנשיקין והזווג שיהיו לעתיד בברכות האמצעיות וברכת שים שלום, ולא פורש סדר אופן בירורים אלה דפנים איך הם ה' (שמן ששון על שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ה, אות כח). ומ"ש שעתידין להתברר פירוש עתידין – כל הנשיקין והזווג שעתידין להיות (שערי רחמים, ח"א, סימן קמא, בשם ר' אברהם עדס). פירוש אחר, כל המוחין קיבל ז"א, ובברכות האמצעיות כשנותן לנוק' בנשיקין נקראים בירורים מחדש (שם, בשם ר' אברהם סאלם), ועיין מ"ש בליקוטי ביאורים.

ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו.

## רמזים נוספים

אתה גבור. יכוין בגבורה, ובברכה זו מ"ה תיבין נגד שם מ"ה (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ).

מי כמוך בעל גבורות, הנה בינה דינין מתערין מינה, ובזוהר אמרו שהיא נקראת גבורות שמונים שנה, וזהו מי כמוך בעל גבורות, בינה דמינה מתערין (שם, שער העמידה, פרק יח).

וכשאומרים מחיה המתים, יכוין בר"ת מ"ה, וס"ת מ"ה, הרי ב"פ מ"ה, וז"ס (חבקוק ב, ג) אם יתמהמה חכה לו (שם, שם, ממהר"י סרוק).

## ליקוטי ביאורים

### בעניין השם כוז"ו

בספר הזהר הקדוש (ח"ב, דף רסא ע"ב) אמרו, וז"ל: בעי בר נש לאשתתפא בקדושה דשמא קדישא עלאה, לאתעטרא ביה, ואיהו שמא דברכאן וקדושין – כוז"ו, רזא דשמא קדישא יהו"ה דאיהו קדיש בקדושה. ואלין אתוון (אחרנין) אפיקו מניה הני אתוון אחרנין, חבורא דהני כחבורא דדכר בנוקבא, והני קדישין עלאין, רזא דקדושה. אלין אתוון אחרנין אקרון ט"ל – טל השמים, רזא דחושבנא דאתוון דיליה, בגין דהכא לתתא קיימן כל מלין בחושבנא, ולא חושבנא אלא לסיהרא. ובגין כך בעי לאתקשרא בקדושה דמאריה, ולא יתפרש בר נש מניה, עכ"ל.

וב"ה נביא כאן מדברי מהרח"ו בעניין שם כוז"ו שהוא חילוף של שם הוי"ה בא"ב דאבג"ד, הוא בחי' "פנים של יהו"ה" (ספר הליקוטים, פר' כי תשא), 'עולה גי' ט"ל, והוא הט"ל שעתידי הקב"ה להחיות בו את המתים כמ"ש חז"ל (שער הכוונות, דרושי הקדיש, דרוש א; פרי עץ חיים, שער הקדישים, פרק א).

בספר עץ חיים (שער מ, דרוש יג) מבאר מהרח"ו בעניין שם כוז"ו, וז"ל: אל תתמה אם תמצא שם תחתון מאד הרומז על הכתר, כמו שם אראריתא וכמו שם כוז"ו דחילוף הוי"ה וכיוצא, כי כל אלו הם כינויים חיצוני' מאד, והם בבריאה או ביצירה או בעשייה, כי הוא בחי' הכתר אשר שם, וכזה תראה כי שם כוז"ו והוא הוי"ה בחילוף אותיות, כי גם בו כלולים י"ס של ספירה החכמה, אלא שפנימות הוא הוי"ה בחילוף אותיות כוז"ו הסמוכות לאותיות הוי"ה בא"ב, והם לבושים אליהם, וכעד"ז בכל השמות והכינויים, בין בי' ספירות בין במלאכים וכל הנבראים, והבן זה היטב, עכ"ל.

בספר הליקוטים (פר' כי תשא, פרק לד) מבואר, וז"ל בקצרה: פנים של יהו"ה הם כוז"ו וכו'. ודע, כי מלת כוז"ו בו רמוז רי"א אורות גדולים, שאין כל בריה יכולה לקבל מאותם האורות, ונק' פנים – פני ה', שכן תמצא כוז"ו שהוא פנים של יהו"ה במלואו כזה – כ"ף וי"ו זי"ן וי"ו, בגי' יא"ר אורות, וסי' יאר הוי"ה פניו, ישא הוי"ה פניו (במדבר ו, כו). באופן כי רי"א אורות הם פנים, וכאשר עבר ז"א על פניו אלו שהם פני הוי"ה, ראה אורות עצומות וחזקות, ולא היה יכול לסובלן, ומיד קרא לעזרה יהו"ה יהו"ה, כאדם שרואה עצמו בדוחק גדול, וקורא יהו"ה לעזרה, כך כביכול ויקרא יהו"ה, ומיד שתקו אותו.

וז"ס הפסק שהפסיק דבורו ואמר לו שתוק, פסוק דבורך, כי אל רחום וחנון וגו'. ר"ל אלו האורות הם למתוק המדות שלך. וכשראה משה רע"ה כל זה, וראה ז"א שהוא נאחז ממנו כך, מיד וימהר משה ויקוד ארצה וישתחו מאימת הקב"ה ושכינתו ופחדו. ולמד לדורות דברים אלו, לאומרם באימה ומיראה ובפחד וחלחלה, ולכוין בכוונה כזאת לעת הצורך, עכ"ל.

## בעניין השם אכדט"ם

בספר הזוהר הקדוש (ח"ב, דף רסא ע"א-ב) אמרו, וז"ל: ולבתר בסטר שמאלא, ברזא דא אתה גבור. והאי איהו חבורא אתה וגבור, תרין דינין. וכיון דאתמשכאן ברכאן, אתכליל ברחמי, ואשתכח בההוא סטרא כלא כחדא, ודא הוא מחיה מתים סומך נופלים ורופא חולים וכולי. ודא איהו ברזא דשמא קדישא דאקרי אכדט"ם, רזא איהו באתון דשמא דאקרי אלהי"ם, בגין דאלין אתון סלקין לאתעטרא לעילא, (ואפיקו להו אלין לאתקרי בהון, וסלקין לאתעטרא לעילא) אלהים חיים. וגרע באתון לאחדא בגריעו, ומהכא אתפשט לתתא, לנטלא מגו אלין אתון אחרנין, ולסלקא מאלין אתון, לשמא דאלהים, עכ"ל.

נביא כאן ב"ה מבחר דברי מהרח"ו בעניין שם אכדט"ם, ובקצרה יוצא מדברי קדשו כי שם אכדט"ם הוא חילוף שם אלהים, בחי' אחוריים של שם אלהים, שבו מתחלפות ג' אותיותיו האמצעיות שבו לאותיות הקודמות להן, והוא רחמים יותר משם אלהים, יותר פנימי יותר עליון ממנו, הוא סוד ה' גבורות דגדלות ומורה על מיעוט הגבורה. ר"ת כ"י ט'ובים ד'ודיך מ'יין (שה"ש ב, ב) הם כדט"ם, ואות אלף החסר משם אכדט"ם הוא בחי' הכולל ולוקחו משם אהי"ה, כי הוא באימא עילאה – יין המשומר, הוא בחי' רחמים בסוד אלהים חיים ונק' אלהים חיים. ע"י שם זה סומכת הבינה את הנופלים שהם זו"ן שנפלו בתוך הקליפות בעונות ישראל ונתמעטו שם, ובו תלוי הבטחון בסוד (ישעי' כו, ד) בטחו בה' עדי עד (שם אכדט"ם עולה בגי' ע"ד).

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ה) מבאר מהרח"ו, וז"ל: כוונת אתה גבור כבר נתבאר, שיכוין לשם אכדט"ם בהויה דברוך אתה יהוה מחיה המתים. והענין הוא כי שם הנז' הוא תמורת אלהים כנודע, והוא בגי' ע"ד – ע' וד' הגדולות דשמע ואחד, ושם הנז' יוצא מפסוק (שה"ש א, ב) כי טובים דודיך מ'יין, בר"ת וחסר ממנו אות א', וכן שם ס"ג ועשרה אותיות בגי' ע"ג, וחסר א' ולוקחו משם אהיה ע"כ, עכ"ל.

שם (דרושי פסח, דרוש ב, דף פ סע"ד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: והקטנות השני העליון שהוא מן חג"ת דאי' שהוא בחי' בינה אין הדינים מתגלי' שם כמו בתבו', ולכן הוא נקרא בשם אכדט"ם שהוא חילוף אלהים באבג"ד כנודע, והוא מתחלף באותיו' שלפניו. ואמנם אות אלף אין אות לפניה, ולכן אינה יכולה להתחלף, אבל אות למד מתחלף' באות כ' שלפניה, ואות ה' באות ד' שלפניה, ואות יוד באות ט' שלפני', ואות מם סתומ' באות מ' פתוח' שלפניה, האמנם לפי שעתה היא בסוף התיב' אי אפשר להשאר פתוחה ולכן נכתבת סתומה. והנה שם הזה הוא יותר רחמים ופנימי משם אלהים, כי הרי הוא בחי' האותיות הקודמות לאותיות אלהים, ואלו היה מתחלף באותיות המאוחרות לשם אלהים והוא שם במוכ"ן, ודאי שהוא יותר דין ויותר חיצון משם אלהים, וב' תמורות אלו נזכרו בס"ה בפרשת פקודי. עוד סיבה ב' כי כיון ששם אלהים הוא דין, א"כ תמורתו יהיה רחמים יותר ממנו, משא"כ בשם ההויה שהוא רחמים כי בהתחלפו מורה על הדין שהוא

תמורת הרחמים, ולבחי' שם זה של אכדט"ם נקרא' הבינה אלהים חיים, ובכל מקום שנזכר שם אלהים חיים רומז אל שם אכדט"ם, כי הוא יותר רחמים ויותר פנימי ויותר עליון משם אלהים סתם, עכ"ל.

שם (דרושי הפסח, דרוש ו) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ששם אכדט"ם הוא רחמים ונק' אלהים חיים, יען כי אין החיצונים נאחזים שם הנק' דרגא דמותא ואלהים אחרים, עכ"ל.

עוד שם (דרושי הפסח, דרוש יב) מבאר מהרח"ו, וז"ל: קטנות ב' של אימא שהוא שם אכדט"ם אשר באימא, והנה הוא חילוף שם אלהים אשר הוא בחי' רחמים בסוד אלהים חיים כנ"ל בדרוש הא' של פסח. והנה ה' אותיות אכדט"ם הם סוד ה' גבורות דגדלות, וע"ז אמר הכתוב (ישעי' כו, ד) בטחו בה' עדי עד, כי הוא באימא עילאה והוא רחמים, ולכן בו תלוי הבטחון, וכבר נת"ל כי נדרש בס"ה בפר' וארא על בינה עילאה שהוא שם אכדט"ם והוא רחמים, עכ"ל.

ובספר שער הפסוקים (שיר השירים, סימן א) מבאר מהרח"ו, וז"ל: ור"ת כ"י טובים ד'ודיך מ"יין (שה"ש ד, י), הוא כדט"ם, וחסר מזה השם אות א' בראשיתו, אכדט"ם שהוא חילוף אלהים באותיות שלפניו כנודע. והנה השם הזה נמשך לנוקבא דו"א מאת אימא שהוא הוי"ה דס"ג, ועם עשר אותיותיה הוא ע"ג, כמנין כדט"ם. והנה אימא עילאה נקראת י"ין כנודע, ואות אלף החסר משם אכדט"ם, הוא בחי' הכולל, עכ"ל.

בספר הליקוטים (פר' לך לך) מובא, וז"ל: ודע כי נכון הוא בינה שבבינה, ושם אלהים בחילוף שהוא אכדט"ם, ונרמז בר"ת של (שיר א, ב) כי טובים דודיך מיין, והוא רומז באימא – יין המשומר, עכ"ל.

אכדט"ם שהוא אחוריים של אלהי"ם (ספר הליקוטים, פר' שמות, פרק ב).

אכדט"ם חילוף אלהי"ם ומורה על מיעוט הגבורה (שם, פר' שופטים, פרק יז).

### בעניין ג' בחי' של ה' מיני בירורים

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ה, דף לה ע"ד – לו ע"א) מבאר מהרח"ו ג' בחי' של ה' מיני בירורי ניצוצות שמזכירים בברכת מחיה המתים, וז"ל בקצרה: נודע כי ה' פרצופין יש בעולם האצילות שהם א"א ואו"א וזו"ן, וכנגדם יש ה' בחי' של אחוריים שנפלו בקליפה, ומהן אנו מבררין כל הבירורין וכו'.

והבחי' הב', היא כי הנה בברכת אבות הוצרכו זו"ן ללקט בירורים ה"פ, ונמצא כי ה' מיני ברורים היו: בירור א' לתת מוחין לז"א; בירור שני ליעקב, והוא כי הנה בעת כניסת נה"י דאימא בז"א יצא יעקב מן היסוד דאבא; בירור ג' ג"כ ליעקב, והוא כי כאשר נסתלקו המוחין מז"א ונכנסו ברחל, נסתלקו בחי' יעקב ונכנסו ברחל, וכשחזרה רחל פב"פ וחזרו נה"י דאימ' ונכנסו בז"א כבראשונה, חזר ויצא יעקב למקומו באורות יותר גדולים מבראשונה לפי שעתה הם מבחי' פב"פ; בירור הד' לרחל, והוא מה שביררה



ולקחה כדי להבנות ולהתקן בהיותה אחר באחור; בירור ה' ג"כ לרחל, והוא מה שביררה ולקחה להתקן בבחי' פנים וכו'.

גם תכוין כי כמו שאלו ה' בירורים נתבררו לשעבר לצורך תיקון ז"א ותיקון יעקב ורחל להביאם פב"פ, הנה ג"כ אנו צריכים לברר עוד מחדש ה' מיני בירורין אחרים לצורך נשיקין ולצורך הזווג שלהם, ונמצא כי ה' מיני בירורים היו בתחילה. ועוד אנו צריכין אל ה' מיני בירורים אחרים לצורך נשיקין ולצורך זווג, וכנגדם הזכירו ה"פ תחיית המתים בכרכה זו, עכ"ל, ומעיין זה כתוב בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יח).

בפירוש יפה שעה על שער הכוונות (דרושי כוונות העמידה, אות כד) מפרש ר' שלמה כהן, וז"ל: גם תכוין כי כמו שאלו ה' בירורין נתבררו לשעבר לצורך תיקון ז"א ויעקב ורחל כו', הנה ג"כ אנו צריכין עוד לברר מחדש ה' בירורין לצורך נשיקין ולצורך זווג שלהם כו'. פירוש כי הנה ה' מיני בירורין האמורין הוא שנבררו ונתקנו המוחין ע"י זווגין דאו"א, ונמשכו בסוד מוחין מתוקנים לזעיר אנפין וליעקב ורחל, וכל זה היה מבירור המלכים דזו"ן, חלק הנוגע לזו"ן עצמם לתיקון פרצופים, ואחר כך ע"י זווגים דזעיר אנפין ודיעקב ורחל מתבררין ומתקנים הביורין לכל ב"ע ולנשמות ישראל מבירור הז' מלכים כנודע, עכ"ל ועיין בהמשך מ"ש ר' רחמים דוד שרים בספר שערי דרך חיים (חלק ג של ספר שערי רחמים).

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ה, אותיות כו – כח, דף מו ע"ג-ד) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל:

(כו) שם ונודע כי ה"פ יש בעולם האצ"י, וכנגדם יש ה' בחי' אחרים שנפלו וכו'. ודע דבחי' אחריים אלו הם בחי' הרפ"ח הנקראים בשם אחרים דד' שמות עסמ"ב, כנז' בע"ח שי"ט פ"ג ופ"ב, מ"ש רפ"ח יע"ש, ועיין ג"כ היותם בחי' רפ"ח מה"פ א"א ואו"א וזו"ן בכ"מ הנז"ל, ובש' השבירה פ"ו, ועיין שם הגה השמ"ש, מכו"ש דט"ל, נהר שלום בתחילת הקדמת רחובות הנהר יע"ש. ועיין בס' יפה שעה דקע"ד ע"ב שנתקשה בזה ודחק את עצמו לפרש שהוא בבחי' אחריים דאו"א. ולע"ד נראה פשוט כמ"ש, אך מה שיש להבין הוא דלמה זה נקראים בשם אחריים, עיין מ"ש בקונטרס שמן ששון ח"ב שי"ט פ"ג אר' ו'.

(כז) שם ונמצא כי ה' מיני ברורים היו בירור א' לתת מו' לז"א (פי' מתחי' הק"ש והעמידה עד מילת באהבה), בירור ב' ליעקב, והוא כי הנה בעת כניסת נה"י דאימא בז"א יצא יעקב מן יסוד דאבא (פי' במילת אל עליון כנז"ל דרוש ב'), בירור ג' ג"כ ליעקב, והוא כי כאשר נסתלקו המו' מז"א ונכנסו ברחל (פי' במילת באהבה כנז' לעיל שם) נסתלקו בחי' יעקב ונכנסה ברחל (פי' נסתלקו המו' שבבחי' יעקב ונכנסה ברחל אשר היא באחור) וכשחזרה רחל פב"פ וחזרו נה"י דאי' (פי' בחיבת מלך עוזר וכו' כנז"ל שם), בירור ד' לרחל, והוא מה שביררה ולקחה כדי להבנות ולתקן בהיותה אב"א (פי' במילת אל עליון ובמילת טובים ובמילת וזוכר חסדי אבות ומביא גואל עד למען שמו כנז"ל דרוש ב' וג' וד' יע"ש), בירור ה' וכו' להתקן בבחי' פנים (פי' במילת מלך עוזר), ואעפ"י שלא נזכר

לעי' בדרוש ב' בחי' ברור ב' בסדר המדריגות אלו, אין תיקון בלא ברור וילמוד סתום מן המפורש. מ"ש ולפי' האמת הם ד' בחי' וכו', עיין יפה שעה ד' קע"ד סע"ב.

(כח) שם הנה ג"כ אנו צריכים לברר עוד מחדש ה' מיני בירורים אחרים לצורך נשיקין ולצורך הזווג, פי' לצורך התיקון של נקודת הפנים דרחל, והוא ע"י הנשיקין כאן. נ"ב מהגה השמ"ש לצורך הנשיקין, והוא לצורך י"ב ברכות אמצעיות הנקראים נשיקין ע"כ. ועיין בנהר שלום איך הנשיקין הוא לתקן את הנוק' בבחי' נקודתה דפנים, ומ"ש לצורך הזווג שלהם הוא ברכת שים שלום יע"ש, אך לא פורש סדר אופן ברורים אלו דפנים איך הם ה', עכ"ל.

ובספר טוב שם (הלכות תפלת שמונה עזרה, עמ' ו - ז) מאריך ר' שם טוב הכהן-חסיד לבאר, וז"ל: כתב הרב ז"ל בשער הכוונות (דף ב"ן ע"ד) [בנד"מ דף ל"ו רע"א] וז"ל: אנו צריכים אל חמישה מיני ברורים אחרים לצורך נשיקין ולצורך הזווג, וכנגדם הוזכרו חמשה פעמים תחית המתים בברכה זו, יעו"ש. והרב שר שלום ז"ל הוסיף בהקדמתו הגדולה וז"ל: כנגד חמשה ברורים העתידיים להתברר עתה בתפלה לצורך הנישוק והזיווג, אפשר שהם נשיקין וזיווג לצורך הנרנח"י דה' פרצופים שלהם, עכ"ל [הרש"ש].

וצריך להבין מהו ר"ל - לצורך הנשיקין והזיווג. ואחר החיפוש מצאתי פירושו לצורך הנשיקין בעו"ת (דף ג"ה ע"א) [בנד"מ דף מ"ב ע"ב], שהוא לצורך הנשיקין דברכות אמצעיות של העמידה, אבל לצורך הזיווג לא מצאתי מפורש בדברי הרב ז"ל איה מקום כבודו. ואפשר שהם מילות רודפים, שהנישוק לא בא כי אם על ידי הזיווג שנושק הז"א לנוק', וזהו שכתב לצורך הנשיקין ולצורך זיווג, אלא שזו היא שקשה, דהרב שר שלום ז"ל לא סדר לנו שום זיווג ב"ב אמצעיות, וצ"ע. ולע"ד אפשר לומר במה דכליל לן הרב ז"ל שזווג דנשיקין הם בחב"ד וזיווג סתם הוא ביסוד, ואם כן ב"ב אמצעיות הוא זיווג דנשיקין לחוד מפיו לפיה, כמ"ש הרב ז"ל שעולה הנוק' מתתא לעילא ונותן לה מפה שלו לפה שלה שהוא מחב"ד שלו וכו', והם מיניה וביה, ומטעם זה אפשר שהרב שר שלום ז"ל לא סדר לא ברורים ולא זיווג כדי להכניסם תוך הנוק', שאינו על ידינו.

ומ"ש לצורך הזיווג, שהוא יסוד ביסוד ששם צריך לסדר זיווג וברורים, נראה שהדברים מגיעים לברורי הקטנות שבסוף שים שלום, ששם כבר כתב הרב ז"ל לברר וכו', וכדי להכניסם בנוק' צריך זווג, והזווג ההוא הוא מיסוד דז"א כמ"ש הרב ז"ל בשער ההקדמות (דף ס' ע"ג) ובעץ חיים שער מוחין דקטנות (דף ס"ח ע"ב) [בנד"מ דף ק"ה ע"א], שאינם נדחין לחב"ד חב"ת נהי"ם דנוק' כי אם על ידי הזיווג, וכבר הם עומדים בקונה הכל ביסוד דז"א עד שבשים שלום נדחין משם לנוק'.

ומ"ש לפרצוף נרנח"י שלהם, אפשר שכוונתו היה לחמשה פרצופי הנוק' לחב"ד חג"ת נה"י שנקראים נרנח"י, כל זה עלה ממצודתי, וה' יאיר עינינו בתורתו לכויין על האמת.

ומ"ש למעלה שהם חמשה מיני ברורים, אינו צודק כי אם לברורי הקטנות, ששם בשים שלום אנו מבררים חמשה מיני בירורים, אחד מיסוד דז"א לחב"ד דנוק', ושני מחב"ד

לגרונן, ובא השלישי לחג"ת, והרביעי לנה"י, והחמישי לראש הבריאה, הרי חמשה מיני בירורים העתידים להתברר שכתב הרב ז"ל, ועיין יפה שעה (דף קע"ה ע"א) [בנד"מ בשעה"כ דרושי עמידה אות כ"ד], עכ"ל.

ובספר שערי דרך חיים שהוא החלק הג' של ספר שערי רחמים (שו"ת מלוקטים על שער הכוונות – עניין העמידה, סימן קלד, דף ס ע"ד – סא ע"א) כותב ר' רחמים דוד שרים בעניין הבחי' הג' של ה' מיני בירורים שעליהם כתוב בסידור שהם "ניצוצות שעתידין להתברר לצורך הנשיקין וזווגים", וז"ל בקצרה: לא ידענו מה הם הבירורים ואימתי מבררים, הר' לא זכר אותם לא בנהר שלום ולא בסידור, צ"ל מה עניין הבירורים ומה עניין לצורך הנשיקין וכו'.

[ושם בראש תשובתו מעתיק לשון הרב יפה שעה המובא לעיל ומוסיף:] נמצא זה נעשה מאליו ולא על ידינו. נמצא כי מ"ש לברר לצורך הנשיקין ולצורך הזווג, ר"ל ע"י הנשיקין וע"י הזווג של זו"ן המבררים ומתקנים הבירורים, עכ"ל.

ובספר באתי לגני (ח"א, עמ' צח – צט) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: בברכה ב' ה"פ תחיית המתים. כתוב בסי' בכ"א ג' בחי' נ', ב' שכבר נתבררו וא' שעתידין להתברר לצורך הנשיקין והזיווג. ול' שה"כ, אנו צריכים לברר עוד מחדש ה' מיני בירורים אחרים לצורך נשיקין ולצורך הזיווג שלהם עכ"ל. ולא ידעתי לע"ע מתי מבררים הבירורים הללו. כי בברכות אמצעיות לא נז' בירור אלא המשכת הארות מז"א למ'. וכן בזיווג שהוא בש"ש לא מצינו כונה לברר וי"ל. ועי' ש"ש דרו' ויעבור פ"ב אות כ"ב, עכ"ל.

### משיב הרוח ומוריד הגשם

בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יח) כתוב – "והנה כל זה בימות הקיץ שאומרים מוריד הטל, אבל בחורף צריך כוונה אחרת, והוא מוריד הגשם, לקמן כוונתו בברכת ברכנו".

שם (שער העמידה, פרק יט, תיבת ברכנו, דף נו סע"ד) מבואר, וז"ל: ברכנו – מע"ח, בקיץ צ"ל ברכנו ובחורף צ"ל ברך עלינו, ולא כהנוהגים לומר תמיד ברך עלינו. ותכוין באמרוך ותן טל ומטר כי מטר גי' רמ"ח ע"ה, סוד רמ"ח איברים שבאדם. גם טל ומטר גי' רפ"ח, כי הם המבוררים. מטר הוא יסוד דז"א הכולל רמ"ח איברים, מנין מטר עם הכולל שהוא בחינת דין שביסוד, דהיינו הה"ג. גשם הוא יסוד דאבא הנקרא שביל – י"ש ל"ב, י"ש היינו חכמה, ול"ב נתיבות. וכל זה בחכמה, כן גשם גי' שביל ע"ה, והוא רחמים גמורים שהוא מאבא. (והי"ש הוא י"ס דאבא, י' פעמים א"ל, שכולו רחמים, וזה למעלה הי' עם א"ל, שכולו רחמים), עכ"ל.

ושם (שער הברכות, פרק ב, דף יב ע"ג) מבואר, וז"ל: מה הפרש בין גשם למטר, שהמטר רומז ליסוד דזעיר – רמ"ח אברים ע"ה, שהוא בחי' דין שביסוד, דהיינו ה' גבורות. וגשם הוא יסוד אבא ונקרא שביל – י"ש ל"ב, היינו חכמה ול"ב נתיבות, ושביל ע"ה גימטריא

גשם, והוא רחמים גמורים. לפיכך יש עולה י"פ אל כנגד י"ס דאבא שהוא חסד גמור, עכ"ל.

ובסידור כוונות התפילות בקצרה (עמ' לו) כותב מהר"י צמח, וז"ל: משיב הרוח ומוריד הגשם. גשם בגי' שבי"ל עם הכולל, והוא רחמים שהוא יסוד דאבא הנק' שביל שהוא י"ש ל"ב, והי"ש הוא י' פעמים א"ל שהם י' ספי' שבפרצוף אהא שכלו רחמים, והל"ב הם לב נתיבות חכמה, עכ"ל ומעין זה כתוב בהגהת מהר"י צמח המובאת בספר פרי עץ חיים (שער הברכות, פרק א).

למעשה לא סודר בסידור הרש"ש שום כוונה עבור תיבות "משיב הרוח ומוריד הגשם" שאומרים בחורף בברכת מחיה המתים.

# האל הקדוש

## הקדמה

בסדר הכוונות של ברכת האל הקדוש מסיימים להמשיך לז"א המוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה ע"י המשכת הקו האמצעי דמוחין הנ"ל לדעת דז"א, ועוד מתחילים אותם מוחין לצאת מרישא דז"א דרך גרונו לרדת אל גופו, ואח"כ בברכות האמצעיות יתפשטו אותם מוחין לגופו וממנו לי' ספי' דנוק' ע"י הנשיקין.

בברכת האל הקדוש גם נעשה החיבוק השליש שמחבק ז"א לנוק' – חיבוק ע"י ימינו המחבקה בגופו שהוא הת"ת שבו, בסוד וימינו תחבקני (שה"ש ב, ו).

עוד מכוונים כאן, אחר הורדת המוחין הנ"ל מרישא דז"א לגרונו, להמשיך מגרונו ה' גבורות אל הנוק' לתקן בחי' דעת שבה.

## מקורות

### שער הכוונות

(דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה, דף כא ע"ב-ג)

ואח"כ באתה קדוש כו'. כבר הודעתין במקום אחר כי עד עתה היה בחי' החיבוק בימינא ובשמאלא ובאמצעית, וכאשר הגיע החיבוק אל בחינת אמצעיתא, אז מתחילין המוחין להתפשט ולצאת מחוץ לגרון למטה אל הגוף, וזהו הטעם שתקנו ברכת אתה חונן אחר ברכת אתה קדוש, לפי שעתה כבר מוח הדעת התחיל להתגלות לצאת אל מקום מרחב ומגולה, ואז אנו שואלים אתה חונן לאדם כו'. גם בזה תבין כי מן ברכת אתה חונן ואילך, מתחיל תיקון י"ס דנוקבא כמבואר במקומו.

והענין הוא, כי עתה אשר כבר התחילו המוחין להתפשט למטה מן הגרון, ושם הוא התחלת פרצוף הנקבה מהחזה ולמטה, ואנו מתקנין אותה. וגם טעם אחר, לפי שעל ידי הקדושה ניתן בחינת הדעת אל הנוקבא דז"א כמבואר במקומו, ולכן אנו שואלים עתה אתה חונן לאדם דעת כו'.

ונחזור לענין ראשון שצריך לכיין בברכת אתה קדוש כו', שהמוחין יורדין ויוצאין מן הגרון כדי להתפשט בגוף, החסדים העומדים תוך יסוד דאימא, ובהיותם בגרון היו סתומים שם בסיתום גדול. ותכוין כי ענין גרון, הנה נתבאר אצלינו כי הוא ג"פ (יב"ק) [אלהים] שהוא בחינת המוחין דקטנות שהם שם אלהים, ובחינת המוחין דגדלות הנקרא שם הויה, ובהיותם מתלבשין ביחד זכ"ו בתוך הגרון שהוא מעבר צר, אז נקרא הגרון

מעבר יב"ק, שהוא מעבר של שם הויה ואלהים שעולים בגי' יב"ק. והנה הה"ח או ה"ג, הנה הם עוברים בתוך המעבר האמצעי של יב"ק, שהוא היסוד שהוא קו האמצעי, והנה כל בחינת חסד או גבור' היא הויה א'. נמצא כי הה"ח או הה"ג הם ה' הויות שהוא בגימטריא ק"ל, וכן ה' הויות של גבורות גימטריא ק"ל, ולכן תכוין להוריד אותם הק"ל דרך מעבר היב"ק הנז', שיצאו משם למטה מן הגרון, והנה ק"ל ויב"ק הם גימטריא גר"ם [הגוב"י: א"ש עם הכולל וז"ס חמור גר"ם].

והנלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל, שאלו הק"ל הם הה"ג היוצאין לעשות דעת הנקבה [הגוב"י: בנוקבא כ"י], והרי נתבאר שלש כוונות שהם רמ"ח ורומ"ח וגרון, ושלתם בשחרית, אבל בערבית הם משונים לטעם הנז"ל, כי יש הפרש בין שחרית לערבית, וזה ביאורן: ענין הרמ"ח, תכוין שהם ג' הויות סמ"ב [ס"ג מ"ה ב"ן], כולם בכחי' ע"ב באופן זה, ס"ג עם עשרה אותיותיו ע"ב, מ"ה כ"ו ע"ב, הויה דב"ן באחוריים הוא ע"ב, ונמצא שהם ג"פ ע"ב הם רי"ו, ותחבר עמהם ל"ב אלהים, הרי רמ"ח, ואם תחבר עמהם ו' אלהים דקטנות הרי רומ"ח.

ואח"כ בברכת אתה קדוש, תכוין אל גר"ם ע"ד שכוונת בשחרית שהוא ק"ל ויב"ק, אבל יש בזה הפרש אחר, והוא כי בשחרית אשר כבר נכנסו בברכת אבות כל הנה"י דאו"א, לכן כוונת גר"ם היתה בגרון, לפי שמקום הגר"ם הוא היסוד דאימא למטה בבחינת העטרה שבה, ושם הוא בחי' יב"ק כנז', אבל עתה בערבית שאין בו אלא מוחין דו"ק, נמצא כי זו העטרה דיסוד דאימא הוא למעלה בכתר דז"א, ולכן צריך שתכוין שם ענין הגר"ם הזה, כי שם בהיות היסוד שם למעלה יוצאין ממנו ק"ל הגבור' כנז'.

(דרושי העמידה, דרוש ה, דף לו ע"א)

בברכת אתה קדוש תכוין כי הנה בברכת אתה גבור נותן שמאלו תחת לראשה כנ"ל, ועתה בברכת אתה קדוש הוא וימינו תחבקני (שה"ש ב, ו), כי ימין מחבק אותה ומחברה עם גופא דיליה ת"ת קו האמצעי, וז"ס מ"ש בזוהר כי בברכת אתה קדוש הוא לחברה אותה באמצעיתא.

ובאומרו בכל יום יהלוך סלה, תכוין אל הויה דב"ן שהוא בגי' בכ"ל, וכמו שנת"ל בברכת אתה גבור וע"ש.

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ב)

ובברכת אתה קדוש נעשה החיבוק ע"י ימין המחבקה בגופו שהוא הת"ת שבו. והנה כל זה שנתקן עד עתה במלכות היה ע"י אימא עילאה המתקן אותה בסוד שם בוכ"ו, כנ"ל בסוד ברכת אבות במלך עוזר ומושיע ומגן ובתחילת ברכת אתה גבור.

## פרי עץ חיים

(שער הקריאת שמע, פרק כב, דף מז ע"ג-ד)

אחר כך באתה קדוש, בברכה זו כבר הודעתך כי עתה היא בבחינת חיבוק ימין ושמאל ואמצעי, והנה אח"כ כשתגיע החיבוק של האמצעי, אז מתחילין המוחין לצאת מן הגרון לחוץ למטה, וזה סוד שאחר אתה קדוש אנו אומרים אתה חונן. פירוש כי עתה כבר הדעת מתחיל להתגלות ולצאת אל המרחב ואל הגלוי, ואז אנו שואלין אותו הדעת, וגם כבר אז ניתן בדעת להנוקבא בקדושה כמ"ש לקמן שער י"ז בס"ד, לכן אנו שואלין דעת.

וגם ז"ס שמן ברכת אתה חונן מתחיל התיקון י"ס דנוקבא כמבואר אצלנו, כי לפי שכבר התחילו המוחין לירד ולצאת מהגרון, הנה אז מתחיל שם פרצוף הנוקבא במקום החזה, ואנו מתקנים אותה.

ונחזור לענין, כי ראוי לכוין באתה חונן שיורדין המוחין ויוצאין מן הגרון להתפשט בשאר הגוף, בהיות החסדים או הגבורות שעומדים ביסוד אמא במקום הגרון שתומים שם. לכן תכוין כי הלא סוד הגרון כבר בארנו שהוא גימטריא ג"פ אלהים, שהוא סוד המוחין דקטנות שהוא אלהים, ובחי' דגדלות הנק' הוי"ה, ושניהם מתלבשים זה תוך זה, באותו מקום צר מעבר הגרון ונקרא מעבר יב"ק, כי אלהים והוי"ה גי' יב"ק.

והנה הה"ח או הה"ג, הם עוברים דרך מעבר יב"ק האמצעי שהוא ביסוד קו האמצעי, וכל חסד או גבורה הוא הוי"ה א'. נמצא כי ה"ח הם ה' הויות גי' ק"ל וה"ג גי' ק"ל, לכן תכוין להוריד אותן הק"ל דרך אותו מעבר יב"ק, שיצאו חוץ לגרון ולמטה. והנה ק"ל יב"ק גי' גר"ם, וז"ס חמר גרם (בראשית מט, יד). ואני זוכר בודאי שהם ק"ל דגבורות, שהם יוצאים לעשות דעת בנוקבא.

(שער העמידה, פרק יט, דף נז ע"ד)

אתה קדוש. ואחר שנותן שמאלו תחת לראשה בברכת אתה גבור, ופירוש הדברים כי הלא רחל בקו ההוד דז"א, וא"כ ראשה כנגד הזרוע שמאלי דז"א, והוא נותן יד שמאלית תחת לראשה. ואח"כ ימינו תחבקני (שה"ש ב, ו), וחיבוק הימין הוא לחבק רחל בעמודא דאמצעיתא ת"ת, כי ע"י חיבוק מקרבה ומחבקה עם גופא. וז"ס מה שאמרו בזוהר, כי בברכת אתה קדוש לחבר יתה באמצעיתא.

ובברכת אתה קדוש, יכוין בתיבת בכל שעולה ב"ן.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ב)

אתה קדוש. בברכה זו י"ד תיבין נגד פסוק (ישעי' ו, ג) וקרא זה אל זה, [שבו ישנם גם] י"ד תיבות, והיכל זה הוא היכל רצון דאצילות, ובו ממונה רזיאל אשר הוא המגלה רזין.

## עולת תמיד

(ענין התפילה, דף מד ע"ב)

בעמידה לא נתפשטו החסדים בגופא דז"א, כשחזרו ליכנס בכריעה שנית דמגן אברהם תוך ז"א רק בחסד, ואח"כ באתה גבור נתפשטו בגבורה, ובאתה קדוש בת"ת המכוסה, והרי זה חיבוק. אח"כ באתה חונן דעת אז נגלה הדעת בגילוי ואז נתקנה הנקבה כולה עד סוף העמידה, כי בכרכת אבות נתפשטו לגמרי, אך במלך עוזר הוסרו וניתנו לנוקבא, ובבא"י מגן אברהם חזרו ליכנס בז"א והתחילו להתפשט בזרוע ימין, ובאתה גבור בזרוע שמאל ע"ד הנזכר, ונלע"ד כי זהו אמיתות הדבר ונתבאר זה במקום אחר.

## סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס" חלק ב, דף פט ע"א-ב.  
 סידור היר"א כתב יד "נהר שלום" חלק א, עמ' 671 – 672.  
 סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש" חלק א, עמ' 398 – 399 [כולל הקדמה].

## מפרשים

הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".  
 סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לח.  
 פתח עינים דף מג ט"ד – מד ט"א.  
 פתח עינים החדש חלק ה, עמ' רנד – רנו.  
 שמן ששון דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה, אותיות ח – יג, דף כג ע"ד – כד ע"א.  
 דרושי עמידה, דרוש ה, אות לד, דף מו ע"ד.

## ביאור סדר הכוונות

## רמז – בכל

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ה) ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, סוף פרק יח; שם, ריש פרק יט) מובא כי יש לכרין כאן הרמז

**בכל [יום יהללוך סלה],** עולה בגי' ב"ן והוא גי', של שם הוי"ה במילוי ההי"ן העולה בגי' ב"ן, כזה יוד הה נו הה.



### המשכת מוחין דאח' ופנים דפנים

לאחר שבסוף ברכת מגן אברהם המשכנו לחכמה דז"א הקו הימין של המוחין דאו"פ דפנים דחכמה, ואח"כ בברכה מחיה המתים המשכנו הקו השמאל שלהם לבינה שבו, באים עתה להמשיך הקו האמצעי של אותה בחי' מוחין לדעת שבו (עולת תמיד, דף מד ע"ב; עיין פתח עינים, מגן אברהם, אות ב, דף מ ע"ד).

**להמשיך**, ממעל רישא דז"א,

**דת"י**, קו האמצעי דמוחין – דעת תפראת יסוד,

**דאח' ופנים דפנים**, בחי' פרטית של המוחין, אח' דתבונה ופנים דיש"ס, ושניהן של בחי' פנים – לזו"ן העומדים פנים בפנים,

**דחכמה**, פ"י של מוח חכמה שבשרשי הכתר, ובברכה הראשונה כבר המשכנו שאר בחי' מוחין דחכמה, וכן כל המוחין דבינה, והמוחין דחו"ג דכתר נמשיך ע"י הכריעות והזקיפות שבסוף העמידה,

**דכתר [דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י** (סידור רחובות הנהר)], זו הכתובת הכללית,

**דישסו"ת**, כי ב' בחי' מוחין הנמשכים הינם מוחין דישסו"ת – אח' דתבונה ופנים דיש"ס כנ"ל,

**לג' כלי דעת**, ספ"י דעת שהיא ראש הקו האמצעי,

**דז"א דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר:

**דאח' ופנים דפנים**, בחי' פרטית השייכת למוחין הנ"ל,

**דחכמה**, בחי' כללית השייכת בחי' של שרשי המוחין הנ"ל,

**דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה**, זו הכתובת ההכללית,

**דז"א**.

ומצויר נרנח"י נמשת המוחין שהם זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים, כאן ניקוד של ג' ספ"י דת"י, והוא כפול פעמים כי קו האמצעי תמיד כפול היותו כלול מחו"ג, ועוד מכופל כי הם מצוירים עבור ב' בחי' מוחין – אח' ופנים דפנים, מעל כלי דעת דז"א.

ונשאר עוד לכוין התפשטות אותם מוחין דאח' ופנים דפנים מרישא דז"א לגופו, וממנו ל"י ספ"י דנוק', וזה נעשה בברכות האמצעיות ע"י בחי' נשיקין, וכאן בהמשך יתחילו אותם מוחין לרדת אל גופו דז"א דרך גרונו (שער הכוונות, דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה).

### חיבוק הימין בגופו

בסוף ברכת מגן אברהם נעשה החיבוק הראשון – חיבוק הימין – שמחבק ז"א לנוק' בימינו, אח"כ בסוף ברכת מחיה המתים נעשה החיבוק השני – חיבוק השמאל – שמחבק ז"א לנוק' בשמאלו, וכעת נעשה החיבוק השלישי שבו הימין דז"א מחבק לנוק'.

מחבקה ומחברה עם גופא דיליה – קו האמצעי ת"ת שבו, בסוד (שה"ש ב, ו) וימינו תחבקני (שער הכוונות, דרושי תפילין, דרוש ה; שם, דרושי העמידה, דרוש ה; סידור היר"א).

**[סידור היר"א: ברכה זו היא בסוד וימינו תחבקני, כי הימין מחבקה ומחברה עם גופא דיליה קו האמצעי ת"ת שבו שם ע"ב דמ"ה. וכשם ע"ב זה יכוין שהימין ד]ז"א מחבק לנוק', חיבוק שלישי בימינו בסוד וימינו תחבקני (שה"ש ב, ו),**

**עם קו אמצעי דיליה, באופן שימינו מחבקה ומחברה בגופו – קו האמצעי – שהוא התפארת שבו, וחיבוק זה נעשה**

**ע"י [שם ע"ב דמ"ה (סידור רחובות הנהר)] – יהוה. יוד הא ואו הא, שם הוי"ה פשוט העולה בגי' כ"ו עם שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה, כ"ו ומ"ה הרי עולים ע"ב עם הכולל, בסוד טפה הנמשכת ממוח ז"א הנקרא חכמה (שער הכוונות, דרושי ויעבור, דרוש א).**

ועיין מ"ש שהבאנו בעניין החיבוקים בליקוטי ביאורים על תיבות מגן אברהם, ומ"ש ר' רפאל אברהם שלום מזרחי ידידיע שרעבי בספר דברי שלום (שיר השירים, סימן ב, דף ס ע"ג).

ובספר עולת תמיד (ענין התפילה, דף מד ע"ב) מבאר מהרח"ו, וז"ל: בעמידה לא נתפשטו החסדים בגופא דז"א, כשחזרו ליכנס בכריעה שנית דמגן אברהם תוך ז"א רק בחסד, ואח"כ באתה גבור נתפשטו בגבורה, ובאתה קדוש בת"ת המכוסה, והרי זה חיבוק, עכ"ל וכן כתוב בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק ו).

### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

בחתימת האל הקדוש יש לכוין שם הוי"ה בניקוד הדעת שהוא קו האמצעי, דהיינו ניקוד המוצא. ולעיל ראינו כי חיבוק הימין היינו חכמה, ומכוונים שם הוי"ה של חתימת ברכת מגן אברהם בניקוד פתח (והוא נשמט בסידור המודפס), וחיבוק השמאל היינו בינה, מכוונים שם הוי"ה של חתימת ברכת מחיה המתים בניקוד צירי (פרי עץ חיים, שער העמידה, סוף פרק ו, מהחברים; שם, סוף פרק יז, הגהת מהר"י צמח; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רמט). ופרט זה אינו מסודר בסידור היר"א בג' ברכות הנ"ל.

### תיקון לכעס לערבית

בתפלת ערבית נוהגים לכוין כאן תיקון לכעס המבואר בספר שער רוח הקודש (תיקון טו, דף יג ע"ג – יד ע"א) ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יז), ועניינו למתק שם אדני שהוא דין כאשר ממנו בא ונמשך הכעס, ע"י שם הוי"ה שהוא רחמים.

יכוין

**לחבר, ולייחד (שער רוח הקודש, שם),**

**הוי"ה דמ"ה, שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה,**

**עם אדני**, שם אדני פשוט, שממנו בא ונמשך הכעס, והוא בחי' דיין (שער רוח הקודש, שם; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יז),

**למתקן**, פי' למתקן שם אדני הנ"ל ע"י חיבורו עם שם הוי"ה מלא דמ"ה הנ"ל, ועי"ז נמתק שם אדני שממנו נמשך הכעס כנ"ל, כי בהיות שמות הוי"ה ואדני מחוברים יחד נמתק הדין של אדני עם הרחמים שהוא שם יהו"ה, ויכוין שע"ז יתבטל ממנו היצה"ר הגורם לו להתכעס (שער רוח הקודש, שם).

ובסידורים מצויר רק שילוב של ב' שמות בלבד – שם הוי"ה מלא דמ"ה ושם אדני הנ"ל, ללא הוראות מפורשות, ובסידור רחובות הנהר הוסיפו הוראה קצרה צמודה לשמות הכוונה.

בעניין הכעס ותיקונו עיין מה שהבאנו בחלק ליקוטי ביאורים על תיבות מגן אברהם, ושם בחלק מקורות מובא לשון ספר שער רוח הקודש וספר פרי עץ חיים הנ"ל.

### בין המצרים

בימי בין המצרים, להיותם ימי סכנה שקטב מרירי שולט בהם (דברים לב, כד; פירוש רש"י – כריתות שד ששמו מרירי; ומפרשים עוד: כריתת מרירות האויר), ומכוונים כוונה נוספת בשם הוי"ה שבחתימת הברכה, כדי למתקן הדינים ששולטים באלה הימים, ולא יהיה כח בחיצונים לאחוז עוד בדינים האלה (שער הכוונות, דרושי חג השבועות, דרוש א, דף פט ע"ג; פרי עץ חיים, שער הברכות, פרק ז; שם, שער חג השבועות, פרק א, ולשונם מובא בחלק על תיבות מגן אברהם; ועניין בין המצרים מבואר עוד בב' ספרים נוספים: מחברת הקודש, שער חג השבועות, סוד בין המצרים, בנד"מ עמ' רמט – רן; בית מועד, סוד בין המצרים, עמ' קפו), והיא:

**יכוין שזאת ההוי"ה – יהוה**, שם הוי"ה פשוט של חתימת הברכה האל הקדוש,

**תאיר בחילופה – מצפ"ץ**, שהוא חילוף שם הוי"ה בא"ב דאתב"ש, ויש לכוין בפרטות כי אותו שם הוי"ה פשוט של האל הקדוש מאיר בשם מצפ"ץ, ופי' שכל אות משם הוי"ה תאיר לאות משם מצפ"ץ באופן זה: הי' מאירה למ', הה' לצ', הו' לפ', הה' לץ' (פרי עץ חיים, שער הברכות, פרק ז; מחברת הקודש, שם), ויכוין עי"ז למתקן הדינים ששולטים בימים אלה, ולא יהיה כח בחיצונים לאחוז עוד בדינים האלה.

ובמספר סידורים רק מציירים ב' שמות הנ"ל – הוי"ה מצפ"ץ, כשלפניהם מציינים בקצרה – "בין המצרים".

בימי בין המצרים עוד מכוונים כוונות דומות במחיה המתים, אתה קדוש, רצה ושים שלום, והן מבוארות בספר שער הכוונות ופרי עץ חיים הנ"ל.

עיין עוד מה שנביא ב"ה בעניין שם מצפ"ץ לקמן בליקוטי ביאורים.

## ירידת המוחין לגרון דז"א

בסידור היר"א מוסיפים כאן את הכוונה הבאה שאינה מסודרת בסידור המודפס, ומקורה מספר שער הכוונות (דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה).

**יכוין שעתה**, אחר שכבר נמשכו ג' קוי חח"ן בג"ה דת"י של מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה לחב"ד דז"א, כאשר מגיע החיבוק אל בחי' אמצעיתא והוא החיבוק הג' הנ"ל הגורם להתפשטות המוחין, אז מתחילים המוחין הנ"ל להתפשט מרישא דז"א לצאת אל גופו, וזה מ"ש

**יורדים**, למטה מרישא דז"א,

**המוחין דגדלות**, מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רלט),  
**מהגרון להתפשט**, ולצאת מחוץ לגרון למטה,

**בגוף דז"א**, ובברכות האמצעיות ימשיכו אותם מוחין להתפשט לספי' גופו דז"א וממנו לנוק' לתקן ספירותיה ע"י הנשיקין.

ולא מצויר שום דבר עבור כוונה זו.

בסידור היר"א מסודרת כוונה זו יחד עם הכוונה הבאה – תיקון הדעת דנוק', וזה עוד לפני חתימת הברכה והמשכת קו האמצעי של המוחין דאו"פ דפנים דחכמה לדעת דז"א. למעשה סדר ציור אותן כוונות סותר סדר היותם, היות ולא יתפשטו המוחין מרישא דז"א לגרונו עוד לפני עצם המשכתם לראשו, ואולי הסיבה לסדר ציורם ההפוך היא חוסר מקום לציור המשכת המוחין (הדרוש עמוד שלם בסידור היר"א) במקומו הצפוי, לפני כוונה זו והמשכה.

ועיין עוד מ"ש ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי קריאת שמע, דרוש ה, אות ח) ובספר פתח עינים (סדר כוונות העמידה, תיבת אתה קדוש, סוף אות ד), ולשונם מובא לקמן בליקוטי ביאורים.

## תיקון הדעת דנוק'

הכוונה הבאה היא המשך ותוצאה של הכוונה הקודמת, ומקורה מספר שער הכוונות (דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה). עניינה הוא, כי אחר שהמוחין יוצאים מרישא דז"א ויורדים להתפשט בגופו, עוברים אותם מוחין דרך הגרון ואז יוצאות מתוך יסוד דאימא ה' גבורות לעשות דעת דנוק'.

יכוין

**להמשיך**, מתוך יסוד דאימא,

**[ה]ה"ג [שהם ה' הויות שגי' ק"ל (סידור היר"א)]**, ה' גבורות שהן ה' שמות הו"ה מנוקדים העולים יחד בגי' ק"ל, ומ"ש להמשיך פי' להורידן מרישא דז"א ולהעבירן,

**[ויעבירם (סידור היר"א)] דרך מעבר יב"ק שבגרון**, הגרון גימטריא ג"פ אלהים – סוד המוחין דקטנות שהם שמות אלהים, הוא מקום מעבר צר, וכשעוברים דרכו המוחין דגדלות הנק' שם הוי"ה ושם מוחין דקטנות הנק' שם אלהים, מתלכשים ב' סוגי מוחין הנ"ל זה בזה יחד היותו הגרון מעבר צר כנ"ל, וב' שמות הוי"ה אלהים יחד עולים בגי' יב"ק, ולכן נקרא עוד הגרון מעבר יב"ק היותו מעבר של ב' סוגי מוחין הנרמזים ע"י ב' שמות הנ"ל, וכעת יוצאות הה' גבורות הנ"ל למטה מן הגרון,

**אל דעת דנוק' [נדחינת פנים (סידור רחובות הנהר)]**, לעשות לנוק' דעת דבחי' פנים, ודעת דנוק' דבחי' אחור כבר נתקנה בסוף סדר הכוונות של תיבות קונה הכל (שמן ששון על שער הכוונות, דרושי ק"ש, דרוש ה, אות יג; פתח עינים, סדר כוונות העמידה, תיבת אתה קדוש, אות ד),

**ו[ניכוין כין] ק"ל ויב"ק**, שיורדות הה' גבורות העולות ק"ל דרך הגרון הנקרא מעבר יב"ק, ויחד הם עולים

**גי' גר"ם**, עם הכולל, וזה סוד חמר גרם (בראשית מט, יד).

וכנגד הה' גבורות מצוירים ה' שמות הוי"ה מנוקדים בניקוד חג"ת נו"ה העולות יחד בגי' ק"ל, מעל שילוב שמות הוי"ה אלהים המסמנים המוחין דגדלות והמוחין דקטנות ועולים יחד בגי' יב"ק, ק"ל ויב"ק הרי גר"ם, וכל השמות הנ"ל מצוירים מעל כלי דעת דנוק'.

בסידור היר"א לא מצוירים ג' כלי דעת דנוק'.

### רמזים נוספים

אתה קדוש. בברכה זו י"ד תיבין נגד פסוק (ישעי' ו, ג) וקרא זה אל זה, [ובו גם] י"ד תיבות, והיכל זה הוא היכל רצון דאצילות, ובו ממונה רזיאל אשר הוא המגלה רזין (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ, סדר הי"ח ברכות מהחברים).

ברוך אתה יהו"ה האל הקדוש. הנה שזו"ן שניהם קבלו למעלה קדושה ושניהם קדושים, ואחר שהמשכנו לה דעת שלם ע"י הקדוש כנ"ל, אנו שואלים תיכף שגם לנו יותן דעת, וזהו אתה חונן, וצריך לכוין לזה (סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לח).

### ליקוטי ביאורים

#### בעניין השם מצפ"ץ

שם מצפ"ץ מוזכר מספר פעמים בספר הזהר וספר תיקוני זהר, וב"ה נזכיר כאן מבחר לשונות, ואח"כ נפנה ב"ה לדברי מהרח"ו בעניין שם קדוש זה.

מצפ"ץ מצפ"ץ, אלין שמהן על אינן דתליסר מכילין דרחמי (ספר הזהר, ח"א, דף כ ע"א).

כל פקודא ביה שריא יהו"ה, הוא אשתכח בכל אבר ואבר, הוא אשתכח בארבע גוונין דשערא ובארבע גוונין דעינא, ובארבע אדרין דאודנא, ובארבע גוונין דאנפין, ובקלא ובדבורא ובקריאה ואמירה, (ובעשיה דידין) ובכל אבר ואבר דגופא איהו יהו"ה, ממנא על כל מצוה ומצוה, דביה מצוה בא"ת ב"ש – מ"צ י"ה, פ"ץ ו"ה, הא מצוה יהו"ה, מצפץ, יהו"ה בא"ת ב"ש מצפ"ץ (תיקוני זהר, דף קלא ע"ב).

ואתפשט קודשא בריך הוא מכל כנויין ומרכבות דמטטרו"ן דאינון כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, מצפ"ץ, ואתמר ביה (ישעי' ל, ב) ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך, בההוא זמנא, כי עין בעין יראו בשוב יהו"ה ציון (שם לב, כ), ואתפשט ממרכבות דלתתא ואתלבש במרכבה דיליה דאיהי אדנ"י, שם המרכבה דא יהו"ה, כנו"י דא אלהי"ם, דסליק לחשבן אהי"ה אדנ"י, ואיהו כנו"י דתרין שמהן אלין וביה אתכסיין (תיקוני זהר, דף טו ע"א).

מצפ"ץ הוא מרכבה בחילוף א"ת ב"ש, ואז השם מתכסה בהעלם בהן, והן הכנפים שמכסין את השם, וזהו ותחת כנפיו כו', אבל אז יתפשט וז"ש ולא יכנף כו' (ביאור הגר"א לתיקוני זהר, שם).

וב"ה נביא עוד כאן גם מעט מדברי מהרח"ו בעניין שם מצפ"ץ שהוא חילוף שם הוי"ה בא"ב דאתב"ש, ולכן הוא רחמים מעורב בדין, ונמצא בב' פאות הראש דא"א, א' מימין וא' משמאל (עץ חיים, שער יג, פרק יא).

בספר שער הכוונות (דרושי ויעבור, דרוש ה) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ודע כי הפאה הזאת אשר בראש א"א, היא בחי' שם הויה בחילוף אתב"ש – מצפ"ץ, אבל הפאה שבראש ז"א הוא בחי' שם אלהים במילוי יודין. וכבר נתבאר אצלנו במ"א כי אלהים דיודין הוא בגי' מצפ"ץ, לפי שנאמר בא"א (דברים לב, לט) ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי, ולכן אין בו שם אלהים, ובמקום שיש בו בחי' אלהים יהיה תמורתו במקומו בא"א שם מצפ"ץ שהוא תמורת ההויה כנודע, כי יען שהוא בחי' תמורה וחילוף הרי הוא דין כמו אלהים, ולכן שניהם בגי' שוים כנז' אבל שם עצמו של אלהים אין באריך, עכ"ל.

שם (דרושי תפילת השחר, דרוש א) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: וכבר נתבאר במ"א כי שם מצפ"ץ להיותו תמורת ההויה, לכן הוא רחמים מעורב בדין, ולכן הוא בגי' אלהים דיודין, וזה סדרן הויה ואח"כ מצפ"ץ ואח"כ אלהים, כי שם אלהים הוא יותר דין מכולם. והנה בזמירות שעדיין לא התפללנו תפלת השחר ולא ירד שפע עליון, אלא שעכ"ז הוא בחינת בקר אשר בו שולט אברהם איש החסד, ולכן שם מצפ"ץ שהוא ממוצע בדין הוא המאיר עתה, ונמצא כי שם זה הוא הנק' חת"ך עם היות שמקורו הוא מג' שמות שהם הויה מצפ"ץ אלהים, עכ"ז כל אחד הוא כפי הזמן והשעה כמשי"ת.

והנה עתה בזמן הזמ"י לסבה הנז' הנה השם הזה יונק משם מצפ"ץ הממוצע. והנה הוא באופן זה כי מצפ"ץ גי' ש' כמנין אלהים דיודין ואם תסיר שורש שם אלהים כפשוטו שהוא פ"ו שהוא שרש הדינין ישאר בגי' רוח כמבואר אצלנו בפ' ורוח אלהים מרחפת כו', עכ"ל.

ובספר הליקוטים (פר' כי תשא, פרק לג) מובא – "וראית את אחורי (שמות לג, כג) – הוא סוד מצפ"ן, ופני לא יראו – הוא סוד הוי"ה".

### בעניין התפשטות המוחין דגדלות דרך הגרון דז"א

בסדר הכוונות של ברכת מחיה המתים מכווינים כי מתפשטים מוחין מרישא דז"א דרך גרונו, ובכתובת הכוונה לא פורש מה בחינתם של אותם מוחין.

בפירושו יפה שעה על שער הכוונות (דרושי קריאת שמע, אות יב) מבאר ר' שלמה כהן כי בכוונה דידן מדובר על מוחין דפנים, וז"ל: ואח"ך באתה קדוש, כבר הודעתין במקום אחר כו', ואז מתחילין המוחין להתפשט ולצאת מחוץ לגרון כו'. דבריו אלו מדברים במוחין דפנים כנודע, כי כל ברכה ראשונה עד באהבה כל המשכת המוחין וכל גידול הנוק' הוא בבחינת מוחין דאחור, ובמילת באהבה נעשית הנסירה וחוזרים זון"ן פב"פ על ידי מוחין דפנים, ומשם מתחילין מוחין דפנים להתפשט ברכה ראשונה בחסד, שניה בגבור', אתה קדוש באמצעיתה בת"ת, עכ"ל.

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי קריאת שמע, דרוש ה, אות ח) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: ואח"כ באתה קדוש וכו'. כבר הודעתין במ"א, כי עד עתה היה בחי' חיבוק בימינא ובשמאלא ובאמצעית', ואז מתחילין המו' להתפשט ולצאת חוץ לגרון וכו'. נת' לק' דרושי עמידה ספ"ה ודרוש א' דויעבור, עיין בס' יפה שעה שם, דזה בבחי' הפנים יע"ש.

ולע"ד נתקשיתי, שבס' הכוונות כתב שהם בחי' המו' שנמשכו בשירה חדשה ועתה באתה קדוש יורדים להתפשט, דאותה ירידה בשירה חדשה היתה בבחי' אחו', ובאתה קדוש הוא בבחי' פנים, וכמ"ש שעתה הוא בחי' חיבוק באמצעיתא. ואפשר שבאת קדוש נדחין לגמרי לגרון, ועיין בע"ח ש"ל פ"ו, ושם כתב רבינו והבן זה היטב יע"ש. ועוד איך אפשר לעמוד כאן עד עתה, דהלא בק"ש עד שלא היו בז"א רק ו"ק דמו' דגדלו' בלבד דמצד אי' ירדו לגרון בעמידה, שכבר נגמרו לכנס כל המו' דמצד או"א במילת קונה הכל, אך לא נתפשטו שם ונשאר להתפשט עד אחר שחזרו זון"ן פב"פ. וי"ל דהחיבוק הוא הגורם להתפשט בגופא כמו שמדוקדק יוצא בס' הכו', ולזה כתב רבינו שעתה באתה קדוש מתחי' להתפשט. ועיין בענין דחיית המו' דקטנות אלו מה בחי' הם דיש בחי' אלהים דעבור ויש דיניקה ואין ירידתם שוה וצריך לעיין בזה ואין מקום לעמוד, ועיין בס' מבו"ש דקמ"ה ש"ו ח"ג פ"ב, תו"ח דח"י ע"ב.

גם דע והבין בבחי' דחיית המו' דקטנות בעמידה שהם בבחי' הק"ך צרופים כנו' בע"ח שכ"ב פ"ג ובכ"מ דבחי' ק"ך אלו הם בחי' המו' דקט' אחרים הבאים מצד אימא, ועיין ע"ח שט"ו פ"ו, אעפ"י שכתוב פשוט הם מלאים ב"ג אותיות כל שם ונכתב פשוט בסדור בקצור, ועיין בנ"ש דמ"ה. גם דע דבחי' דחיית המו' דקט' באתה קדוש לגרון דז"א הוא בבחי' גרון האמיתי הכולל, והוא דכל המשכת המו' שהמשכנו בק"ש ועמידה

עד אתה קדוש, הכל היה בבחי' מוח חכמה, ובברכת את' גבור הבינה שבכתר, כמ"ש רבינו לקמן דרוש ו' דעמידה בברכת ש"ש ובע"ח שכ"ה פ"ה, ועיין בנ"ש בהקדמה רחובות הנהר בסופו. וא"כ כל אותם הדחיות שעשינו בק"ש בכוונת רומ"ח ובשירה חדשה ובקונה הכל, הכל הוא בבחי' מו' חכמה שבכתר, ועתה באתה קדוש יורדים אל הגרון שתחת הכתר (ע"ח ש"ל פ"ז), עכ"ל.

בספר פתח עינים (סדר כוונות העמידה, תיבת אתה קדוש, טוף אות ד, דף מג ע"ד – מד ע"א) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ברם בכוונה אחרת שכתב לכיין שעתה יורדים המוחין גדלות מהגרון להתפשט בגוף, והוא כפי הנז' בשער הכוונות שם, שהוא בבחינת המוחין אשר כווננו בהם במלת שירה חדשה שירדו לגרון, עתה באתה קדוש יורדים להתפשט בגוף.

נראה דאין שייך לכיין כוונה זו בעמידה דערבית, אי משום שלא מציינו שנמשכו בערבית תחילה לגרון דז"א כמו בשחרית, ועוד דבהדיא כתב כאן בכוונה יורדים המו' גדלות מהגרון, ובערבית אינם גדלות אלא דיניקה כנו' בע"ח שכ"ו פ"ב, ואם איתא היה לו לומר או דיניקה בערבית כנו' בכ"מ אשר משתנה שם הכוונה.

ועל מ"ש בשער הכוונות שם, שהם בחינת המוחין שנמשכו בשירה חדשה, ועתה באתה קדוש יורדים להתפשט, דאותה ירידה בשירה חדשה היתה בבחינת אחר', ובאתה קדוש הוא בחינת פנים, וכמ"ש שעתה הוא בחינת חבוק באמצעיתה. גם מ"ש שעתה מתחי' להתפשט בו"ק, דאיך אפשר לעמוד כאן עד עתה, דהלא בק"ש עד שלא היו בו"א רק ו"ק דמוחין גדלות דמצד אימא ירדו לגרון בעמי', שכבר נגמרו ליכנס כל המוחין דמצד או"א במלת קונה הכל, ואיך לא נתפשטו ונשאר להתפשט עד אחר שחזרה עם נוקבא פב"פ. וי"ל דהחבוק הוא הגורם להתפשט בגופא, כמו שמדוקדק יוצא בשער הכוונות יע"ש, ולזה כתב רבינו שעתה באתה קדוש מתחי' להתפשט, עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רלט) מבאר ר' שריה דבליצקי כי המוחין המתפשטים כאן הם המוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה שסיימנו להמשיך לרישא דז"א בברכה אתה קדוש, וז"ל: כל הג' קוין האלה בג' הברכות לא נתפשטו אלא בחב"ד וזה שאח"כ באמצעיות הם מתפשטים הלאה מבואר בשעה"כ שם דף כ"א ע"ב, וז"ל כבר הודעתך במק"א כי עד עתה היה בחי' החיבוק וכו' וכאשר הגיע החיבוק אל בחינת אמצעיתא אז מתחילין המוחין להתפשט ולצאת מחוץ לגרון למטה אל הגוף וכו', ע"כ עיי"ש.

הרי דמבואר דבג' ברכות ראשונות הם עדיין בג"ר ורק אח"כ לאחר האל הקדוש שהוא אמצעיתא מתפשטים בחג"ת ונה"י, ומבואר שם דכל זה שהם מקודם בג"ר ורק אח"כ בחג"ת ונה"י ולא בכת אחת שכל זה מדובר בבחי' אלה שהיה בהם החיבוק, וא"כ לאחר שהחלטנו שהחיבוק היה בפו"א דפנים, גם סדר התפשטות הזה הוא בפו"א דפנים, עכ"ל.



## בעניין העברת ה' גבורות לדעת דנוק'

בספר פתח עינים (סדר כוונות העמידה, תיבת אתה קדוש, ריש אות ד, דף מג ע"ד) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: שם ובברכה זו יכוין שעתה יורדים המו' דגדלות מהגרון להתפשט בגוף, ויכוין להמשיך ה"ג שהם ה' הויות שגיי' ק"ל ויעברם דרך מעבר יב"ק שבגרון אל הדעת דנוקבא ויכוין כי ק"ל ויב"ק גימטריא גרם ע"כ.

נתבאר בשער הכוונות דרוש ה' דק"ש, ובפע"ח פכ"ב דק"ש, ועיין שם דזה לעשות דעת דנוקבא דבחינת הפנים [מזה נראה דהקדושה הוא לעשות דעת דאחור, ועיין מ"ש לעיל אות ב' ד"ה גם וכו']. ועיין בספר יפה שעה דקס"ה, ואין תימא דאם כבר עשה הדעת דנוקבא כאן, מה ענין הדעת הנתקן בברכת סלח לנו ע"י הנשיקין, כנז' בשער הכוונות דרוש ו' דעמידה, וכן ברכת אתה חונן לתקן ולהאיר כלי דעת דנוק'. ולע"ד נראה דכל אלו הם צורך לתקן דעת דנוקב' [עיין בדרוש ו' דעמידה במלת למלשינים, דשם כתב דע"י הכתר שלה נעשה הדעת וצ"ע].

והנה כוונה זו צריך לכוין אותה ג"כ בתפלת ערבית שהוא ק"ל ויב"ק, למעלה בכתר דז"א, וזה מבואר בשער הכוונות דרוש ה' דק"ש וז"ל, ואח"כ וכו' אבל עתה בערבית שאין בו אלא מוחין דו"ק, נמצא כי זו העטרה דיסוד דאימא הוא למעלה בכתר דז"א, ולכן צריך לכוין שם ענין הגרם הזה, כי שם בהיות היסוד שם למעלה יוצאין ק"ל הגבורות כנז' עכ"ל [מהרה"ן].

אלא דלע"ד צ"ע, דזה ניחא בכלים פנימים, כנודע שאין נמשכים רק ו"ק [עיין בקונט' ש"ש ח"ג בסדר הכוונות דרוש שינוי התפלה מ"ש ומשם תבין זה היטב], לזה צריך לכוין מכתר, אמנם לפי כוונתינו בתפלת ערבית להמשיך כל צלם המוחין דנה"י דאימא ואבא בבחי' חב"ד וחג"ת ונה"י דבחינת כלים חיצונים, כנז' בסדור להרב ש"ש זלה"ה שם, ודאי שייך לכוין ג"כ להמשיך מגרון דז"א דנעשה גרם שם בגרון דז"א, וע"כ נראה דבתפלת ערבית יש לכוין סתם להמשיך ה"ג דרך מעבר יב"ק אל הדעת דנוק', גם בתפלת מנחה יש לכוין מטעם הנז"ל, עכ"ל.



## הקדמה לברכות האמצעיות

### עניין הברכות האמצעיות

עפ"י דברי מהרש"ו

בספר עץ חיים (שער לט, דרוש ט) מבאר מהרש"ו בקצרה את עניין ג' בחי' – חיבוק נישוק וזווג דזו"ן, ושם מבאר כי לעולם הנקבה היא מתעוררת תחילה, והתעוררות הזו היא בעת החיבוק שהוא קודם הנשיקין והזווג, היא קודמת לחבק את הזכר ואח"כ הזכר מחבק אותה, ואח"כ באים הנשיקין, אז אין הנקבה מעוררת תחילה אלא הוא יתחיל הנשיקין ואח"כ גם היא תנשק אותו, אז מתעוררים שניהם יחד, ואחר ששניהם קדמו זו בחיבוק וזה בנישוק, אז מתייחדים. ובימי חול מכוונים ג' בחי' אלו בעמידה: החיבוקים בג' ברכות הראשונות, הנשיקין בברכות האמצעיות, והזווג בשים שלום.

ענין הברכות האמצעיות מבאר מהרש"ו בדרוש ו' של דרושי העמידה שבספר שער הכוונות (ולשונו מובא לקמן בחלק מקורות), ושם מבאר הוא מספר אופנים ששמע מרבו הקדוש האריז"ל זי"ע.

שם מתחיל מהרש"ו לבאר אופן א', והוא כי בתחילה לא היה ז"א רק מו"ק בלבד שהם בחי' ג' ברכות הראשונות וג' ברכות האחרונות, ואלו הו"ק אינם צריכים לבוא ע"י תפלתנו ומעשינו כי מעצמם הם בו, והברכות האמצעיות באות בסוד "תוספת", פי' כי ג' ברכות הראשונות הם סוד חג"ת הראשונים דז"א בהיותו בן ו"ק בלבד, ואח"כ כשנגדל נעשו לו בחי' חב"ד שבו, וג' ברכות האחרונות הם סוד נה"י הראשונים שבו, אשר אחר שנגדלו נעשו בו בבחי' חג"ת שבו, והברכות האמצעיות הן בסוד תוספת שעל ידן תהיה לזו"ן בחי' פרצוף שלם מן י' ספירות – ג' ספי' לז"א והן בחי' נה"י חדשים, ועוד ט' ספי' לנוק' והן ט' ספי' הנתקנות ע"י ז"א ונתספות אליה בהיותה בשרשה נקודה קטנה בלבד, הרי הם י"ב בחי' של התוספת כנגד י"ב ברכות האמצעיות, ואותה תוספת שניתוסף בז"א הוא ע"י מעשינו ותפלתנו. ושם מפרט עוד מהרש"ו, כי נה"י החדשים שנתוספו לז"א הם ג' ברכות הראשונות שבאמצעיות – אתה חונן והשיבנו וסלח לנו, והן נעשות בחי' ג' מוחין דחב"ד אל הנוק'.

אופן אחר מבאר מהרש"ו בעניין הברכות האמצעיות והוא, כי י"ג ברכות האמצעיות הן י"ג מדרגות שבעולם האצילות, ע"ד י"ג מדרגות שיש בעולם היצירה שהן בישתבח, וע"ד י"ג מדרגות שבעולם העשיה שהן י"ג מדות שהתורה נדרשת הן, וכך מזכיר הוא ז"ל עוד שם (דרושי תפלת השחר, דרוש ג) ובספר שער מאמרי רשב"י (פר' פקודי, ולשונו מובא לקמן בחלק מקורות).

בג' ברכות הראשונות נתקנה הנוק' ע"י אימא, ולעומת זה עניינן של הברכות האמצעיות הוא לתקן אותה ע"י ז"א עצמו, להאיר אליה מאור שלו עצמו אל כל ט"ס הבאות לה דרך תוספת כנ"ל, והארה זו נקראת נשיקין – סוד הי"ב נשיקין היוצאים מן פה העליון דז"א לפה דנוק' בברכות האמצעיות.

הארה זו – הנשיקין – מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל פיו ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה.

עוד צריכים להמשיך בברכות האמצעיות הארת נה"י דז"א אל י"ס דנוק', כי אחר שכבר נתקנו כל הי"ס שלה ע"י נה"י דאימא, עדיין היא צריכה לקבל הארה מספי' נה"י דז"א אל הספי' שבה (כשכל ספי' מג' ספי' נה"י דז"א מתחלקת לג' פרקין).

בברכות האמצעיות עוד מתקנים לזו"ן בחי' כתר אשר גם הוא בא בסוד תוספת, והעניין הוא כי קודם שקלקלו המינים היה בא הכתר מעצמו שלא על ידנו לרוב גדולתו ומעלתו, אבל אחר שרבו המינים הוצרכו לתקן ברכת המינים, וע"י ברכה זו ממשכים בחי' כתר לזו"ן, והוא כי הכתר דז"א נתקן אחרון לאחר שנשלם בט' ספי' תחתונות שבו, והכתר דנוק' נעשה בה בראשונה טרם שאר הספי' שבה (והכתר שבה עוד נתקן בברכת שומע תפלה).

מספר רמזים נוספים מגלה עוד מהרח"ו בעניין הברכות האמצעיות, בפרט כי י"ב ברכות האמצעיות הם סוד שנים עשר בני יעקב אבינו ע"ה שנתוספו בז"א בסוד תוספת (שער מאמרי רשב"י, פר' פקודי), וי"ג ברכות אלו הם סוד וא"ו במילואה שהיא בגמטריא י"ג, והאלף שבנתים היא בחינת כתר דז"א הנעשה לו מת"ת דאימא, והוא החיות של כל ז"א, ולכן זו האלף ניתנה באמצע שני הווין, יען כי היא מתלבשת בהם ומחיה אותם, ואז נעשה אדם (שם).

## סדר הכוונות של הברכות האמצעיות

### בקצרה

עיקר סדר הכוונות של הברכות האמצעיות בכללות כולל ב' בחי' כפי שסידר הרש"ש עפ"י בדברי מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו'), והן בחי' נשיקין מספי' דז"א לספי' דנוק', והמשכת מפרקין דנה"י דז"א לספי' דנוק'.

בח' ברכות הראשונות של י"ג ברכות האמצעיות – מחונן הדעת עד מלך אוהב צדקה ומשפט, מכוונים בחי' נשיקין, ובסידורו מסדרם הרש"ש זי"ע כמ"ש בספר נהר שלום (דף לב רע"ב), וז"ל: כולם הם י"ב נשיקין, מאתה חונן עד שמע קולנו, והוא השמועה שנית, וסדרם הוא כשמועה ראשונה שהם ב' נשיקין, א' מז' תחתונות וא' מג"ר, דכל ספי' מט"ס דז"א לז"ת וג"ר דכל ספירות מט"ס דנוק', עכ"ל וזה סדר הנשיקין

הרוצה בתשובה	בינה
	דעת
חנן המרבה לסלוח	חסד
גואל ישראל	גבורה
רופא עמו ישראל	תפארת
מברך השנים	נצח
מקבץ נדחי ישראל	הוד
מלך אוהב צדקה ומשפט	יסוד

בברכה שובר אויבים וכו' מכוונים כנ"ל לתקן בחי' כתר לזו"ן, ובברכה שומע תפלה עוד מכוונים תיקון לכתר דנוק'.

בג' ברכות משען ומבטח לצדיקים, בונה ירושלים ומצמיח קרן ישועה, מכוונים המשכות מנה"י דז"א לט' ספי' דנוק', באופן זה:

משען ומבטח לצדיקים	מג' פרקין דיסוד דז"א לדת"י דנוק'
בונה ירושלים	מג' פרקין דהוד דז"א לבג"ה דנוק'
מצמיח קרן ישועה	מג' פרקין דנצח דז"א לחח"ן דנוק'

ובברכות האמצעיות עוד מכוונים מספר רמזים, כל ברכה וברכה לפי עניינה, כמבואר בספר שער הכוונות.

## מקורות

### שער הכוונות

(דרושי תפלת השחר, דרוש ג, דף יג ע"ב)

(מקבילה: פרי עץ חיים, שער עולם העשיה, פרק ו, דף כט ע"ד – ל ע"א)

והנה לענין ברייתא דר' ישמעאל, נלע"ד ששמעתי ממוז"ל שהוא באופן אחר, כי בעולם העשיה עצמה לבדה נשאר י"ג מדרגות זולת הפנימיות של ג"ר שבו שעלו אל היצירה, והוא כי הנה חיצוניות המלכות עם י"א סמני הקטורת שנעשו חיצוניו' אליה, הרי ספיר' א', ופנימיו' המלכות עם חיצוניות נה"י, הרי ג' ספירות אחרות, ופנימיות נה"י עם חיצו' חג"ת, הרי ג' ספי' אחרות ופנימיות חג"ת עם חיצוניות מל' דיצירה, הרי שלושה ספירות אחרות, וחיצוניות כח"ב עם פנימיות מל' דיצירה, הרי ג' ספירות, הרי בין כולם י"ג ספירות שלימות בעשיה לבדה. ודע כי כמו שנתבאר ביי"ג מידות אלו, שה"ס עולם העשיה שנעשה י"ג מדרגות ע"י עליית ג"ר שבה אל היצירה, וכן עולם היצירה נעשה י"ג ע"ד הנז', והם רמוזים ביי"ג ברוך שבברוך שאמר, וכן ג"כ בבריאה יש י"ג שבחים שיש בישתבח שמך כו' שיר ושבחה כו' כנ"ל בס' הזוהר, וכן ע"ז בעולם האצילות

עצמו יש בו י"ג, וה"ס י"ג ברכות אמצעיות של שאלת צרכי' שיש בין ג"ר וג' אחרונות דתפלת י"ח.

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"א – ב, לו ע"ג-ד, לו ע"א)

דרוש ו כולל ג' ברכות ראשונות וג' אחרונות וי"ג אמצעיות, ועיין היטב בתפלת עמידה דערבית דליל שבת, ובתחילה שמעתי דרוש זה באופן א', וזה עניינו. דע כי ג' ברכות ראשונות ה"ס חג"ת הראשונים דז"א בהיותו בן ו"ק בלבד, ואח"כ כשנגדל נעשו לו בחי' חב"ד שבו, וכמש"ל בסיום ברכת אבות על בא"י מגן אברהם, בסוד והוכן כסוד כסא (ישעי' טז, ה), שהוא החסד ששימש אח"כ לבחי' חכמה שבו, וג' ברכות אחרונות ה"ס נה"י שבו הראשונים, אשר אחר שנגדלו נעשו בו בבחי' חג"ת שבו, וי"ב ברכות אמצעיות הם באים בסוד תוספת, פ"י כי הנה בתחילה לא היה ז"א רק מו"ק בלבד שהם בחי' חג"ת ברכות ראשונות וג' ברכות אחרונות כנז'.

והנה אלו הו"ק אינם צריכים לבא ע"י תפלינו ומעשינו כי מעצמם הם בו, אבל התוספ' הניתוסף אח"כ בז"א הוא ע"י מעשינו ותפילתינו, ואמנם בחי' התוס' הנוסף אח"כ הנה הם ג' ספי' בז"א שהם נה"י המחודשים, בו כמבואר אצלינו בסוד כונן שמים בתבונה (תהלים קלו, ה). וט"ס אחרות אל הנוק', לפי ששורשה לא היה אלא נקודה א' בסוף אות הואו כמבואר אצלינו בפ' בלק על פסוק (במדבר כד, יז) אשורינו ולא קרוב, הרי הם י"ב בחי' של התוס' כנגד י"ב ברכות אמצעיות.

ולהיות כי יש עוד בחי' אחרת, והוא הכתר דז"א אשר גם הוא בא בסוד תוס', וקודם שקלקלו המינין היה בא מעצמו שלא ע"י, וזה לרוב גדולתו ומעלתו, אבל אחר שרבו המינין ונתקלקלו בזמן ר"ג ונתרבו הקליפות אז נסתלק בעון הדור, אז הוצרכו לתקן ברכת המינין, וע"י ברכה זו הוא בא גם הכתר דז"א ע"י תפלינו ומעשינו. וכיאוור ענין זה נת' באורך בפ' ויקרא ד"ג וד' ע"א בר"מ בפסוק (שה"ש ה, א) באתי לגני אחותי כלה וע"ש דרוש נחמד.

ואמנם חג"ת אחרונים שנתוספו לו בתוס' הם בחי' ג' ברכות ראשונים שבאמצעיות, והם אתה חונן והשיבנו וסלח לנו, ואלו נעשו אל נוק' בחי' ג' מוחין שהם חב"ד שבה.

ופ"א שמעתי ממורי ז"ל, כי י"ג אמצעיות דשאלת צרכי' הם בחי' י"ג מדרגות שבעולם האצילות, ע"ד י"ג מדרגות שיש בעולם היצירה שהם בישתבח כנו' שם, וע"ד י"ג מדרגות שבעולם העשיה, שהם ר' ישמעאל אומר בי"ג מדות התורה נדרשת, וע"ש עניינם.

אח"כ שמעתי דרוש א' גדול נמשך עם מה שנת"ל בסדר העמידה, וזה עניינו בענין י"ב אמצעיות. דע כי בג"ר [בג' ברכות ראשונות] נתקנה המלכות פב"פ, בכרכת אבות נעשה חיבוק הימין בשם ע"ב שבימינו, ובכרכת אתה גבור נעשה בחי' שמאלו תחת לראשי, ובכרכת אתה קדוש נעשה החיבוק ע"י ימין המחבקה בגופו שהוא הת"ת שבו. והנה כל

זה שנתקן עד עתה במלכות היה ע"י אימא עילאה המתקן אותה בסוד שם בוכ"ו כנ"ל, בסוד ברכת אבות במלך עוזר ומושיע ומגן ובתחילת ברכת אתה גבור.

ועתה ענין הי"ב אמצעיות הם לתקן אותה מצד ז"א עצמו, ולהאיר אליה מאור שלו עצמו אל כל ט"ס הבאות לה דרך תוס' כנ"ל, דמעיקרא אין בה רק בחי' נקודה קטנה א' בלבד, אשר מציאות ענין נקודה זו נבאר עניינה בברכת למשומדים, וע"ש היטב.

וענין הארה זו נק' נשיקין, כי אחר שנעשה חיבוק בברכת אתה קדוש, באים עתה בחי' הנשיקין, והוא כי עד עתה ז"א מתחיל להאיר בכל י"ס, כי אחר אשר כבר נעשו ונתקנו מחדש כל י"ס מן הנה"י דאימא, עדיין היא צריכה עתה לקבל הארה מן ז"א עצמו, מן הנה"י שלו אל כל הי"ס שבה, כמבואר אצלינו בהרבה מקומות, כי הי"ס דנוק' נעשין מן הנה"י דז"א.

ולכן צריך לכוין להמשיך הארה מן הנה"י דז"א אל הי"ס שבה באופן זה, כי מפרק ראשון דנצח דז"א יכוין להאיר אל ספי' החכמה שבה, ואח"כ מפרק הא' דהוד שבו אל ספי' בינה שבה, וכעד"ז עד תשלום נה"י ותשלום הי"ס שבה.

ונמצא כי ברכת אתה חונן וברכת השיבנו הם ב' מוחין חו"ב שלה, וז' ברכות שלאחריהן הם בחי' השבעה נשיקין היוצאין מפיו אל פיה בסוד רוחא ברוחא, ונכנסין לתוך פיה ומתקנין ז"ס תחתונות שלה, לפי שאלו הנשיקין הם עולים מתתא לעילא, מן ז' ספי' תחתונות שבו אל פיו, ומשם יוצאין ונכנסין בפיה, ויורדין ומתקנין ז' ספי' תחתונות שבה בסוד אור פנימי.

ויש עוד ז' נשיקין אחרים, והם נמשכין מן ראשו דז"א לתוך פיו, ויוצאין משם בסוד הבל פה וניתן אליה, ונעשה בה בחי' אור מקיף אליה, להיותו אור עליון נמשך מרישא דז"א כנז', וכנגד ז' נשיקין אלו נזכרו ז' תיבות בפסוק (שה"ש א, ב) ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין.

ופ"א שמעתי ממורי ז"ל, כי י"ב נשיקין הם אלו, ולכן בברכה אחרונה של הי"ב ברכות אמצעיות שהוא אב הרחמן כו', נאמר בה שומע תפלת כל פה, לרמוז כי אלו הי"ב נשיקין הם באים מן פה העליון של ז"א. [...]

למינים כו' היא בכתר שבה, כמו שיתבאר עניינו, ולכן ההויה של החתימה היא מנוקדת בקמץ, ונבאר עתה עניינו. הנה פ"א שמעתי ממורי ז"ל, שברכה זו הוא לתקן הכתר דז"א, ופ"א שמעתי שהוא לעשות הכתר שבנוק'. וכבר נת"ל ענין שני הדרושים ששמעתי ממורי ז"ל בענין י"ב ברכות אמצעיות, אם הם בז"א או בנוק', והנכון אצלי כי שתיים אמתים, וצריך לכוין בב' הדרושים בכל ברכה וברכה, שני כוונות – א' בז"א וא' בנוק', וזה פשוט אצלי שכך הוא, ולכן אבאר עתה שני הכוונות.

[הכוונה ה]ראשונה היא בבחי' הכתר דז"א בעצמו, לפי שספי' הכתר אינו בא אלא באחרונה, אחר שנשלם בט"ס התחתונות כנודע, ולכן ברכה זו של למינים באה עתה

באחרונה. אבל בחי' הכתר דנוק' נעשה בה בראשונה, טרם שאר הספי' שבה. ואמנם אין חסר לה עתה אלא בחי' הדעת שבה, לפי שדעתם של נשים קלה כמבואר אצלנו, ועכ"ז אין צריכין להמשיך בה דעת על ידינו, לפי שהכתר שבה מספיק לעשות דעת שבה, כי ז"ס גוף וברית חשבינן חד הנז' בתיקונים, והוא כי הכתר שבה נעשה מת"ת דז"א הנקר' גופא דיליה ממש, והדעת שבה נעשה מיסוד דז"א הנקר' ברית. וכבר נתבאר שהכתר שלה עולה לה לבחי' דעת, א"כ נמצא כי גוף וברית חשבי' חד. ונמצא כי ברכה זו הוא לכתר דז"א, כי לכתר או לדעת שבנוק' אין צורך.

הכוונה השנית היא זו, כי ברכה זו של המינים היא לעשות הכתר שבה, ולבאר זה צריך שנקדים לך הקדמה ביארונה בכמה מקומות, ובפרט בדרוש התפילין, והוא כי הנה פעמים כתבנו שנוק' דז"א רחל מתחילת אצילותה לא נאלצה אלא בסוד נקודה א' קטנה, ואמנם כאשר בא אח"כ עת תיקונה, אז באים לה בסוד תוספת הט"ס שבה.

וטעם הדבר הוא לפי שגלוי היה לפניו ית' שהבריות עתידין לחטוא לפניו, והנה פגם התחתונים עולה למעלה וכביכול פוגם שם, ואם כל הי"ס שבה היו באים בתחילת אצילותה, היו משרשים בה ולא היה יכולת להסתלק בעת פגם התחתונים, והיה עונשם של ישראל חמור ח"ו. ולסיבה זו המאציל ית' האצילות אותה בסוד נקודה א' בלבד, ושאר נקו' יבואו לה אח"כ ע"י תוספות, וכיון שאינן משרשים בה נמצא שבעלות פגם התחתונים למעלה וירצו הקלי' להתאחז בהם, יסתלקו משם ויעלו וילכו אל המקום אשר באו משם, ולא יוכלו הקלי' למשול ולהתאחז בהם.

ואם תאמר, א"כ למה נאצלה אפי' בבחי' נקודה א'. והתשובה היא, לפי שלהיות המל' בלתי שום נקודה א"א, כי אם אין לה יסוד אחד כל שהוא לבנות עליו שארית הבנין א"א לה להתקן כלל בעת התיקון, ולכן הוצרכה ליאצל לפחות בבחי' נקודה א' בלבד, ונקודה זו קיימת לעד ואינה מסתלקת אפי' בעת הפגם, לפי שכבר נשרשה בה בעת אצילותה, ולא באה ע"י כדי שתסתלק ע"י בעת החטא ח"ו. אבל שאר הט"ס שבה שאינם באים אלא בסוד תוספת ע"י כח תפלותינו ומעשינו הטובים, לכן גם בעת שאנו חוטאים יכולים לסלקם ולהעלותם משם.

עוד טעם אחר, והוא כי הנה נקודה זו שנשרשה בה בעת אצילותה, היא נקודת הכתר שבה, ולהיותה מדרגה עליונה אין כח בחיצונים להתאחז בה, אף אם יפגמו ויחטאו התחתונים, ואין חשש אם תשאר קבועה שם תמיד. ועוד כי כדי להגיע פגם התחתונים שם צריך שיהיה חטא גדול ועצום מאד, וזה אינו מצוי. והנה בזמן החרבן בימי ר"ג, שאז רבו המינים בישראל, ועונש פגם המינות חמור מאד ומגיע עד הכתר שבה, עם היותו מושרש בה בתחילת אצילותה, ולכן הוצרכו אז לתקן ברכת למינים כדי לתקן גם את הכתר שבה. ויען שברכה זו נתקנה מחדש, לא תיקונה אלא אחר גמר הברכות הראשונות שהם לתקן את הט' שבה.



ואמנם פ"א ביארנו כי זו הנקודה הבאה מושרש' במלכו' בעת אצילותה, היא בחי' מלכות שבה, וכן בעת פגם התחתונים הט"ס עליונות הם שמסתלקים, ומה שנשאר בה קבועה היא נקודת המלכות התחתונה שבה, האמנם לא פליגי, כי האמת הוא שלא נשאר בה רק נקודת הכתר שבה להיותה מדרגה עליונה, ואין הפגם מגיע בה, אמנם פשוט הוא דכיון שמסתלקין ממנה ט"ס תחתונות, ודאי הוא שגם ספירת הכתר שנשאר בה נחשך אורו מאד, ואין נשאר בו רק בחינת אור מלכות דכתר שבו בלבד, ובערך זה אנו אומרים שהנקודה הנשארת היא המל' שבה, ר"ל מלכות דכתר שבה, אבל האמת הוא שלא נשאר בה אלא נקודת הכתר, וזכור הקדמה זו. [...]

אב הרחמן בת"ת דז"א אשר ממנו נעשה כתר שבה כנודע, שד' ספירות שהם תנה"י דז"א מהם נעשים י"ס דנוק', ולהיות שמן הת"ת הזה נעשה כתר שבה, לכן נק' אב הרחמן שהוא בחי' הכתר שבה.

### פרי עין חיים

(שער עולם העשיה, פרק ו, דף כט ע"ד – ל ע"א)

ברייתא דר"י אומר בי"ג מדות. כבר נת"ל שהן ענין העשיה שיש בה י"ג בחי', והם ג"ר שעלו עד ג"ת דיצירה כנ"ל. וי"ס שלמות דעשיה עלו עם י"א סמני הקטורת. ונלע"ד ששמעתי ממורי זלה"ה באופן אחר, והוא כי אחר עליות ג"ר דעשיה נשארו י"ג בחינות אחרות דעשיה, כי הנה י"א סמני הקטורת הלבשו למלכות דעשיה בחיצוניותה, הרי ספירה אחת. ופנימיות המלכות לחיצוניות נה"י, הרי ג' ספירות אחרות. ופנימיות נה"י עם חיצונות חג"ת, הרי ג' ספירות אחרות. ופנימיות חג"ת עם חיצוניות מלכות דיצירה, הרי ג"ס אחרות. וחיצוניות כח"ב עם פנימיות מלכות דיצירה, הרי ג"ס אחרות, והרי י"ג ספירות שלמות, זולת פנימיות כח"ב שעלו בג"ת דיצירה. ודע כי כן נעשה ביצירה, סוד י"ג שבב"ש. וכן יש י"ג שבעולם הבריאה י"ג שבחים שבישתבח, וכן יש י"ג באצילות שהם י"ג ברכות האמצעית דשאלות צרכיו.

(שער העמידה, פרק ה, דף נב ע"ב)

ענין העמידה דע כי ג' ברכות ראשונות, הם חג"ת שלו הראשונים, שאח"כ היו בסוד חב"ד. וג' ברכות אחרונות, הם נה"י הראשונים, שאח"כ היו חג"ת שלו. אמנם י"ב אמצעים הם סוד תוספות, כי מעיקרא לא היה הת"ת רק ו"ק, והם ג"ר וג"ת. ואלו הו"ק עצמן אינם צריכים אל תפילתינו. אמנם סוד התוספות שנעשה אח"כ, הם ג' לז"א שהם נה"י המחודשים, וט' אל הנוקבא, כי לא היתה רק פסיעה לבר בסוף הו', הרי הכל י"ב.

אך יש עוד בחי' אחרת והוא כתר דז"א, כי זה ג"כ בסוד תוספות, רק שלרוב גדלותו א"צ לתפילתינו. אך אחר שנתרבו המינים, אז נסתלק בעונותינו, ומשם ולהלאה הוצרכו לתקן הברכה ולמלשינים, שהוא סוד הכתר דז"א, והרי אלו הם סוד י"ב האמצעים, והי"ג הוא

ולמלשינים אל תהי תקוה וכו', וביאור זה יותר, נתבאר באורך בפ' ויקרא דף ד' בר"מ דף ג' בפ' (שה"ש ה, א) באתי לגני אחותי כלה וכו', ע"ש דבר נפלא.

אמנם ברכת אתה חונן והשיבנו וסלח לנו, הם הנה"י שלו אחרונים שניתוספו ונתהוו ג' מוחין לה. נמצא כי אלו הג' הם חב"ד שלה, והנה דע, כי אע"פ שאמרנו כי ע"י החסד, שהוא ברכת אבות הראשונים, אנו מעלין אותה, אין הכוונה, רק התפשטות אותו ההארה של החסד הראשון, שחזר אח"כ בסוד חכמה של ז"א, והוא מעלה אותה מעט מעט, וז"ס והוכן בחסד כסאו, כי ע"י החסד הוא מתקן את המלכות, סוד אותו פסיעה הנחלקת ליי"ס, שנתמעטה ונתלבשה בכסא שהוא הבריאה, כנ"ל בברכת אבות באורך.

ענין מלך עוזר ומושיע ומגן. כבר ביארתי בסוד עונש הנדר ושבועה כי קו המדה דז"א נעשה ע"י שם אהיה, וקו המדה דמלכות הוא בסוד בוכ"ו, שהוא צירוף חילוף אה"יה. ואלו הארבע אותיות בוכ"ו, הם מלך עוזר ומושיע ומגן. וקו מדתה, הוא סוד ד"ל, ארכה שלשים באמה ורחבה ארבע באמה. וכן זה השם בוכ"ו, גי' ד"ל. ואחר שנמשך קו המדה זה בה, אז היא שלימה, ואנו אומרים אתה גבור לעולם אדני. ותכוין בשם אדני"י זה, במילוי המילוי שהוא ד"ל אותיות. שיעור קומתה כזה - אלף למד פא, דלת למד תיו, נון ואו נון, יוד וו דלת. וכן בוכ"ו עם כללות השם עולה ל"ה, וכן שם אגל"א הרמוז בר"ת, והוא ד"ל בגימטריא עם הכולל. הנה בברכת אבות עשינו בנינה וסדר אצילותה, ואחר שנתקנה, אז אתה גבור - בסוד שמאלו תחת לראשי. אח"כ אתה קדוש - וימינו תחבקני. ואח"כ האמצעית.

והענין, כי עד עתה כל מציאותה מצד הבינה, המתקנת אותה בסוד שם בוכ"ו חלוף שם אהיה"ה כנ"ל, ועתה צריך לתקנה מצד ת"ת עצמו, ולהשפיע אל בחינותה הט' הנוספות מן הת"ת. והנה ב' ראשונות הם ב' מוחין שלה, ושאר הז' הם סוד הז' נשיקין שיוצאין מפיו אל פיה רוחא ברוחא, ונכנס אל תוך פיה ומתקן ז"ס שבה. וזה נמשך מז"ס שבו, ועולים עד פיו. ומשם יוצאים אל פיה ושם נכנסין. ויש אופן אחר שנמשך הבל היוצא מפיו עד ראשו, וזה נעשה א"מ להיותו למעלה, וז' נשיקין אלו הם ז' תיבות בפסוק ישקני מנשיקות וכו'. והנה ברכת ולמלשינים כבר ביארנו כי הוא סוד הכתר שבו. אמנם על הצדיקים - יסוד שבו. תשכון - הוד שבו. את צמח - נצח שבו. אב הרחמן - ת"ת שבו. והם סוד הד"ס שלו שהם מדת המלכות. אמנם, לפי שמחצי הת"ת נעשה כתר דרחל, לכן נקרא אב הרחמן, שהוא סוד כתר שבמלכות. בברכת אבות אומרים ב"פ מגן, גי' קפ"ו, כמנין הויה העולה מקום.

(שער העמידה, פרק יט. דף נח ע"ד)

והנה יש לי ביאור אחר בברכת אמצעים אלו באופן אחר, ואולי שהכל א'. והוא כי אלו י"ב אמצעים הם סוד הנשיקין הבאים אחר החיבוק של אתה קדוש. והנה הנשיקין מן הפה באים, לכן אומרים בברכה אחרונה מן האמצעים שהוא אב הרחמן, צ"ל כ אתה

שומע תפלת כל פה, שפי', אלו הנשיקין מן הפה העליון, והם י"ב נשיקין. ולא יאמר, כי אתה שומע תפלת עמך ישראל וכו'.

### עץ חיים

(שער יז, פרק ד, כלל ב, ח"א, דף פה ע"ב-ג)

מן הפה דז"א יצאו ז' הבלים דקהלת, והם מקיפין אל ז"ת דנוק' דז"א, דוגמת הבל הפה דא"א המאיר לז"א כנ"ל. והנה אלו ההבלים כלול כל אחד מאש רוח מים עפר, וכל זה נותן ז"א לנוק' בהיותן פב"פ עמו מהחזה שלו ולמטה, ואלו המקיפים הם בחי' אהי"ה, כי כל או"מ הוא שם אהי"ה. ולפעמים בעונות התחתונים כשיש שבועות שקר גורם לבטל ממנה (אורות) המקיפים שהם הבל דקדושה, וח"ו כביכול מתלבשת בז' הבלים דקלי' הנקרא הבל ורעות רוח, ואלו ז"ת דנוק' הם ז' הויות שהם כ"ח אתוון, ואח"כ היא נגדלת יותר למעלה מהחזה דיליה, (וע"י) שנמשכין בה ג' מוחין דיליה ממש שהם ג"ר, ואז היה שוה בשוה עמו פב"פ עד הכתר שבו, ואז הז"א מסתכל עם בחי' מצח דיליה במצח דילה ששם המוחין, ומאיר במוחין דילה בחי' הסתכלות מצחו לבד, ואינו הבל כמו הבל היוצא מהפה כנ"ל, רק יוצא אור מתוך מוחין דילי' ובוקע מצחו ויוצאין, ואח"כ בוקעים מצחא דילה ונכנסין תוך מוחין דילה, ומאירין שם פב"פ עמה, ועדיין אין בה אז רק ב' מוחין וחצי, כי דעתה קלה, שהוא חצי הדעת שהוא עטרא דגבורה נוק', ואח"כ מזדווג עמה.

ובביאה ראשונה יהיב בה רוחא כנודע, שהוא ב"ן דההי"ן, ונתוסף אז שם ב"ן בדעת דנוקבא ונשלמו ג' מוחין שלמים בה, ובכח זה הב"ן היא מעלה מ"ן, וכשיש עונות למטה אין הקלי' שולטין בג' מוחין דילה כמו ששלטו באו"מ דז"ת דילה, רק שהארת ג' מוחין דילה נמנעין ומסתלקין, ואין המוחין דז"א מאירין בה דרך המצח.

והנה הז"ת הם ז' הויות שהם כ"ח אותיות כנ"ל, והמוחין הם ו' אורות שהם ג' מוחין דידה, ומקבלין הארה מג' מוחין דיליה דרך המצח כנ"ל, והנה ו' וכ"ח הם ד"ל שהם במל', כנודע. גם בחי' אחרת שכל קומתה עם המוחין דילה הם כח"ב חג"ת, הרי ו"ס וכ"ח כמנין ד"ל, וכ"ז בבחי' מילוי אדנ"י, כי מילוי המילוי הוא ד"ל אותיות, והוא ג"כ חילוף שם אהי"ה בוכ"ו שבמלכות כנודע ועולה ד"ל, והוא ג"כ שם אגל"א שבמל', כי ג' שמות אלו מורים על המל' בהיותם פב"פ עם ז"א, כמבואר בכרכת אבות ובאתה גבור.

### שער מאמרי רשב"י

(פר' פקודי [וצ"ל ויקרא], דף לד ע"ד – לה ע"א)

שם בד"ג ע"ב בר"מ וז"ל, פתח ואמר באתי לגני אחותי כלה כו' (שה"ש ה, א). נודע כי כלה וג"ן שמות הנוקבא הם, ואיך יאמר באתי לגני אחו' כלה אם היא בחינה אחת, אבל זה יובן במה שבי' בענין תפלת שמנה עשרה, כי השלשה ראשונות והשלשה האחרונות הם בחינת ז"א בזמן היניקה, אשר אין לו אז רק שית סטרין בלבד, והמלכות היא עמו בסוד

פסיעה לבר, בסוד נקודה בסוף רגל אות וא"ו, ואלו השית סטרין דיליה הם חג"ת נה"י. ואח"ך בזמן הגידול, עלו אלו השית סטרין ונעשו בו בבחינת חב"ד חג"ת. ואמנם הנה"י נעשו נו בסוד תוספת כנודע, ואלו שית סטרין שנתעלו כנו' הם סוד אריתי מורי עם בשמי כו' (שה"ש ה, א).

ונמצא כי מה שצריך עתה להוסיף בהם, עד שכל אחד משניהם יהיה בו פרצוף שלם מן עשר ספירות, הם שלשה אחרונות דו"א שהם נה"י, ותשע הספירות אל נוקביה, לפי שעדין אינה רק בסוד פסיעה לבר כנו', והרי הם י"ב בחינות, והם סוד י"ב בחינות אמצעיות שבתפלת שמנה עשרה, שכולם הם באים בסוד תוספת, ועל ידי אלו השנים עשר ברכות נשלם ז"א ל"ס שהם חב"ד חג"ת נה"י"מ, ועדין חסר ממנו בחינת הכתר שבו, ונשלמה נוקביה ל"ס שהם כח"ב חג"ת נה"י"מ, כי דעת אין בה כי נשים דעתן קלה (שבת, דף לג ע"ב), ולכן הוסיפו ברכת למשומדים כנגד הכתר בז"א כנו' אצלנו בכיאר התפילות, וזמ"ש תוספת ברכת המינים מאן אכיל לה ההוא דאתמר ביה באתי לגני כו' (שה"ש ה, א), שהוא ז"א האומר זה הפסוק, והוא אוכל לה בסוד הכתר הנעשה בו.

ודע כי אלו הי"ב ברכות אמצעיות הם סוד שנים עשר בני יעקב שנתוספו בז"א בסוד תוספת. וצריך לדעת מה שנתבאר אצלנו, כי הכתר דו"א נעשה לו מצד הת"ת דאימא עלאה, והנה זה הת"ת של אימא הנעשה כתר בראשו של ז"א לבחינת ז"א יחשב כי בחלקו ניתן, והוא האומר זה בהפסוק באתי לגני אחותי כלה כו' (שה"ש ה, א). וכבר ידעת ג"כ כי מתפארת דאימא נעשה כתר דו"א, ומנצח הוד יסוד של אימא נעשו חב"ד דו"א, ומן מלכות דאימא נעשית בחי' לאה, העומדת בסוד קשר תפלה של ראש באחורי רישא דו"א מכוונת כנגד הדעת דו"א, אשר בתחילה היה ת"ת דו"א ועתה נתעלה ונעשה דעת כנו"ל. וכבר ידעת כי שם ס"ג דיו"ד ה"י וא"ו ה"י, הוא בבינה וזו לאה הנעשית ממלכות של הבינה נקראת גנ"י כמנין שם ס"ג. ונמצא כי הכתר דו"א, שהוא מבחינת ת"ת דאימא, הוא האומר באתי לגני, שהיא לאה הנז' הנעשה ממלכות הבינה, ומאמר זה נאמר אל אחותו הכלה, והיא רחל נוקביה האמיתית דו"א והיא נקראת כלה כנודע, כי היא בחינת הויה במילוי היה"ן שהיא בגמטריא ב"ן, ועל ידי שלשה המוחיץ הניתנין בה נעשין נ"ה שהם בגמטריא כלה.

ודע כי י"ג ברכות אלו הם סוד וא"ו במילואה שהיא בגמטריא י"ג, והאלף שבנתים היא בחינת כתר דו"א הנעשה לו מת"ת דאימא, והוא החיו' של כל ז"א, ולכן זו האלף ניתנה באמצע שני הוויין, יען כי היא מתלבשת בהם ומחיה אותם, ואז נעשה אדם כמבואר אצלנו בסוד שופך דם האדם באדם (בראשית ט, ו), והבן זה מאד. ותכוון מה שביארנו באותו הפסוק, כי אלף זו של אדם היא שם אה"י"ה בריבוע אחרים, כזה – א' אה' אה"י אה"י"ה, שהוא בגמטריא ד"ם גם כן, ובהתחבר אלף זו עם ד"ם נעשה אד"ם וע"ש.

## נהר שלום

(דף ל ע"ג-ד, שאלות חכמי תונס, אות לא)

בענין ברכות אמצעיות די"ח שבתפלה, כמה שינויים שאינם מובנים אצלנו, כי הוא אמר שהג' ברכות ראשונות שהם אתה חונן השיבנו וסלח לנו, ה"ס נה"י האחרונים שניתוספו לו אחר התיקון, ומהם נעשים חב"ד דנוק' וכל פרצופה משלם ע"י ז"א, וענין הארה זו שמאירים הנה"י שלו בט"ס שלה נק' נשיקין, וא"כ צריך שיצאו הארות הללו מפיו לפיה, וכנזכר בסוף הדרוש ההוא הכולל ענין הי"ח ברכות הנזכר, וזה לא יצדק אלא בז"ת שלו ממש שעולים ויוצאים דרך פיו לפיה, ומשם לז"ת שלה כנזכר שם, ומהו ענין ז' נשיקין אחרים שהם נמשכים מראשו אל תוך פיה בסוד הבל ונעשה בה בחי' או"מ, כי לא פורש במ"א. ובדרוש ד' למעלה מזה, נאמר כי כל שאר ספירות דו"ן מלבד המוחין שלהם, אינו רק בבחינת או"פ ולא באו"מ.

גם חילוק נה"י לט"ס שלה יהיה פ"א דיסוד לדעת בברכת סלח, ולא נתכונן דעתה אלא באתה חונן לאדם דעת, והתחלקות זה מוכרח, ולא ניחא לן במאי דאמור התם כפי מה שנמצא כתוב, כי אתה חונן בחכמה ודעת שלה, דלכך הוא נכלל בחכמה הואיל ודעת אין לה, דס"ס הרי דעת יש בה. ובעיקר דינא קשיא, שהרי הוא אמר אין דעת נעשה לה אלא מהכתר, וכמ"ש בברכת המינים, ודקדוקים כיוצא באלו רבו.

עוד לא ידענו ענין הי"ב נשיקין כנגד הי"ב ברכות אמצעיות הנז'. וגם יש לתמוה בנשיקין אלו שנעשות מט"פ נה"י שלו לט"ס שלה, והרי הנשיקין הם או מז"ת או מג"ר דרך פיו לעשות או"פ ואו"מ לז"ת שלה דרך פיה, ולא לג"ר כנזכר שם.

ועוד שם אמר כי ג"ת נה"י דו"א הם הראשונים מו"ק שהיו בו תחילה, והחדשים הנה באו בג' ברכות ראשונות מי"ב אמצעיות כנ"ל, וא"כ מהו זה שאמר כי על הצדיקים ותשכון את צמח ואב הרחמן הם ביסוד הוד נצח ות"ת שלו, ולמה היו שופר מהופך מסדר האמור בשאר הברכות מלמעלה ואלו להיפך.

(דף לב ע"א-ב)

ובענין ברכות האמצעיות הנה תחילת דרוש הששי הוא בפנימיות דחיצוניות, ושארית הדרוש הוא בפנימיות דפנימיות, והוא כי צריך לכוין להמשיך מוחין מי"ס דז"א לי"ס דנוקבא, וגם להמשיך לה הארה מט' פרקי הנה"י דז"א לט"ס ספירותיה כנז' שם, וכנזכר בדרוש הנסירה דר"ה, והוא מברכת אתה חונן עד ברכת השיבה, הם מספירה לספירה, וברכת על הצדיקים ותשכון ואת צמח מט' פרקין כו'.

וכולם הם י"ב נשיקין מאתה חונן עד שמע קולנו, והוא השמועה שנית, וסדרם הוא כשמועה ראשונה שהם ב' נשיקין, א' מז' תחתונות וא' מג"ר, דכל ספי' מט"ס דז"א לז"ת וג"ר דכל ספירות מט"ס דנוק'.

(דף מה ע"א)

לט. ענין המקיפים דברכות האמצעיות דעמידה יוצאים מז' תחתונות דז"א לז' תחתונות דנוק', עיינן בע"ח שער י"ז פ"ד. ובכוונות כתוב כי הפנימי מז"ת והמקיף מג"ר דכל אחת מז"ת. ועיינן במב"ש ש"ב ח"ג פ"ה, בפרטי הפנימי' והמקיפים.

## מפרשי סדר הכוונות של הברכות האמצעיות רשימת כללית

אמת מאר"ץ	הערות וביאורים על הסידור, עמ' קג – קד.
באתי לגני	חלק א, עמ' צח – ק.
בגדי קדש אשר לאהרן	עמ' נד – נח [תשובות לשאלות חו"ר מערב, שאלה לא].
ברכת אליהו	עמ' קלא – קלב.
דע"ה והשכל	חלק א, סימן כב, דף יח ע"ג – יט ע"ב [בעניין נה"י חדשים דז"א].
טוב שם	הלכות תפלה, עמ' ח – י,
יפה שעה	הגהות על הסידור, עמ' מט – נה.
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לה – מה.	
מעיל אליהו	עמ' שסב – שסד [על שער הכוונות].
עלי נהר	כוונות העמידה, סוף אות נב, עמ' נד.
פאת השד"ה	כר' א, שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו, עמ' קנד – קנה.
פתח עינים	דף מד ע"א – מו ע"ב.
פתח עינים החדש	חלק ה, עמ' רנו – רסז.
קנין פירות	בעניין הנשיקין דברכות אמצעיות, עמ' ז – ח, מד.
שו"ת שמחת כהן	סימן עד [שומע תפלה].
שמן ששון	שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו, דף מו ע"ד – מח ע"ד.
שערי רחמים	חלק א, סימנים קיח – קכא, דף כו ע"ב – כז ע"א,
	חלק ב, סימנים קמו – קמז, דף לה ע"ג-ד.

## ליקוטי ביאורים

## בעניין הברכות האמצעיות בכללות

בספר טוב שם (ברכות אמצעיות, אות א, עמ' מט) כותב ר' שם טוב הכהן-חסיד, וז"ל: הנשיקין שברכות האמצעיות הוא שהז"א מרכיז את ראשו ומנשקה לנוק', כנזכר בפי' בספרא דצניעותא (דף יח ע"ב) עי"ש, ועיין שער ההקדמות הנד"מ (דף סה ע"ב), עכ"ל.

## בעניין מספר הברכות האמצעיות

בסידור כוונות התפלות בקצרה (עמ' לח) כותב מהר"י צמח, וז"ל: ודע כי ח"י ברכות של העמידה הם בסוד ג' קווים כנודע, וביארנו לעיל והם רמוזים בש', ויש בו ג' ויזן כמנין ח"י ועם השין עצמה הרי הוא שח"י והוא שי"ח הנז' בקדושה. וי"ג ברכות אמצעיות דשאלת צרכים הם כנגד י"ג שבעולם האצילות, ע"ד י"ג דוישתבח כנו' במקומו (צמח. נלע"ד י"ג תיקוני דיקנא דא"א דעולם האצילות), עכ"ל.

## בעניין בחינת הברכות האמצעיות

## פנימיות דפנימיות

בספר נהר שלום (דף לב ע"א-ב) כותב הרש"ש, וז"ל: ובענין ברכות האמצעיות הנה תחילת דרוש הששי הוא בפנימיות דחיצוניות, ושארית הדרוש הוא בפנימיות דפנימיות, עכ"ל.

בספר מעיל אליהו (עמ' שסב) כותב ר' אליהו סלימאן מאני על דברי הרש"ש – "ולא זכיתי לידע ולחלק הראש מהסוף והיעב"א".

ובספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו, דף מו ע"ד – מז ע"א) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסידאו, וז"ל: הנה תחילה צריך להקדים לך בפרק זה אותה הקדמה שכתבתי לך לעיל ריש דרוש ו' דק"ש, וריש דרוש ב' דעמידה, איך יש ג' בחי' הנתקנים ע"י הק"ש והעמידה, והם אלו בחי' פנימיות דפנימיות וחיצו' דפנימיות ופנימיות דחיצו' יעש"ב, ומשם תבין עוד צריך לדעת דרוש זה באיזה בחי' מאלו מדבר, עיין להרב שר שלום זלה"ה בנהר שלום ד' ח"ן ע"ב והחדש ד' כ"ה ע"ב ז"ל. ובענין ברכות אמצעיות הנה תחילת דרוש ו' (דעמידה נלע"ד עד ד"ה אח"כ שמעתי דרוש א' גדול נמשך עם מה שנת"ל וכו'), הוא בפנימיות דחיצו' ושארית הדרוש הוא בפנימיות דפנימיות, והוא כי צריך לכונן להמשיך מו' מ"ס דז"א ל"ס דנוק', וגם להמשיך לה הארה מט' פרקי הנה"י דז"א ל"י ספירותיה כנו' שם, וכנו' בדרוש הנסירה דר"ה (דרוש ר"ה דרוש ג'), והוא מברכת אתה חונן עד ברכת השיבה הם מספירה לספירה, וברכת על הצדיקים ותשכון ואת צמח מט' פרקין וכו', וכולם הם י"ב נשיקין מאתה חונן עד שמע קולינו, והוא כשמועה שנית, וסדרם הוא כשמועה ראשונה שהם י"ב נשיקין א' מז"ת ואחד מג"ר דכל ספי' מט"ס דז"א לז"ת וג"ר דכל ספירות מט"ס דנוק' עכ"ל [הרש"ש] (תו"ח דקמ"ה ע"א, ד"ה כתב וכו').

אך דברי הרב ש"ש זלה"ה צ"ע, שלא כתב בסדור י"ב נשיקין כפשט ס' הכוונות שהם י"ב ברכות עם ברכת למלשינים, כמו שיראה הרואה שבברכת המינים לא כתב נשיקין, רק בברכת סלח לנו שם כתב לכיון ב' נשיקין יחד שהם דעת וחסד יע"ש, והם י"ב, ולא ידעתי מנין לו מאחר דבפירושו כתב הרב י"ב ברכות, ועיין ג"כ עוד בסדור בשמע קולינו דאין בו נשיקין, והטעם נראה דאין בת"ת דז"א כנגד כתר דנוק' רק ב"ש דת"ת כנודע, ועי' בסדור, וא"כ אין בו או"פ מז"ת ואו"מ מג"ר, עכ"ל.

בספר טוב שם (הלכות העמידה, אות ז, עמ' י) מבאר ר' שם טוב הכהן-חסיד, וז"ל: אגב נבוא לגלות מה שכתב הרב שר שלום ז"ל בנהר שלום (דף ח"ן ע"ב) [בנד"מ דף ל"ב ע"א] וז"ל: ובענין ברכות האמצעיות, והנה תחלת דרוש הששי הוא בפנימיות דחיצוניות, ושארית הדרוש הוא בפנימיות דפנימיות וכו', ע"כ. ומזה באו קצת המכוונים לכלל טעות, שצריך לכוין ביי"ב אמצעיות לעשות נה"י החדשים גם בפנימיות דחיצוניות ולחיצוניות דפנימיות, אשר לא כן דעת הרב שר שלום ז"ל. וכתבו כמ"ש הרב ז"ל הנה תחילת דרוש הששי הוא דרוש ששי של העמידה ששם מדבר הרב ז"ל בנה"י החדשים והם ביי"ב אמצעיות, ולכן הסכימו לכוין בפנימיות דחיצוניות וכו' כמ"ש בכאן מורנו הרב שר שלום ז"ל ובענין וכו'. ולא היא דזאת השיטה הנמצא בתוכו באמצע י"ב אמצעיות המדפיס עירבו, ואינו שייך כי אם למעלה כמ"ש הרב ז"ל בדרוש הששי מדרושי הק"ש עם דרוש הא' והב' מדרושי ברכת אבות הם בפנימיות דפנימיות דאצילות, ואהא קאי הנה תחילת דרוש הששי וכו', ור"ל דרוש הששי דק"ש ולא דעמידה, שלשם בתחילת הדרוש מדבר בפנימיות דחיצוניות, והשאר לפנימיות דפנימיות, והוא בדף ל"ה ע"ד [בנד"מ דף כ"ד ע"ג] ד"ה ועתה נבאר וכו' עד גם הודעתין כי וכו' הוא בפנימיות דחיצוניות, שלא תטעה כמ"ש הוא ז"ל שדרוש ו' כולו הוא בפנימיות דפנימיות, על זה באה שתחילת הדרוש הוא בפנימיות דחיצוניות, ועיין להרב דברי שלום ז"ל שנה"י החדשים לא שייך כי אם דוקא בפנימיות דפנימיות יעו"ש [עיין לקמן בקונטרס הגהות המחבר על הסידור אות ב' דחזרת העמידה וקדושה], עכ"ל.

ועיין עוד מ"ש ר' נסים הררי-רפול בספר עלי נהר (עמ' נד) בעניין מ"ש הרש"ש בנהר שלום שדרוש ו' דברכת אבות תחילתו הוא בפנימיות דחיצוניות.

### בעניין סדר הברכות האמצעיות

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו, אות ו, דף מז ע"א) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: וג' ברכות אחרונות ה"ס נה"י שבו הראשונים אשר אחר שנגדלו נעשו בו בבחי' חג"ת שבו וי"ב ברכות אמצעיות הם באים בסוד תוספת, פי' כי הנה בתחי' לא היה ז"א רק מו"ק בלבד שהם בחי' הג' ברכות ראשונות וג' ברכות אחרונות כנז' ע"כ. ש' מאמרי רשב"י דכ"ה סע"א לע"ד.

לא זכיתי להבין דברי רבינו, שהרי עולם הפוך ראיתי, דאין אפשר להיות כן ג' ברכות אחרונות תקון לבחי' נה"י הראשונים אשר כבר עלו להיות חג"ת, וי"ב אמצעיות נה"י



החדשים הבאים בסדר תוספת, היה צ"ל תכף אחר תיקון החג"ת אשר עלו להיות חב"ד ע"י ג' ברכות ראשונות אחריו הנה"י הראשונים העולים להיות חג"ת ע"י ג' ברכות ראשונות שבאמצעיות, והם אתה חונן והשיבנו וסלח לנו דכן הסדר, ואחריו נה"י החדשים על ידי י"ב ברכות אחרונות, והם ג' לנה"י דו"א וט' לט"ס דנוק' כנו' לקמן, וצ"ע, ועיין עוד מ"ש לעיל אות ג' בענין הנה"י אלו יע"ש, עכ"ל.

### בעניין מספר הנשיקין

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו, אות יז, דף מז ע"ד) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: שם ולכן צריך לכוין להמשיך הארה מן הנה"י דו"א אל הי"ס שבה באופן זה, כי מפרק א' דנצח דו"א אל החכמה שבה וכו', וכעד"ז עד תשלום נה"י ותשלום י"ס שבה וכו', וז' ברכות שלאחריהן הם בחי' הז' נשיקין וכו'. פע"ח פ"ה ופי"ט (נמצא דבשמועה זו יש הארה מט' פרקין דנה"י דו"א לי"ס דנקודת הפנים דנוק' וז' נשיקין דוקא) ופעם אחרת שמעתי כי י"ב נשיקין הם אלו וכו', פי' בלא ברכת למלשינים דשם אין בו בחי' נשיקין רק המשכת הכתר, כאן נ"ב א"מ לא שהם י"ב נשיקין אלא ז' בלבד כנ"ל כי אתה חונן והשיבנו אינם מן המנין וע"ש עכ"ל [מהרח"ו].

ולע"ד אין צורך להאריך על דברי הרב מאיר ז"ל אחר ראות דברי הרב שר שלום זלה"ה אשר ירד לעומק דברי רבינו לפרש דבריו, והוא שכתב בס' נהר שלום דח"ן ע"ב והחדש ד' כ"ה ע"ב ז"ל, ובענין ברכות אמצעיות הנה תחי' דרוש ו' הוא בפנימיות דחיצוניות ושארית הדרוש הוא בפנימיו' דפנימיו' והוא כי צריך לכוין להמשיך מוחין מי"ס דו"א לי"ס דנוק' וגם להמשיך לה הארה מט' פרקין דנה"י דו"א לעשרה ספירותיה כנו' שם וכנו' בדרוש הנסירה דר"ה (דרו' ג) והוא מברכת אתה חונן עד ברכת השיבה הם מספי' לספי', וברכת על הצדיקים ותשכון ואת צמח מט' פרקין וכו', פי' על הצדיקי' מדת"י דו"א לדת"י דנוק', וברכת תשכון מבג"ה דו"א לבג"ה דנוק', וברכת את צמח מחח"ן דו"א לחח"ן דנוק' (ועיין בסדור), וכולם הם י"ב נשיקין מאתה חונן עד שמע קולינו והוא השמועה שנית, וסדרם הוא כשמועה ראשונה, שהם ב' נשיקין, א' מז' תחתונ' וא' מג"ר דכל ספי' מט"ס דו"א לז"ת וג"ר דכל ספי' מט"ס דנוק' עכ"ל בנהר שלום, עכ"ל.

### בעניין בחי' הנשיקין

שרש חכמה שבכתר

בספר פאת השד"ה (כר' א, שער הכוונות, דרושי העמידה, עמ' קנד – קנה) מובא מפי ר' שאול דוויך הכהן עפ"י מ"ש ר' רחמים דוד שרים בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קנו, דף לו ע"ד – לח ע"א), וז"ל: (ל"ז ע"ה) ד"ה שים שלום וכו', כי אחר אשר כבר נעשה בחינת החיבוק והנשיקין בברכות שקדמו כנ"ל, אז מתעורר היסוד להתחבר בנקבה וכו'. נ"ב, קשה דבנוק' דבינה וחו"ג דכתר לא מצינו ענין החיבוק והנשיקין אליה, שהחיבוק והנשיקין הנעשה בעמידה הוא רק לחכמה דכתר כנודע.

וי"ל הן אמת שהחיבוק והנשיקין שנעשה בעמידה הוא רק לחכמה דכתר, אבל לעולם עיקר הטורח לתקן חכמה דכתר, ואחר שנתקן בחינת חכמה שבכתר היא מחתמת חותמה בכינה ובחור"ג ככל הבחינות שנעשו בה, תיקון אטב"ח, והחיבוק, והנשיקין, ומוחין דאחור ופנים, ונעשה בהם ככל מה שנעשה בחכמה דכתר, עכ"ל לענייננו.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסב) מבאר ר' שריה דבליצקי בעניין עשית הכתר דז"א, וז"ל: ועיין בשער ח"ב סי' קנ"ו משם השד"ה למה מכוונים הנשיקין רק בי"ס דחכמה שבכתר ולא מכוונים בי"ס דכינה וחור"ג שבכתר, משום שעיקר הטורח הוא בחכמה, ובשאר נעשה הכל במהרה בלי כוונה מיוחדת, עכ"ל.

### מדברי בעמ"ס תורת חכם בעניין הנשיקין

בספר תורת חכם (דף קמ ע"ד) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: ממ"ש מורי הרב ז"ל, שהנשיקין של י"ב ברכות אמצעיות הם נמשכים מז"ת דכל ספירה דז"א לז' תחתונות דכל ספירה דנוק', ומג"ר דכל ספירה דז"א לג"ר דכל ספירה דנוק', אנו לומדים שהג"ר דכל בחינה נקרא בחינת אור מקיף בערך הו"ק הנקרא אור פנימי בערכם, שהרי המוחין דנשיקין דז' תחתונות קראם בשם אור פנימי, והמוחין הנמשכין לה מג"ר דכל ספירה דז"א בסוד נשיקין קראם בשם אור מקיף, עכ"ל.

ובהמשך מובאים עוד מדבריו שם (דף קמה ע"א) בעניין שאלת חכמי תונס המובאת בספר נהר שלום (אות לא, דף ל ע"ג-ד).

### בעניין הנשיקין ואופן עמידת הנוק'

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צט, אות ט) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: למינים. הארה ממור' דכתר לת"ת דז"א, ומשם לכתר דנוק'. ובשאר ברכות הנז"ל אמר סתם, מחכמה לחכמה ומבינה לבינה וכו'. ואפ' שכאן בנה אב היות והנוק' עומדת מחזה דז"א, איך תקבל מספי' לספי' שאינם מכוונים זכ"ז. אלא שירודת הארה לכל פרק מפרקי הנה"י דז"א שכנגד אותה הספי' דנוק' ומקבלת משם, וא"ש את"ם, עכ"ל.

### בעניין הנשיקין

בחי' נרנח"י פשוט או כפול

בסידור רואים שינוי בציוור כוונת הנשיקין במשך הברכות האמצעיות, כי בג"ר מצויר נרנח"י אחד (שם הוי"ה א' ושם אהי"ה א'), ובו"ק מצוירים נרנח"י כפולים (ב' שמות הוי"ה ואהי"ה), והתקשו המפרשים להבין מה עניין שינוי זה.

בספר קנין פירות (עמ' ז', אות יב), וכן מובא בסידור היר"א נהר שלום (ח"א, עמ' 767, הקדמות השיכים לתפלת י"ח מהרב היר"א, אות יב), מבאר היר"א – ר' ידידיה רפאל אבואלעאפייא, בעניין סידור של שמות הוי"ת ואהי"ה בכוונת הנשיקין בברכות האמצעיות, ומבקש ליישב

שינוי הנ"ל עפ"י קיומן של ב' שמועות שיש בעניין הנשיקין – שהם ז' או י"ב נשיקין, לומר כי אותו שינוי הנ"ל נובע מהשתייכות הברכות לשמועה א' או לב' שמועות, וז"ל: דבר פשוט הוא בענין נשיקין דברכות אמצעיות, כי מצינו שמורינו הרב רש"ש ז"ל סידר לנו מברכת סלח עד השיבה שני הוי"ת ואהי"ה פנימיים ומקיפים, ושאר הנשיקין מאתה חונן עד סלח סידר דוקא הוי"ה אחת ואהי"ה אחת, וצריך להבין השינוי הזה. אולם כד דייקנן שפיר טעמו ונימוקו עמו, כי הם שני שמועות, כמ"ש הרב בדרוש ששי דעמידה, כפי השמועה הראשונה לא יש רק ז' נשיקין, והיינו מהדעת שהוא ברכת סלח עד השיבה שהוא היסוד, והם כפי השמועה הראשונה. וכפי השמועה השניה שהם י"ב נשיקין מתחילין מאתה חונן שהוא חכמה עד שמע קולנו, דהיינו מסלח לנו שהוא הדעת עד השיבה שהוא היסוד הרי ז', ועוד שנים, אתה חונן שהוא חכמה והשיבנו בינה שהם תרין מוחין דילה כמ"ש הרב שם בדרוש ו', הרי כאן תשעה, ועל הצדיקים ותשכון ואת צמח ג', הרי י"ב.

וידוע כי ברכת למלשינים אינה מן המנין ואינה בכלל הנשיקין, יען שנתקנה אח"כ לתקן הכתר וכמ"ש הרב ז"ל שם. וכמו כן שמע קולנו הוא לתקן כתר דנוק' אשר בא באחרונה ושם נרמזו כל הנשיקין בתיבות כל פה כמ"ש הרב ז"ל שם.

ולהכי מוה"ר ז"ל סידר באתה חונן והשיבנו הוי"ה א' ואהי"ה אחת, שאלו הב' ברכות לא שייך בהם רק שמועה אחת, והיא השמועה השניה שהם י"ב נשיקין, לא כן שאר ברכות שהם סלח שהוא דעת וחסד וכו' עד השיבה שהוא היסוד, סידר ב' הוי"ת, יען בהם שייכי גם השמועה ראשונה. וב' השמועות הללו סדרם בסדר נכון, וכמ"ש הוא ז"ל בנה"ש (ד' ח"ן ע"ב) [בנדר"מ דף ל"ב ע"ב] כתב וז"ל, והם ב' שמועות וסדרן כשמועה שניה שהם י"ב (הלשון שם והוא השמועה השנית וסדרם הוא כשמועה א'). וזהו הטעם כי בברכת על הצדיקים ותשכון ואת צמח לא סידר רק הוי"ה א', והיא כפי השמועה השניה, כי הו' כבר נגמרו בברכת השיבה. ועיין בנה"ש (דף ל' ע"ב סי' ט"ל) מ"ש שם שמביא ממה שכתב הרב בע"ח (ש' י"ז פ"ד ומבו"ש ש"ב ח"ג פ"ה) עיי"ש, עכ"ל.

שם בהמשך (סוף אות כו, עמ' מד) מוסיף היר"א, וז"ל: [דיבור זה קאי אדלעיל בדף ח' (בסוף הדיבור על הי"ג ברכות אמצעיות)] והנה כל זה שכתבתי הוא דרך שקלא וטריא כדי להשוות סידור מורינו הרב, שסידר ברכות הנז' על פי שתי [ה]שמועות שכתב הרב ז"ל בש' הכוונות. אולם לא כן לפי פשט הדברים, כי בשלוש ברכות ראשונות, אתה חונן והשיבנו וסלח לנו, הם בחינת הנשיקין מחב"ד דז"א דוקא לחב"ד דנוק', ולכן לא צייר רק הוי"ה ואהי"ה אחד, לא כן בברכת סלח עצמו וברכת ראה נא ורפאנו וברכנו ותקע והשיבה, הם המשכת מוחין מאו"א שהם ישו"ת, מחג"ת נה"י שבהם לחג"ת נה"י דז"א, ומחג"ת נה"י דז"א לחג"ת נה"י דנוק', והם שתי בחינות יש"ס ותכונה, ולכן צייר שתי הוי"ת ואהי"ה בכל ברכה וברכה מו' ברכות הנז', בין בז"א בין בנוק'. והכתר דשניהם שבא באחרונה מישו"ת לכתר דז"א והארת שניהם לכתר דנוק', ולכן גם בברכה זו של

המינים צייר ב' הוי"ת ואהי"ה, לא כן בד' ברכות על הצדיקים ותשכון ואת צמח ושמע קולינו, הם בחינת הנשיקין מתנה"י ז"א לבדו לתנה"י דנוק'.

ולהכי צייר וכתב הוי"ה ואהי"ה אחד בין בז"א בין בנוק'. ובג' ברכות האחרונות שהם רצה, ומודים, ושים שלום אשר הם הארה מאימא שהיא תבונה המלוכשת בנה"י הראשונים דז"א שעלו לחג"ת, להמשיך מהם לנה"י האחרונים שהם תפ"ת דנה"י הראשונים, והיא מפרצוף תבונה לבדה, ולכן צייר הוי"ה ואהי"ה אחד לבד, ומז"א הארה לנוק', וזה אמיתות הענין וזה פשוט וק"ל, עכ"ל.

בספר טוב שם (הלכות העמידה, אות ז, עמ' ט – י) מאריך ר' שם טוב הכהן-חסיד לבאר, וז"ל: צריך אני להבין על מה שסידר לנו הרב שר שלום ז"ל ביי"ב ברכות אמצעיות בג' ראשונות שבהם – אתה חונן והשיבנו וסלח לנו, קו אחד בכל אחד מהם ומשם ואילך סידר לנו שני קוים בכל אחד ואחד.

וראיתי להרב היר"א ז"ל שהרגיש מזה [עיין קנין פירות, דף ז' אות י"ב] ולא נחה דעתי כאשר עם לבבי. וכנראה שלא שלטה עינו בהקדמה הגדולה המובא בסידור מהרב שר שלום ז"ל, דאי היה שלטה עינו לא היה צריך לו כל מה שדחק את עצמו ולאוקומי במה שאינו. והרי לך לשונו של הרב ז"ל בהקדמתו, כי בכריעות וזקיפות דמגן אברהם כתב חז"ן בלבד דאחור דפנים דב"ן דמ"ה דחכמה דבינה דתבונה וכו', וכן חז"ן דיש"ס דמ"ה דמ"ה וכו', ובאתה גבור מ"ה וב"ן דב"ן דישו"ת, וכן באתה קדוש מ"ה וב"ן דמ"ה ומ"ה וב"ן דב"ן דישו"ת. ובאתה חונן כתב להמשיך אור מז"ת דחכמה דאחור ופנים דפנים דמ"ה וב"ן דמ"ה דז"א לאחור ופנים דפנים דנוק', ובהשיבנו בינה דאחור ופנים דמ"ה וב"ן דב"ן, וכן בדעת באתה קדוש, ע"כ יעו"ש. מדבריו הקדושים נראה שכוונתו לכוין בשני קוים בג' דברכות אמצעיות דישו"ת, וכמו שכן ראיתי בספרים ישנים וגם חדשים שסידרו שני קוים, וטעמם ונימוקם עמהם כנז"ל. ובספרים שסדרו קו אחד לא ידעתי טעמם. וכן הוא בנה"י החדשים והישנים מן על הצדיקים עד ברכת שים שלום, אף שבסידור כתב קו אחד בכל אחד ואחד, צריך המכוין ליתן דעתו בשני קוים, וכמו כן כתב בהקדמתו שם כנז"ל, ועיין להרב תורת חכם (דף קמ"ה ע"א) ד"ה כתב מורי הרב ז"ל יעו"ש, וזה אינו צריך לפנים, דמכיון שכך נראים דבריו ז"ל בפשיטות יעו"ש, עכ"ל.

שם (הגהות על הסידור, ברכות אמצעיות, אות ג, עמ' מט – נ) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: צריך אני למודעי על מה שסידר לנו הרב שר שלום זיע"א בג' ברכות ראשונות מי"ב אמצעיות, אתה חונן והשיבנו וסלח לנו, סדר לנו קו אחד בכל אחד ואחד השייך לו, ומשם ואילך ב' קוין מז"א לנוק', צ"ל למה היה זה השינוי, דאם נאמר כיוון שהם אח' ופנים דפנים אמטו להכי סדר ב' קוין, זה לא נוכל לומר, והעד גם בג' ברכות ראשונות אתה חונן וכו' הוא אח' ופנים דפנים, ולמה לא הביא שם ב' קוים.

וכדי להבין צריך אני להביא מ"ש הרב תורת חכם (בדף קמ"ה) וז"ל: כתב מו"ה ז"ל ענין הפנימיים והמקיפים דברכות אמצעיות, נלע"ד כי הפנימי נמשך מז"ת דכל א' מז"ת,

והמקיף מג"ר דכל אחד מז"ת דז"א לג"ר דז"ת דנוק' עכ"ל. אם כן כפי דבריו ז"ל הט' נשיקין שיש מברכת אתה חונן עד השיבה שופטינו הם מן החכמה דפרצוף הו"ק דז"א ולמטה לכל הי' ספירות דפרצוף הו"ק דנוק' כי פרצוף החב"ד דזו"ן כבר נתקנו באבות על ידי החיבוק, יעויין שם. ונראה שראיתו ממש הרב בשער הכוונות (דף ב"ן ע"ב) [בנד"מ דף ל"ה ע"ד] בתיבת אתה גבור ובאתה קדוש, שבאתה גבור מחבקה בשמאלו, ובאתה קדוש וימינו תחבקני, כי הימין מחבק אותה ומחברה עם גופא דיליה ת"ת קו האמצעי יעויין שם. וכן סידר לנו הר' שר שלום זיע"א בכוונת העמידה. נמצאנו [למדין] מכל הנז"ל שיש חב"ד כללים דז"א שהם ב' פרקין עליונים דחג"ת שמשם נבנו הנוק', ויש חב"ד דו"ק שמשם נבנו הנוק'. וא"כ השתא אתי שפיר פרצוף חב"ד דזו"ן הכללי כבר המשכנו במגן אברהם ובאתה גבור ובאתה קדוש, ושם כבר נבנה הנוק', אלא שבאו כל הפרצופים בחב"ד, וא"כ באתה חונן ובהשיבנו וסלח לנו שהוא חב"ד דו"ק שייך לכוין דוקא בקו א' שהחב"ד הכללי דז"א כבר המשך אותה בג' ברכות הנז"ל, אלא שלא חסר אלא הדחיה, ובסלח לנו ואילך אנו דוחים כל ב' הפרצופים חסד לחסד גבורה לגבורה והוא אחד דחב"ד הכללי ואחד דחג"ת. כל זה כתבתי אם יסכימו עמי בני העליה, הצעיר ש"ט, עכ"ל.

ושם בהמשך (שם, עמ' נא – נב) מובא מכתב יד ב' (עם הגהות מכתב יד ג'), וז"ל: וכמה שנים שהיה לנו קושיא זאת ולא היה לנו יכולת ליישבו שבודאי כשהרב ז"ל סדרו ודאי שכך הוא האמת, דכל רו לא אניס ליה, אבל אנן, יתמי אנן, ונשארנו בלא סומך ואין אתנו יודע עד מה, שחסר לנו ההקדמות, ומפני זה נפל קושיות אצלנו.

ואני בעוניי ישבתי כמה ימים ולא מצאתי יישוב על זה, והייתי מצטער עד מאוד כדי לילך בדרך ישר לכוין על האמת כפי רוב שכלי ולא הונח לי, עד שראיתי דרך אגב לשון אחד של הרב תורת חכם ז"ל, ונפתחו עיני ונתיישב אצלי, והוא בדף קמ"ה ע"א וז"ל: כתב עוד מוה"ר ז"ל ענין הפנימיים והמקיפים דברכות אמצעיות, נראה לע"ד כי הפנימיים נמשך מז"ת דכל אחד מז"ת והמקיף מג"ר דכל אחד מז"ת דז"א לג"ר דז"ת דנוק' עכ"ל של הרש"ש זיע"א, והוא בדף ל' ע"ב שאלה ט"ל [בנד"מ דף מ"ה ע"א] יעויין שם, וכתב הוא ז"ל, אם כן כפי דבריו ז"ל הא' נשיקין שיש מברכת אתה חונן עד השיבה שופטינו הם מן החכמה דפרצוף חו"ק דז"א ולמטה לכל הי' ספירות דפרצוף חו"ק דנוק', כי פרצוף החב"ד דזו"ן כבר נתקנו על ידי החיבוק עכ"ל, ובודאי שהוא במגן אברהם ובאתה גבור ואתה קדוש וזה אין צריך לפנים למכוין לשם בסדר יעויין שם.

ובזה יתורץ גם כן מה דהוה קשה עלן בג' ברכות אמצעיות אתה חונן והשיבנו וסלח לנו למה סידר המשכת קו אחד חכמה דז"א לחכמה דנוק' וכן בינה וכן דעת ומחסד ואילך ב' קוים, ואין אתנו יודע על מה ולמה היה זה השינוי ויש מי שרצה לתרץ [עיין להרב היר"א בספר קנין פירות, דף ז' אות י"ב] כיון שכתוב בהקדמה קטנה על גבי הקוים שהוא לאח' ופנים דפנים, ואמטו להכי הביא ב' קוים. זו בדווא היא, שהרי גם בג' ראשונות כתיב על גבם דאח' ופנים דפנים, ולמה לא הביא ב' קוים. אלא עם מ"ש הרב תורת חכם יבוא הכל על

נכון, שחב"ד הכוללים דז"א שהם ב' פרקיין עליונים דחג"ת דז"א (ועייין בנהר שלום דפוס קטן דף פ' ע"ב) [בנד"מ דף כ"ט מע"ב] כבר נתקנו בברכת מגן אברהם ואתה בבור ואתה קדוש, ומהם נבנה הנוק' כמ"ש הוא ז"ל שחב"ד דזו"ן כבר נתקנו באבות ע"י החבוק, וכן כתב הרב בפירוש בשער הכוונת בדרושי העמידה (כדף ב"ן) [בנד"מ דף ל"ה] (וכדף ג"ן) [בנד"מ דף ל"ו], ובדרושי התפילין (דף י"ד ע"ג) [בנד"מ דף י' ע"ב] יעויין שם. אם כן כבר בא החב"ד דפרצופי זו"ן בכלים דחב"ד שלהם, אלא שצריך לדחות אותם כל אחד במקומו, אם כן בג' ברכות ראשונות לא שייך לכוין [אלא] דוקא קו אחד שהוא מחב"ד דז"א לחב"ד דז"ק דנוק' [בכת"י ג' הוסיף: דאח' דפנים דבינה], ומסלח לנו ואילך צריך לכוין ב' קוים [בכת"י ג' הוסיף: בין בז"א בין בנוק' מלבד הכוונה דאח' ופנים דפנים], שהוא הדחיה של חו"ק דחב"ד דחב"ד דז"א לחב"ד דחג"ת [בכת"י ג' כתב במקום שהוא הדחיה של חו"ק וכו' וז"ל: והוא הדחיה דז"א לחב"ד דחב"ד שהם ב' פרקיין עילאין דחג"ת וז"ק דחג"ת ונה"י דחב"ד שהם הז"ת דז"א לז"ת דנוק', ואמטו להכי סדר לנו בחב"ד דז"ק קו אחד ובו"ק דחב"ד דחג"ת דחב"ד ב' קוים [בכת"י ג' כתב במקום ובו"ק דחב"ד דחב"ד וכו' וז"ל: ובו"ק דחב"ד דחב"ד וז"ק דחג"ת ונה"י דחב"ד ב' קוים דחסר להם הדחיה].

ומה שהוכחתי מנגד שבשלוש ראשונות די בקו אחד וכו', והבאתי ראייה מהרב תורת חכם ז"ל, אחר ההשקפה טובא לא היא בראותי ההקדמות שהביא הרב שר שלום ז"ל בהקדמה הגדולה וז"ל: גם יכוין להמשיך אור מז"ת דאז"פ דפנים דפרצוף חכמה וכו' דמ"ה וב"ן דמ"ה ובברכה שניה השיבנו דמ"ה וב"ן דב"ן וכו' יעויין שם, והרב ז"ל בהקדמה כתב שאח' ופנים דחכמה דתבונה הוא ב"ן דמ"ה ופנים דיש"ס מ"ה דמ"ה, אם כן כשכתב בב' ברכות ראשונות מ"ח וב"ן דמ"ה וכו', ר"ל הב' הקוים דישסו"ת, ויוצא לנו שגם בג' ברכות ראשונות צריך לכוין ב' קוים, והמסדר לא כתב אלא קו אחד, ולא ידעתי מה היה לו. ומ"ש בספר הכוונות כי בג' ראשונות כבר נתקנת המלכות פנים בפנים ומחבקה בימינו ובשמאלו, עם כל זה הנשיקין אינם ניתנים לה כי אם בברכות אמצעיות, ואף לפי מ"ש הרב תורת חכם שהחב"ד דזו"ן כבר נתקנו באבות בחיבוק וכו', נראה שזה ההמשכות שאנו ממשיכים בג"ר הם חב"ד דז"ק דישסו"ת, ושייך כס בהם ב' קוים כמ"ש לודו"ק, עכ"ל.

עוד שם בהמשך (שם, עמ' נד – נה) מובאת מקבילה לקטע אחרון מכתב יד ג' בתוספת קצת, וז"ל: ומה שהוכחתי באחורי הדף שבג"ר אתה חונן וכו' שהם בקו אחד, והבאתי ראייה מלשון הזהב של הרב תורת חכם ז"ל כנז"ל כפי הקדמת הרב שר שלום ז"ל של העמידה, הדרי בי, כי בכריעות וזקיפות דמגן אברהם כתב להמשיך חח"ן בלבד וכו' דאח' דפנים דב"ן דמ"ה דחכמה דבינה דתבונה וכו' וכן חח"ן דיש"ס דמ"ה דמ"ה וכו', ובאתה גיבור מ"ה וב"ן דב"ן דישסו"ת, וכן באתה קדוש דמ"ה וב"ן דמ"ה ומ"ה וב"ן דב"ן דישסו"ת וכו', ובאתה חונן כתב להמשיך אור מז"ת דחכמה דאח' ופנים דפנים וכו' דמ"ה וב"ן דמ"ה דז"א וכו' לאח' ופנים דפנים דנוק', ובהשיבנו בינה דאח' ופנים דמ"ה וב"ן דב"ן וכן בדעת וכו'. אם כן כבר בא מפורש בהקדמתו דצריך לכוין בג"ר ג"כ ב' קוים דישסו"ת, וכמו שסדר ע"ג דאח' ופנים דפנים. והמסדר שכתב קו אחד בג"ר ובשאר ב'

קוים לא ידעתי מה טעם היה לו. ואפשר לומר כיון שבאים לו בכלים דחב"ד וכשנותן לנוק' נותנם משם ולא יש ירידה, די לו כמו שכתב ע"ג דאח' ופנים דפנים, אבל מחסד ולמטה שיורדים מכלים דחב"ד לכלים דחסד ונה"י, שלשם מוכרח לירידת ב' קוים דישסו"ת ותכף מנשק לנוק', אמטו להכי סדר ב' קוים, ויגיד עליו ריעו כשנמשכים הנה"י החדשים והישנים אחר המשכת הכתר מן על הצדיקים עד סוף ברכת רצה מז"א לנוק', כתב ע"ג דאח' ופנים דפנים, ולא סדר כי אם דוקא קו אחד. אבל עכ"פ צריך המכוין לכיון בב' קוין בכל אחד ואחד, כיון שהמשכנו כל אחד ואחד במקומו ומשם נותנו לנוק' די לו בקו אחד להקל את הכתיבה אע"פ שהם ב' קוים, וכבר כתב ע"ג הקו דאח' ופנים דפנים ומ"ש הרב תורת חכם ז"ל כחב"ד דזו"ן כבר נתקנו בג' ברכות ראשונים והא' נשיקין הם מו"ק, עם כל זה צריך לכיון בהם בב' קוים והכל אחד. ולפי מ"ש הרב שר שלום ז"ל בברכת מבן אברהם וכו' שהז"א מחבקה בימינו וכו' ובשמאל וכו' כמ"ש בשער הכוונות עם כל זה הנשיקין לא באים לה כי אם ביי"ב אמצעיות אלא שנגדלת בחזרה פב"פ. כן נראה לי מפשיטות דברי הרב ז"ל ודו"ק, ואין כל חדש וכבר ראיתי סידורים שגם בג"ר סידרו ב' קוים, דכן הוא האמת, ודי בזה ובסדר הנשיקין עיין מאמרי רשב"י (דף ח"י ע"ב וע"ג, ובדף כ"ה ע"א) ובשער ההקדמות (דף ס"ה ע"ב) [ועיין לעיל בקונטרס הלכות התפלה, אות ז', עכ"ל].

ובספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, אתה חונן, סוף אות ג, דף מד ע"ד, ד"ה ועוד בעניין) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסידאו, וז"ל: עוד ענין הנשיקין כאן בג' ברכות אלו הראשונות, שמעתי מקשים שמאי שגא דנקט בסדר בציור קו אחד ומשמש לבחינת או"פ, ולא כן מברכת סלח לנו ואילך שנקט ב' קוים, כמו שיראה הרואה בסדור. ולענ"ד נראה הטעם דנקט מברכת סלח לנו ב' קוים, להיות שהוצרך להמשיך תחילה התפשטות החסד ונצח העומד במוח החכמה לחסד שז"א, אחד בשביל אחור ואחד בשביל פנים, נקט ג"כ בנשיקין ב' קוים ולעולם די באחד, מכיון שאינו אלא רמז בעלמא הנמשך אור מחכמה דז"א בנשיקין לחכמה דנוק', וראיה לזה ממ"ש אח"כ בברכת על הצדיקים ואילך קו א', עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רנח, ד"ה פנימיות דפנימיות) מבאר ר' שריה דבליצקי כי עבור "נשיקה דעת עשה נרנח"י כפול כי זה קו האמצעי".

שם בהמשך (ח"ה, עמ' רנט) מוסיף – "וזהו שהנרנח"י דחסד הוא כפול הוא פשוט מכיון שהם שתי בחינות אחור ופנים (דפנים) ופשוט".

ועוד שם בהמשך (שם) מוסיף עוד לבאר, וז"ל: להמשיך אור עם הויה דסגול. אלו הם הנשיקין דחסד. והטעם למה עשה אותם בקוים כפולים הוא מכיון שהם נשיקין דאחור ופנים (דפנים), ואם תאמר, הלא גם באתה חונן והשיבנו היו אח' ופנים (דפנים) ולמה שם הסתפק בקו אחד לשניהם, תירץ הפת"ע בדף מ"ד ע"ד ד"ה עוד בענין, דלעולם די בקו אחד, אלא מיגו דהתחיל כאן בהמשכת מוח החסד ועשאו בשני קוין לסמן האח'

ופנים, ממילא עשה גם הנשיקין כפולים ומכאן והלאה יעשה גם שאר הנשיקין כפולים ביחד עם המשכת המוחין דאח' ופנים דפנים לגופא דז"א. וע"ע תירוץ בסידור היר"א הנדמ"ח ח"א ע' 767, עכ"ל.

### בעניין הנשיקין

מז"ת לז"ת ומג"ר לג"ר

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צט) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: בנה"ש (דל"ב רע"א שהביא פת"ע ז"ל דמ"ד ע"ג) כתב הנשיקין הם ב'. א' מז"ת וא' מג"ר, דכל ספי' מט"ס דז"א, לז"ת וג"ר דכל ספי' מט"ס דנוק' עכ"ל. ומשמע לכאור' שמהז"ת לז"ת ומהג"ר לג"ר.

ובסי' כ"י כתוב במפ' בכל ברכה להמשיך אור הז"ת דכל ספי' דז"א לאור' פ' די"ס דכל ספי' דנוק', וכן אור"מ מהג"ר דכל ספי' דז"א לאור"מ די"ס דכל ספי' דנוק', עכ"ל.

### בעניין נשיקין

נשיקה ממלכות דז"א למלכות דנוק'

בספר עלי נהר (אות נב, עמ' נד) כותב ר' נסים הררי-רפול, וז"ל: גם בארוך כתוב בברכת למלשינים אור"מ ואור"פ בנשיקין ממלכות רז"א למלכות דנוק', ומרבירי הרב אין נראה כן, וגם מדברי נהר שלום בדף ח"ן [בנד"מ דף ל"ב ע"ב] לא משמע כן, ומשום הכי השמימה בקצר, עכ"ל.

ובספר טוב שם (הלכות תפלה, הלכות העמידה ב"ב אמצעיות, אות ו, עמ' ח – ט) כותב ר' שם טוב הכהן-חסיד, וז"ל: ראיתי סדורים סדר העמידה שסדרו בברכת למלשינים נשיקין ממלכות דז"א למלכות דנוק', וכן כתבו מקיפים דישטו"ת דבחינת אחר ופנים דפנים, כמו בקונה הכל על אחר ופנים דאחר. מה שלא ראינו בסדור של הרב שר שלום ז"ל, ולא בשום ספר מהמכוונים אחרונים.

ועל ענין המקיפים דפנים כבר נרגש הרב זמרת הארץ ז"ל והוא בכ"י (דף כ"ח ע"ב), שהקשה להרב שר שלום ז"ל למה לא סדר הרב שר שלום ז"ל בשופר המקיפים דפנים כמו בקונה הכל, וצריך הדבר לאמרו יעו"ש, שנראה שבסדור העמידה של חול היה מכוין הל"מ דמקיפים דאחר ופנים דפנים, וכנראה שמכאן באו הסדורים הנזכרים לעיל לכוין בחול הל"מ אחר המשכת הכתר דאחר ופנים דפנים. ולזה מצאתי מפורש יוצא בספר עולת תמיד (דף נ"ו ע"א) [בנד"מ דף מ"ג ע"ב] ד"ה בעמידה וכו', ואחר כך נגמרים מקיפי תבונה בעמידה ובברכת כהנים מקיפי אבא, וכל זה בחול, יעויין שם כי קצתתי. ולא ידענו טעמו של הרב שר שלום ז"ל למה לא סדרו מאחר שמהרז"ו ז"ל אמרו, וצל"ע. וכבר הרגיש מוהר"ר יפה שעה ז"ל (בדף קע"ז ע"א) [בנדפס בשעה"כ דרושי עמידה דרוש ו' סוף אות כ"ו].



אבל על בחינת הנשיקין הנ"ל נראה שלא יש לא טעם ולא ריח מדברי הרב הקדוש ז"ל, דהא בפירוש איתמר בשער הכוונות בכמה מקומות, מהם בדרוש התפלין ובדרושי הלילה, ובעץ חיים שער הנסירה, דהט' ספירות נשארו בז"א ונקודה עשירית ירדה לבריאה, וזה בין בנקודת האחור ובין בנקודת הפנים יעו"ש. נמצא שהנשיקין לא שייכי בנקודת המלכות, שנקודה העשירית לא לקחה ז"א, אלא ירדה לבריאה. אם כן מה שמופקדות בז"א נותנם לנוק' בין באחור בין בפנים, אמטו להכי לא סדרו הרב ז"ל בסדרו של העמידה. והסידורים הנ"ל שסדרו, אפשר שדימו לנסירה דאחור בתיבת באהבה, שהאמת שנמצא בסדר הרב ז"ל הוי"ה במלכות, והאמת אינו לא הוי"ה דמלכות נסר מז"א, שזה לא אפשר שאינה דבוקה עמו מתחילת אצילותה, דהיא נפרדת ממנו וירדה לבריאה. ומה שנמצא מסודר כנ"ל עם הוי"ה הלזו נשלם פרצופה, והראיה שנמצא סדורים אצלינו כמו בשבת בתיבת באהבה, ולא הביא הוי"ה דמלכות אלא מה שנסר מז"א הט"ס דוקא ולא עוד (עיין עץ חיים שער ל"ה פרק ג'), ודו"ק שכן האמת, והסידורים הנ"ל לא ידענו למי מקדושים אם ראויים לסמוך עליהם, ודי בזה, עכ"ל.

### בעניין הנשיקין

הנשיקין – דוגמת בנין האטב"ח

בפירושו כרם שלמה לספר עץ חיים (שער המוחין, פרק ט, ח"ו, עמ' רצב; בנד"מ ח"ו, עמ' ב'טו) כותב ר' שלמאן אליהו, וז"ל: אז אנחנו ממשיכין לה הארת הנשיקין בברכות אמצעיות מספירה דז"א לספי' שלה ומפרקין דז"א לספירות (דז"א) [שלה], וזהו דוגמת בנין האטב"ח שנותן לה הארה לבד ממוחין דאחור, גם כאן הוא נותן לה הארה ממוחין דפנים, עכ"ל.

### בעניין בחי' הנוק' המקבלת נשיקין

נוק' דפנים

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו, דף מז ע"א) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: גם דע דברכות אמצעיות אלו הנז"ל בסוד נשיקין, הכל הוא לבחי' נקודה דפנים כנז' לקמן, ועיין בע"ח של"ד פ"ב כלל ח' יע"ש איך כל בחי' אמירת מלך עוזר ומושיע ומגן הוא לצורך תיקון הנוק' דבחי' הפנים, ובשבת שאין י"ב אמצעיות צ"ל אימתי נעשה בחי' הנשיקין, עיין בס' אמת ליעקב בקונטרס שפת אמת שאלה כ"א דמרן הקדוש לא גילה סודם, אך נראה לכוין בברכת מקדש השבת יע"ש, עכ"ל.

ושם (דרושי עמידה, דרוש ו, אות טו, דף מז ע"ג-ד) כותב הוא ז"ל, וז"ל: שם וענין הארה זו נק' נשיקין וכו', והוא כי עד עתה (מלת עד נראה דלא גרסי') ז"א מתחיל להאיר בכל י"ס, כי אחר אשר כבר נעשו ונתקנו מחדש כל י"ס מן נה"י דאי' וכו'. כבר כתבתי דכל זה הוא בבחי' נקודתה דפנים, והוא באופן זה בקיצור. ועיין בס' נהר שלום הקדמת המעביר ז"ל [דף כג], הנה נודע כי סדר המשכת המו' בזו"ן הוא כי בתחי' הז"א מקבל המו' דאו"א

חלקו וחלק הנוק', והוא מאיר אליה דרך אחוריו (עד מילת באהבה) מהארת מו' דילה שהם ממוחין דצלם דאימא ובונה ומתקן פרצופה דאחו', ואח"כ מסתלקין כל המו' מהז"א (פי' במילת באהבה) למעלה, וחלק המו' דיליה נשארים ע"ג רישיה, וחלק המוחין דנוק' מתפשטים ונכנסים בנוק', ועי"כ נגדלת ככל האחו' דז"א, ואז ננסרת ואח"כ עולים שניהם לחיק או"א, ושם חוזרים פב"פ ומזדווגים ונותן לה הז"א כלי ורוחא, ואח"כ חוזרים למטה למקומם, וחוזרי' או"א ומזדווגים וממשכים להם מו' דפנים (וזה במילת באהבה ובמילת מלך עוזר, ועיין לעיל דרוש ב' במילת באהבה וכו' יע"ש), ומתפשטים ונכנסים תחילה בנוק', ונגדלת ככל הפנים דז"א (וזה במלך עוזר וכו' כנו"ל), וחוזרים ומסתלקים ממנה עצמות המו' ונכנסים בז"א (פי' בברכת מגן אברהם בכריעות וזקיפות כנו"ל דרוש ב'), והוא חוזר ומאיר אליה ובונה ומתקן פרצופה דפנים, ואח"כ מזדווגים זו"ן בשים שלום יע"ש. הרי נמצאה למד איך נתקנת הנקודה דפנים ע"י נה"י דאי' תחי', ואח"כ ע"י ז"א.

אך צ"ל דנקט כאן רבינו ע"י נה"י דאי', ואינו אלא ע"י נה"י דאו"א, ועיין בסודר בכריעות וזקיפות דמגן אברהם, ועיין לעיל סוף דרוש ב' בברכת מגן אברהם דנקט ג"כ אימא, והוא ע"י או"א, ועיין בקונטרס פתח עינים מ"ש מגן אברהם ובמ"א שם, עכ"ל.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רנו) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: ובדרוש ו' כאן כתב דלאחר שנעשה החיבוק באים עתה בחינת הנשיקין, ואם כן אחר שהחיבוק היה באו"פ דפנים דחכמה, שכל זה הוא בבחי' פנימיות דפנימיות, אם כן גם הנשיקין הם בבחינות אלו. ולכן סודרו הנשיקין בבחי' פנימיות דפנימיות, וענין הנשיקין הוא להאיר מהז"א לנוק' וכמבואר לזה בשעה"כ דף ל"ו ע"ב, וביתר בהירות יש להבין דהנוק' דאו"פ דפנים דחכמה עדיין לא קבלה שום הארה מז"א, ואלו הם ההארות שהז"א ממשיך לה, וכמ"ש הפת"ע בדף מ"ד סע"ג, וע"ע פת"ע דף מ"ד ע"ג ד"ה גם, ועוד שם ד"ה והיות וכו' גם וכו' ברם וכו' נועוד בזה בספר טוב שם עמוד מ"ט, עכ"ל.

### בעניין שאלות חכמי מערב

בעניין כוונת הנשיקין

בספר נהר שלום (אות לא, דף ל ע"ג-ד) מובאת שאלת חכמי תונס, וז"ל: בענין ברכות אמצעיות ד"ח שבתפלה, כמה שינויים שאינם מובנים אצלנו, כי הוא אמר שהג' ברכות ראשונות שהם אתה חונן השיבנו וסלח לנו, ה"ס נה"י האחרונים שניתוספו לו אחר התיקון, ומהם נעשים חב"ד דנוק' וכל פרצופה משלם ע"י ז"א, וענין הארה זו שמאירים הנה"י שלו בט"ס שלה נק' נשיקין, וא"כ צריך שיצאו הארות הללו מפיו לפיה, וכנזכר בסוף הדרוש שהוא הכולל ענין ה"ח ברכות הנזכר, וזה לא יצדק אלא בז"ת שלו ממש שעולים ויוצאים דרך פיו לפיה, ומשם לז"ת שלה כנזכר שם, ומהו ענין ז' נשיקין אחרים שהם נמשכים מראשו אל תוך פיה בסוד הבל ונעשה בה בחי' או"מ, כי לא פורש במ"א. ובדרוש ד' למעלה מזה, נאמר כי כל שאר ספירות דזו"ן מלבד המוחין שלהם, אינו רק בבחינת או"פ ולא באו"מ, עכ"ל.

ובספר תורת חכם (דף קמה ע"א) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: כתב עוד מורי הרב ז"ל, ענין הפנימים והמקיפים דברכות אמצעיות. נלע"ד כי הפנימי נמשך מז"ת דכל אחד מז"ת, והמקיף מג"ר דכל אחד מז"ת דז"א לג"ר דז"ת דנוק' עכ"ל, א"כ כפי דבריו ז"ל, הט' נשיקין שיש מברכת אתה חונן עד השיבה שופטינו, הם מן החכמה דפרצו' הו"ק דז"א ולמטה לכל הי"ס דפרצוף הו"ק דנוק', כי פרצוף החב"ד דזו"ן כבר נתקנו באבות ע"י החיבוק.

ומה שהקשו החכמים הנז' (אות לא), והלא כתב לעיל בדרוש ד' כי כל שאר ספירות הזו"ן מלבד המוחין שלהם אינו רק בחינת אור פנימי ולא בחינת אור מקיף עכ"ל. שתי תשובות בדבר, אחד כי הנשיקין דג"ר גם הם בחינת אור פנימי, אלא שנקרא אור מקיף בערך הז"ת, והם מוחין מג"ר דז"א לג"ר דנוק', ודאי כמ"ש מורי הרב ז"ל. שנית שאותו דרוש אינו כפשוטו, אלא כמ"ש במקום אחר, שבין הג"ר בין הו"ק דזו"ן יש להם אור פנימי ומקיף, אלא שבג"ר הם אור פנימי ומקיף דמקיף, ובו"ק הם אור פנימי ומקיף דפנימי, והכל מטבע אחד, והרב ז"ל העלים הענין.

וקרוב אצלי לדבר שדברתי עם מורי הרב והודה לי, או שהוא אמר לי מעצמו דבר זה, והביא ראיה ממ"ש הרב בדרוש ב' דברכת אבות וז"ל, גם צריך לדעת מה שהודיענו מורי ז"ל והוא כי ברכת אבות הזו שאנו מבארים עתה הוא בבחי' א"פ, אבל יש בה פירוש ב' והוא בבחינת מוחין מקיפים, ונלע"ד שהיא אותה הכוונה של דרוש ד' עכ"ל. דקדק הוא ז"ל שנראה שגם אותה הכוונה של המוחין המקיפים היא פירוש על כל ברכת אבות, ולא על שלשה תיבות של ברכת אבות מעלה מטה עכ"ל. ואני אומר עוד ראיה, כי הנה בקריאת שמע שכתב הרב ז"ל שנמשכו מוחין פנימיים לחב"ד דזו"ן, הרי כתב שהם מוחין שלמים לגמרי, עד שנעשה נה"י החדשים לז"א בקריאת שמע. שהוא מה שנעשה בג"ר דיי"ב אמצעיות, הרי שאותו פרצוף חב"ד של הקריאת שמע הוא פרצוף גמור, ושייך בו כל פירוש העמידה לגמרי, אלא שהם מוחין מקיפים, והו"ק הנתקנים בעמידה שייך בו ג"כ כל פירוש העמידה, אלא שהוא מוחין פנימים ומקיפים דא"פ כמ"ש, עכ"ל.

### **בענין שאלות חכמי מערב**

בענין סדר ההמשכות בג' ברכות על הצדיקים תשכון וכו'

בספר נהר שלום (אות לא, דף ל ע"ד) מובאת שאלה נוספת מחכמי תונס, וז"ל: ועוד שם אמר כי ג"ת נה"י דז"א הם הראשונים מו"ק שהיו בו תחילה, והחדשים הנה באו בג' ברכות ראשונות מי"ב אמצעיות כנ"ל, וא"כ מהו זה שאמר כי על הצדיקים ותשכון את צמח ואב הרחמן הם ביסוד הוד נצח ות"ת שלו, ולמה היו שופר מהופך מסדר האמור בשאר הברכות מלמעלה ואלו להיפך, עכ"ל.

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו, אות יז, דף מז ע"ד) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: בקונטרס אמת ושלום ד' כ"ו ונ"ש החדש ד' ל"ו, שאלה ל"א לחכמי המערב מה שהרבו להקשות בענין סדר ברכות אמצעיות, ולבקי בדברי הרב

והרב שר שלום זלה"ה בסדר התפלות שיש ג' בחינות בכל תפלה – פנימיות דפנימיות וחיצו' דפני' ופנימיות דחיצוניות כנז"ל, יראה דאין כאן שום קושיא. ועיין להרב תורת חכם זלה"ה ד' ק"מ ע"ב וקמ"ה ע"א, מה שתי' בכל דבור לשאלות הנז' של חכמי המערב, ואין צורך עוד להאריך בזה, ועיין מה שכ' בקונטריסי פתח עינים בברכת אתה חונן יע"ש (עיין מ"ש בקונטריסי פתח עינים בברכת אתה חונן, דאיך זו"ן בהיותם פב"פ יבוא קו ימין עם ימין ושמאל בשמאל, הלא מבשרינו נחזה כשהם פב"פ יבא ימין נגד שמאל ושמאל נגד ימין יע"ש, וגם להסודר צ"ע דלא נקט נשיקין בברכת למלשינים דכפי זה אין כאן י"ב נשיקין אלא י"א יע"ש, ועיין עוד ריש פרקין), עכ"ל.

בספר תורת חכם (דף קמה ע"א) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: ומ"ש החכמים הנז' (נהר שלום, אות לא, דף ל ע"ג-ד), שלמה באו על הצדיקים ותשכון שופר מהופך עכ"ל, יש לומר מפני שהם מוחין דב"ן שהם בחינת אור חוזר ממטה למעלה, כמ"ש במבוא שערים ש"ב ח"ב פ"ח וז"ל, והנה אלו המלכים אשר כולם דינין תקיפין הנקרא שם ב"ן שהם הגבורות, וכל אלו הם בחינת נקודות שהם נקבות ובחינת אור חוזר מ"ן עכ"ל. וכן כתב מורי הרב ז"ל בענין זכרונות ומלכיות וז"ל, או אפשר כי עשרה קולות הראשונות דמלכיות הם בפרצוף החיצון נה"י דזו"ן דשלשה עולמות והשניים הם בחג"ת דכלם וכו', ונפקא מינה דסדרם הוא מתתא לעילא ע"כ, ר"ל שהם בחינת מוחין דב"ן שהם סוד אור חוזר מ"ן מתתא לעילא, עכ"ל.

ובספר טוב שם (הגהות על הסידור, ברכות אמצעיות, אות ד, עמ' נ) כותב ר' שם טוב הכהן-חסיד, וז"ל: על מה ששאלו חכמי המערב להרב שר שלום זיע"א והוא באמת ושלום (דף כ"ו ע"ב) [בנד"מ בנה"ש דף ל' ע"ב סוף שאלה ל"א] וז"ל: ועוד שם אמר כי ג"ת נה"י דז"א הם הראשונים מו"ק שהיו בו בתחילה והחדשים הנה באו בג' ברכות ראשונות מי"ב אמצעיות כנ"ל, ואם כן מהו זה שאמר כי על הצדיקים ותשכון ואת צמח ואב הרחמן הם ביסוד והוד ונצח ות"ת שלו ולמה היו שופר מהופך מסדר האמור בשאר ברכות מלמעלה [ואלו להיפך], יעויין שם, (ר"ל כשנעשה נה"י החדשים תחילה נעשה נצח, ואחריו הוד ואחריו יסוד ואלו להיפך), והרב תורת חכם (דף קמ"ה ע"א) כבר יישבו כיון שהם (מ"ה) דב"ן שהם בחינות אור חוזר ממטה למעלה יעויין שם. והאמת איתו שכל בנין הנוק' אינו אלא באור חוזר, כמ"ש בעץ חיים ובמבוא שערים ובכמה מקומות, וכן סידר לנו הרב שר שלום זיע"א בהקדמתו מסדר העמידה בתיבת מלך עוזר וכו', והוא משער הכוונות דרוש ב' של העמידה וז"ל: תחילה נכנסת עטרת היסוד דאימא תוך הנקודה הזאת ואז נגדלת הנוק' בבחינת מלכות שבה, ואח"כ נכנסים בה תלת פרקין תתאין דנה"י דאימא ונגדלת כשעור ב' שהם נה"י שלה וכו' יעויין שם. וכן כתב הרב ז"ל בכריעות וזקיפות מה שעולה עד ת"ת דז"א מקום אצילותה יעויין שם.

אך קשה למה נשתנה דרוש אטב"ח שהוא מלמעלה למטה, שבתחילה הוא חכמה וכו' יעויין שם בעץ חיים שער תיקון הירח דרוש ד' וה', וכן סדר לנו הרב שר שלום זיע"א, וכעת צל"ע. ומקדם היה קשה אצלי למה לא הקשו חכמי המערב מג' ברכות אחרונות

רצה ומודים ושים שלום, ששם הוא בנין הנוק' מלמעלה למטה. אבל מה שנראה בזה לומר הוא כיון ששם אנו ממשכינן פ"א דנצח דז"א שעלה לחסד לב' פרקינן תחתונים דז"א וכו' ונעשה הח"ן דנוק', ואפשר שגם שם הוא ממטה למעלה, תחילה הנצח ואח"כ החסד ואח"כ חכמה, והוא קו ימין, וכן בקו שמאל וכן בקו אמצעי.

אבל בדרך הפשט יבוא יותר על נכון, והוא במ"ש הרב מטה משה בסדר התפילה ונתן טעם לסדר הי"ח ברכות שבעמידה ולמה הקדימו זה לזה וזה לזה, ונביא מה שצריך לעניינינו: ברכת י"ג על הצדיקים למה תקנוה אחר קללת למינים, כיון שכלו המינים מתרוממת קרנות הצדיקים וכו', וכן נתן טעם בבונה ירושלים ואת צמח יעויין שם. וכבר כתב הרב ז"ל בשער הכוונות בדרוש ו' של העמידה בברכת על הצדיקים שהוא בסוד שהצדיק נקרא יסוד יעויין שם, ואמטו להכי הוצרך להפך הסדר ע"כ, הצעיר ש"ט, עכ"ל.

ועיין עוד משהאריך ר' אהרן רפאל חיים משה פיררה לבאר בספר בגדי קדש אשר לאהרן (עמ' נד – נח).

**בעניין סדר בנין הנוק'**

בעניין סדר בניית פר' נוק', מצינו בסידור כוונות כי הוא פעם מלמטה למעלה ופעם להיפך, פעם דרך קווים, וב"ה נרשום כאן מספר פרטים בקצרה:

המשכות מוחין לד"א וממנו לנוק' ע"י כריעות וזקיפות, מלמטה למעלה (ר"ק וג"ר) ע"י דחייה

בניין הנוק' ע"י א"ב דאטב"ח בברכת מגן אברהם, מלמעלה למטה (חב"ד חג"ת נה"ם, ובסוף כתר)

כניסת נה"י דאימא לנוק' בתיבות מלך מושיע ומגן, מלמטה למעלה (מל' נה"י חג"ת חב"ד נה"י דנה"י דאימא) ע"י דחייה

נשיקינן מז"א לנוק' בברכות האמצעיות, מלמעלה למטה (חב"ד חג"ת נה"י)

המשכות מפרקי נה"י דז"א לט' ספיי דנוק' בג' ברכות האמצעיות על הצדיקים, תשכון ואת צמח, דרך קוים (דת"י בג"ה חח"ן) מלמטה למעלה (מיסוד הוד ונצח דז"א)

המשכות מנה"י דז"א לט' ספיי דנוק' בג' ברכות האחרונות, דרך קוים – נצח הוד יסוד – דרך קוים מלמעלה למטה (חח"ן בג"ה דת"י)

ועיין מ"ש ר' שם טוב הכהן-חסיד בספר טוב שם (הגהות על הסידור, ברכות אמצעיות, אות ד, עמ' ג), והבאנו את לשונו לעיל בפסקה בעניין שאלות חכמי מערב.

### בעניין עלית עולם האצילות

בהקדמה הזכרנו מ"ש מהרח"ו בעניין עלית עולם האצילות (שער הכוונות, דרושי תפלת השחר, דרוש ג; שם, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער עולם העשיה, פרק ו; שער מאמרי רשב"י, פר' פקודי [צ"ל ויקרא]; ולשונם מובא לעיל בחלק מקורות), כי י"ג ברכות האמצעיות הן י"ג מדרגות שבעולם האצילות, ע"ד שיש בעולם היצירה ובעולם העשיה.

ובספר צדק ושלום (סדר עליית העומות בפרשת תמיד, עמ' ה) מאריך ר' אליהו משען בעניין עליית העולמות, וז"ל: והנה מהגהת מהרח"ו זלה"ה בספר הכוונות, לכאורה נראה שהאצילות נשאר כך, שכתב וז"ל, וכן בעמידה נתקן ממילא גם עולם הבריאה על דרך הנ"ל עכ"ל. מדלא כתב גם תיקון האצילות כיצד נעשה משמע שכך הוא נשאר. זהו הנלע"ד ממה שמוכן באותו דרוש דעליית העולמות. אבל ראיתי להרש"ש ז"ל בסדרו סדר החול בי"ג אמצעיות בסדר וז"ל, בברכת אתה חונן יכוין להעלות פנימיות חח"ן דחב"ד דאצילות שהוא פרצוף עתיק דכורא להלביש פנימיות עצמו שעלה לחיצוניות חח"ן דנה"י דעקודים, ע"כ.

ואני עני לא הבנתי דברי קודשו ז"ל מתרי טעמי, חדא, שצ"ל מתי עלו פנימיות הג"ר דכל פרט דאצילות, דהיינו פנימיות עתיק ונוק' וא"א וכו' והלבישו לנה"י דעקודים עד שעתה בי"ג אמצעיות יעלו גם חיצוניותם וילבישו לפנימיותם עצמם, שהרי בקרבנות לא עלה פנימיותם רק לחיצוניות מלכות דעקודים כמ"ש הרז"ל באותו דרוש, ועוד כי מפשטות דבריו ז"ל מובן שכל כללות עתיק ונוק' וא"א ונוק' עולים ומלבישים לנה"י דעקודים, ומאותו דרוש דספר הכוונות מובן דבבי"ע העליה היא בכללות, אבל באצילות היא בפרטות. ואם כן צ"ל שחב"ד דעתיק ונוק' הם לבד עלו והלבישו לנה"י דעקודים ולא כל כללותם.

ורציתי לתרץ כוונתו שמפני שכתב הרז"ל שי"ג אמצעיות הם דוגמת י"ג מידות דר' ישמעאל וי"ג שבחים דישתבח, והתם מצינו שבחינת הי"ג הם העשר ספירות דעשיה, דהיינו דכל כללות העשיה, וי"ג דישתבח הם דכל כללות היצירה עם הג"ר שעלו בבריאה, אם כן מוכרח שגם הי"ג דאמצעיות דאצילות הם דכל כללות דאצילות. אבל ראיתי שאין זה מוכרח, דנוכל לומר שבכל פרצוף ופרצוף מפרטי פרצופי האצילות יהיה בו בחינת י"ג עם ג"ר שלו שעלו לפרצוף שלמעלה ממנו כמ"ש הרז"ל בדרוש אתה אחד דמנחת שב"ק עי"ש.

ועוד צ"ל דבריו ז"ל במ"ש בברכת שמע קולנו, יכוין להעלות פנימיות חח"ן בג"ה דת"י דחב"ד דכללות הבריאה שהם עתיק ונוק' וא"א ונוק' להלביש פנימיות עצמם שעלו כבר והלבישו לחיצוניות חח"ן בג"ה דת"י דמלכות דכללות האצילות, ע"כ. ולכאורה אין זה אלא מן המתמיהים, דממ"נ קשה, דאם העליה וההתלבשות בכללות, מן הראוי שילבישו העתיק ונוק' וא"א ונוק' דבריאה לנה"י דכללות האצילות, ואם בפרטות מן הראוי

שילבישו לנה"י דמלכות דאצילות. ואין לומר שקצר וסמך על המעיין כדרכו בכ"מ, כי אין זה קיצור.

ונלע"ד ליישב דבריו ז"ל בחקירה אחת, והוא כי לפי דברי הרז"ל שהעלייה באצילות בפרטות, איך יצוייר שפנימיות הג"ר דפרצופי האצילות יעלו וילבישו לחיצוניות המלכות דכל פרצוף שלמעלה מהם, והלא קי"ל שהנוק' דז"א דאצילות עתה עומדת בכריאה יצירה עשיה, ואו"א הם מלבישים לא"א עד החוזה, ומלכות דא"א למטה מהם בגבול ז"א, ועתיק מתלבש תוך א"א עד סופו, ואיך יצוייר שג"ר דא"א יעלו וילבישו למלכות דעתיק. ואם כן אפשר שמפני זה הוכרח הרש"ש ז"ל להחזיר הדבר לעניין הכללות, וכתב העליה דאצילות בכללות על דרך ביי"ע כדי שיובן היטב, ועדיין דב"ק צריכין לי תלמוד, עכ"ל.

עיין עוד מ"ש ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, אתה חונן, אות א, דף מד ע"א).

### בעניין נה"י החדשים דז"א

בג' ברכות משען ומבטח לצדיקים, בונה ירושלים ומצמיח קרן ישועה, מכוונים המשכות מנה"י דז"א לט' ספי' דנוק':

משען ומבטח לצדיקים	מג' פרקין דיסוד דז"א לדת"י דנוק'
בונה ירושלים	מג' פרקין דהוד דז"א לבג"ה דנוק'
מצמיח קרן ישועה	מג' פרקין דנצח דז"א לחח"ן דנוק'

ובספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, אתה חונן, אות ב, דף מד ע"א-ב) מאריך ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו לבאר, וז"ל: שם להמשיך הארה מאור חכמה דז"א לכלי חכמה דז"א, ומכלי חכמה הנז' דז"א ימשיך הארה לפרק א' דנצח דאימא המלוכש בתוכו, ויכוין להמשיך הארה משלשתם לחסד דז"א, ומשם ימשיך הארה שלשתם למטה להוציא נצח חדש דז"א ע"כ.

ענין נה"י החדשים הנעשים כאן בג' ברכות אלו נת' בשער הכוונות דרוש ו' דעמידה ובפע"ח פ"ה דעמידה יע"ש, ואופן יציאת נה"י אלו החדשים דז"א מנה"י דאימא ע"ד הנז"ל בסוד כונן שמים בתבונה נת' בע"ח שכ"ט ספ"א יע"ש"ב, ש' ההקדמות דף ט"ל דרוש ב' בענין עי"מ דז"א יע"ש. ועיין בס' תו"ח דמ"א סע"א, מה שפירש על דברי רבינו דאיך יעלה על הדעת שאחר שכבר נמשך האור לכלי חכמה דז"א שלא יאיר תחילה לפרק א' דאימא שבתוכו. ולעד"ן שקרא המוח פ"א דחכמה דז"א והפ' אמצעי דחכמה דז"א כלי והפ"ג נצח דאימא, שכך אמר האיר החכמה בכלי והכלי בנצח דאימא עכ"ל, לע"ד לא זכיתי להבין דבריו.

ולע"ד דברי הרב ש"ש זלה"ה שכתב לכוין בג' ברכות אלו ע"ד הנו' בע"ח שם, לא ידעתי מנין לו דהא סתם כתב רבינו בשער הכוונות שם וז"ל, אמנם הג' נה"י האחרונים שנתוספו לו בתוספת הם בחינת ג' ברכות הראשונות שבאמצעיות, והם אתה חונן והשיבנו וסלח לנו, ואלו נעשו אל הנוקבא בחינת ג' מוחין שהם חב"ד שלה ע"כ. נמצא שלא פירש אופן תיקונם כיצד הוא, דאפשר ג"כ להיות ע"ד הנו' בע"ח שכ"ח ספ"ד שהוא ע"י הארת יסוד דאימא שנעשו לו נה"י יע"ש, או ע"י הארת א"א כנו' בשער הכוונות דרוש ג' דעמידה. ועיין עוד בשער הכוונות דרוש ב' דעמידה במילת קונה הכל, שכתב דנה"י דו"א החדש נעשו ע"י זווג דב' מזלין דא"א יע"ש. ועוד דשם בש' הכו' דרוש ו' כתב, ואלו נעשו אל הנוק' בחי' ג' מוחין שהם חב"ד שלה יע"ש, ובסדר לא כתב הנעשים לנוקבא [ועיין שער הכוונות בברכת רצה].

ואפשר טעם כוונה זו כאן, הוא במה שהקדים לן הרב ש"ש ז"ל בספרו הטהור נ"ש דח"ן ע"ב [דכ"ה] וז"ל, ובענין ברכות אמצעיות הנה תחילה דרוש ו' דעמידה מדבר בפנימיות דחיצוניות, ושארית הדרוש הוא בפנימיות דפנימיות, והוא שצריך לכוין ג' ברכות הנו' בתחילת הדרוש, והם מדברים בבחינת פנימיות דחיצו', ויש כוונה ע"י מעשה כגון הנחת תפילין ויש בדבור והוא הנו' בק"ש ועמידה כנו' בסידור להרב ש"ש ז"ל, ועין בס' נ"ש שם דמפורש יוצא מדבריו כל דרוש באיזה בחי' מדבר יע"ש.

והנה לפי זה נראה דרוש הנו' בע"ח שכ"ט פ"א שמדבר בבחי' התפי' כמו שיר' הרואה שם, ובחי' דתפילין הוא בחי' פני' דחיצו' כנו', וא"כ נמצא דכל דרוש הנו' מדבר בפני' דחיצו', וא"כ נמצא דשייך באלו הנה"י החדשי' הנו' לסדר כל סדר הכונה כנו' בע"ח, דהכל א' בפני' דחיצו'. וא"ת א"כ נמצא נה"י החדשי' בבחי' פני' דחיצו', ועד"ז ודאי צריך להיות לכוין בבחינת פני' דפני' ובחיצו' דפני', לא מציינו איה מקומו לכוין בו, וי"ל דכן האמת כ"א במקומו. וכבר כתב רבינו בדרו' ב' דעמי' בכוונת קונה הכל, אשר דרוש הנו' מדבר בבחי' פני' דפני' כנו' בס' נ"ש שם, דע"י זווג דב' מזלין שם נעשה הנה"י החדשים, ובספר ת' שקל כסף דח"י יותר מפורש יע"ש. והרב ש"ש ז"ל לא סידר בסידור לכוין, ולא ידעתי, וכן בחינת חיצו' דפנימיות שהוא מבואר בשער הכוונות דרוש ד' במילת טובים, ושם נראה בסדר שהוא בקונה הכל, ואפשר הטעם דבמילת טובים נגמרו בחי' התפשטות המו' עד נה"י, ואח"כ עלו ונעשו נה"י החדשים ע"י זווג ב' מזלין כנו' בשער הכוונות במילת קונה הכל יע"ש.

ברם צ"ע, דכפי זה נראה דג' ברכות אלו הם בנה"י החדשים דבחינת אחרו', שהרי עד מילת באהבה הכל הוא בירור ותיקון אחרו', ועתה אנו אחר מלת באהבה בבחינת פנים בפנים, ומה נשתנה בחי' זו משאר בחי' להיות כונתנו כאן [דברי שלום ד"י סע"ד]. וא"ת דג' ברכות הנו' הם בנה"י החדשים דפנים בפנים, גם בזה קשה לבחינה ב' בחי' אחרים של חיצו' דפנימיות ופנימיות דפנימיות, דלא נמצא נה"י דפב"פ והיע"א [עוד כ"י ברכות אלו אמצעיות עיין בשער מאמרי רשב"י דכ"ה ע"א]. ואפשר דנעשה ממילא, וכל דבר שמפורש כתב בסדר [ובספרים ישנים מצאתי כתוב נה"י אלו בפרוש בבחינת פני' דחיצו'].



ובענין נה"י החדשים, במ"א נאמר דעלו נה"י ונעשו חג"ת ונה"י באים בסוד תוספת, ובמ"א אמר מתחלקים הפרקין ב' ב' וכו'. כתבתי בזה בע"ח בשכ"ג פ"א אות ו' בקונטריסי שמן ששון ח"א, ובחלק ב' בשכ"ט ספ"א אות ז', ועיין בנ"ש בשאלות לחכמי המערב שאלה ח', תו"ח דקמ"ה ודמ"א ודל"ז ע"א, ספר יפה שעה דע"ט פ"ט, ס' אמת ליעקב במערכת הנו"ן אות קס"ב [עיין בקונטריסי שמן ששון ח"ג דרוש ו' דעמידה אות ה' באורך], עכ"ל.

ועיין עוד מ"ש ר' חיים דילה רוזה בספר תורת חכם (דף ט ע"ג, מא סע"ב, מה ע"ד, קמה ע"ג), ר' רפאל אברהם שלום מזרחי ידיע שרעבי בספר דברי שלום (שאלה עט, דף י ע"א-ג), ר' יעקב שלתיאל ניניו בספר אמת ליעקב (מערכת נו"ן, אות קסב, דף סח ע"ב), ר' שלום מזרחי עדני בספר שלום ירושלים (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו, עמ' קסז), ר' יעקב הכהן-חסיד בספר וערך הכהן (מערכת הנו"ן, אות ב, עמ' נו – נח), ר' אליהו סלימאן מאני בספר ברכת אליהו (ביאור על הסידור ועל שער הכוונות, עמ' קלא – קלב) ובספר מעיל אליהו הנד"מ (עמ' ססב – ססד) [על דברי מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו)], ר' עובדיה הדאיה בספר דע"ה והשכל (ח"א, סימן כב, דף יח ע"ג – יט ע"ב), ר' ששון מזרחי בספר באתי לגני (ח"א, עמ' סו ט"ב), ומ"ש בספר אמת מאר"ץ (עמ' סט, קג – קד).



## חונן הדעת

### הקדמה

בראש י"ב ברכות האמצעיות, אחר ברכת אתה קדוש, תקנו אנשי כנסת הגדולה ברכת חונן הדעת. הטעם הוא, כי אחר החיבוק הג' שמחבק ז"א לנוק' בברכה הקודמת, מתחילים המוחין להתפשט מרישא דז"א ולצאת מחוץ לגרונו למטה אל גופו, ועתה מוח הדעת כבר התחיל להתגלות לצאת אל מקום מרחב ומגולה, ולכן אנו שואלים – אתה חונן לאדם כו', וע"י התפשטות המוחין דז"א בגופו עוד מתחיל תיקון י' ספי' דנוק' ממקום החזה שלו ולמטה (שער הכוונות, דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה).

אחר שנמשכו המוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה לרישא דז"א בג' ברכות הראשונות (קו הימין חח"ן לחכמה דז"א במגן אברהם, הקו השמאל בג"ה לבינה שבו במחיה המתים, והקו האמצעי דת"י לדעת שבו באתה קדוש), ועוד אחר הג' חיבוקים שחיבק ז"א לנוק' באותן ג' ברכות הראשונות (חיבוק הימין במגן אברהם, חיבוק השמאל במחיה המתים, וחיבוק עם קו האמצעי דיליה באתה קדוש), באים בברכות הבאות לכוין להאיר המוחין הנ"ל מז"א לנוק' ע"י נשיקין, וכעת נותן ז"א לנוק' הנשיקה הראשונה – נשיקה מחכמה דז"א לחכמה דנוק' (עיי' בעניין הנשיקין מה שהבאנו בהקמה לברכות האמצעיות).

כך שבסדר הכוונות של ברכת חונן הדעת, מכוונים לתקן ספי' חכמה דרחל נוק' דז"א בבחי' נשיקין (שם, דרושי העמידה, דרוש ו), ועוד מתקנים ספי' דעת שבה, ולבקש מלפניו ית' שישפיע לנו חכמה בינה ודעת להבין התורה ולהשכיל בעמקי סודות תורתנו הקדושה.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה, דף כא ע"ב)

ואח"כ באתה קדוש כו'. כבר הודעתך במקום אחר כי עד עתה היה בחי' החיבוק בימינא ובשמאלא ובאמצעית', וכאשר הגיע החיבוק אל בחינת אמצעיתא, אז מתחילין המוחין להתפשט ולצאת מחוץ לגרון למטה אל הגוף, וזהו הטעם שתקנו ברכת אתה חונן אחר ברכת אתה קדוש, לפי שעתה כבר מוח הדעת התחיל להתגלות לצאת אל מקום מרחב ומגולה, ואז אנו שואלים אתה חונן לאדם כו'.

גם בזה תבין כי מן ברכת אתה חונן ואילך מתחיל תיקון י"ס דנוקבא כמבואר במקומו. והענין הוא כי עתה אשר כבר התחילו המוחין להתפשט למטה מן הגרון, ושם הוא התחלת פרצוף הנקבה מהחזה ולמטה, ואנו מתקנין אותה.

וגם טעם אחר, לפי שעל ידי הקדושה ניתן בחינת הדעת אל הנוקבא דז"א כמבואר במקומו, ולכן אנו שואלים עתה אתה חונן לאדם דעת כו'.

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"א-ב)

ג' ברכות ראשונים שבאמצעיו' והם אתה חונן והשיבנו וסלח לנו ואלו נעשו אל נוק' בחי' ג' מוחין שהם חב"ד שבה [...]. ברכת אתה חונן וברכת השיבנו הם ב' מוחין חו"ב שלה [...].

אתה חונן כנגד חכמה שבה כנז"ל, ושמעתי מזולתו ששמע ממורי ז"ל וז"ל, אתה חונן כו' הוא בחכמה ודעת דרחל נוק' דז"א ע"כ.

והנה כבר נודע מ"ש בתיקוני' תי' ע' דקכ"ח ע"א, כי כל ספי' וספי' יש בה הויה א' בניקוד ידוע, והם הויה בקמץ בכתר, והויה בפתח בחכמה, והויה בצירי בבניה, לכן באומרך בא"י חונן הדעת תכוין בהויה זו כולה בניקוד פתח, לפי שהיא בחכמה שבה כנז' – הַ הַ הַ, ואעפ"י שאמרו שם בתיקונים דהויה דמלכו' אין בה שום ניקוד, עכ"ז כאשר היא מקבל' האר' מבעלה אז כל עשר ספי' מתנקדות ע"ד הניקוד שבעשר ספירו' שבו.

גם תכוין בהויה זו של החילוף והתמורה שלה שהוא שם כוז"ו שהוא בגי' ט"ל, כי הנה ספי' זו היא ספי' החכמה שבה כנז', ותכוין להוריד ט"ל החכמה הזו שהוא שם יה"ו במלוי אלפין שהוא בגי' ט"ל, ותורידהו אל ה' אחרונה של ההויה אשר היא במל' כנודע, כי ה' אחרונה היא במל', ע"ד מה שנת"ל במוריד הט"ל כו'. ותכוין שע"י המשכת הט"ל הזה במלכות יושפע לך מן השם הנז' חכמה בינה ודעת להבין ולהשכיל בתורה היטב.

### פרי עץ חיים

(שער הקריאת שמע, פרק כב, דף מו ע"ג)

אחר כך באתה קדוש, בכרכה זו כבר הודעתך כי עתה היא בבחינת חיבוק ימין ושמאל ואמצעי, והנה אח"כ כשתגיע החיבוק של האמצעי, אז מתחילין המוחין לצאת מן הגרון לחוץ למטה, וזה סוד שאחר אתה קדוש אנו אומרים אתה חונן. פירוש כי עתה כבר הדעת מתחיל להתגלות ולצאת אל המרחב ואל הגלוי, ואז אנו שואלין אותו הדעת, וגם כבר אז ניתן בדעת להנוקבא בקדושה כמ"ש לקמן שער י"ז בס"ד, לכן אנו שואלין דעת.

וגם ז"ס שמן ברכת אתה חונן מתחיל התיקון י"ס דנוקבא כמבואר אצלנו, כי לפי שכבר התחילו המוחין לירד ולצאת מהגרון, הנה אז מתחיל שם פרצוף הנוקבא במקום החזה, ואנו מתקנים אותה.

ונחזור לענין, כי ראוי לכוין באתה חונן שירדין המוחין ויוצאין מן הגרון להתפשט בשאר הגוף, בהיות החסדים או הגבורות שעומדים ביסוד אמא במקום הגרון שתומים שם, לכן תכוין כי הלא סוד הגרון כבר בארנו שהוא גימטריא ג"פ אלהים, שהוא סוד

המוחיין דקטנות שהוא אלהים, ובחי' דגדלות הנק' הוי"ה, ושניהם מתלבשים זה תוך זה, באותו מקום צר מעבר הגרון, ונקרא מעבר יב"ק כי אלהים והוי"ה גי' יב"ק.

(שער העמידה, פרק ו, דף נב ע"ג)

אתה חונן — חכמה ודעת של הנוק' [...] — אתה חונן — [הוי"ה של חתימת הברכה] בפתח.

(שער העמידה, פרק יט, דף נז ע"ד)

אתה חונן. כי הנה כבר חבקה באתה קדוש, אמנם עתה מתחיל הוא להאיר בה בכל י"ס שלה, כי עתה אחר שנבררו ונתקנו מחדש כל הפרצוף שלה, היא צריכה לקבל הארה ממנו בכל י"ס, מנה"י דז"א המאירין בה כנודע, כי י"ס דנוקבא נעשין מנה"י דז"א, ויכוין להאיר מהם אליה. כיצד. מפרק א' דנצח יכוין להאיר אל ספירת חכמה דנוקבא. ואח"כ מפרק א' דהוד אל בינה שבה, וכן עד סיום י"ס שלה.

והנה אתה חונן נגד חכמה שבה, השיבנו — בינה שבה, סלח נגד חסד שבה, ראה נא נגד גבורה שבה, רפאינו נגד ת"ת שבה, ברכנו נגד נצח שבה, תקע נגד הוד שבה, השיבה נגד יסוד שבה, אח"כ ולמלשינים חוזר נגד הכתר שבה.

והנה כבר ידעת כי אין ספירה שאין בה הויה א' ונקודה כפי הספירה, כנזכר בתיקונים. לכן באמרוך בא"י חונן הדעת, תכוין להויה בניקוד פתח. ובבא"י הרוצה בתשובה, יכוין אל הויה בצירי, וכיוצא בזה עד שביסוד בשורק. ובהשיבה שופטינו בניקוד שורק — יו הו וי הו. ובולמלשינים, בניקוד קמץ, כי הוא בכתר הנ"ל. והענין כי הוי"ה שבמלכות אין לה ניקוד, אבל כשהיא מקבלת מבעלה, אז כל ז"ס שלה מתנקדים כמותו.

והנה בברכת אתה חונן, יכוין לספירת חכמה. ותכוין באמרוך בא"י לשם כוז"ו — חילוף הויה והוא בגי' ט"ל, והוא משם ט"ל — יוד הא ואו במלוי אלפין. ותכוין להוריד שפע מחכמה, הוא שם הוי"ה במילוי אלפין, אל המלכות ה' אחרונה, ותכוין להשפיע לך משם זה ט"ל דחב"ד להבין רזי התורה.

אתה חונן — חכמה ודעת של הנוקבא.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ב)

אתה חונן לאדם דעת. רומז לנוקבא הנסתרת בדעת, שמשם נותנין מתנת חנם, ומדעת זה בא לת"ת הנקרא אדם, ומדעת זה יורד בינה לאדם, וזהו שאנו שואלין שיחננו דעה חכמה בינה מאתו חנם, אף ע"פ שאין אנו ראויין.

בא"י חונן הדעת, חונן — בחכמה, הדעת — בחכמה. ויכוין בחכמה ודעת שלה, שמקשטת עצמה לזיווג, ויש בברכה זו י"א תיבות, נגד י"א יריעות עזים, וכנגד הפסוק ואתה תדבר אל כל חכמי לב (שמות כח, ג) שיש בו י"א תיבות, וגם נגד י"א פעמים חכמה שבקהלת.



להמשיך הוי"ה דפתח, שהוא ניקוד חכמה,

מז"ת, דחכמה דז"א, בחי' אור פנימי,

ואהי"ה, גם מנוקד בניקוד פתח כפי שיפורט בהמשך,

מג"ר, דחכמה דז"א, בחי' אור מקיף,

דחכמה, וספי' חכמה דז"א המתחלקת לי' ספי' כנ"ל – ג"ר וז"ת, וכנגד בבי' חלקים אלה

בי' שמות אהי"ה והוי"ה בניקוד פתח שהוא כנגד חכמה כנ"ל,

דאחי' ופנים דפנים, בי' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בברכות הראשונות,

דחכמה, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

דכתר [דכינה] [בחזרה: דחכמה] דנה"י דכינה (סידור רחובות הנהר) דז"א, כתובת הכללית,

דרך פיו דז"א, כמבואר בספר שער הכוונות (שם), הארת הנשיקין מתחלקת לבי' בחי':

אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל פיו ומשם נכנסים

לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ

יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה,

וליתנו בנשיקה לפיה דנוק', דבחי' פנים, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א

לנוק' בנשיקה מפיו לפיה,

דניקוד הנו', מ"ש דניקוד הנז' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פי'

של בחי' הנ"ל אצל ז"א – דאחי' ופנים דפנים דחכמה וכו',

או"פ ואו"מ לי' ספי' דחכמה דנוק', דבחי' פנים, בפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דחכמה דז"א

לג"ר דחכמה דנוק', ומאו"פ (פי' ז"ת) דחכמה דז"א לז"ת דחכמה דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ'

צט).

בסידור המודפס מצוירת בחי' נרנח"י שהיא בי' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד

פתח שהוא כנגד חכמה, מעל ג' כלי חכמה דז"א, ומתחתיהם מצוירים שוב נרנח"י גם

הוא בניקוד פתח מעל ג' כלי חכמה דנוק'.

יש לכוין כי שם אהי"ה הוא בחי' אור מקיף מג"ר דז"א, ושם הוי"ה אור פנימי מז"ת

דז"א, ויש לכוין להמשיכם דרך פיו דז"א ואח"כ ליתנם לפיה דנוק' בבחי' נשיקה.

בסידור היר"א מצוירים בכל הנשיקין בי' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים פעם א' בלבד –

מתחת לכלים דז"א ומעל הכלים דנוק'.

### המשכת ט"ל העליון

מקור הכוונה הבאה מספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק

ט), ומהרח"ו אינו מבאר מה עניינה ופרטותיה.

[יכוין] להמשיך, ולהוריד,

[ט"ל עליון מחכמה] (סידור היר"א), כך כתוב בסידור היר"א ואינו מוזכר ביסודו המודפס,

ובספר שער הכוונות (שם) כתב מהרח"ו – "להוריד ט"ל החכמה...", ולא גילה מאיזו

בחי' חכמה נמשכת הארה זו, ובהקדמה לכוונה שבסדור היר"א כותב "מחכמה העליונה", ומפרטים מה הוא אותו ט"ל עליון למעשה, **[והוא] יה"ו דאלפי"ן**, ג' אותיות הראשונות של שם הוי"ה במילוי אלפי"ן, כזה – יוד הא ואו, העולות בגי' ט"ל, וגם **העולה כוז"ו**, חילוף שם הוי"ה בא"ב דאבג"ד, פי' באותיות שלאחריו (ועיין מה שהבאנו בעניין שם זה בליקוטי ביאורים על ברכת מחיה המתים), ושם זה גם הוא עולה בגי' ט"ל, **והם חכ"ד**, סוד ג' מוחין דחב"ד (סידור היר"א, הקדמה לכוונה), שמהם נמשך ההשכלה (שמן ששון, שער הכוונות, דרושי עמידה, דרוש ו, אות יט, דף מח ע"א), ופרט זה אינו מוזכר בספר שער הכוונות (שם), אמנם בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט) מוזכר "ט"ל דחב"ד", וכידוע שם יה"ו הוא סוד חב"ד (עץ חיים, שער טז, פרק א; שם, שער כה, דרוש א; שם, שער לח, פרק ט; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רנז), ותורידהו **לה' אחרונה**, של שם הוי"ה אשר היא במל' (שער הכוונות, שם), ופי' אות ה' אחרונה של אותו שם הוי"ה במילוי אלפי"ן שממו בחי' יה"ו הנ"ל (באתי לגני, ח"א, עמ' צט, אות ד), לכן אות ה' במילוי אלפי"ן – ה"א. ומצוירים שם יה"ו במילוי אלפי"ן העולה בגי' כוז"ו, מעל אות ה' במילוי אלפי"ן – ה"א.

### תיקון הדעת דנוק'

הכוונה הבאה – תיקון הדעת דנוק' – אינה מוזכרת במפורש בספר שער הכוונות, וכתבו מפרשים כי לא מצאו לה מקור, והעלו ב' אפשרויות:

אפשר שכוונה זו היא המשך הכוונה הקודמת, בפרט שבסידור המודפס סודרו הכתובות של ב' כוונות ברצף בשורה א' – "להמשיך יה"ו ... לה' אחרונה לתקן ולהאיר דעת דנוקבא", כשמתחיתה מצוירים ג' כלי דעת דנוק', והבקשה המוזכרת בפסקה הבאה כתובה בסידור המודפס רק אח"ז מתחת ציור כלי דעת דנוק', ואם כן אפשר שתיקון הדעת דנוק' נעשה ע"י אותה הארת ט"ל העליון דחכמה הנזכרת בכוונה הקודמת (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רנז).

אפשרות אחרת היא שזה כאן עניין אחר, ופי' שאין קשר בין כוונה זו לכוונה הקודמת (באתי לגני, ח"א, עמ' צט, אות ה).

והכוונה עצמה היא שיש לכוין

**לתקן ולהאיר דעת דנוק'**, ומצויר כלי דעת דנוק'.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צט, אות ה) כותב ר' ששון מזרחי – "לא ידעתי לעת עתה איזה תיקון יש כאן לדעת דנוק'", ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רנז) כותב ר' שריה דבליצקי על בחי' ט"ל עליון, וז"ל: ולהיותו נמשך לדעת דנוק' איני יודע מקורו לעת



עתה, ואולי כיון דהברכה היא חננו מאתך חכמה בינה ודעת, וזה ממשיכים לחונן הדעת שהוא דעת דנוק', עכ"ל, ועיין מה שנביא ב"ה בליקוטי ביאורים.

### בקשת חכמה בינה ודעת

כעת יש לכוין שע"י המשכת ט"ל החכמה במל' יושפע למכוין משם יה"ו דאלפי"ן הנ"ל חכמה בינה ודעת להבין ולהשכיל בתורה היטב (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו), להבין רזי התורה (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק ט), ובסידור היר"א וסידור המודפס כתוב לומר בקשה זו:

**יהי רצון מלפניך שיושפע לי משם יה"ו דאלפי"ן ניהו הא ואו, חכמה בינה ודעת להבין התורה**

ובסידור רחובות הנהר שע"י ישבת נהר שלום כתוב נוסח קצת אחר:

**יהי רצון מלפניך שיושפע לי משם יה"ו דאלפי"ן יוד הא ואו, חכמה בינה ודעת להבין ולהשכיל בעמקי סודות תורתך הקדושה, אמן כן יהי רצון.**

בסידור המודפס מסודרת בקשה זו בסוף הברכה, אחר חתימת הברכה – "חונן הדעת", ובסידור היר"א היא מסודרת אחר המשכת ט"ל העליון דחכמה, עוד לפני הכוונה הקודמת – תיקון והארה לדעת דנוק'.

יש לכוין בקשה זאת במחשבה בלבד, ולא לומר אותה בין הברכות (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רנז).

### רמזים נוספים

ויש בברכה זו י"א תיבות, נגד י"א יריעות עזים, וכנגד הפסוק ואתה תדבר אל כל חכמי לב (שמות כח, ג) שיש בו י"א תיבות, וגם נגד י"א פעמים חכמה שבקהלת (פרי עץ חיים, סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ).

ולא זכיתי להבין, כי בפסוק הנ"ל ישנן יותר מי"א תיבות, ובקהלת ישנן י"ג הזכרות של תיבה חכמה, וגם בברכת אתה חונן וכו' ישנן בנוסחאות הרגילות יותר מי"א תיבות, בפרט בסידור ויניציאה רפ"ד שאליו מתייחס מהרח"ו כנ"ל בס' שער הכוונות (דף נ ע"ד), ושם ישנן י"ב תיבות בבכרת אתה חונן, והיע"א.

## ליקוטי ביאורים

## בעניין הנשיקין

חכמה או חכמה ודעת

בסדר הכוונות של ברכת אתה חונן מכוונים הנשיקה הראשונה מחכמה דז"א לחכמה דנוק'.

ובספר עלי נהר (עמ' נד) מבאר ר' נסים הררי-רפול, וז"ל: גם יש חילוק מסידור הארוך לקצר, שבארוך כתוב שם בברכת אתה חונן נשיקין דספירת חכמה ודעת, וסמך בזה עמ"ש בדברי הרב מזולתו כן, ובקצר כתב נשיקין דספירת הדעת בברכת סלח לנו עם נשיקין דחסד, דבזה הוי כסדרן חב"ד, עכ"ל, ועיין מ"ש ר' אבנר עפגין בספר דברי שלום (ח"ב, סימן קטו, עמ' רמב ט"ב).

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רנו) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: והנה מאתה חונן עד השיבה ניתנין הנשיקין מט"ס דז"א לט"ס דנוק'. ובאתה חונן הוא מחכמה דז"א לחכמה דנוק'. כשעה"כ שם, ואף שכתב שם ששמע מזולתו שאתה חונן הוא בחכמה ודעת, הרש"ש לא סידר כן אלא רק בחכמה, אמנם בעלי נהר שם כתב דיש חילוק בין סידור הארוך לקצר, דבארוך סידר באתה חונן חכמה ודעת, ובקצר סידר הדעת עם החסד בסלח לנו, עכ"ל.

## בעניין הנשיקין

באלכסון

בספר פתח עינים (סדר כוונות העמידה, ברכת אתה חונן, אות ג, דף מד ע"ד) שואל ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו איך יבוא הנישוק מחכמה דז"א לחכמה דנוק' באלכסון, וז"ל: גם צ"ע דאיך יבוא בחינת נשיקין אלו מספירה לספירה דנוקבא המכוון כנגדו פב"פ, דהלא זרין הם עומדים פב"פ עתה, ומבשרי נחזה אלוה, הבא לקראת חבירו ימינו כנגד שמאל חבירו, וא"כ איך יבא הנישוק מספיר' החכמה דידה לספירת החכמה שלה, וכעד"ז כולם הלא אין מכוונים זכ"ז רק באלכסון, וכן מברכת תשכון ואילך שהוא המשכת הנישוק לכל הקו דנוקבא יחד כנז' בסדור.

ועיין ש' הכוונות דרוש ג' דר"ה, דשם כתב רבינו בסדר הנסירה דזו"ן העומדים אב"א, כל ספירה דז"א בספירה שכנגדה בנוקבא, ננסר קו ימין בימין ושמאל בשמאל יע"ש. ועיין שער הפסוקים פרשת וישלח בפ' וירא כי לא יכול לו, וריש פ' ויגש, ובע"ח של"ה פ"ה בסדר א"ב דאטב"ח יע"ש, עיין שער מאמרי רז"ל ד"י סע"ג, כלל העולה בדברי רבינו צ"ע.

ואפשר דכל סדר הנסירה וחזרתם פב"פ הוא בפרטות, כל קו בפ"ע, המשל בזה קו ימין חח"ן דנוקבא תחילה היו אב"א, ואח"כ חוזרים פב"פ, ונמצא דאפילו שחוזרים פב"פ אינו יוצא מקו שלו, וכעד"ז קו שמאל בג"ה ודת"י, ועיין בע"ח שכ"ד פ"ז בע"ח.

גם אפשר דיש חילוק במל' שבגופו צד הב"ן שבו, למל' הכוללת הנפרד שהוא בת זוגו, והמשל לזה המראה שרואה אדם את פניו ימין בימין ושמאל בשמאל ודוק, אך עדין קשה מ"ש גבי גיד הנשה אשר זר"ן הם אב"א.

אחר זמן ראיתי להרב הוראת שעה דף ע"ח ע"א, שכתב שבעת נתינת האורות לנוקבא מתהפכים יע"ש. ולע"ד לא נתיישב דלא נמצא בדברי הרב להיות כן, ועיין מ"ש בקונ' ש"ש ח"ג בענין תפלת מוסף שבת אות ו'. ועוד עיין יפה שעה דקל"ב ע"ב. עיין שער מאמרז"ל ד"ג ע"ג ובש' מאמרשב"י דח"י ע"ב ר"פ בראשית שט"ו שם, עכ"ל.

### עוד בעניין הנשיקין

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רנו – רנו) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: אך צ"ע דבשעה"כ שם כתב דיש בנשיקין ב' בחינות דהנשיקין הם, ז' נשיקין כפולים בחינה אחת מז' תחתונות שלו העולות ויוצאות דרך הפה, ומשם יוצאין ומתקנין דרך הפה שלה ז' תחתונות שלה. ועוד בחינת ז' נשיקין, והם נמשכים מראשו ויוצאים דרך פיו בסוד אור"מ לנשיקין הראשונים שהם אור"פ, אבל החכמה ובינה שלה לא מבואר שנתקנת מהז"א בבחי' נשיקין, אלא כתב בסתם דאתה חונן והשיבנו הם ב' מוחין שלה (וכנראה נתקנים בהארה בעלמא), והנשיקין מתחילים רק מהז"ת, ולהדיא כתב שם בהגוב"י אות ח', דאתה חונן והשיבנו אינם מן המנין.

ואם כן צריך להבין טעם הרש"ש שסידר נשיקין גם בחכמה ובינה, אבל זה אינו קשה, דשם בשעה"כ יש עוד שמועה ששמע מפי הרב ז"ל, ד"יב נשיקין הם, דהיינו ט' לכל ט' הספירות, ועוד ג' מנה"י דז"א שיתבאר לקמן בעל הצדיקים, ואם כן לשמועה זאת יש נשיקין גם בג"ר. וכתב בנהר שלום דף ל"ב ע"ב וז"ל, וכולם הם י"ב נשיקין מאתה חונן עד שמע קולנו, והוא השמועה שנית וסידרם היא כשמועה ראשונה, ר"ל כמו שנתבאר ונתפרש לגבי שמועה ראשונה שהם בכל אחד ב' נשיקין א' מז"ת ואחד מג"ר דכל ספירות מט"ס דז"א לט"ס דנוק', ע"כ, ואף שבשעה"כ שם כתב שאלו שמז"ת הם אור פנימי ואלה שמראשו דהיינו מג"ר הם אור"מ, כבר יישב התורת חכם בדף קמ"ה ע"א, דגם אלו שמג"ר הם אור"פ ואינם נקראים בשם אור"מ אלא בערך הז"ת, ומ"מ מהנראה מהסידור הוא שהרש"ש סידר בכל ספירה פרטית ג"ר וז"ת דהיינו פנימי ומקיף, וכתב כאן בכללות אור"מ ואור"פ מי"ס דחכמה דיליה לי"ס דחכמה דילה, עכ"ל.

### בעניין הארת ט"ל החכמה

כנ"ל לעיל בחלק ביאור סדר הכוונות, לא פורש בספר שער הכוונות עניין ומקור בחי' הארת ט"ל הנמשכת לה' אחרונה, כי אם שהיא ט"ל החכמה שהוא יה"ו דאלפיי"ן.

בספר שער מאמרי רשב"י (מאמרי ספר הזוהר, פר' בראשית, דף ד רע"ב) מוזכר מילוי של שם יה"ו העולה ט"ל הנמצא בחכמה, וז"ל: והרי י"ג תיבות אלו שמאלהים הראשון עד השני

[שבפר' בראשית] מצד הגבורה להכניע הקליפות ולשמור אותה לבל יאחזו ממנה. וזמ"ש אף אלהי' דהכא משעתא דאדכר אפיק י"ג תיבין לסחרא לכנסת ישרא ולנטרא לה. וענין י"ג תיבין אילין הוא מסוד שש קצוות כלולות דין ורחמים, והכח הכולל את כולן הרי י"ג, ונמשכו אלו מבינה שהיא אלהים, והיא אימא עלאה. ובשש קצוות אלו שהם י"ג מתלבשת בהם כנסת ישראל ומתעלמת בתוכה, והיא נשמה להם, והי"ג מכילן דרחמי שהוריש הבן מאביו הם סוד שש קצוות שבחכמה, וכאשר יכללו י"ג אלו עם י"ג אלו, יעלו שם בן ארבע, וכאשר יכללו עמהם י"ג שבזכר שהם סוד שש קצוות שבו, יעלה הכל ט"ל. וזהו שראשי נמלא ט"ל (שה"ש ה, ב), וזהו סוד יה"ו במילואם העולה ט"ל, כי השש קצוות נמצאו בחכמה בהעלם גדול, ונתגלו יותר בבינה שהוא סוד ה' ראשונה שבשם, ונתגלו בת"ת שהוא סוד ו' שבשם, וכל אחד י"ג הרי ט"ל, עכ"ל.

בספר פרי עץ חיים (שער עולם העשיה, סוף פרק ד, דף כט רע"ג) מובא, וז"ל: במהדורא בתרא כתב הרח"ו זלה"ה, כי מוח אבא הם בסוד יה"ו, והנה יה"ו דאלפי"ן עולה ט"ל, והם סוד חב"ד דבינה דאבא כנו' בכוונת ציצית. והנה י"פ ט"ל גי' שמים, וז"ס ויתן לך מטל השמים (בראשית כז, כח), וז"ס כשמן הטוב כו' וכטל חרמון וכו' (תהלים קלג, ב-ג) ע"כ, עכ"ל.

בספר חסדי דוד (אות קיח, דף נד ע"ג) כותב הרד"ם – ר' דוד מג'אר, כי טל גי' יה"ו דאלפי"ן שהם סוד חב"ד הכלולים במוח החכמה דא"א.

ועיין מ"ש ר' יעקב שלתיאל ניניו בספר אמת ליעקב (קונטרס שפת אמת, אות נו, דף קי ע"א) בעניין גי' בחי ט"ל יצחק אברהם ויעקב ע"ה הנמשכות בשבת קודש, כמבואר בספר שער הכוונות (עניין הקידוש, דרוש א, דף עב ע"א).

### בעניין תיקון הדעת דנוק'

כנ"ל בביאור הכוונה, כוונה זו – לתקן ולהאיר דעת דנוק' – אינה מוזכרת במפורש בספר שער הכוונות, והתקשו המפרשים להבין מה מקורה ומה עניינה של כוונה זו, וב"ה נזכיר כאן מדברי מהרח"ו ומדברי המפרשים בעניין ברכה זו והדעת דנוק'.

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) כותב מהרח"ו, וז"ל: אתה חונן כנגד חכמה שבה כנו"ל, ושמעתי מזולתו ששמע ממורי ז"ל וז"ל, אתה חונן כו' הוא בחכמה ודעת דרחל נוק' דז"א, עכ"ל.

בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרקים ו, יט; שם, פרק כ, סדר הי"ח ברכות מהחברים) מוזכר גי' פעמים כי חונן הדעת הוא בחכמה ודעת דנוק'.

עוד נזכיר מ"ש מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי כוונות קריאת שמע, דרוש ה), וז"ל: שעתה כבר מוח הדעת התחיל להתגלות לצאת אל מקום מרחב ומגולה, ואז אנו שואלים אתה חונן לאדם כו', עכ"ל.

ובספר פרי עץ חיים (שער הקריאת שמע, פרק כב) כתוב, וז"ל: אתה חונן. פירוש כי עתה כבר הדעת מתחיל להתגלות ולצאת אל המרחב ואל הגלוי, ואז אנו שואלין אותו הדעת, עכ"ל.

וכן כותב מהרח"ו בספר עולת תמיד (עניין התפילה, דף מד ע"ב), וז"ל: באתה חונן דעת אז נגלה הדעת בגילוי ואז נתקנה הנקבה כולה עד סוף העמידה, עכ"ל, וכן כתוב בספר ארבעה מאות שקל כסף (דף חי רע"א).

וניתן לשאול אם ראה הרש"ש בדברי מהרח"ו הנ"ל מקור לכוונה דידן – תיקון הדעת דנוק' בכרכת חונן הדעת.

ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, ברכת אתה חונן, אות ה, דף מד סע"ג) מציין ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: שם לתקן ולהאיר ג' כלי דעת דנוקבא ע"כ. שער הכו' דרוש ו' דעמידה דט"ל ודף נ"ו ע"ד [דט"ל] ופע"ח עמידה פח"י, עכ"ל ומכאן נראה כי הוא ז"ל רואה בדברי מהרח"ו הנ"ל מקור לכוונה דידן.

בספר נהר שלום (דף ל רע"ג) מובא בא' משאלות חכמי תונס (אות לא), וז"ל: גם חילוק נה"י [דו"א] לט"ס שלה יהיה פ"א דיסוד לדעת בכרכת סלח, ולא נתכונן דעתה אלא באתה חונן לאדם דעת, והתחלקות זה מוכרח ולא ניחא לן במאי דאמור התם כפי מה שנמצא כתוב, כי אתה חונן בחכמה ודעת שלה, דלכך הוא נכלל בחכמה הואיל ודעת אין לה דס"ס הרי דעת יש בה, עכ"ל.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צט, אות ה) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: מ"ש בסי' הנדפס בשורה אחת – לה' אחרונה לתקן ולהאיר וכו', נראה שהוא טעות דפוס, והוא ענין בפ"ע, לתקן ולהאיר דעת דנוק'. אמנם לא ידעתי לע"ע איזה תיקון יש כאן לדעת דנוק', עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רנו) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: דלהמשיך יה"ו דאלפין וכו'. שם דף ל"ו ע"ב ופרע"ח פרק י"ט. אך שם לא נתבאר שהם חב"ד המאירים לדעת הנוק', והנה להיותו חב"ד הוא, דשם יה"ו לפעמים הוא חב"ד, וגם מהכתוב שם בשעה"כ ופרע"ח ותכוין שיושפע לך חב"ד וכו' מבואר שיש כאן המשכת חב"ד, ולהיותו נמשך לדעת דנוק' איני יודע מקורו לע"ע, ואולי כיון דהברכה היא חננו מאתך חכמה בינה ודעת, וזה ממשיכים לחונן הדעת שהוא דעת דנוק', עכ"ל.

בעניין תיקון הדעת דנוק' בכרכת חונן הדעת מעתיק ר' אליהו סלימאן מאני בספר ברכת אליהו (עמ' קלב) ובספר מעיל אליהו הנד"מ (עמ' שסג – שסד) מסידור ישן, וז"ל בקצרה: כתב הרב הרב ז"ל הואיל ודעת אין בה איתכליל בכרכת אתה חונן בחכמה שבה, ופירושו נלע"ד שאע"ג שכבר נתקן דעת שלה בחזרת העמידה, ובפרט בקדושה כמו שכתב הרב שכל עיקר הקדושה היא לתקן דעתה, מכל מקום אינו ניתן אליה תמיד ותדיר אלא בהשאלה לצורך הזיווג, ותמיד אין בה אלא דעת ק"ל שבה, הילכך אתכליל דעתה

במוח חכמה שבה, ולפי"ז בברכת אתה חונן צריך לכוין גם בדעת דנוק', ע"כ מצאתי  
[בסידור ישן נושן] וכו'.

ומה שכתב משם הרב שכתב שהואיל ודעת אין בה איתכליל בברכת אתה חונן, אינם  
אלא דבר' הרש"ו ז"ל והרב לא כתב אלא שברכת אתה חונן הוא בחכמה ודעת דרחל,  
עכ"ל.

ועיין עוד מ"ש ר' רחמים דוד שרים בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קכא, דף כז ע"א) בעניין  
תיקון הדעת דנוק' בברכות אתה קדוש, אתה חונן, למינים ועל צדיקים.

## הרוצה בתשובה

### הקדמה

כל אדם שיש לו דעת שב אל קונו, כי אין בור ירא חטא (אבות ב, ה), וגם נפש בלא דעת לא טוב (משלי יט, ב), ולפי זה נמשכה התשובה אחר הדעת וכו', לפי התשובה היא להחזיר הדבר לשרשו ולתיקונו הראשון לתקן את אשר עיות, ואין דרך לשוב ולתקן כי אם ע"י התורה שבע"פ שנתרחק ממנה, ולכן אחר ברכת חונן הדעת אנו שואלים שימשכנו לתורתו שהיא השכינה (עפ"י פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ).

בסדר הכוונות של ברכת הרוצה בתשובה מכוונים הנשיקה השניה שנותן ז"א לנוק', ועי"ז נתקנת ספי' בינה שבה.

עוד תיקן הרש"ש בברכת השיבנו את היחוד להחזיר את הרשע בתשובה שמבאר מהרח"ו בספר שער רוח הקודש (דף כד ע"ג-ד).

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ב – ג)

השיבנו כו', הוא כנגד הבינה שבה כנ"ל לעיל.

אמנם תכוין אל הבינה בבחי' החסד שבה שהוא סוד המקוה שבה, והחסד שהוא הנותן קומת המלכות, ואיהו קומה דילה בסוד מ"ש בזוהר אתא חסד ופריש ענפין וגזעין מתתא לעילא כנז' בפרשת אחרי מות (ח"ג, דף עז ע"ב), ואותיות קומה ומקוה שוים, ולכן יכוין בהויה מנוקדת בסגול באומרו השיבנו אבינו לתורתך.

ובהוי' חתימת הברכה הזו יכוין שהיא מנוקדת בצירי, לפי שהיא ספי' הבינה שבמלכות כנ"ל.

#### פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק יט, דף נז ע"ד)

השיבנו. יכוין אל הבינה מצד החסד שבה, בסוד הקומה שבה שהוא החסד שבה, והחסד הוא הנותן קומת המלכות, ואיהו קומה דילה, בסוד אתי חסד ופריש לון, ואסגיאנו אנפין (ספר הזוהר, ח"ג, דף עז ע"ב). וקומה ומקוה הכל אחד, לכוין שם זה בניקוד סגול באמרך השיבנו אבינו לתורתך.

והנה בברכה הזאת, יכוין ב' הויות – א' בניקוד צירי כולה, שהיא הבינה הנקרא תשובה, וחכמה נקרא אבינו, וזהו השיבנו אבינו.

והנה הבינה היא בקו השמאלי, וארז"ל (ספרי ואתחנן, ה; מכילתא, שירה, ה; תנחומא, בשלח, טו; פרקי דר' אליעזר, מב) כי ימינך פשוטה. הסוד הוא כי אמא בקו השמאלי, והיא פרצוף שלם מי"ס, ויש בה חסד ג"כ בימין שלה, לכן צריך לכוין ב' הויות כנ"ל – א' בניקוד צירי, והויה א' כולה בניקוד סגול מצד חסד שבבינה, כי סגול הוא בחסד, וחסד ימין פשוטה לקבל שבים. ולכן בתיבת אבינו שהוא הבינה דהיינו תשובה, תכוין להויה דסגול, ובשם הויה דחתימת הברכה תכוין בצירי כולה, שהיא הבינה. וזהו ברוך אתה יי הרוצה בתשובה, דהיינו בינה הנקרא תשובה.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ב)

השיבנו. בבינה שלה.

ודע, כי כל אדם שיש לו דעת שב אל קונו, כי אין בור ירא חטא, וגם נפש בלא דעת לא טוב. ולפי זה נמשכה התשובה אחר הדעת, ותשובה זו הכוונה שאנו מכוונים עתה להוריד השפע מחכמה לבינה, ומבינה לחסד בדרך ישרה. ובכל ספירה וספירה אנו שואלין הדבר התלוי באותו ספירה, לפי שהתשובה היא לחזור הדבר לשרשו ולתיקון הראשון לתקן את אשר עיות, ואין דרך לשוב ולתקן כ"א ע"י התורה שבע"פ שנתרחק ממנה, ואנו שואלין שימשכנו לתורתו שהיא השכינה.

ודבקנו במצותיך – שהם הספירות הנכללין בת"ת.

והחזירנו בתשובה שלימה לפניך – הוא היובל, ולכן צריך לכוין בבינה שלה ולקשטה לזיווג.

ובזו הברכה ט"ו תיבין, לפי שהתשובה מגעת עד כסא הכבוד, ז' רגיעים ז' אוירים ורקיע שע"ג החיות, הרי ט"ו. גם טעם אחר, לפי שתמצא בפ' (ישעי' נה, ז) יעזוב רשע דרכו וכו', ט"ו תיבין שמדבר על התשובה. וגם כן בפסוק (תהלים לב, ה) חטאתי אודיעך וכו', ט"ו תיבין, וגם זה מדבר בסוד התשובה, כמ"ש (שם) ועוני לא כסיתי, וט"ו הוא שם י"ה.

בברכת השיבנו. שמעתי שמהרמ"א [מהר"מ אלשיך] ביקש ממורי זלה"ה על אודות בנו להחזירו בתשובה, וציווהו מורי זלה"ה שיכוין בתפלתו בהשיבנו וכו', שידוע הוא שהבינה הוא התשובה, ושיאמר כך בברכה זו: יהי רצון מלפניך יאו"א שתחתור חתירה מתחת כסא כבודך, ותקבל בתשובה את פ' בני, כי ימינך פשוטה לקבל שבים. ויכוין באמרו כי ימינך לסוד החסד, והיא הויה"ה ניקוד סגול"ל כל אות ואות, כי הלא חסד קשור בבינה, ותכוין לחבר חסד עם בינה, ותפשוט אותו הימין לקבל בתשובה.



## שער רוח הקודש

(דף כד ע"ג-ד)

[מקבילה: שער היחודים, פרק יח, דף כג ע"ג]

יחוד א' להחזיר את הרשע בתשובה, והוא להר"מ אלשיך זלה"ה על אודות בנו שנשתמד, ולמד לו מורי זלה"ה שיכוין ליחוד הזה להשיבו בתשובה, והועיל לו ושב לדת ישראל.

כבר ידעת כי ברכת השיבנו אבינו לתורתך שבתפלת י"ח היא בבינה הנק' תשובה, ולכן בהגיעך בברכה זו בתפלתך, תאמר תפלה זו קודם החתימה: ירמ"י או"א שתחתור חתירה מתחת כסא כבודך ותקבל בתשובה את פב"פ, כי ימינך פשוטה לקבל שבים, בא"י הרוצה בתשובה.

ובמלת ימינך תכוין אל ספי' החסד הנק' ימין, ותכוין בה שהיא שם הוי"ה נקודה בסגול כל ד' אותיותיהם, והנה החסד נקשר עם בינה, ולכן תכוין לקשר ולחבר החסד עם בינה הנק' ימין ותשובה, ותכוין שיפשוט יד ימינו הנק' חסד, כדי לקבלו בתשובה הנקרא בינה הסמוכים יחד.

## סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף צא ע"א.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 675 – 676 [כולל הקדמה].
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 402 – 403 [כולל הקדמה].

## מפרשים

אפר יצחק	דף כד ע"א [בסוף ספר תולדות אהרן ומשה].
באתי לגני	חלק א, עמ' צט.
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לח.	
פתח עינים	דף מה ט"א.
פתח עינים החדש	חלק ה, עמ' רנז – רנח.
שמן ששון	דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"א.
תורת חכם	דף נט ע"ד, קמג ע"א.

## ביאור סדר הכוונות

השיבנו אבינו – רמז

**השיבנו אבינו** – חסד דבינה, באומרו השיבנו אבינו לתורתך, יכוין אל שם הוי"ה בניקוד סגול כנגד הבינה בבחי' החסד שבה שהוא סוד המקוה שבה [ד' יודי"ן דשם הוי"ה דע"ב העולה חסד, הם סוד מ' סאה מי חסד (סידור כוונות התפילות בקצרה למהר"י צמח)], והחסד הוא הנותן קומת המלכות בסוד מ"ש בספר הזוהר (פר' אחרי מות, ח"ג, דף עז ע"ב) ובתר דשאר חסד, גזעין ושרשין נפקין מתחות לעילא, ואתפרשן ענפין, וקריב אתרחק וכו', ואותיות קומה ומקוה שוים [סוד אהי"ה דיודי"ן בגי' קנ"א (שם)] (עפ"י שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יט).

## יחוד להחזיר את הרשע בתשובה

כמבואר בספר שער רוח הקודש (דף כד ע"ג) ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט), באים בברכת השיבנו לכוין תפלה וכוונה להשיב את הרשע בתשובה, בסוד ימינך פשוטה לקבל שבים (ספרי, פר' ואתחנן, ה; ממילתא, שירה, ה; תנחומא, פר' בשלח, טו; פרקי דר' אליעזר, מב).

תחילה אומרים בקשה זו (שער רוח הקודש, דף כד ע"ג; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ):

**יהי רצון מלפניך הויה [בניקוד צירי] אלהינו ואלהי אבותינו, שתחתור חתירה מתחת כסא כבודך, ותקבל בתשובה את פב"פ, כי ימינך פשוטה לקבל שבים [ורוצה אתה בתשובה (הוספה שאומר ר' שריה דבליצקי)].**

לאחר בקשה זו, יכוין

**לקשר החסד**, חסד דבינה כפי שרשום בסידור בציוור הכוונה, ובספר תורת חכם (דף נט

ע"ד, קמג ע"א) כותב שהיא חסד דבינה דמל', ומפרט מה לכוין כנגדו

**שהוא הוי"ה דסגול**, ומזכיר בעניין החסד שהוא

**הנק' ימין**, ולקשר אותו חסד יחד

**עם הבינה**, בינה דבינה כפי שרשום בסידור בציוור הכוונה, ובספר תורת חכם (ס) כותב

שהיא בינה דבינה דמל', ומפרט מה לכוין כנגדה

**שהיא הוי"ה דצירי**, ומזכיר בעניין הבינה שהיא

**הנק' תשובה**, וצריכים לקשר את שניהם יחד, ופי' לשלב ב' שמות הוי"ה המנוקדים

הנ"ל, ולאחר שכוונו ב' בחי' הנ"ל ימין ותשובה, ועי"ז

**ותפשוט הבינה**, ובספר תורת חכם (ס) כותב שהיא הבינה דבינה דמל',

**את יד ימינה**, הנק' גם היא חסד, בסוד ימינך פשוטה לקבל שבים, ולפי מ"ש בספר תורת

חכם (ס) הוא חסד דבינה דבינה דמל', ומפרט

**שהוא הוי"ה דסגול**, שניקוד סגול הוא בחסד,

**לקבלו**, לאותו פלוני בן פלני שעליו מתפללים שיחזור בתשובה,

**בתשובה**, ומפרט

**הנק' בינה שהוא הוי"ה דצירי**, וע"ז יחזור ב"ה אותו רשע בתשובה.

ומצוירים ב' שמות הוי"ה מנוקדים בניקוד סגול וצירי, כשעליהם כתוב – חסד דבינה ובינה דבינה, ויש לכוין לקשרם, לכן מתחתיהם מצויר שילובם ומעליו מוזכר – חיבור חסד עם בינה, ומתחת לשילוב זה מצוירים עוד ב' שמות הוי"ה גם הם מנוקדים בניקוד סגול וצירי כנגד פשיטת יד ימין ותשובה.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רנח) כותב ר' שריה דבליצקי – "נלענ"ד דאין כוונת המסדר שיתפללו כל יום נוסח זה, אלא לעת מצוא כשרוצה להתפלל על אחד שיחזור בתשובה".

ועיין מ"ש ר' חיים דילה רוזה בעניין אופן כוונה זו בספר תורת חכם (דף נט ע"ד, קמג ע"א), כי מפני שכל הבינות של כל העולמות מלבישות זו לזו, צריך לכוין שבינה דבינה דמלכות המלביש לבינה דבינה דזו"ן, ודזו"ן לבינה דבינה דישסו"ת, ודישסו"ת לבינה דבינה דאו"א עילאין, עד בינה דבינה דמחשבתא עילאה, ור"ל עד בינה דבינה דמחשבתא ע"י ח"ס דא"א דעתיק דא"ק, והיא תפשוט יד ימינא שהוא החסד, ומשם עד בינה דבינה דמלכות דעשיה דאצילות לקבל שבים, ולשונו מובא בליקוטי ביאורים.

### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

בהוי"ה חתימת הברכה הזו יכוין שהיא מנוקדת בצירי, לפי שהיא ספי' הבינה שבמלכות (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

### נשיקה שניה – בינה

השיבנו הוא כנגד בינה שבנוק' (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו), וכעת באים לכוין הנשיקה השניה שנותן ז"א לנוק', ועל ידה נתקן ספי' בינה שבה.

**להמשיך אור עם הוי"ה דצירי**, שהוא ניקוד בינה,

**מז"ת**, דבינה דז"א, בחי' אור פנימי,

**ואהי"ה דצירי**, שהוא ניקוד בינה,

**מג"ל**, דבינה דז"א, בחי' אור מקיף,

**דבינה**, וספי' בינה דז"א מתחלקת לי' ספי' כנ"ל – ג"ר וז"ת, וכנגד בכ' חלקים אלה ב' שמות אהי"ה והוי"ה בניקוד צירי שהוא כנגד בינה כנ"ל,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות,

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתור [דבינה]** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה דז"א** (סידור רחובות הנהר), כתובת הכללית,

**[דרך פיו דז"א]** (סידור רחובות הנהר), כמבואר בספר שער הכוונות (שם), הארת הנשיקין

מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל

פיו ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה, **וליתנו בנשיקה לפיה דנוק'**, דבחי' פנים, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א לנוק' בנשיקה מפיו לפיה, ובפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דיבנה דז"א לג"ר דבינה דנוק', ומאו"פ (פי' ז"ת) דבינה דז"א לז"ת דבינה דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), **דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פי' של בחי' הנ"ל אצל ז"א – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.

בסידור המודפס מצוירת בחי' נרנח"י שהיא ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד צירי שהוא כנגד בינה, מעל ג' כלי בינה דז"א, ומתחתיהם מצוירים שוב נרנח"י גם הוא בניקוד צירי מעל ג' כלי בינה דנוק'.

יש לכוין כי שם אהי"ה הוא בחי' אור מקיף מג"ר דז"א, ושם הוי"ה אור פנימי מז"ת דז"א, ויש לכוין להמשיכם דרך פיו דז"א ואח"כ ליתנם לפיה דנוק' בבחי' נשיקה.

ובסידור היר"א מצוירים בכל הנשיקין ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים פעם א' בלבד – מתחת לכלים דז"א ומעל הכלים דנוק'.

## ליקוטי ביאורים

### בעניין היחוד להחזיר את הרשע בתשובה

דברי בעמ"ס תורת חכם

בספר תורת חכם (דף קמג ע"א) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: כתב מורי הרב ז"ל בברכת השיבנו אבינו, ויכוין לקשר החסד שהוא הוי"ה בניקוד סגו"ל הנקרא ימין עם הבינה שהוא הוי"ה בניקוד צר"י הנקרא תשובה, אח"כ יכוין שתפשוט הבינה את יד ימינה הנקרא חסד שהוא הוי"ה בסגו"ל לקבלו בתשובה הנקראת בינה עכ"ל [הרש"ש בסידור].

והנה זה החסד הוא דבינה דמלכות כמ"ש בספר הכוונות, א"כ הכוונה הוא לקשרו ע"י בינה דבינה דמלכות שהוא הוי"ה בצר"י, אח"כ תפשוט הבינה דבינה דמלכות את יד ימינה שהוא ג"כ הוי"ה בסגול לקבלו בתשובה. נמצא שהחסד דבינה עלה כדי להמשיך החסד דבינה דמלכות, ואמר לי מורי הרב ז"ל, שצריך לעורר עד החסד דבינה דמוחא סתימאה דא"א, עכ"ל [הרש"ש].

ונראה שהוא באופן זה מפני שכל הבינות של כל העולמות מלבישות זו לזו, א"כ בינה זו דמלכות נקרא חסד ובחינת ו"ק בערך החסד דבינה דז"א הנקרא בערכה בחינת ג"ר, ר"ל בינה ושיפשוט החסד דבינה דז"א הנקרא בינה בערכה יד ימינו לקבלו בתשובה, אח"כ החסד דבינה דז"א לקשרו עם הבינה דבינה דז"א עם החסד דבינה דמ"ס דא"א, עכ"ל.

ושם (דף נט ע"ד) מוסיף הוא ז"ל לבאר בענין אופן הכוונה של היחוד, וז"ל: ודוגמא לזה שמעתי מפי מורי הרב ז"ל בענין מ"ש הרב ז"ל בברכת השיבנו, שיכוין לחבר החסד דבינה דמלכות לבינה דבינה שלה, והיא תפשוט יד ימינא שהוא החסד דבינה דבינה שלה לקבל שבים, שצריך לכוין באופן שבינה דבינה דמלכות מלביש לבינה דבינה דזו"ן, ודזו"ן לבינה דבינה דישסו"ת, ודישסו"ת לבינה דבינה דאו"א עילאין עד בינה דבינה דמחשבתא עילאה ע"כ, ור"ל עד בינה דבינה דמחשבתא ע"י ח"ס דאו"א דעתיק דאו"ק, והיא תפשוט יד ימינא שהוא החסד דבינה דבינה שלה לבינה דבינה דאו"א עילאין דעתיק דאו"ק, ומשם לבינה דבינה דישסו"ת דעתיק דאו"ק, עד בינה דבינה דמלכות דעשייה דאצילות לקבל שבים, עכ"ל.

### עוד בעניין היחוד הנ"ל

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רנח) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: ולאחר כי ימינך פשוטה לקבל שבים" אני מוסיף "ורוצה אתה בתשובה" כדי שיהיה מעין החתימה הסמוך לחתימה, עכ"ל.

ושם בהמשך (שם) מוסיף, וז"ל: יקשר החסד וכו'. שער רוח"ק שם, ולא זכיתי להבין הדברים על בוריים במ"ש לקשר החסד, איזה חסד זה ואם זה אותו החסד של פשיטת יד ימין. בבאתי לגני ע' צ"ט הביא משם התו"ח דכ"ז בפרטות בינה דמלכות. ועיין בזה בתו"ח דף קמ"ג ע"א.

ומ"ש על זה פנימיות דפנימיות הוא ט"ס, וצריך להיות לפני ד"ה להמשיך אור, אבל כוונה זו דהחזרת הרשע אין לה שייכות לא לפנימיות ולא לחיצוניות, עכ"ל.



## סלח לנו אבינו

### הקדמה

בסדר הכוונות של ברכת סלח לנו מכוונים הנשיקה השלישית שנותן ז"א לנוק', ועיי"ז נתקן ספי' דעת שבה.

לאחר שכבר ירדו המוחין (דאח' ופנים דפנים דחכמה) מרישא דז"א דרך גרונו בסוף ברכת האל הקדוש, מתפשט כעת הקו הימין דו"ק דמוחין הנ"ל דז"א לספי' חסד שבו, ואח"כ נותן ז"א נשיקה נוספת לנוק', ועיי"ז נתקן ספי' חסד שבה.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ה, דף לו ע"ג)

סלח לנו אבינו כו', הוא בחסד שבה ולכן הויית חתימת הברכה מנוקדת בסגול.

#### פרי עין חיים

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ב – ג)

רפאינו, סלח לנו אלו הב' ברכות, לפי שהם חסד ורחמים. סלח – למדת החסד, לכן אנו שואלין במדת החסד, אעפ"י שאין אנו ראוין לסליחה, סלח לנו – בחסד הגדול. כי אל טוב וסלח אתה – אל רומז לחסד, טוב ליסוד, בתיבות אתה – רמוז לת"ת ומלכות.

וברכה זו רומז לחסד שלה, ויש בהן ד' תיבין, נגד ד' תיבין שיש מן ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי וכו', עד המעטרכי (תהלים קג, א-ד).

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף צא ע"ב – צב ע"א.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 676 – 678 [כולל הקדמה].
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 403 – 405 [כולל הקדמה].

## מפרשים

סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לט.

פתח עינים דף מה ט"א-ב.

פתח עינים החדש חלק ה, עמ' רנח – רנט.

## ביאור סדר הכוונות

## ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

סלח לנו אבינו כו', הוא בחסד שבה, ולכן הויית חתימת הברכה מנוקדת בסגול (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

## נשיקה ג' – דעת

כעת באים לכיין הנשיקה השלישית שנותן ז"א לנוק', ועל ידה נתקן ספי' דעת שבה.

**להמשיך אור עם הוי"ה דמוצאה**, ניקוד דעת שהוא ניקוד בתנועת אותיותיו – חולם

צירי קמץ צירי (עץ חיים, שער מד, פרקים א, ג),

**מו"ת**, דדעת דז"א, בחי' אור פנימי,

**ואהי"ה דמוצאה**, שהוא ניקוד דעת,

**מג"ד**, דדעת דז"א, בחי' אור מקיף,

**דדעת**, וספי' דעת דז"א מתחלקת לי' ספי' כנ"ל – ג"ר וז"ת, וכנגד בב' חלקים אלה ב'

שמות אהי"ה והוי"ה בניקוד מוצאה שהוא כנגד דעת כנ"ל,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות,

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתר [דכינה]** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דכינה** (סידור רחובות הנהר) **דז"א**, כתובת הכללית,

**דרך פיו**, כמבואר בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), הארת הנשיקין מתחלקת לב'

בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל פיו ומשם

נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו

ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה,

**וליתנו בנשיקה לפיה דנוק'**, דבחי' פנים, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א

לנוק' בנשיקה מפיו לפיה, ובפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דדעת דז"א לג"ר דדעת דנוק',

ומאו"פ (פי' ז"ת) דדעת דז"א לז"ת דדעת דנוק' (באחי לגני, ח"א, עמ' צט),

**דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פי'

של בחי' הנ"ל אצל ז"א – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.



בסידור המודפס מצוירת בחי' נרנח"י שהיא ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד המוצאה שהוא כנגד דעת, מעל ג' כלי דעת דז"א, ומתחתיהם מצוירים שוב נרנח"י גם הוא בניקוד מוצאה מעל ג' כלי דעת דנוק'.

יש לכוין כי שם אהי"ה הוא בחי' אור מקיף מג"ר דז"א, ושם הוי"ה אור פנימי מז"ת דז"א, ויש לכוין להמשיכם דרך פיו דז"א ואח"כ ליתנם לפיה דנוק' בבחי' נשיקה.

ובסידור היר"א מצוירים בכל הנשיקין ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים פעם א' בלבד – מתחת לכלים דז"א ומעל הכלים דנוק'.

### התפשטות המוחין דחסד ונצח

#### לחסד דז"א

כעת ממשיכים המוחין דז"א להתפשט לגופו – מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה שנמשכו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, ואח"כ התחילו לצאת מראשו ולרדת לגרוננו בסוף ברכת האל הקדוש, וכעת מתפשט הקו הימין דו"ק דמוחין לספי' חסד שבו.

**להמשיך**, מתחת גרוננו דז"א, כי עד לשם כבר התפשטו כל המוחין דו"ק מרישא דז"א כנ"ל בסוף ברכת האל הקדוש,

**ח"ן**, חסד ונצח, קו ימין דו"ק דמוחין,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, אח' דתבונה ופנים דיש"ס, שניהן של בחי' פנים – לזו"ן העומדים פנים בפנים,

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**[דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י** (סידור רחובות הנהר)], כתובת הכללית,

**[דישסו"ת** (סידור רחובות הנהר)], כי ב' בחי' מוחין הנמשכים הינם מוחין דישסו"ת כנ"ל,

**לג' כלי חסד**, לראש הקו הימין שבגופו,

**[דאח' ופנים דפנים דחכמה דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה** (סידור רחובות

הנהר)], כך מוסיפים בסידור רחובות הנהר, ופי' לבחי' כלי דז"א השייכת לבחי' מוחין

הנ"ל,

**דז"א.**

ומצוירים בחי' נרנח"י נשמת המוחין, שהיא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד סגול וחייריק שהוא כנגד חסד ונצח, והם כפולים כנגד ב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל (ובעניין זה עיין מה שהבאנו בהקדמה לברכות האמצעיות), ללא שמות מוחין, מעל כלי חסד דז"א.

### נשיקה ד' – חסד

לאחר שהתפשטו המוחין דחסד ונצח לז"א, באים לכוין הנשיקה הרביעית שנותן ז"א לנוק', ועל ידה גם נתקן ספי' חסד שבה.

**להמשיך אור עם הוי"ה דסגול**, שהוא ניקוד חסד,

**מז"ת**, דחסד דז"א, בחי' אור פנימי,

**ואהי"ה דסגול**, שהוא ניקוד חסד,

**מג"ד**, דחסד דז"א, בחי' אור מקיף,

**דחסד**, וספי' חסד דז"א מתחלקת לי' ספי' כנ"ל – ג"ר וז"ת, וכנגד בב' חלקים אלה ב' שמות אהי"ה והוי"ה בניקוד סגול שהוא כנגד חסד כנ"ל,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות,

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**[דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה דז"א (סידור רחובות הנהר)],** כתובת הכללית,

**[דרך פיו דז"א (סידור רחובות הנהר)],** כמבואר בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו),

הארת הנשיקין מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל פיו ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה,

**וליתנו בנשיקה לפיה דנוק'**, דבחי' פנים, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א

לנוק' בנשיקה מפיהו לפיה, ובפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דחסד דז"א לג"ר דחסד דנוק',

ומאו"פ (פי' ז"ת) דחסד דז"א לז"ת דחסד דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט),

**דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פי'

של בחי' הנ"ל אצל ז"א – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.

בסידור המודפס מצוירת בחי' נרנח"י שהיא ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד סגול שהוא כנגד חסד, מעל ג' כלי חסד דז"א, ומתחתיהם מצוירים שוב נרנח"י גם הוא בניקוד סגול מעל ג' כלי חסד דנוק'.

יש לכוין כי שם אהי"ה הוא בחי' אור מקיף מג"ר דז"א, ושם הוי"ה אור פנימי מז"ת דז"א, ויש לכוין להמשיכם דרך פיו דז"א ואח"כ ליתנם לפיה דנוק' בבחי' נשיקה.

ובסידור היר"א מצוירים בכל הנשיקין ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים פעם א' בלבד – מתחת לכלים דז"א ומעל הכלים דנוק'.

#### רמזים נוספים

רפאינו, סלח לנו אלו הב' ברכות, לפי שהם חסד ורחמים. סלח – למדת החסד, לכן אנו שואלין במדת החסד, אעפ"י שאין אנו ראוין לסליחה, סלח לנו – בחסד הגדול. כי אל טוב וסלח אתה – אל רומז לחסד, טוב ליסוד, בתיבות אתה – רמוז לת"ת ומלכות (פרי עץ

חיים, שער העמידה, פרק כ, סדר הי"ח ברכות מהחברים).

## ליקוטי ביאורים

## בעניין סדר הכוונות – התפשטות המוחין ונתינת הנשיקין

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רנח – רנט) כותב ר' שריה דבליצקי בעניין המשך התפשטות המוחין בברכת סלח לנו, לאחר שכבר התחילו לרדת מרישא דז"א בברכת האל הקדוש, וז"ל: למה לא התחיל זה באתה חונן אלא בסלח לנו, זה הוא חידושו של הרש"ש. ונראה פשוט, דהוא הבין דיש להתאים סדר ההתפשטות זה של המוחין בגופא דז"א עם כוונת הנשיקין, וכיון הברכה זו היא בחדס דנשיקין, לכך גם סידר ההתפשטות המוחין בז"א שמתחיל כעת בחדס, סידר בברכה זו וכן בשאר ברכות לקמן להתאים זה עם זה.

וא"כ מתפשטים הח"ן כעת מחכמה שהיו שם משעת ברכת מגן אברהם, לחדס, ואח"כ בשאר ברכות יתפשטו הלאה לנצח וכו'. וכל זה במוחין דחכמה דכתר וכמבואר הכל לעיל, וזכור ואל תשכח שני דברים:

א. דכל מה שאנחנו אומרים שהמוחין מתפשטים כעת בגופא, הפשט הוא בגופא די"ס דז"א שבחכמה דכתר, ורק בשים שלום יתפשט הכל ממש בגופא דז"א, וכמו שהעיר בזה בפת"ע דף ס"ה סע"א.

וב'. דבאתה חונן והשיבנו והתחלת סלח לנו הנשיקין דחב"ד הם מהמוחין שכבר נמצאים שם כאמור, משעה שאמרנו הג"ר, אבל מחדס ואילך אנחנו עושים ביחד שני פעולות בד בבד, מקודם ממשיכים את המוחין לגופא דז"א למקומם מהג"ר שהיו שם ואח"כ משם נעשים הנשיקין, וכמו שהעיר על זה הפת"ע בדף מ"ד סע"ג, ופשוט. ולפי זה בהכרח לכיון מקודם המשכת הח"ן ואח"כ הנשיקין דחדס, ופשוט. וכן בכל ברכה וברכה מקודם המוחין ואח"כ הנשיקין, עכ"ל.

## בעניין הנשיקין

בחי' נרנח"י פשוט או כפול

עיינ מה שהבאנו לעיל בהקדמה לברכות האמצעיות.

## בעניין הנשיקין דדעת

עיינ מה שהבאנו לעיל בליקוטי ביאורים על ברכת אתה חונן.



## ראה נא בענינו

## הקדמה

אחר התשובה והסליחה יש לנו לשאול ממנו ית' שיראה בענינו, וברכה זו רומזת למדת הגבורה, כי צריך שמדת גבורתו תראה בענינו ותלחם מלחמותינו, כמ"ש (שמות ב, כה) וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים, לכן צריכים אנו למדת גבורתו להשפיל ולהכניע אויבי ה' שהם שרי עמים של מעלה, ובזה יגאל אותנו ביד חזקה במהרה בימינו אמן (עפ"י פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ).

לאחר שכבר ירדו המוחין (ראח' ופנים דפנים דחכמה) מרישא דז"א דרך גרונו בסוף ברכת האל הקדוש, ולאחר שבברכת סלח לנו התפשט הקו הימין דו"ק דמוחין הנ"ל דז"א לספי' חסד שבו, מתפשט בברכת ראה נא בענינו הקו השמאל דו"ק דמוחין הנ"ל דז"א לספי' גבורה שבו, ואח"כ נותן ז"א נשיקה נוספת לנוק', ועי"ז נתקן ספי' גבורה שבה.

## מקורות

## שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ג)

ראה נא בענינו היא בגבורה שבה, ולכן הוי"ה של חתימת הברכה היא מנוקדת בשבא. ושמעתי מזולתי בשם מורי ז"ל, כי ר"ת ראה נא בענינו הוא רנ"ב, שהם רנ"ב איברים שבה, שיש בה ד' איברים יתירים על הזכר, שהם שני צירים ושני דלתות שביסוד שלה, ורמ"ח וד' הרי רנ"ב, וכולם הם מצד הגבורה כנודע.

## פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק ו, דף נב ע"ג)

ראה נא בענינו, גבורה דנוקבא.

וראשי תיבות רנ"ב, שהם רמ"ח איברים שבה, ועוד ארבעה איברים יתירים מן הרמ"ח שבזכר, והם סוד ב' צירים וב' דלתות שברחם הנוקבא, וכולם מצד הגבורה כנודע, הרי הם רנ"ב איברים.

(שער העמידה, פרק יט, דף נז ע"ד)

ראה נא, בגבורה שבה.

ור"ת רנ"ב. שהם רמ"ח אברים שבה, ועוד ד' איברים יתירים מן רמ"ח שבזכר, והם ב' צירים וב' דלתות שברחם הנוקבא, וכולם מצד הגבורות כנודע, הרי הם רנ"ב איברים, וכנ"ל.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ב)

ראה נא. אחר התשובה יש לנו לשאול והוא שיראה בעניינו, וזאת הברכה רמוז לגבורה שצריך שמדת הגבורה יראה בעניינו וילחם מלחמותינו, כמ"ש (שמות ב, כה) וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים, לכן צריכין אנו למדת הגבורות להשפיל ולהכניע אויבי ה' שהם שרי עמים של מעלה, ובזה יגאל אותנו ביד חזקה. לכן יש בברכה זו י"ז תיבין, נגד י"ז פעמים בפ' בהר גאולה, חוץ ולא יגאל.

ודע כי ברכה זו רומז לגבורה, לכן בר"ת רנ"ב וכו'. עיין בפע"ח, וסימן (איוב לח, ז) בר"ן יחד ככבי בוקר.

### שער רוח הקודש

(יחוד יא, דף נט ע"ד – ס ע"א)

הנוק' רחל הנק' חקל תפוחין קדישין, והוא מלבד דרשת הרנ"ב, והשתא הויין רבוע אלהים הנז' עם ב"ן רנ"ב, וה"ס איברי הנוק' כנו' בהל' העמידה בברכת ראה נא בענינו ר"ת רנ"ב, וכלם מצד הגבורה.

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף צב ע"א-ב.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 679 – 680 [כולל הקדמה].
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 406 – 407 [כולל הקדמה].

### מפרשים

סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לט.	
פתח עינים	דף מה ט"ב.
פתח עינים החדש	חלק ה, עמ' רנט – רס.
שמן ששון	דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"א.

## ביאור סדר הכוונות

רא נא בענינו – רמז למספר אברי הנוק'

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) מביא מהרח"ו כוונה ששמע מזולתו בשם רבו האריז"ל הקדוש, וכך מוזכר בספר שער רוח הקודש (יחוד יא, דף נט ע"ד – ס ע"א; יחוד סב, דף עז ע"א) ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרקים ו, יט), והיא:

**ר'אה נ'א ב'ענינו – ר"ת רנ"ב**, ומפרט מה עניינו של מספר רנ"ב, **כמספר אברי הנוק'**, שמספר אבריה הוא רנ"ב ולא רמ"ח כספר אברי הזכר, כי לנוק' ישנם ד' אברים יתרים אל רמ"ח אברים שבזכר בהיות ביסודה ב' צירים וב' דלתות שאין בזכר, לכן רמ"ח ועוד ד' הרי רנ"ב, ועוד מפרט על אברי הנוק' **וכולם מצד הגבורה**.

ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ) מוזכר סימן נוסף למספר רנ"ב – בר"ן יחד כוכבי בוקר (איוב לח, ז).

ומהר לגאלנו גאולה שלמה

בסידור רחובות הנהר מובא רמז נוסף:

**[ומהר לגאלנו] גאולה גי' מ"ה – יוד הא ואו הא**, שם הוי"ה במילוי אלפיי"ן העולה בגי' מ"ה (קהלת יעקב, ערך גאולה).

ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

ראה נא בענינו היא בגבורה שבה, ולכן הוי"ה של חתימת הברכה היא מנוקדת בשבא (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

התפשטות המוחין דגבורה והוד

לגבורה דז"א

כעת ממשיכים המוחין דז"א להתפשט לגופו – מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה שנמשכו לג' דז"א בג' ברכות הראשונות, ואח"כ התחיל הו"ק של אותם מוחין לצאת מראשו ולרדת לגרונו בסוף ברכת האל הקדוש, ואחר שהתפשט הקו הימין דו"ק דמוחין הנ"ל לספי' חסד דז"א בברכת סלח לנו, מתפשט כעת הקו השמאל דו"ק דמוחין הנ"ל לספי' גבורה שבו.

**להמשיך**, מתחת גרונו דז"א, כי עד לשם כבר התפשטו כל המוחין דו"ק מרישא דז"א כנ"ל בסוף ברכת האל הקדוש, **ג"ה**, גבורה והוד, קו השמאל דו"ק דמוחין,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, אח' דתבונה ופנים דיש"ס, שניהן של בחי' פנים – לזו"ן העומדים פנים בפנים, **דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, **דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י** (סידור רחובות הנהר), כתובת הכללית, **דישטו"ת**, כי ב' בחי' מוחין הנמשכים הינם מוחין דישטו"ת כנ"ל, **לג' כלי' גבורה**, לראש הקו השמאל שבגופו, **דאח' ופנים דפנים דחכמה דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה** (סידור רחובות הנהר), פי' לבחי' כלי דז"א השייכת לבחי' מוחין הנ"ל, **דז"א**.

ומצוירים בחי' נרנח"י נשמת המוחין, שהיא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד שבא וקובוץ שהוא כנגד גבורה והוד, והם כפולים כנגד ב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל (ובעניין זה עיין מה שהבאנו בהקדמה לברכות האמצעיות), ללא שמות מוחין, מעל כלי גבורה דז"א.

#### נשיקה ה' – גבורה

לאחר שהתפשטו המוחין דגבורה והוד לספי' גבורה דז"א, באים לכוין הנשיקה החמשית שנותן ז"א לנוק', ועל ידה גם נתקן ספי' גבורה שבה.

**להמשיך אור עם הוי"ה דשבא**, שהוא ניקוד גבורה,

**מז"ת**, דגבורה דז"א, בחי' אור פנימי,

**ואהי"ה דשבא**, שהוא ניקוד גבורה,

**מג"ד**, דגבורה דז"א, בחי' אור מקיף,

**דגבורה**, וספי' גבורה דז"א מתחלקת לי' ספי' כנ"ל – ג"ר וז"ת, וכנגד בב' חלקים אלה ב' שמות אהי"ה והוי"ה בניקוד שבא שהוא כנגד גבורה כנ"ל,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות,

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה דז"א** (סידור רחובות הנהר), כתובת הכללית,

**דרך פיו דז"א** (סידור רחובות הנהר), כמבואר בספר שערי הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו),

הארת הנשיקין מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים

מתתא לעילא אל פיו ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין

הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הכל הניתן אל פיה,

**וליתנו בנשיקה לפיה דנוק'**, דבחי' פנים, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א

לנוק' בנשיקה מפיו לפיה, ובפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דגבורה דז"א לג"ר דגבורה דנוק',

ומאו"פ (פי' ז"ת) דגבורה דז"א לז"ת דגבורה דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט),

**דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פי'

של בחי' הנ"ל אצל ז"א – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.



בסידור המודפס מצוירת בחי' נרנח"י שהיא ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד שבא שהוא כנגד גבורה, מעל ג' כלי גבורה דז"א, ומתחתיהם מצוירים שוב נרנח"י גם הוא בניקוד שבא מעל ג' כלי גבורה דנוק'.

יש לכוין כי שם אהי"ה הוא בחי' אור מקיף מג"ר דז"א, ושם הוי"ה אור פנימי מז"ת דז"א, ויש לכוין להמשיכם דרך פיו דז"א ואח"כ ליתנם לפיה נוק' בבחי' נשיקה.

ובסידור היר"א מצוירים בכל הנשיקין ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים פעם א' בלבד – מתחת לכלים דז"א ומעל הכלים דנוק'.



## רפאנו ה' ונרפא

### הקדמה

לאחר שכבר ירדו המוחין (דאח' ופנים דפנים דחכמה) מרישו דו"א דרך גרונו בסוף ברכת האל הקדוש, ולאחר שבברכות סלח לנו וראה נא התפשטו ב' קוים ימין ושמאל דו"ק דמוחין הנ"ל דו"א לב' ספי' חסד וגבורה שבו, מתפשט בברכת רפאנו הקו האמצעי דו"ק דמוחין הנ"ל דו"א לספי' תפארת שבו, ואח"כ נותן ז"א נשיקה נוספת לנוק', ועי"ז נתקן ספי' תפארת שבה.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ג)

רפאינו כו'. הוא בת"ת שבה ולכן הוית החתימה מנוקדת בחולם.

גם תכוין בברכה זו בר"ת רפאינו ה' ונרפא רי"ו, גם תכוין בר"ת של הושיענו ונושעה כי תהלתינו אתה שהם בגי' תב"ל שהוא ב"פ רי"ו, והרי ג"פ רי"ו בברכה זו, וה"ס שם ההויה בסו' ג"פ רי"ו המבואר אצלינו במ"א בענין שכיבת הלילה בקומך בחצות לילה באומרך (תהלים קב, יד) אתה תקום תרחם ציון, ושם נתבאר עניינם במלת תרחם ג"פ רי"ו וע"ש.

(דרושי הלילה, דרוש ה, דף נה ע"ג)

יאמר בלחש בשכמל"ו, ואח"כ ישים נגד עיניו שם הוי"ה, ויציירנה בג"פ רי"ו כנודע אצלינו, כי אותיות י"ה הם ציור יר"ו כזה – י"ה [מצויר בצורת ירו], ואותיות ה"ו הם ציור רי"ו כזה – רי"ו, ואותיות ו"ה הם ציור ור"י כזה – ור"י, כי רגל אות ה"א התלויה לפעמים אנו מציירין אותו בציור י' שהוא ו' זעירא, ולפעמים בציור ו' ממש, ונמצא כי ג' מיני ציורי רי"ו יש בשם הוי"ה.

### פרי עין חיים

(שער העמידה, פרק ו, דף נב ע"ג)

רפאינו ה' וכו', ר"ת רי"ו. הושיענו ונושעה כי תהלתינו אתה, ר"ת גי' ב"פ רי"ו.

(שער העמידה, פרק יט, דף נז ע"ד)

רפאינו ה' ונרפא, ר"ת רי"ו. הושיענו ונושעה כי תהילתנו אתה, ר"ת בגי' ב"פ רי"ו, שבחג"ת דידיה, שבכל א' יש רי"ו אותיות, הרי ג"פ רי"ו. ולפי שבכאן ת"ת הכולל ח"ג, לכן נרמזו שלשתן.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ב – ג)

חסד ורחמים ורפואה תלויה בת"ת, ולזה רמזו רז"ל שלא רצה הקב"ה לתת רפואה לשום שר משרי אומות ע' שרים, ולתת לו כח, בעבור שלא ישימו בטחונם בשום שר, אלא בהקב"ה, כמ"ש (שמות טו, כו) כי אני ה' רופאך.

ובזו הברכה יש כ"ז תיבין, נגד כ"ז אותיות שבפסוק (תהלים קג, ג) הסולח לכל עונייכי הרופא [לכל תחלואיכין וכו', וכ"ז אותיות שבפסוק (משלי ג, ח) רפאות תהי לשריך ושקוי לעצמותיך, וכנגד כ"ז אותיות התורה, והתורה היא מת"ת. וצריך לכוין בברכה זו בת"ת שבה, ובר"ת הוא רי"ו, לרמז שעתה היא כלולה מחג"ת שלה.

(שער ק"ש שעל המיטה, פרק יא, דף עט ע"א)

באומרו פדית אותי ה', ותכוין כי יש בו ג"פ רי"ו, בציור זה – כי תחלה תצרף ב' אותיות י"ה מן הויה הנ"ל, וצורתן רי"ו, כי ציור ה' – ר"ו. ואח"כ תצרף ה' ראשונה עם ו' הם רי"ו, כי ציור ה' ר"י. אח"כ תצרף ו' עם ה' אחרונה, הם רי"ו, כי ציור ה' ר"י ג"כף הרי הם ג"פ רי"ו.

#### ספר החזיונות

(חלק ב, אות כג)

בשנה ההיא [של"ה]. חלה אחי הר' משה, וא"ל מורי ז"ל בחלום שאכוין עליו בברכת רפאנו בתיבת רופא חולי עמו ישראל, כי רופא עם בכולל בגימ' רפ"ח ניצוצין, שמהם באין החולאים, ואכוין שאלו הרפ"ח יתקנו ויתמתקו, ועל ידי כן ימשך הרפואה אל החולה.

אמרתי לו, כי רופא אינו בגימטריא רק רפ"ז, וכיון שכן יותר נכון היה שאכוין הכוונה הנז' עצמה בראשי תיבות רופא חולי עמו ישראל, שהן רפ"ח שלימים. ויאמר לי, כי כן הוא האמת, והוא לא רצה לאומרו עד שאני אמרתיו לזכות אותי.

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס" חלק ב, דף צג ע"א-ב.  
 סידור היר"א כתב יד "נהר שלום" חלק א, עמ' 681 – 682 [כולל הקדמה].  
 סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש" חלק א, עמ' 408 – 409 [כולל הקדמה].

### מפרשים

אפר יצחק דף כד ע"א [בסוף ספר תולדות אהרן ומשה].  
 סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לט.  
 פתח עינים דף מה ט"ב.  
 פתח עינים החדש חלק ה, עמ' רס.  
 שמן ששון דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"א.

### ביאור סדר הכוונות

#### רמז לג' רי"ו

הכוונה הבאה מבוארת בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט).

**רפאנו ה' ונרפא**, ר"ת רי"ו,  
**הושיענו ונושעה כי תהלתנו אתה**, ר"ת של תיבות אלו עולים בגי' תב"ל שהוא ב'  
 פעמים רי"ו, לכן  
**ר"ת**, של התיבות הנ"ל הם ביחד  
**גי' ג' פעמים רי"ו**, ומפרט כי אותם ג' רי"ו  
**שיש כציור הוי"ה**, ומצויר שם הוי"ה בצורת ג' רי"ו: י"ה בצורת ירו, ו"ה בצורת ריו  
 ובצורת ורו.

ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט) כתוב כי ג' רי"ו אלה הם בחג"ת דידה, שבכל א'  
 יש רי"ו אותיות, ולפי שבכאן ת"ת הכולל חסד וגבורה לכן נרמזו שלשתן.

עניין שם הוי"ה בציור ג' רי"ו עוד מובא בספר שער הכוונות (דרושי הלילה, דרוש ה) ובספר  
 פרי עץ חיים (שער ק"ש שעל המיטה, פרק יא).

#### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

רפאנו כו', הוא בת"ת שבה, ולכן הוית החתימה מנוקדת בחולם (שער הכוונות, דרושי  
 העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

התפשטות המוחין תפארת ויסוד  
לתפארת דז"א

כעת ממשיכים המוחין דז"א להתפשט לגופו – מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה שנמשכו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות. הו"ק דמוחין הנ"ל התחיל לצאת מרישא דז"א ולרדת לגרונו בסוף ברכת האל הקדוש, ואחר שבברכות סלח לנו וראה נא התפשטו ב' קוי ימין ושמאל דו"ק דמוחין הנ"ל לב' ספי' חסד וגבורה שבו, מתפשט כעת הקו האמצעי דו"ק דמוחין הנ"ל לספי' תפארת שבו.

**להמשיך**, מתחת גרונו דז"א, כי עד לשם כבר התפשטו כל המוחין דו"ק מרישא דז"א כנ"ל בסוף ברכת האל הקדוש,

**תפארת ויסוד**, קו האמצעי דו"ק דמוחין,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, אח' דתבונה ופנים דיש"ס, שניהן של בחי' פנים – לזו"ן העומדים פנים בפנים, **דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתר [דכינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י** (סידור רחובות הנהר)], כתובת הכללית,

**[דישסו"ת** (סידור רחובות הנהר)], כי ב' בחי' מוחין הנמשכים הינם מוחין דישסו"ת כנ"ל,

**לנג' כלי' תפארת**, לראש הקו האמצעי שבגופו,

**דז"א דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר:

**דאח' ופנים דפנים דחכמה דכתר דכינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דכינה**, פי' לבחי' כלי דז"א השייכת לבחי' מוחין הנ"ל,

**דז"א.**

ומצוירים בחי' נרנח"י נשמת המוחין, שהיא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד חולם ווא"ו שורוק שהוא כנגד תפארת ויסוד, והנרנח"י כפול כנגד ב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל (ובעניין זה עיין מה שהבאנו בהקדמה לברכות האמצעיות), ועוד מכופל כי זה כאן הקו האמצעי הכלול מחו"ג, ללא שמות מוחין, מעל כלי תפארת דז"א.

נשיקה ו' – תפארת

לאחר שהתפשטו המוחין הנ"ל דת"ת ויסוד לספי' תפארת דז"א, באים לכוין הנשיקה השישית שנותן ז"א לנוק', ועל ידה גם נתקן ספי' תפארת שבה.

**להמשיך אור עם הוי"ה דחולם**, שהוא ניקוד תפארת,

**מז"ת**, תפארת דז"א, בחי' אור פנימי,

**ואהי"ה דחולם**, שהוא ניקוד תפארת,

**מג"ד**, תפארת דז"א, בחי' אור מקיף,

**דתפארת**, וספיי תפארת דז"א מתחלקת לי' ספיי כנ"ל – ג"ר וז"ת, וכנגד בב' חלקים אלה ב' שמות אהי"ה והוי"ה בניקוד חולם שהוא כנגד תפארת כנ"ל, **דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, **דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, **[דכתר דבינה ]בחזרה: דחמחן דנה"י דבינה דז"א** (סידור רחובות הנהר), כתובת הכללית, **[דרך פי' דז"א** (סידור רחובות הנהר)], כמבואר בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), הארת הנשיקין מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל פי' ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פי' ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הכל הניתן אל פיה, **וליתנו בנשיקה לפיה [דנוק]**, דבחי' פנים, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א לנוק' בנשיקה מפיו לפיה, ובפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דת"ת דז"א לג"ר דת"ת דנוק', ומאו"פ (פי' ז"ת) דת"ת דז"א לז"ת דת"ת דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), **דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פי' של בחי' הנ"ל אצל ז"א – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.

בסידור המודפס מצוירת בחי' נרנח"י שהיא ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד חולם שהוא כנגד תפארת, מעל ג' כלי תפארת דז"א, ומתחתיהם מצוירים שוב נרנח"י גם הוא בניקוד חולם מעל ג' כלי תפארת דנוק'.

יש לכוין כי שם אהי"ה הוא בחי' אור מקיף מג"ר דז"א, ושם הוי"ה אור פנימי מז"ת דז"א, ויש לכוין להמשיכם דרך פי' דז"א ואח"כ ליתנם לפיה דנוק' בבחי' נשיקה. ובסידור היר"א מצוירים בכל הנשיקין ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים פעם א' בלבד – מתחת לכלים דז"א ומעל הכלים דנוק'.

### רופא חולי עמו ישראל – רמז לרפ"ח ניצוצות

הכוונה הבאה אינה מוזכרת בספר שער הכוונות, ומקורה מספר החזיונות (ח"ב, אות כג), והיא מסודרת בסידור היר"א, אבל לא בסידור המודפס.

**רופא עמו ישראל – ר"ת רפ"ח, יכוין לכוין רפ"ח ניצוצות** (סידור היר"א), שמהם באים החולאים אל החולה, ויתוקנו ויתמתקו אותם רפ"ח ניצוצות, ועי"ז יימשך רפואה אל החולה.

### מיתוק רפ"ח ניצוצות החולה

בסידור רחובות הנהר סידרו תוספת כוונה עפ"י מ"ש ר' חיים דילה רוזה בספר תורת חכם (דף קלט ע"ב, לשונו מובא בליקוטי ביאורים) על הכוונה הקודמת.

כמ"ש מהרח"ו בספר החזיונות (ח"ב, אות כג),

**יכוין לרפ"ח ניצוצות של החולה, שמרפ"ח ניצוצות באים החולאים על החולה, ובאלו הרפ"ח שיכוין יתוקנו ויתמתקו**

ומציירים כאן בחי' רפ"ח ניצוצין הידועה (עיין תיאורם בחלק על תיבת באהבה), עם ההוראה

**יכוין לברר בירורי כלים ואורות דרפ"ח, דאח' ופנים דכתב"ד דמלכות,**

ומתחת לציור בחי' רפ"ח ניצוצין, מוסיף:

**אבל בכללות נקרא,** אותה בחי' רפ"ח ניצוצין המצוירת לעיל, **מספר הד' ריבועי בפשוט שהוא בגי' רפ"ח,** פי' רפ"ח של המלכות שהוא ד' ריבועי (אחוריים) שם הוי"ה פשוט כזה – י יהו יהוה, כל א' עולה בגי' ע"ב, הרי ביחד עולים בגי' רפ"ח,

**ולהמתיק ע"י הרפ"ח דמ"ה,** פי' רפ"ח דז"א, והוא ד' פעמים שם הוי"ה פשוט העולה בגי' כ"ו עם שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה, כ"ו ומ"ה עם הכולל עולים בגי' ע"ב, וד' פעמים ע"ב הרי רפ"ח, וכל פרצוף נקרא מלכות בערך העליון ממנו, ונקרא בערכו בחינת ז"א, ויכוין להמתיק כולם מתחילת העשיה עד ראש א"ק (תורת חכם, שם), ועי"ז יתוקנו ויתמתקו הרפ"ח שמהם באים החולאים על החולה, ועי"ן כן תמשך הרפואה אל החולה.

## ליקוטי ביאורים

### בעניין מיתוק רפ"ח ניצוצית החולה

בספר תורת חכם (דף קלט ע"ב) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: מ"ש הרב [מהרח"ן] (בספר החזיונות, ח"ב, אות כג) ברופא חולי עמו ישראל ר"ת רפ"ח לכוין לתקן הרפ"ח וכו', ונראה שהכוונה היא לתקן הרפ"ח של המלכות, אמת הוא שהם הרפ"ח של המלכות היא מדריגה שביעית דע"ב וי' אותיות דס"ג ומספרו וכו', אבל בכללות נקרא מספר הד' ריבוע בפשוט שהוא בגי' רפ"ח, ולהמתיק ע"י הרפ"ח דמ"ה דז"א כמ"ש בכוונת השלחן, וכל פרצוף נקרא מלכות בערך העליון ממנו, ונקרא בערכו בחינת ז"א, ויכוין להמתיק כולם מתחילת העשיה עד ראש א"ק.

והנה בחול הכוונה היא להקים הרפ"ח דב"ן ע"י הרפ"ח דמ"ה דז"א, וביום טוב להקים הרפ"ח דב"ן ומ"ה דזו"ן ע"י הרפ"ח דס"ג דאימא, ובשבת להקים שלשתם ע"י הרפ"ח דע"ב דאבא כן נראה כונתו ז"ל, עכ"ל.

### בעניין הרפואה בתורת האריז"ל

פרק אחד מספר בטוב ירושלם (חלק ו) הקדשנו לענייני רפואה בתורת האריז"ל ופדיון נפש הרש"ש, עיין מה שהבאנו שם.



## מברך השנים

### הקדמה

בברכות הקודמות התחילו ו"ק דמוחיך (דאח' ופנים דפנים דחכמה) להתפשט בגופא דז"א, וכבר התפשטו לחג"ת שבו, ובברכת מברך השנים מתפשט המוח דנצח דז"א למקומו, ואח"כ נותן ז"א נשיקה נוספת לנוק', ועי"ז גם נתקן ספי' נצח שבה.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ג)

ברכנו אבינו כו'. הוא כנגד נצח שבה ולכן הויית חתימת הברכה מנוקדת בחיריק.

#### פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק יט, דף נו ע"ד – נח ע"א)

ברכנו. מע"ח, בקיץ צ"ל ברכנו, ובחורף צ"ל ברך עלינו, ולא כהנהגים לומר תמיד ברך עלינו. ותכוין באמריך ותן טל ומטר, כי מטר גי' רמ"ח ע"ה, סוד רמ"ח איברים שבאדם. גם טל ומטר גי' רפ"ח, כי הם המבוררים.

מטר הוא יסוד דז"א, הכולל רמ"ח איברים, מנין מטר עם הכולל שהוא בחינת דין שביסוד, דהיינו הה"ג. גשם הוא יסוד דאבא, הנקרא שביל – י"ש ל"ב, י"ש היינו חכמה ול"ב נתיבות, וכל זה בחכמה. כן גשם גי' שביל ע"ה, והוא רחמים גמורים, שהוא מאבא. (והי"ש הוא י"ס דאבא, י"פ א"ל, שכולו רחמים, וזה למעלה הי' עם א"ל שכולו רחמים).

(ס"א לפיכך י"ש עולה י"פ אל נגד י"ס דאבא שהוא חסד גמור, אבל באמא וז"א הם ה"ח וה"ג. וז"ס בים דרכך – דרך ים שהיא מלכות, וזהו דרך שנודע לכל הוא בים שעולה ב"ן, שבה שם ב"ן שהוא גבורות. ושבילך שהוא יסוד אבא כנ"ל, במים רבים שהיא אמא הנקראת מים. ועקבותיך לא נודעו שהם כ"כ רחמים, שאפילו העקביים שהם נצח הוד שלו שהיו מגולין עתה, לא נודעו, לפי שהם נעלמים בז"א. (נ"א בים דרכך ושבילך במים רבים מדבר בא"א שמתלבש בים ובמים עליונים, ועי"ז מתגלה לנו אורו ואנו נהנין ממנו, אבל ועקבותיך וראשי הרגלים לפי שהם מגולים, לא נודעו, שאין אנו יכולין לידע ולהשיג אותו אור המגולה שהוא צח ותוקף מאוד, ואי אפשר להשיג בלי התלכשות, עד כאן.

מע"ח. קודם סיום הברכה צ"ל תפלה על הפרנסה :

ירמ"י או"א שתתן לי ולכל הסמוכים על שולחני, היום ובכל יום, מזונותי ומזונותיהם בכבוד ולא בבזוי, בהיתר ולא באיסור, בזכות שמך הגדול דיקרנוסא גי' חתך היוצא מפסוק (מלאכי ג, י) והריקותי לכם ברכה עד בלי די, ומפסוק (תהלים ד, ז) נסה עלינו אור פניך ה', ואל תצריכנו לידי מתנת בשר ודם, כי אם מידך המלאה, ומאוצר מתנת חנם תכלכלני ותשפיעני, אמן סלה.

והניקוד זה יוצא נסה עלינו אור פניך, ונקודו גי' יוד הי ואו הי, לפי שפרנסה באה מסוד הבינה. הג"ה. וכבר מצאתי בפרקי היכלות, דע שזה השם עם נקודו גי' ז"ן ומפרנס).

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ג)

ברך עלינו. רמוז לנצח ירך ימין, ולשון ברך מלשון כי לך תכרע כל ברך (עפ"י ישעי' מה, כג), לשון ברכיים. ומכאן יתברכו השנים, כי מכאן טוחנים מן לצדיקים, שהם יסוד ומלכות. ויכוין בנצח שלה.

ויש בברכה זו ל' תיבין נגד ל' אותיות שבפסוק (תהלים קג, ה) המשביע בטוב עדיך כו'. וכנגד ב"פ אלו: יפתח ה' לך את אוצרו הטוב (דברים כח, יב), ופסוק פותח את ידיך כו' (תהלים קמה, טז), כי בזו הברכה סוד הפרנסה בשם חת"ך, הרמוז בס"ת פא"י.

### סידורים

חלק ב, דף צג ע"ב – צד ע"א.	סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"
חלק א, עמ' 682 – 684 [כולל הקדמה].	סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"
חלק א, עמ' 409 – 411 [כולל הקדמה].	סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"

### מפרשים

הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".

סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לט.

פתח עינים דף מה ט"ב.

פתח עינים החדש חלק ה, עמ' רס.

## ביאור סדר הכוונות

## סגולה להוריד טל ומטר

הכוונה הבאה אינה מסודרת בסידור המודפס, והיא מסידור היר"א.

מקור כוונה זו מספר שרשי השמות (בנד"מ אות א, סימן לד), וז"ל: אֲדַנְיָ נְהִיָּה מְצַפֵּץ – שמות אלו טוב להתכוין בהם בהזכרת ברכת השנים, שהם טובים להוריד טל ומטר. גם טוב להתכוין בשם זה נְהִיָּה צִרוּף וההי כוזו, מספר ששון סודות, עכ"ל. ואת חלק הראשון מדבריו מזכיר ר' דוד אליהו סלאטקי בספר יד אליהו (מערכת ש', אות קסט, עמ' שיג).

**להוריד טל ומטר, בחורף,**

**יכוין, ג' שמות הבאים,**

**אֲדַנְיָ, שם אדני בניקוד פתח,**

**נְהִיָּה, צִרוּף שם הוי"ה בניקוד סגול,**

**מְצַפֵּץ, חִילוּף שם הוי"ה בא"ב דאתב"ש בניקוד פתח.**

**ויכוין זה – נְהִיָּה צִרוּף.** זה כאן כוונה נוספת להוריד טל ומטר, ומפרט מה צִרוּף זה **והוא צִרוּף וההי כוזו**, ב' שמות מנוקדים מחולקים לב' חצאים כזה – נְהִיָּה-הַי, כו-נַי, והצִרוּף הנ"ל כלול מהחלקים הראשונים ואח"כ מהחלקים השניים כזה – נְהִיָּה-כו-הַי-נַי, ושם כוז"ו עצמו עולה בגי' ט"ל.

## בקשה לפרנסה

בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט) מובא, וז"ל: קודם סיום הברכה צ"ל תפלה על הפרנסה:

יהי רצון מלפניך ה' או"א שתתן לי ולכל הסמוכים על שולחני, היום ובכל יום, מזונותי ומזונותיהם בכבוד ולא בבזוי, בהיתר ולא באיסור, בזכות שמך הגדול דיקרנוסא גי' חתך היוצא מפסוק (מלאכי ג, י) והריקותי לכם ברכה עד בלי די, ומפסוק (תהלים ד, ז) נסה עלינו אור פניך ה', ואל תצריכנו לידי מתנת בשר ודם, כי אם מידיך המלאה, ומאוצר מתנת חנם תכלכלני ותשפיעני, אמן סלה.

והניקוד זה יוצא נסה עלינו אור פניך, ונקודו גי' יוד הי ואו הי, לפי שפרנסה באה מסוד הבינה, עכ"ל.

ובסידור המודפס (ח"ב, דף צג ע"ב) מובא נוסח קצר יותר, וז"ל:

יהי רצון מלפניך ה' או"א שתתן לנו ולכל בני ביתינו ולכל הסמוכים על שולחננו, היום ובכל יום ויום, מזונותינו ומזונותיהם בכבוד בזכות שמך הגדול דיקרנוסא הממונה על הפרנסה.

בהמשך בברכת שומע תפלה מכוונים בקשה נוספת על הפרנסה. בשלחן ערוך (או"ח, סימן קיט) כותב מרן הבית יוסף – ר' יוסף קארו, "היה צריך פרנסה מבקש עליה בברכת השנים ובשומע תפלה יכול לשאול כל צרכיו", ובספר ברכי יוסף (או"ח, סימן קיט, אות ב) כותב מרן החיד"א – ר' חיים יוסף דוד אזולאי, "גורי האר"י זצ"ל כתבו שיתפלל שמחשבותו על הפרנסה בברכת השנים וישאל מזונותיו בפירוש בשמע קולנו", ועיין מ"ש ר' יעקב חיים סופר בספר כף החיים (או"ח, סימן קיט, אות ג).

עוד נזכיר מ"ש בשלחן ערוך (או"ח, שם; ועיין טור, או"ח, תקסו) "וכשהוא מוסיף, יתחיל בברכה ואח"כ מוסיף, אבל לא יוסיף ואח"כ יתחיל הברכה".

### רמזים נוספים

עיין לעיל בחלק מקורות מ"ש בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט), כי שם מבוארים רמזים נוספים.

### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

ברכנו אבינו כו'. הוא כנגד נצח שבה, ולכן הויית חתימת הברכה מנוקדת בחיריק (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

### התפשטות המוחין דנצח לנצח דז"א

כעת ממשיכים המוחין דז"א להתפשט בגופו – מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה שנמשכו לרישא דז"א בג' ברכות הראשונות. הו"ק דמוחין הנ"ל התחיל לצאת מרישא דז"א ולרדת לגרונו בסוף ברכת האל הקדוש, ואחר שבג' ברכות סלח לנו ראה נא ורפאנו התפשטו הו"ק דמוחין הנ"ל לחג"ת דז"א, מתפשט כעת המוח דנצח לספי' נצח שבו.

**להמשיך**, מספי' חסד דז"א, כי עד לשם כבר התפשט מגרונו דז"א בברכת סלח לנו, **נצח**, בחי' מוח נצח,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, אח' דתבונה ופנים די"ס, שניהן של בחי' פנים – לזו"ן העומדים פנים בפנים, **דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**[דכתו דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י** (סידור רחובות הנהר)], כתובת הכללית,

**[דישסו"ת** (סידור רחובות הנהר)], כי ב' בחי' מוחין הנמשכים הינם מוחין דישסו"ת כנ"ל, **לג' כלי' נצח**, פי' למקומו,

**[דאח' ופנים דפנים דחכמה דכתו דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה** (סידור רחובות הנהר)], פי' לבחי' כלי דז"א השייכת לבחי' מוחין הנ"ל, **דז"א**.

ומצוירים בחי' נרנח"י נשמת המוחין, שהיא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד חיריק שהוא כנגד נצח, והם כפולים כנגד ב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל (ובענין זה עיין מה שהבאנו בהקדמה לברכות האמצעיות), ללא שמות מוחין, מעל כלי נצח דז"א.

### נשיקה ז' – נצח

לאחר שהתפשט המוח דנצח למקומו – לספי' נצח דז"א, באים לכוין הנשיקה השביעית שנותן ז"א לנוק', ועל ידה גם נתקן ספי' נצח שבה.

**להמשיך אור עם הוי"ה דחיריק**, שהוא ניקוד נצח,

**מז"ת**, דנצח דז"א, בחי' אור פנימי,

**ואהי"ה דחיריק**, שהוא ניקוד נצח,

**מג"ל**, דנצח דז"א, בחי' אור מקיף,

**דנצח**, וספי' נצח דז"א מתחלקת לי' ספי' כנ"ל – ג"ר וז"ת, וכנגד בבי' חלקים אלה ב' שמות אהי"ה והוי"ה בניקוד חיריק שהוא כנגד נצח כנ"ל,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות,

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתור [דכינה] [בחזרה: דחכמה] דנה"י דכינה דז"א** (סידור רחובות הנהר), כתובת הכללית,

**[דרך פיו דז"א** (סידור רחובות הנהר)], כמבואר בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו),

הארת הנשיקין מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל פיו ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה,

**וליתנו בנשיקה לפיה דנוק'**, דבחי' פנים, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א

לנוק' בנשיקה מפיו לפיה, ובפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דנצח דז"א לג"ר דנצח דנוק',

ומאו"פ (פי' ז"ת) דנצח דז"א לז"ת דנצח דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט),

**דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנז' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פי'

של בחי' הנ"ל אצל ז"א – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.

בסידור המודפס לא מצוירים שוב הפרטים עבור ז"א – בחי' נרנח"י נשמת המוחין, שהוא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד חיריק שהוא כנגד נצח מעל כלי נצח דז"א, כמו שהיו מצוירים בג' ברכות הקודמות לאחר התפשטות ג' קוי ימין שמאל ואמצע דו"ק דמוחין, אלא יש לכוין הפרטים אלה מצוירם עבור הכוונה הקודמת.

ועוד מצוירים נרנח"י גם הוא בניקוד חיריק, והוא כפול כנגד ב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל (ובענין זה עיין מה שהבאנו בהקדמה לברכות האמצעיות), מעל כלי נצח דנוק'.

יש לכוין כי שם אהי"ה הוא בחי' אור מקיף מג"ר דז"א, ושם הוי"ה אור פנימי מז"ת דז"א, ויש לכוין להמשיכם דרך פיו דז"א ואח"כ ליתנם לפיה דנוק' בבחי' נשיקה.

**ירושלם**

מברך השנים

**בטוב**

שצב

ובסידור היר"א מצוירים בכל הנשיקין ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים פעם א' בלבד – מתחת לכלים דז"א ומעל הכלים דנוק'.

## **ליקוטי ביאורים**

בעניין השמות מצפ"ץ כוז"ו

בעניין השם מצפ"ץ, עיין מה שהבאנו לעיל בליקוטי ביאורים על ברכת האל הקדוש.

בעניין השם כוז"ו, עיין מה שהבאנו לעיל בליקוטי ביאורים על ברכת מחיה המתים.

## מקבץ נדחי עמו ישראל

### הקדמה

בברכות הקודמות התחילו ו"ק דמוחין (דאח' ופנים דפנים דחכמה) להתפשט בגופא דז"א, וכבר התפשטו מראשו לחג"ת שבו, ובברכה מברך השנים התפשט מוח נצח דז"א למקומו, וכעת מתפשט המוח דהוד דז"א למקומו, ואח"כ נותן ז"א נשיקה נוספת לנוק', ועי"ז גם נתקן ספי' הוד שבה.

עניינה של ברכת תקע בשופר גדול הוא עוד לקבץ ולהעלות ע"י שמות הקודש הרמוזים בברכה זו הניצוצי קרי שירדו לקלי', ולמתקם ע"י אימא שהיא בחי' שופר גדול הנקרא יובל, ועי"ז למהר הגאולה.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ג)

תקע בשופר כו'. הוא בהוד שבה ולכן הויית החתימה שבה מנוקדת בקיבוץ.

ותכוין במלת תקע אל ה"ג מנצפ"ך הכפולות שהם בגי' תקע, כי תקע הוא לשון ביאה וזווג, כמ"ש רז"ל (יבמות, דף נד ע"א) נפל מן הגג ונתקע ביבמתו קנה, וכל הגבורות שבה הם בקו ההוד השמאלי, ומשם ניתנים אל היסוד, לפי שהה"ג שבה מתפשטין מחסד שבה עד ההוד שבה, ושם הוא סיום התפשטו', ואח"כ כולם מתקבצות אל היסוד שבה, והם נמתקות ע"י אימא הנקרא שופר גדול, וזהו תקע בשופר גדול.

#### פרי עין חיים

(שער העמידה, פרק ו, דף נב ע"ד)

ויכוין במלת נדחי לשם ע"ב, להשיב ניצוצי החסד ולמהר הגאולות בע"ב דיודין.

(שער העמידה, פרק יט, דף נח ע"א – ב)

תקע, גי' ב"פ מנצפ"ך, עם יוד אותיותיהן שברחם שבה, ונמתקים בשופר גדול שהוא חכמה שבבינה. תקע גי' ב"פ מנצפ"ך כפול עם ב"פ ה"ג, כי תקע לשון ביאה כמו ונתקע ביבמתו, הנזכר בדברי רז"ל (יבמות, דף נד ע"א). וכל הגבורה שבה הם בקו הוד שמאל, ומשם הם ניתנין אל היסוד, כי ה"ג שבה מסתיימין ומתפשטין עד הוד שבה, ואח"כ כולם ניתנין ביסוד שבה ונמתקים בשופר גדול שהוא חכמה.

כשיאמר וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ, יכוין לשם חב"ו (במשנת חסידים כתוב חבו), ח' בקמץ ב' בסגול ו' בשבא, שעולה עם נקודו ע"ב, והוא שם א' משמות ע"ב, ויוצא מפסוק (איוב כ, טו) חיל בלע ויקיאנו.

ואחר שאומר מארבע כנפות הארץ, יאמר ירמ"ה או"א וכו'. ומהר"י סרו"ק תלמיד האר"י זלה"ה היה אומר תפילה זו, יר"מ שתקבל כל טפה וטפה של זרע שיצא ממני לבטלה שלא במקום מצוה, בין באונס ובין ברצון בין בהרהור ובין במעשה, וגם כל הנשמות העשוקות בתוך הקליפות נוגה, שבלע הקליפות בתוכה, שתקיאנה מבטנה של הקליפה, ויורישנו א"ל שהוא הקדושה, בזכות שמך הגדול היוצא מפסוק חיל בלע ויקיאנו ומבטנו יורישנו אל (איוב כ, טו), ובזכות יהו"ה ברוך אתה יהוה מקבץ וכו', ובכל יום יכוין כוונה אחרת:

יום א. בריא"ה. על צבא. ושם כוז"ו טפטפי"ה, ואות א' מן אהיה דמרגלא והוי"ה בסגול"ל.

יום ב. יציר"ה. ע"ל מג"ן. כוז"ו טפטפי"ה. אות ה' מן אהיה דמרגלא והוי"ה בניקוד אלהים.

יום ג. עשי"ה, צו"ה פח"ד, כוז"ו טפטפי"ה. ואות י' מן אהי"ה דמרגלא ושם מצפ"ץ.

יום ד. עשי"ה. צו"ה פח"ד. כוז"ו טפטפי"ה. ואות י' מן יה"ו דמרגלא ושם א"ל.

יום ה. יציר"ה. ע"ל מג"ן. כוז"ו טפטפי"ה ואות ה' מן יה"ו דמרגלא ושם אלהי"ם.

יום ו. בריא"ה. ע"ל צב"א. כוז"ו טפטפי"ה. ואות ו' דיה"ו מרגלא ושם מצפ"ץ.

יום שבת. אות ה' שנייה של שם אהי"ה ושם י"ה אדנ"י. וכשמסיים בא"י, יכוין הוי"ה ושם חב"ו בשילוב, כנ"ל.

ובתיבת מקבץ, יכוין שעולה מספרו ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. ובתיבת נדח"י, יכוין שהוא גי' ע"ב.

[הגהה] בכרכת תקע. כתב הר"ן שפירא, קודם סיום הברכה יאמר י"ר הידוע לתיקון קרי, ויכוין בתיבת יח"ד מארבע כנפות, שאותיות הקודמת לאותיות אחרונות שהוא שם חב"ו עם הנקודות העולה ע"ב, והוא שם אחד מע"ב שמות ויסע ויבא ויט, וסגולתו להוציא ניצוצות קדושות מתוך הקליפות, לכן יכוין בתיבת מקבץ, שהוא גי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן.



ותיבת נדח"י גימ' ע"ב, ר"ל כל הניצוצות שנפלו מע"ב ס"ג מ"ה ב"ן בזמן שבירת הכלים בסוד רפ"ח ניצוצין כנודע, יקבץ אותם על ידי שם הגדול חב"ו שהוא מן שם ע"ב גימט' נדח"י. וכל הניצוצות נקרא ישראל מפני שהו"ק הנקרא ישראל, הם שנפלו מהו' פרצופים שהם עתיק וא"א ואו"א וזו"ן, כנודע בדרוש א"ק ע"ש. וז"ס עמו – עם ו' ישראל, ר"ל ו' פרצופים עתיק ואריך או"א וזו"נ.

גם יכוין כי מקבץ נדחי גימטרי' ש"ד, כי השדים לוקחים כל הטיפות ובוראים מהם שדים אחרים כנודע, ועל ידי שם הא' הוא ימית אותם ומחזיר כל הטיפות למקום שיצאו משם, כנלע"ד נתן.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ג)

תקע. רמוז להוד ירך שמאל, שנאמר (בראשית לב, כו) ותקע כף ירך יעקב, ועליו נאמר (איכה א, יג) כל היום דוה, לזה אמר ותקע כף ירך יעקב. וצריכין אנו הגאולה משופר גדול, שהוא השופר הגדול הנקרא יובל, ולחבר את האוהל להיות אחד לגאול אותנו. והם רמוזים במלת ושא נ"ס, כמנין יב"ק עם הב' אותיות, וזהו למתק הדין של הוד שהוא דוה, וזה המיתוק הוא קיבוץ גליות.

ויש בברכה זו כ' תיבין, נגד כ' תיבין שבפסוק (במדבר י, י) וביום שמחתכם ובמועדיכם וכו', ותקעתם וכו', וסוד ברכה זו תקע, גי' ב"פ מנצפ"ך עם אותיות תי"ו וקו"ף עי"ן וכולל, והם ב' גבורות ושליש שלא נמתקו. וצריך לכוין בבינה שהוא שופר גדול להביא מיתוק, להמתיק אלו הב' גבורות במלת ושא נ"ס, עם ב' אותיות גי' יב"ק כנ"ל.

## סידורים

חלק ב, דף צד ע"א-ב.	סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"
חלק א, עמ' 684 – 685 [כולל הקדמה].	סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"
חלק א, עמ' 412 – 413 [כולל הקדמה].	סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"

## מפרשים

סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' לט – מ.

פתח עינים      דף מה ט"ב-ג.

פתח עינים החדש      חלק ה, עמ' רס – רסא.

שמן ששון      דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"א.

## ביאור סדר הכוונות

### רמזים

בסידור הרש"ש מסודרים מספר רמזים לתיבות של נוסח הברכה והם מבוארים בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) וספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרקים יט, כ).

### בתיבה

**תקע**, יכוין אל ה' גבורות מנצפ"ך הכפולות העולות בגי' תקע (שער הכוונות, שם; פרי עץ חיים, שם; שער מאמרי רו"ל, יבמות, דף ד ע"ב),

**גי' ה' גבורות**, שהן ה' אותיות סופיות

**מנצפ"ך מנצפ"ך כפולות**, ומ"ש כפולות פי' ב' פעמים גי' של ה' אותיות מנצפ"ך – ב' פעמים ר"פ הרי תק"ס, ועם עוד מספר עשר אותיותיהן הרי תק"ע,

**שהתפשטותם עד הודה**, כי כל הגבורות שבנוק' הן בקו השמאל שבה (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו),

**ומשם ליסודה**, פי' מהוד שבה ניתנות הגבורות אל היסוד שבה, לפי שהה' גבורות שבה מתפשטות מחסד שבה עד ההוד שבה, ושם הוא סיום התפשטותן, ואח"כ כולן מתקבצות אל היסוד שבה (עיינן גם שמן ששון על שער הכוונות, דף מח ע"א).

עוד יכוין בתיבות

**כשופר גדול**, שהן רומזות

**היא אימא**, הנקראת שופר גדול (שער הכוונות, שם; פרי עץ חיים, שם; ספר הליקוטים, זכרי', פרק ט; ועוד), ובספר פרי עץ חיים (שם) מפרט "חכמה שבבינה",

**שעל ידה נמתקים הה' גבורות הנו"ל**, ואופן המיתוק הוא ע"י זווג או"א, ונמשכים מזווג זה ויורדים מאבא ב' מנצפ"ך, אחד ליסוד דאימא ואחד ליסוד דנוק' (עץ חיים, שער כט, ריש פרק א; שמן ששון על שער הכוונות, דף מח ע"א).

ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ) מפרש עוד כי תיבת תקע רומזת להוד ירך שמאל שנאמר (בראשית לב, כו) ותקע כף ירך יעקב, ועליו נאמר (איכה א, יג) כל היום דוה, וצריכים אנו לגאולה משופר גדול הנקרא יובל, למתק הדין של הוד שהוא דוה, ומיתוק זה הוא הקיבוץ גליות.

הרמז הבא אינו מוזכר בספר שער הכוונות, והוא מוזכר בקשר לברכה זו בספר משנת חסידים (מסכת תפלת האצילות, פרק י, י).

**ושא נס**, התיבה נס העולה בגי' ק"י,

**גי' יוד הא ואו הא. אדני**, שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה ושם אדני העולה בגי' ס"ה, מ"ה וס"ה הרי ק"י.

ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק ב) עוד מוזכר כי תיבת נ"ס עולה כמנין יב"ק עם הב' אותיותיו. הגימטריא הנ"ל – נ"ס גי' מ"ה ואדני, עוד מוזכרת בעניין נס חנוכה בספר פרי עץ חיים (חנוכה, סוף פרק ד) ובספר מחברת הקודש (שער חנוכה), בספר לקוטי תורה (סוף פר' וישב) בעניין מ"ש תמר ליהודה (בראשית לח, טז) מה תתן לי, ועוד בספר משנת חסידים (מסכת יום ראש השנה, פרק ח, ו).

הרמז הבא אינו מוזכר בספר שער הכוונות, והוא מספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט).

**וקבצינו יחד מארבע כנפות, האותיות הקודמת לאותיות אחרונות הן חב"ו, ושם זה יוצא מר"ת פסוק (איוב כ, טו) ח'יל ב'לע ו'יקיאנו, והוא שם אחד מע"ב שמות של ויסע ויבא ויט, ויש מספר נוסחאות בעניין ניקודו:**

<b>חָבֵן</b>	סידור המודפס, וכן כתוב בספר משנת חסידים (מסכת תפלת האצילות, פרק י, יב),
<b>חֶבֶן</b>	סידור היר"א, וכן כתוב בספר משנת חסידים (מסכת טבת ושבת, פרק ו, א),
<b>חֶבֶן</b>	סידור היר"א בשם "יש אומרים",

ובספר משנת חסידים (שם; מסכת תפלת האצילות, פרק י, יא) מוזכרות נוסחאות נוספות של ניקוד של שם חב"ו,

**עם נקודותיו גי' ע"ב – יוד הי ויו הי, כי שם חב"ו עצמו עולה בגי' ט"ז, עם ה' נקודות של סגול ושבא שהם נ' ועם עוד פתח שהוא ו', הרי ט"ז נ' ו' העולים יחד ע"ב, שהוא גי' של שם הוי"ה במילוי יודיין. וכן עולה גי' של הנוסח השני המובא לעיל – שבא פתח צירי שורוק הם גם ה' נקודות שהם נ' עם ו', ומ"ש בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט) כי אות ח' בקמץ הוא כנראה ט"ס וצ"ל אות ח' בפתח, והניקוד השלישי הנ"ל אינו עולה עם גי' השם עצמו בגי' ע"ב,**

**וס"ת מבטנו יורשינו אל – וו"ל, והוא סוף הפסוק הנ"ל (איוב כ, טו) שממנו יוצא שם חב"ו הנ"ל, וסגולתו להוציא ניצוצות מהקלי', ורמז נוסף זה – שם וו"ל, אינו מוזכר בספר פרי עץ חיים, ובס"ד נזכיר קצת ממ"ש בספה"ק בעניינו: שם וו"ל עולה בגי' מ"ב וגם הוא שם אחד מע"ב שמות של ויסע ויבא ויט, והוא גם אותיות שניות של יו"ד מלא – יו"ד ו"ו דל"ת (ספר הפליאה), והוא נקרא שם בעל הגבול (פירוש הראב"ד לספר יצירה, הקדמה), ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסא) כותב – "וכנראה שהוא משום דכל מה שמעלים מעלים על ידי שם מ"ב ולא נמצא מקור כוונה זו", ויכוין **לקבץ ניצוצי קרינו, ע"י שמות אלה.****

בספר פרי עץ חיים (שם) מובאת תפלה שהיה אומר מהר"י סרוק, וז"ל:

יהי רצון מלפניך [ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו] שתקבל כל טפה וטפה של זרע שיצא ממני לבטלה שלא במקום מצוה, בין באונס ובין ברצון, בין בהרהור ובין במעשה, וגם כל הנשמות העשוקות בתוך הקליפות נוגה, שבלע הקליפות בתוכה, שתקיאנה מבטנה של הקליפה, ויורישנו א"ל שהוא הקדושה, בזכות

שמך הגדול היוצא מפסוק חיל בלע ויקיאנו ומבטנו יוריחנו אל (איוב כ, טו),  
ובזכות יהו"ה ברוך אתה יהוה מקבץ וכו',

ובכל יום יכוין כוונה אחרת וכו', עכ"ל, ועיין שם (שם) המשך הכוונה, ומעין בקשה זו  
כותב ר' נפתלי הירץ בכרך בספר עמק המלך (שער יז, פרק יא) לומר קודם חתימת הברכה.

### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

תקע בשופר כו'. הוא בהוד שבה ולכן הויית החתימה שבה מנוקדת בקיבוץ (שער הכוונות,  
דרושי העמידה, דרושו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

עוד יכוין בחתימת הברכה שילוב שם הוי"ה בניקוד קובוץ, ושם תְּבַו הַנ"ל, כזה –  
תְּבַו הַנ"ל.

### התפשטות המוחין דהוד להוד דז"א

כעת ממשיכים המוחין דז"א להתפשט בגופו – מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה  
שנמשכו לרישא דז"א בג' ברכות הראשונות. הו"ק דמוחין הנ"ל התחיל לצאת מרישא  
דז"א ולרדת לגרונו בסוף ברכת האל הקדוש, ולאחר שבג' ברכות סלח לנו ראה נא  
ורפאנו התפשטו הו"ק דמוחין הנ"ל לחג"ת דז"א, ובברכת ברכנו התפשט המוח דנצח  
לנצח שבו, וכעת מתפשט המוח דהוד לספי' הוד שבו.

**להמשיך**, מספי' גבורה דז"א, כי עד לשם כבר התפשט מגרונו דז"א בברכת ראה נא,  
**הוד**, בחי' מוח הוד,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות,  
אח' דתבונה ופנים דיש"ס, שניהן של בחי' פנים – לזו"ן העומדים פנים בפנים,  
**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

[מכאן קיצרו בסידור המודפס והוא הוספה מסידור רחובות הנהר]

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה דנה"י, כתובת הכללית,

**דישסו"ת**, כי ב' בחי' מוחין הנמשכים הינם מוחין דישסו"ת כנ"ל,  
**לג' כלי הוד**, פי' למקומו,

**דאח' ופנים דפנים דחכמה דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה דנה"י דבינה, פי' לבחי' כלי  
דז"א השייכת לבחי' מוחין הנ"ל,  
**דז"א**.

ומצוירים בחי' נרנח"י נשמת המוחין, שהיא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים  
בניקוד קובוץ שהוא כנגד הוד, והם כפולים כנגד ב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל  
(ובענין זה עיין מה שהבאנו בהקדמה לברכות האמצעיות), ללא שמות מוחין, מעל כלי הוד דז"א.

## נשיקה ח' – הוד

לאחר שהתפשט המוח דהוד למקומו – לספי' הוד דז"א, באים לכוי'ן הנשיקה השמינית שנותן ז"א לנוק', ועל ידה גם נתקן ספי' הוד שבה.

**להמשיך אור עם הוי"ה דקובוץ**, שהוא ניקוד הוד,

**מז"ת**, דהוד דז"א, בחי' אור פנימי,

**ואהי"ה דקובוץ**, שהוא ניקוד הוד,

**מג"ד**, דהוד דז"א, בחי' אור מקיף,

**דהוד**, וספי' הוד דז"א מתחלקת לי' ספי' כנ"ל – ג"ר וז"ת, וכנגד בב' חלקים אלה ב' שמות אהי"ה והוי"ה בניקוד קובוץ שהוא כנגד הוד כנ"ל,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, **דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**[דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה דז"א (סידור רחובות הנהר)],** כתובת הכללית,

**[דרך פיו דז"א (סידור רחובות הנהר)],** כמבואר בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו),

הארת הנשיקין מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל פיו ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה,

**וליתנו בנשיקה לפיה [דנוק']**, דבחי' פנים, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א

לנוק' בנשיקה מפיו לפיה, ובפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דהוד דז"א לג"ר דהוד דנוק',

ומאו"פ (פי' ז"ת) דהוד דז"א לז"ת דהוד דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט),

**דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פי'

של בחי' הנ"ל אצל ז"א – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.

בסידור המודפס לא מצוירים שוב הפרטים עבור ז"א – בחי' נרנח"י נשמת המוחין, שהוא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד קובוץ שהוא כנגד הוד מעל כלי הוד דז"א, כמו שהיו מצוירים בברכות הקודמות לאחר התפשטות ג' קוי ימין שמאל ואמצע דו"ק דמוחין, אלא יש לכוי'ן פרטים אלה מצוירים עבור הכוונה הקודמת.

ועוד מצוירים נרנח"י גם הוא בניקוד קובוץ, והוא כפול כנגד ב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל (ובעניין זה עיין מה שהבאנו בהקדמה לברכות האמצעיות), מעל כלי הוד דנוק'.

יש לכוי'ן כי שם אהי"ה הוא בחי' אור מקיף מג"ר דז"א, ושם הוי"ה אור פנימי מז"ת דז"א, ויש לכוי'ן להמשיכם דרך פיו דז"א ואח"כ ליתנם לפיה דנוק' בבחי' נשיקה.

ובסידור היר"א מצוירים בכל הנשיקין ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים פעם א' בלבד – מתחת לכלים דז"א ומעל הכלים דנוק'.

## מקבץ נדחי עמו ישראל

בחתימת הברכה מסודרים רמזים נוספים מספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרקים ו, יט).

**מקבץ, עולה**

**גי' רל"ב** (סידור היר"א), ועוד עולה

**גי' עסמ"ב**, ומצוירים ד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, ויחד גם עולים בגי' רל"ב, ובספר פתח עינים (דף מה רע"ג) כותב בשם – "קבלה בידינו ממוהר"ו"ו שיש כאן רמז נוסף – "ועם ד' כוללים [הם גי' רל"ו כמס' גדול אדונינו ורב כח (תהלים קמז, ה)", ובספר פאת השד"ה (ח"ב, עמ' שמח) מובאת קבלה זו מסידור הראמ"ע מפאנו.

ובסידור רחובות הנהר הוסיפו כאן:

**יכוין שע"י שמות אלו**, ד' שמות הוי"ה מלאים דעסמ"ב הנ"ל,

**יעלו כל הניצוצות שירדו בקלי', ר"ל כל הניצוצות שנפלו מע"ב ס"ג מ"ה ב"ן בזמן שבירת הכלים בסוד רפ"ח ניצוצין** (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יט, הגהת מוהר"ן שפירא).

עוד יכוין שתיבת

**נדחי, עולה בגי' ע"ב,**

**גי' יוד הי ויו הי**, שם הוי"ה במילוי דיודי"ן שגם הוא עולה בגי' ע"ב, ויכוין להשיב ניצוצי החסד ולמהר הגאולות ע"י אותו שם הוי"ה דע"ב דיודי"ן (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק ו), ושם (שער העמידה, פרק יט) מפרש כי מ"ש נדח"י גימ' ע"ב, ר"ל כל הניצוצות שנפלו מע"ב ס"ג מ"ה ב"ן בזמן שבירת הכלים בסוד רפ"ח ניצוצין, ויקבץ אותם ע"י שם הגדול חב"ו שהוא מן שם ע"ב גימט' נדח"י. ובספר פתח עינים (דף מה סע"ב) כותב – "נלע"ד שהוא שם ע"ב הנ"ל [כוונתו לשם הוי"ה דע"ב הנ"ל שהוא גי' שם חב"ו עם נקודותיו] שכחו לברר הניצוצי קרי".

**עמו ישראל**, כל הניצוצות נקר' ישראל מפני שהו"ק נקרא ישראל, הם שנפלו מהו' פרצופים שהם ע"י א"א או"א וזו"ן, וזה סוד עמו – עם ו' – ישראל, ר"ל ו' פרצופים ע"י א"א או"א וזו"ן (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יט, הגהת מוהר"ן שפירא).

ובספר פרי עץ חיים (שם) באותה הגהה מר' נתן שפירא מובא רמז נוסף, וז"ל: מקבץ נדחי גי' ש"ד, כי השדים לוקחים כל הטיפות ובוראים מהם שדים אחרים כנודע, וע"י שם הא' הוא ימית אותם ומחזיר כל הטיפות למקום שיצאו משם, עכ"ל.

## ליקוטי ביאורים

## בעניין יציאת ניצוצות מהקלי'

דברי מהר"י סרוק

בספר לימודי אצילות (סוד הצמצום חלק שני, דף כה ע"ב-ג) מבאר מהר"י סרוק, וז"ל: ותשובת המוציא זרע לבטלה, יכוין בברכת מקבץ נדחי עמו ישראל לכל הדברים אשר נזכיר בראשונה, יכוין במלת תק"ע שעולה ב"פ מנצפ"ך עם ה' אותיו' מנצפ"ך שהם רומזי' לה' גבורו', שיש בהם ימין ושמאל ולכך נחשבים ב"פ, וכל שאר תיבות הברכה יהיו נגד פניו תמיד, וכוונת אותיות אחה"ע שעולה פ"ד כמנין שנים שעמד יעקב שלא ראה קרי, ואחה"ע נקרא אותיות גרון לפי ששרשם בגרון בינה, והיינו בנקודת בינה שבאמא, ולכן עולה ג"פ אלהי"ם כמנין גרון, והוא סוד ג' ורידין שבצוואר והם נקודים בניקוד מוצא האותיות, היינו אחה"ע שעולה הניקוד כמנין ב"ן, כי כל הברת א' [נ"א א"ה שבא"וי ונ"ל דצ"ל א' ע' שבאחה"ע] הוא בניקוד פתח, וכל הברת ה' או ח' הוא בניקוד צר"י, ואחה"ע זה הוא שורש וממנו יוצא שם יה"ו ושם אהי"ה שבין שניהם עולי' מ"ב, ושם של אנא בכח שהיא ג"כ מ"ב אתון שבין ב' שמות אלו עולה פ"ד.

וכשמגיע למלת וקבצנו יחד יכוון בשם חבו [נ"ל דצ"ל חבו ועיין בסידור בכוננת תקע בשופר ודוק] שעולה עם הניקוד ע"ב, והוא מע"ב שמות היוצאים מפסוקים ויסע ויבא ויט, והוא ר"ת חיל בלע ויוקיאנו, לפי שכשאדם מוציא ז"ל או במחשבה פסולה כנוזכר, הקליפה קולטת אותה הנשמה והטיפה היוצא ממנו, וכשהוא מכוון בשם זה כבלעו כך פלטו, וזהו מבטנו יוריחנו אל (איוב כ, טו), והוא מתקן את אשר עיוות. וקודם החתימה יאמר יהר"מ ה' או"א שכל טפה וטפה של קרי וכו', עכ"ל.

ומעין זה כותב ר' נפתלי הירץ בכרך בספר עמק המלך (שער יז, פרק יא), וז"ל: וכשיגיע למלת וקבצנו יחד, יכוין בשם חבו שהוא עולה עם הנקוד ע"ב, וגם השם הזה הוא סגולתו להוציא ניצוצי הטהרה השבויים ביד הקליפות, וב' פעמים השם הנזכר [חבון] הוא עולה ל"ב שניים הבוררים אוכל מתוך הפסולת. והוא יוצא גם כן מאלו התיבות, דהיינו האות הקודמת לאות האחרון בנוסח וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ, והוא שם אחד מע"ב שמות היוצאים מפסוקים של וו [ויסע ויבא ויט], והוא נרמז בראשי תיבות הפסוק חיל בלע ויקיאנו (איוב כ, טו).

לפי שכשהאדם מוציא זרע לבטלה או במחשבה פסולה, הקליפות קולטת אותה הנשמה, והטפה היוצא ממנו, וכשהוא מכוין בשם זה – ככולעה כך פולטה, וזהו ומבטנו יוריחנו אל (שם), והוא מתקן את אשר עוות.

וקודם חתימת הברכה הזאת יאמר, יהי רצון מלפניך י"י אלוקינו ואלוקי אבותינו שכל טפה וטפה שיצאה ממני, בין באונס בין ברצון, שלא במקום מצוה, שלמען שמך הגדול

היוצא מפסוק ח"ל ב'לע ויקאנו (שם) שתחזירנו למקום הקדוש, והטוב בעיניך עשה, ברוך אתה י"י מקבץ נדחי עמו ישראל, עכ"ל, ועיין מ"ש שם (שער ה, פרק לח).

ושוב בספר לימודי אצילות (דף ד ע"ד) מבאר עוד מהר"י סרוק, וז"ל: ונחזור לענייננו, שכשנשברו אלו הכלים ירדו אלו השברים ארבעה ירידות, ומכל ירידה נעשה רושם באופן שבירידה ראשונה נעשה הכנה לעולם האצילות, ובשניה הכנה לעולם הבריאה, ושלישית לעולם היצירה, ורביעית לעולם העשיה שהוא קרקע הטהירו שהוא סוף העיגול, פי' שבאותו השברים [נ"א הטהירו] נשאר בהם איזה צד מן האור כמו טיפין "וניצוצת" [נ"א ויצין].

המשל בזה, כמו הכלי שהיה מלא שמן ונשבר ונשפך, נשאר בשברים לחלוחית של שמן שהיא כמו טיפין, כן לענייננו נשאר בהם קצת ניצוצת מן המאור [נ"א ניצוצי הארה] שהיא כמו טיפין וניצוצית, וכשירדו אלו השברים לקרקע עולם העשיה, נעשה מהם ארבעה יסודות שהם אש רוח מים עפר, שמהם נתהווה מדרגות דומם צומח חי מדבר, וכשנתגשמו הדברים נשאר מהטיפין האמורים בלועים בתוך אלו הדי' יסודות [נ"א מינים] הנזכר.

ולזה צריך אדם לכווין כשהוא אוכל שבכח הלעיסה בל"ב שינים שהם ל"ב אלהים הנזכר במעשה בראשית, והם ל"ב נתיבות החכמה שבאו מכח הא', כלומר הא' [נ"ל דצ"ל שהוא] ברישא דאין כמ"ש בע"ה וא' צורתה יו"י, וכשירד בוצינא דקרדוניתא חתך הו' שבינתיים מראשה לסופה ונחלקה הא' לשנים כזה א', דהיינו י"ו לכל צד, ומאלו נבראו ל"ב שינים לכל אדם הישראלי.

ובכח הטחינה של הלעיסה בכוונת האדם האוכל, מעלה אותן הטיפין הנבלעים באותו מאכל למקום קדושה בכח נשמתן, והיינו דאמר קרא (איוב כ, טו) חיל בלע ויקאנו יקיא אותן [נ"א ויוציא] אותן לחוץ, ומבטנו יורישנו אל שהוא הקדושה [נ"א והוא סוד חב"ו פי' שהחיל שלו הנזכר שהם בלועים כנוכר ויקיאנו]. ולזה אמר המשורר דוד הע"ה (תהלים מ, ט) ותורתך בתוך מעי, כלומר שבכח אכילתו של דוד הע"ה, והכוונה שהיה מכוין בעת אכילתו היה מכניס אלו הטיפין שהם ניצוצי התורה [נ"א טהרה] בתוך מעיו, עכ"ל, ומעין זה כותב ר' נפתלי הירץ בכרך בספר עמק המלך (שער יב, סוף פרק ד).



## מלך אוהב צדקה ומשפט

### הקדמה

בספר שער רוח הקודש (דף י"ע"א) מעיד מהרח"ו – "גם אמר לי [מורי ז"ל] שצריך להזהר מן דברים אלו ... כוונת התפלה, ובפרט בברכת השיבה שופטינו".

בברכות הקודמות התחילו ו"ק דמוחין (דאח' ופנים דפנים דחכמה) להתפשט בגופא דז"א, וכבר התפשטו לחג"ת שבו, ובברכה מברך השנים ותקע בשופר גדול התפשטו המוחין דנצח והוד דז"א למקומם, וכעת מתפשט המוח דיסוד דז"א למקומו, ואח"כ נותן ז"א נשיקה נוספת לנוק', ועי"ז גם נתקן ספי' יסוד שבה.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ג)

השיבה כו'. הוא ביסוד שבה ולכן הויית החתימ' מנוקדת בשורק.

ותכוין כי ר"ת השיבה שופטינו כבראשונה הוא שכ"ה, והם בחי' שכ"ה גבורות זכרים כמבואר אצלינו בפ' בא דל"ח ע"ב, גם נתבאר זה היטב בפ' שופטים בשער המצות, במצות ולא ירבה לו נשים כמבואר שם, וע"ש בפסוק כי יהיה נערה בתולה, כי מנצפ"ך נקבות ושכ"ה זכרים, והנה גם אלו השכ"ה דינים זכרים הם ביסוד שבה, שהוא ענין ברכה זו של השיבה.

#### פרי עין חיים

(שער העמידה, פרק יט, דף נח ע"ב)

השיבה. ר"ת השיבה שופטינו כ'בראשונה – שכ"ה דינין בדוכרא, וגם אלו הם ביסוד שבה.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ג)

השיבה שופטינו. דע כי שופטים הם צדיק וצדק, אחים לא יתפרדו. ויועצינו הם נ"ה, שהם כליות יועצות. ומלוך אתה הם הויה אדני, שרמוזין בת"ת ומלכות, וזהו בצדק ובמשפט. וכשמחברין ומיחדין צדק עם משפט, אז נקראים שניהם צדקה. לזה אנו חותמין מלך אוהב צדקה ומשפט.

ויש כ"ד תיבין כנגד כ"ד תיבין שיש בפסוקים אלו, י"ב בכל א' מהן, א' ואשיבה שופטיך וכו' (ישע"א, א, כו), ב' וארשתיך לי וכו' (הושע ב, כא), והם נגד כ"ד ספרים, וצריך לכוין ביסוד שלה.

ובר"ת ש'ופטינו כ'בראשונה – ש"ך דינין, שהם ה"פ דין. וה' של השיבה, רומזת לה' אלפינ של אדני, כדי למתק הה' דינין עם הה' אלפינ.

ולמלשינים. דע כי כאשר יתחברו הב' מדות שהם צדק ומשפט, אז יאבדו כל כוחות הטומאה, ולא יהיה להם חלק במרכבה שבפנים, שהם מפסיקים עתה בינינו ובין אלהינו, שפחה כי תירש גבירתה (משלי ל, כג) ועבד כי ימלוך (שם ל, כב), ובאותו זמן לא תהיה תקומה לרוח הטומאה, כמ"ש (זכרי"ג, ב) ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, הם השרים שנכנסו ומפסיקין השפע מן הארץ הקדושה, כי עתה הם מקבלין השפע ומפסיקין בין אות ה' לאות וא"ו. אבל כשיתחברו עם משפט וצדק שהם ו"ה, אז לא יעבור ביניהם זה הזר, ואז לא יהא ביניהם תיק ו"ה. והסוד כי בעונותינו רוח הטומאה כמו תיק ומלבוש לב' אותיות ו"ה, והם מקבלין השפע עתה. אבל באותו זמן שיתחברו יחד, לא יהיה להם חלק באותן ב' אותיות וכו'. אל תהי ת"ק ו"ה, פי' לא יהא להם תי"ק ו"ה, ומיד היונקים מהם למטה כרגע יאבדו, לכשיאבדו אלו למעלה אז גם הם למטה יאבדו, כמ"ש (ישע"א כד, כא) יפקוד ה' על צבא [ה]מרום וכו', ואח"כ (שם) על מלכי אדמה וכו'.

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף צד ע"ב – צה ע"א.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 686 – 687 [כולל הקדמה].
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 413 – 414 [כולל הקדמה].

### מפרשים

הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".	
הוראת שעה	עניין עסק התורה, דף לז ע"ב-ג, בנד"מ עמ' קצז [עניין ש"ך ורפ"ח ניצוצין].
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' מ.	
פתח עינים	דף מה ע"ג.
פתח עינים החדש	חלק ה, עמ' רסא.
שמן ששון	דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"א.

## ביאור סדר הכוונות

## רמזים

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרקים יט-כ) מבוארים מספר רמזים על תיבות נוסח הברכה.

**ה'שיבה שופטינו כ'בראשונה – ר"ת שכ"ה**, כי ר"ת ש'שופטינו כ'בראשונה רומזים לבחי' ש"ך דינים שהם ה"פ דין, וה' של תיבת ה'שיבה רומזת לה' אלפי"ן של ה' שמות אדני, ויש לכוין למתק הה' דינים ע"י הה' אלפי"ן הנ"ל, ועי"ז נעשים מש"ך דינים שכ"ה וזהו מיתוקם (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ), ומפרט שר"ת אלה רומזים על בחי' שכ"ה **דינים זכרים**, והם שכ"ה גבורות זכרים, כי פ"ר דינים של אותיות מנצפ"ך הם דינין נוקבין, ושכ"ה דינים של ה' פעמים שם אדני יחד עם ה' גבורות עצמן הם דינין דכורין (עץ חיים, שער יח, פרק ה; שער מאמרי רשב"י, פר' בראשית, דף יג ע"א; שם, פר' בא, דף יז ע"ד; שער המצות, פר' שופטים, דף נא ע"א; ועוד; ועיין גם אמת ליעקב, מערכת הפ', אות סב; מזכיר שלום, מערכת השי"ן, אות יב), **שביסודה**, כי גבורות הזכר ניתנות אל הנוק', והן מתקבצות בספי' יסוד שבה הנק' נקודת ציון (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; עץ חיים, שער יח, פרק ה; ועוד), **וימתיקם בהוי"ה הרמוזה בר"ת ויועצינו כ'בתחלה**, ר"ת כ"ו שהוא גי' של שם הוי"ה.

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, ברכת השיבה, דף מה רע"ג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו – "מ"ש למתק בהויה לא מצאתי מפורש", וכן מזכיר ר' שריה דבליצקי בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסא).

ובפירושו על שער רוח הקודש (דף נו ע"ג) כותב ר' יוסף סדבון "וברכ' השיבה שופטינו כבראשונה שר"ת שכ"ה שנמתקים בהוי"ה בר"ת ויועצינו כבתחלה כנו' בהלכות". ובח"ן כללים (ריש כלל לח) כותב המגיד ר' ישראל מקאזניץ "לכוין בר"ת ה'שיבה שופטינו כ'בראשונה שהוא שכ"ה, שבו נכללים כל החמדות ותאוות ובלבולי מוחין, ונמתקים בר"ת ויועצינו כ'בתחילה שבשם הוי"ה, שהכל נתהוו ממנו ונמתק הכל כדאי' באידרא".

**יגון – ס"מ**, ויכוין לבטל כחו, כך מסודר בסידור היר"א, ורמז זה אינו מוזכר בסידור המודפס,

**ואנחה – לילי"ת**, ויכוין לבטל כחה של נוק' דקלי', ורמז זה מוזכר בסידור היר"א ובסידור המודפס.

ב' רמזים הנ"ל מוזכרים בספר משנת חסידים (מסכת תפלת האצילות, פרק י, יב), ספר בן איש חי (שנה א, ריש פר' בראשית; שם, פר' וישלח, אות כ) וספר כף החיים (סי' קיח, אות ד).

בסידור המודפס כתוב רמז על תיבת ברחמים:

**לברך בחסד וברחמים – הוא הרחמים כדי להמתיק ברחמים את דיני צדק ומשפט.**

ונוסח סידור היר"א הוא :

**לברך – שהוא מדת הרחמים כדי להמתיק ברחמים – ברחמים – כללות דיני צדק ומשפט.**

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, ברכת השיבנו, דף מה רע"ג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו – "מ"ש ברחמים בצדק ובמשפט שהוא מדת רחמים כדי להמתיק ברחמים כללות דיני צדק ומשפט, פע"ח פרק י"ט דעמידה נרמז זה יע"ש", ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסא) כותב ר' שריה דבליצקי על כוונה זו – "ואני לא מצאתי זה בפרע"ח ולא במשנ"ח".

**מלך אוהב – ממתיק דיני – צדקה ומשפט**, בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסא) כותב שוב ר' שריה דבליצקי – "לא מצאתי מקור הכוונה הזאת".

ונציין כי בספר פרי עץ חיים (שער הזמירות, פרק ה), בספר שער מאמרי רז"ל (פי' פרקי אבות א, ה, דף יב ע"א), ובספר ליקוטי הש"ס (פירוש פסוק ואלה המלכים מהאר"י זלה"ה) מבואר עניין הצדקה, ושם מוזכר כי "אוהב צדקה ומשפט, ר"ל המשפט הוא אוהב צדקה", ועי"ז יש מיתוק הדינים (ולשונם מובא בליקוטי ביאורים). עוד נציין כי בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ) מבואר על תיבת ולמלשינים, כי כאשר יתחברו הב' מדות שהם צדק ומשפט, אז יאבדו כל כוחות הטומאה.

#### רמזים נוספים

ומלוך אתה הם הויה אדני, שרמוזין בת"ת ומלכות, וזהו בצדק ובמשפט. וכשמחברין ומיחדין צדק עם משפט, אז נקראים שניהם צדקה. לזה אנו חותמין מלך אוהב צדקה ומשפט (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ).

השיבה שופטינו. דע כי שופטים הם צדיק וצדק, אחים לא יתפרדו (שם).

ויועצינו הם נ"ה, שהם כליות יועצות (שם).

ומלוך אתה הם הויה אדני, שרמוזין בת"ת ומלכות, וזהו בצדק ובמשפט. וכשמחברין ומיחדין צדק עם משפט, אז נקראים שניהם צדקה. לזה אנו חותמין מלך אוהב צדקה ומשפט (שם).

#### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

השיבה כו'. הוא ביסוד שבה ולכן הויית החתימ' מנוקדת בשורק (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

**התפשטות המוחין דיסוד  
ליסוד דז"א**

כעת ממשיכים המוחין דז"א להתפשט בגופו – מוחין דאח' ופנים דפנים דחכמה שנמשכו לרישא דז"א בג' ברכות הראשונות. הו"ק דמוחין הנ"ל התחיל לצאת מרישא דז"א ולרדת לגרונו בסוף ברכת האל הקדוש, ולאחר שבג' ברכות סלח לנו ראה נא ורפאנו התפשט הו"ק דמוחין הנ"ל לחג"ת דז"א, ובכ' ברכות הקודמות עוד התפשטו המוחין דנצח והוד למקומם – לנצח והוד שבו, וכעת מתפשט המוח דיסוד לספי' יסוד שבו.

**להמשיך**, מספי' תפארת דז"א, כי עד לשם כבר התפשט מגרונו דז"א בברכת רפאנו, **יסוד**, בחי' מוח יסוד,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, אח' דתבונה ופנים דיש"ס, שניהן של בחי' פנים – לזו"ן העומדים פנים בפנים, **דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר, **דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י**, כתובת הכללית, **דישסו"ת**, כי ב' בחי' מוחין הנמשכים הינם מוחין דישסו"ת כנ"ל, **לנג' כלי' יסוד**, פי' למקומו,

**[דאח' ופנים דפנים דחכמה דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה** (סידור רחובות הנהר)], פי' לבחי' כלי דז"א השייכת לבחי' מוחין הנ"ל, **דז"א**.

ומצוירים בחי' נרנח"י נשמת המוחין, שהיא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד שורוק שהוא כנגד יסוד, והנרנח"י כפול כנגד ב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל (ובעניין זה עיין מה שהבאנו בהקדמה לברכות האמצעיות), ועוד מכופל כי זה כאן הקו האמצעי הכלול מחו"ג, ללא שמות מוחין, מעל כלי יסוד דז"א.

**נשיקה ט' – יסוד**

לאחר שהתפשט המוח דיסוד למקומו – לספי' יסוד דז"א, באים לכוין הנשיקה התשיעית שנותן ז"א לנוק', ועל ידה גם נתקן ספי' יסוד שבה.

**להמשיך** **אור עם הוי"ה דשורוק**, שהוא ניקוד יסוד, **מז"ת**, דיסוד דז"א, בחי' אור פנימי, **ואהי"ה דשורוק**, שהוא ניקוד יסוד, **מג"ד**, דיסוד דז"א, בחי' אור מקיף,

**דיסוד**, וספי' יסוד דז"א מתחלקת לי' ספי' כנ"ל – ג"ר וז"ת, וכנגד בכ' חלקים אלה ב' שמות אהי"ה והוי"ה בניקוד שורוק שהוא כנגד יסוד כנ"ל, **דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות,

**דחכמה**, פ"י של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתור [דכינה]** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דכינה** (סידור רחובות הנהר) **דז"א**, כתובת הכללית, **דרך פיו דז"א**, כמבואר בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), הארת הנשיקין מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל פיו ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה, **וליתנו בנשיקה לפיה [דנוק]**, דבחי' פנים, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א לנוק' בנשיקה מפיו לפיה, בפרטות מאו"מ (פ"י ג"ר) דיסוד דז"א לג"ר דיסוד דנוק', ומאו"פ (פ"י ז"ת) דיסוד דז"א לז"ת דיסוד דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), **דניקוד הנוז**, מ"ש דניקוד הנוז כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פ"י של בחי' הנ"ל אצל ז"א – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.

בסידור המודפס לא מצוירים שוב הפרטים עבור ז"א – בחי' נרנח"י נשמת המוחין שהוא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד שורוק שהוא כנגד יסוד מעל כלי יסוד דז"א, כמו שהיו מצוירים בברכות הקודמות לאחר התפשטות ג' קוי ימין שמאל ואמצע דו"ק דמוחין, אלא יש לכוי' פרטים אלה מצוירם עבור הכוונה הקודמת.

ועוד מצוירים נרנח"י גם הוא בניקוד שורוק, והוא כפול כנגד ב' בחי' מוחין דאח' ופנים דפנים הנ"ל, ועוד מכופל כי זה כאן הקו האמצעי הכלול מחו"ג (ובענין זה עיין מה שהבאנו בהקדמה לברכות האמצעיות), מעל כלי יסוד דנוק'.

יש לכוי' כי שם אהי"ה הוא בחי' אור מקיף מג"ר דז"א, ושם הוי"ה אור פנימי מז"ת דז"א, ויש לכוי' להמשיכם דרך פיו דז"א ואח"כ ליתנם לפיה דנוק' בבחי' נשיקה.

ובסידור היר"א מצוירים בכל הנשיקין ב' שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים פעם א' בלבד – מתחת לכלים דז"א ומעל הכלים דנוק'.

## ליקוטי ביאורים

### בעניין הצדקה

בסידור כתוב לכוי' "מלך אוהב – ממתיק דיני – צדקה ומשפט", ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסא) כותב ר' שריה דבליצקי שלא מצא מקור לכוונה זאת.

בספר פרי עץ חיים (שער הזמירות, פרק ה, דף לו ע"ב) מבואר בעניין הצדקה, וז"ל: והנה נפרש אותיות צדקה. דע כי אות צדיק, אות יוד שבה הופכת פנים מן הנו' כפופה ומורה אב"א. ד', גם זה מורה לשון דלות ועניות. ק', אע"פ שיש איזה זיווג, אמנם רגליה ארוך ומגעת עד החיצונים, ולבסמא צריך שיתן צדקה ולמלאה באות ה', כי הוא זיווג אמיתי. גם אות ק' מורה על קיץ קינא דמסאבותא והתפשטות הנחש, ובנתינת צדקה יכוין שחוזר התפשטות רגל הק' לעלות למעלה ונעשית ה' בסוד הבל, ושם אין אחיזה לקליפות.

והנה כשהוא אב"א נקרא צדק, וכשהיא פב"פ נקראת צדקה, שהיא מקבלת ה"ח להמתיק. וזהו בכוונת הצדקה שאנו עושין להמשיך ה"ח שלו, כדי שתהיה עמו פב"פ, וזהו אוהב צדקה ומשפט, ר"ל המשפט הוא אוהב צדקה. ודע כי צדקה ותפלה הוא ליחד שם י"ה הנפרד מן ו"ה, לחברם ביחד. גם צריך לכוין כי צדקה גימטריא אלהי"ה אדנ"י ומ"ה וד' אותיות השם, עולים צדקה ע"ה. והכוונה, על ידי שם אלהים והוא דין הקשה, ואדנ"י הוא דין הרפה, ושם מ"ה דאלפין הוא המתקת שניהם. ולכן צריך קודם שיעשה מצוה או צדקה לומר ליחדא שמא דקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו לחבר י"ה עם ו"ה בשם כל ישראל. ויתן פרוטה, ויכוין כי פרוטה הוא סוד פרט ו"ה, והוא כי שורש הדינין הם רפ"ח ניצוצין וע"ה הם רפ"ט, והם יצאו מן ו"ה בסוד י"א סממני הקטורת שהם גימטריא ו"ה, ועיין בסוד קדיש. וע"י התחברות שם י"ה עמהם ע"י הצדקה, אז נמתקו הדינים של זו"נ שהם ו"ה, ונמתקים ג"כ הרפ"ח ניצוצין כנודע ודי בזה, עכ"ל ומעין זה מובא בספר שער מאמרי רז"ל (פי' פרקי אבות א, ה, דף יב ע"א).

ובספר ליקוטי הש"ס (פירוש פסוק ואלה המלכים מהאר"י זלה"ה) מובא, וז"ל: [והנה כשהיא אב"א נקרא צדק (פרי עץ חיים, שער הזמירות, פרק ה)] וכשהיא פב"פ נקראת צדק"ה בה', כי היא מקבלת ה' חסדים אלו כדי להתמתק, וזה הוא כוונת הצדקה שאנו עושין כדי להמשיך אליה את החסדים שלו כדי שתהי' פב"פ, ואז אוהב צדקה ומשפט, ר"ל כי אז הוא המשפט אוהב הצדקה כשחסד ה' מלאה הארץ שהיא מקבלת הה' חסדים, ואז דינה הם ממותקים, עכ"ל.





## שובר אויבים ומכניע זדים

### הקדמה

אחר השלמת התפשטות המוחין דאח' ופנים דפנים (רחמיה) בז"א ותיקון ט' ספי' דנוק' ע"י נתינת נשיקין בברכות הקודמות, באים בברכה זו לתקן הכתר דז"א ולעשות הכתר שבנוק', ובחי' נשיקין אינה שייכת לבחי' כתר כמובאר בספר שער הכוונות.

כידוע באה בחי' כתר שבז"א בסוד תוספת, והעניין הוא כי קודם שקלקלו המינין היה בא הכתר מעצמו שלא על ידנו לרוב גדולתו ומעלתו, אבל אחר שרבו המינים הוצרכו לתקן ברכת המינים, וע"י ברכה זו בא בחי' כתר.

תיקון ספי' כתר דז"א אינו בא אלא באחרונה, אחר שנשלם ז"א בט' ספי' התחתונות שבו, ולכן ברכה זו של למינים באה עתה באחרונה, אחר שכבר התפשטו המוחין דאח' ופנים דפנים בט' ספי' התחתונות דז"א בברכות הקודמות. בברכה זו עוד נמשכים ב' מקיפים ל"מ דצל"ם על גבי רישא דז"א.

כבר תקנו כתרים לזו"ן והבאנו המקיפים ל"מ בתיבת קונה הכל לז"א, ולנוק' עד תיבת למען שמו, ואלה היו כתרים דבחי' אח' ופנים דאח', ומה שמכוונים בברכה זו הם הכתרים והמקיפים של בחי' אח' ופנים דפנים.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ב - ד)

ועתה ענין הי"ב אמצעיות הם לתקן אותה מצד ז"א עצמו, ולהאיר אליה מאור שלו עצמו אל כל ט"ס הבאות לה דרך תוס' כנ"ל, דמעיקרא אין בה רק בחי' נקודה קטנה א' בלבד, אשר מציאות ענין נקודה זו נבאר עניינה בברכת למשומדים, וע"ש היטב.

וענין הארה זו נק' נשיקין, כי אחר שנעשה חיבוק בברכת אתה קדוש, באים עתה בחי' הנשיקין, והוא כי עד עתה ז"א מתחיל להאיר בכל י"ס, כי אחר אשר כבר נעשו ונתקנו מחדש כל י"ס מן הנה"י דאימא, עדיין היא צריכה עתה לקבל הארה מן ז"א עצמו, מן הנה"י שלו אל כל הי"ס שבה, כמבואר אצלינו בהרבה מקומות, כי הי"ס דנוק' נעשין מן הנה"י דז"א.

ולכן צריך לכוין להמשיך הארה מן הנה"י דז"א אל הי"ס שבה באופן זה, כי מפרק ראשון דנצח דז"א יכוין להאיר אל ספי' החכמה שבה, ואח"כ מפרק הא' דהוד שבו אל ספי' בינ' שבה, וכעד"ז עד תשלום נה"י ותשלום הי"ס שבה. [...]

למינים כו'. היא בכתר שבה כמו שיתבאר עניינו, ולכן ההויה של החתימה היא מנוקדת בקמץ.

ונבאר עתה עניינו, הנה פ"א שמעתי ממורי ז"ל, שברכה זו הוא לתקן הכתר דז"א, ופ"א שמעתי שהוא לעשות הכתר שבנוק'. וכבר נת"ל ענין שני הדרושים ששמעתי ממורי ז"ל בענין י"ב ברכות אמצעיות, אם הם בז"א או בנוק', והנכון אצלי כי שתיהם אמתים, וצריך לכוין בב' הדרושים בכל ברכה וברכה, שני כוונות – א' בז"א וא' בנוק', וזה פשוט אצלי שכך הוא, ולכן אבאר עתה שני הכוונות.

[הכוונה] הראשונה היא בבחי' הכתר דז"א בעצמו, לפי שספי' הכתר אינו בא אלא באחרונה אחר שנשלם בט"ס התחתונות כנודע, ולכן ברכה זו של למינים באה עתה באחרונה, אבל בחי' הכתר דנוק' נעשה בה בראשונה טרם שאר הספי' שבה, ואמנם אין חסר לה עתה אלא בחי' הדעת שבה, לפי שדעתם של נשים קלה כמבואר אצלינו, ועכ"ז אין צריכין להמשיך בה דעת על ידינו, לפי שהכתר שבה מספיק לעשות דעת שבה, כי ז"ס גוף וברית חשבינן חד הנז' בתיקונים, והוא כי הכתר שבה נעשה מת"ת דז"א הנקרא גופא דיליה ממש, והדעת שבה נעשה מיסוד דז"א הנקרא ברית. וכבר נתבאר שהכתר שלה עולה לה לבחי' דעת, א"כ נמצא כי גוף וברית חשבינן חד, ונמצא כי ברכה זו הוא לכתר דז"א, כי לכתר או לדעת שבנוק' אין צורך.

הכוונה השנית היא זו, כי ברכה זו של המינים היא לעשות הכתר שבה, ולבאר זה צריך שנקדים לך הקדמה. ביארנוה בכמה מקומות, ובפרט בדרוש התפילין [דרוש ה], והוא כי הנה פעמים כתבנו שנוק' דז"א רחל מתחילת אצילותה לא נאלצה אלא בסוד נקודה א' קטנה, ואמנם כאשר בא אח"כ עת תיקונה, אז באים לה בסוד תוספת הט' ספי' שבה.

וטעם הדבר הוא לפי שגלוי היה לפניו ית' שהבריות עתידין לחטוא לפניו, והנה פגם התחתונים עולה למעלה וכביכול פוגם שם, ואם כל הי' ספי' שבה היו באים בתחילת אצילותה, היו משורשים בה ולא היה יכולת להסתלק בעת פגם התחתונים, והיה עונשם של ישראל חמור ח"ו, ולסיבה זו המאציל ית' האצילות אותה בסוד נקודה א' בלבד, ושאר נקודות יבואו לה אח"כ ע"י תוספות, וכיון שאינן מושרשים בה נמצא שבעלות פגם התחתונים למעלה וירצו הקל"י להתאחז בהם, יסתלקו משם ויעלו וילכו אל המקום אשר באו משם, ולא יוכלו הקל"י למשול ולהתאחז בהם.

ואם תאמר, א"כ למה נאצלה אפי בבחי' נקודה א'. והתשובה היא לפי שלהיות המל' בלתי שום נקודה א"א, כי אם אין לה יסוד אחד כל שהוא לבנות עליו שארית הבנין, א"א לה להתקן כלל בעת התיקון, ולכן הוצרכה ליאצל לפחות בבחי' נקודה א' בלבד, ונקודה זו קיימת לעד ואינה מסתלקת אפילו בעת הפגם, לפי שכבר נשרשה בה בעת אצילותה,

ולא באה ע"י כדי שתסתלק ע"י בעת החטא ח"ו. אבל שאר הט' ספי' שבה שאינם באים אלא בסוד תוספת ע"י כח תפלותינו ומעשינו הטובים, לכן גם בעת שאנו חוטאים יכולים לסלקם ולהעלותם משם.

עוד טעם אחר, והוא כי הנה נקודה זו שנשרשה בה בעת אצילותה היא נקודת הכתר שבה, ולהיותה מדרגה עליונה אין כח בחיצו' להתאחז בה, אף אם יפגמו ויחטאו התחתונים, ואין חשש אם תשאר קבועה שם תמיד. ועוד כי כדי להגיע פגם התחתונים שם, צריך שיהיה חטא גדול ועצום מאד, וזה אינו מצוי. והנה בזמן החרבן בימי ר"ג, שאז רבו המינים בישראל ועונש פגם המינות חמור מאד ומגיע עד הכתר שבה, עם היותו מושרש בה בתחילת אצילותה, ולכן הוצרכו אז לתקן ברכת למינים כדי לתקן גם את הכתר שבה. ויען שברכה זו נתקנה מחדש, לא תיקונה אלא אחר גמר הברכות הראשונות שהם לתקן את הט' שבה.

ואמנם פ"א ביארנו כי זו הנקודה הבאה מושרש' במלכו' בעת אצילותה, היא בחי' מלכות שבה, וכן בעת פגם התחתונים הט' ספי' עליונות הם שמשתלקים, ומה שנשאר בה קבועה היא נקודת המלכות התחתונה שבה, האמנם לא פליגי, כי האמת הוא שלא נשאר בה רק נקודת הכתר שבה להיותה מדרגה עליונה, ואין הפגם מגיע בה, אמנם פשוט הוא דכיון שמשתלקין ממנה ט' ספי' תחתונות, ודאי הוא שגם ספירת הכתר שנשאר בה נחשך אורו מאד, ואין נשאר בו רק בחינת אור מלכות דכתר שבו בלבד, ובערך זה אנו אומרים שהנקודה הנשארת היא המל' שבה, ר"ל מלכות דכתר שבה, אבל האמת הוא שלא נשאר בה אלא נקודת הכתר, וזכור הקדמה זו.

וכבר ביארנוה בדרושי התפילין בענין טעם למה אנו מניחין תפילין ביום ולא בלילה וע"ש.

וענין אל תהי תקוה, מלת תקוה פי' בארנוה בתפלת ר"ה, במ"ש ותקוה טובה לדורשיך וע"ש.

(דרושי ראש השנה, דרוש ו, דף צו ע"ב)

ובכן תן כבוד לעמך כו'. צריך להגיה ולומר ותקוה טובה לדורשיך, וכמ"ש חז"ל בס"ה בפ' וישלח, על פסוק (בראשית לב, יב) הצילני נא מיד אחי מיד עשו כו', כי צריך האדם לפרש ולבאר בלשון שאלתו בתכלית הביאור, עד שלא יהא בה גמגום כלל, פן ח"ו יתן מקום אל המקטרג לקטרג בלשון שאלתו, ולכן צ"ל ותקוה טובה לדורשיך, ולא ותקוה סתם.

וביאור המלות הוא, כי הנה אנו עתה בזה ובכן הג' שהוא בז"א כנ"ל שהוא בסוד הויה דמ"ה דאלפין, ולכן צריך להזכיר בו ענין תקוה טובה הזאת, והוא כי יש בו אותיות תי"ק ו"ה, פי' כי היצירה והעשיה הם תי"ק ונרתק של ב' אותיות אחרונות ו"ה של ההויה, וזהו ות"ק ו"ה.

והענין הוא כי הנה אומות העולם אין להם בחי' רוח, ומכ"ש נשמה רק בחי' נפש בלבד מעולם העשיה, ואף נפש זו היא מן הקליפ' דעשיה הנק' רע, ולכן אנו אומרים בימי החול בעמידה למינים אל תהי תקוה, פי' שאנו מתפללים שלאומות העולם וגם למינים שלא יהיה להם שום חלק ותי"ק ו"ה שהם יצירה ועשיה, ואפי' בנפש דעשיה מצד הקדושה לא יהיה להם שום אחיזה כלל.

אבל עתה ביום ר"ה אנו מתפללים שאנו דורשיו ית' שיתן לנו תי"ק ו"ה מצד הטוב, ר"ל שעל הפחות אם אין בנו מעשים לקבל הנשמה העליונה מכולם שהיא מן הבריאה, לפחות אל יחסר לנו רוח ונפש מן יצירה עשיה הנק' תקוה מצד הקדושה שבהם הנק' טוב, וזמ"ש ותקוה טובה.

### פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק יט, דף נח ע"ב – ג)

ולמלשינים. הוא כתר שבה. דע, כי כבר בארנו במקום אחר כי רחל לא היתה מעולם אלא נקודה א' קטנה, והנה קודם תיקונה היתה נקודה א', אך אחר תיקונה באים לה מחדש ט' נקודות אחרים, ואז נעשין בה י"ס. באופן כי אי אפשר לעולם לה שתתמעט ביותר מבחי' נקודה א', וזה יובן עם אשר כבר בארנו כי לכן היו הט' נקודות דמלכות באים בסוד תוספת, מפני שגלוי וידוע לפניו יתברך שהבריות עתידים לחטוא, ופגם עונות ישראל מגיע עד למעלה ח"ו, ואם פגמו ישראל במה שהוא שורש קיים, יהיה ענשם כפול. לכן היו כל הט' שבה בסוד תוספת, כי אם ח"ו יחטאו ישראל, יעופו למעלה ויסתלקו ואל ימשלו בהם החצונים, משא"כ אם היו משורשים בה היו החיצונים אחוזים בה.

אמנם נקודה השרשיות שבה היא נקודת הכתר שבה, כי להיותה עליונה אין כח בחיצונים להתאחז בה, ואין חשש בה אם תשאר שם. וגם כי לפגום שם צריך חטא גדול כדי שיגיע עד שם. וגם להיות המלכות בלתי נקודה כלל, אי אפשר, כי מאין יהיה לה יסוד לבנות עליה כל הבנין, לכן פחות מנקודה אי אפשר שתהיה.

והנה במ"א מצינו שהנקודה שנשארה הוא נקודת המלכות שבה, אין זה קושיא. והענין כי הכתר שבה כאשר מסתלקין ממנה כל הט' ספי' תחתונים, בודאי שגם הוא מתמעט אורו ואין נשאר בה רק בחינת אור מלכות לבד, ולכוונה זו אמרנו שנשארה בה נקודות המלכות. והנה בראשונה לא היה הפגם מגיע לסלק הכתר שלה, וכאשר רבו המינים משומדים בימי ר"ג, אז ע"י החטא הגדול ההוא גברה יד הרשעה עד הכתר שבה, וכביכול עד שם היה מגיע הפגם, לכן אז הוצרכו לברכה זו – ולמשומדים, לתקן גם את הכתר שלה, ולפי שהיתה ברכה זו חדשה מחדש הניחוחה אחר כל י"ס דידה.

כוונה אחרת בלמשומדים. כבר בארנו עניינה, שהוא לעשות כתר לנוקבא דז"א, כי לפי שהיא באה אחר כל שלימות הי"ס דידה כנודע, לכן נעשית עתה. אמנם יש לה כתר כנודע, כי זה נעשה בה בראשונה, ואין חסר בה רק הדעת בסוד נשים דעתן קלה. אמנם

אין אנו צריכין לתת בה דעת, כי הכתר שבה מספיק לה לבחינת הדעת שלה. וז"ס גוף וברית חשבינן חד, כי כתר שבה נעשה מגוף ת"ת דז"א, ודעת שבה נעשה מיסוד שבו כנודע שהוא הברית. והנה הכתר שאמרנו שהיא עולה לבחינת הדעת שלה, נמצא כי גוף וברית חושבן חד.

ונחזור לענין, כי הלא ברכה זו לכתר שבה, כי לדעת שלה אין צריך. אמנם מה שאני זוכר הוא, כי מתחלה לא היה הפגם מגיע רק עד ט' ספי', אך בנקודה היוד שהוא סוד השורש בתחלת אצילותה, אין כח בפגם לסלקו, כי אין הפגם רק במה שהוא ע"י תוספת בכח תפילתינו, לכן גם ע"י חטאינו מסתלקין אורם, אבל השורש שלא בא על ידינו, אין אנו יכולין לפגום שם. אמנם אחר שרכו המינים בימי ר"ג ועונש המינות חמורה מאוד, ומגיע עד הכתר שבה ג"כ עם היותו שורש גמור, נמצא כי ע"י ברכה זו אנו ממשיכין גם הכתר שבה. נלע"ד שכך שמעתי, אך מה שראיתי כתוב הוא כך כאשר כבר בארנו.

אל תהי תקוה. תמצא בר"ה, בובכך תן כבוד ותקוה טובה וכו'.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ג – ד)

ולמלשינים. דע כי כאשר יתחברו הב' מדות שהם צדק ומשפט, אז יאבדו כל כוחות הטומאה, ולא יהיה להם חלק במרכבה שבפנים, שהם מפסיקים עתה בינינו ובין אלהינו, שפחה כי תירש גבירתה (משלי ל, כג) ועבד כי ימלוך (שם ל, כב), ובאותו זמן לא תהיה תקומה לרוח הטומאה, כמ"ש (זכרי"ג, ב) ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, הם השרים שנכנסו ומפסיקין השפע מן הארץ הקדושה, כי עתה הם מקבלין השפע ומפסיקין בין אות ה' לאות וא"ו. אבל כשיתחברו עם משפט וצדק שהם ו"ה, אז לא יעבור ביניהם זה הזר, ואז לא יהא ביניהם תיק ו"ה. והסוד כי בעונותינו רוח הטומאה כמו תיק ומלבוש לב' אותיות ו"ה, והם מקבלין השפע עתה. אבל באותו זמן שיתחברו יחד, לא יהיה להם חלק באותן ב' אותיות וכו'. אל תהי ת"ק ו"ה, פי' לא יהא להם תי"ק ו"ה, ומיד היונקים מהם למטה כרגע יאבדו, לכשיאבדו אלו למעלה אז גם הם למטה יאבדו, כמ"ש (ישעי' כד, כא) יפקוד ה' על צבא [ה]מרום וכו', ואח"כ (שם) על מלכי אדמה וכו'. [...]

ברכת ולמלשינים. באומרך אל תהי תקוה, תכוין שהוא סוד תי"ק ו"ה, כי יצירה ועשיה הם תיק ונרתק אל אותיות ו"ה דהוי"ה, וזהו ותקוה טובה, שהאומות אין להם אחיזה רק בעשיה והיא נפש לבד, ואפילו זו מצד הקליפה ודעת שבה ובחינת רוח אין להם כלל. ואנו מתפללין שלא יהא להם שום חלק, אפילו בנפש דעשיה ולא יתפשטו כלל בקדושה, וזה סוד אל תהי תקו"ה.

(שער תפילות ראש השנה, פרק ז, דף קלח ע"ב-ג)

ותקוה טובה, לפי שבכך הג' הוא בז"א כנ"ל שהוא שם מ"ה, לכן אנו אומרים בו ותקוה טובה שהוא סוד ת"ק ו"ה, פי' יצירה ועשיה, תי"ק ונרתיק אל ו"ה של הוי"ה, וזהו

ותקוה. ופי' לפי שאומות העולם אין להם רק בעשיה לבד והוא נפש לבד, ואפילו זהו מצד הקליפה והרע שבה, אבל בחי' הרוח אין להם כלל, לכן אנו מתפללין שלא יהא להם שום חלק אפילו בנפש דעשיה ולא יתפסו בקדושה שבה, וזה סוד שאנו אומרים ולמלשינים אל תהי תקוה ע"ד הנ"ל.

אמנם עתה אנו מתפללין שיהא לנו תקוה טובה, שהוא לפחות נפש רוח מצד הקדושה, ונפש ורוח הם סוד ו"ה, וזהו ותקוה טובה, ולזה צ"ל ותקוה טובה, כי לעולם צריך לפרש לשון השאלה והתפלה, כנזכר בפסוק (בראשית לב, יב) הצילני נא מיד אחי, ועיין בזהר שם.

### שער מאמרי רשב"י

(פר' פקודי [נצ"ל ויקרא], דף לד ע"ד – לה ע"א)

שם בד"ג ע"ב בר"מ וז"ל, פתח ואמר באתי לגני אחותי כלה כו' (שה"ש ה, א). נודע כי כלה וג"ן שמות הנוקבא הם, ואיך יאמר באתי לגני אחו' כלה (שם) אם היא בחינה אחת, אבל זה יובן במה שבי' בענין תפלת שמנה עשרה, כי השלשה ראשונות והשלשה האחרונות הם בחינת ז"א בזמן היניקה, אשר אין לו אז רק שית סטרין בלבד, והמלכות היא עמו בסוד פסיעה לבר בסוד נקודה בסוף רגל אות וא"ו, ואלו השית סטרין דיליה הם חג"ת נה"י, ואח"ך בזמן הגידול עלו אלו השית סטרין ונעשו בו בבחינת חב"ד חג"ת. ואמנם הנה"י נעשו נו בסוד תוספת כנודע, ואלו שית סטרין שנתעלו כנז' הם סוד אריתי מורי עם בשמי כו' (שה"ש ה, א).

ונמצא כי מה שצריך עתה להוסיף בהם, עד שכל אחד משניהם יהיה בו פרצוף שלם מן עשר ספירות, הם שלשה אחרונות דז"א שהם נה"י, ותשע הספירות אל נוקביה לפי שעדין אינה רק בסוד פסיעה לבר כנז', והרי הם י"ב בחינות, והם סוד י"ב בחינות אמצעיות שבתפלת שמנה עשרה, שכולם הם באים בסוד תוספת, ועל ידי אלו השנים עשר ברכות נשלם ז"א לי"ס, שהם חב"ד חג"ת נה"י"מ, ועדין חסר ממנו בחינת הכתר שבו, ונשלמה נוקביה לי"ס שהם כח"ב חג"ת נה"י"מ, כי דעת אין בה כי נשים דעתן קלה (שבת, דף לג ע"ב), ולכן הוסיפו ברכת למשומדים כנגד הכתר בז"א כנז' אצלנו בביאור התפילות, וזמ"ש תוספת ברכת המינים מאן אכיל לה ההוא דאתמר ביה באתי לגני כו' (שה"ש ה, א), שהוא ז"א האומר זה הפסוק והוא אוכל לה בסוד הכתר הנעשה בו.

ודע כי אלו הי"ב ברכות אמצעיות הם סוד שנים עשר בני יעקב שנתוספו בז"א בסוד תוספת. וצריך לדעת מה שנתבאר אצלינו, כי הכתר דז"א נעשה לו מצד הת"ת דאימא עלאה, והנה זה הת"ת של אימא הנעשה כתר בראשו של ז"א לבחינת ז"א יחשב כי בחלקו ניתן, והוא האומר זה בהפסוק באתי לגני אחותי כלה כו' (שה"ש ה, א). וכבר ידעת ג"כ כי מתפארת דאימא נעשה כתר דז"א, ומנצח הוד יסוד של אימא נעשו חב"ד דז"א, ומן מלכות דאימא נעשית בחי' לאה, העומדת בסוד קשר תפלה של ראש באחורי רישא דז"א מכוונת כנגד הדעת דז"א, אשר בתחילה היה ת"ת דז"א ועתה נתעלה ונעשה דעת כנ"ל. וכבר ידעת כי שם ס"ג דיו"ד ה"י וא"ו ה"י, הוא בבינה וזו לאה הנעשית ממלכות

של הבינה נקראת גנ"י כמנין שם ס"ג. ונמצא כי הכתר דז"א, שהוא מבחינת ת"ת דאימא, הוא האומר באתי לגני, שהיא לאה הנז' הנעשה ממלכות הבינה, ומאמר זה נאמר אל אחותו הכלה, והיא רחל נוקביה האמיתית דז"א והיא נקראת כלה כנודע, כי היא בחינת הויה במילוי היה"ן שהיא בגמטריא ב"ן, ועל ידי שלשה המוחין הניתנין בה נעשין נ"ה שהם בגמטריא כלה.

ודע כי י"ג ברכות אלו הם סוד וא"ו במילואה שהיא בגמטריא י"ג, והאלף שבנתים היא בחינת כתר דז"א הנעשה לו מת"ת דאימא, והוא החיו' של כל ז"א, ולכן זו האלף ניתנה באמצע שני הוויין, יען כי היא מתלבשת בהם ומחיה אותם, ואז נעשה אדם כמבואר אצלנו בסוד שופך דם האדם באדם (בראשית ט, ו), והבן זה מאד. ותכוון מה שביארנו באותו הפסוק, כי אלף זו של אדם היא שם אהי"ה בריבוע אחרים, כזה – א' אה' אהי"ה אהי"ה, שהוא בגמטריא ד"ם גם כן, ובהתחבר אלף זו עם ד"ם נעשה אד"ם וע"ש.

### סידורים

חלק ב, דף צה ע"א-ב.	סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"
חלק א, עמ' 686 [הקדמה], עמ' 688.	סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"
חלק א, עמ' 414 – 415 [כולל הקדמה].	סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"

### מפרשים

עמ' קד [על סידור הרש"ש].	אמת מאר"ץ
חלק א, עמ' צט [אותיות ח-ט; ועוד ד"ה ברכת למינים].	באתי לגני
עמ' קיח.	הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".
עמ' ח – ט.	וערך הכהן
עניין כוונות העמידה, דרוש ו, אות כו [באריכות].	טוב שם
עמ' מ.	יפה שעה
אות נב, עמ' נד.	סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' מ.
דף מה ע"ג-ד.	עלי נהר
חלק ה, עמ' רסא – רסג.	פתח עינים
דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"א.	פתח עינים החדש
חלק א סימנים קיט – קכא, דף כז ע"א,	שמן ששון
חלק ב סימנים קמו – קמז, דף לה ע"ג-ד.	שערי רחמים

## ביאור סדר הכוונות

### רמזים

הרמז הבא מבואר בספר שער הכוונות (דרושי ראש השנה, דרוש ו) וספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ; שער תפילות ראש השנה, פרק ז).

**למינים ולמלשינים אל תהי תקוה**, התיבה תקוה יש בה האותיות ת"ק ו"ה, ואנו מתפללים שלאומות העולם וגם למינים לא יהיה שום חלק ותי"ק ו"ה, פי' **שלא תהיה אחיזה לקלי'**, כי לאומות העולם אין להם בחי' רוח מעולם היצירה, רק בחי' נפש בלבד מעולם העשיה, ואף נפש זו היא מן הקלי' דעשיה הנק' רע, לכן מתפללים שלא תהיה להם אחיזה

**אפילו ביצירה ועשיה**, ומתפללים שאפילו בנפש דעשיה מצד הקדושה לא תהיה להם שום אחיזה כלל, שלא יתפשטו בקדושה ולא יתפסו בה כלל, ומפרטים על ב' עולמות יצירה ועשיה

**שהיא תיק ונרתק ל-ו"ה**, פי' כי היצירה והעשיה הם תיק ונרתק של ב' אותיות אחרונות ו"ה של שם הוי"ה, שעליהן רומזות ב' אותיות ו"ה שבסוף תיבת תקוה, והעניין הוא כי בעונותינו הרבים מפסיקה רוח הטומאה בינינו ובין אלהינו, והחיצונים נעשו כמו תיק ומלבוש לב' אותיות ו"ה, נכנסו בין אות ה' לאות ו' ומפסיקים ביניהן, ועי"ז מפסיקים השפע מן הארץ הקדושה ועתה מקבלים הם את השפע, בסוד (משלי ל, כג) שפחה כי תירש גבירתה, ועוד כמ"ש (שם ל, כב) ועבד כי ימלוך, ובזמן שיתחברו ב' אותיות ו"ה יחד, לא יהיה להם חלק באותן ב' אותיות הנ"ל, ואז לא יהיה להם שום חלק ותי"ק ו"ה, וזהו שאנו מתפללים למינים ולמלשינים אל תהיה תקוה.

הרמז הבא אינו מובא בספר שער הכוונות ובספר פרי עץ חיים.

**וכל אויבך – ס"מ, וכל שונאיך – לילית**, כמ"ש בספר בן איש חי (שנה א, פר' וישלח, אות כ), ובספר כף החיים (סימן קיח, אות ד). ובספר הליקוטים (פר' תצא, פרק כא) כתוב על פסוק (דברים כא, י) עוד כי תצא למלחמה על אויבך, אויבך – הם סמא"ל ובת זוגו לילית.

### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

למינים כו'. היא בכתר שבה כמו שיתבאר עניינו, ולכן ההוי"ה של החתימה היא מנוקדת בקמץ (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

### המשכת הכתר דז"א

לאחר שהתפשטו המוחיץ דאח' ופנים דפנים בט' ספי' תחתונות דז"א בברכות הקודמות, באים כעת לתקן לז"א הכתר של בחי' הנ"ל, וכידוע זה נעשה ע"י המשכת ת"ת דישסו"ת המשמש בבחי' כתר לז"א.



יכוין

**להמשיך כ"ש דתפארת** (בסידור היר"א כותב רק: ת"ת), כי שיעור כתר דו"א הוא כנגד ב' שלישי תפארת דישסו"ת (עץ חיים, שער כא, פרק ג; שער כג, פרק ג; שער כה, פרקים ג-ה), **דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דו"א בג' ברכות הראשונות, אח' דתבונה ופנים דיש"ס, שניהן של בחי' פנים – לזו"ן העומדים פנים בפנים, ואח"כ התפשטו בגופו בברכות הקודמות, **דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י** (סידור רחובות הנהר), כתובת הכללית, **דישסו"ת**, כי ב' בחי' מוחין הנמשכים הינם מוחין דישסו"ת כנ"ל,

**שהוא ריבוע אהי"ה פשוט**, מ"ש פשוט פי' לא מלא, ומ"ש ריבוע פי' אחוריים, כזה – א אה אהי אהיה, וכך מבואר בספר שער מאמרי רשב"י (פר' פקודי וצ"ל ויקרא), דף לד ע"ד – לה ע"א),

**עם מוחין דכתר המלוכשים בהם**, ד' זוגות של שמות הוי"ה אהי"ה מלאים כפי שנבאר ב"ה בתיאור ציור הכוונה, ובתוכם עוד בחי' הנרח"י נשמת המוחין – זוג של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד בקמץ שהוא כנגד כתר, **[שהוא אל"ף דוא"ו דמ"ה]**, כאן מוזכר פרט זה בסידור רחובות הנהר, ובסידור המודפס הוא מוזכר רק בהמשך,

**לי"ס דכתר**, ומפרט מה היא הבחי' הפרטית והכללית של אותו כתר,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דו"א בג' ברכות הראשונות, **דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה** (סידור רחובות הנהר), כתובת הכללית, **דו"א**, ומפרט על בחי' כתר דו"א,

**שהוא אל"ף דוא"ו דמ"ה**, אות אל"ף של מילוי אות וא"ו של שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה, ובספר שער מאמרי רשב"י (שם) מבאר מהרח"ו כי אותה אות אל"ף היא בחינת כתר דו"א הנעשה לו מת"ת דאימא כנ"ל, והיא החיות של ז"א, ולכן זו האל"ף ניתנה באמצע שני הווי"ן, יען כי היא מתלבשת בהם ומחיה אותם, והפי' למעשה, כמ"ש בסידור היר"א, הוא להמשיך הריבוע של שם אהי"ה פשוט הנ"ל תוך וא"ו דמ"ה דו"א, זאת אומרת להבליע הריבוע הנ"ל בתוך אות וא"ו דמ"ה, פי' במקום אות אל"ף של אותו וא"ו דמ"ה, כזה – יו"ד ה"א וא אהי אהיה ה"א.

ומצוירים, מלמעלה למטה:

בחי' נרנח"י נשמת המוחין, שהיא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדות, כאן בניקוד קמ"ץ שהוא כנגד כתר, הוא כפול ובספר פתח עינים החדש (ה"ה, עמ' 103) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: נרנח"י דכתר כפול כמו עד הנה אבל אינו מסיבת קו האמצעי, דבכתר בעלמא לא מצינו שיעשה כפול רק מחמת שהוא קו

האמצעי, עכ"ל (בעניין מ"ש כפול כמו עד הנה", פי' שבחלק מהברכות האמצעיות מצויר נרנח"י כפול, ועיין מה שהבאנו בליקוטי ביאורים שבהקדמה לברכות האמצעיות).

שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה, כשבמקום האות אל"ף שבמילוי של אות וא"ו נמצא ריבוע של שם אהי"ה פשוט, וצריכים לכוין כי ריבוע שם אהי"ה נכנס בתוך שם מ"ה במקום האל"ף של מילוי אות וא"ו, כזה – יו"ד ה"א וא אה אהי אהי"ה ה"א.

בחי' מוחין – ד' שמות הוי"ה העולים בגי' עסמ"ב וד' שמות אהי"ה מלאים העולים בגי' קס"א קס"א קמ"ג קנ"א, שהם שרשי המוחין ולבושיהם.

ג' כלי כתר דז"א.

### המשכת ב' המקיפים ל"מ דצלם

הכוונה הבאה – המשכת ב' מקיפים ל"מ דצלם על גבי רישא דז"א, אינה מוזכרת בסידור היר"א, ובסידור המודפס הוסיפו אותה בצקרה במכונת כתיבה מבלי לסדר שמות בפרטות.

בספר פתח עינים (ברכת למלשינים, דף מה ע"ד) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: בענין המקיפין דל"מ דבחינת או"פ דפנים, צריך לכוין כאן בברכת למלשינים, והם ל"מ דישו"ת לז"א, וכן מצאתי כוונה זאת בכמה ספרים ישנים, ואין לשנות, וזה יען ראיתי בכמה סדורים שלא סדרו לכוין ל"מ כאן, וצריך לכוין, עכ"ל.

וכן כותבים בספר אמת מארץ (עמ' קד), ספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קמו, דף לה ע"ג) וספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסב), שיש לכוין כאן להמשיך ב' מקיפים ל"מ דצל"ם דישו"ת בפרטות כמו שסודר בתיבת קונה הכל, אלא שזה כאן המקיפים דאח' ופנים דפנים ושם נמשכו המקיפים דאח' ופנים דאח'.

יכוין

**להמשיך ל"מ דישו"ת**, בחי' חב"ד חג"ת דישו"ת (כמבואר בהדקמה לעמידה),

**מקיפים ע"ג רישא דז"א**, כמו שבתיבת קונה הכל המשכנו אותם ב' מפיקים דבחי' אח' ופנים דאח'.

בסידור רחובות הנהר סידרו אותה כוונה בפרטות: כנגד ב' בחי' מקיפים ל"ם דצל"ם – מ' דישו"ת ואח"כ ל' דישו"ת – מצוירים ב' פרצופים שלמים של נרנח"י – י' זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדות בניקוד כחב"ד חג"ת נה"י, כפולים כנגד ישו"ת, והקו האמצעי כפול כי הוא כלול מב' קווים ימין ושמאל – פי' כלול מחו"ג, וצריך לכוין להמשיך אותם מעל רישא דז"א.

כנ"ל מצויר כנגד כל מקיף פרצוף שלם – י' זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדות, ולא רק ג' שמות אהי"ה הוי"ה כנגד ג' ספי' דישסו"ת, וזה כיון שכל א' מספי' חג"ת וכן כל א' מספי' חב"ד מתחלקת לג' פרקין, לכן הם ביחד ט' בחי', עם עוד בחי' כתר מעליהן.

יש לכוין להמשיך המקיף ל' לפני המקיף מ', לכן לכוין מה שמצויר מתתא לעלאה.

בסידור המודפס (ח"ב, דף סח ע"א-ב) בתיבת קונה הכל מסודרים המקיפים בסדר אחר: מ' דיש"ס, ל' דיש"ס, מ' דתבונה ול' דתבונה.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' ריב) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: הביאור הוא פשוט, דהרי בכל מקום מבואר דמוחין דאבא מתלבשין בתוך מוחין דאימא, ואם כן מה שסידר המוחין דאבא מקודם הוא משום שנכוין להמשיכם לתוך מוחין דאימא, ואחר כך נמשיכם ביחד לראש ז"א, ונמצא דמוחין דאימא נכנסו באמת ראשונים לז"א, מדאין כלום מפסיק ביניהם לכלי הז"א. ומה שכתב בהקדמה לל"ם דאבא, מקיפים ע"ג רישא דז"א, תהיה הכוונה גם כן כך, שמקודם ממשיכים דאבא לאימא ואח"כ שניהם לראש ז"א. ועיין פת"ע ל"ב ע"ג ד"ה ובענין וש"ש ח"ג דף מ' ע"א, ואם כן הכוונה כאן היא להמשיך ל"ם דאבא תוך ל"ם דאימא ואח"כ על ראש ז"א, ומ"ש כאן בל"ם דאבא לראש ז"א הוא על שם סופו. ובבאתי לגני פ"ח סוע"א כתב אחרת, דנראה פשוט שההמשכה היא מלמטה למעלה, תחילה ל' דתבונה ואחריו המ' ואחריו הל' דיש"ס ואחריו המ', עכ"ל.

### המשכת הכתר דנוק'

לאחר שנעשה כתר לז"א, באים להמשיך ממנו בחי' כתר לנוק' הנעשה מת"ת דז"א.

יכוין

**להמשיך הארה ממוחין דכתר הנו'**, פי' הארת ממוחין דכתר דאח' ופנים דפנים דחכמה דכתר דבינה [בחזרה: דחכמה] דנה"י דבינה דז"א שעשינו לעיל,

**לדת"י דתפארת דז"א**, פי' לקו האמצעי דת"ת דז"א, ובסידור היר"א כותב "לת"ת שבו ולהמשיך ת"ת דז"א עם הוי"ה ואהי"ה דניקוד קמין",

**ומשם לי"ס דכתר** [סידור היר"א: **ולהמשיך ת"ת דז"א ... לי"ס דכתר**], ומפרט בחי' פרטית וכללית של אותו כתר,

**דאח' ופנים דפנים [דחכמה דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה** (סידור רחובות הנהר)], פי' לבחי' כלי דנוק' השייכת לבחי' הנ"ל,

**דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), כמו שמפרטים ומוסיפים בסידור רחובות הנהר:

**דאח' ופנים דפנים [דחכמה דכתר דבינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דבינה** (סידור

רחובות הנהר)], פי' לבחי' כלי דנוק' השייכת לבחי' הנ"ל,

**דנוק'.**

ומצוירים, מלמעלה למטה:

בחי' נרנח"י נשמת המוחין, שהיא זוגות של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדות כאן בניקוד קמץ שהוא כנגד כתר, ושוב הוא כפול (ובעניין זה עיין מה שהבאנו לעיל בהמשכת הכתר דז"א),

בסידור המודפס מצוירים ב' כלים אמצעי וחיצון דת"ת דז"א, הרומזים לב' שלישים התחתונים דת"ת דז"א שמהם נעשה הכתר דנוק',

ג' כלי כתר דנוק'.

## ליקוטי ביאורים

בעניין בחינתם של הכתרים דזו"ן

כתרים פרטיים דאח' ופנים דפנים

בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קיט, דף כז ע"א) כותב ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: מצאתי כתוב במאמרי רשב"י, זה שתקנו כתר דנוק' בקונה הכל בחינת אח', ובלמלשינים בחינת פנים, ה' יע"א, עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסב) מבאר ר' שריה דבליצקי בעניין בחי' של כתר הנעשה בברכה דידן, וז"ל בקצרה: ואל תטעה לחשוב שכתר זה הוא הכתר שבו ד' שרשי המוחין חו"ב חו"ג, דאינו כן אלא הוא דכתר הפרטי די"ס שבחכמה של שרשי המוחין של כתר וכו' דז"א, ופשוט, וכו'.

ופשוט דכתר זה הוא דאו"פ דפנים, דהרי כתר דאח' ופנים דאח' נמשך בברכת אבות לעיל בתיבת קונה הכל בדף ס"ז ע"ב בסידור, עכ"ל.

בעניין שיעור ת"ת דישסו"ת שממנו נעשה הכתר דז"א

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסא – רסב) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: אנו ממשיכים לו כעת הכתר דאו"פ דפנים דחכמה וכו'. והכתר הזה הלא הוא מב"ש הת"ת דישסו"ת, אף דכתר ז"א הוא רק שלישי תחתון דת"ת זהו כשזה רק מאימא, אבל אם זה גם מאבא, הלא אז יש לו שני שלישים מהת"ת, וכעץ חיים שער כ"א פרק ג' ושער כ"ה פ"ה.

ואם כן זהו מ"ש כאן להמשיך ב"ש ת"ת וכו', דהיינו מישסו"ת לי"ס דכתר דז"א, אלא דמ"ש דפנים דחכמה דכתר דבינה דישסו"ת, צ"ל ב"ש ת"ת דאו"פ דפנים דחכמה דכתר דבינה דישסו"ת. וע"ע שערי רחמים ח"ב סי' קמ"ו, עכ"ל.

## בעניין השמות שמהם נעשה הכתר דז"א

בברכה זו מכוונים לעשות כתר דז"א ע"י שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה, ולהבליע במקום אות א' של מילוי האות ו' של שם הוי"ה דמ"ה זה האחוריים של שם אהי"ה פשוט, כזה – יו"ד ה"א וא אה אהי אהיהו ה"א.

מקור פרט זה הוא מספר שער מאמרי רשב"י (פר' פקודי [וצ"ל ויקרא], דף לה ע"א), ושם מבאר מהרח"ו, וז"ל: ודע כי י"ג ברכות אלו הם סוד וא"ו במילואה שהיא בגמטריא י"ג, והאלף שבנתים היא בחינת כתר דז"א הנעשה לו מת"ת דאימא, והוא החי' של כל ז"א, ולכן זו האלף ניתנה באמצע שני הווין, יען כי היא מתלבשת בהם ומחיה אותם, ואז נעשה אדם כמבואר אצלנו בסוד שופך דם האדם באדם (בראשית ט, ה), והבן זה מאד. ותכוון מה שביארנו באותו הפסוק, כי אלף זו של אדם היא שם אהי"ה בריבוע אחורים, כזה א' אה' אהי"ה, שהוא בגמטריא ד"ם גם כן, ובהתחבר אלף זו עם ד"ם נעשה אד"ם וע"ש, עכ"ל.

ובספר אמת מאר"ץ (עמ' קד) כתוב, וז"ל: יו"ד ה"א וא אה אהי אהיהו ה"א – ורמז זה לשם הכתר דז"א שהוא מהת"ת דישסו"ת שהיא אימא. ולא ראיתי לזה שום רמז בשום מקום מדברי הרב לא בספר הכוונות ולא בעץ חיים, רק נרמז קצת מזה בעץ חיים שער לאה ורחל בפסוק שופך דם האדם באדם, וגם קצת מזה בספר הכוונות בדרושי העומר. וכל זה אינו מרוה צמאונינו, כי שם לא נזכר רק על כללות אימא אשר חיצוניות שלה שהוא אחוריים שלה שהוא ריבוע אהי"ה שנמשך ומתפשט תוך המ"ה דז"א שהוא הדם, ולא על בחינת הת"ת דישסו"ת וכתר דז"א.

ואם כן צריך להבין להשכיל מנא ליה הא מלתא להרב שר שלום, ובוודאי דכל דבריו ברוח הקודש נאמרו ובכל מקום מכוי"ן אל האמת, וכמו שכתב בספרו כי עד בשחק נאמן כי כל דבריו הם מהאר"י ותלמידו ואין עוד, ואם כן מנא ליה הא מלתא.

ואחר החיפוש הרב ראיתי להרב מוהרח"ו גופיה שכתב זה הענין בשער מאמרי רשב"י בפרשת ויקרא (דף ג' ע"ב), ברעיא מהימנא פתח ואמר באתי לגני אחותי כלה, עיין שם כי שם ביאר זה להדיא יעוש"ב, עכ"ל.

בספר וערך הכהן (עמ' קיה) כותב ר' יעקב הכהן-חסיד, וז"ל: מ"ש בברכת למלשינים שהוא בכתר דז"א רבוע שם אהי"ה, עיין בשער מאמרי רשב"י פ' ויקרא בדף ג' מהזוהר עיי"ש, שכתב שי"ג ברכות אמצעיות הם סוד וא"ו במילואה שהיא בגמטריא י"ג והאלף היא בחי' כתר דז"א ונעשה מת"ת דאימא, והוא החיות דז"א שהוא רבוע אהי"ה בסוד שופך דם האדם באדם עיי"ש באורך, עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסב) מבאר ר' שריה דבליצקי בעניין עשית הכתר דז"א, וז"ל: ומ"ש שהוא ריבוע אהי"ה וכו'. בשער מאמרי רשב"י דף ל"ה ע"א מבואר שהאלף שבתוך מילוי ואו דמ"ה הוא הכתר דז"א ונעשה לו מאהיה בריבוע שזה דם

בגין, ולפי זה יבואר מ"ש כאן בהקדמה (ועיין שעה"כ דף ע"ט ע"ד) וע"ע פת"ע דף מ"ה ע"ג, ובאתי לגני דף צ"ט ע"ב, עכ"ל.

**בעניין המשכת ב' מקיפי ל"מ ע"ג רישא דז"א**

כתבו המפרשים שיש לכוין כאן בברכה דידן להמשיך ב' מקיפים ל"מ דצל"ם דישסו"ת בפרטות כמו שסודר בתיבת קונה הכל, אלא שזה כאן בחי' אח' ופנים דפנים ושם נמשכו מקיפים דאח' ופנים דאח'.

בספר פתח עינים (ברכת למלשינים, דף מה ע"ד) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: בענין המקיפין דל"מ דבחינת או"פ דפנים, צריך לכוין כאן בברכת למלשינים, והם ל"מ דישסו"ת לז"א, וכן מצאתי כוונה זאת בכמה ספרים ישנים, ואין לשנות, וזה יען ראיתי בכמה סדורים שלא סדרו לכוין ל"מ כאן, וצריך לכוין, עכ"ל, ותוכן דבריו מביא ר' רחמים דוד שרים בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קמו, דף לה ע"ג).

בספר אמת מארץ (עמ' קד) כותב – "צריך לכוין להמשיך ל"מ מקיפים שלהם כמו בקונה הכל שהמשכנו ל"מ למוחין דאחור ופנים דאחור ודו"ק".

וספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסב) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: במכונת כתיבה הוסיפו דיש להמשיך גם הל"מ דישסו"ת מקיפים ע"ג רישא דז"א, ועיין בפת"ע דף מ"ה ע"ד ד"ה ובענין, דמצא כוונה זאת בכמה ספרים ישנים ושאין לשנות, ע"כ. אך היא לא סודרה כאן בפרטות ויש לכוין אותה כפי הנדפס בדף ס"ח [קונה הכל], שם נדפס הל"מ שע"ג הכתר דאחור, עכ"ל.

ובספר טוב שם (הלכות תפלה, הלכות העמידה ב"ב אמצעיות, אות ו, עמ' ח) כותב ר' שם טוב הכהן-חסיד, וז"ל: ראיתי סדורים סדר העמידה שסדרו בברכת למלשינים נשיקין ממלכות דז"א למלכות דנוק', וכן כתבו מקיפים דישסו"ת דבחינת אחור ופנים דפנים, כמו בקונה הכל על אחור ופנים דאחור. מה שלא ראינו בסודר של הרב שר שלום ז"ל, ולא בשום ספר מהמכוונים אחרונים.

ועל ענין המקיפים דפנים כבר נרגש הרב זמרת הארץ ז"ל והוא בכ"י (דף כ"ח ע"ב), שהקשה להרב שר שלום ז"ל למה לא סדר הרב שר שלום ז"ל בשופר המקיפים דפנים כמו בקונה הכל, וצריך הדבר לאמרו יעו"ש, שנראה שבסודר העמידה של חול היה מכוין הל"מ דמקיפים דאחור ופנים דפנים, וכנראה שמכאן באו הסדורים הנזכרים לעיל לכוין בחול הל"מ אחר המשכת הכתר דאחור ופנים דפנים. ולזה מצאתי מפורש יוצא בספר עולת תמיד (דף נ"ו ע"א) [בנד"מ דף מ"ג ע"ב] ד"ה בעמידה וכו', ואחר כך נגמרים מקיפי תבונה בעמידה ובברכת כהנים מקיפי אבא, וכל זה בחול, יעויין שם כי קצרתני. ולא ידענו טעמו של הרב שר שלום ז"ל למה לא סדרו מאחר שמהרח"ו ז"ל אמרו, וצל"ע. וכבר הרגיש מוהר"ר יפה שעה ז"ל (בדף קע"ז ע"א) [בנדפס בשעה"כ דרושי עמידה דרוש ו' סוף אות כ"ו], עכ"ל.

ואלה דברי מהרח"ו בספר עולת תמיד (עניין התפילה, דף מג ע"ב) שמזכיר ר' שם טוב הכהן-חסיד בספר טוב שם, וז"ל: בעמידה באבות נכנסו כל המקיפים ג"כ דתבונה דדל"ת, ואח"כ יצאו בנסירה וניתנו לרחל והגדילה כל האחור, ואז ננסרה כיון שאינה לוקחתם על ידי זעיר, וכל זה במלת באהבה. ואז חוזרת פנים בפנים אלא שהיא אז בסוד נקודה, כי כל אורך אחור באחור אינו רק נקודה קטנה בפנים בפנים, ואז חוזרת נה"י דאימא לתוך הנוקבא וגדלה פנים בפנים לגמרי, ואח"כ מסתלקין וניתנים אל ז"א, ואז היא מתמעטת מהחזה ולמטה לבד פנים בפנים בברכת אבות. ואח"כ נגמרים ליכנס מקיפי תבונה בעמידה, ובברכת כהנים נכנסו מקיפי אבא, וכל זה בחול, עכ"ל.

ועיין מה שהבאנו בליקוטים ביאורים על תיבת קונה הכל (חלק ד) בעניין המשכת ב' מקיפים ל"מ דצלם דאח'.

### בעניין נשיקין ממלכות דז"א למלכות דנוק'

בברכות הקודמות נתקנו ט' ספי' דנוק' – חב"ד חג"ת נה"י, ע"י נשיקין שנותן לה ז"א, כמ"ש מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו).

בספר עלי נהר (אות נב, עמ' נד) כותב ר' נסים הררי-רפול, וז"ל: גם באורך כתוב בברכת למלשינים או"מ ואו"פ בנשיקין ממלכות דז"א למלכות דנוק', ומדברי הרב אין נראה כן, וגם מדברי נהר שלום בדף ח"ן [בנד"מ דף ל"ב ע"ב] לא משמע כן, ומשום הכי השמיטוה בקצר, עכ"ל.

ובספר טוב שם (הלכות תפלה, הלכות העמידה ב"ב אמצעיות, אות ו, עמ' ח) כותב ר' שם טוב הכהן-חסיד, וז"ל בקצרה: ראיתי סדורים סדר העמידה שסדרו בברכת למלשינים נשיקין ממלכות דז"א למלכות דנוק' וכו'.

אבל על בחינת הנשיקין הנ"ל נראה שלא יש לא טעם ולא ריח מדברי הרב הקדוש ז"ל, דהא בפירוש איתמר בשער הכוונות בכמה מקומות, מהם בדרוש התפלין ובדרושי הלילה, ובעץ חיים שער הנסירה, דהט' ספירות נשאר בז"א ונקודה עשירית ירדה לבריאה, וזה בין בנקודת האחור ובין בנקודת הפנים יעו"ש. נמצא שהנשיקין לא שייכי בנקודת המלכות, שנקודה העשירית לא לקחה ז"א, אלא ירדה לבריאה. אם כן מה שמופקדות בז"א נותנם לנוק' בין באחור בין בפנים, אמטו להכי לא סדרו הרב ז"ל בסדרו של העמידה. והסידורים הנ"ל שסדרו, אפשר שדימו לנסירה דאחור בתיבת באהבה, שהאמת שנמצא בסדר הרב ז"ל הוי"ה במלכות, והאמת אינו לא הוי"ה דמלכות נסר מז"א, שזה לא אפשר שאינה דבוקה עמו מתחילת אצילותה, דהיא נפרדת ממנו וירדה לבריאה. ומה שנמצא מסודר כנ"ל עם הוי"ה הלזו נשלם פרצופה, והראיה שנמצא סדורים אצלינו כמו בשבת בתיבת באהבה, ולא הביא הוי"ה דמלכות אלא מה שנסר מז"א הט"ס דוקא ולא עוד (עיין עץ חיים שער ל"ה פרק ג'), ודו"ק שכן האמת, והסידורים הנ"ל לא ידענו למי מקדושים אם ראויים לסמוך עליהם, ודי בזה, עכ"ל.

## בעניין הנשיקין ובחי' כתר

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, ברכת למלשינים, אות ב, דף מה ע"ג) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו – "ובחינת נשיקין אין שייך בכתר, ולזה לא כתב רבינו בס' הכו' ופשוט".

בספר קנין פירות (אות יב, עמ' ז-ח) כותב היר"א – ר' ידידיה רפאל אבואלעאפייא, וז"ל: וידוע כי ברכת למלשינים אינה מן המנין ואינה בכלל הנשיקין, יען שנתקנה אח"כ לתקן הכתר וכמ"ש הרב ז"ל שם, עכ"ל.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסב) מבאר ר' שריה דבליצקי בענין המשכת הכתר דנוק', וז"ל: ולא אמר כאן שהמשכה היא בבחינת נשיקין היות והכתר שאינו מבחי' גופא דז"א ממש רק מישו"ת לא שייך בו נשיקין, עכ"ל.

לעומת זה, בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קמו, דף לה ע"ג) כותב ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: מבואר בלשון הסידור שבברכת למינים הוא הארת מוחין שבכתר דז"א לכתר דנוק' והוא תשלום בחינת הנשיקין שהוא מספירה לספירה, אבל בשמע קולנו הוא המשכה מהארת המוחין דאימא שבת"ת דז"א לכתר דנוק', והוא תשלום בחינת המשכה מפרק לפרק, עכ"ל.

## בעניין מקום המשכת הכתר דנוק'

## בסדר הכוונות

בברכה זו גם מתקנים לנוק' ספי' כתר שבה. בספר עץ חיים (שער לה, פרק ו) כותב מהרח"ו "א"א לעולם שיתוקן הכתר דנוק' עד שיתוקן כל פרצופה". לעומת זה, בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) כותב הוא ז"ל על הכתר דנוק' שהוא "נעשה בה בראשונה טרם שאר הספי' שבה", ושם בהמשך (שם) כותב עוד "לא תיקנוה אלא אחר גמר הברכות הראשונות שהם לתקן את הט' שבה".

למעשה רואים כי נתקן הכתר דנוק' "באחרונה" אחר תיקון ט' ספי' שבה ע"י הנשיקין, וגם "בראשונה" טרם נתקנו שאר ספי' שבה ע"י הארות מפרקין דנה"י דז"א לט' ספי' שבה בג' ברכות הבאות, ועוד "באחרונה" בברכה שומע תפלה.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צט, אות ח) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: ולכאו' איך יבא תיקון הכתר באמצע העמידה, שעוד לא נגמר הס"ט דנוק' מנה"י דז"א, עכ"ל.

ושם בהמשך (ח"א, עמ' צט – ק) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ידוע שהכתר הנז' כאן בברכה זו הוא כתר דפני', בין בז"א בין בנוק'. כי הכתר דאחו' נתקן בקונה הכל, ע"י פת"ע. וכרוז"ל ברפ"ו דשל"ד ולהיות כי א"א לעולם שיתוקן הכתר עד שנתקן כל פר', לכן נתאחר חלק הד' מן החסדים ע"כ. וזהו כתר דאחו' שנכנס לו שלישי החס' בד' חלקים כמסודר בסי' עד למען שמו.



וכרז"ל ברפ"ו דעמי' יש עוד בחי' אחרת והוא כתר דז"א וכו', וקודם שקלקלו המינים היה בא מעצמו וכו' אבל אחר שרבו המינין ונתקלקלו וכו' נסתלק בעון הדור אז הוצרכו לתקן ברכת המינין וע"י ברכה זו בא גם הכתר דז"א ע"י תפילתנו ע"כ.

ושם בברכה זו כ' שלפי שספי' הכתר אינו בא אלא באחרונה וכו', ולכן ברכה זו באה עתה באחרונה, אבל בחי' הכתר דנוק' נעשה בה בראשונה ע"כ. וזה מדובר בפני' כמ"ש. ואח"כ ממשיך רז"ל בענין הכתר דנוק' שבא בסוד שו' בעת אצילותה וכ' שבזמן ר"ג שנתרבו המינין ופגם המינות מגיע לכתר הזה, ולכן הוצרכו לתקן ברכת המינין לתקן הכתר שבה (והתי' הזה מבואר בסי' שהוא להמשיך לו הארה ממו' דכתר דז"א) ויען שברכה זו נתקנה מחדש לא תיקונה אלא אחר גמר הברכות הא' שהם לתקן הט' שבה ע"כ.

והמובן לקו"ד מזה הוא שהכתר דז"א, וכן דנוק' דבחי' אחר' תמיד מאז ועתה, בא על ידנו, ושניהם באים באחרונה. אבל הכתר דזו"ן דפני' היה נתקן מאיליו עד זמן ר"ג, דז"א באחרונה ודנוק' בראשונה. (הגם שכתר דאחר' באחרונה, אבל בפני' כך קיבל שבא בראשונה). ובהתרבות המינות הגיע הפגם שהוא חמור מאד לכתרי זו"ן דפני', והיו צריכים לתקן אותם על ידנו. והיות וכתר דז"א אינו בא אלא באחרונה, תיקנו ברכת למינין אחר גמר תי' הט"ס שלו. והיות ותי' הכתר דנוק' הוא להמשיך לו הארה מכתר דז"א, סידרו תיקונו ג"כ בברכה זו, שבת' הכתר דז"א אז ממשיכין ממנו הארה לתקן כתר דנוק'. אע"פ שלפני זה היה בא בראשונה, עכשיו שזקוק להארה מכתר דז"א, מוכרח להשאיר תיקונו עם תיקון כתר דז"א עצמו. כנלקו"ד הבנת הענין, וא"ש את"ס, עכ"ל.

בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קך, דף כז ע"א) כותב ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: מה שאמר הכתר בא באחרונה, כלומר התחלה קודם מתחיל מכתר, אבל גמירת הכתר לא יגמר אלא באחרונה, כמו שמצינו באל עליון התחלת בנין כתר דנוק' ובא"ט נשלם הכתר וזה כולו מוחין דאח', ובמוחין דפנים בלמינים התחלת תיקון הכתר, בשמע קולנו יגמר הכתר, אם כן שני לשונות אינם חלוקים, זה מח"ר אברהם עדס, עכ"ל.

ושם (ח"ב, סימן קמו, דף לה ע"ד) כותב הוא ז"ל, וז"ל: תיקון הכתר דנוק' בברכת למינים הוא נתקן בראשונה אבל הוא אחרון, ר"ל אחרון דבחינת הנשיקין שנמשכו לנוק' מספירה לספירה ועתה סיומה, והוא ראשון לבחינת ההמשכה לנוק' מפרקין דז"א, וע"כ כתב שהכתר בא בראשונה ר"ל ראשון להמשכת הפרקין, אבל עיקר תיקון הכתר נגמר בשמע קולנו שהוא אחרית תיקון הפרקין, והוא דומה לתיקון הכתר דאח' דנוק' שכתב הרב בע"ח של"ד פ"ב שהכתר מתחיל להתקן בראשונה וגמר תיקונו בסוף בחינת למען שמו יעו"ש, דכוותא הכא בברכת למינים הכתר דנשיקין הוא נתקן קודם תיקון הפרקין ובשמע קולנו נסתיים גם תיקון הכתר דפרקין, וכ"ד הרה"ח מוהר"א ענתבי זצוק"ל הו"ד

בש"ר הנד"מ שאלה ק"ך, ועיין להרב יפה שעה לשהכ"ו שעמד בקושיה זו והאריך בזה לתרץ יעוש"ב והיע"א, מהמגיה נר"ו, עכ"ל.

יוצא כי מה שרואים שמתקנים כתר דנוק' מספר פעמים במשך העמידה, פעם בבחי' או"פ דאח', פעם בבחי' או"פ דפנים, פעם לאחר בחי' נשיקין, פעם לאחר המשכת מפרקי נה"י דז"א לספי' דנוק', בא כל פעם תיקון הכתר דילה כתשלום לבחי' מסוימת, כך שאין להקשות מדברי מהרח"ו בספר עץ חיים הנ"ל בראש הפסקה.

ועיין עוד מ"ש ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר שמן ששון (דרושי העמידה, דרוש ו, תיבת למלשינים, אותיות ה, יא, דף מח ע"ב-ג) ובספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, ברכת למלשינים, אות ג, דף מה ע"ג-ד), ומ"ש ר' ששון מזרחי בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צט – ק, ד"ה ברכת למינים).

### בעניין עשית הכתר דנוק'

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' צט, אות ט) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: למינים. הארה ממו' דכתר לת"ת דז"א, ומשם לכתר דנוק'. ובשאר ברכות הנז"ל אמר סתם, מחכמה לחכמה ומבינה לבינה וכו'. ואפ' שכאן בנה אב היות והנוק' עומדת מחזה דז"א, איך תקבל מספי' לספי' שאינם מכוונים זכ"ז. אלא שירודת הארה לכל פרק מפרקי הנה"י דז"א שכנגד אותה הספי' דנוק' ומקבלת משם, וא"ש את"ם, עכ"ל.

### בעניין תיקון הדעת דנוק'

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) מבאר מהרח"ו, וז"ל: אין חסר לה עתה אלא בחי' הדעת שבה, לפי שדעתם של נשים קלה כמבואר אצלינו, ועכ"ז אין צריכין להמשיך בה דעת על ידינו, לפי שהכתר שבה מספיק לעשות דעת שבה, כי ז"ס גוף וברית חשבינן חד הנז' בתיקונים, והוא כי הכתר שבה נעשה מת"ת דז"א הנקר' גופא דיליה ממש, והדעת שבה נעשה מיסוד דז"א הנקרא ברית. וכבר נתבאר שהכתר שלה עולה לה לבחי' דעת, א"כ נמצא כי גוף וברית חשבינן חד, ונמצא כי ברכה זו הוא לכתר דז"א, כי לכתר או לדעת שבנוק' אין צורך, עכ"ל.

בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קכא, דף כז ע"א) כותב ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: מה שכתב בלמינים דעת דנוק' נעשה מאיליו לא על ידנו, כוונתו על פנים אין אנחנו מתקנים כלי דעת דנוק', אבל באח' מתקנים באות ד"ו דאטב"ח לתקן דעת דנוק' אבל בלמינים מביאים הארה, מר' אברהם עדס, עכ"ל.

ובספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו, דף מח רע"ד) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: וצ"ע דלעיל בברכת למינים כתב דאין צורך להמשיך בה הדעת על ידינו, שהכתר שלה עולה לבחי' דעת יע"ש, א"כ לא אזכיר כאן דעת מיסוד לדת"י, הלא הכתר נמשך בברכת שמע קולינו כנז"ל, ועיין לעיל מ"ש בברכה למינים אות ו', עכ"ל.

תכט

## בטוב שבר אויבים ומכניע זדים ירושלם

ועיין מ"ש ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר שמן ששון (דרושי העמידה, דרוש ו, תיבת למלשינים, אות ו, דף מח ע"ב-ג) ור' שם טוב הכהן-חסיד בספר טוב שם (הלכות תפלה, הלכות העמידה בי"ב אמצעיות, אות ו, עמ' ט).



## משען ומבטח לצדיקים

### הקדמה

עד עתה נתקנו בכרכות האמצעיות הראשונות הי' ספי' בנוק' ע"י הנשיקין שמקבלת מז"א – והוא בחי' תיקון מספי' דז"א לספי' דנוק', ובד' ברכות האמצעיות האחרונות מאירים תנה"י דז"א ל"י"ס דנוק' – בפרטות יותר מאירים ט' פרקי דנה"י דז"א לט' ספי' תחתונות דנוק', ועוד ב' שלישי תפארת התחתונים שבו לכתר שבה.

סדר אותן הארות מנה"י דז"א לספי' דנוק' הוא מתתא לעילא – הארות מיסוד הוד ואח"כ נצח שבו, לכן עתה בברכת על הצדיקים שמתחילים להאיר נה"י שבו לספי' שבה, מאיר היסוד שבו, בסוד וצדיק יסוד עולם (משלי י, כה) כי הצדיק נק' יסוד, לקו האמצעי שבה – דעת תפארת ויסוד שבה, כי בכל ספי' דז"א לעצמה הסדר הוא מלעילא לתתא – מפרק עליון אח"כ אמצעי ואח"כ תחתון, לספי' דעת תפארת ויסוד שבה.

בהמשך, בברכת בונה ירושלים, נכוין להאיר מספי' הוד שבו לקו השמאל שבה, לכן נזכר באותה ברכה בנין ירושלים, כי ירושלים בשמאל. בברכת מצמיח קרן ישועה נכוין להאיר מספי' נצח שבו לקו הימין שבה, ובברכת שומע תפלה עוד נכוין להאיר מב' שלישי ת"ת שבו לכתר שבה.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ב)

ועתה ענין הי"ב אמצעיות הם לתקן אותה מצד ז"א עצמו, ולהאיר אליה מאור שלו עצמו אל כל ט"ס הבאות לה דרך תוס' כנ"ל, דמעיקרא אין בה רק בחי' נקודה קטנה א' בלבד, אשר מציאות ענין נקודה זו נבאר עניינה בברכת למשומדים, וע"ש היטב.

וענין הארה זו נק' נשיקין, כי אחר שנעשה חיבוק בברכת אתה קדוש, באים עתה בחי' הנשיקין, והוא כי עד עתה ז"א מתחיל להאיר בכל י"ס, כי אחר אשר כבר נעשו ונתקנו מחדש כל י"ס מן הנה"י דאימא, עדיין היא צריכה עתה לקבל הארה מן ז"א עצמו, מן הנה"י שלו אל כל הי"ס שבה, כמבואר אצלינו בהרבה מקומות, כי הי"ס דנוק' נעשין מן הנה"י דז"א.

ולכן צריך לכוין להמשיך הארה מן הנה"י דז"א אל הי"ס שבה באופן זה, כי מפרק ראשון דנצח דז"א יכוין להאיר אל ספי' החכמה שבה, ואח"כ מפרק הא' דהוד שבו אל ספי' בינה שבה, וכעד"ז עד תשלום נה"י ותשלום הי"ס שבה.

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ד)

על הצדיקים. הנה ברכה זו מכאן ואילך הוא בסדר אחר, והענין הוא כי עד עתה זכרנו הי"ס הנעשות ונתקנות בנוק', ומכאן ואילך הוא בנה"י ובשני שלישים תחתונים דת"ת דז"א עצמו, אשר מאירים עתה בי"ס שבה כנז', ונמצא סדר מתתא לעילא.

על הצדיקים ביסוד שבו, בסוד וצדיק יסוד עולם (משלי י, כה), שהצדיק נקרא יסוד, וא"כ צריך לכוין בהויות שבחתימת ברכה זו מנוקד בשורק.

ובאומרך ושים חלקינו עמהם כו', צריך לכוין בביאור מלות אלו, שלכאורה נראין כתפלת שוא וברכה לבטלה, שמאחר שהאדם הוא בעל בחירה ורצון, איך יתפלל שהשי"ת ישים חלקו עם הצדיקים, והרי ניתנה הבחירה ביד האדם כאומרם ז"ל ואלו צדיק ורשע לא קאמר (נדה, דף טו ע"ב). ואם נאמר שהכוונה היא שאף שיחטא יתפלל עתה להשי"ת שישים חלקו עמהם, הנה הקושיא כפולה ומכופלת, כי הצור תמים פעלו לתת לאיש כדרכיו, אם טוב ואם רע, אך אמנם הכוונה היא כי כאשר האדם חוטא לפעמים ועושה עבירות המכבה את המצות, אז מונע מעצמו שכר מצותיו שעשה. והנה ביני ביני כל זמן שלא שב בתשובה, אותם האורות והמלאכים והסניגורים הנעשים מאותם המצות שעשה ניתנים לצדיק הראויים לו כפי מה שגזרה חכמתו ית', בסוד יכין רשע וצדיק ילבש (עפ"י איוב כז, יז). אמנם יש איזה צדיקים גדולי המעלה שאינם רוצים ליהנות מזולתם אלא משלהם, וכשלוקחים ההארות הנו', הנה הם בידם בתורת פקדון בלבד בנאמנות, וכאשר ישובו בעליהן בתשובה יחזרו להם אותם ההארות שלקחו מהם כנז', ולכן אנו מתפללין לפניו ית' כי הנה אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא (קהלת ז, ט), וכמעט שהאדם מוכרח לחטוא, ולכן אותם ההארות של חלקינו וגורלינו שהרווחנו ע"י מעשה המצות שעשינו בעוה"ז, ואינם ניתנים לנו מחמת חטאתינו, ישימם עם הצדיקים הגדולים הרשומים הנ"ל, כדי שיהיו ההארות ההם קיימת, וכאשר נשוב בתשובה יחזירו לנו ולא ישים חלקינו עם זולתם, דהיינו אותם שלא יחזירו לנו.

### פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק יט, דף נח ע"ג)

על הצדיקים עד עתה זכר הי"ס שבה, ועתה הנה"י שבו המאירים בה. על הצדיקים יסוד שבו, כי צדיק ביסוד. תשכון, תכוין בהוד שבו, לכן נזכר בו בנין ירושלים, כי ירושלים בשמאל. את צמח, בנצח. אב הרחמן, בת"ת שבו הנעשה כתר שבה.

והנה באמרך ושים חלקינו עמהם בברכת על הצדיקים, היה נראה שהוא תפילת שוא, כי אם יהיה האדם צדיק ודאי שיהיה חלקו עמהם, ואם הוא רשע, אע"פ שיתפלל כך ה"ז תפלת שוא, ואם יתפלל להש"י שיעזרהו שיהיה צדיק, גם זה א"א כי אדם הוא בעל בחירה.

אך פירוש הדברים האלו, כי הלא האדם כשעושה מצות ועבירות, פעמים שהעבירות דוחים שכר המצות שלא יגיע אל האדם. והנה בין כך ובין כך נותנים לאיזה צדיק הראוי לו, בסוד יכין רשע וצדיק ילבש (עפ"י איוב כו, יז). ואמנם יש צדיקים גדולים שאף אם יקחו אותן המצות המלאכים והמאורות, מחזירין אותם לבעליהם הראשונים ואינם רוצים אלא בשלהם, והם נאמנים ומחזירים הפקדון לבעליהם, וכשיעשו בעליהם תשובה יחזרו להם ברצון נפשם אליהם. ולכן אנו מתפללים שחלקינו וחלק מצותינו ומ"ט שאנו אובדים אותם ע"י מעשינו הרעים, ששימיהו עם אותן הצדיקים והחסידיים הגדולים, כדי שישאר קיים לנו בהיותם עמהם, וכאשר נשוב אליו ית' יהיה זה שמור לנו ויחזרו לנו הצדיקים.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ד)

על הצדיקים, הם צדיק וצדק – יסוד ומלכות. ועל החסידים, הם נ"ה הנקראים חסדי דוד הנאמנים (ישע"י נה, ג). ועל שארית עמך בית ישראל, מצד הת"ת. ועל גירי הצדק, מצד חסד לאברהם (מכה ז, ט), אב הגרים. ועלינו יהמו נא, מצד הגבורה, יהמו הרחמים ויתגברו על הדינין. ותן שכר טוב וכו', בא"י משען ומבטח לצדיקים – ר"ת ימול, כל מי שימול מישראל נקרא צדיק, שנאמר (ישע"י ס, כא) ועמך כולם צדיקים.

ויש בברכה זו מ"ב תיבין, נגד שם מ"ב שבו נברא העולם בשביל הצדיקים, וכאן יכוין ליסוד שלו.

### ספר הליקוטים

(שיר השירים, פרק ב, דף ע ע"ד)

ובג"ע יש חדרים ושוורות, והפנימי הוא המשיח, ואחריו הצדיקים, ואחריו החסידים, ואחריו כל ישראל, ובחוף מקום הגרים. והמצות שעושה האדם ומאבדם בידים, לוקחים אותם אלו שומרי החומות שהם מוכנים שם להלביש מי שיצא מגיהנם ליכנס בג"ע, ונותנים להם אלו המצות של זה האיש שאינו ראוי להם.

וזהו שאנו מתפללים בכל יום על הצדיקים ועל החסידים, שהם מדריגות, ואח"כ על כל עמך בית ישראל, ואח"כ על גרי הצדק, שהם במדריגה חיצונה קרוב לחומות, שיהמו רחמך עלינו – ואל יפשיטנו מהמצות שעשינו, ותן חלקינו עמהם – אותם המצות, ולא תתנם אל האחרים. ובזה לא נבוש ולא נכלם – שלא נלך נפשטים וערומים.

ובזה יובן (שה"ש ה, א) באתי לגני אחותי כלה אכלתי יערי עם דבשי, ר"ל הדבש והיער. ושתה יין עם החלב, וא"כ מה ישאר לתת לרעים, מאחר שאכל הכל. אלא ידוע שכל הפרי והתורה והמצות שהאדם עושה הם הולכים למעלה, וזו היא האכילה של העליונים כנודע בענין הקרבנות, ואחר שלמעלה מקבלים המעשים, אח"כ חוזרים ושולחים השפע למטה, וז"ס אכלו ריעים שתו ושכרו דודים, מיינה של תורה.

### נהר שלום

(דף ל ע"ד, שאלות חכמי תונס, אות לא)

ועוד שם אמר כי ג"ת נה"י דז"א הם הראשונים מו"ק שהיו בו תחילה, והחדשים הנה באו בג' ברכות ראשונות מ"ב אמצעיות כנ"ל, וא"כ מהו זה שאמר כי על הצדיקים ותשכון את צמח ואב הרחמן הם ביסוד הוד נצח ות"ת שלו, ולמה היו שופר מהופך מסדר האמור בשאר הברכות מלמעלה ואלו להיפך.

(דף לב ע"א-ב)

ובענין ברכות האמצעיות, הנה תחילת דרוש הששי הוא בפנימיות דחיצוניות, ושארית הדרוש הוא בפנימיות דפנימיות, והוא כי צריך לכוין להמשיך מוחין מ"ס דז"א לי"ס דנוקבא, וגם להמשיך לה הארה מט' פרקי הנה"י דז"א לט"ס ספירותיה כנו' שם וכנזכר בדרוש הנסירה דר"ה, והוא מברכת אתה חונן עד ברכת השיבה, הם מספירה לספירה, וברכת על הצדיקים ותשכון ואת צמח מט' פרקין כו'.

וכולם הם י"ב נשיקין מאתה חונן עד שמע קולנו, והוא השמועה שנית, וסדרם הוא כשמועה ראשונה שהם ב' נשיקין, א' מז' תחתונות וא' מג"ר, דכל ספי' מט"ס דז"א לז"ת וג"ר דכל ספירות מט"ס דנוק'.

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף צה ע"ב – צו ע"א.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 689 – 690 [כולל הקדמה].
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 416 – 417 [כולל הקדמה].

### מפרשים

אפר יצחק	דף כד ע"א [בסוף ספר תולדות אהרן ומשה].
בגדי קדש אשר לאהרן	עמ' נד – נח [בענין שאלת חכמי תונס].
הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".	
טוב שם	ברכות אמצעיות, אות ד, עמ' נ.
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' מ – מא.	



פתח עינים	דף מה ע"ד.
פתח עינים החדש	חלק ה, עמ' רסב – רסג.
קנין הפירות	אות יב, עמ' ז – ח, אות כו, עמ' מד.
שמן ששון	דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ע"ג.
תורת חכם	דף דף מד ע"א, מט ע"א, קמה ע"א.

## ביאור סדר הכוונות

### תפלה

מתפללים תפלה קצרה, והעניין מבאר מהרח"ו באריכות בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), וכן מבואר בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט), ועיין גם מ"ש בספר הליקוטים (שיר השירים, פרק ב), ולשונם מובא לעיל בחלק המקורות, וז"ל הבקשה המובאת בסידור:

**יכוין להתפלל להשי"ת שאם גרמו עונותיו שינטל חלק עוה"ב שלו ח"ו וינתן לצדיקים, שינתן ביד צדיקים שאין חפצים ליהנות משל אחרים, שיחזרו לו כשישוב בתשובה.**

ובעניין זה, עיין מ"ש ר' רפאל אברהם שלום מזרחי דידיע שרעבי בספר דברי שלום (חלק דרוש, דף פח ע"ב-ג; בדפוס צילום, עמ' כו – כז).

### רמזים נוספים

נרשום כאן ב"ה רמזים על תיבות של נוסח הברכה המבוארים בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ), ואינם מסודרים בסידורי כוונות.

**על הצדיקים** – הם צדיק וצדק – יסוד ומלכות.

**ועל החסידים** – הם נ"ה הנקראים חסדי דוד הנאמנים (ישעי' נה, ג).

**ועל שארית עמך בית ישראל** – מצד התפארת.

**ועל גירי הצדק** – מצד חסד לאברהם (מיכה ז, כ), אב הגרים.

**ועלינו יהמו נא** – מצד הגבורה, יהמו הרחמים ויתגברו על הדינים.

**כא"י משען ומבטח לצדיקים** – ר"ת ימול, כל מי שימול מישראל נקרא צדיק, שנאמר (ישעי' ס, כא) ועמך כולם צדיקים.

ויש בברכה זו מ"ב תיבין כנגד שם מ"ב שבו נברא העולם בשביל הצדיקים, וכאן יכוין ליסוד שלו.

### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

על הצדיקים ביסוד שבו, בסוד וצדיק יסוד עולם (משלי י, כה), שהצדיק נקרא יסוד, וא"כ צריך לכוין בהיות שבת חתימת ברכה זו מנוקד בשורק (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

### נשיקין

#### מפרקי יסוד דז"א לדת"י דנוק'

אנו מבארים כאן את נוסח הכתובות שבסידור רחבות הנהר שע"י ישיבת נהר שלום, כשבסידור המודפס ובסידור היר"א מובאות אותן כתובות בקצרה (ברפט בב' ברכות הבאות). מתחילים עם כתובת המשמשת כהזמנה לכוונה, ואח"כ עוברים לכתובות מעשיות.

**להמשיך אור**, בחי' נשיקין,

**מג"ד ומז"ת**, אור מקיף מג"ר ואור פנימי מז"ת, למעשה ב' שמות אהי"ה הוי"ה כפי שיפורט בהמשך,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, ואח"כ לגופו בברכות הקודמות,

**דיסוד דז"א**, שבו ג' פרקים, ומפרט,

**עם הוי"ה ואהי"ה**, ב' שמות אלה הם כנגד בב' בחי' ז"ת וג"ר הנ"ל, מנוקדים

**בניקוד שורוק**, שהוא כנגד יסוד,

**דרך פיו דז"א**, כמבואר בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), הארת הנשיקין

מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל פיו ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה,

**וליתנו בנשיקה לפיה**, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א לנוק' בנשיקה מפיהו לפיה,

**אור פנימי ומקיף**, ב' בחי' הנ"ל,

**לי' ספי' דכל ספירה**, בפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דפרק של ספי' דז"א לג"ר דספי' דנוק',

ומאו"פ (פי' ז"ת) דפרק של ספי' דז"א לז"ת דספי' דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט),

**דת"י דנוק'**, ג' ספי' של הקו האמצעי דנוק' – דעת תפארת ויסוד, ובפרטות מפרק העליון דיסוד דז"א לדעת דנוק', מפרק האמצעי דיסוד שבו לת"ת שבה, ומפרק התחתון דיסוד שבו ליסוד שבה.

נציין כי בסידור המודפס כותבים כאן "להמשיך ... מפרק עליון דיסוד דז"א שהוא דעת דנה"י ...", ובהמשך "להמשיך ... מפרק ב' דיסוד דז"א שהוא ת"ת דנה"י ...", ואח"כ

אין מזכירים פרטות זו בשער המשכות מפרקי נה"י דז"א לספי' דנוק', והעניין הוא כי ניתן לראות את ט' פרקי דנה"י דז"א (ג' פרקי נצח, ג' פרקי י הוד וג' פרקי יסוד) כפר' הכולל ט' ספי' – פר' נה"י דז"א, באופן שג' פרקין עילאין דנה"י דז"א הם בחי' חב"ד דנה"י דז"א, וג' פרקין אמצעין דנה"י דז"א הם בחי' חג"ת שבהם, וג' פרקין תתאין דנה"י דז"א הם בחי' נה"י שבהם.

כנ"ל לאחר כתובת שהיא הזמנה לכוונה, עוברים לג' כתובות מעשיות, כשכל פרק מספי' דז"א – עליון אמצעי ותחתון – כאן דיסוד דז"א, מאיר לספי' דנוק' – כאן ג' ספי' של הקו האמצעי שבה – דעת תפארת ויסוד. מכווינים כוונה זו מלמעלה למטה, לכן מתחילים עם הפרק העליון.

**להמשיך אור פנימי ואור מקיף**, כנגדם מצוירים ב' שמות הוי"ה ואהי"ה מנוקדים בניקוד שורוק שהוא כנגד יסוד, ואותם שמות כפולים כי זה כאן הארה מהקו האמצעי הכלול מחו"ג,

**מז"ת ומג"ד**, אור פנימי מז"ת ואור מקיף מג"ד,

**דפרק עליון דיסוד דז"א**, וכנגד אותו פרק עליון דיסוד דז"א מצויר הכלי הפנימי דיסוד דז"א,

**לני' ספי' דדעת דנוק'**, בפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דפרק העליון דיסוד דז"א לג"ר דדעת דנוק', ומאו"פ (פי' ז"ת) דפרק העליון דיסוד דז"א לז"ת דדעת דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), ומצויר אותו כלי דעת דנוק'.

לאחר הארה מפרק העליון דיסוד דז"א, ממשיכים עם הארה מפרק האמצעי דיסוד שבו.

**להמשיך אור פנימי ואור מקיף**, כנגדם מצוירים ב' שמות הוי"ה ואהי"ה מנוקדים בניקוד שורוק שהוא כנגד יסוד, ואותם שמות כפולים כי זה כאן הארה מהקו האמצעי הכלול מחו"ג,

**מז"ת ומג"ד**, אור פנימי מז"ת ואור מקיף מג"ד,

**דפרק שני דיסוד דז"א**, וכנגד אותו פרק שני דיסוד דז"א מצויר הכלי האמצעי דיסוד דז"א,

**לי' ספי' דתפארת דנוק'**, בפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דפרק האמצעי דיסוד דז"א לג"ר דת"ת דנוק', ומאו"פ (פי' ז"ת) דפרק האמצעי דיסוד דז"א לז"ת דת"ת דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), ומצויר אותו כלי תפארת דנוק'.

ולאחר הארות מב' פרקין עילאין – עליון ואמצעי, דיסוד דז"א, מסיימים עם הארה מפרק התחתון דיסוד שבו.

**להמשיך אור פנימי ואור מקיף**, כנגדם מצוירים ב' שמות הוי"ה ואהי"ה מנוקדים בניקוד שורוק שהוא כנגד יסוד, ואותם שמות כפולים כי זה כאן הארה מהקו האמצעי הכלול מחו"ג,

**מז"ת ומג"ד**, אור פנימי מז"ת ואור מקיף מג"ד, **דפרק תחתון דיסוד דז"א**, וכנגד אותו פרק תחתון דיסוד דז"א מצויר הכלי החיצון דיסוד דז"א, **לי' ספי' דיסוד דנוק'**, בפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דפרק התחתון דיסוד דז"א לג"ר דיסוד דנוק', ומאו"פ (פי' ז"ת) דפרק התחתון דיסוד דז"א לז"ת דיסוד דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), ומצויר אותו כלי יסוד דנוק'.

## ליקוטי ביאורים

בעניין סדר הכוונות של ג' ברכות על הצדיקים תשכון וכו'

שופר מהופך

בספר נהר שלום מובאת שאלת חכמי תונס (שאלה לא, דף ל ע"ד), וז"ל: ועוד שם אמר כי ג"ת נה"י דז"א הם הראשונים מו"ק שהיו בו תחילה, והחדשים הנה באו בג' ברכות ראשונות מי"ב אמצעיות כנ"ל, וא"כ מהו זה שאמר כי על הצדיקים ותשכון את צמח ואב הרחמן הם ביסוד הוד נצח ות"ת שלו, ולמה היו שופר מהופך מסדר האמור בשאר הברכות מלמעלה ואלו להיפך, עכ"ל.

ובספר תורת חכם (דף קמה ע"א) מבאר ר' חיים דילה רוזה בעניין שאלת חכמי תונס הנ"ל, וז"ל: ומ"ש החכמים הנז' (אות לא), שלמה באו על הצדיקים ותשכון שופר מהופך עכ"ל, יש לומר מפני שהם מוחין דב"ן שהם בחינת אור חוזר ממטה למעלה, כמ"ש במבוא שערים ש"ב ח"ב פ"ח וז"ל, והנה אלו המלכים אשר כולם דינין תקיפין הנקרא שם ב"ן שהם הגבורות, וכל אלו הם בחינת נקודות שהם נקבות ובחינת אור חוזר מ"ן עכ"ל. וכן כתב מורי הרב ז"ל בענין זכרונות ומלכיות וז"ל, או אפשר כי עשרה קולות הראשונות דמלכיות הם בפרצוף החיצון נה"י דזו"ן דשלשה עולמות והשניים הם בחג"ת דכלם וכו', ונפקא מינה דסדרם הוא מתתא לעילא ע"כ, ר"ל שהם בחינת מוחין דב"ן שהם סוד אור חוזר מ"ן מתתא לעילא, עכ"ל.

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו, דף מח ע"ג-ד) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: על הצדיקים פע"ח פי"ט. עיין בס' דברי שלום בדרשותיו במ"ש בברכה זו. מ"ש ונמצא סדרן מתתא לעילא על הצדיקים ביסוד שבו וכו'. פי' מיסוד שבו מאיר לדת"י שבה, ובתשכון מהוד שבו לבג"ה שבה, את צמח מנצח שבו לחח"ן שבה, וזה בסוד הנשיקין כנז"ל, ועיין בסדור להרב שר שלום זלה"ה.

אך צריך להבין דלמה כאן מתתא לעי' שופר מהופך – מתחיל מדת"י ולא מקו ימין תחי' ע"ד נשיקין הראשונים. עיין לחכמי המערב בס' נהר שלום דכ"ז שאלה ל"א והחדש דכ"ה, ועיין להרב תורת חכם ד' קמ"ה ע"א דנתן טעם שהם מוחין דב"ן שהם בחי' או"ח ממטה למעלה יע"ש, ולא זכיתי להבין דבריו, עכ"ל.

ומעין זה כותב הוא ז"ל בספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, ברכת על הצדיקים, דף מה ע"ד), וז"ל: ברכת על הצדיקים. שם עתה בד' ברכות אלו, שהם על הצדיקים ותשכון ואת צמח ושמע קולינו, יכוין להמשיך הארה מפרקי תנה"י דז"א ליי"ס דנוקבא ע"כ, ש' הכונות דרוש ו' דעמידה בברכה זו פי"ט. ולהיות סדר הארתם נמשכת שופר מהופך – תחילה מיסוד ואח"כ מהוד ואח"כ מנצח, עיין בספר נהר שלום דכ"ו [דכ"ד] שאלה ל"א מחכמי המערב, ועיין להרב תו"ח דקמ"ה ע"א שכתב הטעם שהם מוחזין דב"ן שהם בחי' אור חוזר ממטה למעלה, ולא זכיתי להבין פנימיות דבריו, עכ"ל.

ובספר שמן ששון על עץ חיים (שער כה, פרק א, אות כח, ח"ב, דף ב ע"א) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ולע"ד עוד מצינו שינוי אחר בסדר המשכת האורות דנה"י דז"א לנוק', שמתחיל מיסוד לדת"י דנוק', ואח"כ מהוד דז"א לבג"ה דנוק', אח"כ מנצח לחח"ן דנוק', והוא ממטה למעלה כנז' בסדור התפלה, וכנז' בספר הכוונות דרושי העמידה פ"ו במלת על הצדיקים וכו' יע"ש.

ועיין ת"ח ד' קמ"ה ע"א ד"ה ומ"ש וז"ל, ומ"ש החכמי המערב שלמה באו על הצדיקים ותשכון – שופר מהופך, יש לומר מפני שהם מוחזין דב"ן שהם בחי' אור חוזר ממטה למעלה וכו', וכן כתב מו"ה ז"ל בענין ר"ה בזכרונות ומלכיות וז"ל, או אפשר כי עשרה קולות הראשונות דמלכיות הם בפר' החיצו' נה"י דזו"ן דג' עולמות והשני"י הם בחג"ת דכלם וכו', ונפקא מינה דסדרם הוא מתתא לעילא ע"כ, ר"ל שהם בחי' מוחזין דב"ן שהם סוד א"ח מ"ן מתתא לעילא עכ"ל [ס' תורת חכמ].

סוף סוף עדיין לע"ד צ"ע, דלמה אינם על סדר א' כל בחי' הב"ן או יתחילו כולם מקו אמצעי ואח"כ קו שמאל ואח"כ קו ימין, או יתחילו מקו ימין ואח"כ קו אמצעי ואח"כ קו שמאל כסדר הנז"ל בברכות, עכ"ל.

ועיין עוד מ"ש ר' שם טוב הכהן-חסיד בספר טוב שם (ברכות אמצעיות, אות ד, עמ' נ) ולשונו מובא בהקדמה לברכות האמצעיות, ועיין מה משהאריך לבאר ר' אהרן רפאל חיים משה פיררה בספר בגדי קדש אשר לאהרן (עמ' נד – נח) בעניין שאלת חכמי תונס הנ"ל.

### בעניין הב' שמועות בעניין הנשיקין

בחי' נרנח"י פשוט או כפול

שתי שמועות שמע מהרח"ו מרבו האריז"ל הקדוש בעניין מספר נשיקין שיש לכוין בברכות האמצעיות, כמובא בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) ולשונו מובא בחלק מקורות של ההקדמה לברכות האמצעיות.

בספר קנין פירות (אות יב, עמ' ז – ח) מבאר היר"א – ר' ידידיה רפאל אבואלעאפייא, בעניין סדר הכוונה למעשה של שמועות הנ"ל, וז"ל: דבר פשוט הוא בענין נשיקין דברכות אמצעיות, כי מצינו שמורינו הרב רש"ש ז"ל סידר לנו מברכת סלח עד השיבה שני הויר"ת ואהי"ה פנימיים ומקיפים, ושאר הנשיקין מאתה חונן עד סלח סידר דוקא הויר"ה

אחת ואהי"ה אחת, וצריך להבין השינוי הזה. אולם כד דייקנין שפיר טעמו ונימוקו עמו, כי הם שני שמועות, כמ"ש הרב בדרוש ששי דעמידה, כפי השמועה הראשונה לא יש רק ז' נשיקין, והיינו מהדעת שהוא ברכת סלח עד השיבה שהוא היסוד, והם כפי השמועה הראשונה. וכפי השמועה השניה שהם י"ב נשיקין מתחילין מאתה חונן שהוא חכמה עד שמע קולנו, דהיינו מסלח לנו שהוא הדעת עד השיבה שהוא היסוד הרי ז', ועוד שנים, אתה חונן שהוא חכמה והשיבנו בינה שהם תרין מוחין דילה כמ"ש הרב שם בדרוש ו', הרי כאן תשעה, ועל הצדיקים ותשכון ואת צמח ג', הרי י"ב.

וידוע כי ברכת למלשינים אינה מן המנין ואינה בכלל הנשיקין, יען שנתקנה אח"כ לתקן הכתר וכמ"ש הרב ז"ל שם. וכמו כן שמע קולנו הוא לתקן כתר דנוק' אשר בא באחרונה ושם נרמזו כל הנשיקין בתיבות כל פה כמ"ש הרב ז"ל שם.

ולהכי מוה"ר ז"ל סידר באתה חונן והשיבנו הוי"ה א' ואהי"ה אחת, שאלו הב' ברכות לא שייך בהם רק שמועה אחת, והיא השמועה השניה שהם י"ב נשיקין, לא כן שאר ברכות שהם סלח שהוא דעת וחסד וכו' עד השיבה שהוא היסוד, סידר ב' הויות, יען בהם שייכי גם השמועה ראשונה. וב' השמועות הללו סדרם בסדר נכון, וכמ"ש הוא ז"ל בנה"ש (ד' ח"ן ע"ב) [בנד"מ דף ל"ב ע"ב] כתב וז"ל, והם ב' שמועות וסדרן כשמועה שניה שהם י"ב (הלשון שם והוא השמועה השנית וסדרם הוא כשמועה א'). וזהו הטעם כי בברכת על הצדיקים ותשכון ואת צמח לא סידר רק הוי"ה א', והיא כפי השמועה השניה, כי הז' כבר נגמרו בברכת השיבה. ועיין בנה"ש (דף ל' ע"ב סי' ט"ל) מ"ש שם שמביא ממה שכתב הרב בע"ח (ש' י"ז פ"ד ומבו"ש ש"ב ח"ג פ"ה) עיי"ש, עכ"ל.

שם בהמשך (עמ' מד) מוסיף היר"א, וז"ל: והנה כל זה שכתבתי הוא דרך שקלא וטריא כדי להשוות סידור מורינו הרב, שסידר ברכות הנז' על פי שתי [ה]שמועות שכתב הרב ז"ל בש' הכוונות. אולם לא כן לפי פשט הדברים, כי בשלוש ברכות ראשונות, אתה חונן והשיבנו וסלח לנו, הם בחינת הנשיקין מחב"ד דז"א דוקא לחב"ד דנוק', ולכן לא צייר רק הוי"ה ואהי"ה אחד, לא כן בברכת סלח עצמו וברכת ראה נא ורפאנו וברכנו ותקע והשיבה, הם המשכת מוחין מאו"א שהם ישסו"ת, מחג"ת נה"י שבהם לחג"ת נה"י דז"א, ומחג"ת נה"י דז"א לחג"ת נה"י דנוק', והם שתי בחינות יש"ס ותבונה, ולכן צייר שתי הויות ואהי"ה בכל ברכה וברכה מו' ברכות הנז', בין בז"א בין בנוק'. והכתר דשניהם שבא באחרונה מישסו"ת לכתר דז"א והארת שניהם לכתר דנוק', ולכן גם בברכה זו של המינים צייר ב' הויות ואהי"ה, לא כן בד' ברכות על הצדיקים ותשכון ואת צמח ושמע קולנו, הם בחינת הנשיקין מתנה"י ז"א לבדו לתנה"י דנוק', ולהכי צייר וכתב הוי"ה ואהי"ה אחד בין בז"א בין בנוק'.

ובג' ברכות האחרונות שהם רצה, ומודים, ושים שלום אשר הם הארה מאימא שהיא תבונה המלוכשת בנה"י הראשונים דז"א שעלו לחג"ת, להמשיך מהם לנה"י האחרונים

שהם תפ"ת דנה"י הראשונים, והיא מפרצוף תבונה לבדה, ולכן צייר הוי"ה ואהי"ה אחד לבד, ומז"א הארה לנוק', וזה אמיתות הענין וזה פשוט וק"ל, עכ"ל.

ובספר טוב שם (הלכות העמידה, אות ז, עמ' ט - י) מאריך ר' שם טוב הכהן-חסיד לבאר, וז"ל: צריך אני להבין על מה שסידר לנו הרב שר שלום ז"ל ביי"ב ברכות אמצעיות בג' ראשונות שבהם – אתה חונן והשיבנו וסלח לנו, קו אחד בכל אחד מהם ומשם ואילך סידר לנו שני קוים בכל אחד ואחד.

וראיתי להרב היר"א ז"ל שהרגיש מזה [עיין קנין פירות, דף ז' אות י"ב] ולא נחה דעתי כאשר עם לבבי. וכנראה שלא שלטה עינו בהקדמה הגדולה המובא בסידור מהרב שר שלום ז"ל, דאי היה שלטה עינו לא היה צריך לו כל מה שדחק את עצמו ולאוקומי במה שאינו. והרי לך לשונו של הרב ז"ל בהקדמתו, כי בכריעות וזקיפות דמגן אברהם כתב חח"ן בלבד דאחור דפנים דב"ן דמ"ה דחכמה דבינה דתבונה וכו', וכן חח"ן דיש"ס דמ"ה דמ"ה וכו', ובאתה גבור מ"ה וב"ן דב"ן דישסו"ת, וכן באתה קדוש מ"ה וב"ן דמ"ה ומ"ה וב"ן דב"ן דישסו"ת. ובאתה חונן כתב להמשיך אור מזו"ת דחכמה דאחור ופנים דפנים דמ"ה וב"ן דמ"ה דז"א לאחור ופנים דפנים דנוק', ובהשיבנו בינה דאחור ופנים דמ"ה וב"ן דב"ן, וכן בדעת באתה קדוש, ע"כ יעו"ש. מדבריו הקדושים נראה שכוונתו לכוין בשני קוים בג"ר דברכות אמצעיות דישסו"ת, וכמו שכן ראיתי בספרים ישנים וגם חדשים שסידרו שני קוים, וטעמם ונימוקם עמהם כנז"ל. ובספרים שסדרו קו אחד לא ידעתי טעמם. וכן הוא בנה"י החדשים והישנים מן על הצדיקים עד ברכת שים שלום, אף שבסידור כתב קו אחד בכל אחד ואחד, צריך המכוין ליתן דעתו בשני קוים, וכמו כן כתב בהקדמתו שם כנז"ל, ועיין להרב תורת חכם (דף קמ"ה ע"א) ד"ה כתב מורי הרב ז"ל יעו"ש, וזה אינו צריך לפנים, דמכיון שכך נראים דבריו ז"ל בפשיטות יעו"ש, עכ"ל.

ושם בהמשך (שם, עמ' נד – נה) כותב הוא ז"ל, וז"ל: כשנמשכים הנה"י החדשים והישנים אחר המשכת הכתר מן על הצדיקים עד סוף ברכת רצה מז"א לנוק', כתב ע"ג דאח' ופנים דפנים, ולא סדר כי אם דוקא קו אחד. אבל עכ"פ צריך המכוין לכוין בב' קוין בכל אחד ואחד, כיון שהמשכנו כל אחד ואחד במקומו ומשם נותנו לנוק' די לו בקו אחד להקל את הכתיבה אע"פ שהם ב' קוים, וכבר כתב ע"ג הקו דאח' ופנים דפנים ומ"ש הרב תורת חכם ז"ל כחב"ד דזו"ן כבר נתקנו בג' ברכות ראשונים והא' נשיקין הם מו"ק, עם כל זה צריך לכוין בהם בב' קוים והכל אחד, עכ"ל ולעיל בהקדמה לברכות האמצעיות הבאנו יותר מדבריו.

### בעניין הג' פרקי ספי' וג' כלי ספי'

בג' ברכות על הצדיקים, בונה ירושלים ומצמיח קרן ישועה, מכוונים להאיר מפרקי נה"י דז"א לספי' דנוק', ולמעשה רואים כי מסודרים ג' כלי פנימי אמצעי חיצון כנגד ג' פרקים עליון אמצעי ותחתון.

ובספר תורת חכם (דף מד ע"א) כותב ר' חיים דילה רוזה – "וכ"כ מורי הרב ז"ל בברכת תשכון בתוך ירושלים שג' פרקים דהוד ר"ל ג' כלים דהוד".

בפירוש שפת אמת על עץ חיים (שער מב, פרק ה) כותב ר' אליהו משען, וז"ל בקצרה: ולדעתי נ"ל שזהו שכתב הרז"ל בכ"מ, שכל ספי' יש בה ג' פרקי', דהיינו הפרק התחתון הוא כלי חיצון וכו', ופרק האמצעי הוא כלי האמצעי וכו', ופרק עליון הוא כלי הפני', עכ"ל.

וכבר ראינו לעיל מספר כוונות שבהן מצוירים חלק מג' כלי ספי' דז"א עבור שלישים ממנה:

בתיבת והנורא נדחים מוחין דקט' לשליש עליון דת"ת דז"א, ועבור אותו שלישי עליון דת"ת דז"א מצויר רק שורה א' העליונה של כלי ת"ת דז"א, והיא בחי' כלי פנימי שבו.

בתיבת גומל נדחים המוחין דקט' לב' שלישים התחתונים דת"ת דז"א, ושם מצויר כנגד אותם ב' שלישים התחתונים דת"ת דז"א ב' שורות התחתונות של כלי ת"ת דז"א, והן ב' כלים אמצעי וחיצון שבו.

בברכת למינים נמשכת הארה מת"ת דז"א לדנוק' לתקן לה בחי' כתר, ושם מצוירים ב' כלים אמצעי וחיצון עבור ב' שלישים התחתונים דת"ת דז"א, וכן יהיה מצויר בהמשך בברכת שומע תפלה.

### עוד בעניין פרטי הכוונה של הנשיקין

הרש"ש הבין מדברי מהרח"ו וסידר כי סדר פרטי הכוונות של הארות מנה"י דז"א לט' ספי' דנוק' בג' ברכות על הצדיקים וכו', הוא כמו זה של הנשיקין שהיה בברכות הקודמות שבהם מאירה ספי' דז"א לספי' דנוק'.

בספר נהר שלום (דף לב ע"א-ב) מבאר הרש"ש, וז"ל בקצרה: וגם [צריך לכוין] להמשיך לה הארה מט' פרקי הנה"י דז"א לט"ס ספירותיה וכו', וברכת על הצדיקים ותשכון ואת צמח מט' פרקין כו'. וכולם הם י"ב נשיקין מאתה חונן עד שמע קולנו, והוא השמועה שנית, וסדרם הוא כשמועה ראשונה שהם ב' נשיקין, א' מז' תחתונות וא' מג"ר, דכל ספי' מט"ס דז"א לז"ת וג"ר דכל ספירות מט"ס דנוק', עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסב – רסג) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: להמשיך או"פ וכו'. מבואר בשעה"כ דף ל"ו ע"ב וע"ד דאחר נתינת הנשיקין (באו"פ דפנים) מט"ס דיליה לט"ס דילה היא מקבלת הארה נוספת מט"פ נה"י שבו לי"ס שלה, וגם כן בסדר בחי' הנשיקין ז"ת וג"ר דכל ספירה, וכסדר הספירות מתא לעילא דהיינו יסוד הוד ונצח (אבל כל ספירה לעצמה כפי הפרקין מלמעלה למטה דהיינו פרק עליון מקודם וכו') וזה נעשה בג'



תמג

**ירושלם**

על הצדיקים

**בטוב**

ברכות על הצדיקים יסוד, ולירושלים הוד, ואת צמח נצח. ולכן כעת ממשיכים לה מג' פרקין דיסוק, דעת, ת"ת ויסוד וכל זה בסדר נשיקין. והטעם שזה כפול, כי זה קו האמצעי, עכ"ל.

ובענין הנשיקין עיין עוד מ"ש בהערת שוליים בסידור תפלה להרש"ש "המודפס" (דף צו ע"א).



## בונה ירושלים

### הקדמה

סדר הכוונות של ברכת בונה ירושלים הוא ההמשך ודומה לסדר הכוונות של ברכת על הצדיקים. שם מאירים ג' פרקי יסוד דז"א לקו האמצעי דנוק' – דעת תפארת ויסוד, וכעת מאירים ג' פרקי הוד שבו לקו השמאל שבה – בינה גבורה הוד.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"א)

תשכון כו'. בהוד שבו והויית חתימת הברכה מנוקד בקבוץ, ולהיות ברכה זו בהוד – קו שמאל, לכן נזכרה בה ענין בנין ירושלם, כי ירושלם אחידת בשמאלא כנודע.

ובאומרו וכסא דוד עבדך מהרה בתוכה תכין, צריך לכוין כוונה זו אשר פי' שמעי' ואבטליון למורי ז"ל יום א' אשר הלכנו לגוש חלב להשתטח על קבריהם, ושם א"ל הם עצמם שצריך לכוין במלות אלו בג' תפלות שבכל יום ויום, לכוין להתפלל לשי"ת על משיח בן יוסף שיחיה ולא ימות ע"י ארמילוס רשיעא, כמ"ש רז"ל על פסוק (תהלים כא, ה) חיים שאל ממך נתת לו כו', ונודע מספר הזוהר בר"מ פ' תצא דרע"ו ע"ב, דמשה סביל כמה מכתשין בגין דלא יתקטיל משיח בן יוסף כו', ועליו אנו מתפללין וכסא דוד עבדך מהרה בתוכה תכין.

#### פרי עין חיים

(שער העמידה, פרק יט, דף נח ע"ג – ד)

תשכון. במלת וכסא דוד עבדך, הזהיר לנו מורי זלה"ה מאוד, ביום א' שהלכנו על ציון שמעיה ואבטליון בהתפללנו שם, והכפיל שם לנו לומר שנזכיר בכל תפלה ותפלה לכוין במלת דוד עבדך שיחיה משיח בן יוסף, ולא ימות ע"י ארמילוס הרשע, והוא נקרא כסא דוד עבדך. וזה סוד חיים שאל ממך (תהלים כא, ה), כמ"ש בר"מ שעתידי משיח בן יוסף למות. ולא הבינו דבריו, והשם יודע נסתרות וסופו מוכיח על תחלתו, שמת מורי החסיד זלה"ה בעו"ה.

מע"ח. ארז"ל והשימותי את מקדשכם, קדושתן עליהן אף כשהן שוממין, דאם לא כן הל"ל את מקדשכם השימותי. אך עתה משמע שגם בחורבן נקרא מקדש, לזה אמר

תשכון בתוך עירך, ר"ל בהיות עירך אפילו חריבה, תשכון בה כאשר דברת. והשימותי כו' כנ"ל, כי לעולם לא זזה שכינה מכותל מערבי.

הגהה. ונלע"ד נתן שרמזו האי רמז בפסוק (תהלים כא, ה), כי ס"ת חיים שא"ל ממך הוא מלך, ור"ת למפרע הוא מש"ח, ונשארים אותיות אמצעים יא"מ, שהוא בא"ת ב"ש מו"ת. ר"ל שמלך המשיח התפלל לפניך, שלא ימות על ידי ארמילוס הרשע, ושמעת לתפלתו ונתת לו אורך ימים, ר"ל נתת לו אריכות הגלות שלא יבא במהרה, כדי שיוכל לבא כמה פעמים בגלגולים כמ"ש בתיקונים ע"ה, שבכל דור ודור יבא משיח בן יוסף בגלגול, אם יש צדיקים בדור שיהיו מגינים עליו שלא ימות, ומאחר שלא נמצא מי שיגין עליו, מוכרח הוא בעצמו למות, וע"י עונש המיתה שסובל בכל דור ודור הוא מכפר עליו שלא ימות ע"י אותו רשע ארמילוס, אלא שבכל פעם הוא ימות ע"י הקב"ה בעצמו בסוד הנשיקה כנודע, ע"ש בחי' הנ"ל. ונראה שע"י זכות העוסקים בחכמת אמת, יש כח בידם להגין על משיח בן יוסף שלא ימות ע"י הרשע ארמילוס, ועיין בפירש הזוהר ותראה ע"ז רזין דרזין.

מע"ח. צ"ל וכסא דוד עבדך מהרה לתוכה תכין, ולא כנוסח רומניא, שפעם אחת נכנס חכם א' לפני מורי זלה"ה, ונסתכל במצחו ואמר לו שמימיו לא התפלל תפלה כראוי, ושאלו אותו החכם למה, ואמר לו שלא אמר דוד עבדך במהרה לתוכה תכין בברכת תשכון, ע"כ מע"ח.

וכסא דוד עבדך. הנה הש"י אומר כי יד על כס י"ה (שמות יז, טז), וארז"ל אין הכסא שלם, כי אות א' חסר מכסא, וידוע כי כסא בבריאה, ובכל עולם יש בו י"ס, והנה אות כ' הם שנים שהם חכמה ובינה ואות ס' ו"ק, וחסר חד שהוא אות א' שאינו מאיר שם עד מיתת עמלק. גם מלכות היא בהיכל ק"ק דבריאה כנודע, וזה גורם הסתלקות אור הכתר, כי אני ראשון ואני אחרון, ר"ל אני שהוא מלכות שהיא ה' אחרונה, גם הוא ראשון, שהוא אין אותיות אני, שהוא כתר. לכן בהסתלקות אור הכתר, יורד אור המלכות למטה. לכן אמר, וכסא דוד עבדך מהרה לתוכה תכין, ר"ל שהכסא שלם, ויאיר הכתר שם, באופן שהמלכות תעלה למקומה ויהיה כסא שלם. ובנה אותה בנין עולם, לא כבנינים הראשונים שנחרבו, להיות כי בנינם היה על ידי אדם.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ד)

תשכון. ר"ל כאשר יחברו אלו ב' מדות צדיק וצדק הנקראים צדיקים, אז יתחברו העולמות כולם ויבנה בית המקדש, וישכון שכינה בתוכה, ואין שופ"ר, שנאמר (תהלים קמז, ב) בונה ירושלים ה' וכו', ואז יקדים המוח לקליפה, שנאמר (שם נא, כ) הטיבה ברצונך וכו'.

ויש בברכה זו כ"ד תיבין נגד שיש בפסוק (יחזקאל לו, כה) וישבו על הארץ אשר נתתי לעבדי ליעקב, ודוד עבדי נשיא להם לעולם. ובפסוק (ישעי' נד, א) רני עקרה, יש בו י"ז

תיבין, ובפסוק (שם מא, כז) ראשון לציון הנה הנם, הם ז' תיבין, הרי כ"ד, וכן ג"כ פסוק (שם סב, א) למען ציון לא אחשה, ט"ו תיבין. ופסוק (שם סב, ג) והיתה עטרת תפארת, ט' תיבין, הרי כ"ד. וכן בישעיה כ"ד דברים (שם סא, א) יען משח ה' אותי לבשר וכו', עד כי הם זרע ברך ה'. וצריך לכוין בברכה זו להוד שלו לתקן לזיוג, כי כבר נתקן כל פרצופה ועתה כוונה זו לתקן גם פרצוף שלו ויהיו פב"פ.

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף צו ע"ב – צז ע"א.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 690 – 691 [כולל הקדמה].
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 417 – 418 [כולל הקדמה].

### מפרשים

סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' מא.

פתח עינים	דף מה ט"ד.
פתח עינים החדש	חלק ה, עמ' רסג.
שמן ששון	דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"ד.

### ביאור סדר הכוונות

#### בקשה

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), וכן מובא בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט), מביא מהרח"ו כוונה אשר גילו שמעי' ואבטליון לרבו האריז"ל הקדוש יום א' שהלכו להשתטח על קבריהם, והיא:

**וכסא דוד עבדך מהרה בתוכה תכין – יכוין להתפלל על משיח בן יוסף שלא יהרג ע"י ארמילוס הרשע.**

#### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

תשכון כו'. בהוד שבו והויית חתימת הברכה מנוקד בקבוץ (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

## נשיקין

מפרקי הוד דז"א לבג"ה דנוק'

אנו מבארים כאן את נוסח הכתובות שבסידור רחבות הנהר שע"י ישיבת נהר שלום, כשבסידור המודפס ובסידור היר"א מובואת אותן כתובות בקצרה. מתחילים עם כתובת המשמשת כהזמנה לכוונה, ואח"כ עוברים לכתובות מעשיות.

**להמשיך אור**, בחי' נשיקין,

**מג"ד ומז"ת**, אור מקיף מג"ר ואור פנימי מז"ת, למעשה ב' שמות אהי"ה הוי"ה כפי שיפורט בהמשך,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, ואח"כ לגופו בברכות הקודמות,

**דהוד דז"א**, שבו ג' פרקים, ומפרט,

**עם הוי"ה ואהי"ה**, ב' שמות אלה הם כנגד בב' בחי' ז"ת וג"ר הנ"ל, מנוקדים **בניקוד קבוצ'ן**. שהוא כנגד הוד,

**דרך פיו דז"א**, כמבואר בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו'), הארת הנשיקין מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתא לעילא אל פיו ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה,

**וליתנו בנשיקה לפיה**, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א לנוק' בנשיקה מפיהו לפיה,

**אור פנימי ומקיף**, ב' בחי' הנ"ל,

**לי' ספיי דכל ספירה**, בפרטות מאו"מ (פי' ג"ר) דפרק של ספיי דז"א לג"ר דספיי דנוק', ומאו"פ (פי' ז"ת) דפרק של ספיי דז"א לז"ת דספיי דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט),

**דבג"ה דנוק'**, ג' ספיי של הקו השמאל דנוק' – בינה גבורה והוד, ובפרטות מפרק העליון דהוד דז"א לבינה דנוק', מפרק האמצעי דהוד שבו לגבורה שבה, ומפרק התחתון דהוד שבו להוד שבה.

כנ"ל לאחר כתובת שהיא הזמנה לכוונה, עוברים לג' כתובות מעשיות, כשכל פרק מספיי דז"א – עליון אמצעי ותחתון – כאן דהוד דז"א, מאיר לספיי דנוק' – כאן ג' ספיי של הקו השמאל שבה – בינה גבורה והוד. מכווינים כוונה זו מלמעלה למטה, לכן מתחילים עם הפרק העליון.

**להמשיך אור פנימי ואור מקיף**, כנגדם מצוירים ב' שמות הוי"ה ואהי"ה, מנוקדים בניקוד קבוצ'ן שהוא כנגד הוד, ואותם שמות אינם כפולים כמו בברכה הקודמת כי אין זה כאן הקו האמצעי הכלול מחו"ג,

**מז"ת ומג"ד**, אור פנימי מז"ת ואור מקיף מג"ר,

**דפרק עליון דהוד דז"א**, וכנגד אותו פרק עליון דהוד דז"א מצויר הכלי הפנימי דהוד דז"א,

**לני ספי דכינה דנוק**, בפרטות מאו"מ (פי"ג"ר) דפרק העליון דהוד דז"א לג"ר דכינה דנוק, ומאו"פ (פי"ז"ת) דפרק העליון דהוד דז"א לז"ת דכינה דנוק (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), ומצויר אותו כלי כינה דנוק.

לאחר הארה מפרק העליון דהוד דז"א, ממשיכים עם הארה מפרק האמצעי דהוד שבו.

**להמשיך אור פנימי ואור מקיף**, כנגדם מצוירים ב' שמות הוי"ה ואהי"ה, מנוקדים בניקוד קובוץ שהוא כנגד הוד, ואותם שמות אינם כפולים כמו בברכה הקודמת כי אין זה כאן הקו האמצעי הכלול מחו"ג,

**מז"ת ומג"ד**, אור פנימי מז"ת ואור מקיף מג"ד,

**דפרק שני דהוד דז"א**, וכנגד אותו פרק שני דהוד דז"א מצויר הכלי אמצעי דהוד דז"א, **לני ספי דגבורה דנוק**, בפרטות מאו"מ (פי"ג"ר) דפרק אמצעי דהוד דז"א לג"ר דגבורה דנוק, ומאו"פ (פי"ז"ת) דפרק אמצעי דהוד דז"א לז"ת דגבורה דנוק (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), ומצויר אותו כלי גבורה דנוק.

ולאחר הארות מב' פרקי עילאין – עליון ואמצעי, דהוד דז"א, מסיימים עם הארה מפרק התחתון דהוד שבו.

**להמשיך אור פנימי ואור מקיף**, כנגדם מצוירים ב' שמות הוי"ה ואהי"ה, מנוקדים בניקוד קובוץ שהוא כנגד הוד, ואותם שמות אינם כפולים כמו בברכה הקודמת כי אין זה כאן הקו האמצעי הכלול מחו"ג,

**מז"ת ומג"ד**, אור פנימי מז"ת ואור מקיף מג"ד,

**דפרק תחתון דהוד דז"א**, וכנגד אותו פרק תחתון דהוד דז"א מצויר הכלי החיצון דהוד דז"א,

**לני ספי דהוד דנוק**, בפרטות מאו"מ (פי"ג"ר) דפרק התחתון דהוד דז"א לג"ר דהוד דנוק, ומאו"פ (פי"ז"ת) דפרק התחתון דהוד דז"א לז"ת דהוד דנוק (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), ומצויר אותו כלי הוד דנוק.

## ליקוטי ביאורים

### ירושלים אחידת בשמאלא

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו, דף מח ע"ד) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסידאו, וז"ל: תשכון. פע"ח שם. מ"ש כי ירושלים אחידת בשמאלא כנודע, פי" כי הנה רחל נקרא ירושלים כנז' בכ"מ ובע"ח ש"ן פ"א יע"ש, ונודע דרחל אחוזה בשמאלה כנז' לעיל דרוש ב' במילת מלך עוזר ומושיע ומגן, איהו כנצח והיא בהוד יע"ש, נמצא דרחל בשמאלא והיא ירושלים, עכ"ל.





## מצמיח קרן ישועה

### הקדמה

סדר הכוונות של ברכת מצמיח קרן ישועה הוא ההמשך ודומה לסדר הכוונות של ב' ברכות הקודמות – על הצדיקים ובונה ירושלים. שם מאירים פרקי יסוד והוד דז"א לקו האמצעי וקו השמאל דנוק' – דעת תפארת ויסוד, ועוד בינה גבורה והוד, וכעת מאירים ג' פרקי נצח שבו לקו הימין שבה – חכמה חסד ונצח.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"א)

את צמח. בנצח שבו והויית חתימת הברכה מנוקדת בחיריק.

ובתיבת צמח תכוין לשני יחודים – יהוה אהיה יהוה אדני, שעולים קל"ח בגי' צמח.

ובאומרך כי לישועתך קוינו כל היום, תכוין לצפות ולקוות בכל יום ויום לישועתו יתברך, כדי שלא תתבייש בעת פטירתך כשיעמידוך לדין וישאלוך צפית לישועה, כמ"ש רז"ל במס' שבת פ"ב.

#### פרי עין חיים

(שער העמידה, פרק יט, דף נח ע"ד)

את צמח. במלת צמח יכוין לשם הוי"ה אהי"ה, הוי"ה אדני, גי' צמח. באמרך לישועתך קוינו כל היום, יכוין למה ששואלין את האדם לאחר מיתתו – צפית לישועה, ולכן בברכה זו תכוין שאתה מן המקוים לישועתו של הש"י.

והנה יש לי ביאור אחר בברכת אמצעים אלו באופן אחר, ואולי שהכל א'. והוא כי אלו י"ב אמצעים הם סוד הנשיקין, הבאים אחר החיבוק של אתה קדוש, והנה הנשיקין מן הפה באים, לכן אומרים בברכה אחרונה מן האמצעים שהוא אב הרחמן, צ"ל כי אתה שומע תפלת כל פה, שפי' אלו הנשיקין מן הפה העליון, והם י"ב נשיקין, ולא יאמר כי אתה שומע תפלת עמך ישראל וכו'.

הגהה צמח. וגם אני מכוין לצפות לישועת ה', שעושה עמנו להצילנו מכמה פגעים רעים בכל יום ובכל רגע, ומצאתי תועלת גדול כמה פעמים בכל זה.

# תנב בטוב מצמיח קרן ישועה ירושלם

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ד)

את צמח. רמוז למשיח ב"ד, שיצמח בהיות זה הזיוג למעלה שיתחברו צדיק וצדק, וירום קרן משיחנו ומלך דוד למטה, ומלכות שהיא נגד מדה שלו תרום קרנה למעלה, וז"ש וקרנו תרום בישועתיך.

ויש בברכה זו כ' תיבות נגד שיש בפסוק (ישעי' נא, ג) כי נחם ה' ציון, וכן בפסוק (ירמי' לא, ו) כה אמר ה' רנו ליעקב שמחה וכו'. וכן (ישעי' מ, ט) על הר גבוה עלי לך וכו', יש ג"כ כ' תיבות, וצריך אתה לכוין בנצח שלו.

## סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף צז ע"א-ב.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 692 [כולל הקדמה].
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 419 [כולל הקדמה].

## מפרשים

סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' מא.	פתח עינים
דף מה ט"ד.	פתח עינים החדש
חלק ה, עמ' רסג.	שמן ששון
דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"ד.	

## ביאור סדר הכוונות

### רמזים

**את צמח** – גי' **יאההויהה יאהדונהי**, שילוב של ב' שמות הוי"ה אהי"ה, ועוד שילוב של ב' שמות הוי"ה אדני, לכן ב' פעמים כ"ו, כ"א ס"ה, הרי יחד קל"ח כמנין צמח (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יט).

**כל היום** – **יכוין לצפות לישועה** (שער הכוונות, שם; פרי עץ חיים, שם).

גם טוב לכוין בישועה שהשי"ת עושה עמנו בכל יום (כוונות התפלות בקצרה למהר"י צמח, עמ' מא). וגם אני מכוין לצפות לישועת ה', שעושה עמנו להצילנו מכמה פגעים רעים בכל יום ובכל רגע, ומצאתי תועלת גדול כמה פעמים בכל זה (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק יט, הגהת מהר"י צמח).

### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

את צמת. בנצח שבו והויית חתימת הברכה מנוקדת בחיריק (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

#### נשיקין

##### מפרקי נצח דז"א לחח"ן דנוק'

אנו מבארים כאן את נוסח הכתובות שבסידור רחבות הנהר שע"י ישיבת נהר שלום, כשבסידור המודפס ובסידור היר"א מובואת אותן כתובות בקצרה. מתחילים עם כתובת המשמשת כהזמנה לכוונה, ואח"כ עוברים לכתובות מעשיות.

**להמשיך אור**, בחי' נשיקין,

**מג"ר ומז"ת**, אור מקיף מג"ר ואור פנימי מז"ת, למעשה ב' שמות אהי"ה הוי"ה כפי שיפורט בהמשך,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, ואח"כ לגופו בברכות הקודמות,

**דנצח דז"א**, שבו ג' פרקים, ומפרט,

**עם הוי"ה ואהי"ה**, ב' שמות אלה הם כנגד בב' בחי' ז"ת וג"ר הנ"ל, מנוקדים

**בניקוד חיריק**, שהוא כנגד נצח,

**דרך פיו דז"א**, כמבואר בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), הארת הנשיקין מתחלקת לב' בחי': אור פנימי הנמשך מגופא דז"א – נשיקין העולים מתתא לעילא אל פיו ומשם נכנסים לפיה, ואור מקיף הנמשך מרישא דז"א – נשיקין הנמשכים מראשו לתוך פיו ואח"כ יוצאים מפיו בסוד הבל הניתן אל פיה,

**וליתנו בנשיקה לפיה**, כי בברכות האמצעיות ניתנים האורות דז"א לנוק' בנשיקה מפיהו לפיה,

**אור פנימי ומקיף**, ב' בחי' הנ"ל,

**ל"י ספ"י דכל ספירה**, בפרטות מאו"מ (פ"י ג"ר) דפרק של ספ"י דז"א לג"ר דספ"י דנוק', ומאו"פ (פ"י ז"ת) דפרק של ספ"י דז"א לז"ת דספ"י דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט),

**דחח"ן דנוק'**, ג' ספ"י של הקו הימין דנוק' – חכמה חסד ונצח, ובפרטות מפרק העליון דנצח דז"א לחכמה דנוק', מפרק האמצעי דנצח שבו לחסד שבה, ומפרק התחתון דנצח שבו לנצח שבה.

כנ"ל לאחר כתובת שהיא הזמנה לכוונה, עוברים לג' כתובות מעשיות, כשכל פרק מספ"י דז"א – עליון אמצעי ותחתון – כאן דנצח דז"א, מאיר לספ"י דנוק' – כאן ג' ספ"י של הקו הימין שבה – חכמה חסד ונצח. מכווינים כוונה זו מלמעלה למטה, לכן מתחילים עם הפרק העליון.

**להמשיך אור פנימי ואור מקיף**, כנגדם מצוירים ב' שמות הוי"ה ואהי"ה, מנוקדים בניקוד חיריק שהוא כנגד נצח, ואותם שמות אינם כפולים כמו בקו האמצעי שהוא כלול מחו"ג,

**מז"ת ומג"ד**, אור פנימי מז"ת ואור מקיף מג"ד,

**דפרק עליון דנצח דז"א**, וכנגד אותו פרק עליון דנצח דז"א מצויר הכלי הפנימי דנצח דז"א,

**לני' ספי' דחכמה דנוק'**, בפרטות מאו"מ (פי' ג"ד) דפרק העליון דנצח דז"א לג"ר דחכמה דנוק', ומאו"פ (פי' ז"ת) דפרק העליון דנצח דז"א לז"ת דחכמה דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), ומצויר אותו כלי חכמה דנוק'.

לאחר הארה מפרק העליון דנצח דז"א, ממשיכים עם הארה מפרק האמצעי דנצח שבו.

**להמשיך אור פנימי ואור מקיף**, כנגדם מצוירים ב' שמות הוי"ה ואהי"ה, מנוקדים בניקוד חיריק שהוא כנגד נצח, ואותם שמות אינם כפולים כמו בקו האמצעי שהוא כלול מחו"ג,

**מז"ת ומג"ד**, אור פנימי מז"ת ואור מקיף מג"ד,

**דפרק שני דנצח דז"א**, וכנגד אותו פרק שני דנצח דז"א מצויר הכלי האמצעי דנצח דז"א,

**לני' ספי' דחסד דנוק'**, בפרטות מאו"מ (פי' ג"ד) דפרק האמצעי דנצח דז"א לג"ר דחסד דנוק', ומאו"פ (פי' ז"ת) דפרק האמצעי דנצח דז"א לז"ת דחסד דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), ומצויר אותו כלי חסד דנוק'.

ולאחר הארות מב' פרקין עילאין – עליון ואמצעי, דנצח דז"א, מסיימים עם הארה מפרק התחתון דנצח שבו.

**להמשיך אור פנימי ואור מקיף**, כנגדם מצוירים ב' שמות הוי"ה ואהי"ה, מנוקדים בניקוד חיריק שהוא כנגד נצח, ואותם שמות אינם כפולים כמו בקו האמצעי שהוא כלול מחו"ג,

**מז"ת ומג"ד**, אור פנימי מז"ת ואור מקיף מג"ד,

**דפרק תחתון דנצח דז"א**, וכנגד אותו פרק תחתון דנצח דז"א מצויר הכלי החיצון דנצח דז"א,

**לני' ספי' דנצח דנוק'**, בפרטות מאו"מ (פי' ג"ד) דפרק התחתון דנצח דז"א לג"ר דנצח דנוק', ומאו"פ (פי' ז"ת) דפרק התחתון דנצח דז"א לז"ת דנצח דנוק' (באתי לגני, ח"א, עמ' צט), ומצויר אותו כלי נצח דנוק'.

## שומע תפלה

### הקדמה

סדר הכוונות של הברכה האחרונה שבברכות האמצעיות – ברכת שומע תפלה, הוא הסיום של סדר הכוונות של ג' ברכות הקודמות – על הצדיקים בונה ירושלים ומצמיח קרן ישועה. בג' ברכות הנ"ל מאירים ט' פרקי דנה"י דז"א לג' קוי הנוק' – דת"י בג"ה וחח"ן, וכעת מאירים ב' שלישי התחתונים דתפארת שבו לכתר שבה, כמ"ש מהרח"ו בספר עץ חיים (שער לד, פרק ב) "א"א לעולם שיתוקן הכתר דנוק' עד שיתוקן כל פרצופה", ומה שמאירים כאן שוב לכתר דנוק' הוא תשלום בחי' המשכת הארות מפרקי ספי' דז"א לספי' דנוק'.

בברכת שמע קולנו עוד מסודרים מספר רמזים על תיבות של נוסח הברכה, שם בן מ"ב של אנא בכח ועוד שמות נוספים, וגם מסודרים בברכה זו ב' יחודים: יחוד א' המבוסס על פסוק (תהלים קמה, טז) פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון, ויחוד נוסף המבוסס על פסוק (תהלים לא, כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחסים כן נגד בני אדם.

### מקורות

#### שער הכוונות

(הקדמה, דף א ע"ב)

מצאתי כתוב בספרי המקובלים, שהאומר שם זה הקדוש בשומע תפלה שאין תפלתו חוזרת ריקם, ולא כתבתי ניקוד אלפא ביתות וניקוד השמות, לפי שאין אתנו יודע עד מה, עד ישקיף וירא ד' משמים. ונלע"ד חיים, כי הוא שם זה ארארית"א כי ראשי תיבותיו הוא – אחד ראש אחדותו ראש יחוד תמורתו אחד.

(דרוש ענין תפילת השחר, דף יח ע"א-ב)

פסוק פותח את ידיך (תהלים קמה, טז). הנה מזמור הזה נתקן לאומרו ג"פ ביום כנודע בסדר התפלה, ב"פ בתפלת השחר ופעם א' במנחה, בכל זמן מג' זמנים הנז' יש כוונה בפני עצמה עם היותם דרך אחד.

ונבאר עתה כוונה שבזמירות דתפלת השחר. הנה ר"ת פותח את ידיך – פא"י, והוא שם א' מע"ב שמות דויסע ויבא ויט. גם סודו הוא חיבור ב' שמות הויה ואדני – יאהדונהי. וכבר ידעת מ"ש בזוהר ובתיקונים (דף ז ע"ב), פותח את ידיך – אל תקרא ידיך אלא יודיך, והם שני יודין של יאהדונה"י ראשונה ואחרונה, וביניהם ו' אותיות כמנין ו', וצורת ו'

היא נקודת פתח, וזהו פותח את ידיך – יודיך כנז' בהקדמת התיקונים (ס). גם ס"ת פותח את ידיך – חת"ך, והוא שם קדוש המכונה בספרי המקובלים שם הפרנסה. גם תכוין כי שם הנז' בחילוף אתב"ש הוא סא"ל, והוא שם א' משמות ע"ב דויסע ויבא ויט. גם שם סא"ל הוא בגימטריא שם פא"י, כמנין יאהדונה"י כנז' בר"ת פא"י.

והנה כל הכוונות שבפ' הזה הם שוות בשלשה זמנים שאומרים אשרי, והחילוק שביניהם אינו אלא בכוונת שם חת"ך בלבד, וזה ענינו, כי בזמירות דשחרית תכוין כי שם חת"ך שרשו הוא יוצא מחילוף ותמורת ההויה שהיא בגי' מצפ"ץ שהוא בגי' ש', גם שם אלהים במילוי יודין הוא בגי' ש'. וכבר נתבאר במ"א, כי שם מצפ"ץ להיותו תמורת ההויה, לכן הוא רחמים מעורב בדין, ולכן הוא בגי' אלהים דיודין, וזה סדרן הויה ואח"כ מצפ"ץ ואח"כ אלהים, כי שם אלהים הוא יותר דין מכולם. והנה בזמירות, שעדיין לא התפללנו תפלת השחר ולא ירד שפע עליון, אלא שעכ"ז הוא בחינת בקר אשר בו שולט אברהם איש החסד, ולכן שם מצפ"ץ שהוא ממוצע בדין הוא המאיר עתה, ונמצא כי שם זה הוא הנק' חת"ך עם היות שמקורו הוא מג' שמות, שהם הויה מצפ"ץ אלהים, עכ"ז כל אחד הוא כפי הזמן והשעה כמשי"ת.

והנה עתה בזמן הזמירות לסבה הנז', הנה השם הזה יונק משם מצפ"ץ הממוצע. והנה הוא באופן זה, כי מצפ"ץ גי' ש' כמנין אלהים דיודין, ואם תסיר שורש שם אלהים כפשוטו שהוא פ"ו שהוא שרש הדינין, ישאר בגי' רוח כמבואר אצלינו בפ' (בראשית א, ב) ורוח אלהים מרחפת כו'. והנה בבקר שעדיין זו"ן הם אחור באחור, ושני האחוריים הם בחינת דינין כנודע וכל אחור הוא שם אלהים, ונמצא ששני האחוריים הם שני פעמים רוח, וב"פ רוח הוא גי' חת"ך. גם פי' חת"ך הוא לפי שכל האחוריים הם בסוד רבוע השמות כנודע, וכאשר תרבע שם אלהים כזה – א' א"ל אלה"י אלה"ים, בגי' ר' ועם הי"ג אותיות דמילוי יודין והכולל, הרי רי"ד כמנין רו"ח כנז'. והנה הם ב' אחוריים שהם שני פעמים רו"ח שהם בגי' חת"ך, גם זה עצמו הוא הבנת לשון חת"ך, כי בחי' האחורי' שם מקום החתוך, כי שם מתחתכין וננסרין לשנים בעת הנסירה כנודע. ונמצא כי שם חת"ך הנז' בס"ת ה"ס ב' האחוריים דזו"ן הנקרא הויה אלהים, הנרמזים בר"ת פא"י העולה יאהדנה"י שהוא חיבור זו"ן.

אבל כוונת שם חת"ך בזמן המנחה הוא נגזר משם אלהי', לפי שאז הוא זמן הדין, והכוונות שוות אל הנז', כי כאשר תסיר ב' האחוריים דאלהים במילוי יודין ב' שמות שרשי אלהים שהם פ"ו פ"ו, ישארו חת"ך ע"ד הנז' ממש.

וכוונת שם חת"ך באשרי שקודם ובא לציון, אשר אז כבר התפללנו תפלת שחרית וירד השפע, וגם הוא בחינת בקר שהוא חסד גמור, אז הוא נגזר משם ההויה שהוא רחמים, והיא הויה דע"ב שהוא מבחינת החכמה, ששם הוא הויה דע"ב דיודין כנודע.

והנה נודע בסוד והחכמה תחיה בעליה (קהלת ז, יב), כי כל המזון והפרנסה באה מן החכמה, כנז' בזוהר פ' בשלח בענין המן, וה"ס פותח את ידיך יודיך, שהם הד' יודין

שבהויה דע"ב דיודין כנז', וכל אחד כלול' מעשר, וי' מי', הרי הארבע יודין הם ת', וכ"ח אותיות שיש במילוי המלוי שיש בהויה זו, הרי הכל גי' חתך. ובזה תבין היות השם הזה נקרא אצל המקובלים שם הפרנסה.

והרי נתבאר ג' חילוקים שיש בכונת שם חתך בג' זמנין הנז', אבל כל שאר הכוונות שבפ' הזה הם שוים בג' זמנים הנז'.

הנה במלת ומשביע, ג"כ תכוין שהוא בגימטריא חתך הנזכר, ותכוין גם כן בו בענין כוונות שם חתך הנז'.

ובמלת רצו"ן, תכוין להמשיך מן הרצון העליון שהוא הוי"ה העולה קפ"ד, שהם אחרונים דהויה דיודין, שהוא ביסוד דאבא שבתוך רישא דז"א בדעת שבו כנודע, וגם הוא אהיה דיודין העולה בגי' קס"א, שהוא היסוד דאימא שגם הוא ברישא דז"א בדעת שבו כנודע. והנה קפ"ד וקס"א עם הכולל הם בגימ' רצו"ן, ותכוין להמשיך מב' יסודות הנז' שפע ומזון וברכה אל כל העולם, ותכוין שעל ידם יתמתקו ב' כוחות של דין המונעים הפרנסה, שה"ס שני עינים הנזכר בפ' שקודם לזה, והוא עיני כל אליך ישברו כו'. והנה בעינים יש שני דמעות שמהן יוצא הדין כנז' בפ' שמות (דף יט סע"א), והם למטה בנוקבא דז"א הנקרא רחל, אשר גם היא בגי' דמעה שני פעמים, ולכן נרמזת רחל בר"ת לכ"ל ח"י רצו"ן, ותכוין להמתיק את רחל הנז' שהיא נוקבא תתאה ואת שני דמעות, שהם בגי' ג"כ כמנין רחל, אשר אלו הדמעות הם יורדים בימא רבא שהיא הנוקבא כנז' שם בזוהר בפ' שמות (ח"ב, דף יח ע"א), ותמתיקם ע"י הרצון הנז' שהוא קפ"ד וקס"א.

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לז ע"א)

אב הרחמן. בת"ת דז"א אשר ממנו נעשה כתר שבה כנודע, שד' ספירות שהם תנה"י דז"א מהם נעשים י"ס דנוק', ולהיות שמן הת"ת הזה נעשה כתר שבה, לכן נק' אב הרחמן שהוא בחי' הכתר שבה.

והויית חתימת הברכה הזאת היא חש"ק – חולם שבא קמץ בג' אותיות ראשונות, וה' אחרונה בלתי ניקוד, וג' ניקודות אלו ה"ס ג' אבהן – חולם בת"ת שבא גבו' קמץ חסד, ולכן הושמה הגבו' באמצע כדי שתתבסס ותתמתק, וז"ס הפסוק (דברים י, טו) רק באבותיך חש"ק ה'.

האמנם בהויה הראשונה, והיא אב הרחמן שמע קולנו ה' אלהינו, תכוין בניקוד הכתוב אצלי בדרוש שמות הספ' בענין הויה דההין, שהוא סוד הדעת הפנימי של הנוק' בימי החול, ומשתנית נקודה בכל יום מו' ימי החול. ותכוין בהויה זו אל הניקוד הכתוב שם ביום הג' והיא יוד בחולם הא ראשונה בחולם הא שניה בסגול ו' ראשונה בחולם ו' שניה בסגול ה' ראשונה בחולם ה' שניה בסגול. ויכוין שהו"י זו היא בדעת הפנימי דמל' בימי החול. וכוונה זו תועיל מאד לעלות האדם במעלה, ובפרט לי אני חיים הכותב לטעם הנודע לי.

וכבר נתבאר ענין שומע תפלת כל פה, שהוא סוד פה ז"א שממנו יוצאים י"ב נשיקין לנוקבי, וה"ס י"ב ברכות אמצעיות, ולכן נזכר זה בברכה אחרונה שבי"ב אמצעיות, וראוי מאד אל האדם שבאומרו תפלת הלחש יאמר וידוי בשומע תפלה – אנא ה' חטאתי עויתי ופשעתי לפניך כו', כנו' בזוהר פ' בלק דקצ"ה ע"ב וז"ל, לבתר לשואה גרמיה גו חסידים בשומע תפלה לפרטא חטאוי. ואני מסופק אם שמעתי ממורי ז"ל, שיותר טוב לומר חטאתי עויתי ופשעתי סתם ולא יפרט החטאים, או אם צריך לפרט ע"ד אשמנו בגדנו כו', והדבר אצלי בספק.

גם ראוי לשאול על מזונותיו בברכת שומע תפלה, להורות שהוא בוטח בו ית' אשר בידו מזון לכל חי, ע"ד תפלת רב ייבא סבא בכל יום קודם אכילתו כנו' בפ' בשלח.

### פרי עץ חיים

(שער הזמירות, פרק ה, דף לו ע"ב-ג)

פותח את ידיך. יש בו ג' כוונות: א' באשרי דזמירות, וא' באשרי ובה לציון, וא' באשרי דקודם מנחה. אמנם הכוונה של עתה היא זאת, כי תכווין ברת' של פא"י והוא שם א' מע"ב שמות, וגם הוא סוד חיבור הוי"ה אדני"י גי' יאהדונה"י. והנה כבר ידעת מה שנזכר בזוהר ובתיקונים (דף ז ע"ב), את ידיך – קרי ביה ידיך. והם ב' יודיין של הוי"ה ואדני וביניהם ו' אותיות, והוא צורת ו' פתח א', וזהו פותח את ידיך. ובס"ת תכווין לשם חת"ך והוא שם קדוש ונורא, ונקרא שם הפרנסה בין המקובלים. גם תכווין כי חת"ך בא"ת ב"ש הוא סא"ל – שם קדוש, וגם הוא גי' יאהדונה"י כמו הר"ת. והנה בשם זה, הוא החילוק שיש בשחרית בעת הזמירות ובין לאחר העמידה ובין קודם מנחה. והוא כי עתה תכווין בשם זה, שפירושו וסודו נגזר מחילוף הוי"ה בא"ת ב"ש מצפ"ץ גי' ש', וכן אלהים ביודיין גי' ש'. וכבר ביארנו כי שם מצפ"ץ הוא קצת רחמים ומעורב בדין, כי הוא הוי"ה הוא דין, ולכן הוא ג"כ חילוף הוי"ה, אך להיותו חילוף גי' כמו אלהים דיודיין. [...]

ובמלת רצון, תכווין להמשיך מרצון העליון, הוא שם דפ"ק, שהוא אחוריים דע"ב שהוא ביסוד דאבא שבתוך רישא דז"א. ושם קס"א הוא שם אהי"ה דיודיין, שהוא יסוד דאמא שבתוך רישא דז"א, ומב' יסודות אלו, תכווין להמשיך מזון ושפע לעולם, ועל ידיהם יומתקו ב' כחות הדין המונעין את הפרנסה, והוא סוד ב' עיינין הנז' בפסוק הקודם עיני כל אליך ישכרו. ובב' עיינין יש ב' דמעות, שמהן יורד הדין לעולם, והם למטה בב' עיינין דרחל נוקבא דז"א, וכן רחל גי' ב"פ דמעה. לכן ר"ת "לכל" חי רצון הוא רחל, ותכווין להמתיק הנוקבא תתאה שהיא רחל, וב' הדמעות היורדים בימא רבא שהוא הנוקבא. שב"פ דמעה גי' רח"ל, הם ג"כ נמתקים ע"י רצון עילאה, שהוא קפ"ד קס"א גי' רצון כו'. [...]

כתב האר"י זלה"ה ביחודים. והנה חת"ך הוא סוד חשמ"ל שהוא בגי' אור פניא"ל, שהוא סוד אור פני המלכות הנקרא אל. ומן החשמ"ל חסר נ' עד שיהיה בגי' חת"ך, וסוד נ' אלו הם סוד ה"ס דז"א, מחסד עד הוד, כ"א כלול מי' הרי נ'. ומן נ' זו לפעמים לוקחת



הקליפות נוגה מן השם חת"ך, ונשאר חשמ"ל לבד למלכות, וכשאדם חוזר בתשובה אז מה שהיתה תחלה קליפת נוגה, נקרא אור נוגה, וחוזר אל הקדושה.

עוד כתב (תהלים טז, א) מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי בך. חסיתי, גי' פת"ח, והוא סוד כוונת פותח את ידיך, והוא להמשיך משע"ח נהוריך לשם מ"ה, שהוא בת"ת, ולשם אדנ"י שהוא גי' ס"ה, ושניהם עולים ק"י, וגם שע"ח, הרי גי' פת"ח, ע"כ.

(שער העמידה, פרק יט, דף נח ע"ד – נט ע"א)

והנה יש לי ביאור אחר בכרכת אמצעים אלו באופן אחר, ואולי שהכל א'. והוא כי אלו י"ב אמצעים הם סוד הנשיקין, הבאים אחר החיבוק של אתה קדוש, והנה הנשיקין מן הפה באים, לכן אומרים בכרכה אחרונה מן האמצעים שהוא אב הרחמן, צ"ל כי אתה שומע תפלת כל פה, שפי' אלו הנשיקין מן הפה העליון, והם י"ב נשיקין, ולא יאמר כי אתה שומע תפלת עמך ישראל וכו'. [...]

שמע קולינו ה'. בהוי"ה זו תכוין בניקודו ביום ג' בשבוע אל הנקוד של שם ב"ן של יום ג', שהוא דעת המלכות, ויועיל לו הרבה מאוד לעלות במעלה (עיין בטעמי המצות פ' ואתחנן ובע"ח שער שמות).

ראוי לאדם כשיאמר בלחש העמידה, שיאמר וידוי בשומע תפלה כנו' בזוהר ח"ג דקצ"ה ע"ב. ונלע"ד ששמעתי, שטוב שיאמר חטאתי עויתי בלשון סתם ולא יפרט החטאים, ואיני זוכר.

וגם בשומע תפלה חייב האדם לשאול מזונותיו מן הש"י, להורות שהוא בוטח בו ית' אשר בידו מזון כל האדם, וזו תפלת רב ייבא בכל יום קודם אכילתו, הנזכר בזוהר. ומסיים, בא"י שומע תפלה.

ויכוין, בהוי"ה זו ניקוד חש"ק – חולם שבא קמץ, שהם ג' אבות, והגבורה בנתיים לבסמה.

(צמת, וגם ר' ייסא בפ' בשלח דס"ה ע"ב).

ברכת שמע קולינו. כבר ביארנו כי ברכת על הצדיקים הוא סוד יסוד שבו, ותשכון הוא הוד, את צמח נצח, אב הרחמן ת"ת, והם סוד ד"ס שבו, שהם מדת המלכות, ואמנם לפי שמחצית הת"ת הזה נעשית כתר המלכות, לכן נקרא אב הרחמן שהוא כתר המלכות.

נלע"ד נתן, שטוב לכוין בזה היחוד בכאן של מה רב טובך וגו' (תהלים לא, ט). מ"ה – הוי"ה במילוי אלפין. ר"ב – ע"ב ק"ל ומ"ה, גי' רמ"ח עם הכולל, כי בשמות הנ"ל יעשה לבוש שמתלבשים הצדיקים בג"ע, ויש בו רמ"ח אברים. טוב"ך – גי' ל"ז, מילוי ס"ג. תיקון י"ב דדיקנא דא"א שהוא הפה שממנו הבל, והבל גי' ל"ז, והוא אור המקיף לכל זעיר בכללו, כי יש מקיף פרטי לכל א' מאבריו. עוד יש או"מ שלם ביחד לו ולנוקבא,

ועד"ז לכל הי"ס. ועוד יש מקיף א' כולל כולם, שהם א"א או"א זו"ן, והבל הנזכר נקרא אחסנתא דאבהן, אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם (מיכה ז, ט), יומין קדמאין דאריך, שיהיה להם או"מ מהבל הפה, וזהו אשר צפנת ליראיך (תהלים לא, ט), הם האבות, והבל זה זה משה שהיה גלגול הבל, לכן פה אל פה אדבר בו (במדבר יב, ט), והשיג אל הפה הזה, משא"כ באבות עד לעתיד לבא. וכאן הוא ברכת י"ב דשומע תפילה נאמר בו כי אתה שומע תפלת כל פה, ולכן נאמר בו ותפתח וגו' ותראה"ו (שמות ב, ו), כי ה"י וי"ו גי' ל"ז – הבל, והם סוד ל"ז אלף עיבר הנזכר באדרא (ח"ג, דף קלד ע"א). וזהו טובך, לכן נאמר בו כי טוב הוא (שמות ב, ב), לכן נאמר בו ותצפנהו, כנגד מה רב טובך אשר (ר"ת בג') י"א ה"ה ו"י ה"ה נשמה. איל"ה ה"ו יה"ם רוח, יאהדונה"י נפש, והם היחודים שמיחדים הצדיקים, ועי"ז זוכים ומתלבשים בהבל ובטוב הנ"ל. אשר צפנת ליראך – ר"ת אצל, וז"ש רז"ל (פסחים, דף סב ע"ב) בין אצל לאצל תריסר גמלי כו'. פירוש, בין אצל הראשון לשון עבר, בין אצל הב' לשון הווה עתה. צפנת ליראך – ר"ת ק"ך צירופי אלקים, נגד שנותיו של משה, לכן נאמר בו ראה נתתיך אלהים לפרעה (שמות ז, א). פעלת לחוסים בך – ר"ת גי' יב"ק, נגד 'בני – ר"ת ב"ן, אדם – הוא גי' מ"ה, ע"כ.

מ"כ בספר ישן וז"ל, לבקש בשומע תפלה, וכך הזכיר הכוונה, כשתאמר שמע קולינו ה' אלהינו, יכוין לשם אב"ג ית"ץ. אב הרחמן רחם עלינו – קר"ע שט"ן. וקבל ברחמים וברצון את תפלתינו – נג"ד יכ"ש. כי אל שומע תפלות ותחנונים אתה – בט"ר צת"ג. ומלפניך מלכנו ריקם אל תשיבנו – חק"ב טנ"ע. כי אתה שומע תפלת כל פה – יג"ל פז"ק. בא"י שומע תפלה – שק"ו צי"ת. אח"כ תאמר בכוונה, וידך תשים על לבך סמוכים יהיו, אלהים בישראל גדול יחודך תשגבני וכו', ותאמר התולדות היוצאת משם מ"ב, שתחילתו אדיריר"ון וכו', הלא הם כתובים בספר נע"ח פ' בשלח, ובספר שושן סודות ע"ש, עכ"ל.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ד)

אב הרחמן. רמז לת"ת שהוא אב הרחמן, ולזה אומרים בר"ה אם כבנים אם כעבדים, אם כבנים רחמנו כרחם אב על בנים.

ויש בברכה זו ל"ה תיבות, וסימנם – הלה' תגמלו זאת. וכן יש בתפלה לדוד שמעה ה' צדק, עד זמותי כל יעבר פי. וחותרם בא"י שומע תפלה – ר"ת ש"ת, הם ש"ת אותיות הבאים מן היסוד הנקרא שת, והוא אב הרחמן אבא עילאה – היכל נוגה דאצילות, ונקרא זהדריא"ל.

## עץ חיים

(שער כא, פרק ב, ח"א, דף קב ע"א-ב)

ואחר שביארנו ענין אמא עצמה, נבאר ענין ההפרש שיש בין ז"א לנוקבא בענין המוחין שלהם, כי הנה ע"ד ששיעור ז"א הוא מן הת"ת דאמא עד למטה, כן נוקבא דז"א הוא מן ת"ת דז"א ולמטה, אלא שיש הפרש א' ביניהן, והוא כי הנה הנוקבא דז"א מקומה הוא בתחלה כאשר נאצלה באחורי ז"א מהחזה של ז"א ולמטה, כיצד עד החזה הוא שליש עליון של הת"ת דז"א, וממקום סיום החזה עד סוף הת"ת דז"א, יש ב"ש תחתונים אחרים. והנה שיעור כתר של נוקבא דז"א הוא שיעור מקום ב"ש התחתונים דת"ת דז"א, וז"ס פסוק (ישעי' נד, יב) ושמתי כדכד שמשותיך וגו'.

והענין הוא, כי הנה נודע כי ה"ח מתפשטין בז"א מהחסד שבו עד הוד שבו, והנה חסד גימטריא ע"ב, והנה חסד המתפשט בתוך ת"ת של ז"א בהיותו מתחלק לג' שלישים יהיה כל שליש ממנו במספר כ"ד, כי ג"פ כ"ד גי' ע"ב והם כמנין חסד הנ"ל, והנה כתר דז"א הם ג"פ אור אור כמנין כתר, אבל נוקבא הכתר שלה הוא ב"פ אור אור שהם גימטריא ב"ת כנודע, כי הנוקבא נקראת בית, ואלו ב"פ אור שיש בכתר דנוקבא הם בחי' ב"ש של ת"ת דז"א שלקחתם הנקבה לכתר שלה, אשר כל א' מהם הוא כ"ד.

וז"ס ותמלא כדה ותעל (בראשית כד, טז) — כ"ד ה', וז"ס כ"ד אותיות שיש בפסוק בשכמל"ו כנזכר בזוהר, וז"ס כ"ד ספרי דאורייתא, ולכן הנקבה נקראת ד"ך וענייה לפי שחסר ממנה כ"ד שהיא שליש הראשון, והיא ד"ך וענייה ממנו. וז"ס שארז"ל (ברכות, דף לא ע"א) משחרב בית המקדש אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה, כי בעת שנחרב ב"ה שהיא הנקבה הנקראת בית לסבת לקיחת הכתר שבה ב"פ כ"ד הנ"ל, שהם ב' פעמים אור כמנין ב"ת, ולכן מאז ואילך אסור לשחוק, כי שחוק הוא גימטריא ב' פעמים או"ר או"ר, וכיון שנסתלק או"ר או"ר אין שחוק בעולם, ולע"ל כשיבנה בית המקדש נאמר אז ושמתי כ"ד כ"ד שמשותיך, כי אז יחזור לה ב"פ כ"ד הנ"ל, הנקרא שמשותיך על שמאירין כשמש, וגם לפי שלוקחתן מגוף הת"ת דז"א הנקרא שמש כנודע להיות לה בחי' הכתר שבה, ונמצא שהם ב"ש מן השמש ויהיה כ"ד כ"ד שמשותיך, כי הז"א כולו נקרא שמש, וגם בחי' הת"ת שבו נקרא שמש.

והענין כי כל חסד נקרא אור, בסוד האור דאתברי ביומא קדמאה דמעשה בראשית, והנה טעם לקיחתה ב"ש תחתונים לבד, הוא לפי שיסוד של תבונה מתלבש בשליש עליון של ת"ת דז"א כנודע, שהוא עד מקום החזה, ומשם ולמטה האורות של החסדים הם מגולים, לכן אין כתר דנוקבא יכול להתחיל אלא בסוף סיום שליש עליון דתפארת, כי שם התחילו החסדים להתגלות, ומכח האורות המגולים שם אז יוצא שם כתר שלה מבחי' ב"ש החסד המגולין והמאירין, ולכן הם ב' פעמים אור אור, וזהו מ"ש למעלה כי ב' פעמים אור הוא גימטריא שחוק. והנה ב' אלפין שבב"פ אור אור אלו, הם שרשים שלהם הנשארים בז"א, ושאר האותיות שהם ו"ר ו"ר מאירין בנוקבא, ואז נעשה בה בחי' בית,

ולכן משחרב בית המקדש אסור שימלא שחוק פיו בעולם הזה, אבל בהיותה לוקחתם נקראת אשת חיל עטרת בעלה (משלי יב, ד), כי חי"ל גימטריא כ"ד כ"ד הנ"ל, ולעתיד לבא שתקחם כתיב באלהים נעשה חיל (תהלים ס, יד; קח, יד) – שהיא רחל, והוא יבוס צרינו (שם) – שעיי"כ נבוס צרינו בעת שיבנה בית המקדש, וז"ס ג"כ וישראל עשה חי"ל (במדבר כד, יח), כי ז"א הנק' ישראל עושה חי"ל לנוקבא, ונותן ב"ש שלו לכתר שלה, ונתבאר לקמן בענין ב' אורות אלו היטב ע"ש.

### שער רוח הקודש

(תיקון יט, דף יד ע"ב)

[שער היחודים, דף לו ע"ג-ד]

תקון י"ט. למי שבא על הבהמה, או על חיה ועוף, או על כל מין בריה חוץ ממין האדם, יתענה רי"ו תעניות כנגד מספר האחוריים פשוטים ומלאים של שם ב"ן דהוי"ה דההי"ן כזה – י' י"ה יה"ו יהו"ה – יו"ד. יו"ד ה"ה. יו"ד ה"ה ו"ו. יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה, שהם ע"ב קד"ם ומספרם רי"ו, ויכוין בכל יום מימי תעניותיו אל חלק אחד מרי"ו חלקים של השמות הנז'.

גם צריך לכוין בהוי"ה דב"ן שהיא בגי' בהמ"ה, גם היא בגי' כל"ב, וכמבואר אצלנו טעם לזה. והנה בתפלת שחרית בברכת אבות כשאומר ההוי"ה של ברוך אתה ה' או"א וכו', יכוין ברי"ו הנז"ל שהוא ע"ב קד"ם. ג"כ יכוין זה הרי"ו עצמו כשמזכיר ההוי"ה של חתימת ברכת אבות, באומרו בא"י מגן אברהם. ובתפלת מנחה יכוין בשתי ההוי"ת הנז' ברי"ו אחר שהוא א"ל אל"ף למ"ד. ובתפלת ערבית, יכוין בב' הוי"ת הנז' ברי"ו אחר, שהוא הוי"ה דס"ג עם עשר אותיותיה הרי ע"ג, והוי"ה דמ"ה עם מספרה הפשוט שהוא כ"ו הרי ע"א, ואחוריים פשוטים דהוי"ה דב"ן שהם בגי' ע"ב, סך שלשתם הם רי"ו.

ובכל תפלה משלשה תפלות היום בברכת שמע קולנו, כשאומר ומלפניך מלכנו ריקם אל תשיבנו, יכוין בתיבת ריק"ם שהיא בגי' ש"ן. ותוסיף עליו חמשה אותיות של שם אלהי"ם דמלוי ההי"ן העולה רצ"ה, וד' אותיות אדנ"י עם הכולל, הרי ש"ס, ותכוין כי ש"ס הוא רי"ו וקד"ם, ולכן תסיר ממנו הרי"ו וישאר קד"ם. ותכוין להמתיקו בתיבת א"ל תשיבנו, כי א"ל במלוי הוא אל"ף למ"ד – קפ"ה, כנגד אחוריים מלאים של ההוי"ה דידודי"ן שהם קפ"ד, שעל ידם יתמתקו אלו האחוריים דהוי"ה דההי"ן העולים קד"ם, ע"י א"ל הנז' שהוא קפ"ד (א"ש אעפ"י שהוא יתר אחד אין בזה קפידא).

(יחוד יט, דף סב ע"ב-ג)

יחוד י"ט. אל הנז' מיוסד בפ' האל המאזרני חיל ויתן תמים דרכי (תהלים יח, לג), ר"ת חת"ך. ד' יודי"ן דהוי"ה (בשער הכונות כתב שע"ב זה בחי' חכמה) דא"א וכו"ח אותיותיו כנודע, כי ז"ס ס"ת פותח את ידיך (תהלים קמה, טז), וס"ת של הפסוק הוא ק"ע, והוא אהי"ה

דיודיין ועשר אותיותיו. ותכוין להוריד הר"ת שהוא הוי"ה דיודיין וכ"ח אותיותיו כנז' אל הס"ת שהוא אהי"ה דיודיין ועשר אותיותיו.

(א"ה. תחי' היחוד הזה עד אהי"ה דיודיין וי' אותיו, הוא כוונת פותח את ידיך דקודם ובא לציון, שתחי' ממשיך משמונה חוורתיו דא"א וש"ע נהורין לזו"ן בר"ת פא"י, ובס"ת חת"ך להמשיך מד' יודיין דע"ב דחכמ' דז"א, כל א' כלול מק' הרי ת', וכ"ח אותיו' דמלא דמלא דחכמ' הנז', הרי חת"ך, וכמו כן בתיבת ומשביע לכל חי רצון להמשיך מיסוד דאבא רבוע ע"ב דיסוד דאבא, וקס"א דיסוד דאי', להמתיק את החל וב' דמעו, ולהמשיך מהרצון הנז' שפע ומזון וברכה לכל העולמות עכ"ל הסידור).

(יחוד טל, דף סז ע"ב-ד)

[הוצאת ר' חיים אסוס, יחוד קעה, ח"ג, עמ' תתכג]

יחוד ט"ל. (דע"ה. עיין בש' הגלגולים ד' נ"ו ד"ה ביום שבת וכו', מה שחלם מוהר"ח זלה"ה בזה הפסוק, ומה שפירש לו רבינו אר"י זלה"ה) אל הנז"ל מה רב טובך (תהלים לא, כ), מה הוא הוי"ה דמ"ה דאלפייין, רב ע"ב ק"ל דהוי"ה דאלפייין. מה רב בגי' רמ"ח ע"ה, והכוונה היא כי ע"י הוי"ה דמ"ה וע"ב ק"ל שלה כנז"ל שהם בגי' רמ"ח, ובהם נעשה המלבוש שבו מתלבשים הצדיקים בג"ע, ומלבוש הזה יש בו רמ"ח איברים. טובך הוא ל"ז, שהוא מלוי דס"ג, והוא תיקון הי"ב שיש בדיקנא דא"א שהוא פומא קדישא דיליה, שממנו יוצא ההבל שהוא בגי' ל"ז הנק' או"ר א' מקיף לכל כללות ז"א, כי כבר ידעת כי יש לו מקיף א' פרטי לכל אבר מן רמ"ח איבריו, ועוד יש לו מקיף לכל כללותו, ועוד יש לו מקיף שלישי המקיף לו ולנוק' ביחד, ועד"ז הוא בכל השאר י"ס דאצי', ועל כולם יש מקיף א' כולל לכל הי"ס דאצי' המתחלקות לה' פרצופים שהם א"א ואו"א וזו"ן.

ונחזור לעניננו, כי הבל הנז' הוא הנז' באדרא רבא (ח"ג, דף קלד ע"ב) דביה עתידין אבהתנא להתלבשא ביה, ונק' אחסנתא דאבוי ואמיה – הנרמז בתיבת אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם (מיכה ז, כ). יומין קדמאין דא"א – שיהיה להם או"מ מהבל הפה, וזש"ה אשר צפנת ליראיך (תהלים לא, כ) הם האבות הנז'. הבל זה הוא בחי' משה רע"ה שהיה גלגולו של הבל כנודע, ולכן זכה ליכתב בו פה אל פה אדבר בו (במדבר יב, ח), כי השיג עד הפה העליון הזה, משא"כ האבות שלא השיגו לזה רק לעת"ל כנז'.

ובזה התקון הוא ענין ברכת שומע תפלה שהוא ברכת שומע תפלת כל פה, ולכן נאמר במשה (שמות ב, ו) ותפתח ותראהו, כי ב' אותיות ה"ו במלוי יודיין כזה – ה"י וי"ו, בגי' הם הבל, והם סוד ל"ז אלף עיבר דאתפשט ההוא הב"ל כנז' באדרא רבא (שם). והוא בגי' טובך, ולכן נאמר במשה (שמות ב, ב) כי טוב הוא. גם נאמר בו (שם) ותצפנהו, כנגד מ"ש כאן אשר צפנת ליראיך מה רב טובך אשר ר"ת נ"ר, והם בגי' יהו"ה אהי"ה, יהו"ה אלהי"ם, יהו"ה אדנ"י, שהם היחודים שמייחדים הצדיקים אשר על ידיהם זוכים להתלבש במלבוש של הטוב וההבל הנז'. (א"ה. עיין בס' אהבת ה', ד' ח"י ע"א באורך) אשר צפנת ליראיך – ר"ת אצל, וז"ש חז"ל (פסחים, דף סב ע"ב) בין אצל לאצל הוה תריסר גמלי

דדרישא. פי' בין אצל הא' שנקוד פתח לשון עבר, ובין אצל הזה ההווה עתה הנקרא אצל בניקוד (שב"א) [צירי]. צפנת ליראיך – ר"ת ק"ך צירופי שם אלהים, שהם כמנין שנותיו של משה רע"ה. לכן נאמר בו ראה נתתיך אלהים לפרעה (שמות ז, א). פעלת לחוסים בך [ר"ת] בגי' יב"ק. נגד בני ר"ת ב"ן שהוא הוי"ה דההי"ן.

(דע"ה. צריך אתה לידע דהמלבוש הקדוש הזה הוא מלבד מלבוש של אלו"ה שהוא בזמן הזה, והוא חוץ מרמ"ח הנו' שהוא שהנשמה מתלבש בו, כי הנשמה עצמה כל דרכי האלהות בה כי מחצבה מרכבה לאלהות, וראה והבין כי כל הנו' בשם מ"ה יתכנו, כי הרי האלוה הוא מ"ב גי' דמ"ה כנו' בה' ק"ש שע"ה, ומלבוש זה של הרמ"ח הוא מ"ה ור"ב דמ"ה. והנה לפי משמעות הלשון נראה דע"ב שעם ק"ל דקאמר היינו רבוע הוי"ה פשוטה דמ"ה, ולא כן שלחו לנו מתם תובכ"א מהשמ"ש זלה"ה, שהוא כ"ו ומ"ה הנק' בכ"מ ע"ב דמ"ה, וע"כ חל עלינו ביאורו כי דבריו זלה"ה ניתן למשה רע"ה מסיני, וזה ביאורו הביא הוא זלה"ה בכוננת ברוך דברכת אבות, ב' מיני ע"ב ק"ל, א' ע"ב ק"ל דנוק' שהוא רבוע הוי"ה פשוטה וה' הוי"ת, וע"ב ק"ל דז"א כ"ו מ"ה שהוא ע"ב דמ"ה כנו' (א"ה. ע"ב מ"ש הר' המחבר לעיל בסו' תי' כ"ו, ומ"ש שם ולעיל יחוד י"ד ע"פ מלך ביופיו, ומ"ש שם ועיין דב"ש שאלה נ"א) ורבוע מ"ה, והשתא בנדון דידן דכיון דמלבוש הזה הוא מבחינת הדכורא, שהרי ק"ל מעידו, ואעפ"י שלפעמים נמצא שרבוע הפשוט עם רבוע המלא דמ"ה, כהנך דתנינן ביחודי השוכבי' שאני התם לבחי' ריבות לריב עם החיצונים בבחי' דינים גמו' ע"י הנוק' שהיא שורש הדינים, וע"כ ע"ב דאחוריים דפשוט הוא לבחי' הנוק' יקרא, אבל ע"ב דמ"ה הידוע הוא לבחי' הדכורא יקרא באמת, וממנו נעשה בחי' מלבוש דרמ"ח, וזה ברור, וע"כ הנו' מלבוש הגדול שהוא או"מ מפה דא"א שמקיף לז"א ומקיף לנוק', והביא הצעה להבין כוננת הכתוב כמ"ש לכ"א מקיף בפני עצמו, ועוד מקיף לב' כמו שיבא ביאורו בע"ה, ואו' הוא ענין שומע וכו', ר"ל שיכוין האדם בזה הברכה שהיא מתייחסת לאו"מ הזה באומר כל פה, שיזכה אליו לעתיד לבוא, וכמ"ש השמ"ש זלה"ה בכרכה זו שיאמר פ' זה אחר תי' תפלת כל פה, שבתבת טובך יכוין בל"ז דמילוי ס"ג – יו"ד ה"י וא"ו ה"י, שגי' הבל, להמשיך מהפה דא"א הבל הנו' להקיף לכל כללות ז"א ולרמ"ח איברים הנו', ומ"ש גלגולו של הבל, הענין במ"ש בש' הפ' בפ' בלק ע"פ ויספוק את כפיו וא"ל ברה לך אל מקומך, על בחי' ההבל דא"א הנו' שבו נתברכו ישראל. וכבר ידעת שבלעם הרשע הוא הרע של הבל, ולפיכך היה לו לקלל, וכנגדו משה רע"ה והוא הטוב של הבל, ולז"א שהבל זה של הפה דא"א הוא בחינת משה רע"ה דאתרחיצו אבהתנא, וכנו' גם כן שם פ' ויגר מואב, ומ"ש שע"י יחוד הנו'ר שמיחדים זוכים להתלבש בהבל זה, הוא עפ"י מש"ל ביחוד הפה דעתיקא, כי הג' היחודי דנ"ר שרשם מפה דא"א שיוצאים מזווג חין וגרון דפה דא"א, ולפיכך להם נאה ויאה להתלבש בו, ומ"ש הצ"ל וכו' ט"ס וכצ"ל אצל בני' צירי כי אצל הא' קמץ פתח והב' קמץ צירי, והם ב' מקראות בד"ה ביחוסים בני יהונתן בן שאול הע"ה, פ' הא' בסי' ח' והב' בסוף סי' ט', ולזה קאמר הכא בין אצילות שעבר, דהיינו אשר צפנת כבר שעתידים אבהתנא לאצי' ההוה עתה שהושג בעולם שהוא למשה רע"ה הוא ההבל היוצא מפי דא"א שהוא תי' הי"ב דיקנא קדישא כנו', ורש"י ז"ל בד"ה כתב אמרו חז"ל בספרי ולאצל ו' בניס תליסר אלפי גמלי טעוני מדרשות עכ"ל. ע"כ כאן צ"ל גמלי והתריסר הוא תליסר, אבל בגמ' דפסחים ס"ב ב' טעיני ד' מאה גמלי דדרשה, ואפשר דירמוז על ד' תי' תתאין הנמשכים לדיקנ' דז"א. ועוד ירמוז שמקיף לכללו' הד' פרצו' שתחתיו, שהם או"א וזו"ן דאצי'. ומ"ש ר"ת ק"ך צי' אלהים, הוא בסוד דיתב על כרסייא דשביבין, כנדרש במאמרי רשב"י ע"ה על אד"ר, שמתחילין מתחלת הכתר אל החכמה, והם

מקיפים על המקיפים הנודעים, אבל ההבל הזה הוא מקיף והוא ממתק כל הבחי' שבעולם. ומ"ש יב"ק וב"ן הוא על מ"ש בתחלה שיש מקיף אל ז"א לבדו ומקיף לנוק' לבדה ומקיף לזו"ן ב'. וכ"ז קאמר קרא מה רב טובך המקיף לז"א כמש"ל מהשמ"ש זלה"ה, ואח"כ פעלת לחוסים כך, שהם יב"ק הוי"ה אלהים שמקיף לזו"ן ב', ועל איזה בחי' הקפתו אמר נגד ב"ן על המקיף של הנוק' שהיא ב"ן, הרי הוראה שיש לה מקיף בפע"ץ שהיא מלכשת ז"א בסוד נקבה תסוכב גבר, וזהו לד"ה תי' אדם).

(יחוד מ, דף סז ע"ד – סח ע"א)

[הוצאת ר' חיים אסוס, יחוד קצו, ח"ג, עמ' תתכח]

יחוד מ'. אל הנז"ל תפלה לעני כי יעטף (תהלים קב, א). תפלה בגי' תקי"ה, והנה מלוי דאחו' דאהי"ה דיודי"ן הוא ת"ק עם שם י"ה עצמו. לעני בגי' ק"ס, והוא הפנים דאהי"ה דיודי"ן [ע"ה], ותפלה הוא אחוריים שלו כנז'. כי יעטף בגי' צדקה, והוא קפ"ד דאחו' דהוי"ה דיודי"ן ועשר אותיות המלוי, וד' אותיות הפשוטות של ההוי"ה, והכולל. ולפני בגי' קע"ו, והוא אחו' דהוי"ה דס"ג קס"ו, ועשר אותיות המלוי. יהו"ה ישפך בגי' תל"ו, שהם ב"פ רי"ו, והם בגי' תב"ל וד' יתרים משרש ההוי"ה. שי"חו ע"ה שכ"ה, והם ה' שמות אדנ"י. תפלה לעני כי יעטוף, ר"ת ת"ס, ונתבאר חשבוננו למעלה.

ונלע"ד חיים הכותב שהם עשר מלויים דהוי"ה דיודי"ן, שהם י"פ מ"ו. ולפני יהו"ה ישפוך שיחו, ר"ת בגי' שכ"ו, ונלע"ד חיים הכותב שהם שכ"ה דינים ע"ה שלהם, ונמתקים ע"י עשרה מלויים הנז'. תפלה לעני כי יעטף, ס"ת בגי' ק"ה. (ויובן) [ויכוין] אהי"ה פעמים אהי"ה, ר"ל כ"א פעמים ד' אותיות אהי"ה הם בגי' פ"ד שהם ב"פ מ"ב, ואהי"ה פעמים אהי"ה הם בגי' אמ"ת, והפ"ד אותיות הנז' עם כ"א של חשבון השם עצמו הרי ק"ה, תפלה לעני ס"ת י"ה ולפני יהוה ס"ת י"ה, ישפוך שיחו ס"ת כ"ו, והיינו י"ה יהו"ה (א"ש. נלע"ד י"ה י"ה ב"פ ואח"כ יהו"ה), השם מן תיבת תפלה בחלוף א"ת ב"ש – אוכף, והוא בגי' קי"ז, שהם ע"ב ומ"ה, הניקוד מן ר"ת ולפני יהוה ישפוך שיחו.

(דע"ה. יחוד זה עיקרו למתק דיני ש"ך דזו"ן, וכמבואר בסופו. וכבר ידעת שעיקר תי' הנז' הוא ע"י אבא דכלא במחשבה, ולכן עיקר יחוד זה הוא ע"ב, וזה ביאור' אחוריים ופנים דקס"א שהם חכמ' דאי, ר"ל מל' דחכמה, וגם י"ה עמו כללות או"א, ואח"כ ט"ס עליונות דכו"ח דאבא שהם ד' אותיות דהוי"ה וי' דמילוי, עם אחוריים דמלכות דחכמה דאבא שהוא קפ"ד, ומתחברים או"א גם יש"ס בחי' החכמ' שלו, דהיינו אחוריים דמל' דחכמ' שהוא קס"ו, עם הפניה דט"ס דחכמ' שהוא י' אותיות דמילוי בהצטרפותו עם התבונה הנרמזים כולם בשם י"ה הנז', ואז מתחברים או"א וישו"ת, ואח"כ יוצאים ב' רי"ו שהם מתוק דדיני, והם ב' אומר אני הם הנ"ל ע"פ כי תקדמנו ברכות טוב יחוד ה' שהם רי"ו דהוי"ה ורי"ו דאהי"ה רי"ו של חכמ' ורי"ו של בינ', ומצאת שם כי תדרשנו ובאו הד' היתרים משרש ההוי"ה כי הוא עיקר התי' כנ"ל. ועתה יש יכולת כדי להמתיק כל בחי' הדינים, ואנו ממתקים ה"פ די"ן מה"פ אדנ"י ע"י ה' אלפי"ן דה' אהי"ה כנוד', וממתקים ש"ך דזו"א ע"י י' מילוי ע"ב שבר"ת דקרא, והוא הקודם למתוק ואחריו דנוק' שהוא נרמז ברישיה דקרא והיא בסופו, אלא שבתחל' דריש התיבות הפך דרכי היחודים, אלא שבכאן לסיבת ההכרח לאקדומי בחי' או"א דריש ליה תי' שיחו"ו לבחי' הנוק'. ומ"ש נלע"ד"ח וכו',

לא יצא מפה קדוש מהרח"ו וזה"ה, שהרי להדיא דריש ליה לעיל הכי יחוד י' ע"פ זה עצמו, וא"כ מה הוא הנלע"ד דקאמר. ועוד מתוק על מתוק בכ"א פעמים אהי"ה, ועוד ב' י"ה בבחי' או"א להדיא שלא בדרך כללות כדלעיל, והם הנז' ביחודי הזכירה שכ"א מהם י"ה אלא שכולל חבירו בדרך מלוייהם כנוד', וכל הנז' לז"א הנק' הוי"ה, וע"כ בא השם ע"ב ומ"ה כי מ"ה דז"א נעש' ממז' דע"ב כנדרש בשילהי הל' אמנ' דשחרית דחול, וע"כ בא החיות שהו' הניקוד מבחי' המתיחסת אליו שהוא ולפני ה' ישפוך שיחו, ואומ' אני שהוא גי' י"ה מ"ה עד"ה יחוד י"ד ביחודים אלו האחרונים ע"פ מלך ביפיו וכו', וזה פשוט וברור).

(יחוד נא, דף עב ע"ד)

[הוצאת ר' חיים אסוס, יחוד קפח, ח"ג, עמ' תתצג]

בתפלת י"ח דחול ובברכת שומע תפלה תזהר לומר שם וידוי – אבל חטאנו, כנז' בזוהר (פ' בלק, דף קצה ע"ב). ובמלת וקבל ברחמים וברצון, תכוין וקבל ברחמים שם אהי"ה חוץ מה ק"ל, והשם בשתיים הם קבל, וקבל ברחמים ק"ב גי' מלוי ע"ב ס"ג מ"ה שהם מ"ו ל"ז י"ט, עד תפלינו בגי' תק"ו שם אבגית"ץ (א"ש. עיניך הרואות בכל היחוד הזה כאמור, ובמה שנאמר כי רובו ככלו הוא מלא טעיות, לכן אתה תבחר מה שתוכל להבין ממנו ותניח השאר, ואני הנני מתקן כל מה שידי מגעת).

(דע"ה. בברכת וכו' ר"ל ר"ל, ובפרט לבעל היחוד הזה, וגם כוונות אחרות כמו שמבאר והולך. ומ"ש אהי"ה חוץ וכו' ה"פ, כבר ידעת בחי' ק"ל יש בו ב' בחי', א' מילוי קנ"א גי' ק"ל, והב' רבוע מ"ה גי' ק"ל, ולז"א אהי"ה – ר"ל ק"ל דקנ"א, חוץ – ר"ל מלבד ק"ל דמ"ה, וכ"ז רמוז במלת וקבל – ר"ל ב' ק"ל, דהיינו שני ק"ל, וזמ"ש והשם בשתיים, והם קבל אלא שהלשון מגומגם וצריך תיקון. ומ"ש ק"ב וכו', כוונה אחרת בתי' וקבל – ר"ל ק"ב שבג' שמות שבהם ל' אותיות, והם בחי' תי' וברור ז"מ דמתו הנתקנים בתחלת ימי העיבור כנודע, וכנ"ל אשר בחי' הוא שם אבגית"ץ כנדרש בדרושי הניקודים, וגם ע"י הוא תי' והוא רמוז בר"ת "קבל וברצון" תפילתנו.

וזמ"ש עד תפלתנו, וא"ש אדלקמיה קאי על כוונות אחרת לבעל היחוד הזה, ומ"ש שד"י ת"ק בתפלת כל פה, הוא עפ"י מה ששלחו לנו מתם מהשמ"ש וזה"ה בברכה זו, שם בן מ"ב שמע קולנו ה' אלהינו אבגית"ץ, אב הרחמן חוס ורחם עלינו קר"ע שט"ן, וקבל וכו' נג"ד יכ"ש, כי אל שמע וכו' בט"ר צת"ג, ומלפניך וכו' חק"ב טנ"ע, חננו וכו' כי אתה שומע תפלת כל פה יג"ל פז"ק, ובחתימה שקוצי"ת.

נמצינו למדים שבת' תפלת כל פה, הוא בחי' היסוד שהוא יג"ל פז"ק, ולפיכך צריך בעל היחוד לכוין בר"ת אלו מילוי שד"י, ומ"ש בתיבת שם הוי"ה שלוב יאהדונה"י, לאו אשומע תפלה קאי אלא אדעלמא קאי, ור"ל שבכל הוי"ה שבעולם יזהר מאד לשלב הוי"ה ואדני"י, ומ"ש הניקוד וכו', אדלעיל קאי, דשם אבגית"ץ שינקדנו בני' ר"ת ויאמר וכו', ותיב ר"ח ט"ס וצ"ל ר"ת, וגם חסר ניקוד ויהי אור, וכיון ששם זה הוא שם הוא סוד החסד, לכן צריך לנקדו בפ' אור, וגם הוא ביום א' דמ"ב, ומ"ש א"ה ה"ו ה"פ כי אמצעיות תיבו' ויאמר אלה"ים יה"י או"ר, ושהם גי' טו"ב, שה"ס החסד הגנוז לצדיקים כנודע בהל' קונה הכל דב"א וכנז"ל).



(יחוד סו, דף עז ע"ד)

יחוד ס"ו. אל הנז"ל פותח את ידיך (תהלים קמה, טז) – ר"ת יהו"ה אדנ"י, וס"ת חת"ך מחולף בא"ת ב"ש הוא סא"ל, והוא ג"כ בגי' יהו"ה אדנ"י. לכל חי רצון – ר"ת רחל, שהיא ב"פ דמעה, שאליהם נרמז בזוהר (שמות, דף יח ע"א) באומרו דאחית תרין דמעין לגו ימא רבא, והם ב' כחות הדין, וצריך לכוין למתקם במלת רצון, שהוא סוד אהי"ה דיודי"ן קס"א וההוי"ה שהיא בגי' מקו"ם, כנודע סך שניהם שמ"ז.

אמר הכותב חיים, עיין בשער התפלות בפ' זה, ושם קבלתי באופן אחר. והוא כי רצון הוא פנים דאהי"ה דיודי"ן קס"א ואחו' דהוי"ה דיודי"ן קפ"ד. י' פעמים י', ה' פעמים ה', ו' פעמים ו', ה' פעמים ה' – בגי' מקו"ם (א"ש. עיין בשער ו' בכוננת פסוק זה באורך).

(דע"ה. מהשמ"ש זלה"ה בפ' זה בשומע תפלה על שאלת מזוננו, ב' דמעין ש"ך ופ"ר, וכבר הארכנו בזה לעיל בתחלת הספר (א"ה עיין שם מ"ש שם אני הדל) בענין הדמעה והבכיה, וזהו מאמרו רחל ב"פ וכו' ש"ך ופ"ר, כי הם עיקר בניינה מהם, וכתב שם לעיל כי ע"י הדמעה נפתחות ב' הספירות חו"ב, וזמ"ש הכא נמתקי' ע"י הוי"ה והאהי"ה שהם חו"ב כמ"ש, ומ"ש יפ"י וכו', אחר א"ה חיים וכו', ט"ס כאן וצ"ל לעיל מניה באו' גי' מקו"ם כנו').

## סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס" חלק ב, דף צז ע"ב – צט ע"א.  
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום" חלק א, עמ' 693 – 695.  
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש" חלק א, עמ' 420 – 422 [כולל הקדמה].

## מפרשים

אמת מאר"ץ עמ' עה [בענין הפסוק פותח את ירך וגו'].  
באתי לגני חלק א, עמ' צט.  
הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס". עמ' קיח.  
וערך הכהן סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' מא.  
עלי נהר אות לח, עמ' לג [בענין הפסוק פותח את ירך וגו'].  
פאת השד"ה כר' ב, הגהות וציונים על הסידור, עמ' שנא [בענין פסוק פותח את ירך וגו'].  
פתח עינים דף מה ט"ד – מו ט"א.  
פתח עינים החדש חלק ה, עמ' רסג – רסה.  
שלום וצדק סימן טו, דף יח ע"ג – יט ע"ד.  
[בענין הפסוק פותח את ירך וגו', בסוף ספר דע"ה והשכל].

תסח	בטוב	שומע תפלה	ירושלם
שמחת כהן	סימן עד, דף נה ע"ג.		
שמן ששון	דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"ד.		
שערי רחמים	חלק א, סימן קיח, דף כו ע"ב, חלק ב, סימן קמו, דף לה ע"ג.		

## ביאור סדר הכוונות

רמז ראשון – שמע קולנו

בראש ברכת שומע תפלה מכוונים בתיבות של נוסח הברכה הרמז הבא.

**שמע קולנו** – **יוד לה' ונ' לה'**, שם הוי"ה מלא העולה בגי' ב"ן מנוקד באופן זה: ג' אותיות יו"ד בחולם, ה' הראשונה בחולם, ה' השניה בסגול, ו' הראשונה בחולם, ו' השניה בסגול, ה' השלישית בחולם, ה' הרביעית בסגול, והוא בדעת הפנימי של הנוק' בימי חול של יום ג' (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; עץ חיים, שער מד, סוף פרק ז), וכוונה זו מועילה מאד לעלות האדם במעלה (שער הכוונות, שם; ועיין עוד מ"ש בליקוטי ביאורים).

שם בן מ"ב – חלק ראשון

בראש הברכה מכוונים כי תיבות הברכה רומזות לד' שמות הראשונים של שם בן מ"ב של אנא בכח וכו' – אבגית"ץ קרעשט"ן נגדיכ"ש בטרצת"ג, ומקור כוונה זו מספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט).

**אלהינו** – **אבגיתן**, ר"ת של אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה,

**אב הרחמן חוס ורחם עלינו** – **קרע שטן**, ר"ת של קבל רינת עמך שגבנו טהרנו נורא, **וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו** – **נגדיכש**, ר"ת של נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם,

**כי אל שומע תפלות ותחנונים אתה** – **בטרצתג**, ר"ת של ברכם טהרם רחמם צקדתך תמיד גמלם.

ובהמשך עוד רומזים לג' שמות הנוספים של שם בן מ"ב הנ"ל – חקבנט"ע יגלפז"ק שקוצי"ת.

שם ארארית"א

יכוין שם

**אראריתא** [סידור רחובות הנהר: **אראריתא**], והוא ר"ת של **א'חד ר'אש א'חדותו ר'אש י'חוד ת'מורתו א'חד**.

בספר עץ חיים (שער מ, סוף דרוש יג) מבאר מהרח"ו על שם זה כי הוא שם תחתון הרומז על הכתר, כינוי חיצוני שהוא בבריאה או ביצירה או בעשיה, כי הוא בחי' הכתר אשר שם. בריש ספר שער הכוונות (הקדמה, דף א ע"ב) כותב הוא ז"ל – "מצאתי כתוב בספרי המקובלים, שהאומר שם זה הקדוש בשומע תפלה שאין תפלתו חוזרת ריקם", ובספר פתח עינים (דף מו ע"א) כותב על שם זה – "והוא מסוגל לקבלת התפלות".

ספר שער הכוונות (שם) כותב עוד מהרח"ו – "לא כתבתי ניקוד אלפא ביתות וניקוד השמות, לפי שאין אתנו יודע עד מה עד ישקיף וירא ד' משמים". בסידור המודפס וסידור היר"א מצויר שם הנ"ל ללא ניקוד, ובסידור רחובות הנהר ניקדו את שם ארארית"א כמו שהוא מופיע בספר שרשי השמות (אות א, סימן קג, בנד"מ כר' א, עמ' לג), ועיין מה שנביא ב"ה בליקוטי ביאורים בעניין שם זה.

### ידידי ובקשה לפרנסה

בברכת שומע תפלה מסודרים וידוי ובקשה לפרנסה, וב"ה נביא כאן מדברי מהרח"ו בעניינם.

בספר הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) מבאר מהרח"ו ענין שומע תפלת כל פה, והוא סוד פה דז"א שממנו יוצאים י"ב נשיקין לנוק', סוד י"ב ברכות האמצעיות, ולכן נזכר עניינן בברכה האחרונה שבי"ב ברכות האמצעיות, ושם כותב כי ראוי מאד אל האדם שבאומר תפלת לחש יאמר וידוי בשומע תפלה – אנא ה' חטאתי עויתי ופשעתי לפניך כו', כמ"ש בספר הזוהר (ח"ג, דף קצה ע"ב) "לבתר לשואה גרמיה גו חסידים בשומע תפלה לפרטא חטאוי".

בספר שער רוח הקודש (יחוד נא, דף עב ע"ד) כותב הוא ז"ל, וז"ל: בתפלת י"ח דחול ובברכת שומע תפלה תזהר לומר שם וידוי – אבל חטאנו, כנוז' בזוהר (פ' בלק, דף קצה ע"ב), עכ"ל.

שוב בספר שער הכוונות (ענין נוסח התפילה, דף נא ע"ג) כותב מהרח"ו, וז"ל: וכשיגיע אל תיבת מלפניך מלכנו ריקם אל תשיבנו כו', יאמר וידוי על חטאיו בדרך קצרה – רבש"ע חטאתי עויתי ופשעתי לפניך יר"מ שתמחול ותסלח ותכפר לי על כל מה שחטאתי ושעויתי ופשעתי לפניך מיום שנבראתי עד היום הזה, ואם ירצה יתודה באורך בפרטות. ואח"כ יאמר ומלפניך מלכנו כו'. גם צריך לשאול על מזונותיו דרך קצרה במקום הזה, קודם שיאמר ומלפניך מלכנו כו', עכ"ל.

ושם דרושי העמידה, דרוש ו) כותב – "עוד ראוי לשאול על מזונותיו בברכת שומע תפלה, להורות שהוא בוטח בו ית' אשר בידו מזון לכל חי", ומעין זה מובא בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט).

בסידור המודפס (ח"ב, דף צז ע"ב) מובאים וידוי ובקשה לפרנסה, וז"ל:

אנא ה' חטאנו עוינו פשענו לפניך, אנא ה' למענך סלח נא מחול נא כפר נא לחטאים ולעונות ולפשעים שחטאנו ושעוינו ושפשענו לפניך מנעורינו עד היום ותשליך במצולות ים כל חטאתינו והחזרינו בתשובה שלימה לפניך, אתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו.

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתתן ותשלח לנו היום ובכל יום יום מזונות ופרנסה טובה, לחם לאכול ובגד ללבוש, בנחת ולא בצער, בריוח ולא בצמצום, בכבוד ולא בבזוי, בהיתר ולא באיסור, פרנסה שלא יהיה בה שום בושה וכלימה, פרנסה שאוכל לעסוק בה בתורתך הקדושה והטהורה והתמימה, פרנסה שלא תצריכני בה לידי מתנות בשר ודם ולא לידי הלואתם, כי בשמך חוניני ומאוצר של מתנת חינם תכלכלני ותשפיעני, בזכות שמך הגדול דִּיקְנוֹסָא הממונה על הפרנסה, כי אתה נותן לכל איש ואיש די מחסורו ולכל גוייה וגוייה די פרנסתה, כדכתיב עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו, ואעפ"י שחטאנו ומנענו מזונותינו ממנו בחסדך בטחנו וברצונך הטיבה עלינו, כדכתיב רוצה יְהוָה את יריאיו את המיחלים לחסדו, וכן מדותיך להחיות לטובים ולרעים כדכתיב פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רטג) כותב ר' שריה דבליצקי – "וכל התפלה הזאת שמשולב בה ענין הוידוי והתפלה על הפרנסה, נראה שהיא מיסוד הרש"ש בעצמו". ושם בהמשך (ח"ה, עמ' רסד) כותב "רוצה יְהוָה וכו'" – הניקוד מקורו איני יודע".

ובסידור כוונות התפלות בקצרה (עמ' מא) כותב מהר"י צמח – "אני שאול לחם לאכול ובגד ללבוש".

בברכת מברך השנים מכוונים בקשה נוספת על הפרנסה. בשלחן ערוך (או"ח, סימן קיט) כותב מרן הבית יוסף – ר' יוסף קארו, "היה צריך פרנסה מבקש עליה בברכת השנים ובשומע תפלה יכול לשאול כל צרכיו". ובספר ברכי יוסף (או"ח, סימן קיט, אות ב) כותב מרן החיד"א – ר' חיים יוסף דוד אזולאי, "גורי האר"י זצ"ל כתבו שיתפלל שמחשבותו על הפרנסה בברכת השנים וישאל מזונותיו בפירוש בשמע קולנו", ועיין מ"ש ר' יעקב חיים סופר בספר כף החיים (או"ח, סימן קיט, אות ג).

### פותח את ידך

לאחר רמזים על תיבות של נוסח הברכה ובקשות הנ"ל, מובאים מספר רמזים על פסוק (תהלים קמה, טז) פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון, ומקורו של הרמז הראשון – סוד כוונת פותח את ידך – מספר פרי עץ חיים (שער הזמירות, פרק ה).

פתח, יכוין

ח' חיוורתני – יוד הי ויו הי. יוד הי ויו הי, ב' שמות הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, והח' האותיות השרשיות שבב' שמות הוי"ה הם כנגד ח' חיוורתני דרישא דא"א,

ועוד יכוין

ש"ע – אלף למד. אלף למד, ב' שמות אל מלאים, כל א' עולה בגי' קפ"ה, הרי יחד עולים בגי' ש"ע, והם כנגד ש"ע נהורין דא"א, ויחד עם ח' חיוורתני הנ"ל הם שע"ח נהורין גי' מלבו"ש וגי' חשמ"ל, ויש לכוין להמשיך אותם שע"ח נהורין

לז"א – יוד הא ואו הא, שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה והוא בז"א, ועוד ולנוק' – אדני, שם אדני העולה בגי' ס"ה והוא בנוק', מ"ה וס"ה עולים יחד ק"י, ועם שע"ח הנ"ל הרי פתח.

ובספר פרי עץ חיים (ס) עוד מבארים בעניין הכוונה הקודמת, וז"ל: והנה חת"ך הוא סוד חשמ"ל שהוא בגי' אור פניא"ל, שהוא סוד אור פני המלכות הנקרא אל. ומן החשמ"ל חסר נ' עד שיהיה בגי' חת"ך, וסוד נ' אלו הם סוד ה"ס דז"א, מחסד עד הוד, כ"א כלול מי' הרי נ'. ומן נ' זו לפעמים לוקחת הקליפות נוגה מן השם חת"ך, ונשאר חשמ"ל לבד למלכות, וכשאדם חוזר בתשובה אז מה שהיתה תחלה קליפת נוגה, נקרא אור נוגה, וחוזר אל הקדושה, עכ"ל.

עוד מובאים מספר רמזים על פסוק (תהלים קמה, טז) פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון, ומקורם מספר שער הכוונות (דרוש ענין תפילת השחר) וספר שער רוח הקודש (יחוד טו, דף עז ע"ד).

פותח את ידך, ויכוין ג' בחי'

חכמה – ו"ק – יסוד דנוק', שהם נרמזים ע"י

פא"י, שהוא שם היוצא מר"ת פותח את ידך – פא"י, הוא בגי' צ"א, והוא שם א' מע"ב שמות דויסע ויבא ויט, והוא סוד חיבור ב' שמות הוי"ה ואדני, העולים יחד צ"א כמספר שם פא"י, כזה

יאהדונה', שילוב ב' שמות הוי"ה אדני, בגי' צ"א כמספר שם פא"י כנ"ל, ומה שמודגשים ב' יודי"ן, הוא כמ"ש בתיקוני זוהר (דף ז ע"ב) פותח את ידך – אל תקרא ידך אלא יודיך, והם שני יודי"ן של יאהדונה", הראשונה והאחרונה, וכיניהם ו' אותיות כמנין ו', וצורת ו' היא נקודת פתח, וב' יודי"ן ו' אותיות אלו הן כנגד ג' בחי' הנ"ל – יו"ד הראשונה היא כנגד חכמה דז"א שממנה נמשך השפע, ו' אותיות הן כנגד ו"ק דז"א שעל ידם נמשך השפע, ויו"ד האחרונה היא כנגד יסוד דנוק' (בעניין פרט זה עיין שלום וצדק, סימן טו, אות ג) שעבורה השפע, וב' שמות הוי"ה אדני רומזים לב' פר'

זו"ן, ויכוין

להמשיך שפע ומוזן לחכמה דז"א [לחכמה דלאה (סידור הוי"ם) (סידור רחובות הנהר)],

[בסידור המודפס וסידור היר"א "כוונות הרש"ש" כתוב – לחכמה, ובסידור היר"א "נהר שלום" כתוב – מחכמה,

וכן כותבים בספר אור הלבנה (אור החיים, עמ' קלג), וכן תיקן ר' שמעון צבי הורוויץ כמובא בהגהות וביאורים על סידור הרש"ש (בסוף פתח עינים החדש, ח"ט, עמ' ל), וכן כותבים בסידור רחובות הנהר, ועיין מ"ש בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסד; ח"י, עמ' קסה), ולשונו מובא בליקוטים ביאורים, כי כל המזון והפרנסה באים מן החכמה, בסוד והחכמה תחיה בעליה (קהלת ז, יב), והוא סוד פותח את ידיך – יודיך, שהם הד' יודיך שבשם הוי"ה במילוי יודיך העולה בגי' ע"ב, ומצוירים

**יוד ה' ו'ו ה' – יוד ו'ו דלת. ה' יוד. ו'ו יוד ו'ו. ה' יוד**, ויש לכוין ד' יודי"ן של שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, ומילוי דמילוי של שם הוי"ה דע"ב הנ"ל, וכל אחד מאותן ד' יודי"ן כלולה מעשר, וי' כלולה מי', הרי הארבע יודי"ן הם ת', וכ"ח אותיות שיש במילוי המלוי הנ"ל, הרי הכל גי' תכ"ח כמספר שם

**חת"ך**, שהוא שם היוצא מסופי תיבות פותח את ירך, והוא נק' שם הפרנסה, והוא מסוגל לפרנסה כי הוא יוצא משם הוי"ה דע"ב שהוא בחכמה, וממנה באים המזון והפרנסה כנ"ל, עוד יכוין שם

**סא"ל**, שהוא חילוף של שם חת"ך הנ"ל בא"ב דאתב"ש, גם הוא שם א' מע"ב שמות דויסע ויבא ויט, והוא עולה בגי' צ"א כמספר שם פא"י הנ"ל, וגם כמספר ב' שמות הוי"ה אדני, ועוד מצויר **יאהדונוהי**, שילוב ב' שמות הוי"ה אדני.

**ומשביע**, אחר שנמשך שפע ומזון לחכמה דז"א בכוונה הקודמת, יכוין **להמשיך שפע ומזון מחכמה דז"א [לחכמה דרחל (סידור הוי"ם) (סידור רחובות הנהר)]**, כי כל המזון והפרנסה באים מן החכמה כנ"ל, ושוב מצוירים אותם שמות כמו קודם (ובעניין ההוספה מסידור הוי"ם בסידור רחובות הנהר, עיין מ"ש בספר פתח עינים החדש (ח"י, עמ' קסה), ולשונו מובא בליקוטי ביאורים),

**יוד ה' ו'ו ה' – יוד ו'ו דלת. ה' יוד. ו'ו יוד ו'ו. ה' יוד**, שם הוי"ה במילוי יודי"ן, ומילוי דמילוי של שם הוי"ה דע"ב הנ"ל, העולים יחד במספר תכ"ח כנ"ל, כמספר שם **חת"ך**, שהוא שם היוצא מסופי תיבות של פותח את ירך כנ"ל, והוא עולה כמספר ומשביע.

**לכל חי רצון – ר"ת רחל**, ויכוין כי רחל היא ג"כ עולה

**[גי' ב' פעמים דמעה (סידור היד"א)]**, ובהמשך מפורט מה הן אותן ב' דמעות למעשה, והן ב' כוחות של דין המונעים הפרנסה בסוד עיני כל אליך ישברו (תהלים קמה, טו), כי בעינים ישנן שתי דמעות שמהן יוצא הדין (ספר הזוהר, ח"ב, דף יט סע"א), והם למטה בנוקבא דז"א הנק' רחל, אשר גם היא עולה בגי' ב' פעמים דמעה כנ"ל, והן ב' דמעות היורדות בימא רבא שהיא הנוק' כמ"ש בספר הזוהר (ח"ב, דף יח ע"א), וצריכים להמתין במלת רצון (ובעניין הדמעות, עיין עוד לקמן בחלק ליקוטי ביאורים), לכן יכוין

**להמשיך הארה מרצון עליון (סידור רחובות הנהר)]**, ומפרט

**[שהוא יסוד דאבא ויסוד דאימא (סידור רחובות הגהר)],** שבהם ב' שמות כפי שיפורט בשורות הבאות, ואותם יסודות הם בתוך רישא דז"א בדעת שבו, ויכוין על ידם

**[להמתיק את רחל ואת ב' דמענות הנוכרים (סידור רחובות הגהר)],** להמתיק רחל וב' דמענות שהן כוחות של דין המונעים הפרנסה כנ"ל, והן ג"כ עולות כמנין רחל, ויש להמתיקם ע"י ב' שמות שביסודות דאו"א, ומפרט מה הם אותם ב' שמות

**[סידור היר"א: יסוד דאבא – יוד. יוד. הי. יוד הי ויני. יוד הי ויני הי, אחוריים הנק' גם ריבוע של שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, והוא בגי' קפ"ד,**

**[סידור היר"א: יסוד דאימא – אלף הי יוד הי, שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א, קפ"ד וקס"א עם הכולל עולים יחד בגי' רצו"ן, וע"י השמות הנ"ל יכוין להמתיק רחל, פ"י להמתיק הדינים שבה ע"י הרצון הנז' שהוא הארה מיסודות דאו"א כנ"ל, ועוד יכוין להמתיק**

**[תרי"ן דמעין (סידור היר"א)],** ע"י הרצון הנז' שהוא אותה הארה מיסודות דאו"א הנ"ל, ומפרט מה הם השמות של אותן ב' דמענות

**מ נ צ פ כ – פ"ר (סידור היר"א),** ה' אותיות סופיות מנצפ"ך העולות יחד בגי' פ"ר, והן בחי' פ"ר דינים, גבורות הזכר עצמו שאח"כ ניתין אל רחל, ועוד

**דין דין דין דין דין – ש"ך (סידור היר"א),** ה פעמים דין העולים גי' ש"ך, והם בחי' ש"ך דינים של הנוק' עצמה, ופ"ר וש"ך הן ב' בחי' דינין דכורין ונוקבין שמהם עיקר בניינה של הנוק' (עץ חיים, שער יח, פרק ה; ועיין שם משמעון וכרם שלמה, שם; מבוא שערים, שער ה, ח"א, פרק ג; שער מאמרי רשב"י, פר' בראשית, דף יג ע"א; שם, פר' בא, דף יז ע"ד; שער המצות, פר' שופטים, דף נא ע"א; אמת ליעקב, מערכת הפ', אות סב; מזכיר שלום, מערכת השי"ן, אות יב, עמ' שלד – שלח), ואחר שנמתקו הדינים המונעים הפרנסה,

**יכוין להמשיך מהרצון הנוכר (סידור רחובות הגהר)],** הארה מב' יסודות דאו"א הנ"ל, שפע ומוזון וברכה רבה לכל העולמות.

## תפלה

בסידור המודפס (ח"ב, דף צח ע"א) מובאים וידוי ובקשה, וז"ל:

אנא ה' חטאנו ועוינו ופשענו ומרדנו, אנחנו ואבותינו ואנשי ביתינו, על תורה שבכתב ועל תורה שבעל פה, ובטחנו ולא קיימנו רמ"ח מצוות עשה וענפיהם מדברי קבלה ומדברי סופרים, ועברנו על סס"ה מצוות לא תעשה וענפיהם ומדברי קבלה ומדברי סופרים, וסרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים, ולא שוה לנו, ואתה צדיק על כל הבא עלינו, כי אמת עשית ואנחנו הרשענו. ועתה הננו שבים בתשובה ומתחרטים על כל מה שחטאנו ועוינו ופשענו חרטה גמורה, ועוזבים אותם עזיבה גמורה. יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתמחול לנו על כל חטאתינו ותכפר לנו על כל עונותינו, ותמחול ותסלח לכל

פשעינו, ותפתח לנו שערי תשובה ותפשוט ימינך לקבלנו בתשובה שלימה  
לפניך כי ימינך פשוטה לקבל שבים.

וכנ"ל בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסג) כותב ר' שריה דבליצקי – "וכל התפלה  
הזאת שמשולב בה ענין הוידוי והתפלה על הפרנסה, נראה שהיא מיסוד הרש"ש  
בעצמו".

### רמז נוסף – ומלפניך ריקם אל תשיבנו

מקור הכוונה הבאה מספר שער רוח הקודש (תיקון יט, דף יד ע"ב), ושם מבואר תיקון למי  
שבא על הבהמה או על חיה ועוף, או על כל מין בריה חוץ ממין האדם, ובפרט מוזכר  
שיש לכויין הכוונות הבאות בשומע תפלה, וכוונות אלו אינם מסודרות בסידור היר"א.

### ומלפניך ריקם – יכוין כי תיבת ריקם גי' ש"ן, ועוד יכוין כי

עם ה' אותיות אלהים דההיין, שם אלהים במילוי ההי"ן כזה – אלף למד הה יוד מס,  
העולה בגי' רצ"ה, ופי' לחשב ולהוסיף ה' אותיות של שם אלהים עצמו למספר ש"ן,  
ועוד

וד' אותיות אדני ע"ה, הרי ש"ן ועוד ה' וד' עם הכולל, הרי ש"ס, ואם לא מפרט  
מהרח"ו למה דוקא מכוונים שם אלהים במילוי דההי"ן היות ומחשבים רק הה' אותיות  
שרשיות, כי הרי אותו שם אלהים דההי"ן עצמו עולה בגי' רצ"ה כנ"ל ויחד עם שם  
אדני"י עצמו העולה בגי' ס"ה, הרי גם הם עולים ש"ס (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רסה),  
ותכוין כי ש"ס

עולה מספר רי"ו קד"ם, עם הכולל,

יסיד רי"ו, ממספר ש"ס,

ישאר קד"ם, שהוא המספר של אחוריים של שם הוי"ה מלא העולה בגי' ב"ן, כזה – יוד.  
יוד הה. יוד הה וו. יוד הה וו הה,

ולהמתיקו באל מלא, פי' להמתיקו בתיבת אל של "אל תשיבנו" (פתח עינים החדש, שם),  
למעשה ע"י שם א"ל מלא כזה – אל"ף למ"ד, העולה בגי' קפ"ה,

העולה כמספר ריבוע ע"ב ע"ה, פי' אחוריים של שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי'  
ע"ב כזה – יוד. יוד הי. יוד הי ויו. יוד הי ויו הי, והם עולים בגי' קפ"ד,

וכו ימתיק את קד"ם הנו', פי' להמתיק את האחוריים של שם הוי"ה דההי"ן העולים  
בגי' קד"ם ע"י אחוריים דהוי"ה דיודי"ן העולים קפ"ד כמספר שם א"ל מלא כנ"ל.

ומצוירים השמות הנ"ל: ש"ן, שם אלהים במילוי ההי"ן – אלף למד הה יוד מס, ושם  
אדני הנ"ל, ועוד מצוירים:

אל – אלף למד, גי' קפ"ה, תיבת אל של אל תשיבנו כנ"ל, ושם אל מלא העולה בגי'  
קפ"ה,



**יוד. יוד הי. יוד הי ויו. יוד הי ויו הי – גי' קפ"ד**, ריבוע של שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, והוא עולה בגי' קפ"ד,  
**יוד. יוד הה. יוד הה וו. יוד הה וו הה – גי' קד"ם**, ריבוע של שם הוי"ה מלא העולה בגי' ב"ן, והוא עולה בגי' קד"ם.

### המשך של שם בן מ"ב

עוד יכוין כי התיבות הבאות רומזות לב' שמות נוספים של שם בן מ"ב של אנא בכח וכו', ומקור כוונה זו מספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט), יכוין:  
**אל תשיבנו – חקב נטע**, ר"ת של חסין קדוש ברב טובך נהל עדתך,  
**כי אתה שמוע תפלת כל פה – יגל פוק**, ר"ת של יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדושתך.  
 ובהמשך בתיבות שומע תפלה עוד מכוונים השם האחרון של שם בן מ"ב – שקוצית.

### מה רב טובך

מסודר כאן יחוד מספר שער רוח הקודש (יחוד טל, דף סז ע"ב-ד) על פסוק (תהלים לא, כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחסים כך נגד בני אדם, ועניינו מובא גם בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט, הגהת ר' נתן שפירא), וכוונות אלו אינם מסודרות בסידור היר"א.

**מה – יוד הא ואו הא**, שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה,  
**רב – יהוה. יוד הא ואו הא. יוד. יוד הא. יוד הא ואו. יוד הא ואו הא**, שם הוי"ה פשוט העולה בגי' כ"ו, שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה, ועוד ריבוע של שם הוי"ה דמ"ה הנ"ל העולה בגי' ק"ל, הרי כ"ו מ"ה ק"ל העולים יחד כמספר רב עם הכולל,

**מ"ה ר"ב גי' רמ"ח**, עם הכולל, וזה רומז לרמ"ח  
**איברי מלבוש הנשמה ע"ה**, כי משמות הנ"ל נעשה המלבוש שבו מתלבשים הצדיקים בגן עדן, ומלבוש הזה יש בו רמ"ח אברים,

**טובך – יוד הי ואו הי**, יש לכוין המילוי בלבד של שם הוי"ה מלא העולה בגי' ס"ג, ואותו מילוי עולה בגי' ל"ז כמספר תיבת טובך, והוא התיקון הי"ב של י"ג תיקוני דיקנא קדישא דא"א, והוא הפומא קדישא דיליה שממנו יוצא הבל שגם הוא עולה בגי' ל"ז, ואותו הבל הוא אור א' מקיף לכל כללות ז"א, כי יש לז"א מקיף א' פרטי לכל אבר מן רמ"ח אבריו, ועוד יש לו מקיף לכל כללותו, וזה מ"ש

**גי' הבל**, גם עולה כמספר תיבת טובך והמילוי לבד של שם הוי"ה בגי' ס"ג, ויכוין **להמשיך מן פה דא"א הבל הנו'**, להמשיך מהתיקון הי"ב דדיקנא קדישא דא"א שהוא הפה שממנו יוצא הבל, והוא אור המקיף לכל ז"א בכללותו, אור הנק' אחסנתא דאבהן כי הוא הבל דביה עתידין אבהתנא להתלבשא ביה (ספר הוהר, ח"ג, דף קלד ע"ב), בסוד אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם (מיכה ז, כ) שיהיה להם אור מקיף מהבל הפה דא"א, בחי'

משה שהיה גלגולו של הבל והוא הטוב של הבל, כי משה השיג הפה העליון דא"א ולכן נאמר בו פה אל פה אדבר בו (במדבר יב, ח), ויכוין ע"י הבל הנ"ל להקיף כל כללות ז"א ולרמ"ח איברי הנשמה הנ"ל.

**מה רב טובך אשר – ר"ת נ"ר**, ר"ל ר"ת עולים בגי' נ"ר, ומצויר **יאהווייהה. יאהלוההים. יאהדונהי**, יחוד נ"ר הידוע הכולל ג' שילובי שמות – הוי"ה אהי"ה, הוי"ה אלהים, הוי"ה אדני, העולים ביחד כמספר נ"ר, והם כנגד ג' בחי' נשמה רוח ונפש, והם היחודים שמייחדים הצדיקים ועי"ז זוכים ומתלבשים במלבוש של הטוב וההבל הנ"ל.

**צפנת ליראך – ר"ת גי' ק"ך צירופי שם אלהים**, כמנין שנותיו של משה רע"ה שבו נאמר (שמות ז, א) בו ראה נתתיך אלהים לפרעה, **פעלת לחוסים בך, ר"ת גי' יאהלוההים**, שילוב שך ב' שמות הוי"ה אלהים, כ"ו פ"ו הרי קי"ב כמספר ר"ת של תיבות פ'עלת ל'חוסים ב'ך, ועוד כמספר יב"ק, **נגד בני – ר"ת גי' ב"ן – יוד הה וו הה**, שם הוי"ה מלא העולה בגי' ב"ן, כמספר ר"ת של נ'גד בני, **אדם – גי' מ"ה – יוד הא ואו הא**, שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה כמספר אדם, ופרט אחרון זה מוזכר בספר פרי עץ חיים (שם) אבל לא בספר שער רוח הקודש (שם).

### ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

והוי"ת חתימת הברכה הזאת היא חש"ק – חולם שבא קמץ בג' אותיות ראשונות, וה' אחרונה בלתי ניקוד, וג' ניקודות אלו הם סוד ג' אבהן – חולם בת"ת, שבא גבורה, קמץ חסד, ולכן הושמה הגבורה באמצע כדי שתתבסס ותמתק, וזה סוד הפסוק (דברים י, טו) רק באבותיך חש"ק ה' (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרקים ו, יט).

### תיקון הכתר דנוק'

לאחר שבג' ברכות הקודמות נתקנו ט' ספי' דנוק' ע"י הארות מט' פרקין דנה"י דז"א, באים כעת לתקן הכתר שבה, והוא כמ"ש מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) "אב הרחמן בת"ת דז"א אשר ממנו נעשה כתר שבה ... ולהיות שמן הת"ת הזה נעשה כתר שבה, לכן נק' אב הרחמן שהוא בחי' הכתר שבה".

ובספר עץ חיים (שער כא, פרק ב) מבאר מהרח"ו טעם למה שיעור הכתר דנוק' הוא שיעור מקום ב"ש התחתונים דת"ת דז"א, וז"ל: וטעם לקיחתה [עבור הכתר שלה] ב"ש תחתונים לבד [של ת"ת דז"א], הוא לפי שיסוד של תבונה מתלבש בשליש עליון של ת"ת דז"א כנודע, שהוא עד מקום החזה, ומשם ולמטה האורות של החסדים הם מגולים, לכן אין כתר דנוקבא יכול להתחיל אלא בסוף סיום שלישי עליון דתפארת, כי שם התחילו

החסדים להתגלות, ומכח האורות המגולים שם אז יוצא שם כתר שלה מבחי' ב"ש החסד המגולין והמאירין, עכ"ל ועיי"ש באורך.

**להמשיך הארה ממוחין דאימא**, בספר פתח עינים (דף מו ע"א) כותב – "כוונה זו לא מצאתי אותה כעת איה מקומה נזכרת בדברי הרב", ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסה) כותב – "צ"ע למה כתב להמשיך הארה ממוחין דאימא וכו' ולא כתב כפשוטו מב' שלישי ת"ת דז"א לכתר דנוק". בקו האמצעי דז"א אין שום מוח למטה מהחזה רק חסדים, כי בחזה שלו כבר מסתיים היסוד דאימא, ולכן לא נבנה הכתר דנוק' ע"י א"ב דאטב"ח כי אם ע"י בחי' חסדים בלבד (עץ חיים, שער לה, ריש פרק ד, אותיות א"ט דאטב"ח), וכן כאן כתוב להמשיך הארה בלבד,

**[ומתריין פרקיין תתאין (סידור היר"א)] שכתפארת דז"א**, אשר מהם נעשה הכתר שבנוק', ובסידור רחובות הנהר מפרטים ומוסיפים:

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות שהמשכנו לג"ר דז"א בג' ברכות הראשונות, ואח"כ הפשטו בגופא דז"א וניתנו לנוק' ע"י הנשיקין ועוד ע"י ההארות מפרקיין דנה"י דז"א,

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתר דכינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דכינה** (סידור רחובות הנהר), **דז"א**, כתובת הכללית,

**לי' ספי' דכתר דנוק'**, כל הי' ספי' דכתר דנוק' הם כנגד ב' שלישי תפארת דז"א,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין פרטיות הנ"ל, ובסידור רחובות הנהר מפרטים ומוסיפים:

**דחכמה**, פי' של מוח חכמה שבשרשי הכתר,

**דכתר דכינה** [בחזרה: דחכמה] **דנה"י דכינה** (סידור רחובות הנהר), כתובת הכללית.

מצויר נרנח"י נשמת המוח שהם זוג של שמות הוי"ה אהי"ה מנוקדים, כאן בניקוד חולם שהוא כנגד ת"ת, מעל ב' כלים אמצעי וחיצון דת"ת דז"א הרומזים על ב' שלישים התחתונים דתפארת דז"א, ועוד מצויר כלי כתר דנוק'.

בסידור היר"א כתוב לכוין "להמשיך הארה מתריין פרקיין תתאין דת"ת דז"א ... לי"ס דכתר ... דנוק', ואח"כ מוסיפים "וגם יכוין להמשיך הארה ממוחין דאימא שבת"ת דז"א ... לי"ס דפר' הכתר דנוק'", ועיינן מ"ש בליקוטי ביאורים בעניין שינוי זה.

עם כוונה זו מסתיים תיקון פר' זו"ן של בחי' דאח' ופנים דפנים של בחי' שרש חכמה שבכתר, ובברכה הראשונה כבר נבנו זו"ן של בחי' שרש בינה שבכתר, לכן נשאר עוד לבנות פר' זו"ן של ב' בחי' נוספות – חו"ג שבכתר, וזה נעשה ע"י הכריעות והזקיפות שבברכות הבאות.

## חלק אחרון של שם בן מ"ב

עוד מסודרים ב' רמזים על תיבות שומע תפלה של חתימת הברכה, והראשון הוא השם האחרון של שם בן מ"ב – אנא בכח וכו'.

**שומע תפלה – שקוצית**, ר"ת של שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות, ולעיל כבר כווינו שאר חלקי שם בן מ"ב (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק ט).

## שם אוכ"ץ

מקור הכוונה האחרונה של ברכת שומע תפלה הוא מספר רוח הקודש (יחוד מ, דף סז ע"ד – סח ע"א), ושם מבואר יחוד המבוסס על פסוק תפלה לעני כי יעטף (תהלים קב, א).

**תפלה – כאחב"ש – אַנְכָצ**, שם זה עולה בגי' קי"ז, הוא עולה בגי' של שב' שמות גי' יוד הוּהּ וּוּהּ. **אדני**, שם הוי"ה מלא העולה בגי' ב"ן, ושם אדנ"י העולה בגי' ס"ה, הרי יחד קי"ז כמספר שם אוכ"ץ הנ"ל, ועוד יכוין

**נוגם גי' – יוד הי ויו הי. יוד הא ואו הא** (סידור הי"א), ב' שמות הוי"ה מלאים במילוי יודי"ן ואלפי"ן העולים בגי' ע"ב ומ"ה, הרי יחד גם כן גי' קי"ז כמספר שם אוכ"ץ הנ"ל,

**וניקודו ע"ה**, של שם אַנְכָצ, והוא יוצא מאותיות הראשונות של תיבות הפסוק (תהלים קב, א) תפילה לעני כי יעטוף, ה' נקודות שכל א' מהן עולה י' וניקוד פתח העולה ו', לכן ביחד עולים נ"ו, ועם הכולל הרי ז"ן, כמספר

**גי' יוד הי ווּהּ**, העולה גם בגי' ז"ן כמנין הניקוד הנ"ל עם הכולל.

שם זה – יוד הי ווּהּ, מזכיר מהרח"ו מספר פעמים: בספר הכוונות (עניין ראש השנה, דרוש ו, דף צה ע"ב, ד"ה והנה צריך), בספר פרי עץ חיים (שער ראש השנה, פרק ג), בספר שער רוח הקודש (דף עא ע"א), בספר מבוא שערים (שער ג, ח"ב, פרק יז, דף ל ע"א) ושם כתב שהוא דין, ובספר שער מאמרי רשב"י (פירוש האדרא רבא קדישא, דף מג ע"ג) ושם כתב מהרש"ו "חציה היא של ע"ב וחציה של ב"ן לרמוז כי אבא יסד ברתא בסוד ה' בחכמה יסד ארץ כנלע"ד".

ובספר אם לבינה (בהוצאת ר' יצחק נחום: ספר רמ"ז הרומ"ז, אם לבינה, ספר התיקונים, עמ' קיא; בהוצאת ר' משה צוריאלי: ספר התיקונים, עמ' רעו) כתב הרמ"ז – ר' משה זכותא, כי שם זה הוא "חצי ב"ן וחצי ס"ג", ושם (בהוצאת ר' יצחק נחום: אות פ, עמ' צא; בהוצאת ר' משה צוריאלי: גימטריאות, אות פ, סימן צב, עמ' רט) כתב עוד כי הוא "חצי מילוי אימא דדינין מתערין מינה, וחצי מילוי רחל שבה הוא עיקר ה' גבורות", וכן מזכיר הוא ז"ל מספר פעמים בפירושו על ספר הזהר (הקדמת הזהר, עמ' סב; שמות, עמ' רנג, שמט; ויקרא, עמ' ריז, רצ; דברים, עמ' קצג; תיקוני זהר, עמ' רעח).

## ליקוטי ביאורים

## שמע קולנו – לעלות האדם במעלה

בריש סדר הכוונות של ברכת שומע תפלה מכוונים בתיבות שמע קולנו לשם הוי"ה מלא העולה בגי' ב"ן מנוקד, והוא כמ"ש מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), וז"ל בקצרה: האמנם בהוי"ה הראשונה, והיא אב הרחמן שמע קולנו ה' אלהינו, תכוין בניקוד הכתוב אצלי בדרוש שמות הספי' בענין הויה דההיך, שהוא סוד הדעת הפנימי של הנוק' בימי החול וכו', וכוונה זו תועיל מאד לעלות האדם במעלה, ובפרט לי אני חיים הכותב לטעם הנודע לי, עכ"ל.

ובספר שער הגלגולים (הקדמה לט) מעיד הוא ז"ל, וז"ל בקצרה: עוד א"ל [מורי ז"ל], כי בעת שאשכב בפסוק בידך אפקיד רוחי, בשם הוי"ה אשר בפסוק זה, שאכוין שהיא במלוי ההי"ן הנקרא שם ב"ן. ובפרט לי שאני מגולגל כפול, כי יש אתי חלק נפשי וחלק ר' עקיבא. וגם שאזהר שאהיה תמיד בכל עת יראת ה', שהוא שם זה של מלוי ההי"ן על פני, ולא אסירהו מלבי תמיד כי שם זה נקרא מערת המכפלה, כי היוד"ה היא ב' יודי"ן, וה"ה ב' ההי"ן, והו"ו ב' ווי"ן, וה"ה ב' ההי"ן וכו'.

עוד בכוונת התפילת של שחרית, בברכת אב הרחמן שמע קולנו, ביארתי שם כוונה אחת בענין זו ההוי"ה אשר כאן וע"ש. ותדע נא, כי הוא מוכרחת אלי, והיא לעלות האדם במעלה ע"י כוונה זו, עכ"ל.

## שמע קולנו – שתחברני ותקשרני ותייחדני

באזור הגורת מתני שכנית עויך

בספר החזיונות (ח"ב, אות לו) כותב מהרח"ו, וז"ל: [שנת] שס"ו. חלמתי שחכם א' גדול מן הקדמונים, הזהירני שבכל תפלה אתפלל בברכת "שמע קולינו" תפלה זו בלשון הזה, יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שתחברני ותקשרני ותייחדני באזור חגורת מתני שכנית עוון, כמו שאמרת למשה ע"ה "וראית את אחורי". ואיקץ. ושכחתי מי היה החכם הנז', ואני מסופק בא' מאלו השנים – או רב המנונא סבא או רב ייבא סבא, עכ"ל.

## בענין השם בן מ"ב

בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק יט) כתוב לכוין הז' שמות של שם בן מ"ב של אנא בכח וכו' בתיבת של ברכת שומע תפלה:

אלהינו, אבגיתץ – ר"ת של אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה.

אב הרחמן חוס ורחם עלינו, קרע שטן – ר"ת של קבל רינת עמך שגבנו טהרנו נורא.

וקבל ברחמים וברצון את תפלתינו, נגדיכש – ר"ת של נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם.

כי אל שומע תפלה ותחנונים אתה, בטרצתג – ר"ת של ברכם טהרם רחמם צקדתך תמיד גמלם.

אל תשיבנו, חקב נטע – ר"ת של חסין קדוש ברב טובך נהל עדתך.

כי אתה שמוע תפלת כל פה, יגל פזק – ר"ת של יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדושתך.

שומע תפלה, שקוצית – ר"ת של שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות.

ובספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, ברכת שמע קולנו, אות ז, דף מו ע"א) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: מצאתי כתוב בגנזי הרב ש"ש ז"ל שם מ"ב אנא בכח וכו' – המזכירו בתפלתו נעשה בקשתו עכ"ל, ונראה לע"ד שבעמידה הוא במחשבה, עכ"ל.

### בעניין השם ארארית"א

ב"ה נביא כאן קצת ממ"ש בספה"ק בעניין השם ארארית"א.

בריש ספר הייחוד לרבי חמאי גאון המובא בספר ספרי קבלת הגאונים (עמ' צו) כתוב, וז"ל: הקב"ה נקרא בשם הגדול הגבור והנורא הקדוש והטהור והנערץ – ארארית"א, ופירושו – א'חד ר'אש א'חדותו ר'אש י'יחודו ת'מורתו א'חד, עכ"ל.

ובספר העיון לרבי חמאי גאון המובא שם (עמ' קג – קד) כתוב, וז"ל: דתנן אמר ר' ישמעאל, אותו היום היינו מצויין אני ור' עקיבא בן יוסף לפני ר' נחוניא בן הקנה והיה שם ר' חנינא בן תרדיון, ושאלתי לר' נחוניא בן הקנה ואמרתי לו, רבי הראני כבוד מלכו של עולם כדי שיתבאר ידיעתו בלבי כשאר פעליו. אמר לי בן גאים תא ונעסוק בעזקתא רבתא דחתימין בה שמיא, וארארית"א שמיא, ובעזקתא דארעא דהיא אה"ו, ואראה לך הכל.

נכנסתי לפני לפני להיכל הקדש החיצון, והוצאתי משם ספרו של ר' נחוניא בן הקנה הנקרא ספר היכלות, ומצאתי כתוב בתחלת הספר כך, אדיר בחררי גדולה היושב על גלגלי מרכבתו בחתימת אהי"ה אשר אהי"ה ובעזקתא רבתא דחתימין בה שמיא ארארית"א שמיא, סימן – אחד ראש אחדותו ראש יחודו תמורתו אחד, יחיד ומיוחד יחיד מיוחד אחד, ובעזקתא דארעא דאה"ו שמיא, סימן אחד היה ויהיה, והמתמצע בין שניהם הוה, דבר דבור על אפניו. היה קודם שברא העולם, הוה בעולם הזה, ויהיה בעולם הבא, וסימנו פעל פועל יפעול, עכ"ל.

בספר פרדס רימונים (שער כא, ריש פרק ג) מביא הרמ"ק – ר' משה קורדובירו, מ"ש בספר העיון, ושם כותב "שם ארארית"א שהוא חותם השמים הורה לו מציאות הכתר אך אנפין המתגלה ע"י הבינה", ו"שיותר נעלם ומתעלה שם ארארית"א משם אהו"י ואין

ספק בזה", ועוד כי "שם זה בכתר עליון העלול הראשון המתקרב אל מקורו והנוגע בו כנוגע בכבוד מלכו של עולם". והוא ז"ל עוד מזכיר שם זה בספר אור נערב (חלק ו, ריש פרק ו).

בספר הפליאה (דף נג ע"א) מובא, וז"ל: ובזה נשלם השם בן ד' ידיעתו וחקירתו על מה שנקרא אַרְאָרִיתָא, ר"ל אחד ראש אחדות ראש יחודו תמורתו אחד, ר"ל לא תוכל למצא אם תרצה להמירו בשום ענין, אלא אחד שהוא ראש לכל ראש וסוף לכל סוף, עכ"ל.

בספר שער הכוונות (הקדמה, דף א ע"ב) כותב מהרח"ו, וז"ל: מצאתי כתוב בספרי המקובלים, שהאומר שם זה הקדוש בשומע תפלה שאין תפלתו חוזרת ריקם, ולא כתבתי ניקוד אלפא ביתות וניקוד השמות, לפי שאין אתנו יודע עד מה, עד ישקיף וירא ד' משמים. ונלע"ד חיים, כי הוא שם זה ארארית"א כי ראשי תיבותיו הוא – אחד ראש אחדותו ראש יחוד תמורתו אחד, עכ"ל.

ובספר עץ חיים (שער מ, סוף דרוש יג) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ונחזור לענין, כי הנה השרפים בבריאה וכנגדן החיות ביצירה. והנה גופם הפנימי הוא שם הוי"ה הכולל י"ס של אותו חיה, ונקרא ד' פנים של אותו חיה, וגוף החיצון שלהם הוא שם אדנ"י הכולל ג"כ י"ס של אותו חיה הנקרא ד' כנפים של אותו חיה, וכעד"ז תבין בכל מקום. ומעתה אל תתמה אם תמצא שם תחתון מאד הרומו על הכתר, כמו שם אראריתא וכמו שם כוז"ו דחילוף הוי"ה וכיוצא, כי כל אלו הם כינויים חיצונים מאד, והם בבריאה או ביצירה או בעשייה, כי הוא בחי' הכתר אשר שם, ובזה תראה כי שם כוז"ו והוא הוי"ה בחילוף אותיות, כי גם בו כלולים י"ס של ספירה החכמה, אלא שפנימות הוא הוי"ה בחילוף אותיות כוז"ו הסמוכות לאותיות הוי"ה בא"ב והם לבושים אליה, וכעד"ז בכל השמות והכינויים בין בי' ספירות בין במלאכים וכל הנבראים, והבן זה היטב, עכ"ל.

ובספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, ברכת שמע קולנו, אות ג, דף מו ע"א) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: שם ארארית"א – ר"ת 'אחד 'ראש 'אחדותו 'ראש 'יחוד 'תמורתו 'אחד ע"כ. עיין לעיל בתחילת ס' הכוונות ד"א, והוא מסוגל לקבלת התפל' יע"ש, ע"ח ש"מ ספי"ג, ועיין בספר הקנה דל"ז, ובספר שושן סודות דל"ז ז"ל, אחד שמו כלומר שם א"ס י"ת בשמות הכתר כי אין שום שם רומז אליו לגודל מעלתו רק משמות השלהבת אנו מייחדים אותו מפני שמידת הכתר יש לה שמות רבות והעיקר מהם אלה הז' כל אות ואות מורה על יחוד – א' אחד ר' ראש א' אחדותו ר' רוממותו י' יחוד ת' תמורתו א' אחד, כלומר הכתר מורה אשר בו נראה ראש אחדותו וראש יחודו וכו' יע"ש, ונראה דאפשר שם כתר הנז' הוא כתר מלכות הנז' בברכה זו, עכ"ל.

כנ"ל בביאור סדר הכוונות, בסידור המודפס וסידור היר"א מצויר שם הנ"ל ללא ניקוד, ובספה"ק הוא מוזכר הרבה פעמים ללא ניקוד, ובספר שרשי השמות (אות א, סימן קג, בנד"מ כר' א, עמ' לג) כתוב, וז"ל: ניקוד השם הוא לפי ספר הקנה ושושן סודות הוא אַרְאָרִיתָא, ולפי הרש"ש ניקודו אַרְאָרִיתָא, עכ"ל.

## בעניין הוידוי ובקשת הפרנסה

דברי הבן איש חי

בספר עוד יוסף חי (פר' בשלח, אות יג) כותב הבן איש חי – ר' יוסף חיים ב"ר אליהו מבגדאד, וז"ל: עוד כתב רבינו מהרח"ו ז"ל שם בברכה של שמע קולנו ראוי מאד אל האדם שבאומרו תפלת הלחש יאמר ודוי בשומע תפלה, אנא ה' חטאתי עויתי ופשעתי לפניך ויהר"מ ה' או"א שתמחול ותסלח ותכפר לי על מה שחטאתי ושעויתי ופשעתי לפניך מיום שנבראתי עד היום הזה כנז' בזה"ק פ' בלק דקצ"ה ע"ב וז"ל, לבתר לשוואה גרמיה גו חסידים בשומע תפלה לפרט חטאוי, ואני מסופק אם שמעתי ממורי ז"ל שיותר טוב לומר חטאתי עויתי פשעתי סתם ולא יפרט החטאים או אם צריך לפרט ע"ד אשמנו בגדנו וכו' והדבר אצלי בספק ע"כ.

וכתב עוד וז"ל, גם ראוי לשאול על מזונותיו בברכת שומע תפלה, להורות שהוא בוטח בו יתברך אשר בידו מזון לכל חי, ע"ד תפלת רב ייבא סבא בכל יום קודם אכילתו בפ' בשלח דף ס"ב ע"ב. ועוד שם בספר הכוונות דף נ"א ע"ג בנוסח התפלה כתב רבינו מהרח"ו ז"ל וז"ל, וכשיגיע אל מלפניך מלכינו ריקם אל תשיבנו ודוי על חטאיו בדרך קצרה – רבש"ע חטאתי עויתי פשעתי לפניך יהר"מ שתמחול ותסלח ותכפר לי על כל מה שחטאתי ושעויתי ופשעתי לפניך מיום שנבראתי עד היום הזה, ואם ירצה יתודה באורך בפרטות ואח"כ יאמר ומלפניך מלכינו, גם צריך לשאול על מזונותיו דרך קצרה במקום הזה קודם שיאמר ומלפניך מלכינו עכ"ל [מהרח"ו].

והרב מנחת אהרן ז"ל כלל ט"ז דף ק"ל ע"א, כתב בברכת השנים וז"ל, קודם שיסיים כי אל טוב וכו' יתפלל על הפרנסה כמ"ש כת הקודמים ז"ל, ועיין להרב שלמי ציבור שכתב ויאמר ככתוב בספרים קדמונים יהר"מ יאו"א (ויכוין הויה נקודה פרנסה) שתזמין פרנסתינו ומזונותינו לי ולכל אנשי ביתי היום ובכל יום ויום, בריות ולא בצמצום, בכבוד ולא בכיזוי, בנחת ולא בצער, ולא אצטרך למתנות בשר ודם ולא לידי הלואתם אלא מידך הרחבה הפתוחה והמלאה בזכות שמך הגדול דיקרנוסא (ויכוין שהוא גי' חת"ך ונקודותיו גי' ע"ב) הממונה על הפרנסה כי אל טוב וכו'. אמנם הרב ברכ"י ז"ל בשם גורי האר"י זצוק"ל כתב, שיתפלל במחשבתו על הפרנסה בברכת השנים וישאל על מזונותיו בפירוש בשומע תפלה, והביאו ג"כ הרב המגיה שם וכבר כתבתי לעיל שלא זכיתי לכיין טעם כעיקר לשאול בברכה הפרטית במחשבה לחוד ובשומע תפלה יאמרנה בפירוש, דדי והותר לשאול בברכה אחת לחוד.

ואילולי דמסתפינא הייתי אומר שמצאתי בספר הכוונות כ"י כתוב בלשון הזה: ראוי לאדם כשאומר העמידה בלחש שיאמר ודוי בש"ת וכו', גם כשיאמר שומע תפלה חייב אדם לשאול מזונותיו מהשי"ת להורות שהוא בוטח בה' אשר בידו מזון כל אדם ע"ד תפלת ר"י סבא בכל יום קודם אכילתו עכ"ל. דשמעינן מינה דבברכת שומע תפלה, התפלה על הפרנסה דרך כלל להמשיך שפע קדוש בעולמות העליונים מהברכה העליונה



עד עולם הזה, ואין זו תפלה פרטית לפי צרכו אם איש עני הוא שהתפלה לצרכו ללחם ביתו תהיה בברכת השנים ושם ישאל בפרט כל צרכו לחם לפי הטף, ובש"ת דרך כלל. ובדרך זה אתי שפיר שיתפלל בשתי הברכות עכ"ל ע"ש.

והנה קודם כמה שנים כתבתי להרב הצדיק חק לישראל מהר"א מני זלה"ה להעתיק לי נוסח הודוי של שומע תפלה הכתוב בסידור רבינו הרש"ש ז"ל הנמצא אתו, וכן עשה והעתיקו ע"י סופר ושלחו אלי, וזה נסחו:

אנא ה' חטאנו עוינו ופשענו אנחנו ואבותינו ואנשי ביתנו ועברנו על תורה שבכתב ותורה שבע"פ ובטלנו ולא קיימנו רמ"ח מצות עשה וענפיהם ומד"ק ומד"ס וסרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו, ועתה אנחנו שבים אליך בתשובה ומתחרטים על כל מה שחטאנו עוינו ופשענו חרטה גמורה ועוזבים אנחנו אותם עזיבה גמורה, ויהר"מ ה' או"א שתמחול לנו את כל חטאתינו ותכפר לנו את כל עונותינו ותמחול ותסלח לנו את כל פשעינו ותפתח לנו שערי תשובה שלימה כי ימינך פשוטה לקבל שבים.

יהר"מ יאו"א שתזמין ותשלח לנו היום ובכל יום ויום מזונות ופרנסה טובה לחם לאכול ובגד ללבוש בנחת ולא בצער בריוח ולא בצמצום בכבוד ולא בבזוי. ותפרנסנו בחסדך הגדול פרנסה טובה שלא יהיה בה בושה וכלימה. ותפרנסנו פרנסה טובה שנוכל בה לעסוק בתורתך הקדושה לשמה. ולא תצריכנו לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם כי בשמך חנינו ומאוצר של מתנת חנם תכלכלנו בזכות שמך הגדול דיקרנוסא הממונה על הפרנסה כי אתה נותן לכל איש ואיש די מחסרו ולכל גויה וגויה די פרנסתה ככתוב עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו, ואע"פ שחטאנו ומנענו הטוב ממנו בחסדך בטחנו וברצונך הטיבה עלינו כדכתיב רוצה ה' את יראיו את המיחלים לחסדו וכן מדותיך להטיב לטובים ולרעים ככתוב פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון ומלפניך מלכנו ריקם אל תשיבנו חננו. עכ"ל.

ונראה לי בס"ד דאין לומר נוסח זה שהוא ארוך בכל יום, ובפרט שהוא רוצה להתפלל עם הציבור, אבל ישתדל לומר נוסח זה הארוך רק בעשרת ימי תשובה, ובשאר ימות השנה בחול יאמר נוסח הקצר שכתבנו לעיל, עכ"ל.

### בעניין הפסוק פותח את ידך

המשכת השפע – לחכמה דז"א – מחכמה דז"א

כנ"ל בביאור סדר הכוונות, בסידור המודפס ובסידור היר"א "כוונות הרש"ש" כתוב "להמשיך שפע ומזון לחכמה דז"א" ואח"כ "להמשיך שפע ומזון מחכמה דז"א", ובסידור היר"א "נהר שלום" כתוב ב' פעמים "להמשיך שפע ומזון מחכמה דז"א", וכן

כותבים בספר אור הלבנה (אור החיים, עמ' קלג), וכן תיקן ר' שמעון צבי הורוויץ כמובא בהגהות וביאורים על סידור הרש"ש המובאים בסוף פתח עינים החדש (ח"ט, עמ' ל), וכן כותבים בסידור רחובות הנהר, אמנם את נוסח סידור המודפס לא תיקן השד"ה – ר' שאול דווין הכהן (פאת השד"ה, ח"ב, עמ' שמח).

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסד) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: ומה שעשה פעמיים, פעם להמשיך השפע לחכמה דז"א ופעם מחכמה דז"א לנוק', כן הוא המשמעות שם בשעה"כ כי בתיבות דלקמן כתב שם, להשפיע מיסודות דאז"א שבז"א השפע לרחל ולכל העולמות, וא"כ צריך מקודם להמשיך לז"א, ופשוט, ודע דבסידור היר"א הנדמ"ח ע' 69, וכן בסידור דידן בכוונת אשרי, וכן בסידור הרש"ש הקודם, כתוב פעמיים להמשיך מחכמה דז"א, ואין לזה ביאור כל כך, ובסידור שלפנינו הגיהו כאן בפעם הראשון וכתבו לחכמה דז"א, ופעם שניה מחכמה דז"א, ואתי שפיר, עכ"ל.

כנ"ל בביאור סדר הכוונות, בסידור רחובות הנהר מוסיפים כאן הגהה מסידור הרי"ם – ר' יעקב מונסה, "להמשיך שפע ומזון מחכמה דז"א [לחכמה דלאה (סידור הרי"ם)],", ובהמשך "להמשיך שפע ומזון מחכמה דז"א [לחכמה דרחל (סידור הרי"ם)]."

ושוב בספר פתח עינים החדש, בהוספות ותיקונים לחלק ה (ח"י, עמ' קסה) מובא מגליון המחבר שליט"א, וז"ל: כעת (י"ט סיון תשע"א) נראה דאין צריך להגיה מחכמה – לחכמה, אלא בשני הכוונות גם של פותח וכו' ושל משביע וכו' אפשר לגרוס מחכמה, וכמו בסידור הישן. וכמו ששתי הכוונות של פותח וכו' ושל משביע וכו' הם זהות בשאר פרטים, גם בזה, ויהיה פירושו הראשון לפר' חג"ת והשני לפר' נה"י. ובסידור רחובות הנהר להרה"ג בניהו [יששכר שמואלין] שליט"א הוסיפו, שהראשון מחכמה דז"א לחכמה דלאה והשני מחכמה דז"א לחכמה דרח"ל, וא"ש, וזה כתבו בשם הרב מונסה זצ"ל. וע"ע תורת חכם דף מ סע"ב, עכ"ל וה' יע"א.

### בעניין הדמעות

בספר שער הפסוקים (פר' תולדות, דף יג ע"ג) מבאר מהרח"ו הפסוק (בראשית כו, ה) עקב אשר שמע אברהם בקולי וגו', וז"ל: מלת עק"ב הם ב' שמות אלהים שהם בגימטריא עקב. גם הם בגימטריא ענבים. והענין הוא מ"ש בס"ה פרשת שמות (דף יט ע"ב) דתרין עיינין אית בהון תרין דמעות, ואינן ב' כחות הדין. ועניינם הוא, כי הנה נודע שאימא עילאה נקראת אלהים חיים בלשון רבים, לרמוז על ב' בחי' אלהיים שיש בה, שהם נו"ה שבה הנקראים אלהים צבאות, ונקרא חי גם ע"ש היסוד שביניהם שנקרא חי כנודע. גם דע כי הנצח וההוד דאינהו לבר מגופא, והם בחי' הדין. גם נודע כי אלו הנה"י דאימא מתלבשים תוך ז"א בסוד מוחין, ומהם נמשך אל שתי העינים דז"א, וז"ס מ"ש בס"ה כי הנצח וההוד נקראים תרין עיינין. והנה אלו העינים של ז"א, הם נקרא ענבים שבתוכם היין, שהם תרין דמעין עילאין, כחות הדין, עכ"ל, וכן מבואר בספר ליקוטי תורה (פר' תולדות).

ובספר כוונות (דרוש ענין תפילת השחר) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: ובמלת רצון, תכוין להמשיך מן הרצון העליון שהוא הוי"ה העולה קפ"ד, שהם אחוריים דהויה דיודין, שהוא ביסוד דאבא שבתוך רישא דז"א בדעת שבו כנודע, וגם הוא אהיה דיודין העולה בגי' קס"א, שהוא היסוד דאימא שגם הוא ברישא דז"א בדעת שבו כנודע. והנה קפ"ד וקס"א עם הכולל הם בגימ' רצון, ותכוין להמשיך מב' יסודות הנז' שפע ומזון וברכה אל כל העולם, ותכוין שעל ידם יתמתקו ב' כוחות של דין המונעים הפרנסה, שה"ס שני עינים הנזכר בפ' שקודם לזה, והוא עיני כל אליך ישברו כו'. והנה בעינים יש שני דמעות שמהן יוצא הדין כנז' בפ' שמות (דף יט סע"א), והם למטה בנוקבא דז"א הנקרא רחל, אשר גם היא בגי' דמעה שני פעמים, ולכן נרמזת רחל בר"ת לכ"ל ח"י רצון, ותכוין להמתיק את רחל הנז' שהיא נוקבא תתאה ואת שני דמעות, שהם בגי' ג"כ כמנין רחל, אשר אלו הדמעות הם יורדים בימא רבא שהיא הנוקבא כנז' שם בזוהר בפ' שמות (ח"ב, דף יח ע"א), ותמתיקם ע"י הרצון הנז' שהוא קפ"ד וקס"א, עכ"ל.

בספר שער מאמרי רשב"י (מאמרי ספר הזוהר מהרב הגדול זלה"ה, פר' בראשית, דף ז ע"ג) מבאר מהרח"ו בעניין הדמעות, וז"ל: והנה להיות כי אימא עלאה גם היא אתתרכת בחרבן בית קדשינו, לפיכך נסתמו שערי תפלה הנמשכין מן הפה שהיא אימא עלאה כיון דאתתרכת, ושערי תפלה הם השפתים נצח והוד שבבינה, וי"ה נסתלקה ונשארה אל"ם – יונת אלם.

ואמנם נצח הוד שבחכמה הם שערי דמעה, ולזה אמר רב המנונא סבא ע"ה – "לבעל החוטם אני מתפלל", שהם עשר שבחכמה אשר סופם החוטם כי הם לא ננעלו, וכאשר יוריד האדם דמעות ויתכוין למתק הדינין, הנה החכמה העליונה שהיא ימא רבא תמתקם ומתבסמים ביממא רבא כנו', ותרין דמעין הם שרש הדינין ושרש הקליפות אשר שרשם בחכמה בנצח והוד שבה, ויתבסמו ויתמתקו ואין שטן ואין פגע רע, והרחמים מתרביין, והחוטם העליון מחזיר הדברים אל שרשם בסוד וירח ושם מתמתקין, ולפיכך שערי דמעה לא ננעלו, כי עולין לעשר שבחכמה. והעשר שבחכמה מתמתקין הדינין, ונחתין תרין דמעין שבנצח והוד שבה למתק הדינין והקליפות.

ואם תשאל ואיך אפשר, והרי אני רואה כי הדמעות הולכין לאיבוד באדם התחתון, ומבשרי אחזה אלוה באדם העליון, ואיך יורדים לים הגדול שהוא חכמה, ואני רואה אותם יורדין למטה מן החכמה. דע כי זה בסוד עשר שמלמטה למעלה, בסוד א' יו"ד בראש ויוד בסוף ובסוד יאהדונהי, יוד בראש יו"ד בסוף עשר מלמעלה למטה ועשר מלמטה למעלה, ושני דמעות אלו יורדין לחכמה תחתונה שבעשר שמלמטה למעלה (ג"א שמלמעלה למטה), ושם מתמתקין ומתבסמים, והוא הוא ימא רבא – חכמה שבעשר שמלמטה למעלה, כי שם שרש הדינין והקלי', בסוד הדין מלמטה למעלה נוקבא כנודע, ומתחברין אלו החכמות שם על ידי תרין דמעין אלו שהם תעלומות חכמה עלאה דתחות כתר א עלאה בסוד מלמעלה למטה, כי שם גם כן שרש הדינין והקליפות בדקות רב והעלם גדול, ולפיכך נקראים תעלומות חכמה, ויורדין אל חכמה תתאה ותחות כתר

תתאה בסוד ממטה למעלה, ומתבסמין זה בזה, נצח והוד שבחכמה עליונה בנצח והוד שבחכמה תחתונה.

והנה הוצרכה המלכות לשחקרא אלהים לשתי בחינות אלו, ראשונה הדמעות להשכית הקליפות והדינין מצד החכמה כדפרישית, ולהסיר ה' ולהכניס י' מצד החכמה, והשנית להמשיך לה שש קצוות של בינה על ידי הזכירה כפה הרומז לבינה כדפרישית ודי בזה, עכ"ל.

ושם (פירוש ספרא דצינעותא, פרק א, דף כד סע"ב) מבאר עוד, וז"ל: וכאשר יעלה קול מהתחתונים ממצוקותיהם, כי גברו עליה הדינין והקליפות ומקולם, כי צעקו אל ה' בכל לב ושועתם לפניו תבא באזניו, ועולה הקול ההוא שם ועולה משם, אם לטוב לנקב העינים ויורדים משם שתי דמעות משני גיוני העין, סומקא ואוכמא שמשם נמשכין הדינין והקליפות, ומתבסמים בים החכמה העליונה ומרחם על ישראל, ואי אצטריך לנקום מאויביהם, יורדין תננא ואשא דרך נקב החוטם, וכן להפך ח"ו, עכ"ל, ועיינ עוד מ"ש שם (דף כה ע"ג).

בספר יין הרקח על אדרא רבא (דף קמג ע"א, אות יג, עמ' רמח) כותב ר' יהודה פתייה – "הנוקבא דז"א נקראת בשם ימא רבא, ובה מתבסמין הדמעות היורדים מעיני ז"א". ושם (דף קלז ע"ב, אות כה, עמ' קנו) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: יש שתי דמעות בעיני דז"א הנמשכים מנו"ה דאו"א המלוכשים בו בבחי' מוחין. ואלו השתי דמעות, הם בחי' דינים וגבורות. וכשיוצאים מעיני דז"א, הם יורדים אל הנוק', ושם מתמתקים ע"י שיימשך להם אור מבחי' ב' יסודות דאו"א המלוכשים בדעת דז"א. שאותו האור הוא נמשך לנוק' וממתיק את שתי הדמעות ואת הנוק', עכ"ל ועיי"ש באורך, וכן מזכיר עוד שם (דף קלב ע"ב, אות כד, עמ' פא).

ובספר שער רוח הקודש (דף ו ע"א) כותב עוד מהרח"ו, וז"ל: עוד טעם אחר למה התפלה בדמעה היא מרוצית יותר, לפי שהדמעות נמשכות מן חו"ב, וכשאלו השני ספי' נפתחות, מאיר הכתר בהם וימשכו רחמים לשאר המדות, עכ"ל, וכן כותב שוב שם (דף ז ע"ד).

ועיינ עוד מ"ש ר' שלום הדאיה בספר שלום וצדק (סימן טו, אותיות ו-ז, דף יט ע"ב-ד).

### עוד בעניין פסוק פותח את ירך

בעניין כוונת הפסוק פותח את ירך וגו' (תהלים קמה, טז), עיינ מ"ש ר' חיים דילה רוזה בספר תורת חכם (דף מא רע"א), מה שהאריך לבאר ר' שלום הדאיה בספר שלום וצדק (סימן טו, דף יח ע"ג – יט ע"ד), ומ"ש ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר פתח עינים (כוונת אשרי יושבי ביתך, אות ד, דף יג ע"ד).

## בעניין הפסוק

## מה רב טובך אשר צפנת ליראיך

בספר שער הגלגולים (הקדמה לו) מבאר מהרח"ו, וז"ל: גם בענין רמי בר חמא, א"ל, כי הנה הוא נרמז בר"ת פסוק (תהלים לא, כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. והענין הוא, כי הנה נתבאר בדרושים הקודמים, כי בכל שרש ושרש של שרשי הנפשות יש תרי"ג נצוצות של ת"ת, והאחרים הם בעלי מצות ועמי הארץ וכו', והם הענפים שבשרש ההוא. וידעת במסכת ב"ב דף י"ב, ענין בת רב חסדא שנשאת תחלה לרמי בר חמא, ואחר כך לרבא. והענין הוא כי בת רב חסדא היא המלכות – בתו של אברהם אבינו איש החסד, שכתוב בו ורב חסד (שמות לד, ו). וזהו מה רב טובך, כי מ"ה היא המלכות בתו של אברהם כנזכר בהקדמת פרשת בראשית בזוהר, והיא בת רב טובך שהוא רב החסד, וזהו רב חסדא, והנה היא צפונה ליראיך, שהם רמי ורבא, שהם הדעת והיסוד כמו שיתבאר.

והענין הוא, כי הנה שני זווגים יש למעלה, האחד הוא עליון בסוד הדעת, שהוא זווג שם הוי"ה עם שם אהי"ה, ושניהם בגימטריא מ"ז. והב' הוא למטה, בסוד זווג הוי"ה ואלהי"ם, והוי"ה ואדני". ואמנם רב"א הוא אותיות בא"ר, שהוא הזווג התחתון שביסוד, כי רבא בגימטריא ב' זווגים התחתונים, שהם ארבעה שמות הנזכרים שהם ענין המלכות בשבעה היכולות המזדווגת עם הת"ת כנודע. ולזה עני רבא בתרה ואני אחרון, לפי שהוא זווג תחתון. אבל רמי בסוד זווג העליון אשר בדעת, כי אם תצרף שני זווגים התחתונים העולים רבא כנזכר, עם זווג העליון העולה מ"ז כנזכר, יהיה הכל בגימטריא נ"ר, שהוא בגימטריא רמ"י. גם לשון רמ"י הוא מענין רם, שהוא הדעת הר"ם למעלה, והוא רוממות הדעת, שהוא שער החמשים, הנקרא נתיב לא ידעו עיט (איוב כה, ז). וזהו ענין רמי בר חמא, כי חמא בגימטריא מ"ט שערים, ורמ"י הוא שער החמשים הכולל נ"ר זווגים הנזכרים. ולכן ר"ת "מה רב טובך אשר, בגימטריא רמ"י, ולכן רמי שהוא העליון, נשא תחלה לבת רב חסדא, ורבא לקחה אח"כ, וזכור ענין זה, כי רמ"י בר חמא הוא שער החמשים, שהוא הדעת העליון שבשרש קין הנז"ל, עכ"ל.

ושם בהמשך (הקדמה לח; וכן מובא ספר החזיונות, חלק ד, אות לג) מעיד הוא ז"ל, וז"ל: ביום שבת איכה חלמתי שהיה אומר לי מורי ז"ל ענין זווג אחד של אמוראים, והיה קורא עליהם (תהלים לא, כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. ובבקר הלכתי וספרתי לו הענין, ופירש לי הענין, וא"ל כי הוא סוד גדול. וא"ל, כי בע"ש ראה כתוב במצחי – רמי בר חמי, ואותיות נר, ולא הבין הדבר, עד שגלו לו הדבר ע"י חקירה.

והענין הוא, כי כבר ביארנו כי תרי"ג נצוצות תלמידי חכמים, יש בכל שרש נפש ונפש. והנה בת רב חסדא הנז' בגמרא הוא בחי' המלכות, בת אותו שכתוב בו ורב חסד (שמות לד, ו), וזהו ג"כ סוד ורב טובך. והנה זווג העליון היא סוד הדעת – הוי"ה ואהי"ה, שהם בגימטריא מ"ז, ושם הוא סוד רמי בר חמא כמו שנבאר. ולכן לקח אותה תחלה, ואח"כ לקחה רבא, שהם אותיות באר, שהוא זווג תחתון דיסוד, כי רבא בגימטריא – יהו"ה

אלהי"ם יהו"ה אדנ"י, והם ב' זווגים תחתונים, שהם בגימטריא באר, שהם המלכות בשבע היכלותיה עם הת"ת כנודע. ולזה אמר רבא ואנא בתראה. אמנם רמי בר חמא, הוא העליון, כי אם תצרף ב' זווגים תחתונים שהם בא"ר ורב"א, עם זוג העליון העולה מ"ז כנז', יהיו שלשתם בגימטריא נ"ר, והם בגימטריא רמ"י. והנה רמ"י הוא בחי' רוממות הדעת כנודע, והוא שער החמשים, נתיב לא ידעו עיט (איוב כח, ז), וזהו רמ"י בר חמא, כי חמא בגימטריא מ"ט, ורמי הוא שער החמשים של שרש נפשי, סוד דעת העליון של שרש נפשי.

וזהו ענין פסוק מה רב טובך שחלמתי, כי מה שהיא המלכות כנודע, הוא בת רב טובך, שהוא רב חסדא, והיא צפונה ליראיך רמי ורבא, סוד הדעת והיסוד. וגם ר"ת של מ"ה ר'ב ט'ובך א'שר בגימטריא רמ"י, וזכור ענין זה כי רמ"י היא שער החמשים של שרש נפשי, עכ"ל.

### בעניין תיקון הכתר דנוק'

בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קמו, דף לה ע"ג) כותב ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: מבואר בלשון הסידור שבברכת למינים הוא הארת מוחין שבכתר דז"א לכתר דנוק', והוא תשלום בחינת הנשיקין שהוא מספירה לספירה, אבל בשמע קולנו הוא המשכה מהארת המוחין דאימא שבת"ת דז"א לכתר דנוק', והוא תשלום בחינת המשכה מפרק לפרק, עכ"ל.

### בעניין תיקון הכתר דנוק' ובחינתו

בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קיח, דף כו ע"ב) כותב ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: שאלה. כתוב בסדור בשמע קולנו, להמשיך הארה לכתר דנוק', איזה נקבה מדבר. בלמינים כבר המשכנו לנוק' לכתר שלה, וגם באטב"ח, ה' יע"א.

תשובה. תירצו חכמי הישיבה – בשומע קולנו ממשיכים הארה לכתר דנוק' מפרק לפרק, ממשיכים הארה מיסוד דאימא שהוא בת"ת דז"א (דכתר) [לכתר] רחל שהוא בתפארת דז"א, ה' יע"א, עכ"ל.

### בעניין תיקון הכתר דנוק'

נרנח"י פשוט

בספר שמחת כהן (סימן עד, דף נה ע"ג) כותב ר' מסעוד אלחדד הכהן, וז"ל: שאלה. מדוע בברכת שומע תפילה לא כתוב רק הוי"ה ואהי"ה אחד ולא סידר ד' הוי"ות וד' אהי"ה בניקוד, ולא ידעתי מה נשתנה משאר ברכות שיש ד' הוי"ות וד' אהי"ה נגד חו"ב חו"ג עכ"ל [השאלה].

תשובה. ידידי יראה בפשיטות כי כאשר אנו ממשיכין בחי' האור דמוחין בעצמו, אם בפרטות אם בכללות בבחי' קוין, אז יש לכוין ולצייר ד' הוי"ות וד' אהי"ה נגד חו"ב חו"ג דבחי' המוחין, אמנם כאשר הכוונה בבחי' המשכת הארת המוחין (או) מאיזה ספירה דפרצו' העליון, אזי אין לצייר כי אם שם המורה באצבע על הספירה המושך אליה בבחי' שמות הכלים ובחי' שם המתיחס לאותה הארה הנמשך מאותה הספירה, בבחי' נרנח"י דאו"פ הוי"ה בניקוד ובבחי' נרנח"י דאו"מ שם אהי"ה בניקוד, ולזאת כאן בשומע תפילה שהכוונה להמשיך הארה ממוחין דאימא שבת"ת דז"א והארת תרין פרקין תתאין דת"ת דז"א לכתר דנוק', לזאת סידר רק הוי"ה ואהי"ה נרנח"י דאו"פ ואו"מ בניקוד חולם המתיחס לספירת הת"ת הנמשך ממנה סוד הארה לכתר דנוק' לג' כלים דכתר שלה המתיחסים אליה ודוק, וה' יאיר עינינו בתורתו אמן, עכ"ל.

### בענין ההארה ממוחין דאימא ותיקון הכתר דנוק'

בסידור המודפס כתוב לכוין "להמשיך הארה ממוחין דאימא ומתרין פרקין תתאין שבתפארת דז"א ... לי' ספי' דכתר ... דנוק'", ובסידור היר"א מחולקת הוראה זו לב' כוונות נפרדות, "יכוין להמשיך הארה מתרין פרקין תתאין דת"ת דז"א ... לי' ספי' דכתר ... דנוק'", ואח"כ מוסיפים "גם יכוין להמשיך הארה ממוחין דאימא שבת"ת דז"א ... לי' ספי' דפר' הכתר דנוק'".

בספר פתח עינים (כוונות סדר העמידה, ברכת שמע קולנו, אות ה, דף מו ע"א) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: שם להמשיך הארה ממוחין דאימא שבת"ת דז"א עם הנרנח"י דיחידה לי"ס דפר' הכתר דנוק' ע"כ, כוונה זו לא מצאתי אותה כעת איה מקומה נזכרת בדברי הרב, עכ"ל.

ובספר באתי לגני (ח"א, עמ' צט, אות י) מבאר ר' ששון מזרחי, וז"ל: שמע קולנו. הארה ממו' דאי' שבת"ת דז"א לכתר דנוק'. ובסי' כ"י יש ב' כוונות. תחי' מב"ש ת"ת לכתר דנוק', ואח"כ עוד כוונה ממו' דאי' עם נרנח"י דיחי' לכתר דנוק'. וכתב פח"ע ז"ל אות ה', שלא מצא כונה זו הב' בדברי דז"ל ע"ש.

והנראה לכאור' שגירסתנו היא הנכונה והיא כוונה אחת. וכלפי שבלמינים כתב שכתר דנוק' קיבל מכתר דז"א דרך הת"ת, כתב כאן שההארה של עכשיו היא מהמו' של הת"ת עצמו. ופשוט שהארה זו היא המשך למה שקיבלה לג' קוין שלה, בג' ברכות שלפני זה, מט' פרקי דנה"י דז"א, וכאן מבשת"ת לכתר שכנגדם. ומ"ש ממו' דאי', אולי כוונתו דישסו"ת, כיון שהוא או"פ דפני', וא"ש את"ם. וק"ק שמצוייר רק אהי' והוי' א' ולא ב', עכ"ל.





## המחזיר שכינתו לציון

### הקדמה

כידוע לאחר ששאלנו צרכינו מאת ה' יתברך, באים להזכיר שבחו של מקום בג' אחרונות, ואז מתפלל רצה.

ג' ברכות האחרונות – רצה ומודים ושים שלום, הן סוד נה"י דז"א החדשים הנעשים לו ע"י הבינה בעת הגדלתו בסוד כונן שמים בתבונה (משלי ג, יט).

לאחר שבד' ברכות הקודמות – הד' אחרונות שבברכות האמצעיות, נמשכו הארות מתנה"י דז"א ל"י ספי' דנוק', מאירים עתה בנוק' נה"י דאימא, ובאים בג' ברכות האחרונות של העמידה להמשיך ל"י ספי' דנוק' ג' הארות מן נה"י דאימא המתלבשים בנה"י דז"א – רצה מנצח, מודים מהוד ושים שלום מיסוד, לג' קוי הנוק' – ימין שמאל ואמצע.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"א – ב)

דרוש ו כולל ג' ברכות ראשונות וג' אחרונות וי"ג אמצעיות, ועיין היטב בתפלת עמידה דערבית דליל שבת. ובתחילה שמעתי דרוש זה באופן א', וזה עניינו. דע כי ג' ברכות ראשונות ה"ס חג"ת הראשונים דז"א בהיותו בן ו"ק בלבד, ואח"כ כשנגדל נעשו לו בחי' חב"ד שבו, וכמש"ל בסיום ברכת אבות על בא"י מגן אברהם, בסוד והוכן בחדסד כסא (ישעי' טז, ה), שהוא החסד ששימש אח"כ לבחי' חכמה שבו, וג' ברכות אחרונות ה"ס נה"י שבו הראשונים, אשר אחר שנגדלו נעשו בו בבחי' חג"ת שבו, וי"ב ברכות אמצעיות הם באים בסוד תוספת, פי' כי הנה בתחילה לא היה ז"א רק מו"ק בלבד שהם בחי' חג"ת ברכות ראשונות וג' ברכות אחרונות כנז'. והנה אלו הו"ק אינם צריכים לבא ע"י תפלתנו ומעשינו כי מעצמם הם בו, אבל התוספ' הניתוסף אח"כ בז"א הוא ע"י מעשינו ותפלתנו, ואמנם בחי' התוס' הנוסף אח"כ הנה הם ג' ספי' בז"א שהם נה"י המחודשים, בו כמבואר אצלינו בסוד כונן שמים בתבונה (תהלים קלו, ה).

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"א – ב)

רצה כו'. הנה בארבע ברכות אחרונות שבי"ג אמצעיות, המשכנו הארה מן התנה"י דז"א אל י"ס דנוק' הנרמזות בט' ברכות הראשונות שבי"ג אמצעיות, ועתה אנו ממשיכין הארה אל הי"ס דנוק' מן הנה"י דאימא המתלבשין בסוד מוחין תוך ז"א.

ועוד כבר כתבנו באופן אחר בג' ברכות אלו, רצה ומודים וש"ש שלום, בענין ז"א עצמו בדרוש שכתבנו לעיל בתחילת י"ב אמצעיות וע"ש, אבל נכתוב עתה ע"פ דרכנו הנמשך עד עתה, והוא כי רצה ומודים וש"ש הם נה"י דאימא המאירים בנוק', וזה סדרן רצה בנצח דאימא, ולכן בהויית חתימ' ברכה זו תכוון אל שם ב"ם, שהוא חילוף שם אל באלפא ביתא דאבג"ד כו', ונז' בזוהר פ' פקודי שצריך לכוין בשם ב"ם בברכת רצה. והטעם הוא כי שם א"ל הוא בחדסד בסוד חסד אל כל היום (תהלים נב, ג), ושם ב"ם חילופו הוא בנצח, ענף החסד.

ובמלת רצה תכוין לשם אלהים במילוי ההיין כזה – אלף למד הה יוד מס, שהוא בגי' רצה. וטעם כוונה זו תלויה במש"ל בדרוש א', כי ג' ברכות אלו של רצה ומודים וש"ש, הם סוד נה"י דז"א עצמו האחרונים החדשים הנעשים לו ע"י הבינה בעת הגדלתו בסוד כונן שמים בתבונה (משלי ג, ט), והנה נודע כי שם אלהים, ובפרט בהיותו בסוד מלוי, תמיד הוא באימא, ואעפ"י שנמצא במקום אחר עכ"ז שרשו באימא, אלא שמכאן הוא נמשך ומתפשט למטה במדרגו' אחרות, ולכן בתחלת נה"י אלו שהוא תיבת רצה, תכוין אל שם אלהים במלואו כנז' שעולה רצה.

(דרוש ערבית ליל שבת, דרוש ב, דף סט ע"ד – ע ע"א)

על הנז' עוד אודיעך כלל א' וסדר נאות בענין ז' ברכות שיש בכל תפילה מד' תפיל', ומה ענינם דרך כלל, דע כי כל בחי' ג' ברכות הראשו' שהם אבו' וגבו' וקדושת השם, הם תמיד בגי' ספי' אחרו' שהם בנה"י דאי' הנעשין ג' מוחין בז"א, ואחר שנעשו בו בחי' מוחין בבחי' ג' ראשו' אבות וגבו' וקדושו' השם בסוד ג' אותיות אה"י דאה"י עם ג' שמות היוצאי' מהם כנז'. ואח"כ אנו ממשיכים אותם לבחי' כתר של הנקבה בסוד ה' אחרו' של אהי"ה, שעליה אמרו בהקדמת ס' התיקונים שהיא אמצעית ג' מכאן וג' מכאן ואינה באמצעיתא כי היא בחי' כתר דנוקבא, והיא סוד ברכת מקדש השבת, והוא שם י"ה אדני' כמבואר אצלנו בק"ש דשחרית דחול במלת ועד דבשכמל"ו וע"ש.

ואח"כ נעשין לה ג' מוחין שבה הנק' חב"ד, מבחי' נה"י דז"א שהם ג' ברכו' אחרונות, והם רצה ומודים וש"ש שלום, והם סוד ג' אותיות יה"ו בשלשה השמות היוצאים מהם כנ"ל. ונמצא כי שלשה ראשונות הם נצח הוד יסוד דאימא הנעשים מוחי' בז"א, וג' אחרונות הם נה"י דז"א הנעשים ג' מוחין בנוקבי', וזכור כלל זה בכל התפלו', ואפי' בתפי' ימי החול. ואמנם צריך שתדע כי כפי מציאות התפלה כך יהיה סדר הנז' ולא כל התפי' שוות בסדר אחד. והנני מבאר לך סדר תפי' ערבית דליל שבת ושאר התפי'

יתבארו כל אחד ואחד במקומו. הנה בתפ"י ערבית דליל שבת ג' ברכותיה הראשו' הם נה"י דדכורא ששם יורד הז"א, וג' ברכותיה האחרונות – רצה ומודים ושים שלום, הם כי שם עולה הנוק' ועושינן ג' מוחין מנה"י עצמם הנז"ל שהם ג' ברכות ראשונות.

(עניין בין המצרים, דף פט ע"ג)

ענין בין המצרים, והם כ"א ימים שבין י"ז לתמוז עד תשעה באב. מנהג טוב וכשר הוא מאד לכל בעל נפש לשבת באבלות אחר חצי היום בכל אלו הימים, ולבכות בכיה ממש על חורבן הבית. וטעם היות זה אחר חצות היום, הוא כי אז הוא התעוררות הדינין בסוד כי ינטו צללי ערב (ירמ' ו, ד), אשר לסבה זו נשרף ההיכל אחר חצי היום, ודבר זה עושה תועלת גדולה בנפש האדם. וענין חצות הלילה אין צורך להזכירו, כי אפי' בכל שאר הלילות צריך להתאבל על החורבן, ומכ"ש בלילות בין המצרים שצריך להוסיף בבכי, ועליו נאמר (ישעי' סו, י) שמחו את ירושלים כו' כל המתאבלים עליה.

גם צריך לזהר ולהמנע מלאכול בימים ההם שום פרי חדש, ושלא ללבוש שום לבוש חדש, כדי שלא יצטרך לברך עליו ברכת שהחינו, וכמו שנזכר ענין זה בספרי הפוסקים האחרונים, וענין זה נוהג בשבתות ובר"ח אב.

גם צריך לכוין כוונות אלו בעמידה בכל הימים ההם [בין המצרים]. הנה בברכת אבות באותה ההויה הא', תכוין שתאיר זו ההויה אל תמורת' היוצאת בחילוף אותיות שלפניה, והיא טדה"ד. ובהויה של אתה גבור, תכוין שתאיר הויה זו אל תמורת' היוצאת בחילוף אותיות שלאחריו, והיא כוז"ו. ובהויה ג' שבאתה קדוש, תכוין שתאיר זו ההויה אל תמורתה בא"ב דא"ת ב"ש, והיא מצפ"ץ. והנה ג' שמות הנז' טדה"ד וכוז"ו ומצפ"ץ, הם בגי' שי"ן עם הכולל.

ובברכת רצה תכוין כי מלת רצה היא בגי' אלהים דמילוי ההין, כי רצה הם אותיות צרה, והוא סוד ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע (ירמ' ל, ז), שהוא שם אלהים דההין. וז"ס בין המצרים, כי מן השם הנז' שהוא דיין יוצאות בימים האלו הצרות. גם תוסיף שם אדני עם רצה של אלהים הנז', ויהיו בגי' שי"ן, ותכוין כי ב' בתי דינין אלו שהם אלהים ואדני, שהם סוד בין המצרים – ב' מצרים, העולים בגי' שי"ן יתמתקו ע"י ג' השמות הראשו' שנתכוונ' בהם בג' ברכות הא', והם טדה"ד כוז"ו מצפ"ץ העולים בגי' שי"ן כנז', ועי"כ אותיות צרה יתהפכו לרחמים, ויהיו רצה ה' אלהינו.

### פרי עין חיים

(שער העמידה, פרק כ, דף נט ע"א)

רצה. אחר שהארנו בה מן נה"י שבו, אנו מאירין בה מן הנה"י דאמא המתלבשות תוך הז"א – ורצה הוא כנגד נצח, מודים נגד הוד, שים שלום נגד היסוד.

כשאומר רצה בעמידה, תכוין לשם אלהים במילוי ההי"ן, עולה גי' רצה. וסוד הדבר כי לעולם שם אלהים ובפרט כשהוא במילוי, תמיד הוא בכינה, ואעפ"י שנמצאהו במ"א עכ"ז שורשו הוא כאן, רק שנמשך ונתפשט למטה. והנה סוד נה"י אלו שהם רצה ומודים ושם שלום, הם סוד נה"י דו"א הבאים לו מצד הכינה, כנודע סוד כונן שמים בתבונה (משלי ג, ט), לכן בתחלת כולם כשהוא אומר רצה, תכוין אל שם הנ"ל.

והנה בהוי"ה זו של בא"י המחזיר שכינתו וכו', תכוין לשם ב"ם שהוא חילוף א"ל דחסד, וזה מ"ש הוא בחסד וחילופו בנצח. וכן בהוי"ה דמודים בבא"י הטוב שמך וכו', תכוין לשם חילוף אלהים במוכ"ן, כי אלהי"ם בגבורה וחלופו במוכ"ן בהוד.

מ"כ וז"ל, וכמו שהיא קשטה עצמה, כך ז"א צריך להכין עצמו לזיווג, ומתחילין מיסוד שלו, ואח"כ הוד ונצח שבו, ואח"כ ת"ת שלו, ואח"כ רצה ומודים שים שלום נה"י שלו בשלה, ר"ל פרצופה נעשה מנה"י שלו, ואותו הרושם שלו נשאר בה, ולזה רמוזין ג' ברכות אלו, ובשים שלום אז מתעורר יסוד צדיקים. נמצא כי בתפלת הלחש עולה מלכות בהוד ויעקב בנצח, ויסוד מזווגן, לכן הוא בלחש כי עדיין היא למטה קרובה לחיצונים, ואנו רוצין שלא ירגישו ושלא ידביקו שם. אבל בחזרה עולה עד ח"ג, ושם הוא הזיווג, שהיסוד מתעורר בשים שלום, ולכן מיד צ"ל ויעבור.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ד)

רצה – ע"כ הם השאלות שאדם שואל צרכיו מאל יתברך, ואחר ששאלנו צרכינו צריכין אנו להזכיר שבחו של מקום בג' אחרונות, כאדם הנפטר מרבו ונותן לו צרכיו, ואז מתפלל רצה.

[רצה –] ויכוין ברצון עלאה, הוא הכתר הנקרא מצח הרצון. ה' – חכמה. אלהינו – כינה. שבאלו הג"ס נכללות ב' אותיות י"ה. בעמך ישראל – רמוז לת"ת ישראל שהוא ו' הכולל ו"ס. ותפלתם – היא מלכות הנקרא תפלה, שנאמר (תהלים טו, יד) ואני תפילתי, והיא ה' אחרונה של שם, תפלה של יד. ועתה שהוא מתוקן הכל למעלה, אנו מתפללין שישוב עבודה למטה בדביר ביתו, ושם יקבלו את הקרבנות והתפילות, וישוב השכינה לרצון שהוא היסוד ויתחברו צדק וצדיק, וזה המחזיר שכינתו לציון – מחזיר טובה, מחזיר אבידה לבעלים.

(שער חג השבועות, פרק א, עניין בין המצרים, דף קכז ע"ד – קכה ע"א)

מהחברים. בין המצרים צריך לכוין כוונה זו: בברכת אבות בהויה בחתימה, תכוין שיאיר הויה לשם זה טדה"ד היוצא מאותיות שלפניו. ובאתה גבור, תכוין בהויה בחתימה זו שיאיר לשם כוז"ו היוצא מאותיות של אחריו. ובאתה קדוש, תכוין בחתימה הוי"ה לשם מצפ"ן היוצא מחלוף אתב"ש, וג' שמות אלו גי' שיי"ן עם הכולל.

ובג' ברכות אחרונות, יכוין רצ"ה גימטריא אלהי"ם דההי"ן, אשר אותיות אלו רצ"ה הם צרה, וז"ס עת צרה היא ליעקב (ירמי' ל, ט), שהוא שם אלהים הנ"ל גי' רצה שהוא דין, וז"ס בין המצרים, כי משם באו הצרות. אם תוסיף שם אדנ"י שהוא דין, והוא גי' שי"ן עם רצה הנ"ל, ותכוין כי ג' שמות אלו שהם דינין, בין המצרים, והוא צרה, והם גי' שי"ן, יתמתקו עם ג' שמות שבג' ברכות הראשונות, שעולין ג"כ גי' שי"ן כנ"ל, ואז מצרה נעשת רצה י"י בעמך ישראל.

### נהר שלום

(דף מו ע"ב)

עמ"ש ושים שלום, הם סוד נה"י שלו, נ"ב ולקמן בכוונת רצה כ' שהם נה"י שלו אחרונים ע"ש בסוף הדרוש עמ"ש, ושים שלום הם סוד נה"י דזעיר אחרון עצמו.

נ"ב ולעיל בתחילת הדרוש כתב שהם נה"י דז"א הראשונים שעלו לחג"ת, והם התלת פרקין עילאין דנה"י שעלו לחג"ת.

ולענ"ד להבין במה שנתבאר בשער מיעוט הירח, כי אחר חרבן בית ראשון לא נתפשטו נה"י דאימא רק עד הנה"י דז"א הראשונים שעלו לחג"ת, נמצא שצריך לכוין בשלשה ברכות אלו להמשיך הארה מנה"י דאימא שבנה"י הראשונים דז"א שעלו לחג"ת, להמשיך הארה הנזכר לנה"י שלו האחרונים, ומשם לחב"ד דנוק'.

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"	חלק ב, דף צט ע"א – ק ע"א.
סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"	חלק א, עמ' 695 – 697.
סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"	חלק א, עמ' 422 – 424.

### מפרשים

באתי לגני	חלק א, עמ' צט.
דע"ה והשכל	חלק א, סימן כב, דף יח סע"ג – יט ע"ב [בענין נה"י החדשים].
הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".	
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' מא.	
פתח עינים	דף מו ט"א-ג.
פתח עינים החדש	חלק ה, עמ' רסה – רסז.
שמן ששון	דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"ד.
שערי רחמים	חלק ב, סימנים קמ"ט – ק"ן, דף לו ע"א.

## ביאור סדר הכוונות

## רמז לג' ברכות אחרונות

בראש ברכת המחזיר שכינתו לציון מכוונים בתיבה רצה הראשונה של נוסח הברכה הרמז הבא, ומקורו מספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו'), וכן מובא בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ).

**רצה** – **אלף למד הה יוד מס**, שם אלהים במילוי ההי"ן העולה בגי' רצה, שרשו באימא והוא נמשך משרשו ומתפשט למטה בנצח דז"א. והעניין כי ג' ברכות האחרונות – רצה ומודים ושם שלום, הן סוד נה"י החדשים הנעשים לז"א ע"י הבינה בעת הגדלתו בסוד כונן שמים בתבונה (משלי ג, יט), לכן בתחלת ג' ברכות אחרונות שהם סוד נה"י אלו דאימא והוא תיבת רצה, מכוונים לשם אלהים במלואו לרמוז כי נה"י שאנו מכוונים ברצה מודים ושם שלום הם נה"י דבינה הבאים לז"א.

## בין המצרים

בימי בין המצרים, להיותם ימי סכנה שקטב מרירי שולט בהם (דברים לב, כד; פירוש רש"י – כריתות שד ששמו מרירי; ומפרשים עוד: כריתת מרירות האויר), ומכוונים כוונה נוספת כדי למתק הדינים ששולטים באלה הימים, ולא יהיה כח בחיצונים לאחוז עוד בדינים האלה (שער הכוונות, דרושי חג השבועות, דרוש א, עניין בין המצרים, דף פט ע"ג; פרי עץ חיים, שער הברכות, פרק ז, דף יג ע"ד – יד ע"א; שם, שער חג השבועות, פרק א, דף קכז סע"ד; ועניין בין המצרים מובא עוד: מחברת הקודש, שער חג השבועות, סוד בין המצרים, בנד"מ עמ' רמט – רן; בית מועד, סוד בין המצרים, עמ' קפו), והיא:

**יכוין כי אותיות רצה הם צרה**, בסוד ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע (ירמי' ל, ז), וכוונתנו כאן להפוך צרה לרצה, **שהם אלהים דהיי"ן**, כזה – אלף למד הה יוד מס, והוא עולה בגי' רצה – צרה, וזה סוד בין המצרים, כי מן השם הנז' שהוא דין יוצאות בימים האלה הצרות, **ויחבר עמו אדני**, העולה בגי' ס"ה, **יעלו גי' שי"ן**, רצ"ה וס"ה הרי שי"ן, **יכוין להמתיקם**, ב' שמות אלהים ואדני הנ"ל שהם ב' בתי דינים, והם סוד בין המצרים – ב' מצרים,

**כג' שמות שכיוון בהם כג' ברכות ראשונות**, בימי בין המצרים, והם ג' שמות – טדה"ד כוז"ו מצפ"ן, שם טדה"ד הוא חילוף שם הוי"ה באותיות שלפניו ומכוונים אותו בסוף הברכה הראשונה, שם כוז"ו הוא חילוף שם הוי"ה באותיות שאחריו ומכוונים אותו בסוף הברכה השניה, ושם מצפ"ן הוא חילוף שם הוי"ה בא"ב דאתב"ש ומכוונים אותו בסוף הברכה השלישית,

**שגם הם גי' שי"ן ע"ה**, כמספר ב' שמות אלהי"ם במילוי ההי"ן ואדני"י שמבקשים להמתיק,

ועי"ז יתהפכו אותיות צרה, מדין

לרחמים, ומפרש

ויהי רצה, ויהיו רצה ה' אלהינו.

ומצוירים ה' שמות הנ"ל: טדה"ד, כוז"ו, מצפ"ץ, שם אלהים במילוי ההי"ן – אלף למד  
הה יוד מ"ם, אדנ"י.

### ניקוד שם ההוי"ה של חתימת הברכה ושם ב"ם

בחתימת הברכה מכוונים שם הוי"ה בניקוד חיריק שהוא כנגד נצח, ועוד שם ב"ם, והוא  
כמ"ש מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), וז"ל: בהוי"ת חתימת ברכה זו  
תכוון אל שם ב"ם שהוא חילוף שם אל באלפא ביתא דאבג"ד כו', ונז' בזוהר פ' פקודי  
שצריך לכוין בשם ב"ם בברכת רצה. והטעם הוא כי שם א"ל הוא בחסד בסוד חסד אל  
כל היום (תהלים נב, ג), ושם ב"ם חילופו הוא בנצח ענף החסד, עכ"ל, ומעין זה מבואר  
בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ), ושם (שער העמידה, פרקים ו, יט) כתוב כי שם הוי"ה  
של חתימת הברכה הוא בניקוד חיריק.

עוד נציין כי שם ב"ם הוא הכלי החיצון של ספי' נצח דנוק' (עץ חיים, שער מד, פרק ד; שער  
ההקדמות, דף מט ע"ב), והוא עולה בגי' ב' פעמים אהי"ה.

### הארה מנצח דאימא לנצח דז"א

#### ומשם לחח"ן דנוק'

באים כעת להמשיך ההארה הראשונה מג' הארות מנה"י דאימא שבנה"י דז"א לנוק', כי  
ג' ברכות האחרונות של רצה ומודים ושים שלום, הן סוד נה"י דז"א הראשונים אשר  
אחר שנגדל נעשו בו בכחי' חג"ת שבו, והן סוד נה"י דז"א עצמו האחרונים החדשים  
הנעשים לו ע"י הבינה בעת הגדלתו בסוד כונן שמים בתבונה (תהלים קלו, ה), כמ"ש  
מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), וכנ"ל בברכה זו מתחילים להמשיך  
הארה הראשונה והיא הארה מנצח דאימא שבנצח דז"א לקו הימין דנוק'.

בספר נהר שלום (דף מו ע"ב) מדייק הרש"ש כי הסדר הוא להמשיך הארה מנה"י דאימא  
שבנה"י הראשונים דז"א שעלו לחג"ת, ולהמשיך הארה הנז' לנה"י שלו האחרונים  
ומשם לנוק', ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסז) כותב ר' שריה דבליצקי כי פי'  
להמשיך הארה מנה"י דאימא לנה"י הישנים דז"א, ומנה"י הישנים לנה"י החדשים,  
ומשם לנוק', וזה פי' מ"ש כאן מפרק עליון דנצח ז"א לב' פרקים תחתונים דנצח דז"א,  
ומהם לנוק'.

להמשיך הארה, מתחילים עם הקו הימין כנ"ל, והיא המשכת הארה מנצח דאימא לנצח  
דז"א,

**מחח"ן דנצח**, לא חח"ן דנצח כפשוטו שהוא הקו הימין בלבד שבספיי נצח, אלא ר"ל קו הימין, וכוונתו מנצח דאימא שבנצח ז"א,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין דחכמה דכתר שנמשכו לזו"ן בברכות האמצעיות,

**דחבונה**, כי בג' ברכות האחרונות נמשכות הארות מנה"י דאימא לנוק' כנ"ל,

**המלוכש בפרק ראשון דנצח דז"א שעלה לחסד דז"א**, אינו מובן, והיה צריך לומר

להמשיך הארה מחסד דנצח דאימא המלוכש בג"פ דנצח דז"א שעלה לג"פ דחסד דז"א,

ולהמשיך הארה הנז' לחח"ן וכו' וצ"ע (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רסו – רסז), וכנ"ל הכוונה

לנצח הראשון דז"א שעלה להיות חסד שבו,

**ומהמוחין והנרנח"י שבנצח הנז'**, דאימא,

**לתרין פרקין תתאין דנצח דז"א**, לספיי נצח מנה"י החדשים דז"א, ואחר הארה מנצח

דאימא לנצח דז"א, מאירים אותה הארה לקו הימין של הנוק',

**ולהמשיך**, מנצח דז"א,

**הארה הנז'**, הראה מנצח דאימא שהמשכנו לנצח דז"א,

**לחח"ן**, קו הימין,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין הנ"ל,

**[דב"ן דמ"ה (סידור היר"א)]**, פי' צד ימין, ובברכת מודים יהיה כתוב ב"ן דב"ן שהוא הצד

השמאל, ובברכת שים שלום יהיה כתוב ב"ן דמ"ה וב"ן כנגד הקו האמצעי הכלול מימין

ושמאל,

**דניקוד הנז' דנוק'**, מ"ש דניקוד הנז' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז),

פי' של בחי' הנ"ל – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.

מצוירים בחי' נרנח"י נשמת המוח שהם זוג של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד

חיריק שהוא כנגד נצח, והוא כפול כנגד ב' בחי' מוחין אח' ופנים דפנים, או שזה טעות

סופר כי בציוור הכוונה של ברכת מודים הבאה, ששם ממשיכים הארה דומה מהוד,

הנרנח"י אינו מצויר כפול (עיי' פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רסז, ולשונו מובא בליקוטי ביאורים).

נרנח"י הנ"ל מצויר מעל כלי נצח דז"א, ולא מצוירים שמות של מוחין, ויש לכוי'ן

להמשיך אותה הארה לג' כלי חכמה חסד ונצח דנוק', ומעליהם מצוירים שוב זוג של

שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד חיריק שהוא כנגד נצח כנ"ל.

ובב' ברכות הבאות עוד נמשכות ב' הארות דומות מהוד ויסוד דאימא להוד ויסוד דז"א,

ומהם לב' קוי שמאל ואמצעי דנוק'.

#### רמזים נוספים

[רצה –] ויכוין ברצון עלאה, הוא הכתר הנקרא מצח הרצון. ה' – חכמה. אלהינו – בינה.

שבאלו הג"ס נכללות ב' אותיות י"ה. בעמך ישראל – רמוז לת"ת ישראל שהוא ו' הכולל

ו"ס. ותפלתם – היא מלכות הנקרא תפלה, שנאמר (תהלים סט, יד) ואני תפילתי, והיא ה'

אחרונה של שם, תפלה של יד. ועתה שהוא מתוקן הכל למעלה, אנו מתפללין שישוב



עבודה למטה בדביר ביתו, ושם יקבלו את הקרבנות והתפילות, וישוב השכינה לרצון שהוא היסוד ויתחברו צדק וצדיק, וזה המחזיר שכינתו לציון – מחזיר טובה, מחזיר אבידה לבעלים (פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ).

## ליקוטי ביאורים

### בעניין נה"י החדשים דז"א

דברי מהרח"ו בעניין השמועה שניה

כידוע נאצל פר' ז"א בשיעור קומה של ו"ק בלבד – חג"ת נה"י, ואח"כ נשלם שיעור קומתו ע"י נה"י דאימא לקומה שלימה בעלת י' ספי' – חב"ד חג"ת נה"י, ושיעור קומתו נגדל ע"י הוספה מפרקי נה"י דאימא לספי' שבו, וישנן בזה ב' שמועות.

השמועה הראשונה היא שפרק עליון דנצח דאימא מתחבר עם ב' פרקים העליונים של חסד דז"א ונעשים חכמה שבו, ופרק ב' דנצח דאימא מתחבר עם פרק התחתון דחסד ופרק העליון דנצח דז"א ונעשים חסד דז"א, ופרק ג' דנצח דאימא מתחבר עם ב' פרקים התחתונים דנצח ז"א ונעשים נצח דז"א, וכן עד"ז בקו השמאל ובקו האמצעי, כמ"ש מהרח"ו בספר עץ חיים (שער הכללים, פרק ד; שער כג, פרק א; שער כג, פרק ו; שער כג, פרק ז), ובליקוטי ביאורים על תיבות אלהי אברהם הבאנו את לשונו עם עוד מדברי המפרשים, ולפי שמועה ראשונה זו מכוונים עלית הפרקין של ספי' דז"א בתיבות אלהי אברהם וכו'.

שמועה שניה ישנה בעניין סדר הגדלת פר' ז"א, ובה נעשים חג"ת דז"א חב"ד שבו, נה"י נעשים חג"ת, ובאים לז"א נה"י חדשים מן הבינה, כמ"ש מהרח"ו בספר עץ חיים (שער כח, פרק ד, כלל ה; שער כט, פרקים א, ד; שער לו, פרק ב; שער לח, פרקים ב, ו) ובעוד מספר מקומות, והיא השמועה הנוגעת לסדר הכוונות של ג' ברכות האחרונות של העמידה, וב"ה נביא כאן מדברי מהרח"ו בעניינה.

בספר עץ חיים (שער כט, פרק א, ח"ב, דף כא ע"א) מבאר מהרח"ו, וז"ל: אח"כ בעיבור הב' כדי לעשות מוחין, אז נעשה ראש אל ו', והם חו"ב ותרין עטרין ומתלבשין בנה"י דתבונ' ונעשין ג' לבד, ואח"כ נכנסין בז"א בחג"ת שלו מן הו"ק שבו (של) ו' ראשונה של זמן היניקה, וחוזרין חג"ת להיות חב"ד, ובהם נכנסין ד' מוחין עם נה"י דבינה בתוכן. וז"ס בזוהר פרשת אחרי מות דס"ה, כי שם אלהים שירותא חד מז"א, ופי' כי הגבורה הנקרא אלהים חזרה להיות בינה שהוא המוח הב' דרישא דז"א, ומנה"י הראשונים של זמן היניקה נעשה לו ג' אמצעית, ועתה חסרים לו נה"י דז"א וצריך שיבאו מחדש, וז"ס בזוהר בראשית כי הנטיעות היו כרני חגבים ושתלם. והביאור כי נה"י דאימא אשר הלבישו לד' מוחין ונכנסו בגו חב"ד דז"א, משם ירדו אותן הנה"י דבינה עד נה"י של ז"א שנעשו חג"ת כנ"ל, ומשם האירו והוציאו נה"י חדשים לצורך ז"א. וז"ש בזוהר כי

ירכין לבר מגופא, כי גוף הז"א לא היה רק ו"ק ונסתיימו בג"ר והג' אמצעית, אמנם ג"ת הם לבר מגופא שהם ו"ק הת"ת, כי לא יצאו רק מנה"י דאמא.

וביאור הענין כי הנה (נה"י דאי") בג"ר דז"א, יש ג' בחי' בכל אחד מהם, כיצד, קו ימין נכנס מוח חכמה ונתלבש בנצח דבינה, ושניהן נתלבשו בחסד דז"א של ו"ק דז"א, ואז משלשתן נעשה מוח ימין דז"א הנקרא חכמה, והנה המוח הפנימי הנקרא חכמה האיר בחסד דז"א, וחסד דז"א מאיר בנצח הבינה, ואז ירד הנצח דבינה בכח אותה הארה שקבלה כנ"ל, וירד בנצח דז"א אשר חזר להיות חסד כנ"ל, ואז משם האיר נצח דבינה והוציא נצח חדש לצורך ז"א, וכן כנגדו עד"ז בקו השמאלי ונעשה הוד לצורך ז"א.

וז"ס הנזכר בתיקונים ומבינה נביאים, כי נ"ה דז"א הנקרא נביאים נעשו מבינה עצמה חדשים ממש, וכן עד"ז בקו האמצעי ונעשה יסוד, נמצא כי בנה"י אלו החדשים יש שם ט' בחינת שהם ג' בחינת בכל אחד משלשתן, כי בנצח ירדה שם הארת מוח דחכמה והארת חסד ז"א שחזר להיות חכמה כנודע והארת נצח דבינה עצמה, וכעד"ז ג' בחינת בהוד וכן ביסוד.

ואמנם דע כי כאן בזה היסוד שנעשה מחדש יש בו בחי' ו"ק ו' זעירא, והטעם לפי שהאיר בו ת"ת דז"א שהוא כולל ו"ק כנודע. וזהו מ"ש בזוהר דיסוד חד קרטיפא כלול שי"ת ומכח שית אלו שביסוד נעשה שיעור קומת המלכות, ולכן נקרא אספקלריא דלית לה מגרמה כלום, כי היא היתה תחלה נקודה נעלמת בת"ת, ואחר כך מציאות ת"ת ובחינת שלו נתק שיעור קומתה, עכ"ל.

שם (שער כח, פרק ד, כלל ה, ח"ב, דף יט ע"ד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: דע כי הי"ס הם ה' פרצופים שלימים, א"א והוא כתר ויש בו י"ס, וכן או"א פרצופים שלימים ויש בהם י"ס בכל א' מהם, וכן זו"ן כל א' כלול מ"י. אך דע כי הת"ת כשנאצל לא היה רק מציאות ו' ונקרא ו"ק – מחסד עד יסוד, ולא היה בו ראש, וז"ס ו' שבתוך ה' בבינה שאין לה ראש. ואמנם אחר שיצא לחוץ אז נעשה לו ראש, וז"ס מנחל בדרך ישתה (תהלים ק"ז, ז), כי מנחל יסוד בינה ישתה הת"ת בהיותו בדרך, פירש אחר שיצא ממנה ואז נקרא ירים ראש.

והענין הוא כי חג"ת שלו נעשין לו חו"ב (ודעת), ונה"י נעשה לו חג"ת, וזה ע"י המשכת שפע דאו"א, וה"ס התפשטות ב' עטרין דמתעטרין (להו) וכו', וזהו בעטרה שעטרה לו אמו (שה"ש ג, יא), שהוא רישא דיליה. ואמנם עתה נשאר חסר לו נה"י, אז הוצרכה בינה להאריך רגליה למטה (נו"ה) וסוד הארת היסוד שבה, כי גם היא עלמא דדכורא, ואז נעשה לו נה"י, כי זה הנזכר בזוהר ומבינה נביאים, וז"ס כונן שמים בתבונה (משלי ג, יט), וז"ס ובתבונה יתכונן (שם כד, ג), ולכן להיות הנה"י משם, עכ"ל.

שם (שער לו, פרק ב, ח"ב, דף נו ע"ד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: הז"א היה ו"ק – חג"ת נה"י, ואח"כ עלו חג"ת ונעשו חב"ד, ונה"י נעשו חג"ת, והוצרכו הבינה להתפשט בו ולעשות נה"י חדשים, עכ"ל.

שם (שער לח, פרק ב, ח"ב, דף סא ע"ב) מזכיר מהרח"ו — "כמבואר אצלינו בענין הגדלות דז"א שהיה מן ו' קצוות, והחג"ת ששלו נתעלו ונעשו חב"ד, והנה"י נעשו חג"ת, הרי כי היסוד נעשה ת"ת".

שם (שער לח, פרק ו, ח"ב, דף סד ע"ד) מבאר מהרח"ו, וז"ל: ב' לוחות הברית שהם בחי' נ"ה של ז"א אשר באו לז"א בסוד תוס', כמ"ש ע"פ (משלי ג, יט) כונן שמים בתבונה, כי נתעלו חג"ת ונעשו חב"ד, ונתעלו נה"י ונעשו חג"ת, ונעשו לז"א נה"י חדשים מצד התבונה ונשלם ליי"ס, ועתה חזרו הנ"ה שבאו בסוד תוס' מצד התבונה ונתעלו למעלה במקומם בתבונה עליונה, עכ"ל לענייננו.

ועוד שם (שער כט, פרק ד) מזכיר מהרח"ו, וז"ל: והנה נתבאר התפשטות ז"א והתפשטות דתבונה בתוכו, אמנם עדיין צריך לבאר ענין היסוד דז"א מהיכן נעשה, כי הנה היסוד שלו נתעלה ונעשה בחי' ת"ת אל הז"א ואין בו עתה יסוד, עכ"ל לענייננו.

בספר שער הכוונות (דרושי ראש השנה, דרוש ג, דף צב רע"ד) מזכיר הוא ז"ל, וז"ל: ז"א אשר בתחי' לא היה מצד עצמו רק ו"ק חג"ת נה"י, וכשהגדיל נתעלו חג"ת ונעשו חב"ד והנה"י נתעלו ונעשו חג"ת, והיו חסרים בו נה"י, ומכח האורות של ב' חסדים נצח והוד הנגלים גילוי גמור הוציאו נה"י חדשים בז"א, כי גם בנ"ה שבו מלובשין ב' פרקין תתאין דמות חו"ב שבו, ואין צורך בב' חסדים המגו' אשר שם, ושמשו להגדיל ולהוסיף בו נה"י חדשים אחרים, עכ"ל.

בספר שער הפסוקים (פר' שמות, דף כא סע"ג) מזכיר הוא ז"ל, וז"ל: עיקרו של ז"א בתחלתו היה בן ו"ק, חג"ת נה"י בלבד, וכשהגדיל נתעלו חג"ת ונעשו חב"ד שבו, ונה"י נעשו חג"ת, ונתוספו לו נה"י חדשים, בסוד כונן שמים בתבונה (משלי ג, יט), עכ"ל.

ובספר שער מאמרי רשב"י (פירוש על ספר התיקונים, דף א ע"א) מזכיר הוא ז"ל, וז"ל: כבר הודעתך כי הנצח והוד דז"א הם מחודשים ונתכוננו בו ע"י הבינה בסוד כונן שמים בתבונה, עכ"ל.

שם (פר' בראשית, דף יג ע"ב) מזכיר הוא ז"ל, וז"ל: נתבאר אצלנו כי עקריות ז"א לא היה רק בחינת ו' קצוות, ואח"כ נתעלו והיו בבחינת חכמה ובינה ודעת וחוג ות"ת, ואז נמצאו חסרים ממנו ג' אחרונות שהם נצח הוד יסוד, ואימא עלאה השלימם לו בסוד כונן שמים בתבונה (משלי ג, יט), כי נתפשטו ירכותיה למטה עד שנעשו בו נצח והוד ויסוד, עכ"ל.

ועוד שם (פר' ויקרא, דף לה ע"ב) מזכיר הוא ז"ל, וז"ל: גם נתבאר אצלינו, כי ז"א בהיותו בן ששה קצוות בלי מוחין, וכאשר הגדיל עלו חג"ת שבו ונעשו חכמה ובינה ודעת שבו, והנה"י שבו ענו במדרגת חג"ת שבו אחר ההגדלה, ואח"כ נתוספו לו נה"י מחדש בסוד כונן שמים בתבונה (משלי ג, יט), עכ"ל.

**בעניין נה"י הראשונים ונה"י האחרונים דז"א**

בספר נהר שלום (דף מו ע"ב) כותב הרש"ש, וז"ל: צריך לכוין בשלשה ברכות אלו להמשיך הארה מנה"י דאימא שבנה"י הראשונים דז"א שעלו לחג"ת, להמשיך הארה הנזכר לנה"י שלו האחרונים, ומשם לחב"ד דנוק', עכ"ל.

ובספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קמט, דף לו ע"א) כותב ר' רחמים דוד שרים על דברי הרש"ש, וז"ל: נמצא שבזמן בניין ביהמ"ק שאז נמשך נה"י דאימא בנה"י לז"א האחרונים יהיה תיקון ג' ברכות אלו לנה"י האחרונים, אבל עכשיו בעוה"ר שביהמ"ק חרב ואין ההשפעה יורדת על למטה, מ"ש נה"י הראשונים ר"ל שצריך להמשיך הארה מנה"י הראשונים לנה"י האחרונים, ומשם לנוק א"כ בזה"ז תרתי איתנהו נה"י האחרונים ואף גם נה"י הראשונים, היע"א, עכ"ל, ועיין עוד מ"ש הוא ז"ל שם (ח"ב, סימן קן, דף לו ע"א).

**הערת שוליים מסידור המודפס**

**בעניין נה"י החדשים**

בסידור המודפס (ח"ב, דף צט ע"ב – ק ע"א) מובאת הערת שוליים ארוכה בעניין דידן, וז"ל: עיין בנה"ש דל"ו ע"ג וז"ל, ונלע"ד להבין כמה שנתבאר בש' מיעוט הירח, כי אחר החרבן בית ראשון לא נתפשטו נה"י דאי' רק עד הנה"י דז"א הראשונים שעלו לחג"ת, נמצא שצריך לכוין בשלש ברכות אלו להמשיך הארה מנה"י דאימא שבנה"י הראשונים דז"א שעלו לחג"ת, להמשיך הארה הנז' לנה"י שלו האחרונים ומשם לחב"ד עכ"ל [הרש"ש]. תחילה צ"ל כי ז"ש אחר החרבן בית ראשון וכו' אמור מעתה אינו אלא בית שני, וא"כ איך כתב מו"ר הרש"ש ז"ל כי אחר החרבן בית א' נמצא וכו', אמנם יובן זה ממ"ש הרב ז"ל בש' ל"ו פ"ד וז"ל, אמנם הזווג הג' שהוא זווג פב"פ מהחזה ולמטה זה לא היה וכו', רק בזמן בית שני, והוא אשר אנו עושים עתה ע"י תפלינו בימי החול אחר החרבן עכ"ל [מהרח"ן].

א"כ נמצינו למדין כי בעת התפלה הוא כזמן בנין בית שני, אמור מעתה כי מו"ר הרש"ש ז"ל מדבר כאן בזמן התפלה שהוא דוגמת בנין בית שני דוקא ולא בית ראשון, ולכן מטעם האמור נקט בדבריו אחר חרבן בית א' וכו' נמצא וכו', אמנם זה נשאר לנו להבין כי אחר החרבן לא נתפשטו נה"י דאימא רק עד הנה"י דז"א הראשונים, וזה אינו מבואר מן הסידור, שהרי לעיל בכוונת העמידה במלת הגדול כתוב וז"ל, יכוין לדחות החסד דמו' דאי' [ר"ל שהוא פ' אמצעי דנצח דאי'] לחסד דז"א ונצח (ר"ל שהוא פ"ת דנצח דאימא לנצח דז"א), עכ"ל [הסידור].

וכעד"ז במלת הגבור והנורא שהם בס' גבורה והוד ות"ת ויסוד דז"א, וכג"כ בכריעות שניות וזקיפות שניות של העמידה דחו"ב וחו"ג דכתר, לא מבואר שם בדחיות ההם של הנה"י דאי' תוך נה"י דז"א אם הם בנה"י הראשונים דז"א או ג"כ מתפשטים בנה"י האחרונים, אמנם מעתה כפי דברי רבינו הרש"ש ז"ל.

נמצא שצריך לכוין כי הנה"י ההם, ר"ל נה"י דז"א הראשונים ולא האחרונים, אבל ז"ש בקצת סידורים בכוונת הגדול וז"ל, יכוין לעלות פ"ע דנצח דז"א עם פ"ת דחסד דז"א לחברם עם פ' אמצעי דנצח דאי', ועי"כ נעשה ס' החסד דז"א מג"פ, וכן יכוין לעלות בפ"ת דנצח דז"א לחברם עם פ"ת דנצח דאי', ועי"כ נעשה ס' הנצח דז"א מג"פ עכ"ל, וכג"כ כתוב כל התח' [התחלקות] הפרקין דכל הי"ס דז"א, כ"ז צ"ל כי איך יוכשר בדברי מו"ר הרש"ש ז"ל.

ואני הצעיר לא זכיתי להבין פשר הכוונה הזאת, לידע מה יעשה ישראל, אם אמור יאמר כי שב ואל תעשה עדיף, והוא זה שלא לכוין בהתחלקות הפ' הנז' כלל (ולכן סידרתי ההתחלקות הפ' ההם דכל הי"ס דז"א למטה מטעם האמור, ועוד מכמה טעמים, ואין כאן מקום ביאורם) או חיוב רמיא, וצ"ע.

שו"ר מ"ש הרב תו"ח בדמ"א ע"א בד"ה ומעתה יעו"ש"ב. ועוד לאלוה מילין, אבל אין להאריך במקום שאמרו לקצר, ולא נצרכה רק אלא לעורר את המעיין, וא"ש את"מ, יא"ה, עכ"ל.

### בעניין סדר המשכת ההארות לנה"י הראשונים והחדשים דז"א

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסו) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: להמשיך הארה מחח"ן וכו'. הנה בשעה"כ ל"ו ע"א כתב דג' ברכות האחרונות, הם נה"י שלו הראשונים אחר אשר נתגדלו ונעשו חג"ת, ובל"ז ע"א כתב כי הם נה"י דאימא שבתוך ז"א, וברע"ב שם כתב דהם נה"י החדשים דז"א.

וכתב ע"ז הרש"ש בנה"ש דף מ"ו ע"ב ד"ה עמ"ש, דאחר החורבן לא נתפשטו נה"י דאימא רק עד נה"י דז"א הראשונים שהם כעת חג"ת, ונמצא שצריך לכוין להמשיך הארה מנה"י דאימא שהם בנה"י הראשונים, להמשיך הארה לנה"י הראשונים, ומהם לנה"י החדשים, ומשם לחב"ד דנוק' ע"כ.

ובזה יישב ג' לשונות הנ"ל, ועיין שערי רחמים ח"ב סי' קמ"ט וסי' ק"ן, מיהו מ"ש הרש"ש, ומשם לחב"ד דנוק', הנה בל"ז ע"א כתב שההמשכה כעת היא לי"ס דנוק' ולא רק לחב"ד וכן מסודר בסידור, א"כ מ"ש ומשם לחב"ד דנוק', כוונתו כי הם ראשית הקווים, אבל לעולם נמשך לכל י"ס דנוק', וצ"ע דאין נמשך לכתר דנוק' בבחינה זאת. וע"ע בדברי הרבנים המוציאים לאור בסידור צ"ט ע"ב מה שהאריכו בזה, עכ"ל.

### בעניין בחינתם של נה"י החדשים דז"א

פנימיות דפנימיות או פנימיות דחיצוניות

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסו) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: ומלשון הקדמת הכוונה בסידור, שכתב מחח"ן דנצח דאו"פ דפנים וכו', משמע דכוונה זאת היא בפנימיות דפנים [אצ"ל: דפנימיות], אך צ"ע דהרי בבחינה זאת לא עשינו כעת בכלל נה"י

חדשים בבחי' פנים, וכל הנה"י החדשים שעשינו כעת זה בבחי' פנימיות דחיצוניות. ולכן כתב באמת בבאתי לגני עמוד צ"ח ובעמוד צ"ט ד"ה י"א דזה בפנימיות דחיצוניות, אך לא משמע כן מסידור היר"א הנדמ"ח בדף 697, דחוץ מאשר כתוב שם בהמשכה בז"א דאו"פ דפנים כמו בסידורים שלנו, דמשמע דבפנימיות דפנימיות קא עסקינן, עוד כתב להדיא לגבי הנוק' דנקודת הפנים דנוק'. דמשמע דההמשכה היא לנוק' זאת דפנימיות דפנימיות שבאמצעותו אנו עוסקים בתיקון נקודת פנים שלה, ולא בזאת דפנימיות דחיצוניות דשם לא הוזכר פנים או אח' לפנינו. אך צ"ע דבפנימיות דפנימיות לא הוזכר בכלל נה"י חדש בבחי' הפנים. וע"ע כרם שלמה ח"ו דף רצ"ב ע"ב ד"ה ואגב [בנדר"מ עמ' ב'טו].

ובעיקר הדבר נראה כעת פשוט דכן עוסקים כאן בנה"י דפנימיות דחיצוניות שעשינו באתה חונן השיבנו וסלח לנו, וכעת ממשיכים לאלה הארות יתר, עכ"ל.

ובספר דע"ה והשכל (חלק א, סימן כב, דף יח סע"ג – יט ע"ב, אות ב) כותב ר' עבדי' הדאיה – "כוונות נה"י החדשים דג' ברכות אחרונות, מוכרח אתה לומר דקאי לבחי' פנימיות דפנימיות".

### בעניין סדר המשכת הארת נה"י דאימא לנוק'

בעניין נוסח כתובת הכוונה

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסו) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: להמשיך הארה מחח"ן דנצח וכו'. אחר שנתבאר לעיל שס"ל להרש"ש מתוך צירוף ג' הלשונוות שנאמרו בזה, שהענין הוא שצריך לכוין להמשיך הארה מנה"י דאימא לנה"י דז"א הראשונים, ומהראשונים לשניים, לפי זה היתה הקדמת הכוונה כאן צריכה להיות מנוסחת בלשון זה – מנה"י דאימא לנה"י הישנים, ומנה"י הישנים לנה"י החדשים, ומשם לג' קרי הנוק'. וכבר העיר בזה בבאתי לגני ע' צ"ט (אלא שהחסיר שם להתחיל מנה"י דאימא), עכ"ל.

### בעניין הארת נה"י דאימא לנה"י דז"א

בעניין נוסח כתובת הכוונה

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסו – רסז) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: אבל מה שכתב כאן, דחח"ן דנצח דאימא מלוכש בפ"א דנצח דז"א שעלה לחסד דז"א, אינני מבין דהרי בחסד דז"א הישן מלוכש פרק ב' דנצח דאימא דהוא חסד דנצח ולא חח"ן דנצח, ועוד דהרי כעת עסקינן בשיטה דכל נצח דז"א נעשה חסד דז"א ונעשה לו נצח חדש, וא"כ מאי האי דקאמר דרק פ"א דנצח דז"א עלה לחסד דז"א (דזהו כפי שיטה השניה של התחלקות הפרקין), והיה צריך לומר – להמשיך הארה מחסד דנצח דאימא המלוכש בג"פ דנצח דז"א שעלה לג"פ דחסד דז"א, ולהמשיך הארה הנז' לחח"ן דחו"פ וכו', וצ"ע להבין הדברים על בוריים.

וע"ע מה שכתבו כאן הרבנים המו"ל בהערה מתחת לקו, גם יש להבין אם נה"י דאימא לא נתפשטו רק עד נצח ישן דז"א שהוא כעת חסד שלו, הרי צריך להיות מבפ"ת דנצח דאימא או מפרק תחתון המלוכש בנצח דז"א הישן שהוא כעת חסד שלו לנצח חדש שלו ומשם לנוק', עכ"ל.

### בעניין הארה מנה"י דאימא לנוק'

בעניין כפילות הנרנח"י

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסז) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: נראה דהנרנח"י דנצח הכפול שעשה כאן, טעמו הוא או שבאמת ס"ל שהוא בפנימיות דפנימיות, ועל כן עשה כפול – אחד לאח' ואחד לפנים.

אבל יותר נראה שהוא טעות המדפיס, דהא לקמן בהמשכת קו השמאל בהטוב שמך לא עשה כפול, וגם בהמברך את עמו ישראל בשלום בהמשכת קו אמצעי עשה כפול רק היותו קו האמצעי, ואם עבור אח' ופנים היה צריך לעשות כפול ארבע. וגם בסידור היר"א כאן בעמוד 697 לא עשה כפול. על כן נראה שהוא טעות המדפיס.

שו"ר בחלק השבת של סידורים דילן דף ק"ד שבהטוב שמך עשה גם כן כפול, אך בשים שלום לא עשו כפול, ועייין גם ח"ג דף מ"ב ע"ב, ויוכ"פ שם דף נ"ז, עכ"ל.





## הטוב שמך ולך נאה להודות

### הקדמה

בברכה זו מכוונים ב' כוונות ששתיהן הן המשך של סדרי הכוונות של הברכות הקודמות.

אחר שבברכה הראשונה המשכנו מוחין דחכמה ובינה לזו"ן ע"י כריעות וזקיפות, באים בברכה זו להמשיך לז"א וממנו לנוק' המוחין דחסדים וגבורות שבדעת גם ע"י כריעות וזקיפות – מוח חסדים דדעת במודים ומוח גבורה דדעת בהטוב שמך, מוחין דתבונה בכריעות ומוחין דיש"ס בזקיפות, וזה באופן זהה להמשכת המוחין דבינה בסוף הברכה הראשונה – מגן אברהם.

ואחר שבברכה הקודמת המשכנו הארה מנצח דאימא המלוכש בנצח דז"א לקו הימין דנוק', באים בברכה זו להמשיך הארה מהוד דאימא המלוכש בהוד דז"א לקו השמאל דנוק'.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ב – ג)

מודים כו'. הנה ברכה זו היא בהוד דאימא, וזהו לשון הודאה הרמוז בתיבת מודים מלשון הוד, ולכן בהויית חתימה ברכה הזו, תכוין אל שם במוכן שהוא חילוף שם אלהים דאלפא בית' דאבג"ד כנז' בזוהר פ' פקודי. והטעם הוא כי שם אלהים הוא בגבורה, ותמורתו שם במו"כן הוא בהוד ענף הגבורה כנ"ל.

ובאומרו המרחם כי לא תמו חסדיך, תכוין אל מה שהודעתין שהחמשה חסדים מתפשטים בז"א מן חסד שבו עד הוד שבו, והנה ברכה זו של מודים היא בהוד כנז', ולהורות כי לא נפסקו החסדים האלה, אמנם עדיין חוזרת הארתן להתקבץ אל תוך היסוד שבו כנודע, וכמ"ש בברכת שים שלום. ולכן בברכה זו אנו אומרים המרחם כי לא תמו חסדיך, כי עדיין יש להם התפשטות עד היסוד כנז'.

ובאומרך ויהללו ויברכו את שמך הגדול כו', תכוין להויה דע"ב במלוי יודין הנקרא גדול מצד החסד הנקרא גדולה, וחסד בגי' ע"ב.

ובאומרך ולך נאה להודות, תכוין בס"ת אל שם כה"ת, שהוא שם א' קדוש מע"ב שמות דויסע ויבא ויט.

ובענין שני הכריעות והזקיפות שבברכת מודים תחילה וסוף, צריך שתדע כי הנה לעיל בהתחלת ברכת אבות ביארנו כי ארבע כריעות וד' זקיפות הם בכל התפלה, וכל כריעה היא כלולה משני כריעות, וכל זקיפה כלולה מב' זקיפות, ושם נתבאר עניינם. אמנם כריעה זו שבתחלת ברכת מודים, וגם הזקיפה שלה, אינם כפולים רק כריעה אחת וזקיפה אחת בלבד, לפי שאנו עתידים לומר אח"כ מודים דרבנן בחזרת התפלה מפי ש"צ, ושם יש כריעה ב' וזקיפה ב', ולכן עתה תכרע כריעה אחת בלבד בסוד ו' לגבי ה', וכנגדה זקיפה א' שהיא בסוד ה' לגבי ו', ובמודים דרבנן שם בכריעה ההיא תכוין בסוד י' לגבי ה', ובזקיפה תכוין בסוד ה' לגבי י', ושם במודים דרבנן נבאר הטעם ועיי"ש.

ונחזור לענין ראשון, הנה באומרך מודים אנחנו לך תכרע כריעה אחת בלבד, ותכרע בסוד שם אהיה במלוי אלפין, ועיי' יורד ו' עלאה לגבי ה' להאיר אל הנוק', ואין כאן אלא כריעה א', וה"ס חוט השדרה ח"י חוליינ דביה שהם חיוב הכריעה במלת מודים, כדי להוריד טפת החסדים דרך חוט השדרה היורד מן המוחין דז"א דרך חוט השדרה לתת אל נוקביה בסוד זווג. ואח"ך תזקוף זקיפה א' ג"כ בלבד בשם ההויה, ותכוון לזקוף ה' לגבי י' וזה נעשה ע"י שם ההויה במלוי אלפין העולה מ"ה, שהוא למטה בגופא ולא ברישא.

אח"כ בכריעה האחרת שבסוף ברכת מודים, באומרך בא"י הטוב שמך ולך נאה להודות, אז תכרע שני כריעות הא' ו' לגבי ה', והשניה י' לגבי ה', וזה יהיה ע"י שם אהיה השני דמלוי ההין כנודע, כי ארבעה שמות אהיה הם בכינה, שנים הראשונים במלוי יודין ושנים האחרונים הראשון באלפין והב' בההין, ולכן עתה תכוין באהיה השני שהוא בההין, ותזקוף שני זקיפות הא' הא לגבי ו' השניה ה' לגבי י', וזה יהיה ע"י שם ההויה דב"ן דמילוי ההין, והרי כבר נשלמו הארות של ארבע שמות אהיה וארבע שמות הויה במלואם והאירו בז"א ובנוק', ואז אנו אומרים ברכת שים שלום שנבאר עניינה באורך בע"ה.

מודים אנחנו לך כו'. נודע כי אות ה' יש לה ג' מלויים – יודין ההין אלפין, כזה – הי הא הה, ושלתם מורים על שם ההויה, כי אות הי במלוי יודין אם תחזור למלאתה באופן זה – הא יוד בגי' הויה. וכשתמלאנה באלפין כזה הא, תכוין כי ה' פעמי' ה' הם כ"ה, ועם א' של המלוי הרי כ"ו כמנין הויה. וכשתמלאנה בההין כזה הה, תכוין כי הה גי' י', וכשתמלא היוד הוא כ' תמלאנה ותהיה כף, והיא ק' ק' לבדו וק' לבדו, ר"ל כי כיון שהה נעשית יוד, כי הה בגי' יוד, א"כ נמצא שאות ההה חזרה להיות יוד, ולכן תחבר האותיות שהם מן א' ועד יוד, שהם ה' זוגות, ולא תמצא חיבור ה' עם יוד, רק בגי' זוגות מהם בלבד שהם זח טו יח, והנה ג"פ י"ה שיש בגי' זוגות אלו הם בגי' מ"ה, שהוא שם ההויה במלוי אלפין.

וגם באופן אחר, והוא דכיון שמילוי אות הה היא י', א"כ תחבר מן א' ועד יוד כזה – אי בט גח דז הו, וכל זוג מאלו הוא י"א שהם שני אותיות וה, וכבר למעלה היתה הכוונה

באותיות י"ה ועתה באותיו ו"ה. והנה ה"פ ו"ה שיש בה' זוגות אלו הם בגי' נ"ה, שה"ס היה דאלפין דמ"ה הנ"ל, ועם עשרה אותיות הרי נ"ה. והנה תחבר שם י"ה הנ"ל, שהוא ג"פ י"ה שהם בגי' מ"ה, עם ה"פ ו"ה שהם נ"ה, הרי הכל ק', וזה תכוין במלת מודים שהיא בגי' ק'. והכוונה היא מודים אנחנו לך בק' שעולה הויה ע"ד הנז' – י"ה מ"ה ו"ה נ"ה. גם דע כי שם ההויה עם כללותה היא כ"ז, לרמוז כי כל הכ"ז אותיות של אלפא ביתא רומזות בשם ההויה.

### פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק כ, דף נט ע"א – ב)

בהוי"ה דמודים בבא"י הטוב שמך וכו', תכוין לשם חילוף אלהים במוכ"ן, כי אלהי"ם בגבורה וחלופו במוכ"ן בהוד. [...]

מודים. ענין מודים תכוין כי נודע כי אות ה' במלואו יש לה ג' מלואים וסימנם יה"א, השלשתן מורים על שם הוי"ה, כי האות ה"א במילוי יו"ד כזה – ה"י, תמלאנה במילוי המילוי כזה – ה"א יו"ד, גי' הוי"ה, וכשהוא במילוי א' כזה – ה"א. תכוין כי הפ"ה הוא כ"ה, ועם א' המילוי הרי כ"ו, גי' הוי"ה.

וכשהוא במילוי ה"ה, תכוין כי ה"ה גי' י', וכשתמלאנה כזה – יו"ד, גי' כ', תמלא כ' כזה – כ"ף, גי' מאה, א"כ חוזרת להיות יו"ד, ולכן תחבר האותיות שיש מן א' עד י' שהם ה' זוגות, ולא תמצא חיבור י' עם ה' רק בג' מקומות אלו לבד שהם – י"ה ט"ו ז"ח, כי בכל א' מג' זוגות אלו נרמזו ב' אותיות י"ה, והם ג"פ י"ה שיש בג' זוגות, והם גי' מ"ה שהוא שם הוי"ה באלפין.

גם תעשה באופן אחר, כי כיון שמילוי אות ה' הוא יו"ד, א"כ תחבר מן א' עד י' כזה – א"י ב"ט ג"ח ד"ז ה"ו, וכל זוג מאלו גי' י"א שהוא ב' אותיות ו"ה, כי למעלה כווננו בסוד י"ה ועתה בסוד ו"ה, והוא ה"פ ו"ה. והנה ה"פ ו"ה שיש בה' זוגות אלו הם גי' נ"ה, שהוא גי' שם מ"ה הנ"ל עם י' אותיותיו. והנה אם תחבר י"ה כנ"ל ג"פ שהוא גי' מ"ה הנ"ל, עם ה"פ ו"ה שהוא גי' נ"ה, יהיו מ"ה ונ"ה גי' מאה, הרי לך י"ה ו"ה עולין ק' לבדו, שהוא שם הוי"ה. וזהו שצריך לכוין במלת מודים שהוא גי' ק', ר"ל מודים אנחנו לך – בק' שהוא עולה הוי"ה ע"ד הנ"ל. גם דע כי שם הוי"ה ע"ה עולה כ"ז, כי בשם הוי"ה רמוזים כל האותיות שהם כ"ז שהם כ"ב ומנצפ"ך.

בכריעה של מודים אל תכוין רק ו' לגבי ה' בכריעה ראשונה, וכנגדה בזקיפה ה' לגבי ו', כי מודים דרבנן הוא כריעה שנייה של י' לגבי ה', ובזקיפה ה' לגבי י', וז"ס מודים דרבנן, כי אין הכריעה זו אלא בגוף ח"י חוליות שבשדרה.

מודים דרבנן. כי הנה ידעת כי ת"ת יורד בנצח ומלכות עולה בהוד, לכן צריך הת"ת לכוף ראשו כדי להגיע אצלה ולנשק לה. והנה ענין הב' כריעות אלו, תכוין בכריעות מודים לכרוע ע"י שם אהי"ה במילוי ההין, וע"י יורד ו' לגבי ה' להאיר למלכות, ואין כאן אלא

כריעה א' והוא סוד חוט השדרה – ח"י חוליינ דביה, שהם חיוב הכריעה בברכת מודים, שהוא להוריד טפת החסדים דרך חוט השדרה היורדת מן המוח דז"א דרך חוט השדרה לתת לנוקבא. והזקיפה תהיה ה' לגבי ו' ע"י הויה דאלפינ שהוא בגופא.

ובאמרך ויהללו ויברכו את שמך, צ"ל הגדול, ויכוין שם ע"ב דיודין הנקרא גדול מצד החסד, חסד גי' ע"ב הנקרא גדול.

ובאמרך והמרחם כי לא תמו, תכוין כי הלא ה"ח המתפשטים תוך ז"א, מחסד עד הוד שבו. והנה ברכה זו של מודים היא בהוד, ושם מסתיים התפשטות הה"ח, ולכן אנו אומרים כי לא תמו חסדיך כי מעולם, כי אע"פ שכפי הנראה אינו שם, עכ"ז לא תמו כי עדיין הארתן חוזרות למשוך ביסוד כי שם מתקבצין ה"ח, וכמ"ש בעז"ה בברכת שים שלום.

ובאמרך ולך נאה להודות – ס"ת כה"ת, שם קדוש.

אח"כ כריעה ב', שהוא הטוב שמך ולך נאה להודות, תכוין במ ב' כריעות, ו' לגבי ה' י' לגבי ה', וזה ע"י אהי"ה הב' דמילוי יודין, כי ד' אהי"ה הם בבינה, ב' ראשוניס ביודין, וא' באלף, וא' בהיין. ולזה תכוין בשם יודין הב', ותזקוף ב' זקיפות, ה' לגבי ו' ה' לגבי י', וזה ע"י שם ב"ן דמלוי היין.

והנה נשלמו עתה הארת ד' שמות דאהי"ה וד' שמות דהוי"ה במלואיהן והאירו בזו"נ, ואז אנו אומרים שים שלום, פי' כי שלום הוא היסוד, שאחר שהאירו כל הד' הויות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שהם המוחין בז"א ונשלמו בו, ואח"כ יורד טפת הזרע להזדווג הז"א בנוקבא, וזהו בשים שלום. והענין כי אחר החיבוק והנישוק, אז היא הכנסת עטרה לצורך הזיווג, והוא סוד שים שלום וד"ל.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"ד – סא ע"א)

מודים. אז צריך לכרוע במודים כדי להמשיך שפע ליסוד מלמעלה בב' כריעות נגד הב' ההי"ן, ומי שאינו כורע במודים נעשה שדרתו נחש לאחר ע' שנים. והטעם כמו שהנחש הפריד אלופו של עולם, שנאמר (משלי טז, כח) ונרגן מפריד אלוף, ואין נרגן אלא נחש. אך מי שאינו כורע במודים, אינו ממשיך השפע מלמעלה ויונק מצד הנחש, ואז נעשה שדרתו דומה לנחש לאחר ע' שנה, שהם ב"ד של מעלה שהם מסכימים לענוש אותו ולהפרידו מן הבנין, ויונק מצד הנחש ואין לה חלק בה, ובעבור זה צריך למהר ולכרוע במודים כשישמע מן הש"ץ כשהוא מתפלל.

ודע כי מודים עולה בגי' ק' נגד ק' ברכות, וכנגד כל הי"ס, כל א' כלולה מיו"ד, ונמצא שמיחד העשר. ודע עוד כי מסטרא דנחש יש יו"ד קליפות הטומאה, וכל מי שאינו כורע במודים נראה שאינו מודה בקדושה, בודאי יודה בטומאה, כי מכלל הן וכו'. נמצא שהודה ביוד של נחש ונדבק בו, ולכן נעשה שדרתו נחש. ועוד דע כי מלת מודים עולה

ק' כנ"ל, וכן הוי"ה בכלל במספר קדמי, אות י' עולה נ"ה, אות ה' עולה ט"ו, אות ו' עולה כ"א, אות ה' ט"ו, סך הכל ק"ו, וכן עולה מודים עם ה' אותיות והכולל. וכל הכורע בו מודה בקו האמצעי שבו תלוים תרי"ג מצות, לכן מי שאינו כורע כופר בעיקר בתורה ובתרי"ג מצות.

ואומרים מודים אנחנו לך שאתה הוא ה' אלהינו – כת"ר. ואלהי אבותינו – חו"ב. על חיינו המסורים בידך – חו"ג. ועל נשמותינו הפקודות לך – ת"ת. ועל נסיך שבכל יום עמנו – נ"ה. ועל נפלאותיך וטובותיך – יסוד ומלכות. הרי כולם מלמעלה למטה דרך פרט, אח"כ חוזר וכולל אותן דרך כלל, הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך – הם נה"י ומלכות בכלל, הרמוזים בה' של הטוב. והמרחם כי לא תמו חסדיך – הם חג"ת, כי מעולם – היא מלכות שנקראת עולם. קוינו לך – בת"ת. ועל כולם יתברך – מצד בינה. ויתרום – מצד חכמה. ויתנשא – מצד כתר.

הרי שהחתן וכלה ושושבינן כולם למעלה, עד שמושיבין הכל לחופה בבית אביה ואמה, ונשארו החתן והכלה לבדם למעלה לזיוג, וזהו וכל החיים יודוך, הם הו"ק ח"ג נה"י, והדעת בכלל הו', ועתה הוא סוד הזיוג, וצריך לישב באימה וביראה וברעדה לפני מלך ומלכה, להוריד פניו למטה בהכנעה גדולה. וזהו ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב, בסוד השושבין שהוא יסוד הנקרא טוב, בא"י הטוב שמך ולך נאה.

דע כי ברצה ומודים, צריך לכוין בנ"ה, וכאן צריך לכוין בשם א"ל אלהים, השם במוכ"ן. ודע כי מרצה ועד מודים ל"ד תיבין, וכן בפסוק (תהלים טו, יג) אבא ביתך בעולות, עד אשר עשה לנפשי, ל"ד תיבין. ומן מודים עד שים שלום, פ"ו תיבין. וכן במזמור למנצח על מות לבן וכו' (תהלים ט), עד הגידו בעמים עלילותיו, פ"ו תיבין, נגד מדת המלכות שנקראת אלהים.

### נהר שלום

(דף לא ע"ב, שאלות חכמי תונס, אות נו)

כריעה וזקיפה דמודים דערבית או אם הוא מתפלל ביחיד בשאר תפילות איך יעשה אם הוא כריעת גוף וזקיפתו דוקא ואין כריעה בראש אלא היכא דאיכא מודים דרבנן או אם גם אז כורע וזוקף גם בראשו כשאר כריעות וזקיפות של התפילה ואגב לידע מה נשתנה זו משאר שהיו שתיים ביחד ולא מפורדות על סדר הנז'.

### סידורים

חלק ב, דף ק ע"ב – קח ע"א.	סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"
חלק א, עמ' 697 – 709 [כולל הקדמה].	סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"
חלק א, עמ' 424 – 438 [כולל הקדמה].	סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"

## מפרשים

בגדי קדש אשר לאהרן	עמ' עו [בעניין שאלת חכמי תונס].
הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".	
יפה שעה	דרושי העמידה, דרוש ו, אות כז.
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' מב.	
פתח עינים	דף מו ע"ב-ג.
פתח עינים החדש	חלק ה, עמ' רסז – רסט.
שמן ששון	דרושי העמידה, דרוש ו, דף מח ט"ד – מט ט"א.
שערי רחמים	חלק ב, סימן קנא, דף לו ע"ב-ג.
תורת חכם	דף קנה(ב) ע"א.

## ביאור סדר הכוונות

## כריעות וזקיפות

המשכת המוחין דחסדים וגבורות דדעת

בברכה זו ממשיכים לזו"ן המוחין דחור"ג דכתר ע"י כריעות וזקיפות, כמו שנמשכו להם המוחין דבינה דכתר בסוף הברכה הראשונה, וההבדל היחיד שיש בין סדר ההמשכות כאן להמשכות שם הוא שמות המוחין בלבד, ונזכיר בקצרה כי המוחין דאח' ופנים דחור"ב חור"ג דכתר הם:

חכמה	אהי"ה דיודי"ן בגי' קס"א	הוי"ה דיודי"ן בגי' ע"ב
בינה	אהי"ה דיודי"ן בגי' קס"א	הוי"ה דס"ג
חסדים	אהי"ה דאלפי"ן בגי' קמ"ג	הוי"ה דאלפי"ן בגי' מ"ה
גבורות	אהי"ה דההי"ן בגי' קנ"א	הוי"ה דב"ן

ובפרטות יותר, המוחין דחסדים דדעת הנמשכים בכריעות וזקיפות הם:

כריעה א'	ו"ק דאח'	יוד הא – י"ה דאהי"ה דאלפי"ן בגי' קמ"ג
כריעה ב'	ג"ר דאח'	אלף הא – א"ה דאהי"ה דאלפי"ן בגי' קמ"ג
זקיפה א'	ו"ק דפנים	ואו הא – ו"ה דהוי"ה דאלפי"ן בגי' מ"ה
זקיפה ב'	ג"ר דפנים	יוד הא – י"ה דהוי"ה דאלפי"ן בגי' מ"ה

המוחין דגבורות דדעת הנמשכים בכריעות וזקיפות הם:

כריעה א'	ו"ק דאח'	יוד הה – י"ה דאהי"ה דההי"ן בגי' קנ"א
כריעה ב'	ג"ר דאח'	אלף הה – א"ה דאהי"ה דההי"ן בגי' קנ"א
זקיפה א'	ו"ק דפנים	וו הה – ו"ה דהוי"ה דב"ן
זקיפה ב'	ג"ר דפנים	יוד הה – י"ה דהוי"ה דב"ן

הארה מהוד דאימא להוד דז"א

ומשם לבג"ה דנוק'

באים כעת להמשיך ההארה השניה מג' הארות מנה"י דאימא שבנה"י דז"א לנוק', כי ג' ברכות אחרונות של רצה ומודים ושנים שלום הן סוד נה"י דז"א הראשונים אשר אחר שנגדל נעשו בו בבחי' חג"ת שבו, והן סוד נה"י דז"א עצמו האחרונים החדשים הנעשים לו ע"י הבינה בעת הגדלתו בסוד כונן שמים בתבונה (תהלים קלו, ה), כמ"ש מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו).

בברכה הקודמת המשכנו הארה ראשונה מנצח דאימא שבנצח דז"א לקו הימין דנוק', ובברכה זו ממשיכים הארה שניה מהוד דאימא שבהוד דז"א לקו השמאל דנוק'.

בספר נהר שלום (דף מו ע"ב) מדייק הרש"ש כי הסדר הוא להמשיך הארה מנה"י דאימא שבנה"י הראשונים דז"א שעלו לחג"ת, ולהמשיך הארה הנז' לנה"י שלו האחרונים ומשם לנוק', ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסז) כותב ר' שריה דבליצקי כי פי' להמשיך הארה מנה"י דאימא לנה"י הישנים דז"א, ומנה"י הישנים לנה"י החדשים, ומשם לנוק', וזה פי' מ"ש כאן מפרק עליון דהוד ז"א לב' פרקים תחתונים דהוד דז"א, ומהם לנוק'.

לאחר שבברכה הקודמת התחלנו והמשכנו להאיר מנצח דאימא לקו הימין דנוק' כנ"ל, ממשיכים עם הארה לקו השמאל.

**להמשיך הארה**, והיא המשכת הארה מהוד דאימא להוד דז"א,

**מבג"ה דהוד**, לא בג"ה דהוד כפשוטו שהוא הקו השמאל בלבד שבספי' הוד, אלא ר"ל קו השמאל, וכוונתו מהוד דאימא שבהוד דז"א,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין דחכמה דכתר שנמשכו לזו"ן בברכות האמצעיות,

**דחבונה**, כי בג' ברכות האחרונות נמשכות הארות מנה"י דאימא לנוק' כנ"ל,

**המלובשים בפרק ראשון דהוד דז"א שעלה לגבורה**, אינו מובן כנ"ל בברכה הקודמת (עיין פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רסו), וכנ"ל הכוונה להוד הראשון דז"א שעלה להיות גבורה שבו,

**ומהמוחין והגרנח"י שבהוד הנז'**, דאימא,

**לתרין פרקין תתאין דהוד דז"א**, לספי' הוד מנה"י החדשים דז"א, ואחר הארה מהוד דאימא להוד דז"א, מאירים אותה הארה לקו השמאל של הנוק',

**ולהמשיך**, מהוד דז"א,

**הארות הנז'**, הארה מהוד דאימא שהמשכנו להוד דז"א,

**לבג"ה**, קו השמאל,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין הנ"ל,

**[דב"ן דב"ן (סידור היר"א)]**, פ"י צד שמאל, כמ"ש בברכה הקודמת היה דב"ן דמ"ה והוא הצד הימין, ובברכה בשים שלום יהיה כתוב ב"ן דמ"ה וב"ן כנגד הקו האמצעי הכלול מימין ושמאל,

**דנוק' דניקוד הנו'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פ"י של בחי' הנ"ל – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.

מצוירים בחי' נרנח"י נשמת המוח שהם זוג של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד קובוץ שהוא כנגד הוד, מעל כלי הוד דו"א, ולא מצוירים שמות של מוחין, ויש לכוין להמשיך אותה הארה לג' כלי בינה גבורה והוד דנוק', ומעליהם מצוירים שוב זוג של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד קובוץ.

ובברכה הבאה עוד נמשכת הארה ג' דומה מיסוד דאימא ליסוד דו"א, ומהם לקו האמצעי דנוק'.

#### רמזים וחתומת הברכה

**המרחם כי לא תמו חסדיך – ה' חסדים להתפשט עד הוד אלא עדיין חוזרין להתקבץ ביסוד**, כידוע מתפשטים ה' חסדים בז"א, מן חסד שבו עד הוד שבו, וברכה זו היא בהוד שבו מסתיים התפשטותם, לכן אומרים "כי לא תמו חסדיך" להורות כי לא נפסקים החסדים האלה בהוד, אלא עוד חוזרת הארתן להמשך ולהתקבץ אל תוך היסוד שבו, וזה מ"ש המרחם כי לא תמו חסדיך, כי עדיין יש להם התפשטות עד היסוד (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ).

**ויהללו ויברכו את שמך הגדול כו' – יוד הי ויו הי**, שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, הנקרא גדול מצד החסד הנקרא גדולה, וחסד בגי' ע"ב (שער הכוונות, שם; פרי עץ חיים, שם).

**ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה, ושם במוכן** – ובחתימת הברכה מכוונים שם הוי"ה בניקוד קובוץ שהוא כנגד הוד, ועוד שם במוכן, והוא כמ"ש מהרח"ו בספר שער הכוונות (שם), וז"ל: הנה ברכה זו היא בהוד דאימא, וזהו לשון הודאה הרמוז בתיבת מודים מלשון הוד, ולכן בהויית חתימה ברכה הזו, תכוין אל שם במוכן שהוא חילוף שם אלהים דאלפא בית' דאבג"ד כנו' בזוהר פ' פקודי. והטעם הוא כי שם אלהים הוא בגבורה, ותמורתו שם במו"כן הוא בהוד ענף הגבורה, עכ"ל, ומעין זה מבואר בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, שם).

שם (שער העמידה, פרקים ו, יט) כתוב כי שם הוי"ה של חתימת הברכה הוא בניקוד קובוץ.

ונציין עוד כי שם במוכן הוא הכלי החיצון דהוד דנוק' (עץ חיים, שער מד, פרק ד; שער ההקדמות, דף מט ע"ב).



**לך נאה להודות – ס"ת כה"ת**, שהוא שם קדוש מע"ב שמות של ויסע ויבא ויט (שער הכוונות, שם; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ). ובספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו, דף מח סע"ד) כותב על כוונה זו – "כעת לא ידעתי מה ענין לכויין כאן שם זה".

שם כה"ת הוא צירוף של ג' אותיות שאחר אותיות שד"י, הוא יוצא מר"ת של פסוק (תהלים קן, ו) כל הנשמה תהלל וגו' (ליקוטי תורה, תהלים שם; ספר הליקוטים, תהלים שם), והוא עוד יוצא מס"ת פסוק (תהלים נ, כא) היות אהיה כמוך, ועוד מס"ת לראות מהרה בתפארת עוזך (עלינו לשבח), והוא מורא על החסד (ליקוטי תורה וספר הליקוטים, פר' וירא). שם כה"ת עולה בגי' משיח בן דוד ע"ה, ובגי' גור אריה ע"ה ניצחק רי"ן, ובחי' אלו ביהודה שהוא בחי' מלכות, ובגי' שמיצ"ה שהוא באוון בסוד הנשמה (פרי עץ חיים, שער הזמירות, פרק ה; ספר הליקוטים, פר' וירא, סי' כא), ובגי' חזי"ת (שער רוח הקודש, דף נט ע"א), וגי' ה' אהי"ה עם ה' פעמים דיין (שער מאמרי רשב"י, פר' בא), והוא יוצא מהכאת שם י"ה מלא (שער מאמרי רשב"י, פר' בשלח; שער מאמרי רז"ל, שבת).

על יד שם זה יש בנו כח להלחם עם החיצונים ולכריית אותם, כי בכח שם זה מסתכלים ברשעים ובמעשיהם ומענישים אותם (שער רוח הקודש, שם; פרי עץ חיים, שם), בסוד ושלומת רשעים תראה (תהלים צא, ח), ובשם זה הרג משה רע"ה את המצרי (שער מאמרי רז"ל, שם; שער רוח הקודש, דף לו ע"ג; שער היחודים, דף כח ע"א; שער הפסוקים, פר' שמות), משיח צדקנו בא בשם הקדוש הזה החקוק על מצחו בכ"א (סידור קול יעקב, על פסוק כל הנשמה תהלל יה; ועוד).

### רמזים נוספים

עוד נציין כי בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ) מובאים מספר רמזים נוספים, וז"ל:

מודים אנחנו לך שאתה הוא ה' אלהינו – כתר.

ואלהי אבותינו – חו"ב.

על חיינו המסורים בידך – חו"ג.

ועל נשמותינו הפקודות לך – ת"ת.

ועל נסיך שבכל יום עמנו – נ"ה.

ועל נפלאותיך וטובותיך – יסוד ומלכות.

הרי כולם מלמעלה למטה דרך פרט, אח"כ חוזר וכולל אותן דרך כלל,

הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך – הם נה"י ומלכות בכלל, הרמוזים בה' של הטוב.

והמרחם כי לא תמו חסדיך – הם חג"ת,

כי מעולם – היא מלכות שנקראת עולם.

קוינו לך – בת"ת.

ועל כולם יתברך – מצד בינה.

ויתרומם – מצד חכמה.

ויתנשא – מצד כתר.

הרי שהחתן וכלה ושושבינן כולם למעלה, עד שמושיבין הכל לחופה בבית אביה ואמה, ונשארו החתן והכלה לבדם למעלה לזיווג, וזהו

וכל החיים יודוך – הם הו"ק ח"ג נה"י, והדעת בכלל הו', ועתה הוא סוד הזיווג, וצריך לישב באימה וביראה וברעדה לפני מלך ומלכה, להוריד פניו למטה בהכנעה גדולה. וזהו

ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב, בסוד השושבין שהוא יסוד הנקרא טוב, בא"י הטוב שמך ולך נאה.

### ליקוטי ביאורים

בספר כוונות התפלות בקצרה (עמ' מב) כותב מהר"י צמח, וז"ל: קוינו לך, לך הוא כל דהיינו יסוד, כי עדין קוינו אותם ביסוד כי בו מתקבצים ה' חסדים בכרכת שים שלום, עכ"ל.

#### בעניין מספר כריעות וזקיפות

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) מבאר מהרח"ו, וז"ל: ובענין שני הכריעות והזקיפות שבברכת מודים תחילה וסוף, צריך שתדע כי הנה לעיל בהתחלת ברכת אבות ביארנו כי ארבע כריעות וד' זקיפות הם בכל התפלה, וכל כריעה היא כלולה משני כריעות, וכל זקיפה כלולה מב' זקיפות, ושם נתבאר עניינם. אמנם כריעה זו שבתחלת ברכת מודים, וגם הזקיפה שלה, אינם כפולים רק כריעה אחת וזקיפה אחת בלבד, לפי שאנו עתידים לומר אח"כ מודים דרבנן בחזרת התפלה מפי ש"צ, ושם יש כריעה ב' וזקיפה ב', עכ"ל.

ולמעשה בסידור כוונות הרש"ש מסודרות בכל המשכת המוחין דכתר – חו"ב וחו"ג, ב' כריעות וב' זקיפות, הן בלחש הן בחזרה.

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, מודים, דף מו ע"ב) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: ובענין כריעה וזקיפה דמודים, שכתב רבינו בשער הכוונות בדרוש א' ודרוש ו' דעמידה, שאינה כפולה לפי שאנו עתידים לומר מודים דרבנן, עיין בספר יפה שעה דף קע"ז מה שהקשה על דברי רבינו, ובנה"ש בשאלות לחכמי המערב שאלה נ"ו [דכ"ד], דמה ענין זב"ז דלחש וחזרה, דזה במוחין דבינות דישסו"ת וחזרה במוחין דחכמות דישסו"ת, כנז' בע"ח ש"ך ספ"ט יע"ש.

והנה בסדור הכוונה להרב ש"ש זלה"ה כתב לכוין כריעות וזקיפות דמודים כפולות, בין בלחש בין בחזרה, וצ"ל דלפי פשט דברי רבינו כאן בשער הכוונות, נראה בהדיא דאין לכוין רק פעם אחת כריעה א' וזקיפה א', ובמודים דרבנן פ"ב יע"ש. ובודאי נראה דטעם שסידר הרב ש"ש ז"ל בסדור כן, הוא יען דתפלת לחש הוא המשכת המוחין דבינות דישסו"ת, וחזרה בחכמות כנו' בע"ח ש"ך ספ"ט [עיין תו"ח דקנ"ה ע"א].

עוד בה דכתב רבינו בש' הכוונות בדרוש ו' דעמידה וז"ל, ענין ד' זקיפות וכו', והנה בהגיעך אל שים שלום תכוין לכלול כל ד' שמות הנז' ולהמשיכם תוך נוקבא דז"א ע"כ. ונודע כי ברכת שים שלום הוא עיקר הזווג דזו"ן להוליד, ואם עדין לא נשלם ז"א בכל בחינה ד' מוחין דעסמ"ב וכל הארתם למלכות, איך הם מזדווגים ונותן לה ד' שמות עסמ"ב הנז"ל בעת הזווג דאינו אלא רק וי"ו וה"א דמ"ה, ואין זווג אלא בדעת שלם. ועיין עוד בשער הכוונות סוף דרוש ב' דעמידה במלת ברוך אתה ה', דשם כתב רבינו בהדיא דכל כריעה מהארבע כריעות כלול משתי כריעות יע"ש, עכ"ל.

ושם בהמשך (שם) מוסיף הוא ז"ל, וז"ל: ונחזור לענין שדברי רבינו הנז' בשער הכוונות בכוונת מודים, שאינו אלא כריעה אחת וזקיפה א', ובחזרה כריעה ב' וזקיפה ב', אין בו הבנה מכמה טעמים הנז"ל [ועוד צ"ל דמצינו עליונים למטה וכו', שהרי אפילו לדעת האומר תפלה דאורייתא, ועיין ג"כ ש' הכוונות דרוש ז' דציצית, ממ"ש ועבדתם את ה' אלהיכם זו תפלה הוא בבחינת תפלת לחש וביחיד יצא, אבל חזרה אינו אלא דרבנן, אם כן איך יהיה תפלת לחש המשכת המו' דבינות ישסו"ת שהיא דאורייתא, ותפלת חזרה מדרבנן יהיה בבחי' מוח החכמה], [א"ה קושיא זאת י"ל].

גם צ"ל מה נשתנה להיות כן במוחין דחסדים דדעת, ולא כן במוחין דגבורות דדעת דסוף ברכת מודים, ועיין בשער הכוונות עמידה דף נ"ה ע"ד [דל"ז] בברכת שים שלום, איך ענין ד' כריעות וזקיפות הם בבחי' מוחין שבכתר, ואיך יהיה זווג בלחש בבחינת הויה ואהיה שבד' מוחין, ואם הם חסרים איך יבא הזווג במוחין ה"ג דחסדים דדעת שלוב הויה ואהיה הלא חסר, ולזה כתב הרב ש"ש ז"ל לכוין גם בלחש וגם בחזרה שתי כריעות ושתי זקיפות, ודוק וזה קרוב למ"ש לעיל. ואחר זמן ראיתי הטעם הנז' בס' תו"ח דקנ"ה ע"א ד"ה עוד וכו', בסי' כ"ח יע"ש, עכ"ל.

וכן מזכיר הוא ז"ל בקצרה בספר שמן ששון על שער הכוונות (דף לו ע"ד, אות ב).

בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קנא, דף לו ע"ב) כותב ר' רחמים דוד שרים בעניין דירן, וז"ל: וקשה שבסידור הרש"ש זיע"א מסודר גם במודים שתי כריעות ושתי זקיפות כדרך כריעות וזקיפות דברכת אבות ודהטוב שמך וכולם בשוה, והוא היפך מ"ש בשהכ"ו וצ"ע היע"א.

תשובה. הרב עצמו בשהכ"ו (דג"ל ע"ג) כ' וז"ל, כמו שנתבאר שאותה הכריעה כלולה משתי כריעות אחת במילת ברוך בסוד ו' לגבי ה' והב' במלת אתה בסוד י' לגבי ה', כעד"ז כל כריעה וכריעה מן ד' כריעות שיש בתפלת י"ח כלולה מן ב' כריעות ע"כ, וע"ז סמך הרש"ש זיע"א וסידר בכולם ב' כריעות ושתי זקיפות.

והוא מוכרח, כי מה עניין מודים דרבנן לתפלת לחש, שנודע שבלחש נתקנים בינות ובחזרה חכמות, וא"כ אין הפרש בכריעות וזקיפות, וגם בחזרה שוים שהכל נתקן ע"י ש"צ והיע"א, מהרה"ג שלום הדאיא נר"ו, עכ"ל.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסח) מבאר ר' שריה דבליצקי, וז"ל: שאתה הוא. כריעה שניה. ודע דמה שכתב בשעה"כ ל"ז ע"ב ול"ט ע"ד, כי במודים עושים רק כריעה אחת, ודהיינו כריעת הגוף וזקיפה אחת דהיינו זקיפת הגוף בתיבת ה', אבל כריעת וזקיפת הראש עושים במודים דרבנן, מ"מ הרש"ש בסידור שלפנינו לא סידר כן, אלא גם במודים בלחש סידר שתי כריעות ושתי זקיפות, וכן גם דעתו כן במודים דרבנן שתי כריעות ושתי זקיפות, ועיין פתח עיניים דף מ"ו ע"ב ורע"ג, וש"ש ח"ג דף מ"ח ע"ד ד"ה מודים, וכף החיים סי' קי"ג אות כ"א וסי' קכ"ז אות ב', עכ"ל.

ובספר תורת חכם (דף קנה"ב) ע"א) כותב ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: אי אפשר למדריגה העליונה ליכנס אם לא נכנס כל מה שלמטה ממנה, ואיך אפשר לחכמות דישסו"ת ליכנס בחזרה אם לא יכנסו המקיפים דבינות שלהם, וכך כמדומה ששמעתי מפיו [הרש"ש], שבמודים בלחש יש לכוין כל המוחין לגמרי, ולא להניחם במודים דרבנן מזה הטעם, עכ"ל.

### בעניין השלמת הכוונות למתפלל יחיד

בספר פתח עינים (כוונת סדר העמידה, מודים, דף מו ע"ב) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: גם צ"ל כשאינו מתפלל אדם עם הציבור, איך מתקן בחינת חכמות השייך לתפלת חזרת העמידה, ועיין בשער הכוונות דרוש א' דחזרת העמידה, ואפשר יען מתפלל בשעה שהציבור מתפללין יצא בזה ידי חובת חזרה ע"ד קריאת התורה, שמצינו לרבינו האר"י ז"ל לא היה מקפיד לשיהיה ס"ת לקרות בו בין בחול בין בשבת, כמ"ש בשער הכוונות ריש דרוש ס"ת ובפע"ח שם יעי"ש. ועיין במסכת ברכות ד"ז סע"ב, וכן מצינו בענין ברכת כהנים דאפילו העם שבשדות מתברכים, נמצא דגדול כח הציבור לתקן אחרים מה שחסר להם.

עוד נראה אפשר דהיחיד היודע להתפלל, יש בו כח לעצמו לתקן בחינת חו"ב לחש וחזרה יחד, לא כן מי שאינו יודע, דהוצרך לתפלת חזרה בציבור שגדול כח הש"ץ לתקן נה"י וחג"ת לשורש אותם שאינם יודעים, שלזה תקנו חזרה למי שאינו בקי כנו' בזוהר ח"ב דקט"ו ובגמ' במסכת ר"ה דל"ד ע"ב. ועיין בספר אל"י דק"ט שאלה נ"ב, דיחיד יכול לומר ה' אלהיכם אמת יעי"ש, הרמב"ם פ"ט דתפ'.

אך צ"ל בחינת סדר הקדושה דצריך להיות בעשרה, ועיין מ"ש לעיל בכוונת הקדושה, איך מתחד היחיד המתפלל לחש עם הציבור האומר העמידה בקול רם חזרה לו' קדושה יחד, דזה מתקן בינות וחזרה חכמות יע"ש, עכ"ל.

## שים שלום

### הקדמה

אחר אשר נגמר תיקון פר' זו"ן ע"י המשכת שאר מוחין דחו"ג דכתר ע"י ד' כריעות והזקיפות הנגמרות בסוף ברכת מודים, אנו אומרים שים שלום וכו'. ברכת שים שלום היא כנגד היסוד הנקרא שלום, ועתה הוא סוד הזווג, אחר שכל המוחין דחו"ב חו"ג דכתר האירו הארתם בז"א וכבר נשלמו בו, ועוד אחר שכבר נעשה בחי' חיבוקין ונשיקין בברכות הקודמות, אז מתעורר היסוד להתחבר בנוק', ויורדת טפת הזרע מן המוחין האלה אל היסוד שבו כדי להזדווג עם הנוק', וזהו ענין שים שלום – שימת שלום זה תוך נקודת ציון אשר בה בסוד הכנסת העטרה לצורך הזווג, ואחר היחוד מלבישים זו"ן מש"ע נהורין והארת ח' חיוורתי דא"א, שלא יתאחזו החיצונים באורות שנמשכו להם במשך העמידה.

לאחר שבברכה הראשונה נדחו המוחין דקט' מרישא דז"א לגופו ואח"כ התקבצו ביסודו, עוד נדחים בברכת שים שלום מהמוחין דקט' מיסודו לרישא נוק', חלק מהם לגופה וליסודה, וחלק מהם לראש הבריאה.

ובספר עץ חיים (שער כב, פרק ג) מגלה מהרח"ו בעניין סדר אותה דחית המוחין דקט', וז"ל בקצרה: כי לא כל אדם זוכה לזה, ודע כי יש מי שבידו כח במעשיו להוריד האלקים דקטנות מרישא דז"א עד הגרון, ויש מי שיוכל לדחותן עד החזה, וכן כפי סדר כל המדרגות הנ"ל וכו'. ומי שיוכל להורידן ע"י מעשיו למטה, ע"י שימשיך מוחין דגדלות וידחה אלקים דקטנות ויסלקם מז"א לגמרי, אז יהיה לו זכירה נפלאה בתורה, ויבין כל רזי התורה וכו'. ואמנם מי שיוורידם גם מנוקבא עד הבריאה, זהו ודאי לא יהיה שום שכחה לו, ויתגלו לו רזי התורה כתקונן וכו'. אח"כ יורדין בראש הבריאה וכו', ואשרי מי שיוכל להורידן עד כאן, כי גדלה מעלתו לאין קץ, עכ"ל.

לאחר שבב' ברכות הקודמות האירו נו"ה דאימא לב' קוים ימין ושמאל דנוק', באים עוד בברכת שים שלום להמשיך הארה מיסוד דאימא המלוכש ביסוד דז"א לקו האמצעי דנוק'.

## מקורות

## שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לו ע"ג-ד)

שים שלום כו'. הענין הוא כי ברכה זאת היא כנגד היסוד כנ"ל, ועתה הוא סוד הזווג, והנה שלום הוא בחי' היסוד, כי אחר אשר כל הד' הויות הנ"ל שהם עסמ"ב שהם המוחין דז"א האירו הארתם וכבר נשלמו בו, אז אח"ך יורדת טפת זרע מן המוחין האלה כדי להזדווג עם נוק', וזהו ענין שים שלום, כי אחר אשר כבר נעשה בחיני' החיבוק והנשיקין בכרכות שקדמו כנ"ל, אז מתעורר היסוד להתחבר בנקבה, וזהו שימת שלום הזה תוך נקודת ציון אשר בה בסוד הכנסת עטר' לצורך הזווג. והנה נודע כי בהתעורר היסוד התחתון אל הזווג, תיכף ברגע מתעורר המוחין להוריד הטפה זרעית עד היסוד, והנה בכרכת שים שלום מתחלת הטפה לרדת מן המוחין אל היסוד שבו.

ונודע כי טפת הזרע יורדת מן המוח האמצעי הנק' דעת, מן החמשה חסדים אשר שם, הנתונים תוך היסוד דאימא המתלבשת תוך דעת דז"א כנודע, וגם היסוד שהוא דאימא נקרא שלום, כי כל יסוד ויסוד נק' שלום, ולכן באומרך בא"י המברך את עמו ישראל בשלום אמן, תכוין להמשיך טפת זרע – הה' חסדים, להוציא' מתוך היסוד דאימא הנתון תוך דעת דז"א, ולהוציא גם מתוך הדעת, ולהוציא' משם ולהוריד' עד היסוד דז"א הנקרא' ג"כ שלום, ולכן תכוין בזו ההויה של חתימת ברכה זו בניקוד שורק כנודע, כי זאת ההויה בניקוד שורק היא ביסוד כנ"ל בשם ספר התיקונים.

גם תכוין כי אותיות שורק הוא אותיות קשר ושורק הכל א', פי' כי היסוד מחבר ומקשר כל העולמות, ומחבר יחד זו"ן והיו לבשר א', ותכוין לקשר ע"י היסוד כל הי"ס דז"א ביי"ס דנוק'. ודע שע"י כוונה זו יועיל לך מאד לענין הזכירה. ותכוין כי ניקוד הויה זו היא בשורק שהיא אותיות קשר, שאתה מקשר כל העולמות ע"י היסוד שניקודו הויה בשורק, ובכח זה יתקשרו דברי חכמה בלבך ולא ישתכחו ממך.

ופעם אחרת שמעתי ממורי ז"ל באופן זה, הזהר בכל תפלותך, בין בחול בין בשבת, לכוין בחתימת ברכת שים שלום אל שני השמות הויה ואלהים הנקרא שם מלא, והוא סוד ה' גבורות המתבסמות בחמשה חסדים, וחיבור שני שמות אלו הם גי' יב"ק.

ופ"א שמעתי ממנו ז"ל באופן זה. דע כי עדיין לא נרמז שם הויה ואלהים הנק' שם מלא כנז' בפ' פקודי, לפי שעד עתה בכל הברכות לא היינו מכוונים בכל שמות ההויה אלא אל חיבור הויה ואדני שהוא יאהדונה"י, ולכן עתה בהוית חתימת ברכה זו תכוין אל שם מלא הנז', שע"י מזדווגין היכלין תתאין דנוק' בהיכלא עלאה דדכורא, ובשם ההויה תכוין כי בו נכללין שבעה היכלי דכורא.

ועיקר הכוונה בהויה זו, לכוין אל טפת הה' חסדים דאתכלילן בההוא אמה דכייא כנז' בזוהר פ' נשא דקמ"ב ע"א. ותכוין באופן זה, כי ארבע אותיות הויה הם ארבעה חסדים והיסוד הוא החמישי הכולל את כולם, והנה הם ה' חסדים.

ובאומרך המברך את עמו ישראל, תכוין בר"ת שהם כמנין אלהים אשר ה' אותיותיו ה"ס ה"ג מנצפך שברחם הנקב'.

ובאומרך בשלום, תכוין אל שם יאהדונה"י המחבר חסדים בגבורות, ועושה שלום ביניהם ומיחדם.

ופ"א שמעתי באופן זה. הנה בשם הויה של חתימת ברכה זו, תכוין שה' חסדים הם, וכל חסד וחסד הוא הויה א', וה"ס טפת ה"ח היורדים ממוח הדעת אל היסוד דז"א, וכנגדם מעלה הנקב' מ"ן בחי' ה' גבורות שהם נק' שם אלהים, ואלו נרמזו בר"ת המברך את עמו ישראל שהוא בגי' אלהים, והם חיבור הויה ואלהים שהם ה"ח וה"ג הניתני' כולם ביסוד הנקב' לצורך בריאת הולד, שהם הנשמות המתחדשות ונוצרות בכל זווג וזווג, כמבואר אצלינו במקומו.

ונמצא שה"ח יורדים בסוד מ"ד, וה"ג עולים בסוד מ"ן, וע"י אלו מזדווגים זו"נ ומתחברים יחד, וזהו ענין בשלום, פי' כי שני היסודות של הזכר ושל הנקבה נק' שלום, ולכן בתיבת בשלום תכוין אל חיבור שם של יאהדונה"י שהוא חיבור ז"א בנוקבא, גם לפי שהחסדים הם מים והגבורות אש, ומתחברים ועושים שלום ביניהם, ונעשין חיבור שם יאהדונה"י.

אמנם כשתכוין בשתי שמות יהוה ואלהים, תכוין לחברם בסדר הזה אילההויהם, כי הגבורות שנק' אלהים מקדימין ומתחילין לעלות תחלה בסוד מ"ן, ואח"כ יורדים החסדים שהם ההויות בסוד מ"ד.

גם נבאר ענין הנ"ל של שמא שלים דהויה ואלהים הנז' בפ' פקודי, שצריך האדם בתפלתו לחבר שמא שלים הזה, שלא יש שמא שלים אלא שני שמות אלו. והענין הוא כי עד עתה בכל ברכות העמידה, בעת הזכרת ההויה, לא היתה כוונתינו אלא בחיבור ב' שמות יהוה ואדני, כי אדני נרמז באות ה' תתאה של ההויה, והנה זה החיבור של יהוה ואדני הוא חיבור זו"ן בלבד. ואמנם אנו צריכין ג"כ להאיר ולהשפיע גם לכל העולמות שהעלינו ע"י תפילתינו, כמבואר באורך בס' תפלת השחר שעולים ב"ע, וכבר ביארנו שהעשיה נכללת ביצירה והיצירה בבריאה, באופן שאין היכר בעולמות עשיה ויצירה אלא בעולם הבריאה לבדו, שבו נכללו שני עולמות עשיה ויצירה. והנה כאשר נוק' דז"א דאצילות מזדווגת עם בעלה, אז מתרחקת משם ז' היכלי הבריאה הנק' ז' נערותי', כי אינו דרך ארץ להסתכל בעת זווג חתן וכלה, אמנם הם נעשים בבחי' מלבוש וכסוי, כדמיון חצי גורן עגולה סביב נוק' דאצילות, שלא יסתכלו שם הקליפות כנז' במאמר הזוהר דכתיבת יד הנק' סתרי אותיות השי"ת, וכנז' במדרש שיר השירים של הזוהר.

וכבר הודעתוך שהבריאה נק' כסא הכבוד, ונקרא אלהים שהוא בגי' הכסא, ועיקר שם אלהים הוא בהיכלות הבריאה, ולכן בר"ת המברך את עמו ישראל תכוין שהוא בגי' אלקים, ותכוין שהם היכלי הבריאה, ותכוין לחברם עם היכלי האצילות הנק' יהוה, והוא שם ההויה שבברכה זו של המברך את עמו ישראל בשלום, ואז מזדווגין היכלין תתאין בעילאין שהם היכלי הנוק' בדכורא, וז"ס מ"ש בזהוהר ששם זה נק' שמא שלים, לפי שהוא כולל כל העולמות כנו', ואין לך שם כולל כל העולמות אלא שם זה, ולכן נק' שמא שלים.

ושמעתי מזולתי ששמע בשם הרב זלה"ה וראיתי להעתיק פה וז"ל, ענין י"ח ברכות של העמידה ה"ס ג' קוים שבאות ש', שה"ס נה"י כמבוא' אצלינו שהם נק' שיח השדה, וה"ס ש' ח"י.

ענין ארבע זקיפות שיש בעמידה. כבר נתבאר ענינם אצלינו, והוא שתכוין בכל זקיפה להויה אחד מד' הויות עסמ"ב. והנה בהגיעך אל שים שלום, תכוין לכלול כל ארבע שמות הנז', ולהמשיכם תוך נוקב' דז"א, ע"כ מצאתי משם מורי ז"ל.

ודע כי יש כאן כוונה אחרת גדולה והיא זאת, כי הנה בארבעה כריעות שבתפלה כמו שנת"ל, הנה בהם נתחברו שמות אהיה בהויה, ועתה אנו רוצים לייחד ולחבר חיבור יהוה באלהים ויהוה באדני. וביאור ענין זה כפי מה שהבנתי מדברי מורי ז"ל הוא זה, כי הנה הודעתוך כי שלש יחודים הם, האחד הוא יחוד אהיה ויהוה, הב' הוא יחוד יהוה ואלהים, הג' יחוד הויה ואדני, ולפעמים מתייחדים יחד יחוד הראשון או יחוד השני או השלישי, ולפעמים מתייחדים שלשתם, ואז הוא יחוד גדול שבכולם, ואז הנוק' נקרא נר ה' בסוד שלשה יחודים הללו העולים בגי' נ"ר, ואז הנקבה נקרא נר מצוה ומאירה אור גדול.

והנה ביאור שלשה יחודים אלו הוא בא' משני פנים. האחד הוא, כי שם ההויה הוא בז"א אבל יש לז"א שלשה מיני יחודים, האחד הוא בהתייחדו עם אימא עלאה אשר היא נקראת אהיה כנודע, והוא בעת שהיא נכנסת ומתפשטת בתוכו כנודע, ואז מתחבר ז"א עם אימא, וז"ס יחוד הויה עם אהיה. החיבור הב' בהתחברו והתייחדו עם לאה הנקרא אלהים, להיותה במקום הכסוי והעלם אורות החסדים המכוסים, שהוא מן החזה דז"א ולמעלה, אשר לזה הטעם היא כולה דיני' ונקרא אלהים, והחיבור הזה נקרא יהוה ואלהים שהוא זווג דלאה עם ז"א בויעבור. והחיבור השלישי הוא בהתחברו והתייחדו עם רחל הנקרא אדני, כי שם אדני עיקרו ושרשו הוא רחל, ולכן החיבור הזה נק' יהוה ואדני. ובהיות כל ג' חיבורים אלו מחוברים יחד, אז הוא היחוד השלם והגמור.

אופן הב' הוא מה שאנו צריכים עתה אילו, הנה הוא זה, דע כי ז"א מתחלק לג' מדרגות, מדרגה העליונה הוא כתר שבו, והב' היא בחי' ג' מוחין חב"ד שבו, והג' היא גופא דילה שהם ו"ק, וג' בחי' אלו נעשים בתפלת העמידה כמו שנבאר. והענין הוא כי הנה ודאי שהכתר דז"א כולל את ג' מוחין וכללותם הם בו בלי ספק, וא"כ ודאי הוא שבכתר שבו



שהוא שורש של המוחין, ששם נמצאין ונשרשים שלש מוחין חב"ד הנחלקין לארבע מוחין מפני שהדעת כלול מחו"ג.

והנה הד' מוחין הם ד' היות עסמ"ב כנודע, והם מלובשין תוך נה"י דאימא עלאה, שגם היא בחי' ארבע שמו' אהיה כנודע, ובחי' אלו הארבע מוחין הנמצאים בכתר, הנה הם נתקנים ונשלמים בז"א ע"י ארבע כריעות וד' זקיפות שיש בתפלת העמידה כמבואר לעיל, שכולם הם בסוד חיבור יהוה ואהיה, ולכן הם בבחי' כריעות וזקיפות כדי להוריד משרשי הד' מוחין אשר בכתר ממש, ובחי' זו היא חיבור הויה ואהיה, לפי ששם אהיה הוא בכתר שלו, ושם ההויה הוא כללות ז"א בשאר הט"ס. ונמצא כי בהשתלם לתקן הכתר שבו, אז נעשה חיבור יהוה ואהיה, ואחר אשר נעשה תיקון הכתר שבו ע"י ד' כריעות והזקיפות הנגמרות בסוף ברכת מודים, אז אנו אומרים ברכת שים שלום כו', וחותמין בא"י המברך את עמו ישראל בשלום אמן, ואז אנו מחברים חיבור השני של הויה ואלהים הנרמזים בחתימה זו כנ"ל, כי שם ההויה הרי הוא מפורשת, ושם אלהים נרמז בר"ת המברך את עמו ישראל שהוא גי' אלהים.

וענין חיבור הזה להוריד הארת המוחין למטה במקום המוחין עצמן, שהוא בחב"ד דז"א, אשר מדרגה זו היא בחי' שנית דז"א כנו', כי כמו שהכתר להיותו עליון מן המוחין כולל כל מה שיש במוחין כנו', כן ג"כ המוחין במקומם להיותם עליונים מן ו"ק הגוף הם כוללים כל מה שיש בגופו, וכנודע כי הנה הג' מוחין מתפשטין בו"ק דז"א דרך שלשה קוים ימין ושמאל ואמצע כמבואר אצלנו, וכנגד מדרגה זו היא חיבור יהוה ואלהים, כי הז"א הנק' יהוה נשלם ונתקן גם בסוד המוחין שלו במקום הראוי להם. וטעם היות המוחין האלו נקרא אלהים, הוא במה שנודע כי המוחין אינם כ"כ רחמים כמו הכתר, כי זהו מ"ש בזוהר פ' פקודי דרנ"ד ע"א, כי במחשבה שהם המוחין אתברירו כל הש"ך נצוצין דאזדריקו מבוצינא דקרדינותא, שהם הדינים והגבורות כנודע.

ואחר שנגמרה מדרגת המוחין במקומם, אנו ממשיכים אותם ההארות עד שאר גופא דז"א בו"ק, ואז נעשה חיבור יהוה באדני. וטעם היות נקרא אדני הוא מפני שהנוקבא רחל הנק' אדני עומדת במקום הזה מאחורי ו"ק דז"א.

האמנם עתה אנו צריכים לבאר ענין א', והוא כי הנה בסוף ברכת אבות ביארנו שהזווג הזה הוא זווג יעקב ברחל, וכפי מה שנתבאר עתה בכרכה זו נראה שהיא זווג ז"א עצמו עם נוק', וממנו אנו ממשיכין ומורידין טפה זרעית של החסדים בברכת שים שלום. אמנם ענין זה הוא בזה האופן, דע כי אעפ"י שאנו אומרים שזה הזווג הוא דיעקב עם רחל, עכ"ז יש עוד זווג אחר גם כן, והוא זווג ז"א עצמו הנקרא ישראל עם לאה מן החזה ולמעלה, ובזה נתיישבה שאלה הנז'.

עוד יש טענה אחרת, והוא כי הנה א"א ליעקב להזדווג ברחל, אם לא ע"י מה שמקבל מן ז"א כנודע, ולכן צריך שכל תיקון תפלותינו תהיה בז"א עצמו, כדי שממנו ימשך וירד שפע אל יעקב בהזדווג עם רחל.

והנה בביאור של י"ג מדות של ויעבור, נתבאר ענין זה היטב בתכלית הביאור וע"ש, אמנם קיצורו של דבר הוא כי הנה בתחלת הכל נכנסין המוחין ברישא דז"א, ואח"כ בש"ש יורדת הטפה של החסדים ממוחין דז"א, ואמנם אינה יורדת לגמרי עד סיום פי היסוד שבו, אבל תיכף בהגיע אל מקום החזה דז"א, אשר שם הוא בחי' היסוד העליון דז"א כמבואר אצלנו, והנה שם ג"כ הוא פי היסוד דאימא המתלבש בז"א, ועד שם היו מחיצות יסוד דאימא מעכבות את הטפה מלירד במרוצה, ובהגיע שם טרם תרד למקום המגולה מן החזה ולמטה שאין שם מחיצות, ותרין בכח תיכף למטה עד היסוד בו, אז אנו מקדימין לקחת את הטפה ההיא בהגיע' אל החזה, וע"י תיקון י"ג מידות של רחמים דויעבור אנו מחלקין אותה לג' חלקים, חלק א' לחיבוק א' והוא מעולה מאד, וחלק הב' לצורך זוג ז"א עם לאה מן החזה ולמעלה, אשר ז"ס תיקון י"ג מידות של רחמים כמבואר אצלנו שם במקומו, וחלק הג' יורד למטה עד פי היסוד דז"א, ומשם יוצא וניתן בדעת דיעקב, ומשם יורד אל פי היסוד שלו, ונותנו אל רחל טפת מ"ד, ובביאור ויעבור נת' כ"ז היטב וע"ש.

(דרושי ויעבור, ריש דרוש א, דף מב ע"ג-ד)

בענין י"ג מדות ויעבור הנאמרים אחר הוידוי כנ"ל. כבר נת"ל בענין נשיאות כפים דברכת כהנים, כי בענין י"ג מדות דויעבור נעשים שני תועליות, הא' לצורך זוג ז"א עם לאה מן החזה ולמעלה בעת ויעבור ממש, והב' הוא לצורך תיקון דיקנא דז"א שאין בה אלא ט' תיקונים להשלימם ליי"ג תיקונים, ונבאר עתה ענין זה באורך.

הנה כבר נת"ל, כי בברכת אתה גבור נעשה חיבוק השמאלי, ובברכת אתה קדוש נעשה חיבוק האמצעי. והנה ענין החיבוק הזה הוא בשם הויה דיודין דע"ב בימינא שהוא בחסד דז"א, וע"ב משמאל' בגבור' דילי' שהוא הויה דס"ג עם י' אותיותיו העולים ע"ב, וע"ב באמצעי' שהוא הויה דמ"ה דאלפין עם חשבון ההויה עצמה שהוא כ"ו העולים ע"ב. וע"י אלו הג"פ ע"ב מחבק ז"א לנוק', וג"פ ע"ב אלו הם נמשכין בסוד טפה הנמשכת ממוח הז"א הנק' חכמ' ומתפשט בג' מקומות הנז' ג"פ ע"ב הנז'. ואח"כ בברכת שים שלום מתעורר היסוד, ואז מתעוררת טפת ההזרעה הנמשכת מן המוח להמשיך למטה, וטפה זו היא מעולה מאד לפי שנמשך מן האור המקיף אשר על ראש ז"א מבחינת המקיף דמוח חכמה. וכבר הודעתין כי טפת ההזרעה היא מעולה מאד ומאירה בתכלית ההארה, וכאשר היא יורדת נמשכת דרך הדעת דז"א המלובש תוך יסוד דאימא כנודע, ולפי שהיא יורדת במרוצה עד נקודת ציון של הנקב', לכן הטפה הזו נמשכת דרך צנור הנז' עד למטה.

והנה כיון שנתבאר שזה החיבוק הא' נמשך מן החכמה שבז"א, ונודע כי כל בחי' חכמה היא גבור', כמבואר אצלנו בענין א"א שהגבור' דעתיק מלובשת תוך חכמה דא"א, ולכן כל בחי' ג"פ ע"ב ע"ב היא בגי' גבור' לרמוז בהויה דע"ב שבחכמה על גבור' דעתיק הגנוזה בתוכ', ולכן אנו רוצים שזו הטפה של ההזרע' תתחלק לג' חלקים, חלק א'

נמשך למטה לצורך זווג רחל נוקבא דז"א. והשני הוא להמשיכה בחסד דז"א, לעשות ממנו בחי' ע"ב באופן אחר לצורך חיבוק יותר מעולה מן הא' כמ"ש. והג' הוא להעלותו למעלה להמשיכו אל דיקנא דז"א, כדי שתהיה שלימה בי"ג תיקוני דיקנא שלמים, כי בתחילה לא היה בו רק ט' תיקונים בלבד. ודע כי טפה זו נמשכה מחסד דעתיק המלוכב תוך הכתר דאריך, ומשם נמשך למטה כנז'.

והנה בעת נפילת אפים, אז הוא עת נתינת והורדת הטפה הזו מן היסוד אל המלכות, ולכן אנו מקדימין עתה בי"ג מידות ויעבור לעכבם קודם שתרוץ למטה, ולוקח אותה בהיותה למעלה במקום החזה דז"א, כי שם נקרא מעבר יב"ק שעוברים הויות המוחין דגדלות תוך האלהים דקטנות שבגרון, כי הוי"ה ואלהים בגי' יב"ק, וזהו ויעבור של י"ג מדות שא"א עתה ליקח את אור המוחין דגדלות העוברים מעבר יב"ק, וזהו טרם שירדה למטה, לפי שאז כבר יצאה מן תוך המחיצות דיסוד דאימא כשנמשכת מן המוח וירדה עד שם, ואז כבר נגלית בגלוי, ואז אנו מעכבים טפה זו בהיותה שם קודם שתרד במלכות ומתחלק לג' חלקים כנ"ל, ואז נמשך ממנה חלק א' שה"ס שם ההוי"ה דע"ב דיודין, ונמשכת והולכת בחסד שהוא זרוע הימין דז"א כדי לעשות בו חיבוק יותר מעולה. אבל ג' ע"ב הראשונים שהיו בחו"ג ות"ת דז"א, שלשתם נתקבצו בשמאל דז"א ושם נתחברו ג"פ ע"ב ע"ב ע"ב ונעשו רי"ו שהוא בגי' גבורה. ואמנם הע"ב דבחי' החסד נמשך בזרוע ימין עתה מן הטפה הנז' כנז', ונמצא שהם ע"ב רי"ו, וז"ס ויעבור – ע"ב רי"ו, ועיין באד"ר דקל"א ע"ב בענין אורא דכיא, ושם תבין היטב ענין ע"ב ורי"ו מה עניינו באמיתות, וכן בביאור ק"ש שעל המטה.

(עניין בין המצרים, דף פט ע"ג)

ובברכת רצה תכוין כי מלת רצה היא בגי' אלהים דמילוי ההין, כי רצה הם אותיות צרה, והוא סוד ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע, שהוא שם אלהים דההין. וז"ס בין המצרים, כי מן השם הנז' שהוא דין יוצאות בימים האלו הצרות. גם תוסיף שם אדני עם רצה של אלהים הנז', ויהיו בגי' שי"ן, ותכוין כי ב' בתי דינין אלו שהם אלהים ואדני, שהם סוד בין המצרים – ב' מצרים, העולים בגי' שי"ן יתמתקו ע"י ג' השמות הראשו' שנתכוונ' בהם בג' ברכות הא', והם טדה"ד כוז"ו מצפ"ץ העולים בגי' שי"ן כנז', ועי"כ אותיות צרה יתהפכו לרחמים, ויהיו רצה ה' אלהינו.

ובברכת שים שלום, באותם ב' שינין שבר"ת של שים שלום, תכוין אל ב' השינין הנ"ל. גם התיבות עצמם של שים שלום שניהם יחד עולות בגי' שי"ן שי"ן הנז', ועוד יתירים ו' כנגד ו' שמות הנז', והם שם יהו"ה וג' תמורות, והם טדה"ד כוז"ו מצפ"ץ ושם אלהים ושם אדני".

## פרי עץ חיים

(שער העמידה, פרק כ, דף נט ע"ב – ס ע"ב)

והנה נשלמו עתה הארת ד' שמות דאהי"ה וד' שמות דהוי"ה במלואיהן והאירו בזו"נ, ואז אנו אומרים שים שלום, פי' כי שלום הוא היסוד, שאחר שהאירו כל הד' היות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שהם המוחין בז"א ונשלמו בו, ואח"כ יורד טפת הזרע להזדווג הז"א בנוקבא, וזהו בשים שלום. והענין כי אחר החיבוק והנישוק, אז היא הכנסת עטרה לצורך הזיווג, והוא סוד שים שלום וד"ל.

שים שלום. כבר ידעת שהוא היסוד, ואז הוא סוד הזיווג. והנה עדיין לא נרמזו שם הוי"ה ואלהים שם מלא הנזכר בהיכלות פ' פקודי, כי הלא בכל שם הוי"ה אנו מכוונין לשם י"א ה"ד ו"נ ה"י ובכל תפלתינו, אך באמרם ברוך אתה י"י המברך את עמו ישראל, יכוין אז אל שם מלא, כי ע"י מזדווגין היכלין תתאין בעילאין, נוקבא בדכורא. והנה בשם הויה הם ז' היכלי דכורא נכללין בו, ובפרט עיקר הכוונה הוא לרמז לה' חסדים דאתכלילין בההוא אמא כנזכר באדרא דקמ"ב.

והנה הם ד' חסדים שהם ד' אותיות הוי"ה, והיסוד הוא ה' הכולל כולם, והם ה"ח. ובאמרך המברך את עמו ישראל, יכוין שהוא ר"ת ג"י אלהים, והם ה' אותיות נגד הה"ג ברחם אשה. ובאומרך בשלום, תכוין אל שם הוי"ה אדנ"י כזה – יאהדונה"י, שהם זו"ן המתחברים ועושים שלום ביחד. הזהר בכל תפלתך בין בחול ובין בשבת, לעולם תכוין באמרך המברך את עמו ישראל בשלום לשם אילההויהם, שהוא שם הויה אלהים שם מלא, ה"ג המתבסמין בה"ח, וגם שם זה עולה יב"ק.

[בדפוס דובראוונא תקס"ג מובאת כאן הגהת הרנ"ש המובאת שוב בהמשך (דף ס ע"א)].

תועלת אל הזכירה. לכוין בשים שלום, באומרו בא"י, כי הויה זו נקוד בשורק, כמו שידעת שהוא נקוד הויה דיסוד. ותכוין כי שורק אותיות קשר, כי עתה מקשר כל העולמות על ידי יסוד, ושיתקשרו דברי חכמה בלבך.

וכבר ידעת כי בהתעוררות יסוד התחתון להזדווג עם נוקבא, אז ברגע מתעוררין המוחין להוריד ביסוד אותו הטפה הזרעית, ואז בכרכת שים שלום מתחיל לירד. והנה טיפת הזרע יורדת ממוח הדעת מה"ח, והנה הם נתונים בתוך יסוד דאמא כנודע. וגם הוא נקרא שלום כי כל בחי' היסוד נקרא שלום. לכן באמרך את עמו ישראל בשלום, תכוין להמשיך הטפה ההיא, ולהוציא ממוח הדעת של ז"א, ומן היסוד דאמא הנתון שם, ולהורידה עד היסוד דז"א, לכן תכוין בהויה זו שהיא נקודה בשורק ואו, שהויה בנקודה זו היא ביסוד כנודע.

ונלע"דן [ר' נתן שפירא], כי כאשר תמלא יסוד מן ז"א מן הטפה של חסד שהוא שם ע"ב, עם ד' אותיות השורש שלהם, שהוא במספר מלאה בסוד מלאה הארץ דיעה (ישעי' יא, ט), דהיינו שנתמלאה היסוד דנוקבא מאותו הטפה של חסד, על שהוא כמנין מלאה, אז גם

היסוד דנוקבא הנקראת אלהים, נתמלאה גם כן ונעשית שם אלהים ביודין, שעולה מספר הארץ עם ד' אותיות. וזהו ומלאה הארץ דעה, ע"י הזיווג שנקרא דע"ה בסוד וידע אלקנה את אשתו (שמואל א א, ט), ואז מתחברין יחד ש' עם מל"ו, הוא גי' שלום, לכן נקרא שמא שלים.

גם תכוין באמרך ה', שהם ה"ח, שכל א' הוא הויה אחת, והם סוד טפת ה"ח היורדין ביסוד, וכנגדן מעלה הנוקבא מ"ן ה"ג הנקראים שם אלהים, וזהו ר"ת המברך את עמו ישראל גי' אלהים. הרי חבור הויה אלהים – ה"ח וה"ג, הניתנין כולם ביסוד הנוקבא לצורך בריאת הולד, והם הנשמות המתחדשין בכל זווג וזווג כנודע. נמצא כי ה"ח יורדין וה"ג עולין, ועי"ז מזדווגים זו"ן ומתחבר הכל ביחד, וזהו בשלום, פירוש כי ב' יסודות של זו"ן נקראים שלום. לכן באמרך בשלום, תכוין לחבר יאהדונה"י עתה שהם זו"ן האמורים.

האמנם ג"כ, כשתכוין ב' שמות הויה אלהים, תכוין לחברם כך – א"י ל"ה ה' ו"י ה"ם, כי הלא אלהים ה"ג הם, ומתחילין תחלה לעלות, ואח"כ יורדין הה"ח. גם תכוין בנקוד הויה זו בשורק כנ"ל, כי שורק אותיות קשר. פי' כי היסוד מקשר ומחבר את כל העולמות, ומחבר זו"ן יחד, ותכוין לקשרם על ידו, כל הי"ס שלו בי"ס שלה. ותכוין במלת בשלום, כי הלא ה"ח וה"ג, הם מי"ם וא"ש כנודע, והם עושים שלום ומתחברים יחד, ואז נעשה יאהדונה"י. גם ראוי שתכוין כי הלא כבר ידעת בזוהר, כי צריך האדם בתפלתו לחבר שמא שלים, שהוא הויה אלהים, שלא יש שמא שלים אלא שמות אלו. והענין הוא כי עד עתה בכל ברכותינו שבעמידה, לא כווננו אלא בשם הויה ואדני כמו שמבואר אצלינו, שבכל עת שתאמר שם הויה, תכוין לחבר עמו שם אדני באות ה' תתאה כמבואר אצלינו במ"א. והנה חיבור זה של הויה אדני הוא זו"ן לבד, אך אנו צריכין להאיר ולתת שפע אל כל העולמות שהעלינו שהם עי"ב.

מע"ח. דע כי בשלום גי' חשמ"ל והם גי' שע"ח נהורין, וגי' מלבוש כי הוא מלביש ומכסה ומקיף אל הקדושה שלא ישלטו החיצונים, והוא כסוי לכל ד' עולמות אבי"ע, כל א' לפי מדרגתו כך הוא עב יותר מחבירו, ועשיה יותר מכולן הוא עב כי שם הוא עיקר החיצונים, לכן אחר תפלת י"ח שהמשכנו האורות של הקדושה, אז כדי שלא ישלטו החיצונים בהם באותם האורות של הקדושה, אנו מסיימים בעמידה במלת בשלום, שהם אותיות מלבוש של חשמ"ל הנ"ל. ופי' החשמ"ל, כי בזמן שיש הארת הקדושה אז הוא חש, וכשיש ח"ו שליטה לחיצונים שם נקרא מ"ל.

והנה כבר בארנו, כי עשיה נכלל ביצירה ויצירה בבריאה, באופן שאין ניכר מכל העולמות רק בבריאה הכולל את כולם. והנה כשנוקבא דאצילות מזדווגת עם בעלה, אז הרי שבע הנערות שהם ז' היכלין דבריאה, הם מתרחקין משם, כי אינו דרך ארץ. אמנם הם נעשין סוד מלבוש ומכסה כחצי גורן עגולה אל הנוקבא דאצילות, כנוכר בזוהר שיר השירים, והם מכסים את הנוקבא שלא יסתכלו שם החיצונים.

וכבר הודעתין כי הבריאה היא הכסא ונקראת אלהים, גי' הכסא, ועיקר שם אלהים הוא בבריאה בהיכלות, לכן תכוין בר"ת של "המברך" את "עמו" ישראל בשלום – ר"ת גי' אלהים, לחבר היכלי[ן] של הבריאה באצילות הנקראת הויה הנזכר באדרא, ואז מזדווגים היכלי תתאין בעלאין, שהם דנוקבא עם דכורא. וז"ס שמא שלים, כי השם של הויה אלהים גי' יב"ק, הוא שמא שלים הכולל כל העולמות, ואין לך שם הכולל כל העולמות כשם זה, לכן נקרא שם זה שמא שלים יותר משאר שמות.

אמנם יש כאן כוונה גדולה אחרת, והוא כי הלא בד' כריעות הראשונים, יחדנו שמות אהיה בהויה, ועתה אנו עושין חיבור הויה אלהים הויה אדני. וסוד הענין מה שהבנתו מדברי מורי זלה"ה הוא זה, כי הלא כבר ידעת כי גי' מיני יחודים הם – א' הוא יחוד אהי"ה בהויה, ב' יחוד אלהים בהויה, גי' יחוד אדני בהויה. ולפעמים מתייחדים יחוד הא' או הב' או הג', ולפעמים שלשתן, ואז הוא יחוד הגמור שבכולם, ואז נקראת המלכות נ"ר ג"כ, כי גי' יחודים אלו גי' נ"ר, ואז המלכות היא נקראת נר מצוה ומאירה.

אמנם ביאור גי' יחודים אלו, הוא מב' פנים. א' הוא כי הלא שם הויה"ה בז"א, אכן גי' מיני יחודים שיש לז"א, א' הוא עם שם אהי"ה, שהוא סוד הבינה הנקראת אהיה והיא נכנסת תוך הז"א, והיא מתייחדת עמו, הרי זה חיבור הויה ואהיה. אח"כ חיבור ב' של ז"א עם לאה, והוא הויה אלהים, כי להיות לאה במקום הכסוי והעלם והסתור, הוא כולו דינין ונקראת אלהים. אח"כ חיבור גי' של ז"א עם רחל, והוא הויה ואדני, כי שם אדני עיקרו ברחל נוקבא דז"א, וכאשר כל גי' חבורים אלו מחוברים, הוא יחוד שלם לגמרי.

פירוש ב', והוא הפירוש אשר אנו צריכין אליו יותר, והוא זה. דע שגי' חלוקות נחלק הז"א – א' הכתר, ב' המוחין חב"ד, גי' גופא ו"ק. והנה הענין הוא כי הכתר הוא כולל כל המוחין, וכללותן הם בו ודאי כנודע, לכן צריך שיהיה בחינת כל הד' מוחין כלולות בכתר לבדו, ששם הוא שורש המוחין, וזה סוד הויה ואהיה, כי אהיה הוא בכתר לבדו, הויה הוא כללות הז"א, וכתר שבו נקרא אהיה, וכשנשלם הכתר שבו, אז נעשה הויה אהיה. והנה כללות כל הד' מוחין צריכין להיות בו, והד' מוחין הם ד' הויות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן מלובשים בנה"י דאמא שהם ד' אהיה, וכל זה נתקן ונשלם ע"י ארבע כריעות וארבע זקיפות, ולכן הם בסוד כריעות וזקיפות להוריד משורש ד' מוחין שבכתר עצמו, לכן כל הכריעות וזקיפות כולם הם סוד חיבור הויה"ה אהיה.

ואחר שנשלם חיבור זה ונתקן הכתר, אז אומרים ברכת שים שלום בא"י המברך וכו', ואז הוא חיבור הב' שהוא הויה ואלהים, וענינו הוא להוריד הארת המוחין עצמו, אשר הם בחי' ב' לז"א, כי כמו שהכתר כולל כל מה שיש בהמוחין, כן המוחין כוללים כל מה שיש בגופא כנודע, כי הם מתפשטים מהארתן בכל קווי ז"א, וזהו הויה אלהים. והענין כי כבר ידעת כי מן המוחין ואילך אינו כ"כ רחמים כמו הכתר, כנודע שהמוחין במחשבה אתברירו כל הש"ך נצוצין, לכן נקרא אלהים.

אח"כ אנחנו מגיעים אותו הארה עד שאר גופו דז"א, אשר הנוקבא עומדת שם באחוריו, וזה נקרא הויה אדני. הרי בארנו ענין ג' יחודים אלו, ובזה נשלם פירוש העמידה.

אמנם עדיין צריכין אנו לבאר שלא נטעה במה שבארנו, כי הלא תחלה בארנו שזיווג זה הוא של יעקב ורחל, וכאן בארנו כי זו"ן מזדווגים, ואנו מורידין טפת הזרע של החסדים בברכת שים שלום. אך ביאור הענין הוא זה, כי אע"פ שבארנו כי זווג זה הוא של יעקב ורחל, עכ"ז יש עוד זווג אחר של ישראל שהוא ז"א עם לאה, מהחזה ולמעלה. והרי זו טענה א', כי גם הז"א יש לו זווג. עוד טענה אחרת והוא, כי הלא א"א ליעקב להזדווג עם רחל, אלא ע"י מה שניתן לו מן הז"א כנודע, לכן כל תיקון תפלתנו הוא בז"א, כדי שיומשך ממנו וירד שפע ממנו ליעקב ויזדווג יעקב ורחל, לכן תכלית הכוונה אינו אלא בזעיר אנפין.

והנה הענין בסוד ויעבור בסוד י"ג מדות של רחמים, שם נתבאר זה יותר, כי הלא תחלת הכל אנו צריכין להכניס מוחין בראש ז"א, ואח"כ בשים שלום יורד הטפה הזרעית ממוח ז"א, אך אינה יורדת עד סיום פי האמה שלו, רק קודם שתרד אנו לוקחין אותו הארה במקום החזה דז"א, ששם בחי' יסוד עליון דז"א כמבואר אצלנו, ועד שם ירדה הטפה בשים שלום באותו יסוד עליון, ושם הוא ג"כ כפי היסוד דאמא כנודע. וקודם שיתגלה לגמרי וירוף בכח למטה, כי אין מחיצות שם המעכבות ירידתה, כמבואר אצלנו אצל ירידת החסדים והתפשטותם בז"א, לכן שם אנו לוקחין הטפה, ומחלקין אותה לג' חלקים – שלישי א' לחיבור יותר מעולה, שלישי ב' לזווג הז"א בלאה וזה בי"ג מדות כמ"ש, שלישי ג' יורד עד סיום פי האמה דז"א, ומשם יוצא ליעקב לדעת שלו, ומשם יורד לפי האמה דיעקב, והוא נותנה בסוד הזיווג לרחל, ע"ש היטב בביאור י"ג מדות ושם נתבאר היטב. [...]

בברכת המברך את עמו ישראל בשלום. נמצא בליקוטים, בשלום גי' חשמ"ל, והם כמנין שע"ח נהורין, גימטריא מלבוש, כי זה הוא מלבוש ומקיף אל הקדושה שלא ישלטו החיצונים, והוא כסוי לכל ד' עולמות אבי"ע, כל א' לפי מדריגתו כך הוא יותר עב מחברו, ועשייה הוא יותר עב מכולם כי שם עיקר אחיזת החיצונים. לכן אחר תפלות י"ח שהמשכנו האורות של הקדושה, ואז כדי שלא ישלטו החיצונים אנו מסיימין במלת בשלום שהוא אותיות מלבוש, גי' חשמ"ל כנ"ל.

כתב מהר"ן שפירא. נלע"ד, כאשר תכה הוי"ה שהוא יסוד ז"א, באדני"י שהוא יסוד דנוקבא, בסוד הכאות הזיווג, בסוד והכית בצור (שמות י"ו), כזה – י' פעמים א' הרי עשר, ה"פ ד' הם עשרים, ו"פ נ' הם ג' מאות, ה"פ י' הם נ'. ס"ה מנין שלום עם ד' אותיות, להורות על הכאות יסוד ז"א ע"י סוד הזווג עם יסוד הנוקבא, יוצא שלום מביניהם אל כל העולמות שלמטה מהם, כנלע"ד.

(סדר הי"ח ברכות מהחברים, שער העמידה, פרק כ, דף סא ע"א)

שים שלום. זהו היכל לבנת הספיר, לזה אנו מתפללין שים שלום, לפי שאין כלי מחזיק ברכה אלא שלום כמשארז"ל. וזיווג שלמעלה לא נעשה אלא ע"י שלום, ועתה סוד הזיווג תו"מ ע"י היסוד, ומסתיים בשלום, ע"כ מהחברים.

(שער חג השבועות, פרק א, עניין בין המצרים, דף קז ע"ד – קכח ע"א)

מהחברים. בין המצרים צריך לכוין כוונה זו: בברכת אבות בהויה בחתימה, תכוין שיאיר הויה לשם זה טדה"ד היוצא מאותיות שלפניו. ובאתה גבור, תכוין בהויה בחתימה זו שיאיר לשם כוז"ו היוצא מאותיות של אחריו. ובאתה קדוש, תכוין בחתימה הוי"ה לשם מצפ"ן היוצא מחלוף אתב"ש, וג' שמות אלו גי' שי"ן עם הכולל.

ובג' ברכות אחרונות, יכוין רצ"ה גימטריא אלהי"ם דההי"ן, אשר אותיות אלו רצ"ה הם צרה, וז"ס עת צרה היא ליעקב (ירמ"ל, ז), שהוא שם אלהים הנ"ל גי' רצה שהוא דין, וז"ס בין המצרים, כי משם באו הצרות. אם תוסיף שם אדנ"י שהוא דין, והוא גי' שי"ן עם רצה הנ"ל, ותכוין כי ג' שמות אלו שהם דינין, בין המצרים, והוא צרה, והם גי' שי"ן, יתמתקו עם ג' שמות שבג' ברכות הראשונות, שעולין ג"כ גי' שי"ן כנ"ל, ואז מצרה נעשת רצה י"י בעמך ישראל.

וכשתאמר שים שלום, תכוין כי הם בר"ת ב' שין שי"ן הנ"ל, וג"כ ב' תיבות שים שלום שעולין בגי' ב"פ שין שין הנ"ל, ויתירים ו' יותר, והם נגד ו' שמות הנ"ל שהם הוי"ה וטדה"ד שלפניו, והוי"ה וכוז"ו שלאחריו, והוי"ה ג' ושם מצפ"ן אלהים, ושם אדנ"י.

### עץ חיים

(שער יג, פרק יד, ח"א, דף סט ע"א-ב)

[מקבילות: שער ההקדמות, דף נו ע"ג-ד; שער הגלגולים, סוף הקדמה כג]

ובענין הש"ע נהורין הנזכר באדרא קכ"ח, ומהאי אתפשט אורכא דאנפוי לש"ע רבוא עלמין, שמעתי ממורי זלה"ה כמה בחי' (הם), וכולם הם ג"כ ש"ע נהורין. א' הוא ע"ד הנ"ל, כי הנה יש ש"ע נהורין מצד החכמה וש"ע נהורין מצד הבינה, ואותן ש"ע דאבא הם טמירין אמנם ש"ע של הבינה הם מתגלים בפנים העליונים מצד הבינה שהיא אהי"ה אשר יש בפשוט ומילוי ומילוי דמילוי א"ם אותיות, והט"ס שהם בפנים העליונים המתגלים מצד הבינה כל ספי' שבה שם אהי"ה בסוד א"ם אותיות, וכולם גימטריא ש"ע נהורין, רק כי של אבא הם טמירין, ולכן ש"ע אחרים אינן נזכרים.

גם יש ש"ע באופן אחר, והוא מן י"פ מילוי ס"ג שהוא גימטריא ל"ז, וי"פ ל"ז גימטריא ש"ע.

גם יש ש"ע באופן אחר, כי הנה בחי' פנים העליונים הוא תיקון ז' של י"ג ת"ד, ובמקומו ביארנו כי הם מתחילין ממטה למעלה, תיקון א' הוא א"ל והוא המלכות כו' תיקון ז'



שהוא אמת, הוא בחסד הנקרא א"ל, וא"כ בב' פנים הללו יש ב' שמות א"ל, וכשהיו במילוי – אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד, הם גימטריא ש"ע.

גם באופן אחר, כי הפנים הם תיקון ז' הנקרא ואמת, והנה הוא כללות פרצוף פנים עם החוטם, כי ג' שמות ס"ג יש בפן אחד וג' שמות ס"ג יש בפן ב', והרי הם גימטריא ש"ע, וס"ג א' בחוטם עצמו, כי כן חוטם גימטריא ס"ג, וז"פ ס"ג גימטריא אמת. אמנם הששה ס"ג לבד אשר הם בב' הפנים הם גימטריא ש"ע, וה"ס ח' חוורתא דרישא המתפשטין בפנים לש"ע נהורין כנ"ל, והרי הם ש"ע ועם ח' חוורתא הם ש"ע כנ"ל.

והנה דע כי אלו הש"ע נהורין דאנפין עלאין נמשכין עד היכל הו' דהוד הנקרא היכל עצם השמים, ושם האי רוחא דביה הנקרא אור פניאל, ואותו הרוח של ההיכל נקרא כך כנזכר פ' פקודי רמ"ו, לפי שאלו הש"ע נהורין נמשכין שם, והם גימטריא אור פניאל, וגם ההבנה (נ"א ההכנות) שלו הם אותיות נחלקות אור פניאל, ר"ל אור הפנים העליונים הנמשכין מא"ל, שהוא ב' א"ל במילוי וב' ס"ג עם י' אותיות בכל אחד הם גימטריא פני"ו, והם לשון רבים ב' ס"ג ב' א"ל כנ"ל, גם נקרא חשמ"ל כנזכר שם, שגם הוא גימטריא ש"ע.

ודע כי יש בקליפה בחי' ש"ע, ואלו ש"ע הם נגד ש"ע דקדושה דא"א, והם נקרא ע"ש בסוד כבגד יאכלם ע"ש (ישעי' נא, ח), כי הוא האוכל ומכלה בגדים העליונים שהם בחי' מלבוש כמנין חשמ"ל. והענין הוא כי יש בחי' בקליפה והחשמ"ל הנ"ל אשר צרופה הוא ח' שמ"ל כנזכר פ' ויקהל, שהוא בחי' הקליפה שרוצה ליקח האור הזה, ואינו יכול ליקח רק בחי' הש"ע לבדו, ומהם נעשה ע"ש הנ"ל, אבל ח' היתירים שהוא בחי' ח' חוורתא כנ"ל, שהם עליונים המאירין בש"ע נהורין שבפנים, אין הקליפה לוקח אותן. וגם ז"ס עושה ע"ש כסיל וכימה (איוב ט, ט), גם יש פי' אחר כמ"ש באדרא קכ"ח, ומהאי אתפשט אורכא דאנפוי לש"ע רבוא נהורין כו'.

(שער טו, סוף פרק א, ח"א, דף עה ע"ד)

[מקבילות: שער ההקדמות, דף צה ע"ד; עולת תמיד, דף מא ע"ב]

כל עמידה דלחש וחזרה דחול בשחרית יש זווג וא"כ איך [אמר שאין] זווג אלא בנפילת אפים, ובוה מתורץ כי בכ"א יש זווג, אלא שהזווג עליון הוא בנפילת אפים ואינם דיעקב ורחל הקטנים דלחש, והבן מאד.

(שער כב, פרק ג, ח"א, דף קה ע"א-ב, בעניין סדר דחית המוחין דקט')

[עיי'ן: שער ההקדמות, דף עד ע"א; מבוא שערים, שער ו, ח"ב, פרק ב, דף נו ע"א]

ועתה נבאר הסדר [של דחית המוחין דקט' מרישא דז"א]. כשנכנסין ג"ר דמוחין דאמא, אז מורידין את המוחין דקטנות למטה בגרון דז"א, נמצא שירדו ג"ר דקטנות בגרון דז"א. אח"כ בכניסת ג' תחתונות דמוחין דאבא, יורדין מן הגרון אל חג"ת דז"א, עד שליש

עלין דת"ת דז"א המכוסה, ששם הוא סיום יסוד אמא בת"ת דז"א כנודע, ושם הוא תחלת בנין הנוקבא, משם ולמטה. וכשנכנסין ג' אמצעים (דאבא), אז יורדין בב"ש ת"ת דז"א המגולים. וכשנכנסין ג' דאבא, אז יורדין מב"ש ת"ת אל נה"י דז"א, ומתקבצים שם כולם ביסוד דז"א, ועומדין שם.

ואחר כך ע"י זוג, הם יורדין אל הנוקבא כסדר הנ"ל.

אמנם לא כל אדם זוכה לזה, ודע כי יש מי שבידו כח במעשיו להוריד האלקים דקטנות מרישא דז"א עד הגרון, ויש מי שיוכל לדחותן עד החזה, וכך כפי סדר כל המדרגות הנ"ל.

והנה כל כח שכחה שיש באדם נמשך לו ממוחין דקטנות אלו, ומי שיוכל להורידן ע"י מעשיו למטה, ע"י שימשיך מוחין דגדלות וידחה אלקים דקטנות ויסלקם מז"א לגמרי, אז יהיה לו זכירה נפלאה בתורה ויבין כל רזי התורה, כי כל זכור הוא בדכורא, רק אלקים דקטנות מונע ההארה דדכורא בסוד זכור.

ואמנם מי שירידם גם מנוקבא עד הבריאה, זהו ודאי לא יהיה שום שכחה לו ויתגלו לו רזי התורה כתקונן. [...]

אחרי רדתן אל היסוד סיומא דגופא, אח"כ נדחין יותר ונכנסין ברישא דנוקבא, ושם מתמעטין חציין ונשארים ל', והם סוד שלשים מעלות שהמלכות נקנית בהם. והטעם שבכל המדרגות אינם מתמעטין רק חציין, ובגרון דז"א לא נשארו רק שליש א', כי הוא מקום צר מאד, ואח"כ יורדין אל יסוד נוקבא, ואינם על דרך ירידת ז"א שירודין ומתמעטים מיעוט א' בגרון כו', אך סדר הירידה מג"ר לגרון ומשם לג' אמצעית ומשם לג"ת נוקבא, ואפשר דהוי ע"ד דכורא ואיני זוכר, אך בענין המיעוט אין בנוקבא רק ב' מיעוטים, א' ברישא וא' ביסוד דילה סיומא דגופא.

אמנם כל הה"ג שלה הם ביסוד שלה כנודע, ואלו אלקים דקטנות מתערבין עמהן, ואז הם שם חציין שהיו מתחלה ברישא, ואינם רק ט"ו והם סוד י"ה, וז"ש במ"א שהיסוד נקרא י"ה.

אח"כ יורדין בראש הבריאה, ושם הם שליש לבד, כי לפי שירדו מאצילות לבריאה אז נתמעטו ב"ש ונשארו ה' לבד, אמנם זהו ה' אותיות של אלקים, וז"ס בראשית ברא אלהים, כי אלהים הוא בבריאה, גם ז"ס אלהים גימטריא הכס"א כנזכר בתקונים. ורמזו וכווננו לשם זה, כי הלא הבריאה הוא סוד הכסא שהוא סוד אלקים כנ"ל, ומשם ולמטה אין שום ירידה אחר ששרשם באצי' א"א להם לירד יותר אלא בראש הבריאה, ואינן יורדין ירידה אחרת כלל, ואשרי מי שיוכל להורידן עד כאן כי גדלה מעלתו לאין קץ.

גם תראה, כי אחר שהם ה' כחושבן ה' אותיות אלקים שהוא השורש שלהם, אין להם עוד מיעוט.

(שער כג, פרק א, ח"א, דף קו ע"ב)

ולכן תמצא באדרת נשא שכאשר מבאר סדרי ספירות הכוללות כל האצילות אשר הא"א נקרא כתר, ואו"א חו"ב מזכיר שם בא"א בחינת גולגלתא ומוחא סתימאה דיליה. אמנם חו"ב הם או"א שהם ענפים היוצאין ממ"ס דא"א הנקרא כתר, וכן הוא הענין ב"ס הפרטות שבכל פרצוף, וא"כ בודאי כי המוח הסתום שבכתר הוא גדול מאד מן חו"ב אשר בפרצוף ההוא, כי הרי מן הכתר נאצלו הם, ובהכרח הוא שבחינת ד' מוחין שהם חו"ב ודעת הכולל חו"ג, שארבעתן יהיו נמצאים בכתר בודאי כמבואר אצלינו בברכת שים שלום של העמידה, לכן הם ד' כריעות וד' זקיפות ע"ש. נמצא כי המוחין הם למטה מבחי' הכתר ואינם בתוכו, כי הכתר גבוה מאד מאד מהם והם למטה ממנו לגמרי, אמנם בכתר יש בו בחי' פנימית שהם מוחין שבו בעצמו ממש, ובחי' החיצונית שהוא הגולגלתא אלא שחיצוני, שהוא הגולגלתא מתפשטת עד למטה ומלבשת גם את המוחין הנקרא חב"ד, אבל עיקרית הכתר אינו אלא למעלה על אלו המוחין. ועיין בביאור אותו מאמר ג' רישין אתגלפין דא לגו מן דא, הנזכר בתחלת אדר"ז דרפ"ח, ומשם תבין ענין זה המוח שבכתר שהוא מלבד המוח עצמו מה ענינו.

(שער טל, דרוש ה, ח"ב, דף עא ע"א-ב)

כבר בארנו בשערים אחרים בכללות ג' בחי' שיש בז"א – עיבור ויניקה ומוחין, ועתה נבאר בפרטות כל בחי' ובחי' באורך. גם נבאר בחי' הולדת הנשמות שיוצאין בזווג או"א שהם נקראו אחים ורעים לזו"ן כנזכר במ"א.

הנה נודע שאין שום טפה שאינה כלולה מע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, והנה בחי' הטפה עצמה של הזכר שהוא בחי' מוח הולד אינה אלא משם ע"ב דיודי"ן לבד שיש במילוי ד' יודי"ן, ומאותן ד' יודי"ן נמשכה זאת הטפה כלולה מד' יודי"ן ההם, ואז היה באה כלולה מחיה נר"ן שהם בחי' ד' יודי"ן עצמן, אמנם שם ע"ב הנ"ל שממנו נמשכת הטפה זו כלולה מד' יודי"ן הוא למעלה בדעת עליון הנקרא חסד עלאה, והוא מזל ח' דדיקנא דא"א הנקרא נוצר חסד שהוא זכר כנודע, והוא בחי' חסד כי כן חסד כמנין ע"ב, ומזל הח' הוא נקרא בשם ע"ב דיודי"ן, ויורדין אלו הד' יודי"ן בסוד זווג אל מזל הי"ג שהוא ונקה שהיא נקבה, ומשם נמשכין אל ז"ק דאבא אשר קצה הראשון שבו ג"כ נקרא חסד, ומשם נמשכין אל ז"ק דאמא, ומשם נמשכין עד חסד דז"א ומשם נמשכין ביסוד דז"א.

ודע הקדמה אחת, שמה שמושך יסוד מלמעלה אינו מתעבה ומתלבש כלל, וז"ס אור של מעשה בראשית שהיה מאיר מסוף העולם ועד סופו ואח"כ גנזו, ואע"פ שיוורת האור הזה של הטפה הזאת ממדרגה אל מדרגה כנ"ל, אינו מתעבה ומתלבש כלל וכ"כ גדולה הארתה למטה כמו למעלה, משא"כ בשפע היורד משאר הספ"י. והענין שהטפה היא הנ"ל שהיא כלולה מד' יודי"ן, איננה מתלבש ומתעבה כלל בירידתה למטה, ויש בה כללות נרנ"ח, ובחי' זו נקרא אור דמעשה בראשית, והוא מ"ש בזוהר תרומה דקס"ג

וקס"ז בענין אור מים רקיע, שים עינך היטב במה שנבאר בו ובזה תבין רוב המאמר ההוא.

הרי בחי' זאת נקרא אור שהוא רוחניות הספי', אמנם בחי' מים הנ"ל, ר"ל כי הטפה הזאת בהיותה במעוי דנוקבא מצטיירת ומתלבשת תוך הכלי, אמנם צריך שבה בעצמה יהיה בה בחי' כח התלבשות זה בכלים הנקרא מים רקיע שהוא בבחי' אור, ונבאר בחי' המים שהוא בבחי' ס"ג (כי אור בחי' ע"ב).

הנה טפה הנ"ל שהוא בחינת נרנ"ח צריכה להתלבש בלבוש דק כדי לרדת למטה, ואמנם היא בעצמה אינה נגשמת ונתעבה מכמו שהיתה למעלה כנ"ל, אמנם נעשית לה לבוש דק שהוא דם אדם, ונמשכת עמה מדעת העליון הנקרא מז"ל כנ"ל. והענין שגם נמשך בחי' לבוש הנ"ל הנקרא מים מהד' יודי"ן עצמן (דע"ב) שבמזל ח', ותורידם אל מזל הי"ג הנקרא ונקה, והוא שם אהי"ה דיודי"ן כמנין ונקה, ויש בו ג' יודי"ן ואז מזו הבחי' הג' יודי"ן תחתונים שלהם נתלבשו בג' יודי"ן של שם אהי"ה שבמזל הי"ג. ואמנם מ"מ ששם אהי"ה שבמזל הי"ג אינו נכנס במנין אע"פ שג"כ מתלבש בו, הטעם הוא שכל סוד הטפה הזו עדיין הוא בסוד הזכר, לכן כל כוונתינו להמשיכה בסוד הוי"ה ולא בשם אהי"ה שהוא הנקבה, הרי עתה בחי' המים שהוא בא להתלבש בהן.

(שער טל, ריש דרוש י, ח"ב, דף עד ע"ב-ג)

הנה בביאור ק"ש שעל המטה יתבאר, שעיקר כוונת אותו ק"ש אינו אלא לעשות כלי ולא לבחי' זווג ממש, ושם נתבאר ענין כלי זה מה ענינו, ונעתיק קצתו כאן.

דע שכל זווג וזווג שיש, בין באמא בין בנוקבא דז"א, צריך תחלה לזווגם לעשות בה בחי' כלי, ואח"כ זווג ב' להתעבר ולהוליד ממש בחי' נשמות, וטעם הדבר הוא כמו שכתבנו, שכאשר אבא נזדווג עם אמא ביאה ראשונה בעת בריאת העולם, הנה השפיע בה אותו הרוח כנזכר בסבא דמשפטים, דשביק בה בעלה לעשותה כלי כדי שתהיה ראויה להתעבר ולקבל טפת הזכר בתוכה. והנה זה הרוחא שנותן בה בביאה ראשונה, הוא נמשך מן הדעת דאבא אשר הוא שם ע"ב פנימי במילוי יודי"ן כנודע, והנה זה הרוח דדעת דאבא נמשך מהדעת העליון החופף על או"א, והוא מזל הי"ג דדיקנא דעתיקא כנודע, כי או"א במזל אתכלילן, וזה נמשך בו ג"כ ממזל ח' העליון ממנו, אשר בארנו לך שיש בו ג' הויות דע"ב דיודי"ן.

והנה ראשית כל אלו ההמשכות הוא מדעת העליון דעתיק יומין הנקרא רדל"א, אשר הדעת ההוא גנוז בין גולגלתא ומוחא דא"א, והוא בחי' ההוא אורא דיתיב על קרומא דמוחא דא"א. והנה נמשך עד דעת דאבא ממדרגה למדרגה, ומדעת דאבא נמשך עד יסוד שבו הנק' נתיב לא ידעו עיט (איוב כח, ז), ומשם יצא ונכנס ביסוד אמא בביאה ראשונה. ונמצא דההוא רוחא דנפקי מיסוד אבא הוא הנקרא אורא דכיא וכמ"ש בע"ה.

והנה ההוא רוחא הוא כלול מג' שמות דע"ב דמילוי יודי"ן, והם גימטריא רי"ו, ואלו הג' שמות שנותן בה בביאה ראשונה שעולין רי"ו, הם בחי' הכלי אשר בה אח"כ בזווג הב' נותן בה שם א' דע"ב שהוא ע"ב תיבות הכוללים רי"ו אותיות כנודע, ואז הוא טפה זרעיית ממש להוליד, וע"כ בחי' רי"ו גימ' גבורה שהיא נקבה, וע"כ הוא גימ' חסד שהוא הזכר כנזכר פ' בשלח, ונתבאר בדרוש ה' משער זה ע"ש.

(שער טל, דרוש יא, כלל יז, ח"ב, דף עו ע"ב-ג)

רוחא קדמאה הוא נר"ן של הנקבה, שהוא ב"ן ס"ג מ"ה כנודע, והוא רי"ו גבורה שכל אחד הוא בסוד ע"ב ע"ב ע"ב, ובזווג ב' אז נותן בה ע"ב ממש שהוא חיה שלה, ואז ראוי לזווג גמור להוליד כנודע, שגם הזכר אינו מוליד עד שיהיה לו חיה שהוא חכמה שבו. אמנם בביאה ראשונה תמורת ע"ב שלה שהוא חסר ממנה, נותן בה סוד אור זרוע לצדיק (תהלים צז, יא), שהוא נעשה נשמה לנשמה שהוא ע"ב של צדיקים.

וצ"ע כי בשלמא בנר"ן איקרי שפיר רוח דילה ממש, אשר אח"כ נותן חלק מהם בכל נשמה להלבישה כנודע, אבל ע"ב איך תהיה משמשת בב' בחי' חכמה שבה [ו]מציאות החיה (נ"א הנשמה) שהוא הולד, ואפשר שבזווג הב' נמשכין שניהן יחד, ע"ב לחיה שלה עצמה ובתוכה מתלבש וכלול חיה של הולד הנולד, ונמצא עם זה שמהרי"ו הראשון נמשכו הנר"ן של הולד הנולד, ומתלבשין וכלולים תוך רוחא קדמאה דילה הכולל נר"ן שבה, ונמצא שבב' זווגים נגמר הולד.

ואפשר שזה שאמרנו בדרושים דלעיל, שלכל ולד צריך ב' זווגים. בזה יובן שא"א לעלות מ"ן שהם בחי' חיה של הולד, עד שיכנוס רוחא קדמאה שלה, יען כי בתוכה באים נר"ן של הולד. גם תבין איך משם ולמעלה, כשבא נשמת הולד, בא תחלה מלובש בנשמה שלה. ונמצא כי הנר"ן של הולד לבד באים מלובשים תוך נר"ן שלה הנקרא רוחא קדמאה, ואחר כך באה חיה של הולד מלובשת בחיה שלה, ואלו הם בחי' אור מים רקיע ק' ברכאן הנ"ל.

ועדיין צ"ע שהחיה של הולד נקרא אור ואינה מתלבשת, וא"כ איך באתה מלובשת תוך חיה של אמא, ואפשר שבאה כלולה בה ואחר כך נפרדת ממנה ואינה מתלבשת, או אפשר שזה בנשמה לנשמה ונר"ן של הולד שמצד הנקבה כנ"ל. אך כל הד' בחי' שיש אל הולד מצד הזכר, אז הוא אור החסד הזכר עצמו ואינה מתלבשת, אלא שצ"ע שא"כ הזכר מזריע ב' טפות, א' טפת נשמה וחיה של נקבה, וב' טפות נשמה וחיה של הולד.

גם נלע"ד שבחי' הד' הנקרא אור זרוע לצדיק, נמצא שהוא חיה שלה אלא שכיון שהיא נקבה לוקחת נשמת הצדיק במקומו, ואז בזווג הב' נותן לה חי' לולד הצדיק עצמו, ונמצא שהחיה שלה עצמה היא בחי' אור זרוע לצדיק, לפי שהוא בחי' זכר הנקרא חיה שהוא בחינת זכר שבנקבה, ולכן אמר שהם עצמן מזדווגים עם המלכות, והבן זה.

## שער ההקדמות

(דף נג ע"ב-ג)

ונחזור לענין ראשון, כי הנה בשתי פנים דאריך יש שני שמות א"ל, והנה א"ל במלוי אל"ף למ"ד הוא בגימטריא קפ"ה, נמצא כי ב' א"ל במילואיהם אשר בשני הפנים דאריך, הם בגימטריא ש"ע נהורין. עוד יש בחי' שנית של ש"ע, והיא באחורים של שתי הויו"ת דע"ב דמלוי יודי"ן, שכל א' מהם בגימטריא קפ"ה עם הכולל, ושתייהם בגימטריא ש"ע. וב' בחי' ש"ע נרמזו בפסוק (ישעי' יא, ח) ושעש"ע יונק על חור פתן וכו', כמו שיתבאר. וכבר ידעת כי א"ל א"ל מתחיל מצפ"ץ, והוא על דרך זה, מ"ם צד"י בגימטריא קפ"ד, וב' פעמים פ"ד עם ב' הכוללים, הרי ש"ע. והנה ב' פעמים ש"ע ש"ע הם תש"ם, ולכן ר"ת "מפני ש"יבה "תקום (ויקרא יט, לב) למפרע, הוא תש"ם אורות שבשתי הפנים של אריך, הנקרא עתיקא ונקרא פני שיבה והדרת פני זקן, כנגד אנפין דז"א. ויראת מאלהיך כנגד נוקבא דז"א, שהיא הנקראת יראה כנודע.

[הגהה. א"ש, כך מצאתי כתוב מלת מתחיל, צ"ל מתחלה ואין לה הבנה, ולא רציתי לשלוח יד בה, ואולי כנל"ד].

והנה כמו שיש בא"א שתיים ש"ע ש"ע, כן יש גם באימא עילאה המקבלת אותם, וזה ענינם, כי הנה נתבאר בפרשה ויצא יעקב מבאר שבע, כי אימא מתלבשת תוך ז"א עד החזה שבו, כי שם סיום היסוד דאימא, והנה הם שש ספירות ושליש, והם כחב"ד חו"ג ושליש א' דת"ת, כל א' כלולה מ', יעלו ס"ג, כי כבר ידעת כי הויו"ה דס"ג היא באימא. גם ידעת כי יש באימא ד' שמות אהי"ה, שנים הראשונים במלוי יודי"ן, והג' במלוי אלפי"ן, והד' במלוי ההי"ן. גם יש באימא ג' הויו"ת דמלוי ס"ג. והנה הם ז' שמות, ועל שמם נקראת אימא באר שבע, ומשם יוצא יעקב בפני ז"א מן החזה ולמטה כנודע. ומכל הויו"ה מאלו הג' דס"ג יוצא שם א' הנקרא ייא"י שבתוך המלוי הזה כנודע, והנה הוא בגי' א"ל. וכבר נתבאר כי ב' פעמים א"ל הם בגימטריא ש"ע, וכן הש"ע הב' מן הפנים בחלוף מצפ"ץ כנזכר, הרי ש"ע ש"ע באימא, וזהו ג"כ ושעשע יונק על חור פתן (ישעי' יא, ח), כי ושעש"ע הם ב' ש"ע ש"ע הנזכרים, גם יונק היא אימא שהיא אהי"ה במלוי יודי"ן, בגי' ינ"ק עם הכולל, על חור פתן – הם הקליפות. והענין הוא, כי כמו שיש ש"ע נהורין בקדושה, כך יש גם בקליפה, והם נהפכים שם ונקרא ע"ש, בסוד כבגד יאכלם ע"ש (ישעי' נא, ח), כמבואר אצלינו בסוד חבוט הקבר.

[הגהה. נלע"ד חיים, כי השומע טעה וכך צ"ל, כי הנה הש"ע הנזכר הם מבחינת א"ל היוצא מן שם ייא"י שבמלוי שם ס"ג, והם האחורים דס"ג בגימטריא קס"ו כמנין יונק, כנלע"ד].

גם כנגד שני ש"ע ש"ע שהם בגימטריא תש"ם כנזכר לעיל בענין הקדושה, כן ישנם בקליפות אשר עליהם רמז הכתוב (בראשית מז, יט) והאדמה לא תשי"ם, מצד אותם הקליפות. והנה אם תוסיף מספר ה' אותיות אל"ף למ"ד על חשבוננו שהוא ש"ע כנזכר, יעלה הכל בגימטריא שע"ה נהורין, והם סוד חשמ"ל של הקדושה, וחשמ"ל בגימט'

מלבוש, והוא אותיות בשלום. והענין הוא כי אלו השע"ה נהורין, הם נעשים מלבוש ואור מקיף א' אל הקדושה, כדי שלא יתאחזו בה הקליפות.

[הגהה. א"ש, צריך עיון כי חשמ"ל ומלבוש יתרים במספר ג' על השע"ה נהורין, ואולי אותיות אחה"ע מתחלפות הה' בחי"ת, כנלע"ד].

ופי' חשמ"ל הוא, כי בזמן שמאירים אלו השע"ה נהורין, אז הוא ח"ש, וכשחס ושלום יש בהם שליטה אל החיצונים אז הוא מ"ל. ודע כי בכל עולם מן ד' עולמות – אצילות בריאה יצירה עשיה, יש מלבוש ואור מקיף א' הנקרא חשמל של העולם ההוא. אמנם אינם שוים, רק כל א' הוא כפי מדרגתו, כי חשמ"ל דאצילות זך מכלם, ושל עשיה עב וגם יותר מכולם, לפי ששם הוא עיקר אחיזת הקליפה כנודע. ולכן אחר סיום תפלת י"ח, אנו חותמין בא"י המברך את עמו ישראל בשלום – אותיות מלבוש.

והסוד הוא, כי אחר שבתפלת י"ח המשכנו כל ההארות אל הקדושה, ואנו מתפחדים שמא יתאחזו בהם הקליפות, ולכן אנו אז ממשיכים אותו החשמל הנקרא מלבוש הנרמז באותיות בשלום, כדי שלא יתאחזו בהם הקליפות באורות אשר המשכו אל הקדושה ע"י תפלת י"ח. גם זהו סוד ופרוס עלינו סוכת שלום, שאנו מזכירים בתפלת ערבית, בין בשבת בין בחול, והוא רמז אל פריסת המלבוש והחשמל דאו"מ שהוא כעין סוכה, ונקרא סוכת שלום, ועם כ"ז אין החשמל דשבת דומה לחשמל דבימי החול.

(דף עד ע"א, בעניין סדר דחית המוחין דקט')

אח"כ נדחים [המוחין דקט'] יותר ויורדים ונכנסים בראש הנקבה דז"א רחל, וגם שם נתמעטו ולה ירדו רק חציים שהם ל' צרופים בלבד, והם בחי' ל' מעלות שהמלכות נקנית בהם כנזכר בדברי רז"ל.

ודע כי בענין המיעוט יש שינוי מן ז"א אל נוקבא, כי בנוקבא אין בה רק ב' מיעוטים, הא' הוא כשירדו מיסוד ז"א לרישא דנוקבא, כי אז נתמעטו מס' אל ל' כנזכר, והב' הוא כשיררדים עד היסוד דנוקבא, כי אז נתמעטו חציים ג"כ ונשארו ט"ו לבד ביסוד שבה כמו שנבאר. אמנם בפרטות סדר מדרגת הירידה, אפשר שהם ג"כ כמ"ש בז"א שיררדים מן הגרון, ואח"כ לג' אמצעים, ואחר כך לג' תחתונות עד היסוד בה, ואיני זוכר מה ששמעתי בזה ממורי ז"ל.

ונחזור אל ענין המיעוט שביסוד שבה, והוא כי הנה ט"ו צרופים לבד יורדים עד היסוד בה, ושם מתחברים עם הה' גבורות דגדלות אשר לה ביסוד שבה כנודע, והנה ט"ו הם גימטריא י"ה, והוא במה שהודעתך במ"א כי היסוד נקרא י"ה.

ואח"כ יורדים משם, עד ראש עולם הבריאה, ונתמעטו ב' שלישים, ולא ירד רק שלישי א' לבד שהם ה', וזהו סוד בראשית ברא אלהים, כי אלהים הוא בעולם הבריאה. גם זהו סוד

מ"ש בספר התיקונים כי אלהים בגימטריא הכס"א, פי' כי עולם הבריאה הנקרא כסא, הוא בחי' אלהים הזה שירד שם.

ואמנם הטעם למה כאן לא ירדו רק שלישים לבד ולא חציים כבשאר המדרגות הנז"ל, הטעם הוא לפי שנשתנו וירדו מעולם האצילות אל עולם אחר הנקרא בריאה, ולכן לא ירדו שם רק שלישייתם לבד שהם ה' צרופים, כמנין ה' אותיות אלהי"ם שהם שרש של כל הק"ך צרופים.

ואחר שירדו עד ראש הבריאה אין להם עוד ירידה אחרת, לפי שכיון ששרשם מעולם עליון האצילות די להם שירדו בראש הבריאה, אבל לא יותר למטה כלל ועיקר, ועוד כי אחר שנתמעט מיעוט הנזכר שהם ה' צרופים כחשבון השרש שלהם, שהם ה' אותיות אלהי"ם כנזכר, אין להם עוד מיעוט אחר פחות מזה כלל.

ודע כי כל הכנסת המוחין דגדלות וירידת המוחין דקטנות, הכל תלוי במעשה התחתונים, ויש מי שכפי מעשיו זוכה להורידם מדרגה הראשונה לבד שהוא מן ראש ז"א עד הגרון, ויש מי שע"י מעשיו זוכה להורידם עד החזה, וכן עד"ז עד סוף כל המדרגות הנז'.

וכבר ידעת כי כל השכחה אשר באדם נמשכת לו מן המוחין דאלהים דקטנות, ולכן מי שע"י מעשיו יגרום להוריד המוחין דקטנות ע"י שיכניס מוחין דגדלות כנז', ויסלק לגמרי המוחין דקטנות מכל מדרגות ז"א ויותנו אל נוקביה, יהיה לו זכירה נפלאה בתורה ויבין רזי הסודות של התורה, לפי שהזכירה היא בזכר והשכחה בנקבה, אלא שהמוחין דקטנות בהיותם בזכר מונעים הארת הזכר ויש שכחה. ומי שע"י מעשיו יורידם גם מן הנוקבא אל ראש הבריאה, שזו היא תכלית ירידתם כנז"ל, זה ודאי לא תהיה בו שכחה כלל ועיקר ויגלו לו כל רזי התורה כתקנן בלי שום דופי כלל, אבל מי ומי זוכה לזה, כי בודאי מעלתו גדולה עד אין קץ.

### שער רוח הקודש

(יחוד יח, דף מז ע"א-ב)

[הוצאת ר' חיים אסוס, יחוד קבו, ח"ב, עמ' תקסד]

יחוד ח"י. (א"ה. בש' מאמרי רשב"י ז"ל פ' תרומ' ד' ו' ע"א כתב וז"ל, תלת אינון אור מים רקיע, הנה הדרוש הזה ביארתי בש' היחודים ביחוד שם שד"י וע"ש, עוד אבאר לך כאן הקדמה א' גדולה בנויה ע"פ מי מדד בשעלו מים וכו' יע"ש"ב) ועקרו הוא ביום ר"ח או בלילות אחר חצות לילה, לפי שיחוד זה מיוסד ע"ש שדי אשר שם זה במלואו, הוא בגי' רא"ש חד"ש [ע"ה], ואפילו להשתטח על קברי הצדיקים ביום ר"ח. יועיל יחוד זה, משא"כ בשאר היחודים, וזה ענין היחוד הזה.

תחלה תכוין בשם שד"י שהוא סוד היסוד, וכוונת יחוד זה להוריד הטפה העליונה, ולעשותה בסוד אור מים רקיע. והנה תחלת הכל תכוין לעשות אות ש' של שד"י צורת ג' ווי"ן, והד' צורת שתי ווי"ן, הרי הם חמשה ווי"ן והם בגי' שלשים, ועם הי' הם ארבעים,



ותכוין כי אתה עושה הכנה ביסוד כדי לקבל הטפה העליונה שהיא סוד ארבעים ג"כ כמו שנבאר.

והענין הוא כי טפה זו נמשכת מלמעלה מן הדעת העליון עד למטה, והנה זה הציור שעשינו בשם שד"י שהוא היסוד בסוד ארבעים, הם סוד ד' יודי"ן שבשם הוי"ה דע"ב דיודי"ן, שעולה ארבעים, כי שם ההוי"ה דיודי"ן עולה בגי' ע"ב כמנין חסד, כי לעולם הוי"ה זו דמלוי יודי"ן היא מצד החסד, וז"ש באדרא [קמ"ב ע"א] חסד עילאה שריא בפום אמה, והנה הטפה שאתה ממשךך הוא מן החסד העליון, והוא המזל הח' דיקנא דא"א שהוא מדת נוצר חסד כנודע, ושם הוא הוי"ה דיודי"ן. ומשם תמשךך אלו הארבעה יודי"ן שמספרם ארבעים למטה אל המזל הי"ג של דיקנא דאריך, ומשם תורידם אל ז' תחתונות דאו"א, ומשם אל חסד דז"א, ומשם אל יסוד דז"א.

(יחוד יט, דף מח ע"ד – מט ע"ב)

[הוצאת ר' חיים אסוס, יחוד קכו, ח"ב, עמ' תקפ]

יחוד י"ט, והוא סוד היחוד ע"י השתטחות האדם על קבר הצדיק, בכוונה הנז' בהקדמת היחודים, וע"ש מציאות אופן השתטחות ואופן התדבקות נפשך בנפשו, והנה אם ההשתטחות הזו היא בד' שעות הראשונות שביום, שאז הוא זמן ק"ש כנודע, אז תאמר ב' פסוקים אלו שהם שמע ישראל ובשכמל"ו באלו הכוונות שנבאר עתה בעהי"ת, ואם אינו זמן ק"ש, שהוא אחר ד' שעות ביום, אז לא תאמר הק"ש בפוך, אמנם תכוין במחשבתך בלבד אל שני היחודים, הא' של שמע ישראל והב' של בשכמל"ו במחשבה בלבד. והנה אם הוא זמן ק"ש כנז', אז תאמר ק"ש כולה בכוונה שביארתי לך בק"ש שעל המטה, שהוא לבטל כחות הטומאה הסובבים על האדם, ובפרט מאותם שנבראו מטפות הקרי, וכונת ק"ש שעל המטה בקצור הוא זה.

(א"ה. עיין כ"ז בע"ח ש' מ"ן ומ"ד דרוש י', כל היחוד הנז' כאן, אלא שהוסיף שם וז"ל, ודע כי ענין עשיית כלי זה הוא כי גם ניתנין לה אז בחי' המוחין עילאין בגי'ר, והם מתפשטים בכל' ואז גם יורדים הארת החסדים ההם הנקראים רי"ו וכלי ביסוד שלה, ונעשים כלי שם באופן כי אין כלי זה ביסוד לבד אלא הם המוחין ממש בכל קומת אבא והבינה ובכל קומת זו"ן, ומכללות הה"ח ההם נמשך גם ביסוד שלהם, ואז הנקב' אימא ומל' מקבלין מוחין אלו דרך בעליהם, זו בפכ"פ וזו אב"א, ונבנית גופם וניתן בה כללות החסדים של הרי"ו בסוד אב"א, ואז נעשי' כלי וכו' יעש"ב).

דע כי ב' זווגים – אחד של או"א ואחד של זו"ן, ושניהם נעשים בק"ש, אחד של או"א בפ' שמע ישראל, והב' של זו"ן בבשכמל"ו, וכל זה בק"ש שעל המטה. ואח"כ ביום יש להם ב' זווגים ג"כ – זווג של או"א ביוצר זווג זו"ן בשים שלום סיום של העמידה.

וענין ב' זווגים אלו שיש לכל אחד מהם אחד ביום ואחד בלילה, הוא במה שנודע כי אין האשה מתעברת מביאה א', ולכן בלילה יש ביאה א' באבא עם אימא וכן ביאה א' לזו"ן,

לעשות בהם בחי' כלי שהוא ההוא רוחא דשדי בעלה בגווה, וזה נעשה מחצות לילה ואילך, ואח"כ הזווג שלהם ביום כנז"ל הוא זווג ממש של עיבור להוליד נשמות.

ונבאר תחלה ענין הכלי של אימא עילאה. הנה התחלת המשכת טפת זה הכלי הנז', הוא מן הדעת העליון של עתיק יומין הנגנו ונתלבש ברישא דא"א כנודע, והוא סוד ההוא אורא דיתיב על קרומא דמוחא דאריך בין גלגלתא למוחא. ומן האי אורא (שהוא) [שבו הוא] דעת עליון דעתיק יומין, נמשך עד תקון י"ג דדיקנא הנק' מזלא קדישא, והוא ג"כ נקרא דעת עליון שבדיקנא, הנשפע מן התקון הח' דדיקנא, שגם הוא מזל יותר עליון כנודע, כי הם כעין זכר ונקבה, ונודע כי או"א מתחילים להלביש גרון דא"א, ונמצא דאתכלילן תרוייהו במזלא ובדיקנא דא"א החופף עליהם. והנה המשכת השפע הנז' נמשך עד דעת דאבא, ומשם יורד ליסוד שבו, ואז נותן לבינה בסוד זווג ועושה אותה בחי' כלי.

### נהר שלום

(דף כט ע"א-ב, בענין סדר דחית מוחין דקט')

שים שלום. יכוין להמשיך שפע והארה מפרקין תתאין דמוחין דגדלות שבחח"ן בג"ה דת"י דפרצוף נה"י דפנים דחכמה דכתר דבינה דז"א, לששים צירופי אלהים שבחח"ן בג"ה דת"י דיסוד דפרצוף חג"ת דאחור דחכמה דכתר דבינה דז"א, להמתיקם ולבררם ולהשאיר מהם ביסוד הנזכר חציים שהם שלשים צירופים, ושלשים מהם יכוין לדחותם ולהמשיכם לחח"ן בג"ה דת"י דחב"ד ונוק', והם אלו הצירופים מהך' צירופי אלהים דיודי"ן שבחח"ן דיסוד דז"א, ימשיך מהם עשרה צירופים, הם אלו צירופי הי"ט והכ' והמ"ג והמ"ד והס"ו והס"ח והצ"א והצ"ב והקט"ו והקי"ו לחח"ן דחב"ד דנוק'. ומעשרים צירופי אלהים דההי"ן שבבג"ה דיסוד דז"א, ימשיך עשרה מהם, והם אלו הצירופים צירוף הכ"א והכ"ב והמ"ה והמ"ו והס"ט והע"ו והצ"ג והצ"ד והקי"ז והקי"ח לבג"ה דחב"ד דנוק', ומעשרים צירופי אלהים דאלפין שבדתי דיסוד דז"א, ימשיך עשרה מהם, והם אלו הצירופים צירוף הכ"ג והכ"ד והמ"ז והמ"ח והע"א והע"ב והצ"ה והצ"ו והקי"ט והק"ך לדת"י דחב"ד דנוק'. ולהשאיר שם בחב"ד דנוק' ט"ו צירופים, וחציים שהם ט"ו צירופי שלשה שמות אלהים, והם אלו הצירופים חמשה צירופים דחמשה אותיות אלהים דיודי"ן מעשרה צירופים שבחח"ן דחב"ד, והם אלו צירופי הכ' והמ"ד והס"ח והצ"ב והקי"ו לחח"ן דפרצוף הגרון דנוק'. וחמשה צירופי חמשה אותיות אלהים דההי"ן מעשרה צירופי שבבג"ה דחב"ד, ואלו הם צירוף הכ"ב והמ"ו והע"ו והצ"ד והקי"ח לבג"ה דפרצוף הגרון דנוק'. וחמשה צירופי חמשה אותיות אלהים דאלפין מעשרה צירופי שבדתי דחב"ד והם אלו צירוף הכ"ד והמ"ח והע"ב והצ"ו והק"ך לדת"י דפרצוף הגרון דנוק'.

ומשם יכוין לדחותם לחח"ן בג"ה דת"י דחג"ת, ומשם לחח"ן בג"ה דת"י דנה"י, ולכלול אותם ביסוד דנוק', ולהשאיר שם ביסוד עשרה צירופים, שהם צירופי ב' שמות אלהים

שלישים שבהם ושליש מהם, והם חמשה צירופי חמשה אותיות אלהים, והם אלו צירוף המתחיל באלף מאלהים דאלפיין, והוא צירוף הכ"ד וצירוף המתחיל, בלמ"ד מאלהים דההיין, והוא צירוף המ"ו, וצירוף המתחיל בה"י מאלהים דיודיין, והוא צירוף הס"ח, וצירוף המתחיל ביו"ד מאלהים דההיין, והוא צירוף הצ"ד, וצירוף המתחיל במ"ם מאלהים דאלפיין, והוא צירוף הק"כ, יכוין לדחותם לחח"ן בג"ה דת"י דחב"ד דבריאה.

ודי בזה לפי פשט הענין, כי לא אוכל להרחיב בו הדיבור ככל הצורך, כי בענין זה הוא סוד הנהו תרי עזולין דאיילתא הנזכר בתוספתא דפ' מצורע, והוא במקום שאמרו לקצר. ובע"ה כשאכתוב סדר כוונת הק"ש והעמידה, כאשר עם לבבי, ממילא יתבאר ענין זה עם ענינים רבים גדולים אשר עדיין עין לא ראתה, ובחסד עליון בטחתי שיעזרני ע"ד כבוד שמו, וזכות מורי יעמד לי שיאמר ה' ית' די לצרותי ויתנהג עמנו במדת החסד אכ"ר.

(דף לב ע"ב)

וענין זווג דשים שלום וזווג דנפילת אפים, כבר הוא מבואר בהקדמת ברכת הנותן לשכוי ובהקדמת ברכת המעביר, כי זווג דשים שלום הוא זווג דיעקב ורחל פרטית דאותו יום, וזווג דנפילת אפים הוא דזו"ן הכוללים דכל הכ"ד שעות יע"ש.

### סידורים

סידור תפלה להרש"ש – "המודפס" חלק ב, דף קח ע"ב – קי ע"ב.  
 סידור היר"א כתב יד "נהר שלום" חלק א, עמ' 710 – 719 [כולל הקדמה],  
 עמ' 755 – 759 [הקדמה מהרד"מ].  
 סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש" חלק א, עמ' 439 – 448 [כולל הקדמה].

### מפרשים

אילת אהבים אמת מאר"ץ הקדמת שים שלום, חלק ג, עמ' רה – רלא.  
 עמ' סו [על נהר שלום],  
 עמ' צז, קד – קה [על סידור הרש"ש].  
 אפר יצחק דף כד ע"א [בסוף ספר תולדות אהרן ומשה].  
 באתי לגני חלק א, עמ' ק – קב.  
 בגדי קדש אשר לאהרן עמ' מ – מא, סו.  
 דע"ה והשכל חלק ב, סימן יג, אות ט, דף לב ע"ב;  
 חלק ג, סימנים ג – ד, דף מה ע"ד – מו ע"ג.  
 הגהות לסידור תפלה להרש"ש "המודפס".  
 הוראת שעה דף כה ע"א – כו ע"ג, בנד"מ עמ' קלב – קמ [על שער הכוונות].  
 זמרת הארץ אותיות כ – כג, לג – לה, סט, עב.

תקמב	בטוב	שיים שלום	ירושלם
טוב שם		הלכות תפלה, אות י, עמ' יב – יג, הגהות על הסידור, עמ' נח – סד.	
יפה שעה מעיל אליהו		דרושי העמידה, דרוש ו, אותיות כח – כט. עמ' שסו [ביאור על שער הכוונות]. ועיין עוד בדפוס ישן: עמ' קכה – קכו.	
מעיל קדש ובגדי ישע		חידושי שער הכוונות, דף סט ע"א. סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' מה – מו.	
עלי נהר		אות מט, עמ' מח – מט.	
פאת השד"ה		על שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו, כר' א, עמ' קנד – קנה, חידושים וביאורים על סידור הרש"ש, כר' ב, עמ' שג – דש [עפ"י שערי רחמים, ח"א, סימן קמב; ח"ב, סימנים קנג – קנה].	
פתח עינים		דף מו ט"ג – מח ט"ג.	
פתח עינים החדש		חלק ה, עמ' רסט – רפ.	
צדק ושלום		עמ' כא, ד"ה ומה ששאל; עמ' סד, אות כג.	
קנין פירות		אות ז, עמ' ד; אות יא, עמ' ו [ד"ה והנה בעניין הזווג דשים שלום].	
שלום ירושלים		עמ' קסח, קצד – קצה.	
שמן ששון		דרושי העמידה, דרוש ו, דף מט ט"א והמשך.	
שערי רחמים		חלק א, סימן קמב, דף לא ע"א-ב, חלק ב, סימנים קנב – קנז, דף לו ע"ב – לח ע"א, חלק ג – שערי דרך החיים, סימן קכז, עמ' נח.	
תורת חכם		עיין מפתחות בנד"מ.	

## ביאור סדר הכוונות

### בין המצרים

בימי בין המצרים, להיותם ימי סכנה שקטב מרירי שולט בהם (דברים לב, כד; פירוש רש"י – כריתות שד ששמו מרירי; ומפרשים עוד: כריתת מרידות האויר), ומכוונים כוונה נוספת כדי למתק הדינים ששולטים באלה הימים, ולא יהיה כח בחיצוניים לאחוז עוד בדינים האלה (שער הכוונות, דרושי חג השבועות, דרוש א, עניין בין המצרים, דף פט ע"ג; פרי עץ חיים, שער הברכות, פרק ז, דף יג ע"ד – יד ע"א; שם, שער חג השבועות, פרק א, דף קכז ע"ד – קכח ע"א; ועניין בין המצרים מובא עוד: מחברת הקודש, שער חג השבועות, סוד בין המצרים, בנד"מ עמ' רמט – רן; בית מועד, סוד בין המצרים, עמ' קפו), והיא:

**ב' שינין שכר"ת**, ב' אותיות שי"ן של ב' תיבות שיים שלום של תחילת הברכה,

**יכוין לה' שמות אלו שבגוי' ב' שינין**, ג' שמות טדה"ד כוז"ו מצפ"ץ שהם ג' חילופי שם הוי"ה העולים יחד בגי' שי"ן ע"ה – שם טדה"ד הוא חילוף שם הוי"ה באותיות שלפניו ומכוונים אותו בסוף הברכה הראשונה, שם כוז"ו הוא חילוף שם הוי"ה באותיות שאחריו ומכוונים אותו בסוף הברכה השניה, ושם מצפ"ץ הוא חילוף שם הוי"ה בא"ב דאתב"ש ומכוונים אותו בסוף בברכת האל הקדוש. ועוד ב' שמות – שם אלהים במילוי ההי"ן העולה בגי' רצה ושם אדני בגי' ס"ה העולים יחד שי"ן שמכוונים בתחילת ברכת רצה.

ומצוירים אותם השמות הנ"ל: הוי"ה. טדה"ד. כוז"ו. מצפ"צ גי' שי"ן  
אלף למד הה יוד מם. אדני גי' שי"ן

**ועוד ב' תיבות – שים שלום**, של תחילת הברכה, ופי' התיבות עצמן  
**גי' ב' שינין**, פי' ב' פעמים שי"ן – שי"ן שי"ן,  
**ועוד ו' יתרים כנגד**, ו' שמות הנ"ל, ומפרט  
**הוי"ה וג' תמורותיה הנ"ל**, פי' ג' חילופי שם הוי"ה הנ"ל – טדה"ד כוז"ו מצפ"ץ, ועוד  
ב' שמות  
**ואלהים דהיי"ן ואדני**.

ובסידור רחובות הנהר מובא כאן בשם הרי"ם – ר' יעקב מונסא, וז"ל: הכוונה כמו שהאירה הוי"ה זו לג' חילופין, גם תאיר הוי"ה זו עם ג' חילופין, לאלקים ואדנות שהם בתי דינין וימתקו יותר, עכ"ל, ועפ"י דבריו עוד מצוירים שם אותם ו' שמות:

הוי"ה

טדה"ד. כוז"ו. מצפ"ץ  
אלף למד הה יוד מ"ם. אדני

יהוד היסודות דזו"ן

הכוונה הראשונה שמכוונים בתיבות הראשונות שים שלום של ברכה אחרונה זו, היא עניין "שימת שלום":

**שים שלום – להשים יסוד דדכורא ביסוד דנוק'**, ופי' כי אחר אשר כבר נעשו החיבוקין והנשיקין בברכות הקודמות, אז מתעורר היסוד דז"א הנק' שלום להתחבר עם הנוק', וזהו שימת שלום הזה תוך נקודת ציון אשר בה בסוד הכנסת העטרה לצורך הזווג (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו'; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ).

ניקוד שם הוי"ה של חתימת הברכה

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו') ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרקים ו, יט, כ) כתוב שיש לכוין השם הוי"ה של חתימת הברכה בניקוד ו' שורוק שהוא כנגד ספי' יסוד.

הארה מיסוד דאימא ליסוד דז"א  
ומשם לדת"י דנוק'

באים כעת להמשיך ההארה השלישית ואחרונה מג' הארות מנה"י דאימא שבנה"י דז"א לנוק', כי ג' ברכות אחרונות של רצה ומודים ושים שלום הן סוד נה"י דז"א הראשונים אשר אחר שנגדל נעשו בו בבחי' חג"ת שבו, וסוד נה"י דז"א עצמו האחרונים החדשים הנעשים לו ע"י הבינה בעת הגדלתו בסוד כונן שמים בתבונה (תהלים קלו, ה), כמ"ש מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו).

בב' ברכות הקודמות המשכנו ב' הארות מנצח והוד דאימא שבנצח והוד דז"א לב' קו ימין ושמאל דנוק', ובברכה זו ממשיכים הארה מיסוד דאימא שביסוד דז"א לקו האמצעי דנוק'.

בספר נהר שלום (דף מו ע"ב) מדייק הרש"ש כי הסדר הוא להמשיך הארה מנה"י דאימא שבנה"י הראשונים דז"א שעלו לחג"ת, ולהמשיך הארה הנז' לנה"י שלו האחרונים ומשם לנוק', ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רסז) כותב ר' שריה דבליצקי כי פ"י של דברי הרש"ש הוא להמשיך הארה מנה"י דאימא לנה"י הישנים דז"א, ומנה"י הישנים לנה"י החדשים, ומשם לנוק', וזה פ"י מ"ש כאן מפרק עליון דיסוד ז"א לב' פרקים תחתונים דיסוד דז"א, ומהם לנוק'.

לאחר שבברכות הקודמות המשכנו הארות מנצח והוד דאימא לב' קו ימין ושמאל דנוק' כנ"ל, מסיימים כאן עם המשכת הארה נוספת לקו האמצעי שבה.

**להמשיך הארה**, והיא המשכת הארה מיסוד דאימא ליסוד דז"א,

**מדת"י דיסוד**, לא דת"י דיסוד כפשוטו שהוא הקו האמצעי בלבד שבספ"י יסוד, אלא ר"ל קו האמצעי, וכוונתו מיסוד דאימא שביסוד דז"א,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין דחכמה דכתר שנמשכו לזו"ן בברכות האמצעיות,

**דתבונה**, כי בג' ברכות האחרונות נמשכות הארות מנה"י דאימא לנוק' כנ"ל,

**המלובשים בפרק ראשון דיסוד דז"א שעלה לתפארת**, אינו מובן כנ"ל בברכות הקודמות (עיין פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רסו), וכנ"ל הכוונה ליסוד הראשון דז"א שעלה להיות תפארת שבו,

**ומהמוחין והנרנח"י [ש]כיסוד הנז'**, דאימא,

**לתרין פרקין תתאין דיסוד דז"א**, לספ"י יסוד מנה"י החדשים דז"א, ואחר הארה מיסוד דאימא ליסוד דז"א, מאירים אותה הארה לקו האמצעי של הנוק',

**ולהמשיך**, מיסוד דז"א,

**הארה הנז'**, הארה מיסוד דאימא שהמשכנו ליסוד דז"א,

**לדת"י**, קו האמצעי,

**דאח' ופנים דפנים**, ב' בחי' מוחין הנ"ל,

[ב"ן דמ"ה וב"ן] (סידור היר"א), פי' קו האמצעי הכלול מימין ושמאל, כמ"ש בברכות הקודמות: דב"ן דמ"ה והוא הצד הימין, ועוד ב"ן דב"ן והוא הצד השמאל, **דניקוד הנו' דנוק'**, מ"ש דניקוד הנו' כאילו ר"ל הנ"ל (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' קל, רלג, רסז), פי' של בחי' הנ"ל – דאח' ופנים דפנים דחכמה וכו'.

מצוירים בחי' נרנח"י נשמת המוח שהם זוג של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד ו' שורוק שהוא כנגד ספי' יסוד, מעל כלי יסוד דז"א, ולא מצוירים שמות של מוחין, ויש לכוין להמשיך אותה הארה לג' כלי דעת תפארת ויסוד דנוק', ומעליהם מצוירים שוב זוג של שמות אהי"ה הוי"ה מנוקדים בניקוד ו' שורוק.

### יחוד המוחין חו"ב חו"ג דכתר

הזמנת הכוונה

ברכת שים שלום היא כנגד היסוד הנק' שלום, ועתה הוא סוד הזווג, אחר שכל המוחין דחו"ב חו"ג דכתר האירו הארתם בז"א ע"י הכריעות והזקיפות, ועוד אחר שבברכות הקודמות נעשו החיבוקין והנשיקין, אז מתעורר היסוד להתחבר בנוק', ויורדת טפת הזרע מן המוחין האלה אל היסוד שבו כדי להזדווג עם הנוק'.

לפני ההוראות הנוגעות לסדר הכוונות המעשי המובא בהמשך, מתחילים כאן עם מספר הוראות שהן כמין הקדמה והזמנה לסדר הכוונות, ובהן מבוארים: עניין יחוד המוחין בכללות, פרטות סדר המשכת הטפה מע"י עד ליסוד דאימא שבדעת דז"א, פרטות סדר ירידת הטפה ממקיף דחכמה דז"א עד ליסוד דיעקב וסדר המשכתה ליסוד דנוק', ועוד עניין המשכת המוחין בכללות – מכתר לחב"ד ולו"ק.

וכנ"ל רק אחר כל הזמנות אלו מסודרות ומצוירות אותן כוונות למעשה עם הוראות קצרות: יחוד נ"ר, ירידת הטפה שלצורך היחוד דשים שלום מיסוד דאימא עד היסוד דיעקב ומסירתה ליסוד דנוק', וכו'. ומתחילים כאן עם עניין יחוד המוחין דחו"ב חו"ג דכתר שנמשכו לז"א במשך העמידה.

**לזווג חו"ב חו"ג דכתר**, ד' שרשי המוחין שנמשכו לזו"ן מתחילת העמידה ועד עתה, **שנתבררו ונשלם תיקונם בד' כריעות וד' זקיפות**, כי אותן ד' בחי' מוחין נמשכו למעשה ע"י ד' סדרות של כריעות וזקיפות שבראש וסוף ברכת מגן אברהם, ועוד בראש וסוף ברכת מודים וע"י יחוד זה נולד טפת זרע שנמשכת בכוונה הבאה.

בסידור היר"א מוסיפים ומפרטים עוד:

**מ"ה דמ"ה עם המ"ה דב"ן**, חכמה ובינה,

**וב"ן דב"ן עם ב"ן דמ"ה**, חסדים וגבורות דדעת, ומפרט מה היא אותה חלוקה עפ"י פרטות ג' בחי' שהן כתר חב"ד וו"ק,

**שהם עתיק ונוק' וא"א ונוק'**, בבחי' כתר, ור"ל חב"ד שבכתר (פתח עינים, דף מח סע"א), הכולל חו"ב חו"ג כמו בדרוש הדעת (שער ההקדמות, דף סה ע"ב; נהר שלום, דף מא ע"ג), כך שפר' ע"י ונוק' הם מ"ה דמ"ה ומ"ה דב"ן, ופר' א"א ונוק' ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן (פתח עינים, דף מז ע"ב עפ"י הגהות השמ"ש על עץ חיים, שער ט, פרק ז, אות ד), וכן בב' בחי' נוספות **[ואו"א וישטו"ת]**, בבחי' חב"ד, ור"ל חב"ד שבחב"ד (פתח עינים, דף מח סע"א), **[ונו"ן ויעו"ר]**, בבחי' ו"ק, ור"ל חב"ד שבו"ק (פתח עינים, שם).

בינה	גבורות	חסדים	חכמה	
מ"ה דב"ן	דדעת	דדעת	מ"ה דמ"ה	
	ב"ן דב"ן	ב"ן דמ"ה		
נוק' דע"י	נוק' דא"א	א"א	ע"י	כתר
אימא	תבונה	יש"ס	אבא	חב"ד
נוק' דז"א	רחל	יעקב	ד"א	ו"ק

### סדר המשכת הטפה מעיטרא דחסדים דדעת דעתיק עד ליסוד דאימא שבדעת דז"א

באים בכוונה זו לכיין להמשיך הטפה שנולדה מיחוד מוחין הנ"ל בכוונה הקודמת, וממשיכים אותה מעיטרא דחסדים דדעת דע"י לחסד דע"י, ועד ליסוד דאימא שבדעת דז"א, ושם תעמוד אותה טפה עד אמירת ויעבור לצורך הזיווג דנפילת אפים, ואין זה כעת הטפה שלצורך הזיווג דשים שלום שמורידים בכוונה הבאה (שמן ששון על שער הכוונות, דף מט רע"ב; פתח עינים, דף מו ע"ד; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רע"א).

נציין כי בדפוס צילום של הסידור המודפס תיקנו כאן הכתובות, כשעיקר התיקון הוא שהוסיפו הזכרת הה' חסדים שהיתה חסרה בהוצאה הראשונה, ועוד הזכרת תרין מזלין דא"א.

**ולהמשיך טפת ההזרעה**, נשמת הולד, לצורך הזיווג של נפילת אפים (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; עץ חיים, שער טל, דרוש יא, כלל יז), ומפרט שאותה טפה כלולה מב' בחי'



**[שהיא] שם ע"ב**, שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, כי הטפה של הזכר שהוא בחי' מוח הולד, היא שם הוי"ה מלא דיודי"ן בגי' ע"ב, והיא כלולה מחיה נר"ן שהם בחי' ד' יודי"ן שבמילוי שם הנ"ל (עץ חיים, שער טל, דרוש ה),

**וחמשה חסדים**, כנ"ל בהוצאה הראשונה של הסידור המודפס היה פרט זה חסר ואח"כ הוסיפו אותו, וכן כתוב בסידור היר"א. מ"ש ה' חסדים, פי' מפני שממשיכים את הטפה מחסדים דדעת דעתיק, ועוד ממ"ש בספר שער הכוונות שהיחוד דנפילת אפים הוא שיעקב נותן בנוק' ה' חסדים (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' ערב), ובסידור היר"א מציירים כאן אותה טפה – שם הוי"ה דע"ב הנ"ל, ועוד ה' שמות הוי"ה מנוקדים בניקוד חג"ת נו"ה שהם כנגד ה' חסדים כידוע,

**מעטרא דחסדים דדעת דעתיק**, כך כתוב בסידור היר"א והתיבה "דחסדים" חסרה בסידור המודפס, והוא כמ"ש בספר עץ חיים (שער טל, דרוש י) ובספר שער רוח הקודש (יחוד יט, דף מח ע"ד – מט ע"ב), ודעת דע"י מלובש באוירא דא"א (עץ חיים, שער יג, פרק ו; שער טל, דרוש י; ועוד). כותבים המפרשים (שערי רחמים, ח"ב, סימן קנג; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' עדר) שמתוך מהלך סדר הכוונות מבואר שהכל מדובר מעתיק ואריך ואו"א הפרטיים של ז"א, שהרי ההתחלה היא בחו"ב חו"ג דכתר דז"א, ואף שמשלשון שער הכוונות ושער רוח הקודש לא נראה כלל שיהיה הכל בבחי' פרטיות דז"א, מ"מ מוכרח לומר כך,

**לחסד דעתיק**, שמשם נמשכת הטפה כמ"ש בספר שער הכוונות (דרושי ויעבור, דרוש א), ובספר שער רוח הקודש (יחוד יט, דף מח ע"ד – מט ע"ב) כתוב שהיא נמשכת מדעת דעתיק, **שבגולגולתא דא"א**, (שער הכוונות, שם).

**ומשם לנזול העליון** – [נוצר, תיקון הח' מי"ג תיקוני דיקנא קדישא דא"א – אל רחום וחנון וכו', הנקרא נוצר (עץ חיים, שער טל, דרושים ה, י; שער רוח הקודש, יחוד יט), וההוספה "מזל העליון" מסידור היר"א,

**ונמשם למזל התחתון** – [ונקה, תיקון הי"ג מי"ג תיקוני דיקנא קדישא דא"א, הנקרא ונקה, וההוספה "משם למזל תחתון" מסידור היר"א,

**שהם ע"ב קס"א**, שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב הוא כנגד המזל העליון "נוצר", ושם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' קס"א הוא כנגד המזל התחתון "ונקה" העולה ג"כ בגי' קס"א (שער הכוונות, דף צ ע"ב),

**ולזווגם**, ליחד תרין מזלין דא"א הנכללין באו"א שאינם יכולים להזדווג אלא ע"י בחי' דעת עליון שהוא תיקון הי"ג דדיקנא קדישא דא"א (עץ חיים, שער טז, פרק ו), ועוד כי לא נמשך שפע כי אם ע"י זווג (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' ערב), ומ"ש לייחדם פי' לשלב ב' שמות הנ"ל, לכן כנגד זווג דתרין מזלין דדיקנא קדישא דא"א מצויר שילוב ב' שמות ע"ב וקס"א הנ"ל, כזה:

**יוד אלף. הי הי. ויו יוד. הי הי.**

**ולמשך הטפה**, טפת ההזרעה הנ"ל שהיא למעשה כלולה משם הוי"ה דע"ב וה' חסדים, בסידור היר"א לא כותבים כאן כי אם "משם",

**לכחב"ד דאבא**, בדברי מהרח"ו כתוב לדעת דאבא (עץ חיים, שער טל, דרושים ה, י; שער רוח הקודש, יחוד יט, דף מז ע"ד – מט ע"ב), ומ"ש כאן לכחב"ד דאבא אולי ס"ל שאי אפשר להמשיך ישר לדעת אם לא ימשכו תחילה לכח"ב (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' ערב), ומשם ליסוד דאבא, ומשם ימשיכו עד יסוד דאימא, הנק' שלום, כי כל יסוד נק' שלום (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו),

**שבדעת דז"א**, כידוע (עץ חיים, שם; שער רוח הקודש, שם), וכאן נשאר אתה טפה שהיא לצורך הזווג של ויעבור הנעשה בנפילת אפים (סידור המודפס, ח"ב, דף קיט ע"ב), ואותה טפה תתאחד עם הטפה שמורידים בכוונה הבאה ממקיף חכמה דז"א לצורך הזווג של שיים שלום, שגם היא נמשכת ליסוד דאימא שבדעת דז"א (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' ערב).

בסידור המודפס לא מצויר שום ציור עבור כוונה זו – המשכה טפה מחסדים דדעת דעתיק, וציור הכוונה מתחיל רק מהכוונה הבאה – המשכת הטפה ממקיף דחכמה. ובסידור היר"א מציירים כאן אותה טפה – שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, וה' שמות הוי"ה מנוקדים בניקוד חג"ת נו"ה שהם כנגד ה' חסדים כנ"ל.

כפי שנבאר בהמשך ב"ה, מצויר בסידור היר"א כל המשך סדר הכוונה בפרטות – פי' ג' המשכות טפה נפרדות ממקיף חכמה דז"א עד היסוד דנוק' וכו', ושם מוזכרת כוונתנו זו – המשכת טפה מחסדים דדעת דעתיק, רק פעם אחת ביחוד דכתר שהוא הזווג הראשון מתוך ג' יחודי נ"ר – כתר חב"ד ו"ק, ור"ל שכוונתנו זו אינה מוזכרת שוב אחר יחוד דחב"ד ועוד אחר יחוד דו"ק, ובספר דע"ה והשכל (ח"ג, סימן א) כותב ר' עבדי' הדאיה שכוונתנו זו צריכה להיות גם בב' המשכות הנוספות מפרצופי חב"ד וו"ק, אלא דסמך על המעיין, וכן דעת בעמ"ס פתח עינים החדש.

### סדר המשכת הטפה ממקיף דחכמה דז"א

#### עד ליסוד דאימא שבדעת דז"א

מובאות כאן ג' הוראות שהן למעשה הכוונות שיש לכוין בהמשך, והן כמין הזמנה להמשך סדר הכוונה.

בכוונה הקודמת המשכנו טפה מעיטרא דחסדים דדעת דעתיק עד ליסוד דאימא שבדעת דז"א לצורך הזווג שבנפילת אפים, ושם נשאר אתה טפה עד נפילת אפים. כעת ממשיכים טפה לכאורה נוספת ממקיף דחכמה דז"א ליסוד דאימא שבדעת דז"א לצורך זיווג של שיים שלום, וכותבים המפרשים שהן ב' טפות נפרדות (שמך ששון על שער הכוונות, דף מט ע"ב, אות ב; שם, דף מט ע"ג, אות טז; פתח עינים, דף מז ע"ד; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' ער – ערה).

בספר פתח עינים (דף מז ע"ד) קורא ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו לטפה הראשונה הנ"ל – טפת שם ע"ב, ולטפה השניה שממשכים כאן – טפת ה' חסדים.

כנ"ל, ב' טפות נמשכות ליסוד דאימא שבדעת דז"א, ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רעא) כותב ר' שריה דבליצקי, כי אעפ"י שאינו מוזכר בסידורים, מתאחדות ב' הטפות

הנ"ל ביסוד דאימא – טפה הא' מעיטרא דחסדים דדעת דעתיק שהמשכנו בכוונה הקודמת וטפה הב' ממקיף דחמכה שעליה מדובר עתה (ועיין ליקוטי ביאורים).

**וגם להמשיך הטפה [סידור היר"א: טפת ההזרעה]**, זה כאן המשכת טפה שניה לצורך הזווג של שים שלום בסוד נשמת הולד (שער הכוונות, דרושי ויעבור, ריש דרוש א; עץ חיים, שער טל, פרק יא, כלל יז), ובסידור היר"א לא כתוב "וגם",

**דכללות ודפרטות**, התיבות "דכללות ודפרטות" הוסיפו בדפוס צילום של סידור המודפס, ואינן מוזכרות בהוצאה הראשונה (ולא בסידור היר"א), וצ"ע מה הכוונה בזה (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' ערב), ומפרט מאיפה נמשכת אותה טפה הנ"ל,

**משם ע"ב**, שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, שהוא בחכמה וגם הטפה עצמה היא שם ע"ב (שער הכוונות, דרושי ויעבור, ריש דרוש א; עץ חיים, שער טז, פרק א; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' ערב),

**דמקיף דחכמה דז"א**, כמ"ש בספר שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו; שם, דרושי ויעבור, ריש דרוש א), כי בכל זווג להולדה ממשיכים טפת שם הוי"ה דע"ב (עץ חיים, שער טז, פרק א; שם, שער טל, דרוש ה) עם ה' חסדים (שם, שער טל, דרוש יד; שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק ב), וטפה זו היא מעולה מאד לפי שנמשכת מן האור המקיף אשר על רישא דז"א מבחינת המקיף העליון אשר למוח חכמה דז"א, והיא מאירה בתכלית ההארה (שער הכוונות, דרושי ויעבור, ריש דרוש א). ממ"ש "הטפה משם ע"ב" לומד ר' ששון מזרחי (באתי לגני, ח"א, עמ' ק) "כלומר הטפה ההיא ואינה טפה אחרת, אלא טפה א' להמשיכה מעתיק למקיף דחכמה [דז"א], הגם שנראה דחוק" (ב"ה נביא יותר מלשונו בליקוטי ביאורים, ושם נביא גם דעה אחרת), ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' עדר) כותב ר' שריה דבליצקי – "זה התחלתה בגלוי אבל בהעלם פשיטא שהיא מבחינות גבוהות דהרי היא מקושרת עם יחוד החו"ב חו"ג שבכתר והיא תוצאה מהיחוד ההוא כדמשמע בכל מהלך הדברים",

**ליסוד דאימא שבדעת דז"א**, וגם הוא נק' שלום, ושם מאתחדות שתי הטפות ונעשות לאחת (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רעג, עפ"י שמן ששון ודעימיה, ויסודו דבברי ר' אביגדור עזריאל בס' זמרת הארץ, ולשונם מובא בליקוטי ביאורים), וכנגד היסוד דאימא מצויר שם אהי"ה במילוי ההי"ן העולה בגי' קנ"א.

### סדר המשכת הטפה מהיסוד דאימא שבדעת דז"א

#### עד ליסוד דיעקב

לאחר שנמשכה הטפה שלצורך היחוד דשים שלום ממקיף דחכמה דז"א עד ליסוד דאימא שבדעת דז"א, מכוונים להמשיך להורידה עד ליסוד דיעקב.

**ולהמשיך משם**, מיסוד דאימא שבדעת דז"א (באתי לגני, ח"א, עמ' ק; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' עדר), ור"ל מיסוד דאימא שבדעת דז"א לדעת דז"א, ובספר באתי לגני (שם) כותב עוד "וק"ק הרי יסוד דאימא תוך דעת דז"א כמ"ש רז"ל, ומה שייך לומר מיסוד דאימא לדעת

ז"א, וכן להוציאה מיסוד דאימא ולהוציאה גם מדעת דז"א. ולשון רז"ל בפע"ח ש"כ דעמידה יותר ברור, ע"ש בד"ה והנה טי' הזרע". בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) כתוב על אותה טפה – "להוציאה מתוך היסוד דאימא הנתון תוך דעת דז"א, ולהוציאה גם מתוך הדעת, ולהוציאה משם ולהורידה עד היסוד דז"א", ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ) כתוב קצת אחרת – "ולהוציאה ממוח הדעת של ז"א, ומן היסוד דאימא הנתון שם, ולהורידה עד היסוד דז"א",

**ה' חסדים לדעת דז"א**, שהטפה כלולה מה' חסדים כנ"ל, ולא מוזכר כאן שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, ולמעשה מצוירת בהמשך טפה הכוללת שם הוי"ה דע"ב וה' חסדים,

**ומשם ליסודו**, דז"א,

**ומשם לדעת דיעקב**, המכוון כנגד יסוד דז"א בפניו,

**ומשם ליסודו**, דיעקב.

ולאחר שירדה הטפה עד ליסוד דיעקב, מתעוררת הנוק' ומעלה מ"ן, וזה מ"ש

**ולהעלות מיסוד דנוק' מ"ן**, כי היא מעלה מ"ן ראשונה, ומפרט מה הוא אותם מ"ן

**ה' גבורות** [– **ה' שמות אלהים** (סידור היר"א)], והן ה' שמות אלהים כפי שיבואר בהמשך, ואלה נרמזו בר"ת המברך את עמו ישראל שהם בגי' אלהים (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו),

**ולהמשיך מיסוד דדכורא ה' חסדים ליסוד דנוק'**, בחי' הורדת מ"ד, ופי' להמשיך אותה טפה הנ"ל שירדה ליסודו ליסודה,

**ולחברם בה' גבורות שביסוד דנוק'**, ה' גבורות הנ"ל שמעלה הנוק', והוא חיבור מ"ד ומ"ן שבו מתחברים יחד החסדים שהם מים והגבורות שהם אש, ועושים שלום ביניהם, וזהו ענין בשלום (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו).

### המשכה המוחין לפר' חב"ד וו"ק

לאחר שנמשכה הטפה שנולדה מיחוד הראשון מג' יחודים המוחין שנמשכו במשך העמידה – יחוד הכתר, מיסוד דאימא עד ליסוד דנוק', תוזרים להמשיכה מאז"א, וכותבים המפרשים כי ההמשכות – המשכת הנ"ל והמשכות הבאות, אינן באורך (בספר עלי נהר (אות מט) נסתפק בזה) אלא בעובי (פתח עינים, דף מח ע"א, אות יג; דע"ה והשכל, ח"ג, סימן ג; שערי רחמים, ח"א, סימן קמב; שם, ח"ב, סימן קנג; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' עדר – רעו), ופי' שג' המשכות מכתר חב"ד וו"ק הן בעובי זו בצד זו, כמו ג' המשכות נפרדות של טפות נפרדות, כמו שמסודרות בפרטות בסידור היר"א – יחוד כתר והמשכה, אח"כ יחוד חב"ד והמשכה, ואח"כ יחוד ו"ק והמשכה, כשלעומת זה בסידור המודפס מצוירות הג' המשכות בקצרה – ג' יחודי נ"ר ואח"כ מצוירת המשכה א' בלבד.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רצו) מבאר ר' שריה דבליצקי, כי ראשית כל ממשויכים את כל המוחין לראש פר' הכתר – ע"י וא"א, פי' כי לשם ממשויכים גם את המוחין דחב"ד וו"ק דעובי והם נשארין שם בראש פר' הכתר בסוד פקדון, עד שאנחנו גומרים את כל המשכת המוחין הטפות והזיווג וכו' ודחית המוחין דקט' עד ראש הבריאה בפר' הכתר, ואז ממשויכים את המוחין השייכים לחב"ד וו"ק מראש פר' הכתר לפר' החב"ד בעובי, ואז נשארין שם המוחין דו"ק בראש פר' החב"ד בסוד פקדון, עד שגומרים כל ההמשכות הנ"ל באורך של פר' החב"ד, ואח"כ ממשויכים את המוחין השייכים לו"ק בעובי מראש פר' החב"ד לפר' הו"ק, וממשויכים שם באורך ככל הסדר הנ"ל.

**ולהשאר בעתיק וא"א את המוחין דכתרים**, ואחר שהכתר לקח את חלקו והזדווג,

**ושארית המוחין**, מוחין דחב"ד וו"ק,

**נמשכים**, מראש פר' כתר,

**לחב"ד**, ושם נשארין המוחין דו"ק בסוד פקדון עד סוף ההמשכות והיחוד של פר' חב"ד, ומפרט על בחי' חב"ד,

**שהם או"א וישסו"ת**, ומתייחדים המוחין דחב"ד כמ"ש

**ולזווגם בבחינת הוי"ה אלהים**, כמו שבכתר הוא זווג בבחי' שמות הוי"ה אהי"ה,

**ולהמשיכם ככל הנ"ל**, פי' ירידת הטפה ממקיף חכמה דז"א עד ליסוד דיעקב, עלית מ"ן מיסוד דנוק', והמשכת הטפה מיסודו בסוד מ"ד ליסודה, וחיבור חו"ג ביסודה.

**ולהשאר באו"א וישסו"ת את המוחין דחב"ד**, ואחר שהחב"ד לקחו את חלקם והזדווגו,

**ושארית המוחין דו"ק נמשכים**, מראש פר' חב"ד,

**לחג"ת נה"י**, פי' לו"ק, וכאן אינו מפרט שהם זו"ן ויעקב ורחל,

**ולזווג הו"ק דז"א בבחינת הוי"ה אדני**, כמו שבכתר הוא זווג בבחי' שמות הוי"ה אהי"ה, ובחב"ד זווג בבחי' שמות הוי"ה אלהים,

**ולהמשיכם ככל הנ"ל**, שוב פי' ירידת הטפה ממקיף חכמה דז"א עד ליסוד דיעקב, עלית מ"ן מיסוד דנוק', והמשכת הטפה מיסודו בסוד מ"ד ליסודה, וחיבור חו"ג ביסודה.

כנ"ל בסידור היר"א מצויר כל סדר המשכת הטפה והיחוד בפרטות ג' פעמים, כשבראשם מובאות כותרות הנ"ל, כל א' במקומה.

וכנ"ל, הכוונה הקודמת – המשכת טפה מחסדים דדעת דעתיק, אינה מוזכרת כי אם פעם אחת ביחוד הכתר, ואינה מוזכרת שוב אחר ב' יחודי חב"ד וו"ק, ולדעת בעמ"ס דע"ה והשכל (ח"ג, סימן ג) המסדר סמך על המעייין וצריך לכוונה ג' פעמים.

## יחוד נ"ר

לאחר שע"י הכריעות והזקיפות המשכנו לזו"ן כל המוחין דחו"ב חו"ג דכתר, באים עתה לזווגם: מייחדים את הכתר, אח"כ ממשיכים את השארית לחב"ד ומייחדים אותם, ואח"כ ממשיכים את השארית לגופא ו"ק ומייחדים אותם, וג' יחודים אלה נקראים יחוד נ"ר (הנקרא כך על שם גי' השמות המוזכרים בו).

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו; וכן מבואר בספר פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ) מבאר מהרח"ו, וז"ל בקצרה: הנה בארבעה כריעות שבתפלה כמו שנת"ל, הנה בהם נתחברו שמות אהי"ה בהוי"ה, ועתה אנו רוצים לייחד ולחבר חיבור יהו"ה באלהים ויהו"ה באדני וכו', כי שלש יחודים הם, האחד הוא יחוד אהי"ה ויהו"ה, הב' הוא יחוד יהו"ה ואלהים, הג' יחוד הוי"ה ואדני וכו'. מתייחדים שלשתם ואז הוא יחוד גדול שבכולם, ואז הנוק' נקרא נר ה' בסוד שלשה יחודים הללו העולים בגי' נ"ר, ואז הנקבה נקרא נר מצוה ומאירה אור גדול וכו'. אלו הארבע מוחין הנמצאים בכתר, הנה הם נתקנים ונשלמים בז"א ע"י ארבע כריעות וד' זקיפות שיש בתפלת העמידה וכו', ובחי' זו היא חיבור הוי"ה ואהי"ה, לפי ששם אהי"ה הוא בכתר שלו, ושם ההוי"ה הוא כללות ז"א בשאר הט"ס. ונמצא כי בהשתלם לתקן הכתר שבו, אז נעשה חיבור יהו"ה ואהי"ה, ואחר אשר נעשה תיקון הכתר שבו ע"י ד' כריעות והזקיפות הנגמרות בסוף ברכת מודים, אז אנו אומרים ברכת שים שלום כו', וחותמין בא"י המברך את עמו ישראל בשלום אמן, ואז אנו מחברים חיבור השני של הוי"ה ואלהים הנרמזים בחתימה זו כנ"ל, כי שם ההוי"ה הרי הוא מפורשת, ושם אלהים נרמז בר"ת המברך את עמו ישראל שהוא גי' אלהים, עכ"ל, ושם בהמשך (שם) מזכיר מהרח"ו כי עוד נעשה חיבור שלישי של ב' שמות הוי"ה אדני.

למעשה סידר הרש"ש אותם ג' יחודים כאן בברכת שים שלום, ועל זה כותב ר' שריה דבליצקי בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' ער) – "ואולי בכדי שלא להפריד בין שלשת הזיווגים שבכלולתם הם נ"ר".

בספר שער הכוונות (שם) מבאר מהרח"ו כי בכתר הוא חיבור ב' שמות אהי"ה הוי"ה, לפי ששם אהי"ה הוא בכתר שלו ושם הוי"ה הוא כללות ז"א בשאר הט"ספי, שם מזכיר אהי"ה הוי"ה ואח"כ מזכיר הוא ז"ל הוי"ה אהי"ה, לכן סידר הרש"ש את שניהם – איהיהוה בע"י ונוק', יאההויה בא"א ונוק'.

שם בהמשך (שם) מזכיר מהרח"ו בחב"ד חיבור ב' שמות אלהים הוי"ה בלבד כזה – אילהויהם, ומבאר כי הגבורות שהם שם אלהים מקדימות ומתחילות לעלות תחילה בסוד מ"ן, ואח"כ יורדים החסדים שהם הוי"ו"ת בסוד מ"ד, לכן סידר הרש"ש שילוב אלהים הוי"ה בשניהם. וטעם היות המוחין האלו נקראים שם אלהים, הוא כי המוחין אינם כ"כ רחמים כמו הכתר, כי במחשבה שהם המוחין אתברירו כל הש"ך נצוצין דאזדריקו מבוצינא דקרדינותא שהם הדינים והגבורות.

ובעניין בחי' ו"ק מזכיר מהרח"ו שם (שם), כי נעשה חיבור ב' שמות הוי"ה אדני, וטעם היות נקרא אדני הוא מפני שהנוק' רחל הנקראת אדני עומדת מאחורי ו"ק דז"א, ולכן סידר הרש"ש בשניהם חיבור הוי"ה אדני.

ואכן בסידור מצוירים ג' יחודים כפולים הנ"ל:

כתר	זווג עתיק ונוק'	איההיוהה – חו"ב דכתר
	זווג א"א ונוק'	יאההויהה – חו"ג דכתר
חב"ד	זווג או"א עילאין	אילההויהם
	זווג ישסו"ת	אילההויהם
ו"ק	זווג זו"ן	יאהדונהי
	זווג יעקב ורחל	יאהדונהי

בספר בשערי רחמים (ח"ב, סימן קנד) כותב ר' רחמים דוד שרים בשם השד"ה – ר' שאול דוויך הכהן, שע"י ונוק' הם ג"ר שבכתר, וא"א ונוק' הם ו"ק שבכתר, ולכן סידר הרש"ש בע"י ונוק' זווג פנימי שהוא אהי"ה הוי"ה, ובא"א ונוק' סידר זווג חיצון שהוא הוי"ה אהי"ה. ושם כותב עוד שבאו"א וישסו"ת לא חילק ביניהם, יען זווגם הוא אלהים הוי"ה, והגבורות הנק' אלהים מקדימות ומתחילות לעלות בסוד מ"ן לפני שיורדים החסדים שהם הוי"ת בסוד מ"ד כמ"ש מהרח"ו. ובזו"ן ויעקב ורחל צייר הרש"ש הוי"ה אדני בשניהם מפני שהוא סוד חיבור זו"ן.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רעז) כותב ר' שריה דבליצקי, כי באים כאן ליחד חו"ב וחו"ג דכתר, וכידוע ע"י ונוק' נקראים חו"ב וא"א ונוק' נקראים חו"ג, וחכמה ובינה נקראים או"א.

למעשה, כיוצא מההוראות הקודמות, וכמו שמסודר בסידור היר"א, יש לכויין יחוד בכתר והמשכת הטפה לפי כל הסדר הנ"ל, אח"כ לכויין יחוד בחי' חב"ד והמשכת הטפה לפי סדר הנ"ל, ואח"כ עוד לכויין יחוד בבחי' ו"ק והמשכת הטפה לפי סדר הנ"ל.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' ק) כותב ר' ששון מזרחי – "לפי כוונת הקיצור כאן נראה לקו"ד, שאפשר להשלים גם זיווג החב"ד והו"ק אחר הכתר בלי הפסק, ואח"כ לכוון להמשיך טיפת ע"ב וכו'", וישנם מכוונים המכוונים בקצרה, פי' מכוונים ג' יחודי נ"ר הנ"ל, ואח"כ ג' המשכות הנז' בפעם אחת. ועיין בעניין זה מה שהאריך ר' שריה דבליצקי בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רעו – רעז), הכותב שמסידור היר"א מוכח שיש לכויין בפרטות ולא בקצרה, ושםסידורים דילן אין ראה לא לכאן ולא לכאן, וב"ה נביא את דבריו בליקוטי ביאורים.

## יחוד העולמות

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) מבאר מהרח"ו כי ברכה זו של שים שלום היא ביסוד הנק' שלום, וכידוע הניקוד ו' שורוק הוא ביסוד, ושם מבאר הוא ז"ל על אותיות שורוק כי אותיות קשר ושרק הכל א', פי' כי היסוד מחבר ומקשר כל העולמות, והוא מחבר פר' זו"ן יחד והיו לבשר א', ויש לכוין כאן לקשר ע"י היסוד כל הי"ס דז"א בי"ס דנוק', ועוד לקשר כל העולמות ע"י היסוד ששבו שם הוי"ה בניקוד ו' שורוק, וכן מבואר בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ).

**יחוד העולמות וי' ספירות דדכורא בי' ספירות דנוק' – ינהונוהו**, שם הוי"ה במילוי ו' שורוק.

בספר שער הכוונות (שם) מוסיף מהרח"ו – "ודע שע"י כוונה זו יועיל לך מאד לענין הזכירה ..., ובכח זה יתקשרו דברי חכמה בלבך ולא ישתכחו ממך", וכן כתוב בספר פרי עץ חיים (שם).

ובספר פתח עינים (דף מז ע"ב, אות ו) מזכיר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו מ"ש מהרח"ו (שער הכוונות, שם), כי בהתעוררות היסוד התחתון להזדווג עם הנוק', אז ברגע מתעוררים המוחין להוריד ביסוד אותה טפה זרעית, ומוסיף שלזה סידר הרש"ש כאן כוונה זו, תכף אחר זיווג דהוי"ה ואהי"ה הנז"ל, דכאן הוא שייך.

## כוונות הרי"ם

בסידור רחובות הנהר שע"י ישיבת נהר שלום מסדרים כאן לאחר יחוד העולמות הנ"ל ב' כוונות מהרי"ם – ר' יעקב מונסא שהיה רבו של ר' סלמאן מוצפי, וז"ל:

ליחד ולקשר שרשי נרנח"י שלי בשרשם, ולהאיר בהם אור התורה, ולזככם הם ומלבושיהם בתכלית הטהרה והקדושה, ועי"ז יאירו בהם עצמות אור התורה ורזיה.

שורו"ק אותיות קשר, כי היסוד מחבר ומקשר כל העולמות, ובכח זה יתקשרו דברי חכמה בלבי ולא ישתכחו ממני, אמן כן יהי רצון.

המשכת הטפה ממקיף דחכמה דז"א  
עד היסוד דיעקב

לאחר סדרת כתובות "הזמנה" הנ"ל, עוברים כעת לסדרת כתובות מעשיות עם ציורי כוונות.

**ממקיף חכמה דז"א – יוד הי ויו הי**, שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב הוא בחכמה, וגם הטפה היא עצמה שם הוי"ה דע"ב כנ"ל (שער הכוונות, דרושי ויעבור, דורש א, דף מב ע"ג; עץ חיים, שער טז, פרק א),



**ליסוד דאימא** – אלף **הה יוד הה**, כי ביסוד דאימא יש שם אהי"ה במילוי ההי"ן העולה בגי' קנ"א (עץ חיים, שער לג, פרק א; שער הכוונות, ענין פסח, סוף דרוש ב), וכנ"ל הטפה שהיא לצורך הזווג של נפילת אפים נשארת כאן, והטפה שהיא לצורך היחוד של שיים שלום נמשכת הלאה.

**ומשם**, מיסוד דאימא, ועיין מה שביארנו לעיל בזה,

**להמשיך ה' חסדים לדעת דז"א**, כנ"ל טפה זו היא לצורך היחוד של שיים שלום, ומצוירים ה' חסדים מעל כלי דעת דז"א, ובסידור רחובות הנהר הוסיפו שם הוי"ה דע"ב בסוגרים מעל ציור ה' חסדים,

**ומשם ליסוד דז"א**, והפעם מצוירת הטפה כוללת שם הוי"ה דע"ב וה' חסדים, מעל כלי יסוד דז"א,

**ומשם לדעת דיעקב**, בסידור המודפס וסידור היר"א מצויר כלי דעת דיעקב ללא ציור של טפה, ובסידור רחובות הנהר מצוירים שוב הטפה – שם הוי"ה דע"ב וה' חסדים, מעל כלי דעת דיעקב,

**ומשם ליסוד דיעקב**, ומצויר כלי יסוד דיעקב, ובסידור רחובות הנהר חזרו שוב לצייר הטפה הנ"ל מעל כלי יסוד דיעקב.

בכל זווג להולדה ממשיכים טפה בסוד נשמת הולד, והיא טפת שם הוי"ה דע"ב עם ה' חסדים (עץ חיים, שער טז, פרק א; שם, שער טל, דרוש ה ודרוש יד; שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ; פתח עינים, דף נב סע"ב; באתי לגני, ח"א, עמ' ק), וכנ"ל בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רעא, ועיין ליקוטי ביאורים) מבאר ר' שריה דבליצקי כי ביסוד דאימא שבדעת דז"א מתאחדות ב' טפות – טפת שם הוי"ה דע"ב שהיא לצורך היחוד של נפילת אפים, עם טפת ה' חסדים שהיא לצורך היחוד של שיים שלום, ועי"ז נמשכת טפה הכוללת שם הוי"ה דע"ב וה' חסדים [ואולי זה כאן כל עניין התאחדות הטפות הנז' בספר פתח עינים החדש (עיין ליקוטי ביאורים), כי הטפה הראשונה לצורך היחוד של נפילת אפים היא טפת שם הוי"ה דע"ב, ובשרשה הטפה השניה לצורך יחוד של שיים שלום היא טפת ה' חסדים, ובסידור מצויר כי מיסוד דז"א ועד ליסוד דנוק' נמשכת טפה שם הוי"ה דע"ב עם ה' חסדים, ולא רק טפה שהיא מה' חסדים בלבד, וזה מתיישב ע"י עניין התאחדות הטפות הנז'ל].

### מסירת הטפה ליסוד דנוק'

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) מבאר מהרח"ו כי "הגבורות שנק' אלהים מקדימין ומתחילין לעלות תחלה בסוד מ"ן, ואח"כ יורדים החסדים שהם ההויות בסוד מ"ד", ויש לכונן כוונה זו בסדר זה:

א. **לעורר ולהעלותה מיסוד דנוק' מ"ן** – ה' גבורות ה' שמות אלהים, פי' שעולים קודם כל מ"ן שהם בחי' ה' גבורות והם ה' שמות אלהים (עץ חיים, שער טל, דרוש א; שער הכוונות, דרושי עמידה, דרוש ו), והן נרמזו בר"ת של המברך את עמו ישראל העולה בגי' אלהים פשוט

(שער הכוונות, שם). ומצויר כלי יסוד דנוק', מעל ה' שמות אלהים שהם מ"ן שבה, בחי' ה' גבורות.

ב. להמשיך מיסוד דכורא הה' חסדים ליסוד דנוק', ולחברם בה' גבורות שביסודה, לאחר שעולים ה' גבורות בסוד מ"ן, יורדים ה' חסדים בסוד מ"ד, ויש לכוין כי ארבע אותיות שם הוי"ה הם ארבעה חסדים, והיסוד עצמו הוא החמישי הכולל את כולם, והנה יחד הם ה' חסדים (שער הכוונות, דרושי עמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ). ומצויר כלי יסוד דיעקב, מעל ה' שמות הוי"ה פשוטים. ובסידור המודפס (ח"ב, דף קי ע"א, הערה א) מובא בהערת שוליים, כי צריך להמשיך גם שם הוי"ה דע"ב מיסוד דכורא ליסוד דנוק'.

ג. חיבור חו"ג ביסודה, והוא חיבור ב' שמות הוי"ה ואלהים הנ"ל, שהם ה' חסדים וה' גבורות הניתנים כולם ביסוד הנוק' לצורך יצירת הולד, שהם הנשמות המתחדשות ונצרות בכל זוג וזוג, והוא כי ע"י מ"ן ומ"ד הנ"ל מזדווגים זו"ן ומתחברים יחד החסדים שהם מים והגבורות שהם אש, ועושים שלום ביניהם, וזהו ענין בשלום (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו). ומצוירים שם הוי"ה דע"ב, ה' זוגות של שמות אלהים הוי"ה משולבים כסדר זה – אילהויהם, כי הגבורות הנק' אלהים מקדימות ומתחילות לעלות תחילה בסוד מ"ן ואח"כ יורדים החסדים שהם הוי"ה בסוד מ"ד, ועוד מצויר מתחתיהם כלי יסוד דרחל.

#### חיבורי חו"ב חו"ג

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) מבאר מהרח"ו, וז"ל: ופעם אחרת שמעתי ממורי ז"ל באופן זה, הזהר בכל תפלותך בין בחול בין בשבת, לכוין בחתימת ברכת שים שלום אל שני השמות הוי"ה ואלהים הנקרא שם מלא, והוא סוד ה' גבורות המתבסמות בחמשה חסדים, וחיבור שני שמות אלו הם גי' יב"ק.

ופ"א שמעתי ממנו ז"ל באופן זה. דע כי עדיין לא נרמזו שם הוי"ה ואלהים הנק' שם מלא כנז' בפ' פקודי, לפי שער עתה בכל הברכות לא היינו מכוונים בכל שמות ההוי"ה אלא אל חיבור הוי"ה ואדני שהוא יאהדונה"י, ולכן עתה בהיות חתימת ברכה זו תכוין אל שם מלא הנז', שע"י מזדווגין היכלין תתאין דנוק' בהיכלא עלאה דכורא, ובשם ההוי"ה תכוין כי בו נכללין שבעה היכלי דכורא, עכ"ל.

ובסידור כוונות סידר הרש"ש את שני האופנים הנ"ל:

**חיבור חו"ג** [סידור רחובות הנהר: **חיבור כללות חו"ג**] – **אילהויהם** [גי' יב"ק] (סידור היר"א), החסדים הם שם הוי"ה והגבורות הם שם אלהים, והם משולבים בסדר זה – אילהויהם, כי כנ"ל הגבורות מקדימות ומתחילות לעלות תחילה בסוד מ"ן, ואח"כ יורדים החסדים בסוד מ"ד (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו), ובספר תורת חכם (דף קכא וע"א וע"ב) מביא ג' אופני כוונות בב' החיבורים הללו (ולשונו מובא בליקוטי ביאורים).

**חיבור חו"ג** [סידור רחובות הנהר: התחברות חו"ג] – **יאהדונהי**, כנ"ל החסדים הם בחי' מים והגבורות בחי' אש, המתחברים יחד ביסוד הנוק' הנק' שלום, ועושים שלום ביניהם, ועי"ז נעשה חיבור כזה יאהדונהי" (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו).

**חיבור זו"ן** – **יאהדונהי**, פר' זו"ן הם ב' שמות הוי"ה אדני כידוע, ומ"ש חיבור זו"ן פי' שילוב ב' שמות הנ"ל שהם כנגד זו"ן. בספר באתי לגני (ח"א, עמ' קא) כותב ר' ששון מזרחי "נראה דחיבור זו"ן והם הוי"ה אדנות, היינו זיווג יעקו"ר הנז' לעיל מזה".

**חיבור [זונוג (סידור היר"א)] היכלין** – **אילההויהם**, פי' שמזדווגים היכלין תתאין בהיכלין עילאין – היכלי הנוק' בהיכלי דכורא, בסוד מ"ש בספר הזוהר (פר' פקודי) ששם זה – אילההויהם – נק' "שמא שלים" לפי שהוא כולל כל העולמות, ואין לך שם כולל כל העולמות אלא שם זה (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו). בספר ששן ששון על שער הכוונות (דף מט ע"ב, אות ז) ובספר פתח עינים (דף מז ע"ד, אות י) מפרש שהוא חיבור היכלי בי"ע הנק' היכלי נוק' והנק' אלהים, עם היכלי אצילות הנק' היכלי דכורא והנק' הוי"ה. ובספר באתי לגני (ח"א, עמ' קא) מפרש אחרת וכותב שהוא חיבור היכלין תתאין דנוק' – אלהים, בהיכלין עילאין דכורא – הוי"ה.

### המשכת ד' שמות עסמ"ב לנוק'

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) מבאר מהרח"ו, כי ענין ארבע זקיפות שיש בעמידה הוא שבכל זקיפה נמשך שם אחד מד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' עסמ"ב, ובשים שלום יש לכלול כל ארבע שמות הנז' ולהמשיכם לתוך הנוק'.

ובסידור מציירים באופן זה:

### לחו"ב חו"ג דנוק'

יוד הי ואו הי

יוד הי ויו הי

יוד הה וו הה

יוד הא ואו הא

ונציין כי בספר תורת חכם (דף כה ע"ב) כותב ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: ואגב נכתוב, שמה שכתב הרב ז"ל בתיבת ועד דקריאת שמע לתקן כתר דרחל, ר"ל הפרצוף העתיד להתקן ע"י העמידה שנקרא רחל בערך פרצוף זה הנתקן ע"י קריאת שמע, וכן בסיום העמידה שכתב הרב ז"ל להמשיך עסמ"ב לנוק', ר"ל לכתר דכתר דפרצוף העתיד להתברר בתפילה אחרת, עכ"ל ועי"ש באורך.

### המשכת ודחית המוחין דקטנות

בתיבת האל שבברכה הראשונה נדחו מוחין דקטנות מרישא דז"א לגרונו ע"י כניסת המוחין דגדלות, אח"כ בתיבות הגדול הגבור והנורא נדחו אותם מוחין דקט' לחג"ת שבו ע"י התפשטות המוחין דגדלות לגופא דז"א, ואח"כ בתיבת קונה הכל עוד נדחו

ליסודו. וכעת באים להמשיך חלק מאותם מוחין דקטנות שנדחו ליסודו דז"א לדעת דנוק', ומשם לדחות חלק מהם ליסודה בבחי' "טיפת זווג" (שער הפסוקים, פר' וישב), ומשם לדחות חלק מהם לראש הבריאה.

כל זה מבאר מהרח"ו בספר עץ חיים (שער כב, פרק ג), ושם כותב בפרט "ואחר כך ע"י זווג, הם יורדין אל הנוקבא כסדר הנ"ל [בז"א]", והבין הרש"ש מדבריו שמדובר על יחוד דשים שלום, וסידר הדחיות האחרונות של המוחין דקט' כאן לאחר היחוד הנ"ל.

נציין כי בספר נהר שלום (דף כט ע"א-ב) מבאר הרש"ש סדר אותה דחיה בפרוטרוט, ושם מפרט במפורש איזה צירופי שם אלהים נדחים מאיפה ולאן (בעניין לכוין פרטות זו, עיין מה שהבאנו בליקוטי ביאורים על תיבת האל).

**ולכור מביורוי הקטנות שביסוד דז"א**, לשם נדחו ס' מוחין דקט' בתיבת קונה הכל ע"י התפשטות המוחין דגדלות בגופא דז"א, **והם ל' להשאירם כיסוד**, המובחרים מתוך ס' מוחין דקט' הנ"ל, **ושלשים הנשארים להמשיכם לרישא דנוק'.**

ולאחר שהעברנו חלק מהמוחין דקט' מיסוד דז"א לרישא דנוק', מתפשטים חלקם לגופה **ולהשאיר שם**, ברישא דנוק',

**ט"ו המובחרים**, מתוך ל' מוחין דקט' הנ"ל,

**וט"ו הנשארים לגרון**, דנוק', ומשם מתפשטים למטה בגופה כמו שהתפשטו בז"א, **ומשם לחג"ת, ומשם לנה"י, ולכלול אותם כיסוד**, דנוק', כל הה' גבורות שלה הם ביסודה, ואלו אלהים דקטנות מתערבים עמהן (עץ חיים, שער כב, פרק ג; שער ההקדמות, דף עד ע"א),

**ולהשאיר שם עשרה המובחרים שבהם**, מתוך ט"ו מוחין דקט' הנ"ל,

**וחמשה לראש הבריאה**, כי הבריאה הוא סוד הכסא שהוא סוד אלהים (אלהים גי' הכס"א), ומשם ולמטה אין שום ירידה אחר ששרשם באצילות ואי אפשר להם לירד יותר אלא לראש הבריאה, ומשם אינן יורדים ירידה אחרת כלל (עץ חיים, שם).

ומצוירים המוחין דקטנות כמו שהם מצוירים בתיבות הקודמות שבהן הם מוזכרים (וכמבואר בספר שער הכוונות, עניין פסח, דרוש ה, דף פב ע"ב) — ד' מילויים שונים של שם אלהי"ם (כנגד חו"ב חו"ג) הרומזים לאותם מוחין דקטנות שהם באמת צירופי שם אלהי"ם (כפי שמצויר בסידור שהוי"א לאור ר' שמואל דרוי ועוד בסידור בסידור עץ התדהר — שחרית יום חול, עמ' תקנה והמשך, עפ"י המבואר בספר נהר שלום), ואין הבדל ביניהם כי אם במילוי של אות ה':

חכמה	ה"י
בינה	ה"ה
חסדים	ה"א, וצורתו של אלף — יו"ד וי"ו יו"ד
גבורות	ה"א, וצורתו של אלף — יו"ד וי"ו דל"ת

בסידור המודפס מצויר שם אלקים פשוט נוסף אחרי המוחין דקט', הוא משום דבהגיעם לראש הבריאה הם ה' גבורות כנגד ה' אותיות אלקים פשוט (עץ חיים, שער כב, פרק ג).

כנ"ל, בסידור היר"א מסודר כל סדר כוונת ירידת הטפה ויחוד זו"ן בפרטות ג' פעמים, ואתו מסודרת כוונה זו של דחית המוחין דקט' ג' פעמים, ובספר פתח עינים (דף מח רע"א) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו – "לא ידעתי למה זה צריך לחזור כוונה זאת של דחיית הקט' ג' פעמים בברכת ש"ש ולא די בפעם א'".

ובספר עץ חיים (שער כב, פרק ג) מבאר מהרח"ו בעניין מעלת הזוכה לקיים סדר דחית המוחין דקט' הנ"ל, וז"ל בקצרה: כי לא כל אדם זוכה לזה, ודע כי יש מי שבירדו כח במעשיו להוריד האלקים דקטנות מרישא דז"א עד הגרון, ויש מי שיוכל לדחותו עד החזה, וכן כפי סדר כל המדרגות הנ"ל וכו'. והנה כל כח שכחה שיש באדם נמשך לו ממוחין דקטנות אלו, ומי שיוכל להורידן ע"י מעשיו למטה ע"י שימשיך מוחין דגדלות וידחה אלקים דקטנות ויסלקם מז"א לגמרי, אז יהיה לו זכירה נפלאה בתורה ויבין כל רזי התורה וכו'. ואמנם מי שיורידם גם מנוקבא עד הבריאה, זהו ודאי לא יהיה שום שכחה לו ויתגלו לו רזי התורה כתקונן וכו'. אח"כ יורדין בראש הבריאה וכו', ואשרי מי שיוכל להורידן עד כאן, כי גדלה מעלתו לאין קץ, עכ"ל.

#### ג' חיבורי ז"א – עם אימא לאה ורחל

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) מבאר מהרח"ו שיש לז"א שלשה מיני יחודים: האחד הוא בהתייחד ז"א שהוא שם הוי"ה עם אימא עלאה אשר היא נקראת אהי"ה, החיבור הב' בהתחברו והתייחדו עם לאה הנקראת אלהים, והחיבור הג' הוא בהתחברו והתייחדו עם רחל הנקראת אדני, ובהיות כל ג' חיבורים אלו מחוברים יחד, אז הוא היחוד השלם והגמור.

בסידורים מסוימים מסודרים כאן ג' יחודים שז"א מתיחד עם אימא לאה ורחל. אותם ג' יחודים מסודרים בסידור המודפס (ח"ב, דף קי ע"ב), אמנם כוונה זו אינה מסודרת בסידור היר"א (סידור היר"א "נהר שלום", ח"א, עמ' 719; סידור כוונת הרש"ש – היר"א, ח"א, עמ' 448) ובסידור "נהר שלום" של ר' וידאל קווינקא.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' קא) מציין ר' ששון מזרחי, וז"ל: והרואה יראה בשה"כ דל"ז סוע"ד שנזכרו שם, אבל לא כתב רז"ל לכוון אותם כאן ... ולכן לקו"ד אין מקום לכוון בזה כמ"ש כאן בסידור, עכ"ל. לעומת זה, בסידור רחובות הנהר (שחרית דימי חול, עמ' שעה) מובא בשם ר' יצחק כדורי – "דיש לכוין בזה והיא כוונה על העתיד", וב"ה נביא יותר מלשונם בליקוטי ביאורים.

**גם יכוין לחבר ז"א עם אימא, ז"א הוא שם הוי"ה ואימא היא שם אהי"ה** (שער הכוונות,

דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ),

**ויכוין בשילוב אהי"ה הוי"ה, ומצויר שילוב אותם ב' שמות כזה – איההיוה.**

**גם יכוין לחבר ז"א עם לאה**, שהיא שם אלהים, כי להיותה במקום הכסוי והעלם אורות החסדים המכוסים שהוא מן החזה דז"א ולמעלה, היא כולה דינים ונקראת אלהים (שער הכוונות, שם; פרי עץ חיים, שם),

**ויכוין בשילוב אלהים הוי"ה**, ומצויר שילוב אותם ב' שמות כזה – אילהויהם.

**גם יכוין לחבר ז"א עם רחל**, שהיא שם אדני, כי שם אדני עיקרו ושרשו הוא ברחל (שער הכוונות, שם; פרי עץ חיים, שם),

**ויכוין בשילוב אדני הוי"ה**, ומצויר שילוב אותם ב' שמות כזה – אידהנויה.

### המברך את עמו ישראל – רמז

בחתמת הברכה מכוונים הרמז הבא

**המברך את עמו ישראל – ר"ת גי' אלהים**, אותם ר"ת עולים בגי' פ"ו, כמספר שם אלהים אשר ה' אותיותיו הם סוד ה' גבורות מנצפ"ך שברחם הנוק' (שער הכוונות, דרושי העמידה, דרוש ו; פרי עץ חיים, שער העמידה, פרק כ).

פ"ו נוסף – הבריאה נק' כסא הכבוד, ונקראת אלהים העולה בגי' הכסא, ועיקר שם אלהים הוא בהיכלות הבריאה, ולכן בר"ת המברך את עמו ישראל יש לכוין שהוא בגי' אלהים ושהם היכלי הבריאה, ולכוין לחברם עם היכלי האצילות הנק' הוי"ה, והוא שם הוי"ה שבברכה זו של המברך את עמו ישראל בשלום (שער הכוונות, שם; פרי עץ חיים, שם).

### בשלום – המשכת חשמ"ל לזו"ן

הכוונה הבאה מקורה מספר שער ההקדמות (דף נג ע"ג), ושם מבאר מהרח"ו סוד החשמ"ל העולה בגי' מלבוש והוא אותיות בשלום – שע"ח נהורין דא"א הנעשים מלבוש ואור מקיף אל הקדושה כדי שלא יתאחזו בה הקלי'. ופי' חשמ"ל, הוא כי בזמן שמאירים אלה שע"ח נהורין אז הוא ח"ש, וכשח"ו יש בהם שליטה אל החיצונים אז הוא מ"ל, פי' כורת אותם עי"ז שהוא מל את הערלה שהיא הקלי'.

ושם מבאר מהרח"ו כי בכל עולם מד' עולמות אבי"ע יש מלבוש ואור מקיף הנקרא חשמ"ל של העולם ההוא, כל א' הוא כפי מדרגתו, כי חשמ"ל דאצילות זך מכולם, ושל עשיה עב וגס יותר מכולם, לפי ששם הוא עיקר אחיזת הקלי' כנודע.

אחר סיום תפלת העמידה אנו חותמים בא"י המברך את עמו ישראל בשלום – אותיות מלבוש, והעניין כי אחר שבתפלת העמידה המשכנו כל האורות אל הקדושה, ואנו מתפחדים שמא יתאחזו בהם הקלי', ולכן אנו מסיימים העמידה בתיבת בשלום שהם אותיות מלבוש של חשמ"ל הנ"ל, ואז ממשיכים אותו חשמ"ל הנקרא מלבוש הנרמז באותיות בשלום, כדי שלא יתאחזו הקלי' באורות שנמשכו אל הקדושה ע"י תפלת העמידה.

מעין זה מובאר בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ). ועניין ש"ע ושע"ח נהורין דא"א מבאר מהרח"ו עוד בספר עץ חיים (שער יג, פרק יד).

בסידור המודפס מצוירים רק השמות ולא מפורט שום סדר הכוונה, ואנו מעתיקים אותו מסידור היר"א.

**בשלום – אותיות מלבוש**, והם עוד גי' חשמ"ל, ויש לכוין להמשיך החשמל שהם ב' שמות א"ל מלאים, כזה – אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד, וכל א' עולה בגי' קפ"ה, הרי ביחד ש"ע, ומפרט מה מקורם שהם ב' אורות הפנים דא"א, כמבואר בספר עץ חיים (שער יג, פרק יד), ויש עוד להמשיך הארה נוספת מא"א

**וח' חיוורתי**, שהם ח' יודיין שבב' שמות הוי"ה במילוי יודיין העולה בגי' ע"ב (עץ חיים, שער ד, סוף פרק ה; שם, שער יג, פרק יג; שער הכוונות, דרושי ויעבור, דרוש א; שער מאמרי רשב"י, פירוש האדרות; ועוד), והם סוד ח' חוורתא דרישא דא"א המתפשטים בפנים לש"ע נהורין, ואין לקלי' אחיזה בהם (עץ חיים, שער יג, פרק יד),

**שע"ח נהורין**, ש"ע וח' סך הכל שע"ח – כמנין מלבוש וחשמ"ל (עץ חיים, שם; פרי עץ חיים, שם), והם גי' אור פניא"ל, ר"ל אור הפנים העליונים הנמשכים מא"ל הנ"ל (עץ חיים, שם), ותועלת המשכת אורות הנ"ל היא

**להלביש כל האורות הנמשכים בתפלה**, והוא שנעשים אותם שע"ח נהורין עליהם מלבוש וכיסוי בסוד אור מקיף,

**שלא יתאחזו בהם הקלי'**, ולכן אחר סיום תפלת י"ח אנו חותמים בא"י המברך את עמו ישראל בשלום – אותיות מלבוש וגי' חשמ"ל כנ"ל, ופי' חשמ"ל הוא כי בזמן שמאירים אלה שע"ה נהורין אז הוא ח"ש, וכשחס ושלום יש בהם שליטה אל החיצונים אז הוא מ"ל, פי' מל את הערלה שהיא הקלי' (עץ חיים, שער לג, פרק ג; ליקוטי תורה, טעמי המצות, פר' לך לך).

מצוירים השמות הנ"ל העולים יחד בגי' מלבוש כמספר בשלום:

	<b>יוד הי ויו הי . יוד הי ויו הי</b>	<b>ח' חיוורתי</b>
<b>גי' מלבוש</b>	<b>אלף למד . אלף למד</b>	<b>ש"ע נהורין</b>

ובסידור המודפס מוסיפים, ומכאן חסר בסידור היר"א, שיש לכוין

**להלביש בהם**, פי' ע"י אורות הנ"ל – ח' חיוורתי וש"ע נהורין דא"א, **זו"ן**, כנגדם מצויר שילוב שמות ב' הוי"ה אדני כזה – יאהדונהי, ובספר שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו) כותב מהרח"ו לכוין לשילוב זה – "המחבר חסדים בגבורות ועושה שלום ביניהם ומיחדם",

**ועולמות בי"ע**, שבהם ג' שמות: אל שדי – בבריאה, אל הוי"ה – ביצירה, אל אדני – בעשיה (שער הכוונות, דרושי עמידה, דרוש ב, דף ל סע"ד). בספר שער ההקדמות (שם) משמע שיש

לכל עולם מג' עולמות ביי"ע בחי' חשמ"ל בפני עצמו, אך בספר פרי עץ חיים (סם) משמע שישנה בחי' חשמ"ל א' שהיא כיסוי לכל ג' עולמות ביי"ע, ונר"ן שלו, לא ידוע מקור לפרט זה (פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' רעט).

וכנגד זו"ן ועולמות ביי"ע מצוירים השמות הנ"ל:

יאהדונהי	זו"ן
אל שדי	בריאה דבי"ע
אל יהוה	יצירה דבי"ע
אל אדני	עשיה דבי"ע

### כוונות נוספות

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) עוד מבאר מהרח"ו שיש לכוין כאן כוונות נוספות, וז"ל: אנו צריכינן ג"כ להאיר ולהשפיע גם לכל העולמות שהעלינו ע"י תפילתינו, כמבואר באורך בס' תפלת השחר שעולים ביי"ע, וכבר ביארנו שהעשיה נכללת ביצירה והיצירה בבריאה, באופן שאין היכר בעולמות עשיה ויצירה אלא בעולם הבריאה לבדו, שבו נכללו שני עולמות עשיה ויצירה. והנה כאשר נוק' דז"א דאצילות מזדווגת עם בעלה, אז מתרחקת משם ז' היכלי הבריאה הנק' ז' נערוותיה, כי אינו דרך ארץ להסתכל בעת זווג חתן וכלה, אמנם הם נעשים בבחי' מלבוש וכסוי, כדמיון חצי גורן עגולה סביב נוק' דאצילות, שלא יסתכלו שם הקליפות, כנז' במאמר הזוהר דכתיבת יד הנק' סתרי אותיות השי"ת, וכנז' במדרש שיר השירים של הזוהר, עכ"ל.

מעין זה מובא בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ), ושם (שער התפלה, סוף פרק ה, דף ז ע"א) כתוב, וז"ל: ואמנם שאר העולמות הם נעשין כדמות כנפים להם, והם בבחי' אג"ן הסהר (שה"ש ז, ג), כחצי גורן עגולה, ופניה למעלה לכסות ולהעלים הזיווג העליון מן החיצונים, כזה [עיין שם הציור] כנזכר במ"א בכ"י של הזוהר דפרשת בראשית הנקרא סתרי אותיות, המתחיל פתח ר"ש מי ימלל גבורות ה' וכו', עכ"ל, ומעין זה כתוב בספר שער הכוונות (ענין הקדיש, קדיש ג, דף טו ע"ב) ובספר עולת תמיד (שער התפלה, דף י ע"א, עיין שם הציור).

### ליקוטי ביאורים

#### בענין הזווג דשים שלום בכללות

בספר נהר שלום (דף יז ע"ד) כותב הרש"ש, וז"ל: היחודים והזווגים שבתפלות הם דחב"ד דכל פרט ע"י הדעת, וכן דכל המצות, אבל זווג דו"ק ע"י יסוד התחתון, אפשר שאינו נעשה רק ע"י מצות פריה ורבייה, ואפשר שהזווגים הנז' שבתפלות הם הזווג דסליק ברעותא שיש בכל פרצוף כנודע דוגמת ששת ימי בראשית, עכ"ל.



בספר תורת חכם (דף קכ ע"ד – קכא ע"א) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: והנה השלשה זווגים של שים שלום של הוי"ה ואהי"ה, הוי"ה אלהי"ם, הוי"ה אדנ"י, אינם של בחי' הולדה אלא שניהם בזו"ן מינם ובם, כדי להמשיך המוחין מכתר שלהם לפרצופי חב"ד שלהם ומפרצופי חב"ד שלהם לפרצוף ו"ק שלהם.

ומ"ש אח"כ זווג זו"ן הוי"ה ואדנ"י, זהו בחי' זווג של הולדה שהוא זווג ז"א עם נוק', אבל השלשה זווגים הנז' הוא זווג דמ"ה עם הב"ן של כל אחד ואחד מהם.

ומ"ש שם הוי"ה אלהי"ם חיבור חו"ג ושם הוי"ה אדנ"י חיבור חו"ג, והנה שם הוי"ה אלהי"ם הוא חיבור חו"ג דאו"א דזו"ן, וחיבור חו"ג דהוי"ה אדנ"י הוא חיבור חו"ג דזו"ן דזו"ן דהיינו של כל אחד ואחד מהם, דהיינו שמלבד הזווג שנזדווגו המ"ה והב"ן שהם או"א דזו"ן דכל פרט מארבעתם, חוזרים ומזדווגים החו"ג הכוללים דאו"א דזו"ן זה עם זה, עכ"ל.

ובספר שלום ירושלים (עמ' קצד) כותב ר' שלום מזרחי עדני, וז"ל: בסידור כ"י של עמידה דחול כתב השמ"ש ז"ל בגבורתו, שכל כוונת ח"י ברכות של עמידה הוא לתקן חו"ב וחו"ג דחו"ב וחו"ג דשורשי המוחין שבכתר, שהם עתיק ונוק' ואריך ונוק' דעתיק ונוק' ואריך ונוק' דאריך, והתפשטות שארית המוחין בשים שלום בהוי"ה דחתימת ברכה הוא בזו"ן חג"ת נה"י, שהם או"א וישסו"ת וזו"ן ויעקו"ר דחו"ב וחו"ג דשורשי המוחין שבכתר, עכ"ל.

ועיין עוד מ"ש ר' שלום מזרחי עדני שם (עמ' קסח – קסט) בעניין סדר תיקון המוחין במשך העמידה והתפשטות הארתם בשים שלום.

עיין עוד מ"ש ר' רחמים דוד שרים בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קנג, דף לו ע"א-ב), ומ"ש היר"א – ר' ידידיה רפאל אבואלעאפייא בספר קנין פירות (אות ז, עמ' ד – ה; אות יא, עמ' ו).

### בעניין אופן הכוונה של הזווג דשים שלום

לכוין המשכת הטפה פעם א' או ג' פעמים

למעשה, כיוצא מההוראות המזמינות את סדר הכוונה, וכמו שמסודר בסידור היר"א, יש לכוין יחוד בכתר והמשכת הטפה לפי כל הסדר הנז' שם (יחוד העולמות, המשכת טפת שם הוי"ה דע"ב וה' חסדים לדעת ויסוד דו"א ואח"כ לדעת ויסוד דיעקב, עליית מ"ן מיסוד דנוק' וירידת מ"ד מיסוד דכוורא, יחוד וחיבורי חו"ג דזו"ן והיכלין, ועוד דחית מוחין דקט'), אח"כ לכוין יחוד בחי' חב"ד והמשכת הטפה לפי סדר הנז', ואח"כ עוד לכוין יחוד בחי' ו"ק והמשכת הטפה לפי סדר הנז'.

בסידור המודפס (ח"ב, דף קט ע"א) מובא בהערת שוליים, וז"ל: א"ה בקצת סידורים הכוונה הזאת כתובה ג"פ, אבל המשכת טי' שם ע"ב דמחסד דעתיק אינה כתובה רק פ"א, וצ"ל כי למה חילקו בין המשכת טי' ההזרעה דמחסד דעתיק לבין מקיף חכמה דז"א. ואנכי הצעיר ראיתי כי מדוקדק מש' הכוונות בדרושי ויעבור ומס' זמרת הארץ (הובד"ל) כי זה

תלוי בזה, וא"כ כיון שסדרו בסדור המשכת המקיף חכמה דז"א ג"פ בכתר ובחב"ד ובז"ת, א"כ מן הראוי להיות שיסדרו גם המשכת טיפה ההזרעה ג"פ כמ"ש, אמנם נלע"ד שגם מקיף חכמה דז"א די בפ"א, וכמ"ש בהמשכת טיפת ההזרעה וכן ג"כ נסדר בסדרו של שבת, כי בין מקיף חכמה דז"א ובין המשכת טיפת ההזרעה פ"א ולא יותר, עכ"ל.

בספר דע"ה והשכל (ח"ג, סימן ג, דף מה ע"ד – מו ע"א) מבאר ר' עבדי' הדאיה, וז"ל: שאלה. בהמשכת הטיפה בזווג שי"ש, מצינו בזה חילוקי דיעות, דישנם שמכוונים בכל פעם מהג"פ דזווג דשי"ש להמשיך הטיפה שם ע"ב מעיטרא דחסדים דדעת דעתיק לחסד דע"י שבגולגלתא דאריך, וטעמם ונימוקם עמם, דאם נמשיך רק בפע"א בזווג הכתרים נמצא בזווג החב"ד והז"ת חסרים הם מאותה הטיפה, ולפי מה שעיינו הרואות בסידור כת"י שסידר הר' היר"א ז"ל אשר שם מסודרים באר היטב ג"פ [לא כמו סי' הנד"מ] שמשודר שם הב"פ האחרו' רק ממקיף לחכמה לז"א, ולא מטיפת החסדים וכו', ובכן לא ידענו על מה סמכו המכוונים הנ"ל, דמה שבאו בנו"ט הנ"ל, הנה טע"ז שוברו עמו, דהרי בכל המשכות המו' בק"ש ובמטבע הברכה וכיוצא, ממשיכים המוחין מט"ס דא"ק כל מה ששייך לכל הפר', ומשאירים המובחר לעתיק, וממשיכים הנשאר לאריך וכעד"ז עד ישו"ת השלישיים שממשיכים לזו"ן, ומה נשתנה כאן מכל המקומות הנ"ל.

גם יורינו דעת בהטיפה הנמשכת ממקיף דחכמה דז"א שכתוב בסידור להמשיכה ג"פ, דלכאורה הוא היפך מה שנר' מדרושי ויעבור, כי משם נר' כי היא עצמה אותה הטיפה הנמשכת מחסדים דדעת דע"י, ונמשכת עד המקיף חכמה דז"א וטי' א' הם, וכן הבין הפת"ע ז"ל ע"ש, וכיון שטי' א' הם א"כ כמו דטי' החסדים לא ממשיכים אותה ג"פ לד' ה' היר"א א"כ ג"ז לא היה לנו להמשיכה רק פ"א דומיא לטי' החסדים הנ"ל, ובסי' הנד"מ ד' ה' המגיה שם להמשיכה רק פע"א, ונסתייע מהזמרת הארץ ע"ש, ולא ידענו איזה דרך ישכון אור לעבוד את ה' עבודה זו תפלה, יורינו דעת ושכמ"ה.

תשובה. הנני לבוא בס"ד להשיב על רא' רא' ועל אח' אח' כפי אשר יורוני מן השמים.

א) על המשכת הטיפה ג"פ, הנה לפמ"ש בענינו' בנדפס ח"ב קי י"ג (באו"ט) בנו"ט על מה שבא הזווג ג"פ שהוא כנגד ג"פ דנה"י דאותו היום ודחג"ת היום תמול ודחב"ד דתמול שלשום, נר' ודאי דהדין עם אותם המכוונים לממשיכים אותה ג"פ, דמאחר דכל זווג הוא שייך לפר' א' והם ג"פ מלבישים זע"ז בעובי, א"כ ודאי דלכל פר' בפ"ע נמשך לו הטיפה, מה ששייך לאותו פר', ואין שום שייכות לפר' אחר עמו, ולזה לכל זווג פרטי בכ"א מג"פ הנז' צריך להמשיך לו טיפה דחסדים בפ"ע מה ששייך לאותו פר' דכ"א נדרש לעצמו, האמנם לפמ"ש שם דלד' הפת"ע ז"ל לזווג שי"ש הוא שייך רק לבחי' יום תמול כפשט דברי הרש"ש ז"ל בהקדמת המעביר, נר' לכאורה דדי המשכת הטיפה בזווג רא', דזווג רא' כבר נמשך מה ששייך לכתר וחב"ד וחג"ת ונה"י, אלא דזווג רא' לוקח הכתר מה ששייך לו והנשאר דוחה אותם לחב"ד ובזווג ב' לוקח החב"ד מה ששייך לו והנשאר דוחה אותם לז"ת.

ב) אלא דבאמת אעיקרא צריכים אנו להבין לסברה זו לזווג זה דשי"ש הוא שייך רק לפר' א' דמדוע נשתנה זווגו מכל הזווגים דאינם כופלים אותו ג"פ רק לבפע"א מזווגים זווג הג"ר כולו בכתר ובחב"ד ובז"ת, ע"ד זווג אר"א בק"ש וזו"ן בנפ"א, ודוחק לומר שאה"נ לבכל הזווגים ראוי להיות כך, אלא דהרש"ש זיע"א בא בקצרה וסמך על המעיין, מ"ש בזווג שי"ש שממנו יראה וכן יעשה, דד"ת עניינם במק"א ועשירים במק"א, דזה ודאי דוחק גדול דלא הוה משתמיט בשום דוכתא חוץ מזווג שי"ש להשמיעינו כזאת. וממה שעניינינו הרואות דרק בזווג שי"ש דקדק לכתוב בס' זה מבו' דיש איזה סוד כמוס רק בשי"ש, מה שאינו שייך בשאר המקומות, ולנו לדעת מה סוד הכמוס בזה. שו"ר שכבר האריך בזה הפת"ע ז"ל בדמ"ז ומ"ח ע"א וע"ב, ושם אסברה לה ניהלן שהם ג"פ בעובי בנה"י דלחש וכן חג"ת דחזרה ע"ש באורך ואכמ"ל, ומעתה ודאי דצריך להמשיך הטיפה דחסדים בכל פעם, ומ"ש בסידור היר"א ז"ל פע"א, ודאי לקמך על המעיין.

ג) אתאן לסיפא בהמשכת הטיפה דמקיף דחכמה דז"א הנה לפי"ה פשוט הדבר דצריך להמשיכה ג"פ דומיא לטיפה דחסדים דע"י וכו', ומ"ש המגיה בס"י הנד"מ אה"ר לא דק, ודוק והי"ע בתורתו, עכ"ל, ועיין מ"ש שם (ח"ב, סימן יג, אות ט, דף לב ע"ב).

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' ק) כותב ר' ששון מזרחי – "לפי כוונת הקיצור כאן נראה לקו"ד, שאפשר להשלים גם זיווג החב"ד והו"ק אחר הכתר בלי הפסק, ואח"כ לכוון להמשיך טיפת ע"ב וכו'", וישנם מכוונים המכוונים בקצרה, פי' מכוונים ג' יחודי נ"ר הנ"ל יחד, ואח"כ ג' המשכות הנז' גם בפעם אחת.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רעו) מבאר ר' שריה דבליצקי באריכות, ומרוב חשיבות דבריו המכילים הרבה מעבר לתשובה לעניינינו, נעתיק את כולם, וז"ל: להשאיר בעתיק וכו'. אנחנו ממשיכים ראשית כל לראש עתיק וא"א שהוא זיווג הכתר, ולשם ממשיכים גם את המוחין דחב"ד וו"ק דעובי, והם נשארים שם בראש הפר' בסוד פקדון, עד שאנחנו גומרים את כל המשכת המוחין הטיפות והזיווג וכו' בפר' הכתר, עד ראש הבריאה, ואז ממשיכים את המוחין השייכים לחב"ד וו"ק לראש פ' החב"ד בעובי, ואז נשארים שם המוחין דו"ק בראש פר' החב"ד פקדון, עד שגומרים כל ההמשכות באורך של פר' החב"ד, ואח"כ ממשיכים את המוחין בעובי מראש פר' חב"ד לפר' הו"ק, וממשיכים שם באורך ככל הסדר. כן הוא מסודר להדיא בסידור היר"א, וכן ביאר באריכות בשערי רחמים שם ח"ב סי' קנ"ג, ועיין בפתח עינים שם. ואין לתמוה איך שייך המשכה בעובי, דכן מציינו להדיא בעץ חיים שער כ"ג פ"ח, ומהכתוב כאן בהקדמה כעת.

ולהשאיר בעתיק וא"א וכו'. אחר שכבר המשכנו המוחין למטה באורך בפרצוף זה, ומה שייך לומר כעת ולהשאיר בעתיק וכו', מן הראוי היה לגרוס שורת הקדמה זאת מיד למעלה אחר סיום השורה הראשונה, לאחר המלים וד' זקיפות, ודהיינו שאז אנו משאירים בראש עתיק את המוחין השייכים לפר' עתיק, ולפני התפשטותם בעתיק מעבירים בעובי את המוחין השייכים לחב"ד לראש החב"ד, ומשם את המוחין השייכים

לו"ק לראש הו"ק, ואה"כ ממשיכים בכל הג' פרצופים באורך עד למטה בכל פרצוף את השייך לו.

וכן באמת כתב בבאתי לגני דף ק' ע"ב, שאפשר להשלים זיווג החב"ד והו"ק מיד בלי הפסק, והיינו מרויחים ריוח גדול דהרי כל מה שאפשר שלא לנטות מפשטות לשון הרב בשעה"כ עדיף טפי. ובשעה"כ לא הוזכרו דיש כאן ג' טיפות מעתיק פרטי דכל אחד, וג' ממקיף דחכמה וג' מיסוד אימא וג' זיווגים ביעקו"ר דש"ש, אלא הוזכר רק אחד. ואם אנחנו אומרים דמקודם משלימים כל סדר ההמשכות בפרצוף עתיק, ואח"כ כל ההמשכות בחב"ד, ואח"כ כל ההמשכות בו"ק, הרי יש כאן ג' פעמים אותן הכוונות חוזר חלילה, ואין לזה זכר בדברי הרב ז"ל, לא כן אם היינו מקודם עושים כל זיווג הנ"ר בבת אחת בזה אחר זה, בעובי כנ"ל, דבזה הוא כן פשטות שעה"כ שזיווג זה נעשה בזה אחר זה דאי אפשר בבת אחת. ואח"כ היינו ממשיכים באורך, בבת אחת בכל שלשת הפרצופים, את הטיפות מעתיק ומקיף דחכמה והה"ח והזיווג והורדת המוחין דקטנות לראש הבריאה, הכל בבת אחת, הרי לא היתה בזה שום סתירה לדברי הרב ז"ל, דכל בחינה ובחינה היא בחינה אחת אלא שכלולה בעובי מג' בחינות, והרי כל בחי' היא בחינה אחת, דהיינו טיפה אחת מעתיק הכלולה בעובי מג', וכן כולם.

אמנם בסידור היר"א להדיא מוכח שסדר הכוונה אינו כן, אלא דמקודם גומרים כל סדרי הכוונות בפר' העתיק, ואח"כ חוזר חלילה בפר' החב"ד, ואח"כ חוזר חלילה בפר' הו"ק.

ומסידורים דילין אין ראייה לא לכאן ולא לכאן, דהרי כל ההמשכות סודרו רק פעם אחת לאחר זיווגי הנ"ר, ובכדי שלא לאפושי בפלוגתא בסדרי הכוונה בין סידורים דילין לסידור היר"א, י"ל דגם סידורים דילין ס"ל כסידורי היר"א ורק קיצרו, ולפי"ז השורה ולהשאיר בעתיק וכו' במקומה עומדת, ור"ל דאחר שעשינו כל הכוונה בפר' העתיק משאירים הכל כמו שעשינו, וחוזרים לראש העתיק (הכתר) להמשיך משם את הפקדון בעובי לראש החב"ד וכו', ולהדיא כתב כן כאן דאחר ההמשכה לאו"א שהוא החב"ד כתב להמשיכם ככל הנ"ל, ודהיינו לפחות עד יסוד דנוק' שכתב למעלה, ואח"כ להמשיך שארית המוחין מראש החב"ד לראש הו"ק, עכ"ל.

### בעניין בחי' הנוק' דשרשי בינה וחור"ג דכתר

בספר אמת מאר"ץ (עמ' קד) מובא בעניין בחי' הנוק' דשרשי בינה וחור"ג דכתר, וז"ל בקצרה: ולא ידעתי אימתי יהיה חזרתם לפנים עד שיבוא סדר הכוונה של הזווג דשים שלום וכו'. לכן טוב לכיין בשופי כי הנוק' דכל שורש מאלו הג' שורשים דבינה ודחור"ג דכתר, הנה היא כוללת עשר כלים דעשר נקודות דפנים, הם עומדים בפנים דז"א, עכ"ל.

## בעניין צורך מסירה על קידוש ה' בשים שלום

בספר תורת חכם (דף קסז ע"ד) כותב ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: כפי דברי מורי הרב ז"ל, שהמוחין דעמידה אין להם שייכות עם המוחין דקריאת שמע, א"כ צריך מסירה על קידוש ה', קודם ברוך של העמידה להמשיך המוחין מכתר דכתר לכתר דבינה דחכמה דכתר, ואח"כ באלהינ"ו ואלה"י אבותינו מזדווגים מ"ה והב"ן דכתר דבינה דחכמה הנז' שהם בחינת או"א בערך הט' תחתונות דבינה דחכמה דכתר, להמשיך גם להם בחינת המוחין באלה"י אברהם וכו', ובברכת כהנים צריך מסירה על קידוש ה' להמשיך הל"מ דאבא כיון שכתב מורי הרב זלה"ה [נה"ש דף נ"ה ע"א, ובחדש דף י"ז ע"ד] שהם בחינת ל"מ דזו"ן הכוללים דכל הכ"ד שעות, וכן בהמברך את עמו ישראל צריך מסירה על קידוש ה' להמשיך הזווג כמ"ש בשמ"ד ומ"ן פי"א, וצריך להמשיכם לאו"א ולזו"ן, כי אותם המוחין אשר המשכנו לאו"א ולזו"ן באלהינ"ו ואלה"י אבותינו היו מוחין של בנין, ושל באהבה היו מוחין של נסירה, ועתה בהמברך הם מוחין דזווג, עכ"ל.

ולמעשה בסידורים שלפנינו לא סודר בסדר הכוונות של ברכת שיים שלום קבלת ד' מיתות בית דין, ובספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי נפילת אפים, דרוש ה, אות א, דף ס ע"ב) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו – "צ"ל דבברכת שיים שלום היה צריך מסירת עק"ה ולא כתב הרב לכויין, וכן הרב ש"ש זלה"ה עי' תו"ח ד' [קסז ע"ד]."

## בעניין הזווג דשיים שלום

בי"ב פר' הפרטיים דז"א

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' קא) כותב ר' ששון מזרחי, וז"ל: נלקו"ד לומר בדרך אפשר, שי"ב פר' הנז' בתי שמע הם הם הי"ב פר' הנתקנים עד כאן בש"ש, וכולם הם דז"א. והיינו שמתחיל התפי' מבררים עבור כל הי"ב פר' הנז' של פו"ח דפני' ופני' דחי', והנתקן בעמי' בתחיל הוא עתי' דכו' של כולם דהיינו פר' הא' מהי"ב הנז', ואחריו נוק' דעתי' וכו' וכו', וא"ש את"ם, עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' עדר) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: עוד נשאר לברר, דכשאנו אומרים שהתחלה, תהיה איזה טיפה שתהיה, היא מעתיק ואח"כ נוצר ונקה דאריך וכו', האם זה עתיק ואריך הכללי דאצילות או עתיק ואריך הפרטי דז"א. מתוך מהלך הדברים מבואר שהכל מדובר מעתיק ואריך ואו"א הפרטיים של ז"א, דהרי ההתחלה היא בחו"ב חו"ג דכתר דז"א, וכן מבואר להדיא בשערי רחמים ח"ב סי' קנ"ג, ואף שמלשון שעה"כ ושער רוה"ק לא נראה כלל שיהיה הכל בפרטיים, מ"מ מוכרח לומר כן, וע"ע רחובות הנהר דף ו' ע"ב דמשמע שם דגם בפרטות י"ס יש כל בחינות אלה, אך עיין להרב שלום ירושלים סי' תמ"א דנראה דס"ל האיירי בכלליים עיי"ש, דהוא ס"ל דיש שני זיווגי נ"ר עיי"ש, עכ"ל.

וכן כותבים ר' עבדי' הדאיה בספר דע"ה והשכל (ח"א, סימן יח, אות ב, דף טז ע"א), ור' רחמים דוד שרים בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קנג), ועיין מ"ש ר' שלום מזרחי עדני בספר שלום ירושלים (חידושי סידור הרש"ש, עמ' קצה).

### בעניין הזווג דשים שלום

וג' בחי' פנימיות דחיצוניות, חיצוניות ופנימיות דפנימיות

בספר תורת חכם (דף קא ע"ב) כותב ר' חיים דילה רוזה כי כל זווג דשים שלום הוא בג' בחי' פנימיות דחיצוניות וחיצוניות ופנימיות דפנימיות, וז"ל: עוד נראה שיש לכויין שילוב הוי"ה אלהי"ם חיבור חו"ג דזו"ן דכללות שנתקנים ע"י מלכות דכלי הפנימי שלהם בתפילת שחרית בלחש וחזרה, ומזדווגים זווג פרטי בשים שלום, וזווג דנפי' אפים הוא דכללות כל פרצוף, וזווג הוי"ה אדנ"י הוא דזו"ן הפרטים הנתקנים בכל תפילה, וכל אלו הזווגים הם בין בפנימיות דחיצו', בין בחיצו' דפנימיות, בין בפנימיות דפנימיות וכן בכריעות וזקיפות של העמידה, וכן בנפי' אפים, עכ"ל.

### בעניין שילובי השמות של יחוד נ"ר

פנימי או חיצון

בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קנד, דף לו ע"ב) כותב ר' רחמים דוד שרים בשם השד"ה – ר' שאול דוויך הכהן, וז"ל: תשובה, תיקון חו"ב חו"ג דכתר דזו"ן הנתקן בכל העמידה זווגם עתה בשי"ש עד"ז, עתיק ונוק' הם ג"ר שבכתר וע"כ צייר זווג פנימי, וא"א ונוק' שהם ו"ק שבכתר ע"כ צייר זווג חיצון, ואו"א וישסו"ת לא חילק ביניהם עיין שזווגם אלה"ים הויה וכמ"ש בשהכ"ו (דל"ה ע"א) וכבר כ' בשהכ"ו לעיל (דל"ז ע"ד) וז"ל, כשתכויין בשם אלה"ים והויה תכויין לחברם עד"ז אילהוהים כי הגבורות נקראים אלה"ים מקדימים ומתחילים לעלות תחלה בסוד מ"ן, ואח"כ יורדים החסדין שהם ההויות בסוד מ"ד ע"כ, וע"ד זה בכל מקום שימצא זווג דאלה"ים הוי"ה צריך לשלבם כנוז', וזו"ן ויעו"ר שצייר בשניהם הויה אדנות מפני שהוא סוד חיבור זו"ן כמו בכל הכוונות ולא בשביל הזווג מהרה"ג שד"ה יצ"ו, עכ"ל.

בספר פתח עינים (תיבת שיים שלום, אות ה, דף מז ע"א-ב) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: והנה בענין סדר היחודים אלו לפי הנז"ל הוא בתחי' הוא יחוד עד"ז הויה ואהיה – בתחי' הויה ואח"כ אהיה בשילוב, הוא זווג בבחי' הכתר, ואח"כ זווג הויה ואלהים בשילוב בחב"ד, ואח"כ הויה ואדני בשילוב בו"ק. והנה בזווג הראשון של הויה ואהיה שבכתר, רבינו כתב בדנ"ה ע"ד [דל"ח] לכוין הויה ואהיה, ובדף הנז' ע"ג [דל"ז ע"ד] שם כתב במה שהביין בג' יחודים יחוד הראשון הוא אהיה הויה וכו' יע"ש, ולזה הרב ש"ש ז"ל בסדור כתב יחוד א' אהיה הויה ע"י ונוקבא, יחוד ב' הויה ואהיה א"א ונוקבא, כב' לשני, זה נראה לע"ד טעמם ושניהם נקראים כתר.

ובזווג הב' של החב"ד דבחינת הויה ואלהים שהם או"א וישסו"ת, כתב בסדור אלהים תחילה ואח"כ הויה בשלוב, הטעם הוא שכבר כתב רבינו שם בעמוד ב' בפירושו, יכוין אלהים תחילה ואח"כ הויה יע"ש, וזה שמא שלים, ואפילו ששם מדבר בענין חו"ג גם מנין זה הזווג נשמעה מינה יע"ש, ועוד שהיה בבחינת פנים חב"ד הנז"ל וצריך להיות אלהים הויה.

אח"כ בזווג ג' הוא הויה ואדני, להיות בחי' גופא דזו"ן צריך להיות כן.

וא"ת מאי שנא דבזווג הא' דהויה ואהיה הוא כן – אהיה והויה זווג פנימי ע"י ונוק', הויה ואהיה א"א ונוקב', ומאי שנא בזווג ב' דחב"ד הכל הוא אלהים תחי' ואח"כ הויה באו"א וישסו"ת, ובו"ק הכל הוא הויה תחילה ואח"כ אדני, אין קושיא זאת נופלת להרב ש"ש זלה"ה דסידר כן כמ"ש בשער הכוונות, ולא שינה ממ"ש רבינו בס' הכוונות, אמנם דברי רבינו לע"ד צ"ת, והיע"א.

אח"כ ראיתי בסדור בסדר כוונת הפדיון נפש להרש"ש ז"ל, שסידר תחיל' אהיה והויה הויה ואהיה בכתר, אח"כ אלהים והויה הויה ואלהים בחב"ד, אח"כ אדני הויה הויה ואדני בו"ק ע"כ, עכ"ל.

### בעניין המשכות המוחין והטפה

זה בעובי וזה באורך

בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קמב, דף לא ע"א-ב) כותב ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: תשובה. השיב על זה ר' שאול דווק הי"ו, יש שני מיני המשכת מוחין, יש המשכת מוחין חו"ב חו"ג הנתקנים בעמידה, ויש המשכת הטיפת ההזרעה שם ע"ב מעטרא דחסדים דדעת דעתיק, המשכת המוחין זה מזה כלומר בעמידה נתקנים חו"ב חו"ג דכתר, ובשים שלום הכתר לוקח חלקו, והשאר נותן לחב"ד גופא שהם או"א וישסו"ת, ואו"א וישסו"ת נוטלים חלקם והשאר נותנים לזו"ן ויעקב ורחל כמו מלך העולם, והמשכת טיפת ההזרעה כל אחד ואחד מושך אותה מעתיק שלו, כיצד יש שלשה פרצופים המלבישים זה על זה בעובי, אבל זה למטה מזה ורגליהם שוין וכל אחד יש לו י"ס, הכתר מושך הטיפה מעתיק שלו והחב"ד שהם או"א ממשיכים הטיפה מעתיק שלהם והחג"ת שהם זו"ן מושכים הטיפה מעתיק שלהם, נמצא יש המשכת זה מזה, ויש המשכה כל אחד מעתיק שלו כד"ר שד"ה, עכ"ל, ומעין זה כותב הוא ז"ל שם (ח"ב, סימן קנג, דף לו ע"א).

וכן סוברים שאר מפרשים (פתח עינים, דף מח ע"א, אות יג; דע"ה והשכל, ח"ג, סימן ג; פתח עינים החדש, ח"ה, עמ' עדר – רעו).

אמנם בספר עלי נהר (אות מט, עמ' מח – מט) מסתפק בזה ר' נסים הררי-רפול, וז"ל: אך צריך להבין מהיכן נמשכין שרשי המוחין, דלפי מ"ש בסידור החול הם מחו"ב חו"ג דכתר דנה"י דישסו"ת מהמתייחס להם. ויש להסתפק בזה, אם נאמר דנה"י דישסו"ת הנמשך מהם בחול הם ה"פ מלבישים זא"ז בשוה, ופרצוף הפנימי שבכולם שהוא הכתר, ויש בו

שרשי המוחין וממנו נמשך אלו המוחין ויש בו צלם שלם בכל שורש מהם עתיק ועליו מלבשת נוק' שלו ועליה א"א ועליו נוק' שלו, ובכל צלם יש בו כל הבחינות, ונה"י של אותו הצלם הם נה"י דישסו"ת הנכנסים בתוך גוף שורשי המוחין של ז"א, ות"ת של הצלם הוא כתר של ז"א, וחב"ד חג"ת הם הל"מ. ולפי זה צ"ל שגם פרצו" ז"א גם הם מלבישים זל"ז בעובי, ושרשי המוחין דכתר הנתקנים בתפלה הוא פרצוף הפנימי שבכולם, ופרצו' או"א וישסו"ת וזו"ן ויעקב ורחל הנתקנים בשים שלום הוא מהמוחין הנמשכים להם מאו"א וישסו"ת וזו"ן ויעקב ורחל דנה"י דישסו"ת המלבישים על שרשי המוחין. ובזה א"ש מ"ש בשים שלום בזווגי או"א וישסו"ת, וגם בזווגי זו"ן ויעקב ורחל, בכ"א להמשיך שם ע"ב מחסד דעתיק שבגולגלתא דא"א, וגם לדחות מוחין דקטנות ולזווג יעקב ורחל שלהם, ככל מ"ש בזווגי שרשי המוחין.

אבל אין נראה כן מהקדמת רחובות הנחר ומסדור החול הארוך בהקדמת שים שלום שכתוב שם שאו"א וישסו"ת דזו"ן [שהם] חב"ד דגופא הם נתקנים ע"י מה שנמשך להם שארית המוחין עם הנרנח"י דנרנח"י משורשי המוחין, וגם זו"ן ויעקב ורחל חג"ת נה"י דגופא נתקנים ע"י מה שנמשך להם שארית המוחין עם הנרנח"י דנ"ר מאו"א וישסו"ת, שכל פרצוף נתקן בתחלה כתר שלו השורש ואח"כ הענפים. א"כ מכל זה מוכח שה"פ דז"א [שהם] שרשי המוחין הנתקנים בכללות העמידה, ואו"א וישסו"ת וזו"ן ויעקב ורחל הנתקנים בשים שלום, אינם בעובי שמלבישים זא"ז, אלא באורך הם זה למטה מזה, וא"כ איך נמשך משרשי המוחין שבנה"י דישסו"ת מוחין המתייחסים לכל פרצופי זו"ן הנז', והו"ל להמשיך בד' כריעות וזקיפות מכללות ה"פ נה"י דישסו"ת, ולא משורשי המוחין שלהם, ולהורידם לשורשי המוחין דז"א, ואח"כ להוריד השאר לחב"ד חג"ת נה"י בשים שלום המתייחס להם.

ואם נאמר דחו"ב וחז"ג דכתר דנה"י דישסו"ת הם ת"ת דישסו"ת שע"ג הנה"י ולא פרצוף הפנימי כנז"ל, יותר יגדל התימה, נה"י דישסו"ת שתחת שורשי המוחין מה נעשה ומה נמשך מהם לז"א, דהרי כל הפרטים הנזכרים בלידת המוחין דאחור ודפנים וצ' ול"מ המלובשים בצלם דישסו"ת ונכנסים בתוך ז"א, כולם הם בשורשי המוחין דנה"י דישסו"ת ושורשי המוחין דז"א. והנה בתפלת ערבית דליל שב"ק כתוב בכריעות וזקיפות בדרך אחר להמשיך חו"ב וחז"ג דכתר דז"א מכתר דכתר. ואיני יודע כתר דכתר זה איזה ספירה יקרא בישסו"ת, אם נאמר כתר דז"א הנזכר הוא מב"ש ת"ת דישסו"ת ונמשך להם המוחין מש"א דת"ת שהוא כתר דכתר, נמצא שכל נה"י דישסו"ת המתלבישים בהם המוחין שכתב הרב כולם הם בכתר דכתר זה, ונה"י דישסו"ת לאו דוקא. וכבר כתב הרב מהר"ח דילרוזה ז"ל בכ"י דף' י' ע"ב [בנדפס דף מ"א ע"א] שלא יש נה"י דאימא בעולם אלא הכוונה שהו"ק של החב"ד נעשים בחינת ג"ר של החג"ת וכו'. ולפי זה צריך להבין הב"ש ת"ת ונה"י דישסו"ת היכן מלובשים בתוך כללות ז"א, דכשנמשך להם המוחין בשים שלום אין מתלבישים המוחין אלא בו"ק של הג"ר שלמעלה לפי דברי הרב, וכך צריך להבין עפ"י פירוש הב' שפי' במ"ש בסידור החול



כנז"ל. זאת ועוד, נמצא שחלוקין הם הב' סדרים דחול מליל שב"ק, ועל הכל צל"ת ודו"ק, עכ"ל.

### ב' טפות ולא טפה א'

בסידור המודפס (ח"ב, דף קט ע"א) כתוב, וז"ל: להמשיך טפת ההזרעה [שהיא] שם ע"ב וחמשה חסדים מעיטרא [דחסדים] דדעת דעתיק לחסד דעתיק שבגולגולתא דא"א ומשם ל[מזל העליון] נוצר [ומשם למזל התחתון] ונקה שהם ע"ב קס"א ולזווגם. ולהמשיך הטפה לכחב"ד דאבא ומשם ליסוד דאבא, ומשם ימשיכו עד יסוד דאימא שבדעת דז"א, עכ"ל.

ושם בהמשך (שם) כתוב, וז"ל: וגם להמשיך הטיפה דכללות ודפרטות משם ע"ב דמקיף דחכמה דז"א ליסוד דאימא שבדעת דז"א, ולהמשיך משם ה' חסדים לדעת דז"א ומשם ליסודו וכו', עכ"ל.

ועוד שם בהמשך (ח"ב, דף קיט ע"ב) בסדר כוונות ויעבור כתוב, וז"ל: ולעכב טיפת ההזרעה שנמשכה בשים שלום מעיטרא דחסדים דדעת דעתיק העומדת עתה ביסוד דאימא שבחזה ז"א, עכ"ל.

ומתייחסים המפרשים ללשונות הסידור, לדעת אם מדובר על ב' טיפות נפרדות או על טיפה א'.

בסידור כוונות התפילות בקצרה (עמ' מה) כותב מהר"י צמח, וז"ל: עתה מתעורר טיפת הזרע מלמעלה ומתחלת לירד, אבל אינה יורדת לגמרי עד נפילת אפים, וטיפה זו היא שם ע"ב דיודיין והיא נמשכת ממוח חכמה של מקיפי אבא שעל רישיה דז"א, עכ"ל.

ושם בהמשך (עמ' מו) מוסיף מהר"י צמח, וז"ל: וצריך האדם לכוין בברוך אתה ה' בהוי"ה והיא ה' חסדים. ובר"ת הסמוך לה שהוא המברך את עמו בשלום שהוא כמנין אלהי"ם ה' גבורות, ומתבססים זה עם זה ועושים שלום בניהם. ודע כי ההוי"ה זו היא טיפת החסדים דכורא היורדת, ואלהי"ם היא טיפת הגבורות הנקבא העולה בסוד מ"ן, עכ"ל לענייננו.

בספר פתח עינים (תיבת שים שלום, אות ד, דף מו ע"ד) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: נמצא שיש בהקדמה זו ג' כוונות הנז', ולא כמו שטעו לומר שהוא טיפה אחת אלא הם ב' טיפות, וא' נתעכבת שם ביסוד דאימא שהוא שם ע"ב, והשנית טיפת חמשה חסדים נמשכת מיסוד דאימא דוקא ויורדת עד היסוד דיעקב לצורך הזווג כאן בעצמו דוקא [ועיין לקמן אות י"ח מה שמצאתי כתוב באופן אחר, ונראה דינו מהרש"ש ז"ל], עכ"ל.

ושם בהמשך (שם, אות יח, דף מח סע"ב) כותב הוא ז"ל, וז"ל בקצרה: שם עוד מצאתי בענין הטיפה דברכת ש"ש בסדר ירידתה בספרים אחרים, ואיני יודע אם היא מהרב ש"ש ז"ל או מהרב דוד מאגאר ז"ל וז"ל, סדר המשכת הטיפה בעת הזווג בבש"ש כך הוא, יכוין

להמשיך הטיפה שהיא ה"ח ה' הויות ושם ע"ב ממוח החסדים דדעת דע"י וכו', ולהוציא טיפת החסדים שהם ה' הויות ושם ע"ב מיסוד דאימא וכו', ולעד"ן דאינו מהרש"ש, עכ"ל.

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי עמידה, דרוש ו, תיבת שים שלום, אות ב, דף מט רע"ב) מבאר הוא ז"ל, וז"ל: שם והנה בברכת ש"ש מתחלת הטי' לרדת מן המו' אל היסוד שבו, ונודע כי טי' הזרע יורד מן המו' האמצעי הנק' דעת וכו'. עיין בע"ח שט"ל פ"ט וש' מ' ספ"ח, ועיין בס' תורת חכם ד' ע"ט סע"א יע"ש, ועיין עוד לקמן דרוש א' דויעבור דשם כתב דהטיפה נמשכת מאו"מ דחכמה דז"א, וכאן כ' שהוא מן הדעת עצמו דז"א.

אך דע דיש כאן ב' טיפות, טיפה א' הנמשך ממו' הדעת, והוא לצורך זווג יעקו"ר להוליד נשמו' והוא דווי"ן הפרטים דאותה תפלה בברכת ש"ש כנו"ל. ויש עוד טי' אחרת הנמשך מאו"מ דחכמה דז"א, ושורשה היא מחסדים דדעת דע"י, ואותה טיפה נחלקת לג' טי' א' לצורך זווג ז"א ולאה וא' להשלים לז"א בבחי' י"ג ת"ד, וזה במילת ויעבור, וטי' אחרת בנפילת אפים בזווג יעקו"ר, וכל זה תבין מדרושי' הבאים, אבל זמן המשכתם של אלו הטיפו' ביסוד דאימא שבדעת דז"א הוא עתה בברכת שים שלום, ואח"כ מתחלק כ"א למקומו. ועיין לק' סוף ברכה זו, ובס"ד בדרוש ויעבור שם נכתוב עוד בזה, ועיין בקונטרס פתח עינים מ"ש בברכ' ש"ש ובויעבור יע"ש, ועיין בס' הוראת שעה ד' כ"ו מה שהרבה להקשות בענין הטיפה, ובמה שכתבתי הסדר אין כאן שום ק' לק' אות כ"ט (עיין בנ"ש דח"ן ע"ב והחדש ד' כ"ה ע"ב ז"ל, זווג שים שלום כבר מבואר בהק' המעביר, כי זווג ש"ש הוא זווג דיעקו"ר פרטי' דאותו היום וזווג דנ"א הוא דווי"ן דכל הכ"ד שעו' יע"ש ע"כ), עכ"ל.

ושם בהמשך (דרושי ויעבור, דרוש א, אות ג, דף נו ע"א) כותב הוא ז"ל, וז"ל: שם ואח"כ בברכת שים שלום מתעורר היסוד, ואז מתעורר טיפת ההזרע' וכו'. וטיפה זו היא מעולה מאוד לפי שנמשך מאור המקי' אשר על ראש ז"א וכו', עי' מה שכתבתי לעי' סוף דרוש ה' דחזרת העמידה בדבור המתחי' סוד אל מלך וכו' אות ה', דב' טיפות הם הנמשכים בברכת שים שלום, א' לצורך הזווג דווי"ן הפרטים דאותה התפלה, וטיפה זו נמשכת מג' מוחין דז"א דרך הדעת כנו' לעיל דרוש ו' דעמידה בברכת ש"ש. ועוד נמשכת טיפה יותר עליונה מאו"מ דחכמה דז"א, ושורשה מחסדים דדעת דעתיק, וזה לצורך זווג זו"ן ישראל ולאה בויעבור ויעקו"ר בנפילת אפים, והם דבחי' הכ"ד שעות דיום תמול שלשום יע"ש (עיין בס' יפה שעה ד' קפ"ד סוף ע"ב, ודרך אחרת אתו יע"ש) (עיין בפע"ח פ"ט דסליחות, דשם כתב דטיפה זו היא מחסד יומא דכולהו יע"ש, ועיין באורך מ"ש לק' דרוש ד' דעומר באות ה' יע"ש), עכ"ל.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' ק) מבאר ר' ששון מזרחי, וז"ל: ומ"ש להמשיך טיפת ההזרעה וכו' וגם להמשיך הטיפה משם ע"ב דמקיף וכו'. צ"ל שהכוונה במ"ש להמשיך הטיפה משם ע"ב, כלו' הטיפה ההיא ואינה טיפה אחרת אלא טיפה א', להמשיכה מעתיק למקיף דחכמה, ולהמשיכה משם עד הדעת דז"א. והגם שנר' זה דוחק, שבתחילה כותב

להמשיכה מעתיק עד דעת דז"א, ואחר זה אמר וגם להמשיך הטיפה וכו' לדעת דז"א, ולמה הפסיק בתחילה לומר מעתיק לדעת דז"א, ולא אמר בהמשך א' מעתיק למקיף דחכמה ומשם לדעת. מ"מ מוכרחים הדברים. שכ"נ מפר' בריש דרו' א' דויעבור שהם טיפה א' ולא ב'. וע"ע לק' בויעבור בד"ה לעכב טיפת ההזרעה, עכ"ל.

לעומת זה, שם בהמשך (שם) מוסיף, וז"ל: אגב יש לו', שלפי מ"ש הרש"ש זיע"א בנה"ש, והביאו הש"ש ז"ל בכ"מ, שזיווג דיעקו"ר דש"ש הוא דפרטות דאותו היום, ודנפ"א הוא דזו"ן דכללות דכל הכ"ד, צריך לו' שב' הטיפות הנז' בש"ש כאן, עי' ש"ש ז"ל דרו' ש"ש אות ב', א' מהם נמשכה לז"א הפרטי דאותו היום, וטיפה הב' דחס' דעת' ומקי' דחכמה נמשכה לז"א הכולל דכ"ד. ולא נמשכו הב' טיפות לפר' אחד, כמו שלכאורה נראים פשט הדברים, וזה נראה לכאורה פשוט. ועי' ש"ש דרו' א' דס"ת אות ו', עכ"ל.

ועוד שם בהמשך (עמ' קו) מבאר ר' ששון מזרחי בעניין סדר כוונות ויעבור, וז"ל: (ק"ט, ב) לעכב טיפת ההזרעה שנמשכה בש"ש מעיטרא דחס' דדעת דעתיק וכו' ועי"כ נבקע יסוד דאי'. בש"כ דרוש א' דויעבור כתב רז"ל, היות הטיפה באה מהמקיף דחכמה שאורה גדול גרמה לבקיעת היסוד. ובסי' בש"ש כ' להמשיך טיפה מחס' דעתיק, וגם להמשיך טיפה מהמקיף דחכמה דז"א. ובש"כ התחלת דרוש א' דויעבור כ', שבש"ש מתעוררת טיפת ההזרעה והיא נמשכת מהמקיף דחכמה. ובסוף הדרוש כותב, ודע שטיפה זו נמשכה מחס' דעתיק, ומשמע שהיא אחת, עכ"ל.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' ער) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: ובאמת הרי זה מבואר להדיא בדברי הרב ז"ל שם בדרושי שיים שלום ודרושי ויעבור, דיש זיווג בשיים שלום ויש זיווג בנפילת אפים, ושהטיפה דנפילת אפים מקורה ממקום עליון יותר כדיבואר לקמן, וזו של שיים שלום היא מיסוד אימא שבז"א, אלא שבירור ופירוט גמור אין שם מהיכן התחלת הטיפות, ויבואר לפנינו.

אמנם צריך לדעת, כי הזיווג של חו"ב חו"ג דכתר הוא הוא המעורר וממשיך גם הטיפות הנ"ל, וזה קשור זה בזה, ופשוט, ולכן באים זיווגים אלה אחר שנשלם כל נתינת המוחין דחו"ב חו"ג בכתר ע"י הכריעות והזקיפות. ואם כן לאחר נתינת המוחין דחו"ב חו"ג בכתר מורידים את הטיפות לצורך הזיווגים הנ"ל, ובד בבד מורידים וממשיכים את המוחין גם לצורך גופא דז"א, דהרי ע"י החו"ב חו"ג של הכריעות והזקיפות לא נשלם אלא הכתר, ואם כן צריך להוריד המוחין לז"א גופא, ובפרט דללא הורדת המוחין לגופא דז"א אי אפשר לו לעשות היחוד, ולפנינו יתבאר עוד בס"ד, עכ"ל.

שם בהמשך (שם) מוסיף, וז"ל: הנה בשעה"כ דף מ"ב ע"ג מבואר דהטיפה נמשכת מבחינת המקיף דמוח חכמה דעל ראש ז"א, ובע"ד שם כתב, כי טיפה זאת נמשכת מחסד דעתיק המלוכב בכתר האריך ומשם נמשך למטה כנו', וביאור הדברים דהתחלתה היא מחסד דעתיק והתגברותה במקיף דחכמה דז"א ושניהם בחינת טיפה אחת, כן ביאר

השמן ששון בדרך נ"ו ע"א אות ג', וכ"כ באתי לגני דף ק' ע"ק וז"ל, והיא טיפה אחת הנמשכת ממקיף דחכמה ושורשה מדעת דעתיק, ע"כ. ואף שמזימרת הארץ דף ו' ע"א והו"ר ג"כ בהגה שמתחת לגליון בסידורים דף ק"ט ע"ב משמע שהם שתי טיפות, מ"מ אף לפי דבריו מתאחדים הן שתייהן במקום מקיף דחכמה דז"א, וכאילו הן אחת.

אמנם בשעה"כ ל"ז ע"ג כתב, דהטיפה היא מן מוחין דז"א גופא דהיינו מיסוד אימא שבדעת דז"א, וכבר כתבתי לעיל דהיוצא מדברי הרב ז"ל ומדברי המפרשים ז"ל שהם שתי טיפות, טיפה אחת מיסוד דאימא שהיא לצורך הזיווג דשים שלום, וטיפה שניה שהיא מעתיק והתגברותה במקיף דחכמה דז"א שהיא לצורך הזיווג דנפילת אפים, וע"ע פתח עיניים דף מ"ו ע"ג אות ד', ושמן ששון ח"ג דף מ"ט ע"ב אות ב', שביאר גם כן שהם שתי טיפות, ושם בפח"ע ע"ד דלא כמו שטעו לחשוב שהם טיפה אחת (וע"ע ש"ש שם עמוד ג' אות ט"ז).

ועכשיו בשים שלום ממשיכים גם הטיפה מעתיק למקיף חכמה דז"א ומחכמה דז"א ליסוד אימא ושם משאירים אותה, ורק בויעבור יחלקו אותה לג' או ד' חלקים לצורך זיווג נפילת אפים, וחוץ מזה ממשיכים כעת טיפה מיסוד דאימא לצורך זיווג דכעת בשים שלום. והנה הזימרת הארץ הו"ר בסידור דף ק"ט ע"ב מתחת לגליון, כתב בקשר לטיפה הראשונה שלצורך נפילת אפים, דכעת בשים שלום ממשיכים רק את הבחינה מעתיק עד מקיף דחכמה דז"א ושם עומדים שתי הטיפות (שהן בעצם אחת) עד ויעבור ובויעבור ממשיכים אותה הלאה ליסוד אימא ומחלקים אותה. אך הפת"ע במ"ו ע"ד תמה עליו, דאיך מלאו לבו לחלוק על הרש"ש ז"ל ודברי שעה"כ, ההמשכת הטיפה ההיא ליסוד דאימא היא כעת ולא בויעבור דבויעבור רק מחלקים אותה, אבל המשכתה היא כעת, ולפי"ז אחר שבהקדמה כאן בסידור שלפנינו, כתוב גם כן רק שההמשכה היא כעת עד יסוד דאימא שבתוך ז"א, איך העתיק המגיה הרב יא"ה ז"ל את דברי הזמרת הארץ בסתמא, ולא העיר עליהם כלל שהם שיטה אחרת וסותרים את הסדר המבואר בהקדמה, וצ"ע, עכ"ל.

שם בהמשך (ח"ה, עמ' רעא) מוסיף עוד, וז"ל: ולהמשיך טפת ההזרעה שם ע"ב מעיטרא וכו'. זאת היא כאמור הטיפה שממשיכים אותה מחסד דעתיק, ובהגיעה למקיף דחכמה דז"א היא מתגברת שם ומתאחדת איתה, ואז ממשיכים הלאה עד יסוד דאימא שבתוך דעת דז"א, ושם עומדת עד ויעבור שאז מחלקים אותה לכמה חלקים וחלק אחד הוא לצורך הזיווג דנפילת אפים, ואין זה כעת הטיפה שלצורך זיווג שים שלום שהטיפה ההיא תתבאר אח"כ, עכ"ל.

נציין עוד כי בהקדמת הרד"מ המובאת בסידור היר"א "נהר שלום" (ח"א, עמ' 756) מדובר על טפה א' בלבד. ובספר טוב שם (הגהות על הסידור, עמ' נח – סד) מאריך ר' שם טוב הכהן-חסיד להעמיד את דעתו שהיא טפה א' ולא ב' טפות, עיין שם באורך.

## בעניין התאחדות הטפות

בספר פתח עינים החדש מבאר ר' שריה דבליצקי כי "מאחדות" ב' טפות – טפת שם הוי"ה דע"ב מעיטרא [דחסדים] דדעת דעתיק וטפת ה' חסדים ממקיף חכמה דז"א, וב"ה נעתיק מדבריו בעניין התאחדות זו.

יסוד ר' שריה דבליצקי בעניין התאחדות ב' טפות הנ"ל במ"ש ר' אביגדור עזריאל בספר זמרת הארץ (אות כ), וז"ל: באופן שלע"ד סדר הכוונה הוא כך, שיכוין בשים שלום להמשיך טיפת החמשה חסדים מדעת דז"א הנתון ביסוד דאימא שבדעת דז"א, ולהורידם עד היסוד שבו, ומשם ליסוד דיעקב ולזווגו עם נוקביה רחל וכו'. גם יכוין לעורר טיפת ע"ב מחסד דדעתיק שבכתר דז"א, ועוברת הטיפה הזאת עד המקיפים דחכמה דז"א, ובהגיעה שם תכוין לעורר טיפת חכמה שהיא גם כן ע"ב ושתייהן כאחד טובים, קורא אני עליהם יעמדו יחדיו במקומם עד כי יבא י"ג מדות, עכ"ל לענייננו כאן ולשונו מובא בסידור המודפס (ח"ב, דף קט ע"ב), ובהמשך נביא ב"ה את ראשית דבריו.

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' ער) כותב ר' שריה דבליצקי, וז"ל: ואף שמזמרת הארץ דף ו' ע"א והו"ר ג"כ בהגה שמתחת לגליון בסידורים דף ק"ט ע"ב משמע שהם שתי טיפות, מ"מ אף לפי דבריו מתאחדים הן שתייהן במקום מקיף דחכמה דז"א, וכאילו הן אחת, עכ"ל.

שם בהמשך (ח"ה, עמ' רעא) מוסיף, וז"ל: ולהמשיך טפת ההזרעה שם ע"ב מעיטרא וכו'. זאת היא כאמור הטיפה שממשיכים אותה מחסד דעתיק, ובהגיעה למקיף דחכמה דז"א היא מתגברת שם ומתאחדת איתה, ואז ממשיכים הלאה עד יסוד דאימא שבתוך דעת דז"א, ושם עומדת עד ויעבור שאז מחלקים אותה לכמה חלקים וחלק אחד הוא לצורך הזיווג דנפ"א, ואין זה כעת הטיפה שלצורך זיווג שים שלום, שהטיפה ההיא תתבאר אח"כ.

וזה שממשיכים את ראשיתה מחסד דעתיק הוא בשעה"כ מ"ב ע"ד, וכבר כתבנו לעיל שהיא טיפה אחת המתאחדת עם הטיפה הנמשכת ממקיף דחכמה, עכ"ל.

שם בהמשך (ח"ה, עמ' רעב) מוסיף עוד, וז"ל: ומשם ליסוד אבא וכו'. ויסוד אימא שבדעת דז"א. שערוה"ק ועה"ח שם, וכבר ידעת כי דעת דז"א נעשה מיסוד אימא, עה"ח שם דף ע"ה ע"ב, וכאן משאירים כעת טיפה זאת שהיא לצורך ויעבור, עד שבועבור מחלקים אותה, וכדאימא בסידור לקמן בכוונת ויעבור דף קי"ט ע"ב בסידור מהד"ת, אבל הטיפה הזאת מתאחדת כאן עם הטיפה שממקיף דחכמה שגם היא נשארת ביסוד דאימא וכדלעיל ולקמן, עכ"ל.

ועוד שם בהמשך (ח"ה, עמ' רעג) מוסיף עוד, וז"ל: ליסוד דאימא. שם ושם, ולפי הנתבאר דהטיפה עיקרה מחסד דעתיק, ובדרך ירידתה ליסוד אימא היא מתאחדת עם טיפה ממקיף דחכמה דז"א, ושניהם יורדים ליסוד אימא, לפי זה קשה מעט לשון ההקדמה

כאן, שבהתחלה כתב להמשיך ישר הטיפה מחדס דעתיק ליסוד אימא, ואח"כ כתוב וגם להמשיך ממקיף חכמה דז"א ג"כ ליסוד אימא, והיה צריך לכתוב להמשיך מעתיק למקיף חכמה, ולהמשיך שניהם ליסוד אימא, וכבר עמד על זה בבאתי לגני דף ק' ע"ד, וכתב, דמ"מ מוכרחים הדברים לפי מה שמתבאר דכן הוא (ור"ל כמו שביארנו) ואם כן צריך לדחוק מעט בלשון ההקדמה, ויהיה איך שיהיה דעכ"פ ביסוד אימא מתאחדים שתי הטיפות האלה ונעשות לאחת, עכ"ל.

### בעניין המשכת הטפות

המשכה או התעוררות בלבד

בספר זמרת הארץ (אות כ) מבין ר' אביגדור עזריאל מדברי מהרח"ו שהטפה של המקיפים דחכמה דז"א ומחדס דעתיק אינה יורדת כי אם בעת ויעבור, ולכן דעתו כי מ"ש בסדר הכוונות של שים שלום ר"ל התעוררות לבד ולא המשכה ממש, וז"ל: עוד חזי הוית בדברות קדשו של מורי הרש"ש, שכתב להמשיך הטיפה ממקיפים דחכמה דז"א, וגם להמשיכם מעתיק לחסד דעתיק דגניז בכתר דא"א. ובכוונת ויעבור לא גילה לן רז זה, מהיכן נמשכת הטיפה לצורך זיווג לאה, והע"ב הנמשך בזרוע ימין של ז"א מהיכן הוא.

ולע"ד לא כן הוא לכיון בשים שלום להמשיך ממקיפים דחכמה, ולא מעתיק עד היסוד דיעקב, ולעשות הזיווג שם על ידי הטיפה הזאת, שהרי כתב רבינו האר"י זלה"ה בדרוש א' דיעבור, וז"ל, "ואחרי כן בברכת שים שלום מתעורר היסוד, ואז מתעורר טיפת ההזרעה, וטיפה זו היא מעולה מאד לפי שנמשכת מן האור המקיף אשר על ראשו דז"א מבחינת המקיפים של מוח החכמה וכו'. ודע כי טיפה זו נמשכת מחדס דעתיק וכו'. והנה בעת נפילת אפים אז הוא עת הורדת ונתינת הטיפה הזאת מן היסוד אל המלכות, ולכן אנו מקדימים עתה בעת י"ג מידות ויעבור לעכבה קודם שתרוץ למטה, ולוקח אותה בהיותה למעלה במקום החזה של ז"א וכו', ואז אנו מעכבים טיפה זו בהיותה שם קודם שתירד במלכות ומתחלקת לג' חלקים כנזכר למעלה", עד כאן בדרוש הא' הצריך לעניינינו.

ובדרוש ב' כתב, וז"ל, "ונחזור לענין ראשון וכו'. נלע"ד חיים כי זהו מה שכתבנו למעלה, כי ביעבור נעשה חיבוק שני יותר מעולה, והנה הוא לצורך זיווג לאה. גם נלע"ד בענין מה שכתבנו לעיל בענין ע"ב מימינא רי"ו משמאלא, נ"ל כי הביאור הוא וכו', ובתחילה נתברר ג' הבחינות התחתונות שהם סמ"ב, וכל אחד נעשה ע"ב וכו'. ומן הימין שהוא סוד הזכר, נמשך טיפת ע"ב ממש דהויה דמילוי יודי"ן, כי הנה הטיפה הזאת היורדת עתה היא מן חסד דעתיק כנזכר למעלה וכו'. ואחרי כן נמשכת חלק שארית הטיפה עד למטה ביסוד דז"א, אחר שנזדווג בלאה" וכו'. עכ"ל הרב בקיצור, עיין עליו.

הנה אמור מעתה, שמפשטי הדברים הללו מפורש יוצא שהטיפה של המקיפים דחכמה דז"א ומחדס דעתיק אינה יורדת כי אם בעת ויעבור ומתפשטת עד החזה דז"א,

ומתחלקת לשלשה חלקים – אחד לזיווג לאה, ואחד להשלים י"ג תיקוני דיקנא לז"א, ואחד יורד ליסוד דז"א, לזווג רחל בעת נפילת אפיים. וזהו שדקדק הרב וכתב בדרוש השני, כי הנה הטיפה הזאת היורדת עתה היא מן חסד דעתיק. ומה שכתב בדרוש הראשון, דבשים שלום מתעורר הטיפה הזאת ונמשכת ממקיפי חכמה דז"א וגם מחסד דעתיק, ר"ל התעוררות לבד ולא המשכה ממש. זה נלע"ד אביגדור אמיתותן של דברים.

וצריכין לדחוק את עצמינו בדרך זה, שמה שכתב בדרוש שיים שלום, וז"ל, "אמנם קצורו של דבר הוא וכו', אמנם אינה יורדת הטיפה לגמרי עד סיום פי היסוד שבו אבל תכף בהגיעה" וכו', עיין שם עד תיבות נתבאר כל זה היטב, שזה מדבר בענין הטיפה הזאת שנמשכת ממקיפי חכמה דז"א ומחסד דעתיק באמירת ויעבור, אלא שבכאן בשים שלום צריך התעוררות הטיפות הללו, ולפיכך הזכירם הרב, עכ"ל, ואת המשך דבריו הבאנו לעיל בעניין התאחדות הטפות.

### בעניין מהות הטפה

דברי בעמ"ס תורת חכם

בספר תורת חכם (דף קמ ע"ג) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: הנה כתב מורי הרב ז"ל וז"ל בכללות כי במצות לא תעשה הוא סוד זווג או"א, והמשכת המוחין וזווג ז"ן והתפשטות החסדים הם בקיום מצות עשה, והוא ז"ל כתב במקום אחר שבין בשמירת לא תעשה בין בקיום מצות עשה יש זווג או"א וזו"ן אלא שבקיום מצות עשה נמשכים מוחין מו"ק דאו"א הנקראים י"ה לו"ק דזו"ן הנקרא ו"ה, וכן בשמירת לא תעשה מכח"ב דאו"א הנקרא י"ה לכח"ב דזו"ן הנקרא ו"ה בערכם עכ"ל [הרש"ש].

נמצא שבשים שלום שהוא סוד זווג ז"ן, ההמשכת טיפת החסדים הוא סוד מוחין אחרים דזווג דאו"א, מלבד המוחין שנמשכו באלה"י אברהם, אלא שהוא מזו"ן דאו"א לזו"ן דזו"ן.

א"כ הם ג' בחינות, בקריאת שמע מאו"א דאו"א לאו"א דזו"ן, ובאלהיננו ואלה"י אבותינו מאו"א דזו"ן דאו"א לאו"א דזו"ן דזו"ן, ובשים שלום מזו"ן דזו"ן דאו"א לזו"ן דזו"ן דזו"ן, וע"י המוחין אלו בשים שלום מזדווגים זו"ן.

וכן כתב הרב בספר הכוונות בדרוש ויעבר שמקבלת הנוק' הכלי שבשים שלום, ואח"כ הטיפה דע"ב עכ"ל, וכבר נודע שהכלי הוא סוד מוחין דאבא והע"ב הוא סוד מוחין דפב"פ כמ"ש בשער מ"ד ומ"ן פי"א ע"ש, ונראה שאין השלשה ע"ב של הכלי של עתה אותם שנזכרו באבות אלא הם אחרים חדשים כי לא יתכן שהנוק' תקבל ולא הז"א אלא שהם המוחין דאחור ונסירה ודפנים שמקבלים זו"ן, אלא שכלם הם דזווג, עכ"ל.

## בעניין ירידת הטפה לדעת דז"א

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) כותב מהרח"ו, וז"ל: ונודע כי טפת הזרע יורדת מן המוח האמצעי הנק' דעת, מן החמשה חסדים אשר שם הנתונים תוך היסוד דאימא המתלבשת תוך דעת דז"א כנודע, עכ"ל.

ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק ט) כתוב – "והנה טיפת הזרע יורדת ממוח הדעת מה"ח, והנה הם נתונים בתוך יסוד דאימא כנודע".

בסידור המודפס (ח"ב, דף קט ע"א) כתוב לכיוון להמשיך הטפה "ליסוד דאימא שבדעת דז"א, ולהמשיך משם ה' חסדים לדעת דז"א".

ובספר באתי לגני (עמ' ק) כותב ר' ששון מזחי, וז"ל: וק"ק הרי יסוד דאימא תוך דעת דז"א כמ"ש רז"ל, ומה שייך לומר מיסוד דאימא לדעת דז"א, וכך להוציאה מיסוד דאימא ולהוציאה גם מדעת דז"א. ול' רז"ל בפע"ח ש"כ דעמידה יותר ברור, ע"ש בד"ה והנה טי' הזרע, עכ"ל.

## בעניין ההמשכה מיסוד דאבא ליסוד דאימא

בספר תורת חכם (דף קכו ע"ג-ד) כותב ר' חיים דילה רוזה בעניין מ"ש הרש"ש בהגהות השמ"ש על עץ חיים (שער מב, פרק ג), וז"ל: כתב עוד מורי הרב ז"ל על מ"ש בשער מ"ב שער דרושי אבי"ע פ"ג וז"ל, וצ"ע כי הרי נודע כי יסוד דאימא נכנס בתוך ז"א, ואיך יוצא ממנו אור מקיף לז"א, וצ"ע איך מיסוד אבא נכנס מאור הפנימי דאבא תוך אימא ומקצתו מקיף על אימא ועל כל העולמות, והלא יסוד דאבא הוא כנגד יסוד דאימא, כי תרווייהו כחדא נפקין ואין אבא גבוה על אימא, ואפשר כי הוא מאו"א עילאין הנקרא אבא לישסו"ת הנקרא אימא עכ"ל [הרש"ש].

וכפי זה כך צריך לפרש עמ"ש בשער מ"ה שער המקיפים פ"א וז"ל, ואח"כ מן יסוד דכתר שהוא כלול מחו"ג, וכאשר יוצאים החו"ג דרך פי היסוד, הנה הם מתחלקים ואז החסדים שבו ניתנים לאבא שהוא מלביש לזרוע ימין דא"א, והגבו' שבו ניתנים לאימא שהוא בשמאל של א"א שהוא הכתר, והנה מאור הימין שהוא החסדים של היסוד דא"א שלקח אבא גם הוא נחלק לשנים ויוצא דרך יסוד אבא לחוץ, וחציו נכנס בסוד אור פנימי דאימא וחציו נשאר בסוד אור מקיף לאימא, כי כמו שהיא לוקחת מן הכתר שהוא א"א ג"כ לוקחת מאבא עצמו וצריכה אליו והבן זה ע"ש, שמלבד מה שמקבלת אימא מא"א מקבלת ג"כ מאבא כפי דברי מורי הרב ז"ל אין הדברים כפשוטן, שהרי זאת האימא שמקבלת מיסוד אבא הם ישסו"ת, והאימא שקיבלה הה"ג מיסוד א"א היא אימא עילאה, אלא שרצה להעלים הענין וכתב שמקבלת ג"כ מאבא, אבל האמת הוא שאינה מקבלת כי אם דוקא מאבא כמ"ש בפ"ג משער דרושי אבי"ע, והם בחינת ישסו"ת הנקראים אימא, שאל"כ למה לא כתב שם בפ"ג דשער דרושי אבי"ע שאימא מקבלת ג"כ מא"א, ועוד דלמה השמיט בכאן בפ"א דשער המקיפים ישסו"ת והלך מאו"א עילאין לז"א, ועוד



הקושיא שהקשה מורי הרב ז"ל שאיך תקבל אימא מיסוד דאבא והלא כחדא שריין ואין אבא גבוה על אימא, אלא הדברים מובנים מעצמם כי כותב הרב אפילו בהפך מהענין וסומך על המעיין, עכ"ל.

ובעניין זה עיין עוד מ"ש ר' רפאל אברהם שלום שרעבי בספר דברי שלום (שאלה צח, דף יז ע"א).

### בעניין המשכת הה' חסדים מיסוד דדכורא

בסידור המודפס (ח"ב, דף קי ע"א) כתוב לכוין "להמשיך מיסוד דדכורא הה"ח ליסוד דנוק", וכן כתוב בסידור היר"א, ולא מוזכר להמשיך שם ע"ב מיסודו ליסודה.

ושם (שם) מובא בהערת שוליים, וז"ל: א"ה, נלענ"ד כי צריך להמשיך גם שם ע"ב מיסוד דדכורא ליסוד דנוק'. וכן נראה הוא מן הדף הזה שמצויר כאן ה"ח וה"ג וגם שם ע"ב, א"כ נראה מזה כי נמשך גם שם ע"ב, ומה שלא כתוב כאן מלת שם ע"ב מוכרח לומר כי נשמט מיד הסופר. ואחר כותבי כל זה, מצאתי בסידור הארוך כתוב בפ"י וז"ל, ויכוין להמשיך מיסוד דיעקב טיפת המ"ד שהם ה"ח ה' הויות ושם ע"ב יוצאים מיסוד דיעקב ונמשכים כולם ביסוד דרחל, ויכוין ולשלב לחבר ה' חסדים עם ה' הויות עכ"ל [נסידור הארוך], עכ"ל.

ועיין מה שמבאר ר' חיים דילה רוזה בספר תורת חכם (דף סג ע"ג) בעניין חיבור חו"ג ביסוד דנוק'.

### חיבור חו"ג ביסוד דנוק'

יחוד אצילות ועולמות ב"ע

בספר תורת חכם (דף סג ע"ג) כותב ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: שז"ש הרב ז"ל בשים שלום לזווג האצילות עם הבריאה, וכתב שהוא זווג וחיבור הו"ה ואלק"ים, והו"ה הוא בחינת ה' חסדים טיפות דדכורא, והאלק"ים סוד הה"ג טיפות דנוק', ואע"פ שמורי הרב ז"ל בהגותו על עץ חיים הקשה שאיך יזווגו מין בשאינו מינו אלא שהוא או"א עילאין דימין דא"א עם או"א עילאין דשמאל דא"א הנקרא ישו"ת ע"ש, הוא רצה לפרש שזהו כוונתו בודאי שהוא הרגילות תדיר הוא כן, אבל אינו מכחיש שיש זווג לפרקים דאו"א עילאין עם ישו"ת אע"פ שהוא זווג בחינת חיה עם נשמה, והראיה שכתב הרב ז"ל שבכל לילה מזדווג הנפש של האדם עם הרוח שלו, וכ"כ בשמ"ג שער ציור העולמות פ"ב וז"ל, חכמה דנוק' דעשיה שעלה מ"ן בסוד המחשבה ואז יסוד דיצירה משפיע בה מ"ד ע"ש, וכן בכאן בשבת מזדווגת הנוק' שהוא המלך הז' שהיא עתה בבחי' ישו"ת עם הז"א שהוא בבחי' או"א עילאין, זהו זווג דכללות.

וכבר כתב הרב ז"ל בש"ד שער אח"ף פ"ג שלפעמים הם שוים ישו"ת כשיעור קומת או"א עילאין וז"ל, כמו שלפעמים עולה רחל להיות בכל פרצוף ז"א כך התבונה שוה

בערכה כמו הבינה עצמה ומתלבש הבינה בתבונה והם שוות ע"ש, והאמת הוא שתמיד הם שוות, ומ"ש הרב ז"ל שהם מן החזה ולמטה הוא שהם בעלי ו"ק חסרים ג"ר, ובמקום אחר כתבתי שמזדווגים או"א עם ישו"ת העומדים במקום עו"נ ואו"נ וממשיכים מוחין כלולים לז"א ונותן לנוק' הכוללת שהוא המלך הז' הבינות וגבורות של אלו המוחין הכוללים ומגדלה בכל שיעור קומתו ומזדווג עמה. וזה ראיתי והבנתי מבין ריסי עיניו של מורי הרב ז"ל וכן אני מבין כתבי הרב זלה"ה, ומאותו הבקיאיות של שער ציור העולמות ושער מ"ן ומ"ד מוכח שכל פרצוף תחתון נקרא נוק' בערך העליון ומזדווג עמו, עכ"ל.

ושם (דף קסו ע"ד) כותב הוא ז"ל, וז"ל: מה שיש כח לבי"ע להזדווג עם האצילות בשים שלום, מפני שאמת הוא שהקטנות לא ירדו כי אם עד ראש הבריאה, עכ"ל.

### בעניין הזווג דיעקב עם רחל

בספר נהר שלום מובאת שאלת חכמי תונס (אות כב, דף ל ע"א), וז"ל: בענין זווג הנעשה בתפלת שחרית שהוא של יעקב ורחל. פעם א' אומר שהוא בשים שלום, ופ"א שנעשה ע"י נפילת אפים, ומזה היכא דליכא נפ"א איך לא יהיה אז הזווג ההוא, וזה אי אפשר להיות, עכ"ל.

כתבו המפרשים כי בשים שלום הוא הזווג של יעקב ורחל הקטנים, דהיינו עטרות דיסודות דו"ק דמ"ה ודב"ן (זמרת הארץ, אותיות כב, כג, לג; צדק ושלום, שאלות יב, יז, כו; שמן ששון על שער הכוונות, דרושי נפילת אפים, דרוש ב, אות ב; ועוד), פ"י יעקב ורחל הקטנים דפרטות של אותה תפלה של אותו היום, ויש יעקו"ר הגדולים והם הכוללים דכ"ד שעות דיום תמול שלשום המזדווגים בעת נפילת אפים דיום זה, כנו' בהקדמת המעביר בנהר שלום.

ועיין מ"ש הרש"ש בספר נהר שלום (דף לב ע"א) ולשונו מובא לעיל בחלק מקורות. ועיין מ"ש ר' אהרן רפאל חיים משה פירירה בספר בגדי קדש אשר לאהרן (עמ' מ – מא, בעניין שאלת חכמי תונס, אות כב; ועיין גם: עמ' סו – סז, בעניין שאלת חכמי תונס, אות לח).

בספר אמת מאר"ץ (עמ' קה) מובא, וז"ל בקצרה: זיווג דחול הוא זיווג יעקב ורחל, ומשטח דברי הרב בספר הכוונות שזה יעקב הוא אחוריים דאבא, לא יעקב שהוא מלכות דמ"ה שמזדווג עם מלכות דב"ן שהיא רחל וכו'. [א"ה, במקום אחר נמצא בנוסח אחר וז"ל] וכו', ואילו בסידור כתב שהוא מלכות דמ"ה, שהוא מלביש מהחזה דז"א ולמטה, והוא המזדווג עם מלכות דב"ן, שהיא בערכו נקראת נוק', עכ"ל.

בספר שערי רחמים (ח"א, סימן קכה, דף כז ע"ב) כותב ר' רחמים דוד שרים, וז"ל: ת' כתב הרב יעקב היוצא מיסוד דאבא הוא היושב באצילות ולא ירד לבי"ע כלל, וראיה לזה באמת ויציב כתוב בסידור הרש"ש להמשיך הארת ד' מוחין דחכמה דיעקב דאצילות ליעקב שהוא היכל הרצון דז"א דבריאה, נמצא יעקב הוא לעולם באצילות, וזה מה שאמרנו הזווג יעקב עם רחל, כלומר יעקב היוצא מיסוד דאבא הנשאר באצילות והוא תופס כל

נה"י דז"א ברוחב והוא מצדד עצמו לימין דז"א ומזדווג עם רחל שהיא עטרת היסוד שהיא מלכות דו"ק דמ"ה ודב"ן הנקראים מלכות סתם, אבל הרב לא זכר אותו לבדו אבל הוא נקרא זו"ן הקטנים והזווג עמו יהיה, זה התירוץ מחכמי הישיבה ומח"ר אברהם עדס, ה' יע"א, עכ"ל.

ושם (ח"ב, סימן קנב, דף לו ע"ג) כותב הוא ז"ל, וז"ל בקצרה: שאלה. זווג הנעשה בשים שלום בחול שהוא דיעקב ורחל, איזה יעו"ר אלו וכו'. משמע שהוא יעקב היוא מיסוד אבא כנגד רוחב נה"י דז"א כמ"ש הרה"ח מהר"א ענתבי זצוק"ל, אך יעקב דעטרת יסוד לא נתבאר עניינו בשעת הזווג והיע"א, עכ"ל.

ובספר באתי לגני (ח"א, עמ' קא) מבאר ר' ששון מזרחי, וז"ל: (ק, א) בזווג יעקו"ר. עי' ש"ש של"ב פ"ב אות י"א, ושכ"ג פ"ה אות ה'. ושה"כ בתי' מלך עוזר וכו', וש"ש שם. ופת"ע בתי' אל עליון. והנה לפמ"ש הרש"ש זיע"א בסו' הק' רחווה"נ בתי' הד' מו' דכתר והם הנתקנים בד' כר' וזקי', נר' שכל התיקונים וההמשכות שייכים בכל ברכה וברכה, וצריך להיות תי' יעקו"ר בכל מח מהד' מו' הנז'. וכפי מה שנו' שזיווג דחול הוא דיעקו"ר, א"כ הכוונה ליעקו"ר דכל מח דד' מו' דכתר, ודכל פר' מאו"א וישסו"ת, ודכל פר' מזו"ן ויעקו"ר. כי כל אלו הי"ב פר' הם פר' שויים בקומתן וכנו' בכ"מ. ועי' פת"ע כאן סו' אות י"ג (ועי' מ"ש ענ"ה ז"ל אות מ"ט) ומדבריו שם יש להבין כמ"ש שכל מה שיש בכתר יש בחב"ד ובו"ק ע"ש. וכ"ן הל' שבהק' שכ' להמשיכם ככל הנז"ל ובסי' כ"י מצאתי מסודר זיווג יעקו"ר ג"פ, עכ"ל.

### בעניין חיבור זו"ן

בסידור המודפס (דף קי ע"א) כתוב לכוי"ן "חיבור זו"ן", ומצויר שילוב ב' שמות הוי"ה אדני.

ובספר באתי לגני (ח"א, עמ' קא) מפרש ר' ששון מזרחי – "נראה דחיבור זו"ן והם הוי"ה אדנות, היינו זיווג יעקו"ר הנז' לעיל מזה".

### חיבור היכלין

בסידור המודפס (דף קי ע"א) כתוב לכוי"ן "חיבור היכלין", ומצויר שילוב ב' שמות אלהים הוי"ה.

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו, אות ז) מפרש ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו שאותו חיבור דהיכלין היינו חיבור היכלי ב"ע עם היכלי אצילות.

ובספר באתי לגני (ח"א, עמ' קא) מפרש ר' ששון מזרחי באופן אחר, וכותב שהוא חיבור היכלין תתאין דנוק' – אלהים, בהיכלין עילאין דדכורא – הוי"ה.

## בעניין חיבורי חו"ב חו"ג

בספר פתח עינים (תיבת שיים שלום, אות ט, דף מז ע"ד) מבאר ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: שם גם יכוין לחיבור הויה ואדני שהוא התחברות חו"ג, גם יכוין לחיבור הויה ואדני שהוא התחברות זו"ן ע"כ. כל זה נתבאר בשער הכוונות דרוש ו' דעמידה וז"ל, ונמצא שה"ח יורדים בסוד מ"ד וה"ג עולים בסוד מ"ן, וע"י אלו מזדווגים זו"ן ומתחברים יחד, וזהו ענין בשלום וכו', ולכן בתיבת בשלום תכוין אל חיבור שם של יאהדונה"י שהוא חיבור זו"ן [עיי' ספר תו"ח דק"ך סע"ב], גם לפי שהחסדים הם מים והגבורות אש ומתחברים ועושים שלום ביניהם ונעשים חיבור שם הויה ואדני ע"כ. הרי ידעת איך כאן הוא מקום לכוין ב' כוונות אלו אחר עליית מ"ן ומ"ד הנז"ל, ופשוט למעיי' יע"ש. וכן ג"כ לכוין במלת בשלום עוד חיבור הויה ואדני כנז' בסודו ופשוט, פע"ח, שם ש' ההקדמות דרוש ערכי הכינויים דמ"ה ע"ב, עכ"ל.

בספר תורת חכם (דף קכא סע"ב-רע"ג) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: והנה לעיל כתב ששילוב הויה אלהים בשים שלום הם חיבור חו"ג הכוללים דאו"א של המוחין דז"א, וחיבור הויה ואדני הם חיבור חו"ג הכוללים דזו"ן שבהם.

עוד נראה שיש לכוין חיבור חו"ג הכוללים, בין דאו"א בין דזו"ן, של המוחין דז"א, הוא שילוב הויה אלהים, וחיבור חו"ג הפרטים שבכל מוח מארבעתם, דהיינו שבכל מוח יש או"א שהם מ"ה דמ"ה ומ"ה דב"ן, ויש בו בחינת זו"ן שהם ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן, וכל בחי' מאלו הד' שהם מ"ה דמ"ה ומ"ה דב"ן וב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן, כל אחד יש בו חו"ב וחו"ג לחבר אל החו"ג הפרטים שבכל אחד מהם, והוא חיבור הויה ואדני, והוא על דרך שכתב בדרוש הדעת וז"ל, והנה נתבאר כי מוח השלישי הנקרא דעת כלול מעשר מידות ויש בו ב' בחינות, דהיינו דעת עליון ותחתון שהוא הגדלות שלו והו"ק שלו, כן כל מוח מהשנים האחרים הנקרא חו"ב כלול מעשר ויש בו דעת כלול משני בחינות ע"ש, שהרי יש זווג דזו"ן דב"ן דב"ן בחצי הראשון של הלילה, כמ"ש מורי הרב ז"ל בברכת הנותן לשכוי בינה, וזווג דזו"ן דב"ן דמ"ה בחצות השני ע"ש.

עוד נראה שיש לכוין שילוב הויה אלהים – חיבור חו"ג דזו"ן דכללות שנתקנים ע"י מלכות דכלי הפנימי שלהם בתפילת שחרית בלחש וחזרה, ומזדווגים זווג פרטי בשים שלום, וזווג דנפ"י אפים הוא דכללות כל פרצוף, וזווג הויה אדני הוא דזו"ן הפרטים הנתקנים בכל תפילה, וכל אלו הזווגים הם בין בפנימיות דחיצו' בין בחיצו' דפנימיות בין בפנימיות דפנימיות, וכן בכריעות וזקיפות של העמידה וכן בנפ"י אפים, עכ"ל.

## בעניין המשכת שמות עסמ"ב לחו"ב חו"ג דנוק'

בספר תורת חכם (דף כה ע"ג) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: ואגב נכתוב שמה שכתב הרב ז"ל בתיבת ועד דקריאת שמע לתקן כתור דרחל, ר"ל הפרצוף העתיד להתקן ע"י העמידה שנקרא רחל בערך פרצוף זה הנתקן ע"י קריאת שמע, וכן בסיום העמידה שכתב

הרב ז"ל להמשיך עסמ"ב לנוק', ר"ל לכתר דכתר דפרצוף העתיד להתברר בתפילה אחרת, עכ"ל ועיי"ש באורך.

ועיין מ"ש ר' ששון מזרחי בספר באתי לגני (ח"א, עמ' קא, על דף קי ע"א).

### בעניין דחית המוחין דקטנות

בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קנה, דף לו ע"ד) כותב ר' רחמים דוד שרים, וז"ל בקצרה: שאלה וכו'. בשלמא מוחין דקטנות דחכמה דכתר כבר התחלנו לדחותם וכו', אבל המוחין דקטנות דאו"א וישסו"ת ודו"ן ויעו"ר אמיתי יהיה סדר דחייתם עד היסוד.

תשובה. הר' ר' סלימאן אליהו מבבל נר"ו השיב וז"ל, צריך לכתוב בסידור ולהשאיר בעתיק וכו', ושארית המוחין דחב"ד חג"ת נה"י דעיבור ויניקה ומוחין דאח' ופנים דחיצו' ודפנימיות להמשיכם לחב"ד שהם או"א וישסו"ת ולבנות אותם ולתקן אותם, ועד"ז ימשיך חלק הזו"ן ויעו"ר ויכוין לבנותם ולתקנם בכללות, וכן מוכח מדברי הרש"ש בהקדמת רחה"נ (ד"ט ע"ד) כיעו"ש, וכן ס"ל להרב החסיד מהר"א ענתבי צוק"ל עכ"ד.

ושאלתי ע"ז להרה"ג שד"ה יצ"ו, והשיב לכוין לזווג חו"ב חו"ג דכתר וע"י זווגם הם בונים ומתקנים לחב"ד שהם או"א וישסו"ת ככל הנז"ל, ר"ל המשכת המוחין ודחיית הקטנות עד היסוד ושאר הפרטים, ואח"כ יכוין לזווג חב"ד שהם או"א וישסו"ת וע"י זווגם הם מתקנים ובונים לחג"ת נה"י שהם זו"ן ויעו"ר ככל הנז"ל, ר"ל המשכת המוחין ודחיית הקטנות עד היסוד ושאר הפרטים, וכל בניין ותיקון חב"ד וחג"ת נה"י הוא עתה בשי"ש כי מה שנתקן בכללות העמידה הוא רק לכתר שהם שורשי המוחין, ועתה נתקנים חב"ד וו"ק שכל פרצוף נתקן ע"י פרצוף שעליו דווקא הכתר מתקן חב"ד, וחב"ד מתקנים ו"ק עכד"ק והיע"א, עכ"ל.

ועיין עוד מ"ש הוא ז"ל שם (ח"א, סימן קעז, דף לט ע"א-ב).

ולעיל בביאור סדר הכוונות הזכרנו מ"ש ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו בספר פתח עינים (תיבת שים שלום, אות יא, דף מח רע"א) — "לא ידעתי למה זה צריך לחזור כוונה זאת של דחיית הקט' ג' פעמים בברכת ש"ש ולא די בפעם א'".

### בעניין דחית המוחין דקטנות

ה' מיני ברורים

בספר טוב שם (הלכות תפלת שמונה עזרה, עמ' ז) כותב ר' שם טוב הכהן-חסיד בעניין מה שמכוונים ה' מיני ברורים העתידיים להתברר בברכת מחיה המתים, וז"ל: ומ"ש למעלה שהם חמשה מיני ברורים, אינו צודק כי אם לברורי הקטנות, ששם בשים שלום אנו מבררים חמשה מיני ברורים, אחד מיסוד דו"א לחב"ד דנוק', ושני מחב"ד לגרון, ובא השלישי לחג"ת, והרביעי לנה"י, והחמישי לראש הבריאה, הרי חמשה מיני ברורים

העתידים להתברר שכתב הרב ז"ל, עכ"ל ובליקוטי ביאורים על תיבת מחיה המתים הבאנו יותר מדבריו.

### בעניין ג' יחודי ז"א עם אימא לאה ורחל

בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו) כותב מהרח"ו, וז"ל: ודע כי יש כאן כוונה אחרת גדולה והיא זאת, כי הנה בארבעה כריעות שבתפלה כמו שנת"ל, הנה בהם נתחברו שמות אהיה בהויה, ועתה אנו רוצים לייחד ולחבר חיבור יהוה באלהים ויהוה באדני. וביאור ענין זה כפי מה שהבנתי מדברי מורי ז"ל הוא זה, כי הנה הודעתין כי שלש יחודים הם, האחד הוא יחוד אהיה ויהוה, הב' הוא יחוד יהוה ואלהים, הג' יחוד הויה ואדני, ולפעמים מתייחדים יחד יחוד הראשון או יחוד השני או השלישי, ולפעמים מתייחדים שלשתם, ואז הוא יחוד גדול שבכולם, ואז הנק' נקרא נר ה' בסוד שלשה יחודים הללו העולים בגי' נ"ר, ואז הנקבה נקרא נר מצוה ומאירה אור גדול.

והנה ביאור שלשה יחודים אלו הוא בא' משני פנים. האחד הוא, כי שם ההויה הוא בז"א אבל יש לז"א שלשה מיני יחודים, האחד הוא בהתייחדו עם אימא עלאה אשר היא נקראת אהיה כנודע, והוא בעת שהיא נכנסת ומתפשטת בתוכו כנודע, ואז מתחבר ז"א עם אימא, וז"ס יחוד הויה עם אהיה. החיבור הב' בהתחברו והתייחדו עם לאה הנקרא אלהים, להיותה במקום הכסוי והעלם אורות החסדים המכוסים, שהוא מן החזה דז"א ולמעלה, אשר לזה הטעם היא כולה דיני' ונקרא אלהים, והחיבור הזה נקרא יהוה ואלהים שהוא זווג דלאה עם ז"א בויעבור. והחיבור השלישי הוא בהתחברו והתייחדו עם רחל הנקרא אדני, כי שם אדני עיקרו ושרשו הוא ברחל, ולכן החיבור הזה נק' יהוה ואדני. ובהיות כל ג' חיבורים אלו מחוברים יחד, אז הוא היחוד השלם והגמור, עכ"ל.

ובספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ) כתוב, וז"ל: אמנם יש כאן כוונה גדולה אחרת, והוא כי הלא בד' כריעות הראשונים, יחדנו שמות אהיה בהויה, ועתה אנו עושין חיבור הויה אלהים הויה אדני. וסוד הענין מה שהבנתי מדברי מורי זלה"ה הוא זה, כי הלא כבר ידעת כי ג' מיני יחודים הם – א' הוא יחוד אהי"ה בהוי"ה, ב' יחוד אלהים בהויה, ג' יחוד אדני בהויה. ולפעמים מתייחדים יחוד הא' או הב' או הג', ולפעמים שלשתן, ואז הוא יחוד הגמור שבכולם, ואז נקראת המלכות נ"ר ג"כ, כי ג' יחודים אלו גי' נ"ר, ואז המלכות היא נקראת נר מצוה ומאירה.

אמנם ביאור ג' יחודים אלו, הוא מב' פנים. א' הוא כי הלא שם הוי"ה בז"א, אכן ג' מיני יחודים שיש לז"א, א' הוא עם שם אהי"ה, שהוא סוד הבינה הנקראת אהיה והיא נכנסת תוך הז"א, והיא מתייחדת עמו, הרי זה חיבור הויה ואהיה. אח"כ חיבור ב' של ז"א עם לאה, והוא הויה אלהים, כי להיות לאה במקום הכסוי והעלם והסתור, הוא כולו דינין ונקראת אלהים. אח"כ חיבור ג' של ז"א עם רחל, והוא הויה ואדני, כי שם אדני עיקרו ברחל ונקבא דז"א, וכאשר כל ג' חבורים אלו מחוברים, הוא יחוד שלם לגמרי, עכ"ל.

בסידור המודפס (ח"ב, דף קי ע"ב) מסודרים ג' יחודים – "גם יכוין לחבר ז"א עם אימא ... גם יכוין לחבר ז"א עם לאה ... גם יכוין לחבר ז"א עם רחל".

וכוונה אינה מסודרת בסידור היר"א נהר שלום (ח"א, עמ' 719) ולא בסידור הרב וידאל קווינקא. ובהקדמה לסדר הכוונות של שים שלום המובאת בסידור היר"א "נהר שלום" (ח"א, ריש עמ' 756, ועמ' 757 שורה ט'), כתוב כי כוונה זו היא מהרד"ם ואינה מהרש"ש.

בספר באתי לגני (ח"א, עמ' קא) כתב ר' ששון מזרחי בעניין ג' יחודים אלה, וז"ל: ובסי' כ"י לא נמצאים. והרואה יראה בשה"כ דל"ז סוע"ד שנזכרו שם, אבל לא כתב רז"ל לכוון אותם כאן. ואדרכה בשילוב הוי' אלקים שהוא זווג ז"א ולאה כתב שהוא בועבור ע"ש. ולכן לקו"ד אין מקום לכוון בזה כמ"ש כאן בסי'. ואיני יודע אם הוא ט"ס, עכ"ל, ועיין מ"ש שם (ח"ד, עמ' עח).

ובסידור רחובות הנהר (שחרית דימי חול, עמ' שעה) מעיד ר' בניהו יששכר שמואלי, וז"ל: שמעתי מפי קדשו של זקן המקובלים מו"ר המקובל האלקי כמוה"ר יצחק כדורי שליט"א, דיש לכוין בזה והיא כוונה על העתיד, כי לעתיד יהיה הזיווג הזה, ועתה אנחנו עושים ההכנה, כך קיבלתי מרבתי, וזה לא מצאתי כתוב, עכ"ל.

#### בעניין הזווג בגופא דזו"ן

בספר תורת חכם (דף פ רט"ב) ר' חיים דילה רוזה בעניין זווג בגופא דזו"ן, וז"ל: נחזור לענין הזווגים דאו"א וזו"ן כי הנה מורי הרב ז"ל כתב שיש לכוין כל הג' שילובים דהוי"ה ואהי"ה, והוי"ה אלהי"ם, והוי"ה ואדנ"י, בין באו"א בין בזו"ן, ולא כתב לכוין בזווג דגופא שילוב דהויה ואדני שהוא כמ"ש בש' י"ט, וזה היה צריך לכותבו בין בזיווג דהוי"ה ואהי"ה שהוא בכתר, בין בזווג דהוי"ה ואלהי"ם שהוא בחב"ד, בין בזיווג דהוי"ה ואדנ"י שהוא בו"ק, לכן נראה שכוונתו ז"ל שאלו הג' שילובים צריך לכוונם בין בזווג דנשיקין שהוא בחי' הזווג דג"ר שהם הג"ס הפנימים שמזדווגים כל אחד מהם בפני עצמו בין הדכר בין הנוק'.

ויש לכוין אלו הג' שילובים שבזווג דנשיקין שמשם באים המלאכים שהוא זווג דג"ר של כל הג"פ הנו' הנזכרים בכוונת שים שלום, שהם פרצוף הכתר ופרצוף החב"ד ופרצוף הו"ק, שאלו הנשיקין שמשם באים המלאכים הם זווג דג"ר של הזכר עם ג"ר של הנוק' יחד, וכן יש לכוין השלשה שילובים הנו' בזווג דגופא בגופא שהם הב"פ דחיצו' של כל פרצוף מהג"פ הנו' בשים שלום – כתר חב"ד ו"ק, המזדווגים הזו"ן יחד, ובשים שלום שכתב שזווג דגופא בגופא דזו"ן, די לכוין שילוב אחד שהוא הוי"ה ואדנ"י, כתב הענין בקיצור וסמך על מ"ש במקום אחר. הנה לצורך המלאכים אין צריך לכוין הזווג דגופא בגופא אעפ"כ צריך לכוין הג' שילובים הנו' בפר' א' שמזדווגים הדכו"ן כל אחד ב' פעמים בג"פ הפנימים שלו, ואח"כ לכוונם שנית בשעה שמזדווגים הזו"ן יחד זווג דנשיקין, עכ"ל.

## שים שלום – נסירה דפנים

בספר שמן ששון על עץ חיים (שער לד, פרק ב, אות ו, דף לו ע"א) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: וזה לא מצינו בשום מקום בדברי רבינו נסירה דפנים, וגם הרב שר שלום לא כתב בסדור שום רמז מזה בענין נסירה דפנים, והיע"א. אחר זמן ראיתי להרב תו"ח ד' ל"ג סע"א שכתב דאפשר שנעשה בברכת שים שלום יע"ש [עיינן בכוננת הנסירה דר"ה איך יש נסירה דפנים יע"ש בסדור], עכ"ל.

בספר תורת חכם (דף לג ע"ב) מבאר ר' חיים דילה רוזה, וז"ל: ואפשר שהנסירה של פרצופי הפנים שנתקנו מבאהבה ואילך נעשית בשים שלום שהוא שעת הזווג, וכן אז נמשכים ונתקנים הפרצופים דמ"ה דמ"ה ודמ"ה דב"ן דפנים וננסרים גם הם וחוזרים פנים בפנים ומזדווגים, ואפשר שזה שכתוב בספר הכוונות להמשיך הטיפה ממקיף דחכמה לדעתו ומיסוד דאימא להמשיך טיפת החסדים לדעת, כי אלו המוחין דמ"ה דמ"ה ודמ"ה דב"ן קראם בספר הכוונות בדרושי ראש השנה חכמה וחסדים יע"ש, עכ"ל.

ובפירושו כרם שלמה לספר עץ חיים (שער המוחין, פרק ט, ח"ו, עמ' רצב; בנד"מ עמ' ב"טז) כותב ר' סלמאן אליהו, וז"ל: ועל ענין הכלי והרוחא שלה של נקודת הפנים והנסירה דפנים, אפשר שנעשית בש"ש קודם הורדת הטיפה הזרעית, ושכך זכורני שכתב הרב חו"ח זיע"א עד שנבקש מקום ציונו והיוצא והיע"א, עכ"ל.

ובספר דע"ה והשכל (ח"ב, סימן יג, אות ח, דף לב ע"א) מזכיר ר' עבדי' הדאיה את דברי בעמ"ס תורת חכם הנ"ל ומוסיף, וז"ל: הנה לפמ"ש בכוננת התו"ח ז"ל דדכ"ב ודק"ס הנ"ל, דבכל יום אנו מתקנים ג' בחי' – בחי' הנה"י דאותו היום ודחג"ת דיום תמול וחב"ד דתמול שלשום, א"כ צ"ל דהזווג דשי"ש הוא שייך לג' הבחי' הנ"ל (כנ"ל באות ז') ולפמ"ש דהנסידה דפנים נעשית בשעת הזווג דשי"ש, א"כ ממילא דהיינו נסירה דפנים דכל ג' הבחי' הנ"ל, עכ"ל לענייננו ועיי"ש באורך, ועיינן מה שהוא ז"ל האריך עוד בזה שם (ח"ג, סימן ד, דף מו ע"א).



## סיום העמידה

### הקדמה

בסוף העמידה, אחר חתימת ברכת שים שלום, עוד מסודרות מספר כוונות:

- כוונות תיבת אמן הרומזת על יחוד ז'ו"ן,
- רמזים על פסוק (תהלים יט, טו) יהיו לרצון אמרי פי וכר',
- רמזים על פסוק (תהלים טו, ז) למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני,
- כוונות הג' פסיעות שפוסעים לאחר העמידה, הרומזות על ירידתנו מעולם האצילות לעולם העשיה, כי אין זה דרך ארץ לעמוד שם בעת יחוד ז'ו"ן, ועם כוונות אלו מסתיים בס"ד סדר כוונות העמידה.

### מקורות

#### שער הכוונות

(דרושי העמידה, דרוש ו, דף לה ע"ב)

אחר שתאמר אלהי נצור כו', קודם שתאמר פסוק (תהלים יט, טו) יהיו לרצון, אמור פסוק (שם טו, ז) למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני, ותכוין בר"ת למען יחלצון ידידיך אל שם יל"י, שהוא שם א' משמו' ע"ב דויסע ויבא ויט, ושם זה הוא המעלה ומברר ניצוצין של ז' מלכי אדום, כמבואר אצלנו בקבלת שבת בפסוק ה' למבול ישב כו', שגם הוא שם יל"י הנז' וע"ש, ותכוין להעלות כל נצוצות העולים ע"י שם זה הנז'.

גם תכוין כי ר"ת ידידיך הושיעה ימינך וענני ר"ת יהי"ו, ואז תאמר אחריו תיכף פסוק יהיו לרצון אמרי פי כו', ותכוין במלת יהיו שהוא בגי' א"ל.

גם תכוין כי ר"ת של לרצון אמרי פי הוא אלף, ותכוין בפי' שהוא שם שדי במילואו בגי' תתי"ד, ועם שם א"ל במילואו שהוא בגימ' קפ"ה ועם הכולל יהיה הכל גימ' אלף, ונמצא הכוונה שתכוין תהיה בשני שמות של א"ל שדי במילואם.

ותכוין כי פסוק זה של יהיו לרצון אמרי פי כו', יש בו עשר תיבות ובכל תיבה מהם יש בה אות י' אחת חוץ מן לרצון אבל בתיבת יהיו יש בה שני יודין, ובזה נשלמו עשרה יודין בפסוק זה כנגד י' תיבותיו, אבל היודין אינם אלא בט' תיבות בלבד, ותכוין כי ט'

יודין האלו הם ט' יודין שיש בארבע הויות של עסמ"ב, ונמצא כי בפסוק זה נרמזים ונכללים ד' הויות אשר כל סודות תפלת י"ח תלויים בהם.

אח"כ תפסוע שלשה פסיעות לאחור, ויהיו פסיעה אצל פסיעה ואל תרחיב רגליך יותר מכדי שיעור פסיעה ממש, והכוונה היא כי הנה בתפלת העמידה היית שושבין המזווג חתן וכלה שבעולם האצילות, ועתה שהוא עת זיווגם וירידת הטפה אין דרך ארץ לעמוד שם, ואתה מתרחק מהם שלשה פסיעות כנגד שלשה עולמות ביי"ע.

(ענין כוונת חזרת העמידה, דרוש ה, דף מא ע"ב-ג, מב ע"ב)

כוונת אמן שעונין הקהל אחר חתימת כל ברכה מפי הש"ץ, ודע כי יש מדרגות בעניית אמן, אם אמן של ברכת המצות והנהנין, ואם אמן של ברכות העמידה והתפלה, ואם אמן של הקדישין, ובתחילה נבאר ענין כולל לכולם, ואח"כ נבאר החילוקים שביניהם, וזו היא הכוונה הכוללת לכולם.

הנה נודע מה שצריך לכוין בתיבת אמן שהוא ענין חיבור ב' שמות יהוה ואדני ביחד כזה – יאהדונה"י, שהם בגימ' אמן. אמנם במלת אמן יש ג' אותיות וצריך לכוין הכוונה הנז' ג"פ בג' אותיות אמן, ולכן צריך להודיעך בתחילה היכן רומזים אלו הג' אותיות אמן, ובזה יתבאר לך מאמר א' של הזו' פ' וילך דרפ"ה ע"ב: ר"ש אמר, אלף עמיקא דבירא דכל ברכאן מתמן נפקי ונבעין ומשתכחין. מם פתוחה נהרא דנגיד ונפיק ואקרי מם, והוא רזא דתנינן מם פתוחה מם סתומה, כמה דאוקימנא לסרבה המשרה (ישעי' ט, ו). נון פשוטה כללא דתרין נונין, נון כפופה כללא דאות ו' כללא דנון כפופה בג"כ כללא אקרי נון ואו נון כו'. ובתחילה צריך לבאר מציאותם, ואח"כ נבאר לשון המאמר הזה.

דע כי אות אלף של אמן רומזת בת"ת דז"א והוא גופא דיליה, ואות מם רומזת ביסוד דז"א, ואות נון פשוטה רומזת במקום החלל שבין תרין ירכין – נ"ה דז"א, ממקום שנסתיים היסוד' משם ולמטה כנודע, כי נ"ה מתפשטין לאורכן יותר משעור אורך היסוד, ושם באותו חלל שבין נ"ה הוא כעין צורת נון פשוטה. ונמצא כי ג' אותיות אמן כולם הם בקו האמצעי דז"א, והתחלתם מת"ת שבו ולמטה. והענין הוא כי ענין אמן הוא חיבור ז"א בנוק' – הויה באדני – שעולים בגי' אמן כנ"ל, והחיבור הזה אינו מתחיל אלא מן הת"ת דז"א ולמטה, כי התחלת פרצוף רחל הוא מן החזה ולמטה, מחוברים אחור באחור שניהם יחד. [...]

וזה ששמעתי מזולתו ששמע ממורי ז"ל וז"ל, עוד סוד עניית אמן, הנה אמן בגי' יְאֹהֲדוּנְהִי [אולי צ"ל: יְאֹהֲדוּנְהִי], והנה אלו הנקודות הם מלוי שני הויות שהם יוד הא ואו הא, יוד הא ואו הא, וכללם שביחוד זו"ן גם היא נקר' מ"ה, ובניקודם זולת אותיות האחרונות הוא ג' ס"ג שעולים לאימא לקבל מוחין, ועם ניקוד שני אותיות אחרונות וב' שמות עולים לא"א.

אותיות שלאחר אותיות אמן הם – בנ"ס, הוא י' אלהים [אולי צ"ל: הוא גי' הוי"ה אלהים (הגוב"י)], ובאתב"ש [תיבת אמן באתב"ש היא תי"ט, ועם הכולל] הוא י"פ מ"ב [ת"כ (הגוב"י)], מן מ"ה ומן ס"ג [הוי"ה אלהים באתב"ש גי' תת"ס שהוא י' פעמים מ"ב דשם מ"ה וי' פעמים מ"ב דשם ס"ג, עם כללות הכ' היות (הגוב"י)].

אמר הכותב ע"כ מצאתי כתוב, ונלע"ד שזהו פי', כי הנה שני שמות הנז' בלתי נקודות הם בגי' צ"א כמנין שתי הויות דמ"ה עם הכולל, והם כנגד זו"ן, כי בהיות נוק' מתייחדת עמו אז ג"כ היא נק' הויה דמ"ה, והנקו' שבהם כפי מה שכתובים בתורה יְהוָה אֱדָנִי, וב' אותיותיו האחרונות אין בהם ניקוד, ויש בהם ח' יודין וג' ויין והם בגימ' צ"ח וכשתחבר האותיות עם הנקו' שהם צ"א וצ"ח יעלו בגי' קפ"ט שהם ג' הויות דס"ג.

והכוונה היא שעתה עולין זו"ן הנרמזים באותיות לבדם כנז', אל אימא עילאה הנק' ס"ג, לקבל משם ג' מוחין שהם ג' הויו' דס"ג הנרמזים במספר האותיות והנקודות כנז'.

אמר עוד שאם תוסיף ותנקד גם שני אותיות האחרונות כפי מבטא האותיות שהם ה"י [פי' ההא בצירי ויוד בחולם], יתוספו ג' יודין שהם ל' על הקפ"ט הנז', ויהי רי"ט, ועם שני כוללים של שני השמות יעלו בגי' אר"ך, לרמוז שאחר שיקבלו זו"ן הג' מוחין מאימא חוזרים ועולים עוד עד א"א הנק' ארך אפים כנודע.

אמר עוד אותיות שלאחריו הוא בגי' י"פ אלהים, ולא הבנתי ענין זה היאך אמר עוד, ובאתב"ש כו', ר"ל כי כשתחליף שני שמות הנז' באתב"ש יהיו – מתצק פטצם, והוא בגי' תתמ"ט כמנין י"פ מ"ב אותיות שיש בה' הויות דס"ג וה' הויות דמ"ה, בפשוטן ובמלויים ובמלוי מלויים, שהם תת"כ, והכ"ט איני יודע ענינם ע"כ.

[א"ש. מדרוש הזה נראה שהשומע שמע מהא"י ז"ל וטעה, ורצה אבא לתקנו, ועכ"ז לא עלתה בידו לתקנו כראוי (הגוב"י)].

(דרושי קבלת שבת, דרוש א, ענין הכו לה', דף סה ע"ג-ד, סו ע"ג-ד)

גם ס"ת ה' למבול ישב (תהלים כט, י) הוא – הבל, והכוונה היא לרמוז אל מה שאמרנו לעיל, כי כל הנצוצות של הנשמות של שרשי קין והבל בני אדה"ר, אשר משם רוב נשמות בנ"א, הנה הם עתה בסוד קדושת השבת עולין אל הקדושה מהקלי' אשר ירדו שם ע"י חטא קין והבל כנודע.

ואמנם ענין עלית נצוצות אלו הוא ע"י שם קדוש אשר נרמז בר"ת ה' למבול ישב, והוא ילי והוא שם א' מע"ב שמות ויסע ויבא ויט כנודע, וע"י שם זה עולים ניצוצות נשמות קין והבל הטבועים תוך הקלי' בימי החול, כי בתחי' העלינו את העולמות ועתה ע"י שם זה אנו מעלים גם את הפנימיות שלהם שהוא בחי' הנשמות כנודע כנ"ל.

ואמנם מי שיודע בעצמו כי שורש נשמתו הוא מבחי' קין, יכוין בר"ת יחיל ה' מדבר קדש, וגם בר"ת קול ה' יחיל מדבר שהוא בגי' קין, ויכוין להעלות כל הנצוצות נשמת קין עמו אותם שהם עתה למטה בקלי'.

גם תכוין להעלות נפשך מן העשיה אל היצירה, ופ"א שמעתי ממורי ז"ל באופן זה. דע כי בימי החול אין אנו מעלים ע"י תפלות רק בחי' הנשמות שהם פנימיות העולמות בלבד, אבל חיצוניות העולמות נשאר במקומם, אבל עתה בשבת בקב"ש בשדה אנו מעלים את חיצוניות העולמות, אבל פנימיות העולמות עם היות שמכ"ש הוא שהוא עולה אבל אינו נעשה על ידינו, רק מעצמו ומאליו, אבל עכ"ז צריך לכוין בשם זה של יל"י הנרמז בר"ת ה' למבול ישב, ולא להעלות את הנשמות, כי הרי מעצמם ומאליהם הם עולות כנז', אבל הכוונה היא שיקבלו אור הגדול הנמשך להם ע"י הכללות שנכללו ועלו למעלה. ואחר שהם נכללו מעצמם, אז אנו ממשיכין להם האור ההוא אשר מאותו המקור אשר עלו שם, ואנו ממשי' להם הארה זו ע"י כוונת שם יל"י הזה.

גם תכוין להעלות ניצוצי הנשמות הטבועים בעמקי הקלי', כי אלו אינם יכולים לעלות מעצמם כמו הנשמות האחרות הנז', וצריכין אנו להעלותם על ידינו, וזה בכח שם יל"י הנז'.

ואמנם כוונת שם יל"י הנז', דע כי שם זה הוא השם הב' של שם בן ע"ב של ויסע ויבא ויט, והנה שם בן ע"ב הוא מתחלק לו' חלקים כנגד ו' ככבי לכת אשר למעלה מן הלבנה, וכל חלק מהם יש בו י"ב שמות כנגד י"ב מזלות. והנה מזל הב' הוא שור, והוא כנגד שם יל"י שהוא שם הב' משם בן ע"ב כנז', ולכן בכח זה השם עשו בו את העגל כמבואר אצלינו בפ' (ישע"א, ג) ידע שור קונהו כו' ישראל לא ידע, כי שם זה נרמז שם יל"י בר"ת, כי בשם זה כתי' (שמות לב, כד) ויצא העגל הזה, ובכחו נעשו בסוד השם שהיה כתוב בטס של זהב כמשז"ל. גם שם זה הוא בגי' ן' כנגד חמשים שערי בינה שהיא בחי' גבורה, ולכן כח שם הוא להעלות את ניצוצי הנשמות הטבועים בשרשי הקלי' ואין בהם כח להעלות משם אל הקד' ע"י שם בן מ"ב הנז' לעיל במנין ז' קולות שבזה המזמור. ועתה אנו מעלים ע"י שם זה. ודע כי שם זה של יל"י שבפ' זה הוא בעשיה אבל שם בן מ"ב הוא ביצירה וזכור זה. [...]

גם תכוין כי ר"ת יהו"ה לאורך ימים (תהלים כג, ו) אל שם יל"י, שהוא שם קדוש משם של ע"ב. וכבר נתבאר ענינו למעלה בפסוק ה' למבול ישב, אבל שם היה בעולם העשיה, אבל עתה תכוין כי שם יל"י זה הוא בעולם האצילות הנק' אורך ימים, וזמ"ש ה' לאורך ימים. ותכוין להעלות ע"י השם הזה את ניצוצי הנשמות הבריאה שבתוך הקליפות אותם שאין יכולים לעלות ע"י שם בן מ"ב.

(דרושי חג הפורים, סוף דרוש א, דף קט ע"ד)

אסתר בגי' שושנה, גם אסתר בגי' תרע"א כמנין אדני במילואו, הכוונה הוא כי כשישראל עונים קדיש ואומרים אמן, מקבלים אז הארה מב' אל – א' של ז"א שהוא אל רחום וחנון, וא' מא"א שהוא מי אל כמוך, ופירושו אל של אריך מאיר באל של ז"א, ואז ז"א מאיר בנוק' פב"פ, לפי כי אל הוא בפנים והארה הוא בפנים, ואלו הב' אל במילואם עולים ש"ע נהורין, והארה הנז' הוא בעני' אמן.

ולכך אמר דוד ע"ה (תהלים פג, יז) מלא פניהם קלון – זו אמן [ס"ת אמן], כי מאחר שהם לא האירו באמן ב' אל, א' של אריך וא' של ז"א, מלא פניהם קלון – שלא רצו לקבל מאל העולה קפ"ה, יהיו לו קלון שעולה ג"כ קפ"ה עם הכולל. ויבקשו שמך ה' (שם) פירוש כי שמך הוא המלכות שנקרא שם והוא אדני והויה שעולים אמן.

והנה אסתר המלכה כאשר לבשה בגדי מלכות ובאה לדבר אל המלך, וכשנכנסה לבית ע"ז מקום הקליפות הוסר הארת אריך ולא נשאר בה רק הארת ז"א, שאם לא היתה לה הארה אפילו מז"א היתה שחורה ולא ירקרקת, ולכן היא אמרה (תהלים כב, ב) אלי אלי למה עזבתני, שא' מאלו האלי שהוא של אריך, למה עזבתני ולא האירו לה שניהם יחד.

### פרי עץ חיים

(שער הברכות, פרק ז, כוונות אמן, דף יג ע"ד)

כוונת אמן. נודע כי נוקבא דז"א אינה מחוברת עמו באחור אלא בקו האמצעי, כי להיותה מתחלת מת"ת שלו ולמטה, ואינה שוה לו, אינה יכולה להשתוות אליו בדרועין וברגלין. והנה ג' אותיות אמן הם ג' אותיות ששם הם מחוברים, והם – הא' ת"ת דז"א וכנגדו כתר דידה, והמ' יסוד דזעיר וכנגדו דעת דידה, והן' הוא החלל שבין נצח והוד, ששם יש הבל מהארת חו"ג דאמא המתגלים בז"א, המסתיים יסודה בחזה, וכנגד חלל זה נעשה גופא דידה. והכוונה באמן להוריד אור מבינה עלאה לז"א ורחל בג' מקומות אלו ששם מחוברים יחד, וזהו בהיותם באחור. אך אמן שבחזרת העמידה, שכבר היא פב"פ, אז יכוין לחברה עמו בג' מקומות אלו פב"פ.

ועוד יכוין להאיר ברושם אשר הניחה שם באחור, אפילו אחר שחזרה פב"פ. והנה בכל א' מג' מקומות אלו צריך לכוין הוי"ה ואדני". ובאמן של הקדיש היא מתעוררת תחלה, ואחר כך הוא מחבקה, ולכן סדר השילוב הוא נקרא אידהנויה. אך אמן של התפלה וברכת הנהנין, הוא נושק אותה והיא נושקת אותו, ולכן תרווייהו מתעוררים יחד, ולכן הסדר הוא כזה – יאהדונה, ע"כ מעץ חיים.

כבר כתבנו כוונת אמן שהם ב' יחודים – הויה ואדני", כמנין אמן. גם מצאתי כוונה זה מאיש א' משם מורי זלה"ה, וראיתי לכותבה פה, והוא כי ג"כ צריך בב' יחודים הנזכרים כזה – יְהִיָּה אֲדֹנָי בְּנִקּוּדוֹתָיו [הניקוד לא ברוז בדפוס], כי נקודות הוי"ה הוא כמנין שם מ"ה, ונקודת שם אדני" הוא כמנין שם ב"ן, כי ב"ן ואדני שרשיהם במלכות. והנה נקודות ב'

שמות אלו הם כמנין צ"ח, ועם כללות ב' שמות שהם צ"א, הכל כמנין קפ"ט, והוא כמנין ג' שניות ס"ג. והנה אות ה' אחרונה של הויה אין לו ניקוד, גם לא אות י' של אדנ"י. ואם תנקד אות ה' בצירי ואות י' בחולם, הם ל'. והב' חשבונות צ"א וצ"ח שהם קפ"ט עם ב' כוללים, והיה הכל כמנין ארך, כי הנה במ"ה וב"ן הנזכר הוא חיבוק זו"ן, כי מ"ה שהוא ניקוד הויה הוא בז"א, וב"ן שהוא ניקוד אדנ"י היא מלכות, מקבלים עתה שפע מן א"א. כי כבר ידעת כי א"א משפיע לאו"א, ואו"א משפיעים בז"א, וז"א בנוקבא, ולכן ע"י החיבוק, פעמים יש להם הכנה ע"י אותו הזיווג לקבל אותו השפע אשר משפיע, ע"כ.

(שער העמידה, פרק כ, דף ס ע"א)

אח"כ, קודם שתאמר (תהלים יט, טו) יהיו לרצון אמרי פי, אמור עשה למען שמך וכו', ואמור פסוק (שם טו, ז) למען יחלצון ידיך הושיעה ימינך וענני, ויכוין ברי"ת שם של יל"י, ושם זה מעלה ניצוצין מז' מלכים כמבואר אצלינו בקבלת שבת, בפסוק ה' למבול ישב וגו', ותכוין להעלותן ע"י שם זה.

ור"ת ידיך הושיעה ימינך וענני – ר"ת יהיו, גימטריא א"ל, ולכך אומר אחריו יהיו לרצון אמרי פי, ותכוין ביהיו שהוא גימטריא א"ל.

ובר"ת לרצון אמרי פי, הוא אלף. והכוונה בשם שדי במילואו שהוא גי' תתי"ד, ותחברו עם שם א"ל הנ"ל במלואים ג"כ, שהוא גי' קפ"ה, הרי הכל גי' אלף, נמצא שתכוין בשם א"ל שד"י במלואו.

אמנם תכוין כי בפסוק זה יש י' תיבות, וכל תיבה שבה אות י' חוץ ממלת רצון שאין בה יו"ד, אבל עכ"ז באומרו ב' יודי"ן במלת יהיו יכוין א' לגופא, וא' כדי לתת יו"ד אחת להשלים החסר במלת רצון. אמנם עכ"ז אין יודי"ן ממש אלא בט' תיבות לבד, ותכוין כי ט' יודי"ן אלו הם ט' יודי"ן אשר יש בד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. נמצא כי בפסוק זה נכללין כל הד' שמות הנ"ל, אשר כל סוד העמידה תלויה בהן.

אח"כ תפסע ג' פסיעות, פסיעה אחר פסיעה דווקא, ולא להתפשט הרגלים ולא להרחיב וכוונת הדבר, כי הלא בעמידה אתה באצילות ואתה מזווג חתן וכלה, לכן בעת הזיווג אתה פוסע לאחוריק ומתרחק משם, והם ג' פסיעות נגד ג' עולמות – בריאה יצירה עשיה. פסיעה א' להוריד מאצילות לבריאה, פסיעה ב' להוריד מבריאה ליצירה, פסיעה ג' להוריד מיצירה לעשיה. [...]

משם הרב יוסף דן כתב ששמע מהרב ז"ל. קודם יהיו לרצון יאמר פסוק (תהלים לה, ה) יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך ה' דוחה, ויכוין כי ר"ת עולה פ"ר שהוא סנדלפון"ן (והוא גי' רי"ו די"ן). וס"ת גי' קמ"ד, ושניהן ביחד גי' כה"ת, שבזה השם הרג משה למצרי. ידיך גי' מ"ח, הוא כ"ד כ"ד, כמ"ש בתיקונים טעם כ"ד דברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, וניקודו ניקוד כ"ד כ"ד. למען יחלצון ידיך, ס"ת גימ' ק"ך צירופים דאלהים.

כתב הר"ן שפירא ז"ל. צריך לכוין בזה היחוד של למען יחלצון י"דידך ה'ושיעה י"מינך ו"ענני, גימ' ג' יודין וא' משם ס"ג. וס"ת כל הפסוק קנ"ה, ועם הכולל קנ"ו, ג"פ ב"ן לרמז הידוע. למען – גי' ק"ץ, שהוא ב' א"ל אדנ"י דעשיה כנודע, יחד שניהם שהוא הכולל, וענני – גי' מקו"ם סוד הוי"ה כנודע, כמ"ש בתיקונים.

(שער כוונת אמן, פרק א, דף סג ע"ד – סד ע"א)

כוונת אמן. כבר בארנו שצריך לכוין בו ב' שמות הנכללין ביחד, והוא שם יאהדונה"י, שהם גי' אמן. והנה גי' אותיות יש באמן, וצריך לכוין בכל אות מאלו שמות הנ"ל, ולכך ראוי לפרש היאך רמוזים גי' אותיות אלו. והנה אות א' רמוז בת"ת שבז"א, אות מ' ביסוד שבז"א, ואות נ' פשוטה במקום החלל בין תרי ירכין נ"ה אחר שנסתיים היסוד, כי אין אורך היסוד כאורך נ"ה, לכן ממקום שנסתיים היסוד עד שיעור נ"ה, שהם באותו קו האמצעי, הוא סוד צורת נ' פשוטה. נמצא כי גי' אותיות של אמן אלו, הם כולם בקו האמצעי דז"א, אך אינם מתחילין רק מן הת"ת ולמטה, כי משם ולמטה מתחלת הנוקבא שהוא רחל לצאת, ומשם ולמטה הם מחוברים ביחד אב"א קו האמצעי.

אמנם כבר ידעת מ"ש בתיקונים על וכנפיהם פרודות, כי זו"ן הם מתפרדין דין מן דין, בסוד זרועות ורגלים הנקראים כנפיהם, לפי שאין שיעור בנוקבא בזרועותיה ורגליה כמו הז"א, לכן א"א שיהיו מחוברים הזו"ן בזרועות ורגלים, כי הרי אין הנוקבא מתחלת מרישא דז"א, אלא מת"ת ולמטה, וכל פרצופה אינם רק ברגלים אלו לבדם של ז"א, א"כ א"א שיהיו מחוברים. אמנם מן הת"ת דז"א ולמטה בקו האמצעי, שם הם מחוברים ומיוחדים חיבור גמור, ושם הם נעשין שם הזה יאהדונה"י, ואין נפרדין הוי"ה מאדני, לכן אין אנו רומזים חיבורם רק בגי' אותיות אמ"ן, כי שם הוא חיבורם לבד ולא במקום אחר.

והנה ענין חיבורם יחד בגי' אותיות אלו הוא כך, כי אות א' הוא סוד ת"ת דז"א, ושם מחוברים זו"ן יחוד אחד, כי משם מצד פנים הוא ת"ת דז"א, ובצד אחר נעשה כתר אל נוקבא. ואות מ' ביסוד דז"א, כי מצד פנים הוא יסוד דז"א, ומצד אחר הוא דעת דנוקבא. ואות נ' באותו חלל ואויר שבין נ"ה דז"א, אחר שנסתיים היסוד עד שיעור סיום נ"ה, שם באותו חלל קו האמצעי, הוא סוד נ' פשוטה.

וכבר הודעתך כי מן פי האמה ביסוד יוצא בחי' הבל והוא אור גדול, והוא נמשך דרך יושר בין הרגלים, ואור זה יוצא מן פי היסוד של אבא שהוא תוך יסוד דז"א כנודע, ואין גילוי גמור של פי היסוד דאבא אלא שם לבד. וגם יוצא הארה משם דרך פי היסוד של הז"א עצמו, אמנם עיקרו מן אבא כי אין לו שום גילוי אחר אלא זה לבד. אמנם הארה זו משמשת ליעקב, כי הלא כתר דיעקב הוא בת"ת דז"א ודעת דיעקב הוא ביסוד ז"א. ואמנם שאר גופא דקו האמצעי דיעקב, אין לו מה שיסמוך כנגדו בז"א, וא"כ מהיכן יצאו. אמנם הענין הוא זה, כי מן האור וההבל היוצא מפי היסוד אבא וביושר מגיע עד הרגלים, שם מכה אותו הארה כנגדו בצד פנים ונעשה גופא של יעקב.

אמנם זה ההבל עצמו כבר נתבאר אצלינו שהוא סוד הבל בן מאדה"ר, וז"ס משה ר"ת – שת הבל משה כמ"ש במקומו בעז"ה. ואמנם גם הבל יוצא מבחינת ז"א עצמו, והוא מבחינת החו"ג של בינה המתגלים בז"א, וגם הוא יש לו שורש, והוא סוד קין יתרו צרי כמ"ש בע"ה. והנה מן ההבל זה של ז"א עצמו, שהוא מצד בינה, משם מאיר אל רחל ונעשה כנגדו גופא דאמצעייתא דרחל, כי הזרועות והרגלים שלה אין צורך לזה, כי נ"ה של ז"א ארוכים ויש להם על מה שיסמוכו, אך היסוד של ז"א קצר ואין לו על מה שיסמוך, גופא דאמצעייתא דרחל, אלא בזה ההבל היוצא ממנו סוד הן, והרי נתבאר סוד הן איך הוא בהבל זה, שהוא הבל דז"א ממש והוא נקרא הויה, וכנגדו מאחוריו גופא דנוקבא – אדני, הרי ג' קשורים בג' מקומות.

לכן באות א' של אמן תכוין יאהדונה"י, וכן באות מ' וכן באות נ', וז"ס שאמרו בזהר פ' וילך דרפ"ה על סוד אמן, א' דא רישא עמיקא דבירא הוא. פי' כי כבר הודעתך כי פירוש עמיקא דבירא הוא היסוד של אמא עלאה שנפתח פיה בחצי ת"ת דז"א, והנה לכן אות א' הוא שם, נגד א' דאהיה שהוא אור הבינה הנקראת אהיה הנפתחת מפי היסוד שלה בת"ת דז"א. וז"ס א' שבתוך הואו דשם מ"ה, כי א' הוא בשליש אמצעי, ששם פתיחות פי היסוד הנקרא אהיה.

מ פתוחה – נהרא דנגיד ונפיק, הוא היסוד דז"א, וכנגדו מאחוריו מ סתומה, דעת דנוקבא סתום.

נ' פשוטה וכפופה, פשוטה נגד הבל של יסוד דז"א, שהוא פשוט וישר, ובו נכלל נ' כפופה, והוא גופא דנוקבא מאחוריו הנקרא נ' כפופה. הרי בארנו ענין כוונת אמן. אמנם הכוונה הוא להוריד אור עליון מן בינה אמא עלאה אל זו"ן באותן ג' מקומות החיבור והייחוד.

(שער כוונות אמן, סוף פרק ב, דף סד ע"ג-ד)

מהחברים. דע כשעונין ישראל אמן אז מקבלין ההארה מב' שמות א"ל א"ל, א' מן א"א מי אל כמוך וא' מז"א אל רחום. והנה אל שבא"א מקורו ג' יודין ואלף דס"ג, וא"ל דז"א מקורו הוי"ה פשוטה וד' אותיות והמלכות. ואל הרמוז בא"א הוא מאיר לז"א, וז"א מאיר לנוקבא פב"פ, מפני שאל היא בפנים והארה הוא בפנים, וכן א"ל במלואו גי' פניהם.

וזאת ההארה היא תלויה בעניית אמן, ומי שעושה עצמו אלם בעניית אמן, עליו נאמר (תהלים פג, יז) מלא פניהם קלון – ס"ת אמן, ומלת מלא אותיות אל"ם, דעביד הא יפול בהא, לפי שלא האירו עיניהם באמן, אז מלא פניהם קלון, פי' מלא אותיות מא"ל, היינו מאל שמלוויו פניהם שעולה אל"ף למ"ד גי' קפ"ה, וע"ה גי' קפ"ו, הרי הוא גי' קלון. ור"ת פניהם קלון ויבקשו הם קפ"ו, הרי ב"פ קפ"ו בזה הפסוק נגד ב"פ אל מלאים



שהם ש"ע נהורין, א' לא"א וא' לז"א, ורומזין לב' פאות כי פאה גי' אלהים ושם הוא רחמים גמורים, לפיכך נקרא אל לבד.

וכתיב (ס) ויבקשו שמך ה', דהיינו הויה אדני – גי' אמן, כי הקלון שלא ענו אמן גורמים ישחרונני ולא ימצאוני (משלי א, כח). וז"ס ר"ש הפקולי, פי' כי בעניית אמן היה ממשיך אור הארת ב' אל אל, לכן נקרא פקולי – אומר בצדק פקו, דהיינו אלף למד ע"ה, אפיק ליה הוא כל היכא דאיתא, והוציאו ואפיקו יתי מדינא של גיהנם.

ובזה תבין אסתר ירקרקת היתה וכו' (עיין לקמן בכוונת פורים גמר הדרוש) הרמז לאל מצד ז"א שהוא ירוק. וענין כי כשנכנסה בביתה קלקלתה בסוד נוטרה את הכרמים (שה"ש א, ו), אז הוסר מעליה הארת א"א, וע"ז אמרו רז"ל לא שחורה ולא לבנה היתה, דא"כ היה משמע שאפילו מז"א לא היתה לה הארה, לכן אמרה אלי אלי למה עזבתני (תהלים כב, ב) נגד ב' אל אל, א' קדוש וא' חול. פי' אלי ראשון שמושית כאלו הלמד נקוד בקמץ, אמרה מה עשיתי כי עזבתני מאל של א"א. או יאמר אלי אלי על היות האל של א"א צריך להשפיע על א"ל של ז"א ומשם לנוקבא, ואע"פ שהוא משפיע בה, כיון שאינו ממשיך להאיר אלא מעצמו לא מאיר אל דא"א, הוי כאלו היא נעזבת משניהן, לפיכך עזבתני לשון יחיד, אף על פי שנכפלת מלת אלי אלי, והיה אומרת לז"א שעזב אותה הארת אל עליון, ולכך ירקרקת היתה.

(שער כוונות אמן, ריש פרק ג, דף סד ע"ד)

הנה אותיות אמן במלואו כזה – אל"ף מ"ם נו"ן. אלף אותיות אפל, והוא חושך הכפולה כמו החושך של מצרים, כענין ארץ עיפתה כמו אופל (איוב י, כב). והנה אפל זה הוא במדור השביעי דגיהנם, שהוא כולל שתיים – אבדון ושאול. ומשם היה חושך של מצרים שלא קמו איש מתחתיו. מ"ם נו"ן – גי' קלון, בכאן רמזו כל מי שאינו עונה אמן עונשו אפל וקלון. וז"ס מלא פניהם קלון (תהלים פג, יז) – ס"ת אמן. ואותיות מלא הם אותיות אל"ם, לומר מי שהיה אלם באמן שאינו עונה אמן עונשו הוא הקלון. וגם מלת פניהם עולה בחשבון קלון.

והנה אמן גי' הוי"ה אדני"י כזה – יאהדונה"י, והכוונה כי העונה אמן גורם לזו"ן שיהיו פב"פ, ועל כן מי שאינו עונה אמן, שחיסר להם שיהיו פב"פ עליונים, יהיה לו ג"כ מדה כנגד מדה וז"ס פניהם קלון, תחת מה שחיסר בפנים עליונים. והנה ידוע כשהם פב"פ מאירין בנוקבא הש"ע נהורין שבפנים דזעיר אנפין, וכשאינו עונה אמן חסר הש"ע נהורין ממנה, תחת זה יהיה לו ב"פ קלון שעולה ש"ע, וזהו מלא פניהם – ב' פעמים קלון. וגם פניהם קלון ויבקשו – ר"ת קפ"ו, שהוא מנין קלון, הרי ב"פ קלון.

הנה רז"ל דרשו גבי קרא דכתיב פקו פליליה, כי המתבטל מן התורה הולך לגיהנם, ואם יש לו מצוה שזוכה בעבורה, אפיק לה משם, וזה שמעון הפקולי – דאפיק ליה מגיהנם, ואם לא זכה הוא קפו שהוא חושך כפול וקפוי, וכשתעשה להם כן אז ויבקשו שמך (ס)

שהוא אדנ"י, לחבר אותו עם הוי"ה, שיחזרו אחר האמן לענות אמן, דהוי התחברות הוי"ה ואדנ"י מיראת העונש הזה.

והנה במילת אמן, ג"כ רמוז הש"ע נהורין הרמוזים בה, כי אמן הוא ר"ת – אל מלך נאמן, ומנין כולו האותיות והתיבות כמנין ש"ע.

(שער כוונת אמן, פרק ד, דף סה ע"א-ב)

מע"ח. כבר כתבנו בכוונת אמן, שהם ב' יחודים הויה אדני כמנין אמן. גם מ"כ כוונה אחרת מאיש אחד ששמע ממורי זלה"ה, וראוי לכותבו פה. והוא כי צריך לכוין הוי"ה אדני בנקודותיו של ב' שמות אותו היחוד הנ"ל, דהיינו הוי"ה אדנ"י באופן זה: כי נקודת יהו"ה בנקודת חש"ק בגי' מ"ו – מילוי דע"ב דידין, וגם גי' מ"ה דאלפין ע"ה והוא ז"א. וניקוד שם אדני בניקוד חטף חולם קמץ, גי' ב"ן, כי שם ב"ן ואדני שורש של שניהן במלכות. והנה נקודת ב' שמות אלו הם כמנין צ"ח, ועם הכולל ב' שמות שהם צ"א, גי' קפ"ט, והוא כמנין ג' שמות ס"ג, והנה נודע כי הפנים העליונים דא"א הם בחינת ס"ג ככתוב במקומו. והנה ה' אחרונה דהוי"ה ויוד אחרונה דאדני, אין להם ניקוד, ואם תנקוד ה' דהוי"ה בצירי וי' דאדני בחולם, הרי הם ל', ועם חשבונו צ"א וצ"ח שהם קפ"ט, עם ב' כוללים, הכל ארך. כי הנה הוי"ה אדנ"י הוא חיבור ז"א ונוקבא, וגם כי שם מ"ה שהוא ניקוד הוי"ה גי' מ"ו, הוא בז"א שהוא מ"ה, ועם הכולל מ"ו. ונ"ב שהוא ניקוד אדנ"י שהוא מלכות, והם זו"ן, מקבלין עתה שפע מן א"א שיש לו ארך אורות. כי כבר ידעת, כי א"א משפיע באו"א, ואו"א בז"א, וז"א בנוקבא, ולכן ע"י חיבוק שעושין זו"ן יש להם הכנה ע"י אותו הזיווג, לקבל אותו השפע של ארך אורות אשר משפיע אריך בז"א כנ"ל.

(שער השבת, פרק ו, דף צב ע"ג)

אמנם כוונת קבלת שבת בשדה, ואח"כ בבית. דע כי הלא תחלה אנו יוצאין אל השדה, כי ב' בחינות הם – א' בחי' הנשמות שהם פנימית לכל העולמות, ב' החיצונית שהוא בחי' היכלות ומלאכים, אשר עליהן נאמר (ישעי' לג, ז) הן אראלם צעקו חוצה, ועתה בשדה מעלין סוד חיצונית שהוא סוד ההיכלות והמלאכים. אמנם אנו מעלין ג"ר שבעשיה בעשירית שביצירה, והם ג' הבו שבמזמור זה. אח"כ אנו מעלין ז"ת ע"י אב"ג וכו' שביצירה, והם אלו ז' קולות, קול ה' על המים וכו' שבמזמור זה. אח"כ כשאומר ה' "למבול יישב יכוון בר"ת יל"י, לעלות ולכלול עמהם את הפנימית שהם הנשמות ע"י שם זה.

אח"כ ג"פ באי כלה כדי להעלות ג"ר דיצירה בעשירית דבריאה, והז"ת ע"י ז' אותיות אהי"ה יה"ו שהוא מ"ב דבריאה. ואח"כ ג"ר שבבריאה במלכות דאצילות שבר"ת "טוב להודות לה' – ר"ת ט"ל, שהם ג"פ באי, והבן. ואח"כ ז"ת ע"י שם מ"ב שבמילוי אלפין

שבאצילות וזהו לה', ר"ל טוב להודות לה'. ומי שהוא מבחינת קין, יכוין בר"ת "יחיל  
ה' "מדבר "קדש – ר"ת גי' קין, להעלות כל ניצוצי קין עמו.

וכשתאמר "מזמור "שיר "ליום "השבת, תכוין בר"ת, שהם למשה. ואז תעלה שם  
הבריאה, ותכוין להעלותה ע"י שם מ"ב דאצילות, והוא הוי"ה דאלפין, כמו שידעת. גם  
אותיות למשה, רמז לתיקון הבל שנתגלגל במשה. (מזמור שיר ליום השבת, ר"ת למשה, כי הוא  
סוד האצילות, שעלה שם המלכות ומאירה בנה"י דאצילות). ותכוין באמרך "טוב "להודות ליי",  
ר"ת ט"ל, שהם סוד ג' באי הנ"ל העולין ט"ל. הוא סוד יה"ו שבבריאה. ועתה מעלין  
אותו באצילות, וזהו ליי". כי ט"ל, הוא טוב להודות, אנו מעלין ליי". ובה הוי"ה של  
ליי", תכוין לשם מ"ב דאלפין.

גם תכוין, כי עתה נתקנו ניצוצי קין, לכן תחילה נזכר שלא כתיקונו, שהוא "קולם "ישאו  
"נהרות, ר"ת קין. ואח"כ נזכר כתיקונו שהוא "נאוה "קדש יי", ר"ת נקי, כי עתה נתקנו  
הניצוצין.

גם עתה תכוין בר"ת יי"י "למבול "ישב – יל"י, והוא שם קדוש של ע"ב. והענין כי ע"ב  
שמות מתחלק לששה חלקים נגד ששה כוכבי לכת, ובכל א' יש בו י"ב שמות נגד י"ב  
מזלות, לכן המזל הב' הוא שור ונרמז בשם יל"י שהוא שם ב' ג"כ, לכן בכח זה עשו  
העגל. ושם זה עולה נ' בסוד נש"ב [נ' שערי בינה], מסוד הגבורה. והנה תכוון בו להעלות  
נשמות שבין הקליפות שהם דבוקים הרבה, ולא יוכלו לעלות ע"י שם מ"ב, ושם זה הוא  
בעשיה.

(שער השבת, פרק ח, דף צד ע"ג)

ובחול אינו מעלין ע"י תפילתנו, אלא פנימית העולמות שהם הנשמות לבד, וחיצונית  
נשאר במקומו. ועתה בשדה בקבלת שבת אנו מעלין את החיצונית, ומכ"ש הפנימית  
שעלו מעצמן לא על ידינו. אך עכ"ז צריך לכוין בר"ת יי"י למבול "ישב – ר"ת יל"י, ולא  
להעלות הנשמות כי מעצמן עולין, רק שיקבלו אור גדול של הכללות שנכללו למעלה,  
ואחר שנכללו כנ"ל לעלות מעצמן, אז אנו ממשיכין להם אור של אותו המקום אשר שם  
עלו על ידינו, כי במה שאנו מכוונים בשם יל"י הנ"ל, להעלות גם הנצוצי נשמות  
שבעמקי הקליפות שלא יוכלו לעלות הם עצמן, ואנו צריכין להעלותן ע"י הכוונת הנ"ל.

(שער הפורים, פרק ו, דף קיא ע"ד – קיב ע"א)

אסתר גי' שושנה, גם אסתר גי' תרע"א פחות י', והוא סוד נקודה עצמה פנימית  
המסתתרת, וזה סוד י' של אדנ"י, כי אדנ"י במלואו גימטריא תרע"א. אמרו רז"ל אסתר  
ירקרקת היתה, כוונה – שישראל קודש ועונין אמן מקבלין הארה מב' א"ל, א' מזעיר  
אנפין וא' מאריך אנפין שהוא מי אל כמוך וכו', כי אל דא"א מאיר לזעיר אנפין, ואז

הז"א מאיר לנוקבא פנים בפנים, לפי שא"ל הוא בפנים והארה הוא בפנים, וב' א"ל במלואן גימ' ש"ע, והארה הנ"ל היא תלויה בעניית אמן.

לכן אמר דוד (תהלים פג, יז) מלא פניהם קלון – ס"ת אמן, דמאחר שלא האירו באמן בב' אל דאבא ואמא ודו"א, מלא פניהם קלון, שלא רצו לקבל מא"ל אותיות מלא פניהם העולה קפ"ה, יהיה להם קלון, ג"כ גי' קפ"ה ע"ה. ויבקשו שמך (שם) ר"ל שהוא הוי"ה אדני, שעולין אמן.

והנה אסתר המלכה כשלבשה בגדי מלכות ובאה לדבר לפני המלך, שנכנסה לבתי ע"ז מקום הקליפות הוסר הארת הא"א ולא נשאר בה רק הארת ז"א, לכן היתה ירקרקת שלא היה לה רק הארת ז"א, שאם לא היתה לה אפילו הארת ז"א היתה שחורה לא ירקרקת, לכן אמרה (תהלים כב, ב) אלי אלי למה עזבתני, שאל א' דא"א הוא מסתלק, למה עזבתני הוא אל דא"א, כי אל דא"א צריך להשפיע אל א"ל דז"א ומשם לנוקבא. ואע"פ שז"א משפיע בה, כיון שאינו נמשך לה אור אלא מעצמו ולא מאל דא"א, הוי כאלו היא נעזבת משניהם, לפיכך עזבתני לשון יחיד אע"פ שנכפלה מלת אלי אלי, והיא אומרת לז"א שעזב אותה מהארת אל עליון והבין ירקרקת היתה.

### סידורים

חלק ב, דף קיא ע"א-ב.	סידור תפלה להרש"ש – "המודפס"
חלק א, עמ' 720.	סידור היר"א כתב יד "נהר שלום"
חלק א, עמ' 449.	סידור היר"א כתב יד "כוונות הרש"ש"

### מפרשים

דף כד ע"ב [בסוף ספר תולדות אהרן ומשה].	אפר יצחק
הגהות על הסידור, ברכות אמצעיות, אותיות ה, עמ' נ – נא	טוב שם
[בעניין יהיו לרצון אמרי פי וכי].	
סידור כוונות התפילות בקצרה לר"י צמח, עמ' מז – מט.	סידור עינים
דף מח ע"ב, אותיות טז – יז,	
דף מח ע"ג [כוונות אמן].	פתח עינים החדש
חלק ה, עמ' רעט – רפ.	צדק ושלום
ענין ברכות העמידה, אות ח, עמ' יב.	שו"ת שמחת כהן
סימן נח, דף מה ע"ג – מז ע"א.	שלום וצדק
[בסוף ספר דע"ה והשכל] סימן כג, דף כב ע"ג – כג ע"ב [עניין כוונת אמן דסיום ברכת ישתבח].	
על שער הכוונות,	שמן ששון

דרושי העמידה, דרוש ו, אות לא – לב, דף נ ע"א-ב,  
 דרושי חזרת העמידה, כוונת אמן, דף נה ע"א-ג.  
 חלק ב, סימן קסא, דף לח ע"ד.  
 דף פב ע"א, צב ע"א [בעניין ענית אמן],  
 דף קסד רע"ג [בעניין הג' פסיעות].

שערי רחמים

תורת חכם

**ביאור סדר הכוונות**

**כוונת אמן**

לאחר סיום העמידה אומרים תיבת "אמן", ואופן וסדר כוונתה מבוארים בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו; דרושי חזרת העמידה, דרוש ה) ובספר פרי עץ חיים (שער הברכות, פרק ז; שער כוונת אמן, פרקים א, ד).

לפני שנתייחס ב"ה בהמשך לאופן הכוונה, נתחיל עם תיאור ציור הכוונה שבסידור המודפס:

**אלף למד. אלף למד**, ב' שמות א"ל מלאים העולים כל א' בגי' קפ"ה, וביחד הרי ש"ע, והם ש"ע נהורין דפנים דא"א (שו"ת שמחת כהן, סימן נח),  
**יוד הי ואו הי. יוד הי ואו הי. יוד הי ואו הי**, ג' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' ס"ג, שהם כנגד נה"י דאימא, ואח"כ מצויר כנגד כל אות מתיבת אמן שילוב ב' שמות הוי"ה אדני מנוקדים, כשבצדם רשום מקומם בזו"ן, כזה:

א	יְאֹהֲדֹנְגְהִי	ת"ת דז"א וכתר דנוק'
מ	יְאֹהֲדֹנְגְהִי	יסוד דז"א ודעת דנוק'
ן	יְאֹהֲדֹנְגְהִי	אור שכין נו"ה דז"א וגופא דנוק'

ומתחתיהם עוד מצויר

**ז"א – יוד הא ואו הא. נוק' – יוד הא ואו הא**, ב' שמות הוי"ה במילוי אלפי"ן העולים בגי' מ"ה – כנגד זו"ן.

בסידור היר"א מצוירים כל השמות – ב' שמות א"ל מלאים וג' שמות הוי"ה בגי' ס"ג, ג' פעמים עבור כל אות מג' אותיות אימין, אח"כ מצוירים ב' שמות הוי"ה במילוי אלפי"ן בגי' מ"ה כנגד זו"ן, כזה:

**אלף למד. אלף למד**

**יוד הי ואו הי. יוד הי ואו הי**

**יוד הי ואו הי**

א	יְאֹהֲדֹנְגְהִי	ת"ת דז"א וכתר דנוק'	[של אמן]
---	-----------------	---------------------	----------

וכן מצויר עבור ב' אותיות מ' ן' של תיבת אמן, אלא שכנ"ל אות מ' היא ביסוד דז"א ודעת דנוק', ואות ן' היא האור שבין נו"ה דז"א וגופא דנוק'.

**אלף למד . אלף למד**

**יוד הי ואו הי . יוד הי ואו הי**

**יוד הי ואו הי**

**מ [של אמן] י אָהֶלְנֶהְלִ יסוד דז"א ודעת דנוק'**

**אלף למד . אלף למד**

**יוד הי ואו הי . יוד הי ואו הי**

**יוד הי ואו הי**

**ן [של אמן] י אָהֶלְנֶהְלִ אור שבין נו"ה דז"א וגופא דנוק'**

וב"ה נעבור אתה לעניין ואופן כוונה זו עפ"י מ"ש מהרח"ו בספר שער הכוונות (שם) וספר פרי עץ חיים (שם), ויש לכוונה מלמטה למעלה.

ענין אמן הוא חיבור ז"א בנוק' – הוי"ה אדני, לחברה עמו בג' מקומות פנים בפנים (כפי שיבואר בהמשך), ובפרטות לכוין בג' אותיות א' מ' ן' שבתיבת אמן שיש חיבור ב' שמות הנ"ל כזה – יאהדונה"י, העולים יחד גי' אמן.

תיבת אמן רומזת לג' בחי' חיבוק נישוק וזווג (עץ חיים, שער טל, סוף פרק ט). בתיבת אמן של הקדיש הנוק' מתעוררת תחלה, ואחר כך הוא מחבקה, ולכן סדר השילוב הוא שם – אידהנויה, ובתיבת אמן של התפלה הוא נושק אותה והיא נושקת אותו, ולכן שניהם מתעוררים יחד והסדר הוא כאן כזה – יאהדונה"י (פרי עץ חיים, שער הברכות, פרק ז).

חיבור זו"ן הנ"ל נעשה בג' מקומות שאליהם רומזות ג' אותיות של תיבת אמן. אות א' של תיבת אמן רומזת לת"ת דז"א וכתר דנוק', ואות מ' רומזת ליסוד דז"א ודעת דנוק', ואות ן' רומזת למקום החלל שבין נו"ה דז"א, ממקום שנסתיים יסודו ולמטה, כי נו"ה מתפשטים לאורכן יותר משיעור אורך היסוד, ושם יש הבל מהארת חו"ג דאימא המתגלים בז"א (מסתיים יסודה בחוזה), וכנגד חלל זה נעשה גופא דנוק'. אותו חיבור זו"ן אינו מתחיל אלא מת"ת דז"א ולמטה, כי מקום עמידת פר' רחל הוא מן החזה ולמטה.

ב' שמות הוי"ה ואדני הנ"ל צריכים להיות מנוקדים כפי שכתובים בתורה – יְהוָה אֲדֹנָי. ועי"ז תהיה גי' הניקוד של חיבור הוי"ה אדני עולה צ"ח (ח' נקודות וג' ווי"ן, כשכל קמץ מצויר מנקודה ואות ו', וכל נקודה עולה י', וכל ו' עולה ו'). למעשה גם מנוקדים כאן ב' האותיות האחרונות של שמות הנ"ל שאין בהם ניקוד – אות ה' מנוקדת בצירי ואות י' בחולם.

עוד נציין כי בספר פרי עץ חיים (שער כוונת אמן, פרק ד) מפורט כי שם הוי"ה מנוקד בניקוד חש"ק בגי' מ"ו – כגי' של מילוי של שם הוי"ה במילוי יודי"ן העולה בגי' ע"ב, וגם גי'

שם הוי"ה במילוי אלפי"ן העולה בגי' מ"ה ע"ה והוא בז"א, ושם אדני מנוקד בניקוד חטף חולם קמץ העולה גי' ב"ן, כי שם הוי"ה דב"ן ושם אדני שרשן במלכות.

יש לכוין כי עתה עולים זו"ן הנרמזים ע"י חיבור שמות הוי"ה אדני הנ"ל, אל אימא עילאה הנק' שם הוי"ה מלא בגי' ס"ג, לקבל משם ג' מוחין חב"ד הבאים מלובשים בנה"י דאימא שהם ג' הוי"ות דס"ג הנרמזים במספר האותיות והנקודות של חיבור שמות הוי"ה אדני הנ"ל – צ"א עם צ"ח הרי קפ"ט כמנין ג' פעמים ס"ג. ובספר פרי עץ חיים (שער הברכות, פרק ז) מוסיפים כי הכוונה הוא להוריד אור אימא עלאה לז"א ורחל בג' מקומות אלו ששם הם מחוברים יחד.

כנ"ל גם מנקדים ב' אותיות אחרונות של ב' שמות הוי"ה אדני, ועי"ז יתוסף ל' על מנין הניקוד קפ"ט הנ"ל, ויהי רי"ט, ועם שני כוללים של שני השמות יעלו בגי' אר"ך, לרמוז שאחר שמקבלים זו"ן הג' מוחין מאימא חוזרים ועולים עוד עד א"א הנק' ארץ אפים, ועתה מקבלים שפע מפר' א"א – הארת ש"ע נהורין שבפנים דא"א (ופרט זה אינו מוזכר בספר שער הכוונות ובספר פרי עץ חיים הנ"ל, אלא שם מוזכרים רק אר"ך אורות דא"א). ש"ע נהורין דא"א הם ב' שמות א"ל מלאים כזה – אלף למד אלף למד, כל א' בגי' קפ"ה, הרי יחד ש"ע, ועי"ז חוזרים זו"ן פנים בפנים (שו"ת שמחת כהן, סימן נח).

וב"ה נחזור לעניין הארת ש"ע נהורין דא"א שכנ"ל אינו מוזכר בספר שער הכוונות וספר פרי עץ חיים על כוונתנו כאן. בספר שער הכוונות (דרושי חג הפורים, סוף דרוש א, דף קט ע"ד; וכן מבואר בספר פרי עץ חיים, שער כוונות אמן, סוף פרק ב, דף סד ע"ג-ד; ועוד שם, שער הפורים, פרק ו, דף קיא ע"ד – קיב ע"א) מבאר מהרח"ו כי כשישראל אומרים אמן מקבלים אז הארה מב' שמות אל, א' של ז"א וא' של א"א, ופירושו כי אל של א"א מאיר באל של ז"א, ואז ז"א מאיר בנוק' פנים בפנים, ואלו הב' שמות אל במילואם עולים ש"ע נהורין, וכן מבואר בספר פרי עץ חיים (שער פורים, פרק ו, דף קיא ע"ד). בספר פרי עץ חיים (שער כוונת אמן, פרק ג, דף סד ע"ד) עוד מבואר כי תיבת אמן רומזת לש"ע נהורין דא"א באופן אחר, והוא כי אמן הוא ר"ת א'ל מ'לך נ'אמן, ומנין כולו האותיות והתיבות כמנין ש"ע.

מתחת לכל השמות הנ"ל עבור ג' אותיות א'מין' עוד מצוירים ב' שמות הוי"ה במילוי אלפי"ן העולים בגי' מ"ה, והעניין הוא כי אחר שקיבלו זו"ן מוחין מנה"י דאימא ואח"כ עוד עלו וקיבלו ש"ע נהורין דפנים א"א, חוזרים זו"ן פנים בפנים ומתייחדים (שו"ת שמחת כהן, סימן נח), וכנ"ל הם ב' שמות הוי"ה ואדני העולים צ"א כמנין שתי הוי"ות דאלפי"ן העולים בגי' מ"ה עם הכולל, וכעת כנגד זו"ן החוזרים פנים בפנים ומתייחדים מצוירים ב' שמות הוי"ה דמ"ה, כי בהיות נוק' מתייחדת עם ז"א אז גם היא נק' שם הוי"ה דמ"ה.

### כוונת יהיו לרצון אמרי פי

הכוונה הבאה על פסוק (תהלים יט, טו) יהיו לרצון אמרי פי וכו', מבאר מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), והיא מבוארת עוד בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ).

למעשה אומרים אחר העמידה ב' פעמים פסוק זה – יהיו לרצון אמרי פי וכו', ומדברי מהרח"ו בספר שער הכוונות (שם) יוצא שיש לכוין כוונה זו כשאומרים אותו פעם שניה, לאחר שכבר אמרו פסוק (תהלים ס, ז) למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני, אמנם בסידורים סידרו אותה על פעם הראשונה שנאמר פסוק הנ"ל, ולעת עתה לא ידעתי למה.

**יהיו**, ר"ת של ידידיך הושיעה ימינך וענני, וכנ"ל בספר שער הכוונות (שם) כותב מהרח"ו לומר פסוק למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני (תהלים ס, ז), ומוסיף – ואז תאמר אחריו תיכף פסוק יהיו לרצון אמרי פי כו', ותכוין במלת יהיו שהוא בגי' **גי' אל**, כפשוטו,

**לרצון אמרי פי** – ר"ת **אלף**, כפשוטו, ומפרש **גי' אלף למד**. **שין דלת יוד**, שם א"ל מלא העולה בגי' קפ"ה, ושם שד"י מלא העולה בגי' תתי"ד, קפ"ה עם תתי"ד עם הכולל הרי אלף.

יש כאן לכוין כוונה נוספת, והיא כי בפסוק **יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי**, שבו ישנן י' תיבות, **ויכוין כי בט' תיבות דפסוק זה, חוץ מתיבת לרצון**, שתיבה זו היא היחידה מי' תיבות הפסוק שאין בה אות יו"ד, **בכל אחד**, משאר י' תיבות הפסוק, **יש יו"ד**, אות יו"ד,

**הרי ט' יודי"ן**, אין מחשבים המספר יודי"ן שבפסוק, כי הרי בתיבת יהיו ישנם ב' יודי"ן ולכן הם יחד י' יודי"ן, אלא מחשבים המספר תיבות שבהן יש אות יו"ד, לכן מחשבים רק ט' יודי"ן,

**כמספר ט' יודי"ן שבעטמ"ב**, ד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, ונמצא כי בפסוק זה נרמזים ונכללים ד' שמות הוי"ה בגי' עסמ"ב הנ"ל, **שכל סוד העמידה תלויה בהם**, פי' ד' שמות הוי"ה העולים בגי' עסמ"ב שנמשכו לזו"ן ע"י הכריעות והזקיפות במשך העמידה (שמן ששון על שער הכוונות, דרוש העמידה, דרוש ו, אות לב).

ומצוירים ד' שמות הוי"ה מלאים העולים בגי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן הנ"ל.

### למען יחלצון ידידיך

הכוונה הבאה על פסוק (תהלים ס, ז) למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני, מבאר מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), והיא מבוארת עוד בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ).

**למען יחלצון ידידיך** – ר"ת **שם יל"י**, שהוא שם א' מע"ב שמות דויסע ויבא ויט, **וכו יכוין לברר ולהעלות הניצוצות**, כי שם זה הוא המברר ומעלה ניצוצין של ז' מלכי אדום, ותכוין להעלות כל ניצוצות העולים ע"י שם זה.



ויש להבין על איזו ניצוצות מדובר כאן.

בספר שער הכוונות (שם) כותב מהרח"ו שמבררם ומעלים כאן ניצוצין של ז' מלכי אדום ע"י שם יל"י "כמבואר אצלנו בקבלת שבת בפסוק ה' למבול ישב". שם (דרושי קבלת שבת, דרוש א, ענין הבו לה) מבאר הוא ז"ל כי בימי החול אנו מעלים מהקלי" כל הניצוצות של הנשמות של שרשי קין והבל בני אדה"ר, אשר משם רוב נשמות בני אדם, הטבועים תוך הקלי" ע"י שם יל"י הנ"ל שהוא ר"ת של פסוק (תהלים כט, י) ה' למבול ישב. שם מבאר עוד מהרח"ו כי בקבלת שבת בשדה עולות ניצוצות הנ"ל מעצמן ומקבלות ע"י שם יל"י הנ"ל אור הגדול של הכללות שנכללו למעלה, אמנם ניצוצי הנשמות הטבועים בעמקי הקלי", אין בהם כח לעלות מעצמם משם אל הקדושה כמו הנשמות האחרות הנז', "שהם דבוקים הרבה" (פרי עץ חיים, שער השבת, פרק ו), וצריכים אנו להעלותם על ידינו, וזה בכח שם יל"י הנז'.

בספר שמן ששון על שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו, אות לא) כותב ר' ששון בכ"ר משה פרסיאדו, וז"ל: אך צ"ל דשם כתב דע"י שם זה עולים נצוצות קין והבל, וכאן כתב שהוא ז' מלכי אדום. וגם צ"ל, א"כ הוא היה צריך להיות להזכיר שם זה בתחילת התפלה וקודם עליית הרפ"ח בק"ש ועמידה, ולא אחר העמידה, ולא מצאנו אופן בירורם ע"י שם זה כיצד הוא, והיע"א, עכ"ל.

ובספר פתח עינים החדש (ח"ז – חלק עיונים, עמ' תקנא) כותב ר' שמואל ארנפלד בעניין זה, וז"ל: ולכאורה אין לו ביאור, שהרי סדר העלאת הבירורים ותיקונם וכו', עסקנו בו מתחילת התפלה ועד הנה, וכבר נשלם תיקונם והמשכתם בסוד מוחין, ולא עוד אלא שכבר נדווגו הפרצופים בחתימת הברכה בשים שלום, ומה זו מצוה בחזר"ת לחזור ולכוין עתה שנית סדר העלאתם מחדש כמאן דלא נתבררו מעולם, עכ"ל ושם מציע תירוץ – "שמא לא כיון לבו כדקא יאות, ואפילו כיון, הלא גבוה מעל גבוה וכו', ועבדינן ליה תקנתא להעלותם עתה שנית".

ובעניין שם יל"י, עיין עוד מ"ש בספר שער הכוונות (דרושי קבלת שבת, דרוש א, ענין הבו לה), ובספר פרי עץ חיים (שער השבת, פרקים ו, ח), ולשונם מובא לעיל בחלק מקורות.

### כוונת הג' פסיעות

הכוונה האחרונה של סדר כוונות העמידה מבאר מהרח"ו בספר שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ו), והיא מבוארת עוד בספר פרי עץ חיים (שער העמידה, פרק כ), והיא זו של הג' פסיעות שפוסעים אחרנית לאחר העמידה, וז"ל הסידור:

**אח"כ לפי שהיית שושבין לזווג יעקב ורחל – חתן וכלה, כי במשך העמידה עלתה נשמתנו עד עולם האצילות,**  
**ועתה שהוא זמן זיווגם וירידת הטיפה, כנ"ל בברכת שים שלום,**  
**אין דרך ארץ לעמוד שם, בעולם האצילות,**

**לכן יתרחק ויפסע לאחוריו ג' פסיעות**, לרדת מעולם האצילות עד לעולם העשיה, **כנגד עובי ג' עולמות בי"ע המלבישים לאצילות**, כל פסיעה כנגד עובי עולם א' מג' עולמות בי"ע, ומבאר אופן הפסיעות, **ויהיו פסיעות בינוניות – עקב בצד גולל ממש ולא יותר, ויעקור רגליו**, ומבאר סדר הפסיעות, **והשמאלית תחילה אחורנית כנגד הבריאה**, הפסיעה הראשונה היא לרדת מאצילות לבריאה, **ואח"כ הימנית נגד היצירה**, הפסיעה השניה היא לרדת מבריאה ליצירה, **ואח"כ השמאלית עד העשיה**, הפסיעה השלישית היא לרדת מיצירה לעשיה, ואין לפסוע יותר פסיעות כדי שלא להמשיך מעולם עשיה לחיצונים (סידור כוונות התפלות בקצרה למהר"י צמח, עמ' מז).

ובספר תורת חכם (דף קסד רע"ג) כותב ר' חיים דילה רוזה כי "ע"י הפסיעות דעושה שלום הוא להמשיך המוחין לבחינת בי"ע ... וכל זה מדבר באבי"ע דאצילות לא דבי"ע הכוללים ששם נמשכים המוחין".

**אח"כ יפנה לשמאלו ויכרע ויאמר – עושה שלום במרום,**  
**ויזקוף ויפנה לימינו ויכרע ויאמר – הוא ברחמי יעשה שלום עלינו,**  
**ויזקוף ויכרע לפניו ויאמר – ועל כל עמו ישראל,**  
**ויזקוף ויעמוד במקום שכלו פסיעותיו עד כדי הילוך ד' אמות, יאמר – אמן.**

## ליקוטי ביאורים

### בעניין כוונת אמן

בספר פתח עינים החדש (ח"ה, עמ' רעט – רפ) מבאר ר' שריה דבליצקי את סדר כוונת תיבת אמן, וז"ל: והנה כוונה זאת מחולקת לאותיות ואינה בבת אחת בכל התיבה וכמבואר בפרע"ח שם, דצריך לכוין השילוב הויה אדני בכל אות ואות, וענינה דאנו מחברים ספירות הז"א עם הנוק' בהדרגה, והטעם שזה רק הקו האמצעי ומהת"ת, עיין בפרע"ח שם.

ואנחנו מכוונים בכל אות הויה אדני בשילוב שהוא גי' צ"א ועם מספר הנקודות שלהם כפי שהם בתורה חוץ מנקודות ה' וי' האחרונים, הם צ"ח בכל שילוב ושילוב, וצ"ח וצ"א הם גי' קפ"ט, ועי"ז עולים זו"ן לקבל מוחין מנה"י דאימא, ושם באימא יש ג' ס"ג גי' קפ"ט, ואלו הם הג' מ"ג המצויירים על כוונת האמן.

אח"כ יורדים עוד פעם ולוקחים ג' נקודות דאותיות ה' י' שהם ל', ועם קפ"ט ושני כוללים זה יוצא גי' ארך, ואז חוזרים לעלות לאריך, ולוקחים ש"ע נהורין שבאריך, וזהו שעל הג' ס"ג עשה שני פעמים קפ"ה קפ"ה גי' ש"ע.

ואח"כ יורדים להתייחד ז"א עם נוק', ואז גם הנוק' היא מ"ה, וזה מה שעשה למטה מ"ה ומ"ה, וביחד פעמים מ"ה הוא גי' אמן עם הכולל, ודע דבאמן דקדישים בסידור עשה הג' ס"ג וקפ"ה קפ"ה בכל אות ואות, דכל אות ואות הוא כוונה בפני עצמה כנ"ל, וכך עשה בכוונת אמן דכאן בסידור היר"א דף 714 וכ"ה באור הלבנה באמן דברכת הלבנה דף מ"ה ע"א, וא"כ מה שעשה כאן בסידור רק פעם אחת מעל כולם ג' ס"ג וקפ"ה קפ"ה הוא מאהבת הקיצור, וע"ע אור הלבנה דף ט"ו ע"א ושמחת כהן סי' ח"ן, עכ"ל.

עיין עוד מ"ש ר' מסעוד הכהן אלחדאד בספר שו"ת שמחת כהן (סימן נח, דף מה ע"ג – מז ע"ג), ור' רחמים דוד שרים בספר שערי רחמים (ח"ב, סימן קסא, דף לח ע"ד).



## רשימת הספרים

## המוזכרים בספר בסדר א-ב

אדרת אליהו	ר' אליהו דוד סלאטקי, ישיבת שער השמים, ירושלים תשל"ד. מפתח על ספר הזוהר, תיקוני זוהר וזוהר חדש.
אהבת השם	ר' יוסף סדבון, ליוורנו תרע"א [צילום: ישיבת החיים והשלום, ירושלים תשל"ו]. נדפס מחדש: ע"י ר' רונן יצחק זר, תשע"ד. פירוש על אדרא זוטא קדישא.
אהבת שלום	ר' יעקב משה הלל, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשל"ז. מהדורה מתוקנת ומורחבת: ירושלים תשס"ב. על הרש"ש זי"ע.
אור הלבנה	ע"י ר' יעקב קצין, ירושלים תרפ"ה. [כוונות ברכת הלבנה ור"ח].
אילת אהבים	ר' איל שהרבני, [בית שמש] תשס"ז – תשע"ג. ביאורים לכתבי הרש"ש, ד' חלקים.
איפה שלימה	ר' חיים שאול דוויך הכהן – השד"ה, בתוך: אוצרות חיים, ר' חיים ויטאל, ירושלים תרס"ז. פירוש על ספר אוצרות חיים.
אם לבינה	ר' משה זכותא. בסוף ספר שערי בינה, חלק ב, שאלוניקי תקע"ג. נדפס מחדש: ע"י ר' משה צוריאלי, בני ברק תשע"א; ע"י ר' יצחק נחום בתוך: רמ"ז הרומ"ז, מושב בטחה תשס"ח.
אמת ליעקב	ר' יעקב שאלתיאל ניניו, ליוורנו תר"ג. דפוס צלום: ישיבת החיים והשלום, ירושלים תשכ"ט.
אמת מאר"ץ	ר' שלמה צפדיה, ר' עזרא עלי הכהן טוויל, ר' שמואל מורסיא, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשמ"ח.
אפיקי ים	ר' יצחק אייזיק חבר, ביאורים וחידושים על אגדות הש"ס על דרך הנגלה והנסתר, מכון שערי זיו שע"י ישיבת שער השמים, ירושלים תשנ"ד.
אפר יצחק	ר' אהרן אליהו רפאל חיים משה פירירא, בסוף ספרו תולדות אהרן ומשה. ארבע מאות שקל כסף, ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, קראקא תרמ"ו.
באר יצחק	ר' ראובן נסים סופר, ירושלים תשס"ג. ביאורים עיונים וחידושים במשנת האריז"ל ומהרח"ו וכתבי הרש"ש.
באר משה	ר' משה אליקים בריעה ב"ר ישראל הופשטיין מקאזניץ, יוזעפאף תרמ"ג.
בארות המים "השלם"	ר' צבי הירש הכהן מרימינאב, מכון שפתי צדיקים, ירושלים תשס"ב.
באתי לגני	ר' ששון עבד אל עזיז מזרחי, ה' חלקים, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשל"ט-תשנ"ט.
	חלק א: ביאור לסידור הרש"ש.
	חלק ב: הערות וביאורים לספר עץ חיים, הגהות על שער הגלגולים.

- חלק ג: הערות וביאורים על הקדמת רחובות הנהר.
- חלק ד: הגהות וביאורים לסידור כוונות השבת ופסח ועומר של הרש"ש.
- חלק ה: הגהות וביאורים לשער הכוונות וסידור הרש"ש בחלק המועדים וימים נוראים.
- בגדי ישע** ר' אהרן אליהו רפאל חיים משה פירירא, ירושלים תרמ"ח. נדפס מחדש, עיין: מעיל קודש ובגדי ישע.
- בגדי קודש אשר לאהרן**, ר' אהרן אליהו רפאל חיים משה פירירא, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשנ"ד. נדפס מחדש: ע"י ר' יוסף טבילה, מכון עלי עין, צפת תשס"ח.
- ביאורים לכתבי הרש"ש**, ר' שריה דבליצקי, בני ברק תשנ"ב. [כולל ספר מחשבת בצלאל, פתח עינים החדש (חלקים א – ד), כוונות תיקון ליל שבועות].
- בית מועד** ר' חיים ויטאל – מהרח"ו (עורך ר' בנימין הלוי), ירושלים תשע"א.
- בן איש חי** ר' יוסף חיים ב"ר אליהו מבגדאד. נדפס מחדש מספר פעמים. [הלכות על סדר פרשיות התורה בדרך הפרד"ס].
- בן מכבד אב** ר' מסעוד הכהן אלחדאד, ירושלים תרס"ו. [ספר "בן מכבד אב" הוא חלק ב של ספר "כח מעשיו הגיד לעמו" (ירושלים תרס"ו), ובסופו מובאות "הגהות בש' הכוונות", שעוד צלמו בסוף דפוס צילום של ספר שו"ת שמחת כהן].
- בניהו – בן יהוידע** ר' יוסף חיים ב"ר אליהו מבגדאד – הבן איש חי, ירושלים תרנ"ח – תרס"ד. ביאורים ופירושים על אגדות הש"ס על דרך הנגלה והנסתר.
- בניהו בן יהוידע** ע"י ר' חיים שאול דווין ור' אליהו יעקב לעגימי, ירושלים תרע"א. [תיקוני הנפש].
- ברכי יוסף** ר' חיים יוסף דוד אזולאי – מרן החיד"א, ויין תר"ך [דפוס צילום: וגשל, ירושלים תשמ"ט]. נדפס מחדש: ירושלים תש"ן.
- ברכת אליהו** ר' אליהו סלימאן מני, ירושלים תשכ"א.
- ברכת יצחק** ר' יצחק בן זכרי, ירושלים תשנ"ט. [על כוונות מטבע ברכה עפ"י הרש"ש].
- ברכת מאיר** ר' חיים מאיר ליכטזון.
- חלק א:** על כוונות מאה ברכות ומטבע ברכה, ירושלים תשס"ח.
- חלק ב:** על כוונות ברכות השחר, ירושלים תשע"א.
- גלא עמיקתא** ר' אפרים פאנצ'ירי, מכון זכרון אהרן, ירושלים תשס"ט. העתקות מכתבי האריז"ל ותלמידיו, ע"י תלמיד מהרח"ו.
- גלי הים** ר' יעקב משה הלל, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשמ"ח.
- דברי שלום** ר' רפאל אברהם שלום מזרחי דידיע שרעבי, ירושלים: דפוס ישראל ב"ק, תר"ג ירושלים תר"ח. [פירושו על ספר עץ חיים, ועוד].
- דברי שלום** ר' אבנר עפגין, י' חלקים, ישיבת אמת ושלום, ראש העין תשנ"ט – תשס"ח. [על מנהגים שהנהיג הרש"ש ומקובלי ישיבת בית-אל].

דע"ה והשכל	ר' עובדי' הדאיה, הוצאת מדרש עבדיה שע"י ישיבת המקובלים בית אל, ירושלים תרצ"ב.
הבן בחכמה	ר' יעקב משה הלל, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תש"ס.
הגהות השמ"ש	ר' שלום דידיע מזרחי שרעבי – הרש"ש. [הגהות על ספר עץ חיים].
הגהות וביאורים על סידור הרש"ש,	ר' שמעון צבי הורוויץ. עיין: פתח עינים החדש, חלק ט.
הוראת שעה	ר' שלמה כהן, שאלוניקי תקע"ח. נדפס מחדש: ע"י ר' יוסף טבילה, מכון עלי עין, צפת תשס"ה.
הקדמת רחובות הנהר,	עיין נהר שלום.
וישב הים	עיין: שו"ת וישב הים.
וערך הכהן	ר' יעקב הכהן החסיד, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשמ"ח.
זמרת הארץ	ר' אביגדור עזריאל, ירושלים תרצב.
חוק חיים	ר' וידאל קואינקה, ירושלים תשע"ג. על שער הכוונות ונהר שלום, מחכמי ישיבת בית-אל וראש ישיבת חסד אל.
טוב שם	ר' שם-טוב הכהן-חסיד, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תש"נ.
טעמי המצות	עיין ליקוטי תורה.
יד אליהו	ר' אליהו דוד סלאטקי, ישיבת שער השמים, ירושלים תשכ"ג. הוצאה שניה עם תוספות הגהות והערות, מכון שערי זיו שע"י ישיבת שער השמים, ירושלים תשמ"ז. מפתח לקבלת האריז"ל.
יפה שעה	ר' שלמה כהן,
	פירוש על אדרא רבה, שאלוניקי תקע"ג. נדפס מחדש: ירושלים תשל"ו.
	פירוש יפה שעה על עץ חיים.
	פירוש על שער הכוונות [צילום בסוף ספר שער הכוונות].
כוונות התפילות בקצרה,	ר' יעקב צמח, ספרייתי (גיטלר), ירושלים תשמ"ו.
כוונות פרטיות	ע"י ר' חיים שאול דוויך ור' אליהו יעקב לעג'ימי, ירושלים תרע"א.
כנף רננים	ר' אברהם אזולאי, מכון שערי זיו שע"י ישיבת שער השמים, ירושלים תשנ"ב. קיצור כוונות התפלה מהאריז"ל.
כף החיים	ר' חיים פלאגי, שלוניקי תרי"ט. נדפס מחדש.
כף החיים	ר' יעקב חיים סופר, ירושלים תרס"ה – תרצ"ג, י' חלקים. נדפס מחדש: ירושלים תשע"ה.
כרם שלמה	ר' סלמאן אליהו, ו' כרכים, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשכ"ו. נדפס מחדש: תשס"ו.
לימודי אצילות	ר' ישראל סרוק, מונקטש תרנ"ז. ענייני תורת האריז"ל. נדפס לראשונה בשם מהרח"ו בטעות. נדפס מחדש: ישיבת מהרח"ו, ירושלים.
ליקוטי תורה	ווילנא תר"מ. דרושי ר' חיים ויטאל על התנ"ך, ונלוה עליו ספר טעמי המצות.

- ליקוטים חדשים ע"י דניאל טויטו, ירושלים תשמ"ה. כתבים ממהרח"ו ותלמידיו מכתבי יד.  
מגן וצינה ר' יצחק אייזיק חבר, אמשטרדם, יוהניסבורג תרט"ו (צילום: בני ברק תשמ"ה).  
נדפס מחדש: ירושלים תשס"א. סנגור לחכמת הקבלה.  
מזכיר שלום ר' אליהו סלימאן מאני, ישיבת אהבת שלום.  
חלק א – מערכות בקבלה, ירושלים תשמ"ח.  
חלק ב – פירוש על עץ חיים, ירושלים תשנ"א.
- מחברת הקודש ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, קארעץ תקמ"ג. נדפס מחדש: יריד הספרים, ירושלים תשס"ה.  
מחשבת בצלאל ר' שריה דבליצקי, בני ברק תשכ"ה, תשס"ח (מהדורה חמישית).  
מנהגי בית-אל יכב"ץ, ר' נחמן הכהן, ירושלים תשנ"ח.  
מעיל אליהו ר' אליהו סולימאן מאני, ירושלים תשכ"א. נדפס מחדש: מכון שערי זיו  
שע"י ישיבת שער השמים, ירושלים תשמ"ז.
- מעיל קודש ובגדי ישע, ר' אהרן אליהו רפאל חיים משה פירירה, ירושלים תרמ"ח. מהדורה  
צילום: ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשל"ח. נדפס מחדש: ע"י ר' יוסף  
טבילה, צפת תשס"ח.
- מקדש מלך ר' שלום בוזגאלו. נדפס מחדש: מכון בני יששכר (הספריה הספרדית), ירושלים  
תשנ"ה – תש"ס. פירוש על ספר הזוהר.
- נהר שלום ר' שלום דידיע מזרחי שרעבי – הרש"ש, מודפס כחלק שלישי של ספר עץ  
חיים, ווארשא תרנ"א. נדפס מחדש באותיות מרובעות: ירושלים תשמ"ח  
(עם שאר כתבי האריז"ל, כחלק ג' של ספר עץ חיים); ועוד עם הרבה מפרשים  
והגהות, ע"י ר' פנחס מוקדסי, ישיבת מהרח"ו, ירושלים.
- ניכי שלום – שפתי תפתח, ר' ניב עשורי, ירושלים תשס"ח. [ביאור על כוונת האריז"ל והרש"ש בפסוק  
ה" שפתי תפתח].
- נפש אליהו [ר' ישראל אליהו וויינטרויב], בני ברק.  
נפש אליהו – מאמר בפתחי שערים, ר' ישראל אליהו וויינטרויב, בני ברק תשס"ט. בעניין  
מטרת לימוד חכמת הרז.
- סידור הרש"ש "המודפס", עיין סידור תפלה – להרש"ש.  
סידור כוונות הרש"ש היר"א, ר' ידידיה רפאל חי אבולעפייא, ד' כרכים, ירושלים תשס"ג –  
תש"ע. צילום כתב יד.
- סידור כוונות הרש"ש "נהר שלום", ר' ידידיה רפאל חי אבולעפייא – היר"א, ד' כרכים,  
ירושלים תשמ"א. צילום כתב יד.
- סידור כוונות "נהר שלום", ר' וידל קוינקא, ע"י ישיבת נהר שלום, ירושלים תשמ"ז. [כולל כוונות  
פורים, פסח, ושבעות, ברכת הלבנה ברכת אירוסין ברכת המילה תיקון לאלמנה וט"ו  
בשבת].
- סידור "עץ תדהר", ענף סדור תפילה – שחרית יום חול, ע"י ר' אילון תדהר, כולל שמן ששון,  
ירושלים תשנ"ח.



סידור תפלה – להרש"ש, ב' (או ג') כרכים הכולל ט' חלקים, והוא נקרא כפי הלומדים בקצרה סידור הרש"ש "המודפס" או "הנדפס".

ירושלים: דפוס לעווי ושותפיו, תרע"א-תרע"ב.

ירושלים: דפוס צוקערמאן, תרע"ו.

דפוס צילום: מכון שערי זיו שע"י ישיבת שער השמים, ירושלים תשנ"א, ועוד.

ספר החזיונות ר' חיים ויטאל – מהרח"ו. יומן, חלומות. נדפס מספר פעמים.

ספר הכוונות [הישן], ר' אפרים פנצ'ירי (מלקט), ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשס"ד.

ספר הליקוטים ירושלים תרע"ג [כ"חלק שני" של שער הפסוקים. דרושים מתורת הארז"ל על סדר התנ"ך].

עוד יוסף חי – הלכות, ר' יוסף חיים ב"ר אליהו מבגדאד – הבן איש חי, עם מקורות וצייונים מאת ר' אליהו יאיר בקשי, ירושלים תשמ"ז.

עולת תמיד ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, ירושלים תרס"ז.

עלי נהר ר' נסים הררי רפול, ירושלים תרס"ג. נדפס מחדש: ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשנ"ד.

עמק המלך ר' נפתלי הירץ בכרך, אמשטרדם ת"ח. נדפס מחדש: הוצאת יריד הספרים, ירושלים תשס"ג.

עץ הדעת טוב ר' חיים ויטאל – מהרח"ו.

חלק א, פירוש על התורה: זאלקוויא תרכ"ו, זאלקוויא תרל"א,

ארה"ק תשכ"ח.

חלק ב, דרושים ופירוש על נ"ך: ירושלים תרס"ו.

מהדורה צילום: ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשס"א (חלק א: ארה"ק תשכ"ח; חלק ב: ירושלים תרס"ו).

עץ חיים ר' חיים ויטאל – מהרח"ו (בעריכת ר' מאיר פאפרש), ווארשא תרנ"א.

פאת השד"ה ר' חיים שאול דוויך הכהן – השד"ה, ב' חלקים, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשנ"ח.

פירוש הרמ"ז ר' משה זכותא, מושב בטחה תשס"א – תשס"ה. פירוש לספר הזוהר ותיקוני זוהר, ו' כרכים.

פרי עץ הגן ר' יעקב קצין, ירושלים תרצ"א.

פרי עץ חיים דובראוונא תקס"ד.

פתח עינים ר' שושן בכ"ר משה פרסיאדו, ירושלים תרמ"ט. [על סידור כוונות הרש"ש].

פתח עינים החדש ר' שריה דבליצקי. על סידור כוונות הרש"ש.

חלק א ביאור מהתחלת הסידור עד אחר ציצית, תשל"ו. וכרוך עוד

בספרו: ביאורים לכתבי הרש"ש, בני ברק תשנ"ב.

חלק ב ביאור וציון מקורות של הכוונות ברכות נר חנוכה [בספריו: ארבעה

ספרים נפתחים, בני ברק, תשל"ח. ביאורים לכתבי הרש"ש, בני ברק תשנ"ב].

חלק ג	ביאור כוונות קבלת שבת, כוונות תפילין, כוונות סדר פסח וכוונות זמניות, תשל"ט. כרוך עם ספרו: אוצר נחמד, בני ברק תש"ם. ובספרו: ביאורים לכתבי הרש"ש, בני ברק תשנ"ב.	
חלק ד	באור על עננו הגדול של תיקון היסוד בסידור הרש"ש – תיקון היסוד – באור עננו הגדול של תעניות שובבי"ם, תשמ"ח. ובספרו: ביאורים לכתבי הרש"ש, בני ברק תשנ"ב.	
חלק ה	ביאור רחב וציון מקורות על סדר תפילת העמידה דחול, בני ברק תש"ן.	
חלק ו	ביאור כוונות שופר ונסירות ראש השנה ועשיית ויום כפור, בני ברק תשס"ב (עם ר' שמואל ארנפלד).	
חלק ז	ביאור כוונות ספירת העומר וכוונות חג השבועות, בני ברק תשס"ג (עם ר' שמואל ארנפלד). [עייין גם: פתח עינים החדש, חלק ז – חלק עיונים, ע"י ר' שמואל ארנפלד].	
חלק ח	ביאור כוונות הרי"ו שבר"ה, ועל כוונות הנענועים דסוכות, ועל כוונות ברכת הלבנה אור הלבנה שבסידור הרש"ש, בני ברק תש"ע (עם ר' שמואל ארנפלד).	
חלק ט	ביאור מעקדה עד אחר קדיש קרבנות, בני ברק תשע"א (עם ר' משה בצרי). הכולל בסופו: הגהות וביאורים על סידור הרש"ש מר' שמעון צבי הורוויץ.	
חלק י	ביאור מהודו עד גאל ישראל, בני ברק תשע"ד (עם ר' משה בצרי). הכולל בסופו: תיקונים והוספות לספרי פתח עינים החדש [חלקים א – ט] ומחשבת בצלאל.	
חלק יא	ביאור הכוונות על סדר סעודות שבת לפי סידור כוונות פרטיות, בני ברק תשע"ד.	
	נדפסו מחדש: חלקים א – ו, בני ברק תשס"ח (מהדורה רביעית חדשה ומתוקנת).	
	חלק ז, בני ברק תשס"ז (בעריכה מחודשת ובתוספת מרובה).	
	חלקים ז – ט, בני ברק תשע"ה.	
	פתח עינים החדש – חלק ז – חלק עיונים, ר' שמואל ארנפלד, ביאור כוונות ספירת העומר וכוונות חג השבועות, בני ברק תשס"ט.	
צדק ושלום	ר' אליהו משען, ירושלים: י' עבאדי, תשכ"ב. ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשמ"ט.	
קהלת יעקב	ר" חיים ויטאל – מהרח"ו, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשנ"ב.	
קהלת יעקב	ר' יעקב צבי יאליש, לעמבערג תר"ל. נדפס מחדש: ירושלים תשס"א. מפתח לחכמת הקבלה.	
קנין פירות	ר' ידידיה רפאל אבואלעאפייא, ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשמ"ח.	
רב פעלים	עיין שו"ת רב פעלים.	

רמ"ז הרומ"ז	ר' משה זכותא, ע"י ר' יצחק נחום, מושב בטחה תשס"ח. [כולל: רמ"ז הרומ"ז (דרשות וחדושים), אם לבינה, רמ"ז הרומ"ז].	
שו"ת דע"ה והשכל	ע"י: דע"ה והשכל.	
שו"ת וישב הים	ר' יעקב משה הלל, ישיבת אהבת שלום, ירושלים. חלק א: תשנ"ד. חלק ב: תש"ס. חלק ג: תשע"ב.	
שו"ת רב פעלים	ר' יוסף חיים ב"ר אליהו מבגדאד – הבן איש חי, ירושלים תרס"א. נדפס מחדש: ירושלים תשנ"ד. [כולל חלק סוד ישרים – שו"ת בתורת האריז"ל].	
שו"ת שמחת כהן	ר' מסעוד הכהן אלחדאד, ירושלים תרפ"ו (צילום: ירושלים תשנ"ח).	
שלום ירושלים	ר' שלום מזרחי עדני, ירושלים: דפוס לונץ, תרנ"ג. ירושלים: דפוס אברהם משה לונץ, תרנ"ט. ירושלים: חברת אהבת שלום, תשד"ם.	
שלום וצדק	ר' שלום הדאיה, ירושלים תש"ח. מודפס בסוף ספר דע"ה והשכל.	
שם משמעון	ר' שמעון אגסי, ירושלים תש"ל.	
שמחת יום טוב	ר' יום טוב ידיד הלוי, ירושלים תרפ"ו (צילום: אהבת שלום, ירושלים תשמ"ב). נדפס מחדש: תל אביב תשס"ח.	
שמחת כהן	ע"י שו"ת שמחת כהן.	
שמן זית זך	ר' שלמה מולכו, שאלוניקי תקל"ט. נדפס מחדש: יריד הספרים, ירושלים תשס"ב. [על הקדמת רחובות הנהר וספר נהר שלום].	
שמן ששון	ר' ששון בכ"ר משה פרסידאדו.	
	חלקים א-ב: פירוש על עץ חיים, ירושלים תרכ"ו. חלק א: ירושלים תרכ"ט; חלק ב: ירושלים תרמ"ה.	
חלק ג	פירוש על שער הכוונות, ירושלים תרמ"ה.	
חלק ד	פירוש על שער מאמרי רשב"י, ושער מאמרי רז"ל ושער המצות, ירושלים תר"ן.	
חלק ה	פירוש על שער הפסוקים וספר הליקוטים, ירושלים תרנ"ו. פירוש על הקדמת רחובות הנהר להרש"ש זי"ע צולם עוד בסוף ספר עץ חיים שנדפס ע"י ישיבת החיים והשלום.	
	שאלות ותשובות, ירושלים תשע"ה [כולל תשובות לשאלות חכמי תונס המובאות בספר נהר שלום, לשאלות כלליות בעניין החגים והמועדים, לשאלות בעניין התפלות, ועוד. ע"י ר' ישראל שניאור אוראל ב"ר תדהר אזולאי (אילון), לו עמ"].	
	התחילו להדפיס מחדש את החלק על ספר עץ חיים: עם הערות ע"י ר' יעקב חי בן שמעון, ישיבת אהבת שלום, ירושלים. חלק א: תשע"א.	
שער הגלגולים	ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, ירושלים תרכ"ב, ירושלים תרס"ג.	
שער ההקדמות	ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, ירושלים תרס"ט.	
שער היחודים	בראדי תרי"ב (?). נדפס מחדש: עם ביאור הטוב הישר מאת ר' צבי הירש הורוויץ מסטריזוב, ברוקלין תש"ע.	

ירושלם	רשימת הספרים	בטוב	תריד
	ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, ירושלים תרס"ב.		שער הכוונות
	ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, ירושלים תרס"ה.		שער המצות
	ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, ירושלים תרע"ב.		שער הפסוקים
	ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, אהבת שלום, ירושלים תשס"ח. הוא ספר שער הכוונות היוצא לאור לראשונה מתוך כתב יד המיוחס למהרח"ו.		שער התפלה
	שער מאמרי רז"ל ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, ירושלים תרנ"ח (עם שער מאמרי רשב"י).		שער מאמרי רשב"י
	שער מאמרי רשב"י, ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, ירושלים תרנ"ח (עם שער מאמרי רז"ל).		שער רוח הקודש
	ר' חיים ויטאל – מהרח"ו, ירושלים תרכ"ח, ירושלים תרל"ד (עם פירוש ר' יוסף סדבון), ירושלים תרע"ב.		שערי זוהר
	ר' דניאל פריש, ירושלים תשס"ה.		שערי דרך חיים
	עיינן: שערי רחמים – חלק ג.		שערי רחמים
	ר' רחמים בכ"ר דוד שרים, [שו"ת על כתבי וסידור כוונות הרש"ש].		
	חלק א, ירושלים תרפ"ו.		
	חלק ב, ירושלים תרפ"ח.		
	חלק ג – שערי דרך חיים, ירושלים תרצ"א.		
	אדמו"ר ר' יקותיאל יהודה הלברשטאם מצאנז-קלויזענבורג, ברוקלין תשס"ו. כ"ד כרכים.		שפע חיים
	ר' אליהו משען, ירושלים תרס"ד. ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשמ"ט.		שפת אמת
	ע"י ר' חיים שאול דוויך ור' אליהו יעקב לעג'ימי, ירושלים תרע"ב. כוונות זמניות].		שר שלום
	ר' יעקב משה הלל, ישיבת אהבת שלום, ד' חלקים, ירושלים תשס"א-ד. [על ספר עץ חיים].		שרשי הי"ם
	ר' משה זכותא. נדפס מחדש: מכון נזר שרגא, ירושלים תשנ"ט.		שרשי השמות
	ומשה, ר' אהרן אליהו רפאל חיים משה פירירא, ירושלים (תר"ל?). מהדורה צילום: ישיבת אהבת שלום, ירושלים תשל"ח. נדפס מחדש: ע"י ר' יוסף טבילה, צפת תשס"ח.		תולדות אהרן
	ר' חיים די לה רוזה, שלוניקי תר"ח. מהדורה חדשה מתוקנת: ירושלים תשס"ה.		תורת חכם
	אדמו"ר ר' מנחם מענדל שניאורסאהן מליובאוויטש, הוצאת קה"ת, ניו יורק.		תורת מנחם
	ר' יעקב צמח, בני ברק תשמ"ב.		תפארת אדם

## התודה והברכה

להצלחת הרה"ג ר' דב משה מילצקי שליט"א

## ברכה מציון

להצלחת ר' יוסף חיים צבי שליט"א  
להצלחת ר' יצחק הכהן יחזקאל שליט"א  
להצלחת ר' יוסף מונחובסקי שליט"א

## לרפואת

כל חולי ישראל ובכללם

דוד בן רימה שליט"א  
טלי' חנה בת מלכה רגינה הדסה תליט"א

## לעילוי נשמת

ר' מרדכי ב"ר אליהו ז"ל  
ר' יעקב משה ב"ר שמואל ז"ל  
ר' שלמה ב"ר מרדכי דוד ז"ל  
מרת תמר ב"ר מרדכי ז"ל  
ת.נ.צ.ב.ה.

